

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Ophbyggelses Fremme.

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen.

Redigeret af

ANDR. JOHANSEN,
Præst ved St. Ansgars Kirke.

---

48. Aargang.

KØBENHAVN.

I Kommission hos Grosserer A. Millech.

Wm V. Mohus Bogtrykkeri

1900.

Register

til

Nordisk Ugeblad for 1900.

I. Afhandlinger, Aktstykker, Fortællinger o. desl.

	Side
Nytaar.....	1
Naadens Hemmelighed.....	4
Den Aandssvage.....	17
Et Par Ord om Julekrybber.....	26
Det eneste Fadervor.....	33
Vincentforeningen.....	40
De kristelige Familiers Forening.....	42
Den Barmhjærtige.....	49
Den h. Ignatius' Martyrdød (sr.).....	56
Faret vild.....	65
Ægte Protestantisk (sr.).....	73
Tilbage til Barndommen.....	81
Venite adoremus.....	97
Setis.....	99
Literaturfortegnelse.....	107
Fastemandat.....	113
Det nye St. Josefs-Hospital.....	117
Pastor F. Heidens Jubilæum.....	119
Den bedste Trøst.....	129
Biskoppeligt Hyrdebrev.....	145, 161

IV

	Side
Pave Leo XIII.....	154
I St. Francisci Skød.....	177
A. v. Geyr: Er der katholske Kirke Kulturens Fjende?...	186
I Tyrkerlejren.....	193
Pastor A. Neuvels Jubilæum.....	200
Et skjult Under.....	209
Børnene (Francesco).....	215
Et rent Offer.....	225
Menneskelig Noblesse og Guds Barmhjertighed.....	241
Den hvide Søndag.....	249
Verdens Magt og Guds Naade.....	257, 273
Marias Maaned.....	265, 282
Den h. Monikas Mindedag.....	268
Soteris (A. de Waal).....	289, 308, 344, 361, 376, 388, 407, 419, 455, 475, 490, 500, 519, 533, 565, 586,
„Jeg vil ikke skuffe Eder“.....	299
Fra Jubelaaret i Rom.....	305
Passionsskuespillene i Oberammergau.....	321
Grundstensnedlæggelsen på Nørrebro.....	325
Den højhellige Pintsefest.....	337
Et Gravkapels Indvielse i Stockholm.....	339
Den romersk-katholske Sekt (J. F.).....	341
Jesu Hjærte-Maanedon.....	353
Kanonisationen den 24. Maj.....	355
Frederik Leopold Stolberg.....	369
Et stort Værk (N. Hansen).....	385
Den h. Johannes den Døber.....	393
Helgenskrinene i St. Knuds Kirke i Odense (C. Solberg Nielsen)	401
De katholske Missioner i Kina.....	424
Islandske Kvinders Udenlandsrejser i Sagatiden (Th. Thorodds.)	427
Fra Kristenforfølgelsen i Kina.....	433
Joh. Jørgensen: Vor Frue af Danmark.....	439
Missionærerne og Kineserne.....	449
Europas første Forbindelse med Kina.....	465
Biskoppen af Pekings sidste Brev.....	470
Pastor Joh. Brauns Jubilæum.....	481
En væsentlig Grund til Reformationens Fremkomst (N. H.)..	497
Dr. theol. Krogh-Tonnings Konversion.....	513
Viktor Emmanuël III.s Trontale.....	515
Vatikanet og Kong Umberto's Død.....	518
Et morsomt Brev (N. Hansen).....	522
Roms Intervention.....	529

	Side
En Barndoms-Erindring (M. F.).....	541
Rejseindtryk i Maria-Einsiedeln.....	545
Fra Kirken i Kina.....	552
I Kamp med Naturkræfterne.....	561
Anglikanismen og Altrets h. Sakramente.....	570
Skytsengelen.....	572
Dr. Liebers Tale paa Mødet i Bonn.....	577
Biskop Absalon (H. G.).....	593
Dr. Roerens Tale i Bonn.....	602
Lidt om Munkeliv (H. G.).....	608
Af et socialt Program.....	614
Fra Evighedens Dybder.....	625
Ved Paraisets Port.....	627
Et interessant Billede.....	634
Hvorledes det gik Julie paa Børneballet (M. F.).....	636
Paa mørke Stier.....	641
En Legende.....	645
St. Josefs Hospital i Aarhus.....	652
† Dr. Nikolai Bjerring.....	657
Beretning om St. Josefs Hospitals Virksomhed.....	663
Fortabt!.....	676
Kina.....	683
En Selvmodsigelse (H. G.).....	689
I Helvedes Bau.....	693
Fr. Esser: Den romerske Inkquisition.....	705
Joh. Jørgensen: En Apostel.....	708
Ved Evighedens Port.....	710
† Felix Mayer.....	715
Den h. Kamillus af Lellis og hans Orden.....	721
For en Evighed.....	726
Endnu en Selvmodsigelse (H. G.).....	737
Seerskens Sandsagn.....	739
De store Antifoner.....	753
O Visdom af den Højestes Mund!.....	754
Kirke- og Hospitalsindvielse i Aalborg.....	762
Pater Lamotte's første Foredrag.....	769
Et Forsvar (R. Schwenn).....	771
O Skud af Jesse Rød!.....	778
Pavelig Encyklika om Jesus Kristus, vor Herre.....	785 801
Hvad skal jeg give? (H. G.).....	795
Petaugs Belejring i Peking.....	813
Almindeligt Dekret for hele Kirken.....	817
Julen og Juletræet.....	820

VI

II. Digte.

	Side
Jubilæumssange.....	137. 488, 489
Knud den Helliges Martyrdød.....	417
Rosenkransmaanedens (J. F.).....	612
Til Rosenkransfesten (F. R.).....	633
St. Francisci Troubadoursang (J. F.).....	673
Kirkevielsessang (J. F.).....	765
Jul (J. F.).....	809

III. Fra Vejbyret

Leo XIII. og Pressen, 254. — En gammel Sognepræst. 286.
 — Tro indtil Døden, 287. — Minder om en myrdet Kejsersinde.
 479. — Fede Munke. 671. — Løs fra Rom — løs fra Korset, 672.
 — Nu maa vi have Ende paa Vrøvlet, 718. — Katholsk Godgøren-
 hed, 766. — Gravenes Svar, 767.

IV. Efterretninger fra Ind- og Udland.

Rom. 47, 63, 78, 93, 125, 175, 206, 220, 237, 238, 254, 286,
 334, 351, 367, 409, 414, 494, 512, 527, 543, 622, 639, 668, 717, 735.
 — **Frankrig.** 222, 238, 558, 638, 702. — **Tyskland.** 14, 61, 92,
 93, 190, 253, 333, 575. — **Østerrig.** 366, 622. — **England.** 77, 219,
 558, 623, 751, 798. — **Holland.** 639. — **Schweiz.** 575. — **Rusland.**
 30, 703. — **Kina.** 318, 367, 445, 361, 495, 507, 526, 575, 589, 606,
 623, 639, 669, 683, 699, 797. — **Amerika.** 141, 191, 222, 366, 478,
 669, 700. — **Norge.** 126, 414, Dr. Krog-Tønnings Afskedsprædiken
 og Konversion. 334, Pastor Smieszeks Død. Søster Sunnivas Død.
 — **Sverige.** Stockholm. 316, 367, Haandværkerforeningen.
 525. Sjælemesse for Kong Umberto. 543, Ærkehertug Carl Stephan,
 Göteborg. 122, Biskoppens Besøg. St. Sigfreds Forening. —
Danmark. Ordrup. 493, Vincentsforeningens Møde. — Sund-
 byerne. 460, Examen. — Maribo. 622, 654, Firmelse og Visi-
 tats. — Odense. 302, Vincentsf. 398, 443, St. Knuds Fest. —
Kolding. 717, Firmelse og Visitats. — **Fredericia.** 76, P.
 Heidens Jubilæum. 733, Firmelse og Visitats. — **Horsens.**

VII

286, St. Josefs Hospital. — Aarhus. 414, Dr. Krogh-Tonnings Konversion. — Randers. 734, St. Josefs Klinik. — Aalborg. 750, 762, 782, Kirke- og Hospitalsinvielse. — Frederiksberg. 15, 31, Juleindsamlingen. 75, Unios Aftenunderholdning i St. Mariæ Hospitiet. 270, Firmelse. 285, Første h. Kommunion. 302, Elisabethsøstrenes Virksomhed. 542, Ynglingeforeningen St. Knud. — **København**. 12, Julekrybbe. 13, Juleindsamlingen. 14, 30, Kammerherreinde Løvenørns Død. 15, Midnatsmessen i Sylvesternatten. 46, Biskoppens Mærkedage. St. Knuds Fest. 61, De kristelige Familiers Titularfest. 74, P. Breituugs Foredrag i Studenterforeningen. 92, Syge- og Liggassens Møde. 94, Ægtevielser i St. Ansgars Kirke. 105, Aftenunderholdning i St. Knuds Skole. 123, St. Josefsøstrenes Basar. 125, Gamle Günther og Børnene. 140, P. Neuvels Jubilæum. 75, 141, 332, 653, 751, Unio. 142, Dødsfald i St. Ansgars Menighed. 157, 300, 493, 796, Vincentsforeningen. 158, Ansgariusforeningen. Kvindemøder. 189, Oversigt over Kollektur. 190, P. Neuvels Jubilæum. 235, Basar. 270, Hvide Søndag. 284, Firmelse. 285, Foreningslokalets Dekoration. 315, P. Brauns Jubilæum. 349, Mariaforeningen. 350, St. Josefs Gildet. 336, Firmelse. St. Josefs Hospital. 381, Forstandervalg. P. H. Stratbøcker. 393, 460, 574, Biskoppen og Stolberg-Jubilæet. 413, Gammelt Alter. 414, Enkegrevinde Holstein-Ledreborgs 90aarige Fødselsdag. 431, St. Josefs Hospitals Jubilæum. Valfartskirken i Karup. 459, Biskop Doyle fra Australien. 524, Sjælemesse for Kong Umberto. 525, St. Josefs Hospital. 557, Ærkehertug Carl Stephan. 574, Tyske Kadetter i St. Ansgar. 604, 637, Aftenunderholdning til Brændsel. Ringsted Kirke. 637, Absalons Syvhundredeaarsfest. 750, 797, 810, P. Lamotte. Franske Foredrag. 810, Msgr. Dr. Fallizes Ophold i København. **Island**. 141, To Søstres Afrejse til Faskrudsfjord. P. Osterhammel vender hjem fra Island. 444, Nihundredeaarsfest for Katholicismens Indførelse.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 1.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglaender saa: hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitionlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 1.

Søndagen den 7. Januar.

1900.

Indhold: Nytaar. Naadens Hemmelighed. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Tyskland. — Bekjendtgjørelser.

Nytaar.

— 0 —

Siden i Mandags maa vi altsaa skrive 1900; smukt fuldstændig med alle 4 Tal; thi selv om Postvæsenet stempler med 00, fordi det ikke kan anderledes, vil det dog vel stride imod alle Brevskriveres Følelse, at datere noget fra Aaret 00. Lad ogsaa Regnemestrene strides om, hvorvidt Aarhundredskiftet virkelig allerede begyndte sidste Nytaarsnat; de kunne i det mindste ikke nægte, at et Skifte i Henseende til Aarhundredcifrene allerede har fundet Sted og gjort et dybt Indtryk paa Manges Gemyt. Man føler dog, at der her er foregaaet et ikke saa ganske almindeligt Skifte, som naar det sidste Ciffer ellers forøges med 1. En hel ny Garnitur af Aar er begyndt, en Række af 100 Stykker med Begyndelsescifrene 19. Den hellige Fader, Pave Leo XIII. og med ham Rituskongregationen regner det nye Aarhundrede

først fra den 1. Januar 1901. Ligemeget: ethvert Tidspunkt er egnet til at kaste et Blik henover Udviklingen paa Overfladen af den lille Planet *Jorden*, som vi fordringsfulde Mennesker med Stolthed betegne som *Verden*. Det gør heller ingen Forskel, om vi holde Betragtning ved Slutningen af et Aar eller af et Aarhundrede; thi Begivenhederne skride hen over vore vilkaarligt valgte Tidsafsnit og spørge ikke om Aarstal. Sammenlignet med Menneskets gennemsnitlige Levetid er et Aarhundrede rigtignok et betydeligt Tidsafsnit. Tre Generationer komme og gaa i hundredede Aar, et udforskkeligt Hav af menneskelige Skæbner, af Arbejder og Kampe, af Glæde og Sorg.

Det nittende Aarhundrede vil uden Tvivl kunne gøre Krav paa en særegen Plads i Rækken af Aarhundrederne. Vigtige Begivenheder knytte sig, som sagt, ikke til Kalenderbestemmelserne; men ligesom det femtende og sextende Aarhundrede — det ene som Renæssancens, det andet som den saakaldte Reformation — have efterladt dybere Spor, saaledes vil ogsaa Udviklingen af det nittende Aarhundrede gøre sig gældende i senere Aarhundreder.

Fremfor alt var vort Aarhundrede et af de rigeste paa fundamentale Omvæltninger. Den franske Revolutionsstrømme af Blod og Napoleons Tvangsherredømme vare dets Morgenrøde. Den bedaarede Menneskeslægt, som havde hengivet sig til vild Jubel i Frihedsrusen, bøjede sit Hoved i mere end ti Aar under den napoleonske Cæsarisme. Og efter at denne mærkelige Mand endelig var bleven styrtet af de underkuede Nationers indre Livskraft, efterlod han som Arv Absolutismen, der bedrog Nationerne for den med et Hav af Blod erobrede Sejrspris.

Napoleon I. havde forgrebet sig paa den højeste Autoritet, paa Kristi Statholder. Autoriteten, som allerede var bleven rystet af den store Revolution, begyndte derpaa fuldstændig at vakle; Nationerne kastede sig i Armene paa liberale Forførelere, snart her snart der sloge Revolutionens Luer

i Vejret, indtil Revolutionen i 1848 bragte de fleste Nationer, som endnu ikke besad den, en *Forfatning*.

Autoritetsprincippet vaklede, *Nationalitetsprincippet* blev stærkere. Til liden Velsignelse har det været, at ringeagte den guddommelige Autoritet og at stille Nationalitetsprincippet op paa Altret som eneste Afgud. I Italien fuldbyrdedes Aarhundredets største Forbrydelse, *Gudsrovet* overfor Kristi Statholder, Pave Pius IX.; og det alene for at forene den italienske Nation. »Gud har tilladt det, hvem véd, hvad han har villet!« Men Historiens Nemesis vil ogsaa hævne denne Forbrydelse, som den har hævnnet Napoleon I.s Forbrydelse mod Pavedømmet. For de Vunder, som denne Jords Magthavere have tilføjet Guds Kirke i Løbet af dette Aarhundrede, bøde de ikke blot selv, men ogsaa Nationerne, saa sandt der gives en guddommelig Retfærdighed.

Under Forfølgelserne har Kristi Kirke imidlertid stedse blomstret herligt. Gud véd, i sine udforskellige Raadslutninger, hvad Godt og Ondt han sender Sine. I hans almægtige Haand ligger ogsaa i vort Aarhundrede, der er saa stolt af sine *Opfindelser* og *Opdagelser*, af sin *Videnskab* og *Kultur*, Verdens Skæbne, og den vil vedblive at ligge i den almægtige Guds Haand: *per omnia sæcula sæculorum* — fra Evighed til Evighed. Hvad der forekommer os Skabninger at være et umaadeligt stort Tidsrum, det er for Gud som et Øjeblik: »Een Dag er for ham som tusind Aar og tusind Aar er for ham som een Dag.« Til ham overlade vi i al Ydmyghed det kommende Aarhundrede, som han vil regere og styre, ligesom han har regeret de henrundne. I denne Forstand ønske vi alle Ugebladets Læsere **et lykkeligt og af Herren velsignet Nytaar.**

Redaktionen.

Naadens Hemmelighed.

—o—

Det er nu tredive Aar siden, da sad der i Bispestaden N. to høje Kirkefyrster sammen om Aftenen i alvorlig Samtale. Diöcesanbiskoppen og hans Gæst, en anden højt anset, aandfuld og vidt berømt Biskop, der var indtruffet paa Besøg. Det tarvelige Aftensmaaltid var forbi, Tjeneren og de to højjærværdigste Herrers Kapellaner havde efter sammes Slutning fjærnet sig; de ophøjede Venner vare, som sagt, fordybede i en fortrolig, alvorlig Samtale. De talte om den evige Salighed, enhver Kristens Trøst og Haab, fremfor alt den Gejstliges og især Biskoppens, hvis Kors jo efter Herrens Forjættelser er tungere og større end Lægfolkets og andre Præsters, og hvis Tragten og Tænken allermost maa være hist ovre i Evigheden. Og det er jo ikke blot tilladt, at de, som leve *kristeligt*, d. e. efter Frelserens Bud, efter hans Exempel, i Ydmyghed og Forsagelse, fjærnede fra Verden, dens Ære og Glæder, at disse ogsaa allerede her tænke paa den evige Salighed, som venter dem, naar de holde ud, uden at blive stolte og uden at blive utro; ja man *maa og skal endogsaa* tænke paa Himlen som vort Maal og Ende, for hvilken ikke blot vor Sjæl er bestemt, men hvor ogsaa vort Legeme, dersom vi her paa Jorden i de faa Aar have holdt det strengt og stærkt i Aie, skal bo for al Evighed i ædel, endeløs Fred. Denne Bevidsthed, denne Tro formaar at gøre ogsaa det svageste Menneske til en Kæmpe i Striden.

Under denne Samtale troede nu Diöcesanbiskoppen at skulle sige til sin berømte Gæst, at denne kunde glæde sig til den Løn, som ventede ham for det store, som han virkede langt ud over sit Bispedømme, i det hele Fædreland.

Derpaa svarede den fremmede Biskop meget alvorlig: »Højjærværdigste Medbroder, De tager ganske bestemt fejl, naar De mener, at jeg har saa mange Fortjenester. Jeg ved bestemt, d. v. s. jeg har den faste Overbevisning, at jeg maa

dele det gode, som jeg maaske har fuldført ved Guds Hjælp og Fortjenesten deraf med en anden, og at kun den ringeste Del tilkommer mig.«

«Jeg forstaar det ikke rigtigt,« indskød Diöcesanbiskoppen.

»Jeg kan sige Dem saa meget,« lød Svaret --- »at jeg ved: En har opofret sig for mig til den gode Gud ved hele sit Liv, og dette Offer har jeg at takke for, at jeg overhovedet er kommet til den gejstlige Stand.«

Noget overrasket og spørgende saa Vennen paa den talende. Men denne vedblev: »Dem vil jeg fortælle Sagen. De kan bedømme den, som De vil; jeg anser det for et Under Jeg var, som De ved, ikke Theolog; jeg havde gjort en Statsembedsmands-Examen og tænkte nu kun paa hurtigst muligt at komme frem, at naa en betydningsfuld Stilling i Verden, at erhverve Ære, Nydelse, Anseelse og Penge. En overordentlig Hændelse har ført mig tilbage fra denne Vej. Jeg var en Aften --- den hellige Advent var kommet ind i Landet, den øvrige Del af Kristenheden beredte sig til Julen — alene i det halvdunkle Værelse og overlod mig til mine ærgærrige og nydelsessyge Frenthilsplaner og Drømmerier. Jeg ved ikke, vaagede eller sov jeg, saa jeg i Virkeligheden eller i Drømme, hvad der nu skete; men det ved jeg, at hvad jeg har set, har hidført en Vending i mit Liv. Ganske klart og tydeligt har jeg set, hvorledes vor Frelser, pegende paa sit helligste Hjærte, stod over mig i en straalende Sky: foran ham knælede en Nonne og opløftede bedende Hænderne til ham; men af hans Mund mente jeg at høre de Ord: »Hun beder uden Afladelse for Dig.« Jeg saa ganske tydeligt den Bedendes Skikkelse; og hendes Ansigtstræk have saaledes indpræget sig i min Hukommelse at jeg endnu i Dag har dem for Øje; det syntes mig at være en ganske sædvanlig Lægsøster; hendes Klædebon var meget fattigt og groft, hendes Hænder røde og ophovnede som af svært Arbejde . . . . Det være nu som det vil,« vedblev Fortælleren, efter at han havde gjort en Pavse, under hvil-

ken han aabenbart atter havde fordybet sig i Mindet om det Forbigangne — »lad det have været et Drømmebillede eller ikke, overordentligt var det i et hvert Fald for mig; thi jeg blev saa rystet deraf, at jeg fra nu af besluttede mig til ganske at vie mig til Guds Tjeneste og Ære. Jeg trak mig tilbage til et Kloster og under de hellige Exerцитier raadførte jeg mig med min Skriftefader angaaende denne Sag: han billigede min Beslutning at blive Præst; jeg begyndte tre og tyve Aar gammel at studere Theologi, og det øvrige kender De. Og hvis De nu mener, at der ved mig sker noget godt, saa ved De ogsaa nu, hvo der egentlig i sidste Instans har Fortjenesten deraf. Det er hin Klosterjomfru, som har bedet for mig. Thi jeg er overbevist om, at der er bleven bedet for mig, maaske endnu bedes i Løndom, og at jeg uden denne Bøn sandsynligvis ikke kunde naa det Maal, som Gud har sat mig.«

»Hvor gammel vilde efter Deres Antagelse den Klosterjomfru nu være, hvis hun endnu levede?« spurgte Diöcesanbiskoppen.

»Den Gang, da jeg saa hende i hint hemmelighedsfulde Moment, forekom det mig, at hun maatte tælle hende tredive Aar,« lød Svaret.

»Saa vilde hun nu være en gammel Kvinde paa henved de 70 Aar,« lød Svaret — «det er et Spørgsmaal om hun endnu er i Live. Og er der aldrig opstaaet nogen Anelse hos Dem, hvor og ved hvem der saaledes er bleven bedet for Dem?«

»Aldrig i mit Liv; jeg kan kun daglig bede Gud om, at han, dersom hun endnu er paa Jorden, vil velsigne hende og tusend Gange gengælde hende, hvad hun har gjort imod mig.«

Det var bleven sent; de to Kirkefyrster skiltes ad for at gaa til Hvile. Men førend de forlode hinanden, sagde Diöcesanbiskoppen endnu til sin Gæst: »Ordenssøstrene, i hvis Kapel De imorgen agter at holde den hellige Messe, højærværdigste Hr. Konfrater, lade spørge, om De ikke nok

vil bevise dem den Naade, at meddele dem den hellige Kommunion?»

»Tilvisse, gerne,« var Svaret; »og nu god Nat: laudetur Jesus Christus!«

»In æternum!«

Det var tidligt om Morgenen, da stod den berømte Biskop for Alteret hos de fromme Ordenssøstre og fejrede det hellige Offer med særegen Andagt, imedens tresindstyve jomfruelige Sjæle forberedte sig paa at modtage Frelseren: alle Ordensmedlemmerne skulde i Dag blive delagtige i denne Lykke. Nu var det attraaede Øjeblik kommet; Biskoppen viste, selv allerede bespist med Livets Brød og opfyldt af Jesu Christi Nærværelse, med forklaret Aasyn de Forsamlede det helligste Sakramente og bad i dybeste Ydmyghed; »Herre, jeg er ikke værdig!« Saa steg han ned fra Alteret, fulgt af sin ministrerende Kapellan og skred fra den ene til den anden, bespisende dem med det Allerhelligste. Nu var han næsten kommen til Enden af Rækken og vilde just kommunikere den næste; allerede bøjede sig hans Skikkelse ned til den knælende, da blev hans Øje pludselig fastknyttet til Klosterjomfruens Ansigt, dyb Blegthed udbredte sig over hans eget Ansigt, og han stod der, heftig bævende og uden at røre sig.

Kapellanen traadte hen til Biskoppen i den Mening, at der var paakommen den alderstegne Herre en Svaghed og vilde tage det hellige Kar fra ham for selv at uddele Kommunionen.

Men da opmandede Biskoppen sig — endnu et betydningsfuldt Blik kastede han paa den andægtigt og ydmygt knælende, som vel næppe havde mærket noget til den kortvarige Forsinkelse, saa bøjede han sig med den hellige Hostie ned over hende og forenede hende med Herren i det gudommelige Maaltid. Rolig fuldendte han derpaa den hellige Messe og sin — denne Gang usædvanlig lange — Taksgelse efter denne.

Til Frokosten var ogsaa Biskoppen, hvis Gæst han var,

kommet til Klosteret. Og nu sagde den fremmede Biskop efter at det var endt: »Højærværdigste Herre, jeg har en stor Bøn.«

»Jeg skal med Glæde opfylde, hvad De maatte ønske,« lød Svaret.

»Vilde De tillade, at Forstanderinden forestiller mig samtlige Husets Medlemmer, og at jeg maaske turde tale uden Vidner nogle Ord med den ene eller anden?«

»Jeg venter kun godt af dette Deres Ønske og skal strax ordne det fornødne.«

Nogle Minutter senere meddelte Forstanderinden Søstrene, at de alle skulde forsamle sig i Refektoriet. Biskopperne begave sig derhen. Medens Stedets egen Biskop først henvendte nogle Ord til de forsamlede, strejfede Gæstens Øje prøvende og søgende Søstrenes Rækker. Utilfredsstillet forsøgte han stadig paa ny; han syntes ikke at finde, hvad han søgte. Nu gik han Rækken igennem, den ene efter den anden blev forestillet for ham, enhver betragtede han skarpt; da de vare ved den sidste, rystede han sagte paa Hovedet. Derpaa spurgte han: »Søster Forstanderinde, ere de alle her indtil den sidste?«

Den Tiltalte gængegik rask dem alle, derpaa sagde hun: »Biskoppelige Naade, jeg lod dem alle kalde. . . Men,« bemærkede hun nu, »virkelig mangler der en, Søster Zita.«

En anden Søster vidste at berette, at Søster Zita havde vel ikke faaet nogen Meddelelse om den Befaling at komme til Refektoriet; hun havde saa meget Arbejde, at hun havde bedt om strax efter Frokosten atter at maatte begive sig til det uden at benytte Pausen.

»Hvilket Arbejde paahviler hende?« spurgte Biskoppen.

»Hun besøger Stalden,« sagde Forstanderinden — »og vel at mærke mønsterværdigt. Og saa forglemmer hun alt i sin Iver for at opfylde denne Pligt saa godt som muligt.«

»Jeg ønsker at se den Søster,« sagde Biskoppen.

Efter nogen Tids Forløb traadte den tilkaldte ind, som

hurtigt havde afført sig Staldklædningen og knælede ned for at modtage Velsignelsen.

Atter blev Biskoppens Ansigt blegt, atter fo'r en dyb Skælven igennem ham; efter at han havde rettet nogle Ord og Spørgsmaal til hende, som hun ydmygt besvarede, idet hun frejdigt saa ham ind i Øjet, sagde han sagte til Diøcesets Biskop. »Denne Søster vilde jeg gerne tale nogle Minutter med.«

Efter at han havde velsignet dem alle med de bedste Ønsker, gik de. Biskoppen og Forstanderinden trak sig tilbage, den fremmede Biskop var nu alene med Søster Zita.

»Se paa mig, Søster,« befalede Biskoppen — »kender De mig?«

Søsteren saa op og sagde da roligt: »Jeg har aldrig før set Deres biskoppelige Naade.«

»Kender De mig af et Billede?«

»Nej, højærværdigste Herre.«

»Har De nogensinde bedet for mig eller opofret gode Gerninger for mig?«

»Det er mig ikke bevidst, da jeg aldrig har hørt Tale om Deres biskoppelige Naade.«

Biskoppen stod et Øjeblik næsten uden Fatning; da spurgte han pludselig videre: »Hvilken Andagtsøvelse, Søster Zita, plejer De helst og hyppigst?«

»Andagten til *Jesu helligste Hjærte*,« var det stilfærdige Svar.

«De har, som det synes, det besværligste Arbejde i Klosteret,« fortsatte han nu.

»O nej, biskoppelige Naade,« sagde hun livligt -- »jeg gør mindre end de andre; men jeg kan ikke nægte, at den Pligt, som jeg har at opfylde —«

»Det vil sige at besøge Stalden, at fodre Kvæget og lignende,« fuldendte Biskoppen med Eftertryk.

»At det forekommer mig noget besværligt, fordi det koster Overvindelse, og jeg er ikke ydmyg,« fortsatte hun

pludseligt og tav, som om hun vilde undertrykke, hvad der laa hende paa Læben.

»Og hvad gør De da, naar saadanne Anfægtelser komme?« spurgte Biskoppen. Bedende hævede den fattige Lægsøster, som stod der i sit grove Klædebon og med de ru Hænder saa ydmyg foran Kirkefyrsten, Blikket op til ham, som om hun vilde sige: »Spar mig Svaret!« Men Biskoppen sagde roligt og alvorligt: »Søster, jeg spørger ikke af Nysgerrighed, tal!«

»Jeg har vænnet mig til at tage fat paa alle Ting, som koste mig Overvindelse, at Kærlighed til Jesu helligste Hjærte, og jeg opofrer da dette for en betrængt Sjæl, som her i Verden særlig har det Behov; hvem Gud derfor vil være naadig, har jeg ganske overladt til ham og vil ikke vide det. Ogsaa Tilbedelsestimen foran det helligste Sakramente hver Aften fra Klokken otte til ni, opofrer jeg i denne Mening,« sluttede hun.

»Og hvorledes kom De paa den Tanke saaledes at opofre alle deres Fortjenester for en ganske ubekendt Sjæl?«, spurgte Biskoppen bevæget.

»Det har altid været saaledes i min Tanke, endnu da jeg levede ude i Verden,« lød Svaret. »Da jeg gik i Skole, sagde Hr. Pastoren i Religionstimen, hvorledes man skulde bede for sine Paarørende og opofre sine Fortjenester. Og desuden mente han, skulde man ogsaa bede meget for andre, som staa i Fare for at tabe deres Frelse; men da Gud alene ved, hvo der især behøver det, er det ogsaa det bedste, hvis man ellers ingen særlige Forpligtelser har, at man ganske stiller sine Fortjenester til Jesu helligste Hjærtes Raadighed for at det maa lade dem komme den tilgode, hvem dets Alvidenhed og Visdom finder for godt. Saaledes har jeg gjort — sluttede hun — og tænkte, at den kære Gud nok vilde finde den rette Sjæl.«

»Hvorlænge har De været i Kloster?«

»Fra mit attende Aar.«

»Hvor gammel er De nu?«

»Tre og tredive Aar, Biskoppelige Naade.»

Biskoppen tav et Øjeblik truffet; derpaa spurgte han:
»Naar er De født?«

»Den . . . December i Aaret . . . , højærværdigste Herre.«

Et Udraab undslap Biskoppens Læber, og det ikke uden Grund. Den Dag, paa hvilken Søster Zita blev født, var hans Omvendelsesdag; da havde han set hende livagtigt saaledes, som hun nu stod for ham!

»Og véd De slet ikke, om Deres Bøn og Deres Offer har bragt nogen Følge eller ikke?«

»Nej, Biskoppelige Naade.«

»Og ønsker De ikke at vide det?«

»Den kære Gud véd, naar der sker noget godt, og det er nok,« var det ukunstlede Svar.

Biskoppen var, det saa man paa ham, grebet af denne fattige Piges Ydmyghed og Enfoldighed i Ordensdragten. »Saa vedbliv da i Guds Navn med dette Værk!« sagde han, og hans Stemme skælvede af Rørelse; men Søsteren knælede allerede ved hans Fødder og bad: »Jeg beder om den hellige Velsignelse!« Og han opløftede højt og højtidsfuldt sine Hænder mod Himlen over den knælende og sagde bevæget og kraftigt: »Saa velsigner jeg Dem da med al den Kraft og Myndighed, der som Biskop er i mig til at velsigne; jeg velsigner Deres Sjæl med alle dens Kræfter og Drifter, jeg velsigner Deres Forstand Deres Sind, Deres Vilje; jeg velsigner Deres Hænder og Arbejder, Deres Bønner, Ofre, Overvindelser og Lydighed. Jeg velsigner Deres Tjeneste og Pligtopfyldelse; jeg velsigner Dem for stedse i dette Øjeblik og enhver Time i hele Deres Liv. Og ganske i Særdeleshed velsigner jeg Dem for Deres sidste Stund og beder Gud om at staa Dem bi med al sin Trøst. Det give Gud Fader, Søn og Helligaand!«

»Amen,« sagde den fattige Lægsøster roligt, rejste sig op og gik.

Men den høje og berømte Kirkefyrste, rystet i sit In-

derste, nu alene i Værelset, traadte hen til Vinduet og saa, idet han søgte efter Fatning, ud, imedens to Taarer randt ham ned over Ansigtet.

Nogen Tid efter forlod han Værelset, tog Afsked med Forstanderinden og vendte tilbage til sin biskoppelige Vens Bolig. Til denne sagde han da: »Nu er hun fundet, hvem jeg kan takke for min Omvendelse, mit Kald og min Standhaftighed i samme: det er den sidste og ringeste Lægsøster i Deres Kloster. Og jeg kan ikke nok som takke Gud for hans Barmhjærtighed. Thi Søsteren har kun i femten Aar bedet for mig, men Gud har allerede forud annammet hendes Bøn, og paa den Dag, paa hvilken hun saa Verdens Lys, allerede virket min Omvendelse i Forudviden om hendes forbedende Gerning og Bøn!«

»Hvilket Naadens Under og Hemmelighed!« sagde Diöcesanbiskoppen.

»Og hvilken Lære og Formaning for mig!« svarede den anden. »Hvis jez nogensinde skulde komme i Fristelse til at blive forfængelig af visse Resultater for Menneskene og min Virken, da maa jeg for Sandhedens Skyld stede derved foreholde mig: Det kan Du egentlig sluttelig takke en fattig Pige i Klosterstaldens Bøn og Offer for. Og naar et lille og uanseligt Arbejde skulde forekomme mig af ringe Værd, da siger mig den samme Kendsgerning: Det, som den ringeste Tjenestekvinde gør og opofrer i lydlig Ydmyghed mod Gud og i Overvindelse, er for Herren saa meget værd, at disse Fortjenester have vakt Kirken en Biskop. Ingen Bøn, intet Offer og intet Arbejde efter Guds Villie er forgæves; men at udmaale og lønne det efter Fortjeneste: det er Guds Hemmelighed, hans Godheds og Retfærdigheds Sag«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Jesu-Hjærte-Kirken i Stenosgade frembyder i Aar en Prydelse der vistnok maa gøre et overordentlig

stemningsfuldt Indtryk paa dem der i Juletiden besøge Kirken. Man finder nemlig i Kirkens Sidekor foran Kongregationsalteret opstillet en ny, velkomponeret Fremstilling af Julenattens store Hemmelighed, den nyfødte Frelasers første Optræden i Stalden i Bethlehem.

Efter en ældgammel Overlevering skal Bethlehems Stald have staaet i Forbindelse med Ruinerne af den gamle Davids Borg. Derfor har man her ud fra denne Tanke valgt en forfalden Slotsruin til Baggrund og mellem dens Murrester anbragt en lille, aaben Stald, hvori man finder Jesusbarnet liggende i en Krybbe samt Maria og Josef, der i tilbedende Stilling hylde det guddommelige Barn. Rundt om fra alle Sider ser man fromme Hyrder, der havde holdt Nattevagt ved deres Hjord, paa Englens Bud ile hen til Stalden. Paa Helligtrekongerdagen forøges Gruppen med tilsvarende Fremstillinger af de Vise fra Østerland, der vejledede af Stjærnen, søgte og fandt Frelseren i Davids Stad.

Det lille Kunstværk, som man med Føje kan kalde den efter Arkitekt Wipflers Tegninger af Kirkens anden Sakristan udførte Krybbefremstilling, er i høj Grad egnet til at vække Opsigt. Den omtalte Fremstilling er jo ikke blot noget, man ellers her i Landet vistnok sjældent faar at se undtagen i katholske Kirker og Familier, men den byder ogsaa, med sine kunstnerisk fuldendte, ædle Figurer og deres smukke Gruppering, en kærkommen og velgørende Afveksling, der vil bidrage sit til at opløfte Tankerne til en kristelig ideal Opfattelse af Juletidens dybe Betydning.

-- Fra Bestyrelsen for *Juleindsamlingen i St. Augustins Sogn* have vi modtaget følgende Beretning med Anmodning om, gennem Ugebladet at bringe Giverne en hjærtelig Tak, baade i Bestyrelsens og i de Fattiges Navn, et Hvert vi herved opfyldte med oprigtig Glæde. Indtægten blev i 1899 større end nogensinde tidligere, idet der indkom 516 Kr. 50 Ørc, for hvilke Penge indkøbtes Fødevarer, som bleve uddelte i Portioner til 110 Familier. Hver Portion bestod af Flæsk, Smør, Kaffeboenner, Sukker

og to Sigtebrød. 5 trængende Familier og 5 Fattige paa Almindeligheden fik kontant Pengehjælp.

— Nytaarsnat afgik ved Døden *det ældste Medlem* af St. Ansgars Menighed, Kammererrende *Løvenørn*, Enke efter Gehejmelegationsraad. Kammerherre Løvenørn. Den Afdøde, som var meget afholdt af Dronning Louise, der jævnlig aflagde hende Besøg, opnaaede den høje Alder af 95 Aar. Kort før sin Død modtog hun den hellige Kommunion og paa sit Dødsleje den sidste Salvelse. Den Afdøde, der var fuldstændig aandsfrisk til sin Død var Moder til den danske Gesandt i St. Petersborg, Kammerherre Løvenørn, og til Lehnsgravinde Holstein-Ledreborg. Begravelsen finder Sted *Mandag d. 8. Januar* Kl. 10 fra St. Ansgars Kirke. R. I. P.

Menighedens nulevende *ældste Medlem* er Lehnsgrave Holstein-Ledreborgs Moder, *Enkelohnsgravinde Holstein-Ledreborg*, som i Løbet af Sommeren bliver 90 Aar.

— Under den festlige Klokkeringning i Sylvesternatten mellem det gamle og det nye Aar fandt en opløftende Højtidelighed Sted i St. Josefssøstrenes Huskapel paa Tolbodvejen, idet den højærværdigste Biskop dér frembar det h. Messcoffer i Midnatstimen og efter en kort Prædiken meddelte den sakramentale Velsignelse. Kapellet var fyldt indtil sidste Plads baade af Mænd og Kvinder som følte sig meget opbyggede af den gribende Højtidelighed i Aarsskiftets Midnatstime og en Del modtog den h. Kommunion. Blandt de Tilstedeværende var ogsaa Hds. kgl. Højhed Prinsesse Marie.

Tyskland. I Løbet af Jubilæumsaaret 1900 vil der i Tyskland blive foranstaltet et Pilgrimstog til Rom og Jerusalem. Saafremt et Antal af 500 Pilgrimme tager Del i Valfarten, ville Omkostningerne tillige med Forplejning under Valfarten, som skal vare henved fire Uger, beløbe sig til 500 Mark for 1ste Klasse og 350 Mark for 2den Klasse. I Jerusalem vil Grundstenen til den nye Mariakirke muligvis blive nedlagt medens Pilgrimme besøge Byen. I Spidsen for Foretagendet staar »den tyske Forening for det h. Land«, som i den Anledning har sat sig i Forbindelse med de tyske Biskopper.

Juleindsamlingen

i *Rosenkranskirkens Sogn* har sidste Aar indbragt 153 Kr., for hvilket Beløb der blev indkjøbt Fødevarer, som fordeltes blandt 37 trængende Familier. Idet vi meddele dette, bringe vi tillige de Trængendes og vor egen Tak til Enhver, som har støttet dette Foretagende.

Frederiksberg, den 3. Jan. 1900.

Frk. **M. Muus.**   Fru **J. Ronge.**   Fru **Th. Hoffmann.**

UNIO. Fredag den 12. Januar Kl. 9: Oplæsning og Sang.

St. Knuds Broderskab (Afholdtsforening). Møde hver Fredag Kl. 8 paa Ørstedsvej 10. — Alle indbydes venligst.

✠ Vor kjære gamle Moder, Enke-Kammerherreinde **Elisabeth Løvenørn**, født Beyer, hensov stille og roligt den 31. December 1899 i sit 96. Aar. R. I. P.

P. Løvenørn,
Kammerherre, kgl. Gesandt i St. Petersborg.

Henriette Holstein-Ledreborg,
født Løvenørn.

Begravelsen finder Sted fra den katolske Kirke i Bredgade Mandag den 8. Januar Kl. 10.

✠ At vor kjære Fader og Svigerfader, forhenv. Værkfører **Magnus Liebeck**, Onsdag den 3. Januar er afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital, i en Alder af 71 Aar. vel forberedt ved Modtagelsen af de hh. Sakramenter, bekjendtgøres herved for Slægt og Venner. Den kjære Afdøde anbefales til de Troendes Forbøn. R. I. P.

Begravelsen finder Sted Søndag den 7 Januar Kl. 12 fra Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

Hans Efterladte.

✠ At Gud har kaldet til sig min elskede Mand, Cand. phil. **Heinrich Jacob Hoffmann**, bekjendtgjøres herved sørgeligst. R. I. P.

Begravelsen finder Sted Tirsdag den 9. Januar Kl. 12 $\frac{1}{2}$ fra Kapellet paa katolsk Vestre Kirkegaard.

Paa hans Moders, Søsters, Børns og egne Vegne:
Marie Hoffmann,
f. Ring.

S.J.G. Førstk. **Mandag** 8. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** alm. Møde for alle Br. i Meyers Hotel, Vestervoldgade 8.

Samtidig afholdes **III. Grads møde.**

Plads søges. En velaarbefalet Kone søger Formiddagsplads indtil Kl. 4. Pastor v. Geyr i Stenosgade auviser.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 7. Januar. 1. **Søndag e. H. 3 K. — 8. M., 9. Ti., 10. O., 11. To., 12. F., 13. L.** Oktavdage.

Søndag den 14. Januar. 2. **Søndag e. H. 3 K.** Jesu Navnefest.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit første maanedlige Møde med Procession **Søndag** den 7. Januar Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltagere i Processionen med Broderskabets Faner.

Gudstjeneste i Ringsted. **Søndag** den 7. Januar h. Messe med Prædiken Kl. 9. — Foredrag Kl. 4. Efterm. i Hotel „Casinos“ lille Sal.

Den eucharistiske Forening holder fælles Tilbedelse foran det udstillede Allerhelligste hver **Fredag** Kl. 4—5 i St. Ansgars Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Møde **Mandag** den 8. Januar i Jesu Hjærte Kirke.

Søndag den 14. Januar er Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke og om Eftermiddagen foretages den bebudede Juleudflugt.

Katholsk Foredrag i Roskilde. **Søndag** den 14. Januar Kl. 4 Efterm. holder Hr. Pastor emerit **M. C. Jensen** et kirkeligt Foredrag i „Hotel Prinsens“ store Spisesal.

R. R. D. D. Missionarii, qui Directorium pro anno 1900 accipere optant, pretium (1 Krone) mittant Hafniam (H. Gamél, Brødgade 64 K.) statimque franco recipient.

2 Portioner af Frk. **Kozlowskis Familielegat** for trængende Jomfruer og Enker af den herværende katolske Menighed ere blevne ledige. Ansøgninger indsendes inden Udgangen af Januar Maaned. Skemaer faacs og afleveres hos Hr. Kirkeforstander P. Stratbøcker (Købmagergade 13) eller hos Undertegnede. De, som for nylig have ansøgt om det ledige v. Hurchs Legat, kunne ogsaa indsende Ansøgning (Skema) om ovennævnte Legatportioner.

J. Braun, Sognepræst.

Den katolske Væggekalender for 1900 er udkommen og faas for **20 Øre** hos D'hrr. Gejstlige og hos Ansgariusforeningens Kasserer, 31 Adelgade.

Hermed følger Indholdsfortegnelse for 1899.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 2.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen: Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 2.

Søndagen den 14. Januar.

1900

Indhold: Den Aandssvage. Et Par Ord om Julekrybber. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Rusland. — Bekjendtgjørelser.

Den Aandssvage.

—o—

Det var om Vinteren, kort før Jul; dyb Sne laa overalt, og paa mindre befærdede Veje maatte man vade igennem den indtil Knæerne; dertil blæste en isnende Vind, der daglig syntes at blive koldere. Hvo, der ikke nødvendigvis maatte ud, blev helst hjemme i Stuen bag Ovnen eller i det mindste under Tag.

Tidligt var det, Dagen var endnu langt fra brudt frem; Kirkeklokkerne kaldte til den hellige Messe; men de toned gennem det Halvmørke, som endnu indhyllede Morgenen, næsten, som om de havde tabt Halvdelen af deres Klang eller vare ombundne med et Klæde. Alligevel syntes man overalt at forstaa deres Tale; thi alle Vegne fra kom Folk, skønt det var en Søgnedag, for at overvære det hellige Offer. Det er jo et af de skønneste Fortrin ved Landlivet, at der om Vinteren er Tid til Ro og frem for alt til aandelig Veder-

kvægelse, til daglig Deltagelse i Gudstjenesten og til Fornyelse af Sjælelivet, medens Fabriksfolk og Haandværkere i Byen Aar ud og Aar ind regelmæssigt ere lænkede til deres Arbejde.

Kirken var temmelig fuld; en Præst læste den hellige Messe, medens en anden var beskæftiget i Skriftestolen.

Man var naaet til den hellige Kommunion; flere Personer nærmede sig Altret for at modtage det helligste Sakramente. Iblandt disse var ogsaa en Kvindeskikkelse, som var yderst tarveligt paaklædt; nu og da jog der en Kuldegysen igennem hende. Hun kunde vel være saadant noget som halvtredsindstyve Aar; hendes Ansigt saa ejendommelig blegt ud, Blikket var stift og udtryksløst; fra Tid til anden foer et sært Smil hen over de sløve Træk. Usikker og sky nærmede hun sig Kommunionbænken; men tilhøjre og tilvenstre opstod der et Hul imellem hende og de nærmest knælende, saatedes, at der endnu var tomme Pladser.

Nu blev det helligste Sakramente uddelt; Præsten nærmede sig ogsaa hende; han skulde lige til at meddele den Knælende Livets Brød, da han opdagede hvem hun var; et Træk af Forbavselse og Overraskelse foer hen over hans Ansigt, saa gik han hende forbi — til den næste.

De Andægtige vendte tilbage til deres Kirkestole; men den Forbigaaende vaklede tungt og langsomt hen til Kirkens Udgang. Der lagde hun sig ned paa Knæ i en bedende Stilling, rolig, uden videre Tegn paa Utilfredshed, løftede saa Blikket op til Altret, som hun næsten syntes at sluge og forblev i denne Stilling indtil Slutningen af den hellige Messe. Da de sidste havde fjærnet sig, knælede hun endnu bestandig dernede, stift, ubevægeligt stirrende paa Altret og uden at bevæge Læberne.

Men udenfor fulgtes et Par Kvinder hjemad. Den bidende Kulde hindrede dem ikke i at passiare ivrigt sammen.

»Har De set det, Fru A.?« sagde den ene, — »at Vandlise i Dag igen har baaret sig ret tosset ad?«

»Aa ja, ganske tydeligt; men til alt Held har Kapel-

lanen kendt hende og er gaaet hende forbi. Hvad vilde det ogsaa have været for en Kommunion?»

»Ja, hun er ret at beklage, den Aandssvage,« lød Svaret — »det er ikke mere en menneskelig Tilværelse, som hun fører. Gud ske Lov og Tak kan man daglig sige, naar ens egne Børn ere sunde og ved Forstandens Brug.«

»Jeg gad kun vide, hvorledes Vandlise finder Vej herhen. Der er dog over to Mil fra Annexet hertil, og oven i Købet i et saadant Snevej; hvor let kunde der ikke hænde en Ulykke med hende.«

»Maaske vilde det være bedst saaledes, saa vare de, som hun nu falder til Byrde, fri.«

»Fru A. Vandlise falder Ingen til Byrde,« klang nu mildt og dybt en Stemme, — »tillad mig at gøre denne Bemærkning til Værn for Staklen, thi jeg staar inde for hende.« Det var den pensionerede Lærer Hermann, som var gaaet bagved Kvinderne paa den smalle, gennem Sneen banede Vej, og som saaledes uvilkaarligt havde hørt deres Samtale.

»Ah, saa har altsaa Lise dog en Ven og Beskytter paa Pladsen; jeg gratulerer hende dertil,« svarede smilende, om end noget forlegen, Doktorfruen.

»Ja ---, svarede den graasprængte Herre med Varme — og jeg ved ogsaa, hvorfor. Vandlise var en Gang en af mine kæreste Disciple.«

»Det er mig ganske nyt; hun er altsaa først senere bleven sindssyg?« spurgte den anden Kvinde nysgerrigt.

»Lise er ikke sindssyg,« erklærede Læreren roligt. »Hun var allerede som Barn, som hun er nu, navnlig ganske svag og indskrænket i Henseende til Aanden og endnu langt mere i Henseende til sin Udtryksmaade. Men alligevel maatte man holde af hende. Hvor opmærksomt var ikke dette Barn i Skolen! Jeg ser hende endnu for mig, hvorledes hendes Øjne hvilede paa mig, og hvor ofte hun stirrede paa mig, naar jeg søgte at faa et Svar ud af hende, som om hun vilde sige mig med Øjnene: Hvor gerne vilde jeg ikke lære at

læse, men jeg kan ikke, Gud har ikke givet mig Evne dertil. Og saa var hun altid rigtig god, stille og beskeden, tilfreds med alt og aldrig gnaven eller arrig trods Børnenes daglige Drillerier. Hun indsaa, at hun var den sidste i hele Skolen og fandt sig roligt deri. Og hvilken Glæde, naar det endelig en Gang lykkedes hende at give et rigtigt Svar! Dertil var hun hengiven som den trofasteste Hund, hvis man tør anvende en saadan Sammenligning paa et Menneske. Da Sognepræsten, der havde været hendes Religionslærer, døde, gik det hende saa nær som Faa: timevis, ja halve Dage igennem sad hun ved hans Grav; endnu beder hun meget derude paa sin Maade. For mig, tror jeg, vilde hun den Dag i Dag gaa gennem Ilden!«

»Da kunde man jo næsten mene, at den Vandluse egentlig var en hel Raritet!« spottede Fru A. over den værdige Lærer, der, livlig trods sin høje Alder, havde ført sit Forsvar saa varmt.

»Noget Sjældent tror jeg rigtignok at vi alle have i hende, og det oven i Købet noget ganske fortrinligt.«

»Og det er?«

»At hun, hvad jeg bestemt tror, endnu besidder Daabsnaaden, *Daabens Uskyldighed* « sagde meget alvorlig den gamle Lærer. »Give Gud, at vi andre ogsaa vare saaledes stillede!«

»Naa, det er dog let forklarligt hos en Sindssyg,« mente en af Kvinderne; »naar man ingen Forstand har, kan man heller ikke synde.«

»Saaledes er det ikke ment, Frue,« sagde Læreren rask, — »Lise véd vel, hvad der er godt og ondt, selv om hun kun forstaar lidet af andre Ting og endnu daarligere kan udtale sig derom. Derfor har hun ogsaa hvert Aar faaet Lov til at aflægge sit Paaskeskriftemaal.«

»Men oftere maa hun ikke gaa til Sakramentet,« faldt nu den anden Kvinde ham i Ordet, — »og i Dag har hun jo dog vist, at hun ikke har sund Fornuft, ellers havde hun dog ikke trængt sig frem for at modtage den hellige

Kommunion. Sikkert har hun i Forvejen slet ikke skriftet. Men Kapellanen har behandlet hende rigtigt.«

»Dermed vil vi ogsaa lade denne Sag bero,« mente Læreren roligt og styrede sine Skridt henimod Skolebygningen. Sagte tilføjede han for sig selv: »Give Gud, at Eders Herrer Sønner og Frøken Døtre ogsaa vare saa gode og saa ivrige som min stakkels Lise! Men naar en Gang Afregningens Dag kommer om de fem Talenter, kan det let gaa Eders Børn slemt. Hvad hjælper et smukt Talent, naar den ene slet ikke anvender og uddanner det, medens den anden kun bruger det i slette Øjemed og til Selvforgudelse? Den arme Vandluse med sin Smule Forstand erhverver sig mere for Evigheden, end mangen et saakaldt »Geni« med sine Talemaader og sin pralende Vigtighed. Og selv i Dag, da hun imod Sædvane vilde gaa til de hellige Sakramenter — hvo véd da, hvilken Aand det var, der drev hende dertil, i ethvert Fald ikke nogen ond Aand.«

Men Lise kom nu langsomt og bedrøvet ud af Kirken. Hun gik hen til den gamle Sognepræsts Ligsten, der stod ved Kirkemuren, og blev længe staaende der; derpaa gik hun ned ad Trinene og begav sig paa Vejen gennem den store Landsby til Annexsognet. Ingen lagde Mærke til hende, og stiltfærdig gik hun, som hun var kommet, atter hjem; Sneflokkene hvirvlede omkring hende, imedens hun vadede igennem det dybt tilsneedte Vinterlandskab. Hvad hun paa denne Vandring talte med sig selv om og klagede over, har kun han hørt og forstaaet, som ogsaa forstaaer Barnets Lallen og ser ind i Sjælens Inderste, og som Intet hader eller foragter af det, som han har skabt, men elsker alt, og for hvem en Menneskesjæl er meget mere værd end hele Verden. ---

Det var Middag; de to Gejstlige Kapellanen og Vikaren, gjorde i Fællesskab deres sædvanlige korte Spadseretur. Kapellanen havde lige fortalt, at han om Morgenen var gaaet den Aandssvage forbi. Vikaren spurgte overrasket: »Hvorfor?« — »Fordi hun kun én Gang om Aaret maa komme

til de hellige Sakramenter, og selv da er det endnu tvivlsomt, om hun véd, hvad det handler sig om,« var Svaret.

»Derpaa tvivler jeg ikke,« — sagde den anden Gejstlige bestemt — »jeg har iagttaget hende før og efter Skriftemaalet.«

»Har hun da skriftet?« afbrød Kapellanen ham.

»Ja vist!« svarede hans Ledsager — »og jeg vilde kun sige, at jeg har fundet Opbyggelse ved hendes Andagt. Hun ved vel, hvad hun vil, og selv om hun er ubehjælpelig og indskrænket, er hendes Bøn maaske mere værd end mange andres, min egen iberegnet. Her gælder det: »Af de Umyndiges Mund vil jeg berede mig en Lovsang.« Jeg havde ganske vist givet hende den hellige Kommunion.«

»Hidtil har man nu forholdt sig saaledes og nogen Grund til Forandring foreligger egentlig ikke,« mente den anden Gejstlige — »dersom Personen er utvivlsom tilregnelig, vilde jeg jo med Glæde give hende Sakramentet.«

De to Herrer nærmede sig Landsbyen, da der kom en Pige springende: »Jeg skulde hilse fra Fru A., om ikke én af de Herrer strax vilde komme; hendes Mand, Apothekeren har faaet et Slagtilfælde.«

»Huset ligger ved Vejen; jeg gaar strax ind til ham, som jeg er,« erklærede Vikaren.

Snart var han i Sygeværelset. Den gamle Herre, som led svært af Aandenød, sad i en Lænestol; hans Ansigt viste ikke det venligste Udtryk, da han saa den Gejstlige. »Det er endnu ikke saa slemt, at jeg behøver Dem!« raabte han halv vredt, halv ængsteligt. — Vi ville ikke længere forfølge Forhandlingerne imellem de to Mænd. Efter en halv Times Tid kom den Gejstlige sørgmodig ud af Værelset; han havde intet udrettet; omendskjønt den Syge stod paa Dødens Tærskel, vilde han hverken høre Tale om Død eller Evighed, langt mindre om Skriftemaal og sidste Salvelse. Og dog trængte han i høj Grad til aandelig Bistand! Aarevis havde man set den gamle Apotheker om Søndagen, vel for Anstands Skyld, gaa til den hellige Messe, men næsten aldrig til Præ-

diken og aldrig til de hellige Sakramenter. »Jeg er klog nok,« plejede han at sige — »til selv at vide, hvad jeg er mig skyldig.« Klog nok ganske vist havde han været til at erkende sine Pligter; klog nok var han ogsaa til bittert at forhaane dem, der fornægtede Gud selv og Sjælens Udødelighed, og som mente dermed at have skaffet Himmel, Helvede og Aand ud af Verden, og at de kunde slippe fri for Straf blot ved at sige: Jeg tror ikke paa noget! Men til Trods for, at han endnu fastholdt den guddommelige Verdensordens Grundsandheder, mente han dog, at dette var lige nok, i det mindste for ham. Det vil med andre Ord sige: Apothekeren mente, at han kunde være sin egen Forløser og Sjælesørger, uden Kirke og Naademidler. Og dermed var han ligesaa vel paa Vejen til Helvede, som de fuldstændigt vantro ere det. Dette voldte hans Nærmeste ubeskrivelig Angst og Bekymring.

Dybt bedrøvet gik den Gejstlige hjem. Man bad og bad — forgæves! Fem Dage vare forløbne, til alt Held var der ikke paafulgt nogen Forværrelse i Apothekerens Befindende, men desto værre heller ikke nogen Vending til det bedre.

Paa den sjette Dag, da Vikaren tidlig om Morgenen gik ud af Kirken, bemærkede han atter Vandlise staaende ved Sognepræstens Ligsten. Sakristanen sagde: »Det er nu allerede sjette Gang.«

»Hvad er den sjette Gang?« spurgte den Gejstlige.

»At den Aandssvage i denne Uge ganske tidligt kommer til Kirken og vil kommunikere; men jeg mener, at hun er bange for Kapellanen, thi hun gaar ikke mere op til Alteret, naar han uddeler den hl. Kommunion; hun venter paa Deres Højærværdighed. Jeg undrer mig kun over,« tilføjede han — »at hun endnu ikke er frosset ihjel i den Kulde og paa den lange Vej gennem den dybe Sne. To Mil frem og tilbage, det er meget — selv for en Mand.«

»Det er en stærk Kærlighed!« lød en Stemme i den

Gejstliges Sjæl; han traadte hen til den Aandssvage, og i samme Øjeblik faldt den ubodfærdige Apotheker ham ind.

»Lise, gaa dog hjem, ellers fryser Du tilsidst ihjel!« sagde han deltagende til den Aandssvage, Denne vendte sig om og en Glædesstraale fløj hen over hendes Ansigt.

»Jeg fryser rigtignok,« sagde hun.

»Bliv hjemme i den Kulde,« formanede den Gejstlige; Du har saadan en lang Vej; til Sommer kan Du jo atter komme i Kirke.«

Kvinden rystede energisk paa Hovedet.

»Hvorfor vil Du ikke blive hjemme?«

»Jeg maa spise,« (d. v. s. annamme den hellige Kommunion), sagde hun og saa bedende paa ham.

»Det er endnu ikke Paaske; hvorfor da ikke have Taalmodighed?«

»Jeg maa!« sagde hun med et fast Blik.

»Men Du kan ikke. Beder Du ogsaa noget?«

»Fadervor, mange, mange Fadervor hver Dag!« forsikrede hun ivrigt; derhos rakte hun Rosenkransen i Vejret.

»Godt Lise,« sagde den Gejstlige — »nu vil jeg sige Dig noget: Du beder i Dag saa meget og saa godt, som Du kan, for en af Menigheden; vil Du gøre det?«

Den Aandssvage nikkede ivrigt; den Gejstlige vedblev: »Saa maa Du imorgen tidlig komme til den hellige Kommunion og i Forvejen skrifte.«

»Jeg har ingen Synd, jeg har ikke gjort noget!« forsikrede hun troskyldig.

»Naa, jeg tror det; men bed dygtigt, saa godt Du kan; da skal dit Ønske blive opfyldt.«

Glad greb Kvinden efter den Gejstliges Haand, trykkede den og sagde højt, om end ubehjælpsomt. »Gud lønne Hr. Vikar!« Det kom fra Hjertet. Dermed gik hun saa rask som hun kunde hjem.

»Den næste Morgen kom hun, forsynet med en Pakke, til Kirken. Ubevægelig stod hun dér under den hellige Messe og bad, som om hun var alene i Guds Hus. Der-

paa gik hun hen til Kommunionbænken og modtog den hellige Kommunion. Vikaren, som rakte hende Sakramentet, mente aldrig at have set et mere andagtfuldt og troende Blik, end denne stakkels Aandssvages i det Øjeblik, hun forenede sig med Frelseren. Han vidste visselig, at denne hellige Kommunion var gyldig og værdig, ja saare værdig.

Messen var til Ende, den Gejstlige befandt sig endnu i Sakristiet. Da traadte Apothekerfruen hastigt ind: »Hr. Vikar, undskyld — min Mand ønsker at modtage de hellige Sakramenter; vær saa god at komme strax!«

»De Umyndiges Bøn! — Gud være tusind Gange pris-set!« kom det jublende over Præstens Læber; og nogle Minutter senere stod han ved Siden af den dødsyge gamle Herre, som nu med sand Iver opfyldte sine religiøse Pligter og med Andagt modtog de hellige Sakramenter.

Da den Gejstlige atter kom tilbage, laa der paa hans Værelse en lille Pakke; Husholdersken sagde, at den aandsvage Lise fuld af Glæde havde bragt den til Tak for, at hun i Dag havde turdet modtage sin Frelser. Der var i Pakken et Par Uldstrømper, som hun nylig havde strikket, det sidste Arbejde af den Aandssvage, som med lidt Vejledning forstod denne Kunst

Næste Morgen Klokken 10 tonede Døds klokken fra Kirketaarnet. Apothekeren var død. Umiddelbart dertil sluttede sig en anden Klemten, ligeledes for en Død. »Hvem er da nu død?« spurgte Vikaren en Pige, som just var beskæftiget udenfor.

»Ved De det ikke? — *den forrykte Vandlise!*« sagde hun — »man har i Dag fundet hende død i Sengen.«

»Saa har jeg altsaa i Gaar meddelt hende det hellige Vandringsbrød, og til at modtage det har hun følt sig tilskyndet otte Dage itræk, indtil hendes Attraa blev opfyldt! O Guds Barmhjærtighed og Visdom! Det var de Tanker, med hvilke den Gejstlige modtog Efterretningen om den aandsvage Lises Død.

Tre Dage efter bleve de to Afdøde begravede ved

Siden af hinanden; den aandssvage, fattige Vandlise — og den gamle Apotheker, en Gang Universitetets Pryd og Stolt-hed, den aandrigste Mand i hele Omegnen; og dog var han kun bleven frelst for Evigheden ved den arme Aandssvages Bøn! Apothekerfruen, hvem Vikaren havde meddelt det nød-vendige til Oplysning, udgød ved den Fattiges Begravelse oprigtige Taarer af Taknemlighed og Anger over sin tidligere Ringeagt mod hende. — Men den Algode har i denne Begivenhed, som vi have hentet fra Virkeligheden, vist, hvad *en udødelig Sjæl* er værd overfor ham. Og da den Gejst-lige ved Vandlises Grav udviklede, hvorledes Verdens Vis-dom ofte kun er Daarskab i Guds Øjne og at den Afdøde med sin enfoldige Lydighed, med sin Tilfredshed, med sin Andagt efter bedste Evne vissere og sikrere havde vandret sit Maal i Møde, end saa mangen anden, hvis Lærdom, Vel-talenhed, Klogskab og Berømthed Verden priste, men som trods alt dette var blind og en Daare i Henseende til Hoved-sagen, i Henseende nemlig til sit evige og sande Maal: da stod Taarerne den gamle Lærer i Øjnene og han nik-kede flere Gange indtil Slutningen af Talen, som lød saale-des: »Maatte enhver af os med ligesaa glad og tillidsfuld Attraa forberede sig til den hellige Kommunion, som denne stakkels ringeagtede og bespottede Kvinde, da behøver ingen af os at frygte Herren, naar han ved Midnatstide vækker os som Dommer til evig Gengældelse af vore Gerninger! Amen.«

Et Par Ord om Julekrybber.

—o—

I Sammenhæng med den i forrige Nummer givne Be-skrivelse af den ny Krybbe i Jesu-Hjerte-Kirken ville vi i Dag tilføje nogle oplysende Ord om Krybbefremstillinger i Almindelighed. Kristi Fødsel var fra Begyndelsen af en af den kristelige Kunsts Yndlingsgenstande. Allerede i Kata-

kombernes underjordiske Rum finde vi den Nyfødte fremstillet af Malere og Billedhuggere. Krybben og de hellige tre Kongers Kaldelse til Jesusbarnet hører til de Billeder, der forekomme hyppigst paa Sarkofagerne af den oldkristelige Kunst. De har tillige Fortrinet i det ældre Miniaturmaleri baade i Orient og Occident. Men et nyt og vigtigt Opsving vandt Fremstillingen af den til en ussel Stald nedstegne Frelser ved den hellige Franciskus af Assisi, der i Aaret 1223 i en Skovgrotte ved Greccio i Rietidalen oprettede en Krybbe til Jul, indbød de omkringboende Bønder, læste Evangeliet og prædikede ved den. Hans aandelige Sønner fulgte deres Fædters fromme Eksempel paa Andagten til Jesu hellige Barndom. Siden det 13. Aarhundrede have Franciskanerne, om ikke altid og alle Steder, dog tit og gerne til Juletiden bygget en Krybbe i deres Kirker og Klostre. Meget bekendte ere de store Krybber i Ara coeli paa Kapitoliet i Rom, og i San Francisco al Ripa. I begge disse Kirker bliver der fra Jul til Helligtrekongersdag imellem Kl. 12 og 4 af Smaabørn holdt Foredrag til Ære for Jesusbarnet, og det maa være baade morsomt og opbyggeligt at se paa disse Smaa, der med Italienerens medfødte Livlighed og Færdighed i Ord og Gebærder holde deres alvorlige Prædikener for det talrigt forsamlede Folk.

Ogsaa i Frankrig og Tyskland, møder man den smukke gamle Skik i Juletiden, at rejse Krybber ikke blot i Kirker og Kapeller, men ogsaa i Familierne, hvor der under eller ved Siden af Juletræet gerne findes en yndig lille Fremstilling af den bethlehemitiske Stald. Rigtignok har det forrige Aarhundredes Fritænkeri og falske Oplysningsaand ryddet op med mange af disse smukke Tegn paa enfoldig kristelig Tro, og kastet de tildels med megen Flid og Kunstfærdighed udførte Krybbefremstillinger paa Pulterkammeret; dog blev der i den nyere Tid for mange Kirker anskaffet simple Krybber til de Troendes Glæde og Opbyggelse.

Men ingen Steds i Verden har man gjort mere i denne Henseende end i det herlige Neapel. Ved Siden af Fran-

ciskanerne har her ogsaa Theatinerne efter deres hl. Stifters Eksempel næret en stor Forkærlighed for Krybben og opelsket samme i deres Landsmænds Hjerter. Det var da ogsaa let for dem; thi det simple, barnlige og for sanselige Indtryk saa meget modtagelige Folk glæder sig altid ved den billedlige Fremstilling af Troens Hemmeligheder. Seks i halv Legemsstørrelse udskaarne Krybbefigurer i det 15. Aarhundredes Farvepragt og Forgyldning, omgivne af elleve smaa Englefigurer fra samme Tid, fængsle i Neapel endnu den Dag i Dag enhver, der betræder Kirken San Giovanni a Carbonaro. En lignende Gruppe med legemsstore Figurer af Maria og Josef fra det 15. Aarhundrede findes i San Domenico Maggiore.

Neapolitanerne nøjedes imidlertid ikke med at opstille Krybber i deres Kirker; de vilde ogsaa se den i deres Huse og Paladser. Utallige ere de store og smaa Krybber, som Rige og Fattige byggede og endnu bygge, og foran hvilke de i Aarhundreder have sunget og bedet. Hvert Aar blev en saadan oprejst i det kongelige Palads i Palermo. Den af Ferdinand IV (1806—1815) opstillede var 40 Meter lang og 15 Meter bred. Ferdinand II lod en anden opstille i Caserto, og Karl III's Gemalinde, Dronning Amalie, arbejdede selv flittigt paa Klæder til Hyrderne og de øvrige Personer, der skulde omgive Jesusbarnet.

Endnu den Dag i Dag findes der i Besiddelse af de første neapolitanske Familier talrige Figurer af Hyrder, Konger og Følget, af Bønder og mange Slags Dyr, som bleve brugte i Juletiden. En Del af disse ere kostbare Kunstværker af Træ og Ler, udførte i det forrige Aarhundrede i begavede Mestres Værksteder. Den kunstelskende Fyrste Tilangieri besad 73 fra hine Mestre stammende Figurer, som nu danne en Pryd af det af ham stiftede Museo civico. Af lignende Figurer findes der et andet Sted 48, et tredie 114. Men den smukkeste og rigeste neapolitanske Krybbe staar nu i det pragtfuldt udstyrede Kloster San Martino. Herfra har Regeringen fordrevet Karthusianer-

munkene og indrettet deres Bygninger til et Museum. Der kan nu enhver tydelig se, hvordan Napolitanerne, baade de voksne og de smaa, de rige og de fattige, med Forkærlighed dvæle ved Beskuelsen af Krybben frem for alle de andre Mærkværdigheder og Kunstværker, der ere samlede der.

Denne berømte Krybbefremstilling bedækker den bageste Væg af et temmelig stort Værelse og er adskilt i 4 Afdelinger: Foroven i Midten knæle de Vise fra Østerland i rige Silkeklæder foran den hl. Familie. Deres Tjenere ere i Færd med at pakke Skatte ud, føre Lastdyrene bort og beskæftige sig paa mangfoldig Vis. Oven over dem rejser sig en gammel Ruin, omsvævet af en Skare af Engle, der opad til blive mindre og mindre og saaledes frembringe en prægtig perspektivisk Virkning. I Forgrunden forneden berede andre Tjenere et hjemligt og passende Opholdssted for Kongerne. Foroven til højre spille de Vices Musikkere; netop disse maatte jo allermindst mangle i det sangelskende Neapel. En Vej fører forbi dem over til et Herberge, hvor Grupper af muntre Landfolk have lejret sig og holde en glad Fest, som det i Juletiden er Skik hos Neapolitanerne. Paa venstre Side leder en Bro over til Hyrdernes Landsby; her ses Englen, som forkynder dem det glade Budskab. Baggrunden til det hele byder en vidtstrakt Udsigt over Bjerge og Dale med maleriske Landsbyer, der i det klare Sollys straalere ned fra Bjergtoppene, just som det plejer at se ud i Italiens Bjergegne. Alt er farvet, alt er livagtigt og natursandt, alt saa fortræffeligt skildret og sammenføjet, at kun et fremragende kunstnerisk Talent efter lang Øvelse og med de rigeste Midler kunde skabe et saadant Mesterværk af populær Kunst. Kostumerne ere til Dels orientalske, til Dels neapolitanske, alle af Silketøj. Redskaber, Bordtøj og Instrumenter ere med kærlig Omhyggelighed og samvittighedsfuld Troskab forarbejdede efter de dengang i Neapel brugte, og saaledes har denne Krybbe, som andre af samme Art, et højt kulturhistorisk Værd. Alt fremstiller sig her som levende Scener af det datidige Folkeliv, alt er i anskuelig

Bevægelse, men fjernt fra, hvad der kunde kaldes trivielt eller lavt naturalistisk.

Saaledes afgive disse ærværdige gamle Krybbegrupper et nyt Bevis for, at Religionen er et mægtigt Hjælpemiddel til baade at udvikle og forædle Menneskets Kunstfærdighed og Kunstsans.

Cl. B.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. I Mandags Kl. 10 fandt den højtidelige *Sjælemesse for Kammerherreinde Løvenørn* Sted i St. Ansgars Kirke, som var oplyst og tillige smykket med talrige grønne Planter. Det h. Messeoffer, som i Koret overværedes af den højærværdigste Biskop, blev frembaaret af Sognepræsten, højærv. Pastor Braun, som ogsaa holdt Sørgetalen efter Messen og foretog Absolutionen ved Kisten.

For Hs. Majestæt Kongen var mødt Kammerherre Oxholm og for Hs. kgl. Højhed Kronprinsen Grev Moltke. Foruden den Afdødes Børn: den danske Gesandt i St. Petersborg, Kammerherre Løvenørn og Lehnsgravinde Holstein-Ledreborg, saas blandt de Tilstedeværende: Udenrigsminister Ravn, en Del danske Adelige, den franske Gesandt M. Jusserand og mange andre fornemme Herrer og Damer. Jordfæstelsen fandt Sted i Familiegravstedet paa Assistens Kirkegaard. R. I. P.

Rusland. Der er i St. Petersborg bleven nedsat en *Kommission* med Storfyrst Konstantin i Spidsen, som skal raadslaa om Indførelsen af *Kalenderen efter ny Stil*. Moderne afholdes i Videnskabernes Akademi og blandt Deltagerne findes Repræsentanter for de forskellige Ministerier. Allerede under Kejser Nicolaus I. har Videnskabernes Akademi henledet Regeringens Opmærksomhed paa Nødvendigheden af en saadan Reform. Forskellen mellem den *Julianske* eller russiske Kalender og vor saak. *Gregorianske* Kalender er nu 12 Dage og vil snart blive 13 Dage som

Russerne ere bagefter os. Om et Resultat vil blive opnaet, er tvivlsomt, da det synes som om den hellige Synodes almægtige Prokurator, *Pobedonoszew*, arbejder mod Reformen.

Til *Juleindsamlingen* i *Rosenkranskirkens* Sogn er senere indkommet 20 Kr. og 10 Kr., som med en hjertelig Tak ville blive anvendte til *Kuluddeling* i Menigheden.

Frk. **M. Muus.**   Fru **J. Ronge.**   Fru **Th. Hoffmann.**

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Møde hver Fredag Kl. 8 paa Ørstedesvej 10. — Alle indbydes venligst.

UNIO. Fredag den 26. Januar Kl. 9½ præcis, Foredrag af Hr. Organist Jos. Hammermüller; Kirkemusikken i dens liturgiske Betydning.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade. Telefon Nr. 1356.

Doris Norlin.

Grundig, samvittighedsfuld **Musikundervisning** tilbydes af en ung Dame: kgl. Kammermusikus S. Langgaards Methode. 4 Kr. mdl., 2 T. ugl. Anvises fra Hr. C. B. Lohrer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 14. Januar. 2. **Søndag e. H. 3 K.** Jesu Navnefest. 15. **M.** Paulus Eremit. Bekjender. — 16. **Ti** Marcellus, Pave og Martyr. — 17. **O.** Antonius, Abbed. — 18. **To.** Petri Stol i Rom. — 19. **F.** Knud. Konge og Martyr. — 20. **L.** Fabianus og Sebastianus, Martyrer.

Søndag den 21. Januar. 3. **Søndag e. H. 3 K.** Den hl. Families Fest. (Agnes Jomfru og Martyrinde).

2 Portioner af Frk. **Kozlowskis Familielegat** for trængende Jomfruer og Enker af den herværende katholske Menighed ere blevne ledige. Ansøgninger indsendes inden Udgangen af Januar Maaned. Skemaer faaes og afleveres hos Hr. Kirkeforstander P. Stratbøcker (Købmagergade 13) eller hos Undertegnede. De, som for nylig have ansøgt om det ledige v. Hurchs Legat, kunne ogsaa indsende Ansøgning (Skema) om ovennævnte Legatportioner.

J. Braun, Sognepræst.

Kirkeligt Foredrag.

Onsdag den 17. Januar Kl. 8 Aften holder Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen** et kirkeligt Foredrag i Rosenkranskirken paa Frederiksberg.

Den h. Families Forening.

Søndag den 21. Januar (Hovedfesten til Ære for den h. Familie) holdes i **St. Ansgars Kirke** Kl. 6 Aften højtidelig Festandagt, under hvilken Medlemmerne af den kristelige Families Forening fornye den højtidelige Indvielse til den h. Familie i Nazareth. I den Anledning vil det prægtige Gruppébillede af den h. Familie være udstillet i Kirken omgivet af Ministranter og hvidklædte Skolebørn. Sognepræsten oplæser Indvielsesbønnen, som Sætning for Sætning gjentages af Medlemmerne og Børnene. Da det er den eneste offentlige Fest, Foreningen fejrer, vil det uden Tvivl svare til Foreningens Aand, at Medlemmerne ikke blot overvære denne højtidelige Aftengudstjeneste, men ogsaa ret talrigt indfinde sig til Herrens Bord paa denne Dag i deres Sognekirke. Familiebogen bør medbringes.

Det Samme gjælder om **Rosenkranskirken** og Familie-Foreningens Medlemmer i dette Sogn, hvor Festandagten holdes Kl. 5.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Førstkommunikanter og Konfirmander til Hjælp, for saa vidt de have gjort sig værdige dertil. Skemaer, som de Ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhefte hos Undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Efterm. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden den 20. Januar enten hos Fru Rønge (Lykkesholmsallé 14 C.) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Fru Maribøe (Rosendals Tværgade 8) eller hos undertegnede

Joh. Braun, Sognepræst.

Den levende Rosenkrans (Jomfruernes Forening) Søndag d. 14. Januar Kl. 11 $\frac{1}{2}$ Møde med Exhortation paa Toldbodvejen 14.

Mariakongregationen for Ynglinge. Søndag den 14. Januar er Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke og om Eftermiddagen foretages den bebudede Juleudflugt.

Katholsk Foredrag i Roskilde. Søndag den 14. Januar Kl. 4 Efterm. holder Hr. Pastor emerit **M. C. Jensen** et kirkeligt Foredrag i „Hotel Prinsens“ store Spisesal.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal). Søndag d. 21. Januar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften kirkeligt Foredrag af Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen**.

Mandag d. 22. Jan. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe med Prædiken; Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ andet Foredrag af Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen**.

St. Ansgars Kirke. Fredag den 19. Januar Kl. 8 $\frac{1}{4}$ fejres en stiftet højtidelig Levitmesse i Anledning af Kong Knud den Helliges festlige Mindedag.

Den katolske Væggekalendar for 1900 er udkommen og faas for 20 Øre hos D'hrr. Gejstlige og hos Ansgariusforeningens Kasserer, 31 Adelgade.

Paa Grund af en Fejl ved den forrige Indholdsfortegnelse for 1899 medfølger atter i dette Nr. **Titelblad og Indholdsfortegnelse** for forrige Aargang.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 3.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen: Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 3.

Søndagen den 21. Januar.

1900.

Indhold: Det eneste Fadervor. Vincentsforeningen. De kristelige Familiers Forening. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. — Bekendtgørelser.

Det eneste Fadervor.

—o—

»Hvilken katholsk Kvinde vilde i sex til otte Uger ofre nogle Timer ugentlig paa et godt Øjemed, som hverken kræver Arbejde eller Penge?«

Dette Avertissement i en større Bys Dagblad læste Fru Rosalie tilfældigt og lo hjærteligt deraf. »Det vilde være noget for en som mig, der har Kedsomhed nok, men ikke Overflod af Penge. Vi ville en Gang se.«

Dermed satte hun sig hen til det gammeldags Skrivebord og skrev en Billet til Bladet, hvori hun betingelsesvis erklærede sig villig. »Men Notabene,« havde hun med kraftige Træk tilføjet — »en Bedetime maa det ikke være; saadant noget vil jeg ikke have med at gøre.«

Den sidste Bemærkning lignede Fru Rosalie. Enken, der havde saa meget, at hun kunde leve, gjaldt for at være

en »Fritænkenske«. Hun nedstammede fra vantro Forældre i Josefinismens Tid og var bleven opdraget i dens Aand; hun havde ægtet en pensioneret Officer, og var da først bleven helt fremmed for Kirken. Hendes Gudstjeneste og Katekese vare Romaner og Tidsskrifter, som vel vare pragtfuldt udstyrede, men helt igennem mættede og forgiftede af Vantro og frivol Verdensmoral. At bede havde hun for længe Siden glemt; Kirken havde hun i adskillige Aar ikke mere set indvendig. En Gang, det sagde hun aabenlyst, havde hun for længere Tid siden villet skrifte, men da var hun saaledes kommet i Strid med Præsten, at der ikke mere kunde være Tale om noget egentligt Skriftemaal og om Absolution; men hvad hun tog ham endnu mere ilde op end Nægtelsen af Absolutionen, var, at han havde sagt til hende, at hun maatte søge bedre Oplysning i Religionen, thi i den var hun aldeles uvidende. Det havde været en Trumf, som hun aldrig havde forvundet, og siden den Tid havde hun undgaaet Kirken.

Det var Fru Rosalie. —

Den næste Dag bankede det paa, en Person traadte ind med Fru Rosalies Brev fra igaar.

»Hvis det ikke er en Jødinde« — tænkte Fru Rosalie ved første Blik paa den Indtrædende — »saa vil jeg være det.«

Og hun havde gættet rigtigt.

Efter at den Fremmede havde sat sig — hun var meget fattigt og tarveligt paaklædt — berettede hun følgende: Hun stod i Begreb med at udtræde af Jødedommen, som hun hidtil havde tilhørt, og at slutte sig til den kristelige Tro.

»Og saa skal jeg give Dem Undervisning« — afbrød Fru Rosalie hende rask — »ellers Tak! Jeg er som bekendt uvidende i disse Sager og holder heller ikke af at tænke paa dem; hvis jeg vil bryde min Hjerne og paa en anstændig Maade slaa Tiden ihjel, véd jeg nok noget andet.«

Noget truffet havde den unge Israelitinde set paa den Talende; med dyb Bedrøvelse hvilede hendes store mørke

Øjne paa den Kristne. som paa en saadan Maade modtog hende; men derpaa svarede hun: »Jeg vilde ganske vist nødig falde Dem til Besvær. Heller ikke kommer jeg for at bede Dem om Undervisning; jeg er allerede anmeldt hos Sognepræsten, og han har henvist mig til sin gamle Kapellan, for at han kunde undervise mig til Daaben. Kapellanden har saa befalet mig at komme fire Gange om Ugen om Aftenen, da jeg saa alene har Tid; men han har tillige stillet den Betingelse, at en Bekendt eller Slægting skulde slutte sig til mig, som tillige med mig kunde overvære Undervisningen. Han sagde, at uden det vilde han paa ingen Betingelse give mig Undervisning; thi han kender mine Trosfæller og deres Vrede, hvis jeg bliver Kristen, og da maa man forud sikre sig imod alle Bagvaskelser og al ond Eftertale. Og det sker bedst derved, at en udenforstaaende, tredie Person overværer Undervisningen. Hun kunde saa stedse bevidne, hvad der er bleven talt og forhandlet om. Nu havde hun, saaledes sluttede den unge Israelitinde, forespurgt sig hos sine Bekendte, men forgæves; en Tante ogsaa israelitisk, vilde være gaaet med, men hendes Forældre havde ikke tilladt det. Og saaledes var hun kommet paa den Tanke at inserere Sagen.

»De synes ikke at have mange Penge tilovers i dette Øjemed,« bemærkede meget aabent Fru Rosalie.«

»Jeg er meget fattig,« var Pigenes Svar — »og jeg arbejder i et Dynevaarsmagasin; mit Avertissement i Bladet har kostet mig denne Uges Sparepenge.«

»Enfoldige Sværmeriske!« tænkte Fru Rosalie; men højt tilføjede hun: »Og saa har De ladet mig dumpe ned i Deres snu Anonce. Hvis jeg havde vidst det,« —

»O kære, bedste, naadige Frue, tal dog ikke saaledes!« bad nu Pigen med en rørende Mine; »jeg er fattig og min eneste Lykke er det at blive døbt; hjælp mig dertil! De skal jo slet ikke gøre andet, end ofre de faa Timer, og hvis det ikke er for meget, og De ikke skammer Dem ved

mig, føre mig til Daaben og være det ringeagtede Jødebarns Gudmoder. O, jeg beder Dem derom og vil hele mit Liv være Dem taknemmelig derfor!« gentog Pigen.

Fru Rosalie kunde nu alligevel ikke modstaa. »Naa, lad gaa, jeg vil ledsage Dem og overvære Undervisningen. Og ogsaa Deres Gudmoder vil jeg være, men Notabene, paa en Faddergave behøver De ikke at spekulere. Og under Undervisningen forbeholder jeg mig Ret til at strikke eller læse, hvad der behager mig.«

Dermed var den Sag afgjort, og den unge Jødindes Undervisning begyndte. Fru Rosalie sad imidlertid ved Vinduet og saa ud, eller hun læste i en Bog, som hun selv havde medbragt. Nu og da greb hun sig dog ogsaa i nysgerrigt at lytte til den gamle Kapellans Foredrag. Hvor jævnt han end talte: meget, ja det meste af det, som han foredrog for den fattige Jødepige, var ganske nyt for den »kristelige« Fru Rosalie. Og en Gang kom hende endog-saa den Tanke, at den Gejstlige, som den Gang i Skriftestolen havde bebrejdet hende den største Uvidenhed i religiøse Ting, egentlig havde kendt hende for godt.

Det var Aftenen før Marias ubesmittede Undfangelse; Undervisningen var allerede forbi, Fru Rosalie og hendes Gudbarn gik som sædvanlig sammen, indtil deres Veje skiltes. Jødepigen boede langt ude i Forstaden, Fru Rosalie i Nærheden af Kirken.

»Nu er der kun sexten Dage til Juleaften, saa bliver jeg døbt,« sagde Pigen med inderlig Rørelse — »o hvor jeg glæder mig dertil! At være Guds Barn, ganske uden Synd, o hvilken Naade, hvilken Lykke!«

Fru Rosalie følte sig ubehagelig tilmode; hun tænkte uvilkaarligt paa sin egen første hellige Kommunion; men Jødinden vedblev: »Og véd De, hvad der hidtil især har tiltalt mig? At den saligste Jomfru nedstammer fra mit Folk. Ogsaa hun har været en Israelitinde som jeg, ogsaa hun har i sin Ungdom bedet de samme Bønner, som vi Jøder endnu bruge, hun har daglig foretaget de samme Tvættelser

som vi. Ogsaa hun har baaret et hebraisk Navn; og ligesom jeg er en fattig Pige, saaledes har hun ogsaa været en fattig jødisk Jomfru. Og hun er bleven udvalgt frem for alle andre til ene at være og forblive uden Synd og til at blive Guds Søns Moder! Ak, Hjærtet skælver i mig af Glæde, naar jeg tænker paa alt dette. Og véd De, hvad jeg imorgen vil bringe den kære Guds Moder til hendes Fest!»

»Hvad, Sara?« spurgte Fru Rosalie, da Pigen tav som beskæmmet.

»Ak, jeg har snakket over mig; men fordi De er saa god imod mig og vil blive min Gudmoder, tør jeg vel sige det. Ser De, jeg har tænkt frem og tilbage, hvormed jeg vel kunde gøre den saligste Jomfru en Glæde. Men jeg har intet, slet intet. Saa har jeg i Dag knælet foran hendes Alter og har tiltalt hende saaledes: »O, Du mit Folks saligste Datter, Du Israels helligste Barn, jeg elsker Dig saa saare,« har jeg sagt — »sig hvad jeg skal give Dig til din Syndefriheds Fest? Jeg har jo slet intet.« Derpaa faldt det mig ind, som om min Skytsengel havde indgivet mig det: »Du har Dig selv, Din Uskyldighed nemlig, bevar den, og beskyt den til Ære for den hellige Guds Moder! Og det har jeg straks foresat mig, men imorgen vil jeg dyrt og helligt love den kære Guds Moder, at jeg i denne Verden vil forblive som hun: Jomfru.«

Saaledes gik Munden paa Sara, derpaa skiltes de ad. Men Fru Rosalie følte sig med sin »Oplystthed« saare ringe og lille ved Siden af denne fromme Datter af Israel: denne Pige var ren i Sjælen — hun selv saa uendelig fattig. Langsomt og i en alvorsfuld Stemning aabnede Fru Rosalie sin Husdør og tændte Lys.

Jødepigen ilede imidlertid alene ud i Natten til sin Forstad. Gaderne bleve mere og mere mennesketomme, Lygterne sjældnere. Derude ved en Beværtning bevæge sig nogle Skikkelser, skændende og truende; nu springer et Fruentimmer forbi og bøjer om Hjørnet; en Mand stormer med en blinkende Kniv efter hende; han vil myrde Kvinde-

mennesket; Staalet blinker — og Sara styrter livløs til Jorden. Med en forlegen Ed forsvinder Forbryderen, efter at han har opdaget Fejltagelsen.

Ti Minutter efter kommer Politipatruillen. Man finder og genkender Pigen og bringer hende til hendes fattige Bopæl. Sara er, efter at hun er bleven forbundet, kommet til Bevidsthed, og beder Lægen om straks at sende Bud til den gamle Kapellan og til Fru Rosalie; hun føler, at Døden nærmer sig.

Kort efter ere begge de tilkaldte hos hende. Lægen har erklæret: »Det kan i det højeste vare til imorgen tidlig, saa indtræder Døden,« og derpaa fjærner han sig.

»Sara, nu maa Du ufortøvet døbes,« sagde Kapellanen til Pigen: »Vil Du det? Tror Du paa Jesus, Guds Søn, født af den ubesmittede Jomfru? Tilbeder Du ham som din Gud og Frelser, din Herre og Dommer, bekender Du Dig til ham og hans Bud med Legeme og Sjæl, i Liv og i Død, og vil Du blive et trofast, fromt Barn af Kristi hellige Kirke?«

Saaledes spørger den gamle Præst, og med tindrende Øjne og glædestraalende bekræfter Pigen sin Overbevisning, medens Dødens Bleghed efterhaanden lægger sig over hendes Træk.

Og Sara bliver døbt, imedens Fru Rosalie, »Fritænker-sken«, lægger sin Haand paa sit Gudbarns Skuldre og med hende og for hende højt og tydeligt aflægger Daabspagten. Og umiddelbart derpaa modtager Sara, nu »Maria«, for første og sidste Gang i sit Liv Herrens Legeme i sin rene Sjæl, og efter at Jubelens »Magnificat« over denne Naade er bedet, salver Præsten hende med den hellige Olie til den sidste Strid og til salig Sejr over Døden.

»Og glæd Dig nu, Du Israels Datter, Guds og Marias Barn!« siger den Gejstlige dybt greben, efter at alt er fuldendt — »glæd Dig! Som Englene i den hellige Julenat have sagt til Hyrderne: »Frygter ikke, jeg forkynder Eder en stor Glæde!« — saaledes siger jeg til Dig: Frygt ikke

naar det nu bliver Dig kundgjort, at dit Liv er til Ende; nej, en stor Glæde skal det være for Dig; Du dør, som iblandt hundred Tusend næppe *een* Voxen dør: i Glansen af den fuldkomne, reneste, af ingen Plet, af intet Aandepust forstyrrede *Daabsuskyldighed*. Alle Synder, som Du nogen-sinde maatte have begaaet, ere Dig tilgivne i Daaben og med dem er tillige udslettet al timelig og evig Syndestraf, og Du har den Lykke umiddelbart at drage ind i Himlen, naar Gud nu udslukker dit jordiske Liv.«

»O juble, min Sjel!« hvisker den Dødende — »o jeg stakkels Jødebarn, hvormed har jeg dog fortjent dette?«

»Foren nu din Lidelse og Død ganske med din Frel-sers,« formaner den Gejstlige — »opofre det til Gud og opvæk Tro, Haab og Kærlighed; thi hvad Du endnu gør i denne Tilstand, det har uendeligt Værd og Velbehag over-for den hellige Gud.«

Pigen har med Alvor hørt paa disse Ord. Nu paa en Gang rejser hun sig op i Sengen, løfter begge Arme højt op imod Himlen, og imedens hendes Ansigt lyser i den skønneste Andagts Glans, begynder hun højt, langsomt og tydeligt at bede: »*Fader vor, Du som er i Himlene, helliget vorde Dit Navn, til os komme Dit Rige; ske Din Viise, som i Himlen, saa og paa Jorden. Giv os i Dag vort daglige Brød, og forlad os vor Skyld, som og vi forlade vore Skyldnere; og led os ikke udi Fri-stelse, men frels os fra det Onde. Amen!*« — Og efter en Pause vedbliver den Døende med svagere Stemme, men med al den Andagt, som er et Menneske mulig: »*Hil Dig, Maria, fuld af Naade, Herren er med Dig; velsignet er Du iblandt Kvinderne, og velsignet er dit Livs Frugt, Jesus: Hellige Maria, Guds Moder, bed for os Syndere, nu og i vor Dødstime. Amen.*«

Ligbleghed bedækker allerede Ansigtet; nu retter den Døende Blikket paa Fru Rosalie og siger: »Gud gengælde . . . Fru Ros. . . ; det Fa—der—vor . . . skænker . . . jég Dem; jég har ellers . . . in—tet. . . «

Dermed synker hun hen og dør. »Maria!« har været det sidste Ord, med hvilket den rene Sjæl er gaaet over til Saligheden, medens en fin Strøm af Blod randt ud af den Afdødes Mund.

Men »Fritænkensken«, Fru Rosalie, er i samme Øjeblik grebet af Naaden, højt grædende, sunket paa Knæ ved Siden af den Døde og har anraabt Gud om Naade og Barmhjerlighed.

Den døbte Jødepiges første og sidste Fadervor har bragt hende tilbage til Kristus og hans hellige Kirke.

Og imedens de nu knæle der ved den salige Jomfrus Leje, dæmrrer rosenrød og gylden den unge Festsdag frem, Jomfruernes Fest, Marias ubesmittede Undfangelses-Fest.

Vincentsforeningen.

—o—

Følgende Skrivelse, som den h. Fader, Pave *Leo XIII.* har sendt til Vincentsforeningens Generalpræsident *A. Pagès* i Paris, vil utvivlsomt være af stor Interesse for Alle, som med Glæde se, hvorledes Velgørenheden blomstrer indenfor den katholske Kirke som i intet andet Trossamfund; særlig ville vore danske Vincentsbrødre anse denne pavelige Skrivelse for et Aktstykke, der vedrører dem. Pave *Leo XIII.* skriver som følger:

»Vi have altid næret den største Forkærlighed for Vincentsforeningen og Vi nære den endnu den Dag i Dag usvækket, da denne Forening jo i Følge sit hele Formaal og i Overensstemmelse med sine Love gaar særligt ud paa efter Evne at fjærne Nød og Savn hos de Fattige, og da den jo med den største Iver bestræber sig for at ligne Kristus i hans uudsigelige Kærlighed og at vise dette i Gerning. Af denne Grund have Vi ogsaa med Glæde modtaget den Skrivelse, hvori I aarligen udtrykke Os Eders

Hengivenhed og berette Os om den Tiltagen, der ved den algode Guds Hjælp stadigt bliver Eders Gerning til Del. Naar Vi denne Gang have gennemlæst Eders sidste Skrivelse med endnu større Tilfredsstillelse end ellers, saa skyldes det især to Hensyn, der ligge Os særdeles paa Hjærte. Vi se nemlig, at Foreningen vinder Udbredelse i *England*, og at I kraftigt arbejde paa at forbedre de Fattiges Kaar ved at stifte *Arbejdsforeninger* for hvilke den gensidige Hjælp blandt Arbejderne er Formaalet. Disse to Bestræbelser berettiger de bedste Forhaabninger. Den første giver Haab om, at de Anderledestroende ville blive gavnligt paa-virkede, ved at iagttage og se dette, og at deres Genfor-ening med Kirken derved vil blive lettet; det andet lader haabe, at den Fare, der, takket være Socialismens falske Lærdomme, bliver stedse mere truende, maa blive fjærnet derigennem. *Vi takke Gud*, fordi han i saa rigeligt Maal har ydet Eders Bestræbelser sin Hjælp og Bistand; men *Eders* tildele vi dernæst den velfortjente *Ros* og knytte der-til den *Formaning*, at I skulle fortsætte ufortrødent, ja, udvide Eders Virksomhed. Til Slut meddele Vi som Tegn paa Vor Velvillie og som et Pant paa Herrens Naadegaver den apostoliske Velsignelse til Dig, Vor elskede Søn, som ogsaa til de agtværdige Mænd, som staa Dig bi i Ledelsen af Vincentsforeningen, samt til *alle dens Medlemmer.*«

*

*

*

I Tilslutning til disse opmuntrende Lovord fra vor h. Fader skal her anføres nogle Tal, tagne af Vincentsforenin-gens sidste almindelige Regnskab (for Aaret 1897). For-eningens aarlige Indtægt beløb sig til 10,209,882 Francs, medens dens Udgifter vare 10,335,536 Francs (altsaa over syv Millioner Kroner). For saavidt som et Arbejde som Vincentsforeningens lader sig udrykke i Tal, da give de udgivne 7,000,000 Kroner en tilstrækkelig Forestilling om dette Arbejdes umaadelige Omfang; men det er kun den ene Side af Sagen; thi samtidig med, at den arbejder paa

at afhjælpe de Fattiges legemlige Trang, tager den sig ogsaa af deres religiøse Interesser og søger ad forskellige Veje at højne deres moralske og intellektuelle Standpunkt. Og dette er en Virksomhed, hvis Resultat end ikke kan antydes ved Tal; dets Størrelse er menneskeligt talt uberegnelig; thi dette er Naadens og Samvittighedens store Hemmelighed.

G.

De kristelige Familiers almindelige Forening til Ære for den h. Familie i Nazareth.

—o—

Den tredie Søndag efter Hellig tre Konger er de kristelige Familiers fromme Forenings Titular- eller Hovedfest. Paa denne Dag burde alle Foreningens Medlemmer modtage den h. Kommunion og Aftenen maa se dem alle i hellig Kærlighed og Samdrægtighed forenede omkring Foreningsbilledet i Kirken. Lover der paany, kjære Foreningsmedlemmer, at I ville være værdige og ivrige Børn og Efterlignere af den hellige Familie i Nazareth. Ved Synet af den stille Samdrægtighed og Enighed, som herskede blandt de helligste Personer, Jesus, Maria og Josef, maa I bortjage fra Eders Hjem al Misstemning, al Tvedragt, alt Fjendskab og al Kiv og Trætte. Lover der den h. Familie, at I ogsaa i dette Aar trofast ville leve efter Foreningens Regler og i Et og Alt ville give Eders Medmennesker et Eksempel paa et ægte katholsk, i alle Henseender ordnet Familieliv. Men betænker stedse, at det ikke er de gode Forsætter, som bringe os fremad i det Gode, men Udførelsen af dem. Og naar I i Aften, førend I gaa til Hvile, have bedet Eders Foreningsbøn foran Billedet af den h. Familie, tager saa Eders Børn ved Haanden, minder dem om det guddommelige Jesusbarns Lydighed og Fromhed

og opmuntrer dem indtrængende foran den h. Families Billede til at aflægge deres Fejl og til at bestræbe sig for at blive gode og flinke Børn. Lad dem da give Eder Haanden paa og dermed Løftet om, at de stedse ville være lydige og føre en from og dydig Livsvandel. Og, kristelige Husfader, kristelige Husmoder, rækker saa ogsaa hverandre Haanden, som I fordem have gjort det foran Herrens Alter paa Eders Bryllupsdag. Glemmer foran den h. Families Billede, hvad der nogensinde kan være hændet af mindre Glædeligt og lover atter hverandre kærlighedsfuld Omgang og Taalmodighed, trofast og varig Kærlighed, og at I baade i Glæder og Lidelser ville være ét Hjærte og én Sjæl, indtil Døden engang adskiller Eder. Kristelige Familie, handler du saaledes paa den smukke Foreningsdag, vil den h. Familie ganske sikkert ogsaa se ned paa dig med hele sin Kærlighed og Omsorg. Guds rigeste Velsignelse vil blive dig til Del og Guds Engle ville beskytte og bevare dig paa alle dine Veje

Kristelige Hjem, alene i Efterfølgelsen af den h. Familie og i Efterlignelsen af dens Dyder, navnlig af dens Kærlighed til Gud og Næsten, dens gjensidige Kærlighed og Højagtelse, dens Standhaftighed og Taalmodighed, dens Renhed og Kærlighed til Bønnen, kan du blive delagtig i den Lykke, som Frelseren har lovet med de Ord: *»Hvor to eller tre ere forsamlede i mit Navn, der er jeg midt iblandt dem«*

Ser man i vore Dage ind i mangan Familie, møder man alskens Fortrædelighed, ærgerligt Væsen, Utilfredshed i enhver Krog. Kun altfor ofte savner man denne glade Stemning, dette muntre og Gud velbehagelige Sindelag, som alene kan skænke Fred og Tilfredshed, ogsaa midt i de jordiske Sorger og Møjsommeligheder. Den Ene mener om den Anden, at han lever i Overflod og har det godt i Verden; Enhver mener, at hans Lod er det haardeste, og der er ingen Ende paa hans Knurren og Klagen. — Betragt Billedet af den hellige Familie, se ind i Hjemmet i Nazareth.

Hos Jesus, Maria og Josef er alt Fattigdom! Fattig er Faderen, fattig er Moderen, fattig er Klædedragten, fattig er Kosten. Denne Familie stammer fra en kongelig Slægt? Høvl, Spinderok og Sav. Og nu spørger jeg dig, har man nogensinde hørt Klagen og Knurren og Utilfredshed i dette Hjem? Tværtimod. Denne Familie var den lykkeligste og mest tilfredse, som nogensinde har levet paa Jorden. Denne Jords Goder, Rigdom og jordiske Glæder kunne jo aldrig skænke sand Fred og Tilfredshed. Var dette Tilfældet, maatte jo ogsaa netop de Rige og Fornemme i denne Verden være de allerlykkeligste og mest tilfredse Mennesker; men spørg dem selv, om de i Virkeligheden ere det. »Guds Rige« og med det sand Fred og Tilfredshed, »bestaar ikke i Mad og Drikke«, forsikrer Apostlen Paulus os, »men i Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand«. Snæver og smal er Vejen, som fører til Himlen, og mange Mennesker ere vegne bort fra den ved Velleved og Synd, hvortil et sorgfrit Liv forledte dem. Kristelige Familie, bær dit Kors uden Knurren og uden Bitterhed mod Gud og hans Forsyn, uden Misundelse og Nag mod Andre, som maaske leve under lykkeligere Forhold. end du. Betænk stedse, at den hellige Familie i Nazareth har været endnu fattigere og ført et endnu møjsommeliggere Liv, end du, og at Taalmodighed og Gudhengivenhed alene kan fuldende din Helliggjørelse. ---

Ethvert Menneskehjerte vil være lykkeligt og Størstedelen af Menneskene tragte efter, at gøre dette jordiske Liv saa smukt og behageligt, som vel muligt. Men næppe har et Menneske opnaaet det, han saa længselsfuldt tragtete efter, og som han ansaa for sin Lykke, saa er han atter utilfreds og utilfredsstillet, og han stræber videre og videre, uden nogensinde at opnaa fuldkommen Tilfredsstillelse. Hvorledes kunde det vel ogsaa være anderledes? Alt er jo dog her-neden kun ufuldkomment og derfor ogsaa ude af Stand til at skænke sand Lykke og sand Tilfredshed. Helt godt vil det først blive i Himlen, hvor Livet er uden Død, Kærlig-

heden uden Smerte, Saligheden uden Ende. Og dog er og bliver det sandt, at, hvor der i et Hjem, i en hel Familie og i hvert enkelt Hjærte hersker Enighedens og Kærlighedens Aand, Fredens og Samdrægtighedens Aand, hvor alle Hjemmets Medlemmer ere eet Hjærte og eet Sind, — dér er der allerede heneden et Slags Himmel. Kristelige Familiemedlemmer bærer over med hverandre og fordrager hverandre med kærlig Skaansel. Enhver især iblandt eder har sine Fejl og Skrøbeligheder, hvorfor da lade herske Ondskab og Nag, hvorfor Utilfredshed og ond Eftertøle? Bestræber eder for, at komme hverandre imøde med Sagtomdighed og Ydmyghed, med Taalmodighed og hellig Tilfredshed. Det er jo dog det samme Maal, I alle stræbe efter og til hvis Opnaaelse I skulle hjælpe hverandre. Saaledes levede man i det fattige Hjem i Nazareth, og derfor herskede der Lykke og Tilfredshed i dette Hjem. Hvad den hellige Plejefader Josef vilde, det vilde ogsaa den helligste Jomfru, og hvad den helligste Jomfru vilde, det vilde ogsaa den hellige Josef, og hvad Maria og Josef vilde, det vilde ogsaa Guds ydmygeste Søn. Trods al Fattigdom og Trængsel var den hellige Familie dog overmaade lykkelig, fordi Kærlighedens og Samdrægtighedens himmelske Baand knyttede Hjemmets Medlemmer sammen.

Kristelige Hjem, lykkelig vil du være og have Himlen paa Jorden, naar dine Medlemmer elske hverandre, øve Taalmodighed indbyrdes og i Fællesskab vandre henad Guds Veje. —

Alle Mennesker ville føre en lykkelig Tilværelse, men kun de færreste tænke paa en lykkelig Dødsstund. Dagene flyve afsted under stadigt Arbejde og rastløs Stræben efter jordisk Vinding. »I Dag« er endnu ikke tilende, førend vi allerede tænke paa »i Morgen«, og denne Tanke holder baade Aand og Hjærte fangen. Legemet, fordi det er dannet af Jord, drager stedse nedad mod Jorden, mod det Sandseelige, mod Tilfredsstillelsen af jordiske Lyster og bedrageriske Tilløkkelser, og Sjælen er for det meste saare svag og føl-

ger efter. Kun altfor ofte glemmer den derfor ogsaa sin Bestemmelse, lever kun for Legemet og Jorden og bortviser med Ængstelighed enhver Tanke om Afslutningen af den jordiske Tilværelse og Nydelse. Og dog kommer, hvad enten Legeme og Sjæl ville det eller ej, Afskedens Time, Timen, som er afgørende for hele Evigheden, og ofte slaar den desto hurtigere, jo mindre, man har tænkt paa den. Ligesaa sikkert det er, at Dødens Time kommer, ligesaa usikkert er det, naar den vil komme. Derfor maa det ogsaa være vor ivrigste Bestræbelse, at indrette vort Liv saaledes, at vi stedse med Tillid og Fortrøstning kunne se Døden i Møde.

Følge vi derfor den hellige Familie i dens Bønner, i dens inderlige Kærlighed til Gud og Næsten, i dens hellige og kærlighedsfulde Samdrægtighed, i dens offervillige Lydighed mod Guds Bud, i dens troende Tillid til det guddommelige Forsyn, og ogsaa vi ville kunne uden Bekymring se den sidste Time i Møde, og ogsaa vi ville dø en salig Død.

Æfterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. I Torsdag. den 18. Januar, kunde vor højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes v. Euch* fejre den 40. Aarsdag for Modtagelsen af Præstevielsens h. Sakramente. I Dag, *Søndag den 21. Januar*, den h. Agnes festlige Mindedag, fejrer Biskoppen sin 66aarige Fødselsdag og tillige den 40. Aarsdag for Frembærelsen af det første h. Messeoffer. Vi ønske Biskoppen til Lykke i Anledning af disse Mindedage og mene med Rette at være i Overensstemmelse med alle Danmarks Katholiker, naar vi her bevidne ham deres Hengivenhed og Taknemlighed for hans apostoliske Virksomhed i vort Fædreland og udtale som vort fælles Haab og Ønske, at Forsynet maatte forunde vor apostoliske Overhyrde at virke endnu i mange Aar, ja: *ad multos annos!* — *Deus adjuvabit!*

— Fredag den 19. ds. fejredes *St. Knuds Fstedag* med stor Højtidelighed i St. Ansgar. Der er nu tredie Gang, vi have haft den Glæde at overvære denne smukke Højtid, som forvisser os om, at denne vor Nationalhelgens festlige

Mindedag fra nu af in perpetuum vil blive fejret paa denne festlige Maade. Ved en større Stiftelse fra en herværende katholsk Families Side er der nemlig for et Par Aar siden bleven sørget for, at de med en saadan Højtideligholdelse forbundne Udgifter ville kunne bestrides, og der er tillige bleven legeret en betydelig Kapital, af hvis Renter der skal uddeles Understøttelse til Ubemidlede af Københavns og Frederiksberg Menigheder, som have overværet den højtidelige Messe i St. Ansgar. I Aar tilfaldt disse Understøttelser Fattige i Rosenkranskirkenes Sogn. Vi behøve vel næppe at hentyde til, at denne Fundations Formaal staar i smukkeste Samklang med Fortidens Traditioner og vor Nationalhelgens Karakter.

Rom. Den h. Fader modtog den 14. ds. de i Rom tilstedeværende Kardinaler, som frembare deres Lykønskninger i Anledning af Aarsskiftet. Den h. Fader befinder sig i Forhold til sin høje Alder overordentlig vel.

-- Den 13. ds. døde i Rom Kommandanten for Pavens adelige Livgarde, Fyrst *Altieri*.

UNIO. Fredag den 26. Januar Kl. 9½ præcis, Foredrag af Hr. Organist Jos. Hammermüller: Kirkemusikken i dens liturgiske Betydning.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Møde hver Fredag Kl. 8 paa Ørstedesvej 10. — Alle indbydes venligst.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade. Telefon Nr. 5613. **Doris Norlin.**

Grundig, samvittighedsfuld **Musikundervisning** tilbydes af en ung Dame; kgl. Kammermusikus S. Langgaards Methode. 4 Kr. mdl., 2 T. ugl. Anvises fra Hr. C. B. Lohrer.

En ikke ganske ung Pige, der har lært saavel Skræder- som Linnedsygning og er villig til at omgaas Børn, søger Plads ved indvendig Gerning snarest mulig. Billet, mrk. **H. M.**, til C. B. Lohrer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 21. Januar. 3 Søndag e. H. 3 K. — Hovedfesten til Ære for den hl. Familie, Jesus, Maria og Josef. (A. g.)

nes Jomfru og Martyrinde). — 22. **M.** Vincents og Anastasia, Mart. — 23. **Ti.** Marias Troløvelse. — 24. **O.** Timotheus, Martyr og Biskop. — 25. **T.** Apostelen Pauli Omvendelse. 26. **F.** Oktav af Kong Knuds Fest. — 27. **L.** Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkelærer.

Søndag den 28. Januar. 4. Søndag e. H. 3 K. Nordens Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller): St. Ansgars Kirke: Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken og højtidelig Procession med Relikvien.

Den h. Families Forening.

Søndag den 21. Januar (Hovedfesten til Ære for den h. Familie) holdes i **St. Ansgars Kirke** Kl. 6 Aften højtidelig Festandagt, under hvilken Medlemmerne af den kristelige Families Forening fornye den højtidelige Indvielse til den h. Familie i Nazareth. I den Anledning vil det prægtige Gruppébillede af den h. Familie være udstillet i Kirken omgivet af Ministranter og hvidklædte Skolebørn. Sognepræsten oplæser Indvielsesbønnen, som Sætning for Sætning gjentages af Medlemmerne og Børnene. Da det er den eneste offentlige Fest, Foreningen fejrer, vil det uden Tvivl svare til Foreningens Aand, at Medlemmerne ikke blot overvære denne højtidelige Aftengudstjeneste, men ogsaa ret talrigt indfinde sig til Herrens Bord paa denne Dag i deres Sognekirke. Familiebogen bør medbringes. Nye Medlemmer indtegnes hos Sognepræsten.

Det Samme gjælder om **Rosenkranskirken** og Familie-Foreningens Medlemmer i dette Sogn, hvor Festandagten holdes Kl. 5.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal). Søndag d. 21. Januar Kl. 7½ Aften kirkeligt Foredrag af Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen**.

Mandag d. 22. Jan. Kl. 9½ h. Messe med Prædiken; Aften Kl. 7½ andet Foredrag af Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen**.

St. Andreas Kollegiet, Ordrup. Fredag d. 26. Januar Kl. 6 holder Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen** offentligt Foredrag i St. Andreas Kollegiets Solemnitetssal. Adgang for Alle.

Ansgariusforeningen.

Søndagen d. 28. Januar efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke afholder Ansgariusforeningen sin aarlige Generalforsamling i Præsteboligens Forsamlingsværelse.

Foreningen til Jesu hellige Barndom.

De indkomne Bidrag for 1899 bedes godhedsfuldt sendte til Undertegnede inden den 1 Februar 1900.

Kolding, St. Michaels Præstegaard d. 15. Januar 1900.

Clemens Storp.

Brugt Tøj samt Skotøj og Liguende modtages med stor Glæde af Nørrebros Vincentsforening.

Ant. Neuvel,
Præsident.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 4.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaaar hver Søndag. Abonnement. i det Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Bøgladler samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen: Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 4.

Søndagen den 28. Januar.

1900.

Indhold: Den Barmhjærtige. Den h. Martyr Ignatius. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Flensborg. Rom. — Bekendtgørelser.

Den Barmhjærtige.

—0—

Det er nu omtrent tyve Aar siden, da stod Sognepræsten i Byen X. sørgmodig ved sit Vindue og saa ned over Rhinen, der med vældig Kraft væltede sine Bølger gennem Flodlejet. Et Slag havde ramt ham, som han aldrig havde ventet, et Slag, der personlig gjorde ham usigelig ondt, ligesom det ogsaa maatte fylde hele den katholske Menighed i ethvert Fald med den bitreste Skuffelse, tildels ogsaa med stor Forargelse.

Enken D. var faldet fra den katholske Tro, og tillige med hende hendes Børn, og havde ladet sig optage i den »gammelkatholske« Sekt.

Det var vel den mest ansete Dame i hele Byen. Af hende havde Præsten just allermindst ventet det. Hun havde hidtil standhaftig holdt fast ved den hellige katholske Kirke

og havde opdraget sine Børn fortræffeligt; han vidste, at hun altid havde den bedste Vilje. Dertil kom, at hun gjorde udmærket Brug af den store Rigdom, hun besad, til Gavn for Fattige og Nødlidende. Utallige hæderlige Fattige havde hun hjulpet udover paatrængende Nød. Tusende, ja ti Tusende Dalere havde hun bortgivet i kristelig Barmhjærtigheds Øjemed.

Men nu var det samme sket, som allerede forekom paa Apostlenes Tid, at nemlig Kætterne snege sig ind i den troskyldige Kvindes Tillid. Og hvad formaaede hun, der hele sit Liv igennem havde været rolig og tilfreds i sin Tro, at svare disse Folk, som under Skin af Videnskab og Sandhed holdt hende de skrækkeligste Forvanskninger af denne Sandhed for Øje? Hun havde ganske vist kunnet gøre én Ting, nemlig det, hvortil enhver Katholik er forpligtet: ikke at taale eller høre paa nogen Bespottelse af sin hellige Kirke, og ikke fra først af indlade sig med nogensomhelst Vranglærer, ikke under nogensomhelst Betingelse! Ikke for intet advarer Apostlen saa meget og saa alvorligt imod, at man under noget Paaskud plejer Omgang eller Venskab med saadanne, der med Overlæg bekæmpe den hellige Kirke. Men det fulgte hun ikke. Det smigrede hende, at »Gammelkatholikernes« Førere, ja selv deres »Biskop« ofte kom i hendes Hus. udmærkede hende ved deres Venskab, sagde hende smukke Ord og talte med hende om religiøse Ting.

Den gamle Historie gentog sig nemlig, som det allerede er sket tusend Gange siden Evas Fald: den gode Enke hørte paa Vranglærerne, troede dem, blev lidt efter lidt fremmed for sin Kirke, begyndte at tvivle, og da det var kommet saa vidt, hentede hun ikke Raad og Oplysning hos dem, som alene havde kunnet sige hende Sandheden, men hun bestyrkede sig kun endnu mere i sin Vildfarelse. Og saaledes skete det, at hun i sin Alder gjorde det forfærdelige Skridt at løsrive sig fra den hellige katholske Kirke, som havde været hendes Fædres Kirke og hendes Ungdoms Glæde og gik over til »Gammelkatholikerne«.

Den katholske Menighed sørgede; hos »Gammelkatholikerne herskede der stor Jubel.

»Byens rigeste og mest ansete Familie tilhører os!« hviskede de til hverandre, og fra Hus til Hus gik de for at sige det til Folk.

»Nu maa alle de Fattige, som hun hidtil har understøttet, ogsaa blive gammelkatholske — det vil blive i hundredevis!« beregnede en anden; en tredje talte alle den rige Enkes øvrige Venner og Bekendte sammen, som om de alle allerede vare gammelkatholske, og som om de nu ogsaa maatte falde fra deres Kirke, fordi Fru D. havde ladet sig forlede dertil!

»Det er et Dødsstød for de herværende Romerske!« deri vare alle »Gammelkatholiker« enige, baade i og udenfor Byen, og de haabede tillidsfuldt, at der snart ikke mere vilde findes nogen Katholik i hele den store Stad X., og at alt skulde falde i »Gammelkatholikernes« Hænder. Mest regnede de dog med den store Formue og paa den til dem overtraadte Fru D.s overordentlige Barmhærtighed og Godgørenhed. »Dermed maa hun mægtigt befordre vor Sag,« sagde de -- »hendes Rigdom skal alene tjene til at understøtte og udbrede den gammelkatholske Bevægelse blandt Folket.«

Men »Mennesket spaar og Gud raader«.

Selv om Guds Barmhærtighed ogsaa kun har *en eneste* fast Traad, som den kan knytte til det faldne Menneske, gør den det. Hos Fru D. var det netop hendes Penge og hendes Godgørenhed, som byggede Broen tilbage til den katholske Kirke, ganske imod de Frafaldnes Plan.

»Intet Fadervor faar jeg til Tak af disse Fattige,« klagede hun snart stille, snart højt.

Og saa begyndte hun atter at uddele sine Gaver efter Evangeliet; uden Forskel fik alle i Sandhed trængende, nemlig ogsaa Katholikerne, rigelige Almisser.

Dage og Aar svandt hen. Den katholske Kirke stod fast og voxede, Gammelkatholicismen gik langsomt, men

sikkert ned ad Bakke. Hist og her kastede en af de faa ulykkelige Præster, som vare traadte over til den, det overtagne Sogneembede for den gammelkatholske Biskops Fødder, gik i sig selv og vendte angerfulde og bodfærdige tilbage til den katholske Kirkes Skød. Hist og her hørte man tale om Døende, som endnu i den sidste Time havde forlangt den romersk-katholske Præst, om hele Familjer, ja om halve Landsbyer, som atter havde udsonet sig med Kirken. Regeringsmændene, som havde mént, at hele det katholske Tyskland vilde falde i Armene paa Hr. Döllingers, Reinkens og Konsorters ny Religion, forlade den ældgamle hellige katholske Kirke og samle sig i en tysk Nationalkirke, som saa vilde være afhængig af Regeringens Naade — saa, at de havde taget meget fejl med Hensyn til Katholikernes Religionstroskab, Karakterfasthed og Indsigt, og ogsaa de trak sig tilbage. Næsten intet Menneske vilde mere vide noget af Gammelkatholikerne at sige.

Det var en bitter Skuffelse for den stakkels Fru D. Hun havde bygget Bjerge paa sine Venners Forsikringer. Men Profeterne havde intet vidst, de havde blameret sig slemt.

Og hvorledes befandt hun sig først i Kirken?

Ak, naar man har mistet noget — lærer man først ret at skatte det! Hvor meget havde hun ikke tabt! Alle de skønne, herlige Fester med den almindelige Deltagelse af hele Folket, de sindrige Cøremonier, de daglige Fromesser, Roratetjenesterne, Fastepredikenerne, Majandagterne — det meste faldt bort, og i det, som endnu blev tilbage, deltog næppe et Par Dusin Mennesker, kedelige og kedede, kolde og interesseløse. Fromhedens Tiltrækningskraft, som hidtil havde skænket Religionen en saa kær Plads i hendes Liv, var forsvundet.

Staklen begyndte at tvivle paa, om hun dog ikke maa- ske havde begaaet en Fejl ved sin Overgang til den gammelkatholske Tro. Hun meddelte det til sine højtstaaende Venner. Men disse foreholdt hende saa mange videnskabe-

lige og lærde Grunde, og vidste at sige saa meget imod Rom og Paverne, at hun næsten druknede deri, og ikke formaaede at svare mere. Og mærkværdigt nok: jo flere Almisser hun gav, jo kærligere hun besøgte Fattige og Syge, desto uroligere blev hun.

En Dag sad hun ved Sygesengen hos en gammel Moerlil, som hun allerede i femten Aar havde besøgt og kvæget. Midt under Samtalen løftede den Syge Armen i Vejret og viste paa Rosenkransen, der omslyngede Haanden, idet hun sagde: »Den beder jeg hver Dag i det mindste én Gang for Dem, kære Fru D.!«

Den gode Frue vidste ikke at svare andet derpaa, end at hun uvilkaarligt spurgte: »Og hvorfor beder I den for mig?«

Den gamle saa roligt og alvorligt paa hende og sagde: »Jeg tør vel sige det; jeg er næsten dobbelt saa gammel som De, og for den Gamle sømmer det sig at belære de Unge. Jeg beder om, at De atter maa blive katholsk.«

Der opstod en Pavse.

Men den gamle Kone vedblev: »Ser De, jeg er nu næsten halvfemsindstve Aar gammel, og jeg har tjent min Gud med Troskab. det tør jeg sige. Jeg er bleven strængt opdraget, saa bliver man fast og from. Men endnu aldrig har jeg fortrudt min katholske Tro; tværtimod den har endog ofte været det eneste, som har trøstet mig. Før vilde jeg dø, og jeg vilde gøre det med Glæde, end bortgive den. I den ser jeg ogsaa rolig Døden imøde og véd, at jeg er timeligt og evigt lykkelig i den. Det ønsker jeg ogsaa Dem — det er det bedste, som der gives i Himlen og paa Jorden næst efter Gud selv. Og naar jeg nu snart sidder i Skærsilden og derpaa i Himlen, saa vil jeg ikke ophøre med at bede Gud om igen at gøre Dem katholsk.«

Fru D. kunde ikke blive vred paa den Gamle, ej heller vovede hun at frabede sig denne Bøn. Tavs gik hun bort. Men den gamle Moerlil fik sine Gaver som tilforn.

Nogle Dage senere kom Hvide Søndag.

Fru D. havde opklædt flere Smaapiger til den første hellige Kommunion i den *katholske* Kirke.

En af dem, det Barn, som var hende kærest, besøgte hende endnu Aftenen før Hvide Søndag.

»Vil Du imorgen ogsaa bede for mig?« spurgte Fru D. dybt grebet af den Andagt og hellige Samling, som allerede nu havde fyldt Barnet.

»Ja tilvisse, bedste Fru D.,« sagde Pigen fortroligt, — »jeg vil bede Gud om, at han vil lade Dem forblive rask og lade Dem leve længe, og at — og at De igen —«

Her standsede Barnet, som om det havde fortalt sig.

»Og at — hvad?« spurgte Fru D. videre, ejendommeligt berørt.

Pigen rødmede dybt. Lyve turde hun ikke, undvige Spørgsmaalet kunde hun ikke mere, derfor kiggede hun op til Fru D. med sit lille uskyldige Ansigt og sagde fortroligt: »At De atter maa blive katholsk.«

»Du mener Det godt, kære Barn, bed kun for mig!« lød det venlige Svar. Vred kunde hun heller ikke denne Gang blive. Ak, hun tænkte jo paa sin egen første hellige Kommunion i den katholske Kirke.

Nogen Tid senere var Fru D. om Aftenen i et Hus, hvor hun ofte understøttede en god katholsk Familie. Den mindste Dreng, en prægtig Fyr paa fem Aar, hendes Yndling, spurgte hun: »Kan Du allerede bede?«

»Ja vist, jeg beder hver Dag for Dig!« svarede han rask.

»Saa bed en Gang for mig, saaledes, som Du hver Dag beder!«

Drengen korsede sig, foldede de smaa Hænder og bad højt og tydelig Fadervor og Ave Maria. Da han havde bedt: »i vor Dødstime. Amen,« tilføjede han i et Aandedræt og i den samme Tone hjærteligt: »Kære Gud, dette Fadervor tilhører Fru D. Lad hende dog igen blive katholsk, jeg kan saa godt lide hende, og hun giver os saa meget. Amen.«

Derpaa gjorde han Korsets Tegn, vendte sig til Fru D. og sagde stolt: »Saaledes beder jeg hver Dag for Dig.«

Den stakkels Frue sluttede Drengen i sine Arme, og en Taare faldt ned i hans Lokker. —

Uger og Maaneder hengik, de Fattiges Bøn steg uaf-ladeligt op til Himlen; Fru D. blev ved at være »gammel-katholsk«.

Pludselig saa man hende ikke mere.

Hun var meget syg, hed det sig; Døden maatte komme i de nærmeste Dage.

Den katholske Gejstlige, som ikke nogen Dag havde undladt at bede for hende, gik en Eftermiddag tilfældigt forbi Huset, og saa da, at den gammelkatholske Biskop just traadte ud af det.

Sejrsviis og næsten haanligt saa denne efter Præsten, som gik videre; hans Hjærte var nærved at briste af Sørg-modighed. Han gjorde endnu nogle Sygebesøg, saa gik han hjem. Der ventede allerede Nogen paa ham.

»Han skulde straks komme til Fru D.; hun vilde vende tilbage til den katholske Kirke,« sagde Pigen hastigt.

Det forholdt sig saaledes: Bønnen og de gode Gerninger havde sejret. Fru D. erklærede sin bestemte Udtræden af den »gammelkatholske« Menighed, blev igen optaget i den katholske Kirke og modtog de hellige Sakramenter med den inderligste Andagt.

»O hvor vel er jeg nu tilmode!« raabte hun gentagne Gange — »o hvilken Fred! Ak, hvad har jeg dog gjort, da jeg forlod den katholske Kirke!«

Saaledes er hun død i Fred og blev katholsk begravet. Jorden paa hendes Kiste er maaske endnu ikke sunket sammen, saa ny er denne Historie, som atter bekræfter, at Menneskets Hjærte ingen Ro finder uden Freden i Gud, at alt drager ham derhen, og at udenfor Kirken er der ingen Frelse.

Den h. Ignatius' Martyrdød.

— 0 —

Den h. Ignatius' Martyrdød hører til det skønneste, vi kende fra Kristendommens Førstningstid. Den er ikke blot den værdige Afslutning af et Liv, tilbragt i Dyd og Fuldkommenhed, men den er tillige en Bekræftelse af den Tro, som den h. Ignatius har bekendt, hvorefter han har levet, og hvorom han endnu i sit sidste Leveaar, netop paa Vejen til Martyrdøden, har aflagt et saa talende Vidnesbyrd i sine Breve.

Jeg skal i denne Artikel i Korthed fortælle Hovedtrækene i hans Martyrium; i en senere Artikel skal jeg i Uddrag gengive nogle af de vigtigste Steder i hans Breve for at vise, hvor smukt hans Tro staar i Overensstemmelse med den Tro, vi bekende 1800 Aar efter ham.

Den h. Ignatius var i sine unge Dage Discipel af den h. Apostel Johannes. Det kan næppe drages i Tvivl, at han endnu har levet samtidig med vor Herre, ja ifølge de græske Kalendarier (hos Bollandisterne) skal han have været den Dreng, som Herren en Dag stillede midt iblandt sine Disciple med de Ord: »Hvo som fornædler sig selv som dette Barn, han er den største i Himmeriges Rige«. En fuldendt Ydmyghed, der ikke syntes at kende til nogen Fortjeneste, var i Virkeligheden en særlig fremtrædende Dyd hos den h. Ignatius, som det fremgaar af alle hans Breve.

Efter den h. Evodius' Død blev han af Apostlene indsat som Biskop af Antiokia. Han forestod sit Bispedømme som »en helt igennem apostolisk Mand«; han lignede, siger hans Martyrakter, »en guddommelig Lygte ved Fortolkningen af de hellige Skrifter«. Under Domitians grusomme Forfølgelse lykkedes det ham, at værne om sin Menighed og indgyde de Vankelmodige og Frygtssomme Mod og Udholdenhed. Men medens han glædede sig over at have bevaret sin Hjord for Frafaldet, var han for sin egen Persons Vedkommende bedrøvet over ikke at have vundet Martyr-

palmen. Han tilskrev det sin Uværdighed, at han nemlig endnu ikke havde opnaaet den fuldkomne Kærlighed, hvoraf en sand Herrens Discipel skal være opflammet.

Dog hurtigere, end han ventede, skulde hans kæreste Ønske gaa i Opfyldelse. Under Kejser Trajan udbrød en ny Forfølgelse, og i Januar 107, medens denne gæstede Antiokia, blev Ignatius ført frem foran ham som den, der afholdt de Troende fra at ofre til Guderne.

Kejseren tiltalte ham vred: »Du er altsaa hin onde Djævel, der vover at trodse mine Befalinger og overtaler Folk til at dø en grusom Død?«

Ignatius svarede ham: »Ingen kalder Theophorus en ond Djævel«.

Kejseren: »Hvem er Theophorus?«

Ignatius: »Den som bærer Jesus Kristus i sit Hjærte«. (Theophorus betyder ordret oversat Gudsbærer).

Kejseren: »Du tror altsaa, at vi ikke bære de Guder, der hjælpe os at besejre vore Fjender, i vort Hjærte?«

Ignatius: »Det er en Vildfarelse, at kalde de onde Aander, som I tilbede, for Guder; thi der gives kun een Gud, som har skabt Himmel og Jord og alt, hvad der er i dem, og een Jesus Kristus, Faderens enbaarne Søn, i hvis Rige jeg inderlig længes efter at optages«.

Kejseren: »Du taler vist om ham, som blev korsfæstet under Pontius Pilatus«.

Ignatius: »Tilvisse. Det er ham, der ved sin Død har besejret Synden og Syndens Ophavsmand; det er ham, der har overvundet Djævelens Ondskab og kastet den under deres Fødder, som bære ham (Jesus) i Hjærtet«.

Kejseren: »I bærer altsaa Kristus i eder?«

Ignatius: »Ja, vi gør; thi der staar skrevet: »Jeg skal bo og vandre i dem«.

Kejseren blev forbitret over den h. Biskops Standhaftighed og fældede da den Dom: »Vi befale, at Ignatius, der siger at den Korsfæstede bor i ham, skal lægges i Lænker og

af Soldater føres til Rom for som Bytte for de vilde Dyr at være Folket til Forlystelse«.

Ved at høre denne Dom jublede Biskoppen af Henrykelse: »Jeg takker dig, o Gud, af ganske Hjærte, fordi du har givet mig din fuldkomne Kærlighed, siden du har ladet mig kaste i Jærnlænker din Apostel Paulus lig«.

Villig tog han Lænkerne paa sig, og villig fulgte han Soldaterne paa den lange og besværlige Rejse, der snart gik til Lands og snart til Vands. Hans raa Bevogtning gav ham meget at lide. Martyrens Taalmodighed og Venlighed æggede de umenneskelige Soldater kun til større Grusomhed, saa han selv kaldte dem Leopard. Men han oplevede ogsaa megen Trøst, idet de Troende alle Vegne, hvor han kom hen, strømmede sammen og glædede ham ved deres Kærlighed og opmuntrede ham ved deres levende Tro.

Særlig velsignelsesrig var et længere Ophold i Smyrna, hvor han traf sammen med sin Ungdomsven, Biskop Polykarpus, og hvor forskellige andre Biskopper og mange Præster og Diakoner besøgte ham. Omgangen med saa mange hellige Mænd, hvoraf ikke faa senere hen skulde følge ham paa hans blodige Bane, var ham en Kilde til de største overnaturlige Glæder, som til dels er strømmet over i de fire ypperlige Breve, han skrev i Smyrna; det er Brevene til Menighederne i Ephesus, i Magnesia, Tralles og Rom. Under sit Ophold i Troas fik han endnu Lejlighed til at skrive til de Troende i Philadelphia og Smyrna og til sin Ven Polykarpus.

Brevet til Romerne er af særlig Betydning for hans Martyrium. Han vidste, at de Troende havde mange Midler til at frelse de Dødsdømtes Liv. Men han længtes efter Døden for Kristus, og Tanken om, at Romerne vilde gøre Skridt til hans Befrielse, fyldte ham med dyb Bekymring. I sin Ydmyghed holdt han sig ikke for værdig til den store Lykke at udgyde sit Blod for Troen, som han havde skrevet til Trallianerne: »Jeg elsker rigtignok Lidelsen, men jeg ved ikke, om jeg er værdig«. Derfor var han bange for,

at dersom Romerne vilde prøve paa at frelse ham, vilde han gaa glip af den inderlig attraaede Død.

Frygten og Længselen indgav ham da Ord, saa inderlig bedende, saa ydmygt fromme, saa glødende, saa ophøjede og overjordisk smukke, at man ikke noksom kan beundre hans Sjæls Højnødighed. »Jeg er bange for«, skriver han, »at eders Kærlighed vil skade mig; thi det er let for eder at gøre, hvad I ville; men det vil være svært for mig at komme til Gud, dersom I ikke skaane mig. Dersom I kun ville tie stille om mig, vil jeg blive forenet med min Gud; men naar I elske mig efter Kødets, maa jeg paany begynde mit Løb. I kan derfor ikke give mig noget bedre Bøvis paa Eders ømme Kærlighed, end idet I tillade, at jeg bringer mig Gud til Offer, nu da Alteret er beredt. Den eneste Naade, jeg beder Eder om, er, at I alle tilsammen forene Eder i et Kærlighedens Kor og istemme en Takkesang til Ære for Gud Fader, fordi han ved Jesu Kristi Fortjenester har ladet Syriens Biskop komme fra Morgenland til Vesterleden for ud af denne Verden at føre ham ind til sin Herlighed . . . Viser derfor ikke, jeg beder Eder, ubejlelig Medlidenhed med mig; tillader meget mere, at jeg bliver Dyrene til Spise, for saaledes at kunne nyde min Gud. Jeg er Guds Hvedekorn og skal males mellem Dyrenes Tænder, for at jeg maa blive Jesu Kristi rene Brød«. Atter og atter beder han dem om ikke at forhindre hans Martyrdød. Tvertimod. »Tirrer hellere Dyrene, at de maa blive min Grav og ikke lade noget tilbage af mit Legeme, for at jeg, efter min Død, ikke maa falde nogen til Besvær. Thi da vil jeg være en sand Discipel af Jesus Kristus, naar Verden ikke mere ser mit Legeme«. Han befaler dem ikke, som Petrus og Paulus, men hans Bøn er saa indtrængende og indsmigrende som vel muligt. Hans Længsel efter Martyrdøden er saa stærk, at den bryder alle Skranker. »Jeg har en længselsfuld Attraa efter Dyrene, der ere mig bestemte. Gid de dog straks vilde knuse mig. Jeg skal ægge dem, at de æde mig saa meget desto hurtigere og ikke lade mig,

som nogle andre, uberørt«. At undgaa Døden er det eneste, han frygter; derimod frygter han »hverken Ild eller Kors eller vilde Dyr, ej heller Benenes Sønderlemmelse eller Legemets Tilintetgørelse eller nogen Pinsel, Fjendens Raseri kan opfinde — blot han kan komme til Kristus«. Han længes ikke efter Jordens Goder. »Lad mig kun komme til det rene Lys; naar jeg nyder dette, vil jeg være en Guds Mand. Lad mig blive en Efterfølger af Jesu, min Guds, Lidelse. Dersom nogen har Jesus i sig, han forstaar, hvad jeg begærer«. Det er ingen rent naturlig Længsel, det er overnaturlig Kærlighed, det er Herrens Aand, der tilskynder ham. »Min Kærlighed (et smukt Ord for Frelseren) er korsfæstet. Levende og talende i mig raaber han i mit Inderste: Kom til Faderen!« Af ham venter han ogsaa den fornødne Styrke. »Jeg glædes ikke ved forgængelig Næring, ej heller ved dette Livs Forlystelser. Guds Brød begærer jeg, Himlens Brød, Livsens Brød, hvilket er Jesu Kristi Kød . . . og Guds Drik begærer jeg, hans Blod, som er uforgængelig Kærlighed og evigt Liv«.

Hans Ønske skulde gaa i Opfyldelse. Jo mere han nærmede sig Rejsens Maal, des større Smerte opfyldte hans Ledsagere oves snart at skulle miste ham; men han selv glædede sig over den forestaaende Kamp og Sejr. Snart kom de Kristne fra Rom ham i Møde. Han syntes at læse i deres Indre, at de omgikkes med Planen om hans Frelse. Dette var ham utaaeligt, og han bad dem endnu indstændigere end i sit Brev om ikke at standse ham ved Enden af hans Løbebane.

Han kom til Rom den 20. December, den sidste Dag for de offentlige Lege, og blev ufortøvet ført til Amfiteatret. Her bleve to Løver slupne mod ham, og Herren opfyldte hans Bøn. Næppe fik Løverne Øje paa ham, førend de styrtede løs paa ham og rev ham i Stykker. Kun de største Ben bleve tilovers, og de Kristne samlede dem som kostbare Relikvier. De bleve først bragte til hans Bispestad, nu hvile de i Rom. Hans hellige Minde fejres den 1. Februar. 37.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. I Søndags fejrede »*De kristelige Familiers Forening*« sin aarlige *Hoved- og Titularfest*. En Mængde Medlemmer benyttede denne Lejlighed til at modtage de hellige Sakramenter i deres respektive Sognekirker i Hovedstaden og paa Frederiksberg; i St. Ansgars Kirke uddeltes navnlig under den højtidelige Prælatsmesse Kl. 8 en Mængde hellige Kommunioner. Om Aftenen var Kirken fyldt af Foreningens Medlemmer, som tillige med Sognepræsten gentog den højtidelige Indvielsesbøn og saaledes paany indviede deres Hjem til den hellige Familie i Nazareth og stillede det under dens Beskyttelse. Foran Kommunionbænken var opstillet en smuk Gruppe, forestillende den h. Familie, omgivet af Lys og stedsegrønne Træer. En Del hvidklædte Smaapiger og Drengene i Ministrantdragter knælede som Repræsentanter for Menighedens Børn foran Gruppen. Kirken straaledede i sin festligste Belysning og til Gudstjenestens Forherligelse bidrog Kirkens Sangkor under Hr. Michaelsens Ledelse. Højtideligheden, under hvilken højærv. Pastor *Braun* holdt Festprædikenen, og som overværedes af den højærværdigste Biskop, sluttede med den sakramentale Velsignelse.

Flensborg den 17. Januar. (S.) Under stor Deltagelse fra fjærn og nær fandt i Dag Indvielsen af den nye katolske Kirke Sted. Den gamle Kirke og Præstegaarden laa paa gammel katolsk Grund, i Middelalderen dannede den en Del af Helligaandsklosterets Have. Helligaandsklosteret er forsvundet for længe siden, men dets Kirke staar endnu, og er den eneste danske Kirke i Flensborg. Den gamle katolske Kirke var indrettet 1866 og flere Gange udvidet med Tilbygninger, men det var jo i Grunden kun en Forandring af et gammelt Hus, og var den i Aarenes Løb bleven altfor lille for den store Menighed, af hvilken paa de større Festdage altid en Del maatte blive udenfor Kirke-

døren. Den nye Kirke er bygget paa den gamles Plads i en smuk gothisk Stil; den slutter sig i sine Bygningsformer paa en heldig Maade til Flensborgs herlige, gamle katholske Kirker.

Kirken er meget rummelig, i dens tre Skibe er der 300 Siddepladser og mere end 200 Staaplads. Taarnet er bygget ind i Kirken, men det er endnu ikke helt fuldendt, Spiret mangler endnu. Omendskønt Menigheden i Flensborg for største Delen bestaar af mindre velhavende Haandværkere og Arbejdere, saa have de dog alle i mange Aar bidraget med største Offervillighed til Kirkens Fuldførelse og det var rørende at se, hvorledes særlig i de sidste Uger, hvor Indvielsesdagen nærmede sig, alle bestræbte sig for at bidrage endnu yderligere til Kirkens Udsmykning. Selve Indvielsen fandt som sagt Sted med stor Højtidelighed den 17. Januar. Omendskønt Flensborg er en protestantisk By, deltoge alligevel alle Byens Autoriteter og Øvrigheds personer i Festligheden. Der var naturligvis ogsaa mange Katholiker fra Slesvig og Holsten tilstede. Fra Kiel mødte Repræsentanterne for St. Michaels Forening og fra Neumünster Svendeforeningen, begge med deres prægtige Silkebannere. Desuden deltoge 14 fremmede Præster i Festlighederne, deriblandt vare fra Danmark d'Hrr. Helmke, Heiden og Storp. Om Aftenen efter Eftermiddagsandagten, afholdtes en stor Folkefest for hele Menigheden i Hotellet »Nordischer Hof«. Der var omtrent 600 Personer tilstede. Slag i Slag fra Kl. 5 $\frac{1}{2}$ til Kl. 9 $\frac{1}{2}$ fulgte her Taler, Fremsigelser af smukke Digte, levende Billeder og deslige; og af alle Udtalelser saa man ret Menighedens Glæde over, at nu endeligen Kirken var fuldendt, og Menigheden havde faaet et smukt Gudshus. Naturligvis er ikke det hele endnu fuldendt; der mangler endnu meget i Kirkens Udstyrelse og heller ikke er Bygningsgælden endnu fuldstændig betalt. Men vi tvivle ikke om, at Menighedens ivrige Sognepræst, Pastor J. Spee, som med stor Ihærdighed og under mange Opofrelser har samlet

de fornødne Midler til Kirkebygningen, ogsaa snart vil finde Udvej for at kunne fuldende det hele.

Rom. Leo XIII.s Velbefindende saa vel som hans frejdige Stemning, som de Tilstedeværende kunde konstatere under Højtideligheden i Anledning af Jubelaarets Aabning, har paa en glædelig Maade haft Varighed, og de anstrængende Festdage synes ikke at have haft den ringeste Indflydelse paa den h. Faders Helbred. Man véd den gamle Pave vel forvaret i begge Livlægerne Lapponis og Mazzonis' dygtige Hænder. Almindeligt Bifald fandt derfor Efterretningen om den Æresbevisning, som Katholikerne i Novi Ligure have beredt begge Lægerne. Til begge Herrerne blev der nemlig overrakt Guldmedailler med Begges Billeder og en passende Indskrift, af Taknemlighed for de Tjenester, de havde ydet Paven, og for deres vedvarende Om-sorg for hans legemlige Vel. Ogsaa Leo XIII.s Familie hædrede Dr. Mazzoni med en kunstnerisk udført Pergament-adresse som Tegn paa deres Taknemlighed for den saa lykkelig udførte Operation i Marts forrige Aar.

— *Leo XIII.* har skænket *Kejserinde Regentinden af Kina* som for nylig ved Biskop *Favier* af Peking lod udtale sin Højagtelse for den h. Fader, en herlig Porcellæns-vase. Mellem mesterligt udførte Medaillons ses en nøjagtig Kopi af de berømte Billeder, som fremstille Kejser Konstantins Sejr over Maxentius ved Milviusbroen og som findes i den vatikanske Samling. Biskop *Favier*, som for Tiden opholder sig i Paris, vil ved sin Hjemkomst til Peking selv overrække den til Kejserinden.

Den katolske Syge- og Ligkasse afholder sin årlige **Generalforsamling** Tirsdag den 30 Januar Kl. 8½ Aften i Forsamlingsværelset, Bredgade 64. Talrigt Møde forventes, da vigtige Sager skulle forhandles.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Møde hver Fredag kl. 8 paa Ørstedesvej 10. — Alle indbydes venligst.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade.
Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Voxlys.

Til den forestaaende Kyndelmisse anbefales Voxlys (Holmblads) til Fabrikpriser.
Telefon Nr. 23004.

H. Justiniano,
Gernersgade 45.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 28. Januar. 4. Søndag e. H. 3 K. Nordens Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag (Ansgarius Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller): St. Ansgars Kirke: Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken og højtidelig Procession med Relikvien. — 29. M. Frants af Sales. Biskop og Kirkelærer. — 30. Ti. Martina, Jomfru og Martyrind. — 31. O. Petrus Nolascus, Bekender. — 1. Februar, To. Ignatius, Biskop og Martyr. — 2. F. Marias Renselse eller Kyndelmisse; fejres den følgende Søndag (Kl. 8¹/₄ højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Aften Kl. 8 Broderskabsandagt med Prædiken). — 3. L. Ansgarius, Biskop og Bekender; (fejredes i Søndags).

Søndag den 4. Februar. 5. Søndag e. H. 3 K. — Marias Renselse eller Kyndelmisse. (Den højtidelige Pontifical-Lysvielse med Procession i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9¹/₂. Enhver, som ønsker Voxlys indviende, eller vil skænke saadanne til Kirken, kan aflevere dem til Sakristanen).

St. Ansgars Kirke: Søndag den 28. Januar (St. Ansgars Fest) holdes Kl. 10 højtidelig Pontificalmesse med Prædiken og Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken og **Procession med den h. Ansgars Relikvieskrin**, som er udstillet i Kirken hele Dagen. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Rosenkransbroderskabets Faner. Rosenkransmødet den 1. Søndag i Februar bortfalder.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til sædvanlig Tid i Dagens Løb til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 2. Februar.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Søndag den 4. Februar (Marias Renselses Fest) Kl. 8¹/₂.

Ansgariusforeningen.

Søndagen d. 28. Januar efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke afholder Ansgariusforeningen sin aarlige Generalforsamling i Præsteboligens Forsamlingsværelse. Lovændringer foreligge.

Kirkeligt Foredrag. Søndag den 28. Januar Kl. 8 Aften holder Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen** et kirkeligt Foredrag i Ro-enkranskirken paa Frederiksberg.

---

2 Portioner af Frk. **Kozlowskis Familielegat** for trængende Jomfruer og Enker af den herværende katholske Menighed ere blevne ledige. Ansøgninger indsendes inden Udgangen af Januar Maaned. Skemaer faaes og afleveres hos Hr. Kirkeforstander P. Stratbøcker (Købmagergade 13) eller hos Under tegnede. De, som for nylig have ansøgt om det ledige v. Hurchs Legat, kunne ogsaa indsende Ansøgning (Skema) om ovennævnte Legatportioner.

J. Braun, Sognepræst.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 5.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech. Kjøbmægergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen: Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 5.

Søndagen den 4. Februar.

1900.

Indhold: Faret vild. Ægte protestantisk. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frederiksberg. Fredericia. — Bekendtgørelser.

Faret vild.

—0—

I Værtshuset nede ved Jærnbanelen, i »Jærnbanerestavrationen«, sad et Selskab saminen. Der var »Bøgebonden«, »Eneboeren«, »Herreskræderen«, den store, rige Xaver-Martin fra Landsbyen og en Herre fra Staden, en Bondeadvokat, som vilde overnatte der »for Forretningernes Skyld«. Hvori disse Forretninger bestode vilde en uinteresseret lagttager snart kunne have udfundet af de Samtaler, som bleve førte, ved hvilke han som Bordselskabets Ordfører og Belærer næsten talte alene, og som han ogsaa, uden at de Andre mærkede det, ledede i en bestemt Retning.

»Hvad jeg siger, maa være sandt,« raabte han nu igen »og jeg hører ikke til dem, som stikke noget under Stolen; gør Ret og frygt Ingen, hedder det hos mig, og saaledes kommer jeg igennem Verden og fortjener mit Brød

ærligt og redeligt. Jeg lader Vorherre leve og regere, men uden Gejstligheden kunne I ogsaa holde det gaaende; den er nu ikke mere nødvendig, og dog lader den som om den maatte løfte og bære hele Verden.«

»Det er sandt,« brummede Xaver-Martin, da den Bylærde gjorde et Ophold i sin Tale, og de Andre ikke strax samtykkede. Og Bymanden vedblev: »Og hvorfor stritte de Gejstlige saadan imod og ville ikke lade sig fortrænge? Hvorfor blande de sig i Folks Affærer, som ikke angaa dem? . . . Her staar det trykt, sort paa hvidt, bedre end jeg kan sige det,« — og han trak som tilfældigt en Avis op af Lommen og derpaa endnu et Par Nummere af Bladet — »her kunne I selv læse det; det Blad holde I naturligvis ikke herude paa Landet, læs det kun, det Blad siger Eder, hvorledes Gejstligheden intet gør gratis, hvorledes den paa en hyklersk Maade bedrager Folket og kun vil herske og regere; Bondemanden skal holdes nede, den Gejstlige vil være og forblive hans Herre og Mester.«

»Sandt er det,« brummede Xaver-Martin igen, fordi han intet andet vidste at sige. Han hadede og afskyede de Gejstlige, fordi han mente, at han ingen havde nødig med sine mange Penge, sin store Gaard og sit yppige Levnet.

»Eneboeren« og »Bøgebonden« saa paa hinanden med spørgende Blikke: Svarer Du intet paa disse Taler? Derpaa tog enhver et af de tilbudte Nummere af det ubekendte Blad og kiggede i det. Efter nogen Tids Forløb stødte »Eneboeren« med Albuen til »Bøgebonden« og sagde saa, idet han drak ud: »Vært, hvormeget skylder jeg?«

Bymanden smilte spodsk og sagde: »For de to er der vist for megen Røg i Stuen, den bider dem.«

»Jeg er ikke bange,« var Bøgebondens kølige Svar — »men jeg har nok for i Dag. God Nat!«

Og »God Nat!« sagde ogsaa Eneboeren.

De to vare nu udenfor. Klokken var omtrent ni om Aftenen. »Det er mørkt,« mente den ene — inat kommer der endnu meget Sne; Vinteren tager godt fat.« Og medens

de gik hen ad Landevejen, saavidt de endnu havde Vej til fælles til deres Gaarde, sagde Eneboeren: »Min salig Fader har jeg paa Dødslejet maattet love, at jeg ikke vil blive hos Nogen, der skælder ud paa de Gejstlige. Det bringer ingen Velsignelse,« sagde han — »thi Præsten er indviet. Og,« tilføjede han — »hvad denne Sagfører fra Byen siger om de Gejstliges Hovmod og Herskesyge, er ikke sandt. Vore Præster ere retskafne og ligefremme, de tale gjerne med os og besøge os, naar vi ere syge. Og Enhver er glad, naar det lakker mod Enden, og den Gejstlige da kommer til ham. I Dødstimen er dog intet Menneske paa Jorden over Præsten.«

»De Andre syntes vist ikke om, at vi gik bort,« mente Bøgebonden; »de havde gerne disputeret noget mere.«

»For min Skyld gerne; men jeg gaar hver Gang bort, naar Nogen siger et fornærmeligt Ord om de Gejstlige. Det lider Troen en Gang ikke, det passer sig ikke. Jeg er allerede oftere gaaet bort, naar de have snakket saaledes; saa er der blevet Fred: jeg paa mine Veje, de Andre paa deres.«

Endnu en Tidlang vandrede de to Naboer sammen gennem Sneen, indtil de kom til en Korsvej — et lille Kapel stod ved Vejen — der sagde de hinanden »god Nat«.

Sneen faldt langsomt, men jævnt ned paa den allerede i Forvejen tæt tilsneede Jord; et uigennemtrængeligt Mørke laa over det hele vidtstrakte, øde Landskab. I Landsbyen vare Lysene slukkede, kun derude ved Jærnbaneanstationen skinnede endnu mat Gæstekammerets Vinduer. Bymanden, Herreskræderen og Xaver-Martin sad endnu sammen, drak Vin og talte højrøstet og hovmodigt om Gud og Verden. Enhver af dem havde i dette Øjeblik den Bevidsthed, at han var den Klogeste i hele Landet, for ikke at sige endnu klogere. Hvad der var størst: de Ord, som de udtalte eller de Slurke, som de tyllede i sig, vidste de selv ikke mere. De befandt sig i det rigtige Farvand: Kritik over Gejstligheden. Derfra fortsattes — man kan jo tænke sig det — om lutter Ting, der bør være en Kristen hellige, *fordi de ere hel-*

lige for Gud. Det kunde vel være henimod Midnat, da var der heller ikke Lys mere i Jernbanerestauranten. Derimod skred en høj Skikkelse, Xaver-Martin, med mægtige, om end usikre Skridt ud i den sorte Nat og Snelandskabet. Han havde endnu en halv Times Gang hjem til sin Gaard, der, dækket af en lille Skov, laa hist ovre bag »Korsbakken«, som man kaldte Højen. Men nu kunde man hverken skelne Bakken eller Korset ovenpaa den, hverken Skov eller Mark, ja man saa ikke en Gang, hvor Himmel og Jord mødtes: saa mørk var Natten. En Tid lang var den store Mand kækt gaaet fremad, saa stod han stille og saa sig om, som vilde han prøve, om han ikke var faret vild fra Vejen.

Han bandede over det dybe Mørke; strøg saa en Tændstik. Den blussede blændende op --- et Snefnug faldt paa den, og det var mørkere end før.

»Der til venstre, ja --- rigtigt, der staar Lindetræet og Korset!« sagde nu Martin og vendte sig til venstre.

Et Kvarterstid efter stod han i en Bæk, som til alt Held ikke var dyb.

Han gik langs med Bækken, længe, længe --- intet Steds et Lys, en Gaard, et Hus. Sneen hvirvlede saa tæt ned, som vilde den med sine Dynger jævne Dale og Bjerge. Xaver-Martin begyndte at raabe højt med sin Bjørnestemme --- men der kom intet Svar. Nu vendte han sig bort fra Bækken og kom paa den flade Mark, videre, videre --- én Time, to Timer, som han mente pludselig styrtede han ned ad en Skrænt og laa atter i Vandet. Det skar ham bidende koldt igennem Marv og Ben, ihvor varm han end hidtil havde været af den raske Gang. Var da Verden forhexet? Skulde da virkelig Troldtøj have lokket ham vild i Nat? Et formeligt Raseri betog ham; han løb paa ny fremad. »Jeg vil dog se i D . . . . .s Navn, om jeg ikke kan komme til Bjærget!« . . . . Hvis den onde Fjende . . . . Satan nu stod for ham!

Gives der da en Djævel? Rigtignok havde han i ti Aar lidt nok bekymret sig om Himmel og Helvede. Erhverve,

fortjene, spekulere var hans Livsopgave, derover havde han forglemt det Hinsides. Han troede overhovedet egentlig næppe mere, at der hisset endnu var en anden Verden. Hans Venner i Byen, hans Forretnings-kollegaer, hans Blade, som han læste: de vidste og sagde aldrig noget om Gud og Evighed, om Bøn og Dom. Men hvis der ikke gaves nogen Dom og intet Helvede: hvorfor da paa én Gang denne Angst? Thi han havde virkelig faaet Angst; han var uhyggelig tilmode, han tvivlede næppe mere paa, at der gaves et Spil af onde Magter. Rigtigt gik det ikke til. Han havde jo allerede ofte tilbagelagt denne Vej i lignende Mørke og var aldrig faret vild, og saa meget havde han dog ikke drukket, at han just var fra Sans og Samling.

Beständig videre, vanvittigere jagede han afsted; snart faldt han, snart stødte han paa et Træ, nu blev han indviklet i en Tjørnehæk, men stadig vedblev Sneen at hvirvle omkring og at risle lydløs ned i Natten. Han var træt, udmattet; han stansede, lænede sig til et Træ — Sønnen vilde overmande ham. Han sprang rasende op. »Nej,« raabte han — »du skal ikke faa mig til at sove, for saa at kunne dreje Halsen om paa mig!«

Hvem han egentlig mente med denne »du«, vidste han selv ikke ret. Han vilde gribe ned i Lommen og søge efter Tændstikker. Forgæves: Hænderne vare stive og Benklæderne frosne af Vandet fra det kolde Bad.

Han følte, at det kunde ikke mere vare længe, dersom der ikke kom Hjælp.

Skulde han bede?

Det var, som om en mørk Magt i hans Indre baade truende og forfærdet modsatte sig dette Indfald. Og dog kom det ham ikke af Sindet. Hvor ofte havde han ikke i sin Ungdom, ogsaa senere, hørt, at Forulykkede fandt pludselig, vidunderlig Hjælp, naar de paakaldte Guds Moder eller gjorde et Løfte til de arme Sjæle i Renselsesstedet! Maaske var der dog noget i det. Men han! — kunde han

overhovedet endnu bede, da han allerede saalænge ikke mere havde bedet en Bøn?

Skulde han — — —?

Pludselig havde han ikke mere Grund under Fødderne. . . . . Et frygteligt Skrig, fuldt af græsselig Dødsangst, skar som et Lyn gennem Natten. Dernede i Dybet laa Xaver-Martin, klynkende, raabende om Hjælp, højt bedende. Han var heldigvis, i det han styrtede ned i Afgrunden, nogle Gange bleven standset af Trærødder og Stubbe. Men med brækket Arm, det følte han, laa han paa Jorden.

Nu bad han, bad af sin inderste Sjæl, medens Sneen bestandig sank ned omkring ham i bløde Masser; tuidt i alt dette raabte han om Hjælp. Pludselig hørte han en Stemme ovenfra: »Har Nogen kaldt?« — »Her!« skreg han. Ovenfra lød det: »Gud fri os! der ligger et Menneske nede i Stenbruddet!« Og Skinnet af en Lygte blev synligt. »Vi komme!« raabte man ned til ham, og Lyset forsvandt igen.

Snart efter kom to Skikkelser ned fra Siden. Den ene var hvidklædt — det var en Gejstlig i Rochet, Præsten fra en Nabomenighed; bag ham fulgte Degnen med Viatikums-lanternen.

»Gud ske Lov og Tak!« var den Gejstliges Hilsen, — »der ligger den Ulykkelige; han lever.« — »Ja, Gud være lovet og priset, Hr. Pastor!« var Svaret — »og De har frelst mit Liv.« — —

Da intet af Benene havde lidt nogen Skade, kunde Martin ledsage sine Redningsmænd. Med Forbauselse hørte den Gejstlige paa den Forulykkedes Beretning, medens de gik fremad. »Saa har De i to smaa Timer næsten tilbagelagt fire Mil,« sagde han, »og det i lige Retning. De har i Mørket ment at være gaaet paa Kryds og Tværs, men i Virkeligheden er De løbet næsten i en lige Linje.«

»Ja, hvor mange er nu Klokkeren?« spurgte den Forulykkede.

»Klokken er to om Morgenen. Klokkeren tolv blev jeg hentet til gamle Xavers Franciska.«

»Til min Stedmoder!« skreg Martin.

»Ja, er I Xaver-Martin fra **?« spurgte nu først den Gejstlige.

»Ja vel, har De ikke kendt mig?«

»Nej — men tak De nu Gud; thi hos ham har hun i Dag bedt for Dem og ved sin Bøn frelst Deres Liv,« lød den rystede Præsts Svar. »Deres Stedmoder ligger for Døden; jeg har just nylig berettet hende, og er derpaa gaaet bort, næsten tvunget af hende:

»Hun vilde ikke længere holde paa mig, sagde hun, jeg skulde gaa hjem, nu frygtede hun ikke mere Døden. Og hun har forud højtideligt opofret sin Død for sin Stedsøn; han var paa Afveje, og hun havde forsyndet sig imod ham, fordi hun havde forsømt hans Opdragelse. Og hør nu, Xaver-Martin! Da jeg allerede stod nede ved Døren, kaldte Jer Stedmoder — nej dette Navn skal I ikke længere give hende, thi hun har vist sig som den trofasteste, ægte Moder imod Eder — mig tilbage og sagde: »Jeg beder for Frelserens Blod og Vunder og for den smertefulde Guds Moders Skyld, og jeg besværges Dem ved Deres hellige Præstevieelse,« — saaledes bad hun mig — »læg Vejen hjemad over Stenbruddet; thi det kommer mig for, som om Nogen kalder Dem derhen.« Og da jeg sagde, at det var en stor Omvej i en saadan Nat, bad hun mig endnu en Gang saa alvorligt og indtrængende, at jeg indvilligede.

»Og saaledes ere vi komne forbi Stenbruddet. Eders Moder har sendt mig. Hun har anet Eders Ulykke og frelst Eder.«

Den kæmpestore Xaver-Martin sagde ikke noget; men hans Tavshed var veltalende. »Og nu gaa vi lige hjem til Eders Moder,« sagde Sognepræsten — »forhaabentlig lever hun endnu og ser Eder. Hvilken Lykke, hvilket Under! O tusend Gange være Herren lovet og priset!«

Et Kvarterstid efter stode de foran det fattige Hus, hvor Martins Moder i en Aarrække havde levet paa Aftægt, fattig og stiltfærdig. Derinde brændte endnu Lys. Paa deres Ban-

ken aabnede endelig en Pige, som vaagede hos den Syge; med forgrædte Øjne betragtede hun forbauset og forskrækket de udenfor staaende Mænd.

»Hvorledes staar det til med Franciska?« spurgte den Gejstlige.

Tavs aabnede Pigen Døren til Værelset og traadte med Lyset hen foran det fattige Leje.

Der hvilede den gamle Moder stille og bleg, med Hænderne foldede, omslyngede af Rosenkransen, holdende det lille Crucifix imellem Fingrene. En overjordisk Ro laa udbredt over de i Døden saa fine og aandfulde Træk, en Tilfredshed af overmenneskelig Skønhed.

»Er I Xaver-Martin?« spurgte Pigen sagte efter nogen Tids Forløb den dybt rystede Mand, som ikke mere tænkte paa sine egne Smerter i den haardtsaaede Arm. Og da han nikkede, sagde hui: »Hun lader Eder endnu en Gang hilse i Gud, og hun velsigner Eder, og *I skal nu slutte Fred*, har hun budet mig at sige Eder, naar I kommer.«

»*Der skal blive Fred!*« sagde han og greb efter Modersens Haand, som endnu ikke var bleven kold.

Og han sluttede Fred, Fred med Gud og med sin Samvittighed, Fred med alle dem, som han havde skadet og forurettet eller bedraget, og det lod sig lettere ordne, end han havde tænkt. For dem, som gøre Alvor deraf, baner Gud selv Vejen til Fred. Xaver-Martin er vendt tilbage til en ægte kristelig Livsvandel, og aldrig har han senere taget Del i nedsættende Taler om Præsterne, Guds Tjenere, Forvalterne af Forløsningens hellige Hemmeligheder, Forkynderne af Jesu Kristi, Guds Søns Evangelium. Og da nogle Maaneder derefter, paa den højhellige Julefest, Sognepræsten begyndte sin Festprædiken med de Ord: »Ære være Gud i det Høje og Fred paa Jorden!« var det Xaver-Martin, som om han hørte en Engels Stemme, da han med sin brækkede Arm i Bind var kommet til Kirke, saa vel befandt han sig og let til Mode følte han sig.

Ægte protestantisk.

0—

I Tyskland hændtes det forleden, at en protestantisk Præst, ved Navn *Weingart*, blev afsat fra sit Embede, fordi han i sin Prædiken og Skriftfortolkning havde stillet sig paa et kristendomsfjendtligt, gudsfor nægtende Standpunkt. Nu meddeler »*Germania*« (af 24. ds.), at Majoriteten af de protestantiske Gejstlige i Storhertugdømmet Sachsen-Weimar har tilsendt Weingart en Tilslutningsadresse med følgende Ordlyd:

»Det evangelisk-protestantiske Forbund i Storhertugdømmet Sachsen i Forening med de ellers undertegnede udtaler Pastor Weingart, der ifølge Beslutning af den gejstlige Disciplinarret i Hannover blev dømt til Embedsfortabelse, sin *hjerterlige Sympathi* i hans Kamp for evangelisk Samvittighedsfrihed og sin *dybeste Bekløgelse* over den fældte Dom. Vi se i denne Dom en Tilbagegang til romersk Trosopfattelse og et Angreb mod den i det protestantiske Princip indeholdte Frihed af den personlige Trosoverbevisning. Vi holde det for en Livsinteresse for den evangeliske Kirke, at Evangeliets Forkynderes *Ret til fri Forskning i Skriften og over Skriften* forbliver uantastet, og vi forstaa ved Tro ikke *slavisk Underkastelse* under Skriftens Bogstav eller Bekendelsernes Ordlyd, men, i Overensstemmelse med Jesu første Disciples Forbillede, Hjertets Hengivelse til vor Frelser Jesus Kristus og den ved ham aabenbarede himmelske Fader. I denne den hjertelige Overensstemmelses Aand rækker Forbundet Hr. Pastor Weingart Haanden og ønsker ham Guds rigeste Velsignelse: i Haab om, at der ogsaa maa fremspire den tro med ham forenede Menighed en Tilvækst af ægte kristelig Tro og Liv af denne Begivenhed.«

Dette lyder ægte protestantisk. Fri Forskning i Skriften og *over* Skriften! Den blev inaugureret af Luther selv, der i Skriften ikkun søgte sin egen Mening og, hvor han ikke fandt den, forvanskede den til. Tekst, indskød ny Ord, som aldrig havde staaet der, og forkastede hele Bøger, der ikke

kunde bringes i Samklang med hans Mening. Denne fri Forskning er rigtignok uadskillelig fra Protestantismen; denne staar og falder med den. Men to Ting ere mærkelige:

1) hvorledes Protestanterne kunne udgive Bibelen for den afgørende Norm ved Erkendelsen af Guds Ord eller den guddommelige Aabenbaring, da dog enhver fortolker den efter sit eget Hoved;

2) hvorledes Protestanterne kunne bebrejde den katolske Kirke, at den sætter sig over Bibelen, naar den paastaar, at den alene har Ret og Magt til authentisk at forklare den. Og dog, hvad den af Gud selv indsatte ufejlbare Autoritet ikke skal kunne gøre, det tiltage disse selvavede smaa Ufejlbarheder sig som en hellig og uforkrænkelig Rettighed.

Det er ægte protestantisk.

sr.

Erterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Kjøbenhavn. I Lørdags holdt ifølge »Samfundet« hojærv. Pater *Breitung* i *Studentforningen* et Foredrag med paafølgende Diskussion om Troen og Darwinismen, idet han navnlig udviklede nærmere forskjellige Afsnit af sin udmærkede Bog »Abeteoriens Bankerot«, som udkom ifjor og vakte betydelig Opsigt. I en Række Exempler fra de forskjelligste videnskabelige Omraader hævdede Taleren at Bibelens Lære paa alle afgjørende Punkter var gaaet sejrrig ud af Videnskabens Ildprøve. Der var intet til Hinder for, at Videnskaben og Troen fuldtud kunde enes om at indtage et fælles Standpunkt i Antagelsen af *en personlig Gud*, der har skabt Verden og styrer den efter en fornuftig *Plan*. Meget træffende mindede Pateren bl. a. om en berømt Kemiiker, der fornylig havde sagt: »Lidt Naturvidenskab fjærner fra Religionen, megen Naturvidenskab fører tilbage til den».

Foredraget, der hilstes med kræftigt Bifald fra den store

Forsamling, efterfulgtes af en Diskussion, der indledes af Professor *E. Warming*, som i et aandfuldt Foredrag tog bestemt Afstand fra Darwinismen og ydede Pater Breitung sin Anerkendelse for hans grundige Indsigt i Naturvidenskaberne. Den samme Ros tildelte ogsaa Lektor *Johansen* den lærde Pater, men opponerede dog imod hans Udtalelser paa adskillige Punkter. Den interessante Diskussion fængslede Tilhørerne til langt ud paa Natten.

— Fredagen den 26. Jan. holdt Hr. Organist *Jos. Hammermüller* et Foredrag i »Unio« om »Kirkemusikken i dens liturgiske Betydning«. Efter at have paavist, hvorledes Mennesket, der af Gud havde modtaget Sangens Gave, altid havde brugt denne til at lovprise den Allerhøjeste, ikke blot i Kristendommens Dage, men ogsaa i Jødedommen, ja selv under Hedenskabet, skildrede Taleren i korte Træk den kristelige Kirkemusiks Historie fra dens første Begyndelse til vore Dage. Han viste, hvorledes Kirkesangen er en væsentlig Del af den katholske Kirkes Kultus, ordnet og bestemt ved flere pavelige Dekreter, saaledes at det er en hellig og betydningsfuld Opgave for enhver Katholik at yde sit Bidrag til dens værdige Udførelse, det være sig ved personlig Medvirken, ved Pengebidrag eller paa anden Maade. En særlig indgaaende Omtale viedes Koralsangen, den Sangform, som navnlig staar Kirkens Hjærte nær, fremfor den polyfone eller endog instrumentale Tonekunst, som til visse Tider ganske vist har indtaget en for dominerende Stilling paa Kirkemusikkens Omraade. Det er en opløftende Tanke, der ret vidner om Kirkens Enhed, at de samme skjønne, andagtsvækkende Koralmelodier, som vi Søndag efter Søndag høre i Ansgarskirken, ere førte til Danmark af den hellige Ansgar, da han bragte Kristendommens Lys til vort Fædreland, og endnu kunne høres over hele Jordkloden, overalt hvor det hellige Messeoffer frembæres til Gud. — Det interessante Foredrag hørtes med stor Interesse og lønnes med livligt Bifald af den talrige Forsamling.

Frøderiksberg. I Søndags havde Foreningen »Unio«

arrangeret en *Underholdning* for *St. Mariæ Hospitiets* Beboere. Flere af Foreningens Medlemmer underholdt de Gamle med Sang og Musik, ja der opførtes endog en hel lille Komædie af Foreningens flinke Dilettanter. Den Glæde, der herved beredtes Hospitiets 60—70 gamle og svagelige Beboere, var den bedste Løn for de Medvirkendes Anstrængelser, og det Bifald, hvormed dette første Forsøg modtoges, er en Opfordring til ikke at lade det blive derved. Det er at haabe, at »Unio«, der paa saa mange forskellige Maader bidrager til at skaffe vor Menigheds Medlemmer god og sund Adspredelse, vil optage en saadan aarlig Underholdning paa sit Program. — Med hvilken Spænding de Gamle imødesaa denne Festlighed, ses vel bedst deraf, at en protestantisk Dame paa 85 Aar Dagen i Forvejen gik ned i — som hun kaldte det — »*Bedanstalten*« (Huskapellet) for at bede Vorherre om Hjælp til at kunne overvære Festen. Ogsaa Huslægen kunde bevidne, at der var bleven beredt de Gamle en udmærket Adspredelse i deres ellers noget ensformige Liv, i det han Mandag Morgen fandt alle sine Patienter i det bedste Humør.

Fredericia. *Tirsdag den 20. Februar* vil blive en stor Festdag for Menigheden i Fredericia, i det dens Sognepræst, højjærv. Pastor *Ferd. Heiden* paa denne Dag fejrer sit *25aarige Præstjubilæum*, i hvilken Anledning Menigheden forbereder en Del Festligheder, for at vise sin Glæde over den skønne Fest, som det ved Guds Naade forundes dens mangeaarige Sjælesørger at fejre. Pastor Heiden har under sin præstelige Virksomhed her i Landet været knyttet til forskellige Menigheder, som alle med Taknemlighed ville mindes hans Virksomhed iblandt dem, Født den 17. Novbr. 1851 i Malchin i Mecklenburg-Schwerin kom Pastor Heiden som ganske lille Barn tilligemed sine Forældre til Danmark, hvor han henlevede sin Barndom i Kjøbenhavn og var en af de flinkeste Elever i St. Ansgars Kirkeskole. I Oktober 1867 rejste han som 16aarig Yngling til Rom, for at indtræde i Propaganda-Kollegiet, hvor han stadig var en

af de Første i sin Klasse og opnaaede flere Hædersmedailler. Efter at have fuldendt sine filosofiske og theologiske Studier blev han præsteviet den 20. Februar 1875 og vendte kort efter tilbage til Danmark. Her ansattes han foreløbig som Vikar i Randers hos nu afdøde Pastor Schläper og derefter i en lignende Stilling i Odense hos højærv. Pastor I. C. Litchle. Med stor Iver tog han sig i de nævnte Byer navnlig af Skolegjerningen; da derfor nu afdøde Pastor H. Niehaus i 1877 forlod den af ham stiftede St. Knuds Skole i Nykongensgade i Kjøbenhavn for at overtage Sognepræsteembedet i Randers, udnævnte daværende apostolisk Præfekt Grüder den unge Præst til Rektor ved nævnte Kapel og Skole, hvor han i 5—6 Aar virkede med stor Dygtighed og samlede om sig en Stab af flinke unge Lærere, med hvilke han ufortrødent arbejdede og forskaffede Skolen stor Anseelse i Menigheden, indtil den i 1882 overtoges af Jesuitterne og senere henflyttedes til Stenosgade, hvor den blomstrer den Dag i Dag. I Begyndelsen af 1882 blev Pastor Heiden derefter ansat som Præst ved St. Josefs Hospital paa Nørrebro, hvor han forblev indtil han i 1884 forflyttedes som Vikar til Fredericia og endnu samme Aar, efter at Msgr. v. Euch havde forladt Byen for at overtage sit Embede som apostolisk Præfekt i Kjøbenhavn, udnævntes til Sognepræst for den derværende Menighed, hvor Pastor Heiden altsaa nu har virket i 15—16 Aar, og at han har vundet Anerkjendelse i Menigheden vil Jubilæumsdagen uden Tvivl aflægge Vidnesbyrd om.

England. Den katholske Kirke i England viser os et glædeligt og opløftende Billede paa et kraftigt blomstrende Liv. Landet er for Tiden delt i et Ærkebispedømme, fjorten Bispedømmer og et apostolisk Vikariat. Præsternes samlede Antal er fra 1634 i Aaret 1874 steget til henved 2700. Verdensgejstligheden voxede i de sidste 25 Aar med 60 %, Ordensgejstligheden (Præsterne alene) med henved 75 %. De mandlige Ordenssamfunds Huse ere fra 1874—1898 stegne til det tredobbelte Antal, nemlig fra 83 til 224, de

kvindelige Ordenssamfunds Huse til det Dobbelte, nemlig fra 246 til 480. Ogsaa de katholske højere Undervisnings- og Opdragelsesanstalter ere stadig voxede i Antal i Løbet af de sidste 25 Aar. Navnlig er Pige-Pensionaternes Antal meget betydeligt; de beløbe sig til 130 og ledes for Størstedelen af Ordenssøstre.

Med disse Tal, som ere et iøjnefaldende Bevis paa den katholske Kirkes uforgængelige Livskraft, hænge de engelske Protestanters talrige Konversioner til Moderkirken nøje sammen. Siden den religiøse Bevægelses Begyndelse, som først førte den berømte Kardinal Newman tilbage til den katholske Moderkirkes Skød, altsaa siden Trediverne, ere indtil Midten af forrige Aar 446 anglikanske Gejstlige, 417 Adelige, 205 Officerer, 90 offentlige Embedsmænd, 32 Læger og 162 andre Videnskabsmænd vendte tilbage til Kirken. Den seneste Konversion, som har vakt stor Opsigt, er den bekendte engelske Forfatterinde Miis Sergeants; i Begyndelsen af December f. A. aflagde hun den katholske Trosbekendelse overfor Pater Maturin af Jesu Selskab.

Næstes kan det jo ikke, at den katholske Kirke i England ogsaa har Tab at beklage, i det adskillige Katholiker ogsaa der som i andre Lande blive utro imod deres Religion. Men, sammenligner man deres Karakter og Bevæggrunde, som falde fra Kirken, med deres Karakter og Bevæggrunde, som vende tilbage til Kirken, kan Kirken kun glæde sig over disse Erobringer, medens den kun har liden Grund til at sørge over Tabet af de Andre. Haarde Kampe og svære Ofre ledsage Konversionerne til den katholske Religion. Hvor ofte maa Konvertiterne ikke løse de ømmeste Baand, opgive glimrende Stillinger og se deres fremtidige Existens truet! Derfor koster det dem ofte svære Kampe, inden de beslutte sig til at gøre det afgørende Skridt. Frafald fra Troen koster derimod Katholiken intet. Sædvanligvis kunne de derved endog forbedre deres materielle Stilling eller de have i det mindste en eller anden timelig Interesse, f. Ex. et Giftermaal, et Embede, et friere, mageligere Liv for Øje.

Rom. Den 4. December f. A. modtog den h. Fader, som havde standset alle andre Audienser, en Gruppe af ti unge Piger af de bedste Familier i Byen Aquila. Hvorledes kom disse Børn gennem Vatikanets Døre, som vare lukkede for alle andre? Det italienske Blad »Voce della Verita« skriver rørende derom: »For nogen Tid siden blev en Præst af Jesuiterordenen, som havde prædiket i Aquila, ikke lidt for-

bauset over, at ti unge Piger opsøgte ham, for at rette et Spørgsmaal til ham. De højmodige, unge Damer vilde vide, om enhver af dem turde tilbyde Gud et Aar af deres Liv som Offer med Bøn om, at Gud vilde føje disse 10 Aar til den h. Faders Levetid, for at Pave Leo XIII. endnu i 10 Aar maatte styre Kirken til Guds Ære og Sjælenes Frelse og opnaa en Ader af 100 Aar. Pateren svarede, at intet stred imod, at de tilbød Gud et saa højmodigt Offer, at det uden Tvivl ogsaa vilde blive regnet dem til stor Fortjeneste, endskønt Modtagelsen af det fortjenstfulde Offer ingeniunde var en Garanti for Opfyldelsen af deres fromme Ønske. Opmuntrede ved disse Ord, formulerede de unge Piger deres Løfte for Gud og den h. Fader i en Adresse, som er et Mesterværk i Henseende til Miniaturmaleri, og enhver af dem satte sin Underskrift derunder. Adressen skjulte de i et elegant, i Guld og Silke rigt broderet Hylster og ilede nu, velforvarede, med en hellig Længsels Vinger til Rom, i det glade Haab, at de turde nedlægge deres Gave for den h. Faders Fødder. Pave Leo XIII., som blev underrettet om deres Ankomst og om Formaalet med deres Rejse, blev dybt rørt og ønskede at se de ædle, højmodige Væsener. I glad Forventning, Alle klædte i Sort og med Hovederne indhyllede i det sædvanlige sorte Slør, som forskriftsmæssig bruges af Kvinder ved pavelige Audienser, betraadte de unge Piger den hl. Faders Værelser den 4. December, for at overrække ham deres sjældne, kostbare Gave. Som en kærlig Fader modtog den øverste Hyrde Børnene, som snart græd Rørelsens Taarer, snart med lykkelige Smil saa op i Leo XIII.s forklarede Aasyn. Den h. Fader underholdt sig længe med enhver især af dem, meddelte dem og alle deres Kære i Hjemmene sin rigeste Velsignelse, og med rørt Hjærte takkede han dem gentagende for det højmodige Offer af deres Leveaar for at sikre hans Iordelivs Dage endnu længere Varighed. Jublende forlod det ungdommelige Selskab Vatikanet, opfyldt af Glæde over, at den h. Fader havde villet modtage deres Offer og med det tillidsfulde Haab, at ogsaa Gud vilde modtage det og forlænge den h. Faders Liv herved.

Unio. Søndagen d. 25. Februar: **Fastelavnsbal.**

Voxlys.

Til den forestaaende Kyndelmisse anbefales Voxlys (Holmblads) til Fabrikspriser.
H. Justiniano,
 Telefon Nr. 23004. Gærnersgade 45.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Møde hver Fredag Kl. 8 paa Ørstedesvej 10. — Alle indbydes venligst.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 4. Februar. 5. Søndag e. H. 3 K. — Marias Renselse eller Kyndelmisse. (Den højtidelige Pontifical-Lysvielse med Procession i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Enhver, som ønsker Voxlys indviede, eller vil skænke saadanne til Kirken, kan aflevere dem til Sakristanen). — **5. M. Agathe, Jomfru og Martyrinde.** — **6. Ti. Titus, Bekender og Biskop.** — **7. O. Romualdus, Bekender** (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ausgariusforeningen). — **8. To. Johannes af Matha, Bekender.** — **9. F. Blasius, Martyr og Biskop.** (Efter enhver h. Messe meddeles **Blasiusvelsignelsen**). — **10. L. Oktav af St. Ansgar.**

Søndag den 11. Februar. Septuagesima.

Mødreforening. Tirsdag den 6. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Medlemmerne.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 4. Februar (Marias Renselses Fest) Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars Kirke hver Fredag Kl. 4—5.

Den katolske Ynglingeforening „St. Knud“ holder **Aftenunderholdning** Søndag den 11. Februar Kl. 7 i sit Lokale ved Rosenkranskirken. Billetter faas hos Maristbrødrene i Boyesgade 3.

Basar

under Hds. kgl. Højh. Prinsesse Marias Beskyttelse til Fordel for St. Josefs Hospitals Udvidelse.

Den 17., 18. og 19. Februar vil en Basar i ovennævnte Øjemed finde Sted i Koncertpalæets lille Sal. St. Josefs-Søstrene tillade sig derfor at anmode alle veldædige Mennesker om ved Gaver og Kjøb at hjælpe dem i denne Kærlighedsgerning. Enhver Gave vil med Taknemlighed blive modtaget paa Toldbodvej 14 og paa Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 6.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen: Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 6.

Søndagen den 11. Februar.

1900.

Indhold: Tilbage til Barndommen. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Osnabrück. Rom. Tyskland. — Bekendtgørelser.

Tilbage til Barndommen.

— 0 —

I Aaret 1861 herskede der i den lille By W. en ikke ringe Ophidselse. Den unge Købmand Hultern, som ved Uforsigtighed og Skødesløshed næsten ganske havde gjort sig selv og sin Forretning umulig, havde paa en lys, klar Eftermiddag skudt sig en Kugle for Brystet i en offentlig Restavrationshave. Han var ikke nogen Indfødt; fra Bayern var han kommet herover og fra en Egn, hvor der herskede megen »moderne Oplysning«, men meget lidt katolsk Kristendom. Skønt Katholik, stod han snart i Spidsen for det lille Parti, som uafladeligt drog til Felts imod Sognepræsten og de »Ultramontane«, imod Pave og Kirke, ligesaa forbitret og hidsigt som dunt og uvidende. Faa Aar i Forvejen var Dogmet om Marias ubesmittede Undfangelse bleven proklameret. Hultern havde ikke noksom kunnet spotte derover

— til stille Glæde for den lille protestantiske Skare i Byen, hvis Prædikant og dennes ivrige unge Kone gjorde alt for at befæste og udbrede den protestantiske Menighed. Ingen Katholik vilde mere have noget at bestille med Hultern, thi han havde med en saadan Grovhed og Frækhed tilbagevist ethvert Forsøg paa at erindre ham om hans katholske Ære og Pligt, at enhver indsaa, det vilde være at besudle sig selv og udsætte sig for Skandale, hvis han indlod sig med denne rabiate, halv forrykte »Præstehader«.

»Gengældelsens Dag kommer,« plejede de ældre Folk at sige; »Hultern er ikke den første, som Gud Herren allerede har fundet.«

Og »Betalingsdagen« kom. Hultern skød sig, som meddelt, en Kugle for Brystet, ruineret ved sin Forretnings Tilbagegang, dumme Streger, taabelig Ødselhed, Drukkenskab o. s. v. Man hentede den Gejstlige, der fandt ham endnu aandende, men bevidstløs; den sidste Salvelse blev betingelsesvis meddelt ham, derpaa døde den Ulyksalige.

En Enke og et eneste Barn, en Pige paa tretten Aar, fulgte Liget, som vel blev kirkeligt begravet, men i al Stillehed, uden Klokkeringning og videre Højtidelighed. Denne Begravelse blev tilladt, fordi den Mulighed dog forelaa, at der i Tiden mellem det skæbnesvangre Skud og Døden ved Guds Naade kunde være forekommet en Akt af fuldkommen Anger — en Time paa denne Jord er jo hele Evigheden værd, naar den benyttes godt af den arme Synder.

Faa Dage efter fremstillede den protestantiske Enke sig for Sognepræsten og erklærede, at hendes Julie skulde ud af den katholske Skole; hun vilde for Fremtiden lade Pigebarnet opdrage protestantisk.

»Véd De ikke mere, hvad De har lovet Deres afdøde Mand: at Deres Børn skulle opdrages katholsk?«

»Min Mand er nu død,« var det kølige Svar — »i øvrigt vilde han ikke bekymre sig derom.«

»Men han har en Gang for Gud og Menigheden lovet

dette, og De er ogsaa forpligtet til at holde Deres eget den Gang givne Løfte.«

»Jeg har ikke underskrevet noget Dokument, og jeg kan følgelig gøre, hvad jeg vil,« var Svaret.

»Det drejer sig først og fremmest om Barnet,« svarede den Gejstlige — »og om Barnets Opdragelse. Ser De,« vedblev han varmere — »Deres Julie er i Skolen et af de bedste, dygtigste Børn; hun har en fortræffelig Hukommelse, er meget opmærksom og livlig; hun sprudler af Liv og glæder enhver, som kender hende. Men hun har ogsaa meget af Faderens Temperament. Hun er lunefuld og kau frem for alt ikke beherske sig. Snart er hun i Fyr og Flamme for alt Godt — faa Uger efter er hun atter ganske ligegyldig og er da ligesaa kaad og lidenskabelig, som hun i gode Dage er from, stille og beskeden. Det vilde være Skade, dersom dette rigt begavede, men endnu ikke befæstede Væsen skulde blive overladt til sig selv.«

»Det skal hun heller ikke, Hr. Pastor,« svarede Konen rask — »hos de Evangeliske véd man ogsaa, hvorledes Børn skulle opdrages.«

»Vistnok, det nægter jeg ikke, og jeg er overbevist om, at De har en god Vilje til ret at uddanne Barnet. Men der mangler Dem Midler til Opdragelsen af en saadan Karakter, som dette Barn er.«

»Midler?« sagde Konen roligt; »jeg behøver ikke at betale; derfor sørger vor Prædikant, som har sagt mig, at Julie skulde komme gratis i Konfirmandanstalten.«

Den Gejstlige smilede. »De har misforstaaet mig,« sagde han; »jeg mente ikke Omkostningerne, men Naademidlerne. Tal oprigtigt, Fru Hultern, har De ikke bemærket, at Julie i de Dage og Uger, som fulgte paa Skriftemaalet, har været et meget kært og godt Barn? Har De ikke glædet Dem derover? Tror De nu ikke paa, at den katholske Kirke har overnaturlige Midler til kraftig at befordre Børnenes Opdragelse, til fra Tid til anden atter ganske at rense deres Hjærter fra alt ondt, til at opmuntre dem til det gode og

til at hellige dem, saa at Gud og Mennesker have Glæde deraf? Kan De nægte det?»

Fru Hultern tav et Øjeblik. Hun vilde aabenbart ikke give efter for den blødere Følelse og betænkte sig paa noget, som hun kunde sige til Modbevis. Pludselig lyste hendes Blik op, og hun sagde livligt: »Hr. Pastor, naar den katholske Kirke saaledes har Mennesket i sin Magt og kan opdrage saa godt, hvorfor blev min Mand da saadan en Pjalt, hvorfor har han gjort sig selv og mig saa ulykkelig?»

Sognepræsten rettede sit klare Øje rolig paa den Spørgende og svarede med hævet Stemme: »Fru Hultern, sig ærligt for Gud og Deres Samvittighed, har Deres Mand elsket eller hadet sin Kirke, har han troet paa den eller har han foragtet den, har han fulgt den — eller har han ikke meget mere fra Begyndelsen til Enden været ulydig og fjendsk imod den? Hvorledes kan altsaa Kirken gøres ansvarlig for ham? Tro De mig, og tro Deres egen Fornuft: Deres Mand vilde ikke være bleven ulykkelig, hvis han var forbleven sin Kirke tro. Og se nu paa Deres Barn.«

»Nej, nej!« raabte Konen ophidset; »det er allerede afgjort, jeg gaar ikke mere tilbage.«

Et Minut efter var hun borte. —

Den næste Dag sad Julie i den protestantiske Skole. Men der maa det have behaget hende daarligt; thi den følgende Morgen var hun igen hos de katholske Lærerinder, som hun elskede saa saare. Derfor fik hun hjemme en Dragt Prygl af den fortørnede Moder. Men hun knælede ned for sin Moder og skreg: »Moder, hver Dag lader jeg mig gerne banke, men lad mig dog igen komme i den katholske Skole!«

Og hun gik atter og atter derhen, indtil den protestantiske Prædikant truede med Politiet, indtil hendes Moder hentede hende med Vold og Magt, og indtil Søstrene selv maatte forbyde hende at komme.

Saa sneg hun sig paa Hjemvejen fra Skolen ofte hemmeligt ind i den katholske Kirke paa den Plads, hun som

katholsk Skolepige i aarevis havde haft, tilbad dér andægtigt det allerhelligste Sakramente og knælede tillige foran den h. Gudsmoders Alter.

Men én Dag var Julie forsvundet. For ganske at ud-rive af hende de katholske Minder, havde man ganske rig-tigt anbragt hende i det protestantiske Konfirmandhus i en ganske anden Del af Landet. Og snart talte man i den lille By ikke mere om Barnet.

* * *

Det var ni Aar senere. Fru Julie Bost vaagnede af en dyb, tung Søvn. Natten var fremrykket, Dagen nærmede sig, det sagde Taarnuhrets Slag: Klokken fem, det sagde Ave-Klokkens Morgentoner, som med dybe Slag, roligt og ens-formigt klang ind i Decembernattens Taage. Forbauset, for-færdet rejste hun sig af Lænestolen, i hvilken hun fuldt paa-klædt havde hvilet; hun tændte Lys og saa sig om med røde Øjne og en forskrækket Mine. Det var hendes Kam-mer, ja; hun havde tilbragt Natten der, og nu frøs hun fø-leligt; der ved Siden af var Soveværelset, hvor begge Bør-nene laa; hun vilde gaa derind, men pludselig vaklede hun atter tilbage og greb sig til Hovedet.

Nu dæmrede Aftenen op for hende, som var gaaet forud for denne Morgen; bestandig klarere og tydeligere blev det i hendes Hukommelse; og nu sank hun med en hul Støn-nen atter tilbage i Lænestolen ved Ovnens og stirrede og grun-dede halv fortvivlet hen for sig. »Er det muligt? kan det være Tilfældet, kan det være Dig, som igaar Aftes har op-ført Dig saaledes?« hviskede hun; og hun tilføjede: Ja, saa-ledes var det — det var mig.«

Som om hun vilde flygte fra sig selv, pustede hun igen Lyset ud — bælgmørkt var det i Værelset og stille; kun Klokkerne tonede endnu bestandig over til hende fra den gamle Kirke.

Fru Julie sad i Mørket med sin sørgelige Erindring.

Aftenen forud, ja da var det atter en Gang sket: da hendes Mand var kommet hjem fra Kontoret, i hvilket han var ansat som Bogholder, havde han truffet de to Børn sultne og uden Lys, grædende og frysende. Men Fru Julie havde han fundet liggende i Lænestolen sanseløs, bevidstløs. Hun var i en Tilstand, som for en Mand er en Skam, men for en Kvinde betyder en usigelig Skænsel — i Drukkenskabens Tilstand. Han havde, det erindrede hun atter som i en Drøm, ført Børnene ind i Sovekammeret; men paa hende havde han spyttet og sparket til hende. Derpaa havde han lukket Sovekammeret i Laas.

Og endnu var Døren tillukket. Det var umuligt for Moderen at komme til sine Børn.

Det var Enden. Julie var nu 25 Aar gammel og den ulykkeligste Kvinde i Byen. Fem Aar havde hun været gift. Efter to Maaneders Forløb havde den første Strid fundet Sted. Hendes Mand var en rolig Natur, men, naar han blev ophidset, af skaanselsløs Haardhed og Ubøjelighed. Hun havde været hidsig, saa længe hun kunde tænke tilbage, bister som en vild Kat og ikke opdraget til at kunne beherske sig selv. Naar hun begyndte at kives, gjorde hun det ikke for Rettens Skyld, som hun tilstræbte, ikke med Agtelse og Skaansel for sin Mands Person; nej da rasede og støjede hun som en Vanvittig, saa overdyngede hun ham med de frækkeste og mest afsindige Skældsord, Bagvaskelser og Forhaanelser.

Og naar hun saa senere bad om Forladelse, sagde hendes Mand roligt og med Alvor: »Jeg vil tilgive det og ikke mere tale derom; men min Agtelse har Du mistet.«

Hun bar denne Bevidsthed med sig, og hun bukkede under for Byrden, istedenfor modig at optage Kampen for sin Mands Kærlighed og Agtelse. Det vilde være lykkedes hende, som det er lykkedes hundrede Andre selv efter dyb Adskillelse atter at enes. Men hun havde intet Hold i sig, havde intet Raad og Hjælp i Bønnen og Sakramenterne, i Kirken og i Besøg hos det Allerhelligste, som er Ydmyghe-

den og Sagtmodigheden selv, og underviser enhver, der tager sin Tilflugt til ham.

De vare Protestanter, Mand og Kone, og Kirkebesøg forekom hos dem næppe en Gang om Aaret. Istedendfor at forbedre sig efter den første Ildprøve, forværredes det gensidige Forhold. Hun blev bestandig mere pirrelig, han bestandig mere grov; der opførtes frygtelige Scener. Heller ikke Ankomsten af de to Børn gjorde Sagen bedre.

Og sluttelig, da hun var bleven ked af Livet og syntes at have mistet ethvert Haab, om at det igen skulde blive godt, greb hun til Bedøvelsesmidler --- hengav sig til Drik.

Dette skete ganske vist endnu ikke ofte, men havde dog netop i Gaar igen været Tilfældet, og derfor dvælede hun nu alene, endnu paaklædt, i den mørke, kolde Dagligstue.

Hvorledes skulde det ende?

Klokken var just ophørt at ringe; men nu begyndte strax flere Klokker at lade deres opløftende Kalden runge gennem Natten. Udenfor Huset hørte man Trin i Sneen. Fru Julie saa ud: en Kone gik forbi med en Pige hængende ved Armen, i den anden Haand bar hun en Lygte. Et andet Lys i den taagede Morgen dukkede frem histovre --- hvor gik dog de Folk hen? Ja saa, det er jo Advent! -- faldt det pludselig den Ulykkelige ind -- Staden er jo for Størstedelen katholsk; de gaa i Kirke -- ja der i det næste Hus straale de oplyste høje Vinduer --- de gaa til »Rorate«.

»Rorate!« sagde hun højt for sig selv. Hvorledes kom det Ord i den protestantiske Kvindes Mund?

Ak, hun var jo som Barn selv hvert Aar med hellig Glæde gaet til »Rorate«; hun havde jo en Gang af Hjærtet været katholsk, Sognepræstens og Lærerindernes Yndling indtil sit trettende Aar, indtil Faderen døde saa ulyksaligt og Moderen med Vold og Slag tvang hende til at gaa i den protestantiske Skole, og derefter bragte hende til den fremmede Korfirmandanstalt, hvor man søgte at udrydde hos hende den sidste Rest af de skønne, salige Minder fra den katholske Barndom. Hvad havde det hjulpet? Julie var util-

freds og ulykkelig, og saa snart hun blev selvstændig, bekymrede hun sig ikke mere om Bøn og Religion. Hendes Hjærte kendte kun én Tro, og det var den katholske. Den var blevet tagen fra hende og saaledes blev der intet tilbage. Og dog var den hellige katholske Tro ikke ganske udryddet hos hende. Endnu levede som skindød Planten under Sneen, endnu glødede Gnisterne under Asken, og det skulde vise sig, at der endnu var Liv i hendes Sjæl.

Klokkeringningen var forstummet. Fru Julie blev staaende ved Vinduet; umærkeligt, maaske ubevist, havde hun aabnet det. Dyb Stilhed — men pludselig kommer der ovre fra Kirken som en varm Livsstrømning: Orgelklangen, fuld, dyb og majestætisk ophøjet, og nu synge de, Store og Smaa — o, man hører Sangen flyve over som baaret paa Englevinger:

»Op Guds Menighed at synge
for din Gud og Skaber blid!
Hvad kan Sjælen endnu tynde?
Kommet er jo Naadens Tid!
Da vor Jesus vilde komme
som et Barn til denne Jord.«

Da er det hende, som om en varm, mild Straale fra Kirken trængte ind i hendes Hjærte, som om en gylden Traad leder og drager hende didhen. Hun kaster Kaaben om sig, lister sig ud og iler til Kirken, i hvis mørkeste Krog hun skjuler sig. Og der kaster hun sig ned — hun kysser Gudshuset Gulv — og ser sig ikke om, om maaske nogen iagttager hende, og saa bliver hun ubevægelig knælende. Hvad der foregaar i hendes Indre, ved den Helligaand alene. Tilsidst gaar hun ind i en Skriftestol — for første Gang siden sin Barndom; o kunde hun der befri sig for sin Syndebyrde! Men hun véd, at dertil har hun ingen Ret mere, med mindre hun officielt vender tilbage til Kirkens Skød, thi hun er jo bleven konfirmeret efter den protestantiske

Konfession; men Raad kan hun dog hente og Trøst, udøse kan hun dog sit Hjærte, og det gør hun, *dertil* har hun en Ret; thi man har jo med Vold revet hende bort fra Moderkirkens Bryst.

Derpaa iler hun hjem og begynder at arbejde, at tilberede Frokosten, og hvad der ellers er hendes Pligt. Det falder svært, dog hun gør det, saa godt hun kan.

Og da Manden kommer hjem, er Værelset lyst og varmt, og alt er beredt for ham. Men hans Hustru staar foran ham, og selv om han ikke værdiger hende et Blik, og endskønt hans Blik tydeligt nok udtrykker Væmmelse og Foragt, taler hun til ham; med jærnfast og frygtelig Retfærdighed erklærer hun sig skyldig for ham, kun sig alene anklager hun; paa sig tager hun alt det onde, som hidtil er sket i Familien. Og derpaa siger hun: »Jeg kan intet gøre uden at bede Dig og Børnene om Tilgivelse for Guds Ansigt. Jeg vilde ikke gøre det, hvis jeg ikke vidste: Det skal ikke mere forekomme, det skal blive anderledes. Men saa maa Du ogsaa tillade mig en Ting,« tilføjede hun og ventede paa et venligt eller dog spørgende Blik.

Han smiler haanligt hen for sig. »Du opholder mig,« siger han derpaa i en ligegyldig Tone.

Hun vedbliver modigt: »Henrik, tillad mig igen at blive det, som jeg var i min Barndom. Den Gang var jeg brav og god; hvis jeg vender tilbage dertil, vil jeg blive det igen: tillad mig, at jeg atter bliver katholsk.«

»Gaa, hvorhen Du vil,« svarer han kort og haardt — »spring for min Skyld i Vandet; mig er det ganske ligegyldigt, hvad Du gør; bedst havde det været for os, om jeg aldrig havde set Dig.«

Dermed gik han.

Fru Julie forblev stærk og oprejst. »Jeg har fuldstændig fortjent det,« sagde hun til sig selv; »Gud ske Lov, at jeg tør vende tilbage til min Kirke!«

Og saaledes skete det ogsaa — *i den ellefte Time.*

Hun har ikke mere oplevet den næste Adventstid. In-

den et Aar var den blomstrende, ganske vist ikke meget stærke, unge Kvinde opslidt. Lungesvindsot fortærede hende, ingen Læge formaaede at hjælpe. Hendes Mand var forblevet den samme, omendskønt hun aldrig mere havde givet ham den mindste Anledning til Klage; et godt, hjærteligt Ord havde han ikke mere tilovers for hende. Det var i November, da skulde hans Hustrus unge Liv udslukkes; hun følte det og udøste sit Hjærte, førend hun lod den Gejstlige kalde med de hellige Dødssakramenter, for sidste Gang for sin Mand og bad ham, dog endelig at sige hende, at han anerkendte den Fyldestgørelse, som hun i den sidste Rest af sit Liv havde ydet ham; kun saaledes kunde hun roligt forberede sig paa Døden. Han afviste hende koldt og barsk: Sket var sket, det kunde han aldrig glemme; hun skulde lade ham være i Fred.

Og nu hændte der noget skrækkeligt. Den Syges gamle Natur rørte sig for sidste Gang og gjorde Oprør med en frygtelig, uanet Kraft og Heftighed. Men Raseriet vendte sig ikke imod hendes Mand, men imod hende selv; Fortvivlelsens Mørke havde grebet den Ulyksalige.

»Henrik tilgiver mig ikke, mine Børn anklage mig for Gud, min Mand lever og dør i Had til mig, er fortabt ved min Skyld; Gud har fordømt mig: Det indser jeg klart. Hvortil endnu Bønner, hvad hjælper Præst og Sakramenter!« skreg hun og rasede, — »Helvede aabner sig under mig; jeg har forspildt mit Liv, alt er ude, alt er forbi, fortabt, fordømt er jeg!«

Saaledes rasede hun i Fortvivlelse, halvt i Vanvid, og ingen Præst, ingen Sygesøster formaaede at forandre noget. Bestandig heftigere skreg hun og væltede sig omkring, vilde ud af Sengen for at undfly Flammerne, som hun saa sig omgivet af; saa anklagede hun atter paa en hjærteskærende Maade Guds formentlige Ubarmhjørighed.

Pludselig holdt hun inde midt i sin Rasen.

»Hun dør!« raabte Søsteren forskrækket. »O Gud, Jesu helligste Hjærte, forbarm Dig over hende!«

Men det var ikke Døden.

Den Syge laa roligt dér, som henrykt stirrede hun opad et Øjeblik; der blev Fred i hendes Træk; en Straale af Glæde og Trøst lyste ud af hendes Øjne, og hun bad: »O hent mig dog Præsten!« Præsten kom, og den Syge modtog alle den hellige Kirkes trøstefulde Naademidler. Derpaa bad hun endnu en Gang sin Mand om Tilgivelse — han vendte sig bort. Nu sagde hun, og hendes Stemme klang kraftig og alvorlig: »Henrik, med Døden for Øje lyver man ikke. Jeg kalder Gud til Vidne paa, at det, som jeg siger Dig i Præstens Nærværelse, er sandt. Da jeg fortvivlede paa Guds Naade, fordi Du var saa haard, og da jeg mente mig fortabt, stod pludselig et lille, dejligt Barn foran mig i Luften. Og da jeg saa nærmere til, kendte jeg det: Det var vort Barn, det tredje, der, som Du ved, kun faa Dage gammelt, er død for et halvt Aar siden. Du tænkte, at det var død udøbt, fordi den protestantiske Gejstlige først skulde døbe det senere. Men jeg har med Barnets Dødsfare for Øje hurtigt ladet det døbe af en katholsk Gejstlig, og saaledes døde det. Det lille Barn saa nu saa elskværdigt paa mig og sagde: *»Moder, frygt ikke, hav Tillid; jeg beder for Dig.«**)

»I samme Øjeblik var jeg frelst. Og herefter véd jeg, at Gud har tilgivet mig, og ikke vil fordømme mig. Og nu, Henrik, vil ikke ogsaa Du tilgive mig, nu da Døden skiller os?«

Og Manden modtog den fremrakte højre Haand, og hans Blik sagde mere end de gode Ord, som han nu gav den Døende. I hans Arme døde hun. »Frelseren har vist mig alt,« var hendes sidste Ord og den Trøst, med hvilken hun gik bort. — Klokkerne ringede netop atter til »Rorate« ligesom sidste Aar: Advent var oprundet.

Men Manden kom til Eftertanke. Og Resultatet heraf var, at han ikke blot, som han havde lovet, lod de to endnu levende Børn opdrage i den Hensovedes Religion, men at

*) Virkelig Ytring af den her omtalte Døende.

han selv beskæftigede sig mere med sin udødelige Sjæl og vendte tilbage paa Frelsens Vej.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Tirsdag den 30. Januar afholdt *den katolske Syge- og Ligkasse* sin aarlige *Generalforsamling*, som overværedes af 12 Medlemmer. Efter at Sekretæren havde oplæst Protokollen fra forrige Aars Generalforsamling, meddelte Kassereren en Oversigt over Aarsregnskabet, som godkendtes af de Tilstedeværende.

Ifølge denne Oversigt udviste Kassen i Aar en Beholdning af 2105 Kr. 24 Ø. imod 1883 Kr. 98 Ø. ifjor. Medlemsantallet er nu 66, nemlig 29 Mænd og 37 Kvinder. 8 af Mændene ere Æresmedlemmer.

Der vedtoges paa denne Generalforsamling en Lovændring fra 1. April 1900, efter hvilken enhver Mand faar i daglig Sygeunderstøttelse 1 Kr. 50 Ø. i de første 13 Uger af Sygdommen og 75 Ø. daglig i de følgende 13 Uger. Ethvert kvindeligt Medlem faar 1 Krone de første 13 Uger og de følgende 13 Uger 50 Øre. *Dette er en Forhøjelse af Sygepengene med 50⁰/₁₀₀.* Man maa derfor haabe, at ret mange af Menighedens Medlemmer ville slutte sig til Kassen, thi den byder nu saa meget og saa store Fordele, som næppe nogen anden Sygekasse byder.

Efter en del Forhandling om forskellige af Foreningens Anliggender foretoges Valg af Bestyrelsesmedlemmer. Til Formand genvalgtes Hr. Fabrikant *Herm. Hoffmann*. til Repræsentanter Hr. Bogtrykker *Mohn* og Hr. Skomagern. *Lafontaine*. Til Revisorer Hr. Snedkern. *Rasmussen* og Hr. Bogholder *Schütten*.

Osnabrück. Bispedømmet Osnabrück har den 3. Februar mistet en af sine dygtigste Domherrer, idet Domkapitu-

lar *Herm. Kitzero*, er afgaaet ved Døden i en Alder af 68 Aar. Overalt, hvor han har virket, i Freren, Lingen (næsten i 30 Aar) og Osnabrück ville Katholikerne ihukomme ham med Taknemlighed paa Grund af hans ihærdige Virksomhed paa kirkelige og sociale Omraader. Endog det protestantiske Blad »Osn. Tgbl.« skriver om ham: »Ved sit venlige Væsen, som ytrede sig i hans Omgang med Anderledestroende, ved sin altid beredvillige Imødekommenhed med Raad og Daad i alle forefaldende Anliggender har den Afdøde erhvervet sig almindelig Kærlighed og Agtelse.« R. I. P.

Rom. Kardinal *Domenico Jacobini*, som lige var bleven udnævnt af Paven til *Kardinal-Vikar* i Rom, er afgaaet ved Døden d. 1. Februar. Han var født i Rom i September 1837 og blev Kardinal i 1896. Hans Broder var den tidligere Kardinal-Statssekretær Ludovico Jacobini, som allerede døde i 1887. Den afdøde Kardinal-Vikar har aldrig taget nogen fremragende Del i politiske Anliggender, men hørte dog med blandt de saakaldte fremtidige »Paveæmner«. R. I. P.

Tyskland. Følgende et længe næret hjærteligt Ønske, traadte *Prinsesse Elisabeth af Isenburg og Budingen-Birstein* den 8. ds, ind i St. Josefs Søstrenes Kongregation i Trier. Født paa Slottet Birstein i 1877 som næst yngste Datter af den ifjor i Bøhmen afdøde Fyrst Karl og Hustru, Ærkehertuginde af Østerrig, gjenfinder den fromme Prinsesse i den af Biskop Korum til Gavn for Fabrikarbejdersker grundlagte Kongregation sin ældste Søster, som allerede for fem Aar siden forlod sin Familie, for som Søster Michaela i Ordensstanden at hellige sig Omsorgen for de arbejdende Klasser.

— Hvad den katholske Kirke gjør for de Syge, Fattige og Nødlidende, faar man et svagt Begreb om, naar man f. Ex. betragter lidt nærmere *St. Elisabethsøstrenes* Totalopgjør for 1899. Kongregationen tæller 227 Huse med 1846 Søstre. Søstrene have i det sidste Aar plejet 53,347 Syge, deraf 32,057 i de Syges Hjem og 21,290 i Kongre-

gationens 58 Sygehuse, Kliniker og Militærlazaretter. Af de Plejede vare 32,611 katholske, 18,395 lutherske, 1,783 Jøder og 58 andre Dissentere; dertil krævedes 580 592 Plejedage og 130,151 Plejenætter. Desforuden have Søstrene endnu ydet polikliniske Tjenester ved Bandageomslag, Tandudtrækning m. m. til 69,010 Syge. 310,030 Portioner Mad blev dels i Søstrenes Huse, dels ved Søstrenes Besøg i Hjemmene uddelte til Fattige og fattige Syge. Desuden uddeltes 323,060 Portioner Mad i Suppeanstalter og Folkekjøkkener. Ved Siden af Sygeplejen have de graa Søstre endvidere virket i 30 Alderdomshjem, i 24 Vaisen- og Redningshuse, i 23 Industri- og Husholdningsskoler, i 85 Børnehaver, i 16 Kommunikantanstalter, i 11 Elementærskoler, i 2 Børneasyler, i 8 Hospitaler for Arbejdersker, i 15 Tjenestepige- og kvindelige Arbejderforeninger, i 4 Beskæftigelsesanstalter for Skolebørn i den skolefrie Tid, i 18 Folkekjøkkener og Suppeanstalter og endelig i 4 Pensionater for Kurgjæster. Sandelig et smukt Vidnesbyrd om Næstekjærlighedens Udøvelse indenfor den katholske Kirke, som er den trøstende Engel ved Sygelejet og overalt. hvor der er Nød og Fattigdom.

Ægtevielser

i St. Ansgars Kirke.

Glasmager Carl Vilhelm Frants Rehmann og Elise Marie Hansen d. 15. Juli. — Brolægger Oscar Erik Severin og Maren Sofie Giesel f. Madsen d. 23. Juli. — Kusk Franz Carl Prucker og Christiane Frederiksen d. 6. August. — Assistent Emil William Olsen og Johanne Theresia Olga Clante d. 15. August. — Friherre Johann Joseph Carl Ludwig Krticzka von Jaden og Astridur Pjetursson d. 18. August. — Skræder Magnus Albrechtson og Franciska Louise Placide Hansen d. 26. August. — Kontorist Ernst August Christof Voigtlander og Julie Birgitte Olsen d. 2. September. — Grosserer Ansgar Lohrer og Emma Johanne Martha Christophine Jensen d. 30. September. — Kelner Frederik Vilhelm Hansen og Camilla Mathilde Franzine Proedel f. Budde d. 16. October. — Stationsforstander Ernst Vilhelm Heinrich San-

der og Maja Davida Rasmussen d. 24. October. — Skræder Josef Novak og Helene Sofie Johansson d. 29. October. — Skomager Adolph Friedl og Kamilla Theodora Axelline Hansen d. 5. November.

S.J.G. St. Josefs Gildets Møde den 12. Februar er **udsat** til **Tirsdag** den **20. Februar** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften og afholdes i „**Kongens Klubs**“ **Lokaler, Østergade 15**, Stueetagen o. G. — Samtidig afholdes II. Grads møde.

A. C. Møde i Søjpvillonen Onsdag d. 14. ds. Kl. 9. Hr. Cand. jur. A. Hansen: „Om Forøgelse af Trængende i København.“ Kun Adgang for Medlemmer.

Unio. Fastelavnsbal Søndagen d. 25. Februar Kl. 8 i Citys Selskabslokaler Overraskelser (se Opslaget i Lokalet!). Billetter á 1 Kr. for Medlemmer og 2 Kr. for Besøgende, indførte ved et Medlem, faas hos Hr. Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Hr. J. C. Jørgensen, Gothersgade 41, og Hr. Pfaffstetter, Sølvgade 84, indtil Fredag Aften d. 23. Februar.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade. Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Den katolske Ynglingeforening „St. Knud“ holder **Aftenunderholdning** Søndag den 11. Februar Kl. 7 i sit Lokale ved Rosenkranskirken. Billetter faas hos Maristbrødrene i Boyesgade 3.

Den **katolske Syge- og Ligkasse af 1867** giver fri Læge og Sygepenge, til Mænd daglig 1 Kr. 50 Øre og til Kvinder daglig 1 Kr., eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Foreningen har 3 Læger. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren

Kontortid: Søndage fra Kl. 1—3 og 5—7.
samt Lørdag Aften

F. Simonsen,
St. Jørgens Allé 11, 1. Sal.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 11. Februar. **Septuagesima.** — 12. **M.** Polykarp, Martyr og Biskop. — 13. **Ti.** Ihukommelse af vor Frelsers Bøn i Oliehaven. — 14. **O.** Skolastika, Jomfru. — 15. **To.** Raymund af Pennafort. Bekender. — 16. **F.** Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer. — 17. **L.** Serviterordenens syv Grundlæggere. Bekendere.

Søndag den 18. Februar. **Sexagesima.**

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars Kirke hver Fredag Kl. 4—5.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 25. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke. — Det sædvanlige Mandagsmøde bortfalder Fastelavns-Mandag den 26. ds.

Gudstjeneste i Helsingør (Sødergade 8. 2. Sal) Søndag den 25. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften; Foredrag. — Mandag den 26. ds. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Form. h. Messe med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aftennadagt.

Den levende Rosenkrans (Jomfruernes Forening) holder Møde med Exhortation Søndag den 11. Februar Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ paa Toldbodvejen 14.

Mariaforeningen holder Bestyrelsesmøde i Dag Søndag d. 11. Febr. efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Skemaerne fremlægges.

Bekendtgørelse fra Forstanderskabet.

Da Menighedens Regnskab afsluttes den 28. Februar bedes de resterende Bidrag til Kirken og Præsterne indbetalte til Fabrikant Herm. Hoffmann, Købmagergade Nr. 48, Mezzanin-Etagen, hos hvem Kvitteringerne ville være fremlagte fra d. 22 til den 24. ds. Bidrag, som ikke ere indbetalte inden d. 1. Marts, ville blive opførte paa Restancelisten for 1900.

Basar

under Hds. kgl. Højh. Prinsesse Marias Beskyttelse til Fordel for St. Josefs Hospitals Udvidelse.

Den 17., 18. og 19. Februar vil en Basar i ovennævnte Øjemed finde Sted i Koncertpalæets lille Sal. St. Josefs-Søstrene tillade sig derfor at anmode alle veldædige Mennesker om ved Gaver og Køb at hjælpe dem i denne Kærlighedsgerning. Enhver Gave vil med Taknemlighed blive modtaget paa Toldbodvej 14 og paa Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

Menighedens Damer

paa Frederiksberg og Vesterbro gjøres opmærksomme paa, at **Systuen ved Rosenkranskirken**, som har til Formaal at forarbejde Klædningsstykker til trængende Skolebørn, er i Virksomhed hver Torsdag fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$. Enhver Dame, som enten ved personlig Deltagelse eller paa anden Maade vil støtte Foreningen, er velkommen. Bestyrelsen.

Nogle **Stolepladser** i St. Ansgars Kirke ere endnu ledige. Menighedsmedlemmer, som ønske saadanne, bedes henvende sig hos Fabrikant Hoffmann eller Kirkebetjent Stein, som anviser.

Nogle enkelte **Væggekalendarer** for 1900 à 20 Øre kunne endnu faas hos Ansgariusforeningens Kasserer, Adelgade 31.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 7.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør; A. Johansen: Bredgade 64. — Annonceer: 10 Ø. Petittlinien. Private Annonceer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 7.

Søndagen den 18. Februar.

1900

Indhold: Venite adoremus! Setis. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Literaturfortegnelse. — Bekendtgørelser.

Venite adoremus!

—0—

Det er just det rette Ord til Indgang for Kirkeaaet, som med den første Adventssøndag begynder sit Kredsløb: *den Kristnes Aar. Regem venturum Dominum venite adoremus* — »Kommer og lader os tilbede Kongen, vor Herre, som skal komme!« Under denne Kirkens Opfordring træder man ind i den alvorsfulde, skønne, hellige Tid, i hvilken den Kristne paa samme Tid føler sig omsuset af Evighedens Gysen og tillige trøsteligt berørt af Naadens blide, fromme Banken paa Hjærtets Dør. *Gud Herren er og bliver Menneskets Midtpunkt, Maal og Ende paa al hans Tænken, Følelse og Vilje*; dette er Klippegrunden, paa hvilken enhver Kristen staar; denne Sandhed er Kirkeaaets Sjæl, denne første Trossætning prædiker hvert

Aar den hellige Adventstid med ny Kraft. Det er *Hjørnestenen*, ved hvilken Kristendom og Antikristendom skilles, paa hvilken den Kristne, han være fattig eller rig, lærd eller ulærd, staar sikkert og bliver salig, men paa hvilken ogsaa enhver Vantro eller Kirkefjende lige saa vist gaar til Grunde, som han har et Liv og Legeme. Men aldrig har nogen Sinde enhver Troendes inderlige og faste Tilslutning til Kristus og hans hellige Kirke været mere nødvendig end netop nutildags. Det véd Du, kære Læser, lige saa godt som jeg; Du kender de Forfølgelser og den Spot, som den kristelige Mand nutildags er udsat for fra talløse Kirkefjenders og Vantros Side; du kender Helvedes og dets Udsendinges feberagtige Virksomhed for at berøve Mennesket hans hellige Tro, denne hans dyrebareste Ejendom, og at overlevere ham til Vantroen; Du kender de Skrifter, Taler og Foranstaltninger af enhver Art, som gaa ud paa at tilintetgøre Religionen, at dræbe Fromheden, at kvæle Troen og at gøre Kirken latterlig og foragtelig. Du véd ogsaa, hvor mange baade tilhøjre og tilvenstre i disse Dage falde fra deres Ungdoms Tro, fra deres hellige Kirke, den de som Børn vare fast og fromt hengivne, og fra Gud den Treenige, som har dem alle i sin Haand, og som kun behøver at ville — og de ere ikke mere i Live. Da gælder det fremfor alt om at vedligeholde og forøge *Guds Naade*, som er i os, saafremt vi ikke fordrive den ved Dødssynden, at betragte og skatte den som det eneste Anker, der uløseligt kæder os til Kristus og saaledes at styrke vor *egen Vilje*, der skal virke med den, at styrke den af alle Kræfter til den bestemteste Fasthed og Urokkelighed, Unærmelighed og Ubøjelighed lige over for vantro Taler, Skrifter og Mennesker. »Herren og Kongen, Himlens og Jordens Gud, den Treenige, den trefold Hellige, som er kommet i Kød, som kommer i Aanden, og som skal komme i Herlighed og med forfærdelig Magt som Dommer: Jesus Christus, vor Frelser, som er vort Haab, og vor Forløser, ham ville vi tilbede!« Det være og forblive vort Valgsprog for Liv og Død. Og i det vi

bære denne vor hellige Kirkes Devise, med hvilken den hilser den første Adventssøndags Morgenrøde, paa vore Læber og i vore Hjærter, skride vi ind i den høje, hellige og naaderige Tid.

Setis.

—o—

Guds Aand blæser, hvorhen den vil. Allerede længe førend Guds Søn, vor Frelser, er kommet, svævede den Helligaand over Hedenskabet Afgrund og Mørke, og hvor et Øje aabnede sig og saa op af Syndens Bedøvelse og Søvn, der lod han en Straale af sin gudommelige Naade og Sandhed falde ind. Ikke blot Jødefolket blev bevaret i Troen paa éen Gud og i Haabet paa Messias; ogsaa i saa mangen ren Sjæl, der levede i Hedenskabet, sænkede sig, sendt af Guds gode Faderhaand, den Anelse, at med Guderne var det intet, at Gud maatte være uendelig højere og helligere end Skabningen, og med denne Anelse voxede hemmelighedsfuldt Længslen efter den sande Gud, efter Sandhed, efter Forløsning. Først paa den yderste Dag vil det blive erkendt, hvor mange Hedninger der paa en saadan Vis levede og døde i Haabet paa en Forløser, og hvor mange Naadens Undere, der have tildraget sig i de fire Tusend Aars hedenske Dødsnat indtil Kristi Komme. Sikkerlig har den Algode ofte grebet vidunderligt ind. Der er os jo overleveret en hel Mængde vidunderlige Begivenheder og Personer, som vare bestemte til at forkynde ogsaa Hedningerne Forløsningen; hvorfor skulde ikke endnu mangt et Under være skjult for Verden, som Gud i det Stille har virket, for at frelse denne og hin hedenske Sjæl, saa at ligesom de Fromme af Israel døde i Haabet paa Forløseren? —

Det var vel to Tusend Aar, før Jesusbarnet paa Flug-

ten til Ægypten kom med sine Forældre til Nilen; da havde der over det gamle, vældige Memphis sænket sig en ren stjerneklar Nat. I dyb Skygge stode de firkantede, kæmpemæssige Kolosser af Templer og Huse stummeder; de glatte Flader af Obeliskerne glindsede i Maanskinnet, og Nilen sang ensformigt brusende sin gamle Sang igennem Natten. Trætte sov Menneskene i deres Paladser og Hytter ligefra Farao og ned til den ringeste Fellah (Bonde). Ogsaa i Ypperstepræstens Palads var Ro. Det havde været en anstrængende Dag for ham saa vel som for Farao og hele Landets Præste- og Krigerkaste: man havde indført den ny »Gud Apis« i hans Embede og i hans Tempel.

Hvem var »Gud Apis«?

Det var det helligste af alle Dyr, som man dyrkede i Ægypten, den store ægyptiske Gud, »Gud« Ra's særlig indviede Yndlingsdyr.

Apis var en sort Tyr, kommet fra en Ko, som endnu ingen Kalve havde haft; paa Panden maatte den have en hvid Plet, paa Ryggen Billedet af en Torbist, paa Halen to Slags Haar og under Tungen en Udvækst lig den hellige Bille. I et pragtfuldt Tempel i Memphis var dens Bolig. Præster betjente den daglig, og naar den døde, blev den indbalsameret og højtidelig bisat i Tempelbegravelsen. Hele Landet var da i Sorg og Klage indtil en ny Apis var fundet.

At man altid paany fandt et saadan sælsomt Dyr med disse Kendetegn, saasnaart det tidligere var død, maa enten føres tilbage til Bedrag, eller som man ofte maa antage og som ogsaa ligger nær, til dæmonisk Indgriben.

Efter ugelang Søgen havde man altsaa nu endelig igen fundet en ny Apis; paa en pragtfuld Baad, under en gylden Baldakin, havde man bragt Dyret til Mempis; dets Ejermænd var af Farao selv stillet ved dets Side og i Dag havde den syv Dages Højtidelighed faaet Ende. —

I Ypperstepræstens Hus vaagede endnu et Menneske. Det var *Setis*, hans Datter. Den høje, slanke Skikkelse stod

ved Vindusaabningen og saa ned i Haven. Den sagte Vind raslede i Buskene, overgydte af Maaneskin; men hist-
 øvre stod mægtigt og dunkelt Ra's og hans ny Apis' Tem-
 pel. Stedse paa ny saa hun over til Templet; hendes mør-
 ke Øjne funkledede, hendes Læber hviskede hastigt sagte Ord:

»Nej, jeg kan ikke tro det,« mumlede hun, idet hun
 vred sine Hænder -- »jeg er ikke i Stand til -- at knæle
 ned foran dette Dyr som de Andre. Den usynlige Ra til-
 beder jeg men et Dyr ikke. Hvortil ogsaa dette? Min Mo-
 der sagde mig, at i gamle Dage har man i Nillandet kun
 troet paa *en* Gud, som hun har hørt af sin Fader, den
 gamle Ypperstepræst, og at Menneskene da havde været
 bedre og lykkeligere; nu have vi mange Guder og alle mu-
 lige hellige Dyr -- og Menneskene blive bestandig værre,
 Velsignelsen bliver stadig ringere. Er ikke alt ulykkeligt i Ægypt-
 tens Land?« hviskede hun. »Ak, hvis Menneskene turde
 tale! -- Og er jeg vel lykkelig?« sagde hun alvorligt. »Imor-
 gen skal jeg gives Kongesønnen til Hustru; vil jeg derved
 blive lykkeligere? Giver han mig Svar paa de Spørgsmaal,
 som her pine min Sjæl? Løser han mig de Gaader, som
 bestorme mig i de ensomme Nætter? Hvad er jeg? Hvor-
 hen gaar jeg? Hvem er Ra? Hvor er han? Hvad er han?
 Elsker han mig, kan han elske -- eller er det maaske hel-
 ler ikke noget med ham? Hvor finder jeg Ro for mit
 Hjærte? Ah, hvor er der Fred?«

»Jeg vil spørge Gud selv,« sagde Setis rask besluttet.
 Hun kastede en Kaabe over sig, ilede ned, og i faa Øje-
 blikke stod hun i Templet med en Lampe i Haanden. Kæm-
 pestore stode de mægtige Søjler der med de maledede Skikkel-
 ser rundt omkring; spøgelsesagtigt, skrækkeligt var der
 i det dødsstille, uhyre Rum, som nu var fuldstændig mørkt.
 Hun kom ind i det andet Rum. Vogterne sov. Setis skød
 Forhænget til Side og traadte ind. Lampen brændte, gyldne
 Søjler funkledede derinde, Tæpper og Guirlander hang rundt
 om paa de herlige Vægge; paa Gulvet var udbredt et Pur-
 purtæppe, og paa det laa den sorte Tyr, let lænket.

Setis traadte nærmere.

Alligevel gyste hun. »Hvad er dog det for en Aand, som raader her?« hviskede hun. »Jeg bliver bange; Rædsel fylder dette Rum — saaledes er det ikke derude. . . . Det kan ikke være den gode Gud, som bor her; her er Luften saa tung, her er det saa trangt, saa frygteligt, her er ingen Trøst og Kærlighed; hvad er dog her?«

Hun traadte hen til Dyret. Det laa paa Purpurtæppet og stirrede med stive Øjne, tyggende Drøv med sin brede Mule.

»Hvis Du er en Gud, saa vis det!« raabte nu Yppersteprestens Datter. — Dyret gumlede roligt videre.

»Lad en Straale af Trøst og Ro fald^o ind i min Sjæl, og jeg vil tro paa Dig!« tilføjede hun.

I uhyggelig Ro laa Tyren der som en mørk Masse og tyggede videre.

»Og for Dig skal jeg imorgen træde med min Brudgom, og som Du modtager os begge — det skal være afgørende for vort Liv?« raabte hun. »Nej, nej, jeg bryder mig ikke om Dig!«

Setis vendte sig om for at gaa.

»Saa vil jeg vende mig til Ra selv,« sagde hun.

Hun skred ind i Templets dybeste Indre. Hallerne bleve snevrere, Søjlerne bleve talrigere, mere kostbare. Endelig stod hun i den sidste, helligste Helligdom. Bag et stort Forhæng skal Guden Ra trone. Dette Forhæng tør kun Ypperstepresten løfte. Setis træder hen, opløfter Hænderne og beder stille. Det er forgæves. Jo mere hun beder, desto kvalfuldere bliver hendes Hjærte; det forekommer hende som om en skrækkelig, hemmelighedsfuld Magt omspinder hende her.

»Her gaar det ikke rigtigt til,« siger hun. »Det er ikke noget Hus for det Gode og for Freden — bort herfra!«

Og hun vandrer ud. Ankommet til sit Kammer, synker hun grædende ned ved sit Leje. »O Gud, hvor er Du? for at Du kan tale til mig, og jeg til Dig! O Gud hvem

jeg elsker, efter Dig længes jeg, som vil tjene Dig! Hvor er Du?»

Endnu aldrig er en jomfruelig Sjæls Bøn bleven ubønhørt; den stige jo som ingen anden lige op til Gud. Pludselig, som grebet af en højere Indskydelse, opløfter hun Hænderne og raaber: »Saa beder jeg til Dig, Du eneste, usynlige Gud, til hvem vore Fædre have bedet, og hvo Du end er, velsign Du mig og hør mig, som søger Dig!»

Jomfruen har endnu ikke talt ud, da hendes Ansigt pludselig bliver forklaret; med aabne, straalende Øjne, med aaben Mund, overvættes salig, omstralet af Lys, og Naade, skuer hun opad, imedens hun langsomt og ærbødigt synker ned paa sine Knæ. Hvor længe det varede, vidste hun ikke.

Nu ser hun sig om -- hun er atter alene. Jamrende udstrækker hun Hænderne som efter et tabt Paradis -- saa begynder hun heftigt at hulke. Hun slumrer ind med Hovedet sænket mod Lejet, imedens hun forbliver knælende. Men i Søvnne forklaredes de rene Træk nu og da, og hun hvisker Hilsener til en herlig Kvinde og dennes søde Barn og hun beder: »Tag mig til Dig, lad mig ikke vige fra Dig! . . . . Din er jeg, Din Søn har indviet mig med Korsets Tegn.«

Morgenen frembryder. Setis bliver hyllet i Brudeklæder; men hun syntes at drømme med vaagne Øjne. Hun ved at det ikke vil blive Alvor. Nu viser Kongen sig tilligemed hendes Fader, Ypperstepræsten; den store Procession nærmer sig; Bruden bliver tilligemed Brudgommen ført til den ny Apis. Tager denne naadigt imod hende, da følger Brudevielsen; hvis ikke, er det et slemt Tegn.

Setis, den af Gud benaadede, hvem den Helligaand oplyser med sit Lys og har helliget i Haabet paa den kommende Frelser, Setis nærmer sig Apis' Afgudsstald.

Hør! En dump, halv kvalt Brølen lyder; den bliver kraftigere og kraftigere; Tyren brøler, som om den var ra-

sende. Dødbleg river Ypperstepræsten Forhænget bort fra Indgangen. Setis træder roligt og ophøjet ind. Apis farer op med et frygteligt Spring; dens Øjne gløde, som om en uhyggelig Magt sad bagved dem; Skummende af Raseri river Tyren sig løs og styrter med et rasende Brøl løs paa Jomfruen, fra hvem alle flygte med Brudgommen i Spidsen.

Men hun løfter sin højre Haand i Vejret, gør stiltiende Korsets Tegn i Luften, og i det samme Øjeblik styrter Apis tungt til Jorden; en dump Jamren og Skælven viser dens Angst.

»Skælv for Jomfruen og for Jomfruens Søn!« siger Setis. »Du er ikke Gud, men Løgnens onde Aand, og naar Jomfruens Søn en Gang kommer, er det ude med dit Rige.«

Men i dette Øjeblik bliver Setis grebet af Farao; vilde Skrig lyde: Setis var en forfærdelig Synderinde, Guden Apis havde været rasende over hende — hun maatte dø.

Og Kongen siger, »Ja« dertil og tilføjer: »Forkastede, af Gud Ra og Apis forbandede! Bered Dig til Døden — Du ved, hvilken Din Lod er.«

»Jeg takker den sande Gud,« er Setis' Svar, idet hun lyksalig presser Hænderne mod Hjærtet — »for at jeg ikke længere maa leve her; jeg ved, at jeg skal faa den sande Gud at se.«

Et Vink, og Setis bliver ført ud. Ypperstepræsten tilhyller sit Hoved og græder bitterligt. Hans herlige Barn bliver levende begravet, levende forvandlet til en Mumie.

Man fører Jomfruen ned i Gravkamrene. Hun bliver bundet, omhyllet med Tøjer og omviklet som et Lig. Setis fremstammer endnu bestandig Hilsener til Jomfruen og til Jomfruens Søn, til den sande Gud. Nu bliver hendes Ansigt tilhyllet, omviklet med Baand og fast omsnøret. En Tidlang endnu bevæger sig den levende Mumie i Kvælningskamp — derpaa er alt stille. Setis har udstridt, er forløst. Stumme og blege staa hendes Bødler, Apis-Præsterne rundt om hende. Men hun er død som Martyrinde, endnu længe førend Christus, Verdens Herre, har aabenbaret sig, og dog

for hans Skyld. Og hun er ingeniunde enestaaende før Christi Komme.

* * *

Det var i den anden Halvdel af det 19. Aarhundrede efter Christus. Da blev der i Ægypten aabnet forskellige ny opdagede Mumier fra de ældgamle Grave. Ved en af dem rystede Oldgranskerne paa Hovedet, da man lidt efter lidt fik Liget viklet nd af de næsten endeløse Linnedhylstre. »Det er besynderligt,« sagde Alle. Og det var det ogsaa. Ved nøjere Undersøgelse kom de til det gruelige Resultat, at de havde et levende begravet Menneskes Lig for sig.

Det var Setis, Jomfruen.

Hun havde fundet Fred. Og Verden er bleven befriet fra Afgudstjenestens Herredømme og fra Satans Trældom ved Jomfruens Søn, vor Frelser.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København (H.) *St. Knuds Skole* indbød Torsdag d. 6. ds. til en af sine velkendte og skattede dramatiske *Aftenunderholdninger*. Gymnastiksalen, hvori Theatret var rejst, var som altid ved Skolens Forestillinger overfyldt af Indbudne. Den højærværdigste Biskop bærede Forestillingen med sin Nærværelse; tillige havde flere af D'hr. Patres fra St. Andreaskollegiet givet Møde.

Det første Skuespil »Griffel og Palme«, der fortæller om, hvorledes den h. Johannes fra Damaskus mister sin Haand men atter ved Guds Moders Hjælp faar den tilbage, er fra Forfatterens Side dramatisk godt formet, men den udviklede Eksposition og de store Krav til Karakterspil gør, at Arbejdet, ført frem af unge Kræfter, lidt vanskelig glider ned.

De Spillende tog med prisværdig Forsigtighed paa deres

Opgave. Skønt Mulighederne for at »gaa i Vandet« var mange, var der ingen, der faldt for Fristelsen; selv Grækeren Prodikos, der havde den vanskeligste Rolle, bar med Anstand saavel sit utaknemlige Parti som sin virkningsfulde Dragt. Ogsaa Kalifen og Emiren Jesid klarede sig stolt. Den unge Emir Musulma var ligeledes i gode Hænder.

Hovedpersonen Johannes af Damaskus interesserede dobbelt, fordi Fremstilleren, saavidt os bekendt, første Gang kreerede en Hovedrolle — i dette Tilfælde en meget vanskelig Opgave — men hans diskrete Replikbehandling og aldrig svigtende Intelligens klarede dygtig alle Vanskeligheder.

Størst Ros tilkommer dog Indehaveren af Adezors Rolle. Her var ikke blot en vis Friskhed og en naturlig, ofte næsten gratiøs, Fremtræden, men tillige beherskede den Rollehavende sit Organ paa en ofte forbløffende Maade; det var sjældent rent og klart Dansk, man hørte, Replikerne vare godt opfattede og bleve sagte med $\frac{3}{4}$ en Naturlighed, der stod smukt til Fremstillerens kække og elskværdige Personlighed.

Efter en stemningsrig Terzet for Sopran, Alt og Tenor med Pianoakkompagnement gik Tæppet op for »Doktoren og hans Tjener« — og nu gik da Løjerne ret løs. De Stenosgade-Aktører bør ikke forsømme Farcen, thi de har Evne til at slaa sig løs paa en kostelig smittende Maade.

I nærværende Tilfælde var det selvfølgelig Doktor Poschius' Tjener Johan, der bar Stykket ved sit straalende Humør og sin solide Gaaen paa.

Doktor Poschius var en reflekterende Lærd, fuldkommen i Stilen. — Ogsaa hele det kostelige Galleri af Patienter, der søger Doktoren, men træffer Tjeneren i Herrens Klæder — alle vare de fornøjelige at se paa, som de kom der og tog mod Johans vanvittige Lægeraad. Man forstaaer, at der blev lét dygtig, da Tæppet faldt, og klappet bravt, da de Spillende viste sig i Tableau. — Alt i alt en interessant og vellykket Forestilling, for hvilken de Spillende og

deres kyndige Instruktør, højærv. P. Banwart fortjener al mulig Ros.

Til Slutning blot et Spørgsmaal.

Kunde vi ikke ved Lejlighed faa et Helgenskuespil med dansk Motiv? Stof er der nok af og de Spillende synes jo stolt at kunne klare, hvad det skal være.

FORTEGNELSE

over

Katholsk dansk Literatur,

som faas igennem

Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel,

Bredgade 35, København.

Det nye Testament, med forklarende Anmærkninger.

Oversat efter Vulgata af J. L. V. Hansen. 1893.....	Kr. 7.00
Andagtsbog for den h. Families Forening. 1897. —	0.25
Ansgar, en lille Bog om den hellige. 1865.....	— 0.35
Arnold, Efterlignelsen af Jesu hellige Hjerte. 1872....	— 2.00
Beugny, G. de., Fredløs. Fortælling fra Revolutions- tiden. 1886.....	— 0.25
Boudreaux, Lyksaligheden i Himlen. 1887.....	— 1.50
Breitung, A., Abeteoriens Bankerot og vor populære Darwinisme. 1899.....	— 1.50
Brinkmann, A., Den h. Birgitta. Et kulturhistorisk Bil- lede. 1893.....	— 1.50
— Den h. Aloysius af Gonzaga. En sex Søn- dages Andagt. 1895.....	— 1.50
Bønnebog, fuldstændig, for kath. Kristne, 4. Opl. 1891.	— 2.00
Bønnebog, lille, for Ungdommen. 4. Oplag. 1893. Indb.	— 0.60
Crasset, Passionsandagt. 1860.....	— 0.50
Craven, En Søsters Fortælling. 2. Bd. 1875.....	— 5.00
— Fleurange.....	— 5.00
Deharbe, J., Katholsk Katekismus for det apost. Vikariat Danmark. 1899. (heft. 1 Kr.)..Indb.	— 1.25

Deharbe , Lille Katekismus for mindste Klasse. 3. Oplag 1893.....	Indb. Kr. 0,25
Den h. Franciskus' tredje Orden eller Ordenslivet i Verden. 1887.....	— 1,50
Det kirkelige Ceremoniel ved Biskoppens Modtagelse og den h. Konfirmation. 1897.....	— 0,25
Engeln, J. , Den kristne Kirkes Historie. 1896... Indb.	— 1,25
Esser, Fred. , Dansk Læsebog for højere Skoler. 2. Opl. 1894.....	— 2,00
Eymard, P. , Den guddommelige Eucharisti. I. Den virkelige Nærværelse. 1898.....	— 1,25
Folkebibelen (med Billeder). 1880.....	— 1,50
Forberedelse til den første h. Kommunion. 1874...	— 0,25
Grüder, Herm. , Det protestantiske og katholske Trosprincip. 1875.....	— 1,00
Hansen, Bernh. , Dr. th., St. Francisci Minde 1899. Indb.	— 4,00
Hammerstein, L. v. , Edgar eller fra Vantroen til den fuldkomne Sandhed. 1889.....	— 1,00
Hansen, J. L. V. , Luther og Grundtvig. En katholsk Udtalelse. 1883.....	— 0,50
Hirschfeld, H. , Et mørkt Øjeblik. Novelle. 1884.....	— 0,25
Holstein, Greve J. L. , Evangelisk-Luthersk. 1872.....	— 1,00
— Aabent Brev til Pator Holm i Gladsaxe. 1873.	— 0,25
Jensen, Mads, C. , Hvem har Ret? Strøtanker i Brevform om Nutidens største Spørgsmaal, 2. Opl. 1895...	— 0,50
Jesusbarnet , Børnenes Forbillede. 1880.....	— 0,40
Jørgensen, Joh. , Beuron. 1896.....	— 2,50
— Digte, MDCCCXCIV—MDCCCXCVIII.	— 1,50
— Lignelser. 1899.....	— 1,00
— Omvendelse. 1899.....	— 2,00
Karl den Danske, Greve af Flandern. 1884.....	— 0,25
Kerff, F. , Det romersk-katholske og det lutherske lønlige og aabenbare Skriftemaal. 1889.....	— 0,50
Kirke, den katholske, i Danmark. Kirkehist. Skildringer fra 828—1536. 1859.....	— 1,00
Kofoed-Hansen , Bemærkninger om det luth. Præstemøde i Aarhus 1889.....	— 0,25
Korsvej eller Via crucis. 1863.....	— 0,25
Korsvej, lille, med Billeder. 1894.....	— 0,10
Lange, H. , Konferentser i Fasten 1892 (heft. Ugeblade).	— 1,00
— Hierarkiet og andre Konferentser i Fasten 1895.	— 3,50
— Conférences du Carême 1892.....	— 2,00
— " " " 1895.....	— 4,50

Lange, H. , Svar til Hr. Pastor Rørdam. 1895.....	—	0.75
Lasserre, H. , Vor Frue af Lourdes. Med Titelbillede 1894.....	—	1,00
Leo XIII. , Encyklika om Arbejderspørgsmaalet og Soci- alismen. 1879.....	—	0.25
— Encyklika om de hemmelige Selskaber. 1884.	—	0.25
— Encyklika om Kirkens Enhed 1896.....	—	0,25
Lichtle, J. C. , Om Aftad. 1884.....	—	0.10
Lucilia og Dionysius. Kejser og Pave. Kata- komberne. Fortællinger. 1884.....	Kr.	0.50
Læsebog, dansk, for kath. Skoler I. 1895.....	Indb.	— 1.00
— " " " " II. 1896.....	Indb.	— 1,50
Majmaaned, 31 Betragtninger. 1886.....	—	1.00
Manning, Kard. J. , Vatikaner-Konciliets sande Historie. 1879.....	—	1,00
Manzoni, A. , De Trolovede, en majlandsk Fortælling. 2. Bd. 1875.....	—	5.00
Morris, J. , En Jesuits Memoirer. Hist. Fortælling. 1875.	—	0.50
Muus, C. A. H. , Theodoret og Samtidige. Kirkens Histo- rie i 4de Aarh. 5 Bd.....	—	5.00
— Rufin. Apostel-Symbolet i Aquileja.....	—	0,35
— Eusebs Kirkehistorie.....	—	5.00
— Cyrils mystagogiske Katekeser.....	—	0.25
— Cyrils Katekeser over Troens 3. Artikler.....	—	0,35
— Athanasius den Stores Ungdomsskrifter.....	—	1.00
— Athanasius' Erklæringer i Indledningen til Aria- nismens Historie.....	—	0,35
— Aabent Brev til Kristne i Landet.....	—	0.25
Nordisk Familiebibliothek:		
1. B. Lachese, M. , Maierens Plejedatter. 1898.....	—	1.00
2. - Mindre Fortællinger af v. Linden, Spillmann og Temme.....	—	1.35
3. - May, K. , Winnetou, den røde Gentleman. I. 1899.	—	2,00
P. P. Er Romersk-katholsk ægte Evangelisk? 1869.....	—	1,50
Til Forsvar for Sandheden:		
P. P. Nr. 1. Kristi Kirke.....	—	0,25
— - 2, Hierarkiet.....	—	0,25
— - 3, 54 af Prof. H. Scharlings Misforstaaelser af katholsk Lære og Praksis.....	—	0.75
— - 4, Troskilderne.....	—	0,25
— - 5, Kirkemøderne.....	—	0.25
— - 6, Ufejlbarheden.....	—	0.25
— - 7, Guds Moder.....	—	0.25

P. P.	Til Forsvar for Sandheden:	
—	Nr. 8, Mariadyrkelsen	Kr. 0,50
—	- 9, St. Josef	— 0,25
—	- 10, Bibelen I. Hvad den er	— 0,25
—	- 11, Alterets Sakramente	— 0,25
—	- 12, Messeofret	— 0,25
—	- 13, Enesaliggjørende og ufejlbar	— 0,25
—	- 14, Munkelivet	— 0,25
—	- 15, Bispeembedet	— 0,25
—	- 16, Bibelen II. Hvad der hører til den....	— 0,25
—	- 17, Bibelen III. Bibelfortolkning	— 0,25
Rippel, G. ,	Den katolske Kirkes Skønhed, folkelig fremstillet i dens relig. Skikke og Ceremonier. (2. Opl.) 1895	— 2,25
	Ritus for Oprettelsen af Rosekransbroderskabet. 1890.....	— 0,05
	Salmebog, katolsk. (4. Oplag.) 1891.....	— 1,00
Schmid, Ign. ,	Jesu Hjærte Andagten. 1897.....	Indb. — 1,00
Schmitt, Ludv. ,	Hans Tavsen eller den danske Luther. 1897.	— 1,00
Schuster, I. ,	Bibelhistorie, ved J. L. V. Hansen. 1882.....	Indb. — 1,50
Scupoli, L. ,	Den aandelige Kamp. 1894.....	— 1,50
Segur, L. G. de. ,	Aftentimer for det katolske Folk. 1877.....	— 1,00
	Smaaskrifter til den religiøse Oplysnings Fremme:	
Esser, Fred. ,	Nr. 1—2. Lidt mere Lys om Luther. Svar til Hr. Prof. Dr. Fred. Nielsen.....	— 0,75
—	Nr. 3—5. Den h. Frants af Assisi. Et Livsbillede.....	— 0,75
—	Nr. 6—7. Afladen og „Afladskræmmeren“ Tetzl.....	— 0,50
—	Nr. 8. Ingen Illusion, men Sandhed. Aabent Brev til Hr. M.....	— 0,25
—	Nr. 9. Kath. eller protest.? Et Frafald.....	— 0,35
—	Nr. 10. do. II. Religs. Kriser.	— 0,25
Stolz, A. ,	Rejse i det hellige Land. 1881.....	— 1,00
—	Guds Billedbog. Kalender for Tid og Evighed. 1886.	— 0,50
—	Engelens Hilsen. Kalender for Tid og Evighed. 1883.	— 0,50
—	Den hellige Germana. 1888.....	— 0,25
—	Den hellige Zita. 1883.....	— 0,25
—	Den hellige Elisabeth. Med Billeder. 1860.....	— 1,00
Thiele, P. ,	Troens Triumf. Fortælling. 1880.....	— 0,50
Thomas a Kempis ,	Kristi Efterfølgelse. (Jubilæumsudgave.) 1880. (Indb. fra 3 Kr.).....	— 1,50

Under Polititilsyn. Fortælling. 1881.....	— 0,50
Waal, Ant. de. , Krans og Krone: en Fortælling fra Aposteltiden, 1896.....	— 0,50
Waser, P. , Den h. Aloysius af Gonzaga. 1875.....	— 0,25
Wisemann, Kard. N. , Fabiola eller Katakombernes Kirke. (2. Oplag). 1875.....	— 4,00
Witt, F. , Canticum pium in honor. St. Birgittæ. 1881..	— 0,25

S.J.G. St. Josefs Gilde afholder alm. Møde for alle Brød.
Tirsdag den **20. Februar** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften
i „**Kongens Klubs**“ Lokaler, Østergade 15,
Stueetagen o. G. — Samtidig afholdes II. Grads møde.

Unio. Fastelavnsbal Søndagen d. 25. Februar Kl. 8 i
i Lokalet!). Billetter á 1 Kr. for Medlemmer og 2 Kr. for Besøgende. indførte ved et Medlem, faas hos Hr. Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Hr. J. C. Jørgensen, Gothersgade 41, og Hr. Pfaffstetter, Sølvgade 84, indtil Fredag Aften d. 23. Februar.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Møde
hver Fredag Kl. 8 paa Ørstedesvej 10. — Alle
indbydes venligst.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**,
134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade.
Telefon Nr. 5613. **Doris Norlin.**

En ung katolsk Pige søges til 1. Maj til København.
Vedkommende maa gaa Husmoderen til Haande og forstaa
at omgaaes med Børn. Ansøgninger til Grosserer C. Magnussen-
M'Gregor, Basel (Schweitz).

Kirkelig Kalender.

Søndag den 18. Februar. **Sexagesima.** — 19. **M.** Hilarius, Biskop og Kirkelærer. — 20. **Ti.** Ihukommelse af Herrens Lidelse. — 21. **O.** Votivofficium af St. Ansgar. — 22. **To.** Petri Stol i Antiokia. — 23. **F.** Petrus Damianus, Biskop og Kirkelærer. — 24. **L.** Mathias Apostel.
Søndag den 25. Februar. **Quinquagesima.** Fastelavn.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars Kirke hver Fredag Kl. 4—5.

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** Søndag den 25. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i Jesu Hjerte Kirke. — Det sædvanlige Mandagsmøde bortfalder Fastelavns-Mandag den 26. ds.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8. 2. Sal) Søndag den 25. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften; Foredrag. — Mandag den 26. ds. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Messe med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt med Korvejs-Indv.

Bekendtgørelse fra Forstanderskabet.

Da Menighedens Regnskab afsluttes den 28. Februar bedes de resterende Bidrag til Kirken og Præsterne indbetalte til Fabrikant Herm. Hoffmann, Købmagergade Nr. 48, Mezzanin-Etagen, hos hvem Kvitteringerne ville være fremlagte indtil den 28. ds. Bidrag, som ikke ere indbetalte inden d. 1. Marts, ville blive opførte paa Restancelisten for 1900.

Basar

under Hds. kgl. Højh. Prinsesse Marias Beskyttelse
til Fordel for St. Josefs Hospitals Udvidelse.

Den 17., 18. og 19. Februar vil en Basar i ovennævnte Øje-med finde Sted i Koncertpalæets lille Sal. St. Josefs-Søstrene tillade sig derfor at anmode alle veldædige Mennesker om ved Gaver og Køb at hjælpe dem i denne Kærlighedsgerning. Enhver Gave vil med Taknemlighed blive modtaget paa Toldbodvej 14 og paa Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

Katholsk Foredrag i Roskilde Søndag den 25. ds. Kl. 4 Efterm. i Hotel „Prinsens“ store Sal.

Ansgariusforeningen. Extraordinær Generalforsamling **Søndagen den 25. Februar**, efter Højmessens i St. AnsgarsKirke. Dagsordenen: Tilføjeelse af en Paragraf til Lovene.

St. Mariae Skole ved Rosenkranskirken. Den aarlige Examen finder Sted Onsdag den 21. ds. i Drengeklasse og Torsdag den 22. ds. i Pigeklasserne. Elevernes Forældre samt Skolens Venner og og Velgørere indbydes venligst til at overvære denne Examen.

Nordisk Ugeblad

og dets trofaste Ledsager

Katholiken

sende

højærv. Pastor J. Heiden i Fredericia

deres Lykønskning til Præstjubilæet

Tirsdag den 20. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 8.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen: Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 8.

Søndagen den 25. Februar.

1900.

Indhold: Fastemandat. Det nye St. Josefs Hospital. Højærv. Pastor Ferd. Heidens Jubilæum. Efterretninger fra Ind- og Udland: Gøteborg. København. Rom. Kristiania. — Bekendtgørelser.

Fastemandat

for Tiden fra Askeonsdag 1900 indtil den samme Dag 1901 bliver herved i Henhold til de af den hellige Fader Os overdragne Special-Fuldmagter for det Apostoliske Vikariats Omraade bestemt som følger:

1. Den paabudte *Faste*, som kun tillader ét fuldstændigt Maaltid, én Kollation og en Smule Brød om Morgen^{*)}, men udelukker al anden Nydelse af Spise, bliver bestaaende paa alle Dage af den *40 Dages Fastetid* med Undtagelse af Søndagene, desuden paa alle *Tamperdage og Vigilie-Fastedage* før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, Mariæ Himmelfart og Allehelgen. De øvrige *Vigilie-Fastedage* ere forlagte til *Onsdagene*

---

^{*)} Theologerne pleje at regne indtil 4 Lod.

- og *Fredagene i Adventstiden*. Fastedagene skulle hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.
- II. *Abstinentbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kødspise, forbliver bestaaende paa *Askeonsdag, Skærtorsdag, Paaskelørdag* og *Aarets samtlige Fredage*. Paa alle de øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser, dog med den Indskrænkning, at der paa samtlige befalede *Fastedage* (cfr. N. 1) tillades Nydelsen af Kød kun *én Gang*, nemlig ved Hovedmaaltidet.
- III. Paa alle Aarets Fastedage som ogsaa paa Søndagene i Fastetiden er den *samtidige* Nydelse af *Kød og Fiskspiser* forbuden ved et og samme Maaltid. Dette Forbud *gælder* for Alle *uden Undtagelse* fra det fyldte syvende Leveaar, saafremt de ikke ere alvorligt syge.
- IV. *Kødsupper* og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser, for saa vidt de enten ikke indeholde Køddele eller kun i en aldeles uvæsentlig Grad, tør nydes hver Dag, alene med Undtagelse af den h. *Langfredag*, og det ogsaa i Forening med Fiskspiser.
- V. De i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner, og, saafremt disse føre egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller; — fremdeles Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster, samt alle de, som jævnlig faa deres Mad fra et offentligt Spisested; Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Tjenestetyende og Arbejdere, naar de koster af Ikke-Katholiker; Medlemmerne og Tjenestefolkene i konfessionelt blandede Familier; de af Ikke-Katholiker Indbudne, samt Ikke-Katholikernes øvrige Hus- og Bordfæller, endvidere de paa offentlige Bade- og Kuranstalter under Kur værende Personer, Rejsende og Fattige ere, med Undtagelse af den h. *Langfredag*, aldeles fritagne for *Abstinenten*.
- VI. Alle approberede Skriftefædre meddeles herved Myndighed til, i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot *Sandseligheden* forlanger

det. at forvandle Faste- eller Abstinentsbudet for *enkelte* Troende til en anden from Gerning; dog kunne kun Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet.

Hermed er forøvrigt ingen Fuldmagt givet til at dispensere fra den *samtidige* Nydelse af *Kød og Fiskespiser* paa de befalede Fastedage (cfr. N. III).

VII. Med Hensyn til den for *Alle* eftergivne Strengthed af det oprindelige Faste og Abstinentsbud, *skulle alle Troende som ere i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en *Almisse* i de Bøsser, som til den Ende blive at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: »**Faste-Almisse**«. Disse Faste-Almisser, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter blive at *indsende* til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Hvo, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med det h. Tridentiner-Koncils Bestemmelse (S. XXIV. de ref. c. 4) forordne Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en *særegen Fasteandagt*, bestaaende af en Prædiken, Salmer og Bønner, hvorom Vi overlade d'Hrr. Sognepræster at anordne det Nærmere. Disse Andagter skulle slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Æmne til Genstand.

Paa *Søgnedagene* i den h. Fastetid bliver under eller efter Skolemessen Rosenkransen om Kristi Lidelse eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

IX. I de saakaldte *lukkede* Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske, og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen Bryllupper finde Sted. Men i selve *Faste-* og

Adventstiden skulle de Troende ogsaa overhovedet afholde sig fra alle *Danse og andre støjende offentlige Forlystelser.*

- X. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om *Paaske-Kommunionen* fastsættes i Medfør af et paveligt Indukt at skulle vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart, og for Katholikerne, som bo langt borte fra en Kirke, indtil anden Pintsedag. De Troende gøres herved opmærksomme paa den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaske-Kommunionen i deres respektive *Sognekirker*, en Forskrift, der ogsaa under vore kirkelige Forhold bør søges saa vidt muligt overholdt.
- XI. *Højtideligholdelsen af den første h. Kommunion* bliver fastsat til den første Søndag efter Paaske, forsaavidt der ikke af særlige Grunde udtrykkelig maatte blive tilstaaet en Undtagelse fra denne Forskrift.

Nærværende *Fastemandat og Hyrdebrevets første Del* oplæses i alle katholske Gudshuse i Vikariatet Søndag *Quinquagesima*, og *Hyrdebrevets anden Del 1. Søndag* i Fasten.

København, den 20. Februar 1900.

✠ Johannes,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Det nye St. Josefs-Hospital.

(Efter »Dannebrog«).

—o—

Midt paa Sommeren, den 1. Juli, har St. Josefs Hospital existeret i et kvart Aarhundrede. Allerede i et Par Aar, før Grundstenen til den røde Bygning i Griffenfeldtsgade blev lagt, havde St. Josefssøstrene virket blandt Kjøbenhavns fattige Syge, men Ingen anede den Gang, hvor betydelig en Plads de senere skulde komme til at indtage i dansk Sygepleje.

Deres Hospitalsvirksomhed mødtes i Begyndelsen med ikke saa lidt Mistro, og det første Aar var der ikke mere end 5 Patienter. Men som Aarene gik, begyndte ogsaa Patienterne at komme; de tre følgende Aar var deres Antal henholdsvis 35, 75 og 105, og i 1882 var det kommet op paa 500. Men det skulde ikke blive herved. Søstrene vare efterhaanden komne i Ry, Patienterne strømmede til i Massevis, og i 1897 var der paa Hospitalet indlagt 1080 syge Mennesker, det følgende Aar steg Tallet til 1180, og i 1899 har 1196 Patienter været behandlede. Ialt i de 25 Aar 13,400 Syge; den langt overvejende Del heraf har været betalende Patienter, men gennemsnitlig har aarlig et halvt Hundrede fattige Syge nydt gratis Pleje, hvad der for Hospitalet betyder en Udgift paa mellem 6 og 7000 Kr.

Den enorme Tilstrømning har selvfølgelig bevirket, at det Tidspunkt maatte komme, da Hospitalet viste sig at være for lille. Og det er kommet. I de senere Aar har man maattet afvise ca. 600 Patienter aarlig, og der har været Uger, hvor man har afvist 30, ja Dage, paa hvilke 10 Syge ere blevne afviste, fordi Hospitalets 130 Senge til Stådhed have været belagte.

Disse Omstændigheder i Forbindelse med Hospitalets noget uheldige Beliggenhed ud mod den stærkt befærdede Griffenfeldtsgade, som Kommunen trods gentagne Anmodninger ikke hidtil har ment at kunne asfaltere, har bevirket,

at Søstrene efter grundig Overvejelse og ikke uden mange Betænkeligheder have besluttet at opføre et nyt Hospital.

Og i det Aar, det gamle fejrer sit 25-Aars Jubilæum, vil Grundstenen til det nye da blive nedlagt i den Grund, der allerede i 1891 blev købt af Søstrene. Der er allerede begyndt paa de første Arbejder: Grundens Udgravning, og i Midten af næste Maaned haaber man, at Fundamenterne ville være lagte, hvorefter Grundstensnedlæggelsen finder Sted ved en lille Højtidelighed. I de første Maaneder af det nye Aarhundredes første Aar vil det nye, efter de bedste Nutidsmønstre indrettede Hospital — hvis alt gaar efter Beregningen — staa fikt og færdigt, parat til at kunne modtage 160 syge Mennesker.

Tegningerne, som vi ved et Besøg paa Hospitalet have haft Lejlighed til at se, ere udarbejdede af Arkitekt Ludvig Andersen og se meget tiltalende ud. Den nye Bygning, der vil blive holdt i omtrent samme Stil som det nuværende Hospital, vil faa Facade mod ikke mindre end tre Sider: Griffenfeldtsgade, Kapelvejen og Korsgade med Helligkorskirken liggende lige overfor og den Boulevard, som skal føres ud til Fasanvejen, løbende forbi — saa man vil forstaa, at det ikke vil komme til at mangle paa frisk Luft, hvad jo uheldigvis ikke er Tilfældet paa alle vore Hospitalet.

Ikke mindre end tre Indgange ville føre til det Indre af den 3-Etages Bygning, og store, fritstaaende Granittrapper ville danne Forbindelsen mellem Etagerne. Bygningen vil faa 96 Værelser, hvoraf 11 blive Fællesstuer, Resten Officiantværelser. Sengenes Antal bliver 160. Vandklosetter og elektrisk Lys vil blive indlagt i alle Etager (i det gamle Hospital med for Resten), og Opvarmningen vil ske ved Varmtvandsledninger.

Den til Hospitalet hørende Have vil ved dette Projekt blive betydelig større, ja større, end man oprindeligt havde tænkt sig. Da Planerne i sin Tid bleve indsendte til Magistraten, fordrede denne nemlig, at der skulde afstaa 2½ Al. langs Korsgades Façade, og først efter indtrængende An-

modning har man frafaldet denne Fordring. Den nye Have bliver 65 Al. lang og 45 Al. bred, og selve Ejendommens Facade udgør mod Korsgade 98 Al. og mod Kapelvejen 89 Alen.

Som allerede antydet, vil der til Hospitalets Opførelse medgaa næsten $\frac{1}{2}$ Million, og heraf vil selve Bygningen koste 400,000 Kr. De 300,000 Kr. rejses ved Laan, Resten haaber man at faa ind ved milde Gaver.

Højærv. Pastor Ferd. Heidens Jubilæum.

— 0 —

Tirsdag den 20. Februar 1900 fejrede Sognepræst for St. Knuds Menighed i Fredericia, højærv. Pastor Ferd. Heiden sit 25aarige Præstejubilæum, og gav dette Ménigheden en kærkommen Lejlighed til at bevidne dens Sognepræst sin Hengivenhed og Kærlighed. Som allerede tidligere er blevet meddelt her i Bladet havde Menigheden i lang Tid truffet Forberedelser til at fejre dette Jubilæum paa en værdig Maade; men det tør vistnok siges, at Alles Forventninger bleve langt overtrufne. Da Festen hovedsagelig skulde bære en kirkelig Karakter, havde Jubilaren ytret det Ønske, at saa Mange som muligt vilde opofre den hl. Kommunion for ham paa denne Dag, og det er betegnende for det ivrige, religiøse Liv i Menigheden, at over 100 Personer fulgte denne Opfordring.

Kl. 10 samledes Menigheden atter i den hyggelige Kirke, der var bleven festligt snykket som paa de højeste Festdage, Under Orgelets Klang ledsagedes Jubilaren til Alteret af Messetjenerne i nye Ministrantdragter, hvidklædte Smaapiger, som strøede Blomster, Præsterne Kerff fra Horsens og Storp fra Kolding og de to Levitter P. Schmiderer fra Odense og Pastor Pohl fra Svendborg. Under Gudstjenesten afsang Ko-

ret under Ledelse af Organist Sørensen en flerstenmig meget virkningsfuld Messe af M. Haller; Sangen blev udført med stor Præcision og fortjener Sangkoret al Ros. Hr. Pastor Kerff holdt Festprædikenen, hjertelig og gribende, idet han efter at have ønsket Jubilaren til Lykke, forklarede den katholske Præstestands høje Betydning og velsignelsesrige Virksomhed. Højmassen sluttede med Te Deum og den sakramentale Velsignelse.

Derefter modtog Jubilaren i sit Hjem talrige Gratulanter, baade fra Menigheden og Andre, blandt hvilke vi særlig ville nævne Borgmester Scharling fra Fredericia, som vilde ønske Pastor Heiden til Lykke baade for sin egen Person og som Repræsentant for Byen.

Af Gaverne, som overraktes Hr. Pastoren, ville vi især fremhæve den kostbare Messekalk og Messebogen, begge Gaver fra hele Menigheden. Kalken, der er rigt ciseleret og emaillet, er paa Foden smykket med Billeder af Frelseren, den hl. Ferdinand, den hl. Ansgar og den hl. Knud. Messebogens kunstneriske Indbinding skyldes et af Menighedens Medlemmer, Hr. Bogbinder Wenk. Hs. birkoppelige Højærværdighed, Msgr. Johannes von Euch, sendte fra Kjøbenhavn et Pragtværk om den kristelige Kunst, tilligemed en hjertelig Lykønskning til sin Efterfølger i Præsteembedet i Fredericia. St. Josefssøstrene havde broderet et stort Altertæppe med hvide Liljer og andre Blomster. Drengeskolens Elever mødte med en Sølvtoaksdaase og Pigerne med nye, røde Ministrantkjoler og Rochetter. De Unge i Menigheden skænkede et Præsteornat. Fra Jubilarens Confratres i Jylland og paa Fyn modtog han 6 Bind af P. Knabenbauers Kommentar til det nye Testamente i prægtig Indbinding. Tidligere Elever fra St. Knudskolen i Kjøbenhavn sendte en smuk Skrivebords-garniture, og Søstrene i Kolding og Horsens et rigt Udvalg af broderede Purifikatorier, Pallaer og Corporaler. Desuden saa man et Akvarel, et Oliemaleri af Kirken og Hospitalet, et Sølvbæger, en kostbar Lampe, en Chaiselongue og mangfoldige andre Gaver, foruden utallige Blomster og

Buketter. Fra alle Sider kom der Breve og Lykønskninger, samt 70 Telegrammer.

Til Kl. 3 havde Pastor Heiden indbudt til Middag de fremmede Præster, hvis Tal nu var blevet forøget med højærv. Hr. P. Schmid fra Aarhus, (medens desværre mange Andre forhindredes ved Togstandsningerne i Jylland,) Kirkeforstanderne, Medlemmerne af Festkomiteerne, Lærer Holst fra Horsens og Hansen fra Fredericia, Organist Sørensen, Gymnastiklærer Løjtenant Larsen og Kirkebetjentene Jakobsen og Simsom ialt 24 Personer. Middagen, som afholdtes paa Hospitalet, ved St. Josefs Søstrenes Velvillie, var meget annimeret. Der blev afsendt et Telegram til Hr. Murmester Gynther, sen., i Kjøbenhavn, Jubilarens gamle trofaste Ven, som havde foranstaltet denne Middag. Derefter begav alle sig til Skolen, hvor Børnene modtog deres kære Pastor med Sange, Deklamationer og Opførelsen af et religiøst Skuespil.

Endeligen sluttedes Dagen med en Festforsamling af hele Menigheden i Hotel »Kronprinsen«s store Sal. Først udførte Fredericias Regimentsmusik en smuk Koncert. Hr. Bogbinder Wenk udbragte derpaa en smukt motiveret Skaal for Kongen, Paven og Biskoppen; derefter holdt Kirkeforstander Hr. Uhrmager M. Spezler en særlig Tale til Jubilaren, for hvem han tolkede Menighedens Tak for de Aar, han havde tilbragt i deres Midte. Hr. Pastor Heiden, hvis Ord bleve modtagne med Jubel af hele Forsamlingen, var synlig dybt greben af taknemlig Rørelse over den Deltagelse, som vistes ham; med hjærtelige Ord udtalte han sin Glæde over, hvorledes Menigheden havde fejret hans Jubilæum, han bevidnede alle sin Tak og sluttede med det Ønske at ogsaa i Fremtiden Menighedens Medlemmer vilde arbejde sammen med ham for Menighedens sande Vel, og forsikrede han alle, at de Alle, især Ungdommen, altid vilde finde i ham en kærlig og trofast Ven. Vi tvivle ikke om, at denne smukke Festsdag vil efterlade i alle Deltageres Hjærter et uudslettelig Minde og bevare og styrke Menighedens Kjærlighed til deres nidkjære Sognepræst.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Gøteborg. Den katholske Menighed i Gøteborg havde Søndag den 4. ds. den store Ære og Glæde at modtage højtideligt sin tidligere Sognepræst. den apostoliske Vikar, Biskop Dr. *Albertus Bitter*. Assisteret af Højærv. Pastor *Lohmeyer* og ledsaget af 12 Ministranter traadte Biskoppen i fuldt Ornat hen til Alteret, medens Kirkens blandede Kor under højærv. Pastor *Borka's* Ledelse istemte »Ecce sacerdos magnus« af Jos. Renner; saa fulgte et stemningsfuldt »Veni S. Spiritus« af Emil Nickel, hvorefter Hs. biskoppelige Højærværdighed holdt en til Hjærtet gaaende Prædiken om Troens store Skat, af Kristus betroet til sin Kirke, af Kirken trofast bevaret, af den h. Ansgar forkyndt for Nordens Folk. Fremfor mange Andre ere vi Katholiker saa lykkelige, at eje denne Skat, som er vor Lykke baade for Tid og Evighed. Men vi maatte ogsaa leve efter denne Tro og frejdigt bekende den, for at være værdige til at kaldes Kristne og for at blive delagtiggjorte i Troens evige Forjættelser

Under Højmissen, som Biskoppen frembar, sang Koret Introitus, Graduale, Offertorium og Communio efter Koralbogen og den firstemmige Messe »in honorem S. Spiritus« af Ludvig Ebner. Baade under Formiddags- og Aftengudstjenesten var den festligt smykkede Kirke fyldt indtil Trængsel baade af Katholiker og Anderledestroende. Kort efter den højtidelige Messe hilste Biskoppen paa St. Josefsforeningens Medlemmer.

I Løbet af Aftenen hædrede Biskoppen St. Sigfredsforeningens Patronatsfest ved sin Nærværelse. Paa Grund af Biskoppens apostoliske Visitats blev denne Festlighed fejret før Tiden. Det var nemlig den 2. Oktober 1898, at nogle Ynglinge i Menigheden dannede en Forening af unge katholske Mænd, som valgte Navnet »St. Sigfredsforening« for den nye Institution, hvis Formaal er at virke blandt sine

Medlemmer for sand kristelig Oplysning i religiøs, historisk og social Henseende. Den tæller for Tiden 17 Medlemmer og fejrede som sagt egentlig for første Gang sin Patronatsfest. I »Phønix« Festsal fremstillede Præses, højærv. Pastor Borka, Foreningens Medlemmer for Biskoppen, som efter en saare opmuntrende og hjærtelig Tale meddelte den unge Forening den biskoppelige Velsignelse. Derefter foreviste Foreningens Præses 80 skioptiske Billeder, som forestillede forskellige bibelske, historiske, etnografiske og arkitektoniske Vuer, og som alle lykkedes udmærket og fængslede de Tilstedeværendes Opmærksomhed fra Begyndelsen indtil Enden. Et vel arrangeret Aftensmaaltid, under hvilket der herskede den gladeste Stemning, sluttede sent paa Aftenen den smukke Festlighed.

Tirsdag den 6. Februar meddelte den højærværdigste Biskop Konfirmationens hellige Sakramente til 16 Menighedsmedlemmer.

København. St Josefsøstrenes *Basar* i Koncertpalæet til Fordel for *St. Josefs Hospitalets Udvidelse* har trods det daarlige Vejr, trods Snestorm og Slud, været meget godt besøgt og vil forhaabentlig give Hospitalet en ny Indtægt, som nogenlunde svarer til det humane Øjemeds Vigtighed og til de Anstrængelser, der fra forskellig Side vare gjorte, for at gøre Basaren saa tiltrækkende som mulig. Hele Arrangementet med Salens Vægge dekorerede med danske og franske Flag, »*Valkyrien*« i Baggrunden, de mange fixe Butiker og de unge, assisterende Damers smukke brogede Bondepige-Drakter fra forskellige Lande frembød et Skue, der gjorde ypperlig Virkning.

Kort efter Basarens Aabning ankom Drs. kgl. Højheder *Kronprinsen* og *Kronprinsessen*, Prins *Harald* og Prinsesse *Thyra* til Basaren, hvor de bleve viste omkring af den franske Gesandt *M. Jusserand* og gjorde større Indkøb i alle Butikerne. Ogsaa Hs. kgl. Højhed Prins *Hans* mødte i Løbet af Eftermiddagen og viste levende Interesse for den smukke Basar, hvis Protektrice, Hds. kgl. Højhed Prinsesse

Marie, ogsaa havde overtaget en Butik, i hvilken hun var tilstede hver Basardag og forhandlede kunstige Blomster og Buketter.

Paa Basarens anden Dag aflagde Hs. Majestæt *Kongen* Basaren et længere Besøg og glædede alle Butikerne ved større, kongelige Indkøb. Inden sin Bortgang komplimenterede Hs. Majestæt varmt Bestyrelsen for det vellykkede Arrangement.

For øvrigt gik Handelen godt alle tre Dage baade i Butikerne og i Restauranten, saa at Resultatet i Almindelighed vel kan anses for at have været godt, navnlig naar man tager det saare ugunstige Vejr, som netop herskede paa Basardagene, i Betragtning. En ganske særegen Glæde beredtes der os Katholiker ved Hds. kongelige Højhed Prinsesse *Maries* utrættelige Iver og Virksomhed paa Basarens tre anstrængende Dage, og fremfor alt ved den Interesse, som Hs. Majestæt *Kongen* og den kronprinselige Familie viste vore barmhjærtige Søstres Basar ved at hædre den med deres Besøg.

Til Basaren var hver Dag knyttet en *Aftenunderholdning*, som første Dag indledes med en Kantate af Fru *Signe Lund-Skabo*: »Henrik Ibsens Værker synger«, den dirigeredes af Komponistinden selv. Den øvrige Del af Programmet udfyldtes af Fru *O. Schottländer*, Frk. *A. Schytte*, Frk. *A. Noack*, Frk. *Kamma Christophersen* og Fru *Thora Lund* med Fru *Ina Lange* og Frk. *C. Tørsleff* som Akkompagnatricer.

Den anden Aften underholdtes de Besøgende af et stort Orkester under Anførsel af Musikdirektør *Georg Lumbye*, som bl. a. udførte en ny Marsch, komponeret af Hr. Lumbye selv i Anledning af den kommende Verdensudstilling i Paris. Senere fremvistes en smuk Fægtepræstation, der udførtes af den franske Lærer ved Løjtnant *Ulrichs* Fægteskole, *M. Mahaut*, Løjtnant *Ulrich* og Hr. *Dahl*.

Den sidste Aften indledes Aftenunderholdningen med en Fremvisning af Lysbilleder, hvorefter Dhrr. *Max Müller*

og *Helge Nissen*, akkompagnerede af Hr. *Levysohn*, sang et lille Udvalg af »Gluntarne«. I Stedet for Hr. Skuespiller Fjeldstrup, der var bleven forhindret, sang kongelig Skuespillerinde Fru *Oda Nielsen* et Par franske og danske Romancer. Endelig sluttede Hr. Skuespiller *Lindstrøm* af med et Par morsomme Viser.

Til sidst holdt Hr. Skuespiller *Zinck* Auktion over en Del af de resterende Varer — en højtidelig Handling, som krydredes af mange smaa vittige Indfald og Intermezzoer.

-- I Onsdags havde Søstrene, som forestaa Madlavningen i St. Ansgars Kirkeskoles Køkken, særlig travlt; det gjaldt nemlig om at lave — *Chokolade* til alle Skolens Elever, som i Frikvarteret skulde beværtet med denne fine Ret. En af Skolens Velyndere, Hr. Muremester *I. C. Günther*, fejrede nemlig den Dag sin 70 aarige Fødselsdag og havde i den Anledning indbudt alle Skolebørnene til Chokolade og Vienerbrød. I sit Hjem paa Kapelvejen fejrede Hr. Günther Dagen omgiven af sine Børn og Børnebørn, der paa forskellig Maade hædrede ham med Beviser paa deres Kærlighed og Taknemlighed. I Dagens Løb modtog Hr. Günther ogsaa en Mængde Breve og Gratulanter, som bragte Lykønskninger og vidnede om den Højagtelse, den gamle Haandværksmester har forstaaet at erhverve sig under sit lange og arbejdsomme Liv her i Hovedstaden.

Rom. Den 12. Februar bragte *fire Extratog* over 4000 Pilgrimme til Rom, nemlig 2750 fra Ærkedioeset Turin, 1300 fra Majland og Como og 200 franske. Foruden begge Kardinalerne *Richelmi* af Turin og *Ferrari* af Majland befandt sig blandt Pilgrimmene Biskopperne af Susa, Ivrea, Cune, Bongo, Como og Viebiskoppen af Turin. De bleve modtagne om Torsdagen af den h. Fader i Beatifikationsalen. Et andet stort italiensk Pilgrimstog er foreløbig opsat paa Grund af den stærkt herskende Influenza og vil først finde Sted i Begyndelsen af April. Henimod Slutningen af denne Maaned ville ca. 200 unerede græsk-katholske Pilgrimme fra Ungarn, under Biskopperne af Mun-

ekacs og Eperies Ledelse, indfinde sig i Rom. Ligeledes ventes et Pilgrimstog fra Trient, hvis Medlemmer allerede har naaet et Antal af over 1000.

Kristiania. Den bekendte theologiske Forfatter og Sognepræst Dr. theol. *Krogh-Thonning* holdt Søndag den 4. ds. sin Afskedsprædiken i Gamle Akers Kirke, der var fyldt til sidste Plads. Det norske »Morgenbl.« skriver i den Anledning: »Der var en egen vemodsfuld Stemning over den hele Gudstjeneste og det var visselig Manges Øjne, der fyldtes med Taarer, da den agtede og afholdte Præst nu for sidste Gang betraadte den Prædikestol, hvorfra han i saamange Aar klart og inderlig havde forkyndt Evangeliet. Dr. Krogh-Tonnings sidste Prædiken var et mægtigt og kraftig frembaaret Vidnesbyrd om Herrens store Kirketanke, det var, kunde man sige, som en Højsang til »Vor Moders« Kirkens og dens Herres Ære. Det var som om Prædikanten samlede i en Sum alt det, for hvilket han i sin rige Præstevirksomhed i Tale som i Skrift havde arbejdet, for ret indtrængende nu for sidste Gang at lægge sine Tilhørere det paa Hjærte: *At Alle maatte være Eet*, eet i Kærlighed og eet i Tro, at der kunde blive een Hjord og een Hyrde. Denne Bøn — udtalte han — som han selv bad hver Dag, vilde han ogsaa bede sine Tilhørere om ikke at glemme.

Til Slutning bragte han Menigheden sin varme og oprigtige Tak for de 15 Aar, han havde arbejdet i deres Midte. Gamle Akers Menighed vilde han altid bevære i Erindringen som et af sine dyrebareste Minder. —

Efter Gudstjenesten strømede Menigheden op til Alteret for at bringe Sognepræsten et Afskedsoffer. — Ved Ettiden indfandt sig i Hr. Krogh-Thonnings Hjem en Deputation, der overrakte ham et meget kostbart Gulduhr med Kæde som Erindring fra Menigheden og som Udtryk for dens Højagtelse og Kærlighed. Allerede tidligere var der sendt hans Hustru et smukt Kaffeservice af Sølv fra Menighedens Kvindeforeninger, der arbejde for Missionen og for Fattige.«

I samme Anledning skriver det norske »Aftenposten« for 5. ds blandt andet følgende:

»Afskedsprædiken holdtes igaar i Gamle Akers Kirke af Dr. theol. Knud Karl *Krogh-Tonning*, som derved afsluttede sin Virksomhed i den norske Statskirke. Hr. Krogh-Tonning, som er født i 1842, theologisk Kandidat fra 1871

og Sognepræst i Gamle Aker siden 1886, ytrede bl. a., at om han havde stødt Nogen var det ikke sket med Villie. Det véd ogsaa Enhver, der er kommen i Berørelse med den fint dannede, højsindede, aandrige Mand. Hans Anskuelser have mødt kraftig Modstand og fremkaldt ikke saa faa skarpe Ord; men hans Person har staaet og vil vedblive at staa ukrænket. Og ikke mindst inden den Menighed, hvor han sidst virkede, vil Mindet om hans stille Færden blandt dem og hans dybe Forkyndelse i den ærværdige Kirke længe blive bevaret i Kærlighed og Taknemlighed.»

Unio. Fastelavnsbal Søndagen d. 25. Februar Kl. 8 i Citys Selskabslokaler. Overraskelser (se Opslaget i Lokalet). Billetter å 1 Kr. for Medlemmer og 2 Kr. for Besøgende, indførte ved et Medlem, faas hos Hr. Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Hr. J. C. Jørgensen, Gothersgade 41, og Hr. Pfaßstetter, Sølvgade 84. indtil Fredag Aften d. 23. Februar.

Tirsdag den 27. Februar holdes Møde i de almindelige Lokaler. Forskellige Smaaoverraskelser i Aftenens Løb. Fredag d. 2. Marts bortfalder Mødet.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Møde hver Fredag Kl. 8 paa Ørstedesvej 10. — Alle indbydes venligst.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 124 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade. Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

En ung katolsk Pige søges til 1. Maj til København. Vedkommende maa gaa Husmoderen til Haande og forstaa at omgaaes med Børn. Ansøgninger til Grosserer C. Magnussen-M'Gregor. Basel (Schweitz).

Kirkelig Kalender.

Søndag den 25. Februar. Quinquagesima. Fastelavn. — **26. M.** Votivofficium af St. Ansgar. — **27. Ti.** Ferialdag.

Onsdag den 28. Februar. Askeonsdag. Fastens Begyndelse. (I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig **Pontifikal-Askevielse** og Højmesse). — **1. Marts, To.** Ferialdag. — **2. F.** Ihukommelse af Frelserens Tornekrone (I St. Ansgars Kirke Kl. 8¹/₄ højt. Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Korsvejsandagt (**Pave Leo XIII.s 90aarige Fødselsdag**). — **3. L.** Karl den Gode, Martyr. (Pave Leo XIII.s Krøning 1878).

Søndag den 4. Marts. 1. Søndag i Fasten.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes hv r Fredag Aften Kl. 8 Korsvejsandagt (første Gang den 2. Marts) og hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken. — Hos Kirkebetjent Stein faas „Korsvejsandagt med Billeder“ a 10 Øre.

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** Søndag den 25. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke. — Det sædvanlige Mandagsmøde bortfalder Fastelavns-Mandag den 26. ds.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal) Søndag den 25. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften; Foredrag. — Mandag den 26. ds. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Messe med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt med Korsvejs-Indv.

Katholsk Foredrag i Roskilde Søndag den 25. ds. Kl. 4 Efterm. i Hotel „Prinsens“ store Sal.

Ansgariusforeningen. Extraordinær Generalforsamling Søndagen den 25. Februar, efter Højmessen i St. Ansgars Kirke. Dagsordenen: Tilføjelse af en Paragraf til Lovene.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til sædvanlig Tid i Dagens Løb til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 2. Marts.

Vincentskonferentsernes

Generalmøde finder Sted Søndag den 4. Marts Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmessen i St. Ansgars Kirke). Til Mødet, som afholdes i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes herved indtrængende alle aktive og bidragydende Medlemmer samt Æresmedlemmerne. Til Fælleskommunionen i de resp. Konferentskirker er samme Dag ifølge Statuterne knyttet en fuldkommen Afлад.

St. Andreas Kollegiet. Højærv. Hr. Pastor L. Günther vil paa Fredagene i Fastetiden Kl. 8 Aften (første Gang Fredag den 2. Marts) i St. Andreas Kirken holde følgende Foredrag til Forsvar for Troen paa Gud og Kristus: 1. Et Verdensfænomen. 2. Sidste Aarsag og dybeste Grund. 3. Røsten ovenfra. 4. Modsigelsens Tegn. 5. Ødelæggelse og Genoprettelse. 6. Staden paa Bjærget.

Jesu Hjærte Kirke. Hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Fastetiden Korsvejsandagt.

Rosenkranskirken. Hver Fredag Aften i Fastetiden Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Korsvejsandagt.

Bekendtgørelse fra Forstanderskabet.

Da Menighedens Regnskab afsluttes den 28. Februar bedes de resterende Bidrag til Kirken og Præsterne indbetalte til Fabrikant Herrn. Hoffmann, Købmagergade Nr. 48. Mezzanin-Etagen, hos hvem Kvitteringerne ville være fremlagte indtil den 28. ds. Bidrag, som ikke ere indbetalte inden d. 1. Marts, ville blive opførte paa Restancelisten for 1900.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken» Nr. 9.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen: Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitiolinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 9.

Søndagen den 4. Marts.

1900.

Indhold: Den bedste Trøst. Sang i Anledning af Pastor Heidens Præstejubilæum. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Amerika. — Dødsfald i St. Ansgars Menighed. Bekendtgørelser.

Den bedste Trøst.

— 0 —

Færøerne ligge højt oppe i Norden, hvor Atlanterhavets Vande udvide sig til uoverskuelige Flader om Skotlands Nordspids indtil Grønland og Polarhavet og skummende beskylle Islands ærværdige Ø. Paa Halvvejen imellem Skotland og Island dukke klipperige Øer op af Havet, ombrusede af en evig Brænding: det er *Færøerne*, to og tyve Øer, større og mindre; men den største hedder *Stroma*, og her skete det, hvorom vi ville fortælle, et af hine talrige Beviser paa den Guds Forbarmelse, som med Rette kunde sige om sig: »Jeg har tegnet dig i mine Hænder, og om end din Moder forlod dig, saa vil jeg dog ikke forlade dig.«

Færøernes henved 13,000 Beboere ere næsten udelukkende fattige Folk, Fiskere, Skippere, Lodser o. s. v.; men

det er vejrbidte, haardføre, dygtige Mænd og Kvinder, jærnfaste i deres Viljekraft, i deres Karakter. Til de Fattigste blandt dem hørte de, som boede i henved et Dusin usle Hytter ved Hvidenæssets øde Klippebugt, en Timesvej fra Stromøs største By, Thorshavn. Her tildrog sig for flere Aar siden et gribende Optrin.

En lille Smedie staar nedenfor de andre Hytter; den tilhører Jakob Smed, der hidtil har boet her lykkelig og tilfreds tillige med sin store Familie. En Dag blev Døren aabnet og Smedens Kone kom ud, belæsset med Klæder og Sengetøj, omgivet af tolv Børn.

Smeden en ældre Mand, gik hen til hende og greb bedende hendes Haand, idet han udtalte hendes Navn.

»Gaa væk! — du Frafaldne! gaa væk fra mig!« raabte hun og stødte ham tilbage.

»Kom, Børn!« skreg hun med næsten hæst Stemme, »vi have intet at gøre mere i dette forbandede Hus. — I have ingen Fader mere, og jeg har ingen Mand mere; bort herfra!«

»Moder! — Børn!« raabte den gamle Smed; hans Stemme var nær ved at briste. Men de hørte ham ikke; allerede vare de nede af Skrænten. Og hvor de kom forbi en Hytte, traadte Folk ud, kaldte paa dem, ledsagede dem et Stykke Vej, skændte paa og truede med knyttede Hænder ad Jakob, den gamle Smed, der ubevægelig som en Støtte stod i sin lave Dør og saa efter dem. Eder, Forbandelser og Trusler lød op til ham; Mændene raabte, at man skulde stikke Ild paa Smedien og ombringe ham; en Forbandelse og Skændsel var han for dem alle; han skulde vogte sig for at komme i deres Nærhed. o. s. v.

En Baad optog Moderen og de tolv Børn, og af Sted gik det langs med Kysten til Byen Thorshavn. Her vilde Moderen blive med sine Børn.

Natten var frembrudt; i Smedien sad den forladte Mand og stirrede ensomt ind i de glødende Kulrester paa Essen.

»O selv om jeg endnu en Gang skulde gennemgaa

alt dette,« sagde han, — »kunde jeg ikke handle anderledes. Og selv om de Andre slaa mig ihjel, i Guds Navn, jeg har kun villet og gjort det Rette. Gud hjælpe mig!«

»Han vil hjælpe Dig!« sagde i dette Øjeblik en Stemme.

»Povl, er det Dig! Og Du vover Dig endda op til mig?« sagde Smeden forbavset; »er Du ikke bange?«

»Ja, det er os,« sagde Povl, Fiskeren, idet han med sin Hustru traadte ind i Smedien; »vi have set, hvorledes man har behandlet Dig, og komme nu for at trøste Dig. Vi ere jo Brødre i Troen, og Brødre bør holde sammen i Sorg og Glæde.«

»De dræbe Eder, hvis de se, at I ere hos mig,« mumlede Smeden.

»Vi ere i Guds Haand,« raabte Fiskerens Hustru; »Gud beskytter os.« De tre satte sig saa sammen i dæmpet, fortrolig Samtale.

»Egentlig kunde Du give mig Skylden for, at Du ogsaa er bleven katholsk« sagde Fiskeren Povl; »jeg har givet Dig Exemplet, og til mig har Du rettet mangt et Spørgsmaal.«

»Povl,« sagde Smeden, »hvad jeg gjorde, har jeg gjort af fri Drift; men næst Gud maa jeg takke Dig for, at jeg er kommen til Erkendelse. Forhen var jeg i Vildfarelse; jeg vidste slet ikke, hvad den katholske Kirke er; nu ved jeg det, og Gud ske Lov, at jeg er i den!«

»Saaledes gik det ogsaa med mig,« faldt Povl ind. »Husker Du endnu, hvorledes jeg svor paa at slaa den første katholske Missionær, som jeg saa, ned som en Hund? Alle have hørt mig sige det. Og nu? Nu vilde jeg give mit Liv hen for min katholske Tro og for Præsten, dersom her blot var en til Stadighed.«

»Ja, Dig har Gud helbredet,« sagde hans Kone. »Han har sendt Dig den katholske Præst, da Du var ganske blind, denne har taget sig af Dig, har bragt Dig Lægedom, og vi have set, hvad en katholsk Præst er.«

»Og hvad den katholske Tro er, og vi ere vendte tilbage til den Kirke; derfor være Gud lovet!« faldt han ind.

»Og for Alt, hvad han for Troens Skyld lader os lide,« tilføjede Smeden sukkende.

»Derfor har han ikke glemt os; i Dødstimen skal det altsammen gengældes os tusindfold, siger min Mand bestandigt,« tilføjede Povls Kone.

»Vi haabe det,« sagde Jakob.

Læseren gætter vel, hvorledes det forholdt sig med det her skildrede Optrin. De tre Personer, som her ere forsamlede, ere tillige de tre eneste Katholiker blandt alle Færøernes Beboere. For deres Tros Skyld blive de dødeligt hadede og forfulgte af de grundærlige, men just ikke meget oplyste Øboer; paa Grund af hans katholske Tro har i Dag hans Kone og alle hans Børn for bestandig forladt den gamle Smed. Det har været en Prøvelse indtil Blodet.

Siden den Dag har Smeden boet ensom og forladt i sin Hytte; han maatte endog selv besørge alle sine huslige Forretninger. Men der er kommen en forunderlig Fred over ham. Han har faaet Ensomheden kær og ført et alvorligt, fromt Liv i Gud, et Eneboerliv. Kun én tung Dag har han endnu haft; det var den Dag, da den katholske Missionær for bestandig tog Afsked fra Øerne. Missionen maatte ophæves, de tre Katholiker bleve ganske ene og forladede tilbage. Hvad var derved at gøre?

»Værer tro indtil Døden,« sagde Præsten ved Afskeden, »og Herren vil give Eder Livets Krone.«

»Men skulle vi da aldrig mere se nogen Præst?«

»Der bliver sørget for, at der i det mindste én Gang om Aaret kommer en Præst for at meddele Eder de hellige Sakramenter.«

»Og dersom vi nu dø?« lød det bange Spørgsmaal.

»Bevarer den helliggørende Naade, det er det Første og det Nødvendigste. Gud vil ikke forlade Eder i Døden; han vil sende Eder sin Præst til rette Tid.«

Med klippefast Tillid havde de Tre holdt fast ved dette

Løfte og saaledes vare Aar hengaaede. Folks Vrede havde lagt sig; men den gamle Smed var og blev alene. —

Det var i Foraaret 18., da blev Povl, Fiskeren, syg, og man saa snart, at der ikke var Haab om Helbredelse.

Men hvorfra skulde man faa en Præst? — —

Det var den 23. Juni, da standsede der om Morgenen Kl. 3 et Skib udenfor den lille Havnestad Thorshavn; en skingrende Fløjten forkyndte dets Ankomst. En Baad med tre stramme Færingersnoede sig i Morgendæmringen gennem Havet, og fra Skibet stege tre Mænd ned i Baaden. Rask gik det over imod Land, hvor der Klokken 5 var tilberedt en Frokost for to af de Fremmede, medens den tredje forblev fastende. Derpaa begav de sig atter tilsøs i Baaden en Milsvej, indtil de naaede Hvidenæs. Der stege de ud; det var Klokken 6 om Morgenen. Baadsmanden skred tavs foran dem; han vidste, hvorhen: til en af de fattigste Hytter; her laa den Syge.

Døren aabnede sig, den Syges Kone og Smeden Jakob hilste Gæsterne, som om de vare Engle fra Himlen.

»O hvilken Glæde!« udraabte Konen, »se Herren kommer og hans Hellige med ham; velsignet være den, som kommer i Herrens Navn!«

En af Mændene — to af dem vare katholske Gejstlige — trak sig tilbage til den Syge, for at høre hans Skriftemaal; derpaa skriftede ogsaa hans Hustru og den gamle Smed Jakob. De to Ledsagere indrettede imidlertid det fattige Sidekammer til et Kapel og ordnede alt til Messen.

En halv Time senere traadte den anden Præst i liturgiske Klæder hen til det lille Alter og Højtideligholdelsen af den hellige Messe begyndte i den Syges Hytte.

Resten lade vi den Præst selv fortælle, som har frembaaret det hellige Messeoffer.

»Aldrig nogensinde har jeg i en Domkirke eller i det andægtigste Kapel frembaaret det hellige Offer med en saa inderlig Rørelse som i denne fattige Stue, der mindede om Bethlehems Stald. Den gamle Jakob og Povls Kone kom-

municerede ved Altret; den syge Povl modtog den hellige Kommunion paa det Smertensleje, der for ham skulde være det sidste. Alle modtog den hellige Spise med den hjærteligste Andagt, og Protestanterne, der foruden Baadefolkene havde indfundet sig, bivaanede Gudstjenesten med den alvorligste Ærbødighed.

Imedens vi, efter at Messen var tilende, straks maatte ruste os paany til Afrejsen, holdt min Kollega i Hyttens Mellemrum endnu en lille dansk Prædiken; derpaa forestillede han os for de gode Folk, som slet ikke vilde slippe vore Hænder og takkede os i deres Hjærtensglæde med de ømmeste Udtryk. »Det var en Festdag,« sagde den gamle Jakob, »o kunde De dog blot blive hos os! Hvor-naar kommer der igen en Præst, som bliver hos os?« — Det gjorde os virkelig ondt saa hurtigt igen at maatte tage Afsked. Men vort Hverv var opfyldt, og vi maatte ile for til rette Tid igen at være ombord paa Damperen. — —

Hvem ere vel de tre Mænd, som saaledes til rette Tid indtraf hos Katholikerne i hin Hytte paa Færøerne?

Han, som frembar det hellige Messeoffer, er en berømt Forfatter ved Navn *Alexander Baumgartner*; hans Ledsager, som hørte Folkenes Skriftemaal, er en Præst af adelig Slægt: *Albert von Geyr von Schweppenburg*; den anden Ledsager, som hjalp til med at udruste Altret og at forberede det Fornødne til det hellige Offer, var den svabiske Greve *Max von Waldburg-Wolfegg*, nu Lehns greve og boende paa sit Slot ved Waldsee.

To høje Herrer af Adelstanden og en fremragende Lærd betjene de tre fattige og forladede Katholiker paa hin Ø: det er katholsk Kærlighed og Trofasthed!

Og hvorledes føjede det sig, at netop disse Besøgere kom op til den lille Klippeø?

Det har Gud sørget for. Ham var det, som gennem de danske Katholikers apostoliske Overhyrde drog Omsorg for at Præsten rejste til den nordiske Ø, for at opsøge de der levende Brødre og styrke dem med Kirkens Naademid-

ler. Men hvorfor just paa den Tid? Fordi Gud er alvidende og saa, at det just nu var den rette Tid. — —

Som Efterskrift kan anføres, at de tre Herrer, som stode ved den fattige Fisker Povls Sygeseng paa Færøerne og vare Vidner til hans sidste hellige Kommunion, senere besøgte hans Grav og beviste deres katholske Broder den sidste Ære. Det skete, da de atter vare komne tilbage til Færøerne fra Island, hvorhen de vare rejste, og hvor de havde opholdt sig i henved sex Uger. De standsede atter foran Byen *Thorshavn*, og Pater Baumgartner fortæller os Følgende:

»Straks ved Landgangen fik vi den bedrøvelige Meddelelse, at en af de Katholiker, som vi for syv Uger siden havde besøgt, den syge Povl Jensen, var død.

Den hellige Kommunion, som jeg havde rakt ham i hans fattige Fiskerhytte, havde været den sidste i hans Liv. Nogle blandt Protestanterne opfordrede straks efter Mandens Død meget indtrængende Provsten i Thorshavn til at benytte Lejligheden til paa en demonstrativ Maade at begrave »den Frafaldne« paa luthersk Vis, for saaledes i det mindste i Døden at annektere ham tilbage. Ganske kunde Provsten ikke tilbagevise denne Opfordring Povl maatte begraves, og man kunde ikke opbevare Liget indtil vi kom tilbage fra Island. Provsten overtog altsaa Begravelsen, men undgik derved alt, hvad der kunde hentyde til, at han endnu betragtede den Afdøde som Medlem af sin Menighed, og sagde meget mere til Folk, at den katholske Gejstlige vel om kort Tid vilde komme herover fra Island, for efter sin Ritus at bevise den Afdøde den sidste Ære. Kønnere og mere venligt kunde han ikke optræde. Da Kaptejnen havde sagt os, at vi først skulde sejle den næste Morgen Kl. 11, sendte vi straks Bud til Enken efter den Bortgangne og til den brave Smed Jakob, for at de om Morgenen tidligt kunde indfinde sig ved Graven. En Spadseretur ved Stranden førte os forbi Provstens Hus. Her boede i tredive Aar indtil for kort Tid siden Enken efter en Skibskaptejn, som under

en Storm havde fundet Døden i Bølgerne. Hun kunde fra sit Vindu se det Sted, hvor han gik under. Alle Forsøg paa at bringe hende bort, for ved et Bopælsskifte at adsprede hende, vare forgæves. Hendes eneste vemodige Trøst var at stirre ud paa Klipperne og Bølgerne, som engang havde opslugt hendes Ungdoms Drømme, hendes første Livslykke og dets Forhaabninger. P. von Geyr besøgte Provsten, der viste sig meget venlig. Vi Andre stege endnu videre op ad Klipperne, som indeluttede Thorshavns lille Bugt.

Da vi vare vendte tilbage fra vor lille Spadseregang, indtraf det uvelkomne Budskab, at vi allerede ved Midnat maatte sejle videre. Den fastsatte Sørgehøjtid for den afdøde Povl blev derved til en Umulighed. Der lod sig intet andet gøre, end i al Stilhed endnu om Aftenen at velsigne Graven og ved samme bede for den gode Sjæl. Da Hr. Hansen og Schweitzer hørte det, udtalte de strax Ønsket om at turde ledsage os. De fornødne Paramenter og Vievand havde vi allerede ved Haanden, og saaledes droge vi da atter ud i Retning af Missionshuset, hvor Thorshavns lille Kirkegaard i Nærheden af Kysten udbredte sig over Skrænten af en Høj, Et Par Færinger, som saa os gaa derhen, sluttede sig nysgerrigt til os.

Det var bleven sent, omtrent Klokken 10. Maanen skinnede over Havet, som laa drømmende ved vore Fødder, og over Øens melankolske Klippehøje. Jeg følte mig dybt greben, da jeg iført Stola og Rochet stod paa denne Kirkegaard, ved den første katholske Færings Grav, — ved en fattig Fiskers Grav, hvem jeg kun have set en Gang i Livet, men som dog i sin Egenskab af Katholik var mig en Ven og Broder. Saa venligt lød Bønnen: »Herre, ved hvis Forbarmelse de Troendes Sjæle hvile, hvis Legemer her blive begravede, værdige Dig at velsigne denne Grav og giv den din hellige Engel til Vogter, og befri deres Sjæle, som her blive jordede, fra alle Syndens Baand, for at de tillige med dine Hellige evindeligt maa glæde sig i Dig. Amen.«

Derpaa fulgte det ophøjede »Benedictus« og den trøste-

fulde Antifon: »Jeg er Opstandelsen og Livet; hvo som tror paa mig, skal leve, om han end dør, og hvo som lever og tror paa mig, skal ikke dø i al Evighed.«

»Et Kors kunde vi i Øjeblikket ikke plante paa vor gode Povls sidste Hvilested, fordi alt var kommet saa pludseligt; men vi kunde idetmindste med Vievand betegne Graven med det hellige Sejrstegn. P. von Geyr talte endnu nogle Ord til Minde om den Bortgangne, og vi bad et Par Fadervor for hans Sjælero. Vore ikke-katholske Venner vare synlig rørte over den simple Ceremoni og Kirkens skønne Bønner. Dr. Schweitzer sagde senere, at denne Aften havde været ham den mærkværdigste paa hele den lange Rejse. Jeg tror, at mange Ikke-Katholiker vilde føle lignende Indtryk, hvis de undertiden alvorligt og opmærksomt fulgte den katholske Gudstjeneste. Men der hører en vis Stilhed og Ro dertil, som man kun alt for let savner i Larmen af Storstads-Trafiken. Paa mig selv har hin Aftens højtidsfulde Stilhed og den ensomme Kirkegaard paa den fjærne Østrand efterladt et uforglemmeligt Indtryk.

»Det blev henimod Midnat, førend vi igen kom ombord paa Skibet, der lettede Anker. Klokkeren fire om Morgenen.«

Det er katholsk Kærlighed og Troskab, fremvoxet paa den sande katholske *Tros* Jordbund!

SANG

i Anledning af

Pastor Heidens Præstejubilæum.^{*)}

—o—

Mel.: Droslen slog i Skov sin klare Trille.

Lad din Lyras Toner højt nu klinge!
Sjung din Jubel ud af fulde Bryst!

---

*) Ved Festen i Hotel Kronprindsen.

Jubilaren vi vor Hyldest bringe;
 Tolke ham vort Hjærtes Tak med Lyst.
 Glad »Velkommen« blandt os vi ham byde,
 ham der blidt os drog saa mangen Gang.
 Højt i denne Kvæld hans Pris skal lyde,
 Ham til Hæder lyde skal vor Sang.

Hist hvor Romas Spir mod Himlen rækker,
 I Italia ved Tibrens Bred,
 Hvor hver Helligdom et Minde vækker,
 Hvor din Ungdoms skønne Tid hengled, —
 Der for Alterbord med vied' Hænder
 nu — for fem og tyve Aar du stod;
 Signed Brød og Vin, — mens Blikket vender
 Sig mod Himlen og til Korsets Fod.

Mon vel nogen Tid det skønne Minde
 Kan af Hjærtedybet slettes ud?
 Mon vel nogen Tid af Hu vil rinde,
 At du slutted Pagt med Kristi Brud?
 Hvad som Vidne Lateranet skued',
 Da til Herrens Præst du viet blev,
 Stedse dybt i Hjertegrunden lued'
 Med den Skrift, som Helligaanden skrev.

Hæderskransen for dig her vi binde,
 For hvad du os var de mange Aar;
 Aldrig skal af Tanke det os svinde,
 Glad med os du delte Livets Kaar.
 Fattig selv, — du lindred' Andres Byrde;
 For den Ringe slog dit Hjærte varm'.
 Du os alle var en trofast Hyrde,
 Slutted' Rig og Fattig i din Barm!

Tornefuld og stenet er den Ager,
 Som du pløjede i Gry og Kvæld.

Dog den Sæd, du lagde, spirer fager;
 Hvert et gyldent Korn betød — en Sjæl!
 Sjæleskaren voxer, -- de bli'r mange,
 Som faar Aandens Lys ved Troens Blus.
 Aar gaar hen, -- de Laderum bli'r trange;
 Rejses maa et større Herrens Hus. --

For den Gerning, som du for de Unge
 Kærligt i vor Skole har nedlagt —
 Derfor Tak idag vi dig udsjunge:
 Bedste Tak dig være her frembragt! --
 Sikker tro vi, dersom Gud dig skænker
 Aarene, hvorom vi bede trygt,
 Har du før paa næste Fest vi tænker
 Kirke ny og Skole dertil bygt. —

Mens vi Sølv-Jubelkransen slynge,
 Glad vi følge Hjertets dybe Trang;
 Og mens her i Flok og Rad vi synge,
 Tolke skal vort Ønske denne Sang:
 Højt i Kvæld skal leve Jubelpræsten!
 Gud ham signe med sin Naade stor!
 Leve længe skal han, Jubelgæsten!
 Sjung hans Pris i Jubilæumskor!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Det store Jubilæums-Aar 1900 er, som bekendt, et særlig mindeværdigt Aar for tre af den danske Missions Gejstlige, idet Aaret for deres Vedkommende ogsaa bringer med sig Mindet om 25 Aars præstelig Virksomhed. Den 20. Februar kunde saaledes, som meddelt her i Bladet, højærv. Pastor *F. Heiden* i Fredericia fejre sit 25aarige

Præstjubilæum, ved hvilken Lejlighed Jubilæren modtog talrige Beviser paa Anerkendelse og Hengivenhed. Den nye Maaned, vi have begyndt, bringer atter en saadan Mindedag, idet højærv. Pastor **Antonius Neuvel** ved St. Josefs Hospital paa Nørrebro kan fejre sit **25aarige Præstjubilæum** Tirsdag den **27. Marts**.

Pastor Neuvel er født i 1842 i Bispedømmet Haarlem i Holland, hvor han absolverede sine første Studier og tog Studentereksamen. I Oktober 1871 rejste han til Rom, for at fortsætte sine Studier ved Propaganda Kollegiet og senere at indtræde i den norske Mission. Efter at han med megen Hæder havde tilendebragt de theologiske Studier i Kristenhedens Hovedstad, præsteviedes han den 27. Marts 1875 og ansattes i August 1876 som Rektor ved den katholske Kirke i Alten i Norge. Et Aar senere, i Juli 1877 forflyttedes han til en lignende Stilling i Tromsø, hvor han virkede med Held i noget over sex Aar. Pastor Neuvel er saaledes vel kendt med Forholdene i et af Europas nordligste Missionsomraader.

I 1883, da der imidlertid var ankommen flere Præster af den saakaldte Salette-Kongregation til Norge, og Danmark paa samme Tid havde Mangel paa Præster, forlod Pastor Neuvel den norske Mission, for at indtræde i den danske, hvor han den 8. December 1883 blev Pastor Heidens Efterfølger og omsattes som Præst ved St. Josefs Hospital af apostolisk Præfekt *Herm. Grüder*, der, som bekendt, afgik ved Døden faa Dage efter. Den nuværende apostoliske Vikar, Biskop *von Euch*, stadfæstede kort efter Udnævnelsen og i Marts 1884 tiltraadte Pastor Neuvel Embedet ved Hospitalet. I 16 Aar har Jubilæren saaledes virket i Midten af den københavnske Menighed og det paa en Maade, som er al Ære værd. Hørende endnu til St. Ansgars Menighed, har Pastor Neuvel forstaaet at samle om sig en talrig Skare af Katholiker paa Nørrebro, som elske deres lille Hospitalskapel i Griffenfeldtsgade og paa samme Tid dog have bevaret Kærligheden til deres gamle Moderkirke i

Bredgade, hvor en stor Del af dem indfinde sig ved festlige Lejligheder. En ivrig og velordnet Vincentskonferents blomster ogsaa hinsides Dronning Louises Bro, og ved ihærdig Indsamling og flere Rejser i Holland er det ogsaa lykkedes at tilvejebringe et Grundstykke paa Nørrebrogade, hvor der en skønne Dag vil rejse sig en ny Kirke, for at blive Centrum for et nyt Sogn. Hans trøstende og velsignelsesrige Virksomhed blandt de syge Katholiker paa Hospitalet ville vi her ikke omtale nærmere; den er vel kendt af de af vor Menigheds Medlemmer, som have søgt Lægedom der, og mangen døende Katholik, hvis Helbredelse ej var Guds Villie, har han bistaaet der i den sidste Time.

— I Torsdags afrejste to St. Josefssøstre — Sr. *Efrem* og Sr. *Erasma* — med Dampskibet »Vesta« til Island, for at gjenoptage Sygeplejen i Hospitalet i Faskrudsford.

— I disse Dage vender højærv. Pastor *M. Osterhammel* efter en meget stormfuld Rejse tilbage med »Laura« fra Reykiavik paa Island.

— Søndagen d. 25. Februar afholdt Foreningen *Unio* sit aarlige Fastelavnsbal, som helt igennem var præget af den smukke Tone, der altid gør sig gældende ved Foreningens Fester. Deltagerne ialt 83, Medlemmerne med Slægt og Venner, samledes mellem 8 og 9 i City's elegante Selskabslokaler. Ved en lille Souper blev »Unio«s Skaal modtaget med udelt Begejstring. En nydelig Cotillon, Apotheose til Aaret 1900, og et livligt Bombardement med Confetti og Serpentin, som bragte Fastelavnshumøret endnu et Par Grader højere op, endte denne vellykkede Aften. Om Tirsdagen samledes Medlemmerne efter gammel Skik igen i de almindelige Mødelokaler og tilbragte under forskellige Løjer et Par muntre Timer sammen den sidste Aften før Fasten.

Amerika. Det nye officielle Direktorium for de forskellige Dioceseser i de Forenede Stater af Nordamerika viser, at den katholske Befolkning i de Forenede Stater beløber sig til 10,129,677 *Sjæle*. Kirkens Gejstlighed bestaar af 14

Ærkebiskopper, 77 Biskopper og 11,636 Præster. Blandt disse ere 8,660 Verdensgejstlige og 2,976 ere Medlemmer af religiøse Ordenssamfund. Kirkernes Antal er 10,339. Blandt disse have 6,400 faste Gejstlige og 3930 ere Missionsstationer, som blive betjente af Præster, som ere knyttede til andre Kirker.

Der findes 10 katolske Højskoler, 30 verdslige Seminarier med 2,630 Elever, og 79 religiøse Seminarier med 1,198 Elever; 178 Kollegier for Drengene, 662 Akademier for Piger og 3,811 Sogneskoler med 854,523 Elever. I 251 Vajsenhuse opdrages 35,453 Forældreløse. Antallet af Børn i katolske Institutioner beløber sig til 980,670.

Sammenligner man Statistiken fra 1899 med Statistiken for 1900, ser man, at den katolske Befolkning er voxet med 222,265 Sjæle. Præsternes Antal i det hennrundne Aar er voxet med 517 og Kirkernes med 337.

De største Diøceser ere: New York med 825,000 Katholiker; Chikago med 700,000; Boston 610,000; Brooklyn 500,000; Philadelphia 460,000; New Orleans 325,900; Pittsburg 280,000; Providence 275,000; Cleveland 275,000; Newark 272,490; Hartford 265,000; Baltimore 245,000; Milwaukee 237,900; Springfield 225,000; San Francisco 225,000; St. Paul 215,000; St. Louis 212,380; Cincinnati 190,000. Det mindste Dioces er Alaska med 1000 Katholiker.

Dødsfald

i St Ansgars Menighed.

8. Juli 1899: Arbejdsmand Bubandts Søn Christian Andreas (2 Aar). — 16. Juli: Garderobeforvalter Swahns Datter Stella Martha (4 Aar). — 17. Juli: St. Josefs Søster Johanne f. Taphorn (37 Aar). 19. Juli: Værftsarbejder Simonsens Datter Thora Stella (6½ Maaaned). — 23. Juli: Tapetserer Hejdes Datter Ellen Ingeborg (7 Dage). — 3. August: Arbejdsmand Levinsens Søn Hans Knud Benedikt (14 Dage). — 13. August: Forgylder Andersens Søn Lauritz (½ Aar). 16. August: Slagter Grumbrechts Søn Walther

(3 Maaneder). — 17. August: Tapetserer Mertz's Søn Christian Olaf (7 Maaneder). — 20. August: Kusk Petersens Datter Alma (3 Uger). — 20. August: Skomager Brunckes Hustru Caroline Christine Charlotte (51 Aar). — 10. September: Kunstgibser Antonio Stefani (46 Aar). — 13. September: Kammertjener Eittingshausens Søn Alfred Heinrich Georg (3 Maaneder). — 18. September: Snedker Lauritzseus Plejebarn Georg Lambrecht (2 Maaneder). — 2. October: Dugmager Adolph Reinholdt Theodor Kaschitzky (74 Aar). — 16. October: Sporvognsrenser Thorvald Alfred Schønbeck (51 Aar). — 28. October: Skrædermester Anders Andersen (79. Aar). — 1. November: Kabinetbud Pedersens Søn Gnstav Valdemar (10 Uger). — 5. November: Paraplymager Hoffmanns Søn Johannes Frantz (6 Uger). — 9. December: Porcelainsmaler Richard Vilh. Gustav Westphal (43 Aar). — 10. December: Cigarhandler Gundersens Datter Oda Hedvig Regine Vilhelmine (4½ Maaned). — 24. December: Gibser Gianninis Søn Orlando Giovanni Carlo (10 Aar). — 26. December: Enkefru Marie Magdalena Schreiber (81 Aar). — 31. December: Kammerherreinde Elisabeth Christine Eleonora Løvenørn (95½ Aar).

S.J.G. Tirsdag den 13. Marts, Aften Kl. 8½, afholder **St. Josefs Gilde** alm. Møde for alle Br. i „**Kongens Klub**“s Lokaler, Østergade 15. Stueetagen o. G.

Samme Aften afholdes **I. Grads møde**.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Møde hver Fredag Kl. 8 paa Ørstedesvej 10. — Alle indbydes venligst.

„Nordisk Familie-Bibliothek“.

De ærede Abonnenters Opmærksomhed henledes paa, at „Winnetou“ fremdeles vil udkomme, indtil Værket er færdigt. Kun er det mig ikke muligt at lade det udkomme anderledes end periodevis paa Grund af den ringe Tilslutning og tillige, fordi Udgivelsen volder mig Tab, som jeg kun vanskeligt kan bære. Men som sagt: Værket vil blive færdigt i Løbet af Sommeren.

Ærbødigst

Udgiveren.

En ung katolsk Pige søges til 1. Maj til København. Vedkommende maa gaa Husmoderen til Haande og forstaa at omgaaes med Børn. Ansøgninger til Grosserer C. Magnussen-M'Gregor, Basel (Schweitz).

† Det har behaget Herren den 26. Februar i Münster
 at bortkalde min kære Moder **Catharina Helmke** f. Vrede,
 83 Aar gl., styrket ved de hh. Sakramenter og efter et Aars
 Sygeleje. Hendes Sjæl anbefales til den kristelige Forbøn.
 R. I. P.

Randers, d. 27. Februar 1900.

A. Helmke,
Pastor.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 4. Marts. 1. Søndag i Fasten. — 5. M. Ferialdag.
 6. Ti. Ferialdag. — 7. O. (Tamperdag) Thomas af Aquin,
 Bekender og Kirkelærer. (Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ansgarius-
 foreningen). — 8. To. Johannes af Gud, Bekender. — 9.
 F. (Tamperdag) Ihukommelse af Frelserens h. Landse og Nag-
 ler. — 10. L. (Tamperdag) Fyrretyve Martyrer i Sebaste.
Søndag den 11. Marts. 2. Søndag i Fasten.

Korsvejsandagt: I St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften
 Kl. 8; i Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; i Jesu
 Hjærte Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8¹/₄; i St. Josefs Hos-
 pitals Kapel hver Fredag Kl. 7¹/₂.

Vincentskonferentsernes

Generalmøde finder Sted **Søndag den 4. Marts** Kl. c. 11¹/₂
 (efter Højmassen i St. Ansgars Kirke). Til Mødet, som afholdes
 i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes herved indtrængende
 alle aktive og bidragydende Medlemmer samt Æresmed-
 lemmerne. Til Fælleskommunionen i de resp. Konferens-
 kirker er samme Dag ifølge Statutterne knyttet en fuldkommen
 Aflad, som i Aar maa ofres for de Afdøde.

St. Andreas Kollegiet. Højjærv. Hr. Pastor L. Günther
 vil paa Fredagene i Fastetiden Kl. 8 Aften (første Gang Fredag
 den 2. Marts) i St. Andreas Kirken holde følgende Foredrag
 til Forsvar for Troen paa Gud og Kristus: 1. Et Verdens-
 fænomen. 2. Sidste Aarsag og dybeste Grund. 3. Røsten oven-
 fra. 4. Modsigelsens Tegn. 5. Ødelæggelse og Genoprettelse.
 6. Staden paa Bjærgtet.

Rosenkransbroderskabet holder sit sædvanlige maa-
 nedlige Møde med Procession i St. Ansgars Kirke **Søndag**
 den 4. Marts Kl. 6 Aften i Forbindelse med Fasteandagten. —
 Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broder-
 skabets Faner.

Mødreforeningen. Tirsdag den 6. Marts Kl. 8¹/₄ læses i
 St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og
 Anliggender. — Efter Messen holdes et kort Foredrag.

Katholsk Foredrag i Ringsted: Søndag den 11. Marts
 Kl. 7¹/₂ Aften i Hotel Casino.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 10.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmægergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen: Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 10.

Søndagen den 11. Marts.

1900.

Indhold: Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden. Pave Leo XIII. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Bekendtgørelser.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barmhjertighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,
Hs. Helligheds Husprælat,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island,

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats Troende.

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren!

»Jesus Kristus, som er Gud over alle Ting, være
højlovet i Evighed! (Rom. 9, 5.) Lovet være Gud og

vor Herres Jesu Kristi Fader, som har velsignet os med al aandelig Velsignelse, med himmelske Goder i Kristus; og . . . . . som har lagt alt under Kristi Fødder, og sat ham til Hoved over hele Kirken, der er hans Legeme.« (Eph. 1, 3.) — Saaledes tilraabte fordem den h. Apostel Paulus de første Menigheder, dem han ved sin apostoliske Prædiken havde vundet for Herren; med disse Ord hilse ogsaa Vi Eder, nu, da Vi atter i Begyndelsen af den h. Fastetid efterkomme vor Hyrdepligt og forkynde Eder i Kirkens Navn den Naadens Tid, i hvilken »Gud skal holde sig nær til Eder, om I holde Eder nær til Gud.« (Jacob 4, 8.) Atter er et Aar henrundet, siden Vi sidst talte til Eder; det gamle Kirkeaar er gledet bort og udløbet i Tidens Strøm med Alt, hvad vi i det saa og oplevede, med dets Sorger og Bekymringer, med dets Glæder og Lidelser, med dets smilende Forhaabninger og bitre Skuffelser, — og aldrig, aldrig mere vender det tilbage. Men i Tidens Kredsløb staa vi atter foran den hellige Tid, som Kirken kalder en Frelsens Tid. Seer da fremad, mine Brødre, seer hen til den mægtige Bodsprædiker, til Dødens og Forgængelighedens Herold, der aabner de hellige Dages Række, og lytter til, hvad den alvorsfulde Askeonsdag forkynder Eder: Bod og Ruelse, men ogsaa frejdigt Haab og himmelsk Løn. Idet vor hellige Moder, Kirken, strøer Asken paa Eders Hoveder, vil den minde Eder om, at alt, hvad der blænder og beruser, forgaar med Jordelivet, at al Verdens Glans og al Herlighed bortvejres som Støv og Aske ved Vindens Pust; men Kirken lærer os tillige, at om vi end ere Støv, og vore Dage end ere som et Blomster paa Marken, der falmer og visner, saa ere vi dog ogsaa tillige Guds udødelige Børn, udvalgte Arvinger til hans himmelske Rige, Medarvinger af hans enbaarne Søn, og den tilraaber os derfor med Apostelen: »Vandrer som Lysets Børn.« (Eph. 5, 8.) Kirken forkynder os alle jordiske Tings Forkrænkelighed, for at vi desto tillidsfuldere skulle henvende os til ham, som er alle gode Gavers Giver, og hos hvem der ikke er Forandring

eller Skygge af Omskiftelse; den prædiker os Døden, for at vi skulle se op til Barmhjertighedens Morgensol, der har besøgt os fra det Høje og leder vore Fødder paa Frelsens Vej.

Den h. Fastetid nærmer sig atter. Og hvorledes skulde Vi vel paa Dørtærskelen til denne Naadens Tid kunne hilse Eder med en skønnere Hilsen end med hine apostoliske Ord: »Lovet være Gud Fader, og lovet være Jesus Kristus!« Ja, lovet være »Jesus Kristus, den samme i Gaar og i Dag og i al Evighed.« (Hebr. 13, 8.) Velsignet og lovprist være hans hellige Navn, thi »hans Navn er ophøjet over alle Navne. Og der er ikke Frelse i nogen anden; thi der er intet andet Navn under Himmelen givet Menneskene, hvorved vi skulle frelses. Derfor skulle i Jesu Navn alle Knæ bøje sig, deres, som ere i Himmelen og paa Jorden og under Jorden, og enhver Tunge skal bekende, at den Herre Jesus Kristus er i Gud Faders Herlighed.« (Apost. Gj. 4, 12. — Phil. 2, 10.)

Saaledes tale Apostlene med from Begejstring om Jesu Kristi Herlighed. O, hvor trænge vi ikke til atter og atter at overveje disse Ord for at styrkes ved dem, vi, som staa midt ude i Nutidens urolige Verdensliv. Har du ikke tidt følt det, min Kristen, at der har lagt sig som en klam Taage om dit Hjertes Tros- og Kærlighedsliv, naar du har færdedes i dette Liv? Har du ikke mange Gange følt Trang til dette lettende og begejstrende Ord, som fordem lød fra Apostlenes Læber? Er vort Nutidsliv endnu kristeligt i sin daglige Færd, er det endnu gennemsyret af Kristi Aand? Faar den apostoliske Lovsang over Frelserens Guddom og Herlighed endnu Lov til at sætte sit Præg paa det offentlige Liv alle hine Steder, hvor Folkets Hjærte banker og jubler? Hvor ere de Folkemøder, der aabnes og sluttes med den apostoliske Hilsen? Man har talt om Folkets Afkristning. Med Rette; mange Steder har Folkets brede Masse vendt sig bort fra det, som tjener til dets Frelse; det

Synlige og Sanselige gribes, det Aandelige og Overnaturlige vrages. Det Eneste, man endnu vil anerkende, er en Religion uden Aabenbaring og uden Autoritet, en Alverdensreligion, som holder Helvede for et overvundet Standpunkt og laver sig en Himmel, der er vid og rummelig nok for Alle uden Forskel, for de Skyldige og Ikke-skyldige, for Hedninger og Afgudsdyrkere, for Jøder og Muhammedanere, for Kristne af alle Farver og Sekter. Ser man, hvad der nutil dags i kristne Lande bydes det kristelige Folk ved en tøjlesløs Presse og umoralsk Litteratur, hører man om, hvad der fremstilles paa offentlige Scener under Manges utilslørede Bifald, bliver man Vidne til, hvorledes der fra høje og lave Steder, fra Højskolernes Lærestole og fra Folkeforsamlingernes Tribuner lades haant om de fundamentale kristelige Sandheder, om Jesu Kristi Frelsergerning og Menneskehedens Forløsning, — da forekommer det Os, som om den profetiske Sanger David levede i Vore Dage, naar han i den 2. Psalme udbryder: »Hvorfor fnyse Hedningerne, og grunde Folkene paa Forfængelighed? Jordens Konger fremstille sig, og Fyrsterne raadslaa tilsammen imod Herren og imod hans Salvende, sigende: Lader os sønderrive deres Baand og kaste deres Herredømme fra os.« Men om end Psalmisten ser Oprøret imod Gud og hans enbaarne Søn Jesus Kristus, saa frygter han dog ingenlunde. Han fortsætter: »Den, som bor i Himlen, ler ad dem, Herren bespotter dem. Derfor, I Dommere paa Jorden, handler klogeligen, lader Eder undervise! Tjener Herren med Frygt og fryder Eder med Bæven. Følger Sønnen, at han ikke bliver vred, og I skulle omkomme paa Vejen, naar hans Vrede om et Lidet skal optændes; salige ere Alle de, som forlade sig paa ham.« (Ps. 2.)

Saa handler da klogeligen, mine Kristne, og lader Eder undervise! Vi have i Dag begyndt med at tilraabe Eder: *Lovet være Jesus Kristus!*

Hvad udfordres der da til, at denne Lovprisning bliver mere end et Mundsvejr, at den meget mere bliver et Hjærte-

ord, der tjener til Retfærdighed og lader det evige Liv fremvælde af sit Dyb?

Troen, den kristelige Tro, er Fundamentet for Kristenlivet. »Uden Tro er det umuligt at behage Gud.« (Hebr. 11, 6.) »Hvo som tror, dømmes ikke; men hvo som ikke tror, han er allerede dømt, fordi han ikke tror paa Guds enbaarne Søns Navn.« (Joh. 3, 18.) »Hvo som ikke tror paa Sønnen, han skal ikke se Livet, men Guds Vrede forbliver over ham.« (V. 36.)

I Sandhed Alvorsord; vægtige ved deres Indhold, klare i deres Ordlyd, langt, uendeligt langt rækkende ved deres Følger, thi de bære Evighedens Skæbne i deres Skød.

Men med Nødvendighed rejser sig her det Spørgsmaal: *Hvad* skulle vi tro for at blive salige? Vi besvare dette overmaade vigtige Spørgsmaal med det korte og alt indbefattende Svar, som de henrundne kristne Aarhundreder, som vore Forfædre og Lærere i Troen give os: Vi alle maa tro, hvad Kristus har lært, og hvad han ved den sande Kirke vedbliver at lære os. Thi uden *Kristus* ingen *Frelse*; uden den sande *Kirke* ingen *Kristus*.

Lad os da se, hvorledes baade Forstandens Fordringer og Hjærtets Krav finde Hvile i dette Svar, hvorledes det tilfredsstillende de Smaa i Aanden saavel som de Store paa Videnskabens Højsæde. Thi hvad enten vi ere Høje eller Lave, Enfoldige eller aandeligt Udviklede, i Grunden ere vi Alle uendelig smaa lige overfor den aabenbarede evige Sandhed.

Uden Kristus ingen Frelse. Betragter Verden, som den er, fuld af Ufred, fuld af Synd og Uretfærdighed. Tilbøjelig til det Onde fra Ungdommen af, »gør Mennesket ikke det Gode, som han tildels erkender og vil, men det Onde, som han ikke vil.« (Rom. 7.) Hvem forsoner den fornærmede guddommelige Retfærdighed? Hvem giver Mennesket Kraft til at overvinde den medfødte Tilbøjelighed til det Onde og til at bestemme sig for det Gode? Apostelen svarer derpaa: »Guds Naade ved Jesus Kristus vor Herre.« (Rom. 7, 25.)

Og atter er Verden ikke blot en Afgrund af Synd og aandelig Afmagt, den er ogsaa en Afgrund af Blindhed og Vildfarelse. Fornuftens matte Lys naar ikke langt, selv om det ikke bliver fordunklet ved det Taageslø, som den menneskelige Lidenskab lægger over det. Aarhundredernes Historie er her en overbevisende Læremester. Utallige Filosofer troede at have fundet de Vises Sten, at have opdaget Sandhedens Kærne, men de efterfølgende Slægter have stedse igen været Vidne til, at det er bleven nedbrudt, som menneskelig Visdom havde opført. Men Verden har *Sandheden* Behov. Ja, *Naade* og *Sandhed*, dertil trænger Mennesket. Til denne Erkendelse ere de ædleste og dybsindigste Aander i enhver Tidsalder komne, — eller rettere sagt: Gud selv har ført dem dertil. Jøder og Hedninger haabede paa en guddommelig Forløsning, Jøder og Hedninger ventede en Frelser fra Synden og Vildfarelsen og al den Elende, som følger dermed, Jøder og Hedninger havde kun én fælles Længsel, og naar Profeten Isaias udraaber: »I Himle, drypper fra oven! og Skyerne nedregne den Retfærdige! Jorden aabne sig og lade Frelseren fremspire!« saa var dette Menneskehedens fælles Raab om Hjælp i dens dybe Elenighed.

Han kom ogsaa, den længselsfuldt forventede, han kom i Tidens Fylde, da Menneskeheden tilstrækkelig var forberedt paa ham. Han kom, som Evangelisten skildrer ham, »som den Enbaarne af Faderen, fuld af Naade og Sandhed; thi saaledes har Gud elsket Verden, at han har hengivet sin enbaarne Søn, for at Enhver, der tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv.« (Joh. 3, 16.)

Han kom med *Naaden* som Guds-Lammet, der borttager Verdens Synder. Paa Korset gjorde han Fyldest for vore Synder, der udslettede han den Fordømmelsens Haandskrift, som var os imod, der hengav han sig selv til Løsepenge for alle, som den ene Midler imellem Gud og Men-

neskene. Dér har han erhvervet os Faderens Naade, Kraften til alt godt. *Ser der Naaden!*

Han kom med *Sandheden*, med den *hele Sandhed*. Thi ligesom Guddommens Fylde bor i ham, saaledes ere ogsaa »alle Visdommens og Kundskabens Skatte skjulte i ham.« (Col. 2, 3.) Vel besad Jøderne Sandheden, men de havde ikke den hele Sandhed, de havde, som Apostlen Paulus siger, »kun Verdens Børnelærdomme,« Sandhedens Begyndelsesgrunde. Vel er ogsaa vor Fornuft et Lys, som skal hjælpe os til at erkende og til at prøve, til at forske og til at spørge: Hvorfra og hvortil er alt; hvorfra og hvortil er jeg selv? Men hvor ofte lader dette Lys os ikke i Stikken og bliver til en Lygtemand, der fører os ud til de gyngende og farlige Grunde, der opluge i Stedet for at bære. Hvilken Usikkerhed og hvilken Afmagt, hvilken Tvivl, hvor dette Lys alene skal vise os Vejen til Evigheden! Jesus Kristus, Guds enbaarne Søn er alene »det Lys, som oplyser ethvert Menneske, der kommer til denne Verden.« (Joh. 1, 9.) Han har løst alle Spørgsmaal for Tid og Evighed. Han alene har lært den sande Dyd, — han alene er Sandheden og Livet. Uden Kristus, Højtelskede i Herren, ingen Naade, uden Kristus ingen Sandhed, — uden Kristus ingen Frelse.

Vi maa altsaa tro, hvad Kristus lærer os! Men vi tilføje da: hvad Kristus lærer os ved sin sande Kirke; thi uden den sande Kirke ingen Kristus. *Ja, uden den sande Kirke, gives der ingen Kristus.* Har Kristus nemlig erhvervet os Naaden ved sit uendelig kostbare Offer. saa kan denne Naade aabenbart kun komme dem tilgode, som sætte sig i Forhold til den, som opfyldte de Betingelser, hvortil denne hans Naade er knyttet. For den, der er denne Fordring overhørig, maa Kristus og hans Naade siges ikke at være til.

Enhver Modstand eller Uvirksomhed gør Kristi Naade til et dødt Begreb. Har Kristus lært Sandheden, den hele Sandhed, saa kunde han ikke være tilfreds med, om Menne-

skene kun vilde antage Et eller Andet af hans Lære eller fortolke hans Ord efter deres eget Forgodtbefindende; thi han er kommen til Verden for at aflægge Vidnesbyrd om Sandheden, om den hele Sandhed. »Jeg er dertil født,« har han engang sagt til Pilatus, »og derfor kommen til Verden, at jeg skal give Sandheden Vidnesbyrd. Hver den, som er af Sandheden, hører min Røst.« (Joh. 18, 37.) Det, som det derfor kommer an paa, er, at vi nøje lære de Vilkaar at kende, til hvilke Naademeddelelsen er knyttet, og at vi faa tilforladelig Kundskab om *hans* Lære, om hans *hede* Lære.

Det store Spørgsmaal for vor Kristentro bliver altsaa: Hvorledes sker det? Hvorledes faa vi sikkert, tilforladeligt, ubedrageligt at vide, hvortil Herren har knyttet sin Naade, og hvad han har lært?

Kristus lever ikke længer legemlig, synlig i vor Midte; hans livsalige Ord naar ikke mere, som i Aposteltiden, Menneskenes Øren. Han har heller ikke skrevet Noget. Vel have nogle af hans Disciple mange Aar efter hans Himmelfart udgivet enkelte Skrifter, dem vi nu kende og holde højt i Ære som det nye Testamentes Skrifter; men intetsteds have de sagt, at disse Skrifter indeholdt Alt, hvad han har lært og gjort. Endnu mindre have de skrevet saa tydeligt og gennemsigtigt, at alle Menneskene let kunde forstaa Alt. Har ikke allerede Apostlen Petrus sagt om Paulus' Breve, at der er i dem »nogle Ting vanskelige at forstaa, hvilke de Ukyndige og Ubefæstede fordreje til deres egen Fordærvelse!« Erfaringen har stadfæstet det. Her siger En: det og det er indeholdt i disse Skrifter; der siger en Anden: Nej, det findes ikke i dem. Her stemme to overens i, at en bestemt Sandhed er indeholdt i dem. Men nu Fortolkningen! Den Ene siger: det er saaledes at forstaa! Nej, det være langtfra, siger den Anden, jeg finder netop det modsatte deri! Ja, om vi blot paa menneskelig Vis, ad Videnskabens Vej, eller under den Helligaands individuelle og vilkaarlig antagne og ved ingen Autoritet

garanterede Ledelse skulde af disse Skrifter lære de Betingelser at kende, til hvilke Herren har knyttet sin Naade, — naar vi paa denne usikre og utilfredsstillende Maade maatte søge Sandheden, maatte finde den *hele Sandhed*, — ja, saa vilde Kristendommen blive til et Stridsæble, til et Phantom, den vilde avle Trætte og Kiv i Stedet for Troens Enhed, og Kristus, Naade og Sandhed vilde svinde bort under vore Hænder.

Nej, Herren har ikke villet lade os blive ene, uden Førere paa Livets Vej, uden Fyrtaarn i Livets Bølgegang; han har baaret fuldkommen Omsorg for os. Han har efterladt et *ufejlbart Lærceembede*. Han udvalgte Disciple og underviste dem i tre Aar, for at de engang kunde fortsætte hans Værk. Til dem sagde han — og disse hans Ord gælde alle deres retmæssige Efterfølgere: »Ligesom min Fader har sendt mig, saaledes sender jeg Eder. Mig er given al Magt i Himlen og paa Jorden. Gaar derfor hen og lærer alle Folk, idet I døbe dem i Faderens Sønnens og den Helligaands Navn.« Men for at de 12 kunde lære retteligen, samt afgøre enhver Strid, der kunde opstaa, tilføjede han: »See, jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende.« (Math. 18, 20.) Og »Faderen skal give Eder Sandhedens Aand, som skal lære Eder. Alt og minde Eder om Alt, hvad jeg har sagt Eder. (Joh. 14, 20.) Og til en af dem sagde han i Særdeleshed: »Du er Petrus, (Klippen) og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den. (Math. 16, 18.)

Saaledes blev Apostlene Kirkens Lærere, saaledes blev Petrus denne Kirkes Grundsten. Denne guddommelige Indstiftelse skulde vedvare til alle Tider. Apostlene blev sendte til alle Folkeslag, og disse skulde alle lytte til deres Prædiken. Thi han sagde: »Hvo som hører Eder, han hører mig, og hvo som foragter Eder, han foragter mig; men hvo som foragter mig, han foragter ham, som har sendt mig.« (Luk. 10, 16.) »Hvo som ikke hører

Kirken, han være for dig som en Hedning^a og Tolder. (Matb. 18, 17.) »Den er Sandhedens Støtte og Grundvold.« (1. Timoth. 3, 15.) Ser der, mine Brødre, i Herrens klare og bestemte Ord de Grundtræk, han har givet sin Kirke, de Betingelser, til hvilke han har knyttet vor Frelse. Kun hans Kirke, den sande Kirke, altsaa den kristkatholske Kirke, kan lære os den hele Sandhed at kende. Udenfor den findes ikke den Naade, som Kristus har erhvervet os, ikke den Sandhed, som Kristus har forkyndt os, — udenfor den ingen Kristus. Hvad følger heraf? At vi alle maa tro, hvad Kristus lærer os ved sin sande Kirke.

Kun saaledes kunne vi blive sikrede imod at blive en Kastebold for fejlbare Menneskers skiftende Meninger, kun saaledes kunne vi finde et trygt og tilforladeligt Svar paa alle de Spørgsmaal, hvis rette Løsning enhver søgende Menneskeand higer efter.

Vor hellige katholske Kirke er vor ufejlbare Læremester i Troen; vor hellige Kirkes synlige Overhoved er vor Herres Jesu Kristi ufejlbare Stedfortræder her paa Jorden, Kristus er ikke død, men lever endnu, han lever i den Kirke, han fra Begyndelsen har sendt den Helligaand, for at denne, som Sandhedens Aand, uadskilleligt skulde være Kirkens Livsprincip; han lever i denne sin Kirke, thi han har bygget den paa en Klippe, som Helvedes Porte aldrig skulle overvælde.

(Fortsættes).

Pave Leo XIII.

— 0 —

Et rigt velsignet 90-aarigt Liv fuldendte vor h. Fader Pave Leo XIII. i Fredags, den 2. Marts. og i en Alder, som ellers kun bliver faa Dødelige til Del, styrer den gamle, ærværdige Pave med utrættelig Iver Kirken, for hvis Børn han paa Julefestens Vigilie ved Aabningen af Jubelaaret paa

en fremragende Maade aabnede Kirkens rige Naadeskatte. En svær Sygdom, som nødvendiggjorde en ikke ubetydelig Operation, har Leo XIII. trods sin høje Alder lykkelig overstaaet for nogle Maaneder siden, og nu se vi den ophøjede Præsteolding træde ind i sit 91. Leveaar med en næsten fænomenal Friskhed.

I en Alder, i hvilken Kraften til at virke allerede er endt for de fleste Menneskers Vedkommende, blev Leo XIII kaldet til det højeste og vanskeligste Embede paa Jorden; næsten uoverskuelige Vanskeligheder optaarnede sig fra alle Sider foran ham, allerede den Gang gjorde han i legemlig Henseende Indtryk af en svag Olding, og der var vel Ingen, som anede, at denne gamle Pave skulde overskride det nye Aarhundredes Tærskel. Aabenbart viser det guddommelige Forsyns Styrelse sig deri, at der i den anden Halvdel af det 19. Aarhundrede med dets Storme og Virvar kun sad to Paver paa Petri Trone, og oven i Købet to Paver, hvis Navne maa regnes blandt de mest glimrende blandt de mange berømte Navne. som findes i den lange Række af Petri Efterfølgere. Den store *Pius IX.* blev efterfulgt af den store *Leo XIII.*, en Hyrde, en Fader, en Lærer for Nationerne i Ordets sandeste Betydning. Da *Pius IX.*, højtbedaget og efter et hæderkronet Pontifikat, som overskred Petri Aar tilbagegav sin ædle Sjæl i Herrens Hænder, rettede man med ikke ringe Beklemthed Blikket mod Vatikanet i Rom, hvor Kardinalerne vare forsamlede til Konklave; hvem, saaledes spurgte man sig, vil vel blive kaldet til at styre Petri Skib gennem Tidens brusende Vover? Men et Jubelraab brusede hen over hele den katholske Verden, da Efterretningen udbredte sig, at de fleste Stemmer i Kardinal-Kollegiet, som var forsamlet i Konklavet, havde forenet sig om Ærkebiskoppen af Perugia og den romerske Kirkes Camerlengo, *Joakim Pecci.* som havde valgt til Navn *Leo XIII.* Hans store aandelige Begavelse, hans diplomatiske Dygtighed, hans Sjæleiver var kendt i vide Kredse.

Men i Jubelen blandede sig ogsaa ængstelige Stemmer.

Som næsten aldrig tilforn var Kirken omringet af Farer. Heftige Kampe rasede imod den i mange af Europas Lande, i henved otte Aar havde Pavedømmet været berøvet Kirkestaten, Paven var indskrænket til Vatikanet, hvilket han ikke kunde forlade uden Fare, og mangen Modstander af Kristendommen og af Katholicismen i Særdeleshed havde hengivet sig til det forfængelige Haab, at det Tidspunkt ikke var langt borte, da det skulde være forbi med Pavedømmet og med Kirken. Og den nyvalgte Pave stod endydermere allerede i en fremrykket Alder; kun faa Dage, og han endte sit 68. Leveaar! Hvor længe vilde det vel forundes ham fra Petri Stol at styre Kirken, og vilde han vel have den nødvendige Kraft dertil? Nu, efter 22 Aars Pontifikat, trænge disse Spørgsmaal ikke til noget Svar. Kendsgerningerne give det bedre end Ord vilde være i Stand til. Med et Ørneblik overtog Oldingen sit ophøjede Embede, med fast Haand underkastede han sig dets Opgaver, med ungdommelig Kraft har han med Guds øjensynlige Hjælp gennemført dem. Pavedømmets Modstandere mente falskelig, da Leo XIII. i sin Tid blev valgt, at nu var det forbi med Pavedømmet og at Dødsstødet snart vilde komme; imidlertid er Pavedømmet i vore Dage mægtigere og indflydelsesrigere end nogen Sinde tilforn. Katholiker og Anderledestroende ere enstemmige i at anerkende og beundre vor h. Faders Daadskraft og Visdom, og hans Ord finde ogsaa fortjent Anseelse i Fyrsternes Raad; for Kirken, som blev lænkebunden og forfulgt fra alle Sider, er det væsentlig formedelst hans Bestræbelser atter oprundet bedre Dage; de afbrudte Forbindelser med de forskellige Regeringer ere genoprettede, de ledige Bispesæder ere atter besatte, en ordnet kirkelig Forvaltning atter indrettet. I mange europæiske og ikke-europæiske Lande er Hierarkiet ordnet paany; i ikke-saa faa oversøiske Lande har Kirken atter optaget og udvidet Missionsvirksomheden.

Med særlig Iver og Omhu virker Leo XIII. for *Genforeningen* af alle ikke-katholske Kristne med Enhedens

Midtpunkt og ikke uden Resultat; hans Ord ere ikke alle Vegne faldne paa en stenet Grund, de have ogsaa fundet god Jordbund, som giver os Haab om de skønneste Frugter. Heller ikke tør vi glemme Pave Leos Bestræbelser for Gennemførelsen af den kirkelige Disciplin, for Videnskaberne Blomstring, — i hvilket Øjemed han aabnede Vatikanets Arkiver og i høj Grad letteliggjorde Bibliotekets Afbenyttelse — for Freden blandt Nationerne, for Afskaffelsen af Slaveriet og for Forbedringen af Arbejdernes Kaar; kort sagt, der gives næppe en Gren af det kristelige Liv og den menneskelige Kultur, som han jo ikke har skænket sin Omsorg og Opmuntring.

Pavedømmet faar stadig nye Opgaver, Leo XIII. erkender dem straks med en vidunderlig Skarpsynethed og tager dem uden Tøven og med usædvanlig Energi i sin Haand. Hans Blik overskuer hele Jorden og hans Visdom finder overalt det rigtige Raad, den rigtige Daad. Guds Haand, som styrer Alt, har rigelig udgydt sin Velsignelses Overflødhedshorn over Pave Leo XIII., og naar vi i vore daglige Bønner stedse ihukomme vor h. Fader, ville vi som hans taknemlige og lydige Børn opløfte vore Hænder og vort Hjærte mod Himlen og bede: »Gud, ophold og bevar vor h. Fader, Leo XIII., endnu i mange Aar til hans og hele Kirkens Velsignelse og til dit højhellige Navns større Forherligelse!«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. (P.) *Vincentforeningens* tre Konferencer for København og Frederiksberg holdt deres første Generalforsamling for i Aar Søndagen den 4. Marts. Hans Biskoppelige Højærværdighed den Apostoliske Vikar præsiderede. Mødte |vare 35 Brødre. Sekretæren forelagde Beretningen for Aaret 1899, der |skal sendes til Foreningens

Generalraad i Paris. Konferencernes samlede Indtægt havde været 1017 Kr., den samlede Udgift 1084 Kr. Blandt Indtægterne kunne fremhæves 230 Kr. fra St. Antonius Bøssen, som uddeltes af St. Ansgars Konference, og 173 Kr. indkomne ved »Kransekort«. Beholdningerne, der ved Aarets Begyndelse havde været 1221 Kr., vare ved Aarets Slutning 1154 Kr., hvilken Beholdning væsentligt hidrører fra de 1000 Kr., der for et Par Aar siden tilfaldt St. Ansgars Konference ved testamentarisk Gave fra afdøde Urmager Olsen. Antallet af aktive Medlemmer var 45, af kun bidragydende 25. Det gennemsnitlige Antal af ugentlig besøgte og understøttede fattige Familier var 32. Af Nordisk Ugeblad uddeles 28 Eksemplarer til Fattige. Konferencernes Bibliotheker indeholde 814 Bind. St. Ansgars Konferencens Bibliothek, der forestaas af Hr. Lærer Ertner, havde i Aarets Løb udlånt 276 Bind til 25 Familier. Flere af de nyere katolske Skrifter ønskes til Bibliotheket.

Hans Biskoppelige Højærværdighed opfordrede Konferencerne til at overveje, om de vilde deltage i en Pilgrims-tur til Odense i Sommer; det var nemlig i Aar 800 Aar, siden Kong Knud den Hellige blev kanoniseret. Han mindede derhos om Apostelens Ord: »*Charitas Christi urget nos*«, d. e. »Kristi Kærlighed trænger os«, og opmuntrede Brødrene til Iver i Næstekærlighedens Tjeneste.

Paa *Ansgariusforeningens* ordinære Generalforsamling den 28. Januar i Forbindelse med en ekstraordinær Generalforsamling den 25. Februar, ere Foreningens Love blevne ændrede, saaledes at den gejstlige Øvrigheds Indflydelse paa Foreningens og Bladets Ledelse er bestemt fastslaaet. Disse nye Love ere nu stadfæstede af den højærværdigste Biskop og ville i næste Maaned blive omsendte til Foreningens Medlemmer. Paa den ordinære Generalforsamling genvalgtes hele den afgaaende Bestyrelse. Formanden, cand. mag. *H. Kejser*, har i Henhold til de nye Love opnaaet biskoppelig Anerkendelse.

— (X.) Tirsdag den 6. Marts afholdtes i Skolelokalerne i Bredgade det sidste af de tre Møder, der i Vinterens Løb ere blevne foranstaltede for at samle Hovedstadens katolske

Kvinder. Det var ligesom alle foregaaende Møder — saavel i denne som forrige Vinter — overmaade talrigt besøgt, og paa Alles Ansigter var det at læse, at Forventningen om at tilbringe en hyggelig Aften ikke var bleven skuffet hos Nogen.

Formaalet med disse Sammenkomster var fra Tid til anden at samle alle Hovedstadens katholske Kvinder af de fattigere Stænder og give dem Lejlighed til at lære hinanden at kende; paa Grund af Byens store Udstrækning er det jo aldeles umuligt, at de, der f. Eks. bo paa Amager, nogensinde skulde faa Lejlighed til at træffe sammen med deres Troesfæller paa Østerbro eller en af de andre Broer. Det har derfor vist sig som en meget heldig Idé paa denne Maade at føre dem sammen, der ellers aldrig vilde mødes, og derved minde dem om det fælles Baand, der holder dem alle sammenslyngede i Troens Enhed.

I Spidsen for hele dette Foretagende staar Fru Lehnsbaronesse *Stampf-Charisius*, der modtager en udmærket Medhjælp af en hel Stab af Damer fra de mere velhavende Kredse; netop fordi disse Dameres Tal er saa glædeligt stort, er det umuligt at fremdrage de enkeltes Navne, omendskønt det langtfra vilde være ufortjent.

Naar der ved Møderne er af Damerne blevet serveret The og Wienerbrød for de Indbudne — under hvilket Samtalen gaar livligt mellem Damerne og deres Gæster, samt mellem de sidste indbyrdes — bliver der afsungen en Salme eller en smuk Sang, hvorefter en af Damerne taler om et Æmne, der kan have særlig Interesse for Mødrene i et kristeligt Hjem, eller ogsaa oplæser man en Fortælling, der kan ligesom kaste et Skær af Poesi hen over et Liv, der ellers kun fyldes med Arbejde og Kamp for Udkommet. Hidtil har den højærværdigste Hr. Biskop saa plejet at besøge Møderne med et kort Besøg senere hen paa Aftenen og saaledes give dem en passende Afslutning, idet han efter at have rettet nogle varme Ord til de forsamlede Kvinder, gav dem alle sin biskoppelige Velsignelse.

Det er ikke vanskeligt at forudsige, at der til næste Vinter vil findes ikke faa blandt vore katholske Hjem, hvor man med Glæde vil afvente Indbydelsen til et af de Møder, der forhaabentlig ikke ville udeblive.

S. J. G. Tirsdag den 13. Marts, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder St. **Josefs Gilde** alm. Møde for alle Br. i „**Kongens Klub**“s Lokaler, Østergade 15, Stueetagen o. G.
Samme Aften afholdes **I. Gradsmøde**.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**,
134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade.
Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 11. Marts. 2. Søndag i Fasten. — 12. M. Gregor, Pave og Kirkelærer. — 13. Ti. Ferialdag. — 14. O. Ferialdag. — 15. To. Ferialdag. — 16. F. Ihukommelse af Frelserens hl. Ligklæde. — 17. L. Patritius, Biskop og Bekender, Irlands Apostel.

Søndag den 18. Marts. 3. Søndag i Fasten.

Korsvejsandagt: I St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; i Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; i Jesu Hjerter Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$; i St. Josefs Hospitals Kapel hver Fredag Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

St. Andreas Kollegiet. Hver Fredag Aften Kl. 8 holder Pastor L. Günther i St. Andreas Kirken Foredrag til Forsvar for Troen paa Gud og Kristus.

Den levende Rosenkrans. Mødet paa Toldbodvejen bortfalder i Fastetiden.

Katholsk Foredrag i Ringsted: Søndag den 11. Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften i Hotel Casino.

Den eucharistiske Forening. Hver Fredag Tilbedelse fra Kl. 4—5 foran det udstillede Allerhelligste i St. Ansgars Kirke.

Elisabethforeningens Basar.

som afholdes til Bedste for forældreløse Børn **Palmesøndag** d. 8. April og Mandag d. 9. April i Skolelokalet, Bredgade 69. St. o. G., bringes i Menighedens velvillige Erindring. Gaver modtages med Taknemlighed af Fru A. Osterhammel, Nørrefarimagsgade 53, 2. Sal; Enkefru M. Larsen, Nausensgade 40, 2. Sal, 1. Opg. A.; Frøken F. Stratbøcker, Villa Sommerly, Jægersborg Alle 19, Charlottenlund, og hos Dhrr. Gejstlige.

St. Ansgars Kirke. Fredag d. 16. Marts Kl. 8 Aften i Forbindelse med Korsvejsandagten begynder det aarlige Triduum til Ære for den hl. Josef og fortsættes Lørdag den 17, Kl. 8 Aften og Søndag den 18. Kl. 6 i Forbindelse med Fasteandagten. — **Triduums-Bønner** faas hos Kirkebetjent P. Stein å 2 Øre.

Literatur. P. von Geyr: **Er den katholske Kirke Kulturens Fjende?** Pris 25 Øre. Faas hos Dhrr. Gejstlige og hos Kirkebetjent Stein ved St. Ansgars Kirke.

Af samme Forfatter er udkommet paa Tysk: „Meine Reise nach den Færøer.“ Pris 1.35.

Skolebørnenes Bospising bringes i venlig Erindring da Kassen er tom.

Glem ikke Børnene! Bidrag modtages af Søstrene.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. II.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Bøglæder samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, Kjøbenhavn. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° II.

Søndagen den 18. Marts.

1900.

Indhold: Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden. Efterretninger fra Ind- og Udland: Rom. — Bekendtgørelser.

Fortsættelse

af

Den højærv. Biskops Hyrdebrev.

II.

Grundlagt og bygget paa Petrus (Klippen), udstyret med Ufejlbarhed, er Kristi Kirke noget saa vidunderligt, noget saa trøstefuldt, at vi --- og det angaar os Alle, uden Forskel, — jublende maa prise vor Herre Jesus Kristus og takke ham, for hvad han i sin uendelige Frelserkærlighed har skænket os. Ja, takker ham, priser ham af Hjærtens Grund, baade I, som ere fødte i Kirkens Skød og fra Barndommen af ved varsomme Hænder ere blevne ledede hen til de himmelske Naadekilder, og I, som efter megen Kamp og Besvær, efter mange vildsomme Vandringer igennem Aandens Ørken, have fundet Vejen til den sikre og milde

Fører til de evige Høje. Lad den selvbevidste, den fra Kristendommen bortvendte, den af sin Videnskab broutende og af sine Opdagelser stolte Verden se nok saa overlegent paa den kristne Kirke, — vi spørge den: Kan du erstatte den overnaturlige Aabenbaring? Kan du sige: Jeg er rig nok ved mig selv, jeg kan nok ved egen Kraft og Indsigt løse de Livsspørgsmaal, som uophørlig sætte Menneskesindet og Mennesketanken i Bevægelse og kræve en tilforladelig Løsning? Nej, den kan det ikke; den har aldrig evnet det og vil aldrig kunne evne det.

Kun den himmelbaarne af Guds Aand ledede Kirke kan ud af Aabenbaringens Skatte og ud af Troens Dybder give de klare, enkle, bestemte Svar paa alle hine Spørgsmaal, der ligge Menneskene paa Hjærtet. Hvergang Verdensfilosofen maa svare med et Suk eller med et bedrøveligt: Det vide vi ikke, — svarer Kirken med et frejdigt: Ja, thi vor Tro er en fast Overbevisning om det, som vi ikke se; og som Apostelen Paulus siger, »vor Prædiken, som vi holdt hos Eder, var ikke snart *Ja*, snart *Nej*, thi Guds Søn, Jesus Kristus, som er prædiket blandt os, var ikke *Ja* og *Nej*; men *Ja* var i ham«. (2. Cor. 1, 18.)

Fornuften spørger: »Hvorfra kommer den hele synlige Verden«. Kirken svarer ud af sin Troesskat: Gud er alle Tings oprindelige Grund, den Almægtige, Himmelen og Jordens Skaber; han alene er fra Evighed og har skabt Alt i Tiden og frembragt det af Intet. Dermed kastes der Lys over Himmelen og Jorden, over alle Tings Begyndelse og Ende. »Himlene«, udbryder Psalmisten, »fortælle Guds Ære, og den udstrakte Befæstning forkynder hans Hænders Gerning. En Dag udgyder sin Tale til den anden og en Nat forkynder det til den anden.« »Alle Ting ere blevne til ved Ordet, og uden det er Intet blevet til af det, som er«. (Ps. 18. — Joh. 1, 3.)

Fornuften spørger: »Hvem styrer Verden?« Kirkens Tro svarer: Den Almægtige, som har skabt Verden, han styrer den ogsaa med sin Almagts Haand. Der gives intet

Tilfælde, intet Lykketræf. Han har anvist Stjærnerne deres stille Baner, han har givet dem en Skik, som ikke skal forandres; han har sagt til Havet: Hertil skal du komme og ikke videre. Han skrider frem paa Stormens Vinger og lader Regn falde paa Jorden til Vækst for Planterne, til Nytte for Mennesker og Dyr. Hans Haand ernærer dem Alle. Skjuler han sit Ansigt, saa forfærdes de; udsender han sin Aand, saa skabes de og Jordens Skikkelse bliver fornyet. Han er i Himmelen og paa Jorden den eneste Magthaver; Folkenes og Rigernes Skæbne ligger i hans Haand, ja, »der falder ikke en Spurv til Jorden, uden han vil det«. (Math. 10, 29.)

Fornuften spørger: »Hvad er Gud?« Troen svarer: der er kun én Gud, og i dette *ene* guddommelige Væsen er der tre Personer; han er den uendelig fuldkomne Aand, som er almægtig og alvidende, som ved og af sig selv i uendelig Hellighed, Sandhed og Retfærdighed har været til fra Evighed, og uafhængig og uforanderlig er til i al Evighed. Han er den Allestedsnærværende, som omfatter Alt, og i »hvem vi leve, røres og ere, thi af ham, og ved ham og i ham ere alle Ting«. (Apostl. Gj. 17, 28. — Rom. 11, 36.)

Endvidere spørger Fornuften: »Hvorfra kommer Mennesket og hvorhen gaar det?« Troen svarer: Mennesket er den ypperste af alle Guds Skabninger paa Jorden. Gud dannede det af Jord og indaandede en udødelig Sjæl i det; han skabte Mennesket i sit Billede. »Kun lidet ringere end Englene skabte han ham, og kronede ham med Hæder og Ære«. (Ps. 8.) Han satte ham ind i Paradiset og stillede hans Lydighed paa Prøve. Men Mennesket bestod ikke denne Prøve og hjemfaldt derved til Synden, til Mørket og til Døden. Han blev uddrevet fra Paradiset. Men han skulde ikke forkastes for evigt. »Thi saaledes har Gud elsket Verden, at han har hengivet sin enbaarne Søn, for at Enhver, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv«. (Joh. 3, 16.) Undfangen af den Helligaand og født af Jomfru Maria, er han ved sin Død paa Korset bleven

Frelsermanden. Hans Frelserliv og hans Frelserdød spredte Mørket, sonderbrød Syndens og Dødens Magt og genoprettede i Mennesket hint overnaturlige Guds Billede, som gør os til Guds Børn og skænker os en Børnerettens Aand, i hvilken vi raabe: Abba (Fader).

Menneskets Legeme bliver til Aske og Støv, men hans Sjæl kan ikke forgaa, den lever evigt som Gud selv. Men ogsaa det Dødelige skal engang iføre sig Udødelighed. Det forkrænkelige Legeme skal igen opstaa fra de Døde paa hin Dag, paa hvilken Herren skal komme for at dømme de Levende og de Døde. (1. Cor. 15.)

Endvidere spørger Fornuften: »Hvorfor er Mennesket paa Jorden, hvad fordres der her af det?« Troen svarer: Du skal erkende Gud, elske ham, tjene ham og derved opnaa det evige Livssamfund med ham. Jordelivet er ikke dit Maal, det er kun Midlet. Din Vandring gaar igennem dette Livs kortvarige og flygtige Tilværelse til et evigt Hjem, til det evige Faderhus. Du skal benytte dig af det Timelige for at vinde det Evige, og dertil hjælper Troen dig. Den siger dig, hvad du skylder Gud, den forklarer dig den dobbelte Lov, Kødets og Aandens Lov, der findes i vort Indre, og hvorledes vi, delte imellem begge, ere kaldede til Strid og igennem Striden til Sejr og til Sejrens Løn. Den lærer os, hvorledes Gud har givet Mennesket Frihedens herlige Gåve og derved lagt Valget imellem Livet eller Døden i vor Haand. Samtidig lærer den os, at Guds Villie er den øverste moralske Lov, hvorefter alle vore Pligter maa bedømmes og bestemmes. »I vide jo«, skriver Apostelen til Thessalonikerne, »hvilke Bud jeg har givet Eder ved den Herre Jesus; thi dette er Guds Villie, Eders Helliggørelse«. (1. Thessal. 4, 2.) »Men den, som gør Guds Villie, bliver i al Evighed«. (1. Joh. 2, 17.)

Deri bestaar Kirkens væsentlige Opgave og dertil er den sendt, at den til alle Tider skal forkynde de Forløste Guds Vilje og foreholde dem de Pligter, som denne Villie paalægger dem. Dette Hverv skal den røgte med al den

Autoritet, som dens guddommelige Stifter har givet den. Og den gør det. Den lærer Jordens Fyrster og Myndigheder, at de besidde deres Magt og Herredømme med Rette, men den siger dem ogsaa, at de have faaet Alt af Gud, og at de derfor som Guds Lensmænd og Tjenere maa hævde Orden og Retfærdighed i Overensstemmelse med Guds Villie, saaledes som den har faaet sit Udtryk i de guddommelige eller menneskelige Love. — Derimod lærer den Undersaatterne, at de i Ærefrygt, i Troskab og Lydighed skulle være deres Øvrigheder underdanige, for Guds Skyld, »thi der gives ingen Øvrighed, uden af Gud, og de som ere, ere anordnede af Gud. Hvo som derfor sætter sig op imod Øvrigheden han modsætter sig Guds Anordning«. (Rom. 13, 1.) — Den lærer de Rige: I have faaet de timelige Goder, som Guds Husholdere, til dermed at hellige Eder selv og at hjælpe Eders nødlidende Medmennesker, — og betænker vel: flygtig og stakket er Nydelsen af det, som hører Jorden til, og kun en Daare slaar sig til Ro dermed. — Den lærer de Fattige at bære deres Fattigdom for Guds Skyld, thi salige ere de Fattige i Aanden, thi Himmerige hører dem til. Fattigdom uden Troens Lys er en Gru; Fattigdom, belyst af Troens venlige Stjerne, bliver til Velsignelse og knytter Sjælen inderligere til ham, der, endskønt Verdensaltets Herre, selv er bleven den store Fattige og har prædiket Evangeliet for de Fattige. — Den formaner de Højstaaende i Samfundet, som rage frem ved Adel, Rigdom, legemlige eller aandelige Fortrin: Kommer i Hu, at I ikke skylde Eder selv alt dette, men den Almægtige, der uddeler sine Gaver, som han finder for godt. Ydmyger Eder derfor under Guds mægtige Haand; »thi Gud staar de Hofærdige imod, men giver de Ydmyge Naade«. (1. Petr. 5, 5.)

Ægtefællerne lærer den at leve sammen i Troskab og Kærlighed, i Endrægtighed og Fred; den minder dem om, at det er deres hellige Pligt at opdrage Børnene, som Gud skænker dem, i Herrens Tugt, og at de stedse bør komme i Hu: Herren vil engang fordre Eders Børns Sjæle af Eder.

— Men Børnene lærer den, at de bør være lydige mod deres Forældre og ære og elske dem som Guds Stedfortrædere. »I Børn, adlyder Eders Forældre i Herren, thi dette er Ret«. (Eph. 6, 1.) — Den lærer Herskaberne at behandle deres Tyende efter Ret og Billighed. »I Herrer«, siger Apostelen, »yder Eders Tjenere hvad ret og billigt er, da I vide, at I ogsaa have en Herre i Himmelen«. (Col. 4, 1.) Men paa den anden Side formaner den ogsaa Tjeneren: »Adlyder i Alt Eders timelige Herrer, ikke som Øjen-tjenere, men i Hjærtets Oprigtighed, frygtende Gud«. (Col. 3, 22.)

Saaledes formaner Kirken til Opfyldelsen af alle Stands- og Kaldspligter, og med ikke mindre Alvor stiller den os for Øje, hvad vi skyldte Gud, vor Næste og os selv.

Gud skal du tilbedende ære som din højeste Herre, i hellig Frygt nærme dig ham, i barnlig Kærlighed elske ham af dit ganske Hjærte, af din ganske Sjæl, af dit ganske Sind: *Din Næste* skal du elske som dig selv, med Retfærdighed og Troskab, med Mildhed og Godhed, med Taalmodighed og Sagtmodighed, — saa har du opfyldt Loven. *Dig* selv skal du agte som et Guds Billede, ufravendt tragte efter at fuldkommengøre dig, thi Guds Villie, det er eders Helliggørelse; du skal beherske dig selv og stadig øve dig i Ydmyghed og Beskedenhed, i Sagtmodighed og Afholdenhed, i Maadehold og Kyskhed, og ikke nok dermed, du skal ogsaa bede for dine Fjender og gengælde Ondt med Godt. Men Alle uden Forskel tilraaber Troen: Vandrer som Lysets Børn! »Vide I ikke, at Eders Lemmer ere den Helligaands Tempel, som er i Eder og som I have af Gud? Thi I ere dyrt købte. Forherliger Gud og bærer ham i Eders Legeme«. (1. Cor. 6, 19.)

Dette er i store Grundtræk Kirkens Lære, saaledes løser den ud fra den betroede Aabenbaringssskat de vigtige Spørgsmaal, som ethvert tænkende Menneske kræver besvaret. Og hvor enkle og bestemte ere ikke disse Troeslærdomme, hvor let fattelige og sikre disse Morallove!

I deres simple Ophøjethed, i deres Klarhed og Sikkerhed bære de Aabenbaringens Præg; de ere lige tilgængelige og tilstrækkelige for Alle, for den jævne Forstand som for den fint dannede Aand. Lige overfor *deres* Tankedybde og lysende Indhold giver Verdensvidenskaben med alle dens Forskninger og Fremskridt kun usikre, vage og undvigende Svar. Kirkens Katekismus er indholdsrigere; end alle Verdensviddommens Lærebøger; den simple Præst i den fattigste Missionskirke lærer vigtigere Sandheder, end den stolteste Lærde; det unyndige Barn, som fremsiger den Apostoliske Troesbekendelse, forkynder dybere Hemmeligheder om den aandelige og legemlige Verden, end al Verdens Visdom er i Stand til at yde.

Og disse Kirkens Lærdomme ere ikke Tankelege eller Drømmebilleder, eller ufrugtbar Viden. Nej, de ere Virkelighed og Sandhed; de ere Liv og Kraft. Fordi de ere den højeste Videnskab, nemlig Guds Videnskab, ere de Midt- og Hovedpunktet for den hele guddommelige og menneskelige Orden her paa Jorden. Lad os kun tage de simple Lærdomme: »Frygter Gud, ærer Kongen, elsker Brødrene, værer Øvrigheden underdanig for Guds Skyld, hvo som hører Eder, hører mig, hvo som foragter Eder, foragter mig«; danne de ikke Fundamentet for Menneskesamfundets Bestaaen og Vækst? De simple Troeslærdomme: Der er en Gud, en alvidende, retfærdig Dommer, som belønner det Gode og straffer det Onde, Alle skulle engang stedes for hans Domstol; og endvidere de simple Morallove: Du skal ære Fader og Moder, du skal ikke slaa ihjel, du skal ikke begaa Ægteskabsbrud, du skal ikke stjæle, du skal ikke sige falsk Vidnesbyrd imod din Næste, — have de ikke fremmet og støttet Menneskesamfundets Velfærd mere end alle Verdens Straffelove og Domfældelser? Vi kunne uden Betænkning svare, ja, thi Lovene og Domstolene faa forøget Kraft og Sikkerhed ved Bevidstheden om, at den alvidende Guds Øje ser klart selv der, hvor Alt er indhyllet i Mørke for Lovens Øje, og at Guds straffende Haand er opløftet der,

hvor den menneskelige Retfærdigheds Sværd er magtesløst. I sin dybeste Grund hviler den gejstlige og verdslige Øvrigheds Værdighed, Lovenes Hellighed, al Orden i Kirke og Stat, i Kommune og Familieliv saavel som den offentlige Ro og Fred paa disse Troes- og Sædelærdomme. Selv Videnskaben og dens Forskninger, selv Kunstens og Haandværkets kulturelle Fremskridt tør ikke unddrage sig disse Lærdømmes bestemmende Indflydelse. Hvor det sker, indtræder aandeligt Forfald, religiøst Anarki. Det er et Udslag af menneskeligt Hovmod, at man i disse moderne Tider taler om Overmennesker i Videnskabens og Kunstens Verden, om særligt begavede Mennesker, hvem det formentlig skulde staa frit at leve ubundne og uhindrede af alle dogmatiske og moralske Lærdomme. Kirken kender ikke til disse Friheder for Guds Lov, som disse privilegerede Aander skulde have Krav paa; den tilraaber dem det gamle ubønhørlige: Det er dig ikke tilladt. Og naar Kirken derfor bliver beskyldt for at være en Fordummelsesanstalt, en vedvarende Hindring for Gennembruddet af befriende kulturelle Strømninger, som formentlig skulle hæve Menneskeheden op paa uanede Højder, saa skræmmes den ikke ved denne ugrundede Anklage. Den kommer sit Løsen i Hu: »Lovet være Jesus Kristus,« — og den vil være sin Opgave tro, at prædike den korsfæstede Kristus, som er Jøderne en Forargelse og Hedningerne en Daarlighed. — Men med Alt dette er Kirken ingen Fjende af Videnskaben; langtfra at stille sig fjendtlig mod Videnskaben, mod Kunsten og Haandværket, har den tværtimod til alle Tider fremmet disse af yderste Evne. Den velsigner alle Forskninger og Opdagelser, som føre Menneskeanden til en fuldkomnere og gladere Erkendelse af Guds Almagt og Visdom, men den forkaster ligesaa bestemt hin Kundskab, som glemmer Gud over Naturen og fører ind i et nyt Hedenskab, som forguder sig selv og Naturen.

Kirken velsigner ogsaa Kunstens Frembringelser, saalænge de betragtes og nydes med taknemmeligt Henblik

paa Gud, saalænge de tjene til at hæve Menneskeanden over Alt det, som er lavt og smudsigt; men den forkaster alle hine Kunstens Bestræbelser, der klæde Lasten i et lokkende Klædebon og bringe Sjælen Døden, imens de tilfredsstillende Sanselighedens Begær; ved at Kirken dæmmer op imod alle Lidenskabers og Hovmodets Overgreb og Anmasselser, uden at ænse Verdens Anklager og Beskyldninger, viser den sig i lige Maade at være en Hjørnesteen for al sand Dannelse og Videnskab som for al legemlig og aandelig Velfærd.

Saa jubler da og glæder Eder, mine Brødre, at Guds vor Frelseres Godhed og Kærlighed til os Mennesker er bleven aabenbaret. Alt hvad Jesus Kristus har lært, Alt hvad han har befalet, sin hele Troes- og Sædelære har han anbetret sin Kirke. Men idet han nedlagde dette kostbare Arvegods i Kirkens Skød, gjorde han den samtidig ved Sendelsen af Sandhedens Aand til den ufejlbare Lærer, der kunde bevare og overbringe dette himmelske Arvegods til alle kommende Slægter. Saaledes have vi under Livets idelige Omskiftelser og Modsigelser en fast Grund at bygge paa. en Klippegrund, der ikke kan rokkes. Thi hvor Kirken er, der er Kristus, der er den rette Tro, der kan Frelsen vindes. Vi gentage derfor atter: *Lovet være Jesus Kristus*, der saa kærlighedsfuldt har udfundet det sikreste og fuldkomneste Middel til altid at være for Sine *Vejen, Sandheden* og *Livt*. —

Højtelskede i Herren! Vi have dvælet udførligen ved Fremstillingen af, hvorledes vor Herre Jesus Kristus har bragt os Sandheden, den hele Sandhed, og hvorledes han har baaret Omsorg for, at vi altid skulde kunne finde den, — Vi maa fatte os kortere, naar Vi endnu ville tale til Eder om, hvorledes han som Livets Herre *meddeler os den Naade, han har erhvervet os ved sin Offerdød*. Apostlene skulde ikke blot lære i deres guddommelige Mesters Navn, de skulde ikke blot formane og advare Kirkens Børn, de skulde ogsaa oprejse de Faldne, føre de

Vildledte tilbage til den gode Hyrdes Faaresti, helbrede dem fra deres Lyder, støtte og styrke dem paa Dydens og Pligtens Vej. Derfor udrustede han dem med guddommelig Kraft, og indsatte dem som *Forvaltere og Uddelere af sine Hemmeligheder*, som Vogtere over den syvfoldige Naadekilde, han har aabnet i sin Kirke. »Saaledes«, skriver Apostelen Paulus til Corinthierne, »agte hvert Menneske os for Kristi Tjenere og Forvaltere af Guds Hemmeligheder«. (1. Cor. 4, 1.)

Derfor indstiftede han i sin Kirke Genfødselsens Bad, den h. Daab, og bød Apostlene at døbe alle Folk i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn, for at Alle, som i deres Stammefader ere blevne Vredens Børn, maa genfødes af Vand og den Helligaand og, rensede i Frelserens og den Helligaands Navn, vorde *de Helliges Medborgere og Guds Husfolk*. — Derfor gav han sine Apostle og deres Efterfølgere Magt til under Bøn og Salvelse at lægge Hænderne paa alle Døbte, for at disse kunde annamme den syvfoldige Helligaand: Visdommens og Forstandens Aand, Raadets og Styrkens Aand, Kundskabens og Fromhedens Aand, og den h. Frygts Aand, — og styrkede med disse herlige Gaver staa faste som Kristi Stridsmænd og anse det for en Ære for Troens Skyld at lide Forsmædelse og Forfølgelse. — Derfor ophøjede han Ægteskabspagten for Hine, der leve i ham og i hans h. Kirke, til en Naadens Pagt, til *et stort Sakramente*, for at de, som saaledes ere forenede ved ham og ved Kirken, kunne være Et, i ubrødelig kristelig Kærlighed og Troskab, indtil Døden adskiller dem. — Derfor vilde han, at Kirkens Præster skulde bede over de syge Troende og salve dem med Olie, for at disse i den sidste haarde Stund kunne finde Syndsforladelse, Styrke imod Døds-kampens Anfægtelser og fornyet Tillid til ham, som er sat til Dommer over Levende og Døde. — Derfor meddelte han Apostlene og deres Efterfølgere den Helligaand og gav dem Magt til at forlade Synderne og til at beholde dem; Synderen skal ikke dø paa sine Synders Vej, men leve evigt,

naar han omvender sig og med angerfuldt Hjærte oprigtig bekender sine Synder. — Derfor indstiftede han i Kirken Erindringsmaaltidet om sin Lidelse og Død, Mindesmærket om sin uendelige Kærlighed, den nye Pagts ublodige Qffer, gav sine Disciple sit sande Legeme og Blod til Næring for deres Sjæle og befalede dem og deres Efterfølgere at gøre det Samme til hans Ihukommelse, indtil han kommer igen. »Hvo som spiser hans Kød og drikker hans Blod, har et evigt Liv og oprejses paa den yderste Dag«.

Saaledes aabnede han sin Naades uudtømmelige Kilde i sin Kirke, for til alle Tider at vederkvæge dem, som ere mødige og besværede. Han vilde være Alle nær med sin guddommelige Hjælp; han vilde føre Alle til den himmelske Fader, men han vilde gøre det igennem sin Kirke. Ligesom han fordem levede iblandt sine Disciple, saaledes lever og virker han ogsaa endnu den Dag i Dag iblandt os; og han er os nær, om vi kun ville lytte til ham. Hans Helligaand virker uafslædig i Kirken ved og igennem det retmæssige Præsteembede. Jesu Kristi Liv bliver ligesom lyslevende for os i Kirkens Liv; vi høre hans guddommelige Røst, der tilraaber os ligesom den fordem tilraabte den brødefulde Kvinde: »Gak bort og synd ikke mere«; vi se hans Naadeblik, der rører os, ligesom det engang rørte den faldne Petrus; vi ere Vidner til hans Undergerninger, saaledes som han virkede dem i sit jordiske Livs Dage. Eller er det ikke Undergerninger, naar de Lunkne overvinde deres aandelige Sløvhed og Ligegyldighed, naar de Nedbøjede og Ængstede genvinde deres tabte Samvittighedsfred, naar de Vantro aabne Øjnene for Sandhedens Lys, naar de Vildfarende med ubøjet Mod følge den erkendte Sandhed, naar de Ubodfærdige og aandeligt Døde staa op fra Sydens Grav og vandre i et nyt Liv? Den kolde, gudløse Verden staaer rigtignok ligegyldig og uforstaaende overfor disse underfulde Tildragelser i Aandens Rige; den anser dem for Gaader; maaske den ogsaa betragter dem som noget Sygeligt eller Overspændt. Thi denne gudsforladte Verden har

jo bortkastet Troen paa den personlige Guds Indgriben i Menneskelivet. Men vi som Troens, som Kirkens Børn glæde os med Englene i Himmelen over enhver Synder, der gør Bod, vi erkende med Taknemmelighed i disse Tildragelser ligesaa mange Aabenbaringer af og Tegn paa Guds uendelige Miskundhed og Barnhjærtighed imod os Menneskebørn.

Ja, Jesus Kristus er med os, han belærer os, han advarer os, han trøster os, han vederkvæger os og drager os ved sin h. Kirke, i sine hh. Sakramenter, til sig, om vi kun selv ville lade os drage. Med større Ret, end den gamle Pagts Folk, kunne vi, den nye Pagts Forløste, sige: »Hvilket er saa stort et Folk, som Gud holder sig nær til, som Herren vor Gud, saa tidt vi kalde paa ham«! (5. Mos. 4, 7.) Han er sandelig bleven os en naaderig Herre og Frelser. Han har erhvervet os Naade, for at vi ikke skulde være som de, der intet Haab have; han har bragt os Sandhed, den hele Sandhed, for at vi ikke skulde være stedte i Tvivl og Vildfarelse angaaende det, som er os det dyrebareste og helligste. Men al denne Naade, al denne Sandhed eje og besidde vi som Børn af den hellige katolske Kirke. Thi fra Aposteltiden af har den hele katolske Kristenhed ved enhver h. Daabshandling bekendt: Jeg tror paa den Helligaand, den hellige katolske Kirke; jeg tror, at al Kristi Naade og Sandhed ejes af og findes i og ved Kirken.

Højtelskede i Herren! Vi staa nu ved Enden af vor Betragtning over Jesu Kristi kærlighedsfulde Foranstaltninger til vor evige Frelse. Har denne Betragtning opfyldt Eders Hjærte med Taknemmelighed og Kærlighed til ham? Have I følt Eders Lykke over at være Børn af hans hellige Kirke? Er det bleven Eder klart, hvilken aandelig Rigdom der er bleven skænket Eder ved, at I kunne kalde Eder Jesu Kristi Disciple, at I kunne høre hans Ord, og øse Kraft af hans Frelses Kilder, som ere de syv hl. Sakramenter? — ja, saa føle I ogsaa det Ansvar, under hvilket I leve;

I spørge: Hvormed skal jeg gengælde min Herre for Alt det, han har gjort for mig? Svaret er let. Kærlighed for Kærlighed, Troskab for Troskab. Det er det, som Jesus Kristus fordrer af Eder og det er det, som han har Ret til at fordre. Han har kaldet Eder til sin Tjeneste, men I bør da ogsaa være hans tro Tjenere. Han har ved sin Lidelse og Død forløst Eder fra Sydens Fordømmelse; saa bør I da ogsaa bortdø fra Synden og vandre i et nyt, aandeligt Liv. Han har helliget Eder ved Vandet i den Helligaand og beseglet Eder med Forjættelsens Aand; saa bør I da ogsaa bevare dette Helligelsens Præg, der er bleven Eder paatrykt. Endnu den Dag i Dag taler han til Eder ved vor hellige Kirke og dens viede Tjenere, ligesom han engang talte til sine Disciple og Apostle; saa bør I da ogsaa lytte til hans og hans Kirkes Formaninger og Lærdomme og efterleve dem. Af hans hellige Sakramenters syvfoldige Naadekilde fremvælder endnu den Dag i Dag det evige Livs Vand for alle dem, der tørste efter Retfærdighed; saa bør da ogsaa I med Glæde nærme Eder til disse hh. Sakramenter, og smage deres Naaderigdom. Hans Røst tilraaber Eder med uformindsket Miskundhed: »Kommer til mig, Alle som ere mødige og besværede, og jeg vil vderkvæge Eder«. (Math. 11, 28.); saa bør da ogsaa I anbefale alle Eders Sorger og Bekymringer, alle Eders Ønsker og Bestræbelser til hans forbarmelsesfulde Kærlighed, for at I kunne finde Hvile for Eders Sjæle; saa bør I da fremfor alt ogsaa med Iver og Udholdenhed samles omkring hans Kirkes hellige Tabernakler, der, hvor hans eucharistiske Hjertes Kærlighed fejrer Naadens og Troens herligste Triumfer.

Ak, uden Tvivl vil Eders Hjærte sige Eder: Vi fattes endnu saa meget i at være, hvad vi skulde og maatte være. Saa megen Kulde i Troens Liv, saa megen Adspredthed i Bønnen, saa megen Egenvillie i Gerningerne, saa liden Lydighed i Villien, saa liden Medgørlighed i Omgængelsen, saa liden Opofrelse for de Fattige. Men saa tænker atter og atter paa det, mine Brødre, som Jesus Kristus tilraaber

Eder: Kærlighed for Kærlighed, Troskab for Troskab. Den hellige Fastetid, i hvilken I nu ere indtraadte, vil hjælpe Eder til at naa dette hellige Maal. Frygter ikke dens Formaning til Bod og Bedring, til Bøn og til gode Gerninger. O hvor sandt taler vor hellige Kirke, naar den anvender paa denne Tid Skriftens Ord: »Se, nu er det en velbehagelig Tid, nu er det Frelsens Dag«. (2. Cor. 6, 2.)

Kaster et alvorligt Blik ind i Eders Hjærte, lærer Eder selv at kende i Eders Lyder og Fejl, i Eders Svagheder og onde Tilbøjeligheder, og vender om fra de daarlige Veje, paa hvilke I vandrede. Gører Bod og bekender Eders Synder. Træder hen til den h. Domstol; anklager Eder selv med oprigtig Anger og med den faste Beslutning, fra nu af at ville leve et nyt Liv; og Herren vil ved sin Præsts Mund forlade Eders Synd og være Eder naadig. Nærmer Eder med et rent Hjærte til Herrens Bord, og modtager med Andagt hans Køds og Blods højhellige Hemmelighed; og han vil komme til Eder, og bo hos Eder og give Eder det evige Liv. Holder Eders Daabspagt i Ære og kommer altid i Hu at I ere blevne besejlede ved hans Forjættelses Helligaand. Bekender ham med Hjærte og Mund, i Ord og Gerning. Trøster hverandre og opbygger den Ene den Anden; antager Eder de Skrøbelige og haver Taalmodighed med Alle. Ser til, at Ingen gengælder Nogen Ondt med Ondt, men beflitter Eder stedse paa det Gode mod hverandre og mod Alle. »Men han selv, Fredens Gud, hellige Eder i Alt, for at Eders Aand og Sjæl og Legeme maa bevares fuldkomne og ulastelige til vor Herres Jesu Kristi Tilkommelse«. (Thess. 5, 23.) Han som har kaldet Eder, er trofast. Ham, den naaderige og trofaste Herre og Frelser, være ene Tak og Ære! Lovet være Jesus Kristus — i al Evighed. Amen.

København, den 20. Februar 1900.

✠ Johannes

Biskop af Anastasiopolis.

Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Rom. Kardinalkollegiet bestaar ifølge »*La Gerarchia cattolica*« for 1900 af 62 Kardinaler (hvoraf allcrede tre er afgaaet ved Døden, Kardinal Trombetta den 18. Januar, Kardinal Jacobini den 5. Febr. og Kard. di Canossa d. 12. Marts). Fire af Kardinalerne ere udnævnte af Pius IX. nemlig: Oreglia, Parocchi, Ledóchowski og Canossa; 56 have faaet deres Udnævnelse af Leo XIII; 34 ere Italienerne, 26 Udlændinge; 25 have deres Sæde »*in curia*« (i Rom), 35 have Ærkebiskoppelige Stole; 6 ere Kardinalbiskopper, 49 Kardinalpræster, 5 Kardinaldiakoner. Den Ældste i Kardinalkollegiet var Ærkebiskoppen af Verona Mgr. Canossa, som blev 92 Aar og har baaet Purpuret i 23 Aar; den yngste Kardinal er Kapucineren Vivez y Tuto, som kun er 46 Aar gammel. 132 Kardinaler (Jacobini medregnet) ere døde under Leo XIII's Pontifikas.

I hele den katholske Kristenhed gives der 174 latinske og 19 orientalske Ærkebispedømmer, 776 Bispestole, hvoraf 55 af den orientalske Ritus. Totalantallet af Patriarker, Ærkebiskopper og Biskopper udgør 1070. Under Leo XIII's Pontifikat blev det katholske Hierarki forøget med 2 Patriarkalstole, 31 Ærkebispe- og 101 Bispestole, 3 apostoliske Delegationer, 61 apostoliske Vikariater og 11 apostoliske Præfekturer. I Europa alene findes 614 Bispestole.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Fredag den 23. Marts. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Foredrag af højærv. Pater Breitung i Lokalet Ørstedesvej 10. — Enhver er velkommen.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade. Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Et af Menighedens ældste Medlemmer, gamle Lund, tvinges af smaa Formuesomstændigheder til at afhænde sit Bibliothek, i hvilket blandt andet findes værdifulde ældre Ting, saa enhver Ynder af katholsk Literatur for en rimelig Pris har Lejlighed til nu at komplettere sit Bibliothek.

Man vil gøre en god Gerning ved at besøge ham i Viktoria-gade 16. 2. Sal o. G. Kl. 3-4.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 18. Marts. 3. Søndag i Fasten. — 19. M. Josef, vor Frelsers h. Plejefader. — 20. Ti. Johannes Sarcan-

der, Martyr. — 21. O. Benedikt, Bekendat og Ordenestifter (Midfaste). — 22. To. Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirke lærer. — 23. F. Ihukommelse af vor Frelser's fem hh. Vunder. — 24. L. Gabriel Ærkeengel.

Søndag den 25. Marts. 4. Søndag i Fasten. (Lætare.)

Korsvejsandagt: I St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; i Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; i Jesu Hjærte Kirke hver Torsdag Aften $\frac{1}{2}$ Kl. 8 $\frac{1}{4}$; i St. Josefs Hospitals Kapel hver Fredag Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Elisabethforeningens Basar,

som afholdes til Bedste for forældreløse Børn **Palmesøndag** d. 8. April og Mandag d. 9. April i Skolelokalet, Bredgade 69, St. o. G., bringes i Menighedens velvillige Erindring. Gaver modtages med Taknemlighed af Fru A. Osterhammel, Nørrefarimagsgade 53, 2. Sal; Enkefru M. Larsen, Nansensgade 40, 2. Sal, 1. Opg. A.; Frøken F. Stratbøcker, Villa Sommerly, Jægersborg Alle 19, Charlottenlund, og hos Dhrr. Gejstlige.

Literatur. P. von Geyr: **Er den katholske Kirke Kulturs Fjende?** Pris 25 Øre. Faas hos Dhrr. Gejstlige og hos Kirkebetjent Stein ved St. Ansgars Kirke.

Af samme Forfatter er udkommet paa Tysk: „Meine Reise nach den Færøer.“ Pris 1,35. Kan faas hos Hr. Stein.

St. Andreas Kollegiet. Hver Fredag Aften Kl. 8 holder Pastor L. Günther i St. Andreas Kirken Foredrag til Forsvar for Troen paa Gud og Kristus.

Den eucharistiske Forening. Hver Fredag Tilbedelse fra Kl. 4—5 foran det udstillede Allerhelligste i St. Ansgars Kirke.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 18. Marts Kl. 6, sidste Triduums-Aften til Ære for den h. Josef med Fasteandagt og Prædiken.

— **Mandag den 19. Marts,** St. Josefs festlige Minde- dag, Kl. 8 $\frac{1}{4}$, Højmesse.

Mariakongregationen for Mænd holder **Fælleskommunion** Søndag d. 25. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Dag **Søndag den 18. Marts.** — Mandag den 19. ds., St. Josefs Fest, er Aftenmødet offentlig i Forening med Festandagten Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

Gudstjeneste i Helsingør, (Sudergade 8, 2. Sal). Søndag d. 25. Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Foredrag. — Mandag d. 26. Marts Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe med Prædiken.

Under min Bortrejse til Udlandet fra 15. Marts til 16. Maj overtager Hr. Murermester I. C. Günther mine Hverv i Skole- Anlæggender.

København d. 12. Marts 1900.

Alb. Hitzinger,

Kirke- og Skoleforstander ved St. Ansgar.

Skolebørnenes Bispising bringes i venlig Erindring, da Kassen er tom.

Glem ikke Børnene! Bidrag modtages af Søstrene.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 12.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13. København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitolinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 12.

Søndagen den 25. Marts.

1900.

Indhold: I St. Francisci Skød. Literatur. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Sydamerika. — Bekendtgørelser.

I St. Francisci Skød.

—0—

I Sir Elfyns Hus — saaledes skal det hedde, det virkelige Navn paa den Familje, i hvis Midte efterfølgende Fortælling har tildraget sig, lyder noget anderledes — i Verdensbyen London, var der stor Glæde. Efter to Aars Fraværelse var han som General i den engelsk-indiske Hær vendt tilbage fra Asien for at kunne holde Jul med sine Kære.

Det fornemme Hus straaledede i Lysglans, og trods den bitterkolde, taagede Vinter, som udenfor bredte sig over Gaderne, var det saa grønt og blomstrende i Salonen af herlige Planter og duftende Blomster, som om det var den skønneste Foraarstid. Familien var samlet, de første Hilsener vare udvekslede. Den hjemvendte General, en Mand paa otte og fyrretyve Aar, sad i sin Familjes Midte ved Siden af sin Hustru og omgivet af sine Børn: en Søn paa om-

trent otte Aar og tre Døtre: den nittenaarige Mary, den sextenaarige Alice og den lille kun tretten Aar gamle Anna.

»Og I have slet ikke spurgt mig om, hvad jeg har bragt med til Eder!« henvendte Faderen sig nu til Børnene.

»O Papa, det er jo nok, at Du er her; Du har jo bragt Dig selv!« kom det samtidig fra alle Munde.

»Jeg vil gerne modtage den Høflighed, Børn, og jeg tror, at det er Eders Alvor,« var Svaret; »men Eders Beskedenhed fortjener ogsaa sin Løn. Jeg har bragt smukke Ting med til Eder alle; dog kan det endnu vare nogle Dage, inden de ere her. Men for at I imidlertid kunne have noget, giver jeg Eder hermed Fuldmagt til, at enhver maa ytre et Ønske; jeg vil gerne opfylde det. Altsaa begynd, Mary!«

Den unge Dame betænkte sig ikke længe, men saa sin Fader lige ind i Ansigtet og sagde roligt: »O, hvor lykkelig vilde jeg ikke være, dersom jeg en Gang maatte sejle over Kanalen og rejse igennem Tyskland.«

»Og jeg ogsaa — og jeg ogsaa!« raabte Anna og hendes Broder.

»Da have I at henvende Eder til Mama,« smilede Generalen, »dersom hun vil tage Eder med, skulle I komme ud at rejse.«

Hans Hustru nikkede bejaende til ham og de jublende glade Børn.

»Men min Alice har endnu ikke ladet sig høre,« spøgede Faderen, idet han med særlig Velbehag saa paa den sextenaarige Pige. hvis rene Øjne nu med den dybeste Alvor og med et Udtryk af den inderligste Bøn saa paa Faderen, imedens Barnet greb hans Hænder.

Med ængstelig, næsten frygtsom Spænding betragtede Moderen og den ældre Søster afvexlende Jomfruen og Faderen, idet de ventede paa, hvad han vilde sige til hendes Bøn.

»Papa, jeg beder Dig om — Forladelse!« kom det sagte over hendes Læber.

»Og hvorfor det Barn?« spøgede han muntert, idet han saa hende dybt ind i det klare Øje.

»For et Skridt, som angaar mit Liv.«

»Naa, har Du maaske forlovet Dig? Det vilde dog være lidt for tidligt,« kom det langsomt og ikke uden Bekymring over Faderens Læber.

»Nej, Papa!« sagde Alice højt og tydeligt.

»Hvad kan der da ellers være?«

»Jeg er — giv mig Din Haand, Papa, jeg er — — — bleven katholsk.«

Den høje Lænestol væltede, saa brat havde Generalen rejst sig op. Rettende sig op i sin fulde Højde sagde han:

»Alice, det var en slet Spøg; sig ikke saadant noget!«

»Jeg tillader mig ingen Spøg med Dig, kære Papa!« svarede Jomfruen roligt.

»Du vil dog ikke sige, at Du — — —« skreg Generalen.

»Jeg har sagt det, og jeg beder Dig om den eneste Gunst, ikke at være vred paa mig derfor; jeg skal visselig være og forblive Dit lydige, trofaste Barn.« Dermed var hun sunket i Knæ for Faderen og havde forsøgt paa at gribe hans Hænder.

Men han traadte tilbage og spurgte koldt, henvendt til sin Hus'ru: »Er det sandt, hvad Alice siger?«

Damen nikkede sørgmodigt og vilde just til at rejse sig for at bede med Datteren. Men Faderen hindrede det og sagde, idet han vendte sig til Alice: »Det Skridt maa Du lade gaa tilbage.«

»Papa, det kan ikke ske,« var Svaret.

Paa et Vink fra Generalen rejste Moderen sig med de andre Børn og forlod Værelset. Alice var alene med sin Fader, den ubøjelige Mand, for at kæmpe med ham om det Helligste, om sin Samvittighed, om sin Overbevisning. Det var en Time, som Alice aldrig har glemt.

Sir Elfyn ringede og gav Tjeneren en Befaling. Hans Hustru traadte ind.

»Hvor er Alice?« var hendes første Spørgsmaal.

»Hun har paa min Befaling forladt Huset. Hun er ikke mere mit Barn, og jeg vil, at hendes Navn ikke mere skal nævnes!« var det frygtelige Svar.

Moderen saa sig et Øjeblik om, som søgte hun Hjælp. Men da hun fik Øje paa den frygtelig opbragte Mands Ansigt, i hvilket der ingen Forbarmelse boede, lod hun sig langsomt synke ned i en Stol. Afmægtig sank hun tilbage; hun havde mistet sit kæreste Barn. —

En halv Time senere var der stille i Elfyns Hus. Kun Generalen skred endnu op og ned i sit Værelse. »Hun var mit Barn, altsaa min Ejendom; hun har vovet at rejse sig imod mig — altsaa bort med hende; jeg kender hende ikke mere!« Saaledes sagde han hen for sig. At en Fader ingen uindskrænket Ret har over sine Børn, det vidste han ikke, vilde ikke vide det, saa lidt som den anden Sandhed, at Gud besidder den første, øverste Ret til Mennesket og at Guds Stemme, som taler gennem Samvittigheden, forlanger ubetinget Lydighed.

Og Alice?

Efter at det fædrene Huses Dør for bestandig havde lukket sig bagved hende, stod hun endnu nogle Øjeblikke stille foran Hjemmets Port. Smerten sønderrev hendes Bryst. Hendes Hjem, hendes Familje havde hidtil været hendes Et og Alt, hendes Paradis i denne Verden. Og nu var den sextenaarige Pige udstødt af Familielivet; som en Fremmed stod hun der i Millionstaden alene paa Gaden, midt i Vinternatten. »At dø, er en Lykke imod denne Elendighed!« sukkede hun; hun formaaede dog ikke at græde. Hvad skulde hun nu begynde paa? Klokkeren var 11 om Natten; forskellige Forbigaaende havde allerede mønstret hende med sælsomme Blikke. Hvorhen skulde hun flygte? Maaske til nogle bekendte Veninder? Nej — det gik ikke an. Det vilde volde Skandale, og tilmed var det for sent paa Natten.

»Gud har tilladt, at jeg er skilt fra min Familie,« sagde hun til sig selv, »han vil altsaa have mig for sig selv.« Og i det hun langsomt beredte sig til at gaa videre, blev det klart i hendes Sjæl. »Derhen gaar jeg, der er min Plads, hvor mit Hjærte, min Tro og min Kærlighed er: til Kirken. Gud har kaldet mig derhen; han vil og maa ogsaa hjælpe mig videre; jeg er mig jo ingen Synd bevidst.« Med raske Skridt ilede hun igennem de taagede Gader, forbi Politibetjente, oplyste Huse. Nattesværmere, henimod den katholske Kirke, af hvilken hun i nogle Maaneder havde været Medlem. Og bestandig mere trøstefuldt blev det i hendes Indre. Det naturlige Baand, som knyttede hende til Familjen, havde Faderen sønderrevet — det overnaturlige Baand, som knyttede hende til Gud, holdt hende fast. Hun tænkte paa, hvorledes Gud havde sagt til Abraham: »Drag bort fra dit Fædreland og fra din Slægt og fra dit Hus, til *det Land, som jeg vil give Dig*«; hun tænkte paa Frelserens Ord: »Enhver, som for min Skyld forlader Hus og Brødre og Søstre og Fader og Moder, skal faa det hundrede Fold erstattet og besidde det evige Liv.« Hun saa i Aanden den hellige Franciskus, Ynglingen, som forstødt af sin Fader, fordi denne ikke begreb Sønnens overnaturlige Liv i Gud, rakte Hænderne op imod Himlen og fuld af overjordisk Trøst og hellig Tillid ganske havde kastet sig i Guds Arme og udraabt: »Nu først kan jeg af ganske Hjærte og i Sandhed sige: Fader vor, Du som er i Himlene!« Og hun hviskede: »Ja, hellige Franciskus, med Dig vil jeg bede; skjul mig under Din Kappe og hjælp mig, at jeg løst fra Verden og de jordiske Baand, ganske maa blive et Guds Barn!«

I det hun bad saaledes, følte hun ikke Frost, der aandede hende imøde i den isnende Taage, saa' hun ikke, hvorledes en mistænkelig Skikkelse hist og her vilde nærme sig hende, for altid at forsvinde igen som tilbageholdt af en usynlig Magt. Endelig dukkede den lille katholske Kirkes Taarn op af Taagen og den evige Lampes Lys blinkede venligt gennem Vinduet. Bedende dvælede Pigen et Øje-

blik — derpaa sagde hun: »Ja, jeg gør det!« Og straks ilede Alice ind i den nærmeste Gade, hvor den ærværdige Gejstlige boede, af hvem hun havde faaet Undervisning i den katholske Religion. Nu staar hun ved Huset; — hvor frygtelig koldt det dog er! Hun gyser helt ind til Hjertet, da hun griber i Klokkestrengen, der paa Grund af Kulden næsten fryser fast til hendes Haand. Hun ringer paa. En lang, lang Pavse — intet Tegn paa Liv i Huset. Hun ringer atter og atter — men der er stadig Ingen, som aabner. Forlængst er Klokken bleven 1 om Natten. Endnu en Gang strækker hun Haanden ud efter Klokken; hun véd ikke mere, hvad hun gør, saa synker hun sammen udenfor Døren, afmægtig, stivfrossen. I det sidste Suk har hun endnu forenet sig med Maria, den i Bethlehem af Verden Udstødte og Bortviste, og med Jesus, det guddommelige Barn, der laa frysende og fattig i den kolde Stald.

Men histovre paa den anden Side af Gaden, ikke mange Huse derfra, knæle i natligt Kor Søstrene af den evige Tilbedelse foran det Allerselligste og synge med dæmpet Stemme Guds Lov. Dette er den femte Dag før Jul, og Antifonen til Vesperen lyder: »*O Davids Nøgle og Israels Huses Scepter, Du som aabner, saa Ingen kan tillukke; Du som tillukker, saa Ingen kan aabne; kom og udfør af Fængslet dem, som sidde i Mørket og i Dødens Skygge!*« — —

Nu rører sig noget ved Porten, hvor den Stivfrosne ligger. Man aabner og finder Pigen. Den Gejstliges Søster kalder paa sin Broder; den gamle Præst kommer og slaar Hænderne sammen, da han genkender Alice. Man kalder paa hende, rusker i hende; hun ser op med sine store Øjne, spørgende ser hun sig om — intet Ord kommer over hendes Læber. Et dybt Suk, og hun synker atter tilbage.

Præsten besinder sig hurtigt. »Vi maa bringe den stakkels Pige over til Søstrene i Klosteret,« sagde han, »der er hun bedst anbragt, og imorgen ville vi se, hvad der videre er at gøre.«

·Og saaledes skete det. Meget snart er Alice under Søstrenes kyndige Hænder, Faren vil vel snart være overstaaet. — —

·Hvorledes er Alice Elfyn bleven Katholik?

Hun havde en Gang hørt om Kardinal Manning, havde en Gang set denne apostoliske, milde og hellige Mand; hvem Alle i London ærede lige fra Dronningen og ned til den fattigste Dokarbejder; hun havde erfaret, at Manning tidligere havde været Protestant; hun havde lært andre katholske Gejstlige at kende og kun set Godt og Opløftende hos dem, frem for alt Ydmyghed og Opofrelse af deres egen Personlighed; hun havde skuet ind i sande Katholikers skjulte, fromme Liv, og med uimodstaaelig Magt havde hun derved følt sig draget til en lignende Lykke og Fred.

Saaledes var det gaaet Skridt for Skridt. Med Moderens Samtykke tog Alice Undervisning og blev katholsk, og Moderen angrede det saa meget mindre, som Alice fra denne Tid af var som en sand Engel i Familien.

Saa kom Faderen tilbage, og hans stenhaarde Utaalsomhed og Samvittighedsstyranni drev Englen ud af Huset. Og med hende forsvandt Freden.

Den katholske Gejstlige havde forsøgt Alt, for at hidføre en Forsoning med Alices Fader; men Generalen blev ved sit, at Alice ikke mere var hans Barn. Naar hun havde fra sagt sig den »papistiske Overtro«, kunde hun vende tilbage.

»Saa vender hun aldrig mere tilbage,« var Præstens Ord, »ellers var hun vel fra Begyndelsen af bleven hjemme.«

*

*

*

Generalen var atter vendt tilbage til Indien; hans Hustru berejste Belgien, Tyskland og Schweits med begge Døtrene; Sønnen var i et engelsk Kollegium. Det var næsten halvandet Aar efter det ovenfor Omtalte, i Maj Maaned i Aaret 18**. De tre Damer opholdt sig i Schweits. En Aften fik den yngste Datter, Miss Anna, Lyst til at gaa over til et

Franciskanerkloster, for der at bivaane Majandagten, om hvilken hendes venlige Værtinde havde fortalt saa meget. Og da hun ikke hørte op med at bede, ledsagede Moderen og Mary hende. Da den skønne Andagt var til Ende, dvælede de endnu en Tidlang foran den lille Kirke og bleve ikke trætte af at samtale om det vidunderlige Indtryk, som denne Gudstjeneste, dette Bønnens fromme Hus og Søstrene samt Novicerne og Vajsenbørnene havde gjort paa dem. »Det var alt som ordnet af en overjordisk Haand, og Himlens Fred lyser i Ansigtet paa ethvert Medlem i dette Hus,« sagde de til hverandre. Og Anna tilføjede: »Ja, her maa Himmerige være nær.« Men Mrs. Elfyn viskede en Taare af sit Øje. Hun var bleven mærkelig bleg og gammel siden den Tid, da hun havde mistet Alice.

»Hvor mon min Alice nu opholder sig?« sukkede hun.

En Ordenssøster kom hen til dem. »Hvis det maaske behager Damerne at blive her lidt endnu, kunde de jo bese Haven en Smule,« sagde hun venligt. Damerne modtog Indbydelsen og vandrede i den herlige Aftenluft gennem den blomsterduftende Have. Efter nogen Tids Forløb stode de ved Nonnernes lille Kirkegaard. Nysgerrige gik de ind, fra Grav til Grav vandrede de; Stene og Kors vare alle ens. Pludselig udstødte Miss Anna et Skrig, idet hun forfærdet pegede paa en Sten. Moderen ilede til, og højt grædende faldt Datteren hende om Halsen.

Paa Gravstenen stod de Ord: *Elisabeth Elfyn*, født i London den . . . , død den 20. December 18 * * .

Alice var fundet; her havde hun ligget fem Maaneder i Graven, og hun var død nøjagtigt et Aar efter Forstødelsen fra Hjemmet! »Hun var en Engel,« fortalte Søsteren, for hvem de blot forestillede sig som Bekendte af Alice, »ja, man har sendt hende til os fra England, for at hun skulde komme til Kræfter; men Døden boede allerede i hende. Hun maa have gennemgaaet en frygtelig Rystelse — man taler om en Udstødelse af Familien — som har brudt hende for bestandig. Men hun har kun talt kærligt og godt om

alle Sine; hun har levet i Himlen allerede her i Verden, og vi have Alle opbygget os ved Synet af hende. Hendes Død var saa skøn, saa skøn! Det var, som om Paradiset vilde aabne sig, saa sødt og fromt døde hun. Hun var for god til denne Verden; Gud har taget hende bort fra denne Have og sat hende i Paradiset; der er hun nu for bestandig beskyttet og bevaret.«

Mrs. Elfyn brød en blomstrende Rosengren af sin Datters Grav og skjulte den ved sit Bryst. Derpaa gik de; det forekom dem, som om de Alle højt maatte sige: Hun har naaet sit evige Maal og er frelst — men vi? — — —

* * *

Noget Saadant kan Verden ikke forstaa. Den søger sit Eget: Ære, Glans, Nydelse, jordiske Resultater, og hvor den ikke ser disse Ting, er dens Tro ogsaa til Ende. Den moderne Verden forguder Resultatet, og hvor den ser det, taler den uden videre om Gud og Guds Velsignelse; men hvor den ikke ser det, der flygter den og frygter. Om Fattigdom og Ydmyghed, om det skjulte Liv i Gud«, om Offer, Lidelse og Forsagelse vil den intet høre; det er for den kun Overtro og Uhygge. Verden vil heller aldrig kunne forstaa Fortællingen om Korsbærersken Alice Elfyn. For den er hun et egensindigt, fanatisk, halv forrykt Væsen, og Skylden for hendes formentlige Daarskab og Død maa naturligvis den katholske Præst og Kirken bære. Men i Guds Øjne er den syttenaarige Jomfru en Bekenderinde, en Martyrinde, saa godt som hine, der med St. Agnes og de andre Hellige synge den Sang for Guds og Lammets Trone, som Ingen kan synge uden de alene. Ja, Himmerige er nær, men det er »ikke i Kongernes Huse og i deres Hjem, som klæde sig yppigt«, siger St. Johannes, »men hos de Fattige i Aanden og hos dem, der lide Forfølgelse for Retfærdighedens Skyld«!

Literatur.

—o—

A. v. Geyr-Schwepenburg: *Er den katholske Kirke Kulturens Fjende?* Foredrag. Pris 25 Øre.

P. v. Geyrs mange Venner glæde sig sikkert over, at Pastoren lige saa uventet som velkomment nu udfolder en rig og mangesidet literær Produktion.

Kort efter at vi har fulgt Forfatteren paa hans Færrmission og derigennem stiftet Bekendtskab med en Personlighed, der først og sidst tjener sin Kirke, men ved Siden deraf røber en levende Interesse for og indgaaende Kendskab til alt Kulturhistorie og Naturvidenskab vedrørende, møder vi i den foreliggende Piece ene og alene Kirkens nidkære Forsvarer.

Hermed er allerede sagt, at det er en Bog, Alle bør gøre sig bekendt med og ikke blot kigge igennem, som noget man pligtskyldig læser, nej, man bør studere Bogen og tilegne sig dens Indhold i alle Enkeltheder. Og hvorfor det?

Jo, — vi har jo alle den Pligt at vedligeholde og ud-
dybe vor Kundskab om alt der angaar vor Kirke, ikke mindst fordi vi lever i et Land, hvor Kirkens Modstandere ere mange og Angrebene ofte yderst brutale eller spidfindige, førte — for at laane et af Provst Schepelerns Kraftudtryk mod Katholikerne — »med næsten dæmonisk Snildhed.«

Ja, under saadanne Forhold tør Ingen forsømme at deltage i den Riddervagt, alle sande Katholiker danne til Forsvar for deres Kirke. Men et af de skarpeste Vaaben i denne Kamp er Kundskaber Svar paa rede Haand, i al Fald til Nødværge.

Derfor maa vi hyppig ty til den katholske Literatur og her indtager den foreliggende lille Bog en ret fremragende Plads.

Der gives netop i denne Tid saa mange, der med Professoren i Piecen vel klapper Katholicismen med den

ene Haand, men saa rigtignok langer kraftig ud efter den med den anden, f. Ex. med Spørgsmaal som det her behandlede: »Hvordan kan det dog være at Oplysningen staa saa lavt i de katholske Lande?« Det er den atter og atter gentagne Klage fra mindre oplyste Modstandere over at Katholicismen er »Fordummelsens Religion«, en Anke der, — pænt formuleret og ledsaget af et medfølende Smil, — maa-ske kan faa Lov at passere, ja vel endog kan fremtvinge en Indrømmelse fra en uøvet Polemiker, der saaledes mod sin Vilje staa magtesløs, mens der slynges en grov Beskyldning mod hans Kirke.

Man vil se, det er første Gang dette Spørgsmaal er gjort til Genstand for lidt indgaaende Behandling i et særligt Arbejde.

Efter at have bestemt, hvad man forstaar ved »Oplysning«, gaar Forfatteren over til paa Grundlag af Citater og statistiske Meddelelser at sammenligne katholske og protestantiske Tilstande. Kunsten og Videnskaben i de forskellige Lande og Tider gennemgaas, i begejstrede Udtryk op-rulles straalende Billeder af den katholske Kirkes store Civilisationsværk, hvorpaa Forfatteren slutter med at søge Kilden til den vrang Opfattelse, at Kirken hæmmer al Oplysning og Kultur.

Her siges det rette Ord i rette Tid om *misbrugt* Videnskab og *falsk* Videnskab — Ord, Alle vil have megen Nytte af at lægge sig paa Sinde.

— Ja vi nøjes kun her med enkelte Antydninger. Læseren vil først ved Selvsyn kunne overbevise sig om, hvor meget godt den lille Bog indeholder. Spørgsmaalet er jo saa aktuelt, som man kan ønske sig, og Forfatteren behandler det livfuldt og anskueligt.

Om man nu vilde læse Bogen med Eftertanke og derpaa søge at skaffe den Indpas navnlig i protestantiske Kredse, da har man gjort sit til Udryddelsen af indgroede Fordomme.

Saa vil Forfatteren sagtens ogsaa føle sig tilskyndet til

at fortsætte den literære Produktion, han med saa stor Dygtighed har begyndt. H.

Fra vor sædvanlige Literatur-Anmelder »sr« have vi desuden modtaget følgende Kritik:

Naar man læser denne Brochure, maa man holde sig den Omstændighed for Øje, at den er udkastet og udarbejdet som et Foredrag. Det er indlysende, at et Emne, hvis udførlige Behandling vilde fylde Foliaer, ikke kan udtømmende behandles i et Foredrag, det være sig nok saa langt. Derfor vil man ikke undres over at savne mangt og meget; man gerne kunde have ønsket optaget, som vore store Musikere Haydn, Mosart, Beethoven, Gluch, Liszt, Gounod, Tinel o. m. a., vore store Billedhuggere Michel Angelo, Canova o. a., efter hvis herlige Værker Thorwaldsen har dannet sit Geni; de store italienske Malere Fra Fiesole, Giotto, Rafael og tusind andre, hvis Mesterværker endnu den Dag i Dag ere de Mønstre, hver vordende Kunstner maa studere, skal han opnaa en højere Kunstfuldendelse. Ogsaa de store spanske Malere Murillo, Velasquez o. a. havde fortjent at omtales. Og bortset fra disse almindelig bekendte Kendsgerninger kunde man have draget tusind og atter tusind andre ikke mindre berømmelige Kendsgerninger frem af Glemselens Grav, ganske særlig de gamle Munkes Fortjenester paa alle Videnskabernes, Kulturens og Civilisationens Omraader, Kendsgerninger, som ere slettede af de Flestes Bevidsthed ved det bagtalende Mundheld: »de dovne og usædelige Munke.« Men som sagt, alt dette kunde ikke rummes i et Foredrags snævre Ramme. Det kunde heller ikke senere føjes til, hvis ikke Foredragets friske, jeg fristes til at sige flotte Tone skulde vige for en tør, streng videnskabelig Fremstillingsmaade. Med dette for Øje vil man læse Brochuren med stor Nydelse og fuld Tilfredsstillelse. Forfatteren skriver i en let konverserende Tone og bringer paa det snævre Rum en stor Mængde interessante Enkeltheder, som paa en slaaende Maade modbevise den desværre saa dybt rodfæstede Fordom om Katholikernes Inferioritet. Men medens han

med Bestemthed hævder Katholicismens høje Agtelse for al sand Videnskab og al sand Kultur, lukker han ikke sit Øje for den sørgelige Kendsgerning, at den »moderne« Oplysning, der er saa forfærdelig stolt af sig, i Virkeligheden lider af en Brøst, der næsten helt fratager den dens ellers store Værd, nemlig at den kun altfor meget er baaret af Vantroens Aand og tidt direkte gaar ud paa at bære Vantro og derved Immoralitet ind i de forskellige Samfundsklasser. Den højeste Oplysning, som Forfatteren med Rette fremhæver, er, at Menneskene erkende Gud og tjene ham af ganske Hjærte. Det er den katholske Kirkes højeste Ros, at den forstaar at forene den største Begejstring for Videnskaben med Barnets enfoldige Tro og Helgenens straalende Trosliv.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Det sidst udkomne Nummer af »Kirkelige Bekendtgørelser for Danmarks apostoliske Vikariat« indeholder foruden det biskoppelige Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden ogsaa en *Oversigt over Kollektterne* i det hennrundne Aar. Af denne Oversigt fremgaar, at der ved de fire *Ansgarius-Bonifacius*-Kollekter, Kollekten for *de afrikanske Missioner*, Langfredags-Kollekten for *det h. Land* og Kollekten for *Troens Udbredelse* (la propagation de la foi) i *hele Vikariatet* er indkommet 1007 Kr. 26 Øre, hvoraf ved *Ansgarius-Bonifacius*-Kollekterne, som have vore egne hjemlige, kirkelige Anstalter for Øje, 711 Kr. 51 Øre.

Kollekternes samlede Beløb bliver for de enkelte Kirkers og Missionsstationers Vedkommende følgende: St. Ansgars Kirke Kr. 176,55; St. Josefs Hospital Kr. 48,02; Jesu Hjærte Kirke Kr. 78,02; Frederiksberg Kr. 89,48; Ordrup Kr. 55,77; Maribo Kr. 3,15; Odense Kr. 58,70; Svendborg Kr. 35,98; Kolding Kr. 39,76; Fredericia Kr. 113,61; Horsens Kr. 35,30;

Silkeborg Kr. 24,36; Aarhus Kr. 178,94; Randers Kr. 63,60; Aalborg Kr. 6,02.

— Højærv. Hr. Pastor **Antonius Neuvel** ved St. Josefs Hospital paa Nørrebro kan som bekendt paa **Tirsdag den 27. Marts** fejre **25-Aarsdagen for sin Præstevielse**. Der vil i Dagens Anledning blive højtidelig Levitmesse med en kort Prædiken **Kl. 9** i St. Josefs Hospitals Kapel. Kort før Guds-tjenestens Begyndelse ville de tilstedeværende Gejstlige afhente Jubilaren i hans Embedsbolig ved Hospitalet og i Procession ledsage ham ind i Kapellet. Vi ønske paa Forhaand den højærv. Jubilar, som er født den 22. Juli 1842 i Werfershoven i Holland, et hjærteligt *Ad multos annos!*

Tyskland. I den tyske Rigsdag kæmper det katholske Centrum i denne Tid en haard Kamp for en Lov, som har til Hensigt at værne om den offentlige Sædelighed og bl. a. ogsaa forbyder under Straf at udstille saakaldte Kunstværker og udgive Bøger og opføre Skuespil og Sange, som ere egnede til at vække Anstød. Loven møder en voldsom Protest fra en Del Kunstneres og Skribenters Side, som aabenbart gaa ud fra, at Guds sjette Bud ikke finder Anvendelse paa alt, hvad der i vore Dage kaldes Kunst. Det er almindelig bekendt og alle Nationers Historie beviser det, at netop Synderne mod dette Bud ere en dødbringende Gift for Nationerne og baade i fysisk og aandelig Henseende ødelægge dem de ere en Pest, som sniger omkring i Mørket og er Skyld i mange moderne Forbrydelser. Og omkring disse Sumpe af Nattens og Mørkets Synder samle sig nu i den tyske Rigsdag de saakaldte *Frisindede, Socialdemokraterne* og *en Del af de Liberale*, for at beskytte Sumpene imod Loven, idet de tillige optræde som Lysets Engle, som Bærere og Forsvarere af *Kunst og Videnskab!* Naar et Menneske imidlertid indlader sig med denne deres saak. Kunst og Videnskab, bliver han ulykkelig baade paa Legeme og Sjæl, og *Ungdommen*, som fanges i dens Garn, bliver tanketom, pessimistisk, sløv, uden Energi og uden et sundt og frejdigt Ungdomssind. Og Literaturen, som denne Lov vil

bekæmpe, er for det meste en Sump af Lystenhed eller en Mødding af Smuds og Gemenhed. Og alt dette pynter sig som Lucifer, og bedrager *Ungdommen* og Folket, som om det bragte dem Lys og Frihed, Kunst og Videnskab. Forhaabentlig vil det, trods alle Demonstrationer, lykkes det katolske Centrum at gennemføre Lovens Vedtagelse, der uden Tvivl vilde blive til stor Velsignelse for den opvoxende Slægt. Ogsaa her hjemme i Danmark kunde vi uden Tvivl i høj Grad trænge til en lignende Lov, for at værne om den danske Ungdom. Gid den snart maatte komme!

Sydamerika. I de uhyre store Bispedømmer i Sydamerika maa Kirken kæmpe med store Vanskeligheder i Henseende til Sjælesorgen paa Grund af den store Mangel paa Præster, som hersker alle Vegne i Sydamerika. Bispedømmet Bahia (Brasilien) med 2,060,900 Katholiker har saaledes kun 346 Præster. I det store Bispedømme findes ogsaa kun 726 Kirker og Kapeller. Bispedømmet Manaos i Brasilien, oprettet af Leo XIII., har 400,470 Katholiker og kun 19 Præster og hened 30 Kirker og Kapeller. Bispedømmet Fortaleza (Brasilien) med 955,680 Katholiker har 142 Præster og hened 200 Kirker og Kapeller. Et Antal Bispedømmer med fra 600,000 indtil 1 Million Sjæle og derover, har gennemgaaende fra 50 indtil 100 Præster. I andre sydamerikanske Stater ere Forholdene ikke bedre. I Lima i Peru have 606,900 Sjæle henimod 300 Præster i 111 Sogne og Montevideo i Uruguay har 788,130 Sjæle med 40 Sogne og hened 125 Præster.

Unio. Fredag d. 30. Marts Kl. 9 $\frac{1}{2}$: Oplæsning.

A. C. Møde Onsdag d. 28. ds. Kl. 9 i Søvavillonen. Hr. Kaud. polit. West: „Arkivvæsenet her i Landet.“

En ung Pige, 18 Aar gammel, ønsker at lære Husholdning og iøvrigt at gaa Husmoderen til Haande hos en katolsk Familie i en Provindsby. Honorar ydes gærne. Billet mrk. 24 til C. B. Lohrer.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**,
134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade.
Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

† At vor kære Moder **Karen Justiniano** Onsdag Morgen den 21. ds. blidt og roligt er hensovet, styrket med vor h. Kirkes Naademidler, bekendtgøres herved. Den kære Afdøde anbefales til Menighedens Forbønner. R. I. P. Hendes dybtsørgende Børn

Begravelsen sker fra St. Ansgars Kirke Mandag den 26. Marts Kl. 10.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 25. Marts. 4. Søndag i Fasten. (Lætare.) — 26 M. Ferialdag. — 27. Ti. Johannes af Damaskus. Bekender. og Kirkelærer. — 28. O. Johannes Capistranus. Bekender. — 29. To. Ferialdag. — 30. F. Ihukommelse af Frelserens h. Blod. — 31 L. Ferialdag.

Søndag den 1. April. Passionssøndag.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag d. 25. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

Gudstjeneste i Helsingør, (Sudergade 8. 2. Sal). Søndag d. 25. Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Foredrag. — Mandag d. 26. Marts Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe med Prædiken.

Mariakongregationen for Ynglinge Mandagsmøderne den 26. Marts og den 2. April bortfalde; i Stedet herfor holder Ynglingekongregationen Møde tillige med Mariakongregationen for Mænd Torsdag den 29. Marts og Torsdag den 5. April, begge Aftener Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

Nordisk Ugeblad

og

Katholiken

sende

højærv. Pastor Ant. Neuvel ved St. Josefs Hospital

deres Lykønskning til Præstjubilæet

Tirsdag den 27. Marts.

Vi henlede atter vore Læseres Opmærksomhed paa, at **private Annoncer** kan modtages af Hr. Grosserer **C. B. Lohrer**, Adelgade 31.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne,

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 13.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Jøliansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 13.

Søndagen den 1. April.

1900.

Indhold: I Tyrkerlejren. Højærv. Pastor Ant. Neuvels Præstetjubilæum. Efterretninger fra Ind- og Udland: Rom. — Bekendtgørelser.

I Tyrkerlejren.

--0--

Det var i Aaret 1682, da herskede der i Hovedstaden og Fæstningen Wien stor Bevægelse. Paa den hellige Konrads Dag havde to Sendebud fra Ærkefejden og Oprøreren Grev Tøkøly af Ungarn havt Audients hos Kejseren selv og vare blevne modtagne paa det venligste. Hidindtil havde intet Bud fra Greven turdet betræde Staden Wien, men denne Gang boede de hos en Hofherre paa kejserlig Bekostning og der tilstodes dem den uhørte Rettighed at turde stedes for Kejseren med Sabel ved Siden.

Hvorfra denne Forandring?

Ak — det skete af Nød! Hver Dag kunde Tyrken erklære Krig og med sine Horder oversvømme Riget, og Kejseren havde saare ringe Hjælp, thi enhver Fyrste i Riget gik sine egne Veje. Da vilde han i det mindste vinde den mægtige Grev Tøkøly for sig, for at han med sine Skarer kunde kæmpe imod Tyrkerne.

Stolte og overmodige droge Oprørsbudene tilbage til deres Bolig efter Audientsen i den kejserlige Hofborg. Kejseren havde sendt dem bort med de bedste Forhaabninger; han troede, at nu var alt i Orden.

Men det forholdt sig ikke saaledes.

Ankomne til deres Kvartér, begyndte Tøkølys to Sendebud at aflægge Alvoren og at spotte.

»Mener Kejseren, at vi ere komne for hans Skyld! Ha, ha!« lo den Ene.

»Og at det var os magtpaaliggende at opnaa denne usle Avdients og at høre disse skønne Ord!« svarede den Anden.

»Vor Herre, Grev Tøkøly har allerede længe vidst, hvad han har at gøre.«

»Og derfor har han ogsaa sendt os hid. — Hs. Majestæt derovre i Hofborgen skulde blot vide, at medens vi sagde og modtog alle de pæne Ord, attegner vor Achmed Bey hans Kejserstads Fæstningsværker! Og naar han er færdig dermed, saa Farvel, Hr. Kejser! --- Saa bede vi om Orlov, bringe vor Herre Planerne; han giver dem til Sultanen og denne rykker lige strax løs paa Wien, erobrer den og belønner fyrsteligt vore Tjenester!«

»Achmed Bey, Achmed!« raabte de nu ind i Sideværelset. »Er Du ikke snart færdig?«

Der inde sad en Mand paa tredive Aar og tegnede flittigt paa et Kort over Wien. Et mørkt Fuldskæg omgav det bløge Ansigt; men Øjet spejdede sky og usikkert omkring sig. De tyrkiske Klæder, hvori han stak, syntes ikke ret at passe ham. Nu og da gik der som en mørk Skygge hen over hans Pande, som om der dukkede en tung Erindring op for ham. Manden, der saaledes tegnede var aabenbart et gaadefuldt Menneske.

»Hvor længe maa vi endnu vente, indtil Du har udspioneret Alt?« spurgte det ene Sendebud barsk Achmed, som roligt blev siddende.

»Endnu otte Dage,« lød Svaret; »forudsat, at jeg hver

Nat indtil om Morgenen kan gaa uforstyrret omkring og bese Fæstningsværkerne som hidtil.«

»Skynd Dig, Achmed; hvis man paagriber os, blive vi Alle hængte!«

Det var Forræderen imod sin Kejser og Herre, Grev Tøkølys Sendefærd; Gesandterne vare deres Afsender værdige: gemene Spioner i Tyrkernes Tjeneste.

* * *

Det var næsten endnu Nat, henimod Morgenen. Der ude paa Ravelinen (Wiens Hovedfæstningsværk) laa en Skabning paa Hug og saa sig spejdende om med Katteblikke, som vilde han indprænte i sin Hukommelse enhver Krog, enhver Fod Jord. Endelig rejste han sig; Manden syntes at have set nok og vilde gaa. Da lød der en Klang gennem Natten — Morgentimens Ave-Klokke. Uvilkaarligt foer Spejderen med Haanden op til Panden, som om han vilde korse sig; men saa lod han atter Armen synke. Stum stod han der som et Menneske, der udkæmper en alvorlig aandelig Kamp.

Endnu bestandig tonede Klokken, regelmæssigt, dybt, klart, som et formanende Samvittighedsraab gennem den disede Morgenluft.

Det var den ensomme Spion, som skulde han bede; saa ejendommeligt formanede ham stedse Klokken, siden han var i Wien og atter hørte den efter saa lang Tids Forløb.

»Ave Maria!« kæmpede det sig hviskende ud over hans Læber; han lettede paa sin Hovedbedækning — thi han var ikke klædt i tyrkisk, men i europæisk Dragt —, derpaa sneg Achmed Bey sig bort over Ravelinen og ind i Byens Gader. Gennem Taagen, som havde lagt sig over Gaderne, skimtede han hist og her en Lygte, som kom nærmere; i Pelsværk indhyllede Skikkelser gik tavse forbi ham til den nærliggende Kirke, fra hvis Vinduer et mat Lysskær straaled. Uvilkaarligt fulgte Achmed Bey, Spionen, disse Kirkegængere.

»Det er Rorate-Messen,« hviskede han ved sig selv.

Han traadte ind i Helligdommen, knælede ubemærket ned i den nederste Bænk og begravede grublende Hovedet i sine Hænder.

En lille Klokke lød, Præsten traadte ud af Sakristiet, Orglet tonede højtideligt og alvorsfuldt, og snart sang til den stille Messe, som blev fejret her under den helligste Andagt, det troende Folk sine Salmer.

»Op Guds Menighed at synge
for din Gud og Skaber blid!
Hvad kan Sjælen endnu tynde?
Kommet er jo Naadens Tid!«

Atter tonede en lille Klokke; dyb Stilhed herskede: Præsten opløftede den forvandlede Hostie og viste den for Menigheden. I hellig Andagt tilbeder Alt Frelseren. Og atter lyder Orglet blidt og alvorsfuldt; ogsaa det synes at ville bede med og prise den Højeste.

Saa begynder den gamle Salme og dens Tonebølger udgyde sig gennem Kirkens Haller:

»Send som Dug og Regn fra Himlen
den Retfærdige os ned!
Saa engang man hørte raabe
Israels Folk med Ængstlighed.«

Der er kun eet Hjærte og een Sjæl, een Fromhed og een Andagt i hele Rummet — kun En hører ikke hjemme her, det er den formummede Spion, Achmed Bey, som knæler i den nederste Bænk. Og dog hører han ogsaa til her, det beviser hans Holdning, det beviser hans dybt i Hænderne begravede Hoved, det bevise de imellem Fingrene dryppende Taarer. Achmed Bey ser og hører Intet omkring sig, foran ham staar hans Fortid. Der dukker et lille Kloster frem i Hjemmets Bjerge, med rødt Tag og et lille Taarn, med en fattig Kirke og teglstensbrolagt Korsgang, og i dets Omegn blomstre i et venligt Krat, i Verdensafsondringens salige Fred, hundrede smukke Blomster; stille og alvorlige vandre Brødrene

bort, men paa deres blege Ansigter og i deres klare Øjne læses den Fred, som Verden ikke kan give. Og da ser han for sig En af deres Midte, i deres Ordensdragt, en ung Ordensbroder; o hvor lykkelig er han ikke i sit Kloster! Men — der kommer en Nat, da flygter Ordensbroderen bort fra sin Ungdoms Paradis, han afkaster det hellige Klædebon — Verden griber ham, beruser ham; han ved ikke mere, hvor han er, og hvad han gør. Og det varer ikke længe, førend den tidligere Ordensbroder staar foran Tyrkernes Feltherre, opløfter sin Haand og sværger — afsværger sin Tro paa den Herre Christus og sit hellige Løfte og bekender sig som en Tilhænger af Muhamed. Ære og Bifald belønne ham; Guld og sanselige Glæder følge efter; han drager i tyrkisk Klædning som Tekniker og Ingeniør, som Brobygger og Belejringskyndig med fra Sted til Sted igennem Kristenheden; han sniger sig med Tøkølys Gesandtskab ind i Wien, for at udspionere den gamle Kejserstads Fæstningsværker, for at forraade deres svage Sider til Fjenden og for senere selv at lede Belejringsarbejderne.

Alt dette drager forbi Achmed Beys Øje; men Munken, den Frafaldne, Forræderen — *det er Achmed Bey selv.*

Tungsindig, alvorlig og dog usigelig trøstefuld lyder de Andægtiges Sang. Vækker den maaske Renegatens Samvittighed? Rører der sig ikke hos ham en Smule Hjemvé efter den tabte Naade? Længes ikke ogsaa hans Sjæl igen efter Guds Fred, efter den hellige Moderkirke? Klinger ikke ogsaa ham et Raab imøde fra det Hinsides: »Gører lige, hvad der er ujævnt; sløjfer Højene, udfylder Dalene og bereder Herrens Vej?»

Ingen véd, hvad der er foregaaet i Spionens og Renegatens Hjærte. Stum, bleg og med Dødens Alvor staar han op ved Slutningen af Messen og gaar ud, hen til sin Bolig.

* * *

Det var nogle Maaneder senere, da stod Achmed Bey for Sultanen og forelagde ham og hans Storvesir Kara

Mustapha Planerne over Wien. Med glædesdrukne Øjne besaa de Vantro de kostbare Tegninger.

»Du har bevist Allah og hans Profet en stor Tjeneste, Achmed,« sagde Sultanen, »udbed Dig en Naade.«

Achmeds Øjne blinkede sælsomt og med en besynderlig Klang i Stemmen sagde han: »Saa gør mig til den øverste Skydemester og til Leder af Minearbejderne imod Staden Wien; thi jeg kender Fæstningens Svagheder bedst.«

»Du er det!« sagde Sultanen strax.

Og Achmed Bey, den tidligere Munk, blev Overingeniør ved Wiens Belejring, som Historien troligt har overleveret os det.

Den 14. Juli 1683 var Wien belejret; allerede to Dage efter tordnede Kanonerne, i to Maaneder kastede Mørserne mere end en halv Million Bomber med Tænd- og Brændstof ind i den ulykkelige Stad; i talløse underjordiske Løbegrave underminerede Tyrkerne Fæstnings- og Murværket og anlagde tolv frygtelige, store Explosionscentre foruden talløse mindre; og det altsammen under Achmed Beys rastløse Overopsyn og Ledelse. Han var feberagtig virksom, tilbragte hele Nætter i Krudtmagasinet og ved Bomberne, visiterede selv alle Vegne, lagde overalt den sidste Haand paa Minerne, indtil de vare færdige til Sprængning.

Men sælsomt: Brandkuglerne og Bomberne exploderede ikke eller kun ganske sjældent; Børn slukkede dem uden Fare. Hundreder gik af sig selv ud. Staden Genua blev næsten samtidigt beskudt med Brandkugler; efter tre Dages Forløb var den en Askehob; i Wien brændte næppe et Par Huse af under den frygtelige, to Maaneder uafbrudt vedvarende Beskydning. Krudt og Tændstof var fordærvet. Og af de tolv store Miner, i hvilke der laa mange hundrede Centner Krudt, exploderede de syv baglæns, og i Stedet for at skade Staden Wien, toge de hver Gang et Antal Tyrkere med op i Luften og skadede ikke de Belejrede, men Belejrerne frygteligt.

Hvorafor kom disse mislige Resultater?

Achmed Bey vilde have kunnet give Oplysning derom, vilde have kunnet sige, hvem det var der fordærvede Krudtet og lod Minerne anlægge forkert og saaledes, istedetfor at skade den til det yderste truede Kristenhed, gavnede den usigelig meget.

Ofte, naar han i den stille Nat laa paa sin Divan i Krigsteltet, mumlede han: »Ogsaa jeg hører til dem, som afværge Tyrkerfaren — vil Gud være mig naadig derfor? Ser han min Anger og Angst? Gælder Kristenhedens Bøn for Wiens Forsvarere ogsaa mig?«

Den 12. September 1683 var Wien befriet, Tyrkerne slagne og paa Flugt, Riget og hele Kristenheden frelst, hele Vesterland for bestandig frigjort for Tyrkerfaren. Jubelen var uendelig; i denne istemmede ogsaa en Tyrk, som illsomt maatte flygte med: Achmed Bey.

* * *

Det var nogle Aar senere, da sad i en Afkrog af Siebenbürgen Stedets Præst ved en Døendes Seng og hørte hans Skriftemaal, medens Taarerne randt ned i det hvide Klæde, som han holdt for Ansigtet. Længe, længe varede det; endelig var Skriftemaal og Formaning til Ende; den Døende modtog Absolutionen, og den Gejstlige omfavnede ham grædende. Saa gav han den Døende den hellige Kommunion og den sidste Salvelse: »Nu maa jeg bort til Rorate-messen,« sagde han, »jeg kommer siden igen.«

Messen begyndte; det ringede snart til Forvandlingen; derpaa tonede det endnu en Gang tydeligt ovre fra Kirken:

»Op Guds Menighed at synge
for din Gud og Skaber blid!
Hvad kan Sjælen endnu tynde?
Kommet er jo Naadens Tid!«

Da sukkede den arme Synder dybt, og med det Raab: »O Jesus, vær mig naadig! O Maria, bed for mig!« sank han tilbage og døde.

Det var Achmed Bey.

Maatte Gud være ham en naadig Dommer!

Højærv. Pastor Ant. Neuvels Præstejubilæum.

— 0 —

I Tirsdags var der et usædvanligt Røre paa St. Josefs Hospital paa Nørrebro, idet den derboende Præst, højærv. Pastor *Antonius Neuvel* paa denne Dag fejrede sit *250-årige Præstejubilæum*. Baade Søstrene og Katholikerne paa Nørrebro havde gjort Alt, for at hædre Jubilaren paa den festligste Maade og Dagen bragte da ogsaa mange smukke Vidnesbyrd om den Højagtelse og Hengivenhed, som Nørrebros Katholiker nære for deres Sjælesørger, og om den skønne og velsignelsesrige Enighed og Forstaaelse, som hersker derude i Forstaden mellem Præst og Troende.

Fra Hospitalets Gavl vajede i Dagens Anledning det danske og det franske Flag. og fra Præstens Embedsboliger var smykket med Guirlander og exotiske Væxter førte gennem Hospitalets Have en smuk Allé af danske Vimpler og Flag hen til Hospitalets Hovedportal. Selve Kapellet var festligt dekoreret med Guirlander og stedsegrønne Træer og paa Altret saas det skønneste Blomsterflor. Kl. 9 afhentedes Jubilaren i sit Hjem af hans gejstlige Medbrødre, Festkomitéen paa Nørrebro og Kirkeforstanderne fra St. Ansgars Kirke og førtes i Procession med Ministranter og hvidklædte Smaa piger, som strøede Blomster, ind i Kapellet, hvor enhver Plads var optaget af festklædte Menighedsmedlemmer og en Del Anderledestroende. Blandt de Tilstedeværende saas ogsaa den højærværdigste Biskop, *Msgr. von Euch* i Festornat og en Del Gejstlige fra Hovedstaden og Ordrup.

Under Orglets Præludium gik Processionen op til Altret, hvor Pastor Neuvel frembar en Jubilæums-Levitmesse assisteret af Præsterne Braun og Johansen som Leviter. Under Messen udførte St. Josefssøstrenes Sangkor med megen Skønhed og Præcision flerstemmig Koralsang under Pastor

Desnos dygtige Ledelse, hvilket i høj Grad bidrog til Guds-tjenestens Forherligelse. Efter Evangeliet i Messen holdt Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, Jubilarens mangeaarige Ven og Medarbejder ogsaa i Norge, en kort Festprædiken, i hvilken han dvælede ved den katholske Præsts ansvarsfulde Virksomhed for Sjælenes Frelse i Almindelighed og Jubilarens Virksomhed i Særdeleshed, og bragte ham en hjærtelig Tak for trofast Samarbejde i Herrens Tjeneste.

Naar den unge Herrens Tjener — saaledes lød omtrent Pastor Brauns Ord — ved Biskoppens Haandspaalæggelse og Bøn har modtaget Præstevielsens h. Sakramente og derigennem de nødvendige Fuldmagter til Udøvelsen af sit ophøjede Kald, saa opfyldes hans Hjærte af hellig Glæde og inderlig Tak til Gud, saa at han, som fordem den h. Gudsmoder, føler sig tilskyndet til at udraabe med hellig Begejstring: »Magnificat anima mea Dominum« — »Min Sjæl højlover Herren og min Sjæl fryder sig i Gud min Frelser, thi han har set ned til sin Tjeners Ringhed og gjort store Ting imod mig.« Men paa den anden Side opfyldes hans Hjærte ogsaa af Frygt og Bæven; thi, hvor stor end den Værdighed er, som er bleven ham til Del, føler han dog selv kun altfor vel sin egen Uværdighed og det store og tunge Ansvar, som følger med Stillingen. Vel haaber han tillidsfuldt, at Guds og Sakramentets Naade vil skænke ham Kraft til at røgte Embedet paa en værdig Maade, men ikke destomindre spørger han sig selv ængsteligt: Vil Du nu ogsaa kunne røgte det? Det er jo ikke jordiske Goder og Skatte, som anbetroes til hans Omsorg, men udødelige Sjæle, der ere løskøbte ved Kristi dyrebare Blod, som han skal hjælpe paa Frelsens Vej. Uden Tvivl har De, kjære Hr. Jubilar, ogsaa følt dette og vel overvejet den katholske Præsts Pligter og Ansvar, da De for 25 Aar siden paa den 27. Marts modtog Præstevielsens h. Sakramente i Laterankirken i Rom. Af hellig Iver for Guds Ære og Sjælenes Frelse havde De forladt Deres Fædreland og var bleven optaget blandt Eleverne i Propaganda-Kollegiet, som sender sine Præster ud

til alle Verdensdele. Nogen bestemt Virkekreds havde De endnu ikke modtaget; men Gud kaldte Dem saa til at virke i de skandinaviske Lande. 25 Aar ere nu henrundne siden den Dag, og af disse 25 Aar har De tilbragt 7 Aar i Norge og de Øvrige her i Danmark. Kaster De nu Blikket tilbage paa disse henrundne Aar, er De maaske for Deres Vedkommende tilbøjelig til at spørge Dem selv: Hvad *kunde* jeg i denne Tid have udrettet? Vilde jeg ikke have kunnet udført endnu mere? Men vi, som fejre denne Fest med Dem, vi se tilbage paa det, De *har* udrettet og virket i Herrens Tjeneste og ved hans Bistand til Sjælenes Frelse. Gjerne ville vi indrømme, at al Ære først og fremmest tilkommer Herren, eller som Apostlen siger: Ikke han, som planter og vander er noget, men han, som giver Væksten, nemlig Gud. Os Præster gjælde jo navnlig ogsaa Frelserens Ord: Selv om I have gjort Alt, hvad jeg har befalet Eder, maa I dog sige: Vi ere unyttige Tjenere; vi have kun gjort vor Pligt og Skyldighed. Men selv om De vil gjøre denne Sandhed gjældende — hvad De uden Tvivl vil — saa maa det idetmindste være os forundt, at takke Gud, som saa øjensynlig har velsignet Deres Gjerning i de henrundne 25 Aar, saa at den er bleven til saa stor Velsignelse for Mange. Jeg har — paa to Aar nær — haft den Lykke og Glæde, at virke dels sammen med Dem, dels i Deres umiddelbare Nærhed, og jeg kunde anføre mange Beviser paa Deres Iver og Ihærdighed, som ingensinde er bleven mindre i Aarenes Løb. Det vilde dog stride mod Deres Beskedenhed, og jeg behøver ej heller at fremhæve det, thi det er vel kjendt. Og hvad Deres 16aarige Virksomhed her paa Nørrebro angaar, saa have jo alle Tilstedeværende Syn for Sagen, og det var, om jeg tør bruge dette Udtryk, et heldigt Greb, da vor salige Præfekt Grüder som en af sine sidste Embedsgjerninger, kort før sin Død, udnævnte Dem til Præst herude ved St. Josefs Hospital; thi Resultatet har vist, at der næppe kunde findes En, der var mere skikket til denne Post, at tage sig af de Syge og at samle Katholikerne om dette Gudshus.

Hvad bedre kunne vi vel derfor gøre, end i Forening at takke Gud for hans Naade og Bistand i de henrundne Aar og at bede ham om, at han engang ogsaa vil lade Dem se Deres kjæreste Ønske gaa i Opfyldelse — for hvilket De og Katholikerne herude allerede saalænge og ihærdigt have arbejdet — at der maa rejse sig en smuk Sognekirke herude til Guds større Ære og mange Sjæles Frelse, og at han, den Almægtige, vil forunde Dem, Hr. Jubilar, en evig, uforgængelig Løn i Himlen efter endnu mange Aars tro Tjeneste! Ja, *ad multos annos*, endnu mange, lykkelige og af Herren rigt velsignede Aar!

Efter Messen henvendte Jubilaren nogle hjærtelige Ord til de Forsamlede, hvori han udtalte sin oprigtigste Tak til Nørrebro's Katholiker og til alle Tilstedeværende for deres Deltagelse i den skønne Fest og for deres Offervillighed og Hengivenhed, idet han tillige med Taknemlighed dvælede ved Mindet om Afdøde, som under deres jordiske Vandring havde Iedsaget hans Virksomhed paa Nørrebro med Raad og Daad. En særlig Tak henvendte Jubilaren til den højærværdigste Biskop, fordi Biskoppen som Præfekt Grüders Efterfølger i sin Tid havde stadfæstet Udnævnelsen til Præst paa Nørrebro, hvor han følte sig saa lykkelig i sin præstelige Virksomhed blandt de Syge og Fattige. Ligeledes takkede Jubilaren St. Josefsøstrene, baade de levende og hedenfarne, for den Imødekommenhed, de stedse havde vist ham, og for det skønne Arrangement i Dagens Anledning.

Efter denne Taksigelse udstilledes det allerhelligste Sakramente, og Jubilaren istemte da den ambrosianske Lov- og Takkehymne »Te Deum«, som under Orgelets Ledsagelse med Kraft og Inderlighed blev fortsat af de Tilstedeværende, som dels fyldte det lille Gudshus, dels stode langt ned ad Hospitalets Hovedtrappe. Den smukke Højtidelighed sluttede derefter med en Bøn for de Syge og den sakramentale Velsignelse, efter hvilken Jubilaren i Procession blev ført ud af Kapellet og ind i Hospitalets Taleværelse, hvor de Gejstlige afførte sig de præstelige Messeklæder.

I sin Embedsbolig modtog Jubilaren derefter i Dagens Løb en Mængde Gratulanter; først den højjærværdigste Biskop, der som Missionens øverste Foresatte ønskede ham til Lykke og takkede ham for hans Virksomhed i den danske Mission, idet han tillige overrakte Jubilaren et kostbart Værk om den kristelige Kunst. Dernæst mødte Festkomiteen for Nørrebro, som overrakte Jubilaren en af Hr. *August Hoffmann* prægtig udstyret Adresse, paa hvilken der i Akvarel var fremstillet imellem Vinranker: Laterankirken i Rom, den katholske Kirke i Tromsø i Norge, St. Josefs Hospital og Præstebolig, og endelig den projekterede nye Kirke, som en Gang skal rejse sig paa Nørrebro. Med Adressen fulgte et stort Papkort, i hvilket der paa en original Maade var nedtrykt 1000 Kr. i Guld, idet hundrede Tikronestykker dannede Ordene »Til Lykke«. I Sandhed et smukt og uventet Resultat af en Indsamling paa Nørrebro, som ogsaa vidnede om de derboende Katholikers Hengivenhed for deres Sjælesørger. Adressen, der var undertegnet af Festkomiteen, Dhr. *Dorcheus, J. C. Günther, A. V. Günther, R. Kuboth, A. Lafontaine* og *L. A. Nielsen*, havde følgende Ordlyd:

»Højjærv. Hr. Pastor! Paa denne mindeværdige Dag, paa hvilken Deres Højjærværdighed for 25 Aar siden modtog Præstevielsens h. Sakramente, føle vi af et oprigtigt Hjærte Trang til at frembære vore hjærteligste Lykønskninger fra Hovedstadens Katholiker paa Nørrebro. Gud give, at De endnu i mange Aar maa virke her til Velsignelse for Menighedens Medlemmer; han forunde Dem Kraft til at udføre Deres omfangsrige Virksomhed og lade Dem se Deres Livsopgave kronet med Held! Deres Højjærværdighed bedes modtage medfølgende Gave som Tegn paa vor Kærlighed og Taknemlighed. Gaven, hvis Formaal vi bede Deres Højjærværdighed selv bestemme, er indsamlet paa Nørrebro.«

I Dagens Anledning indløb over 100 Breve og Kort og 72 Telegrammer fra Indlandet og Udlandet, fra alle danske Missionsstationer, fra Norge, fra Sverrige, blandt hvilke et Telegram fra den højjærværdigste Biskop Msgr. *Bitter* i

Stockholm, fra Holland, Belgien, Tyskland og flere andre Lande, ja endog fra New-York. Blandt Brevene fandtes ogsaa et, som indeholdt en Bankanvisning paa 5000 Kroner; flere Pengebreve indeholdt desuden større og mindre Pengesedler, baade danske og hollandske; et Gratulationskort gjemte i sit Indre 100 Kroner i Guld, og i en veritabel Mursten fandtes andre 100 Kroner i Guld, saa godt skjulte inde i Stenen, at man næppe vilde have fundet dem, dersom en Sagkyndig ikke havde undersøgt Stenen med en kyndig Banken og et fint Øre. Alt i Alt modtog Jubilaren henvend 7000 Kr. i Dagens Anledning — en Gave, som uden Tvivl vil bringe den nye Kirke et godt Stykke videre. Blandt andre Gaver kunne vi nævne et kostbart Værk om Rom fra Sognejeftligheden i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg, som allerede om Mandagen havde bragt Jubilaren sin Lykønskning; tillige en kunstnerisk udført Beholder af Sølv, indvendig forgyldt, til Opbevaring af det allerhelligste Sakramente i Tabernaklet — en Gave fra Hr. Kand. Berling og Familie paa Ordrupshøj; desuden en smuk Messebog fra St. Josefssøstrene, Traps Beskrivelse af Danmark i Pragtbind, et overordentligt fint og kunstfærdigt udført Bordtæppe, forskellige Akvarel-Adresser i Glas og Ramme, et antikt Gulduhr og en Mængde Blomster og andre Sager, som vi i Øjeblikket ikke mindes mere. Det er jo en Reporters bedrøvelige Stilling ved saadanne Festligheder, at han skal skrive om Alt, at han skal have Øren og Øjne med sig alle Vegne og passe paa som en Smed, for ikke at glemme noget, og saa glemmer han dog ofte — det Allervigtigste. Svigter Hukommelsen mig ikke og har jeg ikke blandt alle Herlighederne taget gamle Ting for nye, tror jeg, at Jubilaren ogsaa modtog et Ytedeforhæng til en Dør, for at bevare ham mod Træk fra Trappegangen, hvilket jeg her altsaa tilføjer Fortegnelsen.

Kl. I fandt et Festmaaltid Sted, hvortil var indbudt en Snes Herrer, Gejstlige og Lægfolk, blandt hvilke Kirkeforstanderskabet fra St. Ansgars Kirke. Ogsaa Festmaaltidet hædrede den højærværdigste Biskop med sin Nærværelse, og henimod Slutningen ankom fra Malmø den derværende Sognepræst, højærv. Hr. Pastor Popp, for at ønske Jubilaren til Lykke. Vor højærværdigste Biskop talte for Jubilaren, idet han bl. a. hentydede til, at Jubilarens Ønske om en ny Sognekirke med Skole og Præstebolig paa Nørrebro ret snart maatte gaa i Opfyldelse. Pastor Neuvel takkede Biskoppen for den Støtte og Opmuntring, Biskoppen altid havde ydet

ham under hans Virksomhed paa Nørrebro, og talte desuden om Minder fra Rom. Flere andre Taler bleve holdte af tilsteværende Venner for Jubilaren, som tilsidst med nogle hjærtelige Ord endnu mindede om sit Ophold i Norge og henvendte en Tak til højærv. Hr. Pastor Braun for de Aar, de havde arbejdet sammen i Nærheden af Nordpolen. — At meddele et længere Refererat af disse Taler tillader Papiret eller rettere sagt Referentens Hukommelse ikke; man bliver jo gammel og Hukommelsen begynder at svigte med Aarene. Den højærv. Jubilar og Nørrebros Katholiker kunne være stolte af denne skønne Fest, over hvilken der hele Dagen herskede den hjærteligste Stemning. Maatte den bidrage til yderligere at befæste det gode Forhold mellem Præsten og de Troende og tilskynde begge Parter til med fornyet Iver at arbejde videre for deres fælles Interesser til Guds Ære og Sjælenes Frelse!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Rom. Den ældste iblandt Kardinalerne, Kardinal Louis af Canossa, som den 16s. d. afgik ved Døden i en Alder af henved 91 Aar, var født i Verona den 20. April 1809 som Søn af Marquis di Canossa; han var tidlig traadt ind i Jesuiterordenen, som han dog igen maatte forlade paa Grund af Sygelighed. Som Domherre i sin Fødeby's Katedral udmærkede Canossa sig ved Forsigtighed og Agtpaagivenhed, ved Fromhed og Kærlighed til sin Fødeby i den Grad, at Kejser Frans Josef foreslog ham for Pius IX. til Bispestolen af Verona. Siden 1865 styrede Biskop Louis sit Bispedømme med den frommeste Hyrdeiver forbunden med absolut Hengivenhed til den pavelige Stol og taktfuld Optræden overfor de skiftende Magthavere. I Konsistoriet den 12. Marts 1877 blev han Kardinal med Presbyterialtitelen af St. Marcellus. I 1887 kunde Canossa fejre sit 50aarige Præstejubilæum. Den afdøde Kardinal var Medlem af Biskoppernes og Regularernes Kongregation, af Propagandaen, af Konciliet's Kongregation og af Kongregationen for Aflad og Relikvier. Nu er der kun 3 Kardinaler igen, som fik deres Udnævnelse af Pius IX.: Oreglia di Santo Stefano, Parochi og Ledochowski.

— Den 26. Marts mistede Kardinalskollegiet atter et af sine Medlemmer, idet Kardinal *Mazella* afgik ved Døden. Kardinalen var født 1826 i Pontecorvo, var Medlem af Jesuiterordenen og Kardinal siden 1887.

— Ifølge »Berl. Tagebl.« udbrød, der i Lørdags Ild i et af Vatikanets Værelser, som stødte op til det pavelige Tribunals vigtige Arkiver. Det lykkedes imidlertid Vatikanets Brandkorps at blive Herre over Ilden, inden den forarsagede videre Skade.

S.J.G. Tirsdag den 10. April, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** almindelig Møde for alle Brødre i „**Kongens Klubs**“ Lokaler. Østergade 15. Stueetagen o. G.
Samme Aften holdes **III. Grads Møde**.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening). Møde hver Fredag Kl. 8 paa Ørstedsvej 10. — Alle indbydes venligst.

Brugte Frimærker,

baade gamle & nye, sjældne & almindelige, Brevkort, Korsbaand, Prospektkort o. l. modtages med Glæde af undertegnede Elever paa St. Andreas Kollegium, Ordrupshøj pr. Charlottenlund. Udbyttet vil blive anvendt til at understøtte de mest trængende Missioner her i Landet, navnlig ved gratis Uddeling af katolsk Literatur. For Sendinger af 5000 Stykker modtager man til Gengæld en smuk lille Erindring, dog kun naar de sendes direkte til de undertegnede.

A. Bork. Chr. Holstein-Ledreborg. H. Wincle.

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4 $\frac{1}{2}$ —6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bæklund,
59, Købmagergade.

Til en ung Dame, med gode Anbefalinger, der har bestaaet Handelseksamen. ønskes snarest mulig en Plads, paa et Kontor, som Ekspeditrice eller lignende, helst i København. Nærmere Oplysninger hos **M. Spetzler** i Fredericia.

En ung Pige, 18 Aar gammel, ønsker at lære Husholdning og iøvrigt at gaa Husmoderen til Haande hos en katolsk Familie i en Provindsby. Honorar ydes gjerne. Billet mrk. 24 til **C. B. Lohrer**.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 1. April. Passionssøndag. — 2. **M.** Frants af Paula. Bekender. — 3. **Ti.** Ferialdag. — 4. **O.** Isidor. Biskop og Kirkelærer (Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ausgariusforeningen). 5. **To.** Vincents Ferrer, Bekenier. — 6. **F.** Ihukommelse af Marias Smertes (Kl. 8¹/₄ højtidelig Prælatsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Aften Kl. 8 Korsvejsandagt). — 7. **L.** Ferialdag.

Søndag den 8. April. Palmesøndag. (Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9¹/₂ med højtidelig **Pontifikal-Palmevielse** og **Procession**). Med denne Søndag begynder Tiden for den pligtmæssige Annæmmelse af **den h. Paaskekomunion**.

Mødreforeningens Møde bortfalder i April Maaned paa Grund af Kirkeskolens Examen; men Mødrene anmodes om at opofre den h. Kommunion for Neokommunikanterne og Koufirmanterne.

Den offentlige Examen med St. Ansgars Kirkeskoles Elever afholdes i Bredgade 67 & 69 (Bagbygningen) Mandag d. 2. April i begge Drengklasserne og Tirsdag d. 3. April i begge Pigeklasserne. hver Dag fra Kl. 8—1; Onsdag d. 4. April i Forberedelsesklassen fra Kl. 9—12. Børnenes Forældre og Alle, som interessere sig for Skolen, indbydes venligst til at overvære denne Examen.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes møde Fredag den 6. April i St. Ansgars Kirke til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Rosenkransbroderskabet holder sit sædvanlige maanedlige Møde med **Procession** i St. Ansgars Kirke Søndag den 1. April Kl. 6 Aften i Forbindelse med Fasteandagten. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

Mariakongregationen for Ynglinge. Mandagsmødet den 2. April bortfalder; i Stedet herfor holde Medlemmerne Møde med Mariakongregationen for Mænd Torsdag den 5. April Kl. 8¹/₄ Aften.

Elisabethforeningens Basar med Tombola og Restauration,

som afholdes til Bedste for forældreløse Børn **Palmesøndag den 8. April** fra Kl. 9 Morgen til Kl. 8 Aften og **Mandag den 9. April** fra Kl. 10 til Kl. 4 Efterm., i Skolelokalet Bredgade 69, Stuen o. G., anbefales til Menighedens Velvillie. — Basaren er en væsentlig Støtte for Foreningens Virksomhed.

Til indenbyes Abonnenter følger med dette Nr. et Følgeblad fra **E. Ronges** Boghandel, 63 Falkonerallé.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 14.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 14.

Søndagen den 8. April.

1900.

Indhold: Et skjult Under. Børnene. Efterretninger fra Ind- og Udland: England. Rom. Amerika. Frankrig. — Bekendtgørelser.

Et skjult Under.

—0—

Historiens Blade, paa hvilke staar at læse, hvad der skete i de henrundne Aarhundreder, skjule tusinde Mærkværdigheder, som aflægge Vidnesbyrd for det Ord, at Menneskets Hjærte er skabt for Gud og uden Gud ikke finder Ro. I det Følgende skal der mindes om en vidunderlig Hændelse, som er optegnet og bekræftet af en berømt Mand paa den Tid, da det skete, nemlig Franciskaneren Ugolino.

I Aaret 1238, altsaa for mere end 660 Aar siden, regerede i Tyskland Kejser Frederik II., den ædle Barbarossas slemme Barnebarn. Han beredte Paven mange Trængsler og søgte under svære Trusler at bringe de Kristne til Frafald fra Kirken og dens Overhoved. Med Kristenhedens Arvefjende, Tyrkerne, holdt han godt Venskab; ved hans Hof vare flere Hedninger, Tyrker og Tyrkinder, end Kristne. Han efterabede deres Klædedragt, Indretninger o. s. v., kom

derved bort fra den gamle Tarvelighed, udfoldede en ganske uhørt Overdaadighed ved sit Hof og sank med sine Venner dybt ned i hedensk Usædelighed og Vantro. Paven beløj og bedrog han, hvor han kunde; og som han havde levet, saaledes døde han ogsaa, — pludselig.

Paa samme Tid regerede over Tyrkerne Sultan Alkamil, en vældig Kriger og en stærk Fjende af de Kristne. Trods sin slette Opdragelse og Omgivelse havde han dog bevaret et ædelmodigt, ærligt Hjærte.

Han laa i Aaret 1238 paa Dødslejet og imødesaa den sig langsomt, men sikkert nærmende Død.

Det var Nat, og hos den Syge var hans Moder og en Forelæser. Denne holdt flere Skriftruller i Haanden, ventende paa Tegnet til at han skulde læse. I Rullen var hele Sultanens Liv og alle hans Bedrifter optegnede. Indtil for nogle Øjeblikke siden havde den Skriftkloge læst om de Slag, som Alkamil havde leveret, om det Bytte, som han havde vundet, om Antallet af hans egne Stridsmænd og om Antallet af de Kristne, som hans Hære havde dræbt. Sultanen havde en Tidlang tavs hørt til, men derefter med alle Tegn paa Mishag befalet Forelæseren at tie.

»Hvad skal jeg paa Sygelejet gøre med Slag og Sejre?« sagde han; »mit Hjærte tørster efter andre Sandheder.«

Længe laa han og grundede, som tænkte han tilbage paa længst forsvundne Tider. Derpaa sagde han til sin Moder: »I tre Dage har jeg nu ikke kunnet faa hine to Kristne ud af mine Tanker, som en Gang holdt en Prædiken for mig i hele Hoffets Nærværelse. Hvor længe kan det nu vel være siden?«

Forelæseren søgte og gav da efter nogen Tids Forløb Oplysning: »Det er nitten Aar siden, Herre; her staar Historien opskrevet.« Og paa et Vink af Sultanen, begyndte han halvt læsende, halvt fortællende:

»Det var i Høstmaaneden, i Aaret 597, Aaret efter Profetens Flugt, faa Dage efter din Sejr over Kristenheden ved Damiette, o mægtige Akamil, da bragte Soldaterne to Kristne

som Fanger for Din Trone. Det var to Mænd blottede for Vaaben og enhver Prydelse, klædte i et langt og groft Klædebon og med Toug om Livet, ganske magre og blege af Udseende, og den mest ansete af dem kaldte sig Francesco i de italienske Frankers Sprog. Men de sagde, at de havde opsøgt Dig, o Hersker, fordi de havde noget vigtigt at sige Dig. Og Du lod dem den næste Dag stille foran Tronen, over for alle dine Stormænd og vore Gudslærde, Muftien og de Andre, og Du spurgte dem højmodigt om Deres Ønsker, istedetfor at lade dem dræbe. Men den kristne Francesco saa paa Dig, og Du sænkede Dit Øje, og han begyndte at tale til Dig om De Kristnes Gud. Og da han begyndte dermed, vilde Høvdingerne dræbe den Kristne, men Du paabød dem Ro og befalede ham at tale. Og han sagde til Dig, at de Kristnes Gud var den eneste sande, og Du skulde vende Dig til ham. Han havde sendt ham til Dig med dette Budskab; han havde føjet det saa, at Du havde tilkæmpet Dig Sejre over de Kristne, fordi de vare lastefulde; denne Gud havde ogsaa sørget for, at Du ikke havde ladet hans Sendebud dræbe ligesom de andre Kristne, og at Du nu maatte høre paa ham. Francesco fortalte — og Du lyttede dertil, hvorledes de Kristnes Gud havde sendt sin egen Søn til Verden for at bringe Menneskene Fred. Og han forsikrede, at Gud var bleven født som Menneske i en Landsby i vort Rige, i Bethlehem nemlig, og at han havde levet der og i Jerusalem var bleven pint for Menneskenes Synders Skyld. Og han formanede Dig til at holde dette Sted helligt, og truede Dig med Guds og hans Engles Vrede, dersom Du vanærede det. Han sagde ogsaa, at de Kristne vare indviiede, salvede med hellig Olie og helligede; og han mindede Dig om at overveje dette med Hensyn til de kristne Fanger og ikke at mishandle dem. Og han talte med vidunderlig Alvor og i et yndefuldt Sprog, saa at Alle i Salen lyttede til hans Ord. Men Du, o Herre, mægtige Alkamil, var begravet i dyb Eftertanke og intet Ord undgik Dit Øre. Og tre Gange lod Du den forunder-

lige Kristne opfordre Dig til at blive en Kristen og at lade Dig døbe, uden at Du tilføjede ham noget ondt.

Men da spurgte Du ham: »Og hvad forjætter Du mig, hvis jeg bliver en Kristen?« Og han svarede: »Himlen!« Og Du spurgte igen: »Mener Du da ikke, at jeg kommer i Profetens Himmel?« Og han svarede Dig: »Saa sandt Gud lever, Du bliver begravet i Helvedes Flammer, hvis Du ikke tror paa ham, som paa Korset døde for os.« Og Du tilgav ham dette bespottelige Ord imod Dig og imod vor Tro og spurgte videre: »Hvilken Borgen giver Du mig da for, at Din Kristentro er den rette?« Og den kristne Francesco svarede: »Lad et Baal rejse, stil derpaa Dine Præster og mig, antænd Brændet. Mig vil Ilden ikke berøre, men Dine falske Præster vil den fortære.« Da skreg Muftien og hans Præster, at Du skulde dræbe den Kristne, han var en Troldmand, de vilde ikke have noget med ham at skaffe, og de gik bort og skjulte sig af Frygt for Baalet. Da sagde den kristne Francesco: »Saa lad mig alene opstille paa Baalet; Flammerne ville ikke skade mig. Men saa maa Du ogsaa give mig dit Ord paa at blive en Kristen.« Derpaa har Du, o Herre, svaret, at det vilde Du ikke love ham, og Du har bedet Francesco om at blive i Lejren. Men han svarede, at nu havde han sagt Dig, hvorfor Gud havde sendt ham til dig, han maatte nu forkynde Frelsen for Andre, som var mere troende; derfor vilde han forlade Dig. Derpaa tilbød Du ham til Alles Forbavselse Guld og Skatte for Rejsen. Men han modtog kun noget Brød og Salt og nogle Dadler. Herpaa har Du sagt til ham: »Du er en vidunderlig Vismand. *Bed for mig, at Gud maa lade mig erkende den Tro, som er ham mest velbehagelig.**) Det lovede han; men han bad Dig ogsaa om, at Du skulde give

*) Hele Sultan Alkamils (Meladins) Underholdning med den hellige Franciskus af Assisi i September 1219 er gengivet i sin Tankegang efter P. Ugolinos, en Samtidig af den hl. Franciskus' Optegnelser. Sultanens Bøn lød bogstaveligt saaledes, som vi have meddelt den.

de Kristne Fred, ære de hellige Steder og skaane de Fangne. Og Du lod ham og hans Ledsager fare i Fred og gav dem frit Lejde til Kristenhæren.«

I Taushed havde Alkamil atter hørt paa denne Historie, som han for nitten Aar siden havde oplevet.

Med en Haandbevægelse lod han Forelæseren gaa. Ogsaa hans Moder tog Afsked, da hun saa, at han vilde være alene.

Natten brød frem, Alkamil laa paa Sygelejet; ingen Søvn kom over ham. Den gamle Historie vilde ikke ud af Hovedet paa ham.

»Hvorfor maa jeg altid tænke paa Dig, Du kloge Mand med de alvorfulde Øjne?« mumlede han. »Har Du talt Sandhed? Ja, den Gang var jeg nær ved at følge Dig, og den Dag i Dag formaner det mig i min inderste Sjæl at bede til Din Gud, Kærlighedens og Korsets Gud. Men, vilde ikke hundrede Dolke have gennemboret mig i samme Øjeblik, som jeg havde erklæret mig til Gunst for Kristendommen? — Dog i Dag — hvad Vægt ligger der vel paa de Par Dage, som jeg endnu har at leve i? Skulde de Kristne have Ret? Og i saa Fald? — —

»Ja, jeg vilde gøre det — jeg vilde blive en Kristen,« mumlede Sultanen. »Himlen, Himlen forjættede Francesco mig — men ellers venter mig Helvede, sagde han, — og han er ingen Bedrager. O Kristengud, hvilke Kvaler volder Du mig ikke, hvilken Tvedragt sønderriver ikke min Sjæl og piner den med den frygteligste Uro!«

Hvileløs kastede han sig frem og tilbage paa sit Leje; bad snart til sin Allah og Muhamed, snart til de Kristnes Gud; tænkte ogsaa paa, hvorledes han tildels havde adlydt Francesco, idet han, skønt Sejrhæren af fri Drift havde sluttet Fred med de Kristne og faa Aar senere for bestandig havde overgivet Kristi Grav samt Kirken i Jerusalem til Francescos Ordensbrødre; og saa tænkte han paa, hvor mild han var bleven mod de fangne Kristne og hvor barmhjærtig han skaanede dem. Alt dette gik ham snart trøstende

snart manende gennem Sjælen, og han faldt tilsidst i en let Slummer med det Forsæt at blive endnu mildere mod de Kristne.

Et Smil, der varslede om Fred og Salighed, gik hen over den sovende Syges blege Ansigt. En skøn Drøm syntes at udfolde sig for ham.

Fuldmaanen skinnede med sølvklart Lys ned paa Kairos Kupler og paa Paladset, hvori den dødssyge Sultan laa, Hvad der foregik i hans Hjærte under den Naadens Indflydelse, som den Helligaand overalt udbreder i den hele vide Verden, hvorsomhelst han selv vil, det er en Hemmelighed, om hvilken Gud alene, den Allestedsnærværende og Alvidende, har Kundskab.

Men Naaden vandt i denne Nat en stille Sejr, om hvilken Verden intet anede — hverken den kristne eller den tyrkiske.

* * *

I den samme Nat stod foran den slumrende Guardians Leje i Jerusalem hans hellige Fader Franciskus, der allerede havde været tolv Aar i Himlen, og befalede ham i Kraft af sin Ordens Lydighedspligt: »Gør Dig rede og gaa til Sultan Alkamil i Ægypten; han ligger paa sit Dødsleje; Du skal døbe ham og styrke ham i Dødskampen.«

Solen var endnu ikke staaet op, førend to Franciskanere allerede vandrede fra Jerusalem til Ægypten. Og ikke længe stod det paa, førend de vare naaede i Nærheden af Kairo. Det lykkedes dem straks at komme til Sultanen og at fuldføre ved hans Dødsleje, hvad St. Franciskus nitten Aar i Forvejen havde begyndt uden selv at ane, at hans Rejse nogen Sinde skulde krones med Held.

Sultan Alkamil er død som Kristen.

Han sidste Vilje lød saaledes: Alle kristelige Slaver, som befinde sig i min Omgivelse og Magt, skulle straks sættes i Frihed og sendes til deres Hjem; til de syge Kristne, som befinde sig i Fangenskab, skal der uddeles en stor

Sum Penge, og andre Velgerninger skulle ydes dem. — Dette skete, ligesom han ogsaa under sin Sygdom havde forandret talløse Barmhjertighedsgerninger.

Saaledes berette i Overensstemmelse med Sandheden Overleveringerne og de skriftlige Optegnelser indenfor Franciskanerordenen.

Men i Sandhed haandgribelig er den Løn, at Alkamif kunde døbes og forberedes til en kristelig Død ved Medlemmer af den Orden, som han selv saa højmodigt havde forskaffet Adgang til det hellige Land. Havde Franciskanerne ikke været i hans Nærhed i det hellige Land, saa vilde han være død i Islam. Et Resultat, som kristelig Vaabenmagt aldrig opnaaede, har saaledes den hl. Franciskus' Bøn og Kærlighed opnaaet.

Saaledes er den øverste Hersker over Kristenhedens Arvefjende, Sultanen, bleven kaldet til Kristendommen og den evige Salighed netop i de Dage, da Kristenhedens øverste verdslige Herre, Kejser Frederik II., ved sit hedenske Levnet havde bragt det saa vidt, at han maatte udelukkes af Kirkens Samfund.

Guds Naade være og forblive med os alle!

Børnene.

Pupillo tu eris adjutor (Ps. 9.).

En Aften paa Nørrebrogade blev de mange Mennesker, som hastede hjem efter endt Dagværk, og de, som lige var dreven ud for at begive sig til Beværtninger og Forlystelsessteder, allarmet ved et Revolverskud, Skuddet kom fra Diskontobankens Port, de tililende Mennesker fandt en ung døende Mand med et blødende Saar i Tindingen; der gik hurtig Bud efter Politiet, men inden Betjenten kom, var den unge

Mand død uden at have fremført et eneste Ord; der samlede sig hurtig en stor nysgerrig Menneskemængde foran den afspærrede Port; Betjenten havde sendt Bud efter Ligvognen fra »St. Johannes«, man haabede at faa et Glimt af Selvmorderen at se, idet han blev løftet ind i Vognen; der kom bestandig flere, og evindeligt gentog de samme Spørgsmaal og Svar sig. »Hva' æ der paaføre?« og Svaret. »Der æ én som ha' skaat sig,« saa spurgtes der nærmere om hvem, om hvornaar, og hvad man ellers kunde finde paa, derpaa blev givet mer eller mindre tilfredsstillende Svar; nogle blev saa staaende, andre gik ligegyldig deres Vej, man hørte Vittigheder, dumme Flovser, meget vidende Vigtigheder, men ingen var beklagende, ingen var rystet over den Rædsel, et Selvmord er, ingen lod til at have Sans for det tabte Liv, der netop saa afskyelig var afsluttet, man var aabenbart vant til saadanne Begivenheder, man interesserede sig ikke meget mer for et Selvmord end for et Krampeanfald, et brækket Ben; nogle takserede næppe Selvmord stort højere end en ordentlig Cyklepaakørsel.

Hvilken ubeskrivelig Jammer, hvilken forfærdelig Elenighed i denne store By, ikke blot dræber pur-unge Mennesker sig som oftest af det rene Pjankeri, men intet Menneske uden deres ulykkelige Slægtninge og nærmeste Venner røres deraf, Selvmord er en dagligdags Ting, man ikke gider rejst sig for, naar man sidder vel.

Aarsagerne til saadan moralsk Elendighed er mangfoldige og maaske ret vanskelig paavislige, nogle mene Sult og Savn bære alene Skylden, andre er sikre paa de forbandede Socialister ødelægge Moralbevidstheden, man skælder løs paa Smudsbladene, man diskuterer den moderne Litteraturs Skadelighed. Vi er overhovedet ikke i Forlegenhed, naar det gælder at finde Aarsagen til Daarligheder hos vor Næste; naar vi har spist en udmærket Middag, og drikker Kaffen krydret med Likør, medens vi ryge en god Cigar, er vi udtømmelige i Moralbetragtninger, al Verdens Forbrydere staa Skoleret for os, vi ser hele deres Liv, skarpt og klart

paavise vi, hvorledes det maatte blive værre og værre, indtil det endte i Mord, i Tyveri, i uforbederlig Drukkenskab, i Selvmord.

Alt og alle lade vi bære Ansvar for en begaaet Forbrydelse, Institutioner, kæmpende politiske Partier, fremragende Personer, kun ikke — vi selv! Dog er det ofte saaledes, netop vi hæderlige, nette, maaske endog religiøse Personer, vi har ofte vor Del af Ansvaret, naar en eller anden Ugerning begaaes.

Synderen var f. Ex. i tidlig Alder bleven forældreløs, de Folk, han var bleven opdragen hos havde aldrig lært ham noget ordentlig, han havde kun haft daarlige Exempler for Øje fra sin tidligste Ungdom, ingen kærlig Moder havde vejledet ham, ingen havde hjemlig og fortrolig talt til ham Religionens Trøst og Krav; en daarlig, kærlighedsförladt Barn-dom er god Jordbund for alle forbryderske Instinkter; tusinder af vore Brødre og Søstre gaa til Grunde, fordi de ikke blive legemlig og aandelig plejede som smaa. — Har vi faaet Livets Goder i Overmaal, hvilke Forpligtelser fik vi da ikke samtidig! Den Næste, vor Frelser bød os at elske som os selv, gaar til Grunde i Nød og Elendighed, og vi kunne have reddet ham; nogle faa Kroner om Aaret til et Børnehjem, og han var bleven et bravt, et lykkelig Menneske; hvilken forfærdelig Tanke!

* * *

Der findes ikke mange katholske fader- og moderløse Børn her i Byen, kun lidt over en halv Snes i det hele; som alle véd, er det *Elisabethforeningens* smukke Opgave at tage sig af de smaa Stakler, Drengene lader den saa opdrage hos Brødrene i Boyesgade, Pigerne hos St. Josefssøstrene, desuden er nogle Børn anbragte i gode katholske Familier; de respektive Plejehjem faa en meget ringe Godtgørelse for deres byrdefulde Arbejde; og dog, skønt altsaa Foreningens Virksomhed er ret beskeden, kniber det meget at skaffe de nødvendige Penge. — — — Man kunde ønske

sig at udvide Arbejdet til et andet vigtig Felt, nemlig at holde ubemidlede Katholikers Børn fra Land og By, hvor ingen Kirke findes. her i København i et Aarstid eller længer før deres første hl. Kommunion; en smuk og naturlig Opgave for Foreningen, hvis brave Bestyrelse med Sorg ser disse Børn modtage den hellige Kommunion efter en grumme kort Forberedelse, saa rejse hjem og leve hele Livet med den lille religiøse Ballast, de fik ved et Kursus i Religion, der varede nogle faa Maaneder.

Elisabethforeningen kender ogsaa elendige Hjem, hvor ganske vist Forældrene eller i hvert Fald den ene af dem lever, men hvor Fattigdommen er stor, Synden bestandig tilhuse; Børnene vokse op i aandelig Peststank; man vilde, om Midlerne slog til, tage dem ud af disse Hjem og anbringe dem hos Klosterfolkene eller hos brave samvittighedsfulde Katholiker.

Foreningen har mange smukke Ønsker; mon ikke det højeste er dette, skjulte, at have et eget Hjem indrettet paa Børneopdragelse fra den spædeste Alder — nu kunne hver Brødre eller Søstre have de ganske smaa — til den Alder, hvor Børnene er i Stand til at forsørge sig selv. De mest sangvinske i Foreningens Bestyrelse vil smile ved at se den Tanke paa Tryk, det er noget som vil synes dem saa uendelig fjærnt, saa naturlig det end er.

Ganske utrolig er det, men alligevel skæreste Sandhed, Elisabethforeningen har ikke mere end lidt over *100 betalende Medlemmer*, og var der ikke blandt disse enkelte særlig gavmilde Fremmede, saa naaede man ikke den beskedne Sum af *448 Kroner* i Medlemsbidrag; hele Aaret igennem stoler man paa, Bazaren skal give rigelig Udbytte, sidste Aar gav den *1456 Kroner*; gaar det galt engang, saa staar man dér med *13 Forældreløse* og ved ikke hvorledes man kommer Aaret igennem. Foreningen skal have mellem *To og Treatusind Kroner* — et Beløb, man naar ved Kollektur og særlige Gaver, foruden ved de to angivne Maader — for at kunne betale for disse Børn.

Først naar Indtægten gaar over de 3000, kan man egentlig tænke paa Kommunikanterne fra Landet; for at give en halv Snes Børn et passende Ophold her i Byen udkræves mindst 1000 Kr.; har man opnaaet dem, kan man arbejde videre i ovennævnte Retning.

Vi, som har Børn, smaa, søde velplejede Børn i renlige Vugger, eller store raske Dreng, kvikke Piger i Byens bedste Skoler eller maaske elegante unge Damer, fine Modere, der pynte saa nydelig paa Strøget, kan vi rolig lade en Forening som Elisabethforeningen suge paa Lappen?? Kommer det os en Dag for Øre at en katholsk forældreløs eller »forsømt« Dreng eller Pige har gjort noget fælt, ja da — burde vi føle Ansvar, endda et ret tungt, naar vi ikke havde støttet den Forening, der tager sig af de forladte Børn.

Paa Palmesøndag og paafølgende Mandag afholdes Foreningens Bazar; det er en Pligt for alle at sørge for, den faar et godt Udbytte, et endnu bedre, end den gav i Fjor; er man træt af Bazarer, saa melde man sig ind i Foreningen og betale 2 Kr., 4 Kr. eller mer i aarlig Bidrag, alt efter ens Evne. Allerhelst gør man begge Dele!! Hvis enhver Katholik gav Elisabethforeningen 1 *pro mille af sin aarlige Indtægt*, kunde Foreningen se alle sine Ønsker, selv de dristigste opfyldte!

francesco.

Elfterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

England. I Aaret 1814 fandtes der i England uden Skotland og Irland ikke mere end 160,000 Katholiker; ikke en eneste Biskop, fire apostoliske Vikarer, 400 Præster, tvungne til at føre en skjult Tilværelse, uden ydre Tegn paa deres præstelige Værdighed; et Par fattige Kapeller, uden nogetsomhelst udvortes Kendetegn, uden indre Skønhed. Den h. Messe blev fejret én Gang om Ugen, Bønnerne bad man med sagte Stemme. I vore Dage ere de 160,000 Ka-

tholiker -- uden at tage Hensyn til Skotland og Irland -- voksede til *en Million femhundrede Tusind* Troende, som styres af en Ærkebiskop og 17 Biskopper, understøttede af 3000 Verdenspræster og Repræsentanterne for forskellige Ordenssamfund. Kirker, Kapeller, Klostre rejse sig alle Vegne i Byernes Midtpunkt, fremragende ved deres arkitektoniske Pragt og smykkede med Korsets herlige Sejrstegn. I Westminsterabbediets nærmeste Nærhed arbejder man paa Opførelsen af en katholsk Domkirke, som vil blive regnet med blandt Londons skønneste monumentale Bygninger. Den katholske Liturgi tør udfolde sin Glands i Gader og Stræder. Der findes næppe nogen Familie af Betydning, som ikke har Konvertiter blandt sine Medlemmer. I Oxford have Jesuiterne en blomstrende Anstalt, i Cambridge blomstrer lignende Anstalter under Benediktinernes og Verdenspræsternes Ledelse. Kardinal Vaughan anerkendes som Autoritet i hele England. Kardinal Mannings Statue foran St. Filippos Oratorium er en offentlig Pryd for London. Anglikanerne søge stedse mere og mere at fremdrage Pave Gregor den Store og den af ham udsendte Apostel for England, Augustinus af Benediktinerordenen, og at skyde den »jomfruelige Dronning« Elisabeths Person i Baggrunden, medens de tillige give deres Kirker mere og mere Udseende af katholske Gudshuse. Saaledes forandre Tiderne sig.

Rom. De katholske tyske Studenterforeningers Kartellforbund sendte for nylig Repræsentanter til Rom, tre Medlemmer af Foreningerne »Winfridia« i Breslau, »Burgundia« i Leipzig og »Hasso-Rhenania« i Gieszen. Den 12. Marts ankom de og den 14. Marts modtog de allerede Meddelelse om, at den h. Fader vilde modtage dem i Privataudiens den følgende Dag. I fuldt »Wichs« kørte de til Vatikanet, hvor de bleve modtagne i Tronsalen af Pave Leo XIII., som længe underholdt sig med Studenterne i det latinske Sprog. Meget nøje udspurgte han dem om Kartellforbundets Organisation, Bestræbelser og Indretninger og om de enkelte

Studenterforeningers Medlemsantal og Hjemsted. I hjertelige Udtryk gav den h. Fader sit Bifald tilkende, da han hørte, at det var Medlemmernes Pligt at holde Religionens, Videnskabens og Venskabets Grundsætninger i Ære og Anseelse baade i Ord og i Gerning hele Livet igennem, og aabent og frejdigt at bekende disse Grundsætninger indtil Døden. Ikke som en Suveræn, ikke som Overhovedet over Millioner af Kristne, men som en deltagende, kærlig Fader talte Leo XIII. til de tyske Studenter. »Aldrig vil jeg glemme Synet af denne Præsteolding«, skriver en af Deltagerne i Audiensen, »aldrig vil jeg glemme det Øjeblik, da han formanede os til frejdigt og udholdende at stride den svære Strid for Gud og vor hellige Tro, at anvende alle vore Kræfter paa Videnskaben, for at vi som Gamle engang maatte tjene til Forbillede for de Unge.« Ved Slutningen af Audiensen lagde han sine Hænder paa Studenternes Hoved og nedbad Herrens Velsignelse over dem selv og deres Slægtninge og over hele Kartellforbundet. Medens de bortfjærnedes sig, udbredte Paven sine Arme efter dem og raabte gentagende med bevæget Stemme: »*Valete, valete!*«

— Den h. Fader har for nylig rettet en Skrivelse til de piemontesiske Biskopper, hvori han udtaler Ønsket om *en social Aktion* i Overensstemmelse med Aanden i Encyklikaen »*Rerum novarum*«, men med særlig Eftertryk betoner, at denne Aktion maa foregaa *under Ledelsen af Biskopperne*, hvem Gejstlige og Lægfolk skyldte Lydighed. Den h. Fader, siges der, vil ved denne Opfordring henvirke til, at saadanne Elementer blive fjærnedes fra denne Aktions Omraade, som give sig Udseende af, at de ere virksomme for Pavens Grundsætninger paa det sociale Omraade, medens de i Virkeligheden tjene en Agitations Tendenser, som aldeles ikke kan anses for at være til Gavn for den bestaaende Samfundsorden.

— Ifølge »*Osservatore cattolico*« i Majland har Paven i Anledning af Dronning *Viktorias* Besøg i Irland sendt Dronningen et Lykønskningstelegram, hvori han udtaler Øn-

sket om, at Dronningens Besøg maa bidrage til for bestandig at ophæve Modsætningen mellem England og Irland. Lignende Telegrammer ere sendte til Kardinal Vaughan af London og til Ærkebiskoppen af Dublin.

— Den hellige Fader har udnævnt Kardinal-Ærkebiskop *Petrus Respighi* til Kardinal-Vikar i Rom. Kardinalen er født den 22. Sept. 1843 i Bologna og blev som Ærkebiskop af Ferrara udnævnt i Juni 1899 til Kardinal.

— Den hellige Franciskus' tredie Orden vil afholde sin aarlige Kongres i Rom i Dagene fra den 25de til den 28de Maj. Ifølge Pave Leo XIII's Anordning vil Kardinal Vives y Tuto føre Forsædet.

— Den 3. April modtog Paven Præsidenten for den tyske Rigsdag, *Grev Ballerstrem*, i Privataudiens.

Amerika. Den mest fremragende protestantiske Gejstlige og Skribent i New York, *Dr. de Costu*, er vendt tilbage til den katolske Kirke. Hundrede protestantiske Familier i New York fulgte hans Exempel.

Syrien. Den syriske Patriark af Antiokia, *Msgr. Rihmani*, meddeler, at den syrisk-skismatiske Ærkebiskop *Boutros Sohde* er vendt tilbage til den katolske Kirkes Enhed tillige med Størstedelen af sin Gejstlighed og sit Folk.

Frankrig. Forstanderinden for Klosteret »Den gode Hyrdes barmhjærtige Søstre« i Paris blev fornylig idømt 100 Francs i Mulkt, fordi hun havde nægtet at aabne sit Klosters Port for *Arbejdsinspektoren* efter Kl. 9 Aften. Ifølge Ordensreglerne var det hende *paa det strengeste forbudt* at aabne Klostret paa den Tid af Aftenen. Med saadanne smaa Chikanerier søger Regeringen at holde Ven-skabet vedlige med de Radikale og Socialisterne.

— Den berømte Prædikant af Dominikanerordenen, *Pater Henry Didon*, er for nylig afgaaet ved Døden i Toulouse, ramt af et Slagtilfælde. Han var født den 17. Marts 1840.

Unio. Fredag den 13. April (Langfredag) holdes intet Møde. — Fredag den 20. April Kl. 9 Aften afholdes den ordentlige halvaarlige **Generalforsamling**. Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa indsendes til Formanden inden den 15. April.

S.J.G. Tirsdag den 10. April, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholder **St. Josefs Gilde** almindeligt Møde for alle Brødre i „**Kongens Klubs**“ Lokaler, Østergade 15, Stueetagen o. G.
Samme Aften holdes **III. Grads Møde**.

Til en ung Dame, med gode Anbefalinger, der har bestaaet Handelseksamen, ønskes snarest mulig en Plads, paa et Kontor, som Ekspeditrice eller lignende, helst i København. Nærmere Oplysninger hos M. Spetzler i Fredericia.

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4 $\frac{1}{2}$ —6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bæklund,
59, Købmagergade.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 8. April. Palmesøndag. (Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$ med højtidelig **Pontifikal-Palmevielse** og **Procession**; derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — Med denne Søndag begynder Tiden for den pligtmæssige Annæmmelse af den h. **Paaskekommunion**. — 9. M., 10. T., 11. O., Ferialdage. (Tirsdag og Onsdag oplæses Lidelseshistorien efter Markus resp. Lukas under den h. Messe Kl. 8 $\frac{1}{4}$.)

Skærtorsdag den 12. April. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Pontifikalmesse, de hh. Oliers Indvielse og derefter **Procession**. — Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. — Kl. 6. Aftenandagt til det allerh. Sakramente med Prædiken.

Langfredag den 13. April. I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste: Lektie, Lidelseshistorien efter Johaannes synges. Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, **Procession** og Præsanktifikatmesse. (Den aarlige **Kollekt** for de hh. Steder i **Palæstina** finder Sted paa denne Dag i samtlige Kirker og Kapeller.) — Kl. 6 Aftenandagt til Jesu Lidelse med Prædiken.

Paaskelørdag den 14. April. I St. Ansgars Kirke. Kl. 8 Ilden og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiets Læsning, Døbevandets Indvielse. Litani til alle Helgener og henved Kl. 9 Højmesse med Vesper.

Søndag den 15. April. Herrens Opstandelse. 1. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 6 Morgen: Korsots højtidelige Op-

tagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. — Kl. 6 Festandagt og Prædiken.

Mandag den 16. April. 2. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 6 Aften Festandagt.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal). Mandag den 16. April, anden Paaskedag, Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe med Prædiken.

Ynglingeforeningen »St. Knud« holder **Bestyrelsesvalg** i Dag Søndag d. 8. ds. i sit Lokale ved Rosenkranskirken paa Frederiksberg. Alle Foreningens Medlemmer indbydes venligst til at deltage i dette Møde.

Bekendtgørelse. Paa den højhellige Paaskedag vil der ligesom ifjor under Messerne i St. Ansgars Kirke og Rosenkranskirken blive foranstaltet en offentlig Indsamling, i Stedet for den sædvanlige Kollekt, til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys. Forstanderskaberne.

Jesu Hjerter Kirke. Palmesøndag: Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession; derefter Højmesse. — **Skærtorsdag** er der kun en Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Langfredag** begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — Paaskelørdag begynder Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$; Højmassen fejres henved Kl. 10 — **Paaskesøndag.** Stille h. Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$; Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — **Paaskemandag.** Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Aften Kl. 6 Festandagt.

Rosenkranskirken: Palmesøndag begynder Gudstjenesten Kl. 9 $\frac{1}{2}$ med Palmevielse. — **Skærtorsdag** Kl. 7 stille h. Messe; Kl. 5 Andagt til det h. Sakramente. — **Langfredag** begynder Gudstjenesten med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{2}$; Efterm. Kl. 5 Korsvej. — Paaskelørdag begynder Gudstjenesten Kl. 7; Højmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$. — **Paaskesøndag:** Korssets Optagelse med Prædiken og Højmesse Kl. 6; anden Højmesse med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{2}$ og Efterm. Kl. 5 Festandagt.

Elisabethforeningens Basar, med Tombola og Restauration,

som afholdes til Bedste for forældreløse Børn **Palmesøndag den 8. April** fra Kl. 9 Morgen til Kl. 8 Aften og **Mandag den 9. April** fra Kl. 10 til Kl. 4 Efterm., i Skolelokalet Bredgade 69, Stuen o. G., anbefales til Menighedens Velvilje. — Basaren er en væsentlig Støtte for Foreningens Virksomhed.

Næste Nr. udsendes først Paaskelørdag paa Grund af den h. Langfredag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 15.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer; 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 15.

Søndagen den 15. April.

1900.

Indhold: Et rent Offer Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Italien. Rom. Paris. — Bekendtgørelser.

Et rent Offer.

—o—

»Hvad ere I udgangne i Ørkenen for at se? Et Siv, som svajer hid og did for Vinden? eller et Menneske iført bløde Klæder?« — Saaledes var Prædikenen begyndt, og svarende til denne Text var den ogsaa bleven holdt indtil Enden: en alvorlig Bodsprædiken. Og den saa glade og livsfriske Elisabeth, den unge Datter af Birkedommeren i den middelstore By, i hvilken vi indføre Læseren, kunde hele Søndagen over ikke faa denne Prædiken ud af sit Hoved.

Bestandigt lød det i hendes Øren: »Det er ikke nok, for at blive salig, at man blot afholder sig fra grove Synder og for øvrigt uden Indskrænkning under sig alle Bekvemmeligheder og Glæder, som man kan forskaffe sig. Om den rige Fraadser i Skriften staar der ikke skrevet, at han havde gjort noget særlig Ondt; det hedder kun: »Han klædte sig i Purpur og fint Linned og holdt hver Dag fest-

ligt Maaltid.« Han gjorde ikke noget paafaldende Ondt; men han gjorde heller ikke noget Godt; han nød det jordiske Liv i fulde Drag, uden egentlig at overskride Sømmelighedens Grænser. Desuagtet siger Guds Søn om ham, at han blev begravet i Helvede. Det er en forfærdelig, alvorlig Lære, som Frelseren her har givet os. Det er ikke Gud nok, at Tjeneren blot bevarer det ham betroede Talent, d. e. ikke aabenbart bortkaster det; han maa dermed erhverve flere Talenter; hvis han ikke for evigt skal fordømmes. Mennesket maa skabe og frembringe noget *Godt*, og vel at mærke noget, som *for Gud* er godt, og som kan bestaa for Evigheden. En Kirkelærer siger: De ti Jomfruer, som med deres Lamper ventede paa Brudgommen, vare alle Jomfruer, og dog ere kun fem gaaede ind til det evige Maaltid, de Andre bleve forkastede. De Sidstes Træghed og Mangelighed, deres Hang til jordiske Fornøjelser og Adspredelse, deres fejge Sky for alle alvorlige Anstrængelser, deres Angst og Flugt for Offer og Overvindelse, Kors og Kamp: Alt dette har gjort dem til unyttige Væsner, til Træer, som kun skyde yppig Bladprydelse, som Evangeliet siger, men som aldrig bringe det til om end kun en eneste Blomst eller Frugt. Nej — saaledes gaar det ikke til Himlen. Vil Du blive salig, saa gør saa meget Godt, som Du kan. Men det vil kun ske, naar Du anstrenger Dig, gør Vold paa Dig selv og bringer Ofre. »Himmerige lider Vold« siger Frelseren, og hvo der ikke bruger Vold imod sig selv, imod sin Egenkærlighed og Nydelsessyge, sin Træghed og Mangelighed, vil ikke faa Del i det. I dette Punkt skiller sig Jesu Christi Evangelium fra Verdens og den onde Fjendes Evangelium. Hvo der i dette Liv kun vil have det godt, kun vil nyde og forlyste sig, har ingen kristelig, men hedensk Verdensanskuelse; men hvo der alvorligt og standhaftigt tragter efter Dag for Dag at gøre Godt og at øve virkelig Dyd: han maa ofre sig og sine Tilbøjeligheder, maa kunne vente paa den evige Løn og maa her alvorligt og

standhaftigt arbejde og stride, stræbe efter Fuldkommenhed og Bestandighed i gode Gerninger.

Saaledes havde Prædikenen lydt; og paa disse Ord tænkte Birkedommerens unge Datter bestandig om igen med hemmelig Angst. Hvorfor vidste hun vel; hun havde jo intet erfaret om, at »bruge Vold« og at bære Kors og bringe Ofre.

Vel var hun bleven godt opdraget og sædelig ren var hun, men af de Bøger og Hefter, som siden flere Aar vare tilflydt hende i den »konfessionsløse« Læsecirkel og dens Mapper og fra Romanerne, som hun læste deri, havde hun hidtil vel tilegnet sig Meget, kun intet kristeligt Ideal af en ung Pige. Det var i Dag kommet hende til Bevidsthed. Hvorfor er Du da egentlig døbt og en Kristen? Hvor er dog dit fromme, religiøse Liv og Stræben? hvorhen vil det føre ad denne Vej? Saaledes spurgte hun sig selv hele Dagen og befandt sig intet mindre end rolig derved. Den Gejstlige maatte enten have prædikeret meget smukt og alvorligt, eller have bedet meget for sine Tilhørere, eller ogsaa gjort begge Dele: Sandhedens Pil, sendt af Naadens Haand ind i Elisabeths ufordærvede Sjæl, sad fast derinde; Saaret smertede.

Og hvad vilde hun nu gøre? Ak, saare meget meldte sig anbefalende: Af Kærlighed til Gud at staa tidlig op, for daglig at overvære den hellige Messe, at bede ganske anderledes end hidtil sin Morgen- og Aftenbøn, at holde de foreskrevne Fastedage, oftere at modtage de hellige Sakramenter, at blive mere indadvendt, at holde Maade med Snak, Latter og Kaadhed, at være punktlig i alle sine Arbejder o. s. v., o. s. v.; de gode Forsætter stege dusinvis op for hende saa smukke og indbydende. Og endelig kom endnu et: ikke at tilbagevise Ubehageligheder, men gerne og taalmodigt at tage imod dem af Guds Haand; at paalægge sig selv denne eller hin Forsagelse, dette eller hint Offer; at give Afkald paa Fornøjelser; at bevise Andre Godt.

Elisabeth sukkede dybt. Hvad vilde hun nu straks give Afkald paa, som virkelig vilde være hende et Offer? —

I dette Øjeblik kom hendes Fader, der inderligt elskede sin blomstrende Datter. »Lise, glæd Dig!« raabte han, »jeg har noget til Dig!«

Og saa fortalte han: »I Dag om fjorten Dage er det Kommerceraad N.s halvfjerdsindstyveaarige Fødselsdag; da finder der en stor Fest Sted; alle Honoratiøres komme dertil; der bliver ikke blot smavset og danset, men man vil ogsaa opføre »Klokken i Inisfær«, og Elisabeth skulde derved have Hovedrollen som Deklamator i det skønne Melodrama.

»Og nu kan Du straks begynde at lære Rollen udenad,« sluttede Faderen. »og tænk paa den ny Klædning, som Du vel behøver dertil; Du vil blive Aftenens Midtpunkt.«

»O Du prægtige Papa!« jublede Elisabeth fuld af Glæde. »Aa, hvor det vil blive smukt! Digtet kan jeg allerede halvejs udenad, det øvrige gaar rask — aa, hvor dejligt!«

»Godt, godt, tryk mig bare ikke fordærvet!« værgede Herredsfogeden for sig, idet han lod Elisabeth alene tilbage, som straalende af Glæde dansede rundt i Værelset.

Men pludselig holdt hun inde.

»Hvad ere I udgangne for at se? Et Siv, som svajer hid og did for Vinden? eller et Menneske iført bløde Klæder?« — saaledes stod der flammeklart skrevet for hendes Sjæl, saaledes tonedet det i hendes Øren. Og hun var saa overrasket over dette Samvittighedsraab, at hun med et Suk af Smerte og Anger holdt Hænderne for sit Ansigt.

Endnu for faa Minutter siden havde hun spurgt om, hvilket Offer hun nu skulde bringe Gud, og — nu, da han tilbød et, havde hun i vild Glæde udstrakt Hænderne efter Fornøjelse! Et Siv, et Siv, der bevægedes af ethvert Vindpust, var *hun*, det følte hun.

»Nej, hvor forfærdelig pjattet jeg dog er!« sagde hun til sig selv, »saaledes kan og maa det ikke vedblive! Nej — jeg kan da ikke være med, jeg maa give Afkald derpaa,

og det gør jeg gerne. Men Papa? Vil jeg ikke bedrøve, ja fortørne ham?» Saaledes talte hun med sig selv.

Angaaende det sidste Punkt var hun ogsaa snart paa det rene. Hun frygtede Papa og vilde ikke bedrøve ham; men hun vendte sig om Hjælp til Gud selv; hun bad hjærteligt og inderligt, at Gud maatte stemme Faderen gunstig. Og da hun saa i en belejlig Time sagde Faderen Alt simpelt og oprigtigt og bad ham rigtig pænt om at tillade hende at opgive Festen og den hende tiltænkte Rolle, og lade en Anden have den Ære; da var han i Begyndelsen ganske forbavset, men da Datteren saa alvorligt og paa samme Tid saa tillidsfuldt bad ham om hans Billigelse og lagde ham nær, at Gud sikkert vilde have en langt større Glæde deraf, end hvis han befalede hende at spille med, saa han rigtig alvorlig og dybt paa hende og hans Øjne bleve fugtige.

»Du er en langt bedre Pige,« sagde han bevæget, »end jeg vidste, og dog har Du altid hidindtil været mig kær og tilpas. Det maa din Moder fra Himlen have udbedt Dig. Gør som Du vil. Men for at Du ikke skal mene, at jeg saa gerne indvilligede, for at spare Udgifterne til Festligheden, giver jeg Dig to hundrede Kroner; dem kan Du anvende, som Du har Lyst til.

»Nu er Du først rigtig min mageløse Papa!« jublede Elisabeth, — »der findes ikke din Lige i Verden.«

Bekendt er Digterens Ord, at Synd og Brøde »maa atter avle Synd og Brøde,« at af en Synd næsten med Nødvendighed en anden og tredje, ja en hel Hær fremgaar, dersom man ikke straks vender om. Hvor Talen er om det Gode, stadfæster dette sig næsten altid endnu mere. Har man en Gang for Alvor begyndt, da fører en god Gerning allerede videre til den næste, saa at man næppe kan undvige; en Dyd rækker den næste Haanden, en trofast benyttet Naade aabner straks Døren for andre Naadebeviser, og der er ingen Ende paa Velsignelsen.

Saaledes er det ogsaa gaaet Elisabeth. De mange, mange gode Indfald og Forætter, som hun har fattet paa hin

Søndag, har hun sluttelig holdt. Ogsaa hendes Fader har fulgt hende; han er bleven sig bevidst, hvad Kirkeaaet er, og hvad dets Tider fordre af et Kristenmenneske.

Fjorten Dage senere fandt den store Fest virkelig Sted.

Elisabeth vilde, for ikke at fornærme Festgiverne, i det mindste som Tilskuende have givet Møde. Men ogsaa her blev hun hjulpet. Nogle Dage før Festen fik Faderen et Anfald af en gammel Lidelse, og saaledes maatte de begge blive hjemme, lovlig undskyldte. Det var Søndag Eftermiddag, og Faderen var faldet i en dyb Slummer. Anfaldet var atter forbi; Lægen havde befalet, at lade den Syge sove. Elisabeth var for nogle Timer bleven afløst. Hun satte sig ved Vinduet med en Bog. Hvor stille var der ikke, hvor roligt! Men ogsaa i hendes Sjæl var der Fred, from, salig Fred. Intet Ønske, ingen Uro boede i den: det var en Herrens Dag i from Stilhed. Og hun vilde benytte den. Hun kastede en Kaabe om sig, gav Pigen de fornødne Anvisninger og gik derpaa bort — det dæmrede allerede — over til Hospitalskapellet, for at bede der. Ogsaa her herskede højtidelig Stilhed.

To barmhjærtige Søstre knælede der ubevægelige og bad. Tidligere havde Elisabeth ofte med Skræk tænkt paa, hvorledes hun vel vilde være til Mode, hvis hun i Stedet for en Udflugt eller Fest skulde aflægge et Besøg hos det Allerseligste — hvor skrækkelig haardt det vilde være, hvor koldt og kedeligt; men nu forekom det hende, som om hendes Hjærte aldrig havde været saa opfyldt af hellig Glæde og stille Fred som netop her, hvor hun var Verden saa fjærn og Gud saa nær.

Endelig rejste hun sig op for at gaa. Det var blevet ganske mørkt. Da hun udstrakte Haanden efter Vievandskarret, faldt hendes Blik paa en Skikkelse, som knælede bagved i et Hjørne af Kapellet. Der brændte en Votivkærte; et ungt Menneske paa henved seksten Aar knælede ved Siden af den og bad, og i Lysskæret blinkede Taarerne, som randt ham ned ad Kinderne.

Nu genkendte hun ham: det var en ung Student, som hver Uge om Fredagen havde en »Kostdag« i deres Hus, da han var fattig.

Hun traadte hen til ham og sagde sagte: »Frants, Du kunde i Aften komme hjem til os og spise«.

»Tak -- jeg kan ikke«, var Svaret, »min Fader er død, og om en Time maa jeg rejse hjem med Iltoget«.

»Stakkels Frants! Men saa kommer Du jo nok straks efter din Tilbagekomst?«

»Ja sikkert«.

* * *

Da Elisabeth kom hjem, var Faderen staaet op. Han befandt sig meget bedre, og de spiste sammen. Siden sagde han til Elisabeth: »Nu spiller Du noget kønt paa Klaveret og synger dertil«.

»Noget, som passer paa os til denne Dags Aften, ikke sandt Papa? noget alvorligt og fromt — noget af det, hvorom salig Moder saa ofte fortalte, at hun havde hørt det paa Koncerten, ganske pianissimo fra Koret, og hvorledes alt var saa stille derved.«

»Jeg ved det nok, mit Barn«, svarede Faderen, og Elisabeth sad allerede ved Flygelet. Under hendes Hænder brusede de herlige Akkorder af Mendelsohns Musik, og hun sang dertil: ». . . . Herren gik forbi! . . . . Men Herren var ikke i Stormen . . . . og Herren var ikke i Ilden . . . . Og efter Ilden kom en stille, blid Susen, og i denne Susen nærmede sig Herren!« Harpeagtigt hendøende endte den sagte Harmoni: »Herren gik forbi«.

* * *

Det var »Helligaften«.

»Hospitalsbageren« fejrede den naturligvis ogsaa, som det sig hør og bør, kun ret tarveligt. Men i Kakkellovns-krogen sad stille og tungsindig En, som efter alle Julemærker kun havde liden Glæde. Det var stakkels Frants,

Studenten, som vi allerede have gjort Bekendtskab med i Hospitalskirken. Han boede for en billig Penge hos de gode Bagerfolk. Først i Dag var han vendt tilbage fra sin Faders Begravelse, og en paafaldende Sørgmodighed tyngede paa ham; ikke blot Tabet af Faderen, men ogsaa noget andet. Dog var han ikke oplagt til allerede nu at tale derom, men græd kun i al Stilhed. Husets Børn vilde forsøge paa igen at gøre ham mere munter, men det lykkedes ikke, og Bagerkonen sagde til dem: »Lad Frants i Ro, det er bedst for ham; naar han faar grædt ud, vil det lindre ham, ikke sandt Frants? Din Fader beder for dig i Himlen, at Du kan blive en rigtig from Gejstlig«.

Da udbrød Frants i lydelig Hulken og raabte: »Ak, Madmoder, jeg kan jo slet ikke mere blive Gejstlig!«

»For Guds Skyld, en saa brav Fyr, som Du er!« raabte hun. »Hvorfor dog ikke, det gad jeg dog nok vide!«

»Min Moder og Formynderen have sagt det«, var Svaret. »Pengene strække ikke til; jeg maa blive Lærer, som min salig Fader var, det koster ikke saa meget, — ak, og dog kan og vil jeg ikke være andet end Gejstlig!«

»O ve!« jamrede Bagerkonen, »det er rigtignok slemt. Men tab ikke Modet, Frants; Adskillige ere blevne baade Biskopper og Paver, som have været fattigere end Du. Og hvis Gud har bestemt Dig til denne Stand, saa fører han Dig ogsaa dertil og sender gode Mennesker til at hjælpe Dig videre. Kun ikke tabe Modet, Guds Moder har allerede afhjulpet værre Jammer end denne«.

Og Frants lod sig trøste, i det mindste for Øjeblikket.

Da bankede det paa Vinduet, som sad i Gadedøren. Bageren skød Klappen til Side og kiggede ud. Der stod en Politibetjent.

»Frants skal straks komme til Birkedommeren«, hed det — stor, almindelig Forundring. Hvorfor dog? Politiet havde ingen Anelse om, hvorfor det skulde hente Frants. Frants gik med Politibetjenten og befandt sig snart i Birkedommerens Bolig.

Der modtog Elisabeth ham og førte ham ind i Stuen, hvor Faderen sad. Med et prøvende Blik maalte han den blege Yngling i de fattige Klæder, men derpaa indbød han ham venligt til at tage Plads.

»Du har mistet din Fader?« spurgte han, og Frants nikkede sørgmodigt. »Hvad var han?« — Skolelærer i Zimmerhausen«. — »Og hvor mange Søskende har Du?« — »Tre Søstre og en Broder«. — »Bliver din Moder i Zimmerhausen?« — »Ja, for det første i alt Fald. Men« — Frants standsede; han vilde aabenbart ikke paany bryde ud i lydelig Graad.

»Men hvad?« spurgte Elisabeth deltagende, »har Du endnu en Bekymring?«

»Visselig«, var Svaret, og nu fortalte Frants udførligt, hvorledes det var ham umuligt at studere videre, da Moderen med den lille Pension iøvrigt var ganske uformuende og ude af Stand til at bestride Omkostningerne ved Studiet. Og dog hang Drengen med hele sin Viljes og Følelses Kraft ved det gejstlige Kald.

»Jeg bliver ulykkelig«, sagde han, »dersom jeg ikke kan blive Gejstlig; saa længe jeg kan tænke tilbage, har jeg aldrig følt Lyst til noget andet«.

»Men hvis gode Mennesker vilde hjælpe Dig, vilde din Moder dog tillade det?«

»Ganske vist, hun har jo selv saa ofte grædt sammen med mig over, at det ikke skulde blive muligt. Jeg har regnet ud for hende, at det dog tilsidst vilde lade sig gøre, dersom jeg kunde give flere Timer i Klaverspil, og spare vilde jeg jo gerne — hele Aaret igennem: ikke smage en Draabe Øl; og Vinteren kan jeg ogsaa nok tilbringe uden Overfrakke. Men hun og Formynderen have sagt, at det gaar ikke; Studeringerne vilde jo endnu vare ti Aar, førend jeg kunde blive præsteviet — da maatte jeg sikkert høre op, fordi Pengene vilde mangle«.

»Det er for ængstelig«, sagde Birkedommeren energisk; »er Du først en Gang i Konviktet, gaar det lettere, og selv

om Du bruger mere paa Universitetet: i Fald Du faar gode Vidnesbyrd, gives der nok Velgørere, og i Nødsfald kan Du jo let faa et Laan paa tusind Kroner; det faar Du sikkert«.

Som et Englebudskab klang disse Ord i den arme Ynglings Øren.

»Men kom nu, min stakkels Ven«, sagde Birkedommeren videre; »i Dag kan Du nok behøve en dobbelt Glæde«. Og man gik ind i det næste Værelse, hvor Juletræet stod, og under det forskellige skønne Sager. Elisabeth pegede paa Bordet. »Det er din Del!« sagde hun. Og der laa en tyk, varm Overfrække for den unge Student og forskellige andre Gaver.

Imedens han forbavset stirrede paa disse Ting og drak et Glas Vin, smaasnakkede Elisabeth sagte med sin Papa, og tilsidst sagde denne halv højt: »Ja, ja da, lad gaa!«

Da fløj hun ud og vendte straks efter tilbage med en hel Haandfuld Penge. Dette lagde hun hen foran Frants og sagde: »Ser Du, den gode Gud hjælper Dig! Alt dette skænker min Papa Dig; tænk bare: Her er to hundrede Kroner; det strækker sikkert til indtil næste Efteraar, saa kommer Du jo i Konviktet. Og senere findes der altid nogle gode Mennesker«.

Frants vidste af Glæde virkelig ikke mere, hvor han var.

»O hvor vil jeg dog studere, hvor vil jeg dog gøre Dem Ære!« sagde han atter og atter, og Birkedommeren tilføjede: »Ja, det er det klogeste, Du kan gøre; det er til dit eget Bedste«. Men derpaa bad Frants, om han maatte lade Pengene blive hos Birkedommeren for at hente af dem, naar han behøvede nogle. Ti Kroner skød dog Elisabeth hen til ham: »Du maa ogsaa lære at have Penge«, sagde hun, »man er et helt andet Menneske, naar man har en fyldt Portemonæ«.

Frants gik hjem, overvættes lykkelig; nu var hans Kald sikret. At de to hundrede Kroner stammede fra Elisabeth, og at hun havde faaet dem af Faderen i Anledning af Kommerceraadens Fødselsdag eller snarere til en Festklædning i

den Anledning — derom havde Frants ingen Anelse. Men Gud vidste det, og det er nok. Og den skønneste Løn for det Offer, som Elisabeth bragte ham, idet hun for hans Skyld gav Afkald paa en stor Fornøjelse, var den, at Gud gav hende Lejlighed til at skænke ham *en Præst*. Thi *den Velsignelse*, som ligger heri, kan ikke maales. At lade uddanne og at skænke Kirken en from, ivrig, god Præst, er mere end at stifte et Alter med Guld og Ædelstene — har en aandelig Mand sagt. Og dette store og ædle Værk er fremvokset af Elisabeths Offer og kommet hende selv og hendes Familie rigeligt til gode.

Men silde om Aftenen paa denne Dag sad Birkedomeren og hans Datter endnu sammen.

Og efter at Elisabeth havde spillet og sunget nogle smukke Salmer, maatte hun som Afslutning af Dagen atter synge og spille det harpelignende, blidt og fromt fortonende: »Og i denne Susen — *nærmede sig Herren — nærmede sig Herren!*«

Og det var, som om der virkelig svævede en Engel med Guds Naades Hilsen igennem Værelset og hen over Fader og Datter.

Elterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Til *Elisabethforeningens Basar*, som afholdtes Palmesøndag og den følgende Mandag til Fordel for Foreningens Virksomhed for *forældreløse Børn* var der skænket en Mængde smukke og værdifulde Sager, nogle til Bortlodning og andre til Salg. Ligeledes var Alt til Restaurationen med stor Rundhaandethed skænket af forskellige Damer. Skønt Vejret var ret uheldigt, blev Resultatet dog over al Forventning godt, idet dette Aars Basar indbragte **1410 Kr. 62 Øre**. Vi kunne endnu tilføje, at Restaurationen

indbragte 115 Kr. 10 Øre, Tombolaen 57 Kr. 55 Øre, Dukkestuen 112 Kr. 61 Øre, Tæppet 75 Kr., Stellet 64 Kr. 75 Øre og en Sortkridtstegning i Ramme af Acken 53 Kr. 75 Øre.

At de Forældreløse have mange Venner i vor Menighed og at Foreningens Virksomhed er ledsaget af den h. Elisabeths Forbøn og Velsignelse, derom vidner den glædelige Deltagelse i Basaren. For dennes Resultat takker Elisabethforeningens Formand hjærteligst baade Bidragyderne og de Besøgende saavel som alle de assisterende Damer, som med utrættelig Iver og Interesse holdt ud i de to Basardage, hvoraf saameget afhænger for Foreningen.

I Aar havde Hr. Kunstmaler *Mogens Ballin* tegnet og ladet trykke en smuk *Indbydelses-Seddel* med et stilliseret Billede af den h. Elisabeth, som uddeler Gaver til to forældreløse Børn. Den bidrog bl. a. til, at en Del nye Medlemmer paa Basaren meldte sig ind i Foreningen. Det heldige Resultat sætter Bestyrelsen i Stand til med Tillid at se Fremtiden i Møde, og de, der bidroge til Opnaaelsen af det, kunne have Bevidstheden om, at de have gjort en god Gerning mod Forældreløse, en god Gerning, om hvilken Herren jo har sagt, at, hvad vi have gjort imod hans Smaa, det have vi gjort imod ham.

Foreningen begynder det nye Regnskabsaar med at have 7 Dreng og 5 Piger under sin Varetægt, foruden 1 Dreng og 1 Pige, til hvis Underhold Foreningen kun yder et mindre aarligt Tilskud. Børnene befinde sig dels i vore Vajsenhuse paa Frederiksberg dels i gode katolske Hjem under Bestyrelsens Tilsyn.

Foreningens *Indtægter* i det henrundne Aar vare 3318 Kr. 38 Øre (heri Medlemsbidrag 455 Kr.). *Udgifterne* vare 2360 Kr. 13 Øre. saa at der ved Regnskabsaarets Afslutning fandtes 958 Kr. 25 Øre i Kassebeholdning. De bidragydende Medlemmers Antal var ved Aarets Begyndelse 104, dels mandlige dels kvindelige Medlemmer, hvis ordinære aarlige Kontingent er 2 Kr. eller 4 Kr.; dog

yde enkelte Medlemmer ogsaa større Kontingent. Af ekstraordinære Gaver har Foreningen i Aarets Løb haft 333 Kr. 64 Øre. Kollekten paa St. Elisabeths Fest udgjorde i de to Sognekirker og i Hospitalskapellet 134 Kr. 39 Øre. Forskellige Magistrats-Tilskud beløb sig til 276 Kr.

I Tillid til Herrens Velsignelse og den h. Elisabeths Forbøn og Medlemmernes uforandrede Offervillighed og Troskab mod Foreningens skønne og velsignelsesrige Formaal arbejder Bestyrelsen fortrøstningsfuldt videre. Elisabethforeningens nuværende Bestyrelse, som med Glæde modtager Indmeldelse af nye Medlemmer, er Fru *A. Osterhammel*, Præsidentinde; Enkefru *M. Larsen*, Kassererinde; Frøken *F. Stratbocker* Sekretærinde og Pastor *Andr. Johansen*, regnskabsførende Formand.

Italien. En interessant Helligdom fra den kristne Kirkes første Dage i Italien er for nylig bleven opdaget i den italienske Havnestad *Taranto*. For Apostelfyrsten *Petrus'* Historie har det særlig Betydning, da det er et Mindesmærke, som fortæller om Apostelens første Optræden i Italien. *Tarent* bevarede stedse den gamle Tradition, at Apostelen paa sin Rejse til Rom var steget i Land i *Tarent* og havde gjort denne By til Skuepladsen for sin apostoliske Virksomhed og sine Undergerninger. Byens Historieskrivere forsvarede denne Tradition og støttede den ved Meddelelser om Stedet, hvor *Petrus* virkede sine Undergerninger og underviste og døbte Byens Indvaanere. Et Tempel var bygget paa Stedet, men forsvundet i de senere Aarhundreder. Nu er Krypten til denne Helligdom atter kommen for Dagens Lys. En Chronist beretter om, at der i en gammel Kirke, hvis Opførelse tilskrives den af Apostelen først indsatte Biskop af *Tarent*, fandtes en Grotte med et Frescobillede af Frelseren og et Alter, paa hvilket *Petrus* skal have frembaaret det hl. Messeoffer. Gennem en Aabning i Grotten kom man til en Brønd, der var indviet til Solguden, hvis Statue den hl. *Petrus* omstyrtede ved Korsets Tegn, hvorefter han døbte en Del Hedninger, som havde været Øjenvidner til Vidun-

deret, med Vandet fra Brønden. Ved Udgravninger er denne berømte Grotte atter bleven tilgængelig; i Apsishvælvingen ser man endnu Frescobilledet af Frelseren, som i sin venstre Haand holder en Bog, medens han opløfter den Højre velsignende. Paa begge Sider af Frelseren ses Johannes og Maria. Ogsaa Aabningen, som førte til Brønden, der tjente de første Kristne i Tarent til Døbefont, er gjenfundet. Med Glæde kan man hilse denne Opdagelse som et velkomment Bidrag til de ældste Mindesmærker om Petrus og om Apostelfyrstens Ophold i Rom.

Rom. Den h. Faders Helbred er udmærket; Anstrængelserne, som de mange Audienser paalægge ham, bærer han tilsyneladende meget godt. Hans Ansigt straalere af Glæde, naar Pilgrimmene tiljuble ham; for de Tilstedeværende er det altid et rørende Syn, naar den h. Fader med skælvende, men kraftig Stemme meddeler Velsignelsen. Store Pilgrimstog, i hvilke Tusinder deltage, ankomme daglig til Rom, og Pave Leo ønsker at de alle maa faa Audiens, saafremt Lægerne ikke tilsidst forbyde ham at tage imod dem.

— Den 6. April ankom til Rom *hundrede katholske Matroser* fra den tyske Eskadre i Middelhavet. De havde fire Dages Orlov for at besøge Kristenhedens Hovedstad og bleve modtagne i Audiens af den h. Fader.

— Bladet »La Vérité« skriver følgende: Den 22. Marts har den h. Fader modtaget i Audiens Hds. kgl. Højhed *Kronprinsessen af Sverige og Norge, Prinsesse Maria Viktoria* af Baden. Denne Prinsesse tilbringer siden mange Aar Vinteren i Rom, hvor hun altid beboer den samme Lejlighed i Grand' Hotel. Kronprinsessen blev tillige med sit Følge modtaget i Vatikanet med det Ceremoniel, der tilkommer hendes Rang. Efter Audiensen hos Paven begav Kronprinsessen sig til Hs. Eminence, Kardinal-Statssekretær Rampolla, for at aflægge ham et Besøg. Om Eftermiddagen aflagde Kardinalen paa Pavens Vegne Kronprinsessen en Gjenvisit paa Hotellet.

Paris. I Anledning af Verdensudstillingen skal en international Kongres til Bekæmpelse af Slaveriet træde sammen i Paris den 6—8 August. Opraaber er udgaaet fra Kardinal Perrand, Biskop af Autun, fra Biskop Jourdan de la Passadière, Direktør for Antislaveriselskabet, og fra flere fremragende Lægmænd. Kongressens Opgave i Paris vil være at konstatere, hvilke Resultater Antislaveribevægelsen har at opvise siden Kongressen i Brüssel for 10 Aar siden, og hvilke

Midler der fremdeles endnu bør anvendes til den fuldstændige Afskaffelse af den uværdige Menneskehandel.

Unio. Fredag d. 20 April Kl. 9 Aften afholdes den ordentlige halv-aarlige **Generalforsamling**. Forslag der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa indsendes til Formanden inden den 15. April.

Fredag d. 27. April Kl. 9 $\frac{1}{2}$ præcis: Foredrag af Hr. Pastor A. Breitung; Nogle interessante hensigtsmæssige Indretninger i Planternes Verden. Hermed ender Vintersæsonen.

St. Knuds Broderskab (Afholdsforening) optager atter sine festlige Sammenkomster Fredag den 20. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften. Ørstedsvøj 10 St. Dette Møde vil blive særlig interessant, og Aftenen sluttes med en lille Dans. — Alle ere hjertelig velkomne. — Adgang gratis. Det vil have stor Betydning at Medlemmerne møde fuldtalligt.

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4 $\frac{1}{2}$ —6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bæklund,
59, Købmagergade.

Til en ung Dame, med gode Anbefalinger, der har bestaaet Handelseksamen, ønskes snarest mulig en Plads, paa et Kontor, som Ekspeditrice eller lignende, helst i København. Nærmere Oplysninger hos M. Spetzler i Fredericia.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning** 134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade.
Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Undertegnede har den 6. April aabnet en første Klasses **Vin- & Delicatesshandel**, Classensvej, Hj. af Holsteinsgade, som jeg tillader mig at anbefale til det ærede Publikums Velvilje.

F. Justiniano.

3 Piger søge Plads. Anbefales og anvises af P. v. Geyr, Stenosgade.

✚ At min kære Mand, Blikkenslager **Josef Wilhelm Kliem**, er afgaaet ved Døden den 10. ds., 79 Aar gl., bekendtgøres herved paa egne og Børns Vegne. R. I. P.

Hansine Kliem.

Begravelsen finder Sted 2. Paaskedag Kl. 1 fra katolsk Vestre Kirkegaards Kapel.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 15. April. Herrens Opstandelse. 1. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken; Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. — Kl. 6 Festandagt og Prædiken.

Mandag den 16. April. 2. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe: Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 6 Aften Festandagt. **17. Ti., 18. O., 19. T., 20. F., 21. L.,** Oktavdage.

Søndag den 22. April. Hvide Søndag. Den højtidelige Messe, under hvilken Neokommunikanterne i St. Ansgars Kirke forny Daabspagten og modtage deres første hellige Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum.

De Troende mindes om, at de paabulte **Fastealmisser**, som ere forpligtende for Alle uden Hensyn til om de have været dispenserede for Fasten eller ikke, maa være nedlagte i de dertil opstillede Bøsser seuest anden Paaskedag.

Bekendtgørelse. Paa den højhellige Paaskedag vil der ligesom ifjor under Messerne i St. Ansgars Kirke og Rosenkranskirken blive foranstaltet en offentlig Indsamling, i Stedet for den sædvanlige Kollekt, til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys. Forstanderskaberne.

Rev. D. D. Missionarii, qui sacra olea Hafnia accipere optant, eorum vascula vacua et nitida huc mittant oportet ante Dominicam in Albis.

Hafniac. 12. Aprilis 1900.

Secretar. Vic. ap.

Jesu Hjerte Kirke. Paaskesøndag: Stille h. Messe Kl. 7 og 8½; Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — **Paaskemandag.** Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Aften Kl. 6 Festandagt.

Rosenkranskirken: Paaskesøndag: Korsets Optagelse med Prædiken og Højmesse Kl. 6; anden Højmesse med Prædiken Kl. 9½ og Efterm. Kl. 5 Festandagt. — **Paaskemandag:** Kl. 9½ Højmesse; Kl. 5 Efterm. Festandagt.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal). Paaskesøndag Aften Kl. 7½ Festandagt med Prædiken; Mandag den 16. April Kl. 9½ h. Messe med Prædiken, og om Aftenen Kl. 7½ Festandagt.

Elisabethforeningens Basar. Lodtrækningen fandt Sted Mandag Efterm. i Overværelse af Foreningens Formand og øvrige Bestyrelse samt nogle andre Tilstedeværende. Dukkestuen blev vundet paa Nr. 376; Tegningen paa Nr. 175; Tæppet paa Nr. 26 og Kaffestellet paa Nr. 28. De Vindende modtage Meddelelse fra Bestyrelsen.

Ugebladet er udsendt senere paa Grund af Helligdagene.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 16.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglaaler samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 16.

Søndagen den 22. April.

1900.

Indhold: Menneskelig Noblesse og Guds Barmhjærtighed. Hvide Søndag. Efterretninger fra Ind- og Udland: Bayern. Rom. Fra Vejbyrnet. — Bekendtgørelser.

Menneskelig Noblesse og Guds Barmhjærtighed.

— 0 —

»Lad hende træde ind!« sagde Excellencen kort, og som det syntes, just ikke i bedste Lune. Tjeneren aabnede Døren til Forværelset, og en barmhjærtig Søster viste sig paa Dørtærskelen. Med roligt Blik saa hun paa Statsmanden, og denne rejste sig noget hurtigere end sædvanlig fra Stolen, for at besvare Søsterens ærbødige Hilsen. Det var en høj Skikkelse med en fyrstelig Holdning, Søsteren i sit sorte Klædebon, i sin jævne Optræden, med de klare, rene, beaandede Træk, de mørke, alvorlige Øjne og den imponerende, ædle Værdighed, som, uden at hun selv vidste det, omgav hende. Og Manden, som hun stod overfor --- han skulde afgøre Hundreders, ja Tusinders Skæbne. Excellencen var frygtet, ja hadet af Størstedelen af Landet, som egentlig han regerede, da han i Aartier havde været den svage

Fyrstes Leder og Fører; hensynsløst gennemførte han sine Planer, sin Magt brugte han til Forholdsregler, der mange Gange ramte Folket som sviende Slag; ofte nok havde han med Vold og Magt grebet ind i Kirkens Helligdom, i dens Frihed og havde bragt tunge og bitre Dage og Aar over Biskopper, Præster og det trofaste Folk. Tusinder gaves der, som aabenlyst brændemærkede ham som den største Fjende af Folk og Land, Tusinder, som hemmeligt forbandede ham; — og de, som holdt med ham, det var, hvad han selv vidste, just ikke altid uegennyttige Folk.

Og nu kom en Ordenssøster selv til ham -- til Løvens Hule, til ham, som mindst af Alt elskede og ærede Kirkens Ordenssamfund; hun kom for at vinde ham for en stor Tjeneste i hendes Sag! Men hun kom i Bevidstheden om sin gode Ret, sin ærlige Vilje og Stræben, i Lydighed imod Guds Vilje og Kaldelse, af ren, uegennyttig Næstekærlighed, og understøttet og forberedt af hundredfoldig Bøn fra rene Hjærter. Medens hun stod her foran den frygtede, altformaaende Statsmand, knælede i det lille Kloster ved Skovbrynet, fjærnt fra Residenten, hendes aandelige Søstre i Bøn; efter tre Dages Faste og Modtagelsen af de hellige Sakramenter knælede de der den hele Morgen og anraabte uophørligt Gud om, at han vilde aabne den Mægtiges Hjærte for det gode Værk, som de attraaede til Gavn for Menneskeheden. Og den saligste Jomfrues, den Ubesmittedes Billede skuede mildt og trøsteligt ned fra Altret; fra begge den jomfruelige Gudsmoders Hænder vældede en Strøm af Velsignelse ned over Jorden; det turde de ogsaa for deres Vedkommende tyde som et Tegn paa, at Maria tillige med dem bad til Gud og gik i Forbøn for dem om et heldigt Resultat for deres Plan. Og naar den hellige Gudsmoder opløfter sine Hænder og bedende falder ned for Guds Trone, da vide vi, at Herren siger Ja og Amen dertil — af Kærlighed til sin helligste Moder.

»Forstanderinde Søster Pia,« modtog Statsmanden den Indtrædende, »det glæder mig at gøre Deres Bekendtskab.

De kommer til vort Land i deres Ordens Interesse; men jeg frygter for ikke at kunne være dem til Tjeneste.«

»Tillader Deres Excellence, at jeg anfører de særlige Grunde for Foretagendet?« spurgte Søsteren. »Derfor har jeg ansøgt om Æren af denne Audients.«

»Ganske vist! Behag at tage Plads; jeg er virkelig nysgerrig efter at høre — —.«

Nu begyndte Søsteren, efter at hun havde sat sig lige overfor Excellencen, at udvikle, hvorledes hendes Orden med sit hele Arbejde og al sin Kraft ganske havde helliget sig til Missionen blandt de stakkels Negre. Et stort Antal ædle, offervillige, katholske Mænd -- Præster og Lægfolk — og Jomfruer havde forenet sig under de samme Statuter i det Øjemed, at opdrage saa mange som muligt af denne saa forsømte, vantrevne og ringeagtede Menneskerace til ordentlige, dygtige Mennesker, og, hvad der var Hovedsagen, til *Kristne*, for saaledes at sikre dem deres evige og timelige Lykke. Med jævne Ord fortalte hun om, hvorledes hun selv aareviß havde opholdt sig i Afrika, og om de Erfaringer, hun havde gjort: at Negrene vare tilgængelige for Kulturen, ofte meget talentfulde og ad det ordnede Arbejdes Vej i Forbindelse med den kristelige Undervisning og det kristelige Liv let kunde uddannes til Mennesker, der vare jævnbyrdige med os. Hun skildrede den Elendighed og grufulde Tilstand, de bestandige Farer, de dyriske Forhold, hvorunder de Fleste vansmægtede indtil denne Time; hun skildrede Slaverovtogene, i hvilke Hundreder og Tusinder bleve nedsablede, Kvinder og Børn røvede og sammenbundne som ufornuftige Dyr, for at drives mange Mile bort og saa imødegaa det skrækkeligste Slaveri, Undergang i absolut Ufrihed og beskæmmende Trældom, i himmelraabende Usædelighed, i samvittighedsløs Udnyttelse af deres sidste Livskræfter. »Excellence,« — sluttede Søsteren — »det er gentagende Gange sket, at saadanne Slavetransporter droge forbi os. Parvis vare Folkene lænkede sammen; Nogle raabte hjerteskrærende om Forbarmelse, Andre stirrede taareløse i

usigelig Jammer paa os — en saadan stakkels, ulykkelig Pige eller et Barns Øje, der stumt bedende atter og atter vendte sig imod os, og de om Forbarmelse og Befrielse udstrakte Hænder, kan man aldrig glemme: de forkynde bedre end alle Skildringer den navnløse Elendighed, i hvilken disse Ulykkelige sukke. Og hvor ofte forekom det, at en Slavehandler tilbød os sin »Vare« til billige Priser, for at blive befriet for Ulejligheden og Tabet ved Rejsen gennem Ørkenen, og de stakkels Skabninger, Kvinder og Børn, klamrede sig til os, omfavnede vore Fødder, besvor og bønfuldt os om at købe dem, for at de ikke skulde blive slæbte igennem den skrækkelige Ørken.«

Statsmanden maatte dog være bleven noget varm: han foer gentagende Gange med Haanden over Panden og Hagen, og hans Mine blev meget alvorlig.

»Excellence« — sluttede nu Søsteren med hævet Stemme, klart og langsomt — »en offervillig, fortræffelig Skare af Missionærer vilde vi snart kunne samle; ogsaa med Hensyn til Pengemidlerne vil den katholske Godgørenhed ikke lade os i Stikken; der mangler os kun Tilladelse til i vort Land at grunde et større Hus, for derfra regelmæssigt at kunne besøge Missionen i Afrika. Have vi først Deres Tilladelse, saa ville vi snart se os i Stand til at gøre Tusinder af stakkels Sorte lykkelige paa Sjæl og Legeme. Deres Skæbne er ganske i *Deres Haand, Excellence*; Fortjenstligheden ved deres Frelse, er ogsaa Deres Fortjeneste, *og omvendt*; jeg beder Dem i Ordenens, i Menneskehedens og Kristendommens Navn og for Guds Barmhjertigheds Skyld: tillad os at nedsætte os her og at bygge et Missionshus i dette Land!“

Dermed havde hun rejst sig.

Ogsaa Excellencen rejste sig: »Kunde da ikke ogsaa Lægfolk besøge dette?« indvendte han.

»Excellence, til Missionerne ere Ordensfolk lige saa nødvendige og alene brugbare, som disciplinerede Hære i Krigen,« svarede Søsteren.

Et Øjeblik syntes han at vakle, derpaa spurgte han hurtigt: »Og til hvilken Del af Afrika vil De sende Deres Missionærer?«

»Til Deres Lands Kolonier, naturligvis.«

»Saa har De min Billigelse og Bevilling og mine bedste Ønsker!« var det bratte Svar. — Søsteren selv var saa overrasket, at en glad Rødme udbredte sig over hendes Ansigt; men Statsmanden fortsatte noget mere dæmpet: »Jeg tillader dette, egentlig ikke af Kærlighed til Ordensvæsnet — thi jeg vil ikke synes bedre i Deres Øjne, end jeg er, omendskønt jeg indser, at Missioner og Ordener høre sammen — men af Patriotisme og tillige af personlig Beundring og Højagtelse for Dem. Søster Pia, og for Deres Mod; og under dette Synspunkt er jeg glad over at kunne føje Dem. Send Deres Byggeplaner til Deres Moderhus; jeg vil selv sørge for, at Sagen ikke støder paa flere Vanskeligheder.« Og idet han bestandig blev varmere, sluttede han: »Vær fuldtud overbevist om, at jeg bestandig vil værne om Dem og Deres Sag, naar og hvor jeg kan; jeg staar bestandig til Deres Tjeneste; og saa endnu en Gang mine hjærteligste Lykønskninger!«

Dermed var Avdientsen til Ende — en uhørt Forandring var sket; langt mere, end hun havde haabet, havde Forstanderinden opnaaet.

Den følgende Dags Aften knælede hun igen i sit lille Ordenskapel og med hende Søstrene fulde af den gladeste og inderligste Taksigelse. Omstralet af talrige Kærter og midt i den skønneste Blomsterpragt skuede den Ubesmittede ned paa sine Døtre, medens de sang med takopfyldte Hjærter Sangen til den ubesmittede undfangne, jomfruelige Gudsmoder:

»O, pletfri Jomfru! Maria skær,
I Guldsky omsvævet af Engles Hær!
Dit Hoved krones af Stjærners Krans,
Og Fødderne skinne i Maanens Glans.

Se, fra dine Hænder gaa Straaler ud;
 Thi gennem Dig kommer Naaden fra Gud!
 Din Sølv mors-Kjortel og Kaaben den blaa
 Din himmelske Godhed os lader forstaa«.

* * *

Aarene kom og gik; med dem kom Alderdom og Sygdom over Excellencen — og disse gik ikke mere fra ham. Han maatte opgive sin Tjeneste; paa hans Post kom en anden. Og med denne Dag havde ogsaa Frygten for ham i det hele Land en Ende; han havde jo ikke Magten mere. Men hvad der var det sorgeligste for ham: ogsaa de tidligere Tilhængere og hengivne Tjenere af Statsmanden trak sig tilbage — snart stod han alene, alene med sine Smerter og Lidelser, med sine Erindringer og med sin Samvittighed. Navnløse vare ofte Lidelserne i de lange, lange Nætter og Dage, i hvilke han laa paa Sygelejet, og hertil kom den Bevidsthed, at intet Menneske tog Del i hans Lidelse, at derimod Tusinder glædede sig over hans Magtesløshed. Og hans Hjertes Bitterhed og Forbitrelsen imod Menneskene tog til fra Dag til Dag. Tavs laa han der; Smerte og Harme lukkede hans Mund; ogsaa hans Niece, som troligt plejede ham, fik faa Ord og ingen Tak af ham. Det var en frygtelig Ydmygelses og tung Hjem søgelses Tid. Vilde den ogsaa opnaa sin Hensigt? Vil den gamle Verdensmand endnu før sin Død vende sig til Gud?

En Morgen kom der et Brev til Excellencen.

»Fra Generalforstanderinde Pia«, berettede Nicen.

»Saa læs det for mig!« bød han.

Og Pigen læste, og med hver Sætning blev hendes Stemme blødere og inderligere. — — Søsteren skrev, at hun havde hørt, at Excellencen var syg, og da Alle i Klosteret stode i en bestandig Taknemlighedsgæld til ham, vare de blevne smerteligt berørte over hans Sygdom. »Enhver af os vilde gerne af Taknemlighed have taget Deres Smerter paa sig, hvis det var muligt og Guds Vilje. Men da dette

ikke kan ske, saa have vi foruden vor daglige Bøn for Dem, som vi aldrig undlade, for tre Dage siden begyndt paa en særlig Andagt, for at den kære Gud maatte skænke Dem Helbredelse, eller, hvis det skulde være imod hans helligste Vilje, i det mindste sende Dem Lindring og ret megen Trøst i Deres Sygdom. Deres Excellence tør visselig sætte sit Haab til ham: De har ved Deres Ord og Deres Vilje gjort et stort Værk til Frelse for Tusinder og atter Tusinder, og den Algode, som kender Deres Smerter og hjælper Dem at bære dem, tæller ogsaa alle Bønner og Velsignelsesønsker, som udgaa fra saa mange frelste Brødrer og Søstres Læber i Afrika; han skuer ind i Fremtiden og ser de mange Tusinder og atter Tusinder, som Missionen vil frelse for Evigheden, og han ser i Dem, Excellence, det Menneske, som har en stor Fortjeneste af alt dette Gode. Vi tale ofte om, at naar De maa lide saa meget, saa ligger just deri en Trøst; thi Guds Prøvelser ramme frem for alt dem, som han elsker og som ere hans Udvalgte. Vor Bøn gaar derfor ogsaa altid ud paa, at Deres Excellence af Sygdommen kun maa høste Velsignelse, den rigeste Taalmodighedsfortjeneste og Bodsfortjeneste; vi nedbede over Dem alle de Følelser, af hvilke vi selv ønske at være besjælede, naar vi en Gang skulle liggz paa vort Smertensleje. Deres Excellence vil gohedsfuldt undskylde, at en ringe Ordenssøster vover at besvære Dem med denne Skrivelse, men jeg har allerede i flere Dage ligefrem følt mig drevet dertil; den inderligste Deltagelse i Deres store Smerter, den hjærteligste Taknemlighed og de bedste Ønsker for Deres Excellences Legeme og Sjæl have lagt mig Pennen i Haanden. Skulde Deres Excellence ikke have Tid eller Lyst til at læse Brevet, saa blive vore Følelser og Bønner dog de samme; men maaske har ogsaa de en Time, i hvilken disse Linjer kunde byde Dem en Smule Trøst«. — —

Den Dødssyges Niece hørte pludselig op og saa hen paa Onkelen. Han havde begravet sit Ansigt i Pudren og græd — græd bitterligt.

»Saa er jeg dog altsaa ikke ganske forladt og ganske forglemt!« kom det over hans Læber; »Henriette, opbevar dette Brev — Du maa endnu ofte, ofte læse det for mig; saa beder altsaa dog endnu Nogen for mig, saa gives der dog endnu Deltagelse med mig!«

Efter en lang Pavse sagde han med alvorfuld Stemme: »De, hvem jeg har bevist tusind store Tjenester, de, hvem jeg skaffede Embeder, Værdigheder, Anseelse og Formue — de have glemt mig; men de, hvem jeg ikke engang af Velvilje, men kun af tvungen Noblesse beviste en Gunst, som intet kostede mig: de vilde nu give deres Liv hen for mig, deres Sundhed for min, de bede for mig! O hvor har jeg dog taget fejl«.

Atter indtraadte en længere Pavse; derpaa hviskede han: »Henriette, vil Du ikke — nok — be — *forebede* mig noget?«

Ordet var udtalt, Isen var brudt, Vejen til Gud be-
traadt. Endnu ofte læste den fromme Niece Brevet for ham; hver Gang knyttede sig en lang Bøn dertil. Hvad den Lidende i Nattens ensomme Timer under Naadens Indflydelse foretog sig, det ved kun Gud alene, som hørte hans Suk. Præsten blev kaldt til ham, og da den Syge endelig blev udløst af sine Lidelser, var han, saaledes ville vi haabe, forsonet med Gud, vel forberedt og styrket med Kirkens Sakramenter.

Men vi slutte med det Spørgsmaal: Naar den gode Gud ikke lader os Mennesker uden Løn for en Drik Vand, som vi have givet af Kærlighed til ham, men belønner en saa ringe Gave med guddommelig Gavmildhed; skulde det da være saa vanskeligt at tjene ham?

Den hvide Søndag.

— 0 —

Hvide Søndag! Den første hellige Kommunionens Dag! Skønne Dag! I hvilket Hjærte vækker den ikke de helligste Følelser? Hvem tænker vel paa den uden dyb Rørelse?

»I Himlen skulle vi vel altid fejre Hvide Søndag!« mente engang et fromt Barn, som med en Engels Uskyldighed og med en Serafs Kjærlighed for første Gang havde modtaget sin Frelser i hans Kjærligheds Sakramente. Det havde Ret, det gode Barn. Hvilken større og bedre Gave kunde Gud selv vel give os i Himlen, end sig selv? Men sig selv giver han os ogsaa her paa Jorden i Altrets allerhelligste Sakramente.

Vi modtage ham, vor Herre og vor Gud Jesus Kristus, med Kjød og Blod, med Legeme og Sjæl, med Guddom og Menneskehed ligesaa sandt og væsentligt og virkeligt, som han er i Himlen; og naar Saligheden i Himlen væsentlig bestaar i Beskuelsen, i Besiddelsen af Gud, hvad andet er da Himlen end en evig Kommunion i Herligheden? Vi have derfor heller ingen Grund til at misunde de Salige i Himlen; thi den samme Gud, som de se og nyde i Herligheden, bor ogsaa midt iblandt os i Altrets allerhelligste Sakramente.

O Guds uendelige Kjærlighed! Han skjænker os Tilværelsen og Livet: Legeme og Sjæl ere hans Hænders Værk. Han skaber Jorden med alt, hvad den ejer, og lægger det for vore Fødder. Det er kun Lidet. Fra Himlen stiger han ned til os paa Jorden og bliver lydige for os, lydige indtil Døden paa Korset, for at frelse os fra Døden og Helvede; for at hæve os til Guds Børns Værdighed. Det er Meget, uendelig Meget; men er det Alt? Nej. Hvad mangler der da? Der mangler endnu Afslutningen. »Da han elskede Sine, som vare i Verden«, skriver Apostlen Johannes, »el-

skede han dem indtil Enden.« Hvad andet betyder dette vel, end at han elskede os indtil *den yderste Kjærlighed*, som var endnu større, end den Kjærlighed, med hvilken han led Døden paa Korset for os. Thi ved denne Kjærlighed indtil Døden paa Korset manglede der endnu, at det guddommelige Offerlam, efterat have udgydt sit Blod paa Korset, fortsatte dette sit Offer paa vore Altre i hele Kristenheden indtil Tidernes Ende: »Gør dette til min Ihukommelse.« Der manglede endnu, at Jesus forevige sig paa Jorden og Dag og Nat boede alle Vegne midt iblandt os i Altrets allerhelligste Sakramente: »Se, jeg er med Eder alle Dage indtil Tidernes Ende.« Der manglede endnu, at han bespiste os med sit eget Kød og Blod. »Tager og æder, dette er mit Legeme, tager og drikker, dette er mit Blod.« Vi skulde delagtiggøres i hans guddommelige Natur. Livet, som han lever i Faderens Skød, skulde ogsaa være vort Liv, hans Hjærte skulde ogsaa banke i vort Hjærte, hans Blod flyde i vort Blod: Vi skulde være Eet med ham, ligesom han og Faderen ere Eet; Enhver iblandt os skulde kunne sige i bogstavelig Forstand: »Ikke jeg lever mere, men Kristus lever i mig.«

Lad Nogen nu nævne mig et Sprog, som har Ord, der paa en fyldestgørende Maade ere i Stand til at være et værdigt Udtryk for denne Kærlighedens Hemmelighed! Endog i Himlen vil man forgæves lede efter dem. »Hverken et Menneskes eller en Engels Tunge,« siger den hellige Petrus af Alcantara, »er i Stand til at udtrykke den glødende Kærlighed, som Jesus i Altrets allerhelligste Sakramente nærer til Sjælene, eller den glødende Længsel, hvormed han længes efter at forene sig med dem i den hellige Kommunion.«

»Inderligt har jeg længtes efter at nyde dette Paaskelam sammen med Eder,« sagde Herren i hellig Begejstring, da han traadte ind i Nadversalen, hvor han fejrede den sidste Nadvere med sine Disciple og med egne Hænder vilde give dem sig selv til Spise. Inderligt længtes jeg efter at holde dette Paaskemaaltid med Eder, siger han endnu den Dag i

Dag til alle Sjæle, som i den hellige Kommunion optage ham i et rent Hjærte.

»Inderligt har jeg længtes efter at fejre dette Paaske-maal tid med Eder,« siger han navnlig til Eder, *kære Born*, som i Dag for første Gang gaa til den hellige Kommunion. Det er jo Eders Herre og Gud, som drager ind i Eder. Da han indstiftede Altrets allerhelligste Sakramente, stode I Alle allerede levende foran hans Aand. I Løbet af de 18 Aarhundreder, i hvilke han har været tilstede i Altrets allerhelligste Sakramente, har han stedse tænkt paa Eder, bedet for Eder og inderligt længtes efter den Time, da han kunde holde sit Indtog i Eder. Denne Time er endelig kommen. O lyksalige Time! Lykkelig for Eder og lykkelig for Jesus! For Jesus: han bliver forenet med Sjæle, som han har løskøbt med sit Blod. For Eder: I modtager Pantet paa den evige Frelse og den herlighedsfulde Opstandelse.

Maatte dog Eders Tro paa Jesu Nærværelse i det allerhelligste Sakramente være ret levende og vedblivende være ret levende! Da vil det ikke være nødvendigt, at opmuntre Eder til at elske Jesus. til ret ofte og værdigt at modtage Jesus i Sakramentet. Som Solsikken stedse vender sig mod Solen og bøjer sin Stængel og sine Blade mod Solen, saaledes vil Eders Hjærte da ogsaa kun banke for Jesus i det allerhelligste Sakramente, al Eders Gøren og Laden vil da kun have hans Ære og Forherligelse for Øje.

Og hvilke Straaler af guddommeligt Lys og guddommeligt Varme vilde da ikke fra den guddommelige Sol falde ind i Eders Hjærte! Hvilken Kraft til en ren og hellig Livsvandel vilde I ikke finde i dette Himmelbrød! Hvad gav vel de første Kristne hin overnaturlige Styrke, hvormed de trodsede den grusomste Martyrdød? Det var de Stærkes Brød, Jesus i det allerhelligste Sakramente, hvem de daglig optog i deres Hjærte. »Uden Altrets allerhelligste Sakramente ingen Martyrdom,« gjaldt blandt de første Kristne for en afgjort Kendsgerning. Og hvad der er endnu underfuldere: Hvad gav dem vel hin Styrke, at de midt i He-

denskabets Afskyeligheder førte en saa engleren Livsvandel? Det var Altrets allerhelligste Sakramente, som indgyder og bevarer det rene og kyske, jomfruelige Sindelag. Kære Førstkommunikanter, ville I bevare Uskyldigheden, ville I føre en from og hellig Livsvandel indtil Eders salige Død, saa have I altsaa her et sikkert, et ufejlbart Middel: Modtager ofte og værdigt Jesus, Eders Gud og Frelser i Altrets allerhelligste Sakramente, i den hellige Kommunion.

* * *

Livets skønneste Dag er *den hvide Søndag* den første hellige Kommuniions Dag. En sand Glædens Dag, ikke blot for *Børnene*, som for første Gang modtage deres Gud og Frelser i Kærlighedens Sakramente, men ogsaa for *Forældrene* for alle Hjemmets Medlemmer, ja for hele Menigheden. Langt ind i Oldinge-Alderen kaster den sin skønne Glans, og som et af de skønneste Minder i Livets Aften staar den vemodige Erindring om Livets skønneste Dag, den første hellige Kommuniionsdag.

Og hvorfor er denne Dag en saa skøn Dag, at Mindet om den ledsager os gennem hele Livet, trøster os, styrker os i det Gode, afholder os fra det Onde, helbreder for Lunkenhed, ja endog fører tilbage fra Syndens, Lastens, Vantroens skæbnesvangre Stier? Jeg svarer: Fordi paa ingen anden Dag i Livet er Aandens Øje saa klart, Troen saa fast og levende, Sjælen saa ren, Hjærtet saa fuld af Lykke og Glæde.

Med Guds Hjælp og Naade ville alle Førstkommunikanterne fejre denne Dag paa en værdig Maade, til Lykke og Velsignelse for dem selv. Vi ville hjælpe dem, idet vi bede for dem. Fremfor alt er det *Forældrenes* Pligt, at de eiter Evne hjælpe deres Børn til en velsignet »Hvide Søndag«, og *derfor undluder heller ingen god Fader eller Moder at ledsage sit Barn paa denne Dag til Herrrens Bord for sammen med det at modtage den hellige Kommunion.* Med kærlig Omhu maa Forældrene

ogsaa værne om deres Børn og vaage over, at Djævelen, Verden og dens forføngelige Pragt ingen Sinde tage Børnets ungdommelige Hjærte i Besiddelse, efter at Frelseren har taget Bolig i det. Af Forældrene vil Herren engang kræve disse Børn tilbage. Maatte de alle derfor stedse opfylde deres ansvarsfulde Pligter mod deres Børn og engang frelse sig tillige med dem!

Og maatte Hvide Søndag for os Alle være et gavnligt Minde om vor egen første hellige Kommuniionsdag. Ere vi ikke mere, hvad vi vare paa hin Dag, saa ville vi ved Anger og Bod og et værdigt Skriftemaal søge at blive det igen — nemlig rene af Hjærtet, en Glæde for Gud og Himlen og Arvinger til den evige Salighed. Og med en sand Hvide-Søndags-Andagt ville vi saa modtage den hellige Kommunion, hvis første Modtagelse har været for os en Kilde til saa stor Lykke og Velsignelse.

I Altrets helligste Sakramente være
Jesus evig Tak og Pris og Ære!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Bayern. *Passions-Skuespillene i Oberammergau* finde Sted i Aar den 24. og 27. Maj, den 4., 10., 16., 17., 24., 29. Juni, den 1., 8., 15., 18., 22., 29. Juli, den 5., 8., 12., 15., 25., 26. August, den 2., 8., 9., 16., 23., 30. September. Skuespillene begynde hver Gang om Morgenen Kl. 8 og vare indtil Kl. 5 om Eftermiddagen (Middagspause 1½ Time) For at beskytte Tilskuerne mod Vejrliget, har Kommunen for 200,000 Mark bygget en Kæmpehal, som dannes af 6 Jærnbuer, 43 Meter brede og 20 Meter høje. Hallen har et Fladerum af 2100 Kvadratmeter og rummer bekvemt 4000 Mennesker. Medens Tilskuerne saaledes ere fuldstændig dækkede, vil Skuepladsen ogsaa for Fremtiden vedblive

at være ubedækket. Prisen for Pladserne er 10, 8, 6, 4 og 2 Mark. Oberammergau er nu Jærnbanestation. Der er rigeligt sørget for Gæsternes Ophold. Over 1900 Værelser med 3500 Senge staa til Raadighed. For at give Besøgende, som ikke have Bekendte i Oberammergau, en vis Garanti i Henseende til Opnaaelsen af Adgangskort og passende Ophold, har Passionskommiteen oprettet et Bureau. Opmærksomheden henledes udtrykkelig paa, at al Mellemandhandel med Billetter er strængt forbudt, at der ikke findes Agenturer udenfor Oberammergau og at Ingen derfor er berettiget til at tage mod Bestillinger.

Rom. Pave Leo XIII. modtog den 10. ds. med alle de Æresbevisninger, som vises Suveræner, de to russiske Storfyrster *Michael* og *Georg*. Besøget varede en halv Time og bringes i Forbindelse med den forestaaende Afsendelse af et paveligt Gesandtskab, som i St. Petersborg skal ordne Forholdet mellem Vatikanet og den russiske Regering.

➤ Fra Vejbyrnet ➤

Pave Leo XIII. og Pressen. Biskop *v. Anzer*, som har grundlagt en kinesisk Avis, har i den Anledning modtaget følgende Skrivelse fra den h. Fader: »Du handler fuldstændig i Overensstemmelse med Vor Tankegang, naar Du følger den Opfattelse, at Dagbladene ere et udmærket Middel til at bevare Troens Sandheder i de Uerfarnes Hjærter og til i Almindelighed at virke dannende og opdragende. Det var derfor ogsaa et godt Foretagende fra din Side, at udgive en kinesisk Avis, som skal danne en gavnlig Modvægt mod Tidsaandens altfor dristige Løgne og mod Frækheden hos en vis Skribentvirksomhed, som allerede begynder at gribe om sig endog i hine fjærne Egne. Vedbliv, ærværdige Broder, med offervilligt og usvækket Mod at gøre Alt, for, som den aarvaagne Landmand, at arbejde i dit Vinbjerg og at holde Tyvene borte fra det.«

Til Gejstligheden i *Brasilien* skriver den h. Fader: »Ikke mindre ønske Vi, at man med Omhu og Iver søger for Udbredelsen af katholske Blade. Thi der gives i vore Dage ingen anden Kilde, hvorfra Folket øser sine Meninger

og sin Dannelse, end Dagbladene. Bedrøveligt er det derfor at se, hvorledes dette Vaaben ruster ubenyttet i saa mange dygtige Hænder, medens det med Dygtighed bliver brugt af Modstanderne for at skade Troen og ødelægge Sæderne. Det er derfor nødvendigt, at man griber til Pen-
nen og grundlægger Blade, for at Løgneren maa gøre Plads for Sandheden og de forudindtagne Vildfarende lidt efter lidt maa begynde at lytte til Forstandens og Retfærdighedens Stemmer«. — En saadan Anerkendelse er ogsaa en Trøst for Aviskriveren, dersom han nogen Sinde skulde tvivle om, hvorvidt hans Virksomhed paa dette Omraade er et apostolisk Arbejde.

Unio. Fredag d. 27. April Kl. 9 $\frac{1}{2}$ præcis: Foredrag af Hr. Pastor A. Breitung: Nogle interessante hensigtsmæssige Indretninger i Planternes Verden. Hermed ender Vintersæsonen.

Brugte Frimærker,

baade gamle & nye, sjældne & almindelige, Brevkort, Korsbaand, Prospektkort o. l. modtages med Glæde af undertegnede Elever paa St. Andreas Kollegium, Ordrupshøj pr. Charlottenlund. Udbyttet vil blive anvendt til at understøtte de mest trængende Missioner her i Landet, navnlig ved gratis Uddeling af katholsk Literatur. For Sendinger af 5000 Stykker modtager man til Gengæld en smuk lille Erindring. Sendinger bedes adresserede til Hr. Plum. Aaboulevarden 17, 2. Sal. København V.

A. Bork. Chr. Holstein-Ledreborg. H. Winde.

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4 $\frac{1}{2}$ —6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bæklund,
59, Købmagergade.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 134 Borgergade. Hjørnet af Fredericiagade.

Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Til en ung Dame, med gode Anbefalinger, der har bestaaet Handelseksamen, ønskes snarest mulig en Plads, paa et Kontor, som Ekspeditrice eller lignende, helst i København. Nærmere Oplysninger hos M. Spetzler i Fredericia.

Undertegnede har den 6. April aabnet en første Klasses **Colonial-, Vin- & Delicatesshandel**, Classensvej, Hj. af Holsteinsgade, som jeg tillader mig at anbefale til det ærede Publikums Velvilje.

F. Justiniano.

Organist **Jos. Hammermüller** er flyttet til **Aaboulevard 16. N.**

A. C. Møde i Søparillonen **Onsdag d. 28. April Kl. 8 Aften.** Hr. Mogens Ballin indleder en Diskussion om „Kunstens Forhold til kristen Kønsmoral“. Adgang for alle katolske Mænd.

Bestil Deres Klæder hos Skrædermester August Wiehe, 20, Rømersgade, hvor der kun leveres gode Stoffer til billige Priser. Flotte Prøver, Stof modtages.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 22. April. Hvide Søndag. Den højtidelige Messe, under hvilken Neokommunikanterne i St. Ansgars Kirke forny Daabspagten og modtage deres første hellige Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum. **23 M.** Georg. Martyr. — **24. Ti.** Fidelis af Sigmaringen, Martyr. — **25. O.** Markus, Evangelist. **Bededag;** efter Skolemessen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke **Bønprocession** og Litani til Alle Helgener. — **26. To.** Cletus og Marcellus. Paver og Martyrer. — **27. F.** Petrus Canisius. Bekender. — **28. L.** Paul af Korsct. Bekender.

Søndag den 29. April. 2. Søndag e. Paaske. I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken Konfirmationens h. Sakramente meddeles til Børnene i St. Ansgars Menighed. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken: Søndag den 22. April (Hvide Søndag) meddeler den højærværdigste Biskop Konfirmationens h. Sakramente i Rosenkranskirken. Den højtidelige Prælatmesse, efter hvilken Sakramentet meddeles, begynder Kl. 9. Om Efterm. Kl. 5 holdes Festandagt med Prædiken.

Katolsk Foredrag i Roskilde. Søndag d. 29. April Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften i Hotel „Prinsens“ store Sal.

St. Ansgars Kirkeskole. Da det nye Skoleaar begynder strax efter Hvide Søndag, anmodes Forældrene om snarest at melde skolepligtige Børn hos Sognepræsten, Bredgade 64. 3. Sal. Daabs- og Vaccinationsattets maa medbringes.

Literatur. Til Hvide Søndag og Konfirmations-Søndagen anbefales: **Fuldstændig Bønnebog** (2 Kr. heftet); **Salmebog** (1 Kr. heftet); Rippel: **Kirkens Skønhed**, en Fremstilling af Kirkearet og dets Ceremonier (2 Kr. 25 Øre heftet); P. Eymard: **Den h. Eucharisti** (heftet 1 Kr. 50 Øre); Thomas a Kempis: **Kristi Efterfølgelse** (heftet 1 Kr. 50 Øre); Kard. Wisemann: **Fabiola** eller Katakombernes Kirke (indb. 4 Kr.). Samtlige Bøger og anden katolsk Literatur faas hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghhandel, Bredgade 35, København. — Opmærksomheden henledes særlig paa de smukt indbundne Bønne- og Salmebøger

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 17.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 17.

Søndagen den 29. April.

1900.

Indhold: Verdens Magt og Guds Naade. Marias Maaned. Den h. Monikas Minde. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frederiksberg. — Bekendtgørelser.

Verdens Magt og Guds Naade.

— 0 —

»Ak, hvornaar vil Frelsen komme;
Herre, som Du lovet har,
Da den mørke Nat er omme
Og oprundet Dagen klar?

Saaledes sang man under Messen i St. Stephans Domkirke i Wien, det er nu over halvfemsindstve Aar siden, og Sangen lød ret sørgmodigt. Den store Kirke, som tidligere havde været fyldt med Andægtige, var nu kun meget sparsomt besat. Gamle Folk nogle Børn og et Antal Kvinder vare der — det var alt. Præsten, som forrettede den hellige Tjeneste, kunde ikke undertrykke mangt et Suk, og da han ved Ofringen løftede det gudindviede Brød op imod Himlen, ak! da maa han vel have tilføjet en tung Byrde af Be-

kymringer og Anliggender, thi hans Hænder skælvede øjensynligt.

Ja, det var en saare bedrøvelig Tid. Wien var i Færd med at gaa tabt for Troen. Kejser Joseph den Anden havde gjort Embedsmændene til Vogtere og Opsynsmænd over Biskopperne og Præsterne, Seminarierne og Klostrene, og disse havde huseret i Herrens Vingaard som Bukken i en Have. Ingen Rosenkransbøn fandt mere Naade for dem, ingen Helgen og ingen Valfart, ingen Andagt af særlig Art og intet Sakrament. Gudshusene bleve prisgivne Forsømmelsen og Forfald; Embedsmænd og Borgere vidste intet andet at gøre, end at spotte over Religion og Kirke, og selv om En eller Anden hist og her endnu elskede sin Kirke, maatte han gøre det i al Hemmelighed, som om det var en Forbrydelse.

Statsguden havde bundet Kirken paa Hænder og Fødder, lukket dens Mund og var nu i Færd med ogsaa at røve den Aandedrættet. Kom der ikke snart en Befrier, maatte Alt om kort Tid være tabt.

Disse vare den fromme Præsts svære Anliggender under Messen; det var ogsaa den Betydning, som de faa Troende lagde ind i deres Sang:

Lad dog Jorden faa at skue,
 Herré, at Du lever end!
 Fjendens Vold med Kraft Du kue,
 Og din klare Stjerne send!

Saaledes klang det svagt og næsten hendøende under det store Orgels ensformige Toner, aandeagtigt igennem den dunkle Domkirke. Men overfor Gud er ingen Bøn for hans hellige Kirke forgæves.

* * *

Aaret 1808 var skæbnesvaugert for de tyske Katholiker i Warschau og Omegn. En Helgen blev dem med Magt

fravristet og bortslæbt, og hans Hus blev lagt øde. Tyve Aar i Forvejen, altsaa nu for mere end hundrede Aar siden, var en uanselig Mand i et mørkt Klædebon kommet med en eneste Ledsager til den store By; fattig var han som en Herrens Apostel, men overvættes rig paa Kærlighed og Dyd. Og snart udbredte sig blandt de talrige tyske Katholiker i den polske Stad det Glædens Budskab, at nu var der endelig to tyske Præster. Snart fyldtes Kirken St. Benno med talrige Besøgende, og da de Troende nu for første Gang i igen efter mange Aars Forløb — hørte Evangeliet blive forklaret paa Modersmaalet, mente de at høre en Engel. Daglig voxede de Andægtiges Tal, de to Præster, som beboede et lille fattigt Hus, formaaede ikke mere at overkomme Arbejdet; der kom flere til, men ogsaa disse voxede Sjælesorgens Byrde over Hovedet. Det var, som om alle tyske Katholiker i og omkring Warschau havde følt et Opstandelsens Aandepust. Dertil kom Fattigplejen. Ved Krige og anden Ulykke vare tusende Familjer blevne forarmede: et umaadeligt Felt af Barmhjærtighedens Gerninger. Hundreder og atter Hundreder kom daglig til de fattige Præster, og disse lode ikke Nogen gaa bort uden en Almisse. Af det fattige Hus var blevet en større Bygning, i hvilken en Del fromme Mænd og Ynglinge efter den hellige Alphons af Liguoris Regel helligede sig til Gud og Næsten. Og med Glæde og Tilfredsstillelse saa Øvrigheden saa vel som Byens Borgere et Vajsenhus opstaa ved Siden af Klosteret, forskellige Elementarskoler med gratis Undervisning, en Forening for kristelige Jomfruer, en højre Skole o. s. fr. Religiositetens Velsignelse var aabenbar iblandt Befolkningen, Lovovertrædelser og Laster toge ganske betydeligt af, Ro og Gudhengivenhed drog ind i de Fattiges og Ulykkeliges Hjærter; de fyldte Kirker vare Steder, fra hvilke den rigeste Velsignelse strømmede ud i Samfundet. Saa talrigt var Besøget, at alene i Kirken St. Benno modtog over 100,000 Personer den hellige Kommunion i Aaret 1807. 25 Præster prædikede dagligt to Gange paa tysk og derefter ogsaa

paa polsk; de gik ud paa Landet, holdt Missioner og gave religiøs Undervisning, og hvor de kom frem, spirede et nyt kristeligt Liv frem.

Det var Redemptoristerne; men den uanselige Mand, der, æret som en Helgen, var den første iblandt dem, héd *Clemens Maria Hofbauer*. Han stod den Gang i sit 56. Livsaar.

Men hans Virksomhed i Warschau var nu afsluttet. Den gamle, ondskabsfulde Fjende havde tænderskærende set paa, hvorledes Tusinder af Sjæle, som ellers vilde være gaaede til Grunde i Vantro og Synder, bleve ham fravristede. Og nu drev han sine Tjenere, af hvilke der i Warschau, som overalt i Verden, gives og gaves en Mængde, det Hværv at drive de forhadte Redemptorister ud.

En hemmelig Jagt paa dem begyndte, Redemptoristerne bleve mistænkeliggjorte hos Regeringen, og i Berlin*) gennemskuede man ikke Ondskaben; man troede Bagvaskerne, lod sig jage i Musehullet ved den Paastand, at Redemptoristerne vare statsfarlige, og det skæbnesvangre Pennestrøg skete, ved hvilket Klostret til St. Benno i Warschau blev opløst og dets Beboere bleve udviste.

»Naa — endelig!« udraabte Domsekretær *Werner*, idet han triumferende lagde et nylig indløbet Aktstykke paa Skrivebordet, »endelig har man sat en Stopper for denne Jesuitede, og jeg smigrer mig med, at jeg ikke har skudt daarligt ind i denne sorte Bande.«

Og han tog atter Skrivelsen i Haanden og læste med stor Tilfredsstillelse højt for sig selv: ». . . og have Redemptoristerne med det allerførste at forlade Staden Warschau. Skulde Uroligheder fra Pøbelens Side være i Vente, ere Gaderne at besætte med Militær og Munkene under Bevogtning at føre til Küstrin, hvor de indtil videre have at forblive.«

Et nyt Udbrud af Skadefryd paafulgte.

*) Warschau var paa hin Tid endnu preussisk, Hovedstaden i Sydprovinzen Preussen; først i Aaret 1815 kom Egnen ind under Rusland.

Hr. Sekretær Werner var en Mand paa fyrretyve Aar; en stor, slank, næsten mager Mand med mørke, ildfulde Øjne, Ørnenæse og mørkt Haar. Hensynsløs Egenkærlighed og mægtigt Hovmod røbede sig i dette skarpt udprægede Ansigt. Hans Værelse var pragtfuldt indrettet. Rigtignok smykkede intet Kristusbillede Væggen, men andre Ting, som et sædeligt Øje næppe kunde se paa. Over Skrivebordet hang noget ganske besynderligt: under Glas og Ramme, omgivet af en Lavrbærkrans, var den pragtfuldt udarbejdede Efterligning af en Skrivefjer i Guld udstillet.

Derpaa faldt nu Werners Blik. og idet han stolt og med en theatralsk Gebærde udstrakte Armen efter den, sagde han selvbevidst: »Jeg hilser Dig, min Pen, min Genius — ogsaa Du har din Andel i vort Lands Befrielse fra disse Munke. Du var mit Sværd, med hvilket jeg har kæmpet paa Poesi og Prosa imod Jesuiteryingelen og for Aandernes Befrielse fra Pavens Tyranni, som vilde lade de fri Samvittigheder springe over Stokken ligesom dresserede Puddelhunde; Du har kæmpet med mig mod Messens Overtro: Du skal ogsaa fremdeles være og forblive mit Vaaben til Aandernes Frigørelse!«

* * *

Et Par Dage derefter blev Redemptoristerne udviste fra Warschau. Det var et sørgeligt Skuespil, som Stats- og Politimyndigheden der offentlig foranstaltede. Embedsmændene i Uniform, ledsagede af en Mængde Politibetjente og Soldater, besatte forskellige Gader og navnlig Omegnen af St. Bennos Kirke og Kloster, og derpaa trængte nogle iblandt dem ind i Klosteret. Redemptoristerne, som ikke vare sig nogen Brøde bevidst, fordi deres Samvittighed var ren, blev med Vold førte ud ligesom Forbrydere. I Tusendvis stod Mængden rundt om Klosteret og i de nærmeste Gader. Alt var stumt, men Dommen over denne Fremgangsmaade stod kun altfor tydeligt skrevet i Tilskuernes

glødende Øjne: Folket kendte og mindedes de Udvestes Velgerninger og sande kristelige Kærlighed.

Et begejstret »Hurra« tonede, da nu Pater *Hofbauer* viste sig ved Siden af den første Politiembedsmand; men strax sprængte en anden med draget Sabel løs paa Mængden og tiltordnede den: »Ti! — eller jeg lader Soldaterne skyde Eder!« Sekretær Werner gik ved Siden af en anden Pater bagved Hofbauer. Nogle Vogne stode beredte, Patræne maatte stige ind.

»Derind!« kommanderede Werner, og til Kusken sagde han: »Skarpt Trav ud af Byen!«

Pater Hofbauer betragtede den fanatiske »Kulturkampshelt« og sagde: »Desto hurtigere naa vi det evige Maal.«

Ganske efter Behag; for os er Maalet naaet, naar vi blot blive Eder kvit!« var det snerrende Svar.

»De vil maaske følge os,« var det rolige Svar, »og vi ville bede for Dem.«

Embedsmanden tav truffet; i næste Øjeblik trak Hestene til, Vognen rumlede afsted, og bagved den et Par andre. Det gik til Fæstningen Küstrin. Mængden blottede Hovedet, da Vognen susede forbi. Følelsen af Uvilje overfor denne aabenbare Uretfærdighed og Voldsgerning imod Folkets Mænd, med Møje holdt i Tømme af Religionens Bud, uddøde ikke i deres Hjærter, som saa nøje havde kendt de Forviste.

Fæstningen Küstrin var stærkt besat med Fanger, mest var det politiske Lovovertrædere, som vare internerede i Fæstningen, deriblandt dannede Folk af alle Stænder. Da man bragte de blege Redemptorister i den mørke Kappe og med Rosenkransen i Bæltet ind til det øvrige Selskab, opstod der et Røre. Munke i den nærmeste Nærhed af de fritænkere, tildels atheistiske »Oplyste«! — det var en Begivenhed.

»Naa, det er jo til at blive katolsk over!« mente en af Herrerne ved det første Syn af de nye Fanger; »i Nat

drømte jeg, at jeg blev fri ved klart Solskin, og nu komme disse Natfugle; hvem gider vel drømme mere!»

»Der gives ogsaa en Frihed i Lænker,« sagde en mild, from Stemme. Spotteren drejede sig om og saa overrasket ind i Pater Hofbauers Ansigt, som smilende betragtede ham.

»Og det skulde være?« spurgte Fangen.

»Hjærtets Fred,« var den Helliges Svar, »men vær imidlertid overbevist om, at vi paa ingen Maade skulle besvære Dem. Tværtimod, skulde vi kunne være Dem til nogen Tjeneste, sker det med den største Fornøjelse.«

Snart havde man stiftet nærmere Bekendtskab, og se! De andre Fanger stredes formeligt om de alvorlige og dog saa milde katholske Præsters Selskab. Man talte om alle mulige Ting, men ikke sjældent ogsaa om religiøse Spørgsmaal. Og her viste sig først ret Redemptoristernes ædle Aand og milde Hjærte. Ja, det kom saa vidt, at Nogle ønskede at høre nogle Foredrag over Religion og Kristendom, og sluttelig erklærede forskellige Mænd, som hidtil havde været vantro, at fra nu af vilde de holde sig til den hellige Kirkes sande Tro. Redemptoristerne vare blevne Fangernes Midtpunkt, Katholiker og Protestanter elskede og ærede dem over alt.

Men »Lovens Øje« vaagede ogsaa her. Og en Dag kom der Befaling, at Pater Hofbauer og hans Ledsagere under ingen Omstændigheder mere maatte komme sammen med de anderledes troende Fanger, da disse bleve »foruroligere« af dem.

»Statens Omsorg for vor Sjælero leve!« mumlede de ved Befalingen pinligt ramte protestantiske Venner af Pater Hofbauer, og Alle forsikrede, at de hele Livet igennem vilde bevare det bedste og trofasteste Minde om ham og hans Ledsagere. Men én af dem, Hovedspotteren ved Patrenes Ankomst, sagde, idet han længe og inderligt trykkede Pater Hofbauers Haand: »Min Drøm er gaet i Opfyldelse: jeg

er bleven fri, Solen er oprunden for mig — den hel-
lige Tro!»

»For at forkynde de Fangne Forløsning, ere vi sendte
ligesom Johannes,« sagde Pater Hofbauer alvorligt, »bliv
i Aanden forenet med os, og vi skulle alle leve i evig
Frihed.«

De fromme Mænds Nærværelse lod imidlertid Bureau-
kraterne ingen Ro mere. Redemptoristerne havde vel været
en Maaned i Küstrin, da blev det en Dag meddelt dem,
at de strax skulde rejse med Tvangspas ad en foreskreven
Route — *til Wien!*

I Guds Haand ere ogsaa de »kulturkæmpende« Magt-
haveres Forholdsregler, Midler og Veje til Opnaelsen af
hans evige Maal. —

Det blev atter Advent — St. Benno i Warschau laa
øde. Skriftestolene vare forladte og tilstøvede, Cellerne og
Salene lukkede, paa Prædikestolen viste sig ikke mere Pater
Hofbauer, kun nu og da blev der holdt en saare tarvelig
Gudstjeneste. I Sørgetoner klagede Orgelet, og den bedrø-
vede Hjord sang med Smerte sine Salmer:

»Ak, hvornaar vil Frelsen komme,
Herre, som Du lovet har,
Da den mørke Nat er omme
Og oprundet Dagen klar?«

Men Menigheden sang forgæves. Gud havde tilladt,
at den blev berøvet sin Hyrde, for at prøve dens Standhaf-
tighed, for at gøre den til et Folk af Bekendere.

Men Sekretær *Werner* skrev den ene Artikel efter den
anden om den almindelige Humanitets og Friheds kom-
mende Sol, som skulde være ganske det modsatte af den
katholske »Folkefordummelse.« For ham, Protestanten og
Frimureren, var Morten Luther, den frafaldne Munk, en an-
den Kristus, Menneskehedens Befrier; ham tilegnede han en

stor Digtning, og selve Digterkongen, Goethe, gav ham sin Velsignelse dertil. (Fortsættes.)

* * *

Marias Maaned.

—o—

Paa Tirsdag begynder den skønne Majmaaned med Aftenandagterne til den hellige Gudsmoder *Marias* Ære. Enhver katholsk Kristen føler sig uden Tvivl tilskyndet til Andagt til Maria, naar han mindes de Ord, som den h. Bernhard har sagt om den jomfruelige Gudsmoders Magt og Godhed: »Man har aldrig hørt, at den, som tager sin Tilflugt til Maria, paakalder hendes Hjælp og anraaber om hendes Forbøn, er bleven forladt.« Denne den hellige Bernhards Udtalelse maa navnlig tilskynde Eder, I Fædre, Mødre og Børn, Eder, I kjære Familier, til flittig at bivaane Majandagterne. I ville sikkert erfare, at Maria ikke lader nogensomhelst Bøn eller Hilsen ubelønnet. Hendes mægtige Forbøn vil forskaffe Eder mange Naadegaver fra Gud; hun vil bringe Eder Hjælp i enhver Nød og ved sin Bistand gjøre Eder trofastere og samvittighedsfuldere i Opfyldelsen af Eders Pligter, og Eders Børn ville blive lydigere og beskednere i hele deres Optræden. Saaledes skal og maa det ogsaa være.

Visse Modstandere af vor hellige katholske Religion komme imidlertid og søge at bringe os bort fra Andagten til Maria og fra Tilliden til hendes Forbøn. De *bebrøjde* os, at vi Katholiker nære Mistillid til vor guddommelige Frelser Jesus Kristus, at vi sætte vor hele Lid til Maria, ja at vi endog tilbede hende og drive Afgudsdyrkelse.

Hvad lærer den katholske Kirke om Andagten til og Paakaldelsen af Maria? Kirken erklærer paa Conciliet i Trient (i det 25de Møde): »Biskopperne og de Øvrige, som

varetage Læreembedet og Sjælesorgen, skulle unde vise de Troende om, at de Hellige, som herske med Kristus, frembære deres Forbønner til Gud for Menneskene, og at det er godt og gavnligt, at paakalde dem ydmygt og at tage vor Tilflugt til deres Forbøn, Hjælp og Bistand, for at opnaa Velgerninger af Gud ved hans Søn Jesus Kristus vor Herre, som er vor eneste Forløser og Frelser.« Betragte vi denne den kirkelige Læres Ordlyd, erkende vi, hvorledes netop denne Lære bliver forvansket af vor h. Tros Modstandere og hvor uberettigede, hadefulde og uretfærdige alle de Bebrejdelser ere, som vore Modstandere udslynge imod os i Anledning af Andagten til og Paakaldelsen af Maria.

1. Modstanderne sige: »*Paakaldelsen af Gudsmoderen formindsker Tilliden til Guds Magt og Godhed*; thi Gud har jo dog sagt: »Paakald mig i Nødens Stund« (Ps. 49, 15.) Herpaa svarer jeg: Det siger Gud rigtignok, men han siger ikke: Paakald mig *alene!* Skulde dette Skriftsted forstaas saaledes, at man alene turde anraabe Gud, saa turde følgelig heller ingen Fattig nogen Sinde paakalde sine Medmennesker om Hjælp i Nøden, men ene og alene sin Gud. Ogsaa Apostlen Paulus vilde have syndet, idet han skrev til de Troende: »Brødre, beder for os!« (Hebr. 13, 18.) Det er desforuden heller ingen Mistillid til Gud, naar vi bede Guds Hellige, og navnlig Maria, Guds Moder, om deres Forbøn, men det er, som de hh. Kirkefædre sige, Mistillid til os selv, da vi jo ved mange Synder have krænket Gud, og derfor godt indsee, at de Hellige som Guds Venner, og navnlig Jesu Moder, formaa langt mere hos Gud ved deres Forbønner for os, end vi stakkels Syndere.

2. Men, siger vor hellige Religions Modstandere, *Paakaldelsen af Gudsmoderen drager den Kristne bort fra Kristus*, om hvem den h. Apostel Paulus dog siger: »Der er een Midler mellem Gud og Menneskene, Mennesket Kristus Jesus.« (1. Tim. 2, 5.) Herpaa svarer jeg: Rigtignok har Paulus skrevet disse Ord; men han tilføjer ogsaa: »som hengav sig til Løsepenge for alle.« Jesus alene

er vor Midler i denne Forstand, det lærer ogsaa vor h. katolske Kirke os; Jesus alene var i Stand til at slaa en Bro over den dybe Afgrund, som havde dannet sig mellem Himmel og Jord ved Menneskenes Syndefald; saaret, hjælpeløs laa Menneskeslægten paa Vejen til Himlen, som hin Vandringsmand ved Jericho, hvem Røverne mishandlede og saarede og lode lige hjælpeløs paa Landevejen. Jesus blev den barmhjertige Samaritan for hele Menneskeslægten; paa Golgatha slog han en Bro over Afgrunden mellem Himmel og Jord; Broen var Korsets blodige Træ. Jesus er vor Midler ved *Forløsning* og i denne Forstand vor *eneste* Midler; — men de Hellige, med Maria, Gudsmoderen og Himlens Dronning i Spidsen, ere ved Jesus blevne Midlere for os. Hans Naade var det, som styrkede dem og førte dem til Himlen; Naaden, som han har erhvervet sig paa Korset, er det, som de af ham nedbøde over os, deres Brødre og Søstre. Træffende siger den h. Bernhard om Gudsmoderens Midlerembede: »Jesus selv har givet os Jomfruen til Midlerinde; frygter I da for at komme til ham? Skjælv I for hans guddommelige Majestæt, saa tager Eders Tilflugt til Maria. Sønnen bønhører Moderen, Faderen bønhører Sønnen! Dette er Syndernes Stige, dette er min Fortrøstning, Grunden til mit Haab.«

3. Men atter erklære de Anderledestroende imod Paakaldelsen af den hellige Gudsmoder: *Jesus trøder i Baggrunden, naar Bønnen rettes til Maria.* Jeg svarer: Det Modsatte er Tilfældet. Hvor lysende træder den guddommelige Almagt os netop ikke i Møde i saadanne Bønner! Thi alle de Hellige, Gudsmoderen Maria ikke undtagen, kunne ikke hjælpe os formedelst deres egen Magt; bønfaldende maa ogsaa Maria vende sig til Guds Almagt. Og selv om vi ogsaa kalde Maria en mægtig Kvinde, en mægtig Hjælperinde, saa er hun dog, som de hh. Kirkefædre træffende sige, »kun en Magt paa Knæ!« Bønnerne, som Kirken retter til Maria, slutte derfor ogsaa med de Ord: »ved Jesus Kristus, vor Herre;« og medens Kirken i de af

den autoriserede Litanier lader os bede til Gud: »Forbarm dig over os!« lærer den os at bede til Maria: »Bed for os!«

(Fortsættes.)

Den h. Monikas Mindedag.

—o—

Den 4de Maj fejrer Kirken Mindet om en Helgeninde, der ligesom en straalende, skøn Stjerne fra Fortidens Dage lyser ned til os, *den h. Monika*, almindelig bekjendt i hele den katholske Verden som den store Kirkelærer *Augustinus'* Moder. 1500 Aar ere allerede henrundne, siden den h. Monika vandrede her paa Jorden. Hendes Vugge stod i Afrika. Der har hun i sine unge Aar ægtet en Mand, som hed Patricius og hørte til de mest ansete Borgere i Tagaste. Det vilde være en Usandhed, om man vilde paastaa, at hendes Ægteskab havde været et særlig lykkeligt. Det viste sig, at Patricius havde en heftig og vredladen Karakter, og en kun altfor bekjendt Kjendsgjerning er det jo, at under saadanne Omstændigheder svinder Kjærligheden og Freden altfor ofte bort fra Hjemmet, fra Familien. Rigtignok kom det ikke saa vidt i den hellige Monikas Hjem. Hun var netop en Hustru, som forstod at behandle sin Mand paa den rette Maade. En løs Tunge, som man plejer at sige, havde hun ikke. Var Patricius ophidset, saa vogtede hun sig vel for, at sige ham imod eller at ophidse ham endnu mere ved krænkende Ytringer. Først, naar Mandens Vrede havde lagt sig og givet Plads for en roligere Stemning, ansaa hun Tidspunktet for kommet, til med Godhed og Mildhed at gjøre sin Mand Forestillinger over hans Optræden. Hendes hele Væsen aandede Sagtmodighed og Taalmodighed; men disse ædle Dyder vare netop de Vaaben, hvormed hun ganske besejrede sin Mands Vredagtighed og opbrusende Heftighed. Maatte alle Hustruer dog tage dette den h. Monikas Exempel til Mønster! Hvormegen Kiv og Strid

og ægteskabelig Ufred vilde da ikke forsvinde fra utallige Hjem! Og hvorfra øste den h. Monika, den fornødne Kraft til at bevare denne Ro og Taalmodighed overfor Mandens lidenskabelige Væsen? Det var Religionen, hvoraf hendes hele Indre var gennemtrængt, som bød hende at tie og at taale, ja at bede for Ægtefællen, for at han maatte tage imod Fornuft og beherske sin Lidenskab. Denne oprigtige, varme Fromhed og Gudsfrygt lagde hun som Hustru og Moder for Dagen i hele sin Handel og Vandel. Daglig bivaanede hun det hellige Messeoffer, og saa ofte Tiden tillod hende det i Dagens Løb, vandrede hun til det nærliggende Guds-hus, for at nedbede Himlens Naade og Velsignelse over sig selv og sine Kjære i Hjemmet.

I sit Hjem taalte hun Intet, som stred imod Religion og gode Sæder, og frem for alt tog hun sig med særlig Omhu af sine Børn — Monika havde to Sønner, Augustinus og Navigius, og en Datter, hvis Navn ikke kjendes — for saa tidlig som mulig at nedlægge Spiren til ægte Dyd og Fromhed i de let modtagelige unge Hjærter. Men desværre maatte hun opleve, at Augustinus betraadte Syndens Vej og lod sig besnære af Manichæernes Vranglære. Hvorledes blødte ikke den Gang hendes haardt prøvede Moderhjærte! Og hvad gjorde vel den fromme Moder i sin bitre Sjælekval! Da alle Bønner, Formaninger og Forestillinger ikke frugtede, tog hun sin Tilflugt til Bønnen, og med hede Taarer bestormede hun Aar ud og Aar ind, baade Dag og Nat, Himlen om sit elskede Barns Befrielse fra Synden og Vildfarelsens Lænker. Og den fromma Moders inderlige og udholdende Bøn bliver endelig bønhørt efter mange Aars indtrængende Anraabelse: Augustinus forlader Fordærvsens Vej og bliver endog en stor Helgen og Kirkelærer. Hvilken Fryd for Monikas Moderhjærte! Nu ønsker hun intet mere her paa Jordeu, hendes største Længsel er tilfredsstillet, og aabent bekjender hun for sine Sønner, at hun nu gjerne vilde dø, da det, for hvilket hun i saa mange Aar havde lidt og stridt, nu endelig var gaaet i Opfyldelse. »Min

Søn,* saaledes sagde hun til Augustinus, »for mit Vedkommende har Livet ingen Tiltrækningskraft mere. Jeg véd ikke, hvad jeg endnu skal gjøre her og hvorfor jeg endnu er til hernen, da alt mit Haab i denne Verden er tilende. Alene for din Skyld ønskede jeg at leve endnu en Tidlang paa Jorden; thi jeg vilde se dig som en katholsk Kristen inden min Død. Nu har Gud forundt mig denne Lykke. Hvorfor skal jeg altsaa blive her længere?« Hurtigere end man anede det, skulde dette Ønske gaa i Opfyldelse. Faa Dage efter blev den h. Monika farlig syg og hun rejste sig ikke mere fra sit Sygeleje. I en Alder af kun 54 Aar døde den Hellige.

Sandelig, et herligt Exempel paa en i Sandhed kristelig Hustru og Moder giver os den h. Monikas Liv! Maatte alle kristelige Mødre bestræbe sig for, at efterligne dette ædle Mønster!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. I Søndags modtog en Del af St. Ansgars Menigheds Børn deres *første hellige Kommunion*. som Sognepræsten, højærv. Pastor Braun, rakte dem under den højtidelige Messe Kl. 9, efter at de først havde udtalt den højtidelige Fornyelse af deres Daabspagt. 29 Børn (13 Dreng og 16 Piger) blev den store Lykke og Naade til Del, at turde modtage deres Gud og Frelser i Altrets allerhelligste Sakramente. Den opløftende Højtidelighed overværedes af Børnenes Forældre og talrige Menighedsmedlemmer. Om Eftermiddagen mødte Børnene atter i Gudshuset til en højtidelig Festandagt med Te Deum. Baade om Morgen og om Eftermiddagen forherligede Kirkens Sangkor under Hr. Michaelsens Ledelse Gudstjenesten med sin smukke flerstemige Sang.

Frøderiksberg. Samme Dag var der stor Fest i Rosen-

kranskirken i Boyesgade, idet *den højærværdigste Biskop* derude fejrede en højtidelig Prælatmesse, efter hvilken den apostoliske Overhyrde under Bøn, Haandspaalæggelse og Salvelse meddelte *Konfirmationens hellige Sakramente* til 38 Børn (18 Drengene og 20 Piger) af Rosenkranskirkens Menighed. 4 af Børnene vare Elever af St. Anna Skole i Sundbyerne paa Amager, som i kirkelig Henseende hører til Rosenkranskirken. Den festlig smykkede Kirke var fyldt indtil sidste Plads.

En **ung Pige**, der kan ligge hjemme, kan 1. Maj faa Plads til indvendig Husgerning hos Bogtr. Mohu. St. Kongsgade 31.

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4½—6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bæklund,
59, Købmagergade.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**,
134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade.
Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Vm. Baltzersen, 116 Borgergade.

Alt **Smedearbejde** udføres; Reparationer hurtigt og solidt.
Telefon Nr. 28162.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 29. April. 2. Søndag e. Paaske. I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken den højærværdigste Biskop meddeler Konfirmationens h. Sakramente til Børnene i St. Ansgars Menighed. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Føstemandag med Prædiken. — **30. M.** Katharina af Siena, Jomfru — **1. Maj, Ti.** Filippus og Jacobus, Apostle: — **2. O.** Athanasius, Biskop og Kirkelærer (Kl. 8¼ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **3 T.** Korsets Finding. — **4. F.** Monika, Enke. (Kl. 8¼ h. Prælatmesse til Ære for Jesu gudd. Hjærte; Kl. 8 Aften Majandagt. — **5. L.** Pius V., Pave og Bekjender.

Søndag den 6. Maj. 3. Søndag e. Paaske. St. Josefs Skytsfest. I alle Kirker og Kapeller afholdes paa denne Dag den sædvanlige **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet. Da denne Kollekt har vore egne kirkelige Fornødenheder for Øje, anbefales den ganske særlig til Katholikernes Offervillighed).

Rosenkranskirken paa Frederiksberg Søndag den 29. April modtage Børnene i Rosenkranskirken Sogn deres første h. Kommunion under den højtidelige Messe, som begynder Kl. 9. — Om Efterm. Kl. 5 holdes Festandagt med Prædiken og Te Deum.

Majandagts højtidelige Aabning i St. Ansgars Kirke finder Sted Tirsdag den 1. Maj Kl. 8 Aften i Forbindelse med **Rosenkransbroderskabsmøde og Procession.** Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner. — Den 6. Maj bortfalder Rosenkransbroderskabets Møde.

Mødreforeningen. Tirsdag den 1. Maj Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den hl. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen et kort Foredrag for Mødrene.

Mariakongregationen for Mænd holder **Fælleskommunion** Søndag den 6. Maj (St. Josefs Skytsfest) Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

St. Josefs Gilde. Søndag den 6. Maj (St. Josefs Skytsfest): Fælleskommunion Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Vincentiskonferentsernes andet Generalmøde finder Sted Søndag den 6. Maj Kl. ca. 11¹/₂ efter Højmassen i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i det paa den højærværdigste Biskops Foranstaltning smukt dekorerede Lokale, Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Majandagt holdes i Majmaaned hver Søn- og Hverdag Aften i St. Ansgars Kirke Kl. 8 og i Jesu Hjærte Kirke Kl. 7¹/₂; i Rosenkranskirken hver Søndag Kl. 5 Efterm. og paa Hverdagene Kl. 7¹/₂ Aften; i St. Josefs Kapel Kl. 7¹/₂.

Katholsk Foredrag i Roskilde. Søndag d. 29. April Kl. 7¹/₂ Aften i Hotel „Prinsens“ store Sal.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes møde Fredag den 4. Maj i St. Ansgars Kirke til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Literatur. Til Konfirmationen anbefales **Fuldstændig Bønnebog** (2 Kr. heftet); **Salmebog** (1 Kr. heftet); **Rippel: Kirkens Skønhed,** en Fremstilling af Kirkeåret og dets Cereemonier (2 Kr. 25 Øre heftet); P. Eymard: **Den h. Eucharisti** (heftet 1 Kr. 50 Øre); Thomas a Kempis: **Kristi Efterfølgelse** (heftet 1 Kr. 50 Øre); Kard. Wisemann: **Fabiola** eller Katakombernes Kirke (heftet 4 Kr.). Samtlige Bøger og anden katolsk Literatur faas hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel, Bredgade 35, København. — Opmærksomheden henledes særlig paa de smukt indbundne Bønne- og Salmebøger.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 18.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitiolinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 18.

Søndagen den 6. Maj.

1900.

Indhold: Verdens Magt og Guds Naade. Marias Maaned. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frederiksberg. Horsens. Rom. Fra Vejbrynet. — Bekendtgørelser.

Verdens Magt og Guds Naade.

— o —

(Sluttet.)

Vinteren 1814 til 1815 vil bestandigt blive Staden Wien uforglemmelig. Da fandt fra Oktober i det førstnævnte Aar den store *Kongres* Sted. Næsten alle Regenter i Europa, Kejseren af Rusland, forskellige Konger og Fyrster med deres Diplomater og Hoffolk, Officerer og Embedsmænd, Shrivere og Kammertjenere havde indfundet sig som Kejser Frants I. af Østerrigs Gæster, for under hans Forsæde at raadslaa om, hvorledes Europa, som var blevet rystet og bragt i Uorden af den til Øen Elba forviste Napoleon I., atter kunde føres tilbage til Orden og Ro. Der var en Bølge og Bevægelse i Staden. Tusinder af Fremmede vare der, den ene Fyrste søgte at overgaa den anden i Pragt og Overdaadighed, og deres Følge drev det endnu videre. Der herskede et saa grænseløs yppigt, sandseligt og frivolt Liv,

at ordentlige Folk begyndte at sammenligne Wien med Sodom. De vanvittigste Forlystelsers Tummel smittede ogsaa de Ufordærvede og voxede stedse mere og mere.

Ved Siden af disse Udskejelser rejste der sig endnu en anden Fare, stille, næsten usynlig, i Skikkelse af en Lysets Engel --- men saa meget desto frygteligere og dæmonisk farligere. Det var den gamle katholske Tros Fjende og denne Gang i Skikkelse af en af Kirkens høje Dignitarier; Konstancer-Generalvikar Friherre *von Wessenberg*, der som kirkelig Gesandt ogsaa var nærværende ved Fyrstekongressen. Han havde Foretræde hos alle Konger og Fyrster, ja selv ved det kejserlige Hof, og hvad han prædikede var saare lifligt og velbehageligt for de høje Herrers Øren. En »tysk Nationalkirke« kaldte han det, med en tysk Primas, løst fra den hellige Fader i Rom; ikke mere katholsk, men kun tysk skulde Kirken være. Dette var naturligvis Herrerne ret; thi de vidste, at dermed havde *de* faaet Magten i Hænderne. De tyske Biskopper vare da blevne Hofsnoge, gejstlige Ministre, Præsterne simpelthen Statsebedsmænd, ufri, afhængige, andre Slavers Slaver.

Saaledes stod Wien i hine Dage under Helvedes dobbelte Ild; næsten værre og farligere, end da den tyrkiske Arvefjende beskød Byen med sine Kanoner.

Men i hine Dage var det ogsaa, at Gud sendte Mænd, som aflagde Vidnesbyrd for ham og frelste hans Folk. En af disse Mænd var *Clemens Maria Hoffbauer*, den fra Warschau udviste Redemptorist. Han var af Forsynet bleven sendt til Wien, for der at fuldbyrde endnu vigtigere Ting end forhen i Polen og Preussen; for nemlig at omvende Wien. Da han drog ind i den gamle Kejserstad og paa en af de højeste Fester prædikede for første Gang i St. Ursula, havde han næppe et Par Dusin Tilhørere, og da han om Eftermiddagen ved Andagten bad Litaniet, var der lige tre Personer tilstede, som svarede; »Bed for os!« Men han lod sig ikke skræmme: rolig, mild og beskeden vandrede han i sin mørkeblaa Kappe gennem Gaderne, stadig bedende

Rosenkransen — og det blev anderledes. Man begyndte snart at spore, at man havde en Helgen i Wien. Med sin Tro traadte han frem for Verden, oplyste Mørket og opvarmede atter Hjærterne. Man saa, hvad det betød at leve af Troen. Der kom flere Folk i Kirke, bestandigt talrigere samlede man sig omkring ham, Kirkerne fyldtes snart ganske, og ogsaa de Store og Fornemme kom. I den Helliges beskedne Bolig samlede sig Studenter, Lærde, Embedsmænd, Professorer, Digtere, Kunstnere, Medlemmer af den høje Adel og de højeste gejstlige Dignitarier. Dem alle omslyngede *ét* Baand, *én* fælles Stræben: Troen, Fromheden, Iveren for Kristus og hans hellige Kirke. Disse Aftener til hellig Underholdning og gensidig Opbyggelse vare himmelsk skønne og rene. De vare Modsætninger til mange af Kongres-Medlemmernes Helvedes-Orgier.

Og daglig bad ny Venner om Adgang til Kredsen; de kom i Tusindvis ogsaa fra Protestantismen og Jødedommen. Ingen havde kaldt paa dem: den fromme Kreds' Eksempel havde draget dem. Højtstaaende og berømte Mænd vare deriblandt. Gud havde af Stene opvakt Abraham Børn.

En Aften kom Talen atter paa Hr. von *Wessenbergs* skadelige og færlige Agitation imod den hellige Stol. Et Par Herrer søgte at forsvare ham. En af de Tilstedeværende mente: »Men Friherre von *Wessenberg* er dog aldeles uplettet i Henseende til sit Liv«.

»Ere vi maaske ikke ogsaa det?« spurgte Pater Hoffbauer roligt.

Hele Wien kendte hans hellige, selvfornægtende Liv; Modstanderen tav et Øjeblik. »Men hvilken Fare skulde der da ligge i, at de Tyske forenede sig i en katolsk Nationalkirke?« spurgte han, »de vedblive jo derfor dog at være katolske«.

»De ere det ikke mere«, var Svaret, »naar de ere skilte fra Rom; de ere afskaarne Grene. Først kommer Adskillelsen fra Hovedet i Rom, fra *Kirkens Fundament*, fra Petri Klippe, og Følgen deraf er, at de ende i det rent verdslige

Statsembedsvæsen. De prisgive *Friheden*, det højeste, som Kirken har, og indhøste i Stedet derfor Trældommen. Se en Gang hen til Rusland; hvad er Popen der, og hvad virker han? Intet, fordi Folket véd, at han er en Dukke i Ministerens Haand, men ikke en uforfærdet Bekender og Forkynder af Evangeliet — nedad til saa vel som *opad til*. Ve den Religion, hvis Tjenere og Prædikanter maa tage Hensyn til Menneskene og ere afhængige af dem! Og med Enheden mister man snart ogsaa den gamle Tros Renhed. Tro De mig«, sagde Hoffbauer, og hans Ansigt lyste, »først fjærner man det gamle Sprog fra Gudstjenesten, derpaa følger snart Sakramenterne, det hellige Messeoffer selv og til sidst hele Troen og dermed det sædelige Liv og Kristendommen overhovedet. Der gives kun Enten-Eller hos Gud, Ja eller Nej, for eller imod; hvo som forlader Klippen, rutscher ned i Sandet. Hvem har bragt Forbandelse over Israels Folk, saa at det blev forkastet? Dets nationalstolte Farisæere: de have forført Folket, korsfæstet Herren og hidført Jerusalems Undergang. Wessenberg er en Fjende af Kirken, enten han vil eller ikke; og hvo som er Kirkens Ven, gaar ikke sammen med ham«.

»Ja, saaledes forholder det sig«, sagde den ene af Wessenbergs to Forsvarere, »nu indser jeg det«. Men den anden gik bort — uomvendt.

Saa klart havde rigtignok Ingen paa hine Tider, da Blikket var tilsløret, gennemskuet Kirkens Fjende. Og Følgen deraf var, at Pater Hoffbauer oftere blev kaldet til Paven's Repræsentant i Wien og dennes Medarbejdere, hvor han da stedse bragte fuld Klarhed over Situationen.

Wessenberg og hans Planer vare gennemskuede og dømt; hans Indflydelse sank, hans Stjerne blegnede, ogsaa ved Hoffet begyndte den gamle hellige Tro atter at komme til Ære. Den katholske Kirke i Tyskland var frelst.

Dette var Pater Hoffbauers Mission i Wien — og Preusserne havde ved et Tvangspas maattet føre ham derhen.

Men hvad er der blevet af Hr. Werner, som den Gang saa ivrigt havde hjulpet til at fordrive ham?

Det var paa en Søndag i Vinteren 1814, da var der i Augustiner-Hofkirken en Trængsel, som man indtil da næppe nogensinde havde oplevet Magen til i Wien. Politiet blev ikke mere Herre over Folket, som i uhyre Masser trængte sig sammen foran Kirken. Og der kom Vogn efter Vogn farende med forgyldte Vaaben og Kroner paa Dørene, med Kuske i tykke Pelskapper og med blaa- og rødkjolede Lakajer; Herrer og Damer af højeste Byrd, Konger og Fyrster, Prinser og Hertuger stege ud foran Kirkedøren og traadte ind i Helligdommen. I Hundredevis kunde man tælle Bærere af de fornemste Navne og højeste Værdigheder. Sangen i sin jævne Simpelhed tonede:

»Ak, hvørnaar vil Frelsen komme,
Herre, som Du lovet har,
Da den mørke Nat er omme
Og oprundet Dagen klar?«

Og saa mangt et ophøjet Hoved blev eftertænksomt og alvorligt.

Nu rettede Blikkene sig mod Prædikestolen.

Der stod en Mand, høj og mager, med mørke Øjne og kraftfulde Træk. Han tog Evangeliebogen og begyndte at læse:

». . . Hvad ere I udgangne at se? Et Menneske iført bløde Klæder? De ere i Kongernes Boliger . . . o. s. v.«
Nu lagde han Bogen til Side og begyndte at tale. Men hvorledes? Det var en Bodsprædiken!

Han talte om dem, som underordnede Guds Bud deres Lyster. Med frygtelig, uimodsigelig, ubøjelig Følgerigtighed skildrede han de Folk, som kun ville være fromme, hvor det ingen Anstrængelse koster. Det klang med dybeste Alvor alt, hvad han sagde om disse Folk: »De læse i Katekismen om Guds og Kirkens Bud. Noget behager dem,

andet mishager dem; det, som behager dem, følge de undertiden; det, som mishager dem, undlade og forkaste de og tro at kunne narre den hellige, retfærdige og alvidende Gud og at turde fortolke og dreje hans Bud, som de selv ville. Ja, de forstaa at udlægge mange Bud ret godt, at Jesus Kristus f. Eks. ikke har fordømt, men benaadet Ægteskabsbrydersken. De tro, at Gud er naadig; de gøre ham kun endnu naadigere, end han er, saa at de tilsidst berøve ham al hans Retfærdighed. De tro, at han er barmhjærtig, thi de mene, at han tilgiver Alt; de tro ikke paa nogensomhelst Straf. De tro, at Gud er saare salig; de tro paa den evige Salighed, efter den hige de jo: de ville i Himlen. Gud søge de ikke, efter Gud længes de ikke, men vel efter den evige Salighed. De ville herved nyde og synde efter Behag, derpaa ville de bekvemme sig til at dø roligt og blidt, for at drage ind i den evige Herlighed; alle disse Mennesker ville eje den evige Salighed, men søge ikke ham, ved hvem de alene kunne opnaa den. De ville ikke undertrykke deres Stolthed, ikke tvinge deres Kød, ikke kvæle deres Sanselighed«.

Saaledes raabte Prædikanten, og videre og videre talte han; som et tveægget Sværd trængte uimodstaaeligt hans Ord dybere og dybere ind; som en Basun manede og vakte hans frygtelige Alvor Samvittighederne. Saaledes maatte Johannes den Døber have talt, om han havde staaet her.

»Amen« var sagt. Messen begyndte. Mangen Fyrste og mangt et kronet Hoved bøjede sig dybt, paa mangt et Bryst slog en forsagt Haand og mangen en fornem Herre af Guds Naade bad: »Herre, vær mig Synder naadig!«

Pater Hoffbauer havde ogsaa været iblandt Tilhørerne; nu og da havde han med hellig Begejstring set op til Prædikanten.

Men Prædikanten, som trak hele Wien med sig, den uforfærdede, gudbegeistrede, ubønhørlige, frygteligt alvorlige Bodsprædikant var — Hr. *Werner*, den forhenværende preussiske Embedsmand!

»Ja, Digtekunsten og den oprigtige Higen efter Sandhed havde drevet ham videre og videre, indtil han var i Rom, og Gud havde ikke ladet ham i Ro, førend han havde fundet Optagelse i den hellige katholske Kirkes Skød. Paa Marias ubesmittede Undfangelsesdag 1809 saa han Rom, og den 19. April 1810 afsvor han Lutherdommen og bekendte sig overfor Kardinal Pietro Ostini som Søn af den katholske Kirke. Og efter at han havde levet fire Aar som en bodfærdig Helgen i Rom, saa at han fik det Vidnesbyrd, at hans Vandel havde været til Opbyggelse for hele Rom, og efter at fem meget fremragende Mænd ved hans Bistand ligeledes vare vendte tilbage til Moderkirken, og Andre, deriblandt flere Jøder, vare forberedte af ham til Optagelse, blev han viet til Præst i Aschaffenburg den 16. Juni 1814, for ganske at kunne hellige sig til sit Hverv: en Bodsprædikants Virksomhed. Efter alle disse Begivenheder gik altsaa Pater Hoffbauers Ord, som han havde talt til Werner i Warschau: »De vi! maaske følge os!« i Opfyldelse. Præsten og Konvertiten *Zakarias Werner* kom ved Guds Forsyn til Wien og blev tillige med den salige Pater Hoffbauer Apostel for den store Donaustad. Den Ene forkyndte *Troen*, den Anden prædikede om *Sædernes* Forbedring.

Overordentlige Omvendelser paafulgte, Folket strømmede i massevis til Skriftestolene og Altrene, og da Statsbureaukratiet, der var slaget med Blindhed, en Dag forbød Apostlene at prædike, virkede deres Tavshed og de tomme Prædikestole saa rystende paa Folket, at Politiet atter *maatte* frigive Prædikenen i Betragtning af Wienernes Holdning.

Det var Frelsens og Naadens Dage, en sand Adventstid for det fordærvede Wien. Og den katholske Bevægelse gjorde endnu stadig Fremskridt henimod en almindelig Forbedring.

Saaledes har Guds Naade overvundet denne Verdens Magt og benyttet den til sine egne hellige og evige Formaal.

*

*

*

Den 15. Marts 1820 har Pater Hoffbauer naaet sit evige Maal. Det var om Middagen Kl. 12; fra St. Stefans Domkirke og de øvrige katholske Kirker sang Klokkerne den menneskeverdne Frelsers Lov. Da rejste sig den døende Pater Hoffbauer op fra sit Leje og sagde, idet han samlede sin sidste Kraft: »Beder, man ringer Englens Hilsen!« Og medens Werner og andre Venner knælede omkring hans Dødsleje og bad: »Ordet er blevet Kød og han boet iblandt os. Ave Maria!« — hensov den Hellige ved en salig Død.

Faa Timer i Forvejen havde Pater Stark spurgt den Døende, hvorledes han ønskede at blive begravet. Hoffbauer havde svaret: »Vær rolig, lad Gud om det«. Og Gud har ogsaa sørget derfor.

Hans Jordfæstelse blev den skønneste og mest rørende, som Wien nogensinde har set; den var et sandt Triumftog. Man havde ingen Indbydelser ladet udgaa; ikke en Gang Begravelsestimen var nøje kendt af alle Vennerne, og dog — hvilken Forbauselse for Alle! — Stadens Gader fyldtes med Folk, som ilede til Begravelsen. Seminariernes Elever kom, og Ingen kunde sige, hvem der havde tilladt dem at følge Liget. Den store Port ved St. Stefan aabnede sig, og man har aldrig erfaret, hvem der har aabnet den eller givet Befaling til dens Aabning. Man saa mange Embedsmænd og Præster og Ordensfolk. Til Vogns kom Mænd og Kvinder af den højeste Adel; selv Soldater vare ilede til.

Tolv fremragende Mænd bare Kisten. Vejret var trist og regnfuldt. Klokken var allerede 4 om Eftermiddagen (16. Marts), og det var temmelig mørkt, da man nærmede sig Stefansdomkirken. Hvilket Syn! Saa man sig om, saa man et Hav af straalende Kærter; thi største Delen af Deltagerne bare brændende Kærter i Hænderne, og der var en uhyre Mængde Folk kommen sammen.

»Da jeg saa mig om ved Kæmpeporten«, siger en Deltager, »saa jeg, saa vidt Øjet rakte, intet uden en af mangfoldige Kærter oplyst Mængde. Jeg tænkte ved mig selv: Det er et sandt Triumftog!«

Ledsagelsen af et Lig med brændende Kærter er i Wien noget ganske usædvanligt. Ingen vidste ret, hvem der havde betalt og anskaffet Kærterne.

Zakarias Werner ydede sin afdøde Ven, Skriftefader og Medapostel de sidste Tjenester; han foretog den højtidelige Absolution ved den Saliges Baare.

* * *

Og atter var det blevet Advent. i Aaret 1822. Det var den første Adventssøndag; Ursulinerindernes Kirke var overfyldt af Andægtige. Da betraadte *Zakarias Werner* Prædikestolen. Han saa usædvanlig bleg og alvorlig ud, Døds-træthed var udbredt over hans Skikkelse. Efter at han havde forelæst Evangeliet om den frygtelige Dom paa den yderste Dag, saa han et Øjeblik tavs og alvorlig ned paa Mængden, derpaa sagde han med dyb, dæmpet Stemme: »Jeg skal nu ikke mere leve længe, Pater Hoffbauer har forkyndt mig det. Jeg havde endt min Aftenbøn og var allerede i Seng, da mit Værelse pludselig blev oplyst af et klart Lys, der endogsaa overgik Solens Glans. I denne Glans saa jeg Pater Hoffbauer. Han holdt i sin Haand en Oljegrøn og en Palme og tiltalte mig: »Zakarias, kom, kom, kom!« Saaledes talte han og forsvandt. Det var ingen Ildbildung og intet Selvbedrag. Fra det Øjeblik af er der forblevet over mig en vis Svaghed«. Derpaa begyndte han den egentlige Prædiken. Og han undlod heller ikke senere det anstrængende Arbejde i Skriftestolen og paa Prædikestolen, omendskønt han mere end én Gang faldt sammen og blev afmægtig.

Paa Hellig tre Kongers Dag 1823 prædikede han for sidste Gang, den 17. Februar sov han hen i Herren og blev jordet i Maria-Egersdorf ved Wien ved Siden af Pater Hoffbauer. Ogsaa i Døden havde han fulgt ham.

Men Guldpennen, som var bleven hans Syndeløn for hans guds-fornægtende og kirkefjendske Digtninger, saa længe han endnu ikke var omvendt, ligger fra denne Dag i den

hellige Gudsmoders Skatkammer i Maria-Zell, hvorhen han i sit Liv saa ofte havde valfartet. Han havde udtrykkelig testamenteret dertil det, som han kaldte »sine Vildfarelsers og Synders Hovedværktøj«. Og til Slutning være endnu anført de alvorfulde Ord, med hvilke han i sit Testamente holder Dom over sit tidligere Liv, som en Formaning og Advarsel tillige for Saadanne, som mene, at de ikke behøve at tage det saa nøje med Dommen efter Døden. De sidste Ord af den omvendte, store Bodsmand lyde saaledes:

»Hvad jeg i mit Indre var, ligger aabenbart for Gud, min frygtelige og naadige Dommer. Med Skælven tænker jeg paa, at jeg selv først da skal erfare i sit hele forfærdelige Omfang, hvad jeg egentlig en Gang var, naar disse Linjer blive offentliggjorte, det vil sige paa et Tidspunkt, der for mig ikke mere er noget, i en Tilstand, i hvilken enhver Erfaring for mit Vedkommende vil være for sildig! *Rex tremendæ majestatis, qui salvandos salvas gratis. salva me. fons pietatis*«.

Marias Maaned.

— 0 —

(Sluttet).

Hvor forskellig Jesus og hans hellige Moders Stilling er i Bønnen og i Gudstjenesten, det viser den berømte middelalderlige Prædikant, Franciskaneren Berthold af Regensburg os paa en billedlig Maade. Og selv om hans Ord navnlig tage Hensyn til den Ære, der vises Maria, kunne vi dog med fuldkommen Ret ogsaa anvende dem paa Paakaldelsen af hendes Forbøn. »Var det muligt,« saaledes siger han i en Prædiken, »at vor kjære Frue Maria nu befandt sig hist henne paa den skønne Eng, og jeg var funden værdig til at skue den himmelske Moder, og jeg befandt mig paa Vejen, for at se hende, men i samme Øjeblik kom en Præst forbi paa Vejen med vor Gud og Frelser i Altrets allerhelligste Sakramente, saa vilde jeg snarere

vende mig mod Præsten, som bar vor Herre og Frelser, end mod vor kjære Frue Maria og alle de himmelske Hærskarere. Hvor gjerne jeg end vilde se hende og endskjønt jeg aldrig har set hende, vilde jeg dog vise vor Herre og Frelser større Ære, endskjønt jeg daglig ser ham (i Altrets allerhel- ligste Sakramente). Saa lille Solstraalen, som gaar igjennem et Naaleøje, er i Modsætning til alt Solskin, som Solen ud- straalere over hele Verden, saa lille er de himmelske Hær- skarere og vor kjære Frues Hellighed i Modsætning til Her- rens Hellighed. < —

Med fuldkommen Ret paakalde vi katholske Kristne alt- saa den jomfruelige Gudsmøder Maria om hendes For- bøn. Idet vi paakalde Maria, nære vi ingen Mistillid til Jesus, vor kjære Frelser, heller ikke er det en Tilsidesættelse af Jesus som vor Midler hos den himmelske Fader og ikke stille vi ham i Baggrunden. Tværtimod: Ved Andagten til og Paakaldelsen af vor himmelske Moder Maria, voxer vor Tillid til Frelseren; erkjende vi med desto større Tro, at han er vor Midler hos Faderen og træde vi i desto inderligere Forbindelse med ham. Lader os derfor fatte det Forsæt, at vi med et troende Hjærte og med barnlig Tillid ville paa- kalde Gudsmoderen Maria om hendes mægtige Forbøn hos Jesus baade i denne Majmaanede og alle vort Livs Dage. Aldrig ville vi ved vore Modstanderes Angreb lade os bringe bort fra denne Beslutning. Ærkeengelen Gabriel har paa Guds Befaling bragt Maria en Hilsen fra Gud; vi ville følge Ærkeengelens Exempel og betænke, at hun, som for sit eget Vedkommende er fuld af Naade, ogsaa for os, hendes Børn, er fuld af Naade, fuld af Kjærlighed og fuld af For- barmelse.

Dog ikke blot ville vi paakalde hende om hendes For- bøn hos Gud, vi ville i denne Maaned ogsaa særlig betragte hendes Dyder og gudfrygtige, opbyggelige Livsvandel. En saadan Betragtning vil tillige være for os den bedste Til- skyndelse til Efterfølgelse af hendes Dyders Eksempel. Gode Børn efterligne gjerne, hvad de se hos og høre om

deres elskede Moder; derfor maa ogsaa Majandagten med dens Betragtninger over Gudsmoderens Livsvandel uden Tvivl tilskynde os mægtigt til at efterligne hendes Eksempel. *Børnene* lære i Majandagten, efter Marias Mønster at hellige deres tidligste Ungdom ved Beskedenhed, Lydighed og Fromhed; *Ynglinge og Jomfruer* lære i Majandagten, efter Marias Eksempel at lade Aarvaagenhed og Forsigtighed raade under deres Vandring gennem Verden, for at de maa kunne bevare Hjærtets Uskyldighed og Renhed; *Forældre* lære i Majandagten, hvorledes Ægtefæller gensidigt skulle elske hinanden og give deres Børn en god Opdragelse. *Enhver Alder og Stand* lærer i Majandagten Et eller Andet, som tilskynder til en from og dydig Livsvandel.

Lader os da med Lyst og Iver og regelmæssigt tage Del i de offentlige Andagter, som finde Sted i alle vore Gudshuse til Marias Ære i denne Maaned og ret tillidsfuldt anbefale os til hendes mægtige moderlige Forbøn hos hendes guddommelige Søn, idet vi tillige bestræbe os for ret at efterligne hendes skønne Dyder. Hvor beroligende vil det ikke navnlig i Dødstimen være for os, at vi stedse med Iver og Udholdenhed have fejret den jomfruelige Himmeldronnings skønne Maaned. Vi ville da uden Tvivl erfare Sandheden i de Ord, som vor hellige Kirke lægger Gudsmoderen i Munden: »Hvo som finder mig, finder Livet og vil høste Frelse af Herren!«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Efter den højtidelige Prælatmesse i Søndags i St. Ansgars Kirke meddelte den højærværdigste Biskop *Konfirmationens hellige Sakramente* til en Del Børn i St. Ansgars Menighed; 37 Børn (22 Drengene og 15 Piger) modtog ved denne Lejlighed det ovennævnte hellige

Sakramente ved Biskoppens Haandspaalæggelse, Salvelse og Bøn. Med særlig Glæde lagde vi Mærke til, at de hvidklædte Konfirmantinder paa denne deres skønne Højtidsdag alle uden Undtagelse vare iførte Kirkens nette hvide Kjoler, som forøvrigt i Aar vare blevne særlig smukt udstyrede ved Hjælp af nogle store broderede Kraver, saa at ingensomhelst Standsforskell gjorde sig gældende blandt Børnene i Gudshuset.

— Lektor Tuxen har ifølge »Dannebrog« bestilt hos Billedhugger Elias Ølsgaard en Statue af den berømte Geolog og Konvertit *Nicolaus Steno*. Statuen er en Gave til den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles mineralogiske Samling.

— Menigheden har nu faaet et overordentligt smukt *Foreningslokale*, som første Gang vil blive benyttet af Vincentskonferentserne under deres Generalforsamling paa Søndag den 6. Maj, idet den højærværdigste Biskop har ladet det forhen saa tarvelige Lokale paa anden Sal i Bredgade 67 male og dekorere i Løbet af forrige Maaned. Hr. Malermester *P. Niclsen*, som har udført Arbejdet, har skilt sig særdeles vel fra sin Gerning. Væggene ere holdte i en rolig Tone og langs Loftgesimsen løber, mellem en rød Bort, en smuk stiliseret Frise af hvide Margueriter, som af og til paa en heldig Maade afbrydes af en stor stiliseret Solsikke. Døre og Paneler ere holdte i en mat Egetræsfarve og mellem Vinduerne er der anbragt smukke Gasarme med Kupler og Glødenæt. Det Hele gør et særdeles net og tiltalende Indtryk og vil uden Tvivl bidrage til at udbrede Hygge over de forskellige Foreningsmøder, som ville blive afholdte i Lokalet.

Frederiksberg. I Søndags havde Sognepræsten ved Rosenkranskirken, højærv. Pastor Slump, den Glæde, at kunne række den første hellige Kommunion til 44 unge Menighedsmedlemmer (21 Dreng og 23 Piger). Talrige Forældre benyttede Lejligheden til at modtage paa denne

Dag deres hellige Paaskekommunion sammen med deres lykkelige Børn.

Horsens. Siden den 1. Maj have *St. Josefs*søstre nu ogsaa bosat sig i Horsens, for at beskæftige sig i denne By med Sygeplejen. I dette Øjemed have de kjøbt en Villa i Byens umiddelbare Nærhed, hvori de agte at oprette et lille Hospital. Forstanderinde for Hospitalet er Søster *Maria Josefa*, som i en længere Aarrække har virket paa St. Josefs Hospital i København.

Rom. Den h. Faders Befindende er stadig godt. En Efterretning i Bladet »*Messagero*«, ifølge hvilken Paven skulde have overanstrengt sig i Anledning af de sidste Audientser i Peterskirken, er absolut urigtig. Hans Livlæge forsikrer, at Leo XIII.s Sundhed er fortræffelig.

— I forrige Uge ankom til Rom et Pilgrimstog, bestaaende af 450 Personer fra Bøhmen, under Fyrstærkebiskoppen af Prags Ledelse. Talrige andre Pilgrimme ankomme hver Dag til Kristenhedens Hovedstaden og den h. Fader modtager dem daglig i store offentlige Audientser, hvor Tusinder ere tilstede. I Slutningen af forrige Maaned modtog Paven saaledes i Peterskirken de italienske Pilgrimme, blandt hvilke ogsaa en Del italienske Biskopper befandt sig. Tusinder af Mennesker strømmede tidlig om Morgenen til Peterskirken; henved 25,000 Personer, Italiener og Fremmede, vare tilstede i Kirken, hvor Pave Leo XIII. meddelte den højtidelige Velsignelse. Et mange Gange tusindstemmigt Jubelraab ledsagede den hl. Fader, da han atter i festlig Procession forlod Kirken gennem Sakramentskapellet og begav sig til sine Værelser i Vatikanet.

➤ Fra Vejbrynet ➤

En gammel Sognepræst. Ifølge »Kath. Kirchenzt« er der i Ombrone i Bispedømmet Arezzo i Italien en Sogne-

præst, som er 98 Aar gammel; han hedder *Sebastian Gigli* og forvalter det nævnte Sognekald uafbrudt siden 1828, altsaa i 72 Aar, og der siges, at han endnu med en ung Præsts Iver røgter sin Hjord og glæder sig ved en misundelsesværdig Hukommelse. Det mærkeligste er imidlertid, at den seje gamle Mand, da han blev født, lovede saa lidet, at hans Forældre frygtede for, at han ikke vilde blive ilive endog kun en eneste Time, hvorfor Barnet strax efter Fødselen blev hjemmedøbt.

Tro indtil Døden. I den belgiske By Arc-Arnières døde i en Alder af 102 Aar *Gravøren* Fidelis Dumont. Han var født den 11. November 1798 i Arc-Arnières og har i 82 Aar været ansat sammesteds som Graver paa Byens Kirkegaard. Midt under sit Arbejde paa Kirkegaarden blev han overrasket af Døden.

Brugte Frimærker,

baade gamle & nye, sjældne & almindelige, Brevkort, Korsbaand, Prospektkort o. l. modtages med Glæde af undertegnede Elever paa St. Andreas Kollegium, Ordrupshøj pr. Charlottenlund. Udbyttet vil blive anvendt til at understøtte de mest trængende Missioner her i Landet, navnlig ved gratis Uddeling af katholsk Literatur. For Sendinger af 5000 Stykker modtager man til Gengæld en smuk lille Erinding.

A. Bork. Chr. Holstein-Ledreborg. H. Winde.

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4½—6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bæklund,
59, Købmagergade.

Vm. Baltzersen, 116 Borgergade.

Alt Smedearbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.
Telefon Nr. 23162.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 6. Maj. 3. Søndag e. Paaske. St. Josefs Skytsfest.
I alle Kirker og Kapeller afholdes paa denne Dag den sædvanlige **Ansarius-Bonifacius-Kollekt** til Fordel for de mest

trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet. Da denne Kollekt har vore egne kirkelige Fornødenheder for Øje, anbefales den ganske særlig til Katholikernes Offervillighed). — **7. M.** Stanislaus, Biskop og Martyr. — **8. Ti.** Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse. — **9. O.** Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelærer. — **10. T.** Antonius, Bekjender og Biskop.

Fredag d. 11. Maj. Marias Bebudelse. (Gudstjenesten som paa Søndagene.) — **12. L.** Nereus og Lidelsesfælder, Martyrer.
Søndag den 13. Maj. 4. Søndag e. Paaske.

Mariakongregationen for Mænd holder **Fælleskommunion** Søndag den 6. Maj (St. Josefs Skytsfest) Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

St. Josefs Gilde. Søndag den 6. Maj (St. Josefs Skytsfest): **Fælleskommunion** Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Vincentskonferentsernes andet Generalmøde finder Sted Søndag den 6. Maj Kl. ca. 11¹/₂ efter Højmessen i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i det paa den højærværdigste Biskops Foranstaltning smukt dekorerede Lokale, Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Majandagt holdes i Majmaaned hver Søn- og Hverdag Aften i St. Ansgars Kirke Kl. 8 og i Jesu Hjærte Kirke Kl. 7¹/₂; i Rosenkranskirken hver Søndag Kl. 5 Efterm. og paa Hverdagene Kl. 7¹/₂ Aften; i St. Josefs Kapel Kl. 7¹/₂.

Den eucharistiske Forening. Hver **Fredag** Tilbedelse fra Kl. 4—5 foran det udstillede Allerhelligste i St. Ansgars Kike.

St. Franciscus-Kapellet paa Holmegaard. Søndag den 13. Maj Kl. 9 højtidelig Messe med fælles Paaskekommunion; Kl. 3 Efterm, Festandagt. Henr. Gamél.

St. Anna Kapel (Sundbyerne, Christian II.s Allè). Hver Søndag Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

Mariakongregationen for Ynglinge. Søndag den 13. Maj fejrer Kongregationen sin **Hoved- og Titularfest** (Maria Bebudelse). Kl. 8 højtidelig Prælatmesse med Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke; sammesteds Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal). Fredag den 11. Maj (saak. St. Bededag) Kl. 9¹/₂ h. Messe med Prædiken, Kl. 7¹/₂ Aften Festandagt med Prædiken.

Literatur. Dr. F. J. Knecht: **Kortfattet Bibelhistorie.** Med 40 Billeder. Pris indbd. 75 Øre. Faas hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel, Bredgade 35, København.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 19.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 19.

Søndagen den 13. Maj.

1900.

Indhold: Soteris. Jeg vil ikke skuffe Eder. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frederiksberg. Odense. — Bekendtgørelser.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—O—

Indledning.

Den hellige Soteris' Martyrakter ere desværre gaede tabt. Det Lidet, vi vide om hende, have vi fra to af den hellige Ambrosius' Værker, hvori han lejlighedsvis omtaler vor Helgeninde, dog have vi, ved de Udgravninger, som for ikke saa mange Aar siden bleve foretagne i hendes Katakomber, faaet enkelte nye Oplysninger om hende.

Den store Biskop af Mailand har i sin »Formaning til Jomfruelighed«, der fremkom i Anledning af mange kristne Jomfruers Forfængelighed, henvist til den hellige Soteris, idet han omtaler hende saaledes: »Endskjønt hun var dejlig af Aasyn og hørte til en højadelig Slægt, satte hun dog større

Pris paa sin hellige Tro, end paa den Berømmelse at kunne tælle Konsuler og Stadspræfeker blandt sine Forfædre. Da hun blev opfordret til at ofre til Guderne, og nægtede at gøre det, befalede Dommeren, at hun skulde straffes med Slag i Ansigtet, for at den sarte Jomfru skulde give efter enten af Smerte eller Skamfølelse. Da hun hørte denne Befaling, tog hun strax Sløret bort fra Ansigtet og stillede uforsagt sine Kinder frem, for at Martyrdommens Offer kunde fuldbyrdes paa dem, i Stedet for at Ærbarheden ellers blev sat paa Spil; thi hun glædede sig over at kunne give sin Skjønhed til Pris for derved at redde sin Blufærdighed. Vel kunde man ødelægge hendes Ansigt med blodige Saar, men hendes Sjæls Renhed kunde ikke blive plettet.«

I et andet Skrift henvender den hellige Biskop sig til sin Søster Marcellina, som i Aaret 353 eller 354 havde faaet Sløret af Pave Liberius i den vatikanske Basilika, med følgende Ord: »Hvorfor skulde jeg behøve at holde Dig fremmede Exempler for Øje, Du, som selv ved et Martyrexempel i vor egen Familie er bleven opdraget i nedarvet Kyskhed? Da hun i Forfølgelsens Tidsalder blev ført op til det største Martyrium ved Mishandlinger, som ellers kun bleve anvendte mod Slaver, bød hun selv Bøddelen sit Ansigt og lod sine fine Kinder mishandle med en saadan Sindsstyrke og Standhaftighed, at det snarere var Bøddelen, der blev træt af at slaa, end Bekjenderinden af at lide. Hun trak ikke Hovedet tilbage, intet Suk kom over hendes Læber, ingen Taare i hendes Øjne. Efter at hun havde gjenneingaaet endnu flere Pinsler, blev hun endelig henrettet ved Sværdet, hvilket længe havde været hendes Ønske.«

Helgenindens Dødsdag angives i Martyriologierne til den 6. Februar, men foruden denne findes der ogsaa en anden Festdag til Erindring om hende, nemlig den 10. Februar, som var hendes jordiske Fødselsdag. Da det foruden hende, blandt de romerske Martyrer, kun er den hellige Agnes, hvis Fest ogsaa fejres dobbelt, sés det, hvor højt den hellige Soteris blev æret af den gamle Kirke. — Vor Hel-

genindes Dødsaar skal efter de gamle Kilder falde i Aaret 304, da Diokletianus og Maximianus paa én Gang vare Kejserne, og den hellige Hieronymus lærer os i sin ældste Martyriologi, at hun blev halshugget ved Katakomberne.

De Rossi har i andet Bind af sin »*Roma sotteranca*« skrevet udførligt om den Katakombe ved den appiske Vej, som bærer den hellige Soteris' Navn. Helgenindens Coemeterium er en for sig selv afsluttet Region i det store Net af Katakomber, som man i vore Dage kalder med et fælles Navn San Callistos. Ved Siden af den oprindelige Indgang dertil, hæver der sig et Kapel med tre Absider eller Chornischer, som maaske allerede er bleven bygget før den hellige Soteris' Martyrium, som et Mausoleum eller Familiegravminde. Fra Pave Stefan den andens Regjeringstid (752) omtales en Restaurering deraf. Paa Grund af de mange Besøgende er saavel Trappen som Katakombagangen, hvortil den fører, udvidede betydeligt, og lige ved Indgangen til højre ser man et stort Kapel med Chornische. Lige over for dette ligger der et lille *cubiculum*, saa at disse to Rum tilsammem danne en anselig underjordisk Kirke. Kapellet har ingen Prydelser, hverken Malerier eller Marmorbilleder; der er kun en Nische i den højre Væg til den Lampe, der brændte ved Martyrindens Grav; her blev nemlig foreløbig den hellige Soteris' Lig bisat. Senere er hun saa bleven flyttet op i det overjordiske Kapel, sandsynligvis den Gang, Kirken fik Fred under Constantin, og er bleven æret dér lige til Pave Sergius' Tid (844-846). Han bragte hende fra den lille, forfaldne Kirke ind i Byen til den hellige Martins Basilica, og hendes Navn findes i Fortegnelsen over de Martyrers Legemer, som ere førte derhen. Skraat over for hint underjordiske Kapel er der et stort, rundagtigt Gravkammer, hvor der fandtes Gravstene med Navnene Florius og Florentius. Vi kunne maaske tænke os, at disse have været vor Martyrindes Forfædre.

Det er bekendt, at den hellige Ambrosius, Biskop af Majland, nedstammede fra Aureliernes Familie, og at hans

fulde Navn var Aurelius Ambrosius; den hellige Soteris var hans Grandtante paa mødrene Side. Han blev selv, tilligemed Broderen Satyrus og Søsteren Marcellina, begravet i Majland; men Familiebegravelsen var i Rom, hvilket man klart sér af Gravskriften over Marcellina. *De Rossi* har genfundet en stor Del af Familiens Gravstene i Nærheden af det øvre Kapel. Der findes blandt andet et Brudstykke af en Indskrift med Navnet Aurelius Satyrus, ligesom en vis Aurelia satte en anden Gravsten over sin Broder Aurelius Titianus.

(Den tiende Maj fejrer Kirken ogsaa en Mindefest for en anden jomfruelig Martyr, der ligeledes hed Soteris, som er bleven bisat ved den aurelianske Vej; en tredie Helgeninde af samme Navn hviler med en Gruppe Martyrer ved *via Labicana*.)

Forskellige Vidnesbyrd og Kjendsgjerninger bevise den særlige Dyrkelse som vistes vor Helgeninde, indtil hun blev bragt til den hellige Martins Kirke. En Gravsten fra 401 omtaler udtrykkeligt, at den Hedengangne var død paa den hellige Soteris' Festdag. — Da Abbed Johannes, efter Gregor den Stores Befaling, samlede Lampeolie fra de mest berømte Martyrgrave til Longobardernes Dronning Theodolinde, undlod han heller ikke at tage Olie fra vor Martyrindes Hvilested, hvilket man kan se af en Fortegnelse, der endnu findes opbevaret i Monza. — I Pilgrimsbøgerne fra det syvende og ottende Aarhundrede omtales ogsaa den hl. Soteris' Grav som en af de Helligdomme, Pilgrimmene plejede at besøge. — Allerede tidligt blev der anlagt en overjordisk Kirkegaard uden om hendes Cravkapel, hvor man sædvanligvis valgte sit Hvilested, for end mere indtrængende at kunne anbefale sig til hendes og de Troendes Forbønner. — Da den hellige Soteris siden det niende Aarhundrede synes mere og mere at være gaaet ud af det kristne Folks Bevidsthed, ville vi ønske, at denne lille Fortælling maatte bidrage til atter at forny Mindet om hende.

FØRSTE KAPITEL.

Frieriet.

Paa Janikulushøjens østlige Skraaning med Udsigt mod Tiberen, Rom og Albaner- og Sabinerbjergenes lange Bjergkjæde, med Sorakt og Apenninerne i Baggrunden, laa der en stor Villa, som i længst forsvunden Tid havde været den store Cæsars Ejendom, men som nu, i Kejser *Diokletians* Dage, tilhørte en Senatorfamilie. Der stod endnu et gammelt Taarn, der var omslynget af Vedbend, som skuede over til Palatinen og de kejserlige Paladser, midt imellem nye Bygninger. Det havde været Vidne til Byens Historie i tre Hundrede Aar, der vare saa fulde af skrækelige Forbrydelser paa Verdensbeherskerens Trone, som ogsaa til de tre første Aarhundreder efter kristelig Tidsregning, i hvilken den kristne Kirke havde modtaget sin Bloddaab. Prægtige Vinbjerger strakte sig terrasseformigt paa Skraaningerne ned mod Tiberens Bred; imellem disse var der Blomsterbede, som lignede Ædelstene, der vare udstrøede i det friske Græs, og, beskyttede af høje Buxboinhækker og Laurbærtræer, mistede de ikke helt deres Pragt om Vinteren. Der var plaskende Springvande, som legede i Solskinnet, og rislende Kilder, der brusede gennem Buskadserne, og hastigt skyndte sig ned mod Dalen, idet de undervejs dannede Vandfald paa Vandfald. Der var kunstige Klippegrøtter eller Løvværk, hvori beskyttede Siddepladser indbøde til at nyde den herlige Udsigt. Ganske vist havde Haveanlægene været bedre vedligeholdte og omhyggeligere plejede i Cæsars Tid end nu, hvor der voksede Græs og Ukrudt i Gangene, og det var kun de itubrudte Statuer, der vare overgroede med Mos, som endnu mindede om den tidligere Pragt.

En herlig og solklar Eftermiddag i Slutningen af Januar Maaned i Aaret 304 kunne vi sé denne Villas Herskerinde sidde i alvorlige Tanker paa en af disse Bænke. Der ligger en stor Hund ved hendes Fødder, og naar den af og til sér paa hende med sine tro Øjne, løsriver hun sig et Øje-

blik fra sine Grublerier, klapper den sagte paa Hovedet og spørger deltagende:

»Molossus, hvor er Agnes? — Hvor er din Herskerinde henne?«

Og ved Navnet »Agnes« logrer Hunden med sin Hale, sér spørgende paa sin nye Herskerinde og trykker sig klagende op ad hende. —

Soteris, denne prægtige Villas Ejerinde, havde været den jomfruelige Martyrinde Agnes' fortrolige Veninde.*) For nogle Dage siden havde hun bisat det hellige Lig paa Landstedet foran den nomentanske Port, og hun havde taget sig af det gode Dyr, der var fulgt efter hende paa Hjemvejen og som lod til at ville have hende til Herskerinde.

Soteris, der var fem Aar ældre end Agnes, havde tidligt mistet sine Forældre; begge hendes Brødre vare for et Aarstid siden faldne paa Ærens Mark i Kampene mod Germanerne tæt ved Rigets Grænser. Da Soteris ejede en stor Formue og var i Besiddelse af Aandens skjønneste Gaver tilligemed den mést fuldkomne Legemsynde, vilde hun kunne have gjort Roms ædleste og fornemste Ynglinge lykkelige ved at skjænke dem sin Haand, hvis hun ikke allerede for længe siden havde indviet sit Liv i fuldkommen Jomfruelighed til Herren.

Hun havde levet i stor Tilbagetrukkenhed siden sine Forældres Død og nu gav hendes Brødrers Død hende en ny Anledning dertil. Efter romersk Skik fritog denne Sorg hende for al Deltagelse i offentlige Festligheder.**)

Der var kun en eneste af den høje Adels Sønner, der

*) Den hellige Agnes' Dødsdag falder den 21. Januar; hendes Martyrium ansættes af Ruinarnt med flere til Aar 304 og nogle Dage senere, den 6. Februar døde den hellige Soteris.

***) I ældre Tider var Sørgedragten sort (*toga pulla*). Da Kvinderne senere hen almindeligvis brugte brogede Klæder, blev den hvide Farve anvendt som Tegn paa Sorg, da denne Farve nu, lige saa godt som den sorte, tilkjendegav en Afvigelse fra den sædvanlige Dragt.

kunde rose sig af at være trængt ind i denne Villa, hvis Ensomhed ligesom var indesluttet af uoverstigelige Mure. Det var *Aurelius Ambrosius*, hvis Familie var langt ude beslægtet med Soteris'. Ambrosius havde som Dreng været Soteris' og hendes Brøders Legekammerat; han var ogsaa sendt til Rhinen sammen med dem; den ene var falden ved hans Side, han havde selv baaret den haardtsaarede Ven ud af Kamptummelen, og han var død i hans Arme. Han var netop i disse Dage vendt tilbage til Rom og kunde overbringe Jomfruen hendes Broders sidste Hilsen.

Soteris var ganske vist ogsaa bleven utilgængelig for ham efter de første Besøg, men disse Samtaler med hans Barndoms Legesøster, havde dog været tilstrækkelige til at optænde en glødende Lidenskab for Jomfruen i den unge Mands Hjærte.

Ambrosius, som hørte til en gammel højadelig Slægt, var den rige Senator *Aurelius Sempronius*' eneste Arving;*) han saa' mandig og statelig ud, og var, trods sin Ungdom, allerede naaet til en Tribuns Værdighed, paa Grund af sin Tapperhed. Han syntes at besidde alle Lykkens og Naturens Gaver til at føle sig berettiget til at kaste sit Blik paa Soteris. Det følte han ogsaa selv og troede, at han kun behøvede at vente til Sørgetiden var udløben, for at komme aabent frem med sit Frieri.

Men den ene Uge forløb efter den anden; Villaen var stadig lukket for alle Besøg, og Soteris blev ved med at bære Sørge dragt, naar hun var nødt til at gaa ud.

Den unge Officers Utaalmodighed voksede for hver Gang, han forgæves søgte at gøre Damen sin Opvartning.

*) Den hellige Ambrosius, den store Biskop af Mailand, var en Søn af Aurelius Ambrosius, der som Overstatholder i Gallien havde sit Sæde i Trier; der er den senere Biskop sandsynligvis født i Aaret 340. Aurelius Ambrosius døde henimod Aaret 354, altsaa 50 Aar efter den hellige Soteris' Død. Den hellige Ambrosius' Søster Marcellina var over 10 Aar ældre end han. Broderen Satyrus var midt imellem dem. Den hellige Ambrosius blev indviet til Biskop den 7. December 374.

Saa aabnede han endelig Hjærtet for sin Fader, og bad ham om at være Mellemand mellem ham og Soteris; hun vilde ikke kunne nægte at modtage ham, der var en gammel Husven og oven i Købet Senator.

Aurelius Sempronius fandt sin Søns Valg overordentlig heldigt; derfor gik han ogsaa samme Eftermiddag til Villaen, og blev efter nogen Vanskelighed indladt i Huset.

Han fremførte sit Ærinde uden mange Omsvøb.

»Gid det Venskab,« saaledes begyndte han, »som har bestaaet mellem Eder som Børn, nu maa blive fulgt af et fastere og alvorligere Baand! Aurelius er en ung Mand med udmærkede Egenskaber og af lige saa god Adel, som Du; han er som eneste Barn Arving til hele min Formue. Nu er Du i den Alder, hvor en Jomfru plejer at vælge sig en Livsledsager, og da Sørgetiden for dine Brødre allerede for længe siden er udløben, kan der jo ikke være noget i Vejen fra din Side for at opfylde min Søns inderligste Ønske, som jeg kan forsikre Dig ogsaa er mit.«

»Tak, ædle Sempronius, for din Velvillie,« svarede Soteris, »og jeg skulde visselig ogsaa betragte det som en Lykke, at række din Søn min Haand, hvis jeg ikke allerede havde fattet den bestemte og uigjenkaldelige Beslutning, aldrig at gifte mig.«

»Ikke at gifte Dig? Det er din Spøg, Soteris! Du, som er saa ung, aandrig, af gammel Adel, rig paa Gods og endnu rigere i Henseende til Skjønhed og Elskværdighed, — er det virkelig din Mening at ville beholde alle disse Skatte for dig selv?«

»Naa, saa vid da,« svarede Jomfruen med paafaldende Varme, »at mit Hjærte og alt det, Du kalder mine Skatte, allerede tilhører en anden, som skal beholde dem evindeligt.«

»Er det saaledes!« udbrød Senatoren i højeste Grad forbauset, »saa kommer jeg altsaa for sént med mit Frieri! — Jeg er ikke et eneste Øjeblik i Tvivl om at Du, ædle Soteris, har truffet et Valg, der er Dig værdigt; men maa

jeg saa ikke i det mindste faa at vide, hvem den Lykkelige er, som har vundet dit Hjærte?»

»Hvis du kendte ham,« sagde Jomfruen, » vilde Du kunne forstaa, at jeg opgiver Skønhed og Adel, Rigdom og Ære, kort sagt alt for hans Kærligheds Skyld.«

Senatoren saa' med store Øjne paa Pigen. Det var altsaa ikke alene i Digternes Fantasi, der fandtes saadanne overspændte forelskede Sværnersker? Men hvem var dog denne lykkelige Ubekjendte? — Sempronius kjendte alle de unge Mænd, der hørte til den romerske Adel; han vidste Besked med de mere betydelige Fremmede, der i længere Tid havde færdedes ved Hoffet og i Patriciernes Kreds; men der var ikke en eneste iblandt dem, som paa det nærmeste var i Besiddelse af de Egenskaber, der kunde fængsle en Dame som Soteris. Men, hvem det saa var: ethvert Haab for hans Søn, om at kunne vinde Jomfruens Haand, var paa Grund af denne glødende Lidenskab opgivet. Saa gik Senatoren kold og atmaalt sin Vej.

Da Soteris igjen var bleven ene, vendte han sit Blik, fuldt af usigelig Inderlighed mod Himlen og udbrød:

»Ja, min Jesus, kun Du alene skal eje mig, Du, som har kjøbt min Kjærlighed med Dit Hjærteblod, Du, hvis Kjærlighed aldrig kølnes og hvis Bryllupskranse aldrig visne!«

Med disse Ord gik Jomfruen ind i et afsides liggende Værelse, som var smykket med sælsomme Billeder, der ellers ikke fandtes i den romerske Adels Sale og Haller *). I Bag-

---

*) De seneste Udgravninger i den hellige Johannes' og Paulus' Kirke, der bleve Martyrer under Julian, have bragt et gammelkristent Hus for Dagen, hvis Loft og Vægge ere smykkede med de samme Fremstillinger, som de, der findes i Katakomberne. Skjøndt de Kristne fjernede alt det fra deres Huse, som umiddelbart kunde minde om deres Gudsdyrkelse, fandt man dog deres Tro ærligt og utilhyllet aabenbaret i Familieværelserne, der ikke vare tilgængelige for alle og enhver; Væggene dér vare dekorerede med religiøse Fremstillinger, som vare hentede fra den paagældende Tids kirkelige Ideer og Billedsands. Derfor maa vi ogsaa tænke os de første Aarhundreders Kirker og Huskapper prydede med lignende

grunden fandtes et Bord, som var belagt med det fineste Lærred, hvorpaa der stod et lille Skrin, der var indlagt med Elfenben. Paa Væggen over Bordet var der malet et Billede af den gode Hyrde, som lader sine smaa Lam græsse paa blomstrende Enge og drikke af den friske Kildes Vandstrømme. Paa den ene Side deraf var et Maleri, der fremstillede Bispisningsunderet i Ørkenen *).

Soteris tog en lille Guldnøgle frem fra Brystet og aabnede Skrinet, idet hun faldt paa Knæ foran det. Et Kar kom til Syne, som lignede et Taarn og som stod paa et guldbroderet Klæde af syrisk Purpur, rigt besat med Perler og Ædelstene.

Dette Kar indeholdt det allerhelligste Sakramente **).

Jomfruen knælede længe ned i stille, inderlig Bøn foran sin guddommelige Brudgom, og, havde nogen kunnet se hendes Aasyn, vilde man ikke have troet, det var et Menneske, men en Engel, der var dybt hensunken i Tilbedelse.

Billeder, som vi finde i Katakombernes Væggemalerier, dog med den Forskjel, at de Billeder, der fandtes i de overjordiske Rum, hvor Dagslyset trængte ind, vare bedre malede, end de, der vare udførte i Katakombernes Mørke.

*) Vi møde hyppigt den Konfrontation af de to Undere, Brødets Formelse og Lazarus' Opvækkelse i de gammelkristelige Fremstillinger, baade paa Malerierne i Katakombene og som Skulpturer paa Sarkophager.

***) I de Tider, hvor Forsølgelserne vare stærkest og en regelmæssig Gudstjeneste umulig, tillod Kirken sine Børn at opbevare den hellige Eucharisti i deres eget Hjem, og de Kristne valgte, af Kjærlighed til deres Herre og Frelser, det kostbareste, de ejede, for at gemme deres største Skat og højeste Klenodie deri. Under Diokletians Forfølgelse bleve særligt Præsterne og Diakonerne efterstræbte, for at Jordan kunde blive berøvet dens Hyrde, og som Følge deraf var det ofte Lægfolk, der bragte den hellige Communion til de Bekjendere, som vare i Fængsel. Dog valgte Kirken dertil enten Drengene, der stode i Alterets Tjeneste, som for Exempel den bekjendte Tarsicius, som blev slaet ihjel af Pøbelen, »fordi han ikke vilde overantvorde det Hellige til Hundene«, eller ogsaa gudindviede jomfruer.

(Fortsættes.)

„Jeg vil ikke skuffe Eder.“

— 0 —

Den h. Ambrosius har engang advaret sine Tilhørere med følgende Ord: »Naar Nogen paa sit Sygeleje, kort før sin Død, vil gjøre Bod og Skrifte, saa nægter jeg ham ingelunde Absolutionen, hvorm han beder; men jeg vover ikke at paastaa, at han er død en salig Død. Jeg paastaar det ikke — jeg giver ikke Løfte derom — jeg siger det ikke — *jeg vil ikke skuffe Eder.*« Han vilde med disse Ord betegne den Fare, i hvilken de svæve, som opsætte deres Omvendelse og undlade at modtage deres hellige *Paaskekommunion*. Opsæt derfor ikke dette vigtige Anliggende fra Dag til anden, fra Aar til Aar; for at Herren engang ved din Død kan sige: »Endnu i Dag skal du være med mig i Paradiset.«

Den samme Tanke leder vor h. Kirke, naar den hver Søndag i Paasketiden lader os bede i den almindelige Kirkebøn: »Forbarm dig, o Naadens Gud, over hine letsindige og forhærdede Kristne, som allerede i længere Tid have forsømt eller foragtet din h. Kirkes strænge Bud: »*Du skal i det mindste een Gang om Aaret, nemlig i Paasketiden, annamme det allerhelligste Allrens Sakramente,*« — og som saaledes henleve deres Dage i Ligegyldighed og fjærnede fra Frelseren og hans rige Naadekilde. Ryst du dem i deres farlige Tilstand, og lad dem ret alvorligen tage sig Frelserens forfærdelige Trusel til Hjærte: »Dersom I ikke æde Menneskets Søns Kød og drikke hans Blod, saa skulle I ikke have Livet i Eder!« — for at de dog omsider maa erkjende, hvad der tjener til deres sande Fred og Frelse og vende tilbage til Frelsens Vej! — Og du, o hellige Jomfru og Gudsmoder Maria, du vor Forbederinde ved din guddommelige Søns Trone, nedbed over alle vor Menigheds Medlemmer den Naade, at fejre en ret værdig og velsignelsesrig *Paaskekommunion.*«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. (P.) *Vincentforeningens* tre københavnske Konferencer afholdt deres andet Generalmøde for i Aar Søndagen den 6. Maj Kl. 11¹/₂ i Forsamlingssalen Bredgade 67. Denne fremtraadte i ny og pyntelig Skikkelse, idet Hs. Biskoppelige Højærværdighed havde ladet den istandsætte og dekorere, og Foreningen havde anskaffet tre Dusin nye Stole. Mødet, der overværedes af 31 Brødre, præsideredes af Hs. Biskoppelige Højærværdighed. Sekretæren oplæste Pariser Generalraadet's Svar paa den indsendte Generalberetning for Aaret 1899. I dette Svar lykønskes de danske Konferencer i Anledning af, at de i ret stor Maalestok have faaet indført de saakaldte »Kransekort«. Efter at Beretningerne fra Aarets andet Kvartal vare blevne aflagte og nogle indre Anliggender drøftede, omtalte Hs. Biskoppelige Højærværdighed St. Elisabeth-Søstrenes velsignelsesrige Virksomhed med smaa Midler. Ligesaa lidt som den Enkeltes Ydelser skulde omtales, ligesaa meget skulde Ordnerne og Foreningernes Ydelser bringes til Offentlighedens Kundskab. Veldædigheden tør ikke skjule sig; thi Exemplet drager. En i *Odense* stiftet Vincents-Konference er nu bleven aggregeret af Generalraadet i Paris. Den i forrige Generalmøde foreslaaede større Pilgrimstur til Odense opstilledes til næste Aar; thi vel blev Kong Knud allerede i Aaret 1100 erklæret for Helgen; men først i 1101 blev han »skrinlagt«. Forøvrigt vil der atter i Aar den 10. Juli i Odense blive afholdt en kirkelig Højtidelighed til Ære for St. Knud som vor Landspatron, og det vilde være ønskeligt, om ret mange Katholiker fra de enkelte Menigheder vilde indfinde sig dertil. Det Nærmere desangaaende vil i sin Tid blive meddelt i »Nordisk Ugeblad.«

Hr. Pastor Gamél omtalte en Artikel af Pastor Dalhoff, der stod i Dagens Nummer af Nationaltidende, og mente at der ogsaa med Hensyn til løsladte Fanger var noget at gøre

for Vincents-Konferencerne. Hs. Biskoppelige Højærværdighed tog heraf Anledning til at anbefale Brødrene at yde Bidrag til Fængselselskaberne, der udfolde en velsignelsesrig Virksomhed og ikke gøre Forskel paa Konfessioner.

Ved Mødet forelagdes tre fra England indsendte Beretninger for 1899, nemlig 1) om de engelske Vincents-Konferencers Virksomhed, 2) om de engelske Hjem for forsømte katholske Drengene, og 3) om de engelske Hjem for katholske Læredrengene. Af disse sidste Hjem findes der nu i England 13, i Skotland 1 og i Irland 2. Om dem hedder det i Beretningen meget træffende: »Den Umage, man har haft med Drengene i Børnehjemmet, er ofte spildt, naar de ved Læretidens Begyndelse overlades til dem selv, ude af Stand som de ere til at leve for den ringe Løn, de faa. Kommer en saadan Dreng derimod ind i et Hjem for Læredrengene, stiller Sagen sig anderledes. Han gaar ud til Arbejde om Dagen. Hvad han tjener, afleverer han til Hjemmet, der derfor yder ham alt, hvad han trænger til. Føde, Klæder, Logis, Adspredelse og en Lommeskillig. Blive hans Klæder slidte, faar han nye. Han faar gode Raad i de vanskelige Tilfælde, han maatte komme i, og kommer han galt afsted, bæres der over med ham, saa at han ikke paa Grund af ét Uheld eller én Fadæse hjemfalder til haabløs Elendighed. Han holdes til Opfyldelsen af sine religiøse Pligter og beskyttes mod Fristelser og Snarer gennem Hjemmets Regler, der blandt andet forbyde ham at være ude om Natten. Saa snart Drengens Løn overstiger det for Opholdet i Hjemmet fastsatte Vederlag, bliver Resten lagt til Side til ham uden Hensyn til, om han tidligere ikke har kunnet præstere hele det fastsatte Vederlag, og naar han saa kan ernære sig selv og har lært Pengenes Værdi at kende, forlader han Hjemmet, idet dette dog ogsaa er villigt til at skaffe ham anstændigt Logis og yde ham anden Støtte. Erfaringen viser, at de fra et saadant Hjem udgaaede Ynglinge i de fleste Tilfælde komme godt frem i Livet. Den lille Beretning indeholder flere Billeder fra Livet i et saa-

dant Hjem. Et af disse forestiller Drengene samlede ti Bøn med Underskrift: Lad os bede for vore Velgørere. Det siger sig nemlig selv, at et saadant Hjem ikke kan undvære Velgøreres Støtte. I St. Patrick's Hjem i London f. Eks. hvis Udgifter i 1899 vare 20,000 Kr., beløb Drengenes Vedlæg sig til 12,000 Kr., medens de 8,000 Kr. vare Bidrag fra Velgørere. I dette Hjem er der 50 Læredrenge mellem 14 og 18 Aar.

Frederiksberg. (G.) Da *St. Elisabethssøstrene* i Aaret 1895 overtog for Kjøbenhavns Vedkommende den saakaldte ambulante Sygepleje, der hidtil var bleven besørget af St. Josephssøstrene, var det en alt andet end let Opgave, der saaledes tilfaldt dem, ikke mindst paa Grund af den rosverdige Selvopofrelse og Nidkærhed, hvormed St. Josephssøstrene hidtil havde udført dette Hverv. Af følgende Opgivelser fremgaar det imidlertid, at St. Elisabethssøstrene med Ære have taget denne besværlige Arv op og med beundringsværdig Iver og Udholdenhed have virket rundt om i Hovedstaden i de Syges og Lidendes Tjeneste.

Fra 1. Januar 1899 til den 1. Januar 1900 have de ialt plejet 142 Syge i 1235 Dag- og 847 Nattevagter; blandt de Syge vare 48 katholske, 94 derimod anderledestroende. Gratis bleve 28 Syge plejede i 147 Dag- og 61 Nattevagter. Desuden have Søstrene i 252 Tilfælde hjulpet ved mindre Tjenesteydelser, saasom Forbindinger o. lgn. Til Fattige have de endelig ydet Hjælp i Sygdomstilfælde, dels i kontante Penge (ca. Kr. 62), dels i Form af Klædningsstykker eller Sengeklæder, dels ved at uddele gratis Middagsmad (102 Portioner).

Odense. (G.) Allerede i længere Tid har der i den katholske Menighed i Odense virket en privat Velgørersforening; efter adskillige Underhandlinger er det nu lykkedes den at blive indlemmet i *Vincentforeningen* og saaledes at faa Del i de aandelige og timelige Fordele, der ere knyttede til at høre til denne storslaaede Forening, hvis Virksomhed strækker sig over hele Jorden og bliver omfat-

tet af selve Kirkens øverste Styrelse med den varmeste Interesse og Velvillie. Den nye lokale Konferents tæller foreløbig 8 aktive Medlemmer med Hr. Instrumentmager *Kaiser* i Spidsen. — Naar vi da nu ønske denne nye Vincentskonferents vedvarende Fremgang og Guds stadige Velsignelse over dens Arbejde, da er det med Følelsen af derved at udtrykke et Ønske, der i særlig Grad deles af alle vore danske Vincentsbrødre.

St. Josefs Gildets aarlige Generalmøde afholdes **Mandag den 28. Maj**, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Dagsorden: Beretning om Gildets Virksomhed, Regnskabsoversigt, Optagelse af de i Aarets Løb tiltraadte ny Medlemmer, Valg af Formand, Repræsentanter og Revisorer samt event. Behandling af ny Forlag.

Forslag, som ønskes behandlede ved Generalmødet, bedes tilstillede Formanden senest d. 19. Maj.

Unio. Tirsdag den 15. Maj: Fortsættelse af Generalforsamlingen Kl. 9 i Forbudelse med almindelig Sammenkomst i det sædvanlige Lokale.

En svensk, dannet Pige, som taler Engelsk og Fransk, søger Plads i et katolsk Hjem. Hun tager fat paa Alt og omgaas gerne Børn. De nærmere erfares hos Frøken de Malmvich, Vendersgade 5. 1.

Cravat- og Lintøjsforretningen Adelgade 15,

ligeved Gothersgade, anbefales til Menighedens Velvillie.

Vm. Baltzersen, 116 Borgergade.

Alt **Smedearbejde** udføres; Reparationer hurtigt og solidt. Telefon Nr. 23162.

Hos en af Menighedens Skræder- eller Skomagermestre ønskes Elisabethforeningens Bestyrelse at anbringe en Dreng i Lære. Man bedes henvende sig hos Skolebrødrene, hvor Drengen opholder sig, eller hos Pastor Johansen, Bredgade.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 13. Maj. 4. Søndag e. Paaske. — 14. M. Apostlen Johannes Martyrium. — 15. Ti. Leo, Pave og Kirkelærer. — 16. O. Johannes af Nepomuk, Martyr. — 17. T. Paschalis Baylon, Bekjender. — 18. F. Erik, Konge og Martyr. — 19. L. Petrus Cölestinus, Bekjender og Biskop.
Søndag den 20. Maj. 5. Søndag e. Paaske.

Den eucharistiske Forening. Hver **Fredag** Tilbedelse fra Kl. 4—5 foran det udstillede Allerhelligste i St. Ansgars Kirke.

St. Franciscus-Kapellet paa Holmegaard. Søndag den 13. Maj Kl. 9 højtidelig Messe med fælles Paaskekommunion; Kl. 3 Efterm, Festandagt. **Henr. Gamél.**

Foredrag.

Onsdag d. 16. Maj vil Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen**, efter Opfordring, holde et Foredrag om det for Tiden aktuelle Spørgsmaal: „**Om Henrik Ibsen som Forfatter**“. Foredraget holdes i Wittmachs Lokale, Holmens Kanal, Kl. 9 Aften. Alle indbydes. Entré 25 Øre. Eventuelt Overskud tilfalder St. Josefs Hospital. **Billetter** faas hos Hr. Boghandler Giese, Østergade 15, og ved Indgangen.

Rosenkranskirken (Boyesgade). Søndag den 13. Maj Kl. 8 Aften holder Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen** kirkeigt Foredrag.

Mariakongregationen for Ynglinge. Søndag den 13. Maj fejrer Kongregationen sin **Hoved- og Titularfest** (Maria Bebudelse). Kl. 8 højtidelig Prælatmesse med Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke; sammesteds Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer.

Gudstjeneste, Prædiken og Foredrag i Ringsted. Søndag den 13. Maj h. Messe med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{2}$. — Foredrag Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften i Hotel „Casino“. — Mandag den 14. Maj h. Messe Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Den levende Rosenkrans holder ikke Møde Søndag den 13. Maj paa Toldbodvejen.

Bekendtgørelse.

Paa **Pintse-Mandag** agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele **Konfirmationens hl Sakramente til Voxne** i St. Ansgars og Rosenkranskirkenes Sogne. De Troende, som ikke have modtaget dette hl. Sakramente, anmodes om snarest mulig at melde sig hos vedkommende Sognepræst og at overvære det offentlige, **forberedende Foredrag**, som holdes i St. Ansgars Kirke **Søndag den 20. Maj** Kl. 5 Efterm.

Anmeldelser hos Undertegnede maa helst ske fra 9—10 Form. og 3—4 Efterm. **J. Braun.**

København, den 9. Maj 1900.

Sognepræst ved St. Ansgar.

St. Ansgars Kirke. Den h. Messe **Kl. 7** om Søndagen bortfalder foreløbig fra Søndagen den 13. Maj som fast Messe i Kirken. De øvrige hh. Messer fejres som sædvanlig Kl. 8 og Kl. 10.

Dette Nr. er udsendt senere paa Grund af Helligdagen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 20.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 20.

Søndagen den 20. Maj.

1900.

Indhold: Fra Jubelaaret i Rom. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Stockholm. Kina. — Bekendtgørelser.

Fra Jubelaaret i Rom.

—o—

Daglig strømme store Pilgrimsskarer til Rom, skrives der til os fra Kristenhedens Hovedstad, og Peterskirken er næsten hver Dag Vidne til storslaede Møder med vor hl. Fader, Pave Leo XIII. For nylig vare saaledes over 30,000 Mennesker forsamlede i Kirken, for at modtage den h. Faders Velsignelse. De enkelte nationale Grupper af Pilgrimsme havde faaet anvist bestemte Pladser i det store Guds- hus, medens de Øvrige maatte finde sig en Plads, hvor de bedst kunde. Men overalt herskede der den skønneste Orden; ogsaa der, hvor de nationale Pilgrimsførere ikke udfoldede deres ordnende Virksomhed, herskede der den skønneste Enighed i denne brogede Menneskemængde, som repræsenterede alle mulige Nationer; rundt omkring mig stode Englændere og Franskmænd, Tyskere og Ungarere, Ameri-

kanere og Spaniere, foruden en Mængde Italienerne, fine og fornemme Folk saa vel som almindelige Arbejdere og Haandværkere, Alle ventende paa det Øjeblik, da den h. Fader vilde vise sig i Basilikaen. Efter at have ventet i flere Timer — den fastsatte Tid var for længe siden udløben — gaar der en Bevægelse gennem Mængden, man hører Stemmer, Alles Blikke vende sig mod Indgangen til Peterskirken — men det var endnu for tidligt — de belgiske Pilgrimme, i et Antal af flere Tusinde, istemme en majestætisk Sang, en Pavehymne af stor Virkning. Endelig opdager Øjet langt nede i Kirken den h. Faders Skikkelse højt oppe paa det saakaldte »Sedia gestatoria«, et mangetusindstømmigt »Evviva il Papa« lyder allerede gennem Florentinernes Rækker, som vare opstillede nærmest ved Indgangen, og forplanter sig videre og videre gennem Peterskirken, fortsat af de begejstrede Ungarers stormende »Eljen«- Raab, overfor hvilke Slovenernes »Zivio« og Østerrigernes »Hoch« ikke kunne komme til deres Ret; det er en ubeskrivelig Jubel og Begejstring, som bemægtiger sig dette Menneskehav, i hvilket Hundreder af katholske Foreningers Faner og Bannere bølge frem og tilbage — et glimrende, farveprægtigt Skuespil. Intet Menneske kan undgaa at føle dette Øjeblikks mægtige Indtryk; de fremmede Pilgrimmes stormende Begejstring ved Synet af den 90aarige Paves Oldingskikkelse river Alt med sig. Naar den h. Fader saa kommer langsomt nærmere og man lægger Mærke til det Indtryk, som denne begejstrede Hyldest frembringer hos den ærværdige Olding, naar man ser, hvorledes en Straale af Glæde lyser i hans fine hvide Ansigtstræk, hvorledes han pludselig rejser sig fra sit Sæde for at velsigne Mængden, saa bryder en ny Jubel løs, man ser jo med egne Øjne, at den elskede Fader befinder sig vel og glæder sig over sine Børns Begejstring.

Før Velsignelsen bøjer den gamle Pave sig ned mod den jublende Mængde, som vilde han velsigne hver Enkelt personlig, og i samme Øjeblik sænke sig alle Hoveder. Ikke blot Katholikerne, ogsaa de Anderledestroende bøje sig

i dette Øjeblik; denne Virkning hos Anderledestroende er ikke fremkaldt af en rent menneskelig Sympathi for den ophøjede Olding, som med en underfuld aandelig og legemlig Friskhed styrer Kirken; de jublende Skarers Rørelse og Glæde fremkalder hos dem en Følelse af den overmenneskelige, hemmelighedsfulde Autoritet og Magt, som Paven udøver over Aanden og Hjærtet hos de Kristne, som i hans Person ære Jesu Kristi Statholder.

Peterskirken har allerede tidligere været Vidne til mere storartede Festligheder og vil i Aarets Løb ogsaa blive Vidne til endnu større; men netop paa Grund af sin ydre Simpeltid gjorde denne Festlighed et desto dybere Indtryk paa den tænkende Tilskuer: det er alene Kærligheden til Paven, til Kirken, som fremkalder dette Udbrud af Begejstring. Næppe er den h. Fader knælet ned, saa begynder man at synge det Lauretanske Litani, og Tusiuder svarede i Kor »Ora pro nobis«, en Sang, som Peterskirken kun sjældent hører den. Saa indtræder der en lydløs Stilhed, den h. Fader er steget op til Alteret, som hæver sig ovenover Apostelfyrsternes Grav, og istemmer med en klar Røst, som høres langt borte, den pavelige Velsignelse, det mest gribende Øjeblik i hele Festligheden, efter hvilket Pilgrimmenes Skarer fremfor alt længtes. Den h. Fader har atter begivet sig ned ved Foden af Alteret, Velsignelsen er tilende; Mængden rejser sig, Grebthed og Rørelse er præget i Alles Ansigter. Saa lyder fra de 500 Wiener- Pilgrimmes Gruppe den herlige Lovsang »Te Deum« — »Store Gud, vi love dig!« i hvilken alle de tilstedeværende Tyskere tage Del; næppe have Tyskerne endt deres Sang, saa begynde Belgierne at synge, derefter kom de glødende Ungarer, som overgik alle andre Fremmede i Begejstring. De sang deres herlige Pavehymne, derefter Lovsange til Ære for den hellige Gudsmoder, »Patrona Hungariae«; Sloverne fra Laibach udmærkede sig ved flerstemmige Sange; det gjorde et opløftende Indtryk, at høre de forskellige Nationer med en fortræffelig Orden afvekslende synge deres Lovsange, en mæg-

Folkesang til Pavedømmets Førherligelse. Og netop denne spontane Folkesang var det Karakteristiske ved denne Festlighed; det var kun de fremmede Nationer, som gave deres Glæde og Taknemlighed Udtryk i Sange, og selv om Størstedelen af Sangene ikke blev forstaaede, udøvede de dog ved Melodiernes Skønhed, ved den Kraft og Begejstring, hvermed Hundreder og Tusinder sang dem, en mægtig Virkning paa alle Tilstedeværende, navnlig paa Italienerne.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

Senator Aurelius Sempronius brød sit Hoved paa Hjemvejen med, hvem den ubekendte Person dog kunde være, der havde vundet Soteris' Hjærte, og, da han trods al Eftertanke ikke kunde finde Nogen, tilstod han for sig selv, at det maatte være Jomfruens Mening, i Overensstemmelse med hendes første Erklæring, at hun aldrig vilde gifte sig, og at hendes anden Udtalelse om, at hun allerede var trolovet, kun var en Udflugt, for at meddele ham, at hun ikke vilde ægte hans Søn.

Ambrosius blev endnu mere forbauset end Faderen, da denne meddelte ham Udfaldet. Han var jo bleven modtaget i Hovedstadens unge Dameverden med en saadan Elskværdighed, at han maatte være overbevist om, at han ikke paa Grund af personlige Mangler havde faaet dette Afslag. Men — hvilken Grund kunde Soteris da have, til at nægte ham sin Haand?

Der maatte vist stikke en eller anden Hemmelighed derunder, som Ambrosius paa enhver Maade vilde se at opdage.

Først viste det sig, at Villaen, hvad den unge Mand snart erfarede, ikke var saa strengt afspærret for Alle, som

den lod til. Man saa' tvertimod paa visse Dage i Ugen baade almindelige jævne Folk, ja endog ganske fattige, og undertiden ogsaa Mennesker, der tilhørte de bedre Klasser, tidligt om Morgenen blive lukkede ind ad Bagdøren, og efter de glade og tilfredse Ansigter, hvormed de senere kom ud derfra, kunde man se, at de Alle vare saare tilfredse med Besøget.

De faa Besøg, som Soteris gjorde, gjaldt næsten altid det samme Hus, et mørkt udseende og forfaldent Palads paa Esquilinum, som i gamle Dage havde tilhørt en vis Senator Pudens. Og — mærkværdigt nok saa' man ogsaa der i den tidlige Morgenstund de samme underlige Gæster, der kom i hendes egen Villa. Ambrosius havde endnu ikke kunnet faa at vide, hvem der for Øjeblikket var Ejer af det Hus, Soteris besøgte.

Den Dag, den hellige Agnes var bleven henrettet, havde den unge Tribun tilfældigt besøgt Julias Basilica paa Forum, og var saaledes bleven Øjenvidne til den unge Bekenderindes Forhør og Martyrium. Sammen med Fabiola havde der da været en Person tilstede, klædt som en Kvinde af Folket og med tilsløret Ansigt; i Forening havde de optaget det hellige Legeme fra Retterstedet; — Ambrosius vilde ikke tro sine egne Øjne, da han genkendte Soteris trods hendes Forklædning. Skuldé det være muligt, at Soteris var en Kristen?

En saadan Antagelse vilde man for hundrede Aar siden ikke være falden paa; men nu var det blevet anderledes, efter at Kristendommen var trængt ind i Samfundets forskellige Lag. Hvis Soteris altsaa hørte til de Kristnes Sekt, var alt forklaret dermed, baade hendes tilbagetrukne Liv og Forkærligheden for det simple Folk. Men saa var Ambrosius ogsaa fast besluttet paa, ikke at rømme Marken for en Medbejler, som hørte til en overtroisk Religion, der var forbudt i Loven.*)

*) I mere end to Hundrede Aar havde Kristendommen nu slaaet Rod og udviklet sig i Rom; i over to Hundrede Aar havde Lyset skin-

»Først og fremmest,« sagde han til sig selv, »maa jeg se at komme paa Spor efter det hemmelige Tryllemiddel, der er i Stand til paa den Maade at bedaare en saa fornuftig Dame som Soteris. De Kristnes Præster maatte alligevel være i Besiddelse af visse dæmoniske Kræfter, hvormed de udøvede en uimodstaaelig, besnærende Magt over deres Tilhængeres Forstand og Følelser. — »Hvis jeg,« vedblev han, idet han fortsatte Samtalen med sig selv, »kunde komme til at overvære en af deres Forsamlinger, uden at blive set, vilde jeg vistnok opdage Hemmeligheden. Men hvorledes kan det lade sig gøre?«

Ambrosius havde ikke Ro hverken Nat eller Dag i Anledning af denne Sag.

Han maatte for enhver Pris se at faa at vide, om Soteris virkelig var en Kristen, og han vilde opdage det hemmelige Tryllemiddel, som de kristne Præster vare i Besiddelse af.

»Hvorledes skal jeg da bære mig ad,« tænkte han, »med at komme ind i deres Forsamling, for at se og høre, hvad der gaar for sig dér?«

Men siden Forfølgelsen var begyndt, havde de Kristne fuldstændigt afsondret sig, for at ingen Fremmed skulde trænge ind. Da Staten havde bemægtiget sig alle deres Kirker, kunde de kun holde deres Sammenkomster i de mest afsidesliggende Smuthuller, og de havde tillige truffet de mest omfattende Foranstaltninger for at ingen Uindviet skulde overraske dem.

Men jo vanskeligere Løsningen af en Gaade er, og jo besværligere Opdagelsen af en Hemmelighed synes, desto større Tiltrækningskraft har det for et Menneske, at kunne overvinde Vanskelighederne og løse Gaaden. Ambrosius

---

net i Mørket; men Mørket fattede det ikke. Fordommene imod Kristendommen forplantede sig fra Slægt til Slægt, og som forhen i Neros Dage betragtede man ogsaa endnu under Kejser Diokletian de Kristne som Fjender af den romerske Stat og overhovedet af enhver borgerlig Lovgivning.

havde paa Grund af sin Kjærlighed til Soteris fattet den faste Beslutning, at han paa en eller anden Maade tidlig eller silde vilde skaffe sig Adgang til de Kristnes Forsamling.

Endelig troede han at have fundet den Vej, der hurtigst kunde føre ham til Maalet.

Det var en let Sag for ham at skaffe sig Adgang til de forskellige Procesakter mod de Kristne og deri at udfinde Personer, som af Angst for Pinslerne havde ofret til Guderne, og saaledes sagt sig løs fra Sekten. Det lykkedes ham endelig, efter mange forgæves Forsøg, at finde en vis *Corinthius*, som han tog i sin Tjeneste. Det var et Menneske, som siden sit Frafald søgte at bedøve sin Samvittighed ved Spil og Drik, og som nu hørte til det Slags Mennesker, man kunde faa til at gøre Alt for Penge.

»Jeg véd bestemt,« sagde han, »at Soteris er en Kristen; thi jeg har allerede set hende som Barn i Forsamlingerne sammen med hendes Forældre og Brødre.«

»Ogsaa hendes Forældre og Brødre?« udbrød Ambrosius, »men det er jo umuligt! Jeg har aldrig mærket det mindste hos disse to unge Mænd, der kunde tyde derpaa.«

Forøvrigt havde Begge, selv om de vare Kristne, altid været rolige og fornuftige Mennesker, tapre Soldater og elskværdige Krigskammerater; hvorledes kunde det da gaa til, at den samme Lære havde fordrejet Hovedet paa Pigen saaledes, at hun nægtede sig alle Familielivets Glæder, for at hentørre som et enkeltstaaende Træ i Ørkenen?

Corinthius Hentydning til en hemmelighedsfuld Spise, som begejstrede og styrkede de Kristne til de største Ofre, tilskyndede endnu mere Ambrosius til at søge Lejlighed til at overvære en saadan Fest hos de Kristne og at lære deres Mysterier at kende, uden at Nogen lagde Mærke til ham.

»Naa,« svarede Corinthius, efter at have tænkt sig om, »hvis Du ikke er bange, kan det maaske lade sig gøre.«

»Jeg er Soldat,« sagde Ambrosius, ærgerlig over denne Bemærkning, og hvis det skal være, kan jeg tage det op med en halv Snes Modstandere.«

«Nej, Du faar ikke Brug for Dit Sværd; men Du maa være i Besiddelse af tilstrækkeligt Mod til at trænge ind i de Kristnes Dødningestad.»

»Pyt! Jeg er ikke bange for Spøgelser; men hvorledes kan jeg da der komme til at overvære en Gudstjeneste?«

»Om nogle Dage,« svarede Corinthius, »højtideligholde de Kristne Mindedagen for Martyren, Eutychius ved den Appiske Vej.«

»Godt, saa gaar jeg derhen.«

Corinthius smilede uvilkaarligt.

»Det vil blive meget vanskeligt at komme de Kristne nær,« sagde han, »fordi den heftige Forfølgelse har nødt dem til at anvende den yderste Forsigtighed. Du ved jo, at den guddommelige Diokletians første Edikt har konfiskeret alle de Godser, Besiddelser, Kirker og Begravelsespladser, som tilhøre Kristne; de kunne derfor kun komme til deres underjordiske Dødningestad ad hemmelige Indgange, nemlig gennem et eller andet nærliggende Arenarium, og der holde de omhyggelig Vagt, for at ingen Uvedkommende skal trænge derind.«

»Ja, men Du maa jo nøjagtigt kunne fortælle mig om de Kristnes Maade at være paa og om deres Genkendelsestegn?»

»Hm! . . . maaské, hvis Du . . . ja, hvis Du vil tage en af Dine Slavers Tøj paa og udgive Dig for Slave hos en eller anden Kristen, for Exempel hos Soteris. . . .«

I Begyndelsen lo Ambrosius af denne umulige Betingelse; men efter nogle Dages Forløb lod han Corinthius kalde til sig og sagde:

»Jo mere æventyrlig Din Plan er, desto mere synes jeg om den. Naa! se nu at faa nøje at vide, hvilken Dag og Time denne Sammenkomst skal finde Sted; jeg vil imidlertid træffe mine Forberedelser.« —

Samme Dags Aften — Tusmørket var allerede indtraadt, — gik fire Mænd, der hørte til den fattigere Klasse af Samfundet, ind til Byen ad den Appiske Vej, der nu var bleven

mennesketom; men hvis Nogen havde beluret deres Samtale, vilde han højlig have forundret sig saavel over Genstanden for deres Underholdning, som over den Maade, hvorpaa de omtalte den.

»Nu er det halvtredssindstyve Aar,« sagde den Ene, siden Kejser Valerian maatte lide den forsmædeligste Straf for sin blodige Forfølgelse mod de Kristne. Denne romerske Inperator blev som bekendt fanget af en af Barbarernes Konger og af ham tvunget til at bøje sin Ryg, for at Sejerherren kunde staa op paa den, naar han vilde stige til Hest.«

»Jeg kan ogsaa huske fra min Barndom,« sagde en Anden. en gammel Mand paa godt tredssindstyve Aar, »hvoreledes hele Folket, baade Kristne og Hedninger, stode i Skarer foran de store Plakater, for at læse det Edikt, hvorved Gallienus gjorde Ende paa den fangne Medkejseres Forfølgelsesdekreter. Thi endog vore Fjender selv kunde i den Ulykke, der ramte Kejser Valerian ved at komme i Perserkongens Vold, se en Straf fra Himlen for det udgydte Kristenblod.«

»Og efter den Tid,« sagde Crispinus, der gik med en Krykke, uden dog at være halt, »have vi Fred i et halvt hundrede Aar, indtil nu Diokletian paa sin Medkejser Maximins Opfordring lod sig bevæge til en ny Forfølgelse.«

»Ja, og den er den blodigste Forfølgelse som Kirken hidtil har maattet taale,« tilføjede den Første, »men den vil ligesaa lidt som de tidligere, fra Neros Dage indtil nu, være i Stand til at udrydde Kristendommen.«

»Den vil snarere forøge Korsets Glands og fremskynde dets Triumf,« sagde den Gamle. »Var jeg ikke selv tilstede, da den hellige Fader Sixtus blev dræbt i Coemeteriet under Højtideligholdelsen af de hellige Hemmeligheder? Hver Dag bragte man nye Martyrer ned i Katakomberne, og der kunde gaa Uger, hvor min Fader og de andre Graver ikke fik Dagens Lys at se et eneste Øjeblik. Men just som det lille Skib var ved at gaa under i Bølgerne, kom

Herren og bød Stormen at lægge sig. Saaledes skete det dengang, og saaledes vil det ogsaa ské nu!«.

Den gamle Graver havde udtalt disse Ord med den inderligste Overbevisnings Varme. Idet han sagtnede sine Skridt, fik han ogsaa sine Ledsagere til at standse, og idet han strakte sin højre Haand op mod Himlen, sagde han:

»Jeg saa Kejser Valerian falde dengang var jeg kun en Dreng — og jeg haaber ligeledes at opleve den nuværende Forfølgers Undergang, inden jeg gaar i min Grav. Dengang stode Afgudernes Troner endnu faste; nu ere de blevne fuldstændig ormstukne; dengang var Kristendommen kun et lille, ringe Træ; nu er den en kraftig Stamme, som udbreder sin Krone og sine Rødder over hele Riget.«

»Ja, Kejserne tro at kunne slukke Solen med en Spand Vand,« sagde Crispinus spottende, »men de ville kun opnaa selv at blive vaade.«

»Alligevel,« sagde den Fjerde, der endnu ikke havde talt, »er der vistnok aldrig blevet udgydt saa meget Blod fra den ene Ende af Riget til den anden, som i de sidste fem Aar. Kirkerne ere ødelagte og Kirkegaardene ere konfiskerede i alle vore Byer, Biskopper, Præster og Diakoner ere i hundredevis faldne for Bøddelens Haand; hvem kan tælle de mange Martyrer, som ere blevne ofrede i Orienten Ægypten, Afrika og Italien? Saaledes er det nu gaet paa femte Aar, og. . . . .«

»Tænk paa Forjættelsen,« afbrød den gamle Graver ham, »Hovedes Porté skulle ikke overvælde den. Lad kun Bølgerne bruse mod Klippen, de kunne vel overskylle den, men ikke faa den til at vakle!«

Under saadanne Samtaler vare Graverne tilligemed Crispinus, hvem vi oftere ville møde, naaede forbi Caracallas Bade til Circus Maximus; deres Veje skiltes paa det Sted, da den Ene boede i Suburra og den Anden i den transtiberinske Del af Byen.

Den Fjerde, der havde begyndt at tabe Modet ved Sy-

net af de mange Ofre, vil komme til at sé Strømme af det ædleste Martyrblod flyde i de næste Dage — men den gamle Graver vil dog tilsidst faa Ret. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Som det vil være en Del af Ugebladets Læsere bekendt, kan endnu en af det danske Vikariats Præster fejre sit **25aarige Præstebilæum** i Aar, og det ingen ringere, end St. Ansgars Menigheds almindelig agtede Sognepræst, højærv. Pastor **Johannes Braun**. Med en aldrig svigtende Pligttroskab har han nu snart i fjorten Aar uførtrodet og samvittighedsfuldt røgtet sit byrdefulde Embede ved vor gamle St. Ansgars Kirke i Bredgade, hvor Broderparten af Arbejdet paa mange Omraader har hvilet paa hans Skuldre i Aarenes Løb. At han ved sin Virksomhed under sit 16aarige Ophold her har vundet Menighedens Højagtelse og Kjærlighed og ingenlunde har arbejdet forgjæves, derom vil hans Jubilæumsdag, **Torsdagen den 26. Juli**, St. Annas Fest, uden Tvivl komme til at aflægge Vidnesbyrd.

Pastor Braun er født den 11. Juli 1851 i Fredericia. I 1865 rejste han til Udlandet for at studere og opholdt sig der en Tidlang i Meppen, Löven (Belgien), Münster og Osnabrück, indtil han den 26. Juli 1875 i Domkirken i Osnabrück blev præsteviet af daværende Biskop Johannes Heinrich Beckmann. Kort efter Præstevielsen vendte han tilbage til Fædrelandet og blev ansat i Odense, hvor han opholdt sig fra 1875 til hen i Efteraaret 1876. I Mellemtiden foretog han i 1875 en Rejse til Færøerne og i Sommeren 1876 tilligemed daværende apostolisk Præfekt H. Grüder en Rejse til Island. I Slutningen af 1876 forlod Pastor Braun imidlertid Danmark og indtraadte i den norske Mission, hvor han forblev i syv Aar. Med Pastor Neuvel rejste han

samme Aar op til det nordligste Norge og opholdt sig sex Aar i Tromsø, hvorefter han forflyttedes til Bergen, hvor han var et Aarstid sammen med den bekendte Forfatter, Pastor Stub. I Efteraaret 1883 blev han kaldt tilbage til Danmark af den apostoliske Præfekt, Msgr. H. Grüder, som sendte ham til Svendborg, for at han der kunde begynde en ny Mission. I denne By forblev han dog kun et halvt Aars Tid, idet Pastor H. Böhmer som Administrator efter Præfekt Grüders Død kaldte ham i Marts 1884 til Kjøbenhavn, for at han der kunde yde Assistance ved St. Ansgars Kirke. Her var han den nye apostoliske Præfekts, nuværende apostoliske Vikar, Biskop v. Euchs Sekretær indtil Pastor Böhmers Bortrejse fra den danske Mission i November 1886, da den højærværdigste Biskop von Euch udnævnte Pastor Braun til Sognepræst ved St. Ansgars Kirke.

— Ledsaget af Pastor *Schmiderer* fra Odense opholdt den højærv. Provincialforstander for Rademptoristernes østerrigske Ordensprovinds, Pater *Schweinbacher* sig i den henrundne Uge her i Hovedstaden, for at aflægge vor højærværdigste Biskop et Besøg. Provincialforstanderen, som havde besøgt sine herværende Ordensbrødre i Odense, afrejste atter i Onsdags med Iltoget til Gjedser, for at vende tilbage til Wien.

Stockholm. Den katholske *Haandværkerforening* fejrede sin Aarsfest den 6. Maj, St. Josefs Skytsfest. Den religiøse Del af Festen blev holdt i St. Eriks Kirke under Højmessen Kl. 11. Under Klokkeringning og en religiøs Indgangsmarsch drog Foreningen med sin Fane i Spidsen i højtidelig Procession ind i Kirken. Den højærværdigste Biskop, Msgr. *Albertus Bitter*, frembar selv det hellige Messeoffer, assisteret af Pastor *Speckert*. Prædikenen holdt Dr. *R. Kiesler*, der særlig skildrede den h. Josef som Manden efter Guds Hjærte, der til enhver Tid opfyldte trofast Guds Villie. Under Notar *B. Aminoffs* Ledelse sang St. Eriks Kirkens Mandskor I. A. Ahlstrøms 4stemmige Messe »in honorem St. Josephi,« Offertorium »Ipse Jesus« af

Jacovacci; Baspartiet i »Agnus Dei« sang Baron *B. Klin-kowstrom* paa en smuk og fyldestgørende Maade. Slutningssangen »Gaar Alle til Josef« udførtes uden Orgelledsagelse. Ogsaa ved Aftenandagten Kl. 6 holdt Foreningen sit Indtog i Kirken med Fanen i Spidsen. Mandskoret sang »O salutaris,« »Ipse Jesus,« »Salve pater« og »Tantum ergo«. Under den derpaa følgende Majandagt sang Barytonen Hr. *Palmkrans* et stemningsfuldt »Ave Maria« af Lucci.

Om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ mødte Foreningens Medlemmer i deres ved Gøtgatan 46 beliggende Lokale, som var festligt smykket i Dagens Anledning. Blandt de Tilstedeværende bemærkedes den højærværdigste Biskop og flere Hædersgæster. Efter at Foreningens Præses, Hr. Dr. *R. Kicsler* havde bragt Msgr. Bitter og de øvrige Hædersgæster Medlemmernes Velkomsthilsen, holdt Sekretæren, Hr. *Hugo Löhnig*. Festtalen, hvori han omtalte Dagens Betydning som den første Aarsfest, Foreningen fejrede i det nye Aarhundrede, og takkede for det talrige Besøg. Senere oplæstes Revisionsberetningen over det henrundne Aar, af hvilken fremgik, at Foreningen talte 48 Medlemmer, at dens *Indtægter* havde været 1203 Kr. 20 Øre (heraf 526 Kr. Renter og 225 Kr. Gaver); *Udgiften* beløb sig til 396 Kr. 56 Øre, saa at Aaret endte med 806 Kr. 64 Øre i *Overskud*. Foreningens *Kapital* udgjorde herefter ved Aarets Slutning 13,320 Kr. foruden 238 Kr. 64 Øre kontant i Kassen.

Efter denne mere officielle Del af Festen begav man sig til den nye F. rsamlingsaal, hvor en Souper var forberedt. Præsens udbragte først en Skaal for den højærværdigste Biskop. Foreningens Protektor, som i Aar havde indrettet sine Visitsrejser saaledes, at han kunde være tilstede ved Festen og skjønt træt af Rejsen, havde forøget Højtideligheden ved selv at fejre Højmessen, og overhovedet til enhver Tid havde vist Interesse og Velvillie overfor Haandværkerforeningen. Skaalen efterfulgtes af et trefoldigt Hurra. Derefter udbragte Biskoppen en Skaal, hvori han *takkede* Præsens og Foreningen for deres Troskab mod Kirken og dens Repræsentant;

det havde jo været Fader Kolpings Mening og Ønske, at de katholske Haandværkerforeninger skulde staa under Kirkens Varetægt og fra den hente deres Livskraft og rigeste Velsignelse. Med sin Tak forbandt han ogsaa et *Haab*, og dette hans Haab gjaldt navnlig Foreningens unge Medlemmer, som ved Synet af de Ældres ihærdige Arbejde for Foreningen skulde føle sig opmuntrede til med Mod og Kraft at træde i deres Fodspor og bære Foreningens Sag fremad. Senere udbragte Præsens Æresmedlemmernes Skaal, som besvaredes af Fotograf *E. Roesler*, der omtalte den Nytte og Velsignelse, som slige Foreninger udbrede og hvorledes han selv i sin Ungdom havde erfaret dette. Efter Souperen forsamledes man atter i Foreningssalen, hvor Tiden løb under Skjæmt og Gammen, og henimod Ellevetiden sluttede Foreningens smukke Aarsfest.

Kina. Ifølge Meddelelse fra Tonkin afholdtes i denne med Martyrblod saa rigelig væddede Provins *det første Provinsial-Koncil* i Dagene fra den 11. Februar til den 6te Marts. Konciliet blev afholdt i Sé-Kat. Provinsen omfatter sex apostoliske Vikariater: tre franske og tre spanske. Pave Leo XIII. fulgte Provinsial-Konciliets Forhandlinger med levende Interesse.

En flink ung Enepige, som kan Madlavning, kan faa Plads hos Dr. Ørbæk, Vesterbrogade 22.

Vm. Baltzersen, 116 Borgergade.

Alt **Smedearbejde** udføres; Reparationer hurtigt og solidt. Telefon Nr. 23162.

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4¹/₂—6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bæklund,
59, Købmagergade.

Cravat- og Lintøjsforretningen Adelgade 15,

ligeved Gothersgade, anbefales til Menighedens Velvillie.

A. C. Søpavillonen Onsdag den 23. ds. Kl. 8¹/₂: Hr. Stud. med. Perch: „Bedøvningsmidlerne og deres Anvendelse.“

St. Josefs Gildets aarlige Generalmøde afholdes **Mandag den 28. Maj**, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$. i

Forsamlingslokalet, Bredgade 67,

2. S. o. G. — Dagsorden: Beretning om Gildets Virksomhed, Regnskabsoversigt, Optagelse af de i Aarets Løb tiltraadte ny Medlemmer, Valg af Formand, Repræsentanter og Revisorer samt event. Behandling af ny Forslag.

Forslag, som ønskes behandlede ved Generalmødet, bedes tilstillede Formanden senest d. 19. Maj.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 20. Maj. 5. Søndag e. Paaske. — 21. M. Bededag*)

Felix af Cantalicio, Bekjender. — **22. Ti. Bededag. Venantius, Martyr** — **23. O. Bededag. Andreas Bobola, Martyr.**

Torsdag den 24. Maj. Kristi Himmelfart. (Gudstjenesten som paa Søndagene; efter Højmessens synges **Te Deum** i Anledning af Paasketidens Slutning. Samme Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den h. Paaskekommunion for deres Vedkommende, som bo i Byer, hvor der findes et katolsk Gudshus). — **25. F. Gregor VII., Pave og Bekjender.** — **26. L. Filip Neri, Bekjender.**

Søndag den 27. Maj. 6. Søndag e. Paaske.

*) Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge ere kirkelige Bededage, paa hvilke der efter Skolemessen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke holdes Bønprocession under Afsyngelsen af Litaniet til Alle Helgener.

Kirkelig Kundgjørelse.

I Henhold til vor hl. Fader, Pave Leo XIII's Rundskrivelse af 9. Maj 1897 forordne Vi, at der atter i Aar før Pintsesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskrive Vi:

1) Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende V. og Oration.

2) Bønnen om den Helligaands syv Gaver (Bønnebog S. 202).

Novenen kan holdes enten efter Skolemessen eller under Aftenandagten.

København, d. 17. Maj 1900.

✠ **Johannes v. Euch,**

Biskop, apostl. Vikar for Danmark og Island.

Novene til den Helligaand. Fra Fredag d. 25. Maj indtil Lørdag d. 2. Juni (begge Dage medregnede) holdes i St. Ansgars Kirke en ni Dages Andagt til den Helligaand, ifølge den h. Faders Mening for de Kristnes Genforening i Troens Enhed. Novenen holdes i Forbindelse med Aftenandagterne.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa **Kristi Himmelfarts Dag** i alle Vikariatets Kirker og Kapeller.

Mariaforeningen holder Møde hos Sognepræsten Søndag d. 20. Maj Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Bekendtgørelse.

Paa **Pintse-Mandag** agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele **Konfirmationens hl. Sakramente til Vorne** i St. Ansgars og Rosenkranskirkens Sogne. De Troende, som ikke have modtaget dette hl. Sakramente, anmodes om snarest mulig at melde sig hos vedkommende Sognepræst og at overvære det offentlige, **forberedende Foredrag**, som holdes i St. Ansgars Kirke **Søndag den 20. Maj Kl. 5 Efterm.**

Anmeldelser hos Undertegnede maa helst ske fra 9—10 Form. og 3—4 Efterm.

J. Braun.

København, den 9. Maj 1900.

Sognepræst ved St. Ansgar.

St. Ansgars Kirke. Den h. Messe **Kl. 7** om Søndagen bortfalder foreløbig fra Søndagen den 13. Maj som fast Messe i Kirken. De øvrige hh. Messer fejres som sædvanlig **Kl. 8** og **Kl. 10.**

Den eucharistiske Forening. Hver **Fredag** Tilbedelse fra **Kl. 4—5** foran det adstillede Allerhelligste i St. Ansgars Kirke.

Foredrag i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal). **Søndag den 20. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$** , Aften holder Hr. Pastor emerit. **M. C. Jensen** kirkeligt Foredrag. — **Mandag d. 21. Maj h. Messe** med Prædiken **Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Form.**

A. von Geyr.

Bekendtgørelse.

I Anledning af det forestaaende Valg af en **Menighedsforstander** og en **Suppleant** vil en **Fortegnelse over Valgbare og Valgberettigede** henligge tllige med Aarsregnskabet til Gennemsyn for Alle og Enhver i Forsamlingsværelset i Præsteboligen ved St. Ansgars Kirke fra **Søndag den 20. Maj til Søndag den 27. Maj**, hver Dag **Kl. 11 $\frac{1}{2}$ —1.**

Valghandlingen finder Sted i Lokalet **Bredgade 67, 2. Sal o. G. Søndag den 10. Juni Kl. 11 $\frac{1}{2}$** , efter Højmessén i St. Ansgars Kirke.

København, den 16. Maj, 1900.

**Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.**

Hvis Nogen ved at skænke gode Bøger vil hjælpe os til at udvide Skoleens nys grundede Bogsamling, modtages saadanne Gaver med Tak af en af os Undertegnede.

St. Anna Skole, d. 10. Maj 1900.

M. Østerhammel.

Præst.

Boyesgade V.

Niels Hansen,

cand. theol. & mag., Lærer.

Christian II's Allé, 2. S.

Literatur. I Anledning af den forestaaende Konfirmations-Højtidlighed anbefales: Det kirkelige Ceremoniel ved **Biskoppens Modtagelse** samt Bønner ved Meddelelsen af **Konfirmationens h. Sakramente**. Pris heftet 10 Øre pr. Expl. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn, Bredgade 35, København.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 21.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 21.

Søndagen den 27. Maj.

1900.

Indhold: Passionsskuespillene i Oberammergau. Grndstensnedlæggelsen paa Nørrebro. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Bayern. Norge. Rom. — Bekendtgørelser.

Passionsskuespillene i Oberammergau.

— 0 —

Under Overskriften »Trofaste Arvtagere« meddeler »Kvindernes Blad« for 17. Maj følgende om Oberammergau og de berømte Passionsskuespil, som finde Sted der:

»Det er fra Midten af Maj Maaned i Aar, at de store Passionsskuespil i Oberrammergau tage deres Begyndelse.

Hvert 10. Aar stævne did ikke alene rejsende Udlændinge, men alle omliggende Egenes Beboere, Bayrer og Tyrolere i festlige Nationaldragter, for at overvære disse højtidelige Skuespil, og saa stor er Tilstrømningen, at selv de mest Forvænte ere taknemmelige over blot at finde Tag over Hovedet. Men er Pladsen ringe, er der til Gengæld virkelig Gæstfrihed i Oberammergau. Denne Landsby med

sin Befolkning af Bønder og kunstfærdige Træskærere er hidtil bleven uberørt af den Guldørst, der saa let bemægtiger sig saadanne Egne, der have Et eller Andet at byde paa — her *spekuleres* ikke i de Rejsende, her betales kun de Udgifter, deres Forplejning volder; det er ikke i store komfortable Hoteller man indlogerer sig, men i Landsbyens egne pyntelige Smaahuse og Hytter, hos Mennesker, der ere stolte af den Mission, der nu i over halvtredie Aarhundrede har været dem betroet; hos Mennesker, der 9 Aar igennem leve deres rolige, uforstyrrede Bondeliv, optagne af dagligdags Gerning. Men som derpaa hvert 10. Aar i nogle Uger lukke sig op og give med begge Hænder, glade over at *kunne* give.

Og det er ikke noget Ringe, de have at give; det er betroet Gods; de værne derom som en Helligdom; det har gennemtrængt deres daglige Liv og givet hele Befolkningen et eget Præg, hvad ikke kan undre, naar man erfarer, at af Landsbyens knapt 1300 Beboere medvirker henved Halvdelen (550) i Passionsspillene, der foruden de faa Hovedpersoner til sine Kor og Optog, have Brug for Mænd, Kvinder og Børn i alle Aldere.

Oprindelsen til disse Skuespil skriver sig fra et Løfte, Befolkningen i 1633 aflagde, da den hjem søgtes af en ødelæggende Pest; den vilde »af Taknemlighed og til Opbyggelse for Andre« hvert tiende Aar offentligt fremstille Jesu Lidelseshistorie. — Pesten standsede, og disse Bønder have mere trofast end de fleste Mennesker indtil denne Dag viist, at »hvad stort man lover, skal ærlig man holde.«

Allerede Dagen forud strømme Skuelystne til fra Nær og Fjern, og Landsbyens Veje næsten spærres af de lange Vognrækker.*) — Ved Solnedgang drager et velindøvet Musikkorps gennem Byen fra Ende til anden, og Kirkeklokkerne ringe som til Helligaften. Næste Morgen samme Musik og Klokkeringning, og i hele Landsbyen vrimler det fra Mor-

---

*) I Aar fører en Jernbane derop.

genstunden af Mennesker i brogede Dragter. Nogle deriblandt alle de, der skulle optræde i Passionsspillet, vandre til Kirken for at indvies til Dagens Gerning, Andre ile allerede til Theatret for at sikre sig Plads, thi skønt Tilskuerpladsen er udvidet til at rumme en halv Snes Tusind Sæder, er Pladsmangel ikke udelukket. Det hele foregaar under aaben Himmel, dog er i de senere Aar Tilskuerpladsen overdækket; men oven over og bag selve Scenen sees Himlen og hele det bjergrige Landskab. — Scenen, ned mod hvilken Tilskuerpladsen sænker sig amfitheatralisk, er meget rummelig; dens forreste aabne Del er bestemt til at optage det talrige Kor. Det bageste Midtparti optages af en mindre Scene, ligesom et Theater for sig, der før den egentlige Forestillings Begyndelse er lukket med et Forhæng. Paa hver Side af denne Midtscene rejse sig Sidebygninger med Balkoner (Ypperstepræstens og Pilatus's Paladser), der ved Buegange ere forbundne med Prosceniets Sidescener. Gennem de anselige Buegange sees to lange Gadepartier af Jerusalem, ligesom ogsaa Midtscenens Tæppe fremstiller et Parti af den hellige Stad.

Det siger sig selv, at det er en meget blandet Skare, der som Tilskuere fylder det store Rum. Mange komme med Turisters sædvanlige Nysgerrighed blot for at »se det med«. Andre betragte det med historisk eller kulturhistorisk Interesse, men atter Andre, og det er vel Hovedparten, komme til det som til en Kirkefest; thi i disse Egne, hvor Enhver er fortrolig med Frelserens Billede, som det fremstilles ikke alene i Kirker og Kapeller. men i hvert Hus, ja næsten i hvert Rum i Huset, paa Pladser og paa Veje, i Bønnebøger og i Billeder, der blive en Fremstilling af Lidelseshistorien ved levende Mennesker ikke en »Forestilling« i almindelig Forstand, men et Stykke Liv.

Det er da ogsaa med Andagt som i en Kirke, at de Indfødte tage Plads; der hilses i Tavshed, og tales der endelig, er det kun hviskende; Textbøgerne aabnes, og man sidder i andagtsfuld Forventning, medens Blikket glider ud

over den endnu tomme Scene mod det omgivende Bjerglandskab. Alle vide, at det ikke er virkelige Skuespillere, der optræde her, men fromme Bønder, opfyldte af en mere end almindelig Begejstring og af en Tro, der præger deres daglige Liv.

Efter at Ekkoet af det sidste Kanonskud, der forkynder Forestillingens Begyndelse, har tabt sig i det omliggende Bjerglandskab, fyldes Prosceniet af Koret, hvis Deltagere bære hvide Tunikaer, forskellig farvede Sandaler, Livremme, Kapper og fremmedartede Hovedbedækninger. Snart er Interessen helt fangen, idet man ved et Blik nu og da i Textbøgerne med Lethed følger Koranførernes snart syngende, snart reciterende Anvisning til Forstaaelse af det, der i selve Akterne fremstilles paa Midterscenen. Og saa fuldstændig magte de Optrædende deres Roller, at Enhver, der *kan* gribes, bliver greben; i Kristusskikkelsen gives saaledes ikke blot den ydre Lighed med det traditionelle Kristusbillede — det blege Ansigt, de ædle Træk, det lange, bølgende Haar — men hele Skikkelsens Udtryk er præget af en overmenneskelig Højhed; og omvendt kommer i de andre Hovedfigurer, Kaiphas, Herodes, Pilatus, klart til Orde disse hæslige menneskelige Lidenskaber, der jage Frelseren fra den ene Domstol til den anden, medens dog Alle, trods det ivrige Ønske om at sende ham i Døden, hver for sig søge at kaste Ansvaret for den Uskyldiges Martyrium fra sig.

Intet nok saa mesterligt Billede, ingen nok saa gribende Tale er i Stand til at gøre Frelserens Martyrvandring saa nærværende som det, der her fremstilles af barnlig troende Sjæle blandt denne Landsbybefolkning, der fra Slægt til Slægt gennem Aarhundreder trofast udfører sin Mission: i Taknemlighed at virke til Opbyggelse for Medmennesker.

Grundstensnedlæggelse paa Nørrebro.

—o—

I Mandags, den 21. Maj, nedlagde og indviede den højærværdigste Biskop *Grundstencn til det nye St. Josefs Hospital med tilhørende Kirke* i Griffenfeldtsgade paa Nørrebro. Ugebladets Redaktion havde desværre ikke itide faaet Meddelelse om Højtidelighedens Afholdelse og saa sig derfor heller ikke i Stand til forud at meddele sine Læsere om Festligheden, men maa lade sig nøje med at referere *post festum*.

Den store Byggeplads, som faar Facade baade til Griffenfeldtsgade, Kapelvejen og Korsgade, var i Dagens Anledning smykket med Flag og Vimpler mellem Guirlander og stedsegrønne Planter. Paa Stedet, hvor Grundstenen skulde nedlægges, var oprejst et Alter, smykket med Lys og Blomster, tilligemed det i Rituallet foreskrevne store Trækors med 5 brændende Lys som Symboler paa Frelserens fem hellige Vunder, hvorfra al Naade og Velsignelse tilflyder Menneskeslægten.

Henved Kl. 11¹/₂ havde en stor Del Mennesker forsamlet sig paa Pladsen, hvor der var oprejst en Tribune for særlig Indbudne; ogsaa Vinduerne i de omkringliggende Ejendomme vare fyldte med Tilskuere. Blandt de tilstedeværende paa Festpladsen saas Hds. kgl. Højhed *Prinsesse Marie*, den franske Gesandt, Mr. *Jusserand* med Frue, fransk Konsul *Prædère-Niquet* med Frue, en Del Læger, blandt hvilke Hospitalets Overlæge Dr. med. *F. R. Halk*, Professor Dr. med. *Jens Schou*, Professor Dr. med. *Fr. Levy* og Dr. *H. W. Saxild*, Provinsialforstanderinde for St. Josefs Søstrene, Mére *Génévieve*, Hospitalets Forstanderinde, Mére *Anne Henriette*, Forstanderen for Maristbrødrene, Broder *Giraud*, og mange Menighedsmedlemmer baade fra København og Frederiksberg. Under Højtideligheden var Arbej-

det paa Bygningen naturligvis standset og alle Arbejderne overværede Festen i deres hæderlige Arbejdsdragt.

Iført det biskoppelige Ornat med Mithra og Bispestav begav den højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes von Euch* sig fra Hospitalets nuværende Kapel i højtidelig Procession ned til Byggepladsen. I Processionen deltog, foruden de sædvanlige Ministeranter, Dhrr. Gejstlige *Joh. Braun* fra St. Ansgars Kirke, *Ant. Neuvel* fra Hospitalet, *Jos. Smidt* fra Jesu Hjærte Kirken, *J. B. Desnos* fra St. Josefsdal paa Strandvejen, *J. Droste* fra St. Andreas Kollegiet i Ordrup og *B. Fels* fra samme Kolleg.

Efter en indledende Sang af St. Josefsøstrenes Sangkor holdt den højærværdigste Biskop *Festprædikenen*, der omtrent lød saaledes:

»Der er en stille, aandelig Magt, som gaar igennem alle kristne Aarhundreder, som gennemsyrer og former dem, *en Magt*, hvis Indflydelse næppe Nogen helt kan unddrage sig fra; *den* finder Genlyd i den blide Jomfrus Hjerte, som i den hærdede Krigers Bryst; *den* forvandler paa sin Vandring Smertens og Sorgens Bolig til et Fredens og Glædens Hjem. Navnet paa denne stille, stærke, overnaturlige Magt, som tillige er Navnet paa Kristendommens Hovedbud, er *Kærligheden*. »Du skal elske Gud over Alt og din Næste som dig selv.« *Det* er det Jesus Christus har lært — »elsker hverandre ligesom jeg har elsket Eder«; *det* er det, han selv har øvet, thi, som Evangelisten siger: »han gik omkring og gjorde vel«; *det* er ud af denne Kærlighed han har levet og lidt for os: »thi saa meget har Gud elsket Verden, at han har hengivet sin enbaarne Søn, for at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men vinde det evige Liv.«

Kærligheden, som er os aabenbaret i Jesus Kristus vor Herre, har givet Jorden en ny Skikkelse, den har atter føjet sammen, hvad der før var skilt, den har atter rejst den kristelige Barmhjørighed Tilflugtssteder, den har af al Magt bekæmpet hin sløve Ligegyldighed, hin hensynsløse Egoisme, der ere

Menneskehedens Svøber og bitre Fjender. — Siden denne Himmels Datter har betraadt Jorden, udsendte den sine Sendebud for at hjælpe og vederkvæge, hvor der end fandtes Nød og Jammer; snart for at sprede Lys i Aandens Mørke ved Herrens Evangelium, snart for at yde venlig Bistand i alle hine haarde, baade aandelige og legemlige Tilskikkelser, som Menneskene uophørlig blive hjemsøgte af. Enkerne og de Faderløse, den værgeløse, skrøbelige Olding og det forsømte Barn, de Syge og de Lidende, de Uvidedende og Synderne — dem Alle slutter den i sine Arme, dem Alle bereder den saavidt muligt et Fredens Sted, i uegennyttig Opofrelse og Hengivelse. —

Ogsaa vi ere nu i denne Stund mødte her, for at foretage en Vielsesakt af den kristelige Kærlighed og Barmhøjertighed. Thi hvem gjælde alle disse Byggeforanstaltninger trindt omkring os, hvem gjælder dette Frelsens Tegn, som er rejst for vore Øjne, hvem gjælder Eders Deltagelse, og de Glædens og Taknemmelighedens Taarer, som glimte i Søstrenes Øjne? I véd det, vi lægge i Dag *Grundstenen* til et nyt Mindesmærke om den kristelige Barmhøjertighed, og dertil ville vi nedkalde hans Velsignelse, der har sagt: »Salige ere de Barmhøjertige, thi dem skal vederfares Barmhøjertighed«. Det var i Efteraaret 1872, at Grundstenen blev lagt til den første Del af St. Josefs Hospital. Hvem vilde vel dengang have kunnet ane, at det lille Frøkorn, som blev saaet af svage Kvindehænder, inden føje Tid skulde blive til det store Træ, der kunde byde Svale og Vederkvægelse til Mange, ja til Tusinde. Men disse svage Kvinder, Søstre af St. Josefskongregationen, de vare stærke og frugtbare i deres Tro og ved deres Tillid til Gud, de vare uudtømmelige paa hin Kærlighed, der øses af Kilden, der fremvælder til det evige Liv. — *Allerede i Aarct 1881* trængte Hospitalet til en Udvidelse, og hvor smaa end Midlerne vare, blev Grundstenen til venstre Sidefløj lagt den 24. Juni samme Aar. Gud har velsignet Gerningen; fra Aar til Aar øgedes Sengenes Antal. Kun Gud alene ved, hvor

mange baade aandelige og legemlige Smerter der ere blevne lindrede, hvor mange Taarer der ere blevne aftørrede ved Søstrenes kærlighedsfulde Haand. Hvem tæller de Tusinde, som der har fundet kærlig og venlig Optagelse, — Mænd og Kvinder, Børn og Oldinge, Jøder, Protestanter, Katholiker; kun *een* Sorg har under dette utrættelige Kærlighedsarbejde fordunklet de gode Søstres Glæde, — den Sorg nemlig, at de har maattet afvise saa mange Lidende, der ansøgte om at blive optagne, — der var simpelthen Mangel paa Plads.

Hvorledes skulde der raades Bod derpaa? Hvorfra skulde Midlerne tages? Atter har Søstrenes Gudstillid fundet Udvej, atter har Mesterens Ord staaet Prøve: »Om Eders Tro var som et Sennepskorn, saa vilde I med denne Tro kunne flytte Bjergene. En ny Hospitalsbygning er paabegyndt, større end den tidligere, beregnet paa at rumme over 150 Senge, saa at der i Forbindelse med det gamle Hospital vil være Plads til mere end 300 Syge, og vi Alle, som skænke dette humane, kristelige Størværk den mest levende Interesse, vi se i dette højtidelige Øjeblik op til Gud, alle gode Gavers Giver, taknemmelige mod ham for den Hjælp, han hidtil har ydet, haabende paa, at han i sin Kærlighed og Gavnildhed vil hjælpe til at fuldende, hvad der nu er begyndt. I dette Haab velsigne og lægge vi Grundstenen; thi naar Gud Herren ikke grundlægger og bygger Husene, bygge Bygningsmændene forgæves.

Men dette Kærlighedsværk har endnu *en anden Side*; vi foretage i Dag en dobbelt Indvielsesakt. — *Hvo som kan* sige med Apostelen Petrus: »Herre, vi have forladt Alt og have efterfulgt dig,« — *hvo som* har ombyttet denne Verdens Glædesbæger med de Forladtes, med de Fattiges og de Syges Lidelsesbæger, *hvo som* har gjort de sværeste og møjsommeligste Kærlighedsgerninger til sit Dagværk, — en Saadan kan aller mindst give Afkald paa at søge aandelig Vederkvægelse i Bønnens Arme, en Saadan maa ofte udhvile ved Frelserens Hjerte, for at Modet ikke skal svigte,

for at Kærligheden ikke skal kølnes under den haarde og oprivende Kærlighedstjeneste, som der baade om Dagen og om Natten lægges Beslag paa.

Ser, derfor tør et Herrens Hus, et Tilbedelsessted, ikke fattes *der*, hvor de store Sygesale, fulde af Lidende, vente paa Søstrenes Arbejde og Omhu. Til Sygehusets vide Fløje maa en Kirke slutte sig, thi kun i Jesu Kirke og i den levende Tro paa ham fødes og bevares hin Kærlighedens Aand, som har udrettet saa store Ting i en h. Vincents af Paul, i en h. Elisabeth; kun der trives og næres den Selvfornægtelsens Aand, der seer bort fra sig selv, som kun er betænkt paa at behage Gud, og at velsigne Brødrene. Derfor gælder Kirkens Velsignelse og den højtidelige Grundstensnedlæggelse idag i lige Maal Eders Gudshus, mine kære Søstre; Religionen og Kærligheden er hos Eder omslynget med et fælles uopløseligt Baand. I dette Gudshus vil I i Fremtiden finde Sjælens Brød; *her* ville I i det hellige Offer og i den daglige Betragtning blive staalsatte og styrkede til at opfylde Eders hellige Kaldspligter; her ville I altid paany finde bekræftet, hvad Herren har sagt: »Kommer til mig I Alle, som ere mødige og besværede og jeg vil vederkvæge Eder.« —

Saa ville vi da fortrøstningsfuldt fuldbyrde den h. Viesesakt; vi søge vor Styrke i ham, som har sagt: »Salige ere de Barmhjertige, thi dem skal vederfares Barmhjertighed«; vi stille os uafledelig for Øje, hvad den samme guddommelige Mester har sagt: »Hvadsomhelst I have gjort imod en af de Mindste af min Brødre, det have I gjort imod mig selv«. — Men vi ville ogsaa fra vor Side paany love for Guds Aasyn, at vi Intet ville forsømme af, hvad der kæn gjøre os værdig til Velsignelsen ovenfra. Vi ville bede for *alle* Husets *Velgjørere*, baade for dem som endnu leve og for dem, som allerede ere hedengangne; vi vil bede Gud om, at han som den retfærdige Dommer maa tilregne dem de Smerter, som her lindres, de Taarer, som her aftørres, de Sjæle, som her frelses.

Til Husets Velgørere høre fremforalt de dygtige og erfarne Læger, som have haft en saa væsentlig Andel i, at Søstrenes Gerning kunde lykkes og vinde almindelig Anerkendelse; dem bringer jeg derfor ogsaa ved denne Lejlighed paa Hospitalets Vegne og fra Søstrenes Side en inderlig Tak. I deres Dygtighed, i deres Velvilje og Bistand ville Søstrene fremdeles finde den kraftigste Støtte og Opmuntring til deres Gerning.

Saa lægger jeg da Grundstenen i Jesu Christi Navn; dette helligste Navn give det fromme Værk baade Væxt og Bestand, saa det for de kommende Slægter kan vidne om, hvad den svage Kvindehaand evner, naar den føres og bæres af gudbejstret Kærlighed og Selvhengivelse. Maatte den allerhelligste Jomfru og den h. Josef til alle Tider tage Vare paa dette Kærlighedsværk, vi ejse til bedste for den lidende Menneskehed! Herrens Navn være lovet, nu og i al Evighed!«

Efter denne Festtale foretog Biskoppen, assisteret af Præsterne Braun og Desnos som Diakon resp. Subdiakon, den højtidelige Indvielse af Vievandet, hvortil kryttede sig Grundstenens Indvielse i Overensstemmelse med »Pontificale Romanums« Forskrifter.

Saa traadte Pastor Braun frem og oplæste et Dokument, hvis Ordlyd paa Pergament skulde nedlægges under Grundstenen i et i en tilloddet Blykapsel indesluttet Glashylster tilligemed nogle gangbare Mønter og et Nummer af »Nordisk Ugeblad« og »Berlingske Tidende«.

Dokumentets Ordlyd var følgende: »I Efteraaret 1872 lagdes Grundstenen til den første Del af St. Josefs Hospital i Griffenfeldtsgade i København; den fuldendtes i det paafølgende Aar. Arkitekt var Hr. Etatsraad *Hansen*, Murermester Hr. *J. C. Günther*, Forstanderinde *Mère Marie de Jesus*.

Paa Jesu Hjærtetest, den 24. Juni 1881, lagdes Grundstenen til den venstre Sidefløj af højærv. Hr. Pastor *C. Freund*. Apostolisk Præfekt var dengang Msgr. *Hermann Grüder*,

Provinsforstanderinde Mère *Marie Clemence*, Hospitalsforstanderinde Mère *Marie Placide*, Arkitekt Hr. *Schmidtz* fra Køln, Murmester Hr. *J. C. Günther*, Tømremester Hr. *Schneider*.

I Herrens Aar 1900, den 21. Maj, bliver Grundstenen lagt til et nyt Hospital og til en ny Kirke. Begge stilles under St. Josefs Patronat og ville i Fremtiden komme til at kaldes »*St. Josefs Hospital*« og »*St. Josefs Kirke*«. Hospitalet vil faa rigelig Plads for 150 Senge; i Forening med det gamle Hospital vil der være Rum for henved 300 Senge.

Byggeplanen er udkastet og Arbejdet ledes af Hr. Arkitekt *Ludvig Andersen*, Murmester er Hr. *N. P. Andersen*, Tømremester Hr. *O. Bruhn*; Provinsialforstanderinde for St. Josefssøstrene er Mère *Marie Gènevève*, Hospitalsforstanderinde Mère *Anne Henriette*, Hospitalets Præst og Rektor Hr. *Anton Neuvel*.

Maatte denne Bygning staa længe til Guds, den Allershøjestes Ære og Forherligelse; maatte den hellige Gudsmoder Maria og den glørværdige hellige Josef tage den under deres særlige Beskyttelse!

Hermed overgive vi til Herrens Varetægt det Værk, der er begyndt i hans Navn til Velfærd for den lidende Menneskehed.

I den allerhelligste Trefoldigheds, i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn, i Herrens Aar 1900, den 21. Maj, under Hs. Hellighed Pave *I. co XIII.s* Pontifikat, under Hs. Majestæt Kong *Christian IX.s* Regering, under Tilstedeværelsen af Hds. kgl. Højhed Prinsesse *Marie* af Danmark, har den højærværdigste Biskop *Johannes von Euch*, Biskop af Anastasiopolis og Apostolisk Vikar for Danmark og Island, under Tilstedeværelsen af en stor Del Præster, Søstre, Læger og Menighedsmedlemmer fra København og Frederiksberg, højtidelig indviet og nedlagt denne Grundsten. København, d. 21. Maj 1900. Her fulgte Underskrifterne, blandt hvilke Hds. kgl. Højhed Prinsesse *Maries*.

Efter Oplæsningen af Dokumentet blev Blyæsken med

Indhold tilloddet og under de foreskrevne Bønner nedlagt af den højærværdigste Biskop under Grundstenen og tildækket med denne. Biskoppen. Hds. kgl. Højhed Prinsesse Marie, den franske Gesandt, M. Jusserand og Frue, Konsul Pradère-Niquet og Frue, de Gejstlige, Hospitalets Læger, et Par Søstre m. Fl. slog derpaa de foreskrevne tre Hammerslag paa Grundstenen, hvorefter denne tildækkedes med et Skifte Sten. Under Bønner, som ere foreskrevne i det romerske Pontifikale, foretog den højærværdigste Biskop derefter Indvielsen af de øvrige Fundamenter.

Den smukke Højtidelighed sluttede med Sang og den højtidelige Pontifikal-Velsignelse, hvorefter Biskoppen og de Gejstlige i Procession vendte tilbage til Hospitalet, for at aflægge de kirkelige Paramenter.

Elfterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. (K.) Fredagen den 20. April og Tirsdagen den 15. Maj afholdt Foreningen *Unio* sin halvaarlige Generalforsamling. Af Beretningen om det forløbne Vinterhalvaar fremgik det, at der har været holdt to større Fester, Stiftelsesfesten i November med Festmaaltid, Komædie og Dans, og Fastelavnsballet i Februar. Begge disse Fester vare efter Foreningens Forhold godt besøgte (henholdsvis af 67 og 84) og i enhver Henseende rigtig fornøjelige og vellykkede. Endvidere blev der i December arrangeret et Torskegilde udelukkende for Foreningens Herrer, og Hvide Tirsdag holdtes de i Foreningen traditionelle Fastelavnsløjer. Ellers har Foreningens Mødeaften været Fredag, et mindre heldigt Forhold, som Bestyrelsen haaber at faa forandret til næste Vinter. Møderne ere jævnlig blevne oplivede paa forskellig Maade. Saaledes have tre Herrer gjort Foreningens Medlemmer den Glæde at holde Foredrag for dem, nemlig Hr. cand. theol. & mag. N. Hansen, Hr. Organist

Jos. Hammermüller og højærv. Hr. Pastor A. Breitung. Fremdeles har der to Gange været arrangeret en større Op-læsning med fordelte Roller og to Gange en mindre Op-læsning i Forbindelse med Sang. For at more sig selv har Foreningens Medlemmer imidlertid ikke glemt at tænke paa Andre; i Januar gav Nogle af dem en lille Eftermiddagsun-derholdning for de Gamle paa St. Mariæ Hospitium og be-redte derved øjensynlig disse en stor Fornøjelse. Forenin-gen »Unio« har saaledes været ret virksom i Vinter; men dens Virksomhed hæmmes dog stadig af det lille Medlems-tal (85) og de som Følge deraf smaa Pengemidler. For-eningen, som er det eneste almindelige selskabelige Sam-menknytningspunkt for Hovedstadens Katholiker, burde kunne glæde sig ved en ganske anden Tilslutning fra disse. Sær-lig vilde Konvertiterne her kunne faa Lejlighed til at stifte personligt Bekendtskab med nogle af deres nye Trosfæller. Efter Generalforsamlingen bestaar Foreningens Bestyrelse af følgende Herrer: Grosserer C. B. Lohrer (Form.), Kontor-chef Chr. Henrichsen (Næstform.), cand. mag. Halfd. Kejser (Sekr.), Korrespondent Poul Petersen (Kass.), Løjtnant E. Bæklund, Forvalter Fr. Jørgensen, Handelsagent Brix-Hansen og Bogholder A. Wulf.

Bayern. Hovedprøven paa *Passionskuespillet i Ober-ammergau* fandt Sted i Søndags den 20. Maj. Efter at det havde regnet uophørlig om Lørdagen, blev Vejret smukt om Søndagen og Scenen og Bjærgene i Baggrunden vare forgyldte af det skønneste Solskin. Den nye Tilskuerhalle af Jærn, som var stuvende fuld af Tilskuere, tager sig imponerende ud. Spillet er i kunstnerisk Henseende blevet endnu fuldkomnere i Sammenligning med Opførelsen i 1890. Alt udførtes med Præcision og paa den prægtigste Maade. De naturtro, farveprægtige Folkescener med 600 Personer gjorde betydeligt Indtryk. Mange Gruppebilleder, navnlig de gam-meltestamentlige Forbilleder, vare klassisk skønne. Den nye Fremstiller af Kristus, Anton Lang, udmærkede sig ved sit ædle Udseende, sine højhedsfulde Bevægelser og sit klang-

fulde Organ. Hans Crucifixus var navnlig glimrende. Den tidligere Kristusfremstiller, Mayer, vakte med sit snehvide Skæg almindelig Interesse som Prologfremstiger.

Norge. En af den norske Missions yngre Præster, Hr. *Carl Smieszek*, som ifjor i Oktober passerede Kjøbenhavn og frembar det h. Messeoffer i St. Ansgarskirke, for at begive sig til Norge, er ifølge »St. Olaf« fornylig afgaaet ved Døden i Wörishofen i Bayern. Han var født i 1874 i Tyskland og havde gjort sine Studier i Rom. I November f. A. kom han til Kristiania, hvorfra han kort efter blev sendt til Kristianssand, for der at sætte sig ind i det norske Sprog og norske Forhold. Her blev han imidlertid meget syg kort efter sin Ankomst og var flere Gange opgivet af Lægerne. I Haab om at finde Helbredelse rejste han for en Maanedes Tid siden til Wörishofen til Kneipps Kuranstalt, hvor Herren imidlertid nu har kaldt ham til sig. R. I. P.

— Den 15. Maj døde paa Vor Frue Hospital i Kristiania efter en lang, med stor Taalmodighed baaren Sygdom, Søster *Sunniva*, som stammede fra Paderborn og i 1888 traadte ind i St. Josefssøstrenes Kongregation i Kjøbenhavn. Herfra sendtes hun til Norge, hvor hun virkede i Sygeplejen i Frederiksstad, derefter i Porsgrund og endelig i Kristiania. Maatte hun hvile i Fred efter endt Dagværk!

Rom. Det *belgiske Pilgrimstog* blev ført af Kardinal-Ærkebiskop Goossens af Mecheln, bistaaet af Biskopperne Doutreloux af Lüttich og Heylen af Namur. Talrige Medlemmer af den belgiske Adel toge Del i Pilgrimstoget, som dog hovedsagelig bestod af Arbejdere.

— De ungarske og florentinske Pilgrimme have forladt Rom; til Gjengjæld indtraf mange Tusinde italienske Pilgrimme; det andet Tog fra Toskana tæller mere end fem Tusinde Deltagere; desforuden komme Pilgrimstog fra Lombardiet, Gaeta, Polen og Galizien, Dalmatien og Østerrig i de nærmeste Dage, — saaledes vedbliver det at gaa uden Afbrydelse indtil Slutningen af Majmaaned.

— Adressen fra de 90aarige i hele den katolske Verden er bleven overrakt den h. Fader af Sognepræsten i Thoune. Den er kaligrafisk udført, i et pragtfuldt hvidt Maroquinbind med gult Silkebroderi. Paa Forsiden ses det pavelige Vaaben og Tiaraen, baaren af to Engle, med Indskriften »Hs. Hellighed, Pave Leo XIII. fra de Halvfemsindstyveaarige, 1810--1900.« Ikke mindre end 2067 Oldinge have undertegnet Adressen. Den h. Fader var meget rørt

og sagde: »Sig til alle disse gode Oldinge, at jeg af ganske Hjærte velsigner dem og alle deres Kjære. Vi have fornylig indviet hele den kristne Verden til Jesu guddommelige Hjærte; fra det skal Frelsen komme. Udbred derfor, Vi bede Dem derom, denne helbringende Andagt alle Vegne.«

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4½—6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bækklund,
59, Købmagergade.

Vm. Baltzersen, 116 Borgergade.

Alt Smedearbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.
Telefon Nr. 23162.

Cravat- og Lintøjsforretningen Adelgade 15,
ligeved Gothersgade, anbefales til Menghedens Velvillie.

Unio.

Foreløbigt Program for Sommersæsonen:

Tirsdag d. 5. Juni: Eftermiddagsudflugt til Charlottenlund.

Tirsdag d. 3. Juli: Sammenkomst med Keglespil.

Søndag d. 8. Juli: Udfugt til Roskilde og Boserup Skov.

Søndag d. 5. August: Fodtur.

Tirsdag d. 7. August: Sammenkomst med Keglespil.

Tirsdag d. 4. September: Præmiekeglespil.

Søndag d. 9. eller 16. September: Nøddetur.

Bestyrelsen forbeholder sig Ret til at foretage Forandringer i dette Program.

St. Josefs Gildets aarlige Generalmøde afholdes
Mandag den 28. Maj, Aften Kl. 8½, i

Forsamlingslokalet, Bredgade 67,

2. S. o. G. — Dagsorden: Beretning om Gildets Virksomhed, Regnskabsoversigt, Optagelse af de i Aarets Løb tiltraadte ny Medlemmer, Valg af Formand, Repræsentanter og Revisorer samt event. Behandling af ny Forslag.

En ung Pige, der med Venlighed vil omgaas Børn, kan paa Grund af Syguom faa Plads straks eller til 1. Juni hos en ung Familie i en Provinsby paa Sjælland, Billet mrkt. 0. til C. B. Lohrer i Løbet af 4 Dage.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 27. Maj. 6. Søndag e. Paaske. — **28. M.** Ubaldus. Bekender og Biskop. — **29. Ti.** Augustinus af Canterbury,

Bekender og Biskop. — **30. O.** Maria. de Kristnes Hjælp, Ferdinand, Bekender. — **31. T.** Oktav af Kristi Himmelfart. Angela, Jomfru. — **1. Juni, F.** Anselmus. Biskop og Kirkelærer (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aftenandagt). — **2. L.** Vigiliefastedag til Pintsefesten. (I St. Ansgars Kirke Kl. 8 Morgen Profetiernes Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Højmesse henved Kl. 8 $\frac{3}{4}$); Kl. 8 Aftenandagt til den Helligaand.)

Søndag den 3. Juni. Den Helligaands Sendelse. 1. Pintsedag. (I St. Ansgars Kirke Kl. 10 Pontifikalmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Festandagt.)

St. Ansgars Kirke: Søndag den 27. Maj Kl. 5 Efterm. offentligt Foredrag om Konfirmationens hellige Sakramente i Anledning af dette h. Sakramentes Meddelelse paa Pintsemandag.

Rosenkransbroderskabets maanedlige Møde i Juni bortfalder; men Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa den højtidelige **Slutning af Majandagterne** med **Prædiken og Procession** i St. Ansgars Kirke **Torsdag den 31. Maj Kl. 8 Aften.** — Jomfruernes Forening deltager samme Aften i Processionen med Broderskabets Faner.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes møde Fredag d. 1. Juni i St. Ansgars Kirke til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Bekendtgørelse.

I Anledning af det forestaaende Valg af en **Menighedsforstander** og en **Suppleant** vil en **Fortegnelse over Valgbare og Valgberettigede** henligge tillige med Aarsregnskabet til Gennemsyn for Alle og Enhver i Forsamlingsværelset i Præsteboligen ved St. Ansgars Kirke fra **Søndag den 20. Maj** til **Søndag den 27. Maj**, hver Dag **Kl. 11 $\frac{1}{2}$ —1.**

Valghandlingen finder Sted i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G. **Søndag den 10. Juni Kl. 11 $\frac{1}{2}$,** efter Højmassen i St. Ansgars Kirke.

København, den 16. Maj 1900.

Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.

Literatur. I Anledning af den forestaaende Konfirmations-Højtidelighed anbefales: Det kirkelige Ceremoniel ved **Biskoppens Modtagelse** samt **Bønner** ved Meddelelsen af **Konfirmationens h. Sakramente.** Pris heftet 10 Øre pr. Expl. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn, Bredgade 35, København.

St. Ansgars Bibliothek (Bredgade 67, 2. Sal o. G.) Udlaan af Bøger (c. 600 Bind) hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag Aften Kl. 7—8.

Udsendt senere paa Grund af Helligdagen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 22.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader saar: hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 22.

Søndagen den 3. Juni.

1900.

Indhold: Den h. Pintsefest. Grndstensnedlæggelse i Stockholm. Den romersk-katholske Sekt. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. — Bekendtgørelser.

Den højhellige Pintsefest.

— 0 —

Pintse, en af de tre kristelige Hovedfester, ja alle Festers Metropol, som den h. Krysostomus udtrykker sig, blev fejret allerede hos Israeliterne paa 50. Dagen efter Paaske, dels til Minde om Lovgivningen paa Sinai-Bjerg dels som Høstfest. De Kristne fejre paa denne Dag Mindet om Kirkens Stiftelse ved den Helligaands Nedstigen over Apostlene, som derved først bleve delagtiggjorte i Frugterne af Jesu Forløserdød. I Grunden var hele Tiden, som Herrens Apostle og Disciple tilbragte i deres guddommelige Mesters Selskab, navnlig hans daglige Belæringer, hans Lidelser, hans Undergørelser en uafbrudt Forberedelse for dem til Modtagelsen af den Helligaand. Men alt dette var ikke nok for vor guddommelige Frelser; de skulde en Tidlang føle sig som Forældreløse og Forladte og i hellig Ensomhed ved sam-

drægtig, vedvarende Bøn søge at gøre sig værdige til den store Hemmelighed, som skulde fuldbyrdes i dem. Derfor befalede Jesus, at de skulde vende tilbage til Byen og der vente paa Kraften ovenfra, som han havde lovet dem. Saaledes forbleve de da alle sammen i Jerusalem i de nærmest paafølgende Dage, beskæftige under streng Faste alene med Bøn og Betragtning. Paa den tiende Dag kom den forjættede Trøster. Da kom der pludselig en Lyd fra Himlen som af en fremfarende vældig Storm og fyldte hele Huset, hvor de sad. Og der viste sig for dem Tunger som af Ild, der fordelte sig over enhver af dem. Og de bleve Alle opfyldte med den Helligaand.

Ønsker Du, kære Læser, at modtage den Helligaand ovenfra, saa opsøg Ensomheden, der vil han tale til dit Hjærte; men paa Gaden og i Verdens Tummel vil Du aldrig høre hans Stemme. Bed flittig og elsk din Næste for Guds Skyld; spørg og tag den Helligaand til Raads under Genvordigheder og i Tvivl; thi han er vor Trøster og Hjælper.

Den Helligaand kom som Ild ned over Apostlene. Overvej med Opmærksomhed den Helligaands Virkninger. Han lærer Apostlene ikke blot al Sandhed, men ogsaa den rette Maade, paa hvilken de skulle meddele den til Andre; han opflammer Hjærterne til hellig Kærlighed, han styrker Modet til at taale alle Lidelser, ja endog til at underkaste sig Døden, han gør endelig deres Tunge veltalende, til at forkynde det glade Budskab i alle Sprog.

Og hvor overvættes rige ere ikke Trøster-Aandens Frugter! Apostlene ere som forvandlede. De kende ikke mere til Frygt og Ængstelighed, deres eneste Tanke er Jesus Kristus og Udbredelsen af hans Ære og Forherligelse. I Et og Alt følge de Aandens Indskydelser. Gør Du det ogsaa? Eller kunde man maaske rette imod dig den Bebrejdelse, som den h. Stefanus rettede imod Jøderne: »*I modstaa altid den Helligaand!*«

Et katolsk Gravkapels Indvielse i Stockholm.

— 0 —

»Dagens Nyheter« skriver herom følgende: »Paa den katolske Menigheds Begravelsesplads ude paa den nye Kirkegaard havde der om Eftermiddagen paa Kristi Himmelfarts Fest samlet sig en talrig Menneskemængde, for at overvære *Indvielsen af det Gravkapel*, som skal opføres der. Den højtidelige Handling begyndte Kl. 5 og begunstigedes af det herligste Vejer med straalende Sol og Sommervarme, som yderligere forøgede Indtrykket af Helligdagsstemningen. Inde paa selve Grunden til Kapellet var der oprejst et Alter. foran hvilket var stillet en Knælebænk. Paa et Hjørne af Sökkelen var henlagt Murskeen og Baljen tilligemed Hammeren og den Blykapsel, som skulde indeholde Dokumentet om Grundstenens Nedlæggelse.

Den højærværdigste apostoliske Vikar for Sverrige, Biskop *Albertus Bitter* foretog den højtidelige Handling assisteret af tre Præster og en Del Ministeranter. Et Kor af Herrer og Damer sang flerstemmigt den latinske Text til Salmen »Kom, helge Ande, skapare,« hvorefter Biskoppen bad de i det romerske Pontifikale foreskrevne Bønner, under hvilke Grundstenen indviedes. Under den rituelle Handling oplæste en af de Gejstlige Dokumentet om Grundstensnedlæggelsen. Dette Dokument omtalte, at Kapellet skyldtes en Gave fra Fru *Louise de Koudriaaffsky* og at det opførtes medens Pave Leo XIII. styrede den h. Kirke, under Kong Oskar II.s Regering og medens Albertus Bitter var Biskop og apostolisk Vikar for Sverriges Katholiker. Fremdeles meddelte Dokumentet, at Tegningerne til Kapellet vare udførte af Arkitekt *V. Bodin*, at Fundamentet var lagt og Krypten opført af Ingeniør *Hj. Kniberg* og den øvrige Del af Bygningen opført af Bygmester *Sällström*. Dokumentet, som var skrevet baade i det svenske og latinske Sprog, nedlagdes senere i Sökkelen af Biskoppen og Hjør-

nestenen lagdes derover, efter at Biskoppen havde anbragt den fornødne Kalk og udtalt Velsignelsesordene.

Msgr. *Albertus Bitter* rettede derefter en Tale til den forsamlede Menighed, idet Hs. biskoppelige Højærværdighed mindede om Dagens og Stedets Hellighed og ophøjede Alvor. Paa dette ærværdige Sted skulde Mange nedlægge deres dyrebareste Minder: Forældre, Børn, og Venner, som havde afsluttet et møjsommeligt Liv; her skulde Døden ogsaa vise sin Magt og Majestæt, sin Magt over Alle, sin Majestæt, overfor hvilken al menneskelig Glands og Herlighed er som Markens Blomst; her skulde ogsaa Evighedens Klokketoner høres. Gaar ofte herud, formanede Biskoppen, besøger eders Kæres Grave, beder for de Hensovede, og smykker deres Grave!

Efter Talen slog Biskoppen med Hammeren de tre Slag paa Hjørnestenen, hvilken Ceremoni ogsaa gentoges af Præsterne, Medlemmerne af Kirkeraadet, og blandt Andre af Friherreinde *Klinckowström*, som repræsenterede Giverinden, Fru *de Koudriaaffsky*, hendes Søster.

Efter Fundamenternes Indvielse i Overensstemmelse med det romerske Pontifikale, sluttede den højtidelige Gudstjeneste med den biskoppelige Velsignelse og den ambrosianske Lov- og Takkehymne »Store Gud, vi lofva dig.«

Vi kunne endnu tilføje, at Hammeren, Murskeen og Baljen, som benyttedes ved Indvielsen, vare de samme, som Dronning *Josefine* engang havde anvendt, da hun lagde Grundstenen til »Oscars minne« paa Søder, og som Dronningen skænkede til den daværende Bygmester Sällström senior, der opførte den nævnte Bygning.

Som omtalt, er *Krypten* udført af Ingeniør Kniberg. Den alenhøje Sokkel er af Granit. Under Jorden er der i en anselig Dybde gravet Hvælvinger, som i tre Afdelinger indeholde 50 Nischer; et Antal, som dog kan forøges med 20 lignende Rum, saafremt det i Fremtiden skulde blive nødvendigt. Her komme de jordiske Levninger af de hen-

sovede katholske Biskopper og Præster til at hvile. Disse Hvælvinger, saavel som Loftet oven over dem er bygget af Cement.«

Den romersk-katholske Sekt.

—o—

At Dagbladene ikke altid lægge Ordene paa Guldvægt, kan ikke overraske nogen, som har en Forestilling om, hvorledes de blive til. Ved deres ofte ret flotte Seenbort fra Ordenes egentlige Værdi og Bemærkelse, gjøre de et trofast Arbejde i »Kulturens Tjeneste« til Forplumring af Begreberne. Et Eksempel, der interesserer Ugebladet, stod at læse i »Dagens Nyheder« af 26. Maj i en Artikel om »Religionsforholdene i Danmark«. Deri slaas nemlig Methodister, Irvingianere, Baptister og Katholiker i Hartkorn under Benævnelsen Sekter.

Artiklen beraaber sig paa Dr. theol. *Frederik Nielsens* Afhandling i 4. Hefte af »Danmarks Kultur ved Aaret 1900«, og ganske rigtig viser Tallene sig at stamme derfra, men Betegnelsen af den katholske Kirke som en Sekt staar for Forfatterens egen Regning. Der er Forskel paa en Afhandling af Fr. Nielsen og en Avisartikel.

At udannede Folk herhjemme betragte den katholske Kirke som en Sekt, er selvfølgelig ingen Sjældenhed. Enten kjende de den aldeles ikke, eller kun som Syndebuk for Præst og Degn og iøvrigt som et lille Religionssamfund her i Landet, hvis Bekjendere ere tyndt saaede. Saaledes fik en katholsk Herre for Aar tilbage, dengang den katholske Kirke i Aarhus begyndte at komme over Jorden, den Besked af sin Drager, at det var en lille udenlandsk Sekt, katholske eller saadan noget, der byggede. Selvfølgelig blev Drageren oplyst om, at samme lille udenlandske Sekt havde bygget Aarhus Domkirke. Det vidste han muligvis og rimeligvis

ikke, men »Dagens Nyheder« ved det da nok? »Dagens Nyheder« kan jo da ikke være uvidende om, at den katolske Kirkes Historie i Danmark er saa og saa mange Bladsider større end den lutherske Stats — plus Folkekirkes, og mon vi ikke skulde kunne enes saa vidt, at vi begge fandt de 700 Aars katolske Kirkehistorie mindst ligesaa skøn og indholdsrig som de 400 Aars lutherske? »Danmarkshistoriens ypperste Skikkelse, Biskop Absalon« (Direktør Heide i »Dagens Nyheder« af samme 26. Maj) er jo ikke den eneste Stormand, som den katolske Kirke har skænket vort Fædreland. Hvorfor, hvorved og naar er da den katolske Kirke bleven til en Sekt?

For Sprogets Skyld kan det ikke være, thi Ordet Sekt betyder, som Ordbogen udviser, noget løsrevet, og den katolske Verdenskirke er da ikke løsrevet fra den lutherske Stats- eller Folkekirke. Ved den Stordaad i Guds Rige, som Kristian III. efter tre Aars indtrængende Forkyndelse i Grevens Fejde fuldbyrdede paa Gammeltorv 1536, var det vel egentlig den danske Kirke, der løsrev sig — nej, løsreves fra den katolske Moderkirke og konstitueredes som Statskirke, ophørte med at være en Del af Folkenes Kirke og blev Folkekirke. Er det saa ikke bedre og fornøjeligere for alle Parter at opgive at kalde den katolske Kirke for Sekt? Det kunde ellers friste En at følge et Vink, som i sin Tid blev givet fra Sverrig, og tale om den danske Statssekt, hvad der selvfølgelig ikke falder os ind.

Eller lad os raadspørge Matzens danske Kirkeret. Dér staar S. 4: »Naar der ved Siden af Kirkerne endnu tales om religiøse Samfund, der benævnes Sekter, forstaas derved saadanne, der have sondret sig fra de Kirker, paa hvis Bekendelses Grundlag de iøvrigt staa, fordi de i flere eller færre Punkter ere uenige med dem i Lære eller Orden.« Efter denne Forklaring kunne Gammelkatholiker og Jansenister til Nød betegnes som katolske Sekter, men det er jo ikke dem, Bladet talte om; det vise Tallene.

Det kunde naturligvis have sin praktiske Betydning,

kunde det lykkes at stemple den katholske Kirke som Sekt, men »Dagens Nyheder« er jo ikke Lægprædikant.

Ellers bragte samme Artikel os Katholiker ganske interessante Oplysninger om vore egne Forhold, som f. Ex.: »Det er netop ogsaa i Byerne, at Katholikerne ved at give gratis Skolegang og ved Uddeling af Klæder og Lignende have draget den lavere Befolkning til sig, hvad man ofte ser slaaende Exempler paa. Velhavende Katholiker gøre meget for deres Troes Udbredelse og testamenterer ofte betydelige Summer i dette Øjemed.«

Dér kunne de velhavende Katholiker se, hvad man udenfor Kirken venter af dem, og nægtes skal det ikke, at en eller anden velhavende Katholik i dette Punkt har svaret til Protestanternes Forventning; destoværre maa vi betro »Dagens Nyheder«, at Tallet paa saadanne Testamenter er mindre, end Bladet maaske vil tro. Endvidere maa vi advare enhver, der muligvis af »Dagens Nyheder« kunde lade sig forlede til at sætte sine Børn i katolsk Skole for den fri Skolegangs og Klædernes eller »Lignendes« Skyld. Meddelelsen beror nemlig paa Vildfarelse, idet Indkrævelsen af Skolepenge er paabudt i alle katholske Skoler her i Landet, og vil »Dagens Nyheder« vide hvorfor? Fordi vi Katholiker af Grundlovens Naade have Lov til at betale til de lutherske Skoler, men derimod ikke faa en rød Øre til vore, saa vi have dobbelt Skolebyrde; vi maa underholde vore egne Skoler og betale vor Skærv til de lutherske Friskoler, som »Dagens Nyheder« nok ved findes overalt i Danmark og hvori ikke just faa Børn gaa — i København f. Ex. ca. 20,000. »Dagens Nyheder« ved sikkert ogsaa noget om fri Bøger og »Lignende«, som vi umulig kunne hamle op med. Maaske »Dagens Nyheder« vil træde i Skranken for, at vi i Lighed med de engelske og — norske Katholiker faa vor Quotadel til vore Skoler; derved vilde det blive lettere at tilbyde Børnene samme Fordele, som de faktisk nyde i de lutherske. Men inden det tilstrækkelige Antal Rigsdagsmænd er gennemtrængt af det berettigede i et saadant Krav, vil

sikkert meget Vand og mange Artikler af »Dagens Nyheder«
løbe i Stranden. I. F.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

ANDET KAPITEL.

I Katakomberne.

Cømeteriet eller den underjordiske Kirkegaard, som i vore Dage strækker sig hen under og i Nærheden af den hellige Sebastians Kirke, omtrent en halv Mils Vej foran den appiske Port, bar Navnet »Apostlenes Coemeterium«, fordi den hellige Petrus' og Paulus' Legemer i længere Tid vare bisatte der.*) Martyren Eutychius var bleven bisat samme Sted henved Aaret 300; en senere Gravskrift, affattet paa Vers af Pave Damasus, skildrer de skrækkelige Kvaler, Martyren maatte udstaa, medens han aflagde sit Vidnesbyrd for Kristus, efter at han kort Tid i Forvejen havde vist sig no-

---

*) Medens de andre Katakomber tildels vare blevene forglemte fra det tiende Aarhundrede, har den hellige Sebastians stadig været besøgt af Pilgrimmene; men lidt efter lidt ere alle Prydelserne forsvundne fra de Gange, der ikke vare blevene tilkastede, saa at kun de nøgne Vægge og de tomme *loculi* ere tilbage. Man har i den senere Tid begyndt at udgrave de Gange, der have været tilkastede i mange hundrede Aar, og derved ere ikke alene Gravkamre med Billeder, men ogsaa hele Rækker af lukkede Grave komne for Dagens Lys. Det ældste Billede fremstiller den gode Hyrde, ved Siden af ham staar et Lam paa et Bjerg og tilhøjre for dette en Orante, til venstre for Frelseren derimod en Athlet, for at antyde, at en Kristen i dette Liv maa kæmpe for at kunne fortjene Optagelse i Kristi himmelske Hjord og komme til at skue Gud. Et andet Billede, det eneste i sit Slags, forestiller Kristi Fødsel, men det er af langt nyere Datum. Saavidt man kan dømme efter de hidtil foretagne Udgravninger, gaar Coemeteriets Alder ikke meget længere tilbage end til Aaret 300.

get svag under Pinslerne. Foruden ham var den hellige Sebastian den mést berømte Martyr, der hvilede paa denne Kirkegaard. — Da Trapperne, som førte ned til Coemeteriet, vare blevne tilkastede paa Kejserens Befaling, havde de kristne *fossores* eller Gravere, dannet en hemmelig Adgang til Katakomben fra et nærliggende *Arenarium* eller en Sandgrav.*)

Ambrosius underkendte paa ingen Maade de Farer, der vare forbundne med hans Foretagende; men han frygtede dem ikke, og alle hans Betænkeligheder svandt ved Haabet om at kunne komme til at se Soteris og lære det Tryllemiddel at kende, som bevirkede, af den unge Dames Hjerte var tillukket for ham. Var Orpheus steget ned i Underverdenens Nat, for at rive sin Euridica ud af Dødens Arme og igen bringe hende tilbage til Lyset, skulde han saa betænke sig paa at følge den Elskede ned i Dødningsstadens Mørke, for at løse hende fra den Fortryllelse, der omgav hende. — Hans Følelser lode ham ikke have Ro. Han vilde ikke alene selv personligt overbevise sig om, at Soteris var en Kristen, men han maatte med egne Øjne sé det kristne Samfund i dets hemmelige Værksted, for at finde paa et eller andet Middel til at udfri Jomfruen fra dets Indflydelse. »Skal jeg,« sagde han til sig selv, »feigt stikke mit Sværd i Skeden og tiltræde Tilbagetoget, blot fordi Borgen ikke overgiver sig ved det første Angreb? Nej, Modstand er just en Spore for mig til at vove Alt, for at erobre en Fæstning, hvis Besiddelse vil blive mit Livs højeste Lykke.«

Tidligt om Morgenen paa Festdagen, -- det var den

*) Efter at Diokletian havde konfiskeret de *areae* eller Grundstykker, under hvilke Katakomberne laa, maatte de Kristne se at finde en anden Maade, paa hvilken de kunde bringe deres Døde derned, da Trapperne nu vare lukkede for dem. Imidlertid er hele Jorden i Omegnen af Rom udlullet af Arenarier eller Sandgrave, hvorfra de, der skulde bygge, hentede *Pozzolanjord* til deres Arbejder. Det var fra saadanne Sandgrave, at de Kristne nu trængte ind i deres Coemeterier.

fjerde Februar — begav Ambrosius sig paa Vej ud gennem den appiske Port; han var klædt som Landmand, havde baade Voxlys og Fyrtøj med sig og var i Forvejen bleven nøje underrettet af Corinthius om, hvorledes han maatte optræde som en Kristen. Stjærnerne stode endnu paa Himlen og saa fredeligt ned til den slumrende Jord; paa begge Sider af Landevejen hævede Gravstenene sig mørke og alvorlige; den kolde Morgenluft tvang Vandreren til at svøbe sig tættere ind i Faareskinskappen.

Lidt før han naaede Porten, blev han indhentet af en Krøbling, der haltede afsted med sin Krykke. Det var uden Tvivl en Kristen, hvad skulde ellers have bevæget denne Tigger til at gaa ud saa tidligt paa Dagen? Det var aabenbart hans gode Stjerne, der havde ført denne Mand paa hans Vej.

Ambrosius hilste paa ham med de Ord: »Broder, Fred være med Dig!« og spurgte ham, om han ogsaa gik til Apostlenes Coemeterium, for at deltage i Højtideligheden, som blev fejret dér idag til Ære for Martyren Eutychius. Han fortalte straks, for at vække Tillid, at han var en af den ædle Dame Soteris' Frigivne, og at han først Aftenen i Forvejen var kommen til Staden fra hendes Landejendom, der laa i Nærheden af Antium.

Han havde ingen Anelse om, at denne Krøbling — *Crispinus* — var bleven sat paa Vagt af de Kristne, for at passe paa, om der viste sig noget Mistænkeligt.

Hans Spørgsmaal blev ogsaa tilsyneladende besvaret uforbeholdent; men allerede ved de første Ord var det den Haltende paafaldende, at hans Ledsager talte et finere Sprog, end man kunde vente sig efter hans Dragt at dømme. Da Ambrosius nu kom med et ubehændigt Spørgsmaal og gav et temmelig kejtet Svar paa et Spørgsmaal, som Crispinus paa en listig Maade gjorde ham, blev hans Mistanke til Vished. Der kunde nu ikke længere være Tvivl om, at den Fremmede maatte være en Spion.

Den Skurk! hvad havde de Kristne vel gjort ham, saa

at han ikke skyede et saa yderligt gaaende Middel, for at fortjene den Løn, der var udsat for *délatores* eller Angivere?

Denne Overrumpling maatte forebygges og der maatte tillige gives Forbryderen en saadan Lektie, at han ikke skulde tænke paa et lignende Besøg en anden Gang; Crispinus gik tilstrækkelig langsomt til at kunne lægge sin Krigsplan tilrette.

Ambrosius blev ikke saalidt forstenet, da han fik at vide, at de vistnok vilde være de Allersidste, som indfandt sig til Gudstjenesten: der var først igaar givet den Besked, at Sammenkomsten skulde finde Sted én Time før den sædvanlige Tid. Hans Misstemning voksede for hvert Minut, der gik, da hans Ledsager haltede saa utrolig langsomt ved Siden af ham, langsommere end en Snegl. Hele Højtideligheden vilde maaske allerede være forbi, inden de kom.!

Endelig naaede de to Vandringmænd deres Maal; den Halte bøjede ind paa en Sidevej, som drejede af tilhøjre for den Appiske Vej og krøb foran sin Ledsager ind gennem en Havehæk. Nu stode de foran Indgangen til en Hule eller Sandgrav, som ganske var skjult mellem Trær og Buske.

Graveren, som holdt Vagt paa dette Sted, kastede et spørgende Blik paa Krøblingen, da han saa et fremmed Ansigt; men Crispinus besvarede det med et Smil og sagde:

»Vær ganske rolig! Det er en god Ven, som Du endogsaa ret med største Omhu maa tage Dig af. Tænk Dig, han er først igaar Aftes kommen hertil fra Antium for at være tilstede ved vor Andagt idag.«

De Kristne kaldte sig indbyrdes »Brødre«. Hvor kunde Ambrosius vel have nogen Anelse om, at der var aftalt visse Tegn og Udtryk mellem dem, naar de mente, der var Fare paa Færde, og at Betegnelsen »en god Ven« just betød det modsatte?

Krøblingen vedblev med samme Venlighed:

»Da jeg nu er træt, vil jeg bede Dig om at ledsage

ham ned ad Trappen derhenne til Brødrenes Forsamling; jeg skal nok holde Vagt for Dig saalænge. Men før ham ad den korteste Vej.«

Medens Begfaklerne nu bleve tændte, betragtede Ambrosius de to Mænds Ansigter. Der laa noget i dem, som foruroligede ham; men inden han endnu havde kunnet gøre sig Rede for denne Følelse, var Graveren allerede gaet foran ham hen til Arenariets mørke Indgang, og saa maatte han skynde sig for at komme med.

Havde han kastet et Blik tilbage paa Krøblingen, der saa efter ham paa samme Maade, som en Jæger betragter det Vildt, der er ved at gaa i den Fælde, han har lagt for det, saa vilde han ikke have gjort et Skridt videre.

»Naa, saa det er Soteris, den gode Engel, som Du vil tillivs!« sagde Crispinus ved sig selv. »Jeg maa advare hende, saa hun kan være paa sin Post. — Egentlig burde jeg løbe efter dem, for sammen med Graveren at slaa denne Ulv sønder og sammen, saa han ikke kunde røre sine Lemmer de første fjorten Dage.«

Men Crispinus indsaa, at det ikke kunde gaa an, og saa beroligede han sig ved den Tanke, at Spionen i alt Fald vilde komme til at løbe omkring en Timestid eller to, inden han kunde finde Udgangen. Hele Forsamlingen vilde da for længe siden været naaet tilbage til Staden, og den Elendiges Plan vilde være forstyrret, i alt Fald denne Gang. —

Ambrosius gik nu bag efter sin Fører, der lyste for ham med Faklen, gennem nogle af Arenariets Gange, hvorpaa de begge ad en smal Trappe stege ned i Dødningestaden.

Denne Trappe, som Crispinus tidligere havde talt om, førte til Coemeteriets øverste Galleri; de Troende vare imidlertid forsamlede i den Afdeling, der laa nedenunder.

Trappen var smal og brøstfæddig, og da Ambrosius steg op ad den bagved Graveren, kom han uvilkaarligt til at udbrøde:

»Ved Jupiter! Det er jo en rén Hønsstige!«

En mærkelig Kristen, der sværger ved Afguderne! Ja, nu var Graveren fuldstændig overbevist om sin Ledsagers sande Karakter.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Søndag den 20. Maj holdt *Mariaforeningen* sit 154de Møde. Da Foreningen kun holder faa Møder om Aaret, viser dette Tal, at den har bestaaet i mange Aar. Mariaforeningen blev ogsaa stiftet i 1856 og den er saaledes en af de ældste blandt alle katholske Foreninger her hjemme; derfor ser man da ogsaa Menighedens gamle Navne paa Medlemslisten, hvorimod en Del af de Menighedsmedlemmer, der ere komne til Kirken i de senere Aar, savnes. Foreningens Formaal er som bekendt, at give Dragter til fattige Konfirmanter og Kommunikanter. Hvad er vel ogsaa naturligere end at de smaa Dreng, der i hele deres Skoletid have været flinke Ministranter og have knælet foran Altret i Kirkens nette Ministrantklæder, paa deres egen første Kommuniondag faa en anstændig Dragt af Menigheden, naar deres Forældre ikke kunne overkomme denne Udgift, og for Folk, der have svært nok ved at skaffe det daglige Brød, er Anskaffelsen af en hel ny Dragt til deres Barn ofte meget vanskelig. Og hvor nyttigt er det f. Ex. ikke for de Piger, der lige efter Konfirmationen skulle ud at tjene, at have en solid, pæn Dragt til deres ny Plads. Det er svært nok at faa deres lille Løn til at slaa til og have de slet intet at begynde med, blive de let jagede fra Plads til Plads, da Ingen gærne vil have en daarlig klædt Pige i Huset.

Det synes imidlertid, som om *Mariaforeningen* er gledet lidt ud af Menighedens Erindring. Medlemsantallet er aftaget; men de Fattige have ikke glemmt Foreningen, og Ansøgningsernes Tal voxer for hvert Aar. I det henrundne Regnskabsaar har Foreningen, der omfatter begge Sogne, uddelt Dragter til 21 Konfirmanter (14 til Dreng og 7 til Piger) og 11 Dragter til Førstkommunikanter (4 til Dreng og 7 til Piger). Desuden blev der uddelt 6 Par Sko, købte for nogle særlige Pengegaver, som Sognepræsten ved S. Ansgar havde modtaget til Mariaforeningen. Ellers har Forenin-

gen ikke Raad til at give Sko og Undertøj, skønt det er dens inderligste Ønske at kunne gøre det.

Afdøde Fru *C. Günther* var i mange Aar Foreningens virksomme og utrættelige Bestyrerinde. Hendes Plads er overtaget af Enkefru *Ronge*, der sammen med andre Bestyrelsesmedlemmer, naar Ansøgningerne ere indsendte, gaar fra Hjem til Hjem, for at forvise sig om, at Gaverne ogsaa falde i de rette Hænder. Indmeldelse i Mariaforeningen kan ske hos Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, ligesom Gaver modtages med Tak af følgende Damer, der høre til Bestyrelsen:

Enkefru *Ronge*, Lykkesholms Allé 14 C.; Frk. *Siegler*, Kompagnistræde 9; Frk. *Ortved*, Frederiksberggade 24, 3. S.; Fru *Mariboe* Willemoesgade 13, 2. S. og Frk. *C. Tetzlaff*, Nyhavn 69, 1. S.

— *St. Josefs Gilde* afholdt i Mandags den 28. Maj sit aarlige Generalmøde i det ny restaurerede Foreningslokale i Bredgade 67, der belyst af 14 Glødelamper tog sig fortræffeligt ud, i Modsætning til dets tidligere triste, tarvelige Udseende. Højærv. Hr. Pastor *Braun* præsiderede. Formanden aflagde Beretning om Gildets Virksomhed i det forløbne Aar, hvoraf bl. a. fremgik, at der har været afholdt 16 Møder, foruden at Gildet den 10. Juni fejrede Mindet om sin 2. Skytspatron, Kong Knud, ved en Sammenkomst i »Rosenlund«, Østerbrogade. Gildets »Fødselsdagsfest« afholdtes den 30. Oktober ved en Fællesspisning i Meyers Hotel, Vester voldgade, og Nytaarsdag afholdtes en vellykket Julefest med Bal i »Kongens Klubs« Lokaler, Østergade, der talte c. 300 Deltagere. I Aarets Løb ere 3 Brødre afgaaede ved Døden, 3 nye Medlemmer ere indmeldte og 6 Br. ere dels slettede, dels udtraadte. Ved Regnskabsaarets Slutning var Medlemsantallet (foruden de Gejstlige) 63 Br., hvoraf 13 i I. Grad (Gildets højeste Grad), 8 i II., 21 i III. og 21 udenfor Graderne (efter at have staaet 5 Aar i Gildet, optages Brødrene i III. (laveste) Grad, efter 10 Aar i II. og efter 12 Aar i I. Gr.). Efter det af Kassereren aflagte reviderede Regnskab har den samlede Indtægt været 969 Kr. 41 Ø., Udgifterne have beløbet sig til 679 Kr. 45 Ø., hvoraf ved Dødsfald er udbetalt 238 Kr. 75 Ø., til Graderne 146 Kr. Gildets kontante Formue udgjorde den 1. Marts d. A. **7195 Kr. 44 Ø.** — Ved Valget af Bestyrelsesmedlemmer genvælges Formanden og Repræsentanterne for II. og III. Kreds og vælges til Repræsentant for IV. Kreds Hr. Tobaksfabrikant *Rasmussen*,

til Sekretær Hr. Kommis *Ch. Petersen*, som Kommitteret til Overbestyrelsen Hr. Smedemester *H. Rasmussen*, og til Revisorer d'Hr. Sakristan *Jensen* og Melhandler *Dorscheus*.

Rom. Den 5. Maj holdt det første *tyske* Pilgrimstog sit højtidelige Indtog i Peterskirken. En imponerende Procession af 3000 tyske Pilgrimme bevægede sig i Gudshuset. Ærkebiskoppen af Freiburg fejrede den h. Messe. De fælles tyske Sange og Bønner gjorde et overordentlig gribende Indtryk. Det var en storartet Demonstration. Senere besøgte Kirkerne S. Giovanni in Laterano og Maria Maggiore tillige med Biskopperne Nørber, Willy og von Galen. Fra Rom begave Pilgrimmene sig til Loretto og Assisi.

— Den 19. Maj ankom 500 Pilgrimme fra Breslau og 496 Tertiärer; Dagen efter ankom et nyt Hold Tertiärer, som talte 500 Deltagere.

— En højtidelig *Kanonisation* eller Helgenerklæring fandt Sted paa Himmelfartsdagen i Peterskirken, idet Kirkens Overhoved, Pave Leo XIII. paa denne Dag kanoniserede den ærværdige Grundlægger af de kristelige Skolers Brødre, den h. *Johan Baptist de la Salle* fra Rheims i Frankrig, og en Søster af Augustinerindernes Orden, den h. *Rita da Cascia* fra Rocca Porena i Umbrien. Peterskirken var ved denne Lejlighed pragtfuldt dekoreret og oplyst dels ved mægtige Lysekroner, hvortil benyttedes henved 12,000 Voxlys, og dels for første Gang ved 400 *elektriske Glødelamper*. Under den højtidelige Gudstjeneste var Kirken som pakket med Mennesker; Tusinder og atter Tusinder fyldte det vældige Rum. Ved Mørkets Frembrud vare Kirkens Facade, Kuppelen og Buegangene prægtigt illuminerede.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**,
134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade.
Telefon Nr. 5613. Doris Norlin.

Wm. Baltzersen, 116 Borger gade. Telefon Nr. 23162. Alt
Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Foraarsnyheder i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af:

Wienerhatte i lette og elegante Faconer til 6—8—9 Kr.

Filthatte, saavel engelske som italienske og tyske, i fixe og moderne Dessins til 3—4¹/₂—6—8 Kr.

er hjemkommen og anbefales til den forestaaende Sæson.

Ernst Bæklund,
59, Købmagergade.

Orgel. Et godt, smukt Orgel-Harmonium med 9 Register, Fod- og Knæpedaler, Værdi 350 Kr., kan faas tilkøbs for 200 Kr. Har kun været benyttet et Par Aar. Man henvender sig til Hr. Tømrermester Weidele, Bredgade 67, eller Bogtrykker Mohn, St. Kongensgade 31.

Unio.

Foreløbigt Program for Sommersæsonen:

- Tirsdag d. 5. Juni: Eftermiddagsudflugt til Charlottenlund.
 Tirsdag d. 3. Juli: Sammenkomst med Keglespil.
 Søndag d. 8. Juli: Udflugt til Roskilde og Boserup Skov.
 Søndag d. 5. August: Fodtur.
 Tirsdag d. 7. August: Sammenkomst med Keglespil.
 Tirsdag d. 4. September: Præmiekeglespil.
 Søndag d. 9. eller 16. September: Nøddetur.

Bestyrelsen forbeholder sig Ret til at foretage Forandringer i dette Program.

Unio. Tirsdag den 5. Juni (Grundlovsdagen): Udflugt til Charlottenlund, hvori ogsaa Børn kunne deltage. Afgang Kl. 2 med Klampenborgbanen. Der spises til Aften „ved Stalden“: Mælkekarve kunne medtages.

Kirkelig Kalænder.

- Søndag den 3. Juni. Den Helligaands Sendelse. 1. Pintsedag.** (I St. Ansgars Kirke Kl. 10 Pontifikalmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Festandagt.)
Mandag den 4. Juni. 2. Pintsedag. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 11 stille h. Messe; Kl. 8 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken den højærværdigste Biskop meddeler **Konfirmationens** h. Sakramente til Voxne: Kl. 8 Aften Festandagt). — **5. Ti.** Oktavdag. — **6. O.** Tamperfastedag (Kl. 8 1/2 h. Messe for Ansgariusforeningen). — **7. T.** Oktavdag. — **8. F.** Tamperfastedag. — **9. L.** Tamperfastedag.
Søndag den 10. Juni. Den allerhelligste Treenhedsfest eller Trinitatis Søndag.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal). **Første Pintsedag:** Kl. 8 Aften Prædiken og Festandagt. **Anden Pintsedag:** Kl. 9 1/2, Form. h. Messe med Prædiken.

Mødreforeningens Møde i Juni Maaned holdes ikke den første Tirsdag, men **Søndag den 10. Juni Kl. 3** Efterm. i St. Josefs-Søstrenes Huskapel paa Toldbodvejen.

Vælg af en **Menighedsforstander** og en **Suppleant** finder Sted i Lokalet **Bredgade 67, 2. Sal o. G. Søndag den 10. Juni Kl. 11 1/2**, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse hver **Fredag Kl. 4—5** foran det udstillede **Allerhelligste**.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 23.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaa hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Bogladere samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 23.

Søndagen den 10. Juni.

1900

Indhold: Jesu Hjærte-Maaneden. Kanonisationen den 24. Maj. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Amerika. Østerig. Kina. Rom. Stockholm. — Bekendtgørelser.

Jesu Hjærte-Maaneden.

— 0 —

Paa Korset bristede Jesu helligste Hjærte. Det har elsket Menneskene fra Begyndelsen af; for vor Frelse har det for-tæret sig; med Uro og Ængstelse bankede det i Oliehaven, og det saa næsten ud til, at det skulde briste ved Tanken om den Kval og Pine, som var forestaaende. O helligste Hjærte, som har elsket os, medens vi endnu vare Syndere, og som i sin Kjærlighed mente, ikke at burde skille sig fra os et eneste Øjeblik! I Alterets allerhelligste Sakramente bor og banker det midt iblandt os, her staar dets hellige Vunde aaben for os, her indbyder det os til at drage ind i det og hente Naade og Velsignelse. Føler Du dig ikke hendragen til Tabernaklet, til din Forløser's Hjærte? Her er Naadebrønden, som Profeten forud forkynder med de Ord: »I skulle med Glæde øse Vand af Frelserens Kilder!« — »Er der da

intet Bjærg i Galaad? findes der ingen Læge?» spørger Profeten klagende. Her i Altrets allerhelligste Sakramente er for os det Bjærg, paa hvilket vi kunne finde den helligste Guds- og Næstekjærligheds Balsam; her er Lægen, som ejer det bedste Lægemedel for alle vore Svagheder og Skrøbeligheder, for alle Legemets og Sjælens Onder.

»Ikke jeg mere, men Kristus lever i mig,« udraaber Apostelen fuld af hellig Glæde. Ogsaa i os skal Kristus leve og herske. Ogsaa i os vil han opslaa sin Naadethrone, ogsaa vort Hjærte vil han antænde ved sit Hjærtes glødende Kjærligheds Ild. Derfor er han vor Spise i det allerhelligste Sakramente; her skulle vi nyde hans Kjød og Blod og saaledes nedlægge i os Spiren til vor tilkommende Opstandelse. Ved Kommuniionsbænken skal Forbindelsen med vor Gud naa til hin Fuldendelse, som ikke kan tænkes inderligere herved; Gud i os og vi i Gud for Tid og Evighed.

I det hellige Messeoffer opofrer Jesu Hjærte sig paany til den himmelske Fader for vore og for Alverdens Synder og som et Sonoffer for dem. Lær af Jesu Hjærte i det hellige Messeoffer at eje ret en offervillig Kjærlighed, lær ogsaa her at føre et Offerliv, lær at bære og at taale.

»Det er min Glæde at bo iblandt Menneskenes Børn.« Se her, hvorledes vor guddommelige Frelser længes efter at forene sig med os i dette hellige Kjærlighedsmaaltid og at skjænke os sine Naadegaver og sin Fred. Vil Du da ikke tilfredsstille denne det guddommelige Hjærtes Længsel? Det vil være et eneste Hjærte med dig, og Du, Du vægrer dig?

»Se, dette Hjærte, som har elsket Menneskene saa højt; som Løn derfor modtager jeg af de Fleste kun Utaknemlighed.« Skal Frelseren ogsaa klage over din Utaknemlighed, over din Ligegyldighed og Lunkenhed? Det vilde være en grusom Mangel paa Kjærlighed overfor din Forløser's Hjærte, som elsker dig med en saa glødende Kjærlighed.

Dvæl gjerne foran Jesu Hjærte i Tabernaklet, søg Trøst og Fred hos det, naar Verden og Menneskene have forladt dig. Naar Livets bidende Storme fare hen over dig, naar

dit Mod vil synke og Du selv bliver forsagt, saa il til Jesu Hjærte, og Du vil der finde Fred og Lys og Hvile, og Lidenskabernes rasende Bølger ville lægge sig.

Min kjære Læser! Hvad foretog den menneskevordne Gudssøn sig i Løbet af de treogtredivte Aar, han levede her paa Jorden? »Han gik omkring og gjorde vel,« siger den h. Skrift. Han helbredte de Syge, han bespiste de Hungrige, han opvakte de Døde til Livet, han velsignede Børnene, han trøstede de Bedrøvede, han tilgav Synderne. —

Den samme Frelser fortsætter sit jordiske Liv, skjult under Brødets Skikkelse, i Altrets allerhelligste Sakramente. Hvad foretager han sig da hist i Tabernaklet? Han opfylder det Løfte, han har givet: »Kommer til mig Alle, som ere mødige og besværede; jeg vil vederkvæge Eder.« Hvad Jesus har foretaget sig i sit jordiske, det vil han ogsaa fortsætte i sit eucharistiske Liv: »Han vil være for os en Fader, Moder, Broder, Ven og Hjælper.« Du ved det, kjære Læser, og Du skulde ikke ile hen til din Frelser, Du skulde ikke tilbede ham, elske ham, bede til ham?

Kanonisationen den 24. Maj.

—o—

Fra Rom skrives der til os: Det er umuligt at beskrive det Indtryk, som Festen paa Himmelfartsdagen i Peterskirken har fremkaldt i de mange Tusinders Hjærter. Enhver, som aldrig har bivaanet de pavelige Funktioner, som ikke kjender Peterskirken, som aldrig har set den store Plads foran Kirken, kan ikke gjøre sig nogen Idé om, hvad der paa den Dag fandt Sted i Rom. Himmelfartsdagen alene er tilstrækkelig til at bringe hine Personer til Tavshed, som for ikke længe siden i Bladene jublede over det hellige Aars Fiasko. Frimureriet og Liberalismen kunne arbejde, saameget de ville, paa at udrydde den religiøse Følelse af Befolkningens Hjærter, naar det drejer sig om en pavelig Funktion, faar den ægte

Romer nyt Liv og han mindes hin lykkelige Tid, i hvilken han forhen befandt sig. Det er tilstrækkeligt at lægge Mærke til den Hast, hvormed det romerske Folk iler til Peterskirken, saa ofte den h. Fader viser sig, for at blive overbevist om, at det romerske Folk endnu den Dag i Dag ligesom forhen hænger ved Kristi Statholder. Paa Himmelfartsdagen saa det ud, som om hele Verden var ilet til St. Peter. Allerede i de første Morgentimer var den store Petersplads overfyldt af Fremmede. Alle Sprog og alle Dragter vare repræsenterede. Mange havde endog tilbragt Natten paa Peterspladsen. Næppe havde Solen vist sig paa Firmamentet, førend man saa et sandt Menneskehav strømme til Vatikanet.

Endeløse Rækker af Drosker, Herskabsvogne, Omnibusser og Sporvogne gennemkrydsede de til Vatikanet førende Gader; imellem dem bevægede sig Tusinder og atter Tusinder af Fodgængere. Det var et Syn, som kun Rom alene, den katholske Verdens Hovedstad, kan frembyde. Sporvognsselskabet havde fra Kl. 6 Morgen sat 64 Vogne i Gang, for at befordre Mængden til Peterspladsen. Disse bragte hvert Kvarter henved 3000 Personer til Pladsen. Kl. 7, da Kirken blev aabnet, befandt der sig allerede paa Peterspladsen over 40,000 Mennesker, som ligefrem stormede Kirken.

Inde i selve Kirken havde de saak. »Sanpietrini« (Kirkens faste Arbejdere) allerede Kl. 4^{1/2} begyndt med at tænde Voxlysene, hvis Antal beløb sig til henved 12,000. Kirkens Indre frembød et overraskende Syn. Oprindeligt havde Arkitekten for Kirkens Udsmykning i Anledning af Kanonisationen, Hr. *Constantin Sneider*, tænkt paa at lade hele Kirken oplyse ved Hjælp af *elektrisk* Lys. Dette lod sig dog ikke udføre af Mangel paa den fornødne elektriske Kraft. Man indskrænkede sig da til, ved Hjælp af en Ledning fra Vatikanets elektriske Lysstation, at oplyse paa en dekorativ Maade Kirkens mægtige Kor med elektriske Glødelamper. Der blev benyttet henved 800 saadanne Lamper af forskjellig Lysstyrke. Ovenover Berninis store Baldakin, som paa fire mægtige, snoede Søjler hæver sig over Apostelfyrsternes Grav og Høj-

altret straaledes saaledes omkring et stort Maleri, som forestillede den allerhelligste Treenighed, en Krans af femten store Stjærner, som hver vare dannede af 12 mindre Glødelamper og en større og kraftigerere lysende Lampe i Midten. I den store Forhal var der oprejst flere Tribuner. Af Forsigtighedshensyn var der indlagt i Kirkens Indre en særegen Vandledning med fire Atmosfæres Tryk. Bag den pavelige Trone var opstillet en stor Sprøjte, og mange andre mindre Sprøjter vare opstillede i de forskjellige Sidekapeller. Ligeledes fandtes der 6 Lægevagtstationer i Kirken under Professor Lapponis Ledelse. Det pavelige Gendarmeri og Vatikanets Brandkorps i Galauniform holdt Vagt og Orden i Kirken.

Imidlertid dannede Processionen sig i Vatikanet. Den bestod af Kardinalerne med Messehagler og hvide Damastmithraer, Patriarkerne, Ærkebiskopperne og Biskopperne i Pluviale og Mithraer af hvid Silke; dernæst Vatikanets øvrige Gejstlige, Domkapitlerne ved de forskjellige Basilikaer, Roms Sognepræster, Seminaristerne og Ordensgejstligheden. Kl. 8 forlod den h. Fader sine Værelser, for i det Sixtinske Kapels Sakristi at iføre sig det pavelige Ornat og den tredobbelte pavelige Krone »Tiaraen«. Saa istemtes »Ave maris stella« og man begav sig ind i det Sixtinske Kapel, hvor Kardinal Massella overrakte Paven de sædvanlige tre Lys. Fra det Sixtinske Kapel gik Toget til det nærliggende Paulinske Kapel, hvor den h. Fader bad en Tidlang foran det udstillede allerhelligste Sakramente. Derefter besteg Leo XIII. den pavelige Bærestol, det saak. »Sedia gestatoria«, og Processionen satte sig i Bevægelse. I Spidsen for Toget blev baaret to store Bannere med Billeder af de to nye Hellige i overnaturlig Størrelse. Kl. 9¹/₄ naede Processionen Peterskirken, ved hvis Indgang Domkapitlet tog imod Paven, som udtrykkelig havde forbudt alle Tilraab og Haandklap.

Ved Synet af den ærværdige Olding udbredte der sig en dyb Rørelse over hele Mængden, som med Taarer i Øjnene saa op til ham. Fra Tid til anden opløftede Leo XIII.

smilende Haanden til Velsignelse. Tillige hørte man fra Kirkens Galleri Lyden af de ældgamle Sølvtrumpeter. Da den h. Fader havde naaet Midten af Templet, var det ikke mere muligt at undertrykke Jubelen og Rørelsen blandt Mængden, og stormende »Evviva il Papa« lød gennem Kirken. Efter at være naaet hen til Altret, som er oprejst over Apostelfyrsternes Grav, forlod Paven Bærestolen og knælede en Tidlang ned i Bøn foran Altret og besteg saa den pavelige Throne. Saa foretoges de forskjellige rituelle Handlinger, som ledsage en Helgenerklæring. Til Slutning istemtes »*Te Deum*« med Versiklen: »*Orate pro nobis, Sancti Rita et Johannes, Allchaja!*« Efter *Te Deum* blev »Confiteor« bedet med Tilføjelse af begge de nye Helgeners Navne.

Saa begyndte den h. Messe, som Kardinal Oreglia frembar. Ved Offertorium ofredes der de ved en Kanonisation brugelige Gaver til den h. Fader. De bestaa af forskjellige Lys, af hvilke de store veje 60 romerske Pund, de mindre 12 Pund. Tillige ofres Brød, Vin og Vand, en Nattergal, Turtelduer, andre Duer og forskjellige andre Fugle. Denne Ofring er ældgammel i Kirken og har følgende symbolske Betydning: Lyset, Kristus født som Menneske af Jomfru Maria; Nattergalen, Kristi Guddommelighed, den skal hentyde til, at de nye Hellige bestræbte sig for at nærme sig stedse mere og mere til Gud; Brødet betyder den Spise, som Sjælen faar ved Udøvelsen af Dyder; Vinen, den helliggjørende Naade; Vandet, Daabens h. Sakramente; Turtelduen, Troska-ben i Guds Tjeneste; Duerne, Freden og Kjærligheden, og ligesom Duen forkyndte Syndflodens Afslutning, saaledes have ogsaa de Hellige forladt denne Verden, for at finde Hvile i den evige Hviles Skjød. De andre Fugle symbolisere de Helliges Længsel efter Himlen.

Efter Ofringen sang to Kor, et af 130 Sangere i Nærheden af Altret, og et andet af 180 Drengene oppe i Kirkens Kuppel, Salmen »*Cantate Dominum*«.

Efter den h. Messe meddelte den 90aarige Pave, som

med en utrolig Energi havde deltaget i den lange Gudstjeneste fra Kl. 8 Morgen til Kl. 1 Eftermiddag den højtidelige pavelige Velsignelse. Saa besteg han atter »la Sedia« og vendte tilbage til Vatikanet tillige med Processionen. Denne Gang var det en Umulighed at undertrykke Begejstringen, Tusinder af Stemmer hørtes i forskellige Tungemaal, der viftedes med Lommetørklæder, Mængdens Jubelraab vilde ikke høre op.

Enhver, som har overværet Højtideligheden, vil aldrig glemme Indtrykket; navnlig var Processionen gribende; 33 Kardinaler og 250 Biskopper havde taget Del i den. Overvældende var Synet af Peterspladsen. Blandt Pilgrimmene vare 10,000 Franskmænd, 4000 Tyskere, 600 Spaniere, 5270 fra Abruzzerne, 500 fra Umbrien, 1870 fra Markerne, 700 fra Sardinien, 2000 fra Ligurien, 200 fra Piemont, 8800 fra Italiens sydlige Provinser, 400 fra Jerusalem, 1150 Portugisere og flere Tusinde, som havde foretaget Rejsen til Rom privat. I Kirken vare 55,000 Mennesker tilstede under Gudstjenesten.

Om Aftenen var Peterkirkens Facade, Kuplen og Kolonnaderne, saavel som et stort Antal Huse illuminerede, og ovenover Peterskirkens Tusinder af Lys og Lamper straaede Aftenstjernen i den klareste Glands. Henimod Kl. 9 om Aftenen vare henved 200,000 Mennesker tilstede paa Peterspladsen.

* * *

Størstedelen af Kanonisationerne, som have fundet Sted i Rom, ere blevne fejrede i Peterskirken, men ogsaa i andre Basilikaer og Kirker i Rom er der bleven foretaget mere eller mindre højtidelige Kanonisationer, og lignende rituelle Handlinger ere ogsaa blevne fejrede paa andre Steder, naar Paverne residerede udenfor Rom. Kanonisationerne, om hvis højtidelige Afholdelse man bar bestemte Vidnesbyrd, beløbe sig indtil i Dag til 195. Den første blev fejret under Pave Johannes XVI's Pontifikat, idet denne Pave i Aaret 993 højtidelig kanoniserede St. Uldarik og St. Arduin. Sjældne ere

de Paver, som naaede tre højtidelige Kanonisationer under deres Pontifikat; endnu sjældnere de Paver, som højtideligholdt flere end tre. Alexander III. fejrede 4 højtidelige Helgenerklæringer; Honorius III. og Gregor IX. fejrede 5; Innocens III. og Cölestin III. hver 6. Den sidste Kanonisation, som fandt Sted i det forrige Aarhundrede, blev fuldbyrdet af Pave Klemens XIII. i Aaret 1767, ved hvilken Lejlighed kanoniseredes bl. Andre: Johannes af Kent, Josef af Calasanzio, Josef af Cupertino, Hieronymus Æmiliani, Serafin af Montegrannaro og Franciska Frèmiot de Chantal; Pius VI. fejrede ikke en eneste Kanonisation, trods sit lange Pontifikat, som varede næsten 25 Aar.

Efter at 40 Aar vare henrundne siden den sidste højtidelige Kanonisation, fejrede hans Efterfølger Pius VII. en saadan Fest i 1807, ved hvilken Lejlighed kanoniseredes Frants af Carraciolo, Benedikt, Filadelfo, Angela Merici, Colletta Boilet og Hyacintha Marescotti. 32 Aar senere fejrede Pave Gregor XVI. en lignende Højtidelighed og kanoniserede i 1839 Alfons Maria af Lignori, Frants af Hieronymo, Johannes af Korset, Pacifico di San Severino og Veronika Juliani.

Under Pius IXs lange Pontifikat fejredes kun to højtidelige Kanonisationer. Den første paa Pintsefesten 1862, da Martyrerne Michael de Santis, Paul Michi og Lidelsesfæller af Jesuiterordenen, Baptista og Lidelsesfæller af Franciskanerordenen kanoniseredes. Den anden fejredes den 26 Juni 1867 i Anledning af det 18de Centenarium til Minde om Apostlen Petri Martyrdød i Rom. Ved denne Festlighed vare 24 Kardinaler og henved 450 Biskopper fra alle Jordens Egne tilligemed henved 100,000 Fremmede tilstede; kanoniserede bleve Johannes Kuncewicz, Peter Arbues, Nikolaj Pichi, og Lidelsefæller, Martyrer i Gorcum i Holland, Paul af Korset, Maria Franciska af de fem Vunder, og Germana Cousin.

Endelig har Pave Leo XIII. foretaget fire højtidelige Kanonisationer — et saare sjældent Tilfælde i de romerske

Biskoppers Historie. De to første Kanonisationer fejredes i den saak. Benediktions-Aula ovenover Forhallen til Peterskirken, nemlig i 1881, da Johannes Baptista de Rossi, Laurentius af Brindisi, Benedikt Josef Labre og Klara af Montefalcone kanoniseredes, og i 1888, da Bonfiglio og hans syv Medgrundlæggere af Serviterordenen, og Jesuiterne Peter Claver, Johannes Berckmanns og Alfons Rodriguez kanoniseredes.

Den sidste højtidelige Kanonisation, som fejredes af Leo XIII., fandt Sted for tre Aar siden, den 27 Maj, Kristi Himmelfartsdag, 1897; kanoniserede bleve Barnabiterordenens Grundlægger Antonius Maria Zaccaria og Peter Fourier. Tusinder af Pilgrimme vare dengang tilstede i Peterskirken ligesom paa Himmelfartsdagen i Aar, da Johannes Baptista de la Salle og Rita da Cascia bleve kanoniserede.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

Da de vare naaede derop tændte Ambrosius sit Voxlys ved Ledsagerens Fakkell, og de gik derpaa videre ad en lang og snever Gang. Paa begge Sider af denne fandtes Grave, Hvilesteder baade for Voxne og Børn, som enten vare satte ved Siden af eller oven over hverandre. Hist og her var der ogsaa hugget Nischegrave ind i den brune Stenmasse, og disse vare prydede med Billeder. Rundt omkring var der Smaagange, der snart drejede tilhøjre og snart tilvenstre og endte — ja hvem kunde vel sige hvor langt borte — i et uigennemtrængeligt Mørke.

Jo længere Graveren kom frem, desto hurtigere gik han, og Ambrosius, som følte sig urolig og opfyldt af en hemmelig Anelse, mærkede sig enkelte Indskrifter eller Billeder paa Gravenes Marmorplader. Hvor Vejen bøjede af

i en ny Retning, lagde han ogsaa i Forbifarten Mærke til enkelte Kendetegn ved de forskellige Drejninger.

Endelig syntes han at kunne høre Sang langt borte: Nu maatte han da snart være naaet til Enden af sin uhyggelige Vandring.

Men saa slog Graveren pludselig sin Begfakkel tilhøjre og og tilvenstre mod Sidevæggene i den smalle Gang, saa Gnisterne fløj rundt omkring ham, — i næste Øjeblik saa Ambrosius Faklen forsvinde i en Afgrund, — og førend han fattede, hvad det skulde betyde, var hans Fører forsvunden. — —

Det varede noget inden Ambrosius blev klar over sin øjeblikkelige Stilling; saa udstødte han en gyselig Ed over saaledes at være bleven narret af den elendige Karl. Men der var intet andet at gøre end hurtigst muligt at finde tilbage til Udgangen.

Idet Ambrosius nu med Lyset i Hånden vendte sig om for at gaa tilbage, hørte han pludselig Sang, som syntes at komme fra hin Afgrund. Han standsede og nærmede sig Aabningen, der saa ud som Overdelen af en Brønd; Graverens Fakkel laa endnu brændende længere nede paa Bunden, men dens Skin oplyste kun Gravstene. Der maatte altsaa findes et andet og endnu dybere liggende Galleri i denne Dødingestad.

Sangen lød temmelig nær ved hans Øren: det var en simpel, alvorlig og højtidelig Melodi, som afvekslende blev sunget af et Dobbeltkor.

Ambrosius bøjede sig ned over Aabningen og lyttede; han kunde tydeligt forstaa Ordene:

»*Adstiterunt reges terræ et principes convenerunt in unum adversus Dominum et adversus Christum ejus.* Jordens Konger rejse sig, og Fyrsterne raadslaa tilsammen imod Herren og imod hans Salvede . . . . . *Qui habitat in coelis irridebit eos et Dominus subsannabit eos.* Han, som boer i Himlene, ler ad dem, og Herren spotter over dem. . . . . *Dabo tibi gentes hæreditatem tuam, et*

possessionem tuam terminos terræ. Jeg vil give Dig Hedningerne til Arvelod og Jordens Grændser til din Ejendom.«

Dette var Stropher af Kong Davids anden Salme, som her paa dette Sted havde noget forunderligt gribende ved sig, da de bleve sungne nede i Jordens Dyb midt imellem Gravene af de til Døden indviede Kristne, hvem Loven havde gjort fredløse. Ogsaa paa Ambrosius gjorde Sangen et dybt Indtryk. I et Par Sætninger var her sammenfattet den Kirkes Historie, som, urokkelig i Troen paa Herren og fuld af Fortrøstning, trods den blodige Forfølgelse og Trængsel, i Aanden skuede Sejrens Dag, da de romerske Imperators Rige, ja endnu mere, da hele Jordens Kreds, skulde knæle foran den Korsfæstedes Fod.

Nu hørte Sangen pludselig op.

Graveren var ad en Omvej kommen ned i de Troendes Forsamling, og havde fortalt dem om den Person, der lumskelig havde sneget sig ind til dem.

Kort efter saa Ambrosius, ved Skinnet af den paa Bunden af Afgrunden endnu brændende Fakkell og idet han kiggede ud over den tragtformede Aabning, en Del Mænd og Kvinder drage forbi Aabningen. En af Mændene tog Faklen og kastede den ind i en anden Gang; men den lille Lampe, som mange af de Kristne bar, for at finde Vej i Mørket, gjorde det muligt for ham at se, hvormange de omtrent vare: henimod halvtredsindstyve Personer, — men det var ham en fuldstændig Umulighed at skeldne deres Ansigter.

Blandt dem, som sidst gik forbi, var der to Kvinder, som talte ivrigt med hinanden.

»Jeg beder Dig,« sagde den Ene med en ungdommelig Stemme, idet hun blev staaende nogle Øjeblikke lige under hin Aabning og tog sin Ledsagerinde i Haanden, »jeg beder Dig, elskede Lucina, tænk paa mig i dinne Bønner. En indre Følelse siger mig, at det er den sidste Højtid, jeg kommer til at overvære.«

»Kendte Ambrosius ikke denne Stemme? Han bøjede sig saa langt ud, som han vel kunde, og lyttede med spændt Opmærksomhed.

»Mit kære Barn,« sagde den Ældre, »hvor kan Du dog tale saaledes? Vi maa ganske vist nu hver Dag være belavede paa at blive kaldte til Martyriet, og jeg ved, at Du, kæreste Soteris, urokkelig vil bekende Jesu Navn. Men Du maa jo dog kunne undgaa de kejserlige Spioners Øjne, saa tilbagetrækkent, som Du lever i dit Palads paa den anden Side af Tiberen.«

Nu gik begge Damerne videre, saa Ambrosius ikke mere kunde høre, hvad Jomfruen sagde. Men nu var han idetmindste selv bleven overbevist om, at Soteris var en Kristen. — —

Nu stod Tribunen ganske alene midt imellem alle Graverne; Alt var dødsstille omkring ham; han vidste ikke, hvor han var og, skønt han var modig, løb det ham dog koldt ned ad Ryggen. Men som Soldat var han vant til Vanskeligheder og derfor samlede han hele sin Aandsnærværelse for at bevare sin Koldblodighed og Fatning. Derpaa gav han sig til at lede efter Udgangen.*)

Men Graveren var gaaet saa hurtigt paa det sidste Stykke Vej, at Ambrosius næsten ingen Tid havde faaet til at mærke sig de forskellige Indskrifter; — raadvild stod han derfor stille ved den første Korsvej, uden at vide, hvorhen han skulde rette sine Skridt.

Han forsøgte nu at trænge ind i den Gang, som han troede var den rette; men efter at have gaaet nogle Skridt, opdagede han, at den var kastet fuldstændigt til. Saa gik han i den modsatte Retning, men blev ogsaa her snart overbevist om, at han var gaaet fejl.

Ambrosius standsede nogle Øjeblikke og anstrengte sig for at samle sine Tanker. Saa gjorde han forskellige Mær-

---

*) Gangene i Katakomberne vare lagte paa en saadan Maade, at det næsten var umuligt for en Uindviet at finde ud af dem igen.

ker i Væggene for at han kunde se, hvor han allerede havde været, og efter i lang Tid at have søgt frem og tilbage, opdagede han endelig til sin store Glæde en Del Indskrifter langs med Væggene, som han atter kunde huske.

Men nu var hans Lys ogsaa lige ved at gaa ud, og han tænkte med Forfærdelse paa det Øjeblik, da han vilde komme til at staa i fuldstændigt Mørke.

Paa samme Tid kom han til at tænke paa, hvad han i sin Barndom havde hørt af sin Amme om de Kristnes Trolddomskunster. Hans Bryst snørrede sig sammen paa Grund af den Stilhed, der herskede rundt omkring ham og ved Tanken om sin Forladthed midt imellem alle de Døde; Luften, der fandtes i Gangene var trykkende. Hans Mod svandt, og den kolde Sved randt ned ad hans Pande. Hans Knæ begyndte at vakle og han maatte støtte sig nogle Øjeblikke mod Væggen.

»Hah!« stønnede han, »skal jeg dø her som en Hund?«

Idet han saaledes stirrede hen for sig, faldt hans Øjne paa Indskriften paa en Gravsten ligeoverfor ham, og han læste uvilkaarligt Ordene:

COELI TIBI PATENT VIVES IN PACE.

»Himlene ere aabne for Dig. Du skal leve i Fred.«

Ved Siden af denne Indskrift stod der paa en anden Gravsten over et Barn følgende Indskrift:

*VICTOR DVLCIS ANIMA INNOCENS VIVAS
INTER SANCTOS ET IVSTOS ET IN ORA-
TIONIBVS TVIS PETAS PRO NOBIS.*

»Victor, Du elskelige, uskyldige Sjæl, gid Du må leve blandt alle de Hellige og Retfærdige, og bed for os i dine Bønner.«

Denne Fred over de Døde, og hans egen Dødsangst — denne Forbindelse mellem Levende og Døde — og han selv levende her midt imellem de Døde, langt borte fra alle Levende!

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Anden Pintsedag meddelte den højærværdigste Biskop *von Euch* efter den højtidelige Prælætmesse Kl. 8 *Konfirmationens* eller *Firmelsens hellige Sakramente* til 40 voxne Konvertiter i St. Ansgars Kirke. Før Sakramentets Meddelelse, som fuldbyrdes ved Haandpaalægelse, Salvelse og Bøn, prædikede Biskoppen for de Forsamlede, som fyldte Kirken til sidste P'ads.

— Det store Byggeforetagende ved *St. Josefs Hospital* skrider flinkt og rask fremad, og, saafremt der ikke indtræffer uforudsete Vanskeligheder, haaber man at kunne bringe Bygningen under Tag til Efteraaret. Ydremurene, som i flere Alens Højde fra Gadelinien beklædes med store Granitblokke, gjøre et overordentlig solidt Indtryk.

Amerika. Ærkebiskoppen af New York, Dr. *Corrigan*, har for nylig udsendt en Hyrdeskrivelse, hvori han giver en meget tilfredsstillende Beretning om de Fremskridt, som hans Diøces har gjort i de sidste 10 Aar. Den romersk-katholske Befolkning i Bispedømmet New York beløber sig nu til 1,200,000 Sjæle, og i det ovennævnte Tidsrum ere 27 nye Menigheder opstaaede, medens tillige oprettedes 250 Kirker, Hospitaler, Skoler, Klostre og andre kirkelige og humane Institutioner. I det sidste Aar uddeltes 3,190,430 hellige Kommunioner. Af disse og flere lignende Oplysninger i Hyrdebrevet fremgaar, at Katholicismen i Bispedømmet New York kan glæde sig ved en solid og stadig Fremgang.

Østerrig. Ved *Komunal-Valgene* i Wien have Katholikerne opnaaet en herlig Sejr. Der valgtes 42 Katholiker eller Kristelig-Sociale og kun 4 Liberale. Valgene fandt denne Gang Sted efter den nye Valglov, ved hvilken Vælgernes Antal er bleven forøget med en Halvdel mere end de tidligere Stemmeberettigede. Resultatet af Valget betyder Liberalismens fuldstændige Nederlag; man kan derfor forestille sig den jødisk-liberale Presses Ramaskrig.

Rom. I Søndags fejredes den højtidelige *Saligerklæring* i Henseende til 77 *Martyrer* i Tonkin og Cochinchina. Som paa Himmelfartsdagen begav Paven sig ogsaa ved denne Lejlighed i festligt Tog til Kirken, for at ære de salige Martyrer i den glimrende oplyste Kirke. 30,000 Adgangskort vare blevne uddelte. Pave Leo XIII., som stadig glæder sig ved et godt Helbred, trods de 90 Aar, gør ved sin sjældne Energi, som trods baade Sygdom og Død, mange yngre og raskere Mænd til Skamme?

Kina. Til »Times« meldes fra Peking, at *Boxernes Sekt*, som er meget fjendlig sindet imod alle Fremmede, griber mere og mere om sig og virker i høj Grad foruroligere. I Omegnen halvvejs mellem Pactingsu og Peking har den begaaet svære Udskyelser imod de Kristne, hvis Ejendele ere blevne ødelagte; 73 indfødte Kristne, blandt hvilke Kvinder og Børn, bleve myrdede, mange iblandt dem bleve endog levende brændte. De katholske Missionærer erklære, at det er *den alvorligste Kristenforfølgelse*, som er opstaaet siden mange Aar. Ifølge de seneste Telegrammer vinder Sekten stadig Fremgang, plyndrende og brændende paa sin Vej, og skal endog true selve Kinas Hovedstad Peking.

Stockholm. I Tilslutning til vor tidligere Meddelelse om *den katholske Haandværkerforenings Aarsfest* i Stockholm kunne vi efter »Der Gesellenfreund« endnu meddele, at Foreningen, hvis Formue er 13,558 Kr. 64 Øre, og som ifjor talte 48 stadige Medlemmer, ogsaa har en *Sygekasse*, som ifjor havde 208 Kr. 91 Øre i Overskud og hvis Kapital beløb sig til 3684 Kr. 73 Øre. I *Sparekassen* indestod ved forrige Aars Slutning 10,295 Kr. 61 Øre. I November besluttede Foreningen ved et aarligt Extra-Bidrag at stifte *en evig Messe* for Foreningens afdøde Medlemmer og Velgørere.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt **Smede- og Maskinarbejde** udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**,
134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade.

Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Orgel. Et godt, smukt Orgel-Harmonium med 9 Register, Fod- og Knæpedaler, Værdi 350 Kr., kan faas tilkøbs for 200 Kr. Har kun været benyttet et Par Aar. Man henvender sig til Hr. Tømrermester Weidele, Bredgade 67, eller Bogtrykker Mohn, St. Kongensgade 31.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 10. Juni. Den allerhelligste Treenighedsfest eller Trinitatis Søndag. — 11. M. Barnabas, Apostel. — 12. Ti. Johannes af San Facundo, Bekender. — 13. O. Antonius af Padua, Bekender.

Torsdag den 14. Juni. Kristi Legems Fest. Befalet Festdag, som forpligter til Bivaanelse af den h. Messe. I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 8 stille Messe; Kl. 10 **Procession** og **Pontifikalmesse**; — Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken. — **Hele Oktaven** igennem holdes hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Festandagt. — 15. F. Bonifacius, Martyr og Biskop. — 16. L. Oktavdag.

Søndag den 17. Juni. 2. Søndag e. Pintse.

Mødreforeningen holder Møde **Søndag den 10. Juni Kl. 3** Efterm. i St. Josefs-Søstrenes Huskapel paa Toldbodvejen 14.

Valg af en Menighedsforstander og en Suppleant finder Sted i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G. **Søndag den 10. Juni Kl. 11 $\frac{1}{2}$** , efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse hver **Fredag Kl. 4—5** foran det udstillede Allerhelligste.

Gudstjeneste, Prædiken og Foredrag i Ringsted **Søndag den 17. Juni.** Kl. 9 Messe med Prædiken; Kl. 4 Efterm. Foredrag i Hotel „Casino“.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion **Søndag den 17. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$** i Jesu Hjærte Kirke.

Jesu Hjærte Kirke. Kristi Legemsfest: Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Festandagt. — Hver Aften i Oktaven Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Sakramentsandagt.

Søndag i Oktaven Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Festandagt med Prædiken og Procession.

 Katholske Familier, som bo paa **Landet** og som kunde have Lyst til at glæde og gavne en eller anden af vore Skolebørn, ved at skænke det Ophold paa Landet i Ferien, bedes meddele Adresse og nærmere Betingelser til Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, højærv. Hr. Pastor Braun.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 24.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 24.

Søndagen den 17. Juni.

1900.

Indhold: Frederik Leopold Stolberg. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Bekendtgørelser.

Frederik Leopold Stolberg.

— 0 —

Den 20. ds. vil der i Münster finde en sjælden Højtidelighed Sted; flere Hundrede Medlemmer af den grevelige Familie Stolberg ville paa denne Dag samles for i Fællesskab at fejre 100-Aarsdagen efter den Mands Conversion, fra hvilken de alle nedstamme, den som literair og religiøs Forfatter bekendte *Frederik Leopold, Greve til Stolberg*. I Aledning af den nær forestaaende Mindedag indeholde de udenlandske Tidsskrifter længere og kortere Artikler; det vil sikkert ogsaa være af Interesse for Katholikerne her i Landet at høre lidt om denne fremragende Mands Conversion, ogsaa af den Grund, at han og hans Familie har været knyttet til vort Fædreland paa mere end een Maade. Frederik Leopolds Fader var nemlig ansat ved Dronning *Sophie*

Magdalens Hof som Hofmarskal og var et ivrigt Medlem af den intelligente Kreds, der med *Bernstorff* i Spidsen virkede ved Hove for Bondestandens Frigørelse og Stavnbaandets Ophævelse; som en Tak for dette Arbejde i Frihedens Tjeneste have danske Bønder sat ham en Statue i Nærheden af det kgl. Slot i Hørsholm. Frederik Leopold selv nød, forinden han vendte tilbage til den katholske Kirke, en ualmindelig Anseelse i de religiøse Kredse her i Landet; ja saa stor var den, at *Grundtvig* i sine yngre Dage saa i Stolberg den Mand, der skulde befri Lutherdommen fra Rationalismens Farsot og raade Bod paa den dybt følte Mangel paa Liv og Enhed, der herskede indenfor de lutherske Landskirker; som Vidnesbyrd om denne sin store Agtelse for Stolberg og som Udtryk for de Forventninger, han satte til ham, forfattede Grundtvig endog et Digt paa tysk til hans Ære.

I denne Forbindelse meddele vi, at *vor højærværdigste Biskop*, der i sine Studieaar har opholdt sig i længere Tid i den Stolberg'ske Familie og har virket som gejstlig Lærer for mange af dens Medlemmer, netop i disse Dage agter at afrejse til Münster for at tage Del i denne sjældne og stemningsfulde Familiefest.

Om Frederik Leopolds Levned har Tysklands berømte Historieskriver *Janssen* skrevet et Værk i to Bind, i hvilket han næsten udelukkende benytter sig af hans Breve for at belyse hans indre Tanke- og Følelsesliv; disse Breve fra og til Stolberg ere ogsaa her blevne særligt benyttede, idet der her er forsøgt at give et Billede af ham i Tiden omkring hans Conversion.

Denne Conversion, der altsaa fandt Sted i Aaret 1800, blev af Alle anset som en meget vigtig Begivenhed; selv fra protestantisk Side bliver den ofte betegnet som en af den Tids mest opsigtsvækkende Tildragelser; saaledes skriver *Friedrich v. Schlegel* mange Aar forud for sin egen Conversion: »Stolbergs Conversion var for hele Tyskland en offentlig Begivenhed, noget der berørte enhver, som nærede

Interesse for de højere Spørgsmaal vedrørende Kirke og Stat. Hvad der særligt giver denne Tildragelse sin Betydning, er selve den Converteredes ædle Personlighed; hvor forskelligt nemlig Udtalelserne og Dommene over hans Skridt end faldt, saa var der dog ingen, — bortset selvfølgelig fra indædte Fanatikere. — der tvivlede om, at det jo sikkert var foretaget af ren og skær Overbevisning.«

For at kunne forstaa dette fuldtud, maa man erindre, hvilken bedrøvelig Stilling den katholske Kirke netop paa denne Tid indtog i Tyskland. Overalt blev Kirken forfulgt saavel offentligt som hemmeligt; Biskopperne og Præsterne vare henviste til at leve af de Troendes Almisser; det kirkelige Liv truede med at sygne hen under Statens jærnharde Politihand, hvorfor ogsaa alle de fritænkeriske Aander med Goethe og Herder i Spidsen lovede sig selv snart at skulle blive Vidner til Kirkens endelige Forfald og Undergang. — Under disse Forhold forstaaer man disse Mænds maalløse Forbavselse og Bestyrtelse, idet de tværtimod blive Vidne til, at en af Tysklands mest ansete Digtere og Forfattere, en personlig Ven af Goethe og Klopstock, en Mand, der nød ualmindelig Agtelse dels paa Grund af sin Slægts høje Adel, dels paa Grund af de ansete Stillinger, som han havde indtaget ved forskellige Hoffer, og endelig ikke mindst paa Grund af sin Lærdom og gennemnoble Karakter, at en saadan Personlighed erklærede paa det bestemteste, at han vilde leve og dø som en ydmyg Søn af den forfulgte katholske Kirke!

Hvad har da altsaa bevæget Stolberg til at gøre dette betydningsfulde Skridt? Sikkert hverken Politik eller andre dadelværdige Motiver. *Goethe* selv giver Stolberg det Skudsmaal: »I ham fandtes Menneskeheden hele Fylde.« Statsmanden *Nicolovius* taler om Stolbergs »kongelige Sjæl« og forsikrer om sig selv, at »det ikke er den Kærlighed, der gør blind, men den, som skærper Synet,« der faar ham til at erklære, at »Naturen sjældent skaber slige ophøjede Aander.«

Da Stolberg efter længere Tids Forsken havde overbevist sig om den katholske Kirkes fulde og absolute Overensstemmelse med den aabenbarede Sandhed, sluttede han sig ogsaa til den uden at tøve eller vakle. I Aaret 1793 tiltraadte han Embedet som Regeringspræsident i Eutin; om denne Periode, der varede til hans Conversion 7 Aar senere, skriver hans Hustru til en af deres Døtre: »Midt under et uroligt og virksomt Livs mangfoldige Sysler forskede Din Fader uafadeligt efter Sandheden; han læste, han bad til Gud om Oplysning, og der gik aldrig den Dag, at vi ikke havde underholdt os med hinanden angaaende dette Spørgsmaal. Det var i Aaret 1793, at vi ved at læse en af Fènèlons Prædikener for første Gang fik en klar Opfattelse af den af Kristus indstiftede Kirke og samtidig dermed den Erkendelse, at det er enhver Kristens uafviselige Pligt at slutte sig til den, hvormeget det end monne koste ham.«

Den 7. Juli 1799 skrev Stolberg om sig selv: »Min Uro er stor, og jeg smægter efter Sandhed og bæver for mit Hjertes Udflugter og Indgivelser; dog det ved Gud, at jeg ofte beder ham om hans Oplysning, fordi jeg indser, at jeg uden ham aldrig vil kunne finde ud af den aandelige Labyrinth, hvori jeg befinder mig. . . Hvor priser jeg dog hver den salig, der hører til eders store Kirkesamfund, og hvor længes jeg ikke efter selv at eje en lignende Lykke! Jeg kender vel, hvad Kirken lærer, men netop i enkelte af disse Lærestykker finder jeg visse Vanskeligheder, der foreløbig ere store nok til at hindre mig i at aflægge en Bekendelse, som kun den fasteste Overbevisning kan og tør aflægge den. Gid denne Tilstand maatte kaste mig dybere ind i Bønnen, saa vil han, der er os Vejen, Sandheden og Livet, ogsaa forbarme sig over mig. Bed meget for mig.«

Hele den paafølgende Vinter samt Foraaret 1800 beskæftigede Stolberg sig udelukkende med theologiske Studier. Han skriver selv derom: »I Aarets første Maaneder gjorde jeg sammen med min Hustru — under dagligt Studium og fælles Bøn — store Fremskridt i Erkendelsen af

den katholske Læres Sandhed. Studiet af Tridentinerconci-
liet og den romerske Katekismus, sammenlignede med de
protestantiske Læresætninger og deres mangfoldige Omskif-
telser, gjorde et overvældende Indtryk paa os. En mægtig
Indflydelse havde ogsaa Bossuet's »Historie des variations«
paa mig; men endnu kærere blev mig dog denne store
Mands »Exposition de la doctrine catholique«. Denne Bog
spredte hos mig alle de mange Fordomme, som jeg havde
faaet paa Universitetet; for enhver ærlig Protestant vil dette
Skrift sikkert være en udmærket Vejviser. — I Aarets første
Maaneder var det, som om jeg kom til at aande friere, idet
Kirkens Lære om de gode Gerninger pludselig kom til at
staa klart for mig, og jeg selv kom til den Overbevisning,
at den, og den alene er den rigtige, der stemmer med Skrif-
ten. Om ikke andet, saa kunde de katholske Andagtsbøger
med deres Bønner for de Døende og deres andre Bodsbøn-
ner være nok til at overtale mange Protestanter, for hvem
netop denne Lære er den farligste Anstødsten, om, at der
her aldrig kan blive Tale om nogen ydre Værkhellighed.
Jeg priser derimod Guds endeløse Naade, at han har givet
os en Kirke, i hvilken vi ved Frelserens Fortjenester og vor
egen trofaste Medvirken kunne opnaa Tilgivelse for vore
Synder og finde Lindring under alle Livets Smerter.«

Om selve den højtidelige Optagelse, der fandt Sted i
Fyrstinde *Galitzins* Huskapel i Münster, skriver Stolberg.
»Min Sjæl fryder sig for den levende Gud; thi Fuglen har
fundet sin Bolig og Svalen sin Rede for at skjule sine Un-
ger; jeg føler mit Hjerte som et Tempel, i hvilket den tre-
enige Guds Lov stedse burde lyde; thi han har vist Barm-
hertighed imod mig og min Hustru, og han vil ogsaa vise
den imod vore kære Børn.«

Stolbergs Conversion var til ikke ringe Trøst og Op-
muntring for Tysklands forfulgte Katholiker; men man maa
paa den anden Side undre sig over, at ikke flere Protestan-
ter fulgte hans lysende Eksempel; imidlertid vare vel Faa
saa offervillige og sandhedskærlige som Stolberg, desuden.

er jo Naadens Dragelse ligesaa vidunderlig som den personlige Offervillighed; men netop denne Naadens hemmelige Dragen aabenbarer sig saa tydeligt i følgende Linier, som Stolberg senere skrev til sin Ven *Lavater*: »Den mest inderlige Følelse af Trang til at tilhøre en Kirke, der ledes af Guds Aand og derfor er ufejlbar i sin Lære, en Kirke, i hvilken der findes Præster med Fuldmagt til i den evige Ypperstepræsts Navn at beholde eller tilgive Synderne, den Kirke, i hvilken hl. Augustin, Ambrosius, Eneboerne i Ørkenen, hl. Ludvig paa sin Kongetrone, hl. Leo, Catharina, Theresia, Franciscus og Borromæus ere modnede ved den guddommelige Kærligheds varme Straaler til skønne Frugter i Herrens Have; en Kirke, i hvilken Guds Søn ogsaa i vore Dage virker sligé Vidundere, selv om Antikristen truer med saa organiseret og saa frygtelig en Magt; o min Ven og min Broder, en mægtig Følelse af at trænge til en saadan Kirke drog mig med Baand, der vare stærkere end Døden, med Kærlighedens faste Baand. Og jeg føler mig nu saa usigelig lykkelig ved Samfundet med denne Kirke, omend saa uværdig dertil.«

I visse fanatiske Protestanters Øjne betød Stolbergs Overgang til Katholicismen saa omtrent det samme som et aandeligt Selvmord. Blandt dem udmærkede *Voss* sig ved at overøse sin gamle Ven og fordums faderlige Velgører med en sand Syndflod af Forhaanelser i sit Flyveskrift: »Hvorledes er Stolberg bleven en ufri Mand?« Forhaabenligt har Voss ikke kendt, hvad Stolberg allerede rum Tid i Forvejen havde skrevet desangaaende: »Den som er i Besiddelse af Troens Sandhed, han ejer ogsaa den sande Frihed. Den sande Katholik føler sig fri under »Frihedens Lov«, eftersom han ikke underkaster sig nogen anden Rettesnor paa Troens og Aandens Omraade end den, som han føler er trukket af den Helligaand selv. Men hver den derimod, der vil unddrage sig denne Rettesnor og dog være en Kristen, han bliver enten nødt til at underkaste sig menneskelige Læreres Meninger — og hvor forskellige, hvor vaklende

ere de dog ikke i alt, hvad der vedrører det Hellige og Guddommelige — han maa enten underkaste sig en menneskelig Autoritet, som han selv indrømmer kan tage fejl, eller ogsaa fordrister han sig til selv at ville lodde Religionsens Dybder og gaar da frem enten med en uforsvarlig Letsindighed eller med en Stolthed, der ikke er det ringeste bedre, idet han anser sig selv for klogere end al Verdens Lærere.«

Med en vidunderlig Selbeherskelse satte Stolberg sig ud over alt det personlige i disse talrige Angreb. Selv Filosofen *F. H. Jacobi*, der dog fra første Færd havde sluttet sig til Voss og til Stolbergs øvrige Angribere, maatte senere indrømme: »En skønnere Højmodighed, en ædlere Tilbøjelighed til at forglemme sig selv til Trods for endog de mest krænkende Fornærmelser, et større Ædelsind fandt jeg ikke i nogen Mands Hjerte.«

Man kan uden Frygt for Modsigelse paastaa, at for Stolberg begyndte den frodigste Tid af hans Forfattervirksomhed netop fra hans Conversion at regne. *Nicolovius* skrev derom: »Den Fred, som han øste af sin Tro, den Sjælero, der ved den blev hans, den Begejstring, som stedse opfyldte ham, gav hans Aand en saa ejendommelig Styrke, at F. Schlegel med fuld Ret har sagt, at først i Katholicismen fandt Stolberg en fri og kraftig Tilværelse.« Han kastede sig i den første Tid særlig over Forarbejderne til sit glimrende Værk: »Jesu Religions Historie«; dette Skrift, der vidner om en forbavsende Lærdom og en enestaaende Begavelse, har for de fleste af dem, der sammen med Stolberg gjorde Skridtet tilbage til den katholske Kirke, netop været den væsenligste Anledning dertil.

Betegnende for visse Literaturhistorikeres Partiskhed er den Omstændighed, at de end ikke nævne dette Værk ved Navn, medens de derimod skrive Afhandlinger over hver ussel Lap Papir, der er bleven beskrevet af en Goethe eller Lignende; dog overgaar Stolberg i Virkeligheden sin Ven Goethe betydeligt, hvad sand aandelig Storhed angaar.

Vi skyldte derfor den geniale Johannes Janssen Taknemlighed, fordi han atter har kaldt Interessen for Stolberg til Live, ved nemlig at forfatte det fortrinlige Værk, af hvilket nærværende Meddelelser som sagt for Størstedelen ere hentede.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—O—

(Fortsat.)

Pludselig opdagede han en lille Lampe i en Nische ved Siden af en Grav; ved nærmere at undersøge den, fandt han til sin store Glæde, at den endnu var halvfuld af Olie. Saa tændte han den ved sit Lys, der nu var ved at slukkes, tog den med sig og begyndte igen sin Vandring langsomt og forsigtigt for at Luftrækket ikke skulde slukke Lampens lille Flamme.

Nu kjendte han igjen flere og flere af de Gravstene, som han tidligere havde lagt Mærke til, og blev derved overbevist om, at han nærmede sig Udgangen. Her var Billedet, som forestillede en kvindelig Figur, der havde to Lam ved sine Fødder; han havde forhen et Øjeblik tænkt over, hvad det egentlig skulde betyde og saaledes mærket sig det, og nu saa han ogsaa, takket være Guderne, det første Billede han havde betragtet i Nærheden af Indgangen, nemlig en gammel Mand med en tam Fugl.*)

»Hvilket Held,« sagde han til sig selv, da han tilsidst saa Stigen, »at den elendige Karl ikke har taget den bort!«

Nu trak Ambrosius Vejret dybt flere Gange, som om han lige var staaet op af sin Grav, og hilste Dagslyset, som han endelig saa skinne ind i Hulen langt borte ved Indgangen.

Forøvrigt var der ikke et levende Væsen at øjne, hver-

---

*) Noah, som i Arken tager mod den hjemvendende Due.

ken her eller udenfor; der var dødsstille overalt. Solen var staaet op, ren og klar, over Albanerbjergene og nedsendte sine lysende Straaler over Vinterlandskabet.

Idet Ambrosius nu søgte at naa den Appiske Vej, saa han paa en Bakke ligeoverfor sig en Hyrde, der vogtede nogle Køer, som gik og græssede paa Stedet.

Den unge Tribun genkendte i ham strax sin tidligere Ledsager, som paa en saa skammelig Maade havde ført ham vild; hvor gjærne vilde han ikke strax have givet ham den fortjente Løn; men Ambrosius blev nødt til at dæmpe sin Vrede, da to store Hunde, som laa ved Siden af Hyrden, strax rejste sig knurrende, saasart de saa ham komme.

Ambrosius overlagde nu paa Vejen ind til Staden, hvad der var at gjøre. Han var ikke kommen sit Maal et eneste Skridt nærmere. Det eneste, han havde opnaaet, var Overbevisningen om, at Soteris var en Kristen. Ordene, hun havde vekslet med sin Veninde, vare meget uklare for ham; han havde kun forstaaet ganske lidt af dem.

Efter at have overvejet længe, fik han en Tanke, der som en Solstraale trængte ind i hans Sjæl.

Soteris fandt vel, at Hovedvanskeligheden var den, at hun som Kristen ikke kunde forbinde sig med ham, der tilbød Guderne. Der kunde naturligvis aldeles ikke være Tale om, at han vilde blive Kristen for Jomfruens Skyld — nej det var en Umulighed; men kunde han ikke love Soteris fulstændig og uinskrænket Frihed i Alt hvad der vedrørte hendes kristne Gudsdyrkelse?

Ambrosius holdt med begge Hænder fast ved denne Tanke. Endnu i Dag maatte han gjøre et Forsøg paa at faa Jomfruen i Tale. —

Han blev pludselig udreven af sine Drømmerier ved Lyden af en raslende Bondevogn, der kjørte ind til Staden; da Ambrosius saa op, opdagede han den Lamme ved Siden af Kusken.

»Ih! Herr Phylax, eller hvad Du nu hedder,« raabte den Lamme til ham, idet han spottende løftede sin Krykke

i Vejret; »Næste Gang skulde Du se at faa et større Faarskind af Din Herskerinde!«

Ambrosius bed sig i Læben, og lod, som om denne Tiltale ikke angik ham; men Spotten havde krænket ham dybt. Vognen, som han havde bestilt til at holde i Nærheden af den Appiske Port fandt han, og t den kørte han straks hjem i sin Slavedragt.

TREDIE KAPITEL.

Det andet Besøg.

Efter at Ambrosius havde talt læuge med sin Fader, begav Begge sig samme Eftermiddag ud til Soteris' Villa, og anmodede om at faa Damen i Tale paa Grund af et meget vigtigt Anliggende.

»Kjære Soteris,« begyndte Senator Aurelius Sempronius, »Du naa mange Gange undskyldte, at jeg, efter mit første Besøg, nu kommer til Dig igjen, endogsaa ledsaget af min Søn; men jeg haaber, Du idag, villigere end sidst, vil lytte til mine Ord.«

»Det er ogsaa meget dristigt af mig,« fortsatte den unge Tribun, »personligt at komme frem med mit Frieri; ædle Soteris, efter at Du har afvist min Fader. Men jeg forstaar nu de Betænkeligheder, Du har, og kommer i Dag, for paa den højtideligste Maade at tilstaa Dig den mest fuldkomne Frihed i Henseende til dine religiøse Anskuelser og Ceremonier. Amor,« tilføjede han spøgende, »er den Gud, der hersker over alle Guder; der er én Religion, som sammensmelter alle Religioner i Kærlighedens luende Ild.«

»Det er ganske ligegyldigt,« svarede Jomfruen undvigende, »om Du kalder det Filosofi eller Religion, naar jeg ikke vil bytte min Friheds Lykke bort for Baand, der ere mig forhadte.«

»Du har, ædle Soteris,« svarede Ambrosius,« talt til

min Fader om en Anden, der besad dit Hjerte. Jeg ved, Du er en Kristen — jeg véd det aldeles bestemt — og som Kristen har Du naturligvis Idealer, som drage din Aand og dit Hjerte til sig. Men have ikke andre Jomfruer lignende Idealer, uden derfor at forsmaa Kjærlighedens Lykke? Og jo skjønnere, ædlere og fortræffeligere det er, som Du tilbeder i din Religion, desto lettere vil Du vinde den Mand, som med oprigtig Kjærlighed lægger sit Hjerte for dine Fødder, for den samme Dyrkelse.«

»Den Brudgom, jeg har udkaaret mig,« svarede Soteris, og en hellig Ild lyste i hendes Øjne, »skal ikke blot have min Sjæl, men mig selv helt og udelt. Ikke et eneste Pust af jordisk Kjærlighed maa fordunkle det Hjertes Spejl, der har optaget hans Billede; kun han alene skal bebo det Hus, som hans Naade og Kjærlighed har udvalgt sig.«

Nu tog Sempronius igjen Ordet og sagde med truende Alvor:

»Jeg maa dog minde Dig om, ædle Soteris, at den guddommelige Diokletian har udstedt visse Edikter, som ogsaa bringe Dig i Fare. Jeg kan tilbyde Dig Beskyttelse: I min Søns Hus og som Tribunen Aurelius Ambrosius' Hustru er Du sikret mod enhver Anklage.«

»Vilde det ikke være Forræderi mod ham, der har kaa-ret mig til sin Brud,« svarede Jomfruen, »om jeg søgte Beskyttelse hos Dig og dine Guder, i Stedet for hos ham selv? Lad Jordens Konger rejse sig, og Fyrsterne raadslaa tilsammen imod Herren og imod hans Salvede, — Han, som er i Himlen, ler ad dem og Herren spotter over dem!«

Det var jo de samme Ord, Ambrosius havde hørt under Sangen ude i Katakomberne og som nu atter ndtalte af Jomfruens Mund med sejrssikker Tillid, satte ham i den største Forbauselse.

»Men,« udbrød han, »bryde I Eder da ikke det mindste om Kejserens Edikter? Ser I da ikke, at der hver Dag hentes Ofre iblandt Eder til Slagtebænken? Ere Eders Øren døde for Sukkene fra de Ulykkelige, som halv blinde og

med gjenemskaarne Fodsener maa arbejde som Slaver?*) Eders Templer og Helligdomme ere forvandlede til Ruiner eller udleverede til profane Øjemed, og, for at I end ikke skulde finde Ro i Graven, ere endog Eders Begravelsespladser blevne konfiskerede. Og hvorledes kunne I med hele denne Forfølgelse og Ødelæggelse for Øje, som vil hidføre Eders fulstændige Tilintetgjørelse, vedblive som nogle Taaber at hylde den Vildfarelse, at den korsfæstede Jøde, hvem I tilbede som Gud, skulde triumfere, ja endog udvide sit Herredømme til Jordens yderste Grænses?«

»Martyrblod er Kristensæd!« svarede Soteris begejstret »Ja, vi ville uden Tvivl ogsaa gaa sejerrige ud af denne Forfølgelse! Jeg haaber, at Du endogsaa selv vil faa vor Triumf at se. Og selv om jeg skal fremskynde denne Dags Morgenrøde ved at ofre mit Blod og Liv, vil jeg gaa i Døden med Glæde. Jeg ved hvem jeg har troet paa og vil juble i salig Glæde, naar han kalder mig til Lidelse og Død for ham. — Hvad kan jeg svage Pige vel gjøre for hans Glorie og Forherligelse,« vedblev Soteris, »hvorledes kan jeg, hvem han har elsket og for hvem han er gaet i Døden, vel bedre vise ham min Taknemmelighed, end ved som et stille Offerlam i hellig Kjærlighed at lægge mig ned paa Altret? Nej, jeg skal ikke ryste, naar jeg rækker mit Hoved frem, for at modtage Dødshugget. Naar Krigeren gaar uforfærdet i Døden for at bevise Kejseren sin Troskab, skulde jeg da ikke med urokkelig Tro give min sidste Blodsdraabe hen for min Gud, som gjengjælder mig det med en Evighedsgave?«

»Det er Sværmeri, der grænser til Vanvid,« bemærkede Sempronius koldt, »og som er uimodtageligt for Fornuftgrunde, og mod hvilket det vilde være spildt Ulejlighed at kæmpe med Ord; jeg maa beklage, ædle Soteris, at dette mit andet Besøg ogsaa ender uden Resultat. Jeg opgiver

---

*) Det var især de Bekendere, som vare blevne dømte til at arbejde i Syriens og Ægyptens Stenbrud og Bjergværker, paa hvem det højre Øje blev stukket ud og Senerne paa det venstre Forled enten overskaarne eller gennembrændte. [Dette bliver ogsaa berettet af Eusebius i hans Kirkehistorie (Hist. eccl. VIII. Cap.)] De gamle Kirkehistorieskrivere omtalte særligt blandt disse Bekendere den ægyptiske Biskop Paphnutius og Biskop Maximus fra Jerusalem. Paphnutius blev under Constantin givet tilbage til sin Hjord og har lige til sin Død været en af de ivrigste Forsvarere af den katolske Lære imod Arius.

alligevel ikke Haabet om at finde din Dør aaben, naar jeg tredie Gang banker paa, idet jeg mindes det Venskab, som fra min tidligste Ungdom forbandt din Familie med min — Det er ikke min Skyld, om denne sidste Banken maaske bliver lidt voldsom.«

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. I Anledning af at Hr. Menighedsforstander, Fotograf *P. H. Stratbocker* i Aar efter Tur fraatradte sin Stilling som Forstander, foretoges i Søndags i Forsamlingslokalet Bredgade 67 Valg af en ny Forstander og tillige af en tredie Supleant, som havde manglet i nogen Tid. Formanden, højjærv. Hr. Pastor *Braun*, aabnede Mødet med Bøn og Oplæsning af et Par, Valget vedrørende Paragrafer af det saak. Regulativ. Han meddelte tillige, at Listerne over Vælgere og Valgbare havde henligget til offentligt Gennemsyn i Præstegaardens Forsamlingsværelse og at den statusmæssige Bekendtgørelse om den forestaaende Valghandling havde været offentligtgjort gentagne Gange i »Nordisk Ugeblad«. Ifølge privat Indbydelse havde der ogsaa været indvarslet et Prøvevalg. Idet han sluttelig mindede om, at de Hverv, hvorom Valget drejede sig, vare Hæders- og Tillidshverv, opfordrede han Vælgerne til at vælge i Overensstemmelse med deres bedste Overbevisning.

Til Menighedsforstander valgtes derefter Hr. Murmester *V. Günther* og til Suppleant Hr. Cand. *Josef Hoffmann*, som saaledes i de følgende 9 Aar ville tage Del i Forstanderskabsmøderne hver første Onsdag i Maaneden, saasnart de nævnte Herrers Valg er bleven approberet af vor højjærværdigste Biskop.

Efter at Pastor Braun havde henvendt en hjertelig Tak i Forstanderskabets Navn til Hr. Fotograf Stratbocker for hans lange og trofaste Virksomhed i Forstanderskabet — en Tak, hvortil de tilstedeværende Vælgere sluttede sig ved at rejse sig — fandt en kort Diskussion Sted, hvorefter Mødet hævedes, som det var begyndt, med Bøn.

Det er uden Tvivl med Vemod og Beklagelse, at Menigheden ser Hr. Fotograf *Stratbocker* trække sig tilbage

fra et Tillidshverv, han med en sjælden Dygtighed og aldrig svigtende personlig Opofrelse har beklædt indenfor Menigheden længere end nogensomhelst anden Forstander, nemlig i samfulde 30 Aar — en Aarrække, i hvilken han stedse genvalgtes og i hvilken Størstedelen af Arbejdet under mange Bryderier og Vanskeligheder hvilede paa ham som det anbettede regnskabsførende Medlem af Forstanderskabet. Gærne havde man endnu en Tidlang set Hr. Stratbøcker fortsætte i Stillingen; men allerede ved forrige Valg for tre Aar siden var det kun betingelsesvis at han paany lod sig vælge, fordi han, der skrantede en Tidlang, ønskede lidt Hvile og gærne vilde overlade Byrden til yngre Skuldre. Kun for tre Aar paatog han sig atter Arbejdet, for at de øvrige Medlemmer af Forstanderskabet, som den Gang alle vare nye, kunde faa Tid til at sætte sig bedre ind i Forretninggangen og Forholdene.

Med Glæde og Tilfredshed kan Hr. Stratbøcker se tilbage paa sin 30-aarige Virksomhed i Forstanderskabet. Trods flere store Afbetalinger og Foretagender i Aarenes Løb, f. Ex. Købet af den nye katholske Kirkegaard og Købet af Grunden og Opførelsen af Ejendommene i Bredgade 67 & 69, lykkedes det ham stedse at komme ud over alle pekuniære Vanskeligheder, og fra hans Side har der i alt Fald ikke manglet noget i Henseende til Opnaaelse af saa gunstige Resultater, som Forholdene tillode. Hans Sagkundskab og Energi skyldtes det uden Tvivl ogsaa, at Afviklingen af Salget af Grundene paa Værnedamsvejen i sin Tid lykkedes saa godt. Ogsaa for St. Josefsøstrene har han ved given Lejlighed været en trofast Raadgiver og Støtte i timelige Anliggender. Det har overhovedet været en smuk og fortjenstfuld Virksomhed, Hr. Stratbøcker har udfoldet til Bedste for den københavnske Menighed i de henrundne 30 Aar og Tilliden, som Menigheden har vist ham, ved stadig at genvælge ham, har været berettiget. Man maa kun haabe, at hans Exempel vil tilskynde ogsaa de yngre Kræfter til en ligesaa udholdende og personlig offervillig Virksomhed i Menighedens Tjeneste.

Vi tro at være en Tolk for Menighedens Følelser, naar vi her offentligt slutte os til den højærværdige Sognepræsts Udtalelse paa Valgmødet og bringe Hr. Stratbøcker Menighedens oprigtigste Tak for hans mangeaarige Virksomhed i Forstanderskabet. Maatte Lønnen derfor være henlagt for ham engang i Himlen!

-- *Kristi Legems Fest*, en af vor h. Kirkes skønneste Højtider til Minde for Indstiftelsen af Altrets allerhelligste Sakramente, fejredes i Torsdags med stor Højtidelighed i St. Ansgars Kirke, som i Aar — takket være nogle af vor Menigheds Damer, der med ufortrøden Ihærdighed arbejdede i Lobet af Onsdagen som Blomster- og Guirlandebindere — er smykket skønnere end nogen Sinde, baade hvad Altrene og de store Triumfbuer angaa. Den højærværdigste Biskop bar selv det Allerhelligste i den festlige Procession, som efterfulgtes af en højtidelig Pontifikalmesse med sakramental Velsignelse. Gudstjenesten var overordentlig talrigt besøgt.

— Som omtalt i vor Artikel om Grev *Frederik Leopold Stolberg* agter den højærværdigste Biskop ifølge Indbydelse, at overvære Familiefesten i Münster til Minde om Hundredaarsdagen for den berømte Konvertits Optagelse i den katolske Kirke. I den Anledning rejser den højærværdigste Biskop straks i Begyndelsen af denne Uge til Udlandet.

— En Slægtning af Grev Stolberg, højærv. Pastor *Stolberg* fra Norkøping i Sverrige, som ligeledes vil deltage i Festen, opholdt sig i den henrundne Uge i København paa Gennemrejse til Tyskland.

S.J.G. Førstk. Mandag den 18. Juni afholder St. Josefs Gilde II. Grads Møde og alm. Møde for alle Br. II. Grads Mødet begynder Kl. 8 $\frac{1}{2}$ præcis, det alm. Møde Kl. 9.

Torsdag den 21. Juni, Kl. 8 Aften deltager St. Josefs Gilde i den højtidelige Slutningsprocession i St. Ansgars Kirke. Emblemet bæres.

Literatur. Udkommet er og faas hos Undertertegnede:
Johannes Jørgensen: **Vor Frue af Danmark.**

E. Ronge,

Bog- og Papirhandel.

Falkonerallé 63. — Tlf. Gothaab 269.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade. Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 17. Juni. 2. Søndag e. Pintse. — 18. M. Oktavdag. 19. Tr. Juliana af Falconiari. Jomfru. — 20. O. Oktavdag. — 21. T. Oktav af Kristi Legems Fest. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 Aften højtidelig Slutning af Oktaven med Prædiken og Procession). — 22. F. Jesu Hjertes Fest. — 23. L. Basilius. Biskop og Kirkelærer.

Søndag den 24. Juni. Johannes den Døbers Fødsel. Hovedfesten til Ære for Jesu guddommelige Hjærte i St. Ansgars Kirke.

St. Ansgars Kirke: Hver Dag i Kristi Legemsfestens Oktav indtil Torsdag den 21. Juni inkl. holdes om Morgenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og om Aftenen Kl. 8 Festandagt. — Sidste Aften med Prædiken og Procession. Kun et begrænset Antal af Rosenkransforeningens Medlemmer (c. 10) deltager med Fanen i Processionen.

Gudstjeneste, Prædiken og Foredrag i Ringsted Søndag den 17. Juni. Kl. 9 Messe med Prædiken; Kl. 4 Efterm. Foredrag i Hotel „Casino“.

Jesu Hjærte Kirke Søndag den 17. Juni Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Festandagt med Prædiken og Procession. Torsdag den 21. Juni, **den hl. Aloysius' Fest**, Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Fredag den 22. Juni, **Jesu Hjærte Fest**. Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken og Festandagt. Det allerhelligste Sakramente er udstillet hele Dagen.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion **Søndag den 17. Juni** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Den eucharistiske Forenings Tilbedelse paa den første Fredag i Maan den bortfalder som sædvanlig i Juli, August og September. Ligeledes bortfalder foreløbigt den fælles Tilbedelse foran det udstillede Allerhelligste om Fredagen fra Kl. 4—5.

Legat for katholske Studenter ved Universitetet i København. — Af en Kapital stor 5000 Kr., der er skænket St. Andreaskollegiet, kan Renten paa statutmæssige Vilkaar anvendes til danske, katholske Studenter her ved Universitetet, der have læst til Artium paa Kollegiet. Betingelsen for at komme i Betragtning er, foruden Flid og godt Forhold, første Karakter til Studentereksamen. Man henvende sig til Kollegiets Rektor.

Mariakongregationen for Mænd deltager med Emblem i den højtidelige Slutningsprocession i St. Ansgars Kirke Torsdag d. 21. ds. Kl. 8 Aften.

Katholske Familier, som bo paa **Landet** og som kunde have Lyst til at glæde og gavne en eller anden af vore Skolebørn, ved at skænke det Ophold paa Landet i Ferien, bedes meddele Adresse og nærmere Betingelser til Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, højærv. Hr. Pastor Braun.

Gudstjeneste i Helsingør. Søndag d. 24. ds. (St. Hansdag) Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe og Prædiken; Kl. 8 Aftengudstjeneste.

Bladets Udsendelse forsinket ved en uforudset **Misforstaaelse**.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 25.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Brødgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitionlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 25.

Søndagen den 24. Juni.

1900.

Indhold: Et stort Værk. Soteris. Den h. Johannes den Døber. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Rom. — Bekendtgørelser.

Et stort Værk.

—o—

Efter Opfordring af den bekendte tyske Konvertit, Baronesse *Julie von Massow*, ville vi gerne gøre danske Katholiker opmærksomme paa en Artikel, der for ikke længe siden stod i »Märkisches Kirchenblatt«, og derigjennem paa et aandeligt Foretagende, som har udrettet meget godt i de sidste fyrretyve Aar saavel i Tyskland som vidt udenfor dette Lands Grænser. Artiklen lyder i det væsentlige saaledes:

»Mangt et Foretagende er i sin Begyndelse saare lidet iøjnefaldende og har dog Følger, der strække sig gennem Aarhundreder.

Hvis vi forelagde en troende Protestant det Spørgsmaal, om vor Herre og Frelser virkelig billiger den Spaltning, der skiller de Kristne fra hinanden, vilde han sikkert — efter nogen Eftertanke — svare med et bestemt »Nej«.

Freiseren har saa eftertrykkeligt betonet sit Riges *Enhed*, han har i sin sidste store Bøn Natten før Langfredag saa indstændigt bedet om *Enhed* blandt de Troende, at den bestaaende Spaltning umuligt kan være efter hans Vilje. Hvad bedre kunne Kristne derfor gøre end — søge at gøre dette Kristi Ønske til deres eget?

Hvilken Bøn kan vel være Gud velbehageligere end den, som Jesus selv bad i hin sidste store Nat: *ut omnes unum sint* — at alle maa være ét?

Greben af saadanne Tanker og fyldt af Begejstring for Davids Salmer forenede i Aaret 1862 en ædel protestantisk Kvinde, Julie von Massow, sig med flere af sine Husfæller om hver Dag at bede én af Davids Salmer for de Kristnes Genforening i Troen.

Af denne ringe Begyndelse er der fremkommen en stor Forening: *Salmejorbundet*, som har Medlemmer i næsten alle Lande og i de forskelligste Stænder, paa Fyrstetrone og i Pigekamre, og som med sin hellige Kæde omslynger Troende af de forskelligste Konfessioner.

Dette er et saare *tidsvarende* Værk. — Den antikristelige Verdens Angreb blive stedse voldsommere, mange Steder arbejdes der med Iver paa at gøre Spliden mellem Konfessionerne mere og mere hadefuld og bitter, — bør da saa ikke alle fromme Sjæle, der ville følge Kristi Bud om den indbyrdes Kærlighed, gøre, hvad de formaa, for i det mindste ad Bønnens Vej at fremme *Enhed* og Kærlighed.

Dette Værk er ogsaa meget *nyttigt*. — Det forøger den indbyrdes Kærlighed. Men hvor der er Kærlighed til Stede, kan heller ikke Endrægtighed og Fred være fjærn.

Saadan tillidsfuld Bøn fjærner Hindringerne for Guds Naades Virksomhed.

Og endelig blive de vidunderlig skønne og dybe Davids Salmer*) os kendte og derved kære; hvad der kun

*) Desværre savne vi endnu en dansk katholsk Oversættelse af Davids Salmer! Nogle af dem, c. en Fjerdedel, ere oversatte i 'Den hl. Franciscus' 3. Orden'.

kan være til Gavn baade for vort indre aandelige og ydre kirkelige Liv.

Men dette Værk er ogsaa *velsignet* af Gud. Dets Stifterinde, som konverterede i 1885, har med inderlig Taknemmelighed set det udbrede sig Aar for Aar. Og den kirkelige Øvrighed har med stor Glæde billiget og fremmet dette fromme Værk. Saaledes har Pave Leo XIII. i 1887 bevilliget alle katholske Medlemmer en daglig Aflad paa 100 Dage.

Men — kunde maaske nogen indvende — en Genforening af de adskilte Kristne er jo dog ikke mulig; altsaa er den en Daare, som beder derom. Ven! For Gud er intet umuligt! Og glem ikke, at Frelseren bad om det samme, Gang efter Gang, i sin store, ypperstepræstelige Bøn. Lad os bede som han, og saa stole paa, at Gud vil finde Midler og Veje.«

I denne Sammenhæng maa ogsaa nævnes en anden Forening, som blev stiftet i Tyskland i 1878, hvis Formaal er det samme, at bede om Enhed i Troen blandt alle Kristne. Dens Navn er U. O. U. (ut omnes unum), og Medlemmerne bede hver Dag: »Kom Helligaand, opfyld dine Troendes Hjærter, og antænd i dem din Kærligheds Ild, paa det at alle maa være ét. Amen,« endvidere Fader vor, Hil Dig, Maria, og Ære være o. s. v. Alle, som bede disse Bønner med nævnte fromme Intention, har Pave Leo skænket 200 Dages Aflad. Ogsaa denne Forening tæller mange Medlemmer. Den er maaske mere praktisk end den først nævnte Forening, da man jo kan opfylde Medlemsvilkaarene naar — og hvorsomhelst man vil, men den første har det store Fortrin, at den gør sine Medlemmer bekendt med Davids Salmer, et Bekendtskab, som desværre de fleste Lægfolk lade deres Præster være alene om at stifte. For at blive Medlem, sende man et Brevkort til »Baronesse von Massow, St. Carolusstift, Stettin,« fra hvem man saa kort efter vil modtage det lille Optagelsesblad, sikkert ledsaget af et venligt Ord.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

Soteris havde godt forstaaet den Trusel, der laa i de sidste Ord, som Senatoren Sempronius ytrede. Den Anelse, som hun havde talt om med sin Veninde Lucina hin Morgen i Coemeteriet, begyndte at blive Virkelighed. Hvor langt hun end var fra at tiltro Sempronius og hans Søn en uædel Handlemaade, mindede hin Trusel og endnu mere en indre Stemme hende dog om at være beredt til den forestaaende store Kamp.

Hvorfra kunde vel Ambrosius og hans Fader saa bestemt vide, at hun var en Kristen? Soteris tænkte paa hin Spion, hvem den halte Crispinus havde fortalt hende om; han havde dog altsaa skaffet sig Vished om hendes Bekendelse, og anmeldt hende for at faa den udlovede Belønning! Ambrosius og hans Fader maatte da have faaet det at vide gennem en eller anden kejserlig Embedsmand.

»O, min Gud,« udraabte Jomfruen, »Pinsler og Mishandlinger ville knytte mig endnu fastere til Dig. Hvor vil jeg ikke takke Dig, naar Du lader mig kalde for Retten, for at jeg skal aflægge Vidnesbyrd om Dig og din énbaarne Søn. Min Elskede kalder paa mig for at jeg skal følge efter ham paa Vejen til Golgatha, og Bruden vil med Glæde følge Brudgommens Stemme. Kærlighed for Kærlighed, Blod for Blod og Liv for Liv! Idet Du lagde Jomfruelighedens Slør om mit Hoved, har Du ophøjet mig til at være Din Brud. O, føj saa ogsaa dertil Martyriets Krans, idet Du da indfører mig i Dit Hjem til den evige Saligheds Bryllupshøjtid!«

Efter at Soteris saaledes havde givet sig selv hen til Herren som Offer, kaldte hun sin Prokurator eller Overforvalter til sig, og gav ham en Del Ordre i Anledning af en længere Rejse, hun havde tænkt paa at foretage sig.

»Vil Du saa pludselig begive Dig paa Rejse, ædle Her-

skerinde,“ spurgte den gamle Tjener baade forundret og be-
drøvet, »tilgiv mig min Nysgerrighed: Du har maaske faaet
en venskabelig Advarsel af Senatoren, for at Du kan skjule
Dig for Kejserens Vrede? Før Øjeblikket vil der vistnok
være temmelig trist paa Din Villa ved Ticinersøen; men paa
det Sted vil ingen Spion opdage Dig, da det ligger saa af-
sides. Men hvis Du foretrækker et mildere Klima, kan Du
jo uden videre tage til Din Onkels Landejendom ved Nea-
pels Strand.«

»Ganske vist, gode Gamle, har Senator Sempronius
fortalt mig om Kejserens Vrede,« svarede Soteris, idet hun
smilede venligt; »men jeg tror ogsaa at han paa sin Side
har udsøgt et Sted, hvor jeg foreløbig skal blive, og en An-
den vil sørge for Resten. Men da jeg ganske vist for det
første maa belave mig paa en ganske lille Husholdning, vil
jeg bede Dig om strax at udfærdige en Frigivelsesakt for
alle de Slaver, som for Øjeblikket tjene mig. Og Du maa
saa hurtig som muligt uddele alt, hvad der findes af Penge,
Korn og Levnedsmidler til de Fattige; jo mere Umage, Du
gør Dig dermed, desto kærere vil det være mig; — dog
maa Du lægge de gode Mennesker paa Hjærte, at de i de
næste Dage maa bede rigtig inderligt for mig, hører Du?
rigtig inderligt! Hvad jeg ellers ejer af Juveler, Smykker og
andre kostbare Sager, maa Du i Nat hemmeligt bringe hen
til vor ærværdige Ærkediakon Sylvester: han ved, hvor han
kan opbevare dem paa den bedste og sikreste Maade.«

»Men, naadige Herskerinde,« udbrød den gamle Pro-
kurator bestyrtet, »det er Bestemmelser, som ikke alene træf-
fes for en Rejses Skyld. . . . Sig mig, er dit Liv i Fare?
O, saa beder jeg Dig, bevar Dig dog for os, for dine Fat-
tige og den forfulgte Kirke!«

Den gamle Mand havde kastet sig paa Knæ for Jom-
fruen, Taarerne løb ned ad hans Kinder, og han trykkede
bævende hendes Haand til sine Læber.

Ogsaa Soteris græd; men hun fattede sig dog hurtigt og
forsøgte at trøste den tro Tjener, idet hun lovede, at han

snart skulde faa hende at se igen, og overleverede ham nogle Gaver, han skulde besørge til Lucina og nogle andre Veninder.

Nu var Jomfruen altsaa færdig med sine jordiske Forretninger, hvorpaa hun let i Sind gik ned i Haven, der udbredte sig foran Villaen paa Højens Skrænt.

Det var en af disse vidunderlig skønne Vinteraftner, hvortil Rom ogsaa den Dag idag indbyder den Fremmede, som heller aldrig plejer at glemme de Indtryk, han modtager ved denne Lejlighed. Solen gik ned paa Himlen, hvor der ikke fandtes en eneste Sky; den belyste Villaerne, Landsbyerne og de større Byer; den hilste over til Albanerbjergene, der vare indhyllede i prægtige violette Farver. Sabinerbjergenes snebedækkede Toppe glindsede i en gylden Glans, der endog kastedes helt over til Soracte. Noget nærmere udfoldede Staden paa de syv Høje sig, det »gyldne« Rom, Jordens Herskerinde, med alle dets Templer og Paladser. Tilberen flød dybt nede under Jomfruens Fødder, man saa større og mindre Skibe, blandt hvilke nogle efter en lykkelig tilendebragt Rejse lagde til ved Værfterne, medens andre atter styrede forhaabningsfulde ud paa den lange Rejse. Endelig vendte Jomfruens Blik tilbage til de Omgivelser, der var i Nærheden af hende, Oranger bedækkede Havens Mure med gyldne Frugter, stedseblomstrende Roser duftede paa velplejede Bede, og det pladskende Springvands Straaler bleve forgyldte af den nedgaaende Sols Ild. Det var et Blik fuldt af vemodig Afsked, som Soteris lod glide hen over det henrivende Billede, idet hun tillige tænkte tilbage paa sit Livs henrundne Aar ligefra Barndommens Dage indtil denne Time.

Skjønt hendes Hjærte ikke hang ved Rigdom og Formue, og hun med Glæde gav Afkald paa alt for sin Guds og Herres Skyld, saa hun endog vilde gaa i Døden som en Forbryderske mod Statens Love, — saa fordrede dog Naturen sin Ret af det unge Hjærte, og en Vemodstaare perlede i hendes Øje. Men idet hun vendte sit Blik mod

Himlen, hvor Aftenstjærnen lige var staaet op og hilste paa hende med sit venlige Lys, udbrød hun:

»O, min Gud! hvor maa der ikke være skjønt deroppe under Paradisets Palmer, hvor Lundens Blomster dufte sødt ved den evige Glædes Kilder i al den Salighed, hvor Du selv er Solen, som udgyder sin guddommelige Glories og ufattelige Herligheds Glans over det himmelske Eden!« *)

Og deroppe ventede hendes Forældre og Brødre paa hende. Soteris kunde næppe erindre sin Fader, hvorimod hun tydeligt huskede Moderen, som døde, da hun var tolv Aar gammel; hendes Billede stod endnu klart for hendes Øje i en Helgenindes forklarede Skikkelse, idet hun tænkte paa Moderens store Sjælsstyrke i Sorg og Lidelse, hendes milde Væsen og hendes Kærlighed til de Fattige; endnu i Dag klang mangt et fromt, belærende Ord, som hun havde hørt af Moderens Mund, for hendes Øren, og Soteris takkede hende med Vemod endnu en Gang af ganske Hjærte for alt, hvad hun havde været for hende.

»Kære, lille Moder,« sagde hun, »jeg vil snart kunne takke Dig deroppe! Men staa nu ogsaa ved dit Barns Side i den sidste store Kamp, — især,« tilføjede hun med Taarer i Øjnene, »beder jeg Dig om at tildække mig med din Beskyttelses Kaabe, hvis Skamfølelse skulde faa mine Kinder til at rødme under de vanærende Pinsler i Menneskenes Paasyn!«

Blandt de Lidelser, som man med en raffineret Grusomhed tilføjede de kristne Bekenderinder, var der især en

*) Den hellige Perpetuas Visioner lære os, ligesom Indskrifterne og Billederne i Katakomberne, at de ældste Kristne forestillede sig Himlen som en vidunderlig smuk Have med Springvande og stedsde blomstrende Træer, hvori Fuglene sang. En af de interessanteste Fremstillinger af den Slags fra den Tid, vor Fortælling foregaar, findes i San Callistos Katakomber tæt ved det Sted, hvor den hellige Soteris først blev bisat —, i det saakaldte Kapel „Cinque Santi“.

som de frygtede mere end det glødende Jærn og Bøddelens Tænger og for hvilken de navnlig skælvede: — men vær rolig, Soteris: Din Moders Bønner for Guds Trone vil befri din jomfruelige rene Sjæl for *den* Smerte.

Soteris havde — saa fordybet var hun i sine Tanker — ikke lagt Mærke til, at den tro Molossus var fulgt efter hende ud i Haven. Det gode Dyr havde taalmodigt ventet paa, at dets Herskerinde skulde have et venligt Ord tilovers for det: Nu trykkede Hunden sig opad hende og betragtede hende med sine store Øjne.

Soteris bøjede sig ned over den, klappede dens Hoved og sagde: »Du vil ikke længe beholde din nye Herskerinde; hun vil nu rejse til Agnes, som venter paa hende.«

Ved Lyden af dette Navn logrede Molossus med Halsen, slikkede Jomfruens Haand og lagde sig derpaa tilfreds ned ved hendes Fødder. —

Medens Senator Aurelius Sempronius i højeste Grad var forbitret paa Soteris, fordi hun saa egensindigt og med aabne Øjne gik sin Undergang imøde, følte Ambrosius sig derimod vidunderligt greben af hendes Tale. Han saa' nu Jomfruen mere end nogensinde tidligere i Skæret af en hemmelighedsfuld Forklarelse, som greb hans Sjæl dybt, hans Kærlighed til hende brændte endnu mere glødende, og han klyngede sig fastere til Haabet om, at hun dog vilde opgive sin Modstand og blive hans.

Da han sammen med sin Fader gik gennem den trans-tiberiske Del af Byen og nærmede sig den Bro, der førte over Floden, vakte et Opløb af Mennesker ved Bredden deres Opmærksomhed. Det var nogle Fiskere, som lige havde røgtet deres Garn og derved trukket i Land et Lig som var gennemboret af adskillige Dolkestik. Ambrosius genkendte ved første Øjekast den Døde: — det var *Corinthius*.

Pengene, denne havde faaet for sit Forræderi, havde han om Aftenen taget med sig hen i en af de Spillehuler, som han plejede at besøge; dér var han saa kommen i

Klammeri og var bleven stukket ihjel af en af sine Modstandere.

Ambrosius fortaug overfor Faderen, at han kendte den Døde; men det græseligt fortrukne Ansigt havde gjort et uudsletteligt Indtryk paa ham.

«Det var en Kristen,» sagde han dybt rystet til sig selv, »som har fornægtet sin Tro og forraadt sine Brødre.» (Fortsættes).

Den h. Johannes den Døber.

—o—

Uadskillelig forenet med Kristus er Forløberen den h. Johannes den Døber. Derfor indtager han ogsaa en ophøjet og vigtig Plads i den kristne Kirke. Man fejrer baade hans Fødselsdag og hans Dødsdag.

Den h. Johannes den Døber er uden Tvivl en stor Helgen; Frelseren kalder ham jo selv den Største blandt dem, som ere fødte af Kvinden. For os staar han som et *herligt Monster paa Kaldstroskab og paa samvittighedsfuld Opfyldelse af den guddl. Villie*; og heri bestaar jo i Grunden netop Menneskets hele Opgave hernede.

1. Vi se derfor ogsaa, at der i Henseende til den h. Johannes først og fremmest *lægges saare stor Vægt paa hans Kaldelse*, paa den Kaldelse, ved hvilken Gud den Almægtige har overdraget til ham det, som han skulde udføre i hans hellige Tjeneste. Allerede Engelen, som bebudede Zacharias Sønnens Fødsel, fremhæver med Eftertryk: »*Han skal omvænde mange af Israels Born til Herren din Gud, og han skal selv gaa frem i Elias Aand og Kraft, for at berede Herren et fuldkomment Folk*» (Luk. 1, 16, 17.). Da den underfulde Søn saa er født, priser Zacharias, oplyst af den Helligaand, Barnets ophøjede Kald, idet han udraaber: »*Du Barn skal kaldes den Allerhøjestes Pro-*

fet, thi du skal gaa foran for Herrens Aasyn. for at berede ham hans Veje» (Luk. 1, 76.) — Johannes selv er helt opfyldt af Bevidstheden om sit Kalds Ophøjethed, og han véd, at der ikke er bleven ham anden Opgave til Del, end at leve i Overenstemmelse med dette Kald. Da man derfor spurgte ham, hvem han var og hvorfra han var kommen, siger han med disse faa Ord Alt, hvad der paahviler ham: »*Jeg er hans Røst, som raaber i Ørkenen: bereder Herren Vejen»* (Joh. 1, 23). Og Jesus selv har, da han en Gang vilde aabenbare for sine Tilhørere hans Betydning, som døbte ved Jordanfloden og prædikede Bod, atter freimævet hans ophøjede Kaldelse, idet han siger: »*Han er mere end en Profet, det er ham, om hvem der staaer skrevet: Se, jeg sender min Engel for dit Aasyn, han skal berede Vejen for Dig»* (Matth. 11, 10.).

Kaldet, som Gud har givet os, det er det egentlige og mest ophøjede Dagværk, som vi skulle forrette heneden. Ere vi ikke helt og holdent Guds Ejendom? Herren, den Almægtige, raader over Menneskene og deres Skæbne og anviser Enhver sin Livsopgave. Ethvert Menneske har først et særligt Kald; Enhver indtager jo nemlig en særegen Stilling, der er ejendommelig for ham, i det menneskelige Samfund, og hans særegne Kald er det nu, at virke i Overenstemmelse med denne Stilling, den være høj eller lav, anset eller ringe, den være ydmyg Underkastelse eller vis Selvbeherskelse i Ledelsen af Andre. Men vi have ogsaa Alle uden Undtagelse et *almindeligt* Kald, thi vi have faaet den Opgave, stedse og overalt at holde Guds Bud. Vor egentlige Livsopgave er det at opfylde dette dobbelte Kald, thi det er Herren, vor Gud, som har givet os dem. Det er ogsaa den mest ophøjede Opgave, som tænkes kan, thi det stiller os paa en ganske særegen Maade i den allerhøjeste, himmelske Majestæts Tjeneste. Det vises os tydeligt og klart af den h. Johannes' Exempel; thi om hans Kald tales der altid paa en Maade, som lader os forstaa, at Johannes ikke havde andet at gjøre og ikke kunde gjøre noget Større,

end at opfylde sit Kald, nemlig i Overenstemmelse med Guds Villie at berede Vejen for ham, der var kommen for at forløse Menneskeslægten.

Det var i Sandhed den h. Johannes' Kald; thi han skulde indføre selve Verdens Frelser i Verden. Men i samme Forhold, som Kaldet var stort og ophøjet, var ogsaa Naaden stor og rig, som blev ham til Del. Thi naar Gud forlanger noget af os, saa giver han selv ogsaa Kraft til at opfylde, hvad han forlanger. Derfor har han helliggjort paa en underfuld Maade den h. Johannes allerede i Moders Liv og gjort ham til den mest benadede blandt alle den gl. Pagts Hellige. Og vi se atter heraf, at Gud ikke krævede noget alvorligere af ham end Opfyldelsen af dette ophøjede Kald. Og Johannes opfyldte paa den fuldkomneste Maade denne guddl. Kaldelse, dette ophøjede Hverv.

2. Først gik han ud i Ørkenen, bar der Klæder af Kamelhaar og levede af Græshopper og vild Honning. Og hvad tog han sig for ude i Ørkenen? Hvad andet, end at bede og betragte! To Midler anvendte han altsaa til sin Forberedelse: Selvfornægtelse og Bøn. Ved Selvfornægtelse og Spægelse bragte han Legemet fuldstændigt ind under Aandens Herredømme, og ved Bønnen nedsænkede han sin Aand i Gud og hentede sig fra ham Naade og Styrke. Til lige flygtede han for Verden, for at Verden ikke skulde føre ham bort fra hans Kald. Verden bekæmper altid Guds Villie; den lokker til sandselig Lyst, der frister ved sine glimrende Skatte, den fremstiller jordisk Ære og Anseelse som det kostbareste af alle Goder. Johannes vilde ikke, at den skulde lokke og friste ham; derfor flygtede han for Verden og gik ud i Ørkenen.

3. Da endelig Herrens Kaldelse var udgaaet til ham i Ørkenen, skred han til Udførelsen af sin Opgave. Med utrættelig Iver prædikede og døbte han ved Jordans Bredder og henviste Alle til Guds Riges nærforstaaende Komme. Ingen skaanede han i sine Taler; men som hans ophøjede Kald fordrede det, sagde han Alle Sandheden og foreholdt

Alle deres Synder. Allerede troede man om ham, at han var den forventede Messias; men han erklærede Jesus for at være det Guds Lam, som skulde borttage Verdens Synder, og han er beredt til selv at henvise sine egne Disciple til Frelseren. Sendebud fra Farisæerne og de Skriftkloge i Jerusalem komme til ham og spørge ham om han er Messias; men han bortviser al saadan Ære og Værdighed, idet han erklærer, at han kun er hans Røst, som raaber i Ørkenen, og bekjender, at han ikke er værdig til at løse Jesu Skoremme. Al Ære og al jordisk Løn viste han bort fra sig, og ønskede og længtes kun efter Et, nemlig Arbejde og Møje og Tilsidesættelse i den trofaste Opfyldelse af sit Kald.

4. Den strenge og samvittighedsfulde Udførelse af det gudd. Hverv, som var ham bleven overdraget, paadrog ham endelig Kong Herodes' Fjendskab. Men heller ikke det fik ham til at vakle. Han blev kastet i Fængsel, men ogsaa her bestræbte han sig for at opfylde sit Kald og berede Herren Vejen. Thi endog fra Fængslet sendte han to af sine Disciple til Jesus, for at de skulde spørge ham, om han var Kristus, for at de skulde faa den gudd. Sandhed at høre af Herrens egen Mund og blive Vidne til de Undergjerninger, der stadfæstede Jesu Guddom. Men Haddet, som Johannes havde paadraget sig, bar endelig sine Frugter. Fordi han ikke havde tiet, hvor han skulde og maatte tale, blev den Hellige halshugget i Fængslet, medens Kongen og hans Gjæster nød Bordets Glæder. Saaldes døde han, tro imod sin Pligt, i Ungdommens Vaar, i Fængslet, paa en i Verdens Øjne forsmædelig Maade, Halshuggelsens den blodige Død, fordi han ikke kjendte noget andet Maal end den trofaste Opfyldelse af sin gudd. Herres Villie. Ja, i Sanhed, stor er den h. Johannes den Døber paa Grund af hans ophøjede Kald, endnu større paa Grund af hans herlige Opfyldelse af dette Kald! —

Vort Kald er egentlig endnu større, end den h. Johannes Kald. Thi Herren har engang sagt: »*Den Mindste i Himmerige er større end Johannes*« (Luk. 7, 28). Vi befinde

os i Himmerige, d. v. s. vi ere Medlemmer af Guds hellige katholske Kirke, som er Guds Rige her paa Jorden. I dette Rige skulle vi opfylde baade vort særegne og vort almindelige Kald, og det som Jesu, den guddommelige Søns, Disciple. I dette Øjemed har Gud udrustet os ved særegne Naadegaver. Han skjænkede os Daaben, for at den skulde rense og helliggjøre os og gjøre os til Guds, den himmelske Faders Børn; han skjænkede os Bodens eller Skriftemaalets hellige Sakramente, for at det skulde frelse os, saafremt vi tabte Uskyldighedens Klædebon; han gav os sit eget Kjød og Blod i Altrets allerh. Sakramente, for at vi ved dets Modtagelse skulde blive Et med ham og øse Fred og Naade af hans Hjærte; han gav os sit gudd. Ord, for at det skulde undervise og formane og advare og irettesætte os; han gav os Kirken selv, for at den skulde være for os en omhyggelig og trofast Moder.

Hvorledes staar det til med os i Betragtning af alle disse Helligørelsesmidler? Opfyldte vi trofast vort Kald, d. v. s. vore Pligter imod Gud og Næsten og mod os selv. Efterligne vi den h. Johannes? Han øvede sig i Selvfornægtelse og Bod; kunne vi ogsaa overvinde os selv og undertvinge de sanselige Lyster og bringe Legemet ind under Sjæls Herredømme? Han var en Bønnens Mand; benytte vi ogsaa dette saa vigtige og velsignelsesrige Naademiddel, hvoraf saa meget afhænger. Johannes gik fuldstændig op i sit Kald; ere vi ogsaa samvittighedsfulde i Opfyldelsen af vore Kalds- og Standspligter, opfyldte vi dem for Guds Skyld med et glad og gudhengivet Hjærte, selv om de ogsaa ere forbundne med Møje og Besværligheder. Kort sagt: *Frygte vi Gud og holdt vi hans hh. Bud* opfyldte vi hans Villie, thi det er jo, som den h. Skrift siger, »*hele Mennesket*«! Kun Et er nødvendigt, nemlig at tjene Gud, for derved at frelse sin Sjæl! Uden dette Ene er alt Andet Intet. Maatte den h. Johannes opnaa os hos Gud denne Naade, stedse at tragte efter dette eneste Fornødne!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—0—

København. Den højærværdigste Biskop forlod i Søndags Hovedstaden for at begive sig til Stolberg-Jubilæet i Münster. Sin Navnedag, den 24. ds, agter Biskoppen at fejre i Meppen; herfra begiver Hs. biskoppelige Højærværdighed sig til Ems, for at opholde sig en Tidlang ved dette Kursted, hvis mineralske Vand altid har haft en gavnlig Indflydelse paa Biskoppens Helbred.

— I Dag Søndag, St. Hans Dag fejre flere af Vikariatets Gejstlige deres Navnedag, saaledes foruden Biskoppen ogsaa d'hr. *Braun* ved St. Ansgars Kirke, *Desnos* ved St. Josefs Dal paa Strandvejen, *Frederiksen* i Maribo og *Lohmann* i Aarhus. Ogsaa blandt Søstrene paa Toldbodvejen har den h. Johannes den Døber en Navne, idet Sakristaninden ved Kapellet, Sr. *Jeanne Baptiste*, paa denne Dag fejrer Navnedag. Og *last not least* bør blandt Navnedagsbørnene vistnok ogsaa nævnes Forfatteren *Johannes Jørgensen*. Redaktionen sender dem og alle andre Johannes'er en hjærtelig Lykønsning.

Odense. Der er nu henrundet 800 Aar, siden Pave Paschalis II. i Aaret 1100 optog *Knud den Hellige*, hvis Relikvier hvile i St. Knuds Kirke i Odense, blandt Helgenskaren og erklærede ham for den danske Kirkes Proto-Martyr og Skytspatron. Hele Middelalderen igennem har St. Knuds Kirke i Odense derfor været et af de mest yndede Valfartssteder i Danmark. Som bekendt, er det et fra flere Sider udtalt Ønske, at der hvert Aar, den 10. Juli, Helgens Dødsdag, af Danmarks Katholiker maatte blive foranstaltet en Fællesvalfart til Odense. Dette Ønske har dobbelt Berettigelse i Aar paa Grund af *800-Aars-Mindet om Helgens Kanonisation*. Derfor undlader Undertegnede ikke at indbyde alle de katholske Menigheder her i Landet til at deltage i denne Fest i Aar. Men tillige gøres opmærksom paa, at Festen næste Aar, da 800-Aars-Mindet om

St. Knuds *Skrinlæggelse* skal fejres, vil blive højtideligholdt med særlig Pragt og Pomp.

I Aar vil Festen, *Tirsdag den 10. Juli*, blive fejret efter følgende Program: Kl. 9 Levitmesse med Festprædiken i St. Maria Kirke eller — hvis der er stor Tilslutning og smukt Vejr, — i Haven; derefter Besøg ved den h. Knuds Relikvier, og om Aftenen et Festmaaltid.

De højjærværdige Hrr. Sognepræster anmodes om inden den 6. Juli at ville meddele Undertegnede, hvor mange Deltagere omtrent kunne ventes fra de enkelte Menigheder, og især bedes de, der ønske at deltage i Festmaaltidet, om at melde sig inden samme Dag.

Hs. biskoppelige Højjærværdigheds Nærværelse kan desværre ikke forventes i Aar, da han paa den Tid opholder sig i Udlandet og maa beklage saaledes at være forhindret i at deltage i Valfarten; imidlertid vil det vistnok glæde ham, hvis Festen finder stor Tilslutning, der varsler godt for næste Aar.

P. G. Schmiderer.

Rom. Pave Leo XIII., hvis Befindende er udmærket, foretog den 16. Juni i Konsistoriet, i Kardinalernes, Prælaternes og flere indbudte Gæsters Nærværelse, Indvielsen af de saakaldte »*Agnus Dei*«. Ceremonien havde ikke mere fundet Sted siden 1870.

— I Nærheden af Observatoriet paa *Vesuv* indviedes den 17. ds. med stor Højtidelighed et *monumentalt Krucifix*. Autoriteterne, Foreninger og en stor Menneskemængde overværede Ceremonien. I Spidsen for Gejstligheden var Kardinal-Ærkebiskop *Prisco* af Neapel tilstede.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Undertegnede anbefaler sin **Blomster- & Kranse-Forretning**, 134 Borgergade, Hjørnet af Fredericiagade. Telefon Nr. 5613.

Doris Norlin.

A. C. Onsdag den 27. ds. Udflygt til Rungsted med Toget fra Østbanegaarden Kl. 4¹³ Efterm.

Unio. Søndagen den 8. Juli: Udflygt til Roskilde og Boserup Skov. Afrejse fra Københavns Hovedbanegaard Kl. 9³⁵. Pris for Billet, Besøg i Domkirken og Aftensbord 2 Kr. for Medlemmer og 4 Kr. for Besøgende. Udførligere Program i næste Nr. Indtegning hos Hr. Fabrikant H. Hoffmann, Købmagergade 48, og Hr. Naalemager J. C. Jørgensen, Gothersgade 41.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 24. Juni. Hovedfesten til Ære for Jesu guddommelige Hjærte. Johannes den Døbers Fødsel. (St. Hansdag). I St. Ansgars Kirke Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Festandagt). — **25. M.** Vilhelm Bekender. — **26. Ti.** Johannes og Paulus, Martyrer. — **27. O.** Oktavdag. — **28. T.** Leo Bekender og Pave. — **29. F.** Petrus og Paulus, Apostle (fejres følgende Søndag). **30. L.** (Vigiliefestdag) Apostlen Pauli Ihukommelse.

Søndag den 1. Juli. **4. Søndag e. Pintse.** Apostelfyrsterne Petri og Pauli festlige Mindedag. (Kollekt af Peterspenge i Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller).

Gudstjeneste i Helsingør. Søndag d. 24. ds. (St. Hansdag) Kl. 9^{1/2} h. Messe og Prædiken; Kl. 8 Aftengudstjeneste.

Legat for katolske Studenter ved Universitetet i København. — Af en Kapital stor 5000 Kr., der er skænket St. Andreaskollegiet, kan Renten paa statutmæssige Vilkaar anvendes til danske, katolske Studenter her ved Universitetet, der have læst til Artium paa Kollegiet. Betingelsen for at komme i Betragtning er, foruden Flid og godt Forhold, første Karakter til Studentereksamen. Man henvende sig til Kollegiets Rektor.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn's kgl. Hofboghandel (Bredgade 35. Kbhvn. faas: **Arnold:** Efterfølgelse af Jesu hellige Hjærte (2 Kr.); **Thomas a Kempis:** Kristi Efterfølgelse (Kr. 1,50); **Eymard:** Den guddommelige Eucharisti (Kr. 1,50); **Rippel:** Den katolske Kirkes Skønhed i dens Ceremonier (Kr. 2,25); **Brinkmann:** Den h. Aloysius af Gonzaga (1 Kr.).

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Mandag Aften d. 25. ds. Kl. 8^{1/2} sin Stiftelsesfest (21. Fødselsdag) samt Slutningsmødet før Ferietiden.

Mariaforeningen. For den anonyme Gave (100 Kr.) til Foreningen bedes Giveren modtage Bestyrelseus hjærteligste Tak.
Joh. Braun.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 26.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader sam: hos Bialets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Købmagergade 13. København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer. Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 26.

Søndagen den 1. Juli.

1900.

Indhold: Helgenskrinene i Odense. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. — Bekendtgørelser.

Helgenskrinene i St. Knuds Kirke i Odense.

— 0 —

Blandt vore danske Helgener indtager Knud den Hellige en særlig fremtrædende Stilling som vor Kirkes Protomartyr og som vort Lands Nationalhelgen. Vi ere tilmed saa heldige at være i Besiddelse af hans Helgenskrin og de deri opbevarede Reliquier, medens andre Helgeners, som Knud Hertugs i Ringsted og hellig Kjelds i Viborg, ere forsvundne i Reformationsaarhundredet. I Sverrig haves endnu hellig Eriks Sølvskrin og den hellige Birgittas skrinlagte Ben, men ingen af disse, eller i det hele ingen af de i Norden opbevarede Helgenlevninger, kunne i Ælde og Anseelse maale sig med Helligdommene i Odense.

Men Knuds Skrin staar ikke ene, der er et til, der siden Reformationens Dage, altsaa i over 300 Aar, har delt Skæbne

med hint i Fyens Domkirke. Dette Skrin formodes at rumme Levningerne af den hellige Alban, thi denne Helgens Navn er saa gennemgaaende knyttet til den hele Institution paa Stedet, at man, fremfor alle, maa vente at træffe ham Side om Side med Kong Knud. Saaledes beretter et Dokument af 1183 hvorledes Prins Knud erhverver sig Gravsted i St. Knuds Kirke »hvor de hellige Martyrer Knuds og *Albani* Levninger hvile« og ved Middelalderens Slutning ses af Dronning Christines Regnskabsbog, at hun gav Vox til St. Knuds og Albani Lys og fejrede Albani Dag med Offer og Almisser*). Det er et sjældent Held at tvende saa betydningsfulde Mindesmærker ere blevne bevarede til vore Dage og vi skyldte de Mænd Tak, der paa Reformationens Tid have vidst at skjule disse og derved friet dem fra at dele Skæbne med det meget, der tilintetgjordes i det 16 Aarhundredes bevægede Dage. —

Hvem kender ikke den blodige Begivenhed, da Knud led Martyrdøden for Alteret i Albani Kirke 1086. Da Folket rejste sig mod deres Konge for den Strenghed og ubøjelige Retfærdighed, hvormed han søgte at hævde den kristelige Statsordens Krav tiltrøds for de nedarvede Sædvaner i det nordiske Folkeliv. Det var Hedenskabets og Kristendommens sidste Kamp, thi over Knuds Lig sejrer denne og inden længe fuldbyrdes Omslaget i Tids og Folkeanden.

Otte Aar efter førtes Knuds Lig til den Kirke han før sin Død havde begyndt at opføre. Her henstod det i Choret Krypt, indtil Kirken var fuldført, og da optoges det og blev skrinlagt med al Tidens Pragt den 19. April 1101. I Overværelse af Kongen, en stor Mængde Gejstlige og meget Folk, nedlagdes Liget i et prægtigt Skrin og hensattes paa Højaltret. »Jeg saa selv med mine syndige Øjne,« siger den gamle Forfatter, »den hellige Martyrs dyrebare Levninger blive lagte i Kisten, hvide som Sne og indviklede

*) Engelstoft, Odense Byes Historie Pag. 45.

i skønt Silketøj« --- og med saadanne Følelser af hellig Andagt betragtes Skrinet gennem Aarhundreder.

Efter Reformationen hører man intet til Helgenskrinet og det er først 1582 at man ved Istandsættelsen af St. Knuds Kirkes søndre Side atter møder dette skjult i et Kapels Alterbord. Skrinet var da endnu prydet med sin rige Udsmykning af Guld og ædle Stene og nedlagt i selve dette fandtes en Plade med latinsk Indskrift, der oversat paa dansk maa have haft omtrent følgende Ordlyd:*)

»Aar efter Herrens Byrd 1086 i Odense Købstad gik
 »de Danskes glørværdige Konge og Stormartyr Kanu-
 »tus paa Grund af sin Iver for den kristne Religion
 »og af Retfærdigheds Gerninger — forraadt ligesom
 »Christus af sin egen Bordgæst — i St. Albanus Kirke,
 »hvem han selv kort forinden havde ført over fra
 »England til Danmark, efter Skriftemaal og Altergang,
 »landsestungen i Siden, Fredagen den 10. Juli, efter at
 »have lidt for Christus, til Hvile i ham. Med ham
 »blev sammesteds ligeledes dræbt hans Broder Bene-
 »dict og sytten af hans Vaabenfæller nemlig Asmund,
 »Blakke, Sven, Agge, Thurgot, Bernard, Eskild, Tokke,
 »Vilgrip, Palne, Otte, Sune, Rosten, Mile, Radulf,
 »Thurgot, hvilke allesammen, ligesom de af Guds
 »Naade bleve Fæller med deres Herre i Lidelsen og-
 »saa have fortjent at blive Deltagere med ham i Trø-
 »sten.«

»Kongernes Konge nu gemmer i Fred sin Tjener
 »Kanutus, Martyr og Konge paa Jord; i Guldskrin
 »vi ham bevare. For Retfærdigheds Skyld af Volds-
 »mænd slagen til Døde, som i Livet saa og i Døden
 »han Christum bekendte: af sin Tjener forraadt, som
 »fordum Herren af Judas, holdt han ud til det sidste
 »blandt Spyd og flyvende Pile; gennemstunget som

---

*) Helgenskrinene i St. Knuds Kirke undersøgte 1833 og 1871, Aktstykker, Pag XXIV.

- »Frelseren før af den dræbende Landse med sit uskyl-
 »dige Blod han væder det hellige Alter, og ved sin
 »Død han forenes med Stjærnernes salige Aander.«

Skrinet blev derefter indmuret i en Nische i Chorets østre Mur bag Altret. 1696 hører man atter om det og da tillige om det andet Skrin, der ikke tidligere havde været omtalt ved Fundet 1582. Kirken undergik nemlig paa den Tid en større Restauration og ved denne Lejlighed bemærkede nogle Arbejdere Dun og Fer gennem et lille Hul paa Muren. Man sluttede deraf at St. Knuds Levninger maatte være indmurede paa Stedet og Biskop Kingo udvirkede da kongelig Tilladelse til at lade dette undersøge. I Overværelse af den stedlige Øvrighed foretog Rektor ved Odense lærde Skole, Thomas Bircherod, Undersøgelsen af Stedet, men nogen formel Beretning optoges næppe. Man ved af Bircherods Optegnelser, at man til almindelig Overraskelse fandt 2 Skrin i Stedet for et og at de begge vare udplyndrede og den ved Fundet 1582 omtalte Mindeplade manglede ligesom Indholdet Ben, Tøjstykker af Silke og Linned laa hulter til bulter mellem hinanden. Naar denne Udplyndring af Helgenskrinene er sket, er vanskelig at afgøre. Det var jo en bevæget Tid, hvor man til Ophjælp af Statskassens uheldige Forfatning randsagede ivrigt efter skjulte Kirkeskatte, ja selv Borgerne rundt om i Byerne nægtede sig intet i Retning af Kirkeran.*) — Skrinene indsattes atter i Muren, dog havde man først indesluttet det bedst bevarede, som man mente Kong Knuds, i en Trækasse samt nedlagt en kort versificeret Beretning om Skrinenes Udtagelse af Muren. Siden kom de endnu en Gang tilfældig for Dagen og Frederik den femte, der just opholdt sig i Odense, tog dem da i Øjesyn.**)

Derefter hører man intet til Skrinene før 1833, da Kir-

---

*) Dan. Magasin 3. 88, beretter hvorledes Saxkøbing Borgere tog Sølvet af St. Jørgens Billede i Bregrig Kirke.

**) Engelstoft: Odense Bys Historie 2. Udg. S. 319.

kens Væрге lod bryde Hul paa Chorets østre Gavl for at konstatere, hvorvidt Sagnet talte sandt, naar det udpegede denne som det Sted, hvor St. Knuds Relikvier vare indmurede. og ganske rigtig fandtes disse i samme Stand, som de 1696 vare forefundne. Ved den paafølgende Undersøgelse fandtes de omtalte versificerede Beretninger, der angiver den i Trækassen nedsatte Kiste som Kong Knuds Skrin og som Følge af disse, som af Skrinets prægtigere Indhold og bedst bevarede Tilstand, fastslog man dets Identitet. Helgenskrinene hensattes derefter i et Begravelseskapel i nordre Side-skib og forbleve der til den sidste og endelige Undersøgelse 1874, da Skrinene indsendtes til København for at underkastes et sagkyndigt, historisk og anatomisk Eftersyn.

Det viste sig da, at Skelettet i det Skrin, som man baade i 1696 og 1833 havde antaget for Kong Knuds, hidrørte fra en Mand, der maatte være død i en Alder af 22—25 Aar, medens Levningerne i det andet Skrin ikke kunde være af en yngre Mand end paa imellem 35 og 50 Aar. Begge Skeletter bare Spor af voldsom Medfart. Det første havde en dyb Spaltning som efter et Øxe- eller Sværdhug i venstre Laarbens øverste Del, og det andets venstre Tinding bar Spor af et Slag, stærkt nok til at bryde Hovedets Ben, ligesom Underlivet bar Mærker efter et stærkt Stød, som det syntes med et skarpt Redskab og i det Hele taget med Tegn paa raa Mishandling enten umiddelbar før eller efter at Døden var indtraadt. *)

Skrinene ere begge af Egetræ, og skønt Tidernes ugunstige Behandling bære de endnu Spor af deres oprindelige pragtfulde Udstyrelse. Det bedst bevarede, som man havde antaget for Kong Knuds, er forsynet med en skraa Begyndelse til Overdækning af Asketræ. Midt paa den ene Længdeside findes Spor af en stor Rundkreds og paa hver Side af denne fire Feldter foroven afsluttede ved Buer og indbyrdes adskildte ved Halvsøjler. I disse Feldter skimtes Konturerne

---

*) Helgenskrinene i Sct. Knuds Kirke, S. 26.

af Helgenskikkelser med Glorie om Hovedet. idet intet andet er tilbage end de Mærker, Metalprydelserne have efterladt paa Træet, og i Rundkredsen kan den tronende Kristus tænkes fremstillet. Den anden Længdeside viser ni Feldter, delte ved smalle lodrette Led eller Stave, men uden Levninger af Figurer. — Foruden Skeletdelene indeholdt dette Skrin et temmelig stort, endel beskadiget Tæppe med indvævede Ørne, et Par mindre Puder og en temmelig lang Pude med indvævede Kors, Duer og Hjærter.

Det andet Skrins ene Længdeside er delt i 13 Partier, adskilt ved Halvsøjler og forbundne med Buer. Hvert Parti har, ligesom paa det førstes, været prydet med en Helgenskikkelse, af hvilken Omrids af Figur og Glorie ses. Den anden Side, der efter sin rigere Udsmykning maa have været Frontsiden, viser Spor af en Fremstilling af Korsfæstelsen, og til begge Sider for denne sex Figurer, anbragte i Blændinger, adskilte ved Filastre uden Buer.

I Skrinet fandtes, foruden Relikvierne, en Pude, et linned Klæde med Fryndser, og hvad der især var af Betydning, Levninger af en indre Beklædning af rødt Silketøj. Man fandt nemlig her smaa, men tydelige Stykker af dette Stof fasthæftede med Kobberstifter og netop dette synes at bekræfte, hvad den gamle Skribent Ælnoth beretter i sin Beskrivelse af Knuds Helgenskrin. Som Følge af denne Undersøgelse kom man til det Resultat, at det Skrin, som man ikke havde antaget for Kong Knuds, netop maatte være hans, thi de forskellige gamle Beretninger fortælle alle, hvorledes Knud, da han dvælede for Altret i Bøn, rantes i Tindingen af en af de Stene, Oprørerne kastede ind gennem Vinduerne, og hvorledes senere et Kastespyd eller Sværd gennemborede hans Side og strakte ham død til Jorden.

Da nu Læsionerne paa Skelletet ere paa de i Beretningerne angivne Steder, maa det være hævet over enhver Tvivl, at man her staar overfor Kong Knuds Relikvier, ligesom Levningerne af det Silketøj, Skrinet har været beklædt med ind-

vendig, ydermere beviser, at man her staar overfor det rette Helgenskrin.

Efter endt Undersøgelse og efter at Skrinene vare undergaaede en kyndig Restauration, nedsattes disse i Krypten under Choret saaledes, at Kong Knuds Skrin anbragtes længst mod Nord, nærmest Kongegravene og Sct Albans længst mod Syd. Begge Skrin ere opsatte paa murede Fodstykker og omgivne med Stativer af Messing udfyldt med tætte sluttende Glasplader. I Kong Knuds Skrin nedlagdes, foruden Rester af det Silketøj, Skrinet tidligere var beklædt med, de i det andet Skrin fundne Puder, deriblandt Pudene med indvævede Duer, Hjærter og Kors samt Ørnetæppet, hvis Flige bredtes ud over Skrinets nye, ved Restaurationen tilsatte Tag.

Saaledes ere Helgenskrinene efter Aarhundreders Skjul atter komne for Dagen tiltrods for svundne Tidens Uvidenhed og Misgreb.

Et talende Vidnesbyrd om vort Folks vaagnende Sands for Bevaringen af vore kirkelige Mindesmærker fra Fortidens Dage.

C. Solberg-Nielsen.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—O—

(Fortsat.)

Det fulgte af sig selv, at Ambrosius paa Grund af sin Kærlighed til Soteris, med Hænder og Fødder satte sig op imod sin Faders Trusel om, ved ethvert Middel at faa Pigen til at give efter; da de vare komne hjem vedbleve de at tale om denne Sag.

»Og ved Du,« udbrød Ambrosius, »hvad Følgen vil blive, hvis hun alligevel ikke vil give efter? Vil Du virkelig slæbe vor Slægts rene Navn i Snavset besudlet med en Blodplet, som ingen Taare kan afvaske?«

»Du er endnu altfor ung,« svarede Senatoren, »til at

kjende Kvindehjærterne. De hænge sig fast i en eller anden from Grille, indtil en stærk Haand tager Sværnersken fast om Armen og river hende ud af hendes Illusioner.»

»Du kan maaske have Ret i tusinde Tilfælde; men dit Regnestykke passer ikke, naar der er Tale om de Kristne, og særlig ikke hvad Soteris angaar! Tænk paa Agnes: Tror Du virkelig, at Soteris gaar i Døden med mindre Glæde, end hun?«

»Du kan sandelig ikke sammenligne de to! Agnes var et Barn, som lod sig bedaae af de snedige Præster og som slet ikke vidste, hvad hun gjorde. Havde jeg været Dommer, vilde jeg aldrig have dømt hende til Døden.«

Selv om Ambrosius kunde have flere Indvendinger mod Faderens Anskuelse, var denne saa stædig og egensindig, at det ikke vilde kunne nytte at sige ham imod, naar han éngang havde sat sig noget i Hovedet; han blev ved sit: at Soteris nok vilde opgive sine fantastiske Ideer for den reelle Virkelighed, naar man blot tog alvorligt fat paa hende og forestillede hende alle de Pinsler, der ventede hende — ja selve Døden. Dommerne havde jo ogsaa altid hengivet sig til dette Haab, ved hvert nyt Tilfælde at kunne bryde Bekjendernes Standhaftighed, hvor ofte de end vare blevne skuffede. Heri laa ikke sjældent Grunden til de frygtelige Torturer, som man anvendte, for at faa Martyrerne til at ofre.

I Aaret 304 var *Heraclius Rufinus* Bypræfekt, og under ham sorterede den øverste kriminelle Jurisdiktion. Aurelius Sempronius tvivlede ikke om, at denne Mand, der var en Ungdomsven af ham, vilde være ham behjælpelig med at fremme hans Planer for at naa det Maal, hans Søn eftertragtede. Men han blev i højeste Grad overrasket, da Bypræfekten, strax ved Begyndelsen af hans Forklaringer angaaende Sagen, afbrød ham med den Bemærkning, at han allerede i flere Uger var i Besiddelse af en Angivelse om, at Soteris var en Kristen. Grunden, hvorfor han endnu ikke havde taget Hensyn til den, var, at det var saa kort Tid, siden Agnes var bleven henrettet, og han krympede sig ved

igjen at føre en anden ung Dame, der ogsaa var det sidste Skud af en af de ædlestes Senatorslægter for Retten — men nu maatte han gjøre sin Pligt.

»Hun skal og maa opgive denne Galskab,« udbrod Senatoren stærkt ophidset, »og jeg er overbevist om, at en første Advarsel, eller i alt Fald en første Straf, vil bringe det overspændte Rigebarn til Fornuft.«

Præfekten, som under Martyrprocesserne saa ofte havde været Vidne til de Kristnes Standhaftighed, delte ikke fuldstændigt hans Overbevisning; derimod syntes et Giftermaal mellem Soteris og Ambrosius ham saa fordelagtigt for begge Familier, at han troede at gjøre sit bedste for at faa Jomfruen bragt paa andre Tanker med det gode.

»Ja visselig — visselig,« gjentog Sempronius, »vil hun opgive sin Egensindighed. — Det kjære Barn mistede alt for tidligt sin Fader og er falden i Hænderne paa de fanatiske Præster i Stedet for at faa en alvorlig og solid Opdragelse. Men naar man først faar et godt Tag i hende, ville de Griller nok fortage sig. Hendes Fader var en altfor rolig og besindig Mand til at Datteren slet ikke skulde ligne ham det mindste. — Ved Jupiter,« vedblev han, »man vil jo ikke andet, end hendes eget Vel. Der gives Mennesker, hvem Lykken maa paatvinges, og jeg tvivler ikke et Øjeblik paa, at hendes Fader, min Fætter og gamle Krigskammerat, vilde takke mig, hvis han endnu havde levet, for at jeg bruger en lille Smule Magt.«

Næste Dag ved Middagstid kom en Proprætor, en højere Justitsembedsmand, til Soteris Villa og forlangte at tale med Husets Herskerinde. Præfekten havde anmodet ham om at tage de mest mulige Hensyn til den fornemme Dame; Sempronius havde lovet ham Guld og grønne Skove, hvis det kunde lykkes ham, blot ved Trusler at faa hende til at ofre.

»Tillad mig, ædle Dame,« sagde Embedsmanden, da han var kommen ind til Soteris, »at jeg retter et Spørgsmaal til Dig: Finder Du ikke ogsaa, at det er rigtigt og

nødvendigt, at enhver romersk Borger er Statens Love og den guddommelige Kejsers underdanig?«

»Ganske vist, for saa vidt de ikke staa i Strid med Guds Lov,« svarede Soteris, »men jeg ser nok hvor Du vil hen med Dit Spørgsmaal, og jeg vil derfor aabent og ærligt svare Dig: Jeg er en Kristen.«

»Husk dog paa den guddommelige Kejsers Edikter; Du maa berolige mig med den bestemte Erklæring, at Du vil være Lovene hørig og lydlig.«

»Jeg vil aldrig ofre til Guderne, som ikke ere Guder.«

»Hvem vil nutildags,« svarede Embedsmanden, »tro paa hvad Fablerne fortælle om Olympens Beboere. Jupiter, Apollo og Juno ere jo blot nogle Navne, som forresten ere komne til os andet Steds fra og betyde en højeste Guddom, hvis synlige Repræsentanter her paa Jorden ere de guddommelige Kejsere. — Det er enhver romersk Borgers Pligt at ære denne de guddommelige Imperators Genius, og Du, som er Arving til et saa gammelt og ædelt Navn, maa ikke undslaa Dig for at opfylde denne Pligt.«

»Der gives kun een Gud,« svarede Soteris, »som har skabt Himlen og Jorden saavel som Kejserne og Ormene i Støvet. Det er den Gud, som vi Kristne tilbede; Eders Love stille en anden Gud op imod ham, og jeg vilde fornægte min, den eneste sande Gud, hvis jeg vilde lyde disse Love.«

»Betænk, hvad Du siger! Hvis Du holder fast ved denne Erklæring, bliver jeg nødt til, hvor pinligt det end vil være mig, at fuldbyrde den Befaling, jeg har faaet, og lade Dig fængsle.«

»Jeg haaber at kunne holde fast ved min Erklæring selv under de største Pinsler. Giv mig blot en lille Frist, og jeg skal være beredt til at følge Dig og lade mig stille for Retten. Men sørg for, at Tyendet samler sig i *Peristylum*, (en afsidesliggende Gaardsplads i Paladset) for at undgaa urolige Optrin; jeg ønsker kun at komme til at tale med min Forvalter en Gang endnu.«

»Jeg vil give Dig et Par Timers Betænkningstid, for at Du i Ro kan overveje, hvad der tjener til dit Bedste. Jeg vil lade mig nøje med den Erklæring, at Du vil lyde alle Statens og de guddommelige Kejseres Love.«

Efter at have sagt disse Ord gik Embedsmanden.

Soteris trak sig tilbage til sine indre Værelser, tog Sørgelæderne af og iførte sig i Stedet for disse en kostbar hvid Dalmatica; det var en lang Klædning, der naede lige til Fødderne, og paa hvilken der fra hver af Skuldrene løb en Purpurstrimmel ned ad begge Sider, det var Tegnet paa en Senatordatters Rang og Værdighed. Hun fæstede et bredt Slør med guldlinlvirket Dæmme om Hovedet, hængte som eneste Juvelsmykke, en hjerteformet *bulla* med Guld-kæde om Halsen og traadte, efter saaledes at have smykket sig som Brud, ind i Husets Helligdom. Her knælede hun ned foran Tabernakelskrinet, som hun aabnede og hvoraf hun fremtog det lille gyldne Taarn, som indeholdt det hellige Sakrament.

»Min guddommelige Brudgom,« sagde hun med hellig Inderlighed og med Blikket fæstet paa Hostien, som hun holdt i Hænderne, »Du kalder paa mig, for at jeg skal aflægge Bekjendelsen om Dig, og, ligesom Lammet følger Hyrdens Stemme, følger jeg nu ogsaa Dig. Men kom, himmelske Herre, kom og tag Bolig i mit Hjærte, for at Kødets ikke skal blive svagt under Pinslernes Smerte! Er Du blot hos mig, frygter jeg hverken Pinsler eller Død. Bevar din Brud ubesmattet, hun, som er din i Livet og i Døden og i al Evighed.«

Soteris nød nu, hensunken i den dybeste Ærefrygt, det hellige Sakrament, den Himmelspise, der gjorde hende uovervindelig, -- hendes Gud og Herre, der i Dag for sidste Gang kom til hende i sin store Hemmelighed skjult under Brødets Skikkelse, og som snart vilde tage hende til sig og aabenbare sin himmelske Glories fulde Skønhed.

Bypræfekt Heraclius Rufinus havde ganske vist ventet sig et saadant Svar fra Soteris, som det, hans Udsending

bragte med tilbage; men han opgav dog ingenlunde ganske Haabet om at naa sit Maal, naar han gjorde Alvor af sin Trusel. Senator Sempronius, der var hendes Slægtning, og som maatte kende Familiens Karakter, havde jo udtalt som sin faste Overbevisning, at Pigen nok vilde komme paa andre Tanker. Maaske vilde det være tilstrækkeligt blot at lade hende tilbringe en Nat i Fængsel, i en fugtig og mørk Celle med alle dens uhyggelige Rædsler.

Rufinus gav i Overensstemmelse hermed Proprætoren sine Befalinger. Naar det begyndte at blive mørkt, skulde han begive sig til Soteris' Villa tilligemed nogle Politibetjente og en lukket Bærestol, saa skulde han igen forsøge paa at ovetale hende, og vilde hun slet ikke høre paa ham, skulde han hemmeligt lade hende føre i Fængsel. Forøvrigt var Rufinus en alt for nidkær Embedsmand til ikke at lade Lovene gaa deres Gang, hvis Jomfruen fremturede i sin Egensindighed.

Da Prætoren henimod Aften igen mødte hos Soteris, stod denne allerede færdig til at følge med ham, indhyllet i en vid Kaabe.

Proprætoren forsøgte paany sin Overtalelseskunst, men da han saa, han ikke kunde udrette Noget, kaldte han paa Betjentene, der ventede ved Villaens Portal.

Soteris havde givet Tjenestefolkene noget at bestille i en afsides liggende Del af Paladset, for at undgaa alle smertelige Afskedsscener. Hun vilde ikke have, at Andre skulde være tilstede end hendes Forvalter, naar hun blev ført bort.

Den gamle Forvalter ventede paa hende i Husets *atrium*; han kastede sig paa Knæ foran sin Herskerinde, kysede hendes Hænder og raabte med Øjnene fulde af Taarer:

»Saa det er den Rejse, dyrebare Herskerinde, som Du talte om igaar? Ak, at jeg gamle Mand ogsaa skulde opleve det! Kunde dog blot jeg, hvis Liv ikke har noget Værd, dø for Dig!«

Med faa Ord gav Soteris den tro Tjener Besked angaaende hendes Begravelse.

»Køb,« sagde hun, »en ganske simpel Marmorkiste, og lad den blive bragt idag eller maaske bedre imorgen ud til Coemeteriet ved den Appiske Vej. Der vente mine elskede Forældre paa deres Datter. Hvor gerne vilde jeg ikke,« tilføjede hun, »have smykket det store *cubiculum* ved Siden af det, med Billeder i Anledning af de hellige Hemmeligheder! Naa! Det faar være som det er! O, den Dag er ikke langt borte,« vedblev hun med funklende Øjne, »da Korset vil stige sejrende op af de mørke Huler, og Frø-kornet spire frem for Dagens Lys af Jordens mørke Skød!«

Med disse Ord rev Soteris sig løs fra den hulkende gamle Mand og forlod Villaen i Bærestolen, der blev baaren af to Slaver og var omringet af Politibetjentene. (Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Under Restaureringen af *Seens* Kirke blev der ifølge »Ribe Stiftstidende« i Fredags gjort et interessant Fund, som vil blive indsendt til sagkyndig Undersøgelse. Efterat Altret var fjærnet, opdagede nemlig Arkitekt *Estrup* fra Horsens, der leder Arbejdet, et muret Fundament, som han antog for at være *det gamle Alter fra Kirkens katholske Tid*. Med stor Forsigtighed lod Arkitekten nogle Sten tage bort, saa det saakaldte »Gemme« i Fundamentet kom til Syne. I det laa der et Hylster, indeholdende en Del Knogler, antagelig Relikvier, samt en Blykapsel, hvori der formodentlig findes Oplysninger om Relikvierne og Altrets Indvielse.

— Paa *Lørdag den 7. Juli*, kan Lehns greve Holstein-Ledreborgs Moder, *Enke Lehns grevinde Holstein-Ledreborg*, fejre sin 90aarige Fødselsdag. Den gamle Grevinde,

som er født i 1810 i Weissenbourg i Elsass, er Konvertit og for mange Aar siden vendt tilbage til den katolske Kirke, saavidt vides i Paris. I en lang Aarrække har Grevinden været til Opbyggelse for St. Ansgars Menighed, ved regelmæssig hver Søndag at komme fastende ind fra Lejre til København, for at overvære Højmessen i St. Ansgars Kirke og der modtage den h. Kommunion. I de sidste sex til syv Aar har hun dog maattet opgive denne for hendes Alder for anstrængende Rejse og besøges derfor nu af en Præst fra København, som i Slottets katolske Kapel frembærer det h. Messeoffer, der overværes af Grevinden og af Omegnens Katholiker. Vi tro at være i Overensstemmelse med vore Trosfæller, naar vi her gennem Ugebladet sende Enkelehnsgevinden — den ældste danske Katholik — vor hjærteligste Lykønskning i Anledning af de mange Aar, som Gud i sin Naade har skænket hende, og fordi den høje Alderdoms Besværligheder indtil denne Dag ikke have formaadet at svække hos hende Kærligheden til vor h. Kirke og Iveren for Modtagelsen af dens hellige Naademidler.

— »St. Olaf« bringer følgende glædelige Efterretning: »Hr. Dr. theol. *Krogh-Tønning*, indtil Slutningen af forrige Aar Sognepræst ved gamle Akers Kirke i Kristiania, aflagde den 13. ds. den katolske Trosbekendelse og blev optaget i den katolske Kirke. Vi vide, hvilke Kampe og hvilke Ofre det har kostet denne fremragende Mand, som vore adskilte Brødre i Statskirken altid have nævnt blandt deres Bedste, før han, hjulpet af Guds Naade, understøttet ved alle deres Bønner, for hvilke Vorherres Ord, at Alle maatte vorde Et, ikke ere tomme Ord, kom til det afgørende Skridt. Vi byde ham derfor dobbelt velkommen i i Guds stidende Kirke.« Optagelsen fandt Sted i Aarhus, hvor Dr. Krogh-Tønning har opholdt sig en Tidlang for i stille Fred at forberede sig til det vigtige Skridt.

Rom. »Berlingske Tidende«s Korrespondent i Rom skriver bl. a. følgende til Bladet om Forholdene i Kina: »Der er for Øjeblikket i Kina ti katolske Missioner,

hvoraf syv franciskanske, og hver ledede af en Biskop. Desuden adskillige Nonne-Missioner spredte over hele det himmelske Rige, tildels i de fjærneste og mest ukendte Egne, hvor de ofte Maaneder ad Gangen ere afskaarne fra al Forbindelse med den øvrige Verden. Disse modige Væseners Skæbne er ukendt, men man har endnu det bedste Haab.

For Pave Leo især ere Forholdene i Kina en Kilde til betydelig Bekymring, som synes at tage langt mere paa hans Kræfter end nok saa megen personlig Anstrængelse. Den Tanke, at hans Missionærer i Kina ikke blot faa mange Aars Arbejde tilintetgjort, deres Gudshuse ødelagte og vanhelligede, men at de tillige staa Fare for at lide en grusom Død, fylder ham med saa megen Sorg, at han maaske næppe vil kunne bære det. I hvor stærk en Grad Paven er optaget af alle disse Forhold ses bedst deraf, at han desangaaende staar i daglig Forbindelse med den franske Regering.

Unio. Tirsdag d. 3. Juli Kl. 6—11: Sammenkomst med Keglespil paa Café „Helgoland“, Strandvejen 20.

Søndag den 8. Juli: Udflugt til Roskilde og Boserup Skov. Afrejse fra Københavns Hovedbanegaard Kl. 9³⁵. (Mødested ved Aviskiosken i Forhallen til venstre Kl. 9¹⁵). Ankomst til Roskilde Kl. 10⁰⁵. Medbragt Frokost spises i „Trægaarden“ Fra 12—1 Besøg i Domkirken. Spadseretur til Boserup Skov forbi Maglekilde, Kl. 5 serveres i Pavillonens koldt Bord med Øl eller The samt Snaps, Hjemrejsen Kl. 9^{1/2}. Billetter 2 Kr. for Medlemmer og 4 Kr. for Besøgende faas til Fredag Aften hos Hr. Fabrikant H. Hoffmann, Købmagergade 48, og Hr. Naalemager J. C. Jørgensen, Gothersgade.

S.J.G. Førstk. **Mandag** den **2. Juli** afholder **St. Josefs Gilde** 1. Grads Møde Kl. 8^{1/2}, og alm. Møde for alle Br. Kl. 9 i Foreningslokalet Bredgade 67.

En ældre Kone ønsker Beskæftigelse enten ved at passe mindre Børn, Syge eller ved lettere Husgerning. Skriftlig henvendelse til Bendtzen, Nørresøgade 19, 4. S. o. G.

Bestil Deres Klæder hos Skrædermester **August Wiehe**, hvor der kun leveres gode Stoffer til billige Priser. Stof modtages til Forarbejdning.
20 Rømersgade 20.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 1. Juli. 4. Søndag e. Pintse. Apostelfyrsterne Petri og Pauli festlige Mindedag. (Kollekt af Peterspenge i Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller). — **2. M. Marias Besøgelse** (fejres følgende Søndag). — **3. Ti. Irenæus.** Martyr og Biskop. — **4. O. Oktavdag** (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen. — **5. T. Antonius Maria Zaccaria.** Bekender. — **6. F. Oktav af Petri og Pauli Fest** (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ hl. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Broderskabsandagt). — **7. L. Cyrillus og Methodius,** Biskopper og Bekendere.

Søndag den 8. Juli. 5. Søndag e. Pintse. Marias Besøgelse.

St. Ansgars Kirke. Paa Hverdagene i Julimaaned læses kun en h. Messe i Kirken nemlig Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

St. Josefs Søstrenes Huskapel (Toldbodvejen 14). Paa Hverdagene i Julimaaned læses den h. Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$ i Stedet for Kl. 6.

Mødreforeningen. Tirsdag den 3. Juli Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe i St. Ansgars Kirke for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene.

St. Andreas Kollegiet i Ordrup slutter sit Skoleaar **Torsdag den 5. Juli** Kl. 10 Form. med højtidelig **Præmiuddeling** og **Te Deum** i Kirken. Alle Skolens Velyndere indbydes. Det nye Skoleaar agtes paabegyndt Torsdag den 30. August.

Gudstjeneste i Helsingør (Sødergade 8). Søndag den 8. Juli h. Messe med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Kl. 8 Aftengudstjeneste.

Gudstjenesten paa Søn- og Helligdage.

M. (stille Messe). H. (Højmesse). Pr. (Prædiken). A. (Andagt).

St. Ansgar. Kl. 8 M. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 6 A.

St. Josefssøstrenes Kapel (Toldbodvejen). Kl. 6 M. Kl. 3 A.

Rosenkranskirken. Kl. 7 M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 5 A.

St. Josefs Hospital. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.

St. Josefs Kapellet (Strandvejen 91.) Kl. 8 H., Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Eft. Vesper.

St. Annæ Kapel (Chr. II.s Allé, Sandbyerne). Kl. 10 H. med Pr.

Jesu Hjærte Kirken. Kl. 7, 8 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 7 $\frac{1}{2}$ A.

St. Andreas Kirken i Ordrup. Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{1}{4}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 7 A.

Odense. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Svendborg. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Kolding. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.

Fredericia. Kl. 7 M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.

Horsens. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 2 A.

Silkeborg. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Aarhus. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.

Randers. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Aalborg. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 27.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 27.

Søndagen den 8. Juli.

1900.

Indhold: Knud den Helliges Martyrdød. Soteris. De katholske Missioner i Kina. Islandske Kvinder. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Bekendtgørelser.

Kong Knud den Helliges Martyrdød

(d. 10. Juli).

—0—

Paa Kongestol du sad, o Knud!
Og skifted Lov og Ret;
Dit Kongeord var Retfærds Bud.
Hver Voldsmand følte det!
Du drog dit Sværd til blodig Dyst,
Og stevned til den fjerne Kyst;
Hvor Afgudsnatten alt omskygged,
Du Lysets Drot et Tempel bygged!

Du var en Kristen-Herre bold
I Fred, i Ledingsfærd.
Mod Hedenskab, mod Svig og Vold
Du førte Herrens Sværd.

Ved Ordets og ved Aandens Magt
 At vinde Sjæle for Guds Pagt,
 Og under Kirkens Ly dem sanke,
 Det var din Stræben som din Tanke!

Selv knæled Du i Bod og Bøn,
 En Kristen ydmyg, from,
 For Korsets Herre, for Guds Søn,
 Som tog paa sig vor Dom.
 Kun Hans at være var din Trøst!
 Lidt var dig Verdens Pragt og Lyst
 Mod Naaden, Kristi Navn at bære,
 Og værne om Hans Kirkes Ære!

Men Mørket hæved Advinskjold
 Mod dig og mod din Færd.
 Og Troløshed med Pagt i Vold
 Skød frem en Oprørshær.
 For Borgerkrigens Tordensky
 I Herrens Hus du søgte Ly.
 Dit Liv, dit Scepter og din Krone
 Du lagde ned for Naadens Throne!

Som from du sad ved Altrets Fod,
 Mens Larm og Kampskrig lød,
 Fra Naadens Lys en Straaleflod
 Sig om din Tinding gød.
 Og Spæret fløj imod din Barm;
 Frem brusede Blodstrømmen varm;
 Dit Liv du misted til Guds Ære,
 Din Sjæl steg op blandt Englehære!

Skytshelgen for det høje Nord,
 For Danmarks Land og Folk,
 Du som i Saligheden boer,
 Vær Du for Gud vor Tolk!

Og bær en Bøn for Herren nu:
 At mildt Han kommer os ihu.
 Træd ind hos Naaden for de Lande,
 Du vogted her: De danske Strande!

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

Man behøver kun at læse Martyrakterne, for at kunne danne sig et Begreb om alt det Rædselsfulde, der fandtes i de gamle Romeres Statsfængsler. Præfekten havde endogsaa udtrykkelig givet Befaling til at føre Soteris ind i et af de værste Rum, som Vogterne kaldte *Orcus* eller Underverdenen, og lægge hende i Lænker der. Men Jomfruen havde allerede tidligere besøgt Bekenderne i Fængslerne, saa at alle deres Rædsler ikke vare noget nyt for hende. Og disse Bekendere vare ofte først blevne indespærrede efter at være pidskede og med sønderrevne Lemmer; ja man havde endogsaa lagt dem i Blokken, for at hindre den mindste Bevægelse, og paa denne Maade givet dem til Pris for de skrækkeligste Lidelser i Dage og Uger. Saaledes havde Soteris sét og beundret dem i deres heltemodige Standhaftighed og misundt dem den evige Glories Krone, som hun jo ogsaa nu snart skulde opnaa. Nej, denne Nat i Fængslet kunde hverken bøje hendes Sind eller bringe hende til Fra fald fra sin Herre og Frelser. Vokser ikke ogsaa Krigerens Mod, saasnart Kampen først er begyndt og han staar overfor Fjenden?

Da Proprætoren næste Morgen mødte i Fængslet paa Bypræfektens Befaling, gav Soteris ham med endnu større Glæde end igaar den Erklæring, at hun vilde føle sig lykkelig ved at kunne dø for sin Herre og Gud.

Sempronius ventede hos Præfekten i den ængsteligste Spænding paa Svaret; denne Nats Rædsel i et saadant Fan-

gehul maatte naturligvis have bøjet Pigens Egensindighed. Man kan vel tænke sig hans store Skuffelse, da Proprætoeren kom med den modsatte Beretning.

»Ja, jeg havde i alt Fald halvvejs ventet det Resultat,« sagde Præfekten, »saa maa vi forsøge stærkere Midler. Naar hun kommer for Retten og ser alle disse Torturredskaber . . .«

»Ved alle Guder!« udbrød Sempronius, »husk paa, at Sagen er privat, det vil jo vække en uhyre Opsigt i Rom. Hvis Du stiller denne Dame for Retten. Tænk dog paa, at hun hører til en af de ædleste Familier . . . .«

»Jeg tænker kun paa min Pligt,« sagde Præfekten mørk. »Soteris er en Kristen, og de guddommelige Kejseres Befalinger skulle . . . .«

»Ja men lad hende saa dog tilbringe en eller anden Nat til i Fængsel, for at hun kan komme til Fornuft og Eftertanke.«

»Du kender nok daarligt den romerske Ret! Loven foreskriver, at en Anklaget ufortøvet skal tages i Forhør, og jeg vil saa meget mindre gøre en Undtagelse i dette Tilfælde, som jeg har Haab om paa denne Maade at kunne bøje det Stivsind, som en Ræselsnat ikke har faaet Bugt med.« —

En Time senere blev Soteris bragt til Julias Basilica og ført for Dommerne.

Da denne Retssag angik Liv eller Død, præsiderede Bypræfekten i egen Person.

Der fandtes et særligt Rum bagved Dommerne, som var dækket med to store Tæpper, og hvorhen Domstolen plejede at trække sig tilbage for at afsige Dommen, som Herolden derefter forkyndte for Folket. Foran Dommersædet var der et med Marmorskranker afspærret Rum, hvor der stod et trebenet Offerbord med glødende Kul; ved Siden deraf havde man opstillet forskellige Torturredskaber, og Bødlerne vare altid tilstede for at foretage Torturen, naar Dommerne gave Befaling dertil. Den modbydeligste og mest frastødende af disse Bødler var en Neger; han var lille af Væxt, havde enorme Kræfter og lignede med sine forvorpne og simple

Ansigtstræk den virkelige Satan. Der var hundredevis af Tilskuere, som trængte sig sammen i den store Hal, for at være nærværende ved Forhøret over en saa fornem Dame.

Paa hele Vejen gik Soteris, hensunken i stille og inderlig Bøn, som havde hun nu taget det sidste Stykke af den hellige Rustning paa, hvormed hun skulde træde ind paa Arenaen for at kæmpe om Sejrens Palme; Pigen var gaaet med faste Skridt op ad Trapperne, der førte til Julius Basilica. Nu stod hun rolig foran Skranken med et tæt Slør for Ansigtet.

Medens Hedningerne rundt omkring betragtede den Anklagede med nysgærrig Deltagelse, saa' alle de Kristne, der havde trængt sig ind i Retssalen, paa den unge Bekenderinde med from Ærefrygt og bad i Stilhed til Gud for hende.

Forhøret begyndte.

»Hvad hedder Du?« spurgte Bypræfekten Heraclius Rufinus.

»Jeg hedder Soteris.«

»Og din Familie?«

»Jeg er en Kristen, men hvis Du vil have min Afstamning efter Kjødet at vide, saa hører jeg til Floriernes Senatorfamilie.«

»Du kjender jo de guddommelige Kejseres Befalinger; velan, gaa saa hen til Alteret og kast Røgelse i Gløderne til Ære for Guderne.«

»Der gives kun én Gud, og ham har jeg lært at elske og ære siden min tidligste Barndom. Jeg kender ikke de Guder, Du taler om; de ere kun Fostre af Digternes Fantasi og existere ikke.«

»Tag Dig i Agt for at spotte det romerske Riges Guder!«

»Spotter jeg da, naar jeg taler Sandhed?«

»Tænk paa, hvad Du er i Besiddelse af: Ungdom, Skønhed, Adel og Rigdom; alt dette skulde Du ikke give til Pris for en lige saa afsindig som forbryderisk Egensindighed!«

»Jeg véd selv, hvad der baader mig, og véd ogsaa, hvem der evigt vil bevare for mig, hvad jeg ejer. Jeg hverken kan eller vil nogensinde fravige min Erklæring.«

»Der kan Du selv se,« sagde Præfekten, idet han vendte sig om mod Sempronius, der halvt skjult i Baggrunden overværede Forhøret, »hvor halsstarrig og trodsig hun er! Men naar Klap ikke hjælper, maa der Klaps til. — Nubier, tag din Handske paa!«

Den Sorte sprang frem med et uhyggeligt Grin og viste Præfekten sin Haand, der allerede var lavet i Stand, idet den indvendige Flade var bedækket med et Stykke Saalelæder, hvorpaa der var fastgjort endel skælformede Stykker Jærnblik.

»Riv Sløret af hende,« befalede Rufinus.

Inden Bødlerne kunde udføre denne Ordre, havde Soteris allerede selv fjernet det Dække, der hidtil havde tilhyllet hendes Ansigt.

Ved Synet af den Skønhed og Ynde, der var udbredt over Jomfruens rene og fine Ansigt, gik der en Beundringsmumlen gennem den omkringstaaende Mængde. Den jomfruelige Blufærdighed over at skulle vise sit Ansigt utilhyllet lige over for alle Folks Blikke havde bragt Blodet op i hendes Kinder; Gudskærlighedens hellige Ild, som var i hendes Hjærte, lyste ud af Øjnene, og det sorte Haar bølgede i opløste Lokker ned over hendes Skuldre og paa den hvide, purpurbræmmede Klædning, ligesom et Slør fra Naturens egen Haand.

»Tænk endnu en Gang paa din Ungdom og Adel!« sagde Dommeren, »og offer til Guderne!«

»Jeg er en Kristen og kender kun én Gud, som har skabt Himlen og Jorden.«

Paa et Vink af Præfekten hævede Negeren i samme Øjeblik den jærnbeslagne Haand og gav Jomfruen et skraldende Slag paa Kinden — saa Blodet strax vældede frem.

Soteris vendte sit Blik fuldt af den inderligste Kærlighed op imod Himlen.

Et Slag til, og Blodet randt paa ny.

»Jeg takker Dig, Herre Jesus Kristus, Guds Søn,« sagde Soteris med lav Stemme, »at Du har fundet mig værdig til for dit Navns Skyld at lide den samme Forsmædelse, som Du selv har lidt.«

Mængden rundt omkring stod aandeløs og forundrede sig over den svage Piges Standhaftighed. Kun den Sorte, hvis Hjærte aldrig havde rummet en ædel Følelse, hævede igen med et Grin sin Haand til Slag.

Blodet flød ned omkring den jomfruelige Bekenderindes Hals og hen over den hvide Klædning ligesom et helligt Rubinsmykke.

Inden Negeren kunde komme til at slaa igen, lød der en ,Stemme fra Mængden:

»Er det passende at anvende Slavestraf mod en adelig Dame?«

Folket gav lydeligt Taleren sit Bifald tilkende, og Rufinus søgte med Øjnene den Mand i Mængden, der havde vowed at tale saa dristigt; det var *Ambrosius*, hvis Kinder glødede af Harme. Præfekten betænkte sig nogle Øjeblikke, hvorpaa han befalede, at det kunde være nok for denne Gang, men at den Fangne skulde føres tilbage til Fængslet og behandles endnu strængere end før.

Nu skyndte Soteris sig med at tilhulle sit Ansigt igen, hvorpaa Retsbetjentene førte hende tilbage til Fængslet, ledsagede af en stor Skare Mennesker.

De Kristne trængte sig frem ved Fængslets Portal for at kysse Bekenderindens Haand og anbefale sig til hendes Forbønner. Matronen Lucina nærmede sig ogsaa, ledsaget af en Pige, for at vadske Blodet af hendes Kinder med et Klæde, der var dyppet i vellugtende Vand.

»Hvorfor,« spurgte Soteris, idet hun med et venligt Smil søgte at forhindre det, »hvorfor vil Du berøve mig det Smykke, min Brudgom har skænket mig? Lad mig dog beholde det; jeg haaber, han vil synes om, at jeg har det paa.«

»Mit kære Barn,« svarede Matronen, »imorgen skal Du igen for Dommerne og saa kunde det jo hænde at Synet af Blodsporene paa dit Ansigt vilde opvægge deres eller Folkets Medlidenhed.«

Medens Pigen nu holdt et Bækken, som var fyldt med Vand, foran hendes Ansigt, vadskede Lucina Blodet af, hvorpaa Betjentene, der vare blevne ærgerlige over denne Forsinkelse, stødte Kvinderne tilbage og gik bort med Fangen.

Blandt Mængden, der havde ledsaget Fangen, var ogsaa Ambrosius, — bleg som Døden.

De tunge Jærndøre havde allerede længe været lukkede, og alle Folk vare gaaede bort, men han stod stadig paa samme Sted, — lænet op mod en Søjle — med Øjnene stift hæftede paa Fængselsporten.

(Fortsættes.)

De katholske Missioner i Kina.

—o—

Ganske anderledes ere Forholdene i Kina — i Henseende til Missionsvirksomheden — end blandt mange andre Folkeslag, hvor Evangeliet bliver forkyndt. Thi i Afrika, i de sydlige Egne af Amerika og paa Australiens Øgrupper f. Ex. understøttes Missionærernes heldbringende Virksomhed paa den mægtigste Maade derved, at de apostoliske Sendebud tilligemed den guddommelige Sandhed ogsaa bringe Civilisationen, vise deres Disciple Agerdyrkningens Velgerninger, Kunstens og Haandværkets fredelige Sysler og saaledes forbedre den materielle Side af hine Hedningers Liv. Derved finder naturligvis den egentlige Missionsvirksomhed en mægtig Støtte og Hjælp. Missionærerne optræde her tillige som Bærerne af en ny Kultur, hvis Fordele strax ere iøjnefaldende. Deres Virksomhed er som den, Benediktinerne i gamle Dage udfoldede her i Norden. Derfor er ogsaa disse Folkeslags Civilisering, som gaar Haand i Haand med deres Kristianisering, en solid og varig, der sker netop en

fuldstændig Forandring i Henseende til Sæder, Skikke og Levevis, som saa — i den snevreste Forbindelse med Kristendommens Grundsætninger — afgive en solid og kraftig Ramme for Kristendommen og saaledes blive en af dens stærkeste Støtter.

Ganske anderledes ere Forholdene i den yderste Orient og navnlig i *Kina*. Kineseren ser i den europæiske Kultur Noget, som i Modsætning til hans egen Kultur endnu befinder sig i Børneskoene. Kineseren regner jo paa en vis Maade med Rette efter Aartusinder, hvor vi kun kunne maale vor Civilisations-Etapper og Fremskridt efter Aarhundreder. Missionæren gør intet Indtryk der med vor Kulturs Frembringelser eller med Fremvisningen af vor Civilisation. Tværtimod, han er jo selv tvungen til, at antage den herskende, Levevis, at iføre sig den kinesiske Klæde- dragt og endog at bære den berygtede Haarpisk. Den kinesiske Missionær kan altsaa kun udrette noget med Evangeliet alene, han mangler fuldstændigt de europæiske Kulturmid- lers kostbare Hjælp. Her i Kina sker altsaa ikke den ydre Forvandlingsproces, som hos andre hedenske Folkeslag. Naar nu ikke destomindre Resultaterne, som Missionærerne navnlig i de sidste Aar have opnaaet i hine Egne, ligefrem maa kaldes underfulde, saa maa dette vel, næst efter den almægtige Guds Naade og Forbarmelse, alene tilskrives de derværende Missionærers rastløse og offervillige, altsaa i Sandhed apostoliske Virksomhed og Iver.

Til Trods for de store Vanskeligheder, som netop i Kina stille sig hindrende i Vejen for Missionsgerningen, have Missionærernes Virksomhed i hine Egne dog allerede havt til Følge, at der i det store Kejserrige er bleven oprettet 35 apostoliske Vikariater, hvert med en Titularbiskop i Spidsen. Dertil komme endnu to apostoliske Præfekturer. 11 af disse 37 katholske Missionsinstitutioner, som uden Undtagelse staa under Propagandakongregationens Ledelse, ere blevne oprettede af Pave Leo XIII.

I Henseende til Nationalitet ere de apostoliske Vikarer

i Kina fordelte saaledes: 17 Franskmænd, 12 Italienerne, 4 Belgiere, 1 Tysker og 1 Hollænder. Frankrig indtager alt-saa egentlig den ledende Stilling i det katholsk-kirkelige Liv i Kina. Missionssekskaberne, Ordenerne og Kongregationerne, som virke i Kina, og hvoraf de apostoliske Vikarer ere Medlemmer, beløbe sig til 11, nemlig den franske Lazarist-Orden med 13 apostoliske Vikarer; saa følger den belgiske Kongregation af Marias ubesmittede Hjærte og de »*Minori Riformati*« hver med 4, Missionsseminariet i Majland og Franciskanerne hver med tre, Dominikanerne og Jesuiterne hver med to, og endelig Augustinerne, det romerske St. Peter og Pauls Seminar, de hollandske Minoriter og den tyske Steylermission hver med en apostolisk Vikar. Begge de apostoliske Præfekter hører ogsaa til den franske Lazaristorden.

Blandt Lazaristerne har den i selve Peking residerende Vikar, Biskop *Favier*, erhvervet sig et berømt Navn. Han har forstaaet, støttet af sin mangeaarige Erfaring, som han har erhvervet sig paa Stedet, at vinde ikke blot sin Hjords Kærlighed og Hengivenhed, men ogsaa Kejserhoffets Gunst. Hans Kendskab til Landet og Folket kan Frankrig i første Linie takke for den store Indflydelse, som det havde opnaaet i den sidste Tid i Peking. Monsignor Favier var paa en vis Maade den højre Haand for den franske Gesandt i Peking, hans Bopæl var et Mødested for Byens Intelligens, og hvor Europas snueste Diplomati ikke var det endnu snuere kinesiske Diplomati voxen, har Biskop Favier personlig ved sin Indflydelse og fremfor alt ved sin fine Takt atter bragt Sagerne i Gang og Tingene i Orden. Han opholdt sig sidste Vinter i Rom, da ingen endnu tænkte paa det forestaaende Udbrud af det kinesiske Virvar, som nu truer de kristne Missioners Existens. Rigtignok hørte man allerede den Gang fra forskellige Sider om Fjendtligheder mod Europæerne, men man vidste ogsaa allerede den Gang, at Kejserinden var det egentlige Ophav til dette Had mod de Fremmede og mod de Kristne.

Alle disse katholske Institutioner, Resultaterne af utrolig Taalmodighed, grændseløs *Hengivelse* og af et *Offermod*, som kun de katholske Missionærer kunne eje det, staa nu paa Spil eller ere allerede delvis ødelagte. Til de *heltemodige Martyrer*, som have udgydt deres Blod paa Kinas Jordbund, ere allerede flere Nye blevne føjede. Ville Magterne være »mægtige« nok, til at standse Kinesernes Blodsudgydelser, fremfor alt, ville de være *enige nok*? Det er et Spørgsmaal, som navnlig beskæftiger os Katholiker i disse Dage mere end nogensinde. Den engelske Premierminister Lord Salisbury betonedede for nylig i en Lovtale over Missionærerne den Fare, som kunde opstaa for de europæiske Stater, hvis Missionærerne maaske vilde blande sig i den politiske Virksomhed. Og heri ligger ogsaa et meget ømt *Punkt* i den kinesiske Missionsvirksomhed. Thi i Virkeligheden opfatter den mistroiske Kineser Missionærerne som direkte Forløbere for Soldaterne, som dem, der bane Vejen for Land-Forpagtningerne, som de rette Pionerer, ikke for europæisk Kultur, som han jo ikke forstaar, men kun foragter, men som Pionerer for den bevæbnede Magt og den Stærkeres brutale Ret. Og heri ligger ogsaa Hovedvanskeligheden i vore Missionærers Stilling indenfor det uhyre kinesiske Rige.

Nogle Ord

om

islandske Kvinders Udenlandsrejser og Kunstflid i Sagatiden.

— 0 —

I »Kvindernes Blad« for 24. Maj d. A. skriver Fr. *Thora Thoroddsen* følgende interessante Artikel:

»Udenlandsrejserne have sikkert altid haft en meget stor Betydning for Islændernes aandelige Udvikling, ikke blot i

Oldtiden, men ogsaa i den islandske Renaissance-Tid i det 16. Aarhundrede. Som bekendt færdedes Islænderne allerede i den hedenske Tid viden om baade som Vikinger, som hvervede Soldater hos fremmede Fyrster, bl. A. hos Kejseren i Konstantinopel, og som Skjalde og Hirdmænd ved de nordiske Hoffer. Paa denne Tid have de islandske Kvinder sikkert kun sjælden gjort længere Udenlandsrejser, men efter at Kristendommen blev indført ved Aar 1000 og i den islandske Literaturs og Kulturs Guldalder (i 11—13. Aarh.), blev Forholdet noget andet. Mændene gik nu ikke paa Vikingetog i fremmede Lande, men de rejste dog maaske endnu mere end før, mange udvidede deres Kundskaber ved at besøge fremmede Universiteter i England, Tyskland, Frankrig og Italien, og hvert Aar drog en Skare islandske Pilegrimme til hellige Steder i Udlandet, mange rejste til Canterbury i England, da den hellige Ærkebiskop Thomas var meget yndet og anset paa Island, endvidere til St. Jago i Spanien og til flere andre Steder i Frankrig og Italien. Hovedstrømmen gik dog naturligvis til Rom, og om mange Islændere ved man, at de gjorde Valfarter til Jerusalem. Paa disse Pilegrimsrejser vare Kvinderne jævnlig med, og mange velstaaende Islænderinder have i de Tider sikkert haft god Lejlighed til at se sig om i Verden og lære andre Folks Kultur at kende.

Paa det gamle Kloster i Reichenau, tæt ved Bodensøen, havde Munkene tidlig indført den Skik at optegne Navnene paa de Pilegrimme, som overnattede hos dem; en saadan Liste haves endnu, paa denne opføres Navnene paa 39 islandske Pilegrimme fra det 11. Aarhundrede og derimellem *elleve* islandske Kvinder. Heraf seer man, hvor hyppige disse Valfarter have været allerede saa tidlig, thi Pilegrimme fra Island rejste ogsaa ad flere andre Veje til Rom, hvad man kan se af en lille »Bådecker« for Pilegrimme af den islandske Abbed Nicolaus († 1159), som endnu haves. Pilegrimsrejserne omtales kun sjældent i Sagaerne og da kun i Forbigaaende, naar de berøre en af Fortællingens

handlende Personer, men man seer dog, at Valfarterne vare meget hyppige. Biskop Páll Jonsson (1195 – 1211) i Skalholt lod f. Eks. Præsterne tælle, for at kunne være sikker paa, at der fandtes tilstrækkelig mange i Bispedømmet, da de saa jævnlig færdedes paa Rejser i Udlandet. Af kvindelige Pilegrimme, der omtales i Sagaerne, skal jeg kun nævne et Par Eksempler. Thorir Thorsteinson og Thorlaug, hans Hustru, valfartede til Rom (Sturlunga Saga). Gisli Surssons Hustru Audur drog til Danmark med en anden Kvinde Gunhild til Hedeby, hvor de døbtes, og derpaa valfartede de til Rom. Den rige islandske Høvding Bjørn Einarsson gjorde mange Udenlandsrejser, og hans Hustru var jævnlig med ham. Saaledes rejste de en Gang begge sammen til Rom og til Venezia, hvorfra de indskibede sig til det hellige Land og drog saa samme Vej tilbage. I Venezia skiltes de og Bjørn Einarsson rejste over Spanien og England tilbage til Island; men hans Hustru rejste tværs over Europa til Norge og derfra hjem til Island, hvor Ægtefolkene saa mødtes igen paa deres Hovedgaard Vatnsfjördur. Kvinder, som i de Dage gjorde saa lange Rejser over Land og Hav, maa have haft en ualmindelig Villiestyrke og Energi; Skibene vare smaa og daarlige og manglede alle Bekvemmeligheder, og over Land kunde man kuu rejse til Hest eller til Fods.

Hvis de islandske Kvinder i Oldtiden ikke paa en eller anden Maade havde staaet i Forbindelse med Udlandet, kunde man ikke godt forstaa, hvorledes de under den islandske Republiks Blomstringstid og senere kunde naa en saa stor Fuldkommenhed i Kunstflid og Kunstindustri, som de bevislig gjorde. Kvindearbejderne bære utvivlsomt Mærke af Indflydelse fra Europas sydlige Kulturlande. Der fandtes den Gang i Hjemmene og i Kirkerne en stor Rigdom af broderede Tæpper, Tapeter og Lignende, hvoraf Rester endnu haves (f. Ex. i Reykjaviks Oldsamling.) Disse Kvindearbejder bære Vidne om en stor Flid, kunstnerisk Smag og stor teknisk Dygtighed. Noget er naturligvis blevet indført fra

Udlandet, især i den ældste Tid, og maaske have rejsende Kvinder bragt en Del med hjem og have derved faaet Motiver og Mønstre til deres Hjemmearbejde, men den største Del er sikkert bleven udført paa Island, hvor man havde god Tid i de lange Vinteraftener. Det er interessant i den ældste Tid at se en Blanding af nordisk-hedenske og kristelige Symboler, der senere ere blevne kopierede langt ned igennem Tiderne. Enkelte Arter af Broderier, som i Middelalderen dyrkedes i Europas Kulturlande, men nu ere forsvundne og glemte, have holdt sig paa Island ned til vore Dage. Kvindelige Haandarbejder og Broderier ere med stor Flid og Nøjagtighed blevne udførte endnu i de sidste Aarhundreder, derom vidne den store Mængde Tæpper, Saddelpuder, Hestedækkener og Andet, som endnu findes paa Island.

I Sagaerne finder man en Mængde Exempler paa de islandske Kvinders høje Kulturstandpunkt og deres Betydning i Samfundslivet, hvor de paa mange Omraader viste sig Mændene jævnbyrdige og ogsaa nød en større Agtelse end i mange andre Lande. Til Slutning vil jeg kun anføre et Par Exempler paa de islandske Kvinders Kunstflid og aandelige Udvikling. Under Biskop Jon Øgmundsson den Hellige (1106—1121) var en islandsk Dame, Ingunn, Lærerinde ved den lærde Skole paa Holar i latinsk Grammatik og andre Videnskaber, og efter Sagaens Vidnesbyrd stod hun i Lærdom ikke tilbage for nogen Mand paa Island. Hun rettede ogsaa latinske Manuskripter og broderede kunstig udførte Tæpper med bibelske Motiver og Helgebilleder. En anden islandsk Kvinde, Margrete, der levede i Skalholt, omtrent 1200, var i sin Tid Islands største Kunstner i Billedhugger- og Billedskærerarbejde, bl. a. udførte hun en Bispestav af Hvalrostand, der blev beundret som et stort Kunstværk og foræret til Ærkebiskoppen i Trondhjem; hun udførte ogsaa Billedhuggerarbejder til Altertavler o. Lign. Thorgrima smidkona omtales i Hardarsaga: hun syntes at have tjent sig en Formue ved Træskæreri; men hun blev ogsaa anset for at være troldkyndig. Flere Kvinder berømmes for deres Dyg-

tighed i Haandarbejder og Broderier, f. Ex. Thurid Grimkelsdatter, Sigrid Hafthorsdatter o. m. Fl. Naar dette fremhæves i Sagaerne, hvis Hoveddæmner angaa ganske andre Ting, maa de have været meget fremragende. Sagaerne vise ogsaa, at Smagen for den Slags Arbejder har været meget udbredt, og at man holdt af at pynte sine Boliger med kunstnerisk udførte Haandarbejder.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Den 1. Juli var det 25 Aar siden *St. Josefs Hospital* blev indviet og det første h. Messeoffer blev frembaaret der af afdøde apostolisk Præfekt *Uerm. Grüder*. Til Tak for de i de henrundne Aar modtagne Velgerninger fejredes der i Søndags en Taksigelsesmesse i St. Josefs Hospitals Kapel.

— I »Berl. Tid.« f. 28. f. M. meddeles: »Karup Kirke i Lysgaard Herred med sin i gamle Dage »hellige Kilde«, med sit pragtfulde Billede af Guds Moder — og berømt for sine Mirakelkure — bliver, ifølge »Viborg Stiftst.«, i denne Tid restaureret, og der er herved fundet Kalkmalerier paa Væggene. — Ved Støtte af det oldnordiske Musæum og fra flere andre Sider. bliver dette Arbejde udført, og naar Karup Kirke igen staar prydet paa sine Vægge, vil den ligesom i Fortiden blive besøgt af Fremmede, der ville tage den i Øjesyn.«

St. Josefs Gilde

fejrer Mindet om sin anden Skytspatron, Kong Knud den Hellige, ved en Sammenkomst førstk. **Mandag** d. **9. Juli**, Aften Kl. 8^{1/2}, i Foreningslokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G., hvortil alle **Brødre** indbydes.

Unio. Søndag den 8. Juli: Udfugt til Roskilde og Boserup Skov. Afrejse fra Københavns Hovedbanegaard Kl. 9³⁵. Mødested ved Aviskiosken i Forhallen til venstre Kl. 9¹⁵). Nærmere Program, se forrige Nr. af Ugebladet.

Kirkelig Kalendar.

Søndag den 8. Juli. 5. **Søndag e. Pintse.** Marias Besøgelse.
 9. **M.** Martyrerne i Gorcum. — 10. **Ti.** Syv Brødre og Lidel-
 sesfæller. Martyrer, (St. Knuds Martyrdød). — 11. **O.** Ve-
 ronika af Juliani. Jomfru. — 12. **T.** Johannes Gualbertus-
 Bekender. — 13. **F.** Anacletus. Martyr og Pave. — 14. **L.** Bo-
 raventura. Biskop og Kirkelærer.
Søndag den 15. Juli. 6. **Søndag e. Pintse.** Apostlenes De-
 ling.

St. Ansgars Kirke. Paa Hverdagene i Julimaaned læ-
 ses kun en h. Messe i Kirken nemlig Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

St. Josefs Søstrenes Huskapel (Toldbodvejen 14). Paa
Hverdagene i Julimaaned læses den h. Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$ i Ste-
 det for Kl. 6.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8). Søndag den
 8. Juli h. Messe med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Kl. 8 Aftengudstjeneste.

St. Annæ Skole i Sundby (Christian II.s Allé 2). Examen
 agtes afholdt her Tirsdagen d. 10. Juli 1900 Kl. 8 Morgen.
 Kl. 1 Sang og Afslutning. Forældre og andre af Skolens Venner
 indbydes venligst til at overvære Prøven.

Niels Hansen,
 cand. theol. & mag.

Gudstjenesten paa Søn- og Helligdage.

M. (stille Messe), H. (Højmesse), Pr. (Prædiken), A. (Andagt).

St. Ansgar. Kl. 8 M. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 6 A.
 St. Josefssøstrenes Kapel (Toldbodvejen). Kl. 6 M. Kl. 3 A.
 Rosenkranskirken. Kl. 7 M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 5 A.
 St. Josefs Hospital. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.
 St. Josefs Kapellet (Strandvejen 91.) Kl. 8 H., Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Eft. Vesper.
 St. Annæ Kapel (Chr. II.s Allé, Sundbyerne). Kl. 10 H. med Pr.
 Jesu Hjærte Kirken. Kl. 7, 8 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 7 $\frac{1}{2}$ A.
 St. Andreas Kirken i Ordrup. Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med
 Pr., Kl. 7 A.
 Odense. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.
 Svendborg. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.
 Kolding. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.
 Fredericia. Kl. 7 M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.
 Horsens. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 2 A.
 Silkeborg. Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.
 Aarhus. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.
 Randers. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.
 Aalborg. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

St. Knuds Fest i Odense.

Tirsdag den 10. Juli Kl. 9 Levitmesse med Festprædiken
 af højærv. Pastor Kerff fra Horsens i St. Mariæ Kirke (Torvet
 7): derefter Besøg ved den h. Knuds Relikvier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 28.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 28.

Søndagen den 15. Juli.

1900

Indhold: Fra Kristenforfølgelsen i Kina. Literaturanmeldelse. Efterretninger fra Ind- og Udland: Odense. Island. Kina. — Bekendtgørelser.

Fra Kristenforfølgelsen i Kina.

— 0 —

Forstanderne for de forskellige Ordener, som have Missionærer i Kina, have endnu ikke faaet nøjagtige Oplysninger om disse Missionærers og deres Menigheders Skæbne i den senere Tid; dog udtalte næsten alle Missionærerne i deres Breve fra April og Begyndelsen af Maj en vis Frygt for, at man i Kina stod overfor alvorlige Begivenheder. En Ting er inidlertid vis, at nemlig Jesuiterne *Andlauer* og *Isoré* fra det sydvestlige Tché-ly ere blevne myrdede af Boxerne, og i disse Dage telegraferes der jo i Reuters Bureau fra Tché-fu, at en katolsk Biskop, to Præster og to Nonner i Mukden ere blevne myrdede. Alle de Kristne i Peking kunne vel ogsaa indføres paa de kinesiske Martyrs lange og blodige Liste.

I Mangel af nyere Efterretninger meddele vi her et

Brev, som Jesuitpateren *Marquet* har afsendt allerede i April fra det sydvestlige Tche-li til en Ven i Frankrig.

Vi ere midt i en Forfølgelse, skriver Pateren. Den er sat i Scene af en djævelsk Sekt, som kaldes *I-ho-Kiuen* eller »*Boxerne*«, som Englænderne kalde dens Medlemmer. Dens Løsen er: »Død over Europæerne og over Alle, som følge deres Lærdomme.« Der findes ikke en By, ikke en Landsby, hvor denne Sekt ikke har talrige Medlemmer. Denne Sekt forkynder, at dens Medlemmer, ved Hjælp af visse Trylleformularer, ikke kunne saares, idet »Aanden«, til hvem de indvie sig, kommer over dem og tager dem i Besiddelse. Men, sig de, naar der er en Kristen tilstede eller kristne Kirker i Omegnen, kommer Aanden ikke, og de kunne derfor heller ikke opnaa den ovennævnte Gave. Der mødte virkelig en Dag tre Individder, ikke langt fra Menigheden i Tchou-Kia-ho (King-Tcheou), som erklærede sig beredte til at lade skyde paa sig, efter at de først havde foretaget nogle Trolddomskunster; men ved det første Skud faldt det ene Individ død til Jorden, og de to andre bleve haardt saarede. Det var Markedsdag og mange Mennesker vare tilstede; men »Boxerne« tabte ikke Modet. De paa-stode, at de Kristne vare Skyld i Ulykken, og udbredte med stort Spektækel, at de Kristne havde dræbt en af deres Venner og saaret to andre dødeligt; man skulde udrydde dem, plyndre deres Huse og brænde deres Kirker. For endnu mere at opvække Had imod os, udbredte de tillige det Rygte, at de Kristne havde forgiftet alt Vand, og skønt der herskede en ganske extraordinær haard Vinterkulde paa den Tid, undlode Hedningerne dog ikke at undersøge alle deres Brønde, i hvilket de altid fandt Et eller Andet, som de udgave for at være Giften, som de Kristne havde kastet i Brønden.

Da Mandarinen i King-Tcheou saa, at han var ude at Stand til med Magt at lægge disse Banditter Hindringer i Vejen, tilbød han, at han selv, *i de Kristnes Navn*, vilde yde al den Oprejsning, som man kunde ønske, og det blev

bestemt, trods Pater Maugins Protest, at der skulde tilbydes Anførerne et Festmaal som Undskyldning, med tre Dages Komædie. Ved dette ægte kinesiske Middel mente Mandarinen at kunne hindre endnu større Ulykker. Men det havde naturligvis den modsatte Virkning, de Vantros Dristighed voxede kun derved, og de begyndte at plyndre og at sætte Ild paa de Kristnes Huse.

* * *

De udplyndrede alle de kristne Menigheder i King-Tcheou, med Undtagelse af tre Menigheder, som forudseende hvad der vilde ske, havde bevæbnet sig og energisk tilbageviste Fjenderne. To andre Menigheder bleve tagne i Beskyttelse af Landsbyens hedenske Overhoveder. I Leon-patchoang blev en Kristen, som havde villet frelse sit Hus fra at blive brændt, dødeligt saaret med en Dolk; man heldte brændbare Sager over ham, medens han endnu aandede, og stak Ild paa ham.

Nogle Dage senere kom Turen til Menighederne i Fou-tcheng, Kiao-ho og Tong-Koang. Pater *Andlauer's* Distrikt, et sandt Arreststed for Boxerne, blev navnlig mishandlet. Boxerne fordrede først, at de Kristne skulde falde fra Troen; men ingen Menighed er, saavidt vi vide, falden fra; saa bleve de fuldstændig udplyndrede og ødelagte med Undtagelse af en eneste, Fou Kia-tchoang, hvis Medlemmer alle vare flygtede. Under deres Fraværelse havde deres hedenske Slægtninge givet Banditterne Penge og stillet nogle overtroiske Billeder over Indgangen til de Kristnes Huse, for at Boxerne skulde tro, at vedkommende Familie var falden fra.

Faa Dage i Forvejen befandt Biskop *Bulté* sig i den største Fare i samme Distrikt. En truende Mængde samlede sig i Gaarden til det Hus, hvor Biskoppen havde taget Ophold. Men Kineserne i Biskoppens Følge, som hørte at

man raadslog om at dræbe Europæerne, fremskyndede Afrejsen.

* * *

Pater *Denn*, hos hvem de første Uroligheder begyndte med, at der blev stukket Ild paa et Kapel, har i de sidste to Maaneder opholdt sig i Byen Tou-tcheng, hvorfra han hidtil ikke har kunnet bortfjerne sig. Da han en Dag var taget hen til en Syg. for at meddele den sidste Salvelses Sakrament, blev han paa Tilbagevejen forfulgt, og han og hans Kateket kunde takke deres hurtige Muldyr for deres Frelse.

En Del af de nye Menigheder ere ødelagte. Pater *Heitzler* har maattet trække sig tilbage til Ou Kiao. Boxerne have overskredet Kejserkanalen og udbredt sig i hans Distrikt for at opnaa Forbindelse med Boxerne i Chan-tong. De Kristne, skjønt overrumplede, have forsvaret sig tappert, de have opbrugt al deres Ammunition, og da de ikke havde mere Krudt, betjente de sig af Murstensbrokker, hvormed de bombarderede Banditterne fra Husenes Tage. De have saaledes kunnet frelse deres Boliger; men de kunde ikke frelse Kirken, som nedbrændte. Soldaterne i Ou Kiao, forfulgte Banditterne, efter at de vare blevne underrettede om, hvad der tildrog sig.

Fra Chenu-Tcheou skriver Pater *Wibaux*, at han allerede har 21 udplyndrede Menigheder. Han selv var i stor Fare. Han maatte flygte til Byen; hans Bolig blev flere Gange angrebet af Bander, som raabte: »Død over Europæerne, som forgifte Brøndene!« Kun med stor Møje havde Mandarinen formaet at adsplitte denne rasende Bande.

* * *

I de sydlige Distrikter hersker der forholdsvis fredelige Tilstande. Nogle Familier, som vare blevne udplyndrede af

de saakaldte »*Lange Knive*«, have faaet Oprejsning; der har fundet nogle Henrettelser Sted og 3—400 Francs ere blevne givne til de udplyndrede Familier.

De nordlige Distrikter, som saa, hvad der tildrog sig i Centrum, have i al Hast udrustet sig og holde sig kampberedte; Sektererne have endnu ikke vovet at angribe dem. Desuden have de stedlige Mandariner, som vare advarede i Tide, alle Vegne opslaaet Forbud imod at lade Boxerne komme ind i Byerne og imod at slutte sig til Sekten.

Vor Residens har allerede i flere Maaneder været Maalet for Banditternes Bestræbelser. Lykkeligvis har den gode Gud hidtil beskyttet den. Overfor den truende Fare have vi anordnet Bønner. Dernæst, for ikke at forsømme ogsaa de menneskelige Midler, have vi henvendt os til den franske Konsul i Tien-Tsin og gjennem ham til Vicekongen i Tebély, og anmodet ham om, at sende et tilstrækkeligt Antal Soldater, som kunde hindre en Invasion af Boxere, som Dag for Dag blive talrigere og dristigere.

I Ventetiden have vi trukket vore gamle Kanoner og Geværer frem af Støvet, og efter at have givet dem en lille Oppudsning, have vi stillet de første op paa vore Volde og givet de Sidste til en Del flinke frivillige Kristne, som have stillet sig til vor Raadighed. I Løbet af to Dage meldte sig over 300, nogle med Geværer, nogle med Sabler, nogle med Landser, nogle med Knive og andre med Øxer og Jærnstænger.

* * *

Boxerne, i et Antal af henved 800, søgte at bemægtige sig Landsbyen Tong-tai-Kouo, ikke langt borte fra vor Residens, og de begyndte at angribe de Kristnes Huse: men de Kristne, skjønt lidet talrige, afventede frejdigt oppe paa Tagene Boxernes Komme og saaede Død iblandt deres Rækker.

Boxerne trak sig tilbage til den nærmeste Landsby, for

senere at forny Angrebet; men pludselig hørte man Lyden af Trompeter, som bragte Forvirring i deres Lejr og fik dem til at flygte. Det var en Afdeling kinesisk Kavalleri, som et indtrængende Brev fra Pater Becker til Byens Manderin havde hidkaldt. Soldaterne vare redne i strakt Karriere; og selv om de først kom efter Sejren, kunde de dog adsplitte Fjenderne, som søgte at samle sig, og i Virkeligheden hindrede de en fornyet Kamp, som kunde have haft sørgelige Følger for de Kristne.

* * *

For Tiden have vi *45 odclagte Menigheder*, som vi foreløbig ikke kunne yde nogensomhelst Haandsrækning og dersom en eller anden Tildragelse ved Kysten eller i Peking skulde kalde Soldaterne tilbage, som man har sendt os, ere vi udleverede til Boxernes Naade, og de ere kun opfyldte af det mest glødende Had til Europæerne og Kristendommen.

Paa samme Tid begynde Urolighederne i Syden. Man taler om tre Menigheder, som ere blevne udplyndrede hos Pater *Liofooyke*. Pater *Finck* har fundet opslaaet paa Porten til vor Ejendom i Tai-Ming-Fou følgende Bekendtgørelse: »Den 13. i den 12. Maane eller de følgende Dage drage vi ind i Byen gennem den vestlige Port; vi nedbrænde den europæiske Kirke og ihjelslaa alle de europæiske Djævle, som findes i Byen. Undertegnet: De lange Knives Selskab i Chan-tong.«

* * *

Hvad denne djævelske Sekt først og fremmest fordrer af vore Kristne, er Frafald fra Troen. For denne Pris kunde vore Neophyter købe sig fri for Udplyndring og Brandstiftelse. Indtil denne Dag er ikke en eneste Menighed bukket under for Fristelsen, og vi konstatere, at der iblandt de Me-

nigheder, som endnu ikke ere blevne overfaldne, hersker en forøget Iver, som kun kan komme Ovenfra: alle de Troende modtage de hellige Sakramenter, af Frygt for at blive overrumplede af Boxerne. De adsplittede Kristne bære modigt deres Elendighed og Vinterens overordentlige haarde Kulde, idet de med Taalmodighed vente paa, at der skal blive ydet dem Retfærdighed af Autoriteterne. Størstedelen af dem har endog vundet i Henseende til Iver.

En stor Trøst er det for os, at saa Mange have foretrukket Tabet af alt deres timelige Gods for Frafald fra Troen. Vi have haft de skønneste Eksempler. Hos Pater *Isoré* har en Kristen, som ingenlunde hørte til de ivrigste, hvorfor Boxerne tænkte, han med Lethed kunde vindes, ikke desto mindre tappert modstaaet Fristelsen. Først skar man Ørene af ham og siden, efter fire Dages Pinsler, blev han ihjelslaet. Midt i Ulykkerne have vi saaledes ogsaa Grund til at takke Gud!

Literatur.

Johannes Jørgensen: **Vor Frue af Danmark.** København. Det nordiske Forlag. Bogforlaget: Ernst Bojesen. 1900.

En ny Bog af Joh. Jørgensen — det er noget, enhver Literaturven interesserer sig for. Men hans nyeste Roman med sin paa én Gang saa forbåvsende og saa tiltrækkende Titel: »Vor Frue af Danmark« havde dog spændt vore Forventninger paa det højeste. Og de blev da heller ikke skuffede: »Vor Frue af Danmark« er en udmærket Roman, og, hvad der siger mere, en fortrinlig *social Roman*.

I tre Dele: »Afgrunden« — »Cellen« — »Vor Frue af Danmark« — opruller den for os Billeder fra helt forskellige Verdener. *Den første* aabner for vort forfærdede Blik Afgrunde af usigelig, haabløs Elendighed, i hvilke den moderne Vantro styrter baade det enkelte Menneske og Fa-

miljen og Samfundet. Det er et aldeles fængslende Stykke Sjæleliv; vi blive Vidne til, hvorledes Romanens Helt, Herman Runge, mandig søger at rejse sig fra sit ulykkelige Fald, han dukker op fra Dybet, han skrider heldig frem, men pludselig se vi ham glide tilbage, i det næste Øjeblik. saa synes det, skal han igen styrte ned i Afgrunden — da, midt under Faldet, standser Guds mægtige Naade ham ved Juleklokkernes Ringning »i hellig Midnatsstund!« *Den anden Bog* viser os paa den ene Side de aandelige og legemlige Lidelser, de Skuffelser og lutrende Kampe, gennem hvilke den begyndte Omvendelse fuldkommes; men paa den anden Side udvides tillige Horizonten: i de forskellige Livsforhold, gennem hvilke vi ledsage Herman Runge, lære vi med ham selv de der herskende sociale Tilstande at kende samt de indbyrdes modsatte sociale Kræfter, der røre sig i Samfundet og forsøge at raade Bod paa dets ødelæggende Onder. I *den tredje Bog* endelig, der har givet hele Romanen sin Titel: »Vor Frue af Danmark«, antage de store sociale Tanker, der gennem det hele fremtraadte med stedse voksende Klarhed, deres endelige faste Form i de to store kristelig-sociale Idealer: det ved Kristendommen helligede Ægteskab og den praktiske opofrende Virksomhed for de arbejdende Klassers timelige og aandelige Velvære. Den ny omvendte Hr. R. er efter sin første Overgangstids usikre Famlen og uklart idealistiske Stræben endelig naaet til den glade Besiddelse af den fulde katholske Sandhed og tillige til Klarhed over den Livsstilling, Forsynet har tiltænkt ham. Den ædle, ligeledes fra Vantroen omvendte Else Viig, rækker ham foran Herrens Alter sin Haand til evig Troskab; og den paafølgende første Maj, den Dag, da Socialisterne fejre deres sædvanlige Majfest, grundlægger den rige unge Arbejderven, efter store katholske Nationaløkonomers og Arbejdervenners Lære og Eksempel, selv et stort kristelig-socialt Foretagende. Meget tiltalende er det, at den aandelige Styrelse af den ny Arbejderkoloni overdrages St. Benedikts ærværdige gamle Orden, hvis ægte kristelig-sociale Virksom-

hed og ihærdig civilisatoriske Arbejde under St. Ansgar og hans Efterfølgere har ført Danmark ud af Hedenskabets Mørke og forberedt Landets store katholske Blomstringstid. Med Navnet endelig »Vor Frue af Danmark«, som Klostret og Arbejderkolonien skal bære, er Meningen den, »nu som i fordums Dage at stille Danmark under Guds Moders milde Beskyttelse.«

Efter disse Antydninger om Bogens rige Indhold, er det overflødigt at tilføje, at en Roman, der belyser Nutidens største Spørgsmaal fra saa mangfoldige Sider, frembyder en højst interessant Læsning. Alt er her aktuelt lige fra den indledende Tale i det radikale Studentersamfund og de gyserlige Interiører fra københavnsk Familjeliv til Arbejdet paa det socialistiske Redaktionskontor, Majfesten og det uhyggelige Optrin paa Vestre Kirkegaard. Men dette er dog kun det ringeste, vi kan sige om denne fortrinlige Bog. For modne, selvstændig tænkende Mennesker — og for dem alene. ikke for Børn, er Bogen skreven — gælder det ved Læsning, ogsaa af Skønlitteratur, at udvide vort Blik, berige vore Kundskaber og forædle vort Hjærte. Af denne Grund vil uden Tvivl mangan tænksom Læser efter den første Gennemlæsning atter og atter vende tilbage til denne Bog, som indeholder en saa rig Skat af Tanker. Snart vil han paany fordybe sig i den anskuelige Karakterisering af den i Firserne saa sejrsvise Brandesianisme (S. 26 — 29) eller af den næsten utrolige Dristighed, ja ligefrem cyniske Frækhed, med hvilken de allermoderneste forsøgte med Vold at frigøre sig selv og andre for den »kedelige Sandhed« og den »væmmelige Dyd og Moral« og aabent proklamerede Synden og Løgner som »det fornemme Menneskes« Forrettigheder (S. 32 — 54). Snart vil han igen opsøge det brillante Sted (S. 58) med den ligefrem klassiske Skildring af det gamle kristelige Ægteskab, »der var Hustruens Kongerige, Mandens Hvilested, Børnenes Eden, Fredens Bolig, Samfundets Grundsten, Guds Hus«, et herligt Billede. der fremtræder des lysere, jo mørkere Baggrunden er, det moderne

Ægteskab uden Gud. Hvor dybe og sande ere endvidere ikke Forfatterens Tanker om den kristelige Middelalders fast organiserede borgerlige Velstand i Modsætning til den atomiserede Nutids sociale Elendighed (S. 60) — hvor forbausende rigtig og for Vantroen helt knusende er ikke den Dom, som endog en af de moderne Trosfjender ellers saa afholdte Filosof som Schopenhauer fælder over vore rationalistiske og materialistiske Dekadenters ynkelige Tankeløshed og nydelsessyge Slaphed (S. 66—76.) — hvor forunderlig dybe ere ikke Ernest Hello's Betragtninger om Sandhedens uvurderlige Skat, om den indre Forkerthed, hvormed et Menneske søger og elsker Ulykken, om den middelmaadige, tankesvage moderne Aand. (S. 77—87).

Men vi kan umulig i en kort Anmeldelse antyde alt det fortrinlige, Bogens gentagne Læsning vil byde Enhver. Om det ikke havde været heldigere at give enkelte af Romanens Personer mindre paafaldende Navne, derom kan man være af forskellig Mening. En større Skaansomhed for enkelte endnu levende Personer vilde ogsaa uden Tvivl have vundet Bogen endnu talrigere og velvilligere Læsere. Men mod een Anke maa vi paa det bestemtteste tage Forfatteren i Forsvar, vi mene den vovelige Paastand, Enkelte ere fremkomne med, at Joh. Jørgensen stadig kun forstod at skildre sig selv og sine egne Oplevelser. Heri har man sammenblandet to meget forskellige Ting. Den ene, som er ubestridelig sand, er, at en Mand, der selv har gennemgaaet meget og ved Guds Naades Hjælp fra Vantroens Dyb er naaet op til den fulde Sandheds lyse Højder, at en saadan Mand ogsaa virkelig med et sandt Mesterskab forstaar at fremstille det skrækkelige Øde i en vantro Sjæl og de ulyksalige Frugter, der modnes paa Gudsfornægtelsens onde Træ. Steder som Student H. R.s Tale i Studentersamfundet, med den vantro Professors beroligende Svar (S. 7—11), Skildringen af den unge Mands sædelige Forfald og den flammende Appel til Mødrenes Samvittighed (S. 26—31), »Blikket ned i en Sjæls Afgrunde« (S. 46—54) o. m. a. vil ved deres an-

skuelige Klarhed og overvældende Kraft uudslettelig indprænte sig i Læserens Erindring. Men det andet, der udtales i hin Paastand, nemlig at det altid skal være Joh. Jørgensen selv, der træder os imøde i alle hans fortræffelige Skildringer, kan umulig hævdes overfor denne Roman, der netop lærer os at hæve vort Blik ud over Jeg'ets snævre Horisont og højhjærtet at omfatte de store sociale Opgaver. Og virkelig, medens en Del — men kun en Del — af H. R.s Oplevelser nogenlunde kan passe paa Joh. Jørgensen, vil ingen paastaa at kunne genkende Jørgensen i en hel Række netop af de fortrinligst tegnede Karakterbilleder, om man nu f. Eks. tænker paa den usikker mæglende Vantro i Indledningskapitlet eller paa den ærværdige Olding Kardinal Manning i anden Del eller paa den socialistiske Redaktør Wühler og hans helt uhyggelige Arvtager i første og tredje Del, men især paa de to Figurer, der i det hele ere tegnede med den største Kærlighed, den ædelsindede unge Præst Niels Wiig og hans fortræffelige Søster Else Wiig.

Ved Tanken om disse sidste, ualmindelig skønne Karakterskildringer maa vi vel til Slutningen udtale det Ønske, at blandt de talrige Læsere, der ville nyde godt af denne Joh. Jørgensens nyeste kostelige Gave, maa findes mange oprigtig troende Protestanter med et Hjærte, saa ædelt og rent som Niels Wiigs. Den aandelige Gavn, som Saadanne ville høste af Læsningen af »Vor Frue af Danmark«, vilde uden Tvivl være den skønneste Løn, Forfatteren ønsker sig.

A. Breitung.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Odense. *St. Knuds Mindefest* blev den 10. ds. fejret med stor Højtidelighed i St. Mariæ Kirke i Odense. Den hl. Knuds Statue, der staar paa Evangeliesiden i Kirken, var af flinke Hænder smykket med Guirlander, Blomster og

Lys, og under Hovedgudstjenesten brændte ikke mindre 80 Lys i Kirken, som ligeledes vare smykket med Guirlander. Fra Kl. 5—8 fejredes 6 hh. Messer; Kl. 9 frembar Pastor Heiden fra Fredericia en højtidelig Levitmesse assisteret af Præsterne Schmidt fra Aarhus som Diakon og Steidl fra Odense som Subdiakon; foruden Pater Schmiderer fra Odense vare ogsaa Pastor Kerff fra Horsens, Pastor Pohl fra Svendborg og Pastor Gamél fra København tilstede. Blandt de Tilstedeværende saas ogsaa en Del Katholiker fra København, Svendborg, Fredericia og Aarhus. 5 Pilgrimme fra Svendborg modtog den hl. Kommunion under Levitmassen; deres smukke Exempel fandt almindelig Anerkendelse. Festprædiken blev holdt af Pastor Kerff fra Horsens, som i et meget lærerigt og tillige opbyggeligt Foredrag omtalte den hl. Knuds Liv og Martyrdød og dens betydningsfulde Følger. Til Levitmassen sluttede sig *Te Deum* og den sakramentale Velsignelse. Den smukke Sang (latinsk Messe og Motetter) udførtes af Kirkens lille, men flittige Damekor.

Efter Gudstjenesten besøgte baade Byens og de fremmede Katholiker den hl. Knuds Relikvier i St. Knuds Kirke, hvor de bad en stille Bøn.

Om Eftermiddagen sejlede Fstdeltagerne med Dampbaaden op ad Aaen til Fruens Bøge, hvor Nogle spadserede i Bøgeskoven medens Andre benyttede Keglebanen, indtil Festmaaltidet henad Kl. 7 forenede over 40 Deltagere, deriblandt 16 Fremmede, i Skydepavillonen. Her fulgte Skaaler paa Skaaler — at den højærværdigste Biskop heller ikke blev glemt, forstaar sig af sig selv — og den hjærteligste Stemning herskede, indtil Svendborg-Toget Kl. 11 $\frac{1}{2}$ førte de sidste Deltagere tilbage til Fyens Hovedstad; Alle uden Undtagelse opfyldte af Glæde og Begejstring over den i enhver Henseende vellykkede festlige Mindedag til Ære for vort Fædrelands Skytshelgen.

Island. I den katholske Menighed i Reykjavik fejredes for nylig *900-Aarsfesten for Kristendommens Indførelse paa Island*. Dagen oprandt med straalende Vejr; fra Kirke-

taarnet vajede mod Nord og Syd Dannebrog og mod Øst det pavelige Flag. Altret var nydeligt smykket med levende Væxter og med talrigs Lys. Til Højmessen Kl. 9 havde der indfundet sig en talrig Mængde Andægtige. I Prædikenen udviklede højærv. Pastor *Schreiber* Katholikens Pligter mod sin hellige Kirke, idet han omtalte, at vi skyldte den navnlig Ærefrygt, Lydighed og Kærlighed. Til Aftengudstjenesten Kl. 6 var Kirken atter fyldt, og blandt de Tilstedeværende saas ogsaa en stor Del af Byens Honoratiore. I sin Tale paaviste Pastor *Schreiber* Kristendommens Velsignelser, idet han først skildrede Tilstanden i Hedenskabet. Men vi kunde dog ikke være blinde for, at den Kristendom, som nu herskede paa Øen, ikke mere var den samme, som Forfædrene havde modtaget for 900 Aar siden og under hvilken Island havde blomstret, medens det efter at Reformationen var bleven indført med Vold og Magt, var gaaet tilbage for Landet. Han sluttede med at udtale det Ønske, at Kristi Korses Banner, som i Dag for 900 Aar siden var bleven hejst paa Island, stedse maatte vaje og bringe Landets Beboere Lykke og Velsignelse for Tid og Evighed. — For at minde Dagen, vajede der Flag fra alle offentlige Bygninger. Junimaaned har ellers været usædvanlig smuk i Reykjavik; kun et Par Gange har det regnet lidt, ellers har Vejret været mildt og for det meste Solskinsvejr.

Kina. Pater Demarquest, Prokurator for Jesuitermissionen i Petschili, meddeler til »Missions catholiques«, at et Telegram i al Korthed beretter, at to Missionærer ere døde, sandsynligvis myrdede af Boxerne, nemlig: Pater *M. Andlauer* fra Elsass og Pater *R. Isoré* fra Cambrai. Pater Tournade, Prokurator for Jesuitermissionen i Kiang-Nan, telegraferer: »Stillingen er betænkelig; Enkeltheder mangle«. Abbé Delpech, Forstanderen for Missions-Seminariet i Paris, melder: »Den 22. Juni var Tzetschuen rolig; ellers ingen Efterretning«. Pater Milon, Generalsekretær for Lazaristordenen, som har betydelige Missioner i Kina, melder, at han er uden nogensomhelst Efterretning fra Kina.

— Under de nuværende Forhold i Kina kan det uden Tvivl have sin Interesse at høre, hvad en Landsmand *J. Henningsen*, som i mange Aar har opholdt sig i Kina, skriver i sin Bog »Det himmelske Rige« om de katholske Missionærer:

»De trænge ind i Landets Indre, undgaa alt Samkvem med Europæerne, og knytte sig saa nøje og saa inderligt til de Indfødte, at de i Tidens Løb kunne betragtes som et med disse. Fordringsløse og ubemærkede gaa de til deres Arbejde, klædte som Kinesere og levende som disse paa de talrige Stationer i det Indre. Deres fuldstændige Opofrelse af alle personlige Hensyn er i Sandhed mærkværdig, hvorfor ogsaa det Held, der ledsager dem, er langt større end Protestanternes. Disse sande Trosapostle, hvem intet egennyttigt eller verdsligt Formaal driver til for bestandig at forlade Fødeland og Venner, for at tilbringe Resten af deres Liv med et i det hele saa lidet tiltalende Folk som Kineserne, har udrettet og udretter meget godt i deres udstrakte Virkekreds. De kommer alle til Kina som unge Mænd, og forblive i Reglen paa deres Post til deres Død, hengive sig med Liv og Sjæl til deres store Gerning, og søge gennem mangeaarig Opdragelse fra Barnsben at indpode den kristelige Læres dybe, moralske Grundsætninger i deres indfødte Disciple... De have alle Indsigt i Lægekunsten, pleje de Syge, tage sig af de forladte Børn og opdrage dem i kristne Skoler, udbrede almenyttige Kundskaber blandt deres Disciple, og blive i Almindelighed Genstand for Kinesernes Agtelse og i mange Tilfælde for deres Kærlighed.«

— Af et Brev, som en Korrespondent i *Tientsin*, dateret den 23. Maj, har sendt det engelske Blad »Standard«, fremgaar, at Boxerne allerede den Gang havde angrebet det katholske Kapel ved Paoting-su, hvor de indfødte Kristne holdt Gudstjeneste; efter at have lukket Døren forsvarligt, stak man Kirken i Brand, og 73 Personer indebrændte. I Nærheden af Tientsin vare to indfødte Præster blevne pinte

ihjæl; den ene af dem blev klynget op i Tommelfingrene. Der udøves forfærdelig Totur. Førerne lade deres Tilhængere have frit Spil overfor de Kristne og søge ved Grusomheder mod de Kristne at skaffe Regeringen i Peking Bryderi med Stormagterne.

— Fra Berlin meddeles under 9. Juli: Efter hvad den tyske Konsul i *Tschifu* telegraferer, er den katholske Missionstation i *Tsing-Tschu-Fu* og en amerikansk i *Ping-Tu* blevne plyndrede af Kineserne.

-- Biskop *Raynoud*, apostolisk Vikar i Tche-Kiang, skriver: Vi have i Tai-tchou mistet 14 Kapeller, som minde os om de fjorten Stationer paa en Korsvej, der har været lige saa lang som smertefuld. Desuden ere 1400 Familier blevne udplyndrede. Her er altsaa nok af Ruiner, som maa gjenopbygges. En ung Kristen er bleven frygtelig lem-læstet. Bødlerne have udbrændt hans Øjne og overskaaret Scenerne paa Fødderne; han lever endnu kun for at lide. En Anden, en stakkels Syg, som ikke saa sig istand til at flygte, blev revet ud af Sengen, ført op i Bjærgene og indelukket levende i en Grav. For at berøve Staklen al Hjælp, havde Banditterne taget den skrækkelige Forsigtighedsregel at fylde den Syges Mund, Øjne og Øren med en Blanding af stinkende Snavs.

Disse bedrøvelige Begivenheder bør lige saa lidt gjøre Velgjørerne modløse, som de ikke gjøre Missionærene modløse. Kina gennemgaar en Krisis, det er naaet til et nyt Afsnit af sin Historie, og vi se paa den kinesiske Histories Fremtidsblade, gennem vore Taarer og vore Prøvelser, Korset, som straalere og triumferer.«

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

St. Knuds Broderskab foretager Udflugt idag Søndag d. 15. Juli med Besøg paa Ordrupshøj. Møde Kl. 8 ved Klampenborgstationen. Ikke-Medlemmer kunne deltage og indbydes venligst.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 15. Juli. 6. Søndag e. Pintse. Apostleues De-
ling. — **16. M.** Karmel-Skapsularfest. — **17. Ti.** Alexius
Bekender. — **18. O.** Kamillus af Lellis. Bekender. — **19. T.**
Vfr. cents af Paul, Bekender. — **20. F.** Hieronymus Æmi-
liani, Bekender. — **21. L.** Henrik, Bekender.

Søndag den 22. Juli. 7. Søndag e. Pintse. Maria Magdalena,
Bodfærdig.

Gudstjenesten paa Søn- og Helligdage.

M. (stille Messe). H. (Højmesse). Pr. (Prædiken). A. (Andagt).

St. Ausgar. Kl. 8 M. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 6 A.

St. Josefssøstrenes Kapel (Toldbodvejen). Kl. 6 M. Kl. 3 A.

Rosenkranskirken. Kl. 7 M., Kl. 9½ H. med Pr., Kl. 5 A.

St. Josefs Hospital. Kl. 6½ M., Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.

St. Josefs Kapellet (Strandvejen 91.) Kl. 8 H., Kl. 2½ Eft. Vesper.

St. Annæ Kapel (Chr. II.s Allé, Sundbyerne). Kl. 10 H. med Pr.

Jesu Hjærte Kirken. Kl. 7, 8½ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 7½ A.

St. Andreas Kirken i Ordrup. Kl. 6, 6½, 7, 7½, M., Kl. 10 H. med
Pr., Kl. 7 A.

Odense. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Svendborg. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Kolding. Kl. 9½ H. med Pr., Kl. 3 A.

Fredericia. Kl. 7 M., Kl. 9½ H. med Pr., Kl. 3 A.

Horsens. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 2 A.

Silkeborg. Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.

Aarhus. Kl. 6½ M., Kl. 9½ H. med Pr., Kl. 3 A.

Randers. Kl. 7½ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Aalborg. Kl. 7½ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 4 A.

Bekendtgørelse.

I Hr. Fotograf Stratbøckers Sted er traadt Hr. Fabrikant
Herm. Hoffmann (Købmagergade 48) som regnskabsførende
Kirkeforstander, under hvem ogsaa Kirkegaardene og Begravelse
svæsenet sorterer. Hr. Hoffmann trf. sikrest daglig Kl. 9—1.

I Anledning af at Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, højærv.
Hr. Pastor **Joh. Braun**, **Torsdag d. 28. Juli** kan fejre sit
25aarige Præstejubilæum, vil der paa Festdagen Kl. 7¼ paa Con-
stantia (ved Charlottenlund), Strandvejen 231, blive afholdt et **Fest-**
maaltid, hvortil Jubilaren har modtaget Komiteens Indbydelse.

Menighedens Medlemmer, Damer saavel som Herrer, indbydes
herved til at hædre Jubilaren ved talrig Deltagelse. Adgangskort til
Festmaaltidet á 2 Kr. faas følgende Steder: Grosserer Alb. Hitzinger,
Sølvgade 84; Bogtrykker Wm V. Mohn, St. Kongensgade 31; Fabrikant
Herm. Hoffmann, Købmagergade 48.

Salget af Adgangskort sluttet senest Tirsdag den 24. Juli.
Da Festlokalet kun kan rumme et begrændset Antal Deltagere, bedes
man om at sikre sig Adgangskort i Tide. Paaklædning alm. Spadserdragt.

Afgang fra Kbhvn. fra Klampenborg-Stationen til Charlottenlund St. Kl. 6³⁰

" " " Østbanegaarden " " Kl. 6³⁵

Pr. Sporvogn fra Kongens Nytorv (ad St. Kongensgade) ved 6 Tiden.

Fest-Komiteen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 29.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 29.

Søndagen den 22. Juli.

1900.

Indhold: Missionærerne og Kineserne. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sundbyerne. Kina. — Bekendtgørelser.

Missionærerne og Kineserne.

— 0 —

Som bekendt hyldede Adskillige, som siges at have Kendskab til Forholdene i Kina, den Anskuelse, at de kristne Missionærer væsentlig ere skyldige i Kinesernes Forbitrelse mod Europæerne. Saaledes skal den myrdede tyske Gesandt, Friherre *von Ketteler*, jo have yttet sig meget nedsættende baade om Missionærerne og om de kinesiske Kristne. Den danske Grosserer *Kjærulff*, som har opholdt sig i flere Aar i Kina, har udtalt sig paa en lignende Maade, og Følge »Nationaltidende« af 14. ds. have Kommandørerne *Münter* og *Suenson*, som kende en Del til Kina, nu ogsaa udtalt sig i Overensstemmelse med de Ovennævnte.

Alligevel forsømte de ikke at tage visse Forbehold, skriver Bladet. Der maa ogsaa lægges Vægt paa Magternes Optræden, særlig i den senere Tid og da navnlig under

den ny Æra, der specielt blev indviet af den tyske Regering ved »Forpagtningen« af et Stykke kinesisk Territorium samt ved deres hele Optræden under »den pansrede Næves« Tegn. Andres Mangel paa Hensyn overfor Kinesernes Pietetsfølelse har ogsaa gjort Ondt værre; som f. Ex. Ingeniørernes, ved at lægge en Jærnbane over en Kirkegaard. Hvad vilde vel vi Europæere sige, naar Fremmede — hvilke vi anse for Barbarer — tillode sig Sligt og tilvandt sig Magt dertil? Og dog er vor Pietet overfor Afdødes Hvilesteder for Lidet at regne i Sammenligning med Kinesernes, hos hvem denne Følelse hænger nøje sammen med deres dybeste og inderligste Forestillinger. Imidlertid er det anførte Exempel vel en Undtagelse eller Sjældenhed, hvorimod Missionærerne ere mange, og deres Optræden er regelmæssig, systematisk, vedvarende samt indgribende i Mangt og Meget.

Alligevel, fortsætte begge vore Hjemmelmænd, skriver »Nationaltidende«, maa der tages *et Forbehold endnu*, thi *Klagerne bør i Almindelighed ikke rettes mod de romersk-katholske Missionærer*, mest franske, dernæst italienske, i de senere Tider ogsaa tyske. Disse Missionærer ere gennemgaaende fint uddannede og i højeste Grad op-tugtede til Nøjsomhed og Taalsomhed, Lydighed og Ydmyghed, i hvert Fald til Klogskab og Forsigtighed. Deres brændende Iver i Troen udelukker ikke Betænkksomhed og Forstandighed. Medens de ere forberedte paa Lidelser, uden at Martyriet skræmmer dem, optræde de samtidig med denne Verdens Visdom. Selvfølgelig ere og forblive de ugifte, de nøjes med en ubetydelig Lønning, efter Sigende ca. 14 Kroner maanedlig, og have endda Noget tilovers at yde i gode Gaver. De arbejde ogsaa, idet de begynde at klæde sig paa kinesisk og saa vidt mulig leve som Kineserne, hvem de yde mangan praktisk Bistand ved deres mange Kundskaber, bl. A. som Læger og Apothekere. Flere af de papistiske Stationer ere ældgamle og ligge langt inde i det Indre, hvor Forbindelse med Europa er yderst ringe uden let Mulighed for at føre Klager over Befolkningen og faa

denne tugtet, naar der er sket nogle Kristne Overlast. Disse romersk katholske Missionærer have vistnok gjort kulturel Nytte og muligt vundet adskillige Sjæle i Tidernes Løb. men de vise ogsaa i saa Henseende klog Forsigtighed. De forstaa, at man ikke i en Hast kan »omvende« en Kineser — som duer Noget. Det lader sig ikke gøre i Løbet af et Aar eller et Par, thi dette vilde være en psykologisk Umulighed, intet mindre end at endevende alle hans Begreber og Forestillinger, alle hans Vaner og alle hans Instinkter, som ere byggede paa Traditioner af Aartusinders Ælde. Man maa opdrage disse Mennesker slægtsvis, begynde smaat, nøjes med Lidet i første Led, bygge videre hos næste Slægtled, og kan da mulig faa et virkeligt Resultat i den tredie eller fjerde Menneskealder.

Anderledes stiller det sig i alt Fald ofte med *de protestantiske Missionærer*, og da navnlig med de engelske og amerikanske, som ere de fleste. De skandinaviske Stationer ere saa faa og saa smaa, at der foreløbig ikke kan tillægges dem nogen synderlig Betydning, og de kunne for saa vidt her lades helt ude af Betragtning. Derimod ere de angelsaksiske Protestanters Missionærer talrigere og spille en betydeligere Rolle ved deres større Pengemidler og derved, at de have mægtige Stater i Ryggen. Det er nu sandt, hvad ogsaa Friherre v. Ketteler fremhævede, at disse Folk gennemgaende gøre et ret tarveligt Indtryk, hvad Natur og Kultur angaar. Deres theologiske Kundskaber ere maaske ulastelige, men deres Personlighed og hele Optræden tyder i Reglen ikke paa rodfæstet overlegen Dannelse. De synes sjælden eller aldrig skikkede til at kunne paavirke en nogenlunde vel oplært, ofte meget skarpsindig Kineser. Og man tvinges jævnlig til at stille sig skeptisk overfor deres Idealitet. De blive tidt ret rigelig lønnede, eller man kan idetmindste se, at de have ikke faa Penge at raade over. Ved Siden af en lille Kirkebygning finder man jævnlig en stor, komfortabel Præstebolig. Missionæren vil i Reglen være gift, og hans Indkomster øges regelmæssig, jo flere Børn han har.

Med Sansen for de verdslige Goder kan der vel være forbunden megen religiøs Nidkærlighed, men mangen Gang synes den at gaa op i theoretisk Lærdom, i Dogmer og Bekendelser, mere end i Bestræbelser for at omforme de paa-gældende Individuer i religiøs og kristelig Aand. Og disse Missionærer ere jo ikke Børn af et stort, gammelt, fastsluttet Kirkesamfund, der har levet i snart to Tusind Aar, mangen Gang har maattet vige og bie, men aldrig har bøjet sig saaledes, at det opgav Haabet om at sejre i det lange Lob. De udsendes maaske af en stor »Kongregation«, der dog har forholdsvis snævre Grænser, maaske blot af en mindre kristelig Forening, der glæder sig ved at give Penge, men rigtignok helst vil have noget for Pengene. Saaledes fristes Missionærerne til at skynde sig med at frembringe Resultater i Form af Omvendelser, hvilke efter Forholdenes Natur maa være umulige, med mindre man skal tro paa direkte Mirakler. Det er dog kun altfor sikkert, at man saa at sige aldrig vil finde en »bedre« Kineser vunden for Kristendommen, men vel Folk af laveste Slags og ringeste Sort. Europæerne i Kina og Japan ere saa bekendte med disse Forhold, at det ligefrem misrekommanderer en Indfødt, der søger Tjeneste, at han melder sig som døbt, thi man maa da paa Forhaand formode, at han er en Slyngel. Heraf følger naturligvis ingenlunde, at hans Slægtninge og Landsmænd ere tilfredse med at blive Fyren til en vis Grad kvit. Hans Overgang til de Kristne betragtes tværtimod som et forsmædeligt Tab for hans Familje, just fordi der til Familjevæsenet er knyttet særegne religiøse Forestillinger.

Der kan oven i Købet let træde økonomiske Omstændigheder til, thi først hænder det, at Subjektet har en Gæld eller en endnu værre Synd paa sin Samvittighed, men søger at unddrage sig Forpligtelser og Straf ved at henskyde sig under de Fremmede; dernæst vil han, saasnart han paa nogen Vis forulæmpes eller fortrænges af sine Egne, klage over Forurettelse og gennem Missionen se at faa Legationens Bistand. Og selv om Konsuler eller Gesandter ere

meget mistænksomme overfor saadanne Jeremiader, nødes de tidt til at tage Hensyn til dem. hvilket foraarsager mange Kvaklerier.

Som man ser, er det haarde Ord, der her ganske i Almindelighed anvendes paa de kinesiske Kristne. Hvad der forstaas ved »bedre« Kinesere er ikke godt at vide. Menes der dermed rige og fornemme Kinesere, har det kun lidet at betyde; ogsaa blandt Frelserens Disciple fandtes kun faa, som i denne Forstand var »bedre« end deres Medborgere, og hos Mathæus betegner Frelseren det selv som et Tegn paa sin Messiasværdighed, at »Evangeliet forkyndes for de Fattige«. Lidet rimeligt er det ogsaa, at »Slyngler« skulde gaa Døden i Møde med den Frejdighed og Standhaftighed, med hvilken i alt Fald de katholske Kinesere lide Martyr-doden med alle dens rædsomme Pinsler. Økonomiske Omstændigheder ville heller ikke let kunne bidrage til, at en Kineser bliver en katholsk Kristen, da, som »Nationaltidende«s Hjemmelsmænd jo udtrykkelig fremhæve, de katholske Missionærer kun have saare faa pekuniære Midler at raade over og derfor næppe betale deres Konvertiters mulige Gæld. Ikke heller fritages den katholske Kristne for at betale sin Gjæld; tværtimod bliver han undervist om, at det er hans Pligt at betale den, naar det overhovedet er ham muligt, og at denne Pligt ledsager ham hele Livet igennem indtil den er opfyldt. Om de af vore Landsmænd ovenfor omtalte Forhold muligvis passe paa *protestantiske* Kinesere, kunne vi ikke bedømme, da vi savne det fornødne Kendskab til *deres* Forhold.

En Landsmand, der uden Tvivl ogsaa kender en Del til Kina og Kineserne, er forhenv. Driftsbestyrer af Store nordiske Telegrafselskabs Institution i Shanghai, Hr. *J. Henningsen*, hvis Udtalelser om *katholske Missionærer* vi meddelte i forrige Nr. af Ugebladet. I sin Bog »Det himmelske Rige« skriver han om de *protestantiske Missionærer* følgende, som synes at være i Overensstemmelse med

von Kettelers, Kjærulffs, Münters og Suensons ovenfor omtalte Ytringer om Missionærene i Kina.

Efter at have omtalt de katholske Missionærens Virksomhed i det indre af Kina, tilføjer Hr. Henningsen:

»De protestantiske Missionærer arbejde efter et herfra vidt forskelligt og vistnok mindre formaalstjenligt Princip. De komme i Almindelighed gifte til Kina, mange af dem ere ikke længer unge og manglc Fordannelse. De nedsætte sig for største Delen i de aabne Hævne, d. v. s. i de europæiske Huse og blande sig mere eller mindre mellem den øvrige europæiske Befolkning. Vel søge de at lade Kineserne forstaa, at Øjemødet med deres Komme er vidt forskelligt fra andre Europæeres, der kun i Haab om Vinding lokkes til Kina, men man kan dog ikke undre sig over, at den af Naturen mistroiske Kineser, der ser dem leve og færdes mellem deres egne Landsmænd, kun betragter saadanne Forsikringer med Vantro, og at Missionærene som Følge deraf ikke vinde Tillid hos de Mennesker, hvis aandelige Tilstand de ville omændre og forbedre...

En langt større og væsentligere Fejl er det dog, at de protestantiske Missionærer ikke tage tilbørligt Hensyn til Folkets nedarvede Vaner, Sæder og Forestillinger, men tværtimod beflitte sig paa at stille sig i Modsætning hertil, hvorved de bringe mere end et Uvejr over deres Hoveder.

Men mest af alt staa den protestantiske Missionær sig selv i Lyset ved sin Ufordragelighed, sin Tro paa, at de, som ikke ere af hans Religion, ere »Djævelens Slaver«, og ved de Bestræbelser, han gør for at beskytte sine omvendte mod deres egne Myndigheder, hvad selvfølgelig ophidser disse og leder til mange uheldige Forviklinger. Endelig gør han sig selv Skade ved den Ilfærdighed, hvormed han, saasart noget gaar ham imod, ty'r til sin Konsul og »den uundgaaelige Kanonbaad«. Han glemmer ofte, at den Religion, han prædiker, er en Langmodighedens og Ydmyghedens Lære, og at hans Værk er en Fredens Gerning, der, hvis den ikke kan fremmes uden gennem Strid og ved Vaa-

benmagt, hellere maa forblive ugjort. Hvad der saas i Ufred og Blod, kan ikke voxe op i Fred og Kærlighed.«

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—O—

(Fortsat.)

FEMTE KAPITEL.

I Fængsel.

Senator Aurelius Sempronius havde i al Hemmelighed været tilstede ved hele Retsforhandlingen. Han maatte tilstaa for sig selv, at han havde skuffet sig i Henseende til sit Haab om, at Soteris vilde blive bragt paa andre Tanker ved Trusler eller dog i alt Fald ved den første alvorlige og følelige Straf. Han, den Anklagedes egentlige Angiver, var bleven overvunden af en svag Pige, hvis Standhaftighed han maatte anerkende og beundre, og han tænkte nu med Skræk paa den Mulighed, ja endog Sandsynlighed, at Soteris vedblivende vilde nægte at ofre. Allerede straks efter Retsmødet havde han en lang Samtale med Bypræfekten og udvirket, at Processen skulde blive hævet, hvis Soteris indvilligede i Giftermaalet, da man maatte kunne gøre Regning paa, at hendes tilkommende Mand, der var Guderne tro hengiven, vilde kunne bringe hende til bedre Indsigt med Tiden.

Forhøret over Jomfruen havde gjort et dybere og ganske anderledes Indtryk paa Tribunen Ambrosius. Optaget af den Samtale, han igaar havde haft med Soteris, og med Mindet om de Indtryk, han havde faaet i Katakomberne, følte han sig nu mægtig greben af den modige Aabenhed og hellige Begejstring, hvormed Soteris havde bekendt sin Tro og beseglet den med sit Blod. Hvert Slag, den afskyelige Neger havde tildelt hende, var ogsaa faret igennem ham,

som om han selv var bleven ramt af det, og det ovenfor omtalte Raab til Dommeren var uvilkaarligt undsluppet hans Læber. — Hvilken forunderlig Ild havde der ikke lyst ud af hendes Øjne, da hun saa op mod Himlen, medens Matronen vadskede Blodet af hendes Ansigt! »Kunne,« spurgte den unge Tribun sig selv, »Vildfarelse og Overtro skænke en svag Pige en saa overnaturlig Kraft? — Vilde jeg kunne være beredt til et saadant Offer for mine Guder?«

Og de Ord, han havde hørt i Katakomberne, og som Soteris havde gentaget for ham, klang atter for hans Øren, — hvorfra kom dog de Kristnes faste Tillid trods den skrækkelige Udryddelseskrig, der blev ført imod dem? Nej det var ikke Fanatisme! Denne Flamme var altfor ren, til at et rasende Sværmeris Lidenskabelighed skulde have tændt den.

Disse Tanker beskæftigede den unge Mand, da han gik hjem fra Fængslet, og hele Resten af Dagen; i Løbet af Aftenen fattede han den Beslutning, at ville opsøge Soteris i Fængslet og tale med hende om alle disse Spørgsmaal.

Han fik ogsaa uden Vanskelighed Tilladelse af Bypræfekten til at fuldføre sit Forsæt.

Det var et ganske forfærdeligt Sted, hvor Soteris nu var bleven indespærret; Luften var tung og trykkende, fuld af raadden Stank, og kun en ganske lille Straale Dagslys oplyste den rædsomme Hule. De gamle Romere var i det Hele taget ikke Følelsesmennesker og deres klare Forstand vilde ganske sikkert ikke have kunnet forstaa vor Tids mange Gange overdrevne Humanitet. Endog Fanger, der kun vare i Varetægtsarrest, bleve underkastede Mishandlinger, som vilde faa os til at gyse.

Efter at Jomfruen var bleven ført ned i den rædselsfulde Kælder og der lænket til Muren med en Jærnkæde, kastede hun sig paa Knæ, løftede Hænderne mod Himlen og udbrød:

»Jeg takker Dig, min guddommelige Herre, Jesus Kristus, fordi jeg har faaet Lov til at bekende dit hellige Navn

i saa mange Vidners Nærværelse. Se, jeg er beredt til at lide alt for din Skyld. Jeg vil med Glæde dø for Dig! Bevar blot din Due for den djævelske Høgs Kløer; kald snart paa hende, saa hun maa flyve op til Dig og komme til at hvile i dine Hænder!

Soteris tænkte derefter paa de Martyrer, der havde opholdt sig i dette Fængsel før hende, og anbefalede sig til deres Forbønner, for at hun maatte staa urokkelig fast, og hun trøstede sig med Bevidstheden om, at de nu Alle bad for hende. Hun tænkte ogsaa paa de andre Bekendere, der vare i Fængsel, og styrkede sig ved Tanken om at være bleven kaldt til den hellige Kamp sammen med saamange andre kristne Stridsmænd. Først og fremmest ofrede hun dog sine Lidelser for Kirken, at Herren vilde afkorte disse Trængselens svære Dage for den og sende sin forfulgte Hjord den længe ventede Fred. — Blandt Fangerne var ogsaa Pave *Marcellinus*, der nu allerede i mange Uger havde vansmægtet i det samme Fængsel; det havde forhen to Gange været hende forundt at besøge den gamle Ypperstepræst og bringe ham Forfriskninger; kunde hun nu blot lade ham faa at vide, at hun selv for Tiden delte Fængsel og Lænker med ham!

Saaledes var der gaaet henimod tre Timer, da Staaen paa den tunge Fængselsdør blev skudt fra; ved Lyset, der derved kom ind i Rummet, genkendte Soteris Senator Aurelius Sempronius.

Fra det Øjeblik, han forlod Retssalen, brændte de Bloddraaber. han havde set flyde ned ad Jomfruens Kinder, som sydende Ild paa hans Sjæl, og han blev mere og mere urolig for hendes Skæbne; han vilde aldeles ikke tænke paa, hvilken Udgang hele denne Sag kunde faa. Nej, Soteris skulde bøje sig, — hun skulde, og Senatoren havde ingen Ro paa sig, førend han havde faaet Tilladelse til personligt at besøge Fangen, skjønt det allerede var bleven sent paa Aftenen.

»Jeg skammer mig virkelig paa dine Vegne,« saaledes begyndte Senatoren, »over at jeg er nødt til at opsøge Arvin-

gen til et saa ophøjet Navn paa et Sted som dette; men jeg kommer nu for at give dig din Frihed tilbage. Hvis Du vil erklære, at Du vil gifte Dig med min Søn, skal Du ikke alene straks forlade dette rædsomme Fængsel, men Du skal ogsaa faa Lov til at beholde din kristne Tro. Den Fasthed og Standhaftighed, hvormed Du har stridt for din Overbevisning, er hævet over enhver Roes; men nu maa det ogsaa have en Ende. Din Gud hverken kan eller tør forlange mere af Dig. Hold dertor op med din barnagtige Egensindighed og tildæng ikke din Families ærefulde Navn med Smuds og Skændsel!«

»Jeg vilde plette mine Forfædres Ære.« svarede Jomfruen, »hvis jeg blev utro mod ham, med hvem jeg har trolovet mig for Tid og Evighed. Han har idag, vedblev hun, idet hun kastede et Blik af salig Henrykkelse op mod Himlen, »lagt et Smykke af kostbar Rubiner om min Hals og derved knyttet mit Hjærte dobbelt fast til sig; nej, nej, jeg vil ikke forlade ham.«

»Men, Ulykkelige,« udbrød Senatoren, »saa fremturer Du altsaa i din Galskab?«

»At frygte Gud, at elske og tjene ham,« svarede Soteris, »er den højeste Visdom og ingen Galskab.«

»Du er altsaa fast bestemt paa at foretrække en forsmædelig Død for Bøddelens Haand fremfor et Liv fuldt af Glæde og Lykke?«

»Jeg er fast bestemt paa for enhver Pris at ville have et evigt Liv i salig Lykke og uforgængelig Glæde, selv om jeg skal købe det med mit Blod.«

»Soteris,« sagde Sempronius, og hans Stemme skælvede af indre Bevægelse, »jeg bønfalder Dig om at give mig et andet Svar! — Lad mig dog ikke forlade Dig med Bevidstheden om at være Skyld i din Død! — Jeg besværges Dig ved det Venskab, der altid har forbundet din Familie med min, — og ved det hellige Minde om dine ædle Forældre, hold dog ikke fast ved dette Svar, der vil gøre mig uheldig!«

»Mine kære Forældre vente mig histoppe i Herligheden,« svarede Soteris med et venligt Smil, »de staa allerede foran Paradisets Porte for at modtage deres Barn — og jeg skulde være vred paa Dig og regne Dig det til Last, at jeg faar Lov til som min Frelzers Brud at ile op i mine Forældres Favn? Du har vist mig den største Velgerning, som jeg overhovedet kunde modtage af et Menneske. Tror Du da, at jeg vilde bortgive hin Time, da jeg stod foran Domstolen, for al Verdens Skatte?«

Uden at sige et eneste Ord mere, vendte Sempronius sig om og forlod Fængslet med bøjet Hoved og med et dybt Suk.

Det stod klart for ham, at Soteris, naar hun næste Gang kom for Retten, vilde holde fast ved sin kristne Bekendelse — og dermed vilde hun have sit Liv forbrudt i Overensstemmelse med Diokletians strænge Edikter.

»Nej,« sagde Senatoren til sig selv paa Hjemvejen, »jeg kan umuligt lade det Ansvar sidde paa mig, at det er mig, der har overleveret hende i Bøddelens Hænder; jeg vil ikke hvile, før jeg atter har faaet hende ud af Fængslet, selv om jeg skal kaste mig for Kejsereis Fødder.«

Senatoren tænkte slet ikke paa, at Soteris alligevel, selv om han slet ikke havde sagt noget, vilde være bleven kaldt for Retten, da Bypræfekten jo allerede for længere Tid siden var bleven gjort opmærksom paa hendes kristne Bekendelse. Det var og blev hans Skyld, at hun idag var bleven forhørt og mishandlet, og det kunde kun tilskrives hans egen Stædighed, om der nu skulde hænde hende det Værste. —

(Fortsættes.)

Elterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. I Søndags frembar en Biskop fra Australien det hellige Messeoffer Kl. 8 i St. Ansgars Kirke. Biskoppen var Msgr. *Doyle* af Grafton i Australien, som be fandt sig paa Gennemrejse fra Norge til England.

— Vor højærværdigste Biskop, Msgr. *von Euch*, som har befundet sig mindre vel, har nu taget Ophold i Ems, for at underkaste sig en Kur, der vil vare i 3—4 Uger.

— I Anledning af Festen til Minde om, at 100 Aar vare henrundne siden den berømte Greve *Frøderik Leopold Stolberg* og Hustru *Sofie, f. Grevinde Redern*, vendte tilbage til den katholske Kirke, vare 120 Børnebørn og Børnebørnsbørn af det bekendte Konvertitpar forsamlede i Münster. Blandt Børnebørnene vare to Præster, nemlig Pastor *Bernhard Stolberg*, som virker i Sverige, og Dominikanerpateren *Ceslaus v. Robiano*. Pontifikalmessen paa selve Festdagen frembar Biskoppen af Münster, Dr. *Herman Dingelstad*. Dagen efter frembar vor højærværdigste Biskop, Msgr. *von Euch*, et højtideligt Requiem i Domkirken. Ved Festmaaltidet talte Biskoppen af Münster om Konversionen, som havde fundet Sted for 100 Aar siden i Münster. Biskop *von Euch* dvælede derimod i sin Tale særlig ved Grev Stolbergs Forhold til Danmark, idet han tillige omtalte den Interesse, som den grevelige Familie Stolbergs Medlemmer stedse havde næret for vort Fædreland.

— I Anledning af højærv. Pastor Brauns forestaaende Jubilæum er Sognepræsten i Horsens, Pastor *Kerff*, som vil holde Festprædikenen, ankommen til Hovedstaden, hvor han foreløbig vil besøge det store kongelige Bibliothek, inden dette lukkes den 23. ds.

Blandt de Gejstlige fra Provinserne, som sandsynligvis ville overvære Jubilæet, kunne vi nævne d'Hrr. *Schmiderer* fra Odense, *Pohl* fra Svendborg, *Heiden* fra Fredericia, *A. Helmke* fra Randers og Dr. *Hansen* fra Næstved. Den højtidelige Levitmesse finder Sted paa Torsdag den 26. Juli Kl. 9.

Sundbyerne. Den 10. Juli afholdtes den aarlige Examen i *St. Annæ Skole* i Sundbyerne. Foruden Skolens 32

Elever var der ogsaa fra Kastrup mødt 3 polske Børn, som kun modtage Religionsundervisning ved Skolen. Foruden Præsten, højærv. Hr. Pastor *Osterhammel*, og Læreren, Hr. Cand. theol. & mag. *Niels Hansen*, medvirke ogsaa et Par af Menighedens Damer velvilligt ved Undervisningen. Børnene gjorde ved Examen gennemgaaende et flinkt og tiltalende Indtryk, om det end dér, som de fleste Steder, var at mærke, at det for Nogles Vedkommende skortede paa tilstrækkeligt Hjemmearbejde. Som Censorer fungerede foruden andre ogsaa Hr. Observator, Dr. *Pechüle* og Maristbrødrenes Prior Br. *Géraud*. Ved Forskelliges Gavnildhed er der i den sidste Tid oprettet en naturhistorisk Samling og en Bogsamling ved Skolen, hvilken sidste, saa lille den er, benyttes flittigt af Børnene.

Føøvrigt forestaar der i udvortes Henseende ikke faa Forandringer, baade hvad St. Annæ Kapel og Skole angaar, idet Villaen, som hidtil har været benyttet i begge Henseender, af sin oprindelige Ejer i disse Dage er bleven solgt til en Tømmermester i Sundbyerne, som til April 1901 selv agter at overtage Villaen til Beboelse for sig selv, saa længere end til den Tid kan Kapellet og Skolen ikke blive i de gamle Omgivelser, hvor de, nu for 3 Aar siden, tog deres Begyndelse, og hvor de ere voxede en stille og god Væxt.

Kina. Fra Shanghai meldes, at den italienske Missionsstation i *Hunan* er bleven ødelagt og at Biskop *Fantosati* og to Præster ere blevne myrdede. Msgr. *Fantosati* hørte til Franciskanerordenen; han var apostolisk Vikar for det sydlige *Hunan* og havde 8 europæiske og 10 kinesiske Præster under sig; Missionen tæller 5670 Sjæle med 48 Kirker.

— »Daily Express« melder den 15. ds. fra Shanghai: Alle Fremmede fra Provinsen Che-Kiang ere flygtede hertil. *20,000 kinesiske Kristne ere i de sidste Dage blevene slagtede* under de frygteligste Lidelser i Provinserne Hupe og Hunan.

— Ogsaa i *Ning-po* er der udbrudt alvorlige Uroligheder. Den katolske Missionsstation er nedbrændt. *Ning-po* hører til Vikariatet Tsche-kuang; Missionen tilhører Lazaristordenen; Msgr. *Renaude* er apostolisk Vikar og virker i Provinsen med 13 europæiske og 13 kinesiske Præster og 85 Søstre. Vikariatet tæller 10,500 Katholiker og 59 Kirker og Kapeller.

— Under det frygtelige Blodbad i *Peking* blev, uden de fremmede Gesandter med deres Hustruer og Børn og alle øvrige Fremmede, ogsaa c. 15,000 kinesiske Kristne myrdede; de blev slæbte ud af Husene og dræbte, Kvinderne blev først mishandlede og Børnene huggedes i Stykker og kastedes i Ilden. Den blodtørstige Prins *Tuan* skal endog have ladet 4000 ansete kinesiske Borgere dræbe, fordi de i en Petition havde vovet at bede ham om at standse Blodbadet.

— Forskellige Smædeskrifter mod Europæerne kaste et grelt Lys paa den Maade, paa hvilken det fanatiske Had mod de kristne Missionærer vækkes og styrkes blandt Kineserne. Ved saadanne gemene Billeder og Traktater ophidses navnlig de uvidende Kineseres Sind. Udgiverne ere sædvanligvis skuffede »Literater«, som ikke have kunnet opnaa et godt Embede af Regeringen og saa fortjene deres Livsunderhold derved, at de bagvaske de Fremmede og de Kristne i disse Smædeskrifter, som de i Tusindvis sælge til de lettroende Indfødte i det Indre af Landet. Et saadant Skrift, som er blevet oversat af kristne Missionærer, har til Titel: »Et Dødsstød mod Fordærvsens Lære«; det har fundet en uhyre Udbredelse i det kinesiske Rige. En Fanatiker har alene købt 800,000 Exemplarer og ladet det uddele gratis. Dette Traktat skal have haft den største Indflydelse paa Bevægelsen imod de Kristne i Kina. Størstedelen af disse Traktaters Indhold er saa afskyeligt, at det ikke lader sig omtale.

— Pater *Clerc Renaud* i det østlige Kiang-si skriver: »Aaret, som nærmer sig sin Afslutning, har været et frygteligt Aar for det østlige Kiangsi. Det ender med Taarer. Ild og Sværd have fuldbyrdet deres ødelæggende Værk. I Praefekturet Kuangsifou ere to Distrikter tilintetgjorte, fire Missionsbygninger ere brændte, 200 Vajsenbørn adspaltede, 3500 Kristne udplyndrede. I Distriktet Kiang-tchang har min Medbroder og Landsmand Pater *Tamct* haft den Smerte at se elleve Kristne kastede i Fængsel under et falskt Paa-skud og mishandlede paa en ubeskrivelig Maade. I en Maaned har Mandarinen ladet de uskyldige Ofre undgælde, for sit Had imod Missionæerne. For at faa dem til at tilstaa, at de vare Brandstiftere, har han pisket dem, ladet dem knibe med Tænger, ophængt dem ved Tømmelfingrene og Haaret. Disse heltemodige Kristne have uden Svaghed udholdt de frygteligste Lidelser, som man ogsaa tilføjede

dem ved Hjælp af glødende Lænker. Lidelserne ere tilende, men Fangenskabets fortsættes . . . . .»

— En Franciskaner-Missionær skriver fra Chan-tong: »350 Kristne ere ruinerede. Bør man tabe Modet overfor saadanne Genvordigheder? Nej! Vore kære Kristne bære deres Lidelser med et saa ophøjet Sindelag, at vi Alle ere forbausede.

Katekisten *Van-koen-sies* Død i Landsbyen Mantchouan har været beundringsværdig. Bandens Anfører spurgte ham: »Er Du en Kristen?« — »Ja, jeg er!« Efter dette Svar blev et Øre afhugget. — »Er Du endnu en Kristen?« — »Ja, jeg er!« Det andet Øre blev afhugget. — »Ja eller nej, er Du en Kristen?« — »Ja, jeg er en Kristen!« Det blev hans Dødsdom. Et Sabelhug kløvede hans Hoved og han drog op til Herren, for at slutte sig til Martyrernes hæderkronede Skarer.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt **Smede- og Maskinarbejde** udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

I Anledning af at Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, højærv. Hr. Pastor **Joh. Braun, Torsdag d. 26. Juli** kan fejre sit **25aarige Præstejubilæum**, vil der paa Festdagen Kl. 7¹/₄ paa »Constantia (ved Charlottenlund), Strandvejen 231, blive afholdt et **Festmaaltid**, hvortil Jubilaren har modtaget Komiteens Indbydelse.

Menighedens Medlemmer, Damer saavel som Herrer, indbydes herved til at hædre Jubilaren ved talrig Deltagelse. Adgangskort til Festmaaltidet á 2 Kr. faas følgende Steder: Grosserer Alb. Hitzinger, Sølvgade 84; Bogtrykker Wm V. Mohn, St. Kongensgade 31; Fabrikant Herm. Hoffmann, Kobmagergade 48.

Salget af Adgangskort sluttet senest Tirsdag den 24. Juli. Da Festlokalet kun kan rumme et begrændset Antal Deltagere, bedes man om at sikre sig Adgangskort i Tide. Paaklædning alm. Spadseredragt.

Afgang fra Kbhvn. fra Klampenborg-Stationen til Charlottenlund St. Kl. 6⁰⁰

— — — — — Østbanegaarden — — — — — Kl. 6⁵⁵

Fr. Sporvejen fra Kongens Nytorv (ad St. Kongensgade) ved 6 Tiden.

Fest-Komiteen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 22. Juli. 7. Søndag e. Pintse. Maria Magdalena, Bodfærdig. — **33. M.** Apollinaris, Martyr og Biskop. — **24. Ti.** Ferialdag. — **25. O.** Jacobus, Apostel. — **26. T.** Anna, den hellige Jomfrus Moder. — **27. F.** Pantaleon, Martyr. — **28. L.** Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer.

Søndag den 29. Juli. 8. Søndag e. Pintse. Olaf Kouge og Martyr.

Vincentiskonferentserne holde i Anledning af den hl. Vincents-Fest **Generalmøde** Søndag den 22. Juli Kl. 6 Eft. term. i **St. Andreas Kollegiet** paa Ordrupshøj.

St. Ansgars Kirke. Torsdag den 26. Juli. Kl. 9 højtidelig Levitmesse med Festprædiken af højærv. Pastor F. Kerff og Te Deum i Anledning af Sognepræsten. højærv. Pastor **Joh. Brauns** 25aarige Præstjubilæum.

Gudstjenesten paa Søn- og Helligdage.

M. (stille Messe). H. (Højmesse). Pr. (Prædiken). A. (Andagt).

St. Ansgar. Kl. 8 M. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 6 A.
 St. Josefssøstrenes Kapel (Toldbodvejen). Kl. 6 M. Kl. 3 A.
 Rosenkranskirken. Kl. 7 M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 5 A.
 St. Josefs Hospital. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.
 St. Josefs Kapellet (Strandvejen 91.) Kl. 8 H., Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Eft. Vesper.
 St. Annæ Kapel (Chr. II.s Allé, Sundbyerne). Kl. 10 H. med Pr.
 Jesu Hjærte Kirken. Kl. 7, 8 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 7 $\frac{1}{2}$ A.
 St. Andreas Kirken i Ordrup. Kl. 6. 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{3}{4}$ M., Kl. 10 H. med Pr. Kl. 7 A.

Odense. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.
 Svendborg. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.
 Kolding. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.
 Fredericia. Kl. 7 M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.
 Horsens. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 2 A.
 Silkeborg. Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.
 Aarhus. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.
 Randers. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.
 Aalborg. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 4 A.

Nordisk Ugeblad

og

Katholiken

sende

højærv. Pastor Johannes Braun,

Sognepræst ved St. Ansgars Kirke,

deres Lykønskning til Præstjubilæet

Torsdag den 26. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 30.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 30.

Søndagen den 29. Juli.

1900.

Indhold: Europas første Forbindelse med Kina. Biskop Faviers sidste Brev fra Peking. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: Amerika. »Fra Vejbyrnet«. — Bekendtgørelser.

Europas første Forbindelse med Kina.

(Efter »Dagens Nyheder«).

— 0 —

Kinesernes Had til Europæerne skal være et Udslag af Mandarinernes Statskunst; det er dog i ethvert Tilfælde sikkert, at de første Forbindelser mellem Europæerne og Kina egentlig ikke varslede om den Katastrofe, der nu vækker Rædsel og Afsky i hele den civiliserede Verden.

De første Forbindelser mellem Europa og det fjerne Østen skyldtes Mongolernes ødelæggende Tog til Europa. Pave Innocens IV. holdt paa Konciliet i Lyon 1245 en Tale, hvori han udtalte sin Frygt for, at Kristenheden skulde blive fuldstændig ødelagt af »Tarlarerne«, og da der var blevet udspreedt Rygter om, at flere af Mongolernes Høv-

dingen havde omvendt sig til Kristendommen, besluttede Paven at sende et Gesandtskab til »den store Khan«. Allerede Paaskedag 1245 forlod Jean de Plan-Carpin og en anden Munk Lyon for at begive sig til Khanen. De naede deres Maal, overrakte »Kejseren« Pavens Skrivelse og modtog et Brev »fra Guds Kraft, Kuyukkhau, alle Menneskers Kejser« til »Den store Pave«. I Aaret 1248 fulgte Frankrigs Konge, den hellige Ludvig, Innocens IV.s Eksempel og sendte et Gesandtskab til den store Khan med en Splint af det hellige Kors og et Brev. Da Gesandtskabet ankom til Karokorum, regerede Kejserinde Ogulgaimiz. Hun gav et meget affejende Svar paa Kongen af Frankrigs Brev, og »Tatarerne« betragtede Kongen af Frankrigs Gesandter som Overbringere af skyldig Tribut. Denne Opfattelse af europæiske Gesandter skulde gentage sig adskillige Gange i de følgende Aarhundreder lige til vore Dage.

Disse Forsøg paa at bane Vej for Kristendommen i det fjerne Østen efterfulgtes af Marco Polos berømte Rejse til Kina og Ophold i selve Peking, der skaffede Europa de første og i lang Tid de eneste Oplysninger om denne By.

Poloernes heldige Rejser gav Pave Nikolaus IV. Anledning til at prøve paa at udbrede Kristendommen i Kina; i Aaret 1293 ankom Franciscaneren Jean de Montcervin til Peking, hvor han byggede en Kirke og efter sin egen Beregning døbte omtrent 6000 Kinesere. Denne Missionsvirksomhed blev forsat, og en Tid med Held, men efterhaanden ophørte Forbindelsen med Rom, og Missionen sygnede hen under de urolige Forhold i Kina i det 14. Aarhundrede.

Det var de store Opdagelsesrejsende, der atter banede Vejen for de katholske Missionærer og knyttede de første handelspolitiske Forbindelser med Kina. Disse Forbindelser begyndte paa en mere ildevarslende Maade.

Den første Europæer, der ad Søvejen naede Kina, var Portugiseren Don Fernand Perez *D'Andrade*, der i Aaret 1517 ankom til Kanton, blev vel modtaget af Mandarinerne

og kom til Peking. Opmuntret af hans Beretninger sendte den portugisiske Regering en større Ekspedition til Kina, men Portugiserne fornærmede de Indfødte, og den første europæiske Gesandt i Peking blev henrettet i Aaret 1523. Portugiserne lod sig imidlertid ikke skræmme, og i Aaret 1536 erhvervede de det første europæiske »Settlement«, som de endnu besidde: Macao.

De katholske Misionærer fulgte med Portugiserne. Den hellige *François Xavier* drog først til Japan og derefter til en Ø ved Kanton, hvor han døde den 2. December 1552. Faa Aar efter lykkedes det en Dominikanermunk fra Indien at trænge ind i Kina, og andre fulgte efter, blandt dem Pater *Ricci*, der i Aaret 1559 kom til Nanking og derfra til Peking. Han blev Grundlægger af en længe blomstrende Missionsvirksomhed. Jesuiterne forstod navnlig at skaffe sig Anseelse ved deres astronomiske Kundskaber og fik den Opgave, at holde Orden i Tidsregningen hvad der ikke hindrede, at de af og til blev Genstand for Forfølgelse, og at der i Aaret 1671 blev udstedt et Edikt, som absolut forbød enhver Kineser at gaa over til Kristendommen.

Hollænderne og *Englænderne* vare imidlertid fulgte efter Portugiserne. Hollænderne viste i Aaret 1623 første Gang deres Flag ved Kinas Kyster og det var de første, der forlangte »aabne Døre«. I Januar 1653 ankom en hollandsk Fregat til Kanton, og Chefen forlangte »Handelsfrihed«. Vicekongen erklærede, at kun Kejseren kunde træffe Bestemmelse om denne Sag, og der blev i Aaret 1655 sendt et hollandsk Gesandtskab til Peking, men uden Resultat.

I Aaret 1634 naaede den første Englænder, *Waddell* Kanton, og i Aaret 1660 saa man for første Gang The i London. Dette nye Produkt, der skulde blive saa populært i England, ansporede Englænderne til at fortsætte Forbindelsen med Kina, der ganske naturlig kom i det ostindiske Kompagnis Hænder. I Aaret 1680 sendte Kompagniet Agenter til Kanton.

Ogsaa Russerne søgte at skaffe sig Indpas i Kina, men

i Begyndelsen med ringe Held. I Aaret 1656 ankom en russisk Gesandt til Peking for at indlede Forbindelser, men han blev ikke modtaget af Kejseren, da han bestemt værgrede sig ved at underkaste sig den ydmygende Ceremoni, der kaldes Kovtov, en fra det gamle persiske Hof hentet Skik, der synes at være bleven indført i Kina i det 8. Aarhundrede, og som bestaar i, at Vedkommende paa Hænder og Knæ nærmer sig Kejseren og ved hver Prostration tre Gange slaar Panden mod Gulvet. I Aaret 1692 gjorde Peter den Store et nyt Forsøg og sendte General Ides til Peking, men heller ikke han fik Audiens. Et tredie, mere imponerende russisk Gesandtskab, der bestod af Kaptejn Ismalief og Hr. de Lang og ledsagedes af Englænderen Bell, som tidligere havde været i Kina, blev sendt til Peking i Aaret 1718 med et egenhændigt Brev fra Czaren, hvilket var affattet i ni Sprog. Ismalief fik, efter en Del Genvordigheder, Audiens; Kovtow-Spørgsmaalet blev ordnet paa den Maade, at en højstaaende Mandarin afhentede Czarens Brev og viste sin Ærbødighed for Afsenderen ved at foretage den omtalte Ceremoni, hvorpaa Ismalief viste Kejser Khang den samme Ære.

Under Kejser *Kin-Lungs* lange Regering (1735—1796) kom der mere Fart i de diplomatiske Forbindelser mellem Occidenten og den yderste Orient. Kin-Lung var den sidste af de store kinesiske Herskere — den sidste, der i Virkeligheden selv regerede sit Rige. Han havde selv betydelige Anlæg som Maler, og han tog Jesuiterne, Broder *Castiglione* og senere Broder *Attilret*, der vare dygtige Kunstnere, i sin Tjeneste. For selve Misionærerne viste Kejseren derimod kun ringe Interesse, og baade Jesuiterne og senere Lazaristerne, der afløste dem, vare flere Gange Genstand for haarde Forfølgelser, om det end af og til lykkedes Broder Castiglione at mildne deres Skæbne. Jesuiten Pater *Benoist* indtog en lang Tid en fremragende Stilling ved Hoffet. Benoist var Mathematiker; men da Kejseren havde seet en Tegning af et Springvand og ønskede at have et saadant i

de kejserlige Haver, paatog Pater Benoist sig denne Opgave og løste den til Kejserens fulde Tilfredshed. (Zavier, Peking, pg. 214.)

Kejserens Interesse for den ikke-kinesiske Del af Verden førte til, at han søgte at indhente nøjere Oplysninger om Occidenten. Han afslog vel Kejserinde Elisabeths Forslag om at sende en fast Gesandt til St. Petersborg, men i Aaret 1763 sendte han to Kinesere til Europa, hvor de opholdt sig som Privatmænd i længere Tid, navnlig i Paris. Disse Kineseres Beretninger overraskede paa en højst ubehagelig Maade Mandarinerne som heraf erfarede, at der ogsaa eksisterede andre civiliserede og mægtige Riger end Kina. Denne Kendsgerning — skriver Krause (China in Decay pg. 84) — maatte skjules for Folket, og de Fremmede maatte for enhver Pris holdes ude af Kina. Hin Opdagelse havde en meget fremtrædende Indflydelse paa Forbindelserne mellem Kina og Europa og udviklede den Opposition mod occidentalske Ideer, der altid siden den Tid have karakteriseret Mandarinerne.

Det var lykkedes Rusland at opnaa Handelsforbindelser med Karavaner til den kinesiske Grænse. Derimod havde et portugisisk Gesandtskab i Aaret 1750 og et hollandsk Gesandtskab, der fem Aar senere kom til Peking, ikke Held med sig. Heller ikke det engelsk-ostindiske Kompagni opnaaede at faa Fodfæste i Kina, men henimod Slutningen af Kin-Lungs Regering besluttede den engelske Regering at gøre et kraftigt Forsøg paa at knytte diplomatiske Forbindelser med Hoffet i Peking. Der blev i Aaret 1792 afsendt et overordentlig Gesandtskab under Ledelse af Lord Macartney; Gesandtskabet blev godt udrustet og bl. A. ogsaa forsynet med Tolke. I September 1792 forlod Macartney Portsmouth og ankom i August 1793 til Pei-Ho's Munding. Man var i Kina blevet underrettet om hans Ankomst, og Kin-Lung havde udstedt Befaling til at modtage ham med al Hæder.

Ved Ankomsten til Pei-Ho blev den engelske Gesandt

bndt Velkommen af Vicekongen i Tchili, og i Tientsin blev der ydet ham store Æresbevisninger. Men da han kom til Peking, var Kejseren draget til sit Jagtslot, og Mandarinerne rejste alle mulige Vanskeligheder for at hindre Macartney i a faa Audiens. Tilsidst naaede den engelske Gesandt dog sit Maal, og han opnaaede endog at blive modtaget uden at underkaste sig den ydmygende Kowtow-Ceremoni. Derimod narrede Mandarinerne ham paa ægte kinesisk Vis; paa de Bannere, der bleve baarne foran ham fra Pai-Ho stod der, uden at han anede det: »Tribut-Bringer«. Noget positivt Udbytte fik England iøvrigt ikke af dette Gesandtskab. Kejseren var gammel, og Mandarinerne gennemførte deres Udelukkelses-Politik overfor Europæerne. Endnu uheldigere var Lord *Amberst*, der i Aaret 1816 blev sendt som overordentlig engelsk Gesandt til Peking. Efter mange Vanskeligheder slog Audienstimen, men i det afgørende Øjeblik erkærede den stædige Englænder, at han først vilde have noget at spise og hvile sig lidt og kastede sig paa en Bænk. Han fik derefter Meddelelse om, at Kejseren havde befalet ham øjeblikkelig at forlade Kina, og han maatte rejse med uforrettet Sag.

Først de franske og de engelske Vaabens Sejre tvang Kina til at aabne sine Døre lidt for de Fremmede og modtage Gesandter i Peking.

Biskoppen af Peking, Msgr. Faviers sidste Brev.

—o—

Samme Dag, som Budskabet om Massakren i Peking naaede Europa, modtog Bestyrelsen for Missionssekelskabet i Lyon følgende Brev fra Biskop *Favier*, dateret Peking, d. 18. Maj 1900. Vore Læsere ville uden Tvivl sammen med os beundre den Frimodighed, Tillid og Hengivelse i

Guds Vilje, som den franske Biskop, der nu maaske er bleven et Offer for det Kina, som han elskede saa meget, lægger for Dagen nden nogensomhelst Klage. Pekings Biskop skriver:

»Mit Ophold i Frankrig har været meget kort; Alles Elskværdighed har ikke kunnet holde mig længere borte fra mit Vikariat og jeg er glad over at være vendt tilbage; jeg havde en Anelse om, at alvorlige Begivenheder vare forestaaende, at en Storm kunde rejse sig. Men under en Cyclon bør Føreren staa paa Kommandobroen, fastbunden, om saa skal være.

For at forstaa den oprørske og antikristelige Bevægelse, som er bleven fremkaldt saa hurtigt, maa man søge efter Grundene; lad mig derfor meddele Dem nogle føreløbige Forklaringer.

Enke-Kejserinden, som indsaa, at Kejser Koang-Su ikke vilde faa nogen Arving, og endydermere opdagede, at han intrigerede imod hende, for at berøve hende Regentskabet, udnævnte en ny Kejser, eller rettere sagt, en præsumptiv Tronarving. Denne Kinas vordende Kejser, som er 12 til 14 Aar gammel, er en Sønesøn af Prins Tuan, femte Broder til Kejser Shieng-Fong, som døde i 1860.

Denne Prins Tuans Søn, som har samme Navn og er Fader til den vordende Kejser, nærer de samme Følelser mod Europæerne og deres Religion. Dette Had lader sig let forklare: Prins Kong, den sjette Prins, som overtog Regeringen i 1860, og hans mindre Broder, den syvende Prins, der succederede ham som Fader til Kejser Koang-Su, vare begge yngre Brødre af Prins Tuan, som burde have været den retmæssige Hersker siden 1860. Og endnu mere, da det drejede sig om at vælge en Tronfølger efter Kejser Toun-je, som døde uden Børn, har man valgt en Søn af den syvende Prins, medens man, i Overensstemmelse med Lov og Ret, burde have valgt en Søn af Prins Tuan. Disse tvende Uretfærdigheder ophidsede i den Grad Prins Tuan, at han tilligemed sin Familie trak sig tilbage til Muckden.

Valget af den nye Arving har bidraget til, at Prins Tuan nu har faaet en stor Indflydelse hos Enkekejserinden. Han er vendt tilbage til Peking med sit Had til Europæerne, til Traktaterne og til Alt, hvad der er sket siden 1860; han er oven i Kjøbet vendt tilbage med en indstændig Uvidenhed om europæiske Forhold, om de gjorte Fremskridt og de indgaaede Koncessioner og opfyldt af alle de gamle kinesiske Ideer, som raadede for 40 Aar siden. Det gamle kinesiske Parti og de fornemme Personer, som have bevaret deres Had til Europæerne og til Kristendommen, have skyndt sig med at slutte sig til Prins Tuan. Der findes her saaledes to Partier, som staa overfor hinanden, Prins Tuans Parti og de Prinsers og Mandariners Parti, som have medvirket til Forholdene 1860, blandt andet ved at tage imod Fremskridtene og ved at forberede Edikter og Dekreter, som toge Kristendommen i Beskyttelse, lige indtil Ediktet af 15. Marts 1899 som satte Kronen paa Værket, og hvortil Enkekejserinden selv havde tilskyndet, som hun selv havde undertegnet og som slet ikke er blevet tilbagekaldt.

Det gamle Kineserparti er endelig blevet opbragt: Talrige Sekter have forenet sig under Navn af »Boxere«, »lange Knive« o. s. v.: de have deres Oprindelse fra Chang-tong og i de sidste 6—7 Maaneder have de begyndt at samle sig i Tshi-li og marschere mod Peking.

»Boxernes« Sekt er i Sandhed djævelsk; Intet mangler hos dem: Paakaldelser, Trolddomskunster, Besværgelser, ja endog Bevidstheden om at være tagne i Besiddelse af Aanderne. Medlemmernes mærkelige Gerninger ville Videnskabsmændene maaske tilskrive Magnetismens eller Hypnotismens Kraft; man vil kalde dem hysteriske eller krampagtige; i vore Øjne ere de djævelske Kræfter aabenbare.

Hadet til Kristendommen bringer disse »Boxere« til at begaa de groveste Udskejelser; have de taget Ophold i denne eller hin Landsby, forsamle de sig paa en bestemt Dag, for at angribe denne eller hin kristne Menighed. Lørdag den 12. Maj have de afbrændt Landsbyen Kao-lo, hvor mere end

70 Personer ere blevne massakrerede; de følgende Dage bleve flere andre Landsbyer afbrændte; de Kristne flygte til alle Sider. efterladende alt deres Gods. End ikke Peking er sikker: der findes her et stort Antal Boxere, og opslaaede Plakater bebude overalt. at Kirkerne skulle gaa op i Luer og alle Europæerne skulle myrdes. Bevægelsen, som synes at have mægtige Personer til Beskyttere. udbreder sig alle Vegne i Peking og paa Oprørernes Faner læses: »Beskyt Dynastiet og drøb Europæerne.« Faren er saaledes overhængende.

Vi tage alle de Forsigtighedsregler, som Klogskaben maatte diktere. Jeg har skrevet talrige Breve til alle de fornemste Mandariner, som efter mit Ønske have sendt nogle Soldater til adskillige kristne Menigheder; men disse Soldater er næppe tilstrækkelige og ofte selv ildesindede. Imidlertid tror jeg, at Onderne vilde være endnu større uden dem.

Under de urolige Forhold, som herske, har jeg anordnet offentlige Bønner foe at anraabe Gud om Freden, som han alene kan skjænke os. Jeg har ogsaa skrevet et officielt Brev til den franske Gesandt, som har sammenkaldt de forskellige Gesandter. Man har enstemmigt vedtaget, at fordrø af den kinesiske Regering en energisk Optræden mod Boxerne, da man ellers vilde hidkalde europæiske Tropper til Beskyttelse. Trods den overhængende Fare holder Enhver Modet oppe og forbliver paa sin Post. De Kristne ere beundringsværdige; man toreslaar dem Frafald, men de foretrække Flugt, timelig Ruin. ja endog Døden. Flere Katekumener ere allerede blevne døbte i deres Blod.

28. Maj. Dette Brev, som blev begyndt for 10 Dage siden, har henligget i 10 smertefulde og skjæbnesvangre Dage. Hver Time bringer os Meddelelser om nye Ulykker. Massakren i Kao-lo har været forfærdelig; mere end 80 Ofre ere drøbte. Smaa Børn bleve skaarne i Stykker, Kvinderne bleve brændte i Kirken eller ihjelslaede med Øxer, Mændene gjennemboredes med Landser eller ihjelsloges med Geværkolber; man siger endog, at Flere skulde være blevne

korsfæstede. Tyve Personer ere blevne frelste, fordi de vare fraværende under Massakren. Et ungt Menneske paa 18 Aar havde gjemt sig i en Brønd, hvor han opholdt sig i 48 Timer; han slap op efter Banditternes Bortgang, og er ankommen hertil. I en anden Landsby ere to Kristne blevne slagtede med Knive. I en tredie ere flere Andre blevne massakrerede. Mindst 30 Landsbyer ere blevne forladte af de Kristne, sex ere fuldstændig nedbrændte tillige med deres Kirke. Vore stakkels forfulgte Kinesere flygte op i Bjærgene eller hen til de større Stationer. Vi have nu allerede 2000 Flygtninge hos os. Navnlige de sidste Dage have været skrækkelige.

Boxerne havde forsamlet sig den 26. Maj, for at angribe vor Missionsstation i Cha-la, lige udenfor Pekings Porte. Det er i Sandhed kun ved et Mirakel, at den blev frelst hin Nat. Vi have taget den Forsigtighedsregel at lade alle de barmhjertige Søstre komme ind til Byen. Igaar udbredtes et nyt og desværre sandt Rygte, at Boxerne havde afbrudt og ødelagt Jærnbanen fra Hankow til Peking i 150 Kilometers Længde, lige indtil Endestationen i Nærheden af Hovedstaden. Alt blev ødelagt, og vi vide endnu ikke, om alle Europæerne, som arbejdede paa Linien, ere blevne frelste. De forskellige Gesandter have holdt Møde i Nat, og man har endelig besluttet sig til at hidkalde europæiske Tropper til Beskyttelse. At de ikke allerede ere komne for otte Dage siden, er uden Tvivl ikke vor Gesandt, M. Pichous Skyld; han har stedse ligesom vor General-Konsul i Tientsin, M. du Chaylard, udfoldet en beundringsværdig Energi.

De kinesiske Soldater ere nu dragne ud for at erobre Jærnbanen tilbage og genoprette Forbindelsen med Tientsin, som har været afbrudt i 48 Timer.

Et kinesisk Dekret, saare utilstrækkeligt, er blevet opslaaet i Morges. Men alt det yder hverken de kristne Institutioner eller Gesandtskaberne i Peking sikker Beskyttelse. De Kristne i Provindsen svæve i den største Fare. Hvert Minut kan bringe os Budskab om en ny Katastrove. Vi

nære imidlertid Haab; vi ere jo i Cuds Haand, og uden hans Tilladelse falder ikke et Haar af vort Hoved.

Saaledes ere Forholdene i Dag, den 30. Maj. Maatte jeg kunne sende Dem bedre Nyheder om nogle Dage! Men Oprøret mod Europæerne og Forfølgelsen mod de Kristne synes saa godt organiseret, at vi endnu kunne vente Alt. Maaske ville vore og vore stakkels Kristnes Bønner dog formilde Guds Vrede. *A. Favier*, Biskop, Apostolisk Vikar i Peking.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

En Times Tid senere bleve Fængslets Porte igen aabnede; det var Ambrosius, som kom for at forelægge Jomfruen de Spørgsmaal, som saa levende beskæftigede ham.

»Ædle Soteris,« saaledes begyndte han, »frygt ikke for at jeg skal forny min tidligere Anmodning til Dig, da jeg ved der intet Haab er for mig, efter hvad jeg har set og hørt. Nej — der er noget andet, der fører mig til Dig idag. Det er mit Ønske, at Du nærmere vil oplyse mig om Eders Religions Lærdomme, som jeg hidtil har ringeagtet, men nu lært at beundre hos Dig. Findes der vel nogen Mund, som jeg hellere og uden at tvivle vilde belæres af end din?«

»Min Gud,« udbrød Soteris, idet hun strakte sine lækede Hænder mod Himlen, »hvor jeg takker Dig, fordi jeg ved et Par Draaber Blod har løskøbt en Sjæl og ført den gennem dette Fængsels Mørke til din Sandheds Lys.«

»Sig mig nu allerførst,« vedblev Ambrosius, »hvorledes kunne I Kristne tilbede et Menneske som Gud, der blev korsfæstet som en Misæder og ikke havde Magt til at gøre sine Fjenders Anslag til Skamme, skønt han var uskyldig?«

Den Korsfæstede, — »Jøderne en Forargelse, Hedningerne en Daarskab,« ja det var det, der siden Apostlenes Dage havde været den største Anstødssten for den vantro Verden. Opløsningen paa hele den store Verdensgaade: det, at Verden maatte forløses af en Gud, der i sin uendelige Kjærlighed lod sig føde som Menneske og led Offerdøden, det var just Kristendommens fundamentale Hemmelighed; Enhver, som havde erkjendt denne Fundamentalsætning, havde ogsaa med det samme fundet Vejen, Sandheden og Livet.

Men ligesom Forløseren havde sagt til sine Apostle, at det vilde blive indgivet dem, hvad de skulde tale, naar de stædedes for Statholdere og Konger, thi de talte ikke af dem selv, men Faderens Aand talte gennem dem, saaledes syntes det ogsaa som om den samme Guds Aand lagde Soteris Ordene i Munden, og jo længere hun talte, jo mere følte Ambrosius, at der kom Lys i hans Sjæl og Varme til hans Hjerte.

Da Fangevogteren endelig ved Raslen med sit store Nøgleknippe gav tilkende, at Ambrosius nu maatte forlade Fangen, henviste Soteris ham angaaende den videre Undervisning til Diakonen Severus, som han kunde træffe i Coemeteriet ved den Appiske Vej.

Hun vilde nøjere angive ham denne Vej, men han afbrød hende pludseligt med den overraskende Erklæring, at den Vej kendte han godt; han betroede hende aabenhjærtigt, hvorledes han var kommen ned i Katakomberne og i hvilken ond Hensigt han havde forstaaet at skaffe sig Adgang. Det var den første frivillige Ydmygelse, som Ambrosius i hele sit Liv havde paalagt sig, og skønt den var overmaade pinlig, følte han dog noget forunderligt ophøjet og trøstende ved denne Bekendelse af sin Skyld.

Da Soteris derpaa bemærkede: »Den Skillevæg, som hidtil har været imellem os, er i Dag bleven tyndere, og jeg vil bede for Dig, at den snart helt maa forsvinde,« mærkede den unge Mand for første Gang noget af den hellige Længsel, som Katekumenerne i den gamle Kirke følte

paa deres Daabsdag, og med hvilken nu til Dags Børnene imødese det højtidelige Øjeblik, da de for første Gang skulle modtage den hellige Kommunion.

Henad Morgenstunden havde Soteris den Trøst at sé Diakonen Severus træde ind i hendes Celle; han havde ved Hjælp af en Sum Penge faaet Adgang til Fangen i det Mamertinske Fængsel og kom nu, for ved fromme Opmuntninger at styrke hende i hendes hellige Standhaftighed; han bragte ogsaa nogle Forfriskninger med, som hun saa meget mere havde Brug for i dette gyselige Fængsel, som der hele den foregaaende Dag ikke var bleven bragt hende saa meget som en Slurk frisk Vand.

Soteris fortalte nu Diakonen, hvad der var sket med Ambrosius, og Guds fromme Tjener lovede hende at opbyde alt, for at vinde Ynglingen for den ene saliggørende Lære. --

Maanen skuede i stille Ro ned paa det allerede længe slumrende Rom, og endnu laa Sempronius vaagen; han kastede sig urolig frem og tilbage paa sit Leje, medens han forgæves brød sit Hoved med at finde paa et eller andet Raad, der kunde frelse Soteris trods hendes kristne Bekendelse. Men der var ogsaa en anden Tanke, der beskæftigede og foruroligede ham i endnu højere Grad. I en Samtale med Ambrosius om Aftenen, havde denne fortalt sin Fader om det Mod, Jomfruen havde udvist i sin Bekendelse, og om de hemmelighedsfulde Kræfter, som Kristendommens Lære maatte indeholde, siden den kunde gøre en svag Pige til saadan en Heltinde; den unge Tribun havde talt derom med en saadan Begejstring, at Sempronius med Skræk kom til at tænke paa den Mulighed, at Ambrosius kunde lade sig bedaare og besnære af sin Kærlighed til Soteris, hvem han nu ogsaa beundrede for hendes Standhaftighed. Hvis hans egen Søn nu ogsaa skulde gaa hen og blive Kristen! Denne Tanke med alle dens Følger pinte Faderen paa det frygteligste; han skælvede ved Tanken om, at han skulde sé

ham, hans Glæde og Stolthed, til hvem han havde sat de største Forhaabninger, blive ført for Retten.

Da Sønnen endelig henad Morgenstunden sænkede sig ned over hans Øjne, blev han foruroliget af skrækelige Drømme. Han saa' sin Søn famle sig frem langs en mørk, underjordisk Gang, med et lille Lys i Haanden, der var ved at gaa ud; han stod lige ved en dyb Afgrund, hvori han ved det næste Skridt vilde falde. Derpaa saa' han, hvorledes Soteris, der var klædt i et lysende Klædebon, førte hans Søn hen til en Sø, i hvis Vand Ambrosius efter nogen Betænkning gik ud, stadig længere og længere, indtil Bølgerne slog op over hans Hoved. Sempronius skreg højt af Angst og Forfærdelse i Søvnne og vaagnede derved.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Amerika. Fra Rosebud Indianer-Reservation i Syd-Dakota berettes, at den frygtelige, gamle Indianerhøvding *Two Strikes* er bleven god Katholik paa sine gamle Dage. Den katholske Biskop O'Gorman af Sioux Falls-Division gav ham nemlig Sakramentet forleden, efterat han først var bleven konfirmeret sammen med 150 yngre Sioux-Indianere. Indianerhøvdingen er 81 Aar gammel, og Biskoppen siger, at han i sine Dage har taget Livet af mangan en hvid Pioneer. Hans Navn var hadet og frygtet i de Dage, og Ingen vilde dengang have drømt om, at han nogensinde kunde komme til at nærme sig en Kirke uden for at brænde den eller at myrde de Hvide, som maatte være i den. Men nu er hans Ryg bøjet, som man kan vente sig, og hans Ansigt er rynket. Biskop O'Gorman siger, at de gamle Indianere følger hurtigt i Bøffeloksens Spor, — de forsvinde. Men den nye Indianerslægt, siger Biskoppen, er for det meste gode Skole-

børn og ivrige for at lære noget. De 150 vare en vakker Skare, Størstedelen af dem fra 12 til 18 Aar. Gamle Two Strikes tog sig besynderlig ud blandt de Unge; han var engang Høvding for sine frygtede Krigere, skriver det amerikanske »Folkebladet«. (St. Olaf).

➤ Fra Vejbrynet ➤

— Minder om en myrdet Kejserinde. Paa sin sidste Rejse til Pest førte Kejser Frantz Josef af Østerrig et mærkeligt Stykke Haandbagage med sig. En stor Papæske, som var ombndeu med brede, hvide Moirébaand, havde fundet Plads i den kejserlige Salonvogn og blev ved Ankomsten baaret egenhændig af Kejseren ud i Kjøretøjet og derfra op i det kejserlige Soveværelse. Den følgende Morgen Kl. 6 holdt foran en Sideportal af det gamle Palæts i Pest en kejserlig Vogn, og til Adjutantens Forbauselse udtalte den gamle Kejser at det var hans Hensigt, at foretage en Kjøretur uden Ledsagelse. Atter toges den mysteriøse Papæske med. Ingen vovede at følge den gamle Fyrste; men nu er Hemmeligheden ved denne tidlige Udflugt dog bleven bekjendt. Kejser Frantz Josef, som ofte beskjæftiger sig med at gennemse sin afdøde Gemalindes efterladte Papirer fandt for nylig en Notits, i hvilken Kejserinde Elisabeth beder sin Yndlingsdatter Maria Valeria, om at udtage af et nærmere betegnet Skab en stor Æske, som indeholdt hendes Brudekjole og den dertil hørende Galakaabe. Hun skulde bringe disse Sager til Pest og overgive dem til St. Mathæuskirken, hvor Brudekjolen skulde anvendes til en Messeklædning og Kaaben til et Alter-Antipendium ved særlige festlige Lejligheder. Kejser Frantz Josef paatog sig at udføre dette Hver personlig. Den herlige Brokatkjole og den kejserlige Kaabe af kostbart, med Sølv gennemvævet Stof og smykket med store Sølvroser -- disse pragtfulde Klæder, i hvilke den ulykkelige Fyrstinde blev ægteviet til sin ophøjede Gemal, vare nedlagte i den store Papæske, som Kejseren saa omhyggeligt vaagede over paa Rejsen fra Wien til Pest. I Æsken fandtes ogsaa Brudekransen af Roser og Orangeblomster og et med kostbare Kniplinger besat Lommetørklæde. Begge disse sidste Minder skjænkede Kejseren ligeledes efter Kejserindens Ønske tilligemed en blaa Fløjlsplude, som hun selv havde broderet, til en anden Kirke, nemlig til »Notre

Dame de Loretto« i Pest. Til Pudens var befæstet en Strimmel Pergament, hvorpaa de Ord stode: »Elisabeth haaber, at hendes Ægtefælle ofte vil lade sine Knæ hvile paa denne Pude for tillige at mindes de faa lykkelige Dage, som vi levede sammen.« Med skjælvende Haand løste Kejseren først denne Strimmel, da han nedlagde den foran St. Elisabeths Alter i det lille Gudshus.

Unio. Søndag d. 5. August: Fodtur (i to Afdelinger). 1. Afd. tager Kl. 8³⁴ fra Østbanegaarden (eller Kl. 8²³ fra Klampenborgbanegaarden med Omstigning ved Klampenborg) til Rungsted. Derfra gennem Folehaveskov, over Sandbjerg, gennem Ruderhegn til Ruderdals Kro. Her mødes man med 2. Afd., som tager fra Nordbanegaarden Kl. 12³⁰ til Holte og spadsere til Ruderdals Kro. Herfra i Fællesskab gennem Øverød til Søllerød, hvor der spises til Aften, og hjem med Banen fra Holte. Frokost og Aftensmad medbringes. — Opmærksomheden henledes paa, at der ikke læses Messe i St. Ansgars Kirke Kl. 7, men paa Toldbodvejen Kl. 6, paa Hospitalet Kl. 6¹/₂, og i Stenosgade Kl. 7. Tirsdag d. 7. August Kl. 6—11: Sammenkomst med Keglenspil paa Café „Helgoland“, Strandvejen 20.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 29. Juli. 8. Søndag e. Pintse. Olaf Konge og Martyr. — **30. M.** Martha, Jomfru. — **31. Ti.** Ignatius af Loyola, Bekender og Ordensstifter. — **1. August, O.** Petri Lænkers Fest (Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **2. T.** Alfonsus Maria af Liguori, Biskop og Kirkelærer. — **3. F.** Stefani Finding, Martyr (Kl. 8¹/₂ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte: Kl. 8 Aftenandagt). — **4. L.** Dominikus, Bekender og Ordensstifter. **Søndag den 5. August. 9. Søndag e. Pintse.** Maria Maggiore-Kirkens Indvielse i Rom.

Mødreforeningens Møde bortfalder i August Maaned.

Bidragydernes Opmærksomhed henledes paa, at de større **Jubilæums-Gaver** ville være udstillede i Forsamlingsværelset (Bredgade 64, 1. Sal) **Søndag den 29. Juli** efter Højmessens og Andagten i St. Ansgars Kirke.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 31.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Brødgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 31.

Søndagen den 5. August.

1900.

Indhold: Pastor Brauns Jubilæum. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Rom. Kina. — Bekendtgørelser.

Højærv. Pastor Johannes Brauns 25aarige Præstejubilæum

fejredes med stor Højtidelighed paa den hellige Annas Fest, Torsdag den 26. Juli. Dagen i Forvejen havde travle Hænder smykket Trappen i Præsteboligen ved St. Ansgars Kirke med Flag, Buer og Guirlander af Grønt paa hver Trappeafsats helt op til Pastorens Bolig paa tredie Sal, hvor Dekorationen endte med et festligt Arrangement af Drapperier og Grønt, som omgav en mægtig Inskription: *Ad multos annos* og Aarstallene 1875—1900. Ogsaa Kirken var paa Fest-Komiteens Foranstaltning bleven smykket med stedsegrønne Træer omkring Højaltret og opad Midtergangen. Paa Altret stod i et prægtigt Blomsterflor Kirkens store forgyldte Feststager og i Sidegangene stod Kirkefanerne opstillede. I Løbet af Eftermiddagen indfandt sig allerede en Del Gratulanter med Gaver til Jubilaren, ligesom ogsaa en Del

Gejstlige fra Provindserne ankom i Løbet af Onsdagen. Kl. 5 overbragte Sognegejstligheden i København og paa Frederiksberg sine Lykønskninger tillige med et smukt indbundet Breviar i fire Bind med Guldsnit. Ved samme Lejlighed overraktes der ogsaa Jubilaren som Gave fra den højærværdigste Biskop — der for Tiden opholder sig i Kur i Ems — et videnskabeligt Værk i to Bind om de hh. Sakramenter af Dr. Gihl. Senere indfandt Provinsialforstanderinden for St. Josefsøstrene sig tillige med sin Assistentinde, for at lykønske Jubilaren og overrække ham et kostbart Pluviale (Vesperkaabe) af gul Silke med kulørt og Guldbroderi, som tillige med Skolebørnenes Gave, en Messelægelse med overordentlig smukt og smagfuldt udførte Silkebroderier, forestillende Ax og Druer, benyttedes af Jubilaren paa selve Festdagen under Jubilæumsmessen og det paafølgende Te Deum.

Torsdag Morgen fyldtes St. Ansgars Kirke lidt efter lidt af et festligklædt Publikum og henimod Kl. 9, da Festmessen skulde begynde, var Kirken fyldt indtil sidste Plads. Imidlertid havde de Gejstlige og Kirkens Forstanderskab samlet sig i Sakristiet, hvorfra Jubilaren saa i Procession førtes ind i Kirken. Foran gik Korset, derefter fulgte et Par Medlemmer af St. Josefs Gildet, hvis Præsident Jubilaren er, med Marskalksstave, saa kom 8 Ministranter, derefter de Gejstlige i Rochet tillige med den assisterende Præst, Diakon og Subdiakon. Strax efter Gejstligheden fulgte Kirkens Forstanderskab og lige foran Jubilaren gik to hvidklædte unge Piger, som strøede Blomster. Tilsidst kom Jubilaren, iført den af Skolebørnene skænkede Messehagel. Blandt de Gejstlige, som toge Plads i de to øverste Kirkestole kunne vi nævne: Dhrr. *Newvel, Gamél, Evers, Brandt, Günther, Osterhammel, Helmke, Kerff, Heiden. Pohl, Popp, Kiesler, Muckenhirn, v. Geyr*, m. fl. I anden Bænk havde Jubilarens nærmeste Slægtninge Plads.

Under Festmessen assisteredes Jubilaren af Dhrr. *Johansen* som assisterende Præst og *Desnos* og Dr. *Hansen*

som Diakon og Subdiakon. Under Hr. *Michaelsens* Ledelse og Hr. *Hammermüllers* Orgelspil udførte St. Ansgars Kirkens forstærkede Sangkor de latinske Messesange, som tillige bleve akkompagnerede af fire Basuner, der i Forening med den smukke Sang gjorde et overordentlig festligt Indtryk og gav Højtideligheden et særlig majestætisk Præg. Efter Evangeliet i Messen holdt Pastor *Kerff* fra Horsens Festprædikenen, i hvilken han paa en saare smuk og hjertelig Maade udviklede omtrent følgende Tanker:

»Lad os takke Herren vor Gud, det er billigt og ret.« Disse Ord henvistes vi til hver Gang vi bivaanede den hellige Messe. Vi bør jo takke Gud for enhver Gave, vi faa af ham, der er alle gode Gavers Giver. Men foruden den daglige Taksigelse, er det tillige god Skik, at man efter en Aarrække vender sit Blik tilbage for at fornye sin Taksigelse. Saaledes gør kristne Ægtefolk efter 25aarigt Samliv, saaledes gør særlig Præsten, der har valgt Gud »til sin Lod og sin Andel og venter at faa sin Arvelod tilbage«. Præstens Gerning hører til de mest ophøjede paa Jorden, den er ingen verdslig Embedsgerning, men en Gerning i Kristi og hans h. Kirkes Tjeneste.

Efter at have udviklet hvorledes Præsten staar Sjælen bi fra Vuggen til Graven, som Uddeler af Kirkens Hemmeligheder, som Lærer og Raadgiver, henviste Taleren til den aandelige Støtte han havde i sine kirkelig foreskrevne daglige Tidebønner (Breviaret) og i Særdeleshed i den daglige Kommunion ved Frembærelsen af det hl. Messeoffer.

Taleren omtalte saa den hl. Anna, der jo mindedes paa denne Dag, »Kristi Moders blide Moder«, som hun kaldtes af vore Forfædre og som i Forening med den hl. Joakim var Mønstret for katholske Fædre og Mødre.

Jubilaren havde særlig virket for at fremme det religiøse Liv i Hjemmene og den fælles huslige Bøn. Denne hans Virksomhed var bygget paa, hvad han selv fra Barndommen af havde erfaret. Taleren fremdrog Minder fra Jubilarens Barndomshjem, der viste, at den daglige fælles Husandagt

særlig var bleven dyrket, saa han med Rette kunde udtale de Ord af Kong David, med hvilke den hl. Messe indledes: »Jeg vil træde hen til Guds Alter, til Gud, som er min Glæde fra Ungdommen af«.

Tilslidst opfordredes Jubilaren til særlig nu under den hl. Messe at takke Gud for alt, hvad han havde modtaget. Et Tilbageblik paa den 25aarige Virksomhed vilde genkalde i hans Erindring ogsaa mange Grave, Mange, som vare hensovede i Herrens Fred, og disse vilde tilvisse i Himlen støtte hans Takkebøn med Forbøn hos Gud. Det samme vilde den store Menighedsforsamling gøre, der skylder ham Tak for hans Virksomhed iblandt dem.

Taleren sluttede med Ønsket om, at den Enheds og Kærligheds Aand i Lydighed mod Kristus og hans hl. Kirke, der forenede Menigheden og Sjælehyrden, altid maatte vedblive og styrkes, for naar engang Timeligheden ophørte, de alle maatte mødes i Tilbedelse og Taksigelse hos den evige Sjælehyrde Jesus Kristus.«

Den smukke og opløftende Jubel-Højtidelighed sluttede med »Te Deum«, den sakramentale Velsignelse og en af Jubilaren udtalt hjærtelig Tak til alle Tilstedeværende, som havde bidraget til at hædre denne festlige Dag.

Efter Messen modtog Jubilaren i Præsteboligens Forsamlingsaal Forstanderskabets og Festkomiteens Lykønskning. Hr. Fotograf *Stratbocker* henvendte nogle hjærtelige Ord til Jubilaren, hvorefter Hr. Fabrikant *Horn Hoffmann* oplæste følgende Adresse:

»St. Ansgars Menighed overbringer herved sin mangeaarige Sognepræst, højærv. Hr. Pastor Johannes Braun, sin hjærteligste Lykønskning i Dag, hvor De fejrer det 25aarige Minde om den Dag, da De ved Præstevielsens h. Sakramente blev optaget iblandt Kristi Kirkes Hyrder. Vi bringe Dem vor inderligste Tak for det opofrende og nidkære Arbejde. De nu i en længere Aarrække har udført iblandt os som Sjælesorger, og vi bede Gud, at han vil bevare Dem endnu i mange Aar og skænke Dem sin rige Naade under Deres

ophøjede og ansvarsfulde Gerning, til Glæde og Lykke for Dem selv og til Velsignelse for Deres Menighed. København, d. 26. Juli 1900. Paa St. Ansgars Menigheds Vegne: Menighedens Forstanderskab, Elisabethforeningen, Marieforeningen, Mødreforeningen, Ansgariusforeningen, Vincentskonferentsen, St. Josefs Gildet, Foreningen Unio.« —

Adressen var med stor Smag og kunstnerisk Dygtighed udført i Aquarelfarver af Hr. *Aug. Hoffmann* og indheftet i et mørkerødt Bind. I en Medaillon saas et Prospekt af St. Ansgars Kirke og i en anden de præstelige Symboler: Kalken, Messebogen og Stolaen; imellem stiliserede gothiske Blade og Blomster læstes Indskriften: »Osnabrück, d. 26. Juli 1875« og »København, d. 26. Juli 1900«.

Tillige med Adressen overgaves til Jubilaren Menighedens store Festgave, som er bleven anskaffet for en Del af de indkomne Bidrag og som stod opstillet i Forsamlingsværelset, nemlig et Egetræsmøblement, bestaaende af et Skrivebord (amerikansk System) med tilhørende Skrivebordsstol, et Salon-skab i gothisk Stil, indesluttende et Jærn-Penge- og Dokumentskab, et Arbejdsbord og fire Stole, ligeledes holdte i gothisk Stil, og en polstret Sofa og endelig indeholdt Pengeskabet 200 Kroner som kontant Gave i Guld.

Efter Overrækkelsen af denne officielle Gave fra Menigheden traadte Hr. Bogtrykker *Mohn* Formand for St. Josefs Gildet, tillige med nogle Repræsentanter for Gildet frem for Jubilaren og tolkede med faa Ord Gildets Lykønskning til sin Præsident, idet der tillige overraktes ham et smukt ciceleret Messingskrivetøj med to til samme hørende Stager.

Imidlertid var Klokkeren bleven over 11 og i Skolen ventede Børnene med Utaalmodighed paa Jubilaren, for at frembære for ham deres barnlige Hyldest. Ledsaget af alle sine gejstlige Medbrødre, Forstanderne og Festkomiteen gik Jubilaren da over i Skolen, hvis Lokaler paa første Sal vare smukt prydede med Blomster, Flag og Inskriptioner. Første Pigeklasse var forbeholdt Børnene og deres Lærere og Lærerinder, medens første Drengeklasse, hvis store Fløjdøre vare

aabnede, var forbeholdt de talrige Voxne, som fra Festmessen havde begivet sig over i Skolen. Efter en flerstemmig Sang under Hr. Michaelsens Ledelse optraadte en Dreng og nogle Smaapiger i et lille Festsksespil, som hentydede paa en særdeles smuk og opløftende Maade til Dagens Anledning og i hvilket Børnene udførte deres Roller med barnlig Frejdighed og Glæde. Saa sang man atter en Sang, efter hvilken Pastor Braun takkede Børnene, som stode opstillede i lange Rækker, lovede dem en lille Festlighed, naar Sommerferien var til Ende, og — idet Alle knælede ned — meddelte han dem den præstelige Velsignelse og uddelte saa iblandt dem nogle smukke Billeder til Minde om Jubilæumsdagen. Hermed var den officielle Del af Formiddagsfestlighederne til Ende, og Jubilaren trak sig tilbage til sine Værelser, for at modtage Gratulanter, blandt hvilke Hr. Lærer *Ertner* med en Deputation af *gamle og nuværende Elever af St. Ansgars Drengeskole*, som overrakte Adresser og Lykønskingsbreve; tillige en Deputation fra *Rosenkransforeningen*, som overrakte en kostbar Rochet, og en Deputation fra *Nothburgforeningen*, som skænkede et smukt Gulvtæppe. I Dagens Løb indfandt sig ogsaa en Mængde private Personer med Lykønskninger og Gaver, saa at Jubilarens Værelse lidt efter lidt fyldtes med et Væld af skønne Blomster og mange værdifulde og kærkomne Gaver, vi nævne efter Hukommelsen: To smukke Skilderier, forestillende Jubilarens Forældre, forskellige Sofapuder, 5 Fag skønne Gardiner, en Lænestol, en Lampe, et broderet Gulvtæppe, 1 Par Kopper med Sølvske, 1 Pragtværk om Rom, og meget andet, som undgik Reporterens Opmærksomhed.

Tillige indløb over 100 Telegrammer og en Mængde Breve; blandt Telegrammerne kunne vi nævne et Telegram med den biskoppelige Velsignelse fra vor højærværdigste Biskop *von Euch* i Ems, et Telegram fra den højærværdigste Biskop *Bitter* i Stockholm, et Telegram fra den katolske Menighed i Bergen i Norge, Telegrammer fra de fleste danske Missionsstationer og endelig fra en Mængde private Personer

i Ind- og Udlandet. Endog fra Faraonernes Land Ægypten indløb et »Ansigtskort« med en hel Karavane Lykønskninger.

Henimod Kl. 1^{1/2} samledes en Del Mænd atter i Skolen, denne Gang i 3die Pige Klasse i Stuen, som var omdannet til Festsal og dekoreret med Blomster og Skilderier, for at tage Del i en Festmiddag, hvortil Jubilaren havde indbudt dem. Ved Bordet, som var opstillet i Hesteskoform, saas foruden Jubilarens nærmeste Slægtninge og nogle Venner fra hans Fødeby Fredericia, en Mængde Gejstlige, gamle og nye Kirkeforstandere (med Undtagelse af Hr. Grosserer Hitzinger, som desværre ved et midlertidigt Ophold i Udlandet var hindret i at tage Del i Dagens Festligheder, men som fra Helsingfors sendte en telegrafisk Lykønskning), Repræsentanter for Menighedens forskellige Foreningsbestyrelser, Kirkeskolens Lærere, Kirkens Organist og Sangkorets Dirigent, m. fl. ialt henved 50 Personer. Taler bleve ifølge Jubilarens Opfordring ikke holdte, kun udbragtes forskellige korte Skaaler, baade danske og svenske. Det er en Selvfølge, at der herskede en baade munter og hjærtelig glad Stemning ved denne Del af Jubelfesten.

Kronen blev sat paa Dagens Festligheder om Aftenen ude i »Constantia«, hvor der paa Festkomiteens Foranstaltning blev givet en Souper for Jubilaren og hvori henved 150 Personer toge Del. Det dobbelte Antal havde ønsket at komme med, men Pladsen tillod det desværre ikke, og allerede om Mandagen maatte Komiteen erklære, at Alt var udsolgt. Ved lange Borde vare Deltagerne bænkedede i to sammenstødende Sale, der vare festlig dekorerede i Dagens Anledning. Under Maaltidet holdtes forskellige officielle Taler. Som det sig hør og bør, hvor Katholiker ere forsamlede til Fest, aabnedes Talernes Række af Hr. Observator *Pechüle* med en kort Tale for Vor h. Fader Pave Leo XIII., derefter talte Hr. Bogtrykker *Mohn* for vor fraværende højærværdigste Biskop, og endelig talte Dhrr. Fabrikant *Herm. Hoffmann* og Grosserer *C. B. Lohrer* for Jubilaren som Sognepræst

og Sjælehyrde. Følgende Digte bleve afsungne mellem de officielle Taler:

Og pranger end Kongen med Kronen af Guld,
 i Præstens Hænder Guldalken flammer;
 og Kongens og hans Højhed vil smuldre til Muld,
 fra Himlen Præstens Værdighed stammer,
     fra evige Kilder den strømmer ud,
     den varer saa længe som Gud er Gud.
 Ved dens Vande gror
 paa Jord et himmelsk Flor,
 Englene med Lyst
 sig fryde til dens Høst,
 end selve Guds Søn
 i sin Hemmeligheds Løn
 betror sig til Præsternes Hænder.

Og mindes vi dem, som har født os til Jord
 og om vor Uskyldighed hæget
 og dækket i Ansigtets Sved vort Bord
 og har vore Sygdomme læget —
 genfødt har os Præsten i Daabens Vand
 og støttet vor Famlen i Kundskabs Land,
     læget alle Saar,
     som Verdens Ondskab slaar,
     med almægtigt Ord
     os dækt et Himmelbord;
     han signer os ud,
     naar vi vandre til Gud:
 Guds Haand og Mund er han paa Jordeu.

Javel er det Ære, og Æren er stor,
 javel er det tyngende Byrde,
 naar Kaldet er himmelsk, og Stoffet er Jord,
 naar Synder er Synderes Hyrde,
 naar Englene selv vil komme til kort,
 naar Fremgangen selv rykker Maalet bort.
     Præstesjælens Ve'r
     kun Gud alene ser,
     Præstesjælens Trøst,
     og Præstesjælens Brøst
     det Kærligheds Haab
     og det Afmagtens Raab,
 som stiger fra Præstehjærtets Celle.

Saa er det da skelligt at fejre en Fest,
 og Hjærterne faar vel at kvæde:
 vor Fader, vor Ven og vor Lærer, vor Præst
 blev ledet ved Højbord til Sæde;
 ved Siden usynlig den Sølverviv,
 hans Ungdom sig fæsted for evigt Liv.

Lykken vorde fuld,
 og Sølvet vorde Guld.
 Korset vorde Krans,
 og Kronen vorde hans;
 den Fortid som randt,
 er paa Fremtiden Pant,
 og Tiden er Evighedens Spire.

J. F.

Mel.: Hr. Peder kasted Runer over Spange.

Det er en Dag, hvis Storhed vi knap ane.
 naar Herren kalder Stridsmænd til sin Fane;
 langt større end naar Brudgom forenes med sin Brud,
 er det, naar Præsten vies for Livet til sin Gud.

Æresdag blandt din Ungdoms Dage!
 Lykkedag, som gør stærk den svage!
 Herrens Dag!

Og du har trofast baaret Dagens Byrde
 som Sjælelæge og som Sjælehyrde;
 derfor i Flok vi samles og fast omkring dig staar
 og priser Gud, som gav dig de femogtyve Aar.

Æresdag, naar din Hjord dig hylder!
 Lykkedag, som med Tak dig fylder!
 Herrens Dag!

Det bedste er dog, at de rige Minder
 de er en Krans, hvis Skønhed aldrig svinder;
 thi, naar du trofast virker blandt os for Livets Sag,
 da er hver Dag som lysner, en festlig Jubeldag.

Æresdag, naar du Brødet bryder!
 Lykkedag, naar din Gud du nyder!
 Herrens Dag!

Han, som dig kaldte i din Vaar til Kirken,
 velsigne end i mange Aar din Virken
 og give dig at segne i Kamp for Korsets Flag
 kun for at skue hisset den sande Jubeldag.

Æresdag, naar dig Kransen flettes!

Lykkedag, naar din Attraa mættes!

Herrens Dag!

1012.

*

*

*

Efter de officielle Taler takkede Jubilaren med faa hjærtelige Ord for den skønne Dag, som Menigheden havde beredt ham, og for alle Beviser paa Hengivenhed og Deltagelse i den lange Aarrække, han havde opholdt sig i dens Midte. Flere korte Taler tolkede endnu i Løbet af Aftenen de Tilstedeværendes Erkendtlighed overfor Jubilarens pastorale Virksomhed. Efter Bordet spredte Deltagerne sig dels i Salene, dels i den til »Constantia« hørende Have, hvor et Orkester, som havde musiceret i Salen, bidrog til at glæde de Tilstedeværende endnu en Tidlang. En Del Menighedsmedlemmer, som ikke havde kunnet opnaa at faa Billet til Souperen, indfandt sig i Løbet af den skønne Sommeraften i Haven, for at hilse paa Jubilaren og Deltagerne i Festen. Først henimod Kl. 11 $\frac{1}{2}$ brød man op, for at begive sig hjem til Hovedstaden. Over hele Festaftenen havde der hvilet den muntreste og hjærteligste Stemning og den dannede en i Sandhed værdig og smuk Afslutning paa Jubeldagen.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

SJETTE KAPITEL.

(Fortsat.)

Palmen.

Den unge Tribun havde ikke lukket et Øje hele Natten. Den indre Kamp i hans Bryst mellem Lys og Mørke, mel-

lem Natur og Naade havde jaget Søvnen fra hans Leje. Snart stod Kristendommens Sandh ed klart og lyseende for hans Sj el, snart blev den atter formørket af Tvivlens sorte Skyer og de medfødte Fordomme; det ene  jeblik klamrede han sig som en Drukneude fast til sin Ungdoms Guder, — det andet  jeblik bad han igen dybt og inderligt de Kristnes Gud om Lys og Frelse. Kunde han bryde med alt, hvad han hidtil havde betragtet som stort og op-h jet? Kunde han som Soldat vægre sig ved at adlyde sin Kejsers Befaling? Kunde han bytte sin Stands  ere og sin Slægts Berømmelse bort for Kristi vanærende Kors? Kunde han give Afkald paa alle sine glade Ungdomsdr mme om en glimrende Løbebane? — Og hvad fik han saa i Stedet? Sin Faders Vrede, alle sine Kammeraters Haan og Adelens Foragt, — ja han vilde maaske endog blive pint og henrettet om nogle Dage som ganske almindelig Forbryder! — men saa traadte atter Jomfruens Billede frem for hans Sj el; han saa hende ophøjet og hellig som en Aabenbaring fra Himlen og dog saa mild og saa fuld af usigelig Godhed, — ganske som den Gang hun rolig og fattet stod for Domstolen, — med hint Blik af hellig Begejstring, som havde præget sig uudslettelig fast i den unge Mands Bryst, dengang Bøddelen havde slaaet hende med sin pansrede Næve i Ansigtet, saa Blodet sprang frem og farvede hendes hvide Klædning r d; han kom til at tænke paa den jævne Klarhed og barnlige Enfoldighed, forenet med den dybeste og mest levende Overbevisnings Sikkerhed, hvormed hun havde søgt at indvie ham i Kristendommens Lære; — *ja det var Sandhed*, det var det himmelske Lys, for hvilket alle Vildfarelsens D moner maatte flygte ned i den evige Nats Dyb!

I hine Dage var det nødvendigt, at Bekjenderne ved Lidelser og Martyrerne ved Blodsudgydelse bidroge til Naade og Oplysning i fuldt Maal spredtes over Jorden, for at Mænd, som for Eksempel Ambrosius, kunde faa Kraft til

for Guds Skyld at forsage Alt, ofre og lide Alt og saa finde deres Herlighed og Glæde i Kristi forsmædelige Kors.

Da Morgenen brød frem var den voldsomme Sjælekamp tilende. — Ambrosius, der nu var fast besluttet paa at blive en Kristen, begav sig straks ved Dagens Frembrud paa Vej til den appiske Port, for at opsøge Diakonen Severus.

Paa Grund af den blodige Forfølgelse, der fremfor alt tog Sigte paa Alterets Tjenere, for, efter først at have dræbt Hyrderne, at bemægtige sig Faarene, som vare uden Leder, opholdt de mest fremragende blandt Gejstligheden sig, naar ikke Pligten kaldte dem frem paa Kamppladsen, i Nærheden af Katakomberne, for under en pludselig truende Fare, hurtigt at kunne skjule sig i Dødningestadens utilgængelige Labyrinth.

I Nærheden af Apostlenes Coemeterium sad igen den halte Tigger Crispinus.

Krøblingen blev ikke lidet overrasket ved atter at se den unge Herre, i hvem han straks genkendte sin Ledsager fra forleden, her paa denne Tid af Dagen.

«Ej ej, gode Ven,» sagde han til sig selv, idet han smilede spodsk, »har Du ikke faaet nok af den første Lektion, saa skal Du idag faa en kraftigere. Du, Rævepels, kan belave Dig paa to Dages Arrest denne Gang.»

Da Ambrosius fik Øje paa Krøblingen gik han hen til ham og sagde:

»Jeg skulde tale med Diakonen Severus, og man har sagt mig, at jeg kunde træffe ham her ved Coemeteriet; vil Du ikke nok vise mig Vej hen til ham?»

»Ak, gode Herre,» svarede Crispinus i en ynkelig Tone og lod, som om han aldrig havde set Ambrosius før, »hvoreledes skulde jeg usle Krøbling kunne vise dig Vej? Men hvis Du mener den Severus, der er Portner paa Quintiliernes Herresæde, saa behøver Du blot at gaa en halv Mils Vej lige ud og derpaa dreje af tilvenstre ned ad den første Sidevej — saa vil Du vist snart finde ham.»

Ved dette Svar kom der igen noget af den Ærgrelse

op i Ambrosius, som han havde følt forrige Gang overfor den Halte, og han svarede kort:

»Heldigvis kender jeg Indgangen til Coemeteriet, og hvis Du ikke vil gaa med mig, ...«

»Saa kan Du selv finde Vej i Labyrinten,« fuldførte Krøblingen rolig og med en vis Spot. »Godt, jeg skal følge Dig hen til Stigen. Der vil jeg saa holde Vagt, for at . . . . . naa ja . . . for at Ingen skal tage Stigen bort. Naar Du saa har spadseret et Kvarterstid om dernede, kan Du jo spørge de Døde, om de ikke skulde have set noget til Severus.«

(Fortsættes).

Elfterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Ordrup. Søndag d. 22. Juli Kl. 6 Eftermd. holdt de tre *Vincentiskonferentser* i København deres tredie Generalmøde i Aar paa St. Andreaskollegiet. Mødet, hvor de forskellige Konferentser aflagde Beretning om deres Virksomhed i det forløbne Fjerdingaar, var kun besøgt af 21 Deltagere, et betydelig lavere Tal end sædvanlig. Grunden hertil maa vel væsentlig søges i, at de ældre Medlemmer ere bange for den store Trængsel paa Charlottenlunds Station om Aftenen, saa meget mere som Dagen var Væddeløbsdag. Der har ogsaa rejst sig Stemmer for at holde dette Møde i København ligesom de tre andre. Mødet sluttedes Kl. 7 med en Andagt i Kirken.

Rom. Vor h. Fader, Pave *Leo XIII.* har rettet følgende Skrivelse til Kardinalvikaren i Rom angaaende Begivenhederne i Kina:

Hr. Kardinal! De blodige Begivenheder, som tildrage sig i Kina, ikke blot opfyldte vor Sjæl med den dybeste Smerte, paa Grund af alt det Blod, som udgydes, men de ere ogsaa Aarsag for Os til Uro og Ængstelse i Henseende

til de derværende apostoliske Vikariaters Skæbne og de Farer, for hvilke Missionærerne og de Kristne ere udsatte, idet de maa udholde de sværeste Prøvelser, ja endog opofre deres Liv. For at opnaa, at den guddommelige Barmhjertighed maa vise sig naadig mod disse ulykkelige Mennesker og bortvende den overhængende Fare fra Alle, har man, efter hvad Vi have bragt i Erfaring, strax ved den første Meddelelse om de ulykkelige Begivenheder, baade i Propaganda-Kollegiet og i de romerske Klostre begyndt at bede i Fællesskab. I Dag, da Faren og Ængstelsen voxer, have Vi anset det for betimeligt og nødvendigt, at hele Vor By tager mere aktiv Del i disse Bønner. Det er derfor Vort levende Ønske, Hr. Kardinal, at De minder alle Menighederne om, at det er nødvendigt, at de opsende ydmyge Bønner til den Allers højeste, for at han maa indgive Alle Enighedens og Fredens Tanker og saaledes sætte en Grændse for Ødelæggelserne og Myrderierne. Og for at disse Bønner, hvortil Vi tilskynde og opfordre til Gunst for vore Brødre i fjærne Lande, maa blive endnu virksommere, meddele Vi Alle af ganske Hjærte den apostoliske Velsignelse. Leo XIII. Pave.

— Kongemordet i Monza har bragt Uro og Bekymring over hele Italien, og — om man vil — ogsaa i andre Lande. Det er anden Gang i Løbet af faa Aar, at et europæisk Statsoverhoved, og tredie Gang, at et Medlem af en regerende Familie falder for Morderhaand. I 1894 blev den franske Republiks Præsident Sardi Carnot et Offer for en Morders Dolk i Lyon, og i 1898 rantes Kejserinde Elisabeth af Østerrig ved Genfersøen af en Morders Dolkestik. Allerede for flere Aar siden blev der forsøgt et Attentat mod Kong Umberto af Italien; men Angriberen naaede ikke den Gang sit Maal. Nu er han dog bleven ramt af Morderhaand i en By i Lombardiet, som i 1859 ved Frankrigs Hjælp blev erobret fra Østerrig. Rimeligvis have forbrydersk Mordlyst og overspændte politiske Meninger i Forening ført den Arm, som tilføjede Kongen den dødbringende Vunde. Italien er jo det Land, som dybest er sønderrevet af politiske Partier,

i hvis politiske Kampe Dolk og Revolvere altid have spillet en fremragende Rolle, og hvori revolutionære og anarkistiske Strømninger stedse have fundet en gunstig Jorbund og Tilhængere, for hvilke intet Middel er for slet, naar det drejer sig om at gennemføre deres Anskuelser. Italienerne have været delagtige i talrige Attentater mod Fyrster og fyrstelige Personer i Løbet af det 19de Aarhundrede; Italienerne var det ogsaa, som bibragte Carnot og Kejsersinde Elisabeth den dødbringende Vunde. Ved Revolution er det »enige« Italien opstaaet, men den er ogsaa den stadige Vulkan, som truer med at ryste dets Grundvolde. Thi Mange iblandt dem, som medvirkede til Kongeriets Opførelse, havde ingenlunde til Hensigt at blive staaende derved; Kongedømmet skulde kun være et Middel til Opnaaelsen af Hensigten; de vilde endnu videre, de ønskede Republik, og bedre er det ikke blevet i de sidste Aar; tværtimod, de slette økonomiske Forhold have kun forværret Forholdene. Ingen véd, hvad Fremtiden vil bringe; men Solskinsdage for Italien tør man, naar Fortiden tages i Betragtning, desværre ikke nære Haab om.

Den stakkels Konge, som stod under Exkommunikation *latae sententiae* paa Grund af det Kirkerov, han har fortsat som Efterfølger af sin Fader paa den italienske Trone, uden at have gjort Uretten mod den apostoliske Stols verdslige Magt god igen, synes desværre ikke at have opnaaet Absolution for denne Kirkestraf, eftersom man ikke hører noget om, at en Præst har kunnet kaldes til hans Dødsleje, af den gode Grund, at Kongen er død næsten øjeblikkelig. Maaatte Gud være ham en naadig Dommer! Pave Leo XIII. skal være bleven dybt rystet over det afskyelige Mord og var den Første, som i en Skrivelse udtalte sin Deltagelse overfor den ulykkelige Dronning Margrethe.

Kina. Den belgiske Konsul i Shanghai melder, at alle *Missionærer i Paotingfu* ere myrdede. Den 8. Juli bleve de fremmede Missionærer og indfødte Kristne i Paoting angrebne af Boxerne. *En fremmed Læge* (hvis Nationalitet er ubekendt) tilligmed 2000 *indfødte Kristne* bleve dræbte.

Unio. Søndag d. 5. August: Fodtur (i to Afdelinger). 1. Afd. tager Kl. 8³⁴ fra Østbanegaarden (eller Kl. 8²³ fra Klampenborgbanegaarden med Omstigning ved Klampenborg) til Rungsted. Derfra gennem Folehaveskov, over Sandbjerg, gennem Ruderhegn til Ruderdals Kro. Her mødes man med 2. Afd., som tager fra Nordbanegaarden Kl. 12³⁰ til Holte og spadserer til Ruderdals Kro. Herfra i Fællesskab gennem Øverød til Søllerød, hvor der spises til Aften, og hjem med Bauen fra Holte. Frokost og Aftensmad medbringes. — Opmærksomheden henledes paa, at der ikke læses Messe i St. Ansgars Kirke Kl. 7, men paa Toldbodvejen Kl. 6, paa Hospitalet Kl. 6^{1/2} og i Stenosgade Kl. 7.

Tirsdag d. 7. August Kl. 6—11: Sammenkomst med Keglespil paa Café „Helgoland“, Strandvejen 20.

S.J.G. Mandag den 6. August afholder St. Josefs Gilde III. Gradsmøde Kl. 8^{1/2} pr., alm. Møde for alle Br. Kl. 9.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

A. M. Hutters, Skræder,
26 Classensvej Ø,

anbefaler sig med alt til Faget henhørende, Diplôme de capacité professionnelle à Paris, 1899

Kirkelig Kalender.

Søndag den 5. August. 9. Søndag e. Pintse. Maria Maggiore-Kirkens Indvielse i Rom. — 6. M. Kristi Forklarelse paa Thaborbjergtet. — 7. Ti. Kajetanus, Bekender, — 8. O. Cyriacus og Lidelsesfæller, Martyrer. — 9. T. Ferialdag. — 10. F. Laurentius, Martyr. — 11. L. Oktavdag.

Søndag den 12. August. 10. Søndag e. Pintse. Klara, Jomfru.

Mødreforeningens Møde bortfalder i August Maaned.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal). Søndag d. 5. August Kl. 9^{1/2} h. Messe med Prædiken; Kl. 8 Aftengudstjeneste.

Taksigelse.

For alle de mange Beviser paa kærlig Deltagelse, som jeg i Anledning af mit Præstejubilæum har modtaget baade fra Hovedstaden og Provindserne saa vel som fra Udlandet, bringer jeg herved min hjerteigste Tak.

København, d. 30. Juli 1900.

Johns. Braun,
Sognepræst.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 32.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglaaler samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 32.

Søndagen den 12. August.

1900.

Indhold: En væsentlig Grund til Reformationens Fremkomst. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kina. Rom. — Bekendtgørelser.

En væsentlig Grund til Reformationens Fremkomst.

—0—

Naar man blev opfordret til at skulle nævne en væsentlig Grund til Reformationens Fremkomst, kunde man let komme i Forlegenhed, thi der er ikke én, men mange Grunde til den saakaldte Reformation, og af disse ere ikke faa saare væsentlige. Man behøver blot at tænke paa Kirkens Rigdom, der stak mange, baade Fyrster og Aldelsmænd, i Øjnene, eller paa den tøjlesløse Frihed, der blev foregøglet især Almuen, eller paa den Forargelse, man vistnok med Rette tog af nogle store tyske Kirkefyrsters Levnet, eller paa mangen en anden Ting, som adskillige Læsere selv ville kunne føje til. For kort Tid siden fandt jeg en Udtalelse, der fremhæver en stor og vigtig Grund til Reformationens Fremgang og store Udbredelse, og da jeg aldrig før har hørt den Grund fremdrage, i hvert Fald ikke saa tydeligt

eller bevidst, skal jeg her gengive Forfatterens skønne og dybe Udtalelse.

Kardinal-Ærkebiskop *Manning* af England har blandt de mange andre Bøger, han har skreven, ogsaa udgivet en ganske lille Afhandling paa knap 100 Sider, som hedder *Religio viatoris* eller »Hvorfor jeg blev Katholik«, hvilken Bog forøvrigt anbefales til Enhver, der maatte interessere sig for sund religiøs Læsning, og som forstaar Engelsk. I nævnte Bogs Slutning forekommer den Udtalelse, som jeg har hentydet til, og som her forelægges Læserne.

»Jeg har længe tænkt mig, at den hemmelige, men virkelige Grund til den saakaldte Reformation er, at den Helligaands Nærværelse og Gærning var bleven saare fordunklet i Menigmands Bevidsthed og Trosliv.

Havde de saakaldte Reformatorer i Sandhed troet, at den Helligaand stadig stod Kirken bi, hvorledes kunde de saa have nægtet dennes Ufejlbarehed? Hvorledes kunde de *scientes et volentes**) have fremturet i Hæresi og Skisma?

Havde de troet paa den Helligaands personlige Komme til og stadige Nærværelse i Christi mystiske Legeme, som er den hellige katholske Kirke, hvorledes kunde de saa være faldet tilbage til Jødernes ufuldstændige og ubestemte Tro paa Guds Aand?

Jøderne troede paa Guds Aand som Skaberen og Fornyeren af Menneskets Sjæl og som den, der gav Sjælen alt Lys og al Hellighed; de troede paa hans Nærværelse overhovedet, midt i hele Verden, og paa hans Strid med hele Menneskeslægtens Vilje og Hjærte, og paa, at han virker med sin Naade i hver enkelt Sjæl. Men Jøderne under den gamle Lov troede ikke paa hans Komme, Nærværelse og Gærning i Christi mystiske Legeme, fordi dette Legeme endnu ikke den Gang var til. Det kunde ikke være til, førend dets Hoved havde paataget sig Kød; og det blev ikke til, førend det Hoved blev herliggjort. (Joh. 7, 39). Baade

*) d: med Vidende og Vilje.

Sønnens Komme og den Helligaands Komme var forudsagt, men endnu ikke sket.

Derfor kendte Jøderne kun Guds Aand i hans almindelige Gærning, som antydes ved de dybe Ord i Skabelsens Bogs første Kapitel, at »Guds Aand svævede over Vandene«, og i hans ganske særlige Gærning som Helliggører af den enkelte Sjæl. De kendte ikke, fordi de ikke kunde det, den Helligaand i hans personlige Aabenbarelse eller hans stadige Nærværelse og Dvælen i Christi Legeme; thi førend man tror paa det, maa man først tro paa »Ordet, som blev Kød, og som boede iblandt os«.

Det er nøjagtig det, som de saakaldte Reformatorer enten var uvidende om eller forkastede. *De judaiserede.* De vendte tilbage til Jødedommens Tusmørke, idet de vel bekendte Troen paa den Helligaands Personlighed og hans Aabenbarelse med Ildtunger og Kraft paa Pinsedag, men de tvivlede om, ja fornægtede hans stadige Gærning, ved hvilken Kirken for bestandig bevares i Sandhed.

Mange protestantiske Skribenter troede paa den Helligaand og skrev om ham som den, der oplyser og helliggør Hjærterne, de enkelte Christi Lemmer, hvert for sig; men om Pinsedagens store Under, om den Helligaands Komme og Nærværelse i Christi Legeme, havde de enten ingen Anelse, eller de forkastede det altsammen bestemt*). Men ved at forkaste Kirkens Ufejlbarhed forkastede de alt det af den Helligaands Gærning, som de Kristne i Modsætning til Jøderne tro paa.«

Saavidt Kardinal Manning, der netop overhovedet i ganske særlig Grad har arbejdet paa at hæve Andagten til den Helligaand som ham, der uddeler alle Guds Gaver til os. I den Betragtning, han giver, forekommer han os at pege paa et meget vigtigt Moment til Forstaaelsen af Reformationens Fremkomst.

*) Som en Undtagelse herfra i Danmark maa Grundtvig nævnes, der havde, om end under stor Dunkelhed, en Anelse om den Helligaands stedsevarende Gærning i Kirken.

Bøn. Kom Helligaand, opfyld dine Troendes Hjærter og antænd din Kærligheds Ild i dem, paa det at Alle maa vorde ét. Amen.

Niels Hansen.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

Ambrosius indsaa, at han maatte tale rent ud af Posen.

»Den, Du taler med nu,« sagde han, »er en anden end den, Du førte vild i Coemeteriet. Jeg skal sige Dig, at jeg vil være en Kristen.«

Den Halte saa prøvende paa den unge Mand, uden at sige et Ord. En saadan Forvandling i Løbet af næppe fire og tyve Timer, — det var jo næsten utænkeligt.

»Iforgaars agerede Du Kristen,« sagde han og rystede paa Hovedet, »og idag Katekumen. Den Gang var det Soteris, Du vilde fange, og idag er det Diakonen.«

»Ambrosius tog stiltiende mod denne Bebrejdelse, han følte hvor vel fortjent den var.

»Jeg beder Dig,« begyndte han igen, »vis mig hen til Severus. Den ædle Soteris, som jeg har besøgt i Fængslet, har givet mig Anvisning paa ham, for at faa mere Undervisning i Læren om Frelsen, end hun kunde give mig.«

»Hvorledes?« spurgte den Halte forskrækket, »er Jomfruen ogsaa bleven kastet i Fængsel? — Ak, saa maa vi jo ogsaa miste hende! Døden skærer de smukkeste Blomster af og skaaner saadan en ussel Tidsel som jeg er. — Men sig mig dog engang, hvorledes er det gaet til, at den kære Dame er kommen i Fængsel?«

Dette Spørgsmaal var et Stik i Hjærtet paa Ambrosius.

»Spørg mig ikke derom for Øjeblikket,« sagde han efter en pinlig Pause, »men før mig hen til Severus. Du maa tro mig,« tilføjede han varmt, »jeg er et stakkels vildfarende

Faar, som søger sin Hyrde, og som ikke finder Hvile, før end han er funden.«

Den Hjærtelighed, hvormed den unge Mand sagde disse Ord, overbeviste Tiggeren og, idet han nu greb Ambrosius' Haand, udbrød han:

»Gud være evig lovet, ædle Herre, at han har ført Dig til Sandhedens Erkendelse! Ja — jeg vil nu straks vise Dig hen til den ærværdige Diakon, kan Du se,« sagde han og pegede paa et Vinbjerg i Nærheden, »den Olding, der staar og taler med de Arbejdere, som ere i Færd med at give Vinrankerne deres Vinterbeskæring, — det er ham.« —

Medens nu Ambrosius underholdt sig flere Timer med Diakonen og blev undervist af ham, havde han ingen Anelse om, hvad der imidlertid var hændt Soteris i Rom.

Senator Aurelius Sempronius havde længe tænkt frem og tilbage og troede nu endelig at have fundet et Middel, hvorved han haabede at kunne frelse Soteris. Man kunde jo godt tænke sig, at den ganske uventede Meddelelse om begge hendes Brødres Død, havde indvirket forstyrrende paa hendes Nervesystem. Af den Grund, mente han, kunde Dommerne komme til det Resultat, at Pigen ikke var fuldt ud tilregnelig. Derfor maatte Bypræfekten stille Soteris under Formynderskab, og Processen vilde selvfølgelig blive suspenderet foreløbig.

Desværre fandt Sempronius til sin store Sorg, at Bypræfekten aldeles ikke vilde gaa ind paa denne Plan. Diokletian havde truffet det rette Valg, da han udnævnte Heraklius Rufinus til Præfekt og havde lagt Afgørelsen af alle Straffedomme over de Kristne i hans Hænder.

»Det er den guddommelige Diokletians Vilje,« erklærede han, »at Kristendommen skal udryddes saa hurtigt som muligt. Vilde jeg blot en eneste Gang tillade denne Udvej, som Du foreslaar mig, kunde jo alle de unge Kristne, som havde mistet Forældre eller Søkende, undgaa Lovens Arm paa denne Maade. Har jeg anset den tolvaarige Agnes for tilregnelig, hvor meget mere maa det saa ikke gælde

Soteris, der er ældre! Men jeg vil,« tilføjede han, »gøre et nyt Forsøg med hende, for at faa hende paa andre Tanker. Men Medicinen, der maa til, vil blive kraftigere.«

»Men hvis hun nu alligevel bliver urokkelig i sin Erklæring,« udbrød Sempronius, »saa beder jeg Dig, om Du ikke vil forsøge paa at faa hende gjort fornuftigere ved et længere Fangenskab!«

»Hvis Fangen halsstarrigt bliver ved med at foragte Guderne og modsætte sig den kejsrlige Befaling,« svarede Rufinus med kold Ro, »saa maa Loven gaa sin Gang. Jeg kan ikke indlade mig paa dit Forslag. Fængslerne ere overfyldte med Kristne, og i Stedet for at Fangenskabet skulde virke beroligende paa disse Uslingers Fanatisme, bestyrke de blot hverandre paa alle Maader i deres Vanvid.«

»Ja, saa opsæt blot Sagen nogle Dage!« bad Sempronius.

»Jo længere det varer, inden Lægen anvender sin Kniv til Operation,« svarede Bypræfekten, »desto dybere trænger Giften ind i Legemet. Derfor vil jeg allerede nu idag lade hende komme i et nyt Forhør. Men for at give Dig et Bevis paa mit Venskab, vil jeg lade mig nøje med, at hun blot lader som hun ofrer — og jeg har et Middel, hvorved jeg nok tror, jeg kan *tvinge* hende dertil.«

»Tvinge hende?« spurgte Aurelius Sempronius, som med Glæde klamrede sig til enhver nok saa lille Straale af Haab.

»Ja, det kan forsaavidt kaldes at tvinge,« svarede Rufinus, »da jeg vil forsøge dette Middel, naar hun er i den største Pine — men bliver hun saa ved med sin Trods, maa Du selv indrømme, at hun er uforbederlig.«

»Saa giv mig endnu engang Lov til at besøge hende i Fængslet, for at forberede hende paa, at hun skal lade som om hun ofrer.«

»Det er kun nødigt, jeg opfylder din Bøn. Men saa maa Du ogsaa vide, at, hvis Soteris ikke giver efter og

ofrer, saa er det den sidste Dag idag, at Solen staar op over hendes Hoved. Det er sikkert og vist!« --

Aurelius Sempronius forlod nu Bypræfekten med stedse voxende Bekymring og ilede hen til Fængslet.

Men trods alt, hvad Senatoren opbød for at forandre Pigens Bestemmelse, blev Soteris ved sit. Sempronius var grænseløs ulykkelig derover.

»Ak,« udbrød han, idet han greb Jomfruens Haand, der var betyngtet med Lænker, og trykkede den til sine Læber, »hvem kunde dog have tænkt sig denne Udgang! Kast for et Syns Skyld — hører Du -- blot for et Syns Skyld, en lille Smule Røgelse i Gløderne, for at befri mig for de Samvittighedskvaler, som ellers ville forfølge mig lige til Graven. — Imorgen kan Du jo igen være en Kristen og gøre hvad Du vil.«

»Jeg maa ikke engang for et Syns Skyld være utro mod min Gud,« svarede Soteris; »men,« fortsatte hun med Varme, »jeg vil bede om, at dit Hjærte maa finde en saadan Fred, som Du ikke tidligere har kendt noget til.«

»Ak,« udbrød Sempronius og vred sine Hænder, »saa skal Du jo dø allerede nu idag!«

»Jeg takker Dig for dette glædelige Budskab,« svarede Jomfruen med et fornøjet Smil, »min guddommelige Brudgom vil finde mig beredt, og hans Naade vil give mig Styrke.« —

Henimod Middag blev Soteris igen ført for Retten. Rufinus og hans Tilforordnede sade paa et Podium, op til hvilket der førte flere Trin; i Midten stod Broncetrefoden med Panden, hvorpaa de brændende Kul laa; førend Dommerne indtog deres Sæde, havde de hver især, saaledes som det var Skik og Brug, kastet nogle Røgelsekorn, som de toge fra en Skaal, der stod i Nærheden, ned i Gløderne.

»Nu har Du vel,« sagde Rufinus til Bekenderinden, »haft Tid nok til at betænke Dig; Du kan altsaa indse, at det er nødvendigt at rette Dig efter den guddommelige

Kejsers Befalinger. Træd nu hen foran Altret og bring et Offer til de udødelige Guder.«

»Jeg vil ikke ofre til dine falske Afguder.« svarede Soteris, »thi der gives kun én Gud og én Herre Jesus Kristus, for hvem jeg er beredt til at lide Pinsler og dø.«

Betjentene førte nu Jomfruen, paa Dommerens Befaling, hen til Offeraltret; her greb de hendes højre Haand og førte den ud over Kullene.

Derpaa strøede de noget Røgelse ud i den aabnede Haand og sænkede den langsomt . . . . lidt efter lidt. . . . stedse dybere og dybere . . . nærmere og nærmere til Gløderne . . . . . indtil den tilsidst . . . . . laa oven paa Kullene.

Præfekten havde gjort dette Forsøg i Haab om, at de Smerter, den brændende Ild foraarsagede Soteris, vilde faa hende til at aabne Haanden, saa at Røgelsen kunde falde ned paa Kullene. Dermed vilde han have anset Keiserens Befaling for opfyldt og saa ladet Pigen fare.

Men skønt Ilden brændte Soteris i Kødets, holdt hun dog Haanden over Gløderne uden at ryste. Alle de omkringstaaende Kristne havde Taarer i Øjnene, men Jomfruen stod ubevægelig, skønt den forfærdelige Pine drev alt Blodet til Hjertet og bedækkede hendes Ansigt med en dødlignende Blegthed. Man kunde nu se paa Læbernes Bevægelse at hun bad, og af og til rettede hun sit Blik med ubeskrikelig Inderlighed mod Himlen.

Man kunde høre, hvorledes det knitrede i Gløderne af det Blod, som randt ned i dem fra Brandsaarene.

Som om denne Pine ikke var stærk nok, blæste Negeren paa Kullene, idet han snart betragtede Bekenderinden med sit spottende Grin, snart udtalte Trylleord i sit Modersmaal over Gløderne, for at forstærke Ildens Magt.

Alle de Omkringstaaende vare forbausede over den Standhaftighed, hvormed Jomfruen udholdt den frygtelige Pine, og Mængden begyndte at give sin Utaalmodighed til-

kende ved Knurren over denne umenneskelige Grusomhed, — saa befalede Præfekten at holde op med Torturen.

»Nu spørger jeg Dig for allersidste Gang,« sagde han mørk, »vil Du adlyde Kejsereis Befaling eller ikke?«

»Jeg har helt og holdent hengivet mig som et Brændoffer til min Gud,« svarede Soteris, »hvorledes kan jeg da ofre til dine falske Guder?«

Da hun havde svaret dette, gik Bypræfekten sammen med Rettens Tilforordnede om bag Forhænge, for at afsige deres Kendelse; efter faa Minutters Forløb traadte de igen frem, og Herolden forkyndte saa Dommen med høj Røst:

»Eftersom Florentia Soteris haardnakket nægter at opfylde de guddommelige Kejsereis Befalinger og ikke vil ofre til de udødelige Guder, skal hendes Hoved afhugges fra Kroppen. Til Skræk og Advarsel for Ligesindede skal Hensrettelsen foregaa paa de Kristnes Begravelsesplads ved den appiske Vej.«

»Søde Jesus! Jeg takker Dig af mit ganske Hjærte,« sagde Soteris og et lykkeligt Smil spillede om hendes Læber, medens Øjnene lyste i hellig Glæde.

Ambrosius var bleven hos Diakonen Severus til heni- mod Middag. Efter at have nydt godt af Undervisningen, vare de gaaede sammen gennem Katakomberne, hvor Oldingen havde vist ham de talrige Martyrers Grave, for at styrke ham i hans Tro. Nu længtes han stærkt efter atter at vende tilbage til Rom, hvor han haabede endnu engang at faa Tilladelse til at besøge Fængslet og fortælle Soteris, at han nu var fuldkommen overbevist om Kristendommens Guddommelighed og med Længsel ventede paa den Dag, da han kunde blive optagen i Katekumenernes Række.

Med let Hjærte og et lykkeligt Sind gik han ad Landevejen tilbage til Staden. Hvert Øjeblik stod han stille og vendte sine Øjne mod Himlen i Tak og salig Glæde; han gjorde

Korsets Tegn paa sin Pande og hviskede ganske sagte til sig selv: *Jeg er en Kristen!*

Dengang laa Via Appia endnu i sin pragtfulde Herlighed med alle de mange forskellige Gravmonumenter, hvis Rigdom paa Søjler og Statuer prangede baade i Marmor og Metal, medens duftende Blomsteranlæg omkransede Vejen. Paa ingen af de andre store Landeveje, som førte til Rom, det store Midtpunkt, færdedes der saa mange forskellige Slags Mennesker, som netop her; intet andet Sted saa man Liv og Død saaledes Haand i Haand sammen som paa denne Vej.

Ambrosius brød sig ikke det mindste om de Folk, han mødte: hvad kom hele Verden ham ved nu, da han havde fundet Himlen.

Ja Himlen — hvis blot Soteris, nu, da han var bestemt paa at blive en Kristen, kunde være Solen paa denne Himmel. Tidligere havde han sat Jomfruen højt paa Grund af hendes udmærkede Egenskaber, dog langt højere og mere straalende stod hendes Billede nu for hans Sjæl.

Men jo længere han heftede sit Blik paa dette Billede, jo mere voksede ogsaa i hans Øjne den Afstand, hvori han saa det for sit Blik — det syntes næsten at svinde bort fra ham.

»Nej,« sagde Ambrosius til sig selv, »dette Hjerter er altfor ophøjet over jordisk Kærlighed; den evige Gud har taget det i Besiddelse for bestandigt, saa at jeg usle Menneske ikke mere har Lov til at tragte efter det Væsen, som den himmelske Konge har udkaaret til sin Brud. Men hun skal lyse for mig som en Stjerne og vise mig Vejen, jeg skal vandre paa. Det er dog en vidunderlig herlig Religion, som kan lade saadanne Blomster fremspire i sin Have!«

Men nu trængte sig det Spørgsmaal ogsaa frem for ham, hvorledes Processen vel vilde ende.

Ja! Soteris vilde sandelig aldrig fornægte sin Gud, selv under de grusomste Kvaler.« Ambrosius sukkede dybt: »Jeg er jo Skyld i hendes Død! Men,« trøstede han sig

med, »hun vil tilgive mig: jeg vil endnu i Dag bede hende derom med al den Inderlighed, som mit Hjærte rummer. Hun har jo selv takket Himlen fordi hun fik løskøbt min Sjæl ved de Smerter, hun led, da hun blev forhørt!« —

Under disse Tanker var Ambrosius kommen tæt hen til Porten. Her mødte han en Skare Mennesker, som kom ud fra Byen, foran gik en Afdeling Soldater.

Pludselig tumlede Ambrosius tilbage, som ramt af et Lyn, da han saa Soteris midt imellem Soldaterne og Bødderne.

I samme Øjeblik faldt Jomfruens Blik paa ham, og hun gav ham med et mildt Smil et Vink om, at han skulde følge med.

Den unge Tribun sluttede sig straks med Taarer i Øjnene og ligbleg til de Troende, der ledsagede Martyrinden. —

(Fortsættes)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Kina. Vore Læsere kende allerede fra Dagspressen det Omfang, som den fremmedfjendtlige Bevægelse i Kina har taget, og de alvorlige Forviklinger med de udenlandske Magter, som denne Bevægelse har ført til og vel endnu maa føre til. Et klart Overblik over Forholdene, navnlig i Henseende til de efter al Sandsynlighed haardt ramte Missioner, kan man endnu ikke have. Skønt man uden Tvivl maa dybt beklage de blodige Grusomheder, som ere blevne begaaede, og den store Skade, som er bleven tilføjet Missionerne, er der dog nu ogsaa paa den anden Side Udsigt til, at den længe tilbageholdte Storm, som er brudt løs, vil bidrage til endelig at bringe Klarhed i de utaaelige Forhold, som have hersket i de senere Aar og i mange Henseender have havt Indflydelse paa Missionernes Udvikling.

Kina befinder sig siden den japansk-kinesiske Krig i et

ejendommeligt Overgangsstadium. Det kan ikke mere vedblive at være, hvad det har været i Løbet af Aartusinder. En ny Tids Luftning og en for Landet hidtil fremmed Kultur rusker i alle Døre og Vindusskodder paa den ældgamle Bygning, og de fremmede Magters politiske og komerциelle Interesser ere allerede saa stærkt knyttede til Forholdenes Omsving, at det er en Umulighed, at de gamle Forhold kunne vedblive at bestaa. Men det er en Selvfølge, at en radikal Forandring hos et Folk, der holder saa sejt paa de gamle Traditioner, ikke kan ske uden Kamp og Modstrid, og at Gammel-Kina gør fortvivlede Anstrængelser for at hævde den ledende Stilling, som det hidtil indtog. Denne Kamp er først og fremmest bleven udfægtet ved selve Kejserhoffet, hvor den foreløbig er falden ud til Gunst for Gammel-Kina. Den unge Kejser *Kwangsü* var aabenbart helt og holdent stemt for den nye Kurs og styrede, understøttet af et stærkt oplyst Parti, for fulde Sejl ind i en radikal Reformpolitik. Et smukt Bevis paa hans ingenlunde sneverhærtede Sindelag er følgende Lykønskningskrivelse, som Kejseren sendte Pave Leo XIII. til dennes 90aarige Fødselsdag den 2. Marts d. A.:

»Til Kejseren over den store Religion i Roms store Rige! I Løbet af dette Aars tolvte Maaned oprinder Din 90de Fødselsdag. Denne lange Levetid, et forlænget Foraar for Europas Riger, er en usædvanlig Begivenhed. Vi nære den Anskuelse, at Du i din lange Regeringstid stedse har formanet Menneskene til at gøre det Gode. Hele Jordens Kreds glæder sig derover og takker Dig derfor. Ogsaa vi nære det Ønske i Anledning af denne lykkelige Begivenhed, at udtale paa en særegen Maade Vor Lykønskning. Saa ønske vi Dig da fremfor alt, at Du ved godt og kraftigt Helbred maa fejre din lykkelige Fødselsdag og fremdeles levè videre indtil din Alders 100de Aar. Til Slutning ønske Vi, at Kristne og Ikke-Kristne baade i Kina og alle andre Steder stedse maa leve i gensidig Endrægtighed og at Alle maa nyde en velsignelsesfuld Freds Lykke. I Sandhed,

Vi nære det faste Haab i saa Henseende.« — Dette Brev blev af Tsung-li-yæmem (Udenrigsministeriet) givet til den apostoliske Vikar i Peking, Biskop *Favier*, for at han skulde overrække det til den høje Adressat. Det er, saavidt vi vide, første Gang, at en Kejser af Kina har rettet en saadan Lykønskningskrivelse til en fremmed Monark.

Den unge Kejser Kwangsu kuldkastede ogsaa af egen Magtfuldkommenhed en hel Del af det ejendommelige Hofceremoniel overfor Udenverdenen og ved forskellige Lejligheder løste han den stive Etikette, som paa saa mange Maader lænkebandt ham og indsnevrede hans personlige Forhold til de fremmede Gesandter. Men det var ikke alt. Ganske opfyldt af en ny Tids Ideer, lod Kejseren »en sand Lavine« af dybtindgribende Reformdekreter udgaa, som kastede en hel Række ældgamle Indretninger hen blandt gammelt Jærn. Man spørger sig uvilkaarlig, hvorfra den unge Kejser i sin tilbagetrukne Afsondrethed øste denne dristige Reform-Aand. Det var »Peter den Stores Liv«, som en Mandarin havde oversat paa Kinesisk og hemmeligt fik overrakt til Kejseren, hvorfra denne aabenbart hentede Ideen om, at blive for Kina, hvad Peter den Store havde været for Rusland. Hvem véd, om den ungdommelige Hersker ikke ogsaa havde planlagt en Incognito-Rejse til Europas Værfter og Arsenaler? De kejserlige Reformdekreter fandt uaturligvis en meget forskelligartet Modtagelse. Nogle Mandariner gik for Alvor eller Smigers Skyld med Iver ind paa disse moderne Ideer. Saaledes opstillede nogle Underpræfekter i Overensstemmelse med Anordningerne om et mere tidssvarende Valg af Prøvearbejder for Kandidaterne til Mandarinposter f. Ex. følgende Spørgsmaal til Besvarelse: 1. Hvilken Gavn og Skade har man af Jærnbaner? 2. Hvorledes kaldes de fem store Kontinenter? — Uden Tvivl ret praktiske og tidssvarende Temata. Betænker man imidlertid, at Størstedelen af Prøvekandidaterne i hele deres Liv aldrig havde set en Jærnbane, og at hverken Confutse eller nogen anden af de kinesiske Klassikere kende noget til de fem store Kontinenter, saa kan man

forstaa de stakkels Kandidaters Forlegenhed. Ifølge Kinesernes Forestilling er Verden en stor Firkant, som omgives af fire Have. Denne Firkant er Kina, »Riget i Midten«, medens der paa de fire Have findes nogle Øer, hvorfra de »fremmede Barbarer« komme.

Fremskridtspartiet i Kina hilste naturligvis Kejserens Reforme med Glæde. I nogle højere Kredse i Befolkningen, som navnlig i Havnestæderne staa i nærmere Berøring med Europæerne, voxer uden Tvivl Længslen efter og Forstaaelsen for Vestens Kultur. I den fornemme Dameverden skal der jo endog været opdukket oprørske Ideer mod den gamle Mode at forkrøble Kvindernes Fødder, og ligeledes har der indenfor det fremskridtsvenlige Parti været Stemning for Afskaffelsen af den nationale Haarpidsk. Men i det Store og Hele var Grundlaget for Optagelsen af de kejserlige Reforme endnu ikke forberedt. De maatte nødvendigvis fremkalde en Reaktion hos det gammelkinesiske Parti ved Hoffet og i Landet. Denne udeblev heller ikke, og dens første Offer var den unge Kejser selv, som af den almægtige Enkekejserinde, Overhovedet for Tartar-Partiet, simpelthen blev afsat og senerehen muligvis er bleven myrdet. En Strøm af Moddekreter ophævede atter de kejserlige Forordninger; det gamle latterlige Prøvelses-System overfor Madarin-Kandidaterne kom atter til Ære og Værdighed, de fremskridtsvenlige Blade blev undertrykte, Redaktøerne straffede, Reform-Mandarinerne afsatte o. s. v. Kun det ene vigtige Dekret til Gunst for Missionærerne og de Kristne vedblev foreløbig at bestaa. Men at det ikke var alvorlig ment med dette Dekret, har det sidste Aar, som var Vidne til større og mindre Kristenforfølgelser i næsten alle Provinser, bevist. Disse maa i første Linie sættes paa det voxende Fremmedheds Regning. Regeringens Svaghed overfor de »fremmede Djævole«, de ubegribelige Tildragelser og Intriger ved Hoffet i Peking, den retmæssige Kejsers hemmelighedsfulde Forsvinden o. s. v. have i vide Kredse vakt stor Opsigt og Misstemning. Intet Under derfor, at de revolutionære, re-

geringsfjendtlige Elementer under Førelse af politiske hemmelige Foreninger og Sekter, af hvilke der findes saamange i Kina, rejste sig med større Dristighed og Energi end nogen Sinde tilforn og tog Kampen mod de Fremmede, d. v. s. foreløbig mod de med disse »forbundne« Missionærer og Kristne, i deres egen Haand. Denne Kamp mod »Vestens Djævl« giver tillige et ønsket Paaskud til Plyndring og til Agitation for et almindeligt Oprør. En af de mægtigste blandt disse revolutionære Sekter i det nordlige Kina er de berygtede »Ta-tao-huci« eller »Store Knive«, de meget omtalte »Boxere«, som have deres egentlige Hjem i Provindsen Schantung. Paa deres Faner staar som Devise: »Paotsing-mie-jang« (d. v. s. »Beskyt Kejseren, Død over de Fremmede«). I Virkeligheden have de hemmelige Sekter til Formaal, at styrte det nuværende Dynasti, og allerede nu lader deres Fører sig bære omkring i Landet som Kejser i en gul Bærestol (den gule Farve er nemlig den kejserlige Farve og ingen anden uden Kejseren tør bære denne Farve). Hvor frygteligt disse vilde Horder allerede have huseret blandt de kristne Menigheder i det sydlige og nordlige Schantung (Steyler- og Franciskanermissionen) kender man jo fra forskellige Telegrammer. Men ogsaa Naboprovindserne, navnlig den nordlige Del af Kianguan (franske Jesuiter) og Missionen i det sydøstlige Petschili (franske Jesuiter), have lidt saare meget. Gentagne Gange have de Kristne selv grebet til modigt Selvforsvar og leveret disse Røverhorder formelige Slag, for det meste med et godt Resultat. »Dette er, mener en fransk Missionær, »den eneste rigtige Taktik; thi de kinesiske Regeringssoldater blive alene ikke færdige med disse vilde Røverhorder. Dersom Soldaterne, de vel-sindede Hedninger og de Kristne sluttede sig sammen, vilde man snart faa Bugt med Boxerne.«

Blandt de øvrige Provindser og Missionsomraader have i de sidste to Aar navnlig Setschuen (Pariser-Seminariet), Kiangsi og Tshekiang (Lazarister) lidt meget. En Mængde Menigheder med deres Kirker, Missionshuse, Hospitaler, Vajsenhuse og Skoler ere blevne brandskattede af den store Bandefører Ikwantses Horder, Hundreder af Familier udplyndrede og Tusinder af Kristne bragte til Bettelstaven medens andre Tusinder have mistet Livet under de frygteligste Lidelser. Overfor de øjeblikkelige, saa uklare Forhold er det foreløbig umuligt at danne sig et Begreb om, hvorledes disse fortvivlede Forhold skulle blive varigt forbedrede.

Rom. Leo XIII. arbejder for Tiden paa vigtige Sager og omgaas med de mest storartede Planer. Han skal saaledes forberede en *Encyklika*, som skal bringe Klarhed og Orden i den Konfusion og i alle de Misforstaaelser, som herske i Italien i Henseende til den forkerte Opfattelse af Begrebet »*Kristelig-Social*«. Desuden skal vor hellige Fader ogsaa beskæftige sig med forskellige storartede Planer til Gavn for Kirken, navnlig ogsaa i Henseende til dens materielle Velfærd. Saafremt den Almægtige forunder Leo XIII. endnu et Par Leveaar, turde vi maaske staa ved Vigilien til de betydningsfuldeste og velsignelsesrigeste Begivenheder. Det synes end ikke udelukket, at vor hellige Fader maaske i en ikke altfor fjærn Fremtid kunde tage de nødvendige Forholdsregler, for at muliggøre en Fortsættelse af *det almindelige Koncils* Arbejder, som blev saa brat afbrudte i 1870.

-- Ærkebiskoppen af Majland, Kardinal Ferrari, skal have overrakt Enkedronning *Margherita* et egenhændigt Brev fra *Paven* i Anledning af Kongemordet.

-- I Anledning af Sørgehøjtideligheden i Domkirken i Majland var der over Portalen opslaaet følgende Indskrift: »Maatte Humbert I. Konge af Italien, efter sin grusomme, forfærdelige Død paa den h. Moder, Kirkens fromme Forbønner drage ind i Salighedens Rige!«

St. Knuds Skole (Stenosgade 2). Det nye Skoleaar begynder Onsdag den 22. August. Skolen optager Drengene fra 5 Aars Alderen og forbereder til Præliminæreksamen. Indmeldelser af nye Elever modtages paa Skolen.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt **Smede-** og **Maskinarbejde** udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

A. M. Hutters, Skræder,
26 Classensvej Ø,

anbefaler sig med alt til Faget henhørende. Diplôme de capacité professionnelle à Paris. 1899.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 12. August. 10. Søndag e. Pintse. Klara. Jomfru.
— **13. M.** Johannes Berchmanns. Bekender. — **14. Th.** Oktavdag. — **15. O.** Marias Optagelse i Himlen (fejres den følgende Søndag). — **16. To.** Hyacinth, Bekender. — **17. F.** Oktav af Laurentius. — **18. L.** (Vigiliefastedag) Helene, Enkekejsersinde.

Søndag den 19. August. 11. Søndag e. Pintse. Marias Optagelse i Himlen. Joakim, den h. Jomfrus Fader (Pave Leo XIII's Navnedag).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 33.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Brogade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 33.

Søndagen den 19. August.

1900.

Indhold: Dr. Krogh-Tonnings Konversion. Viktor Emmanuel III.s Trontale. Vatikanet og Kong Umbertos Død. Soteris. Et morsomt Brev. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Stockholm. Kina. Rom. — Bekendtgørelser.

Dr. theol. Krogh-Tonnings Konversion.

(Efter »St. Olaf«.)

—0—

B. B. (*Bjørnstjerne Bjørnson*) har i »Verdens Gang« offentliggjort en Artikel om Dr. *Krogh-Tonnings* Overgang til den katholske Kirke, der formodentlig vil gøre en Ende paa Bladenes mange fantastiske Kommentarer over dette Emne. B. B. skriver:

»Dr. Krogh-Tonning, hvis religiøse Kamp jeg har fulgt med Spænding, har vist mig den Ære at sende mig et længere Brev, dateret Aarhus i Jylland 13. Juli.

»Norske Blades Skrivelser om hans betydningsfulde Overgang til den katholske Kirke gør, at jeg tror det rigtigt at meddele, hvad han selv siger derom. Jeg har dertil indhentet hans Tilladelse.

» — — Det var tunge, meget tunge Tider, jeg gennemlevede under min Isolation i Kristiania; det er lyse, glade Tider, jeg oplever nu i aandeligt Samfund (mundtlig og skriftlig) med en Ring af Mænd i Nord og Syd, i mange Lande, men hvis Forstaaelse, Agtelse, Venskab i rigt Maal udfylder mit Savn i denne Henseende. Jeg drog hid i April Maaned for at finde den uforstyrrede Ro til Samling og Fuldendelse af nogle Undersøgelser, der endnu stode tilbage, som jeg ikke vilde kunne finde i mit Fædreland, hvor jeg uafslædig var udsat for at oprives paany. Det var just ikke meget, som stod tilbage, og i hvert Fald intet, som absolut maatte stænge Moderskirkens Dør for mig. Men jeg havde dog paa Forhaand tænkt, at det vilde tage noget længere Tid med min Konversion. Den fandt Sted den 13. Juli i den smukke katholske Kirke her i Aarhus, i væsentlig Grad fremskyndet derved, at jeg blev syg. Et voldsomt og meget smerteligt Angreb af Nerverlidelse i Forbindelse med et Nyrettilfælde afbrød aldeles mine Studier og satte mig rimeligvis for længere Tid ude af Stand til at benytte mit Hoved og mine Øjne. Under disse Omstændigheder blev det mig altfor pinligt endnu længer at tænke mig de Spørgsmaal henstaa uafgjorte, som dybest bevægede mig. Jeg maatte tro, at denne Sygdom, som forøvrigt ganske vist hænger sammen med den Aandsanspændelse, jeg har gennemlevet, var det »Brev med Posten« fra Vorherre, som jeg saa længe havde ventet paa. Saa vovede jeg da Skridtet og føler mig nu usigelig lykkelig derved, og det uagtet jeg fremdeles er saa nervøst svækket og lidende, at jeg hverken kan befatte mig med Læsning eller Skrivning. Dette er ogsaa Grunden til, at jeg skriver til Dem ved Sekretær.«

Endvidere siger han om sin Fremtid:

»Nogen Plan for min Fremtid har jeg egentlig ikke. Foreløbig er jeg henvist til at hvile og vegetere. Jeg tror mig endnu i Besiddelse af Kræfter til at gøre en Gerning i min Herres Tjeneste, og har Han Brug for mig, da vil Han

nok atter vide at sende mig et »Brev med Posten«, naar hans Tid er inde. Imidlertid lever jeg her blandt det katolske Præsteskab i Præstegaarden rolige og lykkelige Dage, mødt med fuld Forstaaelse og omgiven, ja baaren af Kærlighed. Det er mig en Vederkvægelse daglig at kunne omgaas Mænd, hvem jeg ser op til paa Grund af deres Dannelse, deres videnskabelige Udvikling, deres ædle Hjærtelag og deres ædle Liv.

»Jeg haaber at kunne blive her endnu nogle Maaneder i Fred og Ro. Og hvad saa? Det ved jeg ikke!«

Tilslut skriver han om sin Familie og om deres fælles nye Hjem i Norge. Han tilføjer:

»Jeg har elsket mit gamle, dejlige og komfortable Hjem paa Akersbakken, som jeg med egen Haand maatte opløse. Det er underligt for mig at tænke paa, at mit nye Hjem har jeg endnu ikke set som saadant. En stor Lykke er det for mig, at min Familie aldeles ikke har lagt mig Vanskeligheder i Vejen med Hensyn til min Konversion, og at de uden mindste Spor af Klage finder sig i de meget stærkt reducerede Kaar, som jeg nu kan byde dem.«

* * *

»Jeg haaber, at Mange med mig se paa denne mærkelige Mands Beslutning med Agtelse og Medfølelse. Det er ikke dagligdags hos os eller noget Steds (og da især i hans Alder!) at ofre saa meget for sin Samvittigheds Skyld, som han har gjort.

B. B.«

Viktor Emmanuel III.s Trontale,

som han oplæste i Lørdags foran det forsamlede Parlament, efter at han højtideligt havde aflagt Eden i Henseende til Forfatningen, er et temmelig fraserigt Aktstykke uden noget egentligt Indhold. Sympathetisk berører den Pietet, hvor-

med Kongen ihukommer sine Forfædre, sin Moder og sin Gemalinde. Men der ofres mere Virak til det italienske Folk, end det har fortjent, navnlig forudsættes hos det en Hengivenhed for Monarkiet og det kongelige Hus, hvormod Størstedelen af Folket dog intet véd. Imidlertid ses der jo ved Affattelsen af saadanne Aktstykker i Reglen mere paa, at de fremkalde en god Virkning, end paa at de befinde sig i den pinligste Overensstemmelse med Kendsgerningerne. Et godt Indtryk skal Trontalen da ogsaa have gjort paa Tilhørerne, og man kan saaledes tilstaa, at man med de pompøse Ord har truffet den Tone, som maa tales i Italien.

Hovedsagen bliver dog: Hvad vil den unge Konge? Ved Attentatet paa Kong Umberto er der paa en skingrende Maade atter bleven raabt ind i Ørene paa de italienske Magthavere: Som hidtil kan det ikke vedblive at gaa! Men i Trontalen erfarer man slet intet om en Erkendelse af denne Sandhed. I alt Væsentligt kunde den godt have haft den selv samme Ordlyd, hvis Tronskiftet ikke var blevet hidført af en blodig Forbrydelse, men ved Kong Umbertos naturlige Død. Den siger i Grunden kun dette: Vi ville styre videre efter den gamle Kurs, og for at der slet ingen Tvivl skal blive tilbage, forsikrer Kongen gentagende, at han vil vedblive at regere paa liberal Vis. »Jeg vil steds have en urokkelig Tillid til vore liberale Statsindretninger.« Den unge Konge viser dermed en blind Tillid, som man maatte betegne som en unaturlig Blindhed, saafremt man ikke vidste, at Trontalen er bleven dikteret af liberale Ministre og holdt foran en liberal Folkerepræsentation. Den liberale Politik og de liberale Politikere have styrtet Italien i den moralske og økonomiske Elendighed, af hvis Sump Anarkismen er fremspiret. Skulde dette være bleven saa fuldstændig skjult for den unge Konge, at han ikke blot har bevaret en »urokkelig Tillid« til de liberale Indretninger, men endog forsikrer, at han ogsaa i Fremtiden vil nære den?

Vi tro det ikke ganske, men den stakkels Konge befinder sig i en Tvangsstilling. Han kan ikke komme ud af Liberalismens Vold, i det mindste tør han foreløbig ikke udtale, at han skulde ønske det, saafremt han ikke vilde sætte paa en betænkelig Prøve, »hvor faste Rødder det liberale Monarki har i Landet«. Paa Grund af denne Tvangsstilling maa han derfor indskrænke sit Program til den almindelige Frase: »Vi trænge til indre Fred og til Enighed blandt alle Mænd, som have en god Villie, for Udviklingen af vore intellektuelle Kræfter og vor national-økonomiske Energi.« Ogsaa i Manifestet ved Regeringstiltrædelsen naaede den unge Konge paa en lignende Maade heller ikke ud over ganske almindelige Fraser. Men i et Punkt har Trontalen dog et Fortrin fremfor hint Manifest: den støder ikke ved den haardtrukne Frase om det »uangribelige Rom« paa en letsindig Maade den bedste Del af det italienske Folk for Hovedet. Det italienske Kongedømme maa nødvendigvis staa i Forbindelse med de kirkelige og konservative Elementer, saafremt det virkelig vil slaa faste Rødder i Landet. Uden gennemgribende Reformers paa de vigtigste Omraader vil Kongen trods al god og ærlig Villie ikke kunne virke noget for sit Folks lykkelige Fremgang, men det vil ustandseligt gaa dybere og dybere nedad med Italien. Men Reformers lade sig ikke gennemføre med de Liberale. Dertil har man de Kræfter nodig, som i Decennier ikke ere blevne benyttede paa Grund af den Kamp, som det »liberale Monarki« fører mod Paven og Kirken. En Udsoning mellem Kongedømmet og den pavelige Stol er en uundgaelig nødvendig Forudsætning og Betingelse for, at Forholdene kunne blive bedre.

I Trontalens sidste Sætning beraaber Kongen sig paa sin »Kærlighed til Religionen« og paakalder Gud til Vidne paa sit Løfte. Vi undervurdere slet ikke hans vanskelige Stilling, men dersom han mener det oprigtigt med sine Ord,

maa hans Regering fremvise ganske andre Kendsgerninger, end »det enige Italiens« Kongedømme hidtil har vist.

Vatikanet og Kong Umbertos Død.

—o—

Til »Polit. Cour.« skrives fra Rom: De kirkelige Repræsentanters Holdning overfor det italienske Kongehus siden den frygtelige Tildragelse i Monza fortjener og vækker ogsaa den mest levende Interesse. Man tør sige, at Gejstligheden og de kirketro Katholiker staa i forreste Række under de nationale Sørgedemonstrationer. De øverste kirkelige Autoriteter vise i hele dette Anliggende en fuldkommen Loyalitet. Det første Kondolence-Telegram, som Dronning *Margherita* modtog, var Pave Leo XIII's. Et Antal Kardinaler, blandt hvilke Ærkebiskopperne af Neapel, Turin, Capua, fulgte dette Eksempel og sendte Dronningen Telegrammer. I de fleste italienske Byer har Gejstligheden af egen Drift forrettet Bønner og foranstaltet Sørgedestjenester. Ærkebiskoppen af Genua har i denne Anledning rettet en Rundskrivelse til Gejstligheden, hvori han lægger et stærkt patriotisk Sindelag for Dagen. I Rom have alle Byraadsmedlemmer af det katholske Parti stemt for alle Forslag, som gik ud paa at hædre Kong Umbertos Minde, og Partiets Fører Grev *Santucci*, holdt i samme Byraadsmøde en Tale, i hvilken han i fuldeste Maal hædrede den afdøde Konges Fortjenester. Kong Umbertos Bisættelse i Pantheon stødte ikke paa nogensomhelst Hindring fra Kirkens Side. Inden for de tidligere romerske Distrikters Omraader, i hvilke Forholdet mellem Kirken og Statsmagten er særlig vanskeligt, blev der udstedt følgende Ordre: Gejstligheden skal i Henseende til Sørgedemonstrationer for den afdøde Konge ikke selv tage noget Initiativ, men den skal, naar den bliver opfordret dertil, ikke nægte sin Medvirkning. Forøvrigt

staar det Gejstligheden ubetinget frit for, at tage ethvert Initiativ, som den maatte finde passende. En Gruppe maillandske Katholikers Forslag om at opføre en Sonekirke paa det Sted, hvor Kongen blev myrdet i Monza, understøttes af Vatikanet. Man faar det Indtryk, at der ved Liget af den ædle Monark, der er falden som et Offer for en elendig Forbryders Haand, fuldbyrder sig en Tilnærmelse mellem Kirken og Staten i Italien, en Tilnærmelse, som kun kan have den gavnlige Indflydelse paa det af saa mange Prøvelser hjemsøgte Land.«

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

Da Toget var kommen i Nærheden af Corneliernes Gravsten, som fandtes paa den ene Side af den Appiske Vej, og hvoraf man endnu den Dag idag kan se Grundstenen, der er overskygget af Cypresser, drejede det af tilvenstre ned ad en Sidevej, og kort efter naaede man Retterstedet.

Paa hele Vejen gennem Staden ligesom ogsaa paa den Appiske Vej var Soteris hensunken i Bøn. Hun betragtede det som den højeste Naade at maatte faa Lov til at lide Døden for sin Gud og sin Tro, og hun fornyede uophørligt sit Offer ligesom ogsaa sin Tak, fordi hun var bleven kaldet til den blodige Bekendelse. Især da Toget nærmede sig Coemeteriet, som gaar under Navn af Callistus' Coemeterium og som strækker sig langt ind under Jorden fra Corneliernes Gravsten, bankede hendes Hjærte i stor Jubel: det forekom hende, som om alle de Helgener, der hvilede dernede, kom hende imøde, for at optage hende i deres Kreds. Hvor ofte havde ikke Soteris bedet ved deres Grave og anmodet dem om deres Forbønner, baade som Barn, som halv-

voxen og som gudindviet Jomfru — og nu saa hun dem, iførte hvide Klæder, komme og byde hende velkommen: der var den hellige Cecilia med Jomfruernes Kor, den hellige Sixtus med den ærværdige Skare af Biskopper og Præster, alle de andre Blodvidner og de tusinde og atter tusinde Salige, som vare begravede i disse Katakomber fra Kristendommens første Tider.

Det Sted, hvor man endnu i vore Dage kan se Levninger af det Kapel, der var indviet til den hellige Martyrinde Soteris, men som tildels er bleven bygget om til et Landsted, havde Bødlerne valgt til Rettersted; det var just den selv samme Plads, som Soteris havde udset sig til Begravelsesplads, da hun for sidste Gang talte med sin Prokurator.

Saa langt Øjet kunde naa, udfoldede den vidt udstrakte Campagna sig for Beskuerens Blik. Det var ikke den øde og tomme Strækning, vi nu se, men Landet var en eneste stor Blomsterhave, hvor den ene Villa stødte op til den anden lige hen til Albaneserbjergenes Skraaninger. Naar Øjet derpaa fulgte de lange buede Linier, hvor Vandledningerne gik og derfra gled videre hen ad den store Landevej med de prægtige Gravmonumenter paa begge Sider, opdagede det mod Vest Rom, som laa der i Baggrunden med alle sine Templer, Paladser og andre Pragtbygninger, medens den Vatikanske Bjergkædes Sidegrene spredte sig ud over hele Tiberdalen.

Det var en smuk, mild Vintereftermiddag. Solen, der var lige ved at gaa ned, overgød hele Landskabet med et rødtligt Skær; der rørte sig ikke en Vind; Hyrdernes Fløjten lød fredeligt ud i den stille Luft; Faarenes Brægen hørtes tydeligt ovre fra de nære Skrænter, hvor de græssede.

Medens Bødlerne havde travlt med Forberedelserne til Henrettelsen, benyttede Soteris de faa Øjeblikke, hun endnu havde tilbage, til at tage Afsked med de Troende.

Lucina blev overvældet af Sorg, da hun for sidste Gang trykkede sin unge Veninde i sine Arme; hvor hurtig var

ikke den Anelse, hun havde, og som hun for to Dage siden havde udtalt i Katakomberne, gaaet i Opfyldelse! men Soteris saa smilende paa hende og sagde:

»Kæreste Lucina, hvor kan Du dog græde i det Øjeblik, Englene aabne Himmeriges Port for at føre mig hen til min Brudgom! Tænk dog, hvor god min Gud og Herre har været imod mig: denne Plet her paa mit eget Landsted, og som ligger ved alle Martyrerne i dette Coemeterium, havde jeg selv udvalgt mig til Begravelsesplads — og nu faar jeg endogsaa Lov til at lide Døden her. Tror Du ikke, de nu allesammen staa usynlige rundt omkring mig, for at ledsage min Sjæl til Paradisets smilende Enge?«

Det varede længe, inden Ambrosius kunde faa et Ord frem for Hulken, da han ligesom de Andre kastede sig paa Knæ for Jomfruen og kyskede hendes Haand, der var fuld af Brandsaar.

Endelig fattede han sig og sagde:

»Jeg haabede, Du var bleven min Brud — og Du blev min aandelige Moder. Men det kom til at koste Dig — ak — Livet — og det for min Skyld! O, Soteris, tilgiv mig alt, hvad jeg har gjort i min blinde Lidenskab!«

»Broder!« sagde Jomfruen mildt, »jeg har ikke noget at tilgive. Du er bleven min Brudesvend paa Vejen til min evige Kærlighed. Da Du nu tror paa Kristus, har Du med det samme givet mig en Bryllupsgave med til min guddommelige Brudgom. Til Tak derfor beder jeg Dig modtage denne *bullæ*, hvori der ligger en lille Svamp med den elskede Agnes' Blod. Væd den ogsaa med mit Blod som Pant paa, at jeg altid vil bede for Dig i Himlen, for Dig og for din Fader. — Fortæl saa ogsaa engang i Tiden dine Børn, at jeg ligeledes beder for dem og vil være deres aandelige Moder. O,« udbrød Jomfruen med forklaret Aasyn, »jeg ser i Aanden, at de vil forherlige Herrens Kirke — og at dit Navn, Ambrosius, vil blive udødeliggjort til Guds Ære!«

Alle Forberedelser til Henrettelsen vare nu trufne.

Negeren, hvis Legeme var blottet til Hofterne, stod med det lange Bøddelsværd i Hånden, parat til at hugge til.

Medens Soteris nu tog sit Slør af, bredte Lucina et hvidt Linklæde ud paa Jorden.

Martyrinden knælede ned derpaa, strøg det fyldige krøllede Haar tilside, saa Nakken blev blottet, foldede Hænderne overkors paa Brystet, bøjede Hovedet og sagde:

»Kom nu, min Jesus!»

Dette skete den sjette Februar i Aaret 304.

Som en pletfri Due var den jomfruelige Martyrindes Sjæl fløjet op til Himlens lyse Enge, til Paradisets Herlighed.

Nogle Kvinder hjalp Lucina med at hylle det hellige Lig ind i Ligklædet, medens de Troende trængte sig frem for at opsamle Blodet i Svampe eller Tørklæder.

(Fortsættes.)

Et morsomt Brev.

—o—

Forleden Dag fandt jeg i et engelsk Blad et ret komisk Brev, som en anglikansk Præst havde skrevet til ét af sine Sognebørn, som var bleven Katholik. Vedkommende, til hvem Brevet var henvendt, meddelte sine Landsmænd det til Morskab og Belæring om, hvor hvidt Taabelighed kan gaa; i Haab om, at mine Landsmænd ogsaa kunne more sig over denne kuriøse Epistel, har jeg oversat den og bedet om Optagelse for den i »Nordisk Ugeblad«.*) Niels Hansen.

Min kære P.....!

Jeg er meget, meget bedrøvet og forfærdelig skuffet over

---

*) Som en dansk Parallel til den engelske Præsts Brev kan anføres, at en jydsk Sognepræst nys i et Selskab kom med følgende Ytring: »Jeg vilde hellere, at hele min Menighed skulde blive Fritænkere og Gudsfor nægttere end Katholiker!»

at erfare, at en god Kirkemand som De er i Færd med at blive *Sektorer*. Var det Methodist eller andet lignende, kunde det være slemt nok, men romersk Katholik! Det vil sige: *slutte sig til en fremmed, udenlandsk Sekt*, hvis Nærværelse her i England i og for sig fra Deres eget Standpunkt er en Slags Skisma og ganske fordømmeligt. Der kan paa samme Tid kun være én katholsk Kirke i et Land. Englands katholske Kirke er den Kirke, som De hidtil har tilhørt. Derfor er den italienske Mission i Grunden skismatisk. Hvor Deres Bysbørn vil more sig over at sé Dem blive Sekterer! Jeg kan kun gentage, at jeg er bedrøvet, saare bedrøvet. Og jeg er endvidere bedrøvet over, at De vil forbinde Dem med en Kirke, som ganske er gaaet ud af Spillet. Verden vil aldrig give sig ind under det pavelige Regimente!

Den romerske Catholicisme er nu til Dags kun en gammeldags Kuriositet, som har udspillet sin Rolle. Tænk selv over det. Er det sandsynligt, at en Trosform, der har mistet sin Indflydelse i sit eget Folk, vil blive antagen af *Englændere*? Eller skulde *Englænderne* virkelig hente deres Tro hos *Italienerne*? Paverne ere næsten altid Italienerne. Endvidere er jeg bedrøvet over Forandringen, fordi jeg føler, at den vil skade Dem føleligt i Deres Gerning. Hvorfor man til ikke den ringeste Nytte skal lægge en Anstødssten paa sin Vej, begriber jeg ikke. Til Slut, og mere end alt andet føler jeg, at naar De slutter Dem til et skismatisk Samfund og forlader den Gren af den katholske Kirke, til hvilken De hidtil har hørt, begaar De *ganske bestemt en forsættlig og saare afskyelig Synd*.

Dog tror jeg alt for godt om Dem og om Deres Forstand og sunde Sans til, at jeg skulde mene, at De tror paa alle de latterlige Krøniker om Peter og Paverne, hans Efterfølgere, og om, at vor Kirke ikke skulde være en sand katholsk Kirke. Et menneskeligt Væsen, som kan nedsvælge alt det, har sit rette Hjem i Daarekisten. Jeg formoder, ja er næsten vis paa, at hvad der egentlig drager Dem til den romerske

Katholicisme, er dens Ritualisme.*) Jeg er overbevist om, at det maa være saa, fordi jeg véd, at De er ikke saa taabelig, at De kan tro paa alle de andre Ting. Tilgiv, at jeg har talt saa ligefremt, men jeg holder for meget af Dem, til at jeg ikke skulde harmes ved den Tanke, at De vil gøre Dem saa forfærdelig latterlig, idet De slutter Dem til *den værste af alle mulige Sekter.*

Med venlig Hilsen og hjærtelig Beklagelse forbliver jeg Deres meget hengivne J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Den 9. August Kl. 10¹/₂ fandt en højtidelig Sørgegudstjeneste Sted i St. Ansgars Kirke i Anledning af den myrdede Kong *Umbertos* Bisættelse i Rom. Kirken, der under Gudstjenesten var fyldt indtil sidste Plads, var smukt dekoreret med sort Klæde og Flor samt grønne Planter. Foran Altret stod Katafalken, ved hvis Fodstykke saas i Sølv paa sort Grund et Vaabenskjold med et U og den italienske Kongekrone derover. Lignende Skjolde vare ophængte paa Kirkens Vægge og ligesom Gaslampetterne omhullede med Flor.

Lidt før Kl. 10¹/₂ ankom Hs. Majestæt *Kongen* tilligemed Drs. kgl. Højheder Prins *Valdemar* og Prins *Christian* og Hs. Højhed Prins *Hans*, samt øvrige Følge. Saavel Kongen som de øvrige Medlemmer af Kongefamilien bare Uniform. Ved Indgangen til Kirken modtoges Hs. Majestæt med Følge af den italienske Chargé d'affaires *Ferrara Dentice* og af Sognepræsten, højærv. Hr. Pastor *Braun*, og førtes af dem op til de reserverede Pladser foran Kommunionsbænken. Blandt de øvrige Tilstedeværende saas

---

*) Ved Ritualisme forstaar man den Retning, som lægger Vægt paa Pragt i Gudstjenesten, Embedets Betydning o. s. v.

endel Ministre, de for Tiden tilstedeværende udenlandske Gesandter med øvrige Gesandtskabspersonale, fremmede Konsuler og andre officielle Personligheder.

Den højtidelige Sjælemesse blev frembaaren af Pastor *Braun*, assisteret af Præsterne *Günther* og *Svensson*. Efter Messen og Absolutionen ved Katakalken sluttede Pastor Braun med en kort Bøn, idet han bad Gud om at yde den sørgende Enkedronning Margherita Trøst, samt om, at Gud vilde holde sin beskyttende Haand over Fyrsterne og Regenterne og bevare dem mod alle forbryderske Anslag. Hele Sørgegudstjenesten gjorde med dens ophøjede Ceremoniel og skønne, opløftende Sang, som udførtes af Kirkens Sangkor under Hr. *Michaelsens* Ledelse, et saare vemodligt og gribende Indtryk.

— Den højærværdigste Biskop *von Euch* har i disse Dage forladt Ems og kan ventes hjem henimod Slutningen af Maanedens.

— I de tre Maaneder, der ere forløbne siden Grundstenen til St. Josefssøstrenes *nye Hospital* blev nedlagt, er man naaet et betydeligt Skridt fremad. Hvor der før var en stor aaben Plads, der stødte op til det gamle Hospitals Have, har nu det nye Hospitals vældige Mure rejst sig mere og mere. I Løbet af tre Uger haaber man at være naaet saa vidt med Arbejdet, at Kransen vil kunne hejses, og inden Efteraaret melder sig, vil den store Bygning være under Tag. Hvad Asfalteringen foran det gamle Hospital i Griffenfeldtsgade angaar, da er man allerede i Færd med de forberedende Arbejder, en grundig Undersøgelse og Istandsættelse af Gadens Vand-, Gas- og Kloakledninger, og naar de ere endte, vil der straks blive taget fat paa Asfalteringen, for hvilken Søstrene saa længe have kæmpet af Hensyn til Hospitalets Patienter.

Stockholm. Ogsaa i den katholske Kirke i Stockholm fejredes paa Kong Umbertos Bisættelsesdag en højtidelig Gudstjeneste. Over Indgangen til Kirken vajede det italienske Flag paa halv Stang. Kirkens Kor var smukt dekoreret

med exotiske, højstammede Væxter og Planter, og ovenpaa Katafalken, som stod opstillet foran Altret, laa de kongelige Insignier.

Hs. kgl. Højhed *Kronprinsen* modtoges ved Indgangen til Kirken, som var fyldt indtil sidste Plads, af den italienske Gesandt, Grev *di Bisio*, som førte Kronprinsen op til den for ham reservede Plads. Sørgegudstjenesten overværedes ogsaa af Prins *Carl* og af Repræsentanter for Dronningen, Kronprinsessen og Enkehertuginde af Dalarna; tillige saas flere Ministre og hele det diplomatiske Corps, m. fl.

Ved Kronprinsens Indtræden i Kirken spillede en Bande Abruzzer-Bersaglieri, som for Tiden koncerterer i Stockholm, en Sörgemarsch. Sjælemessen, under hvilken Koret sang *Missa pro defunctis* af Mitterer, blev celebreret af den højærværdigste apostoliske Vikar, Biskop *Albertus Bitter*, assisteret af Sognepræsten, Hr. Pastor *Lieber* og en dansk Gejstlig.

Efter Messen og den paafølgende Absolution ved Katafalken spillede det spanske Strygeorkester Caponsacci en Hymne. Ifølge »Svenska Dagbladet« gjorde hele Sørgehøjtideligheden, som naturligt er, et dybt Indtryk paa alle Tilstedeværende.

Kina. Fra Kina indløbe stadig nye Jobposter; saaledes modtog Forstanderen for Jesuiter-Kollegiet i Amiens i forrige Uge følgende kortfattede bedrøvelige Telegram fra det sydlige Petschely: »Fem Præster myrdede, nemlig: Pater Finch, Pater Gaudissart, Pater Neveux, Pater Césard, Pater Gissiger og Broder Kieffer. Missionen ødelagt og udplyndret.«

Efterretningerne, som Dagspressen meddeler, ere stadig lige modsigende indbyrdes og navnlig blive Mysterierne i Peking Dag for Dag mere uigennemtrængelige; fra Lazari-sternes Mission i Peking har man hidtil ikke modtaget nogen som helst officiel Meddelelse og Biskop *Favier* er tavs som Graven. Denne Tavshed forøger, om det er muligt, vore Bekymringer og vor Frygt for de kristne Missionærers Skæbne. Lad os imidlertid haabe, at, naar Kina atter er

beroliget og en ny Ære er oprunden for Landet, de skrækkelige Tildragelser der idetmindste ville bære den Frugt, at det bliver vundet for Kulturen og ikke mere bliver en Grav for offervillige Mænd og Kvinder, som ere dragne derhen, for at bringe Indbyggerne Kristendommens Velsignelser. Ogsaa i Japan har der jo hersket de frygteligste Forfølgelser og endnu i 1868 udstedte Mikadoen et Edikt mod alle Kristne, og først i 1872 blev efter Magternes alvorlige Forestillinger den religiøse Tolerance dekretet; men siden den Tid har man heller aldrig hørt om nogensomhelst fjendtlig Optræden mod Anderledestroende. Den samme Frugt vil forhaabentlig den blodige Forfølgelse mod de Kristne i Kina ogsaa modne for dette Lands Vedkommende. Den katholske Kirke taber ikke Modet, og heldigvis har den fuldt op af Mænd og Kvinder, som ere beredte til, naar Tiden kommer, at genoptage i Kina de myrdede Præsters og Søstres Virksomhed.

Rom *Leo XIII.* har vist, at han er Alles Fader. Budskabet om Kongemordet berørte ham paa det smerteligste; i det første Øjeblik stod han som tilintetgjort og det var ham umuligt at frembringe et eneste Ord. Saa opløftede han de skælvende Hænder mod Himlen og raabte: »Hvilken skrækkelig Forbrydelse! Hvilken Ulykke!« Faa Minutter efter sagde han: »Maatte Herren tage mod hans Sjæl i Fred! Lader os bede for den!« Derefter frembar han det hellige Messeoffer for den afdøde Konge og opholdt sig efter Messen endnu længe i Kapellet hensunken i stille Bøn Han forlangte nøjagtigt Besked om Mordet og omtalte gentagende den ulykkelige Dronning som et Mønster paa Dyd for alle italienske Kvinder. Derefter gav han Kardinal-Ærkebiskoppen af Majland Ordre til at besøge Dronningen og de kongelige Prinsesser og udtale for dem hans dybeste Deltagelse.

En Del Blade, som endnu for faa Dage siden raabte paa, at Præsterne intet havde at bestille i Skolerne, klage nu over den italienske Ungdoms religionsløse Opdragelse.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 19. August. 11. Søndag e. Pintse. Marias Optagelse i Himlen. Joakim, den h. Jomfrus Fader (Pave Leo XIII's Navnedag). Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samt-

lige Kirker og Kapeller til Fordeel for de mest trængende Institutioner i Vikariatet. I St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 stille Messe, Kl. 10 Levitmesse med Prædiken Kl. 6 Festandagt. — 20. M. Bernhard, Bekender og Kirkelærer. — 21. T. Johanne Franciska, Enke. — 22. O. Oktav af Marias Optagelse. — 23. To. Filip Benitius, Bekender. — 24. F. Bartholomæus, Apostel. — 26. L. Ludvig, Bekender.

Søndag den 26. August. 12. Søndag e. Pintse. Marias Hjertes Fest.

Gudstjeneste i Helsingør. Søndag den 26. August Kl 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe med Prædiken; Kl. 8 Aften, Andagt.

St. Andreas Kollegiet, Latin- og Realskole. Ordrup. Det nye Skoleaar begynder Torsdag den 30. August. Indmeldelser modtages til de 6 Forberedelsesklasser. Rektoren træffes daglig Kl. 11.—1.

St. Knuds Skole (Stenosgade 2). Det nye Skoleaar begynder Onsdag den 22. August. Skolen optager Drengene fra 5 Aars Alderen og forbereder til Præliminæreksamen. Indmeldelser af nye Elever modtages paa Skolen.

St. Ansgars Kirkeskoler have genoptaget Undervisningen Lørdag den 18. August. Børn, som i Aar blive skolepligtige, bedes snarest anmeldte hos Sognepræsten. Daabs- og Vaccinationsattest maa medbringes.

St. Anna Skole (Sundbyerne paa Amager) genoptager efter eudt Ferio Skoleundervisningen Onsdagen d. 22. August. Indmeldelser ske hos Bestyreren. Cand. theol. & mag. Niels Hansen. Christian II.s Allé.

Gudstjenesten paa Søn- og Helligdage.

M. (stille Messe). H. (Højmesse). Pr. (Prædiken). A. (Andagt).

St. Ansgar. Kl. 8 M. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 6 A.

St. Josefssøstrenes Kapel (Toldbodvejen). Kl. 6 M. Kl. 3 A.

Rosenkranskirken. Kl. 7 M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 5 A.

St. Josefs Hospital. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.

St. Josefs Kapellet (Strandvejen 91.) Kl. 8 H., Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Eft. Vesper.

St. Annæ Kapel (Chr. II.s Allé, Sundbyerne). Kl. 10 H. med Pr.

Jesu Hjærte Kirken. Kl. 7, 8 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 7 $\frac{1}{2}$ A.

St. Andreas Kirken i Ordrup. Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{3}{4}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 7 A.

Odense. Kl. 8 M., Kl. 10 H., med Pr., Kl. 3 A.

Svendborg. Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Kolding. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.

Fredericia. Kl. 7 M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.

Horsens. Kl. 8 M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 2 A.

Silkeborg. Kl. 9 H. med Pr., Kl. 3 A.

Aarhus. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 9 $\frac{1}{2}$ H. med Pr., Kl. 3 A.

Randers. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 3 A.

Aalborg. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ M., Kl. 10 H. med Pr., Kl. 4 A.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 34.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 34.

Søndagen den 26. August.

1900

Indhold: Roms Intervention. Soteris. En Bardoms-Erindring. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Stockholm. Rom. — Bekendtgørelser.

Roms Intervention.

—o—

Tusinder og atter Tusinder, blandt hvilke alle Nationer havde Repræsentanter, ere i Aar, i Jubelaaret, dragne til Rom, og hvad de have bragt med sig hjem, er uden Tvivl forøget Kærlighed til Rom, Kristenhedens Midtpunkt. Men ogsaa alle hine, som ikke have været i Stand til at foretage den opløftende Valfart, bør bestræbe sig for, at voxe i Kærligheden til Pavedømmet, som er indstiftet af Gud. En mægtig Hjælp i saa Henseende er det sikkert, at søge at lære Roms Institutioner bedre at kende og at fatte deres verdensbeherskende Betydning. Til Roms videstrækkende, universelste Institutioner hører imidlertid fortrinsvis dets Interventionsret og Interventionspligt. Mange Magter have i Aarhundredernes Løb intervereret, bl. a. navnlig det gamle hedske Rom og i en senere Tid navnlig London; men kun

saare sjældent var Retfærdighed Rettesnoren for saadanne Interventioner. Paa en ganske anden Maade har Pavernes Rom intervenseret. Paa to Maader sker Roms Intervention i hele Verden: ved Evangeliets Udbredelse blandt Hedningerne og Vrangtroende og ved Afslutningen af Konkordater med de katholske Regeringer. Rom intervenserer enten med Troens Fakkell, for at oplyse, eller med Kærlighedens Ild, for at stifte Fred og hidfører Genforening. I Tro og Enighed bestaar Roms hele Intervention.

Roms gamle religiøse Minder vidne om dets Virksomhed i Henseende til Verdens Oplysning; den h. Pudentianas Kirke, Krypten i Maria i Via Lata og den underjordiske Kirke i St. Sebastians Katakomber fortælle om de Troens Velgerninger, som Rom har vist Italiens, Galliens, Spaniens og Ægyptens Folk. Martyrernes Basilikaer tale om dets velgørende Intervention i Irland, ligesom Peterskirken vidner om dets Mægling i Tyskland, Schweiz og de nordiske Lande. Den h. Alexius' Kloster fortæller om Roms Virksomhed i Bøhmen, Preussen og Rusland; den h. Clemens Basilika aflægger Vidnesbyrd om Slavernes Omvendelse til Evangeliet; Laterankirken og den h. Laurentius Basilika udenfor Roms Mure minde om Agitationen for Kors togene; Maria Maggiore-Kirken beretter om Troens Udbredelse i Persien, i Japan og Congo; det romerske Kolleg og en Mængde Ordenshuse fortælle om Evangeliets For kyndelse i Syrien, Persien, Indien, China, Afrika, Nordamerika, Mexiko, Peru, Brasilien, Australien; endelig vidner Propaganda-Kollegiet om, at Evangeliet ved Roms Bestræbelser er bleven forkyndt over hele Jorden, thi i dette Kolleg findes Elever fra alle fem Verdensdele forsamlede.

I nitten Aarhundreder har Rom intervenseret blandt Barbarerne, i Kraft af den Ret og Pligt, som Kristus har indrømmet og paalagt Petrus, og dets velgørende Virksomhed hører ikke op førend Verdens Ende. I Indien trøster Rom den stakkels Paria over den Ringeagt, hvortil Kastevæsenet har fordømt ham, og viser ham Jesus Kristus overøst med

Skændsel. Det lærer den stolte Brahmin, at Kasteforskellen ingenlunde hindrer Menneskene i at være Brødre. I Cochinchina, i Corea, Tongking, China faar det Tyrannerne til at forbauses over de kristne Bekenderes Fasthed og Martyrernes Mod. Det aabner Himlens Porte for alle hine Tusinder af nyfødte Børn, som af de raa Chinesere kastes paa Gaden; det sender sine barmhjærtige Søstre til hine, som endnu sukke under Islams forsmædelige Aag; de Vilde forkynder Rom, at den store Aand forsmaar den besejrede Fjendes Blod og elsker et fromt Hjertes Offer; i civiliserede Egne viser det, hvori den sande Tolerance bestaar, og ved sine Sønners og Døtres Opofrelse og Selvfornægtelse midt under morderiske Epidemier viser det, hvori den rigtig forstaaede Kærlighed til Næsten bestaar.

Roms Missionærer, disse, om jeg saa tør sige, Katholicismens Diplomater, indskrænke sig ikke alene til at drage Omsorg for Nationernes Omvendelse, men i deres Hviletimer nedskrive de ogsaa de til Evangeliet omvendte Landes Historie i Form af Beretninger om de udstaaede Genvordigheder og de opnaaede Sejre; formedelst deres Korrespondents nedskrive de *Annalerne om Troens Udbredelse* »den stridende Kirkes sandhedstro Bulletiner«, i hvilke findes optegnet Apostlenes Gerninger, de Nyomvendtes Dyder, Martyrernes Kampe. Medens de hedenske Nationer kunne takke Rom for Evangeliets Lys, kunne de *civiliserede* Nationer takke Rom for *Videnskabens og Historiens Lys*. Slaar man op i disse kostbare Annaler, vil man finde de nøjagtigste Skildringer og underfuldste Opdagelser, som man vel kan ønske sig, Skildringer af Ørkenens hede Egne og Polarkredsens Isregioner, af Kina, Thibet, Mongoliet og Mandschuriet, Himalaya, Hudsonsflodens og Amazonstrømmens Bredder, kort sagt, Skildringer af alle Jordens Egne fra Polarkredsene og indtil Ækvator. Derfor tilkendte ogsaa Juryen paa Pariserudstillingen i 1855 det af »Kongregationen for Troens Udbredelse« udgivne Værk Udstillingens Guldmedaille.

Fra hint ophøjede Sæde, hvortil det øverste Apostelem-

bede har kaldet dem, vaage de romerske Paver uafadelig over Rom og over hele Verden. De erkende, at Mennesket efter Syndefaldet ikke mere er i Stand til at naa til en fuldkommen Viden ved Hjælp af den naturlige Fornuft; men ligesom den almægtige Skaber har skænket os Videnskabens og Kunstens Belæringer, som Midler imod den oprindelige Uvidenhed, saaledes arbejder Rom ogsaa fra sin Side paa, alle Vegne og paa enhver Maaede at befordre deres Fremskridt. Herfra hidrøre den store Mængde videnskabelige Anstalter, for hvis Fremgang Paverne stedse have virket, hine ædle Opmuntringer, hvori den stedse har delagtiggjort Lærde af alle Nationer, naar de viste sig at være troende Mænd, der vare i Besiddelse af sand og prøvet Lærdom. Deraf kommer det, at ogsaa de Nationer, som ere længst fjernede og skilte fra Rom, stedse endnu tære paa og oplyses af det Lys, hvis Midtpunkt Rom er. I England f. Ex. naar Størstedelen af de videnskabelige Institutioner tilbage til hine Tider, da Landet endnu var katholsk; det samme er jo ogsaa Tilfældet her i vort Fædreland med Kjøbenhavns Universitet.

Troen og Videnskaben ere altsaa Frugterne af Roms Virksomhed udadtil. Rom trænger ind iblandt Nationerne, ikke for at underkaste dem sit materielle Herredømme, men for at udbrede Kristi Rige i deres Indre. Rom har ved sin Intervention Agtelse for enhver Regeringsform, hvorimod London foragter Alt, som ikke har et parlamentarisk Ydre. Roms Intervention har ene og alene Nationernes sædelig Vel for Øje, hvorimod London stedse har den materielle Gavn for sin Handel og Industri for Øje. Rom intervenserer idet det formaner til Enighed og afslutter Konkordater, medens London saar Tvedragt og *tænder Krigens Fakkell*.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

SYVENDE KAPITEL.

I Katakomberne.

Da Senator Aurelius Sempronius forlod Fængslet efter det sidste Forsøg paa at bringe Bekenderinden paa andre Tanker, lignede han selv en Mand, der gik til Retterstedet. Den trykkende Bevidsthed om, at han var Skyld i Jomfruens Død, laa centnertung paa hans Samvittighed; han søgte forgæves at lægge Skylden over paa Soteris og at overbevise sig om, at det kun var hendes egen Halsstarrighed, der havde bragt hende i denne skæbnesvangre Stilling. Thi jo oftere han havde talt med hende i det gyselige Fængsel og set den unge Pige i hendes lykkelige Ro og været Vidne til den glade Tro, med hvilken hun imødesaa Døden for sin Overbevisnings Skyld, desto mere var han kommen til at beundre hende. Skønhed, Ungdom, Rigdom, Adel -- alt det, som ellers kan gøre et ungt Hjerte lykkeligt og tilfreds, var skænket hende, og det kostede hende ikke engang et stille Suk, at give Afkald derpaa. Livet er aldrig sødere end i hin unge Alder, hvor det aabner sig, ligesom en Rose udfolder sig efter en mild og fugtig Nat, for en glimrende Fremtids Morgensol — og Soteris hengav smilende dette unge Liv, for som en Forbryder at lide en blodig Død for Bøddelens Haand. Sempronius var en altfor ædel anlagt Natur, til at han ikke kunde andet end beundre en saadan Tænkemaade i saa ung en Alder. Det var ikke Overspændthed; nej, det var noget langt højere, noget overmenneskeligt og overnaturligt, som saaledes kunde give En Mod og glad Begejstring til saadanne Ofre.

Men det var just denne voxende Beundring, som steg med hver Time, der stak Sempronius som en Torn, og

drev ham rastløs til at opbyde alt, og til ikke at lade noget-somhelst Middel, der kunde frelse Soteris, uforsøgt.

Skulde der, efter alt, hvad han hidtil havde forsøgt, endnu kunne findes en Vej, han kunde slaa ind paa, og som kunde føre ham til Maalet?

Jo — der var en lille, om end kun ganske svag Straale af Haab, nemlig, at Sempronius selv henvendte sig til Kejser Maximinus og formaaede ham til i det mindste at opsætte Processen. Fik han det Løfte, vilde han ansé ethvert Ansvar for hævet for sit Vedkommende, selv om Jomfruen senere vedblev med sin Erklæring, naar hun igen blev stillet for Dommeren.

Senatoren kendte ganske vist Imperatorens barbariske Følelseshed, og Gangen hen til ham vilde være den tungeste i hans Liv; men han holdt det alligevel for sin Pligt at gøre dette sidste Forsøg.

Sempronius maatte vente længe i Forgemakket, da Herskeren var ved *prandium* (en varm Frokost), som plejede at tage lang Tid, ofte varede den flere Timer. Endelig fik han Audiens og var saa heldig at træffe Kejseren i godt Lune.

Senatoren begyndte først med stor Klogskab at tale om sine Forfædres Fortjenester og om Soteris to Brødre, som vare faldne paa Ærens Mark, og om at Jomfruen nu var det sidste Skud af en gammel Æt, saa det vilde være Synd, om hun skulde faa et saa blodigt Endeligt. Loven mod de Kristne kunde dog ikke anvendes i sin fulde Strenghed mod Pigebarnet, der næppe endnu var kommen til Skelsaar og Alder. Kejseren maatte vise den Naade og Barmhertighed at indstille Retsforfølgningen i nogle Maaneder og give Soteris fri saa længe. Han havde ogsaa det Haab, at hun snart kunde blive gift med hans Søn og saa komme paa andre Tanker.

»Ved Herkules!« udbrod Maximinus med raa Latter, «Det er ellers en svær Umage, Du gør Dig for at Fiscus ikke skal plukke Guldfjerene af den dumme Gaas. Naa ja

— hendes Brødrers Helledød og Din Forbøn maa jo gøre hende fortjent til en kejserlig Naadebevisning. Lad mig da give hende en Maanedes Betænkningstid. Er din Søn en ligesaa flink Frier, som han er dygtig Soldat, maa der vel være Tid nok, til at den lille Fæstning kan blive erobret.«

Maximinus gav et Tegn, og den tjenestegørende *cubicularius* traadte ind i Værelset. Han fik Ordre af Kejseren til at føre Senator Aurelius Sempronius til Fængslet og sørge for, at Soteris strax kom paa fri Fod.

Med mange Taksigelser kyssede Sempronius nu Herskerens Haand og skyndte sig afsted med Kammerherren. Hvor lykkelig følte han sig ikke ved at have opnået denne Udsættelse!

Da de begge vare komne til Fængslet gav Fangevogteren det Svar, at Kejsere Befaling kom for sent og at Soteris allerede for over en halv Time siden var bleven hentet og ført bort for at henrettes.

Da Sempronius hørte dette, blev han dybt rystet og han var nærvæd at segne til Jorden. Han tog sig med begge Hænder op til Hovedet og stirrede fortvivlet hen foran sig.

»For sent?« stønnede han, »for sent? — — — og sig mig — — — hvor?«

»Der blev talt noget om den tredie Milepæl paa den Appiske Vej, bag ved Corneliernes Gravsten,« svarede Fangevogteren, »hvis man blot havde en god Løber,« tilføjede han, »kunde man maaske komme i rette Tid endnu. Alle disse Forberedelser til Henrettelsen pleje at vare længe.«

De sidste Ord hørte Sempronius slet ikke; han havde skyndt sig bort uden at tage Afsked med Kammerherren.

I Nærheden af Circus Maximus var der en Vognmand, som udlejede Køretøjer; Sempronius lovede Kusken dobbelt Betaling, hvis han skyndte sig, saa de kunde komme til Stedet i rette Tid og nu gik det afsted, saa hurtigt som Hesten kunde strække ud; den lette *cisium**) fløj hen ad den Appiske Vej forbi Caracallas Thermer.

*) Cisium var en tohjulet Kabriolet, som især blev brugt til hurtige Rejser.

Men hvormeget Kusken end opmuntrede de rappe Heste med Tilraab og Piskeslag, syntes Sempronius dog, at det ikke gik hurtigt nok.

Efter et Kvarters Fart kom man op paa en Bakke, hvorfra man kunde se langt ned ad Vejen.

Sempronius opdagede i det Fjerne en Hob Mennesker, og Kusken, der havde endnu bedre Øjne, fortalte ham, at han tydelig kunde se Soldater i Uniform: det maatte altsaa uden Tvivl være den Afdeling, der havde med Henrettelsen at gøre.

Taarerne løb ned ad Senatorens Kinder: saa kom han dog i rette Tid! Soteris var frelst.

Men kort derefter gjorde Kusken den Bemærkning, at Skaren ikke drog frem, men syntes at vende tilbage til Staden; Sempronius skælvede — — skulde han alligevel blive skuffet i sit Haab?

Da Hestene løb saa hurtigt, kunde Uvisheden ikke vare længe — ganske rigtigt — Skaren nærmede sig mere og mere — de kom for sent!

Bøddelen og Soldaterne fortalte nu med kold Ligeegyldighed, at den kristne Jomfru allerede var bleven halshugget for et Kvartér siden og Negeren pegede grinende paa sit store Sværd.

Skulde Sempronius vende om?

Naturligvis! de Kristne vilde jo sørge for Begravelsen, og Synet af Liget vilde være forfærdeligt for ham; han vilde aldrig have glemt dette Syn.

Medens Hestene gik i langsomt Skridt tilbage til Byen, sad Sempronius med Hovedet støttet paa sin Haand og tænkte paa Retterstedet — hvormeget han end stred imod, var der en uforklarlig Magt, der drog ham til den Døde. Tilsidst kunde han ikke længere udholde denne indre Stemme, der kaldte paa ham; han lod Vognen vende om.

Da han kom i Nærheden af Corneliernes Gravsten, saa han en Tigger sidde paa Vejkanten; han spurgte ham:

»Kan Du sige mig, om den henrettede Jomfru Soteris allerede er bleven begravet?«

Crispinus saa prøvende paa ham og sagde:

»Herre! Du er maaske den unge Tribun Ambrosius Fader?«

»Ja — men hvor kender Du min Søn fra?«

»Kunde den ædle Soteris blot forandre Faderens Sind ligesom hun har gjort det med Sønnens — — — — —«

»Jeg forstaar ikke, hvad Du vil sige med det; men ved Du, hvor jeg kan træffe min Søn?«

»Han var med ved Henrettelsen, og de sidste Ord, der kom over den gode Dames Læber, gjaldt ham. O, Herre, hun har sandelig trøstet ham. Hun sagde, at der ikke var noget at tilgive, men at hun var ham taknemlig og vilde bede for ham ved Guds Trone, at han maatte blive belønnet derfor. Han var ogsaa den eneste, der fik en Erindringsgave, og det en meget kostbar, nemlig den Guldbulla, hun bar om Halsen.«

Hvor velgørende disse Jomfruens Afskedsord til hans Søn end virkede paa Sempronius Hjerter, fornyede og forstærkede de dog, den skrækkelige Frygt, som havde pint ham om Natten.

»Og hvor er min Søn nu?« spurgte han.

»Han venter blot paa, at Kvinderne have vist Liget den sidste Ære, og vil være tilstede ved Martyrindens Begravelse.«

»Maa jeg ogsaa komme med?« spurgte Sempronius forskende.

»Ja, hvis Du er en Kristen, eller vil blive det. I al Fald« tilføjede Tiggeren, »kan Du se til i Frastand. Hører Du, Sangen er allerede begyndt? Nu sætter Toget sig i Bevægelse fra Retterstedet. Slaa ind paa den Gangsti dér til højre, og naar Du er gaaet et hundrede Skridt, vil Du sikkert møde ham.«

Sempronius steg ud af Vognen og gik ad den angivne Vej henimod Retterstedet; han lyttede til Sangen, hvormed

de Kristne ledsagede den Døde. Havemurene, som paa begge Sider af Vejen omgave de forskellige Gravmonumenter, skjulte Udsigten, saa Sempronius ikke kunde se Ligtoget.

»Hvis Du er en Kristen — eller vil blive det — —« sagde han for sig selv, idet han gentog Tiggerens Ord. »Skulde Ambrosius virkelig være bleven en Kristen?«

Senatoren vovede ikke at udtale sine Tanker højt, men hvis hans Søn kunde være tilstede ved Jomfruens Begravelse, maatte han vel enten allerede være en Kristen eller i det mindste have besluttet at blive det!

»Paa den Maade har jeg altsaa,« sagde han og stod stille paa Vejen, »rigtignok mod min Villie, bragt Døden over Soteris for hendes Kristendoms Skyld — og hun — hun har givet mig min Søn tilbage som en Kristen! — hun har tilkøbt sig ham med Tabet af sit Liv, og — nej, ved de udødelige Guder! — jeg vover ikke at rive dette Bytte fra hende — jeg vilde heller ikke have Magt dertil, lad der saa komme, hvad der komme vil! — O, jeg kender ham tilstrækkeligt: Er han bleven en Kristen, saa maade det have kostet ham en ubeskrivelig haard Kamp, i det Tilfælde vil den faderlige Myndighed ikke bøje hans Vilie, men han vil gaa i Døden for sin Overbevisning med samme Mod, som Soteris.«

»Hvor underligt,« vedblev Sempronius, idet han gik videre ganske langsomt, »hvor underligt have Begivenhederne i de sidste tre Dage ikke føjet sig sammen: — først mit Besøg hos Soteris for at anholde om hendes Haand til min Søn, dernæst hendes Død, som jeg kom for sent til at afværge, og nu tilsidst min egen Sons Overgang til hendes Lære — et Skridt, som det ikke staar i min Magt at forhindre!«

Jo nærmere Senatoren kom til Ligtoget, desto tydeligere lød Ordene, og han lyttede uvilkaarligt efter, om han kunde forstaa dem. Sangen forekom ham egentlig ikke søgmodig

og klagende, men snarere frimodig og glad; den blev afvexlende sunget af enkelte Forsangere og af et helt Kor.

»*Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus*, »I Herrens Øjne er hans Martyrers Død kostbar« . . . *Convertere anima mea in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi*, »Gaa ind min Sjæl til Din Hvile; thi Herren har gjort vel imod Dig« . . . . *Etsi ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es*, »Selv om jeg vandrer midt imellem Dødens Skygger, vil jeg ikke frygte for at noget Ondt skal vederfares mig, eftersom Du er med mig.«

Det var Steder af de Salmer, som Kirken plejede at lade synge ved Begravelser, særlig ved Martyrernes.

Hvilken rolig Tillidsfuldhed — hvilken triumferende Vished med Døden for Øje — og hvilket forhaabningsfuldt og saligt Blik fuldt af Lys og Trøst, der saa ud over den mørke Grav, laa ikke i alle disse Ord! Naar Hedenskabet vilde afbilde Dødens Rædsler, kunde det ikke naa længere end til Forestillingen om en Genius, der stod ved Gravens sorte Port med bortvendt Ansigt og haabløs slukkede en Fakkellod mod Jorden.

Paa engang opdagede Sempronius Toget lige foran sig, da det kom frem mellem Havemurene ganske tæt ved Indgangen til Katakomberne. Forsangerne gik i Spidsen og efter dem en Skare Kvinder med brændende Lys; derpaa fulgte Liget, som fire Mænd bar paa en Baare; tilsidst Resten af Følget.

Graverne stillede Baaren nogle Øjeblikke paa Jorden, inden Forsamlingen steg ned i Coemeteriet.

Der laa hun, den jomfruelige Martyrinde, i en hvid guldbræmmed Klædning, med en Krans af mørkerøde Roser om Panden og to Palmegrene overkors paa Brystet; hun saa ud, som om hun slumrede, og hendes Ansigt havde endnu i Døden beholdt sit forunderlige Mildhed og sit salige Udtryk af Fred.

Der var slynget et bredt Stykke Tøj om Halsen, paa

Jomfruen, saa man ikke kunde se Saaret, som Hugget havde frembragt.

Ved Synet af den Døde blev Aurelius Sempronius dybt greben og skælvede; med Taarer i Øjnene traadte han hen til Baaren, faldt paa Knæ og trykkede i taus Smerte sine Læber paa Soteris Fødder.

Da kom Ambrosius, der befandt sig i Følget, hen til sin Fader, lagde sin Arm om hans Hals og sagde fuld af den dybeste Bevægelse:

»Fader, hun har tilgivet os, det var de sidste Ord, hun sagde! — O, hvis Du havde set, med hvilken salig Glæde, hun ventede paa Døden! — »Jeg vil bede for Dig,« sagde hun, »for Dig og for din Fader;« derpaa knælede hun ned paa det hvide Klæde; og i næste Øjeblik var den skønne Rose knækket . . . Nej, Fader, nej,« vedblev Ambrosius med stigende Varme, »det er ikke Vanvid og heller ikke Overtro, der kan lærer En at dø paa den Maade; nej, det maa være den rene Sandhed! Soteris har været min Vejleder baade ved sit Liv og endnu mere ved sin Død. Hun har ved sit Ord og Eksempel faaet Sønnen til at blive en Kristen, gid hun da ogsaa ved sine Bønner for Guds Trone maa føre Faderen til Sandheden!

(Fortsættes.)

En Barndoms-Erindring.

—o—

Det var en bidende kold Vinterdag, endogsaa indenfor den skærmende Rude, hvor en lille spinkel, sygeligt udseende Pige stod paa en Skammel og saa ud paa Gaden. Det var Søndag, og den lille Julie var lige kommen hjem fra Højmesse, tankefuld grundede hun paa det, hun havde hørt i Kirken, for et Øjeblik derefter ganske at fortabe sig i Beundring over en nydelig hvid Kjole og smukke tærnede Baandsløjfer. Hele Herligheden laa udbredt paa hendes lille

Seng, og Barnet dansede henover Gulvet fra Vinduet til Stadsen og tilbage igen for atter at se ud. Saa kaldte Moderen Barnet ind til Frokosten, og efter denne sagde lille Julie: »Aa, hvordan skal jeg dog faa Ende paa Dagen, at det snart kan blive Eftermiddag og jeg kan faa den nye Kjole paa og komme hen til Børneselskabet!« »Det skal jeg sige,« svarede hendes Moder, idet hun smilede vedmodigt, »for du ved nok, at for at faa en saadan fin ny Kjole, maa man først selv have glædet andre med en Gave. Der er en syg fattig Kone her omme i Nærheden, lad os gaa hen og bringe hende noget, saa først vil du kunne glæde dig.« Julie var et egenkærligt, og meget forkælet Barn — hun havde ligefrem Rædsel for alt hvad der var smudsigt og fattigt — og nærede aldeles ingen velvillige Følelser for fattige Folk — naar hun skulde i nærmere Samkvem med dem. Derimod havde hun ikke noget imod at tage en elegant Pengepung op af Lommen og med de fine lyse Handsker paa Fingrene, at uddele Skillinger til Tiggerbørn —

Nu skulde hun gaa i det Vejr! skulde forlade al den fine Stads, som laa derinde i Soveværelset og hvorfor? for at besøge en syg, fattig Kone! hvad kom det hende ved, det var virkelig meget urimeligt af Moder at falde paa sligt, netop idag hvor Julie skulde rigtig mere sig!

Men det var nu netop derfor Fru B., havde valgt denne Formiddag, hun vilde lære sin lille Datter at gøre Barmhjertighed mod Andre, just fordi hun skulde mere sig — og iføres en ny smuk Kjole —. Hvor det dog var en fornuftig Moder! Hvor klogt benyttede hun ikke denne Lejlighed og mange af de efterfølgende for at indprente lille Julie den Pligt at give til andre! De gik altsaa ud. Julie surmulende og tvær — lod sig næsten trække af Sted ved Moderens Haand, og de naaede snart den dybe, mørke Kælder, hvor der, henne i Baggrunden, saas nogle smudsige Smaabørn om en Seng, hvorpaa en udtæret døende Moder stred den sidste Strid. Julie blev staaende ved Døren, længere var hun ikke til at bevæge til at gaa, men hun iagttog alt og det prægede sig saa dybt i hendes Hjærte, at det aldrig mere udviskes; den Kur blev til rig Velsignelse for hendes Liv. Julie saa sin Moder tale med den Syge kærligt, trøste og opmuntre; saa den Syges udtærede Ansigt opklares ved de venlige Ord, som den smukke fornemme Dame udtalte saa mildt og hjærteligt, ledsagede af en Gave i Penge. Men den Gang stod Julie utaalmodigt og trippede paa de smud-

sige fugtige Stenfliser. — Hun saa ikke, at de fattige Børn næppe havde Strømper paa; det var næsten ikke andet end Laser i store Træsko; og Julie havde fine nydelige Støvler og Galoscher paa. Saa gik de atter hjem — Julie glemte det ubehagelige Besøg i Glæden over den fine Stads — men mange, mange Aar senere, da Julie sad ved sin egen dyrebare Moders Dødsleje, dukkede Erindringen om hint Besøg atter frem — Julie havde forlængst lært af sin Moder, hvilken Fryd det er at give Andre nye Klæder, og hvor tomt alt bliver, naar man kun søger sig selv og sin egen Nydelse. Men alt skal læres, ogsaa Kunsten at gøre vel — og skulde tilfældig en Moder læse dette, som maaske har baade én og flere »Julier«, gid hun da vilde lære sine Børn fra ganske smaa at give — og at bringe det selv, for deri ligger netop Velsignelsen.

Nu er Julie en gammel Dame, men hun velsigner daglig den Moder, som tidlig viste hende Livets store Alvor i Modsætning til hendes egen solrige, lyse, lykkelige Barndom.

M. F.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Søndagen den 5. August foretog Vnglingeforeningen »St. Knud« en vellykket Udflugt pr. Dampskib til Rungsted og derfra til Hørsholm. Sandt at sige begyndte den noget fugtig. Da Deltagerne samledes ved Niliden i Havnegade, trak sorte Skyer op over Himlen, og næppe havde Damperen lagt ud fra Havnen og Foreningens Orkester intoneret: »Die alte Jungfrau«, før Regnen strømmede ned og aldeles forvandlede de før saa glade Søndagsansigter. Imidlertid varede det dog ikke længe, før Regnen sagtnede, Himlen begyndte at klare op, og med den alle Skovgæsternes Ansigter, og da Damperen ved Ellevetiden lagde til ved Rungsted, var alt Solskin, baade foroven og forneden. Fra Rungsted spadserede man med Musikken i Spidsen til Skovløberhuset i Rungsted Hegn, hvor den medbragte Frokost kom frem, for et Øjeblik senere at forsvinde sporløst; hvilket bevidnede, at de to Timers Sejlads havde givet de unge Mennesker en god Appetit. Efter at Frokosten var indtagen, spadserede man op gennem Skoven, og da man paa Grund

af Regnen ikke kunde lejre sig i det Grønne, nøjedes man med at ture rundt i den lille, venlige Skov og more sig der, som man bedst kunde, med Musik, Sang og Lignende. Ved Firetiden forlod Foreningen Skoven og spadserede ad Landevejen til Rungsted. Her var dækket Bord i Rungsted Hotel og de glade Skovgæster lod Bordets Overflod vederfares al Retfærdighed. Kl. 6 begav man sig igen paa Vej og gik over Hørsholms Slotsplads under Sang og Musik ad Landevejen tilbage til Skoven og gennem denne til Dampskibet. Kl. 8 afgik Damperen fra Rungsted under Stockholmermarschens Toner og stod ned ad Sundet. Mørket faldt snart paa og i Maaneskin med Musik holdt Foreningen sit Indtog i Havnen. Her skildtes man, og enhver begav sig hjem med Bevidstheden om, at man nok tør vente sig et godt Resultat af en Skovtur til Vands.

Stockholm Ærkebiskop *Carl Stephan* af Østerrig overværede i Søndags tilligemed sin ældste Søn og sit Følge den h. Messe i den katholske Kirke i Stockholm, hvorhen de ledsagedes af den derværende østerrigske Gesandt. Efter Messen aflagde Ærkehertugen den højærværdigste Biskop *Bitter* et Besøg. Dagen efter gik den apostoliske Vikar, Msgr. *Bitter*, ombord i Ærkehertugens Lystyacht »Venturus« og frembar der det h. Messeoffer. Ved samme Lejlighed hilste Biskoppen ogsaa paa Ærkehertuginde og tog derefter Del i Familjens Frokost ombord.

Rom. I Anledning af St. Joakims Fest i Søndags, Paven Navnedag, modtog Leo XIII. Kardinalerne, en Del Biskopper og Prælater tillige med Repræsentanter for forskellige katholske Foreninger i Audiens. Paven befandt sig, trods den stærke Varme særdeles vel og underholdt sig længe med de Tilstedeværende.

— Baade den italienske og udenlandske Presse havde, som bekendt, knyttet forskellige Kommentarer til Vatikanets Holdning i Anledning af Kong Umbertos Bisættelse. Ogsaa flere større katholske Blade havde paa Grundlag af upaalidelige Informationer offentliggjort Beretninger og Lignende om dette Anliggende, som maatte give et helt forkert Billede. Overfor disse Meddelelser offentliggør nu »Osserv. Romano« en Note, hvori erklæres, at den gejstlige Myndighed tillod den højtidelige Sørgegudstjeneste for Kong Umberto, for at protestere mod den afskyelige Forbrydelse, men tillige af Hensyn til Kong Umbertos utvivlsomme religiøse Sindelag, som den Afdøde endnu i den sidste

Tid havde lagt for Dagen i Anledning af det af Paven forkyndte Jubilæum. Herefter at dømme, maa man antage, at Udtalelserne om den myrdede Konges foregivne religiøse Ligegyldighed ikke have været korrekte, og at Paven har været bedre underrettet om Kongens sande Sindelag overfor Kirken og Religionen. Det er en Kendsgerning, hvorom den h. Fader vidste Besked, at Kong Umberto ogsaa i Aar havde opfyldt sin Paaskepligt og opfyldt Betingelserne for at vinde Jubilæumsafladen og — hvilken Styrelse af den Almægtige! — næsten umiddelbart før sin Afrejse til Monza havde modtaget Skriftemaalets og Altrets hellige Sakramenter. I Betragtning af disse Kendsgerninger, i Betragtning af den Afdødes i Sandhed tragiske Endeligt og endelig i Betragtning af Jubilæumsaaret synes Leo XIII. altsaa at have bortryddet alle Hindringer, som endnu maatte være tilstede, og Følgen var den kristelige Karakter, som paa en saa velgørende og forsonlig Maade fremtraadte ved Ligbegængelsen.

Unio. Tirsdagen d. 4. September Kl. 6—11 Sammenkomst med Keglespil paa „Cafe Helgoland“, Strandvejen 20.

Den Person, som i Fjor Sommer under Lockouten understøttede en Familie i Murgade, bedes om venligst at opgive sin Adresse under Mrkt. 31 til C. B. Lohrer.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 26. August. 12. Søndag e. Pintse. Marias Hjertes Fest. **27. M.** Josef af Calasanz, Bekender. — **28. Ti.** Augustinus, Biskop og Kirkelærer. — **29. O.** Johannes den Døbers Halshuggelse. — **30. To.** Rosa af Lima, Jomfru. — **31. F.** Raymond Nonnatus. Bekender. — **1. September, L.** Votiv-officium af den ubesm. Undfangelse.

Søndag den 2. September. 13. Søndag e. Pintse. De hh. Skytsengles Fest.

Gudstjeneste i Helsingør. Søndag den 26. August Kl. 9¹/₂ h. Messe med Prædiken; Kl. 8 Aften. Andagt.

St. Andreas Kollegiet, Latin- og Realskole, Ordrup. Det nye Skoleaar begynder Torsdag den 30. August. Indmeldelser modtages til de 6 Forberedelsesklasser. Rektoren træffes daglig Kl. 11—1.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine Møder Torsdag d. 6. September.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 35.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13. København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 35.

Søndagen den 2. September.

1900.

Indhold: Rejseindtryk fra Einsiedeln. Fra Kina. Efterretninger fra Ind- og Udand: København. Frankrig. England. — Bekendtgørelser.

Rejseindtryk

fra

Maria-Einsiedeln.

(Af L. St.-Ch.).

—O—

Vort lille Rejseselskab var, paa Vejen til det berømte Valfartssted Einsiedeln, naaet til Zürich. Det var Aftenen før Maria Himmelfartsfest og nu gjaldt det derfor allerførst om at finde en katholsk Kirke, for ikke næste Morgen at spille Tiden med at opsøge en saadan.

Vi saa os om: hvorhen Blikket faldt, mødte det Synet af skønne, ærværdige, middelalderlige Kirker. Men vi vidste jo desværre allerede forud, at vi ikke indenfor disse vilde finde, hvad vi søgte, thi siden Ulrich Zwingli i Aaret 1519 prædikede Oprør imod den gamle Kirkes Tro og Lære, har Reformationen faaet Fodfæste i de fleste af

Schweiz' Byer og bredt sig over store Landstrækninger i dette skønne Land. —

Omsider lykkedes det os dog at finde, hvad vi søgte: med vanskelig, stejl Adgang laa den os anviste »Lieb-Frauen-Kirche« foran os, rank og let som skudt op af det haarde Stenlag og den skarpe Klippegrund.

Da vi tidligt næste Morgen traadte ind i den, var det, som om vi pludseligt vare flyttede mange Mile bort fra det ældgamle Zürich; som i det ydre, saaledes bar denne Kirke nemlig ogsaa i det indre Præget af ungdommelig Friskhed og Ynde. Marmor og lyse Farver vare rigt og smagfuldt anvendte, og som en ung Brud, der har fundet sin Brudgom og smykket sig til hans Ære, stod nu denne 20-aarige Kirke, opbygget med store Ofre af en tildels fattig Menighed, for vort overraskede Blik. —

Men vi glemte snart alt andet over at se, hvor smukt og stærkt et Udtryk den gamle Kirkes Kærlighed til Guds Moder her fandt. Ved 3 Altre afløste den ene Messe den anden, og uafsladeligt strømmede Gamle og Unge til Kommunionbordet. Og senere, da vi i god Tid vendte tilbage til Højmessens, fandt vi allerede den store Kirke overfyldt, saa vi meget vanskeligt kunde finde en Plads. Da Højmessens begyndte, brusede Sangen, som ledsagede den, skønt og harmonisk frem oppe fra Orglet; en alvorsfuld, dybt følt og smukt formet Prædiken om Guds Moder, om den travle Martha og den beskuende Maria maatte gribe alle modtagelige Hjerter. Uvilkaarligt saa' vi os om: hvor hang ikke Alles Blikke ved deres Præsts Læber, og hvor kunde man ikke se, at alle følte, at dette var talt netop til dem. Og da Prædiken var endt, og Højmessens var til Ende, og Menigheden stille spredtes ud til alle Sider i den travle Stad, som allerede i Aarhundreder har glemt, at den 15. August er en af Kirkens høje Festdage — da vendte vor Tanke sig uvilkaarligt hjemad. Hvor megen Lighed findes der ikke mellem Kirkens Stilling hjemme og her! Men ogsaa — desværre — hvor megen Ulighed! Mon vi hjemme

ret forstaa at skønne paa den Naade at være Kirkens Børn midt i et protestantisk Land? Og mon vi føle Ansvar? Ere vi ivrige og offervillige, som denne katholske Menighed i Zürich? Se vi hjemme Store og Smaa, Gamle og Unge, Mænd og Kvinder af alle Klasser flokkes, naar Kirken undertiden fejrer en stor Festdag i Ugens Løb?

Under saadanne mindre glædelige Betragtninger, men tillige med Hjærtet fuldt af Haab for Fremtiden, forlode vi Zürich for at begive os paa Vej til vor Rejses foreløbige Maal, det verdensberømte *Einsiedeln*, »de dunkle Skoves By«. Et langt Stykke kører man langs den smilende Züricher Søes Bredder; men ved Wüderswyl tager Banen en anden Retning, og nu gaar Vejen stadig opad ind mellem Bjergene; den rige Vegetation giver Plads for mørke Græner, og snart dreje vi ind i Einsiedler-Dalen. Ingen ydre Skønhed fængsler her Øjet; ingen snedækte Bjergtinder, ingen brusende Vandfald, kun granbevoksede, grønklædte og lave Bjerge omgive den brede Dal, hvor vi nu ved den lille Bjergby *Einsiedeln* stige ud af Toget og tilfods begive os op til Valfartsstedet, som har givet Dalen og Byen sit Navn. Gennem smalle Gader, hvor det ene Hotel ligger ved Siden af det andet, hvor »zum blauen Löwen« forliges fredeligt med »zum goldenen Lamm«, og hvor Værterne broderligt dele de fromme Skarer af Pilgrimme mellem sig, naa vi op til den meget brede Plads foran det store, herlige Benediktinerkloster, i hvis Kirke det berømte »Naadekapel« findes. Klosteret siges at være et af de rigeste i Europa; men dette har ikke altid været Tilfældet.

Da den unge Fyrstesøn af Hohenzollernes Æt, *Meinrad*, i Aaret 829 med sine Foresattes Tilladelse forlod Benediktinerklosteret *Reichenau* ved Bodensøen, for her i den dybe Skovensomhed, at kunne følge sit Hjertes Trang til at tjene Gud i endnu større Ensomhed, end i Klosteret, lagde han paa dette Sted Grunden til det senere saa berømte Benediktinerkloster *Maria Einsiedeln*, idet han og en Lægbroder, ved Hjælp af en Landmand fra Omegnen, møjsommie-

ligt opførte en Hytte og et lille Bedehus. Her levede Meinrad i 32 Aar stille tilbagetrukket, men dog meget ofte op-søgt af Folk fra nær og fjern, som kom for at raadføre sig med den vise og fromme Eneboer om deres Sjælsanlig-gender.

En Abbedisse af Fyrsteslægt fra et nærliggende Kloster lod et Kapel bygge til ham og skænkede ham et Mariabil-lede, som indtil vore Dage er blevet bevaret som Einsie-delns største Skat.

I Aaret 861 myrdedes Meinrad en Nat af 2 Røvere, som i deres Griskhed mente at finde skjulte Skatte i hans Celle. Hans Lig blev bragt til Klosteret i Reichenau, hvor det jordedes med stor Højtidelighed; men senere, da et stort Kloster var blevet bygget paa det Sted, hvor han havde le- vet i saa mange Aar, bleve hans jordiske Levninger over- førte til dette Kloster, og i Kirken opbevares nu hans Ho- ved i et prægtigt Helgenskrin, som staar paa Alteret i det lille Naadekapel, hvor det berømte Mariabilede troner over Alteret. I samme Aar som denne Overførelse fandt Sted, nemlig i Aaret 1037, kanoniseredes han højtideligt af Pave Benedikt IX. Allerede lige siden hans Død havde Skarer af fromme Besøgende valfartet til hans Celle i de dunkle Skove mellem Bjergene, men fra nu af tiltog Pilgrimmenes Antal stadigt; man anslaaer for Tiden deres Antal til 150,000 om Aaret. Fire Gange har Ildsvaade hjem søgt og ødelagt Klostret og Kirken, men altid er Naadekapellet med dets Skatte blevet frelst fra Flammerne. Da dette den 14. Septem- ber i Aaret 948 skulde indvies af Biskop Konrad af Kon- stanz, og denne, Natten før Indvielsen, som sædvanlig var staaet op for at bede, hørte han og flere af Munkene en liflig, vidunderlig skøn Sang inde fra Kapellet, netop sun- get saaledes som til Kirkeindvielse. Han kunde ikke være i Tvivl om, at det var Engle, der sang til en usynligt fore- tagen Indvielse, og han vovede derfor ikke næste Morgen til den bestemte Tid at begive sig til Kapellet for at indvie det. Alle ventede, men den fromme Biskop udeblev. Om-

sider lod han sig overtale til at begynde Ceremonien, men næppe havde han bedet de første Indvielsesbønner, før Alle tydeligt hørte en Stemme, som tre Gange gentog: »Broder, hold op, Gud har selv indviet det«. Herefter tvivlede Ingen længere om, at Biskoppen med Rette havde undslaaet sig for at indvie Kapellet paany, fordi det allerede var indviet af Kristus og hans Engle. Saaledes fortælles denne vidunderlige Tildragelse i en Bulle af Pave Leo VIII. angaaende Klosteret i Maria Einsiedeln, og denne Pave erklærede derefter Kapellet for at være gyldigt indviet og forbød enhver fremtidig Indvielse af det samt berigede det ved at knytte mange Aflad til Besøg i dette Kapel.

De dunkle Urskove, hvor den hellige Meinrad levede og døde, ere altsaa nu forlængst omhuggede og have givet Plads for grønne Enge og for en hel lille Stad med Lærestalter, Fabrikker, Kunst-Haandværkere o. s. v. — Kort sagt, for hele den Kulturstrømning, som altid udgaar fra de blomstrende Benediktinerklostre. Mange Storme have iøvrigt truet Klosteret i Einsiedeln med Undergang, ikke mindst i Reformationstiden, men altid har det rejst sig efter Stormen, og det er næppe uden Grund, at dette tilskrives Guds Moders mægtige Beskyttelse og den hellige Meinrads Forbønner.

Imponerende og majestætisk ligger Klosteret foran os: i Midten den mægtige Kirke-Façade, paa hver Side afsluttet med et højt Taarn. Fra disse to Taarne sende 13 Kirkeklokker, af hvilke den største vejer 15,000 Pund, deres harmoniske, alvorlige, dybe Klang langt ud over Dalen, ind mellem Dale og Kløfter.

Idet vi træde ind i Kirken, lyder Munkenes Vespersang dæmpet ud til os fra Koret bag Højalteret. Vort Blik søger Naadekapellet, som befinder sig i Midtskibet, let kendeligt ved dets iøjnefaldende Plads og ved de Mange, der andægtigt knæle paa Gulvet foran det, hensunkne i stille Bøn.

Naadebilledet er ikke let strax at faa Øje paa gennem Jærngitteret, som stænger for Kapellet; maaske gøres det og-

saa vanskeligere derved, at det er udskaaret i Træ og derfor selvfølgelig i Aarhundredernes Løb har antaget en meget mørk Farve. Men har man først ret set det, glemmer man aldrig det usigelig milde og blide Udtryk i den jomfruelige Moders Aasyn; hun smiler mildt og ser ud, som om hun gerne vilde bære Alles Byrder og vilde kunne bære dem lige saa let, som hun i sin venstre Arm bærer sin lille guddommelige Søn.

Pludselig bliver der Bevægelse blandt Mængden; en Skare Munke nærmer sig Naadekapellet, som aabnes for dem; saasnart Munkene have forsamlet sig indenfor Gitteret, istemte de et herligt *Salve Regina*, komponeret i det 11te Aarhundrede. Hele Aaret rundt gentages dette efter Vesper; man kan maaske have Lov at tænke sig, at dette *Salve Regina* synges til Ihukommelse af den Ære, som vistes Maria, da Kristus selv indviede dette Kapel.

Et stort Pilgrimstog fra Baden, Freiburg og andre Egne er netop ankommet; hvor smukt er det ikke at se disse jævne Folk, mange klædt i deres Nationaldragter, med deres Rosenkrans og Bønnebog i Haanden begive sig fra Naadekapellet til den saakaldte Skriftekirke, hvor 29 Skriftestole belejres hele Aftenen igennem, indtil Komplet-Klokken ringer Munkene bort fra Skriftestolene. Næste Morgen Kl. 5 aabnes atter Dørene, som føre fra den store Kirke ind til Skriftekirken, og atter gaar en Strøm af Pilgrimme derind for efter Skriftemaalet i Skarer at flokkes om Kommunionbordet. Kun paa Valfartssteder er man Vidne til noget saadant.

Om Aftenen fandt en Lys-Procession Sted. Den udgik fra Pladsen udenfor Kirken, snoede sig op ad et lavt, granbevokset Bjerg, paa hvis Top en Billedstøtte af den hellige Meinrad rager op over Træerne, og vendte derfra tilbage til Kirken, i hvis Indre den samlede sig med alle de tændte Lys og fyldte hver Plads. Herinde lød Pilgrimssangen smukt og fuldt; ude i det Fri kunde man ikke ret samle den til et harmonisk Hele.

Næste Dag var Søndag i Maria-Himmelfart-Oktaven.

Hvor blev der ikke bedet og sunget af de utrættelige Pilgrimme, og hvor andægtigt hørte de ikke paa Prædikenen baade Morgen. Middag og Aften! Før Højmessens udgik i Festsdagens Anledning en Procession fra Klosteret med en Statue i Guld-Bronze fremstillende Guds Moder. I Processionen deltog en stor Mængde Munke med deres sorte Hætter trukne op over Hovedet, unge hvidklædte Piger med hvide Roser i Haaret, og endelig Lægfolk — alle bedende Litaniet til Guds Moder. Det var stemningsfuldt og ejendommeligt.

Under Højmessens lød Munkenes Sang atter ud til os fra Koret bag Alteret. De sang smukt og korrekt — smukt og korrekt er overhovedet alt i Einsiedeln. Men kommer man dertil med Hjertet fuldt af Minder fra *Lourdes*, da undres man over den forskellige Maade, paa hvilken Fromheden ytrer sig paa disse to berømte Valfartssteder. Medens i Lourdes Kærligheden til Guds Moder ligesom slaar ud i lys Lue og finder lydelig Genklang hos de talrige Præster, som ganske have indviet sig til hendes Tjeneste paa dette Naadested og ere ganske optagne af at modtage Pilgrimstog, høre Skrifte, holde Processioner med det allerhelligste Sakramente, daglig meddele den sakramentale Velsignelse o. s. v. — er i Einsiedeln Glædes- og Kærlighedsytringerne ligesom afdæmpede; man har Indtrykket af, at alle Traade ere samlede i Hænderne paa de bag Klosterets Mure skjulte Munke, som maaske ikke ret have Forstaaelsen af, at, hvis Følelsesudbrud og Demonstrationer nogensinde have deres Berettigelse, maa det være paa et saadant Sted. Derfor ingen Procession med det allerhelligste Sakramente og derfor end ikke om Søndagen sakramental Velsignelse uden paa visse bestemte, stærkt begrænsede Tider af Kirkeåret.

En enkelt af disse usynlige Munke boer dog udenfor Klausur og kan modtage Pilgrimme, nemlig Pater Nicolaus. Vi ringede derfor dristigt paa Klosterporten, som blev aabnet for os. Lidt mindre modigt bankede vi derefter paa Paterens Dør. Pateren lukkede selv op og gik strax og

forekommende ind paa at give os Adgangskort til at overvære en Messe i Naadekapellet. »Fra Danmark kommer De? Saa langvejs fra! Ja, med Glæde!« og idet han med nogle venlige Ord rakte os de ønskede Adgangskort, som endog tillod os at kommunikere i Naadekapellet, sagde han: »Men saa maa De ogsaa bede et »Ave« for mig i Morgen, og,« føjede han smilende til, »De maa huske det!« — Uden speciel Tilladelse kan man ikke faa Adgang til Naadekapellet, hvor Pladsen rigtignok ogsaa er meget snæver.

Da vi næste Morgen stode udenfor Kapellets Gitterdør med vore Kort i Haanden, bleve vi ikke desmindre tilbageviste af en Kerub i en Lægbroders Skikkelse, som energisk erklærede, at vi ikke kom ind. »Jo vist gør vi,« svarede vi uforfærdet, »Pater Nicolaus har selv sagt, at vi maa komme ind,« hvilke Ord øjensynligt havde en magisk Virkning paa Keruben, som nu aabnede Døren paa Klem, saa vi lige kunde smutte ind.

Den kostbare Time, som det forundtes os at dvæle her i det lille, engleviede Kapel, vil være uforglemmelig for os, og da vi næste Morgen forlode Einsiedeln, stod et uudsletteligt Billede præget i vore Sjæle af den herlige Klosterkirke med sine rige Skatte, af hvilke ingen overgaar det mørke Mariabillede med det lyse Smil, der allerede for tusend Aar siden lyste op for den hellige Meinrad i hans Celle i de dunkle Skove mellem Schweitzerbjergene.

Fra Kirken i Kina.

—o—

For en Maanedes Tid siden indeholdt Bladene følgende kortfattede Telegram fra Kina: »Biskop *Guillon*, Præsterne *Emonet* og *Johannes Lie* (indfødt Præst) og *to Søstre* af Ordenen »la Providence« tilligemed *en Del Kristne* ere blevne *levende brændte i Moukden den 3. Juli*. Enkeltheder mangle.« De ovenfor omtalte Søstre ere Søstrene

Sainte-Croix Grandury og *Maria Albertine Röcklin*. Den første var født i Parey-St.-Cesaire (Meurthe) i Frankrig. I 1877 rejste hun til Mandchouriet og var nu i en Alder af 52 Aar. Den Anden var født i Wettolsheim i Elsass. Hun rejste i 1890 til Kina og var nu 40 Aar gammel. Nedenstaaende Breve, som de faa Dage før deres skrækkelige Død afsendte til en Medsøster i Missionstationen Ing-se, vidne om den ophøjede Ro og Gudhengivenhed, hvormed de imødesaa den forestaaende Død.

*

*

*

Moukden, 24. Juni 1900.

Jeg skriver i Hast disse faa Linier, kære Søster, fordi Deres gode Hjerte maaske er uroligt over at høre tale om disse Boxere, som true med at opbrænde alt, og som allerede i flere Dage have foretaget deres djævelske Besværgelser midt ude paa Torvet i Moukden, for at ophidse til Revolution; men den gode Gud og Vor kære Frue beskytte os; De skal ikke forurolige Dem for vor Skyld. Disse Boxere ere navnlig fjendtlig sindede mod Katholikerne, og det var en Aftale, at vor lille Kirke og de tilstødende Bygninger skulde gaa op i Luer den 26. efter Fuldmaane, præcis Kl. 12 Middag. En Del Folk kom og kiggede over Murene og syntes at være forbausede over at se os ligesaa rolige som altid. I Morges kom en Del Kristne fra de nærmeste Landsbyer, for at overvære Messen og for tillige at overbevise sig om, hvorvidt Søstrene virkelig vare blevne brændte eller maaske vare flygtede som Missionærerne med deres Paarørende i Touang-Houan (det protestantiske Kvarter). Vi søgte paa bedste Maade at trøste disse Mennesker, som vare meget ængstelige og frygtede for, at deres Hoveder skulde falde. Imidlertid kom Boxerne ikke den Dag, og jeg fristes til at sige, at vi ere bedrøvede over at have mistet denne skønne Lejlighed til at *blive levende stegte* foran Tabernaklet, og til at brænde der som to smaa Lys, for hurtig at svinge os op til Himlen. Det er en Lykke og Naade,

som jeg ikke fortjener, kære Søster, og da den gode Gud vil, at vi skulle blive hos vore stakkels Børn, som ogsaa ere opfyldte af Frygt, bøjer jeg mig for Guds Villie med et godt Hjærte, og jeg søger efter bedste Evne at adsprede Børnene, fordi Flere ønske at gaa ud i Byen, for at høre om deres Slægtninge ere blevne forulæmpede; men det vilde ikke være klogt at gaa ud. Vort hele Haab er grundfæstet paa Bønnen og vi nære ikke den mindste Frygt, selv om de skulde komme for at kløve vort Hoved. Ingen tænker paa at flygte; imidlertid bede vi i Fællesskab for Dem, min gode kære Søster, for Biskoppen, som er udsat for store Farer paa sin Hjemvej til Moukden, for Pater Damian og for alle vore Søstre, som jeg omfavner af ganske Hjærte.

Søster *Sainte Croix Grandury*.

* * *

Moukden, 30. Juni, Kl. 11 Aften, 1900.

Min kære Soster Augustine!

Da vi ikke tør lægge os til Hvile paa Grund af Boxerne, som sandsynligvis ville komme tilbage i Nat, vil jeg aflægge Dem et lille Besøg, medens jeg forbereder mig til Døden; og De véd jo, kære Søster, at det ved en saadan Lejlighed er af Vigtighed, at man beder alle dem om Tilgivelse, som man kan have bedrøvet. Det gør jeg da i dette Øjeblik, thi vi undgaa Faren alene ved et Mirakkel, eftersom Guvernøren ikke sender Hjælp og i Dag har tilladt, at den protestantiske Kirke, Dr. Christies Apothek og flere andre Huse ere gaede op i Flamme. Røgen fra disse Ildebrande drog hen over vort Vajsenhus i hele tre Timer, fra Kl. 9 indtil Aften, og vore stakkels Børn skrege, saa det var en Ynk at høre; tilsidst fik vi dem dog bragt til Ro, og jeg har lovet dem, at jeg vilde vaage, for at kalde paa dem, naar der var Fare. Biskoppen har sendt flere Mænd, for at holde Vagt i vor Gaard; thi, da han frygtede for vor Skæbne, havde han raadet os til at skjule os; men vi foretrak at dø paa vor Post tilligemed vore Vajsenbørn. Forøvrigt er det og-

saa for sent at flygte, da Boxerne Kl. 4 i Eftermiddag ere trængte ind i Sakristiet, efter at have sprængt en Dør og ituslaaet alle Vinduerne. I det Øjeblik opholdt Biskoppen og P. Emonet og P. Joh. Lie sig i Bøn to Skridt fjærnede fra disse Røvere, da de opholdt sig i Kirken for i Hast at nyde alle de hellige Hostier, som fandtes i Tabernaklet. Boxerne trængte imidlertid ikke ind i Kirken, hvad der næsten er et Mirakkel; de Kristne samlede sig strax, og Boxerne blcve et Øjeblik slaaede tilbage; men de forberede uden Tvivl et nyt Angreb.

Medens de rumsterede i Sakristiet, kom Biskoppen i Rochet og med Stola over i Vajsenhuset og velsignede Børnene, som grædende kastede sig paa Knæ. »Jeg tror, mine kære Søstre,« sagde Biskoppen, »at Dødstimen er kommen for os Alle; jeg meddeler Eder nu den sidste Absolution.«

Vi modtog Absolutionen og følte os fuldkommen rolige og hengivne i Guds Villie; derefter raadede jeg Børnene til at de skulle søge at naa hen til deres Slægtninge eller Venner; Flere foretrak dog at blive hos os, for — som de sagde — at dø som Martyrer. Men selv om man ser Døden i to Tommers Afstand fra sig, tør man dog ikke gøre Fordring paa en saadan Naadesbevisning.

Mange Kristne ere blevne forfulgte, gennempreglede og udplyndrede af disse Banditter; en Del Kvinder have derfor søgt Tilflugt hos os. Der kan derfor heller ikke for os være Tale i dette Øjeblik om Flugt. Og hvorhen skulde vi vel ogsaa flygte? Vi lægge hvert Øjeblik vort Liv i Guds Haand, og med Glæde bringe vi vort Livs Offer, saafremt det kan tjene til Guds større Ære og Forherligelse. Og skulde vi overleve alle disse Plyndringer, for at trøste disse stakkels Kristne og deres Børn, saa ville vi ogsaa gøre det med Hengivelse i Guds Villie. Bed imidlertid for Deres landflygtige Børn midt i denne talrige Befolkning, som ophidses af Boxerne. Vore Pengemidler har jeg overdraget til P. Emonet, for at han skal gemme dem; de ville der være mindre udsatte, thi Døre og Laase standse ikke disse

Røvere. Døren til Sakristiet have de stjaalet og bortført, og Gulvet er bedækket med Glasskaar og Blystumper. De true med at brænde Kirken af, som i Nat har været oplyst som til Julefesten, idet Lysene brændte hele Natten paa alle Altrene. I begge Taarnene er der ophængt en stor Lanterne, og langs Muren paa Façaden er der henlagt Kakkellovnsrør, der skulle tjene som et Slags Kanoner: de Kristne ere ilede til Kirken, for at bede og for at forsvare den. Det er Øjeblikke, i hvilke man lærer de sande Troende at kende; hvormange Bekendelser blive ikke aflagte i Dag!..... Klokken er nu to, jeg lægger mig lidt til Hvile, men ikke som Mølleren uden Bekymring.

Søndag, d. 1. Juli 1900. *)

Vi have modtaget den h. Kommunion under Messen; imidlertid ere de Kristne stegne op i Taarnene for at forbedre sig til en livlig Modstand; men man maa frygte for, at Boxerne ville komme endnu talrigere og ledsagede af Soldater fra Guvernøren, som selv anordnede Ildspasættelsen i de protestantiske Huse. Røgen fra deres andet Etablissement i Si-Houan naar i Dag hen til Vaisenhuset og bebuder, at vi kunne forberede os til en lignende Skæbne.

I Haab om, at den gode Gud aabenbarer sin Magt, er jeg i Aanden forenet med Eder, min kære Søster, og med alle mine Medsøstre.

Søster *Sainte-Croix Grandury*.

*

*

*

Moukden, 24. Juni 1900.

Min kære Søster!

Jeg haaber De har det godt; men De er uden Tvivl ikke uden Bekymring. Her ere vi ogsaa blevne truede paa Kristi Legemsfesten; Hedningerne kom for at se, om Kirken

---

*) Slutningen er, som vore Læsere ville se, tilføjet to Dage før Søstre blev levende brændte. Om de to sidste Dages Lidelser savner man endnu Efterretninger.

ikke brændte. Hvilken smuk Uge! I de tre sidste Dage have vi ikke været udenfor en Dør, fordi man, som man sagde, vilde dræbe os paa Jesu Hjertes Fest. Jeg lagde mig halv paaklædt til Hvile, for at være hurtigere beredt; ved den mindste Støj troede jeg at se Boxerne komme; jeg har ikke næret Frygt, men vi have mistet en smuk Lejlighed til at ofre vort Liv. Jeg har vundet Jubilæumsafstanden paa Jesu Hjertes Fest og vi have tilbragt nogle skønne Dage under aandelige Øvelser. De vil vel sige: Hvor fordringsfuld vor Søster Albertine er! Hun er ikke god nok, til at have Lejlighed til at gaa til Himlen ad en saa herlighedsfuld Vej som Martyriets! Jeg anbefaler mig til Deres fromme Bønner og haaber Alt af den gode Guds Barmhøjertighed. Jeg er stedse forenet med Dem i Livet og endnu mere i Døden. Deres taknemlige

Søster *Marie Albertine*.

*

*

*

Moukden, 1. Juli 1900.

Min kære Søster!

Vi ere i Fare siden Kl. 4 igaar Eftermiddag; dersom vi undslippe, sker det alene ved et Himlens Under; de Kristne forsvare os. Alle Ildspaesættelserne hos Protestanterne ere anordnede af Mandarinen. Velan, kære Søster, saafremt den gode Gud vil vort Liv, tror jeg at kunne sige Dem, at vi ikke frygte. Jeg anbefaler mig til Deres Bønner og beder om Tilgivelse for alle Sorger og Bekymringer, som jeg kan have foraarsaget Dem. Jeg ihukommer ogsaa hele mit Hjem og alle mine Medsøstre. Farvel og paa Gensyn i Himlen, maaske meget snart. Deres taknemlige

Søster *Marie Albertine Rocklin*.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Ærkehertug *Carl Stephan* af Østerrig, som tilligemed sin Familie skulde være ankommen hertil fra

Stockholm i Søndags, blev opholdt undervejs af Stormen, som rasede mellem Lørdag og Søndag. I St. Ansgars Kirke havde Ærkehertugen gennem den herværende østerrigske Chargé d'affaires Grev Dubsky bestilt Plads til sig og sin Familie under den h. Messe, hvilken de dog ikke opnaede at overvære. Ærkehertugen, der er en Nevø af Kejser Franz Josef, er senere ankommen med sin Dampyacht »Waturus« og ledsages af sin Gemalinde, Ærkehertuginde *Marie Theresia* og deres sex Børn samt af et Selskab paa 10 til 12 Personer, blandt hvilke Overhofmester Grev Chorinsky og Hofdame Comtesse Huyn.

— Vor højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes von Euch*, fejrede i Søndags en højtidelig Pontifikalmesse i *Paderborn* i Kirken, som hører til Moderhuset for »Søstre af den kristelige Kærlighed«. De ovennævnte Søstre virke, som bekendt ogsaa her i Danmark, nemlig i Kolding, Horsens og Silkeborg. Hs. Biskoppelige Højærværdighed, der nu har forladt Paderborn, vil næppe kunne ventes hjem førend i Midten af September.

Frankrig. »Semaine religieuse« for Pariser Dioceset meddeler følgende om de katholske Missioner i *Kina*: Missionselskabet i Paris har 20 Vikariater, 269 Præster og 180,000 Kristne; Jesuiterne have 2 Vikariater, 170 Præster og 100,000 Kristne; St. Peter og Pauls Seminar i Rom har 1 Vikariat, 15 Præster og 120,000 Kristne; det tyske Missionshus; i Steyl 1 Vikariat, 14 Præster og 10,000 Kristne; Augustinerne 1 Vikariat, 10 Præster og 3000 Kristne; Franciskanerne 9 Vikariater, 126 Præster og 110,000 Kristne; Lazaristerne 6 Vikariater, 85 Præster og 103,000 Kristne; Dominikanerne 2 Vikariater, 13 Præster og 40,000 Kristne; de belgiske Missioner 5 Vikariater, 69 Præster og 30,000 Kristne: de italienske Missioner 3 Vikariater, 17 Præster og 130,000 Kristne. Ialt altsaa 40 Vikariater, 798 Præster og over 760,000 Kristne.

England. Den 10. f. M. døde i London Englands Lord Overdommer, Lord *Russel af Killowen*. Den Afdøde var

en af de populære Mænd i det moderne England. Han var en »selfmade« Mand i Ordets bedste Betydning. Sin Løbebane begyndte han i en saa haabløs Stilling, at Ingen og allermindst han selv den Gang kunde tænke sig, at *Charles Russel* en Gang skulde blive Lord Overdommer og Peer i det Forenede Kongerige. Og det mærkeligste er, at han aldeles ikke kunde takke nogensomhelst Indflydelse udefra, men alene sit rastløse Arbejde, for sin betydningsfulde Stilling. Charles Russel var først Advokat ved en ganske lille Politidomstol i en ubetydelig By i Irland. Senere blev han den berømteste Sagfører i hele Storbritannien. Dette lykkelige Resultat skyldte han sin Flid, sin Energi, sine usædvanlige Talegaver og sin ligefremme og uforfærdede Karakter. Han var den første Irlænder og *den første Katholik*, som beklædte det højeste juridiske Embede i England. England har næppe nogen Sinde haft en Advokat med et saadant Navn, som den nu afdøde Overdommer, og endnu længe efter at han havde opgivet sin Praxis, blev han omtalt ved de forskellige Domstole. Han besad den keltiske Nations hele Lidenskabelighed, Veltalenhed og Geni. Overtog han en Sag, helligede han sig til den med Liv og Sjæl, og det var ikke sjældent, at han med Taarer i Øjnene talte for Anklagede, som om hans eget Vel og Ve afhang af det Indtryk, hans Tale gjorde. Som en ubekendt katholsk Irlænder havde han, som Forholdene den Gang vare i England, alt imod sig og intet for sig; ikke desto mindre er det lykkedes ham, at naa til den højeste Stilling, uden at opgive det mindste af sin Overbevisning. Det er den højeste Anerkendelse, man kan yde en Mand.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

S.J.G. Førstk. **Mandag 3. September** afholder **St. Josefs Gilde** i Foreningslokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G.. II. Grads Møde Kl. 8 Aften, alm. Møde for alle Br. Kl. 9.

Unio. Tirsdag d. 4. September Kl. 6—11: Sammenkomst med Keglespil paa „Café Helgoland“, Strandvejen 20.

Søndagen d. 9. September: Fodtur i 2 Afdelinger. 1. Afdeling tager fra Nordbanegaarden Kl. 9⁰⁶ til Holte. Frokost i Ruderdalskro. Nøddeplukning i Rudeskov. Derfra til Raavad, hvor man mødes med 2. Afdeling, som tager fra Østbanegaarden Kl. 12⁰⁰ (eller fra Klampenborgbanegaarden Kl. 12²⁰ med Omstigning ved Klampenborg) til Springforbi. Derfra til Klampenborg, hvor der spises til Aften i Bellevues Krohave. Frokost og Aftensmad medbringes.

Efter at jeg har udvidet min Forretning og forsynet mig med Fabriksarbejde, tillader jeg mig at anbefale mig til Menighedens velvillige Erindring. Bestillinger paa haandsyet Arbejde modtages og Reparationer udføres uden Hensyn til, hvor Skotøjet er købt.

R. Petersen, Skomagermester

Vingaardstræde 10, St.

Onsdagen d. 22. August afgik forhv. Grosserer **Christian Andreassen** ved Døden efter længere Tids Svagelighed, vel forberedt ved vor h. Kirkes Naademidler.

Hans Sjæl anbefales indtrængende til de Troendes Forbøn. R. I. P.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 2. September. 13. Søndag e. Pintse. De hh. Skytsengles Fest. — **3. M.** Oktavdag. — **4. Ti.** Oktavdag. — **5. O.** Laurentius Justiniani, Bekender og Biskop (Kl. 8^{1/4}, h. Messe for Ansgariusforeningen). — **6. To.** Oktavdag. — **7. F.** Oktavdag (Kl. 8^{1/4}, h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aftenandagt). — **8. L.** Marias Fødsel, fejres den følgende Søndag; (Aarsdagen for Biskoppens Konsekration 1892).

Søndag den 9. September. 14. Søndag e. Pintse. Marias Fødsel.

Mødreforeningen. Tirsdag den 4. Septbr. Kl. 8^{1/4}, læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggende. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine Møder Torsdag d. 6. September.

Mariakongregationen for Ynglinge genoptager sine ugentlige Aftenmøder Mandag d. 3. September. — **Fælleskommunion** finder Sted i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 9. Septbr.

St. Franciskus-Kapellet paa Holmegaard. Søndag d. 2. Septbr. Kl. 9 højtidelig Gudstjeneste; Kl. 3 Efterm. Festandagt.
Henr. Gamél.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 36.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Købmagergade 13. København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitiolinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 36.

Søndagen den 9. September.

1900.

Indhold: I Kamp med Naturkræfterne. Soteris. Anglikanismen og Altrets h. Sakramente. Skytsengelen. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Schweiz. Bonn. Kina. — Bekendtgørelser.

I Kamp med Naturkræfterne.

Billeder fra den evige Sne's Regioner.

(Af N. W., efter »Hver 8 Dag«.)

—0—

Mellem de mange berømte Alpeegne, hvis blotte Navne har en vis romantisk Klang, er der en enkelt, som ved sine historiske Minder og de mange eventyrlige Sagn, der knytter sig til den, har sat sig dybere Spor i de flestes Erindring end nogen anden. Det er det berømte *St. Bernhardspas*.

Store Sankt Bernhard er en Bjerg-Gruppe, der adskiller Rhonen i Schweiz fra den lombardiske Slette. Det er et vildt Bjerglandskab, hvis højeste Top naar op til 10,700 Fod, men mellem de svimlende Toppe slynger sig den berømte Alpevej, der lige til vore Dage var den mest benyttede Passage over Alperne.

Og dog var den ingenlunde bekvem, det var Synd at sige. Stejl og bugtet snor den sig over de ludende Klippe-

tinder, undertiden saa nær, at man fra Ryggen af sit Muldyr kan kaste Blikket ned i Afgrunde, hvis Dyb Øjet ikke formaar at maale. Orkaner og Snestorme kan rase over denne Vej selv midt om Sommeren, og pludselig kan man befinde sig midt i Snemasser, der skjuler Vejens Spor. Har man da ikke en paalidelig Fører med sig, staar man Fare for at omkomme af Nød og Kulde, og Tusinders Ben ligger begravede der oppe under den evige Sne, trods alt, hvad der er gjort for at sikre de Vejfarendes Liv.

Men over denne farlige Vej er ikke desto mindre i Aarhundrenes Løb draget Millioner, og ikke blot i mindre Flokke — men hele Hære har under dristige Anførere trods set Bjærgvejens Farer — og er gaaet fra Kampen sejrrie, om end med større Tab end selv den blodigste Valplads nogensinde krævede.

Over Store Sankt Bernhard drog i sin Tid Hannibal med sine Krigere ind i Italien — frygteligt maa dette Tog have været i en Tid, hvor Menneskeaanden endnu kun havde de mest primitive Hjælpemidler til sin Raadighed. Og netop i Aar for 100 Aar siden gjorde Napoleon den Store Hannibals Vovedaad efter.

Man har et bekendt Billede af David, som fremstiller Bonaparte paa Vej over Passet. Han ses paa et fremspringende Fjældstykke, stolt knejsende paa Ryggen af sin Stridshingst, der fnyser og stejler som i Længsel efter Kampen. Den store Mesters Fantasi har her spillet ham et Puds. Det lod sig visselig ikke gøre at ride Paraderit over St. Bernhardspasset paa en veldresseret Cirkushest. Til Fods maatte Anføreren saavel som hans 40,000 Mand passere Alpernes Toppe, de skulde være glade, om de endda kunde faa Halvdelen af deres 5000 Heste velbeholdne over Bjærgene. Og dertil maatte de slæbe hele Trænet med sig. I Hold paa 20 eller 40 Mand spændte de sig for Vognene og drog dem efter sig. De 60 Kanoner blev taget fra hinanden Stykke for Stykke. Sinaadelene stuedes i Kasser, som Mænd og Muldyr maatte hjælpes om at bære, og Kano-

nerne emballeredes i udhulede Træstammer, der surredes om dem og slæbtes langs de stenede Veje.

Kun en Hersker som Napoleon var i Stand til at holde en Hær af raa Soldater under Disciplin i det frygtelige Døgn, Overgangen over Snetinderne varede. Ikke en var der, som knurrede, og naar hans »*En avant!*« gjaldede op igennem Bjærgets Kløfter, da svulmede Hjærtet i Brystet paa hver fransk Soldat. »*En avant!*« lød det videre fra tusinde Struber, og den trætte Fod fik Spænsthed paa ny. Et eneste Eksempel paa den ejendommelige Stemning, der raadede i denne Hær, vil være nok.

Ved Nedstigningen paa italiensk Side bød Napoleon Stedets Bønder 1000 Frcs. for Transporten af hver Kanon, da man vilde fri Soldaterne for unødigt Besvær. Bønderne vilde ikke paatage sig det strenge og livsfarlige Arbejde, og saa tog Soldaterne fat paa ny. Men da man vilde give dem samme Betaling, som man havde budt Bønderne, afslog de den. Det var for dem kun en Æresag at frelse deres Kanoner.

*   *   *

Man skulde tro, at der nu, da der gennem St. Gotthard er aabnet en bekvem Jærnbanevej ad en mægtig Tunnel, ikke mere var Brug for dette ugæstmilde Pas over Sankt Bernhard. Men Jærnbanevejen er lang og kostbar, og for de store Skarer af Bønder og Arbejdere, der har Ærinde paa begge Sider af Alperne, er der derfor endnu ingen anden Rejsemaade end Turen til Fods over Passet. Det er navnlig de piemontesiske Arbejdere, der benytter denne Vej, naar de søger Arbejde i de schweitziske Kantoner.

St. Bernhards berømte *Hospitium* har derfor ingenlunde mistet sin Betydning og øver endnu den Dag i Dag det store Barmhjærtighedsværk, der maaske i endnu højere Grad end Napoleonstoget har gjort Bjærget berømt.

Hospitiet er et Augustinerkloster, som anlagdes allerede i Aaret 962, og allerede den Gang var det Klosters Hoved-

bestemmelse at skulle yde Hjælp til de Rejsende, som i Passet kom i Nød og Fare. Augustinerne paa St. Bernhard er alvorlige og dannede Mænd som tilbringer den Tid, de ikke har Vagttjeneste, med Studier og skriftlige Arbejder. Klostret ejer et fortrinligt Bibliothek paa 10,000 Bind med mange sjældne Haandskrifter.

Livet her er saa strængt, at kun meget faa bliver gamle i Klostret. Det ligger paa Passets øverste Punkt, 7900 Fod til Vejrs, altsaa midt i den evige Sne. Barometret viser her aldrig over 22 Tommer, og Vandet koger ved 80 Grader Celcius. Højden af »Varme« er — 2 Graders Kulde midt om Sommeren. Man kan derfor i Klostrets Dødskapel finde Aarhundreder gamle Lig omtrent uforandrede.

Dag og Nat gennemstrefjes Passet af Patrouiller, dels bestaaende af de egentlige Munke, dels af de saakaldte »*mar-ronniers*«, de tjenende Brødre. Det er deres Opgave at opsøge og frelse de Rejsende, der kan findes syge og hjælpeløse i Sneen, og en virksom Støtte i dette Arbejde har Menneskene i de berømte St. Bernhardshunde, en Krydsning af New-Foundlænderen og Mastiffen, som opdrættes her. Denne Hund, om hvis Haardførhed, Kløgt og Dødsforagt der fortælles saa mange vidunderlige Historier, synes virkelig at besidde menneskelig Intelligens og Følelse. Den sætter sit Liv i Vove, naar det gælder om at frelse nogen. Den kan komme hjem forkommen og elendig, med Øren og Lemmer stivfrosne, saa der maa gnides Liv i den ved Hjælp af Spiritus. Ofte dør den af Strabadserne, men kommer den sig, har den ikke Ro, før den igen faar Lov at være med i det store Barmhjærtighedsværk. Den berømteste St. Bernhardshund hed »Barry« og havde frelst ikke mindre end 40 Menneskeliv, da en tragisk Død ramte den. En Rejsende, der var i Nød, blev forskrækket over dens Gøen, hvormed den vilde tilkalde sin Patrouille, og skød Dyret ned med en Pistol.

I vore Dage er Klostrets Virksomhed selvfølgelig lettet en Del ved forskellige moderne Indretninger, navnlig Tele-

fonen; men endnu er det et haardt og farefuldt Liv, der leves deroppe, derom vidner bl. a. de mange Krøblinge, man træffer blandt Munke og *Marronniers*. Snart er det et Øre, snart en Næse, ja ikke sjældent en Arm eller et Ben, som er blevet ødelagt af Kulden og maa amputeres af Klosters dygtige Læger.

Men alligevel mangler der aldrig Mænd, som ønsker at træde ind i dette Barmhjertighedens og Selvfornægtelsens Kloster. En Kirke, der endnu har denne Magt til at døde Menneskets Egen nytte, staar næppe paa saa svage Fødder, som mange mener.

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Fortsat.)

Medens Ambrosius talte, havde Sempronius betragtet Martyrindens Ansigt med taarefyldte Øjne, og jo længere han saa paa det, desto stærkere følte han en hidtil ukendt, forunderlig Magt indvirke paa sig. Den første Bøn, som den himmelske Brud fremførte til sin guddommelige Brudgom, var den, at han vilde lade den Naadestraale, som jager alle Vildfarelsens mørke Skygger paa Flugt, falde paa ham, der havde været Skyld i hendes Død, og lade Sandhedens Lys skinne klart i hans Sjæl.

Og Sempronius modstod heller ikke denne Naade.

»Ja,« udbrød han, »ja, Soteris, jeg vil ogsaa være Kristen! Jeg ved, at dette Ord vilde have været Dig en stor Trøst før din Død: nu, saa tag det, tag det som Bod for min Synd! Med Tabet af dit Liv har Du købt baade Fader og Søn!«

De Kristne havde med største Spænding været Vidne til hele dette Optrin. Glæden over Sempronius' højtidelige Bekendelse fremkaldte Taarer i Nogles Øjne, og hos Andre

gav den sig Luft i lydelig Lovprisning af Gud og Martyrinden.

Ambrosius førte nu sin Fader hen til Diakonen Severus og sagde:

»Ærværdige Guds Tjener, se! her bringer Martyrinden Dig endnu en Discipel. Kan der vel tænkes et mere slaaende Bevis paa Kristendommens Guddommelighed, end vor Omvendelse?«

»Hvor ofte,« svarede Severus, »virker Guds Naade ikke som den gamle Mythes traciske Sanger Orpheus, der tæmmede Løver og Tigre alene ved sin Sangs Magt, saa de aflagde deres Vildskab og lagde sig som Lam ved hans Fødder! Skulde da de, som kun ere vildfarende Faar, kunne modstaa den Stemme, der lyder fra den guddommelige Orpheus, Jesus Kristus?«*)

Imidlertid havde Graverne taget Baaren op igen og de gik nu med det hellige Lig ned ad Trappen, der førte hen til Coemeteriet og Gravkamrene; der skulde Martyrinden foreløbig bisættes. Disse Kamre havde Soteris i Forfølgelsens Tid ladet udhugge i Klippen, for at de Troende i Ro kunde forsamle sig paa dette Sted, for at fejre de hellige Hemmeligheder; der fandtes ganske vist hverken Malerier eller Marmorprydelser, men i arkitektonisk Henseende vare de de

---

*) Orpheus' Billede har just paa Grund af disse Idéers nøje Forbindelse fundet Optagelse i den gammelkristne Billedcyclus, saa vi finde ham afbildet saavel paa Katakombernes Malerier som paa Sarkophagerne. En af de skønneste Fremstillinger findes i Domitillas Coemeterium. Et andet Sted ser man ham som Midterstykke i et Gravkammers Loftdekoration. Han er overalt afbildet med den phrygiske Hue paa Hovedet og Harpen i Haanden samt omringet af Fugle og firføddede Dyr, som han har lokket hen til sig og tæmmede ved sit Spil. Paa et andet Billede i Callistus' Katakomber er det kun Lam, der staa omkring Orpheus; saaledes gaar den ene Fremstilling over i den anden; de vilde Dyr ere blevne til tamme Lam, som den gode Hyrde forsamler omkring sig; de høre hans Røst og han fører dem ud paa sin Naades kostelige Græsgange.

skønneste paa hele Gravpladsen. Først kom man ind i et temmelig stort Rum med en Korshvælving, og derefter traadte man ind i et Rum ved Siden af, der var lavere og snevrere. Over Indgangen var der udmejslet en Gesims i Tufstenen, og det Hele endte i en Halvrunding omtrent som Koret i en Kirke. Sarkophagen, hvori Martyrindens Lig skulde lægges, var allerede tidligere bleven bragt derhen paa Herskerindens Befaling.

Da det allerede var henimod Aften, var det kun Bisættelsen, der kunde finde Sted den Dag; de maatte derfor opsætte de ellers brugelige Ceremonier ved den hellige Offerfest til en af de følgende Dage.

Da Lucina tilligemed de andre Kvinder havde lagt Liget ned i Stenkisten, nærmede alle de Troende sig endnu engang for at trykke et Afskedskys paa hendes Haand; det var især de Fattige, for hvem hun havde været en Moder, som vædede Martyrindens Haand med deres Taarer.

Aurelius Sempronius og den unge Tribun vare de sidste, der traadte hen til Liget.

»Elskede Soteris,« sagde Senatoren, »jeg ved, at Du beder for mig og min Søn ved Guds Trone. Jeg beder Dig: bliv ved med at være en Skytsengel for vort Hus. Gud har gjort Dig til vor aandelige Moder, fordi jeg ikke var værdig til at maatte kalde Dig min Datter, som min Søns Hustru.«

Sarkophagen blev staaende aaben, indtil Stenbaggerne havde udmejslet Indskriften paa Laaget; Ambrosius forlangte som sin Ret at lade dette udføre.

Martyrindens Fødselsdag faldt seks Dage efter hendes Død. Den tiende Februar vilde hun have fyldt sytten Aar. Denne Dag havde Severus bestemt til Frembærelsen af det hellige Ofier ved Helgenindens Grav.

Paa Grund af den hurtige Retsforfølgning havde den gamle Procurator ikke faaet Undierretning om sin Herskerindes Død før efter Henrettelsen; han følte en lille Smule Trøst i sin store Sorg ved at kunne pryde Sarkophagen og

hele Gravkamret med Blomsterkranse og en Mængde Lamper. hvori hele det øvrige Tjenerskab med from Iver troligt havde staaet ham bi. Under dette Arbejde vare mange taknemlige Kærlighedstaarer faldne ned paa Blomsterne, der ligesom havde forvandlet Gravkamret til en duftende Have — et Billede paa det himmelske Paradis.

Tidlig om Morgenen paa den bestemte Dag tog Senatoren og hans Søn igen ud til Katakomberne for at lukke Sarkophagen med Marmorpladen. Liget laa ganske som paa Bisættelsesaftenen uden Spor af Forraadnelse; selv Roserne om Martyrindens Pande vare endnu friske, og hele Gravkamret var fuldt af den herligste Vellugt. Fader og Søn vare højtideligt blevne optagne i Katekumenernes Række, havde modtaget det hellige Korstegn og vare i Færd med af Severus at blive underviste og forberedte til at modtage den hellige Daab; naar de fuldstændigt havde tilegnet sig Kristendommens Sandheder, var det Meningen, at de skulde modtage dette Genfødelsens Bad og indlemmes i Kirken ved den forestaaende Paaskefest.

De havde derfor allerede idag faaet Lov til at bivaane den første Del af det hellige Messeoffer indtil efter Evangeliet, og Severus havde i Forvejen belært dem derom.

De Troende forsamlede sig nu lidt efter lidt, og, da Pave *Marcellinus* sad fangen, havde han anmodet Præsten fra Fasciolakirken om i hans Sted at fejre de hellige Hemmeligheder.

Sangen tonede og Salmerne lød igen ligesaa triumferende som paa Bisættelsesdagen; derpaa fulgte Oplæsningen af Epistlen og Evangeliet, som Katekumenerne havde Lov til at overvære.

Epistlen var den samme, som endnu bruges den Dag i Dag ved Sjælemesserne over de Afdøde, nemlig fjerde Kapitel af Pauli første Brev til Thessalonikerne, hvori Apostlen udtaler de gribende Ord om Overbevisningen om den tilkommende Opstandelse; Evangeliet indeholdt Forjættelsesordene om det hellige Alterens Sakrament, saaledes som vi

læse dem i Johannes Evangelium sjette Kapitel, og som slutter med Ordene: »Hvo som æder mit Kød og drikker mit Blod, han har det evige Liv, og jeg vil opvække ham paa den yderste Dag.«

Derefter maatte Katekumenerne forlade Forsamlingen og vente paa den hellige Handlings Afslutning i et Gravkammer, der var lidt borte derfra.

»Kan man vel forundre sig over Martyrernes Mod i Døden,« sagde Ambrosius begejstret til sin Fader, »naar man nøje lægger mærke til de Ord af Apostlen, som vi lige have hørt?«

»Ligesaa klare disse Ord forekomme mig,« svarede Senatoren, »ligesaa mørke synes mig derimod Evangeliets Ord at være.«

»Ja jeg har ogsaa selv længe tænkt over Betydningen af dem. Hvorledes kan man nyde vor Herre Jesu Kristi Kød? — og det er Betingelsen for evigt Liv og Opstandelse til Salighed!« —

Hvis de havde kendt den Skat, som Soteris opbevarede i det hemmelige Værelse i sit Palads, vilde baade Ambrosius og hans Fader have forstaaet Evangeliets Ord. — De skulde snart komme til at forstaa dem og snart blive nærede med Kristi Kød og Blod til evigt Liv og til Opstandelse paa den yderste Dag.

Efter Gudstjenestens Slutning blev Marmorpladen sat paa Stenkisten, og Lucina lagde som sin sidste Kærlighedsgave en Krans af mørkerøde Roser over Martyrindens Hvilsted. — — —

Dengang Kejser Diokletian maatte erklære sig for *overvunden* af Bekendernes og Martyrernes Standhaftighed, laa disse Kranse endnu paa den hellige Soteris Sarkophag.

Allerede i Slutningen af Aaret 304 ophævede en kejserlig Forordning Forfølgelserne mod de Kristne, og det følgende Aars førte Maj nedlagde Kejser Diokletian Kronen til stor Forbauselse for hele det romerske Rige. — —

Ambrosius og hans Fader vare blevne døbt ved Paa-

sketid; de havde sjældent ladet nogen Uge hengaa, uden at have besøgt Martyrindens Grav og gydt frisk Olie paa den Lampe, som brændte der. Saa snart Forfølgelsen var endt paabegyndte Senatoren Opførelsen af et Kapel paa det Sted, hvor Martyrinden var bleven halshugget. Dette skulde saa i Fremtiden tjene som Begravelsesplads for ham og hans Familie. Kapellet blev indviet Aarsdagen efter Soteris' Martyrød, og da hendes næste Fødselsdag kom, aabnede man Helgenindens Grav for at flytte Liget over i en anden Marmor-kiste, der var rigt udmejslet med bibelske Scener, som saa blev nedsat i det nye Kapel. (Fortsættes).

Anglikanismen og Altrets h. Sakramente.

—o—

Ritualismen har i den engelske Statskirke opkastet et nyt Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet, om det ikke er de anglikanske Gejstlige tilladt, at *opbevare en Del af Brodet og Vinen, som konsekres for de Troendes Kommunion*, og senere at uddele det til Personer, som ikke vare tilstede i Kirken, da Konsekrationsbønnen blev udtalt. En saadan Opbevaring betegner man i England med det tekniske Udtryk »Reservation«. Det er en Selvfølge, at der her kun tales om »Konsekration«, »Kommunion« o. s. v. fra et anglikansk Standpunkt; da Anglikanerne ikke have noget virkeligt Præstedømme og derfor heller intet virkeligt Offer, saa have de heller ingen Eucharisti og ingen konsekrede eller forvandlede Hostier resp. Species. Begge de anglikanske Ærkebiskopper af Canterbury og York have nu udtalt deres Dom om dette Spørgsmaal angaaende »Reservation«, ligesom de forhen have udtalt sig om den kirkelige Brug af Røgelse og Lys.

Ærkebiskoppen af Canterbury skelner mellem tre Slags

Reservation. Den første bestaar i, at den Gejstlige under Gudstjenesten, naar Kommunionen fejres, tager Brød og Vin og bringer det til saadanne syge Personer, som bo i Kirkens nærmeste Nærhed, saa at de paa en Maade kunne betragtes ligesom nærværende ved Gudstjenesten. Den anden Form for Reservationen er, at man, istedetfor at konsumere alle tilbageblevne konsekrede Elementer, som Ritualet foreskriver det, gemmer en Del og saa senere hen samme Dag bringer dem til Personer, om hvilke man vidste, at de vare syge. Ifølge en tredie Praxis sker Reservationen paa den Maade, at de tilbageholdte konsekrede Elementer ikke blot bringes samme Dag til bekendte Syge, men ogsaa uddes til saadanne Personer, som maatte ønske at modtage dem i Ugens Løb. Ærkebiskoppen af Canterbury kan ikke nægte at ifølge den hellige Justinus Vidnesbyrd (andet Aarhundrede) blev en Del af de eucharistiske Species opbevaret for Syge og andre Troende, som ikke var tilstede ved den liturgiske Gudstjeneste, og at den hellige Kommunion senere blev bragt til saadanne Syge eller Fraværende, dog kun under Brødets Skikkelse; men, saaledes argumenterer den første gejstlige Autoritet i den engelske Højkirke: enhver Partikular- eller Nationalkirke er berettiget til at forandre eller afskaffe de af menneskelig Autoritet indførte Ceremonier og rituelle Handlinger, og — saaledes siger Ærkebiskoppen ordret, »det er i Virkeligheden umuligt at paastaa, at en Kirke, der har foretaget *saar store Forandringer*, som dem, der bleve foretagne under *Reformationen*, ikke ogsaa kunde forandre den Skik og Maade, paa hvilken den hellige Kommunion blev meddelt til de Syge.« Det afgørende Moment for Ærkebiskoppen er, at »Common Prayer Book«, det officielle anglikanske Rituale, *intet* ved om en Reservation; derfor lyder hans Erklæring saaledes: »Efter en omhyggelig Overvejelse af alt det, som er blevet forelagt mig, er jeg forpligtet til at afgøre, at Englands Kirke for Tiden ikke tillader nogensomhelst Reservation, og at de, som mene, at den maatte være tilladt, endskønt de ere fuldkomment be-

rettigede i deres Bestræbelser for at bevæge vedkommende Autoriteter til en Forandring af Loven, paa ingen Maade ere berettigede til at udøve i Praxis en Reservation, saalænge Loven ikke er forandret.«

Det interessanteste Punkt i Ærkebiskoppens Udtalelser er uden Tvivl Tilstaaelsen, at *Reformationen har foretaget »store Forandringer« i Kirken*, og oven i Købet saa store, at Forandringen i Henseende til den hellige Kommunion's Uddeling synes mindre betydningsfuld i Sammenligning med dem. Hidtil blev der altid sagt, at Reformationen havde bragt den oprindelige Kristendom tilbage, og nu siger den første Embedsmand i en reformatorisk Kirke os ganske tørt, at Reformationen har indført store Forandringer i Kirken, uden at have bekymret sig om den oprindelige Kristendom. Intet Under, at det ritualistiske Blad »Church Times« skriver: »Den engelske Reformation er bleven lovprist som en Tilbagevenden til Oldtidens Kristendom. Denne Lovprisning var aldrig andet end en falsk Prætension; men den har længe skuffet Folk, hvis Mening var god nok og som med en vanemæssig Overbevisning have gentaget denne Fladhed. Ærkebiskoppen tilintetgør den nu. Kærnen i hans Opfattelse er Paastanden om, at den engelske Kirke paa Reformationstiden med velberaadt Hu har opgivet en Praxis, som lader sig føre tilbage til det andet kristelige Aarhundrede.«

Skytsengelen.

— 0 —

En Ven af den bekendte gejstlige Lærer *Overberg* fortæller følgende Begivenhed:

»Det var henimod Slutningen af forrige Aarhundrede, at Overberg en Dag skulde ledsage to Ordenssøstre fra Münster til deres Bestemmelsessted. Den Gang fandtes der

i Westfalen endnu ikke gode Landeveje, og da man havde kørt en hel Dag indtil Aften og Vejen førte gennem en tæt Skov, standsede Kusken pludselig og erklærede, at Vejen pludselig var hørt op; han steg ned og søgte møjsommeligt at komme med Hest og Vogn gennem Krattet. Endelig saa man langt borte et Lys og de naaede til et Hus, som lignede et Værtshus. Takkende Gud steg de ud, og Overberg bestilte Aftensmad. Søstrene fik imidlertid et Værelse, og ogsaa Overberg begav sig op paa sit Værelse og bad sit Breviar. I Bogen fandt han et Billede af Skytsengelen og holdt, medens han gik op og ned ad Gulvet en Betragtning over Skytsengelen og trøstede sig dermed paa den besværlige og uhyggelige Rejse. Saa ser han pludselig foran sig en smuk Yngling, som nærmer sig ham og siger: »Sørg for, at De kommer bort herfra inden Midnat.« Med disse Ord var Ynglingen straks forsvunden. Overberg følte sig underlig tilmode, han kunde ikke forklare sig Tildragelsen og vedblev at bede, indtil han blev kaldt ned til Aftensmaden. Man spiste; Overberg sagde intet om Tildragelsen, gik atter op paa sit Værelse, ligesom ogsaa Søstrene begave sig til Ro. Saa viste Ynglingen sig atter for Overberg, men denne Gang var kun Hovedet synligt, og han hører atter de samme Ord: »Sørg for, at De kommer bort herfra inden Midnat.«

Efter disse Ord forsvandt Synet. Overberg blev urolig og ængstelig. Han løber ned ad Trappen, kalder paa Folk, men finder ikke et Menneske; han spørger Kusken, om han ikke havde set Nogen gaa op paa hans Værelse. Men Kusken har hverken set eller hørt Nogen. Overberg besluttede sig da til straks at rejse, skønt det allerede var sent paa Aftenen og de slet ikke vidste, hvorhen Vejen førte, og han befalede derfor Kusken, at han skulde spænde for, og Søstrene, at de skulde berede sig til at køre videre. Da Alt var beredt og han vilde betale for Aftensmaden, fandt han Ingen i hele Huset. Han lagde saa saamange Penge paa Bordet, som Maden efter hans Mening kostede,

og de kørte bort. Efter at have kørt under store Farer hele Natten igennem, traf de om Morgenen en Kro, hvor de vederkvægede sig efter Nattens Anstrengelser og udhvilede sig en Smule. Kort efter kom imidlertid et ungt Menneske ridende, hans Ansigt var helt forstyrret. Overberg spurgte ham deltagende om, hvad der var hændet ham. Den Fremmede fortalte nu, hvorledes han havde redet i største Hast hele Natten igennem. Aftenen i Forvejen havde han truffet ved Vejen et Hus, der lignede en Kro og besluttet sig til at overnatte der. Men da han vilde stige af Hesten, havde han set flere mistænkeligt udseende Mænd sidde inde i Stuen og føre hviskende Samtaler med hverandre. Han havde lyttet til deres Tale og hørt dem tale om en Gejstlig og to Søstre, som lige vare ankomne, og at de overvejede, hvorledes de bedst kunde myrde og udplyndre dem. En af Mændene havde hævet sin Stemme og sagt med Eftertryk: »Ikke før Midnat;« da han havde hørt disse Ord, var han straks rejst videre. Huset, sagde han, maatte være et Tilflugtssted for Røvere, og han havde skyndt sig afsted og var kommen her, for at melde Sagen til Politiet.

Overberg faldt ham da i Talen og sagde: »Vær kun rolig; jeg er hin Gejstlige, og ogsaa Søstrene ere velforvarede her.« Han fortalte ham saa, hvad der havde tildraget sig i Løbet af Aftenen i hint Hus, og de forenede sig i en hjærtelig Taksigelsesbøn til Gud, som ved Skytsengelen havde frelst dem saa naadigt.

Elterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. Vor højærværdigste Biskop, som i længere Tid har opholdt sig i Udlandet, er nu atter vendt tilbage til Hovedstaden.

— Henved 30 katholske Kadetter og Matroser fra det tyske Krigsskib »Moltke«, som har henligget paa Rheden i

nogle Dage, overværede tilligemed nogle Officerer i Søndags den stille Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke. De fremmede Orlogsfolk, som bleve kommanderede af en Overbaadsmand, toge Plads i Kirkens Sidebænke paa St. Ansgars Siden. Deres Optræden var meget opbyggelig, medens de overværede hele Messen knælende.

Schweiz. De schweiziske Pilgrimmes Tog til Rom, som finder Sted i Løbet af denne Maaned, bliver meget talrigt. Over 1000 Personer have anmeldt deres Deltagelse i Valfarten; uden Tvivl et forholdsvis meget stort Antal, da den katholske Befolkning i Schweiz kun beløber sig til lidt over en Million Sjæle.

Prins *Max af Sachsen*, der, som bekendt er katolsk Præst, skal have modtaget et Professorat ved det katolske Universitet i Freiburg; hans Fag ville nærmest blive Kirkeret og Liturgi.

Bonn. I Søndags aabnedes de tyske Katholikers 47de Generalforsamling i Bonn. Allerede den første Dag uddeltes over 2500 Medlemskort. Ved Valget af et Præsidium blev Grev *Praschma* valgt til 1. Præsident, Rigs- og Landdagsdeputeret *Trimborn* til 1ste og Grev *Max Droste-Vischering* til 2den Vicepræsident.

Kina. »Missionen i Hounan ødelagt, Pater Cesidius og Stefanus dræbte, de andre flygtede og i største Fare,« saaledes lyder et Telegram fra Han-Kleou til Franciskaner-Generalen. P. Cesidius blev først stenet foran Kirkedøren, derefter kastede Boxerne sig over ham, indviklede ham i Bomuld, overhældte ham saa med Petroleum og antændte ham. Den stakkels Pater blev saaledes levende brændt. I Henschoufou, hvor kinisiske Tertiærer af Franciskanerordenen have et Vajsenhus for Piger, angreb Boxerne dette Dydens og Svaghedens Asyl; de unge Piger delte de imellem sig og de mindre, som paa Grund af deres Alder ikke vare i Stand til at gaa, kastede de uden Barmhertighed i Flammerne. Biskop Volonteri, hans Missionærer og sex Søstre fra Canossa befinde sig i den største Fare. Telegrammet ly-

der: »Missionen Non Yang angrebet; Kapellerne ødelagte; Kristne saarede; overhængende Fare; Flugt umulig.«

— Fra Peking bringe Bladene kun modsigende Efterretninger; ganske mærkelig er navnlig Tausheden, som iagttages angaaende Biskop *Favier*, Søstrene og alle dem, som have taget deres Tilflugt til Petang d. v. s. det store kristne Kvarter i Peking.

Unio. Søndagen d. 9. Sept.: Fodturi 2 Afdelinger. 1. Afdeling tager fra Nordbanegaarden Kl. 9⁰⁶ til Holte. Frokost i Ruderdalskro. Nøddeplukning i Rudeskov. Derfra til Raavaal, hvor man mødes med 2. Afdeling, som tager fra Østbanegaarden Kl. 12⁴⁰ (eller fra Klampenborgbanegaarden Kl. 12²⁰ med Omstigning ved Klampenborg) til Springforbi. Derfra til Klampenborg, hvor der spises til Aften i Bellevnes Krohave. Frokost og Aftensmad medbringes. Hermed ender Sommersæsonen.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt **Smede- og Maskinarbejde** udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Efter at jeg har udvidet min Forretning og forsynet mig med Fabriksarbejde, tillader jeg mig at anbefale mig til Menighedens velvillige Erindring. Bestillinger paa haandsyet Arbejde modtages og Reparationer udføres uden Hensyn til, hvor Skotøjet er købt.

R. Petersen, Skomagermester
Vingardstræde 10, St.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 9. September. 14. Søndag e. Pintse. Marias Fødsel.
— 10. **M.** Nicolai Tolentinus, Bekender. — 11. **Ti.** Marias Navnefest. — 12. **O.** Oktavdag. — 13. **To.** Oktavdag. — 14. **F.** Korsets Ophøjelse. — 15. **L.** Oktav af Marias Fødsel.
Søndag den 16. September. 15. Søndag e. Pintse. Marias syv Smerter.

St. Ansgars Kirke. Lørdag den 8. September Kl. 8^{1/2}, højtidelig Prælatsmesse i Anledning af Aarsdagen for den højærværdigste Biskops Konsekration i 1892.

Mariakongregationen for Mænd har genoptaget sine Torsdagsmøder. — **Fælleskommunion** Søndag d. 16. September Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjærte Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** Søndag den 9. Septbr. Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjærte Kirke.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 37.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 37.

Søndagen den 16. September.

1900

Indhold: Dr. Liebers Slutningstale i Bonn. Soteris. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kina. — Bekendtgørelser.

Dr. Liebers Slutningstale

paa

de tyske Katholikers Generalmøde i Bonn.

—o—

Med Glæde har jeg fulgt Indbydelsen til at holde Slutningstalen paa den 47. Generalforsamling, som Tysklands Katholiker har afholdt i disse Dage her i Bonn, fordi jeg navnlig inderligt længtes efter at opfylde i dette Øjeblik en Pligt, som siden dette Aars Begyndelse har hvilet tungt paa mit Hjærte: *den inderligste Taknemligheds* Pligt mod alle Tysklands Katholiker, ja mod alle Katholiker — tør jeg sige — i Verden, lige fra den apostoliske Stol og indtil de fjærnest liggende Egne hinsides Oceanet, fordi deres indstændige Bøn, hvilken jeg alene kan takke for min underfulde Frelse fra en overhængende Dødsfare, overhovedet har gjort mig det muligt, endnu en Gang at tage Del i en Generalfor-

samling af Tysklands Katholiker. Jeg beder Alle og Enhver, som ere forsamlede her, og alle fraværende katholske Venner modtage denne min hjærtelige Tak, dog ikke blot fra mig selv, men ogsaa fra min *Familie*, som har Bevidstheden om, at disse Bønner har bevaret Ægtefællens og Faderens Liv. Jeg vilde være utaknemlig, om jeg ikke ogsaa tillige vilde mindes dem, som, endskønt staaende i andre Lejre, have nærmet sig mig med overraskende Deltagelse i de svære Hjem søgelsens Dage, som Gud tilskikkede mig. Ogsaa alle dem gælder min Tak i dette Øjeblik, og det vil ikke være til Vanære for Generalforsamlingen, at en Taler paa den ogsaa i denne Henseende giver et Bevis paa, hvor langt borte vi ere fra at drive konfessionel Agitation.

Vor *Opgave* paa Generalmødet i Bonn, saaledes har en fremragende Taler sagt paa Aabningsdagen, skulde være ogsaa fra vor Side at oprejse et Mindesmærke til Ære for vor Herre Jesus Kristus ved Aarhundredskiftet, til hans Ære, som er Tidernes Hængseltap, i Gaar, i Dag og i alle Aarhundreder! Denne Opgave, troer jeg, har Generalmødet fuldtud opfyldt. Se vi tilbage paa de henrundne Dage, ville alle Tilstedeværende uden Tvivl med dyb Grebethed mindes de herlige Ord, som ere blevne talte her til os, og forhaabentlig ret længe bevare Mindet om dem. Talerne paa dette Møde have forstaaet med en vis Stigning, fra det første til det sidste Øjeblik at føre os trinvis op til den Højde, fra hvilken vi skulle og ville medbringe til vort Hjem Kraften og Evnen til ogsaa at udøve i Gerningen alt, hvad der her er bleven vakt hos os. Herom drejer det sig alene paa vore Generalforsamlinger. De ere uden Tvivl Gensynets glædelige Dage efter et helt Aars haardt Arbejde i vort Kald. De ere sikkert ogsaa en sand Vederkvælgelse for Hjertet ved alle de smukke og herlige Taler, som i disse Dage have lydt i vore Øren og fundet Genklang i vor Sjæl. Men de ere og skulle dog fremfor alt være holdte til Fornyetelsen af det, som Tysklands Katholiker i det henrundne Aarhundrede saa vel som i det kommende have at gøre og

at undlade, for at de maa opfylde deres Opgave i det nye Aarhundrede og i alle kommende Tider. Kun svagere vilde jeg kunne gentage, hvad Andre have sagt bedre før mig, saafremt jeg her vilde omtale endnu en Gang Alt, hvad der i det henrundne Aarhundrede i Henseende til Guds Naade er blevet stort og aabenbart blandt Tysklands Katholiker. Som Søn af en af de ældste Besøgende paa disse Generalforsamlinger, og saaledes allerede før jeg som Mand kunde tage Del i dem, som Dreng og Yngling belært om dem og begejstret for dem, kan jeg aflægge et levende Vidnesbyrd om, at dersom Nogen for 100 Aar siden havde vovet at bebude, at der i 1900 i denne rhinske Stad Bonn skulde blive afholdt en katholsk Generalforsamling af saa stor Betydning, som den nuværende, vilde man simpelthen have anset ham for moden til Galehuset. Vi gøre os i vore Dage slet ingen Forestilling om, hvor bedrøveligt det den Gang saa ud i Henseende til katholsk Liv og katholsk Bevidsthed her i Tyskland. Vi ere, Gud være lovet, naar vi læse og høre derom, næppe mere i Stand til at danne os et kun tilnærmelsesvis korrekt Billede af den Tids Forhold.

Ikke for intet blive de faa store Mænd, som fra hin Tids Mørke have frelst den katholske Tros Fakkell i vort Fædreland med sig over i en bedre Fremtid, fremstillede for vore Blikke og holdte højt i Ære af os Alle! Det har i Aftes, da vi hørte en ny Peter af Amiens tale, da enhver især af os sikkert følte sig fristet til at springe op, for paa ny at opløfte Raabet: »Gud vil det« — opfyldt mig med en ganske særegen Glæde og Rørelse, at ved Siden af den store *Josef von Görres* omtaltes ogsaa hans Navn, som har gjort sig saa usigelig fortjent af Genoplivelsen af den katholske Bevidsthed, nemlig Konvertiten Grev *Frederik von Stolberg*. Længe har det været, inden Lyset, som blev tændt af de store Mænd, kunde lyse videre. Men vi kunne kun takke Gud derfor, og vi maa aabent tilstaa, at det har været vore Modstandere, som have bidraget til, at det møjsommeligt antændte Lys har kunnet bryde igennem

og nu lyser paa den heldbringende Maade, som vi nu glæde os over. Her ved Rhinen blev det første Stød dertil givet og derfor forsamle de tyske Katholiker sig med Forkærlighed her ved denne skønne Flod. Saa kom Samlingens og Frihedens Aar under Kong Frederik Vilhelm IV., der i mange Henseender, og endog af preussiske Hofhistorieskivere, er bleven agtet alt for ringe; Samlingens Aar, som, Gud være lovet, ikke ere gaaede ubenyttede hen i det katholske Preussen, og vi vilde maaske uden disse 25 rolige Aar, der styrkede og befæstede os, ikke have været i Stand til at gennemgaa Kulturkampen saaledes, som vi have gennemgaaet den. Trods den hastige Fart, som Livet har taget i vore Dage, i hvilke Forglemmelse ikke er en, men den første Stormagt, lever dog endnu i vor Hukommelse Mindet om de Ofre og Lidelser, vi have oplevet i denne Kamp. Og lad os aldrig glemme disse Ofre og Lidelser, selv om vi deraf ingenlunde ville lade os føle tilskyndede til at hade og øve Hævn — men vel til at holde vort Krudt tørt og til at være beredte til at bestaa en ny Kulturkamp saa godt som vi have holdt ud under den gamle.

Vor højtærede Præsident har i sin Programtale henvist til, hvorledes det, efterat den katholske Bevidsthed er bleven styrket og efter Meddelelsen af Forfatningen, er blevet nødvendigt for os Katholiker, at vi ogsaa samle os paa det politiske Oraaade og her hævde vor Stilling. Ved Guds Naade er denne Opgave indtil den Dag i Dag bleven lykkelig løst i en stedse stigende Grad af Preussens og Tysklands Katholiker, ikke til Trods for, men takket være de heftige Angreb, som ere blevne os til Del. Man kan sikkert ikke fordre — det er ikke bleven fordret og det kan ikke fordres — at alle katholske Trosfæller skulle være enige i alle politiske Spørgsmaal; men ikke destomindre er det lykkedes ogsaa i Henseende til Katholicismens voksende politiske Virksomhed at hidføre en *politisk Enighed*, som Katholikerne i hele Verden misunde os. I samme Grad som det katholske Centrum i Rigets Lovgivning er blevet, om ikke det be-

stemmende, saa dog det afgørende Parti, ere vi ogsaa Dag for Dag komne til en klarere Erkendelse af, at vi i tilsyneladende ligegyldige Ting maa i mange Tilfælde give Afkald paa en selvstændig politisk Overbevisning til Gavn for det store Hele; og i samme Grad er der ogsaa bleven vakt hos os Trangen til, i fri Forstaaelse og Enighed at opnaa ogsaa i politiske Anliggender en afgørende Stilling, uden hvilken vi heller ikke vilde være i Stand til i religiøse Spørgsmaal at udøve en Magt paa det parlamentariske Omraade. De vil ikke tage en gammel 30aarig Parlamentarier det ilde op, at han benytter denne Lejlighed til at rette en Bøn til Dem. Jeg tror, at jeg tør sige, at de Opgaver, som vi skulle løse i Berlin, i mange Henseender ere vanskeligere, end de Opgaver, Kulturkampen har anvist os.

Det er forholdsvis uendelig langt lettere som *Minoritetsparti* at repræsentere i kompakt Enighed, der med uimodstaaelig Kraft river enhver Enkelt med sig, de Grundsætninger, som have fundet saa glimrende Forsvarere i vore desværre altfor tidlig bortkaldte store Førere — dette er forholdsvis langt lettere, end som *afgørende Parti* i en kun tilsyneladende fredelig Tilstand stedse og overalt at træffe det Rigtige og med pligtmæssig Omsorg for hele det tyske Folk, hvis edsvorne Repræsentant ogsaa enhver Centrumsmand er, at forbinde den særegne Omsorg for vor hellige Kirke og for de katholske Interesser. I denne Stilling møder der os en ny og i mange Tilfælde ikke tilstrækkelig vurderet *Vanskelighed* deri, at vi som det største Parti ogsaa maa bære Ansvar for de parlamentariske Forhandlingers Gang. Og derfor ønsker jeg i Dag — jeg ved ikke, om Guds Naade forunder mig, endnu en Gang at kunne tale til en katholsk Generalforsamling, — at udtale den indtrængende Bøn, at man sørger for Arbejdere, som ere i Stand til at løse disse vanskelige Opgaver. Naar vi, de ældre Medlemmer af Partiet, se os om, saa skælver vor Hjærte ofte ængsteligt, naar vi se, hvorledes den ene efter den anden af os ældre Medlemmer bliver sat paa halv Damp,

fordi han i Maaneder har maattet sejle med overhedet Maaskine. Det kan det katholske Folk, det kan en sund politisk Forstaaelse ikke forlange af os; send os derfor nye *Medarbejdere*. Og saa en anden Bøn. Jeg véd det godt: Man kan ikke paabyde Tillid; Tillid maa fortjenes. Men jeg maa dog, som vor uforglemmelige Windhorst har gjort det paa enhver Generalforsamling, bede om, at man skænker det nuværende Centrum en ret stor *Tillid*, og vedblivende skænker os den. Jeg læser ofte i en eller anden Avis underfulde skønne Raad for Centrum, Raad, som sikkert stamme fra det bedste Hjærte, fra den mest overlegne politiske Indsigt, og dog maa jeg saare ofte, naar jeg har læst Raadene, sige til mig selv: Der er atter en stor Rytterstøve paa en ubarmhjærtig Maade sprunget lige ind i dit hele Net, som du har spundet. Jeg gaar ikke ind paa Enkeltheder — kun ét Spørgsmaal vil jeg berøre. Hvor grebne vare vi ikke Alle, da der igaar blev sagt os her af en Dominikanerpater: Vi Dominikanere bede for, at Jesuiterne snart maa kunne virke ved vor Side i Berlin. Ja, mener Nogen da, at vi Centrumsmænd ikke ogsaa bad derom og ikke ogsaa virkede derfor, og ikke udspejdede og udnyttede enhver Lejlighed, for at denne sørgelige og utaalelige Rest af Kulturkampen endelig maatte blive ryddet bort!? Jeg nærer aldeles ingen Betænkelighed ved at udtale her: Siden Dømmen i Pater *Andelfingers* Sag i Bochum, som gør det muligt, at fortolke endog Forsendelsen af Bladet »Stimmen von Maria Laach« som en Ordensvirksomhed fra Jesuiternes Side, er Stillingen for os tyske Katholiker i Henseende til *Jesuiterloven* bleven *utaalelig*.

Men mener De da, at jeg, som fornylig har rejst mig fra Dødslejet formedelst Katholikernes Bønner og formedelst de mere end 6000 hellige Messer, som Jesuitergeneralen har ladet opofre til Himlen for mig — at jeg skulde være gaaet bort fra Berlin, *uden at have udtalt dette samme Ord paa højere Steder?* Jeg tror derfor, at det ikke er en ubeskeden Bøn, naar vi Centrumsmænd gøre Regning paa

Deres Tillid. Vi kunne altfor lidt give Dem et Indblik i vor politiske Livsvandels ofte saa indviklede Veje. Og det er maaske ogsaa ret godt, at vi ikke kunne det, thi vi have Alle mangen Gang Følelsen af, at Politik fordærver Karakteren. Vi ere ikke i Stand dertil, men vi bede Dem om, at være forvissede om og at stole paa, at, selv om det synes anderledes, de katholske Interesser i Dag ere lige saa varmt og omhyggeligt forvarede, som nogen Sinde tilforn.

Jeg tror, at jeg hermed har opfyldt min politiske Opgave. Naar det nu som sidste Taler er mit Hverv, at give en kort *Oversigt* over alt det, som her er bleven talt og besluttet, saa maa jeg først henvise til den rige Krans af herlige Resolutioner, som Forsamlingen har vedtaget. De vedrøre ligefrem hele det offentlige og private Livs Omraade. Som paa det politiske, saaledes ere vi ogsaa paa det økonomiske og paa ethvert andet socialt Omraade af den gode Gud blevne bragte i en Stilling, i hvilken vi maa arbejde med Opbydelsen af alle vore Kræfter. Og her vil jeg da atter ytre et Ønske. Jeg tager selv Del i mange — eller rettere sagt i de fleste af vore talrige Foreninger — men jeg vover at udtale den Tanke: Jeg tror, at vi i Henseende til Foreninger og Opgaver nu allerede for en uoverskuelig Fremtid have mere end nok, for fuldtud at kunne hellige disse Opgaver vor Virksomhed. Se engang, hvilket herligt Billede »Folkeforeningen for det katholske Tyskland« alene viser os ved sin Virksomhed, der griber ind paa saamange Omraader! Og hvad høster den trods sin Betydning for alle Stænder i vort katholske Folk? Dens Fremgang er ikke tilstrækkelig, vi se endog en forholdsvis formindsket Udbredelse. Det se vi altsaa allerede hos en saa nødvendig Organisation! Vi kunne slet ikke mere undvære, hvad vi eje i denne og andre ældre Organisationer, og vi tør ikke ønske, at andre nye Foreninger, som ere kaldte i Live, tilføje dem Skade. Lader os fremfor alt bevare og beholde, trods alle modstræbende materielle Interesser, de to store Organisatio-

ner, ved hvilke vi baade i politisk og social Henseende ere i Stand til at tilkæmpe os betydningsfulde Resultater: *Centrums* store Organisation og *Folkeforeningens* store Organisation. Det forstaar sig ogsaa af sig selv, at jeg heller ikke vil gøre vor herlige *Bonifasiusforening* Afbræk; men i denne i Sandhed apostoliske Virksomhed, paa hvilken Fædrelandets Fremtid i social Henseende hviler, gives der intet vigtigere end Opretholdelsen af det katholske Centrum og Opretholdelsen af Folkeforeningen for det katholske Tyskland. Enhver, som slutter sig til disse Organisationer, har, saafremt hans Midler ikke tillade ham mere, gjort nok.

Til den katholske *studerende Ungdom* retter jeg fra dette Sted kun den indtrængende Formaning: I maa bede mere og anbefale Eder til den h. Gudsmoders Forbøn! Maatte Ungdommen dog paa alle Omraader træde i deres Fodspor, som nu med udtømte Kræfter opfylde de Opgaver, som møde os. Forældrene beder jeg om, at de lade deres Sønner studere af Hjærtenslyst, saavidt deres Kræfter række, at de lade dem studere — naar Gud har skænket dem Kald dertil, naturligvis — til den gejstlige Stand, men ogsaa til ethvert verdsligt Kald. I vor Tid, i hvilken Tekniken har udviklet sig i en saadan Grad, at Goethes Ord: »Naturen lader sig ikke berøve sit Slør,« ikke mere svare til Sandheden, i en saadan Tid gives der *slet intet Omraade, som katholske Mænd ikke skulde være i Stand til at magte*, saafremt Tysklands Katholiker i det tyvende Aarhundrede ville opfylde deres Opgaver og hævde deres Stilling. Naar jeg taler om de verdslige Fakulteter, saa lad mig, en edsvoeren Doktor i begge Jura, som rigtignok aldrig har haft en Lærestol, ogsaa lægge særlig Vægt paa et Ord, som synes at være næsten glemt, at nemlig den jordiske Ret kun er en Udstrømning af den guddommelige Retfærdighed. Vor Tid har altfor meget stillet Retten i Baggrunden, den kender nu kun Ret for sig selv. At agte Andres Ret, sætter den ringe Pris paa, for ikke at sige, at den ganske har glemt denne Dyd. Jeg siger imidlertid, at uden Retten, uden

at pleje Retten, kan det menneskelige Samfund heller ikke opretholdes i vore Dage; det er ikke muligt med alle den moderne Verdens Midler. Derfor siger jeg: Vi maa ogsaa have ret mange katholske *Jurister*, selv om de ikke komme saa langt frem i Staten. Sluttelig ville de dog indtage deres Stilling. Vi maa ogsaa have gode katholske *Sagforere*. At vi forstaa at skatte dem højt, har Generalforsamlingen vist, idet den med Begejstring hyldede Herrerne Dr. Porsch og Dr. Fehrenbach. Og nu til Slutning! Jeg tror, at der oppe paa Galleriet findes et Hjærte, som allerede længe har skælvet for ham, der staar her, og for hans Helbred.

Jeg tør til Slutning henvise til mine Begyndelsesord og hævde, at Generalforsamlingen i Bonn har opfyldt sin Opgave, den er under Præsidentens udmærkede Ledelse og i den trofaste Hænden af den af ham berørte Grundakkord bleven til et Mindesmærke, som de her forsamlede tyske Katholiker have sat for vor Herre og Frelser Jesus Christus. Maatte vi da med Taknemlighed kaste Blikket tilbage og med Taknemlighed rette Blikket opad mod det guddommelige Forsyn; med Taknemlighed se tilbage paa det henrundne Aarhundrede og med Glæde og Haab se fremad mod det kommende! Maatte Hundreder af unge, begejstrede og dygtige Kræfter, som ere beredte til at træde i vore Fodspor, beredte til at fortsætte det Værk, som vi have modtaget af dem, der virkede før os, staa bagved os, og vi ville med Guds Naade ogsaa ved Enden af det 20de Aarhundrede med endnu større Stolthed og Glæde og Taknemlighed kunne udraabe: »*Laudamus te*«, Vi love Dig! — »*adoramus te*«, Vi tilbede dig! — »*glorificamus te*«, vi lovprise og forherlige Dig! Jesus Christus, den Samme i Gaar og i Dag og i alle Aarhundreder!«

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

SIDSTE KAPITEL.

Forklaret.

(Fortsat.)

Der var kun gaet et halvt Aarhundrede — kun en Menneskealder —, men hvorledes havde Rom ikke forandret sig i den Tid! Afgudernes Altre stode forladte; Tempelhallerne vare mennesketomme og de forskellige Guddommes Præstekollegier uddøde med Undtagelse af nogle faa Oldinge. En lille Skare trofaste Tilhængere af den gamle hedenske Religion lokkede vel endnu Folket hen til de aarlige Gudefester ved glimrende Optog og rigelig Uddeling af Gaver; men ingen troede mere paa de »Udødelige«.

Rom og hele det romerske Rige var nu bleven kristnet.

Paa Vatikanets Høj og ved Landevejen til Ostia var der oprejst prægtige Basilikaer over de to Apostelfyrsters Grave; i Lateranets Kejserpalads residerede nu Efterfølgerne af hine herlige Biskopper, som med deres Blod havde tilkæmpet sig Korsets Sejr i Martyrdøden; baade i selve Byen og dens Omegn rejste flere og flere Kirker og Helligdomme sig Aar for Aar, og alle de Afgudstempler, som vare sunkne i Grus, maatte afgive deres Søjler og andre Prydelser til de nye kristne Gudshuse, der bleve byggede. —

Det var den fjerde Februar i Aaret 554, Halvtredsindstyveaarsdagen efter den hellige Soteris Martyrium. Himlen var rén og klar som dengang, og Solen skinnede venligt paa Vinterlandskabet, paa den appiske Vejs Gravmonumenter, som vare overgroede med Epheu, og paa den Skare Andægtige, som enten enkeltvis eller i Grupper valfartede til Katakomberne, for at ære Martyrindens Hvilested og sammen med hende at fejre Korsets Triumf over dets Forfølgere. Foruden ganske almindelige Folk kunde man ogsaa sé ikke saa faa Medlemmer af de højere Stænder i rigt bræmmede Klæd-

ninger; ja der var endog fornemme Damer, som bleve baarne i Bærestole af germanske Slaver i røde Liberier. Tilligemed Romerne havde ogsaa Bønderfolk fra Sabinerbjærgene i brogede Klæder med skrigende Farver, og Pilgrimme langt borte fra i fremmede Dragter, givet Møde ved denne Valfart idag, for at hædre Martyrinden i mange forskellige Sprog, men med den samme Kærlighed.

I denne brogede Skare af Store og Smaa, Formemme og Ringe, Romere og Fremmede, er der en lille Gruppe, som vi særlig maa skænke vor Opmærksomhed. En Olding paa henved firsindstyve Aar slæbte sig møjsommeligt frem, støttet til en ung Mand, der saa' ud til at kunne være hans Barnebarn; paa højre Side af den Gamle gik en Dame; paa hendes simple, mørke Dragt og Sløret, som hun havde om Hovedet, kunde man se, at det var en gudindviet Jomfru fra et af de mange Klostre, der prydede den romerske Kirkes Krone ligesom Ædelstene. Den fjerde og yngste i Gruppen var en Dreng paa fjorten Aar, der lignede Nonnen i den Grad, at man ikke kunde være i Tvivl om, at Oldingen var Bedstefader til dem alle tre.

Han var igaar kommen fra Majland til Rom, for at højtideligholde den hellige Soteris Fest, og trods sin Alder valfartede den gamle Mand dog tilfods ud til hendes højtansete Hvilested,

»Marcellina, mit kære Barn,« sagde Oldingen til Nonnen, og blev staaende stille et Øjeblik for at puste, »din Grandtante vil idag sende sin Velsignelse ned over Dig fra Himlen, naar hun ser Dig ved hendes Grav iført den hellige Klædning! Hvor lykkelig er ikke ogsaa jeg, at det er bleven mig forundt at forestille Dig for hende!«

»Ja,« svarede Nonnen, »hvert Aar, naar vi paa hendes Festsdag besøgte dette Hvilested, har jeg ligesom hørt hendes Stemme tale til mit Hjærte, i Begyndelsen venligt tillokkende, men senere bebrejdende, fordi jeg tøvede saa længe. Jeg vilde jo ogsaa gerne tidligere have fulgt hendes Kalden, men efter at mine Forældre saa tidligt vare døde fra

os, maatte jeg være min Broder Ambrosius i Moders Sted. Først efter at han havde kastet sin Drengetunika kunde jeg blive fri.«

»Hvor sælsomt,« sagde han lidt efter og stod igen stille for at trække Vejret, »hvor sælsomt, at jeg ikke kan komme paa det rene med Hensyn til denne lille Slyngels Fremtid! Det er jo selvfølgelig, at han søger Ansættelse i Statens Tjeneste, ligesom hans Fader; og — alligevel er der en indre Stemme, der siger mig, at Gud har andre Planer med ham.«

»Nu skal Ambrosius kun være rigtig flittig,« sagde hans ældre Broder Satyrus, »saa han kan lære at blive, hvadsomhelst Himlen har bestemt ham til.«

»Jeg vil kun være Taler,« udbrød Drengen, »kan der vel tænkes noget herligere, end at kunne bestige den Talerstol, hvorfra Cicero engang talte til det romerske Folk?«

»Ja, ja,« sagde Oldingen smilende, »det er nok derfor Du allerede nu stiger op paa en Stol og deklamerer for dine Legekammerater, med..... om Du med Tiden ombytter Stolen med Tribunen, eller..... den maaske bliver en Prædikestol,.... det.....«

Med disse Ord gik Bedstefaderen videre.

Ambrosius var hans Yndling, hans Benjamin. Drengens usædvanlige Anlæg berettigede til at nære de største Forventninger om hans Fremtid; efter Familietraditionen gik disse i politisk Retning, og det tænkte Drengen ogsaa selv. Men den Gamle havde alligevel en Anelse om, at det var en ganske anden Bane, der var bestemt for ham.

Marcellina havde optaget Bedstefaderens ufuldendte Spørgsmaal om Taler- eller Prædikestol. Hun, som havde givet Afkald paa al Hæder og Ære i denne Verden, dvælede med Glæde ved Tanken om engang at se sin Broder som Præst foran Altret.

»Vi vil nu idag,« sagde hun og lagde venligt smilende sin Haand paa Drengens Skulder, »i Fællesskab opsende vore Bønner til vor Families hellige Skytspatronesse angaa-

ende dette Spørgsmaal. Hun vil saa bede Gud om, at det maa gaa Dig saaledes, som det vil være bedst for Dig og os.« --

Nu havde vore Vandrere naaet Corneliernes Gravmæle, hvorfra der gik en Fodsti, som fra den appiske Vej førte op over Vinbjerget og hen til den hellige Soteris Kapel. Vejen var idag bestrøet med friske Buxbom- og Lavrbærgrene; Kappellets Portal var beklædt med vævede Alexandrinske Drapperier, og Helligdommens Vægge vare indvendig prydede med endnu kostbarere *vela*, der i kunstfærdigt udførte Broderier behandlede bibelske Fremstillinger. Martyrindens Sarkophag under Altret var smykket med duftende Blomsterkranse, og rundt omkring brændte talrige Lamper.

(Slattes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Kina. »Les Missions catholiques« meddeler efter et Brev fra M. Choulet følgende Enkeltheder om Myrderierne i det sydlige Mandschuri, ved hvilken Lejlighed Biskop Guillon, to Præster, to Søstre og henved 300 *kinesiske Kristne* bleve levende brændte. I Begyndelsen havde de med Held forsvaret sig mod Boxerne, — hvorom Søstrenes Breve fornylig meddelte vore Læsere. Da der imidlertid blev kørt Artilleri frem imod Kirken og Biskoppen erkendte, at al Modstand vilde være forgæves, befalede han de Kristne at trække sig tilbage i Kirken. Han selv iførte sig det biskoppelige Ornat, stillede sig hen foran Altret og ventede i Spidsen for sin Menighed Døden. Kineserne tændte Kirken i Brand, og hele Menigheden fandt Døden i Flammerne. Kineserne opgravede ogsaa Liget af en kort i Forvejen død Præst, huggede Hovedet af det, skar Liget i Stykker og kastede Stykkerne ind i den brændende Kirke. De 2000 Kinesere, som angreb Kirken, bleve, som Choulet melder, an-

førte af den øverste Mandarin, den Næstøverste efter Vicekongen. Alle Missionærer og Kristne, som undgik denne Masakre, blev jagede som vilde Dyr. Kineserne greb en af Præsterne og 61 kinesiske Kristne og halshuggede dem. Tre Præster vare tilligemed Vajsenbørnene flygtede op paa en Høj. De blev alle dræbte.

»Les Missions catholiques« melder forøvrigt ogsaa, at et stort Antal Missionærer og Kristne ere blevne frelste af Russerne. Saaledes undkom en Biskop og 14 Missionærer til Wladiwostock.

— Fra Kejser-Paladset i Peking meldes, at man der fandt en Mængde Rapportter til Enkekejserinden, som indeholdt nøjagtige Meddelelser om Antallet af de Kristne, som daglig blev myrdede. Man har ogsaa fundet en Proklamation fra Politimester Tchung, i hvilken denne udlovede 50 Taels for Udleveringen af enhver mandlig Kristen, 40 Taels for en kristen Kvinde og 30 Taels for ethvert Barn.

— Fra Han-Klou meddeles: Efterretningen om den højærværdigste Biskops og to Missionærers Død stadfæster sig paa den sørgeligste Maade. De tilhørte Alle Franciskanerordenen. Biskoppen var tilligemed sin Ledsager, efter at han fra Generalvikaren havde faaet Meddelelse om den truende Fare for Missionen i Henschowfou, straks vendt tilbage til en Missionsstation, som ligger henved 100 Li (48 Kilometer) fra den førstnævnte. Da de passerede Toldstationen foran den nævnte By, lagde en Kineser Mærke til dem, og han raabte straks: »Her ere to Europæere!« Inden faa Øjeblikke havde man omringet de to stakkels Ofre og kastet dem til Jorden. Man berøvede Biskoppen alle hans Klæder og slog og stødte ham rasende med Bambusstokke. Et Umenneske stødte saa en Stok op i den afmægtige Biskops Underliv, medens to andre Bøddler stak begge Øjnene ud paa ham. De skrækkelige Smerter bragte den uheldige Biskop for nogle Øjeblikke tilbage til Bevidsthed, under hvilken han søgte at drage Stokken, som sønderrev hans Indvolde, ud af Legemet. Men næppe havde man bemærket

dette, førend man under Haan og Spot greb et stærkt Bambusrør og med Magt drev dette gennem Underlivet, indtil den øverste Ende af Røret traadte ud af Halsen. Under denne frygtelige Lidelse opgav Biskoppen sin Aand; — hans Martyrium havde varet omtrent tre Timer. Hans Led-sager var allerede død. Man havde boret et af hans Øjne ud og saa stødt ham ihjel med Bambusstokke. Det tredie Offer faldt i Bødlernes Hænder, idet han forlod Missionsbygningen. Man omviklede ham med Bomuld, gød Petroleum derover og brændte ham levende. Biskoppens Øjne heftede man paa Byens Port. Alle de Kristnes Boliger ere ødelagte og udplyndrede; nøgne og forsultne vanke de omkring oppe i Bjergene. »De første Kristenforfølgelsers Tider gentage sig,« tilføjer Missionæren — en Franciskaner, som slap bort tilligemed nogle Kristne og som, for at stille deres Sult og bedække deres Nøgenhed, maatte ituslaa sin Messekalk og sælge Stumperne — »Gud forunde os Alle Kraft og Naade til med Glæde at opofre vort Liv for ham, og at besegle, om det er nødvendigt, vor Tro med vort Blod.«

— Lazaristerne og Trappisterne, som have Missionsstationer i det sydlige Mandschuri, modtoges officiel Meddelelse om, at henved 100 Missionærer ere blevne ihjelslagne, aabenbart af de Bander, som efter Nederlaget ved Tientsin droge imod Nord og rimeligvis have mødt de forskellige Missionærer.

Efter at jeg har udvidet min Forretning og forsynet mig med Fabriksarbejde, tillader jeg mig at anbefale mig til Menighedens velvillige Erindring. Bestillinger paa haandsyet Arbejde modtages og Reparationer udføres uden Hensyn til, hvor Skotøjjet er købt.

R. Petersen, Skomagermester

Vingaardstræde 10, St.

Undertegnede ønsker før Flyttedagen, den 16. Oktober, at sælge 7 Kobbørstik i Ramme, meget billigt. Billederne ere fra ældre Tid, fremstille katholske Emner og ere i god Stand.

Pensionist P. V. Larsen.

Thorupsgade 6. 3. Sal o. G.

Wm. Baltzersen, 116 Borgergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 16. September. 15. Søndag e. Pintse. Marias syv Smerter. — **17. M.** Den h. Franciscus Vundemærker. — **18. Ti.** Josef af Cupertino, Bekender. — **19. O.** (Tamperfastedag) Januarius og Lidelsesfæller, Martyrer. — **20. To.** Eustachius og Lidelsesfæller, Martyrer. — **21. F.** (Tamperfastedag) Matthæus, Apostel. — **22. L.** (Tamperfastedag) Thomas af Villanova, Bekender og Biskop.

Søndag den 23. September. 16. Søndag e. Pintse. Kirkevielsesfest. (Under den højtidelige Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. — Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken; Kl. 3 og 5 reciterer de Gejstlige Breviararbejdsbønnen; Kl. 3 $\frac{1}{2}$ Rosenkransbøn; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum).

St. Elisabeths Understøttelses- og Syforening paa Frederiksberg har efter endt Sommerferie genoptaget sin Virksomhed. Menighedens Damer gøres opmærksomme paa, at Møderne finde som sædvanlig Sted hver **Torsdag** Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4 hos St. Josefsøstrene, Frederiksberg Allé 15—17.

En Eftermiddags-Underholdning

i velgørende Øjemed. for at skaffe Brændsel til St. Elisabeth-Understøttelsesforenings Fattige, agtes afholdt **Søndag den 23. ds.** Kl. 4 i Larsens Lokale, St. Annæ Plads. Billetter à 50 Øre faas hos Fabrikant Hoffmann, Købmagergade 48; Overlærer Ertner, Bredgade 67; Fabrikant Siegler, Kompagnistræde; Groserer J. Deuntzer, Kronprinsessegade 18, og ved Indgangen fra Kl. 3 $\frac{1}{2}$. Det Nærmere i næste Nr. og ved Løbeseddel. Underholdningen anbefales paa det varmeste til Menighedens Offervilighed.

Fælles Bedetimer i St. Ansgars Kirke paa Kirkevielsesfesten:

- Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet.
- „ 5—6 St. Josefs Gilde.
- „ 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge.
- „ 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

Mariakongregationen for Mænd har genoptaget sine Torsdagsmøder. — **Fælleskommunion** Søndag d. 16. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Literatur: Den h. Franciskus' 3. Orden eller Ordenslivet i Verden 1 Kr. 50 Øre. — **Esser:** Den h. Franciskus af Assisi; et Livsbillede. 75 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 38.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 38. Søndagen den 23. September. 1900.

Indhold: Biskop Absalon. Soteris. Dr. Roerens Tale i Bonn. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. Kina. — Bekendtgørelser.

Biskop Absalon.

—o—

For nogen Tid siden udkom paa H. Hagerups Forlag en Bog*), som det sikkert i særlig Grad vil være paa rette Sted at omtale her i vort katholske Ugeskrift. Bogen indeholder en historisk Skildring af vor Kirkes og vort Fødelands Stolthed, den store Biskop *Absalon*. Saavidt os bekendt, er det den første danske Levnedbeskrivelse af ham, og alene af den Grund tør vi være Bogens Forfatter, Oberstlieutenant Axel Larsen, taknemlig for det Arbejde, han har paataget sig ved dens Udarbejdelse.

Bogen begynder med at omtale den Rædselsgerning, som fandt Sted i Absalons Barndom, nemlig *Knud Lavards Drab*. Hele den blodige Begivenhed, der fuldbyr-

---

*) Absalon, historisk Skildring af Axel Larsen, med Illustrationer af Poul Steffensen, 192 Sider, Pris heftet 2,50 Kr.

dedes hin Vinterdag i Haraldsted Skov, bliver fremstillet med saa megen Kunst og Sandhed, at man straks lægger Mærke til Forfatterens sjældne Evne til at tænke sig ind i svundne Tiders Forhold og de daværende Personers Karakter og Tankesæt. — Denne Skildring er desuden ledsaget af en ypperlig Illustration, der viser tilbage til Absalons Barndomshjem. Knud Lavard er lige bleven dræbt af Magnus Nilsøn, og hans Mænd sprænge til Hest ind i Asser Rig, Absalons Faders Gaard, for at melde deres Herres Drab; Asser Rig er bleven kaldt ud af Huset ved Hestenes Hovslag og med Forfærdelse erfarer han det frygtelige Budskab; hans Hustru, Fru Inge, er ogsaa kommen ud for at spørge Nyt og staar paa Dørtrinet med sine to Smaadrenge, den 4aarige Esbern og den 3aarige Absalon. Ved at se dette karakterfulde Billede kommer man til at tænke paa, hvordan den lille Absalon har knyttet sine smaa Hænder i Harme over Kongesønnens Niddingedaad og tænkt ved sig selv, bare han var stor, saa skulde han nok sørge for, at Magnus ikke slap fri for at faa Løn for sin Gerning. Det har vel ogsaa været Stemningen hin Dag, der gjorde hint Venskab saa inderligt, som han senere sluttede med Valdemar, Knud Lavards Søn, og som blev til saa stor Velsignelse saavel for Kirken som for hele Folket gennem mange Tider. Den ædle Knud Lavard blev som bekendt sidenhen æret af det danske Folk som Helgen, og et Kapel blev bygget i Haraldsted, paa det Sted, hvor »Blodkilden til saa mange Ulykker sprang frem«. Dette Kapels Grundvold er bleven draget frem i vore Dage; en stemningsfuld Skitse af denne Ruin afslutter da Bogens første Kapitel.

I det følgende Afsnit omtaler Forf. Absalons Barndom, som han tilbragte i sit Fædrenehjem i Fjenneslev sammen med sin Broder Esbern (Snare) og Helgensønnen Valdemar (den Store), som Asser Rig havde taget til sig paa sin Gaard for at opdrage ham. Efterhaanden voxede Børnene frem; da Esbern havde naaet sit 20. Aar, drog han til Kongens Hird, og Valdemar fulgte snart efter; Absalon drog til Pa-

ris for at studere de gejstlige Videnskaber. Hans Fader Asser Rig følte sig med Aarene mere og mere dragen bort fra denne Verden, indtil han tilsidst med sin Hustrus Samtykke bestemte sig til at trække sig tilbage til det Kloster i Sorø, som han selv havde bygget til Guds Ære, og der døde han som Munk i en høj Alder. Fru Inge blev saaledes alene tilbage paa Gaarden i Fjenneslev med sin Datter, Absalons Søster.

Under sit fleraarige Ophold i Paris boede Absalon hos de regelbundne Domherrer i Klosteret St. Genoveva; han glemte aldrig siden dette Sted, hvor han havde tilbragt sine Ungdomsaar; selv da han var bleven Ærkebiskop vedligeholdt han Forbindelsen dermed. Forf. viser desuden, hvorledes alting taler for, at Absalon under sit Ophold i Frankrig, er kommen i Berøring med den hl. Bernhard af Clairvaux, som han kalder for »Kristenhedens ypperste Mand« paa den Tid, og at han er bleven levende paavirket af denne Korstogenes mægtige Talsmand; ja Forf. udtaler endog den Formodning, at det er fra selve den hl. Bernhard, at Absalon har faaet den første Tanke om at omvende de hedske Vender.

Absalon vendte tilbage fra Frankrig som en Mand, der ikke alene havde brugt sine Øjne til at granske i lærde Skrifter, men ogsaa til at lære Livet og Forholdene i det Fremmede at kende, samtidig med at det gik mer og mere op for ham, hvor langt hans Landsmænd endnu stod tilbage i Kundskab og Civilisation, var den Beslutning modnet hos ham at ofre al sin Kraft paa at hæve sit Folk til Ligestilling med de andre Nationer.

Med sikkert Blik indsaa han straks, at hvad det først og mest galdt om at gøre, det var at styrke de Myndigheder i Landet, der ene vare i Stand til at skaffe ordnede Forhold til Veje indadtil, og sikre Freden udadtil, nemlig Kirken og Kongemagten, for at de kunde fjærne de gamle Rester af Hedenskab, som endnu fandtes i Befolkningen, og samle hele Folket til fælles Forsvar mod Landets Fjen-

der. Derfor staar Absalon i en forholdsvis ung Alder som en fuldstøbt Personlighed, der er sig sit Maal nøje bevidst og lægger al sin Energi ind paa at naa dette Maal; han er fra først til sidst og heltud en Kirkens Mand og Kongens fuldtro Ven og Støtte.

Som saadan skildres han af Forf. i Bogens følgende Kapitler, og det med ligesaa megen Forstaaelse og Kunst som udelt og oprigtig Beundring. Absalon skildres som *Kongens betroede Raadgiver* paa følgende Maade (S. 69): »Fra den Stund af, da Valdemar som Enekonge tog fat paa at skaffe Ro og Orden i Landet, stod Absalon trofast ved hans Side; han var hans gode Aand, der ildnede hans Mod og styrkede hans Villie til enhver mandig Daad, der kunde hæve Danmark, og han kunde tale stærke, myndige Ord til sin kongelige Ven, naar Kronens Glans stundom blændede ham, saa han greb efter Skygger og glemte de nærmeste Krav. Den store Gerning, af det splidagtige, af Fjender hærgede Danmark at skabe et mægtigt Rige, hvor der herskede Lov og Orden, og som udadtil var æret og frygtet, den Gerning røgtede Valdemar og Absalon i Forening. Valdemar var en dygtig Regent, mandig og kæk i Kampen for sit Land; men Valdemar den Store var han næppe bleven, havde han ikke haft den store Absalon ved sin Side.«

Men allermest galdt det om Absalon, at han var *Kirkens Tjener*; var det sandt, at han elskede sit Fødeland saa højt, som nogen af sine Landsmænd, saa kunde det ogsaa siges om ham, at han omfattede Kirken og dens hellige Sag med hele sit varme Hjertes store Kærlighed. Omtrent 30 Aar gammel blev han udnævnt til Biskop i det folkerige Roskilde Stift og blev saaledes den øverste i den danske Kirke, næst Ærkebiskoppen af Lund. Om Absalon som Biskop skriver Forf. (S. 138): »Han glemte ikke, at han ikke alene var Sjællandsfareernes Fører mod de hedenske Fjender, men ogsaa den Mand, i hvis Haand Omsorgen for det aandelige Livs Trivsel var lagt. Skønt han altid mindedes, at han var en sjællandsk Høvdingesøn af Skjalm Hvides be-

rømte Æt, var han dog dybt gennemtrængt af sit hellige Embedes Betydning og nidkær for at opfylde de Pligter, det paalagde ham. . . . . Med gavmild Haand delte han ud af sit eget Gods for at hjælpe paa Kirker og Klostre. For ikke at synes efterladende, troede han sig især forpligtet til med faderlig Omhu at trøste Christi Fattige. Det blev da ogsaa Christi Fattige. det vil sige Munkene og Nonnerne, som først og fremmest kom til at nyde godt af hans Gavmildhed, og da Munkene i hine Tider ikke blot vare Bærerne af Fromhed og aandelig Dannelse, men ogsaa, især da Cistercienserne, vare Foregangsmænd paa mange praktiske Omraader, var det utvivlsomt en god og nyttig Gerning at fremme Klostrenes Tarv.«

Som Tegn paa hans Omsorg for det danske Folks Vel nævner Forf. hans utrættelige Kamp for at sikre Landet mod Vendernes Hærgninger, til hvilken Ende han ogsaa byggede Taarnet paa Sprogø i Storebælt og befæstede den By, der senere blev Landets Hovedstad.

Interessante ere ogsaa de Dele af Bogen, hvori Absalons Forhold til Saxo Grammaticus og hans Udnævnelse til Ærkebiskop i Lund omtales. Hvad dette sidste Forhold angaar, vakte Absalon som bekendt i Begyndelsen Anstød i Skaane ved at fremsætte det samme Krav, der havde skaffet Knud den Hellige Martyrdøden, nemlig Kravet om at den lovbestemte Kirketiende burde indfris og overholdes. Om denne Uoverensstemmelse mellem Absalon og Indbyggerne af hans nye skaanske Stift fremkommer Forf. med denne træffende Bemærkning (S. 185): »Absalons daglige Levevis var tarvelig som Munkens og Krigerens, hans personlige Fornødenheder vare faa og snart tilfredsstillede; men naar det gjaldt om Kirkens Ret til jordisk Gods, var han haard og ubøjelig, og for Almuen, som ikke formaaede at skælne mellem hans personlige Uinteresserethed og hans Nidkærlighed for sit hellige Embedes Indtægter, stod han derfor stundom som den godskære Mand, der aldrig kunde faa nok.«

Bogen ender med nogle meget interessante Meddelelser om Absalons Gravsted i Sorø, der blev aabnet i 1826 paa Frederik den Sjettes Befaling: man fandt bl. a. i Kisten en Messekalk, som havde hvilet i Ligets sammenfoldede Hænder, desuden en Ring og en Bispestav.

Naar vi se tilbage paa hele denne Levnedsbeskrivelse af Biskop Absalon, da er det os en Glæde at udtale, at vi i alt væsentligt ere enige med dens Forfatter og kun have Grund til fuldtud at paaskønne den velvillige Forstaaelse, som han lægger for Dagen med Hensyn til de daværende kirkelige Forhold; der er dog enkelte Punkter, hvor det er umuligt at dele hans Synsmaade. Naar han saaledes (S. 38) tager sig for at angive det Standpunkt, hvorpaa Middelalderens Theologi befandt sig, og i denne Sammenhæng taler om »Skolastikernes abstrakte Spidsfindigheder« og »Mystikernes lade Fordyben i Troens Dunkelheder«, da kunne vi ikke værge os mod den Tanke, at Forf. her er kommen ind paa et Omraade, hvor han næppe kan anses for kompetent, og hvor han derfor burde vogte sig for at fælde slige ned-sættende Domme. Ligesaa uheldig og daarlig anbragt forekomme os følgende Ytring (S. 49): »Det gik med Venderne, som det var gaaet Nordboerne med Aserne og senere Katholikerne med deres Helgener; hver Egn havde sin Guddom, som særlig blev dyrket der, og som derfor blev betragtet som dens særlige Skytsgud«. Mon ikke Forfatteren i det Øjeblik, han nedskrev denne gamle Misforstaaelse af Kirkens Helgendyrkelse, aldeles har glemt, at Helten i hans Bog var Katholik, ja ikke blot det, katholsk Præst og Biskop? — Men undtager man disse og enkelte lignende Sidebemærkninger, der ikke blot ere aldeles overflødige, men absolut ikke bør findes i en Bog om Biskop Absalon, maa vi være Forfatteren i høj Grad taknemlige for det ypperlige Billede, som han har tegnet os af ham.

Vi anbefale derfor Bogen varmt; Læsningen af den vil fremme Kendskabet til hin store og hæderrige Periode i vort Lands Historie, da der her ikke kendtes anden Kri-

stendom end Kirkens, og den vil fremkalde endnu større Kærlighed til og Beundring for den Mand, som vi danske Katholiker med dobbelt Ret kunne kalde vor. *H. G.*

Soteris.

(Efter Anton de Waal.)

—o—

(Sluttet).

Da Gruppen nærmede sig Kapellet, gjorde Folk Plads for den med udsøgt Opmærksomhed; Alles Øjne vare heftede paa Oldingen, og hist og her hviskede Nogle indbyrdes om den gamle Herre. Enhver kendte og elskede ham, men det var ikke alene hans Alder, hans Slægts Adel og den høje Stilling i Staten, han engang havde indtaget, nej, der var en ganske særlig Grund, hvorfor der just idag, ved denne Fest ved Martyrindens Grav blev lagt Mærke til ham.

Læseren har naturligvis allerede gættet, hvem Oldingen var. Der var nu gaaet et halvt Aarhundrede, siden Ambrosius havde bisat den hellige Soteris' Lig i Katakomberne netop paa denne Dag. Siden den Tid havde hans Liv været meget virksomt og ærefuldt baade under Krig og Fred; han havde i mange Aar været Overstatholder i Gallien og ligesom de Kristne i hint Land med glad Stolthed ærede ham som en tro og ivrig Bekender, saaledes havde ogsaa Hedningerne hædret ham paa Grund af hans Redelighed og Uegennyttighed og den faderlige Omsorg, han altid havde udvist mod sine Undergivne. Da han var bleven halvfjerds-sindstve Aar gammel, gav han Afkald paa alle Embeder og Æresposter og trak sig tilbage til Mailand, for i Ro at forberede sig paa Døden; han var siden den Gang hvert Aar kommen til Rom i Anledning af den hellige Soteris' Fest. Kapellet kunde takke hans Gudfrygtighed for dets kostbare Marmorbeklædninger og den store Rigdom af indviede Kar, Drapperier og Tæpper; det var ogsaa efter hans

Befaling, at de Anlæg, der med Omhu vare plantede omkring Helligdommen, heller ikke om Vinteren manglede deres Blomsterpragt.

Ambrosius havde allerede for længe siden bisat sin Fader, Senatoren Aurelius Sempronius, her i dette Kapel, foran den hellige Soteris' Sarkophag; han havde ogsaa selv valgt Kapellet til sit tilkommende Hvilested; baade hans Hustru, Søn og Svigerdatter vare allerede begravne der. Hustruen havde været en Slægtning af den hellige Soteris; paa den Maade var foruden det aandelige Slægtskab ogsaa Blodets Baand nu komne til, saa den jomfruelige Martyrinde i enhver Henseende kunde betragtes som Familiens Skytsaand — hvis hæderfulde Død for den kristne Tro langt overstraalede alle Forfædrenes Bedrifter. —

Ved Paaskefesten forrige Aar havde Marcellina modtaget Sløret af Pave Liberius i Apostelfyrsternes Basilika; idag kom hun saaledes for første Gang i de gudindviede Jomfruers Dragt til den jomfruelige Martyrindes Grav, hvis Stemme fra hendes Barndom af stadig havde kaldt paa hende, for at drage hende fra Verden hen til Fredens Hjem. Ligesom denne Fest idag til Ære for den hellige Soteris havde stor Betydning for Marcellina, saaledes kunde man ogsaa se paa Oldingen, at han blev stærkere greben, jo mere han nærmede sig det hellige Sted.

Oldingen og hans Ledsagere bleve modtagne ved Kapellet's Portal af en Kirkebetjent, som førte dem hen til en for dem reserveret Hædersplads; men Ambrosius følte en indre Trang til at knæle og bede umiddelbart ved Helgenindens Sarkophag. Han trykkede i dyb Rørelse sine Læber mod det kolde Marmor, og de Ord, der fra Tid til anden sagte kom fra hans Læber, forraadte den inderlige Andagt, hvormed han bad.

Han laa længe og bad, indtil Satyrus, der var bleven ængstelig for Oldingen, gik hen til ham og lagde sin Haand paa hans Skulder, for at minde ham om, at det nu var paa Tide at komme hjem med de andre.

Ambrosius rejste sig og fulgte dem med Taarer i Øjnene; men han vendte sig endnu engang om paa Dørtærskelen, for at kaste et sidste Afskedsblik paa Alteret.

»Kære Børn,« sagde han med bevæget Stemme, »det er nu sidste Gang, jeg har bedet ved vor Helgenindes Grav. Jeg skal snart dø. I kende jo min sidste Villie: Jeg vil begravnes her ved hendes Fødder, hos alle mine Kære. Jeg ved, at den elskede Soteris med Glæde vil skænke mig denne Naade. Og hun vil ogsaa komme til mig, naar min sidste Time slaar, for at føre mig bort herfra og op til Paradisets evige Fred. . . . .«

Oldingen kunde ikke tale mere for indre Rørelse og han fulgte nu med sine Børnebørn i Taushed ind til Staden.

Døden kom hurtigere, end hans Familie anede det. Han blev allerede den følgende Nat angreben af en heftig Feber, der hurtig berøvede ham hans Kraft — den hellige Soteris' Fødselsdag blev hans Dødsdag. —

Da han laa i de sidste Trækninger, omringet af sine Børnebørn, der stod og græd ved hans Dødsleje, forklarede pludselig hans Træk til et saligt Smil. Han aabnede endnu engang sine Øjne, der i lang Tid havde været lukkede og »Soteris, min Herskerinde!« lød det fra hans Læber. Endnu et sidste Suk, og hans Sjæl var dragen bort herfra til Fredens stille Land.

* * *

Idag er der atter gaaet fem og tyve Aar, og vi kunne igen se Andægtige fra Nær og Fjern valfarte til den hellige Soteris' Grav paa denne hendes Festdag. Paa Alteret over hendes Sarkophag fejrer en Biskop de hellige Hemmeligheder. Det er en imponerende og ualmindelig ærværdig Skikkelse. Efter at have frembaaret det hellige Messeoffer gik han ned og knælede paa Kapellets Flisegulv ved Siden af en Gravsten, hvorpaa man kunde læse følgende Ord:

HER HVILER AMBROSIUS. HAN BLEV FIRSINDSTYVE
AAR GAMMEL. FRED MED HANS STØV.

Biskoppen var kommen tillige med en gammel Dame og en ung Mand; de ledsagede ham ogsaa, da han forlod Kapellet.

»Hvad hed den Biskop og de to Personer, der fulgte ham?« spurgte en fremmed Pilgrim, som havde overværet den hellige Fest.

Kirkebetjenten svarede:

»Det var *Ambrosius*, den store Biskop fra Majland. Den unge Mand var den bekendte Taler *Augustinus*, som Biskoppen har omvendt til Kristendommen, og den gamle Dame var Talerens Moder, *Monica*.«

Justitsraad Roerens Tale om Kunst og Literatur paa Generalforsamlingen i Bonn.

— o —

Der er i Anledning af Protestbevægelsen mod den saakaldte »lex Heinze« fremkommet i Pressen saa afskrækkende Grundsætninger for Moralen paa Literaturens og Kunstens Omraade, at det for os er en tvingende Nødvendighed, at erklære højtideligt: Vi Tysklands Katholiker holde ubrødelig fast ved Kristendommens ethiske Love. Bevægelsens Princip fremgaar klart af Talerne, som bleve holdte paa Protestmøderne. Paa det første Møde i Berlin opstilledes den Sætning: Det højeste i Kunsten er det nøgne Menneske. Den paafølgende Forsamling i München overtrumfede denne Sætning, idet den erklærede, at det var ligegyldigt, om Mennesket var paaklædt eller ej. Endnu videre gik et andet Møde i Berlin. Hovedtaleren sammenfattede hele Forsamlingens Anskuelse saaledes: Hele den dannede moderne Verden har for længe siden *brudt med den forældede*

bibelske Overtro. Tilsidst vovede man i München at sige: Goethe siger mere i en Sætning, end alle ti Bud tilsammen!

Vi tør ikke lade os nøje med at protestere mod saadanne Anskuelse, vi maa ogsaa fordrø, at Kristendommens Grundsætninger og Morallove blive respekterede og gennemførte i det offentlige Liv og anvendes i Praxis, da de modsatte Grundsætninger nødvendigvis maa forpøste hele vort Folkeliv i moralsk Heseende. Jeg mener, at Sædelighedstilstanden nu allerede er saa bedrøvelig, at det sandelig ikke er nødvendigt ogsaa at hidføre en saadan systematisk iværksat Løsrivelse fra de kristelige Moralbegreber. Den første Aarsag til disse sørgelige Forhold er Udbredelsen og den offentlige Udstilling af umoralske Skrifter og Billeder. Udbredelsen er uhyre stor; der gives Forlagsanstalter, som kun beskæftige sig med Fremstillingen af saadanne Sager. Enhver, som kender de Unges letbevægelige Fantasi, enhver Sjælesørger, Opdrager, Formyndere, enhver Fader og enhver Moder ved, at et eneste saadant Skrift i et Barns Haand med Sikkerhed vil føre til dets moralske Ødelæggelse for hele Fremtiden.

Dertil kommer Udstillingen i Butiksvinduerne af Billeder, som vel ikke ere direkte usædelige, men dog anstødelige. Man er i de større Byer naaet saavidt, at man ikke kan sende sit Barn over Gaden, uden at maatte frygte for, at det skal blive fordærvet af saadanne anstødelige Billeder. Den Voxne ærgrer sig over saadanne Ting; men Barnet ser paa det med andre Øjne; de fæstne sig i dets Fantasi og dermed nedlægges med Sikkerhed Spiren til Synden. Vore Bestræbelser have opnaaet en Del, idet idetmindste $\frac{4}{5}$ af »*lex Heinze*« blev vedtaget; men det er ikke nok, langt fra nok, og her maa det positive frivillige Medarbejde fra den kristelige Befolknings Side gribe ind — den Enkeltes Medarbejde og Medarbejdet i sluttede Foreninger! Jeg henviser i saa Henseende til Resolutionerne, som ere blevne vedtagne paa Generalforsamlingen; jeg henviser navnlig til de ligefrem over-

raskende Resultater, som den i Køl'n bestaaende Forening har opnaaet i sin Kamp mod den offentlige Usædelighed, særlig mod den umoralske Udstilling i Butiksvinduerne. Og hvor det ikke overalt skulde være muligt at grundlægge Foreninger efter det Kølnske Mønster, der skulde idetmindst hver Enkelt gøre sig det til Pligt, ikke at understøtte Forretninger, i hvis Vinduer findes saadanne Udstillinger, for paa denne Maade at hjælpe med til at bekæmpe dette Uvæsen! Og naar vi alle, som ere her forsamlede — jeg regner, at her ere over 6000 Mennesker tilstede, handle efter dette Princip. saa ville vi opnaa uhyre meget i Henseende til Kampen mod den offentlige Usædelighed — da ville vi fremfor alt beskytte den opvoxende Ungdom mod de Farer, som i vore Dage følge den stadig i Hælene! Tre Minder have Menneskene beholdt tilbage fra det tabte Paradis: de funklende Stjærner, de duftende Blomster og *det uskyldige Barns rene Øje*. Dette Klenodies Skønhed fordrer, at det er vor strængeste Pligt, at sætte alt ind paa at beskytte og bevare dette kostbare Klenodie!«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. Vore Læseres Opmærksomhed henledes paa den *Eftermiddags-Underholdning*, som afholdes Kl. 4—6 i Larsens Lokale, St. Annæ Plads 13, til Fordel for *Brændselsuddeling* til Fattige ved St. Elisabeths Understøttelsesforening i den kommende Vinter. Overfor de høje og maaske stigende Kulpriser se vore Fattige uden Tvivl med Ængstelse og Bekymring Vinteren i Møde, og vi behøve næppe at være Profet for at forudsige, at Understøttelsesforeningen vil faa mange Andragender om Hjælp, naar Vinteren kommer. En prisværdig Tanke er det derfor, at man i Tide ved ovennævnte Underholdning søger at skaffe Foreningen nogle Midler, ved hvilke den kan sikre sig en Del

Brændsel til de Fattige i Vintermaanederne. Vi anbefale derfor Sagen paa det varmeste til Menighedens Interesse og Offervillighed og haabe, at ret Mange ville tage Del i denne Kærlighedsgerning til Gavn for de Fattige. Billetter, som koste 1 Krone eller 50 Øre, kunne faas ved Indgangen.

Ringsted. Om Ringsted Kirkes Restaurering skriver Hr. *Erik Schiodte* i »Dannebrog« bl. a. følgende: »I Aar er man begyndt at restaurere Ringsted gamle Kirke, et Arbejde, som efter foreløbig Beregning vil strække sig over syv Aar, før det er tilendebragt. . . . Det er ikke Ubetydeligheder, der allerede er naaede i den korte Tid, Arbejdet har staaet paa. Man har altid fundet Kirkens halvrunde Kor forunderlig højt og langstrakt i Forhold til Tværskibene, og man har da ogsaa ved tidligere Udgravninger i Terrænet opdaget Fundamenter for en Ydermur, der viser, at Tværskibene oprindelig har bredt sig stærkere mod Øst. Men, hvad man aldrig tidligere har anet, og som nu er fremdraget for Alles Øjne, er Tilstedeværelsen af *to halvrunde, mindre Kor paa hver Side af det store Hovedkor*. Det vil sige, at Kirken oprindelig har ejet fem Kor! Man tænke sig den imponerende Virkning, disse Kor har frembragt, ikke lene i det ydre pompøse og maleriske Anlæg, men ogsaa i Kirkens Indre, hvor mægtige, rundbuede Aabninger har vist Vej til fem Altere i de fem Kor. Saa vidt vides, har man tidligere her i Landet kun ét Sted fundet en lignende arkitektonisk Anordning, nemlig i Vitskøl Klosterkirke i Jylland, hvis Ruiner i de senere Aar er fremdragne og beskrevne af Professor *Løffler*.

Og ved en omhyggelig Fjærnelse af Tilmuringen i de store nævnte Rundbue-Aabninger er man stødt paa runde Søjler med Baser og Kapitæler, alt af Mursten og brændt i Former, hvis Renhed og Rigdom og Elegance skal søge sin Lige. Og saaledes overalt. Baade udvendig og indvendig viser Bortgravningen af Jordsmonnet og Fjærnelsen af de nuværende Gulve rigt profilerede Sokler i forskellige Former, og ved at hugge løs i de grimme, firkantede Piller,

som bærer Hvælvingerne, er man stødt paa prægtige, oprindelige, stærkt artikulerede Piller, som i mangfoldige Aar har været dækkede af en Skalmur.

Naar alt dette føres tilbage til sin oprindelige Skikkelse, naar et fladt Bjælkeloft træder i Hvælvingernes Sted, naar de gamle Vinduer atter aabnes og de nye tilmures, naar Taarnets flade Tag erstattes af et mægtigt Spir, og naar de to vestre Hvælvingsfag, som nedreves efter Branden 1806, atter genopføres, saa vil vi i Ringsted Kirke eje et enestaaende Bygnings-Mindesmærke fra vor tidlige Middelalder.

Men før dette sker, vil der være et Arbejde at udføre, som Faa drømmer om. Der er saa mange Overvejelser at foretage, saa mange modstridende Opdagelser at klare og forsone, saa mange Vanskeligheder at overvinde. Men vi tror paa et godt og ærefuldt Resultat, thi vi tror paa de Mænd, hvem det store Hværv er overdraget.«

Istandsættelsen er, som bekendt, overdraget Professor *H. Storck*, der sidder inde med rige Kundskaber til vor Middelalders Bygninger og i denne Retning ejer en enestaaende Erfaring. Ved Siden af ham staar, som saa mange Gange tilforn, Muremester *C. Licht*, og som Konduktør ved Restaureringen er ansat Arkitekt *Christensen*, som heller ikke er ukendt med Middelalderens Bygningsformer; han har blandt andet i de sidste fire Aar opmaalt og optegnet Roskilde Domkirke med en minutøs Nøjagtighed, som næppe er naaet af nogen anden.

Kina. Jobsposterne om Kinesernes frygtelige Forfølgelser mod Missionærerne og de indfødte Kristne faa slet ingen Ende. Fra *Hankou* skrives saaledes: Den ødelæggende Kamp mod de katholske Missioner i Kina tager stedse til i Omfang. Var der hidtil kun udbrudt Uroligheder i den vestlige Del af Provinsen Hupe, have saadanne nu ogsaa fundet Sted henved 200 Kilometer herfra i den østlige Del. I *Tschitschou* har man fuldstændig ødelagt vore samtlige Missionsbygninger, bestaaende af Kirken, Vajsenhuset, Skolen og nogle andre Bygninger. I *Hunan* tillader man ikke de Kristne at opføre deres ødelagte Boliger. Missionærerne, blandt hvilke Generalvikaren, som holdes skjulte der for Hedningerne, leve endnu. Ovennævnte Generalvikar skriver: To Ilbud fra Provinsen Schansi melde, at *det apostoliske Vikariat i Syd-Schansi*, som for flere Aar tilbage blev overgivet til de hollandske Franciskanere, er fuldstændig tilintetgjort. De af Missionærerne opførte Kirker, som

hørte til de skønneste i Kina, ere ødelagte, de Kristne fordrevne og deres Huse nedrevne. I *Taijufu*, Biskoppen af Nord-Schansis Sæde, opholde sig talrige Missionærer, som have søgt Tilflugt her. De ere omgivne af Boxerne, saa at en Flugt er umulig. Det smukke Vajsenhus i Byens Nærhed er nedbrændt; tillige bleve 300 *Vajsenbørn levende brændte* i Bygningen. Ogsaa i *Stschwan* er Forfølgelsen begyndt. To Missionsstationer i Nærheden af Hovedstaden *Tschingtu* ere blevne ødelagte. I Provinserne *Yunnan* og *Kveitschou* frygter man for det Værste. I *Tai-kwan* bleve 33 Mennesker af den engelske Mission indespærrede i Yamen. Guvernøren lod Boxerne komme derind, og de nedhuggede Alle. Deres Hoveder bleve fastnaglede paa Byens Porte. En Frøken Loombed blev af Boxerne kastet ind i den brændende Missionsbygning. Ogsaa 10 franske Præster bleve dræbte der. I *Futschaufu* bleve 3 amerikanske Missionærer med deres Koner og Børn myrdede, ialt 13 Personer. I *Hi-siaho* bleve 3 engelske kvindelige Missionærer dræbte og i Tschischien-Distriktet fem. I Tschien-tingfu værgte 5 Ingeniører og flere Missionærer sig i den franske Kirke imod en Bande kinesiske Soldater, som ere flygtede fra Peking.

Unio. Den ordentlige halvårlige **Generalforsamling** afholdes Tirsdagen d. 2. Oktober Kl. 9 i Café du parc, Gyldenløvesgade, Hj. af Farinagsgade (lige for Klampenborgstationen). Forslag til Generalforsamlingen maa sendes til Formanden (Herluf Trollesgade 24) inden Søndag d. 30. Septbr. De ugentlige Møder i Vintersæsonen afholdes nævnte Sted om Tirsdagen Kl. 8—12.

Nordisk Familie-Bibliothek.

II. (sidste) Bind af „Winnetou“ er nu udkommen og faas heftet á Kr. 1,50, indb. á Kr. 2,50 hos Hansen, Schønbergsgade 5, 1. S. Hele eller Dele af I. Bind erholdes for halv Pris. Af „Mindre Fortællinger“ findes kun et lille Oplag, indb. á Kr. 2,50. Ogsaa »Malerens Plejedatter« erholdes, heftet á Kr. 1,00. — Da Udgiveren agter at rejse til Udlandet, bedes Bestillingerne paa-skyndede.

Efter at jeg har udvidet min Forretning og forsynet mig med Fabriksarbejde, tillader jeg mig at anbefale mig til Menighedens velvillige Erindring. Bestillinger paa haandsyet Arbejde modtages og Reparationer udføres uden Hensyn til, hvor Skotøjet er købt.

R. Petersen, Skomagermester,
Vingaardsstræde 10, St.

Wm. Baltzersen, 116 Borbergade. Telefon Nr. 23162. Alt Smede- og Maskinarbejde udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

A. C. Møde i Søpavillonen **Onsdag d. 27. September** Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Foredrag af Hr. Stud. med. Perch: „Bedøvningsmidlerne og deres Anvendelse“.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 23. September. 16. Søndag e. Pintse. Kirkevielsesfest. (Under den højtidelige Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. — Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken; Kl. 3 og 5 reciterer de Gejstlige Breviarbønnerne; Kl. 3 $\frac{1}{4}$ Rosenkransbøn; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum). — **24. M.** Maria, de Fangnes Befrielse. — **25. Ti.** Oktavdag. — **26. O.** Oktavdag. — **27. To.** Cosmas og Damianus. Martyrer. — **28. F.** Wenceslaus, Martyr. — **29. L.** Erkeenglen Michaels Fest.

Søndag den 30. September. 17. Søndag e. Pintse.

Fælles Bedetimer i St. Ansgars Kirke paa Kirkevielsesfesten:

- Kl. 2—3 Den eucharistiske Forening.
- „ 3—4 Rosenkransbroderskabet.
- „ 4—5 Nothburgaforeningen.
- „ 5—6 St. Josefs Gilde.
- „ 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge.
- „ 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

Søndagen den 23. September Kl. 4—6.

afholder

St. Elisabeths Understøttelsesforening en Eftermiddagsunderholdning

i Larsens Lokale, St. Annaplads 13.

med velvillig Assistance af kgl. Skuespillerinde Fru Oda Nielsen, Cellistinden Frk. Bertha Landau, Forfatteren Hr. Herman Bang, Hr. Chr. Schou og et Herrekor (12 Mand) samt Fremvisning af Lysbilleder (Hr. Kommune lærer Lyngs),

til Fordel for Brændselsuddeling til fattige Familier ved

St. Elisabeths Understøttelsesforening.

Billetter á 1 Kr. og á 50 Øre faas hos d'Hrr. Herm. Hoffmann, Købmagergade 48, — Overlærer Ertner, Bredgade 67, — Jacob Deuntzer, Kronprinsessegade 18, og hos Frøken Siegler, Kompagnistræde 9 samt ved Indgangen fra Kl. 3.

Literatur: Den h. Franciskus' 3. Orden eller Ordenslivet i Verden 1 Kr. 50 Øre. — **Esser:** Den h. Franciskus af Assisi; et Livsbillede. 75 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 39.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13. København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer; 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 39.

Søndagen den 30. September.

1900.

Indhold: Lidt om Munkeliv. Rosenkransmaanedens. Af et socialt Program. Efterretninger fra Ind- og Udland: Maribo. Østerrig. England. Kina. — Bekendtgørelser.

Lidt om Munkeliv.

—o—

I næstsidste Nummer af det lutherske Ugeskrift »Kirkebladet« findes en lille Artikel med Overskriften »Alling Kloster«. Ikke alene frembyder denne Artikel det Særsyn, at man i et luthersk Tidsskrift, der udgives af en luthersk Sognepræst, finder en helt igennem uluthersk Opfattelse fremsat uden Tilføjelse af nogen Anmærkning fra Udgiverens Side, men den paadrager sig endmere Opmærksomhed ved den Varme, der præger denne Udtalelse.

Artiklen, hvis Forfatter er Højskoleforstander O. P. Jensen i Vallø, er foranlediget ved et Besøg, som han i sidste Efteraar aflagde i Grønbæk Sogn, lidt nord for Silkeborg. Han erfarede der, at det gamle Alling Kloster havde ligget i Nærheden, og fik da Lyst til at opsøge Stedet. Han fortæller saaledes om dette Besøg:

»Næste Formiddag — ledsaget af en lille Gut med klare Øjne og opladt Sind — vandrede jeg fra mit hyggelige og gæstfri Herberge hen ad Landevejen over Allingaabro og var snart ved Voldstedet, hvor det gamle Alling Kloster havde staaet og spejlet sig i Aaløbet. Nu er kun Grundstenene tilbage, medens et stort Asketræ skygger ud over en stor Del af den gamle Klostergaard, ellers er Alt øde og forladt.

»Man kan nu være nok saa bibelfast en Protestant, saa gaar der alligevel en vedmodsfuld Følelse gennem Sindet, naar man staar paa et saadant Sted, hvorover der ligesom svæver en hjemløs Aand; thi de gamle Klostre var historiske Steder, hvorfra der i Middelalderens Mørke udstraalede Liv og Lys. De var Aandens Værksteder i større eller mindre Stil; thi hvor Munkene kom frem med »Korset og Ploven«, der blev de sande Velgørere for alle i deres Nærhed. De var Foregangsmænd saa godt som paa alle Omraader, i det aandelige som det timelige; de var Præster, Missionærer, Lærere, Sagaskrivere, Digtere, Læger, Apothekere. Urtegaardsmænd, Agerdyrkere, Haandværkere, Stenstrygere, Teglblændere, Fiskemestre, Biavlere o. s. v., o. s. v. I Klostrene plejedes de Syge og Svage, og Vandringsmanden bankede aldrig forgæves paa Klosterporten. . . .

»Alling Kloster sank i Grus som saa mange andre, men lad os ikke forsynde os ved at glemme, hvad Betydning disse stille Boliger har haft i en raa, barbarisk og tøjløs Tid. At medens Næveretten mangan Gang sad i Højsædet rundt om i Landene, saa brændte Kærlighedens og Barmhjertighedens Ild paa Arnen i Klostrene.

»Tiderne skifte, men lad os aldrig slippe den historiske Traad, der sammenbinder os med de Slægter, der sank i Mulde for Aarhundreder tilbage.«

Saaledes udtaler en Højskoleforstander sig om Middelalderens katholske Klostre, og vi er ham taknemlige for det hjertevarme Vidnesbyrd, han derved giver Sandheden; hans Udtalelse er ogsaa paa anden Vis et glædeligt Tidens

Tegn, idet den lader os se, hvordan en uhildet Opfattelse af vor Histories katholske Tidsperiode — Danmarks Guldalder — efterhaanden begynder at bane sig Vej gennem gammel nedarvet Fordom og vinde Fodfæste i stedse flere sandhedskærlige Sind.

Ved en letforstaaelig Idéforbindelse komme vi til at tænke paa det træffende Billede, som Forfatteren Johannes Jørgensen i Indledningen til sin Bog »Beuron« tegner af en Munk i dansk-luthersk Opfattelse; det første Indtryk, som man faar af denne Beskrivelse, viser sig i det Smil, der uvilkaarligt tegner sig om Læserens Mund; har man nemlig sit Kendskab til Munkene og deres Færd — ikke fra tarvelige Tendensromaner, der søge at gøre Virkning ved at karikere Klosterfolk, men har man det fra Selvsyn og personligt Samliv med dem, da maa man nødvendigvis smile ved Tanken om den gængse Opfattelse af Klostrene og Livet i dem; da virke de talløse haarrejsende Anklager, man hører udslyngede imod dem, mindst ligesaa komisk, som det vilde lyde, at høre en dansk Mand paastaa i ramme Alvor, at vor Konge, hans Ministre og alle hans Embedsmænd til Hobe gaa ene og alene ud paa at udplyndre Landet. — Sagen har alligevel sin alvorlige Side, saa sandt som disse taabelige Anklager mod Gejstligheden og Ordensstanden i de fleste Tilfælde vinde fuld Tiltro, saa der endogsaa ofte bliver set ligesaa skævt til dem, der ikke ville tage dem for gode Varer, som der i sin Tid blev skævet til Erasmus Montanus af de brave Folk paa Bjærget, fordi han ikke kunde dele deres Anskuelse om Jordens Pandekageform.

Under slige Forhold gør det godt, at se en retsindig Mand træde frem, for med manende Alvor at lægge Sandheden klart frem for Dagen, og Glæden forøges ved at se, at man maa lade et saadant Vidnesbyrd staa der uden Tilføjelse af Randgloser eller Efterskrift af nogen Slags.

Denne fordomsfri Erkendelse er nu ikke af gammel Dato, men har udviklet sig samtidig med, at de katholske Ordenssamfund fik Lov til at sende Repræsentanter herop til

Landet, for at de kunde lade de samme gamle Forkyndelser lyde som i fordums Tid og øve de samme Barmhærtighedsgerninger som i de henrundne Aarhundreder. Vil det da være et forfængeligt Haab af os, hvis vi forvente, af disse Mænd, der se fordømsfrit og uhildet paa Gejstlighedens og Munkenes Arbejde paa at kristne og civilisere Middelalderens danske Folk, heller ikke ville være med til at ønske disse Mænd og Kvinder udenfor det Land, hvor deres Forgængere have virket til saa stor Velsignelse? Det kan vi forvisse om, at de kun ville arbejde paa at genoplive de henrundne Tider, og at det ogsaa nu skal kunne siges om den katholske Kirkes Gejstlighed og Ordensstand, at hvor de have hjemme, der brænder Kærlighedens og Barmhærtighedens Ild paa Arnen, og fra de Steder udstraale Lys og Liv i Vantroens Mørke.

H. G.

Rosenkransmaaneden.

—o—

Det stiger som Suk, som svulmende Bøn,
 som Havets mægtige Aande;
 det bruser i Fællig, det hvisker i Løn,
 det bæres af Haab og af Vaande;
 det er af utallige Røster et Kor,
 det toner fra Slottet og Rønnen;
 det er Guds stridende Kirke paa Jord
 samdrægtig i Rosenkransbønnen.

Hvert Aar, naar Rosen af Glans og Glød
 har igen kun Tornene stinde,
 en Krans, en gylden, en hvid, en rød,
 af Himmelroser vi binde.
 Til Troens Mur vi knytte vor Snor,

som er livsaligen tvunden
af Herrens Bøn og de hulde Ord,
Gud lagde Englen i Munden.

Saa tage vi Minderoser frem
og binde med Tanketraade:
de hvide Roser fra Bethlehem
med yndelig Duft af Naade
og røde som Luer og Hjærteblod
Kalvariaroser ramme
og Paaskeroser som Gyldenflod
og Diamanter i Flamme.

Saa skønt de staa i Løvets Lød,
og Løvet er Enketaarer,
er Sjælesorg og Syndenød,
er Suk fra Vise og Dærer,
er vor Udlændigheds Pilgrimssang,
er Kirkens Traa og Trængsel,
er Tanken om vor Hedengang,
er al vor Sjæls Forlængsel.

Hvert Aar, naar Rosen af Glød og Glans
har igen kun Tornene stinde,
vor Fader griber sin Rosenkrans
og byder os op til at binde.
Da bruser der Kor, da hviskes i Løn,
det bæres af Haab og af Vaande,
det stiger som Suk, svulmende Bøn,
som Havets mægtige Aande.

J. F.

Af et socialt Program.

— 0 —

Den 47. Generalforsamling af Tysklands Katholiker, som for nylig afholdtes i Bonn, har bl. a. vedtaget følgende Resolutioner:

1. Generalforsamlingen træder med Bestemthed i Skranken for, at den katholske Kirkes *Ordener og Ordenssamfund* kunne opnaa en fri og uhindret Bevægelse og Virksomhed. I Overensstemmelse med alle Tysklands Katholiker udtaler Generalforsamlingen sin Anerkendelse af og Taknemlighed for deres velsignelsesrige, uegennyttige og offervillige Virksomhed, — og opstiller som sin mest indtrængende Fordring, at disse Ordener i fuldt Omfang frigøres for de Lænker, som ved forskellige bestaaende Love hindre dem i deres fri Virksomhed, og at der indrømmes alle katholske Ordensfolk alle de samme Rettigheder og Friheder, som de øvrige Statsborgere nyde.

2. Generalforsamlingen tilbageviser med den mest levende Energi de Angreb, som i den senere Tid ere blevne rettede med særegen Heftighed imod *den kristelige Morals Grundsætninger*, og erklærer, at vi, Tysklands Katholiker, ubrødeligt ville holde fast ved *den kristelige Verdensanskuelses* ethiske Grundsætninger, da de alene ere Grundlaget for en sand Kultur og Dannelse, hvorimod en fra de kristelige Sædelighedslove løsreven Moralanskuelse maa føre til vort Folks sædelige Fordærvelse.

3. En unægtelig Kendsgerning er det, at der i *Havnestæderne* hersker Forhold, som i høj Grad saare et kristeligt Øje. Moralsk Undergang truer Sømanden baade i Indlandet og Udlandet. Derfor hilser Generalforsamlingen med Glæde Bestræbelserne for at værne om de katholske Søfolks Tro og Sæder og beskytte ham mod Udplyndring og Forførelse, til Gavn for hans Person, hans Familie, Staten og Kirken, og anbefaler derfor det nye Foretagende, Grundlæggelsen af tyske katholske eller internationale ka-

tholske Værnehjem til alle Trosfællers vældædige Sindelag.

4. Generalforsamlingen ser i den i alle Stænder tiltagende *Misbrug af spirituøse Drikke* en svær Skade for Folkets Velfærd og Sundhed. For at hæve de derved fremkaldte økonomiske, aandelige, moralske og sociale Misforhold og for at løfte og forædle Folkets Livsvandel, anbefaler den, at fremme og understøtte paa enhver Maade de forhaandenværende Maadeholdsbestræbelser:

- a. Ved Grundlæggelsen af katholske Maadeholdsforeninger med social-charitative Formaal;
- b. ved Udbredelsen af Maadeholds-Literatur (bl. a. Maanedsheftet »Volksfreund« til Fremme af Maadehold og Sundhedspleje);
- c. ved Bekæmpelsen af den umaadelige Nydelse af Alkohol i alle Stænder og navnlig ogsaa blandt Ungdommen;
- d. ved at understøtte Helbredelsesanstalterne for mandlige Alkoholister og ved at grundlægge lignende Anstalter for kvindelige.

Generalforsamlingen henleder fremdeles Katholikernes Opmærksomhed paa den ottende Verdenskongres imod Alkoholismen, som finder Sted næste Aar i Wien, og anbefaler talrig Deltagelse, navnlig ved at sende Repræsentanter for de katholske Maadeholdsforeninger.

5. I Betragtning af de store Farer, som enligtstillede og pladssøgende Piger i Udlandet i mange Henseender ere udsatte for, gør Generalforsamlingen de katholske Forældre, saavel som de katholske Pige-hjem, Tjenestetyende og Jomfruforeninger, og alle Katholiker, som nære Interesse for de unge Pigers Værn, opmærksomme paa den *internationale katholske Pigeværns-Forening* og anbefaler, at man indtræder som Medlem i den og ivrigt understøtter dens Bestræbelser. Foreningen blev stiftet den 19. August 1897 paa den internationale Pigeværns-Kongres i Freiburg i Schweits og har der sit internationale Bureau. Aarsbidraget for Foreninger og Anstalter er 3 Francs (for enkelte

Personer 1 Franc); Indmeldelser modtager Præsidentinden Mme. Reynold i Freiburg (Schweits).

For dernæst at yde de mange enligstillede Piger i Tyskland, som f. Ex. Guvernanter, Butiksjomfruer, Tjenestetyende, Fabriksarbejdersker o. s. v., navnlig i de store Stæder et virksomt Værn, og for at forene de enkelte Anstalter og Foreninger, som have til Formaal at yde de unge Piger Værn, og alle andre Bestræbelser, som gøre sig gældende paa dette Omraade, til ensartet, planmæssig Virksomhed, anbefaler Generalforsamlingen Grundlæggelsen af Marianske Pigeværns-Foreninger efter deres Mønster, som ere oprettede i München og Köln. For dernæst at gøre de vedkommende Personer mere bekendte med de bestaaende katholske Asyl og Pige-hjem, anbefaler Generalforsamlingen Anbringelsen af Skilte og Plakater med Anstalernes Navne paa Banegaardene i de større Byer, saavel som den hyppige Offentliggørelse af en Fortegnelse over dem i de katholske Søndagsblade og Kalendere. For endelig at beskytte *de unge Piger, som rejse alene*, navnlig de kvindelige Tyender, som fra Landet komme ind til de store Byer, ved deres Ankomst paa Banegaarden mod at føres vild af samvittighedsløse Agenter, anbefaler Generalforsamlingen Oprettelsen af den katholske Banegaardsmission, som allerede er indført paa Banegaardene i München, Köln. Breslau og Berlin.

7. Generalforsamlingen anbefaler til alle Katholiker den størst mulige Understøttelse af *Bonifatiusforeningen*, idet den særlig henviser til den h. Faders og Biskoppernes Skrivelser i denne Henseende.

9. Generalforsamlingen henleder de tyske Katholikers Opmærksomhed paa den Virksomhed, som »Foreningen til *Bekæmpelse af den offentlige Usædelighed*« har udfoldet i Løbet af de sidste to Aar i Köln, og anbefaler den indtrængende til Efterlignelse,

Kölner-Foreningen har gjort sig det til Opgave, navnlig til Værn for den opvoxende Ungdom, efter Evne og Kræfter at bekæmpe den forargelige og stedse dristigere Op-

træden af Umoraliteten, overalt hvor den viser sig, navnlig i de offentlige Udstillinger og i den skandaløse Fremstilling af usædelige Billeder, Kort og Bøger i Butiksvinduerne. Den søger at virke:

- a. ved Pressen.
- b. ved at hidføre Øvrighedens Indskriden i de dertil egnede Tilfælde,
- c. ved at alle Foreningens Medlemmer og alle Venner af dens Bestræbelser enes om, at undgaa Indkøb i de Forretninger, i hvis Vinduer saadanne Udstillinger finder Sted.

10. Generalforsamlingen udtaler Tysklands Katholikers Tak til *Centrumsfraktionen* i den tyske Rigsdag for dens ubrødelige Fastholden ved den kristelige Verdensanskuelses sædelige Grundsætninger og for den Energi og Bestemthed, hvormed Centrum forsvarede disse Grundsætninger under Forhandlingerne angaaende den saakaldte »lex Heinze«.

11. Generalforsamlingen beklager dybt den svære Skade, som det i Kina udbrudte Virvar har tilføjet vore Missioner dersteds. Den beklager navnlig den grusomme og blodige Død, ved hvilken saamange Missionærer og indfødte Kristne have beseglet deres Tro. Den lovpriser imidlertid ogsaa det Heltemod, som disse vor h. Kirkes nyeste Martyrer have vist, og haaber, at ogsaa i Kina vil Martyrernes Blod blive Kristendommens Sæd. Den anbefaler disse Missioner til Katholikernes særegne Omsorg, for at muliggøre Genoprettelsen af deres ødelagte Institutioner.

13. Generalforsamlingen erklærer sig med Bestemthed imod alle Bestræbelser, som gaa ud paa eller føre til, at berøve *Skolen* dens konfessionelle Karakter. Den fordrer, at hele Undervisningen skal være gennemsyret af den kristelige Aand og at man navnlig tilkender og yder alene Kirken, som den af Gud indsatte Forkynder og Vogter af Religionen, Ret til at meddele og vaage over Religionsundervisningen.

14. Generalforsamlingen anser det for de tyske Katho-

likers Opgave, at de ogsaa fremdeles i Overensstemmelse med Biskop von Kettelers Anvisninger og Pave Leo XIII.s Rundskrivelser virke for *Arbejderlovgivningen*. Ydermere anser den det for de katholske Arbejders Pligt, at de af al Kraft medvirke til den alsidige Gennemførelse af de opnaaede Love, ved at benytte de dem tilstaaede Rettigheder og ved at tage Del i Forvaltningen af de lovlige sociale Indretninger. I dette Øjemed maa de endnu mere end hidtil lægge Vægt paa deres aandelige Dannelse og sociale Udvikling, som de navnlig ville finde i de katholske Arbejderforeninger og kristelige Kaldsorganisationer.

15. Generalforsamlingen anbefaler indtrængende den i Trier grundlagte Forening til *Understøttelse af studerende tyske Katholiker*.

16. Generalforsamlingen opstiller følgende Grundsætninger i Henseende til *den kristelige Kunst*.

- a. Som den mest ophøjede Virksomhed for den kristelige Kunst anses Frembringelsen af Værker indenfor den *kirkelige Kunst*, som stedse har taget de største Talenter og betydeligste Mestre i sin Tjeneste, ikke blot i Middelalderen, men ogsaa i de følgende Aarhundreder. Meget maa man beklage, at de mest begavede Kunstnere i vore Dage for en stor Del have trukket sig tilbage fra denne Virksomhed, og man maa derfor inderligt ønske, at gunstigere Forhold ogsaa maa føre dem igen tilbage til kirkelige Opgaver.
- c. Som alt Liv i Kirken, saaledes skal ogsaa dens Virksomhed paa Kunstens Omraade hvile paa Traditionens Grundlag, og derfor kan den heller ikke følge alle omskiftende Smags-Luner. Men ligesom Kirken i alle sine Foranstaltninger læmper sig efter Tidens berettigede Fordringer, saaledes lægges der heller ikke indenfor dens Kunstromraade Hindringer i Vejen hverken for Teknikens Fremskridt eller for Tilslutningen til nye Ideer og Former, naar der kun tages tilbørligt Hensyn til de glimrende Forbilleder, som navnlig Middel-

alderen har efterladt os, idet Kunstnerne bestræbe sig for, ved omhyggeligt at studere dem, at trænge ind i deres Aand. Hvad der endnu er ufuldkomment hos dem, skal stedse forbedres ved fri Tilslutning til Naturen og ved Sammenarbejde mellem ophøjet Kunst og Kunsthaandværk, mellem Akademi og Værksted. Men alt det, som bærer Fabriksvirksomhedens Stempel, og Størstedelen af alt det, som fremgaar fra Anstalter, der ikke ledes af kunstneriske og kunstforstandige Kræfter, bør ikke overtræde Helligdommens Dørtærskel.

- d.* *Den kristelige Kunsts' Opgave* er det, at forskønne og forædle ikke blot det umiddelbart kirkelige Liv, men hele det kristelige Liv. Den tør derfor aldrig fornægte Kristendommens Lærdomme, Moralløve og Historie. Alle dens Frembringelser maa være gennemtrængte af Kristendommens Aand, saa at i intet Værk hverken miskendes det overnaturlige Element eller fornædres og profaneres nogensomhelst overnaturlig Kendsgerning.
- e.* I største Modstrid med den kristelige Kunst ere navnlig alle Forsøg paa at lade Kunstens Frembringelser tjene Materialismen og Sandseligheden. Derved stemples en saadan Kunst, ogsaa *den rent verdslige*, sig som en Forførerske, og Ophavsmændene til saadanne Fremstillinger som de værste Fjender af Samvittigheden og Samfundsordene.

Generalforsamlingen anser det for saare nødvendigt, at den kristne Tros Sandheder, den kristne Histories Kendsgerninger og det kristne Livs Grundsætninger fremstilles langt mere end hidtil med en selvstændig kunstnerisk og religiøs Følelse, ikke blot i kirkelige Øjemed, men ogsaa med huslige og offentlige Formaal for Øje. Forsamlingen anbefaler paa det varmeste direkte Bestillinger hos dygtige og troende Kunstnere.

17. Generalforsamlingen anmoder den højærv. Gejstlighed og de ærede Kirkeforstanderskaber om, at de iagt-

tage den største Forsigtighed i Henseende til Restaureringen af alle Stilperioders samtlige Kunstmindesmærker, ved navnlig:

- a. at bevare Bygningerne i de historisk overleverede Former, saafremt kunstneriske Krav eller praktiske Hensyn ikke ubetinget kræve Forandringer;
- b. at beskytte de forskellige kirkelige Brugsgenstande, hvilken Tids- eller Kunstretning de end maatte tilhøre, imod nye Beskadigelser, navnlig ogsaa mod uforsigtig Renselse, og at restaurere dem kun i meget paatrængende Tilfælde og med den størst mulige Hensyntagen;
- c. at opbevare i Kirkens Skatkammer eller overlade til kirkelige eller verdslige Musæer alle Genstande, som slet ikke mere kunne anvendes i Kirken, og aldrig at sælge dem til Handlende eller til Lysthavere.

18. Generalforsamlingen anbefaler Katholikerne i Henseende til den højere Dannelse at skænke ved Siden af *det gymnasiale Studium* ogsaa *det reale Studium* større Opmærksomhed og at grundlægge katholske Real- og Fagskoler, for at Ungdommen i saadanne Skoler, som ved Siden af den højere Dannelse ogsaa lægge mere Vægt paa det praktiske Liv, desto hurtigere og lettere maa opnaa den nødvendige Fordannelse for dygtige Købmænd, Ingeniører, Teknikere o. s. v.

19. Generalforsamlingen erklærer, at en alsidig, gennemgribende *Organisation af Haandværkerne* i Lav, Haandværkskamre og Forbund kræver de katholske Svendeforeningers kraftige Medvirkning og Udbredelse, navnlig fordi en stor Del af Haandværksmestrene endnu ikke komme disse Midler til Selvhjælp indenfor de forskellige Kald eller Fag imøde med Forstaaelse og Interesse. De katholske Svendeforeninger have derfor følgende sociale Opgaver:

Da Svendene ere de vordende Mestre, i hvis Hænder det vil komme til at hvile, om og hvad Lavene og Haandværkerforeningerne skulle yde, saa maa Svendeforeningernes Medlemmer ved Foredrag og, saafremt det er muligt, i sær-

egne sociale Undervisnings-Kursus belæres om Lavenes, Haandværkskamrenes og Haandværkerforeningernes Opgaver.

Men da en dygtig, teknisk og merkantil saavel som almindelig aandelig Uddannelse hos den unge Haandværker er Forudsætningen for, at Lav og Foreninger kunne yde Hjælp med gunstige Resultater, saa maa de katholske Svendeforeninger ogsaa rette deres særegne Opmærksomhed paa Grundlæggelsen af Fagafdelinger og Fortsættelses-Kursus.

Ikke mindre maa Svendeforeningerne uddanne deres Medlemmer til, i Svendeudvalgene, en integrerende Del af Lavene og Haandværkskamrene. nu allerede at kunne medvirke i alle Opgaver paa Haandværkerorganisationens Omraade. Ved Valgene til Svendeudvalgene maa Svendeforeningerne drage Omsorg for, at hjælpe dygtige kristelige Kandidater til Sejr.

20. Generalforsamlingen træder gentagende i Skranken for en *kaldsmæssig Organisation af Landmændene* og opfordrer Alle, som tilhøre denne Stand, saavel som de lovgivende Autoriteter til med Eftertryk at virke herfor.

I Betragtning af, at en leveringsdygtig og kraftig Landbostand er en af de vigtigste Støtter for hele vor statslige og sociale Ordning, anser Generalforsamlingen det som en vigtig Opgave for Lovgivningen og Forvaltningen, at der ydes Landbovæsenet en vidtgaaende Beskyttelse, navnlig ogsaa derved, at der under den forestaaende Revision af Toldtariffen tages Hensyn til Landmændenes berettigede Fordringer i Henseende til en nødvendig Forhøjelse af den bestaaende Told paa Landbrugsprodukter.

21. Generalforsamlingen advarer paany mod den saak. *farveløse Presse*. Ingen overbevisningstro Katholik burde — naar det ikke lige er nødvendigt — abonnere paa et saadant Blad eller understøtte det ved Inserater eller paa anden Maade.

22. Generalforsamlingen anerkender *de katholske Købmænds-Foreningers* Værd og Virksomhed paa det ideale saavel som materiale Omraade og anbefaler Tysklands Katho-

liker, navnlig de selvstændige Købmænd, at de virksomt understøtte disse Foreninger og medvirke til at nye kunne grundlægges paa passende Steder.

23. Generalforsamlingen anbefaler i alle Byer, navnlig i de katholske, *Udbredelsen af katholsk Literatur* ved *Kolportage*.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Maribo. Paa Rosenkransfesten, *Søndag d. 7. Oktober*, agter den højærværdigste Biskop at meddele *Konfirmationens hellige Sakramente* i Maribo, i hvilken Anledning Hs. biskoppelige Højærværdighed tillige afholder apostolisk Visitats.

Østerrig. Pave Leo XIII. har i Anledning af Tohundredaarsfesten for de unerede Rumæniere Genforening med den katholske Kirke sendt deres Ærkebiskop en Skrivelse, i hvilken han udtaler sin Glæde over den skønne og aldrig forstyrrede Samdrægtighed, som i Løbet af de henrundne 200 Aar har knyttet Rumænierne til den katholske Moderkirke, og han haaber, at med Guds Hjælp vil denne ædle Nation ogsaa vedblive som hidtil at være forenet med den katholske Kirke. Siden Unionen under Pave Innocens XIII. have de romerske Paver stedse bestræbt sig for, at hæve den rumænske unerede Kirkes Glands og Hæder og det ville de ogsaa gøre for Fremtiden. Sin Skrivelse slutter den h. Fader med at meddele den apostoliske Velsignelse til de paa et Provinsialkoncil forsamlede Biskopper og til alle deres Troende.

Rom. I denne Uge ankom til Rom 500 katholske Mænd af alle Stænder og fra forskellige Egne af Tyskland til Rom, for at aflægge Besøg i de fire Jubilæumskirker og hos den h. Fader. Fra Rom gaar Pilgrimsturen til Jerusalem, hvor de paa Rosenkransfesten overvære Grundstenslæggelsen til den nye Mariakirke paa Sion.

England. Den katolske Kirke i England fejrer den 29. September et betydningsfuldt Jubilæum. Den Dag ere 50 Aar henrundne, siden Pave Pius IX. genoprettede Bispesæderne for England og Wales, som vare blevne ophævede siden den store kirkelige Skilsmisse i det 16. Aarhundrede. Hvilke mægtige Fremskridt har den katolske Kirke ikke gjort i Løbet af disse 50 Aar i det britiske Rige! Men en lang Vej er der dog endnu til, at det forhen katolske England! atter er helt genforenet med Kristenhedens Midtpunkt, med Rom.

Kina. Et Telegram fra Taku meddeleer, at *alle Missionærerne* i de vest for Peking liggende Distrikter Tatingfu og Sopingfu ere blevne myrdede tillige med en Mængde indfødte Kristne.

S.J.G. Førstk. **Mandag** den 1. Oktober afholder **St. Josefs Gilde** I. Grads Møde Kl. 8. Bestyrelsesmøde Kl. 9. Det alm. Møde for alle Br. er udsat.

Unio. Den ordentlige halvaarlige **Generalforsamling** afholdes Tirsdagen d. 2. Oktober Kl. 9 i Café du parc, Gyldenløvesgade, Hj. af Farimagsgade (lige for Klampenborgstationen). Forslag til Generalforsamlingen maa sendes til Formanden (Herluf Trollesgade 24) inden Søndag d. 30. Septbr. De ugentlige Møder i Vintersæsonen afholdes nævnte Sted om Tirsdagen Kl. 8—12.

Wm. Baltzersen, 116 Borbergade. Telefon Nr. 23162. Alt **Smede- og Maskinarbejde** udføres; Reparationer hurtigt og solidt.

Elegante solide Klædninger

efter Maal

leveres for 50, 55, 60 og indtil 85 Kr.,

Paletots fra 60 til 85 Kr.,

Benklæder fra 14 til 30 Kr.

i **Niels Hemmingsensgade 4, 1. Sal**

Alt 1. Kl. Snit og Arbejde.

Obs. 5% af Beløb, som indkomme efter denne Annonce for kontante Bestillinger, skænkes til Vinceus- og Elisabeth-Foreningen.

En fast Plads som Bud, Nattevagt eller lignende søges af en paalidelig Mand med gode Anbefalinger. Buchholzer, 21 Lampevej, 5. Sal.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 30. September. 17. Søndag e. Pintse. — 1. Oktober, M.)* Remigius, Biskop og Bekender. — **2. Ti.** Hieronymus, Bekender og Kirkelærer. — **3. O.** Ferialdag (Kl. 8^{1/2}, hl. Messe for Ansgariusforeningen). — **4. To.** Franciskus af Assisi, Bekender. — **5. F.** Placidus og Lidelsesfæller, Martyrer (Kl. 8^{1/2}, højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Aften Kl. 8 Rosenkransandagt). — **6. L.** Bruno, Bekender.

Søndag den 7. Oktober. 18. Søndag e. Pintse. Rosenkransfest. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet).

*) Paa Hverdagene i Oktobermaaned bedes under Skolemessen Rosenkransen, det Lauretanske Litani og Bønnen til den h. Josef; paa Søndagene holdes om Aftenen Rosenkransandagt.

Rosenkransbroderskabet. Paa Rosenkransfesten (Søndag d. 7. Oktober) holde Medlemmerne som i de foregaaende Aar Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke, under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for alle levende og afdøde Medlemmer af Broderskabet. — Om Aftenen Kl. 6 genoptages den sædvanlige, maanedlige Rosenkransandagt med Prædiken og Procession, i hvilken Jømfruernes Forening deltager med Fane.

Mødreforeningen. Tirsdag den 2. Oktober Kl. 8^{1/2}, læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen et kort Foredrag for Medlemmerne.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde Fredag den 5. Oktober i St. Ansgars Kirke til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Paramentforeningen genoptager sine ugentlige Møder Fredagen d. 5. Oktober (Kl. 1—4) i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, 1. Sal.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn kgl. Hofboghandel (Bredgade 35) faas:

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livsbillede I, II., III. à 25 Øre.

Aug. Brinkmann: **Den h. Birgitta.** Et kulturhistorisk Billede 1 Kr. 50 Øre heftet.

Hr. Portner **Amann** lykønskes i Anledning af hans **25 Aars Jubilæum** den 1. Oktobers om Kirkebetjent ved St. Ansgars Kirke.
Redaktionen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 40.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 40.

Søndagen den 7. Oktober.

1900.

Indhold: Fra Evighedens Dybder. Ved Paradisets Port. Til Rosenkransfesten. Et interessant Billede. Børneballet og Julie. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frankrig. Rom. Holland. Kina. — Bekendtgørelser.

Fra Evighedens Dybder.

— 0 —

De profundis! Med disse Ord begynder den hellige Bodssalme, der saa gribende opfatter og udtaler Menneskets Intethed overfor den evige Guds Uendelighed og Umaadelighed. »Fra Dybet raaber jeg til Dig, o Herre: Herre, hør paa min Røst. Lad dit Øre agte paa mit bedende Raab! Dersom Du vilde ihukomme vore Misgerninger, Herre: hvo kunde da, o Herre, bestaa for Dig? Men hos Dig er der Forsoning, og formedelst din Lov sætter jeg min Lid til Dig, Herre! Min Sjæl sætter sin Lid til hans Ord; paa Herren haaber min Sjæl. Fra Morgengry indtil Natten haaber Israel paa Herren; thi hos Herren er Barmhjærtighed og hos ham er der rigelig Forløsning.« Denne Kirkens gribende Sang lyder i Særdeleshed ogsaa ved Dødslejet og ved

Ligbaaren under Gudstjenester for de arme Sjæle; og, hvo der hører dens Klang i Kirkens Aand, mener at høre en Røst fra det Hinsides, fra Evighedens endeløse Dyb til Jordens Verdslighed og overfladiske Forfængelighed.

De profundis, fra Evighedens Dybder, fremtrylle ogsaa hemmelighedsfulde Lyde, der ligesom den i Havet nedsænkede Klokke, hvorom Sagnet fortæller, klinge op fra Havets Dyb til Guds Trone, syngende til hans Ære og formanende Menneskene til Tro og Dyd, til Bøn og Fromhed. Det er Hjærtets Anelser, som komme i Bevægelse og vaagne op til Lys, og som blive sig den Sandhed bevidst: »Vort Hjærte er skabt for Gud, og det har ingen Ro, førend det hviler i ham.«

Og det, som foranlediger denne Klang, det som ansaar disse hemmelighedsfulde Klokker i vore Sjæles Dyb og faar dem til at klinge, er *hin Kraft*, som kommer fra Evighedens Dybder, fra Guds Kærligheds og Barmhjærtigheds Afgrunde, *det er Naaden*, højlovet og velsignet i al Evighed; det er Guds Stemme, hvormed den Uendelige taler til Mennesket og til hans arme Sjæl, som han en Gang i Paradiset har talt til de første Mennesker.

Fra Evighedens Dybder klinger stedse ind i Natten og Dæmringen og ind i Verdens Taage, uafbrudt og bestandig Naadeklangen, og dens Kalden lyder Dag og Nat ens: »Hos Herren er Forsoning; hos ham er rigelig Forløsning!« Give Gud, at vi alle — ikke mindst Skriveren af dette — maatte høre Naadens Kalden, forstaa den og lade os drage og lede af den til Frelsen, for at vi kunne blive værdigede til hans Herlighed.

*   *   *

De følgende smaa Billeder skulle ikke have noget andet Formaal end det, i den hellige Kirkes og dens Sjælesorgs Tjeneste at tilraabe os Alle et manende »Hør, Naadens Kald klinger!« Og hvis det ved Guds Velsignelse maatte blive givet dem hist og her i et Hjærte at fremkalde mere Stil-

hed, for at Naadens hellige Klang bedre kan fornemmes og villigt blive fulgt: da vilde Hensigten med disse Fortællinger være opnaaet. Gud hjælpe os alle dertil!«

Ved Paradisets Port.

— 0 —

Den største Mand i Hedenskabet før Kristus vor Herre var *Alexander* den Store.

Den hellige Skrift fortæller selv om ham: »Alexander, Philips Søn, leverede mange Slag, indtog alle faste Pladser, dræbte Konger, drog ud indtil Jordkredsens Grænser, tog Bytte fra alle Folkeslag, underkastede sig Folkenes Lande samt deres Herskere, saa at de bleve ham skatskyldige; og *Jorden tav for hans Aasyn.*« Det er et vældigt Vidnesbyrd om denne Mands Kæmpemagt; det staar at læse i Makabæernes første Bog, straks i Begyndelsen.

Hvad den største romerske Feltherre Cæsar og hvad den gamle Napoleon have ydet i Krigsførelse, er kun ren Barneleg imod Alexanders Feltherrebedrifter. Med 20 Aar bleven Konge over det lille Macedonien, erobrede han i de første Aar af sit Herredømme alle tilgrændsende Lande, Thracien, Gætien og Grækenland, og sejlede saa med 182 Skibe og 30,000 Mand ud for at forkynde den uhyre Verdensdel Asien Krig og Erobring. Perserkongen Darius kom ham imøde med en halv Million Soldater, men Alexander slog ham fuldstændigt, drog i en Sejrsrus til Palæstina og Jerusalem, hvor han ogsaa betraadte Templet, drog igennem Ægypten, hvor de hedenske Præster ærede ham som en Gud, vendte tilbage til Asien, slog Perserkongen for anden Gang, erobrede hans umaadelige Skatte, forfulgte de Flygtende i rastløse Dag og Nat fortsatte Marscher to Uger igennem, indtil han havde fanget Kongen, og var dermed Herre over Asien, ja Herre over næsten hele den gamle

Verden: En Yngling paa 25 Aar, personlig fuld af Kraft og overstrømmende Mod, med mange ædle Træk og Anlæg, et Geni i Erobring som i Regering, som der næppe har levet en anden før eller efter ham, og dertil af en vidunderlig Legemsskønhed. De gamle Historieskrivere sige om ham: »Hvidt og rosenfarvet var hans Ansigt, hvis Træk vare dristige og ædle; de i fugtig Glans lysende, vidunderligt skønne Øjne og hans Hoveds lette Hældning mod den venstre Skulder, mildnede det Udtryk af stolt Majestæt, som opfyldte hele hans Personlighed.« Det var Alexander den Støre; i Hedningeverdenen før og efter vor Frelser det største Menneske, som Jorden har baaret, den *jordisk* mest fuldkomne og lykkeligste Dødelige af »*denn* Verden«.

Det var 326 Aar før vor Frelseres Fødsel, da slog Alexander og hans kække Hær Lejer dybt ned i Asiens Hjærte. Den sagnomspundne, »hellige« Indusflod laa langt bag dem; de vare komne til Bredden af Floden Hyphasis. Saa vidt var en Fremmeds Fod endnu aldrig trængt frem.

Halv mørkt var det i Lejren; Maanen udgød sit milde Lys over Teltene, over Palmerne og det tætte Buskads, som i yppig Fylde voxede alenhøjt trindt omkring. Over Strømmen bølgede og svævede vidunderlige Taagebilleder, dens Brusens klang mægtigt, dybt og hemmelighedsfuldt hen over Siv- og Rørmarkerne, der omgave dem som en bred Sø.

Alexander vaagede; ham alene havde Marschen ikke udmattet.

Grublende skred Helten gennem Lejren, forbi Vagten, og ud i den yppige Tykning. Nu stod han ved den brede Strøm, som langsomt lod sine Bølger rulle.

Der stod Alexander og grublede.

Hvad var det dog, som i denne Nat saa sælsomt bevægede hans Bryst?

Havde han ikke nok i sine hidtidige Sejre, i sin Lykke? Verden tilhørte ham uomstridt, Verden med alle dens Skatte. Endnu aldrig, end ikke en eneste Gang havde Lykken svigtet ham; i at udkaste Planer til Felttog, i deres hurtige Gen-

nemforelse, i personlig Indgriben, i glimrende Optræden, i uimodstaaelige Sejre, var han enestaaende; den skønneste af alle Kongedøtre var for et Aar siden bleven hans Dronning, han selv var i Kraft og Skønhed, saavel som i Aand og Majestæt den Første blandt alle sine Stormænd; ja, hans Undersaatter ærede ham ikke blot som det mest ophøjede Menneske, de dyrkede ham som en Gud i Templer og paa Altre.

Alexander overvejede dette sidste, længste og dristigste Tog, som intet Menneske før ham havde anset for muligt end sige udført. Ikke blot for Berømmelsens Skyld vilde han have foretaget det: nej, han vilde ogsaa gavne Menneskeslægten, Alle skulde ved ham lykسالigøres.

»En ny Tidsalder vil jeg skabe!« sagde han, idet han med funkende Øjne skuede op til Maanen, hvis Straaler aandeagtigt sænkedes i Taagehavet, som vuggede sig i den hemmelighedsfulde Flod. »Tusende Mænd ere med mig, for at udforske de fremmede Dyr og Planter; jeg skal aabne Handelen og Forbindelsen med Indien, og dermed begynder et nyt Liv; hundrede Veje skulle forbinde Asien og Europa, paa Evfrat, i det persiske og kaspiske Hav skulle Skibene finde dens Vej og omsejle hele Jordan; alle Have og Lande maa blive tilgængelige, for at Lykke og Rigdom kan bryde sig en Bane alle Vegne. Efter at jeg har erobret Verden, vil jeg ogsaa gøre den lykkelig, rig og fredelig.«

Alexander traadte ind i det tætte Buskads; fordybet i sin Plan, talende med sig selv, vandrede han hen i Natten, ensom og kun beskæftiget med sig selv.

»Ja, saaledes er det!« vedblev han i sin Enetale. »Ere ikke alle Mennesker *en eneste Slægt*? Ere ikke *Alle* virkelige Mennesker? ere ikke Alle Brødre, enten de bo i Asien eller i Macedonien? De vare skilte under mange Konger og Tyranner; men jeg har afsat alle Konger, jeg vil ogsaa paany forene hele Menneskeslægten! Allerede har jeg formælet Asien med Europa; Alle skulle blive Et, ingen For-

skel skal mere bestaa, ingen Konge mere komme, *en næste* Fredens og Kærlighedens Lov skal raade over Jordkredsen — men jeg, *jeg* vil give den og gøre Verden lykkelig, *jeg* vil forløse den.«

»*Forløse!*« — tonede det med aandeagtigt Ekko. Alexander greb sig til Panden.

»Hvorledes var det dog?« spurgte han sig selv. »Hvad har hin Ypperstepræst i Jerusalem dog sagt til mig, da han viste mig sit Folks Profetier om mig*) — har han da ikke vidunderligt talt om Folkeslagenes længselsfulde Raab efter den Konge, der skal komme fra Himlen, forløse Verden og bringe den Fred? . . . Er det ikke mig? Have ikke Præsterne i Ægypten erklæret mig for en Guddom og tilbudet mig som Guds Søn? Tie ikke alle Jordens Riger for mig? Vil jeg ikke lyksaliggøre Alle?«

Den unge Jordens Konge knejste stolt i hele sin Skønhedsfylde.

»Ja, det er mig; jeg er Verdens Forløser!« raabte han — »jeg vil bringe Menneskeslægten den evige Fred, den evige Lykke! *Paradisct*, saaledes have Præsterne i Ægypten og i Jerusalem sagt i dunkle Sandsagn, Paradiset er det Sted, hvor Verdens Lykke og Frelse bor i det skjulte, hvor salig Fred hersker, hvor der er hellig Lyksalighed, hvorefter ethvert Hjærte anelsesfuldt higer! Paradiset — det skal have ligget ved Indusfloden, har de sagt, der ligger det endnu, siden en Gud har lukket det for Menneskene og skjult det i dyb Ensomhed; Ingen kan betræde det, intet Menneske tør skue dets usigelige Glans, nyde dets Frugter, som skænke evigt Liv. Jeg vil søge og finde det — min Anelse skuffer mig ikke; i tre Dage har jeg hverken haft Rist eller Rø mere i usigelig Længsel efter Paradisets Fred — jeg vil, jeg maa finde det, og Ingen, ingen Gud og ingen Dødelig skal spærre mig Indgangen! Jeg vil aabne det

*) I Daniels 8. Kapitel er der profeteret om Alexander den Store, og i Følge Josephus Flavius' Meddelelse viste Ypperstepræsten Jaddua denne Spaadom til Alexander.

med Sværdet, jeg vil erobre det til Menneskene, jeg vil tilbagegive til Jorden dets Fred og dets Salighed — jeg — Alexander, jeg — Folkenes Konge! — Paradis, hvor er du? Jeg, Alexander, jeg banker paa dine Porte!»

»Opløft dine Øjne!« klang det over Kongen i en liflig Tone.

Hvad var det?

»Hvor er jeg?« raabte Alexander. —

Et rosenfarvet Skær, lysende, straalende, mere glimrende end det herligste Solskin viste sig foran ham. Et Landskab af usigelig Skønhed kom til Syne, med Buske og Træer og Blomster og vidunderlige Kilder — en saadan Pragt havde hans Øjne endnu aldrig set. Og det var ham, som om en sagte, usigelig skøn Harmoni sammenfattede alt, hvad her fandtes i denne Sang:

»Hellig, hellig, uudsigelig hellig er Herren, Gud Saaboth!«

Alexanders hovmodige Tankegang blev afbrudt af denne ophøjede Gudsfred.

Med Forfærdelse saa han sig selv, som han var; og Blodet og Hovmodet, Grusomheden og Drukkenskaben, den jordiske Lyst og Gudsforglemmelsen — han saa sig besudlet med alt dette, besmittet og skændigt vanæret deraf.

Kun *en eneste* Tanke beherskede ham endnu: »O var jeg dog et Barn, et uskyldigt, rent Barn uden Synd — Alt, den hele Verden vilde jeg give derfor!«

Og klart talte hans Samvittighed: »Du er et usselt, jammerligt Menneske og kan ikke bringe Verden Paradiset tilbage; en Anden maa komme, den sande Gudssøn.«

»Hvem er han?« tænkte han med Varme.

»Opløft dine Øjne!« lød det atter oven over ham med en yndig Klang. Han saa op mod Himlen: der sad omstraalet af den klareste Glans paa en luftig Trone en skøn Jomfru, som viste ham et lille Barn, der var indsvøbt i fattige Lin. I de straalende Skyer trindt om dem svævede Tusender af Engle, som sang med Ærefrygt: »Ham være

Ære, Magt og Berømmelse, Fredsfyrsten, Opgangen fra det Høje — Emmanuel!« Og blege Skygger lig traadte Konger hen til Barnet, bøjede Knæ for det, nedlagde deres Kroner foran dets Fødder og ofrede til det og tilbade det.

Dette opflammede Alexanders, Hedningens Hovmod og Vrede, han kunde ikke udholde at se paa det.

»Jeg er Kongen!« skreg han.

»Kongen!« gentog et sørgeligt Ekko, hvorefter alt det, som han havde set, forsvandt i et Nu. — »Du, Kongen! — Ja vist! — paa Sinears berygtede Mark, hvor Menneskenes Daarskab engang begyndte at røre sig, der vil ogsaa din gaa til Grunde! Din Trone styrter sammen, og din Søn arver den ikke, og hvad der bliver tilbage for dig — det er et Rum paa syv Fod, ikke mere, end hvad ogsaa din sidste Slave behøver for at hvile i Graven.«

Alexander saa sig om. Hvem havde sagt ham det?

Han stod alene, forladt midt i Tykningen; men Maaenen var forsvundet, Taagen indhyllede alt; koldt rislede dens fugtige Dug fra Blade og Grene — og i det Fjerne suste den gamle Strøm hemmelighedsfuldt sin Sang som forhen.

»Jeg er faret vild!« sagde Alexander. Med Møje fandt han tilbage til sin Lejr. Hans Præster forklarede ham, at Guderne ikke ønskede, at han gik videre; hans Krigere nægtede for første Gang Lydighed imod ham og forlangte truende, at man skulde vende tilbage.

Dødbleg, som en brudt Mand, vendte Alexander om. Gud selv havde sagt til ham: »Hertil og ikke videre!«

Under usigelig Møje vendte han atter hjem; i Babylon opslog han sin Residens og udfoldede en uhørt Pragt. Men ikke længe varede det. En Kæmperejse vilde han gøre omkring Verden med tusinde Skibe. Skibene vare udrustede og bemandede; da berørte Guds Haand ham. En Feber kastede ham paa Sygelejet; han vidste, at han var fortabt!

Han lod sig bære ud og lod Tropperne defilere forbi, for at de endnu en Gang kunde se hans Helteskikkelse,

hans skønne Øjne — nu bristende i Døden — og han tage Afsked med dem. Men histovre ragede højt op imod Himlen, ligesom et Bjærg, det gamle Babelstaarn, øde og forladt, en Ruin i Sindbilledet paa menneskelig Storheds og Anmasselses Intethed. Mere end to Tusinde Aar i Forvejen havde Gud her for bestandig gjort Meneskeslægtens Hovmod til Skamme.

»Paa Sinears berygtede Mark ved Babylon er Alexander den Store død den 11. Juni 323 før Kristus, tre og tredive Aar gammel. Hvad der er foregaaet i hans Hjærte, hvorledes han har bestaaet Dommen, det ved alene den Evige, som ogsaa har dømt ham. Den hellige Skrift siger om ham: »Men derefter blev han kastet paa sit Leje, og han erkendte, at han skulde dø. Da kaldte han sine fornemste Feltherrer til sig og delte Riget, medens han endnu levede. Og Alexander havde regeret i tolv Aar, *saa døde han.*« (1. Makk. 1, 6—8).

Men tre hundrede og tre og tyve Aar senere blev Verdens sande Konge og Lovgiver, den eneste Fredsfyrste, Forløser og Frelser, som har gjort alle Mennesker til Brødre, født i Bethlehem.

Til Rosenkrandsfesten.

—o—

I Kirkens gamle Urtegaard
Til Herrens Moders Ære
Et prægtigt gammelt Træ der staar,
Som Roser monne bære.

Til hver en Tid Du did mon gaa,
Til Jul, til Paaske, Pintse —
Du altid ser i Flor det staa,
Naar blot Du vil det ændse.

I Julen hvid, i Fasten rød,
 I Paasketiden gylden,
 Saalunde er dets Krones Lød
 Iklædt med Blomsterfylden.

De Rosers Uskyldsfarve *hvid*
 Om hende Dig skal minde,
 Som ren og skjær ved Sønnen blid
 Os Glæden stor lod finde,

De *røde* Rosers Farveglød
 Dig minder om den Kvide,
 Som Han — mens Blod fra Korset flød —
 Paa samme maatte lide.

I himmelsk Glands, blandt Engles Hær,
 Bag Himlens fjærne Kloder
 Dig tyder *gyldne* Rosers Skær
 Vor Frelser og hans Moder.

Nu pluk: med *Tro* de hvide,
 Med *Haab* den Blomst af gylden Glands,
 Med *Kærlighed* de røde —
 Og bind deraf — en Rosenkrands.

F. R.

Et interessant Billede.

— 0 —

I Franciskaner- eller Graabrodreklosteret i Graz i Øster-
 rig er der i Gangene ophængt en Del store, gamle Bille-
 der. Et af disse Billeder maa navnlig vække Interesse hos
 danske Besøgende. Det forestiller en ærværdig Franciska-
 nermunk; hans højre Haand, som hviler paa Brystet, omfat-
 ter et Krucifix, medens den venstre Haand ringeagtende la-

der en gylden Krone falde til Jorden. Hvem forestiller vel dette gamle Billede? En stor, 10 Liniers lang Indskrift under Billedet giver os Svar paa dette Spørgsmaal. »*Broder Jakob af kongelig Slægt, født i Danmark*«, fortæller Indskriften, og derunder læses følgende korte Levnedbeskrivelse: »Da hans Fader, Kong Kristian III., Danmarks 98. Konge, kronet af Johannes Bugenhagen, var kommen overens med Kurfyrst August af Sachsen om at antage den lutherske Religion, og da han derfor havde afsat Biskopperne, tilegnet sig Kirkens Gods og bortjaget Munkene, syntes Jacob ikke om det. Og for ikke at tage Del i Faderens syndige Foretagende, indtraadte han i Graabrødrenes Orden af den strænge Observants. Han begav sig til Spanien, til Kejser Karl V., af hvem han blev modtaget med stor Glæde og Æresbevisning og særlig anbefalet til Franciskanermunkene. Af dem blev han i Løbet af kort Tid undervist i alle Kundskaber, saa at han siden blev ikke blot en berømt Theolog og Prædikant, men ogsaa en dygtig Fortolker af det græske og hebraiske Sprog. Men fordi han til hver en Stund tænkte paa det store Tab, som Religionen maatte lide i hans Fædreland, fattede han den Plan, at rejse til Indien, for ved en offervillig Forkyndelse af vor hellige Tro iblandt Hedningerne at yde Oprejsning for den Skade, som tilføjedes Kirken i Danmark. Og dette fromme Ønske fik han ogsaa opfyldt. Thi efter at have foretaget Sejlladsen til Vestindien, har han der omvendt utallige Indianere til den sande katholske Tro. Han var ogsaa den Første, som bevægede de mexikanske Indianere til at skrifte deres Synder paa katholsk Vis, hvorefter han rakte dem Altrets allerhelligste Sakramente. Han helbredede mange Syge ved blot at betegne dem med Korsets hellige Tegn, og derfor udbredte hans Helligheds Ry sig inden kort Tid over hele Vestindien. Han var ogsaa udrustet med profetisk Aand; thi da Kejser Karl V. var afgaaet ved Døden i Spanien, har den salige Pater Jakob endnu samme Dag offentlig forkyndt det i en Prædiken i Vestindien og straks ladet afholde

den sædvanlige Sørgegudstjeneste for den Afdøde. Efter at den salige Pater Jakob saaledes havde arbejdet med stor Iver og opnaaet overmaade velsignelsesrige Frugter i Herrens Vinbjerg i Vestindien, hensov han salig i Gud, fuld af Fortjenester og Hellighed, i Taraquat i Aaret 1561. — «Saavidt Indskriften under dette mærkelige gamle Billede af en dansk Kongesøn. St.

Hvorledes det gik Julie ved Børneballet. *)

—o—

Endelig slog Timen, da Julie skulde iføres sin Stads; glædestraalende kyssede hun sin Moder og løb ned ad den brede gammeldags Trappe fra tredie Sal, hvor hun boede, til første Sal, hvor Festen fandt Sted. Men hvad var det? Julie standsede pludselig midt paa Trappen; Smilet forsvandt fra det lille Ansigt, hun saa sig alvorlig om. — Hørte hun noget? — Nej — der var jo slet Ingen paa den store, oplyste Trappe. — — — Der oppe stod den omhyggelige, kærlige Moder og fulgte sin lille Datter med aarvaagent Blik, indtil Barnet var naaet ned, og dernede paa 1. Sal lød allerede Toner fra Fortepianoet og muntre glade Stemmer. Ja, og dog stod lille Julie alvorlig og lyttede; hun følte, at hendes Skytsengel stod ved hendes Side og sagde: »Jeg kan ikke gaa ind med dig; men jeg venter udenfor paa dig!« —

En dyb Smerte foer gennem Julies lille glade Barnehjærte og hun blev meget bedrøvet. Saa lød Musikens Toner atter lokkende ud til hende; hun rystede paa Hovedet og i næste Minut var hun indenfor Døren. Den lille Pige glemte under Legen og Dansen det, som Engelen havde

*) Forsættelse af »En Barndoms-Erindring«, N. U. Nr. 34.

hvisket til hende; men, da hun nogle Timer senere gik op ad Trappen, for at vende tilbage til sin Moder, huskede hun det hele. Hun saa sig om og tænkte: »Mon Engelen virkelig har ventet paa mig?« Hun bad ham komme og blive hos hende.

Dette er en virkelig Oplevelse, og aldrig er Julie senere hen i Livet gaet til Fest, uden at denne lille Oplevelse stod tydeligt for hende, og det bevirkede, at hun var yderst forsigtig med, hvor hun gik hen, for at Engelen dog ikke skulde nægte at følge hende.

Der var sikkert intet Ondt i, at Julie den Aften legede og dansede med nogle vakre, ligestillede Børn, og dog kan Julie nu se, at den Aften var det første Led i den Kæde af Begivenheder, som blev en Følge heraf. Maatte vi dog ganske anderledes lytte til vor kære Skytsengels milde Stemme, saa fik vi renere Glæder og dybere Fred.

M. F.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. Eftermiddagsunderholdningen, som fandt Sted den 23. September i Larsens Lokale til Fordel for Brændselsuddeling blandt fattige Familier i St. Ansgars Menighed, var ret godt besøgt. Baade det dygtige Sangkor under Hr. Carl Larsens Ledelse og de øvrige Assisterende glædede de Tilstedeværende ved deres smukke Præstationer. Navnlig høstede kgl. Skuespillerinde Fru Oda Nielsen velfortjent Hyldest for sin skønne Sang og for den Offervillighed, hvormed hun medvirkede udover Programmet i Aftenens Løb. Netto-Indtægten, som tilfalder Brændselsuddelingen, blev 60 Kroner.

— I Anledning af, at det den 21. Marts 1901 er 700-Aarsdagen for Biskop Absalons Død, er der blandt Hovedstadens Katholiker opstaaet den Tanke at fejre en ka-

tholsk Folkefest til Absalons Minde. Da en saadan Fest imidlertid, for at den kan faa den rette Karakter, maa blive til ved en Samvirken af alle de forskellige Kræfter indenfor Menigheden, havde Foreningen »Unio«, fra hvem Tanken er udgaaet, indbudt Repræsentanter for Gejstligheden, Forstanderskaberne og samtlige herværende katholske Foreninger til et Møde, for at komme til Klarhed over, hvorvidt der indenfor Menigheden kan siges at være Stemning derfor. Dette Møde fandt Sted i Søndags i Forsamlingsalen Bredgade 67 og var besøgt af 20 Deltagere, repræsenterende Menighedens forskellige Institutioner. Tanken modtoges med megen Sympathi, og det blev enstemmig vedtaget at virke hen til, at en saa smuk og højtidelig Fest som muligt kunde blive afholdt, nærmest i Smag med de enkelte andre store Fester, der i Aarenes Løb ere blevne fejrede indenfor Menigheden, saasom Stenosfesten og Pavefesten. Den Omstændighed, at alle Menighedens forskellige Lag saaledes kom til at arbejde sammen paa dette Formaal, kunde maa- ske ogsaa paa anden Maade virke gavnligt, idet den kunde bidrage til at fremme Sammenholdet mellem Katholikerne her i Staden.

Det er imidlertid klart, at forinden det i det Hele taget kan nytte at tage fat paa Arrangementet af Festen, maa den pekuniære Side af Sagen være i Orden, og der nedsattes derfor paa Mødet et Udvalg, der foreløbig kun skulde have til Opgave at søge en Garantifond tegnet. Vi tvivle imidlertid ikke om, at de nødvendige Pengemidler ville blive sikrede, og haabe at det maa lykkes at faa en smuk og værdig Fest i Stand; thi Absalons Skikkelse er af saa stor Betydning indenfor Danmarks katholske Historie, at der er al Anledning til at benytte Lejligheden til at fejre hans Minde, særlig for Katholikerne i København, hvilken By jo skylder den store katholske Biskop sin Tilblivelse.

Frankrig. Man erindre, at Broder *Flamidien* i Lille, i sin Tid blev anklaget for at have begaaet en frygtelig Forbrydelse, men saa senere blev frigiven som uskyldig i

Forbrydelsen. Siden den Tid er han nu bleven Genstand for en særlig Ærbødighed fra Byens Borgeres Side; gaar han hen ad Gaden, faar han bogstaveligt talt næsten ikke Lov til at beholde sin Hat paa Hovedet; selv Undersøgelsesdommeren Delalé, der viste en saa besynderlig Iver efter at faa al Mistanken væltet over paa Broder Flamidien, hilser nu paa ham med den største Forekommenhed, naar de mødes. — Men det bedste er, at man har opdaget den virkelige Forbryder, som forgreb sig paa Drengen Taveaux; det er imidlertid ingen Skolebroder, men en Præstehader af det reneste Vand. Selvfølgelig har den Del af den franske og for Resten ogsaa den danske Presse, som i sin Tid gjorde stor Allarm for at udtrykke sin Harm over den begaaede Forbrydelse, her pludselig tabt al Interesse for Sagen og tier nu bomstille.

Rom. I Fredags modtog den h. Fader i Audiens de i forrige Nummer omtalte tyske Pilgrimme, 500 Mænd, som fra Rom rejse til Jerusalem, for at overvære Nedlæggelsen af Grundstenen til den nye Mariakirke paa Sion, hvortil Grunden, som bekendt er skænket Katholikerne af den tyske Kejser. Efter Audiensen istemte Tyskerne Lovsangen »Store Gud, vi love dig«. Ogsaa 300 ungarske Pilgrimme, som vare tilstede, sang »Te Deum« i deres Modersmaal. Den h. Fader lod til at befinde sig særdeles vel og holdt en længere Tale til de forsamlede Pilgrimme.

Dagen efter begav Leo XIII. sig henimod Middag ned i St. Peterskirken, for at meddele Velsignelsen til 15000 italienske og fremmede Pilgrimme, som vare forsamlede i Kirken. Hvordan den h. Fader, der jo gaar i sit 91. Leveaar, kan taale de Anstrengelser, som ere forbundne med saadanne offentlige Audienser og Festligheder, er en Gaade.

Holland. Den 31. December 1899 fandt en Folketælling Sted i Holland. Resultatet foreligger nu offentligt og viser, at Befolkningen beløber sig til 5,103,431 Sjæle (imod 4,670,000 ved forrige Folketælling).

Kina. Lidt efter lidt indlobe frygtelige detaillerede Be-

retninger om Myrderierne i Kina. Et Telegram fra Taku til »Les Missions catholiques« meddeler følgende: Biskopperne Grassi og Fogolla, saavel som Præsterne Elie og Barat og syv Nonner bleve massakrerede i Provinsen Schansi. Pater Souvignet er myrdet. I det nordlige Manchuri bleve, alene i Distriktet Mukden, over 1000 Kristne halshuggede.

Extraord. Generalmøde i St. Josefs Gilde.

Mandag den 15. Oktober, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholdes i Forsamlingslokalet, Bredgade 67, et extraord. **Generalmøde**, hvortil samtlige Br. indvarsles. Meget vigtige Sager foreligge.

Elegante solide Klædninger

efter Maal

leveres for 50, 55, 60 og indtil 85 Kr.,

Paletots fra 60 til 85 Kr.,

Benklæder fra 14 til 30 Kr.

i **Niels Hemmingsgade 4, 1. Sal**

Alt 1. Kl. Snit og Arbejde.

Obs. 5% af Beløb, som indkomme efter denne Annonce for kontante Bestillinger, skæukes til Vincens- og Elisabeth-Foreningen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 7. Oktober. 18. Søndag e. Pintse. Rosenkransfest. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet). — **8. M.** Birgitte, Enke og Ordenstifterinde. — **9. T.** Dionysius og Lidelsesfæller, Martyrer. — **10. O.** Frants af Borgia, Bekender. — **11. To.** Votivofficium af Altrets allerh. Sakramente. — **12. F.** Ferialdag. — **13. L.** Eduard, Bekender.

Søndag den 14. Oktober. 19. Søndag e. Pintse. — Callistus, Pave og Martyr.

Rosenkransbroderskabet. Paa Rosenkransfesten (Søndag d. 7. Oktober) holde Medlemmerne som i de foregaaende Aar Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke, under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for alle levende og afdøde Medlemmer af Broderskabet. — Om Aftenen Kl. 6 genoptages den sædvanlige, maanedlige Rosenkransandagt med Prædiken og Procession, i hvilken Jomfruernes Forening deltager med Fane.

Paramentforeningen holder Møde hver Fredag (Kl. 1—4) i Forsamlingsværelset. Bredgade 64, 1. Sal.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Sønns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35) faas:

Til den religiøse Oplysnings Fremme, Nr. 11. **Den romerske Inkvisition.** Ved Fred. Esser. 40 Sider, Pris heftet 25 Ø.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 41.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kølsmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitionen. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 41.

Søndagen den 14. Oktober.

1900

Indhold: Paa mørke Stier. En Legende. St. Josefs Hospital i Aarhus. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Maribo. — Bekendtgørelser.

Paa mørke Stier.

—o—

Det var tidligt om Morgenens paa den sidste Adventsøndag. I dyb Sne laa Skov og Mark begravet; Maanen stod endnu paa Himlen og søgte at belyse den mørke Jord. I den lille Flækkes sidste Bondehus brændte allerede et Lys, og var man gaaet forbi udenfor Huset, vilde man, dersom Vindusruderne ikke havde været tilfrosne, have kunnet se en Kvinde, som vridende sine Hænder og grædende knælede i Stuen og bedende saa op til den smertefulde Gudsmoders Billede, som hang i Hjørnet under Krucifixet.

Men det var ogsaa en Elendighed! Da Bondekonen i Dag var vaagnet, opdagede hun, at hendes Mand havde forladt Huset. Hvorhen han var gaaet, var hende kun alt for vel bekendt: til Skoven, til Vildttyveri. Det havde han allerede bedrevet i to Aar, siden den lange Frits var bleven hans

særlige Ven og Værtshuset deres daglige Mødested. Allerede gentagne Gange var Bonden bleven advaret af Jægeren, men forgæves. Jørgen var saa forgabet i sit Krybskytteri, at han som besat af en hemmelighedsfuld Magt forlod Hus og Gaard og ad hemmelige Veje gennemstrefjede Skov og Mark. Hans Kone havde gjort alt, for at bringe ham bort fra den ulyksalige Lidenskab. Svaret paa hendes Bønner havde været Eder og Mishandlinger. Og da Rosa ogsaa en Gang var bleven vred og havde tilraabt ham: »Jeg vil kun ønske, at Jægeren en Gang maa faa fat paa Dig!« Da havde Jørgen sagt det skrækelige Ord: »Da er det ude med en af os!«

Siden levede den arme Rosa i usigelig Angst, naar hendes Mand var borte; snart saa hun ham i Aanden staa som Morder foran den døde Jæger, snart som skudt af Jægeren blive baaret ind i Huset.

Og nu i Dag — paa en Søndag og i Adventens helige Naadetid, strefjede Jørgen atter om derude i Skoven, for at hengive sig til sin ulyksalige Lidenskab!

»O smertefulde Moder!« raabte den bekymrede Kvinde, »hav Medynk med mig og mine stakkels Børn! Du formaar jo alt ved din Forbøn, Du har allerede hjulpet mange Tusinder, o hjælp for dine egne Smerters Skyld ogsaa mig, hjælp mig — og min Mand, at han igen maa blive brav og kristelig!«

Længe endnu bad hun og lyttede fra Tid til anden ud i den natlige Morgen. Derpaa stod hun op, aftørrede Taarerne og vækkede det ældste Barn, en Pige. Et Kvarters Tid efter gik de begge stille til Kirken, til Roratemessen.

*

*

*

Derude foran Landsbyen sænker Sletten sig ned til en Dal; en tæt Skov begynder, for milevidt at strække sig trindt om. Dybt bøjede under Sneens Vægt staa Træerne og Buskene; nu og da knager det i Skoven, en Gren brækker under Sneens Vægt og falder ned. Sagte bevæger sig en Skikkelse gennem Krattet, Skridt for Skridt vader den afsted, forsigtig

prøvende Jordbunden, der ved Dalens Skraaning er meget ujævn paa Grund af store Sten og Trærødder. Nu aabner sig en fri Plads; den er bleven udhugget, og kun et Par Træer staa endnu tilbage; de ere med deres Bark og Smaagrener blevne skaanede til det hungrende Vildt for Vinteren.

Krybskytten sniger sig langsomt nærmere — der staa i Maaneskinnet, tydeligt kendelige, i den dybe Sne et Par Raabukke og gnavne paa et Træ. En let Taage ligger over Jorden, alt er stille.

Dog nej — fra Landsbyen toner klart igennem Natten en Kirkeklokke. Det er Forvandlingen i Roratemessen, det véd Vildttyven godt. Indtil for to Aar siden er han ogsaa altid gaaet i Kirke. Men nu er alt det forbi. Med en undertrykket Ed ser han over, om Raabukkene ikke ere blevne forskrækkede eller fordrevne ved Klokkelyden; de æde fremdeles roligt videre.

Jørgen — thi ham er det — har forsigtigt rettet sin dobbeltløbede Bøsse, spændt Hanen og sigter. Nu sætter han dog atter af, en Busk staar ham i Vejen. Han træder rask til Side; men i samme Øjeblik viger Grunden under ham — han styrter — et Knald og endnu et: Raabukkene ere forsvundne som et Lyn, og Stedet, hvor Vildttyven ligger paa Jorden, er tilsløret af en langsomt bortdragende Røg. For anden Gang toner Forvandringsklokken.

»O Gud, hjælp mig, lad mig dog ikke dø saaledes!« sukker den saarede Krybskytte. »O, min Arm! Ak, jeg skal da vel ikke dø!«

Nu forsøger han at rejse sig — det gaar, men i hans venstre Arm føler han frygtelige Smerter. Blodet drypper varmt ud af Ærmet og rinder ned ad Haanden. Jørgen ser sig om, — Jægeren skulde da vel ikke være bleven opmærksom ved Skuddene? Derpaa slæber han sig jamrende videre hen imod Landsbyen. Han begynder at fryse; han føler, hvorledes Armen svulmer op, hvorledes stikkende Smerter gennembyder den. Det bliver lysere og lysere, Dagen bryder snart frem over den snebedækkede Jord. Bloddraaber betegne

hist og her Vejen, som Jørgen har taget over Markerne. For hans Øjne staa hans jamrende Hustru og Børn. — Vil han slippe fra det med Livet? Vil han miste Armen? Hvad vil Lægen koste? Hvor længe skal han være syg, bliver han igen arbejdsdygtig? Han forbander til det dybeste Helvede den Lidenskab, som saa blindt beherskede ham, og alt det, som forførte ham til hans syndige Levned.

Endelig er han hjemme; med Møje naar han ind i Huset. Han sætter sig paa Sengen; han formaar ikke at trække Frakken af.

Nu lyder Klokken atter; det er det sidste Evangelium. Allerede komme Folk ud af Kirken — ogsaa hans Hustru og Barn nærme sig; Døren gaar op — hans Rosa træder ind i Stuen; hun lægger ikke Mærke til ham, dødbleg vakler hun hen til en Stol, sætter sig ned og græder.

»O, min Mand — en Morder eller skudt — o Gud, lad mig dø!« stønner hun.

Hvad fejler hende dog?

Under den hellige Forvandlings Stilhed har man vel i Kirken hørt de to Skud, og Rosa har da følt, at det var hendes Mand det drejede sig om; hun saa ham i Aanden møde Skovbetjenten, og hun mente, at de begge, Jørgen og Jægeren, havde skudt paa hinanden.

Nu staar Jørgen op; han kan ikke længere udholde det.

»Jeg er ingen Morder, Rosa,« siger han med svag Stemme; »jeg faldt og kom til Skade — se her — tilgiv!«

Med et Skrig styrter Rosa hen til ham: »O Gud ske Lov og Tak! Smertefulde Moder, Du har bøn hørt mig! Jørgen, jeg vil jo gerne pleje Dig og sulte, for at vi kunne betale Doktoren, det skal ikke være mig for meget.« —

Mere end sex Maaneder har Jørgen ligget til Sengs; han har udstaaet frygtelige Smerter. Armen er bleven stiv, men Sjælen er bleven født paa ny. Han er gaaet i sig selv, har bedet og modtaget de hh. Sakramenter, har taalmodigt fundet sig i alt. Bøssen er ude af Huset; Venskabet med lange Frits er forbi, og Jørgen har efter sin Helbredelse

arbejdet mere med den ene Arm end forhen med begge Arme. Det var en frygtelig Lære, som Gud har givet ham paa hans Kones Bøn; men den var ham til Frelse; endnu paa sin Dødsseng — han døde højtbedaget og rolig efter et kristeligt Liv — har han i Nærværelse af sine blomstrende Sønner og Døtre takket Gud for, at han med sin stærke Haand havde frelst ham.

En Legende.*)

—o—

Aftenvinden susede i Trærnes Toppe. Dens ensformige Melodi havde som altid en fredelig Klang. Og højtidsfuldt som altid bredte Stjernehimlen sit Sø:verskær over den store Eng i Skoven.

Men det blomstrende Græs var sønderknust, og alle Foraarsblomsterne vare knækkede, nedtraadte af tunge Hestehove.

Paa denne Dag havde Romerslaget hærjet den nu saa stille Slette. Barbarernes Skare havde været stor og havde med vanvittig Tapperhed kæmpet for sin Frihed, ... det var en Selvfølge; men den havde ogsaa været uenig og udisciplineret og var derfor bleven adsplittet, ... det var ogsaa en Selvfølge.

Der var dødsstille paa Engen. Der laa Mange ved Siden af hinanden i Dødens Søvn . . . Romere og Barbarer. Og hvor to sov ved Siden af hinanden, syntes det altid, som om Manden i den laadne Pelts var Sejrherrn . . . . thi han bar ingen Lænke og den anden bar ingen Krands.

Lige ved Udkanten af Skoven laa to romerske Soldater, der endnu levede, men vare haardt saarede. Den Yngstes højre Lunge var ramt af en Pil, og den Ældste havde faaet et Landsestik i Underlivet. De vare begge Dødens sikre Bytte.

---

*) Efter »Deutscher Hausschatz« af P. Keller.

»Vand, kun en eneste Draabe Vand!« Den Gamle løfter sit Hoved og ser henover Engen. Der løber en Bæk ovre paa den anden Side, omtrent hundrede Skridt derfra. Og den Gamle synker tilbage i Græsset.

»Det er for langt!« — — —

Lidt efter spørger han sin Kammerat:

»Mon ingen af vore Venner vil komme tilbage for at hjælpe os?«

Den anden ryster paa Hovedet og siger med anstrængt, forpint Stemme:

»Ingen! De ere vel allerede for langt borte!«

Da bliver den Gamle greben af Fortvivelse.

»Gid da idetmindste en af Barbarerne vilde komme, for at se efter sine Kampfællers Lig, finde os og gøre en brat Ende paa vore lange Lidelser.«

»Ikke knurre, . . . Broder, . . . kun Taalmodighed!«

»Taalmodighed med saadanne Smerter og saadanne Udsigter, . . . au, mit Saar, mit Saar!«

Der hersker atter Stilhed; kun Vinden suser og de gyldne Stjerner straale paa Himlen, højt oppe over al Strid og alle Lidelser.

Saa spørger den Gamle paany: »Jeg hørte Dig hviske; spurgte Du om noget?«

»Jeg bad!«

»Du beder!«

Der gik en Gysen igennem den Gamle. Og han sagde med klangløs Røst:

»Jeg kunde vel ogsaa bede, thi ogsaa jeg har en Gud, ... Sions Gud.«

Den anden ser forbauset paa ham.

»Du er en Hebræer?«

»Ja! Gud har forladt vort Folk. Han har forundt Eder Romere Sejren over os, og I have brændt vort hellige Tempel og ødelagt vor Stad. Jeg har selv kæmpet paa Jerusalems Mure. Dengang blev Døden mig ikke forundt, og dengang

vilde jeg dog saa gerne være død. Ak, Jerusalem, mit hel-
lige, elskede Jerusalem!«

»Stakkels Ven!«

»Jeg blev fangen og gjort til romersk Soldat. Dengang var jeg endnu en kraftig Mand, og man havde lagt Mærke til min Tapperhed. Jeg en romersk Lejesvend, jeg i det Folks Tjeneste, der af alle Folkeslag paa Jorden er mig det mest forhadte, — hvilken Skam, hvilken Skændsel! — — — Vredes ikke paa mig, Kammerat, Du er jo ogsaa en Romer.«

»Jeg er ikke vred . . . paa Dig!«

»Seer Du, altid at være i et fremmed Land, aldrig at have noget Haab og bestandig kun at nære denne ene Tanke i sit Hjærte, at alt er tabt; Hjem og Ejendom, Fader og Moder, Huætru og Børn, — hvilken grusom Skæbne — kun Sorg og Had og tusinde Planer og en eneste stor Fortviv-
lelse! — — Og min Ungdom var saa skøn!« —

Den Yngre bliver greben af den dybeste Medlidenhed ved Synet af den Gamles rasende Smerte.

»Vilde Du . . . fortælle mig noget . . . fra din skønne . . . Ungdomstid?«

Den anden begynder bitterligt at hulke og græder længe og heftig som et Barn. Kun lidt efter lidt bliver han roligere. Saa ligger han ubevægelig, med lukkede Øjne. Og endelig begynder han at tale, ganske sagte, som om han igrun-
den kun talte for sig selv:

»Det var Aften. Solen var ved at gaa ned, og Maanen stod alt paa Himlen. — Den samme Maane som nu. — Markerne vare alle stille og ensomme. . . Jeg vandrede ved min Moders Haand; jeg var endnu et Barn. . . Min Moder var saa smuk . . . og saa venlig! . . . Jeg var tilmode, som om en stille Engel gik ved min Side . . . Saa grebes jeg af en vis ængstelig Frygt. . . Moder var saa alvorlig og højtidelig som aldrig før. . . Hendes Stemme bævede, da hun sagde til mig:

»Vi gaa til Profeten! Du skal se ham, og naar Du engang

er bleven en Mand, skal Du fortælle, at jeg har ført Dig til ham!»

Vi kom nu til en Cisterne foran en ensom Gaard. En Skare af Mænd omgav Brønden og lidt længere borte stode mange Kvinder og Børn.

»Der er Profeten!« sagde min Moder. Saa blev jeg atter bange, og holdt mig fast ved Folderne af hendes Kjole.

»Ere de Døde tilstede, som han har opvakt?« spurgte jeg med ængstelig Stemme.

»Det tror jeg ikke, mit Barn!« sagde min gode Moder.

»Men hvis han kaldte paa Stormen,« indvendte jeg atter.

»Han har endnu aldrig kaldt paa Stormen; han har kun stillet den,« trøstede Moder.

Vi naaede nu Kvinderne og Børnene. De vilde alle til Profeten. Men der kom et Par Mænd og en af dem sagde:

»Mesteren er træt! Und ham Ro og gaa hjem!«

Men Kvinderne vilde ikke lade sig afvise. Saa bleve Mændene fortrædelige og sagde strengt og skændende, at de skulde gaa bort. Et Par Kvinder vendte sig saa for at gaa, og min Moder tog mig ogsaa ved Haanden og sagde bedrøvet:

»Kom, mit Barn, lad os gaa hjem!«

Men saa lød der fra Brønden en Røst, saa klar, at alle kunde høre den og saa underfuld, at den trængte dybt ind i Hjærtet, Profetens Stemme:

»Lader de smaa Børn komme til mig og formener dem det ikke; thi Himmeriges Rige er deres!

»Et højt Glædesskrig lød fra Børnenes Læber, der blev banet en Vej igennem Mændenes Skare, og Mødrene gik med deres Børn til Profeten.

»Og jeg saa ham.

»Romer, jeg er en Jøde; men jeg siger Dig, at han saa ud som en Gud!

»Du har aldrig været i det hemmelige Tempel i Jerusalem, Du har aldrig kendt den salige Ærefrygt, som et Menneske føler i Guds Nærværelse; ellers kunde Du gøre Dig

et svagt Begreb om, hvorledes mit Hjærte brændte paa dette Sted, hvor Profeten stod.

»Og han var dog saa mild. Han talte med ethvert af Børnene og velsignede det. Jeg var det allersidste. Med frygtsomme, opspilede Øjne stod jeg foran den Hellige, og da han vinkede mig hen til sig, blev jeg greben af en saa usigelig Angst, at jeg skreg højt. Men da han blot rørte ved mig, hendøde enhver Lyd paa mine Læber. . . . Jeg følte, som om mit Hjærte stod stille . . . . som om jeg skulde dø . . . . og var salig. . . .

»Han satte sig paa Randen af Brønden, løftede mig op paa sine Knæ og trykkede mit Hoved blidt til sit Bryst. . .

»Der hørtes ingen Lyd, . . . Himlen flammede som Guld over mit Hoved, . . . og jeg hørte hans Hjærte banke. . . .

»Saa bøjede han sig over mig for at velsigne mig. Med blid og sagte Stemme sagde han:

»Mit Barn, Du vil finde mig igen!«

*

*

*

»Broder . . . . Broder . . . . tillad mig . . . . at berøre Dig . . . . at kysse Dig . . . . Du . . . . Du har . . . . set . . . . Frelseren!«

»Frelseren?«

»Ham, som Du . . . kalder for Profeten . . . og som dog . . . var Gud selv . . . Jesus . . . af Nazareth!«

»Romer, Du kender ham?«

»Jeg skælvede . . . som af Feber . . . ved dine Ord . . . . jeg er . . . . en Jesu Tjener . . . . jeg er . . . . en Christen!«

»Du er en Christen!«

De to Mænd se ind i hinandens Øjne . . . . i flere Minutter, indtil Romeren synker udmattet tilbage, lige ved Siden af den Gamle. Og han begynder dog atter i en afbrudt, besværlig Hvisken:

»Dit Folk . . . har ihjelslaet ham . . . ved Du det?«

Den Gamle bliver greben af en Kuldegysning.

»Jeg ved det!«

»Dræbt ham . . . paa Korsets Træ . . . førend Festen!«

»Jeg ved det!«

»Og . . . hans Blod . . . er kommen . . . over Eder!«

»Romer, jeg ved ogsaa dette!« — — —

En lang Pause. Saa siger den Gamle:

»Jeg har ikke set ham dø; jeg var endnu for ung til at komme med til Festen. Men min Moder har set ham paa Korset. Hun blev aldrig mere glad og døde tidlig. . . Hun elskede ham!« : . . .

Atter en lang, lang Pause. Saa siger den unge Christen med mat Stemme:

»Broder . . . jeg . . . vil . . . sige Dig . . . hvor . . . din Moder . . . er; . . . hun er . . . hos ham!«

Da udraaber den Gamle:

»Hos ham! Min Moder er hos ham! Og hvor — hvor er han?«

Den anden peger opad paa de flammende Stjerner:

»Deroppe . . . i . . . sit . . . Rige!«

Dyb, dyb Tavshed. — Efter nogen Tid spørger den Gamle:

»Min Broder, kan Du endnu tale?

:Hvad . . . vil . . . Du?«

:Jeg har ikke hørt noget om hans Lære; jeg levede altid paa min ensomme Gaard, og saa kom jeg til Romerne. — Du siger, at min Moder er hos ham, og han har lovet mig, at jeg skal finde ham igen. Vis mig Vejen, min Broder.«

Et Glimt af Lykke opklarer den unge Christens blege Aasyn. Den Gamle lægger sit Øre tæt til den andens Mund. Og nu . . . i den sidste Time . . . midt i Hedningelandet . . . i afbrudte Sætninger . . . med fremstønnede Ord holdes der en Missionsprædiken . . . en Missionsprædiken fra blødende Lunger.

»Hører du Bækken risle, Broder?«

»Bækken . . . til . . . Daaben . . . vi . . . ville derned.«

»Ak, gid vi kunde!«

Med en voldsom Anstrængelse rejse de sig op, de synke tilbage, de forsøge det atter og krybe tre Skridt fremad.

Saa ligge de stille i flere Minutter. De sukke, stønne, bede, løfte Hovedet, og famle med Hænderne i Græsset. Dernede risler Bækken.

»Op, Broder, videre!«

To Skridt naa de frem, saa falde de paa deres Ansigt.

»Gud, giv os Kraft, Kraft!«

Og atter slæbe de sig et lille Stykke frem. — —

Da der er gaaet en Time, ere de halvt nede over Engen.

»Skal jeg døbes med Vand?«

»Hvis . . . det . . . er . . . muligt,« siger den anden mat; »det . . . det . . . er . . . vist . . . muligt!«

Og den Døende kryber videre.

Atter er der gaaet en Time. Bækken er nær, kun endnu fem, sex Skridt derfra.

»Broder, vær stærk, . . . kun endnu . . . denne ene . . . Gang . . . stærk!«

»Jeg . . . jeg . . . dør!«

»Jesus, forbarm Dig!«

Da bliver den Gamle forlenet med den Kraft, som kun den dødeligste Angst kan fremkalde. Han griber sin Ven og slæber ham stønnende og gispende ned til Bækkens Bred.

Der slaar den Døende endnu engang Øjnene højt op. Med sin sidste Kraft dypper han Haanden i Vandet, lader den glide over sin Kamerats Hoved og sagte . . . rallende . . . døende . . . siger han:

»Jeg døber Dig i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn!«

*

*

*

Det er over Midnat. Igennem det grønne Løv falder Stjærneskæret over Bækkens Bred. De to Christne ligge

Haand i Haand. Selve Nattevinden er sovet ind over de Døde. Men paa Himlen straalers med lysende Stjerneskrift en opfyldt Velsignelse.

St. Josefs Hospital i Aarhus.

(Efter »Aarhus Stiftstidende« for 7. ds.)

— 0 —

Vi meddelte kortelig i Gaar, at St. Josephs Søstre her i Aarhus har lejet den Bygning med tilhørende store Have paa Frederiksgade, som tidligere har tilhørt Skiftsfysikus Bünger, men nu ejes af Bødker Balle, for der at indrette et St. Josefs Hospital.

Allerede til 1. Januar vil Hospitalet kunne aabnes, og det er Mening, at det skal indrettes dels som en almindelig Klinik for betalende Syge, og dels som en Polyklinik, hvor ubemidlede kan faa gratis Lægebehandling og Pleje.

Hospitalet skal deles i følgende fire Afdelinger: Hals-, Næse- og Øresygdomme. Denne Afdeling vil blive forestaaet af Læge Albeck. En Afdeling for Øjensygdomme under Dr. Eriksen. En for kirurgiske Sygdomme og Kvindesygdomme under Ledelse af Dr. Müller og endelig en Afdeling for Børnesygdomme under Kommunelæge, Dr. Rahlffs Ledelse.

Det er selvfølgelig højst glædeligt, at vi i Aarhus faar et nyt Hospital, om det end er temmeligt beskedent til at begynde med. At der vil blive taget fat paa Opgaven med Alvor og Kraft, har man en Borgen for i de ovennævnte Lægers Navne.

Forhaabentlig vil det ikke vare mange Aar, før St. Josephs Søstre faar bygget et virkeligt stort Hospital, og der er selvfølgelig ingen Tvivl om, at Kommunen med Glæde vil skænke dem en passende Byggegrund. den Dag de indsender Andragende til Byraadet derom, og de dokumenterer, at de har Midlerne til at opføre et tidssvarende Hospital for.

Hvor stærk Trangen til en Hospitalsudvidelse i Aarhus er, illustreres bedst ved den Kendsgerning, at vore Hospita-
ler er i den Grad overfyldte med Skarletinepatienter, at man
har maattet lægge Beslag paa en Træbarak ved Kommune-
hospitalet, som var bygget til helt andet Brug, til Skarletine-
patienter, og naar Pladserne i denne Barak ere optagne, hvil-
ket meget snart vil være Tilfældet, vil man se sig i den
meget sørgelige Nødvendighed at *maatte bortvise Skarletinepatienter af Mangel paa Plads*. Hvilke skæbne-
svangre Følger dette vil kunne faa, behøver næppe at siges.

Derfor maa man være glad og taknemlig for enhver
Haandsrækning, som gives Kommunen i denne meget van-
skelige Situation, og en saadan Haandsrækning er det, St.
Josephs Søstrene nu giver os.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. (K.) Tirsdagen d. 2. Oktober afholdt For-
eningen *Unio* sin halvårlige Generalforsamling. Foreningen
har ligesom i de nærmest foregaaende Aar ikke haft noget
fast Sommerlokale, men dog af og til samlet sine Medlemmer.
Foruden tre Aftener med Kæglespil og den sædvanlige Efter-
termiddagstur til Charlottenlund paa Grundlovsdagen har der
ogsaa været afholdt to Fodture og en større Udflugt. Denne
sidste, der var godt besøgt og til Trods for det om Formid-
dagen ret uheldige Vejr rigtig fornøjelig, gik til Roskilde,
hvor man besaa Domkirken, og derfra til Boserup Skov. Den
nu begyndte Vintersaison vil i det væsentlige forme sig lige-
som forrige Aar; da Mødeaftenen er bleven en betydelig be-
dre Ugedag end ifjor, nemlig *Tirsdag*, er der Grund til at
vente, at Besøget ogsaa vil blive større ved de almindelige
ugentlige Sammenkomster. Bestyrelsen bestaar efter Gene-
ralforsamlingen af følgende Herrer: Grosserer C. B. Lohrer

(Formand), Kontorchef Chr. Henrichsen (Næstformand), cand. mag. Halfdan Kejser (Sekretær), Korrespondent Poul Petersen (Kasserer), Forvalter Fr. Jørgensen, Bogholder A. Wulff, Assistent A. Thorkilsen og Handskemager Jos. Pfaffstetter.

Maribo. (J. F.) »Goddag, Hr. Pastor. Jeg var henne i katholsk Kirke igaar og saa Dem gaa rundt med en Lysestage.« Det var det fattige Udbytte, som i al Fald én af de ret talrige Protestanter bragte med hjem fra sit Kirkebesøg i Søndags. Saa sandt er det, at det sete afhænger af Øjnene, der se. Hvor skal en stakkels Protestant, der som min omtalte Ven mener, at »det levende Ord« er det højeste, Religionen kan byde en Sjæl, kunne faa andet ud af de kirkelige Ceremonier, end at »de kunde da lige saa godt ligge paa Knæ hjemme og selv mumle det, som Biskoppen stod oppe ved Alteret og læste.« Om det h. Offer, som den ny Pagts Børn er saa lykkelige at eje, har han jo forvrængede Begreber, hvis han har nogen. Om Konfirmationen, som usigeligt mere end en kongelig paabudt Afslutning af Skolegang og Børnelærdom, om Konfirmationen som den Helligaands Udgydelse i saa og saa mange Hjærter i en Menighed, kan det jo slet ikke hjælpe at tale med ham. Og en Biskop, der træder frem med Krav paa at være Apostlenes Arvtager i Magt og Myndighed, beklædt med det ny Testaments fulde Præstedømme, hører jo til et Rige, hvortil ene den katholske Tro udsteder Pas.

Ihændehaverne af dette Pas kunde i Søndags erfare, hvor lidet det har paa sig, naar det siges, at i vor h. Gudstjeneste er det det ydre, »den udvortes Pragt, Ceremoniernes Glans, Orgelets Brusen og Røgelsens Duft«, som det kommer an paa. Den udvortes Pragt bestaar hos os i én Ministrant og en Præst, der fungerer som assisterende Præst, Ceremonimester og Akolyter. Orgelets Brusen repræsenteres af de polske Pigers ikke altid lige melodiske Salmesang, diskret ledsaget paa et Harmonium. Og Røgelsen — jo dermed havde det sin Rigtighed. Den bosiddende Menighed er der snart holdt Mandtal over; Menigheden bestaar væsentlig, hartad udeluk-

kende, af polske Karle og Piger, Mænd og Koner, som komme til Dels langvejs fra, vandrende paa deres Fod, Mænd og Kvinder i store, svære Skafestøvler, Kvinderne i brogede Dragter, der synes at drømme om Krinolinens stolte Dage. En Del kommer med Togene, en Del agende i en af Gaardens Vogne. I Søndags Morges Kl. 7 saa jeg i al Fald en Vogn, hvis Mandskab maa være kørt hjemmefra ved tre-fire Tiden.

Af denne Pastor Orveds spredte Menighed modtog i Søndags 45 Piger og Karle Konfirmationens h. Sakramente, hvortil de vanskelige kirkelige Forhold i deres Hjemstavn kun sjældent giver dem Lejlighed. En havde endelig her fundet Lejlighed til at gøre det Skridt, hun i lange Aar havde længtes efter, idet hun i Søndags blev optagen i vor h. Kirkes Skød. Skriftemaal, første Kommunion og Konfirmation maa jo kunne give én Dag Indhold, og det var ikke sært, at hun næppe vidste, hvorledes hun skulde udtrykke sin Taknemlighed og Glæde. Ved en saadan Lejlighed slaar det En, hvor let Gud har lagt os andre det til rette; vi behøver ikke at søge Troen og Friheden i saa og saa mange Kongeriger. Mon der ikke er dem, som kunde have godt af at faa Troens Værdi ristet en Smule i Kødet?

Om Aftenen viste Pastor Ortved sin smukke, hyggelige Kirke, som den tager sig ud en Vinteraften i fuld Belysning. Den var ganske herlig i sin fordringsløse, gammel-danske Skønhed. Biskoppen bad en Bøn og meddelte den biskoppelige Velsignelse, og Harmoniets bløde Toner smeltede sammen med selve Kirkerummets Stemning til en yndefuld Afslutning paa den ligesaa travle som indholdsrige Dag. — Ude var en sludfuld Dag tonet ud i maanelys Aftenfred.

Unio. Tirsdag d. 23. ds. Kl. 9 Aften Foredrag af højærv. Hr. Pastor L. Günther om „Nationalmusæets kirkelige Minder om Middelalderen“.

Søndag d. 28. ds. Kl. 10 Form. Besøg under sagkyndig Vejledning i Nationalmusæet, Prinsens Palæ, Frederiksholms Kanal.

Extraord. Generalmøde i St. Josefs Gilde.

Mandag den 15. Oktober, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, afholdes i Forsamlingslokalet, Bredgade 67. et extraord. **Generalmøde**, hvortil samtlige Br. indvarsles. Meget vigtige Sager foreligge.

Skærdermester August Wiehe flytter til **Frederiksborggade 28, 1. Sal** og anbefaler sig med flot Arbejde til billige Priser.

Elegante solide Klædninger

efter Maal

leveres for 50, 55, 60 og indtil 85 Kr.,

Paletots fra 60 til 85 Kr.,

Benklæder fra 14 til 30 Kr.

i **Niels Hemmingsensgade 4, 1. Sal**

Alt 1. Kl. Snit og Arbejde.

Obs. 5% af Beløb, som indkomme efter denne Annonce for kontante Bestillinger, skænkes til Vincens- og Elisabeth-Foreningen.

Udkommet er:

Fred. Esser: **Den romerske Inkvisition.** 25 Øre.

Om kort Tid udkommer:

Joh. Jørgensen: **En Apostel** (Pater Damien, ogsaa kendt under sit Hædersnavn De Spedalskes Apostel paa Molokai, født 1840. død 1899). Pris 1 Kr. 75 Øre. Bestillinger modtages hos

E. Ronge,

Bog- og Papirhandel,

Falkonerallé 63. Tlf. Godthaab 269.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 14. Oktober. 19. **Søndag e. Pintse.** — Callistus, Pave og Martyr. — 15. **M. Theresia,** Jomfru. — 16. **T. Votivofficium** af St. Ausgar. — 17. **O. Hedvig,** Enke. — 18. **To.** Lukas Evangelist. — 19. **F. Petrus** af Alcantara, Bekender. — 20. **L. Johannes** af Kent, Bekender.

Søndag den 21. Oktober. 20. **Søndag e. Pintse.** Ursula og Lidelserfæller, Jomfruer og Martyrinder.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars Kirke hver **Fredag Kl. 4—5** foran det udstillede Allerhelligste.

Mariakongregationen for **Ynglinge** holder Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke **Søndag den 14. Oktober Kl. 8¹/₂.**

Mariakongregationen for **Mænd** holder Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke **Søndag den 21. Oktober Kl. 8¹/₂.**

Paramentforeningen holder Møde hver **Fredag (Kl. 1—4)** i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, 1. Sal.

Offentlig Konvertit-Undervisning hver **Tirsdag** og **Torsdag** Aften Kl. 7¹/₂—8¹/₄ i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, 1. Sal o. G.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Sønns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35) faas:

Til den religiøse Oplysnings Fremme, Nr. 11. **Den romerske Inkvisition.** Ved Fred. Esser. 40 Sider, Pris heftet 25 Ø.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 42.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitliinen. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 42.

Søndagen den 21. Oktober.

1900

Indhold: † Dr. N. Bjerring. Meddelelser fra St. Josefs Hospital. Efterretninger fra Ind- og Udland: Rom. Amerika. Kina. »Fra Vejbyrnet«. — Bekendtgørelser.

---

† Dr. Nikolaj Bjerring.*)

—o—

Den 10. September døde den danske Konvertit Dr. *Nikolaj Bjerring* i sit Hjem i New York efter længere Tids Sygdom. Han var født i Danmark den 14. Juni 1831 og modtog sin videnskabelige Uddannelse ved forskellige større Universiteter i Udlandet. For 35 Aar siden udvandrede han til Amerika, hvor han for lidt over to Aar siden fandt aandelig Fred i den katolske Kirke. Ved hans Begravelse, som fandt Sted den 13. September fra St. Vincents-Ferrers Kirke i New York, helligede Dominikaterpater *Clem. Thuente*, som var en intim Ven af Dr. Bjerring siden dennes Konversion, ham følgende smukke Eftermæle: »Dr. Bjerring døde, som vi have set ham leve siden hans Kon-

---

*) Efter »The Catholic News« i New York, som ogsaa bringer et Billede af den Afdøde.

version til den katholske Kirke, fromt, godt forberedt og gudhengiven. Ingen, som er født i den sande Religion, kan forstaa, hvilket Offer Konversionen paalægger en fremragende Mand, navnlig en Præst af et anderledestroende Kirkesamfund. At slutte sig til den sande Hjord, at følge Jesus Kristus, betyder for ham bogstavelig at give Afkald paa alt det, som Verden sætter Pris paa og skatter højt. Dr. Bjerring ofrede de inderligste Venskabsbaand og endog Kilden til det daglige Brød, for at tjene Gud efter sin Overbevisning. Og hvad lovede den katholske Kirke ham? Intet i Henseende til timelige Goder. Hans Fremtidsudsigter vare alt andet end lyse; ene og alene Guds Hjælp kunde han stole paa. Foran ham stod den korsfæstede Frelser, den torne-kronede Konge, og sagde til ham: »Vil Du følge mig, maa du daglig tage dit Kors og følge mig.« Guds Lys og Naade kan alene sætte en Sjæl i Stand til at iværksætte et saa heroisk Forsæt. Kort efter at Dr. Bjerring var vendt tilbage til den katholske Kirke, medens han stod alene, forladt af Alle, uden Stilling, begyndte hans Helbred at svækkes. I mere end et Aar var han fængslet til Sygelejet. Gennem en langvarrig og smertefuld Sygdom lutrede Gud hans Sjæl og forberedte den for Himlen. Fjærnet saaledes fra Verdens Adspredelser, tilbragte han Tiden med Bøn, med Læsning af aandelige Bøger og med Betragtning, navnlig over Frelserens Lidelse og Død. Han stolede paa Gud, og Gud svigtede ham ikke. Gud styrkede ham og opfyldte hans Hjærte med sin rigeste Naade. Han bar sit Kors med stor Taalmodighed, ja endog med Glæde. Han følte, at Lidelser bragte ham nærmere hen til Gud. Vi have ofte hørt ham gentage den h. Theresias Ord: »O Gud, lad mig lide eller dø, men lad mig ikke leve uden Lidelser.« Af Erfaring lærte han at kende Verdens Forfængelighed, Religionens Vigtighed og Værd og fremfor alt Guds Godhed og Barmhæjrtighed. De sidste forstaaelige Ord, vi hørte ham viske, vare disse: »Lader os love Herren, thi han er barmhæjrtig, hans Barmhæjrtighed er uden Grænser.« Han imø-

desaa Døden som en Kristen. Han vidste, at han skulde dø, og han frygtede ikke for Døden. Han vidste, at han havde syndet og han bekendte det og angrede det med Taarer i Øjnene, men han vidste ogsaa, at Gud er barmhjærtig, og Guds Barmhjærtighed trøstede ham og gav ham Tillid. Medens hans Læber udtalte Taknemlighed og hans Ansigt vidnede om Glæde, drog Dr. Bjerring bort til et bedre Land.«

En Artikel, som han skrev for »The catholic World Magazine« under sin Sygdom, ligesom afspejler hans Sjæls Tilstand i Løbet af de sidste to Aar. Artiklen, som havde til Overskrift »Misericordia Domini« (Guds Barmhjærtighed) lyder saaledes:

»Ved Guds Naade og den velsignede og ubesmittede Jomfrus Forbøn blev jeg i December 1898 optaget i den hellige, katholske og apostolske, romerske Kirke. Den protestantiske Læres Usikkerhed og Modsigelser forvirrede mig og vakte hos mig en brændende Attraa efter at blive et Medlem af den Kirke, som alene taler med Autoritet, fordi den alene er i Stand til at hæve en fornuftig Skabning til Forening med Gud ved Midleren Jesus Kristus. Under Bøn har jeg overvejet Sagen, og efter at have holdt aandelige Øvelser, som vare til stor Velsignelse for mig, bøjer jeg mig nu for den eneste sande Kirke, en Tilflugt for alle dem, som ere trætte af Verden og som længes efter at gaa hjem til den himmelske Faders Skød. Den kirkelige Revolution i det sekstende Aarhundrede, som i Almindelighed gaar under Navn af Protestantisme, er den første og sande, for ikke at sige eneste, Kilde til al den Elendighed, som siden har hjemsøgt os. Denne Protestantismes første Grundsætning bestaar hovedsagelig i ikke at være Katholik, og dens Praxis bestaar hovedsagelig i at modsige den romerske Kirke i alle Ting, som høre til Troen og Sædelæren. Denne Higen efter Nyt gaar stadig fremad i Henseende til at tvivle om, angribe og forkaste den ene Sandhed efter den anden. Og Resultatet kan ikke blive noget andet end en voksende For-

virring. Protestantismen med Biblen alene blev et Legeme uden Hoved. Alt hvad der i vore Dage blandt Protestanterne har beholdt en dybere religiøs Interesse, drages henimod den katholske Kirke, og derfor se vi de ædleste Karakterer, de stærkeste Aander, Mænd og Kvinder, rette deres Øjne henimod den gamle Kirke. De have begyndt at føle, at der i enhver menneskelig Sjæl er et tomt Rum, som hele Skabningen ikke er i Stand til at udfylde. Gud alene kan det. Og de have desuden begyndt at føle, at det eneste Middel til at opnaa fuldkommen Forening med Gud er den katholske Kirke -- Skibet, som er bygget af Gud selv og styret af ham gennem Tidens Omskiftelser til den sikre Havn; og jo vildere Storm og Bølger ere, desto mere stødt er Roret og desto sikrere er Skibet. Vi se fromme Sjæle vende tilbage til den katholske Kirke som den eneste historiske Kirke, den eneste sande Repræsentant for Kristendommen, skønt det saare ofte koster dem de største Ofre. Nogle komme først efter lang Overvejelse og haarde Kampe; Andre som i et Løb, som om et indre Lys pludselig oplyste deres Sjæl. Nogle føle sig tilskyndede af en uimodstaaelig Overbevisning om den absolute Nødvendighed af en kirkelig Autoritet og i Betragtning af de katholske Dogmers Sammenhæng og Harmoni; Andre føle sig drevne af den katholske Gudstjenestes Majestæt og Magt over Hjerterne.

Hovedaarsagen til alle disse Konversioner er en dyb Overbevisning om den katholske Kirkes Sandhed og om denne Kirkes Ufejlbarehed som Stifinder til Frelse. Hos Mange er denne Overbevisning Resultatet af alvorlige historiske Granskninger, hos Andre, Frugten af en sundere, rigere, finere Dyrkelse af deres Instinkter, Indtryk, Følelser og Erfaringer. Efter at have vandret omkring i Ørkenens Sand, hungrige og tørstige eller overmattede af det, som ikke er godt, opdage de i Katholicismens Grundprincip, Kirkens Autoritet, Stjærnen, som viser dem Vejen til det aandelige Jerusalem, og det synlige Tegn paa dette rige Fund er de-

res Konversion. Ogsaa jeg hørte engang til hin Del af Menneskeslægten, som slider i Støvet under Satans Jærnhæl. Saa kom en katholsk Præst og rejste mig op og rettede mit Blik imod Himlen. Derfor takker jeg Guds Naade, fordi jeg efter en stormfuld Fart gennem den vildsomme Ørken, tilsidst er bleven ført til mit sande virkelige Hjem Gud værdigede sig at frelse en stakkels Synder og at skaffe Hvile for en saaret, skibbruden Sjæl. Ved Studium, ved Betragtning og Bøn styrkedes min Tro og en dyb Længsel efter en inderlig Forening med Kristus er bleven Genstanden for mit Livs alvorligste Bestræbelser.

Pavens Ufejlbarhed, naar han taler *ex cathedra*, er bleven mig dyrebar, idet jeg føler dette Dogmes Dybde, dets store Betydning og absolute Nødvendighed. Der er Ting, som maa føles, førend de kunne forstaas; iblandt dem er ogsaa den apostoliske Stols Ufejlbarhed. Ikke at jeg har set det, som naar man ser et Menneske eller en Bygning; men jeg ved og forstaar, hvad der gaar for sig, naar Paven beslutter sig til at træffe en Afgørelse. Hverken Paven eller Biskopperne ere af Naturen ufejlbare, men bagved dem staar der noget andet, noget højere, som former deres Afgørelser paa en saadan Maade, at det maa blive øjensynligt for hele Verden; Helvede selv kan ikke faa Overhaand over den Klippe, paa hvilken Kirken er bygget. Naar Paven engang regerer over hele Verden, vil det blive til Velsignelse for hele Menneskeslægten.

Med sine Dogmer omgiver og gennemsyrrer den katholske Kirke Menneskets hele Liv fra Vuggen indtil Graven og endog hinsides Graven. Dens Sakramenter ledsage den Troende gennem hele hans Liv, de møde ham ved ethvert Vendepunkt, trøste ham under hans Trængsler og Genvordigheder og styre ham sikkert ved Skriftemaalets hellige Sakramente gennem alle hans Fristelser. Kirken standser end ikke foran Dødens Port. Dens Bønner for de Afdøde trænge frem for den evige Dommers Trone. I Sandhed, den katholske Kirke arbejder ikke blot paa Menneskeslægten

Opdragelse som en Forberedelse til den evige Frelse; den er selv den levende Strøm, ad hvilken Guds Naade flyder ind i Menneskenes Liv.

Derfor ønsker jeg at vise andre Sjæle, som er farne vild, — for at de maa vende tilbage til denne uudtømmelige Kilde til Liv og Lys — den eneste sande Vej til Frelse, nemlig den katholske Kirke. Og derfor siger jeg Eder, kære Sjæle, som endnu befinde Eder udenfor Indhegningen: Her i Guds Kirke ville I finde Frelsens Ark; her ville I finde Tegnene paa, at den Helligaand er her tilstede. Hvor den oprindelige gamle Lære forkyndes og de ægte gamle Sange lyde, hvor den jomfruelige Gudsmoder holdes i Ære, fordi man ønsker at ære hendes guddommelige Søn, der er dit Tilflugtssted, der er dit Hjem. Og bryd dig ikke om hine Udenforstaaende, hine Ligegyldige, som ene og alene kunne se skævt til og spotte over dem, som have Mod og Kraft til at gaa udenfor deres snævre Grændser.

En Protestant, som bliver Katholik, vender simpelthen tilbage til Kirkens Skød; han er et vildfarende Faar, som genfinder Hyrden, en vildfaren Søn, som genfinder Fædrenehjemmet; intet andet.

De Forenede Stater ville en Dag vende tilbage til den katholske Kirke. Vor Tid vil ikke se denne Morgenstjerne stige i Vejret, men Katholicismen ligger i Luften, og det er underfuldt at se, hvorledes den udbreder sig i alle Retninger.

Guddommelige Frelser forbarm dig over os og tilgiv os vore Synder. Udgyd den Helligaand over os, for at vi alle maa knæle ned for dig og anerkende din hellige katholske Kirke som den eneste sande Kirke!«

Beretning

om Virksomheden paa St. Josefs Hospital i København i Treaaret 1897--98--99.

Ved Dr. med. A. F. R. Halk.

—o—

I de ca. 25 Aar St. Josefs Hospital har bestaaet — fra Juni 1875 indtil 1. Januar 1900 — er der ialt paa Hospitalet blevet behandlet 13,373 Patienter.

I særlig Grad har det sidste Treaar været karakteriseret ved den stadig voksende Pladsmangel og Bestræbelserne for at raade Bod herpaa; Sengeantallet er stadig forøget, har fra 1897 været 130 — hvilket er muliggjort ved at 1ste og 2den Etage i et Hus, liggende paa Hospitalets Grund, Griffenfeldtsgade 42, er taget i Brug til Sygestuer, saaledes at der ialt har været 32 Enestuer og 12 større Fællestuer.

Pladserne have saa godt som altid været fuldt optagne, dels af Syge, der direkte søge til Hospitalet eller ere indlagte af de fungerende Læger, dels af Patienter, der ifølge Aftale med Kommunehospital og Frederiksberg Hospital ere indlagte paa de paagældende Hospitalers Regning.

Oprindelig var det Tanken, naar Hospitalet skulde udvides, at opbygge den manglende nordlige Fløj ud mod Griffenfeldtsgade, men denne Plan blev allerede for flere Aar tilbage opgivet til Fordel for en langt mere vidtgaende, hvorved Hospitalet kunde forøges med 160 Senge. Hospitalets oprindelige Grund, der i Dybden gik fra Griffenfeldtsgade til Kapelvej, naaede i Bredden kun saa vidt, at der lige blev Plads til at opføre den manglende Fløj. For at forebygge generende Nybygninger i Hospitalets umiddelbare Nærhed købtes med klog Forudseenhed for nogle Aar siden saavel Nr. 42 i Griffenfeldtsgade som den 6700 □-Alen store ubebyggede Grund ud mod Korsgade, saaledes at St. Josefs Søstre nu eje hele det Areal, der begrænses af Griffenfeldtsgade, Korsgade og Kapelvej, og paa denne Plads skal nu det nye Hospital rejses. Grundstenen blev lagt den 21. Maj 1900 med

stor Højtidelighed, og hvis alt gaar efter Bestemmelse, vil Bygningen være færdig til Brug i Maj 1901.

Foreløbig bliver der ingen direkte Forbindelse mellem det gamle og det ny Hospital, men det er Haabet engang at forene de to adskilte Bygninger ved den oprindelig paa-tænkte nordlige Sidefløj.

Det nye Hospital kommer til at ligge med Facaden ud mod Korsgade, strækkende sig med en større Fløj om langs Kapelvej og en mindre Hjørnefløj mod Griffenfeldtsgade. Der bliver tre Etager med Sygestuerne vendende mod Syd ind mod Haven, hvorved de store Ulæmper undgaaes, som det gamle Hospital saa længe har lidt under — Støjen fra Gaden — hvilket især ved den stærkt forøgede Omnibus-kørsel har været en utaalelig Plage for de Syge. Iøvrigt bliver nu Strækningen i Griffenfeldtsgade langs Hospitalet asfalteret, hvilket er muliggjort ved Magistratens Imødekommenhed og ved Gaver fra Private, særlig fra tidligere Patienter, som selv have lidt under de nævnte Ulemper.

Hele Hospitalets Indretning bliver efter de nyeste og bedste Forbilleder med moderne Operationsstuer, Baderum, Vandklosetter, elektrisk Belysning o. a. Sengene udstyres med Fjeder madrasser, hvilket — om end noget kostbarere — giver et bedre Leje end de nu saa almindelig brugte Spiralbunde.

Foruden selve Hospitalet, der saaledes kommer til at rumme 300 Senge, bliver der i Sidefløjene mod Kapelvej indrettet Boliger for Søstrene, og et stort Kapel kommer til at ligge midt i Haven, medens det tidligere benyttede Kapel i den gamle Bygning indrettes til Sygestuer.

Den 19. September 1897 havde Hospitalet den Sorg at miste sin mangeaarige Forstanderinde, *mère Placide*. Hun var en af de første 4 Søstre af St. Josefs Ordenen, der i 1856 kom til Danmark, og stort er det Arbejde, hun i de

mange Aar med usvækket Interesse og Kraft har nedlagt i det fremmede Land. I adskillige Aar bestod Søster Placide's Virksomhed udelukkende i at pleje Syge i private Hjem ude i Byen — i Krigen 1864 dog tillige paa et af Lazaretterne — men i 1873 lykkedes det hende at naa det længe attraaede Maal at faa samlet saa meget ved milde Gaver og Laan, at Grundstenen til St. Josefs Hospital kunde nedlægges, og da først Begyndelsen var gjort, tog Bevægelsen Fart, saaledes at allerede i 1881 den sydlige Fløj kunde bygges til, hvilket dog kun for en kortere Tid afhjalp Pladsmangelen, idet Befolkningen hurtigt lærte at paaskønne den Kærlighedens Aand, som hviler over Hospitalet, og som uden Personsanseelse bliver enhver til Del, der kommer indenfor dets Mure.

At Maalet saa hurtigt og sikkert er naaet, har Søster *Placide* i første Række Æren for, og som en ydre Anerkendelse for hendes høje Fortjeneste tildeltes der hende i 1895 af den franske Republiks Præsident *la medaille de bienfaisance* — en sjælden Æresbevisning, i sjælden Grad fortjent.

Efter Søster *Placide's* Død indtraadte Søster *Anna Henriette* i hendes Plads som St. Josefs Hospitalets Forstanderinde, efter at hun allerede længe og særlig i de sidste Aar under Søster Placide's Sygdom havde ledet Hospitalets Administration. Det er hende, der trods store ydre Vanskeligheder har gennemført Planen om det ny Hospital, der saaledes vil staa som et stort Minde om hendes Energi og fremragende administrative Dygtighed. Med klog Forstaaelse af den store Betydning, som et godt Samarbejde mellem Lægerne paa den ene Side, Søstrene og Administrationen paa den anden, er for et Hospitals Trivsel og Anseelse, have St. Josefs Søstrene paa alle Maader søgt at imødekomme ethvert Ønske, der overhovedet lod sig realisere, ofte sikkert med store personlige og økonomiske Ofre, og det er da ogsaa lykkedes gennem Aarene at holde knyttet til St.

Josefs Hospital en Kreds af Læger, der var i Besiddelse saavel af deres Kollegers som af Patienternes Tillid.

En Oversigt over de Læger, der har været knyttet til Hospitalet, findes i Aarsberetningen for 1893 (se Ugeskrift for Læger 1894). For Tiden er følgende Læger ansatte ved Hospitalet:

Den medicinske Afdeling ledes af Dr. med. *A. F. R. Halk*, den kirurgiske af Prof., Dr. med. *J. Schou*, som i Maj 1899 afløste Prof., Dr. med. *S. Saxtorph*, der overtog den kirurgiske Overlægestilling ved Kommunehospitalet. Prof., Dr. med. *F. Levy* indlægger og behandler Hospitalets gynækologiske Ptt. (foruden at han har Ptt. paa »røde Kors«s Klinik); Dr. med. *Schmieglow* og Dr. med. *Gronbech*, behandler Ptt. med Øre-, Hals- og Næsesygdomme, medens Korpslæge *Gordon Norrie* har Ptt. med Øjensygdomme.

Dr. *V. Saxild* har i en lang Aarrække været Hospitalets højt betroede Assistent, medens iøvrigt Overlægerne under Stuegangen og ved Operationerne har deres egne private Assisterter.

Ved Hospitalets Oprettelse var Søstrenes Antal kun 4, i 1894 30, i 1897 36 og er nu 46.

Betalingsforholdene er for Tiden saaledes: 5 Kr. paa Enestuer, 3 Kr. 50 Øre paa Tosengsstuer, 2 Kr. 50 Øre eller 1 Kr. 50 Øre paa Fællestuer, rettende sig efter Kosten.

Omtrent 4% af Patienterne ligge frit paa Hospitalet; en hel Del til nedsat Betaling.

Hospitalet har faaet et Legat --- det Hinnéske --- paa 10,000 Kr.

For de enkelte Aar stiller Patientantallet sig saaledes:

1897

Antallet af Syge ved Aarets Begyndelse	76
— - Indkomne i Aarets Løb	1038
— - alle Syge i Aaret	1114
— - Udskrevne	900
— - Døde	110

Antallet af Syge ved Aarets Slutning.....	104
Dødelighedsforholdet = 109 pr mille.....	0,109
Den daglige Middelbelægning for hele Aaret.....	112
Belægningen størst ($^{31}/_1$).....	130
Belægningen mindst ($^{12}/_8$).....	98
Antal Narkoser	460
Den daglige Udgift for hver Patient.....	1 Kr. 90 Øre.

De 1010 Udskrevne og Døde fordele sig saaledes:

	Ptt.	hvoraf udskr.	døde
Medicinsk Afdeling	522	447	75
Kirurgisk Afdeling.....	223	199	24
Prof. <i>Levy</i>	165	155	10
Dr. <i>Schmiegelow</i>	83	83	0
Dr. <i>Gronbech</i>	12	11	1
Andre Læger.....	5	5	0
	<hr/> 1010	<hr/> 900	<hr/> 110

1898.

Antallet af Syge ved Aarets Begyndelse	102
— - Indkomne i Aarets Løb	1078
— - alle Syge i Aaret.....	1180
— - Udskrevne	970
— - Døde	115
— - Syge ved Aarets Slutning.....	95
Dødelighedsforholdet = 101 pr. mille.....	0,101
Den daglige Middelbelægning for hele Aaret.....	117
Belægningen størst ($^{21}/_3$).....	130
Belægningen mindst ($^{26}/_7$).....	104
Antal Narkoser	451
Den daglige Udgift for hver Patient.....	1 Kr. 91 Øre.

De 1085 Udskrevne og Døde fordele sig saaledes:

	Ptt.	hvoraf udskr.	døde
Medicinsk Afdeling	533	457	76
Kirurgisk Afdeling.....	258	229	29

	Ptt.	hvoraf udskr.	døde
Prof. <i>Levy</i>	200	192	8
Dr. <i>Schmiegelow</i>	80	80	0
Andre Læger.....	14	12	2
	1085	970	115

1899.

Antallet af Syge ved Aarets Begyndelse.....	98
— - Indkomne i Aarets Løb.....	1062
— - alle Syge i Aaret.....	1160
— - Udskrevne.....	926
— - Døde.....	124
— - Syge ved Aarets Slutning.....	110
Dødelighedsforholdet = 118 pr. mille.....	0,118
Den daglige Middelbelægning for hele Aaret.....	112
Belægningen størst ($\frac{8}{3}$).....	130
Belægningen mindst ($\frac{1^1}{6}$).....	119
Antal Narkoser.....	472
Daglig Udgift for hver Patient.....	2 Kr.

De 1050 Udskrevne og Døde fordele sig saaledes:

	Ptt.	hvoraf udskr.	døde
Medicinsk Afdeling.....	528	442	86
Kirurgisk Afdeling.....	230	202	28
Prof. <i>Levy</i>	193	186	7
Dr. <i>Schmiegelow</i>	96	93	3
Andre Læger.....	3	3	0
	1050	926	124

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Rom. Den 7. ds. foretog Pave Leo XIII. under stor Højtidelighed *Maria Crescentia Hösz af Kaufbeurens* Saligerklæring. Henved 40,000 Mennesker vare tilstede i

Peterskirken. Ogsaa Bayerns Gesandt havde givet Møde. Ved sin Indtrædelse i Kirken blev Paven modtaget med begejstrede Leveraab Til Ære for den Salige var Peterskirken's Façade glimrende illumineret om Aftenen.

Amerika. Den 8. September blev, som bekendt, en stor Del af Byen Galveston i Nordamerika ødelagt af en Stormflod, ved hvilken Lejlighed en Mængde Menneskeliv ogsaa gik til Grunde. Biskoppen af Galveston, Msgr. *W. A. Gallagher* giver følgende Oversigt over Tab af Menneskeliv og af Gods indenfor de katholske Menigheder i ovennævnte By: Over 1000 Personer, blandt hvilke 10 barnhjertige Søstre og hened 80 Vajsenbørn have mistet Livet. En Præst blev dræbt ved at et Hus styrtede sammen. Hened 800 Familier ere blevne husvilde og have mistet alt eller næsten alt, hvad de ejede. Flere Hundreder blev saarede og gjorde til Krøblinge for Resten af deres Liv. En Mængde Kirker og Skolebygninger ere blevne fuldstændig ødelagte eller i høj Grad beskadigede. Den materielle Skade paa katholsk Kirke-Ejendom i Byen beløber sig til 326,000 Dollars, udenfor Byen i Bispedømmet til 35,000 Dollars, ialt til 361,000 Dollars. Tabet er fuldstændigt, da Bygningernes Assurance kun lød paa Skade, som kunde blive forarsaget af Ild, derimod ikke af Storm og Vand. Af de i St. Mariæ Vajsenhuset tilstedeværende 106 Personer blev kun 3 Drengene frelste.

Kina. Nedenstaaende Brev fra Biskoppen af Peking, Msgr. *Favier*, til Lazarist-Kongregationens Generalforstander i Paris, Pater *Fiat*, er bleven os tilsendt, og vi aftrykke det her i Haab om, at det kan interessere Ugebladets Læsere. Brevet er dateret Peking d. 16. August og har følgende Ordlyd: Højærværdige Pater. I Gaar ere Tropperne rykkede ind i Peking, og i Morges bleve vi undsatte af Fransk-mændene. Under de to Maaneders Belejring er Petang bleven beskydt med 2400 Granater og Kanonkugler; alle Bygningerne ere meget beskadigede; Kirken maa opføres paany; Krudtminer ere sprængte og have i Forening med Krudt og

Salt dræbt mange Mennesker. Vi havde endnu kun Levnetsmidler for to Dage — 4 Lod til Mands! Alle Dyr vare fortærede; ligeledes Rødder og Bladene fra Træerne. Mere end 120 Børn ere døde, og 51 bleve begravne under en Mineexplosion; vi have 400 Grave i vor Have!...

Lykkeligvis ere alle vore kristne Mænd og Kvinder frelste; ikke en eneste Søster i Missionen er død.

P. Chavanne døde under Belejringen som Følge af et Saar og Koppesygdom. *P. P. Carrigues* og *Doré* ere Martyrer; de bleve myrdede i deres Sogn. *P. d'Addosio* blev igaar Aftes myrdet paa Gaden, da han begav sig til Petang. Vi ere blevne underrettede om 4 eller 5 kinesiske Patres Død; sandsynligvis er der faldet endnu flere Ofre; senere skal De faa Meddelelse derom.

I Peking er alt brændt undtagen Petang, hvor 40 Sømænd ydede et heltemodigt Forsvar. Ved en anden Lejlighed skal der meddeles Dem nærmere Enkeltheder. Vi have lidt meget, men den gode Gud, den hellige Jomfru og de Hellige have hele Tiden virket Undere.

Vi bønfalde Deres Højærværdighed om Deres Velsignelse. Her er alt at paabegynde paany; velan, vi ville med Guds Naade begynde paany uden at lade Modet synke. Alene i vort Vikariat have vi idetmindste 20,000 Martyrer, som i Himmelen ville komme os til Hjælp.

Det gaar godt med Alle; Ingen er forsagt. Deres hengivne *A. Favier*, Biskop og apost. Vikar.

— Blandt 454 Millioner Hedninger findes der i Kina 762, 758 Katholiker; ikke medregnede ere Katechumenerne, af hvilke Jesuiterne have henved 49,800, Franciskanerne 13,162, Dominikanerne 30,000, o. s. v. 942 europæiske Præster, 445 indfødte Præster, 90 europæiske og 24 indfødte Læg- og Skolebrødre, 3709 Kateketer og Lærere virke i Kina; desuden 339 europæiske og 720 indfødte Søstre, 2396 indviede Jomfruer, hvis samlede Antal dog turde være langt større, da der næsten i alle Missionsdistrikter findes flere eller færre saadanne Foreninger af Jomfruer. Den

katholske Kirke har i Kina 4348 Kirker og Kapeller, 47 Præsteseminarier med 869 Elever, 47 Kollegier og Drengeseminarier, talrige Haandværker- og Agerdyrkningskoler og 4054 Elementarskoler med 65,990 Børn, 239 Vajsenhuse med 26,835 Vajsenbørn, ikke medregnede de talrige Smaa-børn, som opdrages paa Missionens Bekostning i kristne Familier, 395 Hospitaler og Fattigapotheke og 7 Trykkerier. Hertil kommer et stort Antal Hospitaler for Spedalske og lignende Anstalter. Denne Sammenstilling viser, at under det nuværende Virvar i Kina har ingen saamange og saa vigtige Interesser paa Spil som den katholske Kirke. Man forstaaer derfor den levende Deltagelse, hvormed Kirkens Overhoved følger de sørgelige Begivenheder i Kina.

❧ Fra Vejbyrnet ❧

— **Fede Munke.** I en Anmeldelse af Pastor ved Gethsemanekirken Th. J. Petersens Bog »*Følg med!*« Rejseindtryk, skriver Anmelderen *A. B.* i »Nationaltidende« for 28. Sept. bl. a. ret træffende følgende: ». . . . . Og Eet endnu: Hvorfor *kan* en protestantisk Forfatter i et katholsk Land ikke møde en Munk, uden at han *altid* skal karakteriseres som fed eller velnæret? Man har jo dog ogsaa fede protestantiske Gejstlige, og Fedme behøver jo aldeles ikke at dokumentere noget særligt Hang til Vellevned, saaledes som bemeldte Forfattere synes at mene. Anmelderen og Mange med ham vilde føle det som en hel Forfriskelse, om det en Gang maatte lykkes en af vore rejsende Forfattere at faa et Par magre Munke ind i sin Bog, eller maaske hellere et Par, der karakteriseres paa anden Maade end kun ved deres Ud-vortes.« — Det var da et fornuftigt Ord.

— **Løs fra Rom — løs fra Korset!** Følgende Begivenhed, som har tildraget sig i Byen *Asch* i Bøhmen, er meget betegnende for »Løs fra Rom«-Bevægelsen. I *Asch* findes tre protestantiske Præster, som hver have faaet deres eget Hus. Paa det midterste satte man et Kors. Men dette var en stor Forbrydelse i de radikale Protestanters Øjne. Der blev sendt en Skrivelse til Presbyteriet og deri forlangtes, at det »*for-argelige Kors*« skulde fjærnes fra Præsteboligen. Og se,

Presbyteriet bortfjernede Kristendommens Symbol og lod i dets Sted opsætte en gothisk Rosette!

Udkommet er:

Fred. Esser: **Den romerske Inkvisition.** 25 Øre.

Joh. Jørgensen: **En Apostel** (Pater Damien, ogsaa kendt under sit Hædersnavn »De Spedalskes Apostel paa Molokai, født 1840, død 1889). Pris 2 Kr. Bestillinger modtages hos

E. Ronge,

Bog- og Papirhandel,

Falkonerallé 63, Tlf. Godthaab 269.

Unio. Tirsdag d. 23. ds. Kl. 9 Aften Foredrag af højærv. Hr. Pastor L. Günther om „Nationalmusæets kirkelige Minder om Middelalderen“.

Søndag d. 28. ds. Kl. 10 Form. Besøg under sagkyndig Vejledning i Nationalmusæet, Prinsens Palæ. Frederiksholms Kanal. Tirsdag den 30. Oktober **intet** Møde.

A. C. Søvavillonen Onsdag d. 24. Oktober Kl. 8¹/₂ Aften: **Generalforsamling.** Talrigt Møde udbedes.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 21. Oktober. 20. **Søndag e. Pintse.** Ursula og Lidelserfæller, Jomfruer og Martyrinder. — 22. **M.** Margretha Maria af Alacoque, Jomfru — 23. **T.** Ferialdag. — 24. **O.** Rafael, Ærkeengel. — 25. **To.** Ferialdag. — 26. **F.** Evaristus, Pave og Martyr. — 27. **L.** Ferialdag.

Søndag den 28. Oktober. 21. **Søndag e. Pintse.** Simon og Judas Thaddæus, Apostle.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars Kirke hver **Fredag** Kl. 4—5 foran det udstillede Allerhelligste.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke **Søndag** den 21. Oktober Kl. 8¹/₂.

Systuen hos St. Josefssøstrene, Toldbodvejen 14, genoptager sine ugentlige Møder **Torsdag den 25. ds.** Kl. 1¹/₂. Gamle og nye Medlemmer indbydes venligst til at deltage i denne Kærlighedsgerning til Gavn for de Fattige.

Vincentskonferentsen ved St. Ansgars Kirke. I April og Juli Kvartal er der i St. Antonius-Bøssen, som forvaltes af Vincentskonferentsen, indkommet ialt 202 Kr. 85 Øre.

Bestyrelsen.

Ynglingeforeningen »St. Knud« afholder en **Aftenunderholdning** **Søndag** den 28. Oktober Kl. 6³/₄. Billetter faas hos **Mariestbrødrene** og hos **Medlemmerne.**

Offentlig Konvertit-Undervisning hver **Tirsdag** og **Fredag** (ikke **Torsdag**) Aften Kl. 7¹/₂—8³/₄ i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, 1. Sal o. G.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 43.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement: 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 43.

Søndagen den 28. Oktober.

1900.

Indhold: St. Francisci Troubadoursang. Fortabt. Kina. Brev fra P. Pedroni i Han-kov. — Bekendtgørelse.

St. Francisci Troubadoursang.^{*)}

(»In foco amor mi mise«.)

—o—

I Kærlighedens Lue
den Skat, jeg før ej vidste,
har sænkt mig paa det sidste
og ringfæst' min Formue;
han fanged mig med Liste,
jeg saa med Dolk ham true,
mit Bryst det vilde briste,
og Hjærtet kom i Lue.

---

*) Indholdet af denne mystiske Riddersang stammer fra den hl. Franciskus, Formen fra *Jacopone da Todi*, Forfatter til »Stabat Mater«. At en dansk Oversættelse af et *J. F.* ikke kommer op mod to saadanne Digteres italienske Mesterværk, er en Selvfølge. Skulde dette Forsøg ikke i al Fald give en mere kaldet Lyst og Mod? En god Gengivelse var værd at eje. *Oversætterens Anmrk.*

Mit Bryst det vilde springe,
 mit Kød blev til Unytte;
 af Kærlighed som Skytte
 jeg lod mig gennemstinge,
 til Hjærtet sig forblødte;
 da blev min Fred kun ringe,
 da blev jeg Dødens Bytte,
 og Hjærtet kom i Lue.

Og dør jeg lykketvunget
 i Glæder uden Navne,
 har Sværdet netop sunget,
 saa jeg al Kraft maa savne;
 det er vel hundred Favne,
 det Spær, som han har svunget,
 som har mig gennemstunget,
 og Hjærtet kom i Lue.

Saa tæt hans Landser svirred
 og ængsted mig til Døde;
 med Skjold jeg vilde bøde,
 men ræddelig forvirret
 jeg kunde ikke møde
 hans Slag, saa tæt de klirred
 og al min Modstand brøde,
 og Hjærtet kom i Lue.

At stride mod hans Vælde
 jeg vilde grumt fortryde;
 for Døden da jeg fly'de,
 som her jeg vil fortælle,
 og lod mit Angstraab lyde;
 da faldt jeg i en Fælde,
 hvor Kampen han forny'de,
 og Hjærtet kom i Lue.

Der fløj med store Skralde
 de Klippesten i Flokke;
 det var tilhobe Blokke
 vel tusindpunds at kalde.
 Hvormange han lod falde —
 hvem ved? De kom i Skokke,
 og jeg blev ramt af alle,
 og Hjærtet kom i Lue.

Vel maatte han mig ramme,
 saa mesterlig han sigted.
 Jeg segned i det samme,
 og gennem Sjælen gik det;
 jeg var kun Saar og Skramme,
 og som om Livet svigted,
 var alle Sanser lamme,
 og Hjærtet kom i Lue.

Helt død endda jeg leved;
 jeg i min Sjæl mig sænkte
 af Jubel gennembævet,
 og Lænkerne var sprængte;
 jeg ad den Vej mig hæved,
 hvor Førerne alt svæved,
 hvor Salighed de skænkte,
 og Hjærtet kom i Lue.

Med nyfødt Liv og Varme
 mod Kristus selv jeg stævned;
 jeg væbned mig i Harme
 og ingen Frist ham levned;
 da Kampen monne larme,
 jeg slynged mine Arme
 om ham og var fuldhævnet,
 og Hjærtet kom i Lue.

Nu har vi Hænder krystet,
 og ingen Kampe true,
 men Kærlighedens Lue
 er ægte tændt i Brystet.
 Kun Kristus kan mig hue,
 af Kristus selv fuldrøstet,
 af Kærlighed forlystet
 genvandt jeg min Formue,
 og Hjærtet kom i Lue.

J. F.

Fortabt!

— 0 —

Herren kommer ikke blot i Kærlighed og Forbarmelse, han kommer ogsaa i Retfærdighed og i Dom; saa lifligt og trøstefuldt det ene er, lige saa forfærdeligt er det andet.

I nedenstaaende Fortælling skal overensstemmende med Sandheden en stakkels Piges Skæbne meddeles, hvis Liv maa betegnes som »fortabt«.

Det var en tidlig Morgenstund i Advent; det var mørkt endnu og Stjærnerne funkede paa Himlen. Hele Menigheden havde, saa vidt det var muligt, forsamlet sig i Kirken til Bøn og from Sang, medens Præsten i Kærternes Glans frembar det hellige Offer. Forvandlingen var just forbi; i den dybe, andagtsfulde Stilhed, som under den havde hersket i det store af Mennesker opfyldte Rum, greb nu Orglet ind med blide Akkorder og ledede saa over til en Salme; fra Koret hørte man navnlig to klare Stemmer:

»Op Guds Menighed at synge
 for din Gud og Skaber blid!
 Hvad kan Hjærtet endnu tynde?
 Tænk med Fryd paa Naadens Tid,

Da vor Frelser vilde komme
 som et Barn til denne Jord,
 For at trøste alle Fromme
 efter Profetiens Ord!«

Den gamle, inderlige og indholdsrige Salme holdt hele Menigheden fængslet ved sit fromme Indhold. Selv om Mange blandt de Andægtige holdt inde med deres mundtlige Bøn, saa fulgte de til Gengæld i hellig Betragtning Sangens Indhold, hvis Ord klang som et Evangelium fra Englemund. Det var den rette Stemning, i hvilken den herlige Melodi vidste at hensætte Alle, fra den Mindste indtil Oldingen. Men i en saadan Stemning voxede de fromme Forsæt kraftigt og rask; alt Jordisk tier, og Guds Stemme og Samvittigheden taler alene.

De to Stemmer klang rent sammen som to Engles; det var en Sopran og en Alt, to kraftige, fyldige Pigestemmer.

Messen var til Ende; Dagen havde nærmet sig og bragt Lys; Folk forlode Kirken for at begive sig til deres Kalds- pligter. Men mangt et Blik fra dem, som forlode Kirken, hvilede med Velbehag paa de to Sangersker, som Enhver kendte; det var to Søstre, nettede Skikkelser, endnu ganske unge; uerfarne og uskyldige skuede de ind i Verden.

»Af de to kunde der blive noget,« sagde En til sin Nabo, »dersom de fik en bedre Uddannelse.«

»Gud bevare dem!« sagde den anden kort og alvorligt. Han kendte vel bedre de to Børns personlige Forhold. — Vi lade et Aar hengaa.

I Byens »finere« Restauration, hvor alle Slags Folk hver Aften kom sammen, gik det atter en Gang livligt til. Alle- rede naar man kom i Nærheden, lokkede Klagen af Strenge- instrumenter og klar Sang blandet med munter Latter, og Mangen, der tilfældig skulde forbi, blev, trods Sne og Vin- ternat, staaende en Tidlang for at lytte til Munterheden.

Hvad der gik for sig derinde, vidste man kun altfor godt. »Milly« spillede paa Zithar eller Guitar, ja undtagel-

sesvis endogsaa en Smule Violin, om end ret stymperagtigt, og sang dertil sine Sange, og de Tilstedeværende lyttede til og sang af og til ogsaa med. At en saftig Vittighed ogsaa undertiden kom med i Købet, det kunde man ikke tage saa nøje; det var jo i en »Restauration« og Selskabet ikke saa udvalgt.

Hvem var Milly?

Det var en omtrent syttenaarig Pige, ret køn og kvik, med brunt Haar og smukke brune Øjne, ualmindelig let og sorgløst skuende ud i Verden, som om denne intet ondt og ingen Fare gemte i sit Skød. Ufortrødent haandterede hun sit Musikinstrument og sang dertil; kun af og til, naar Tilhørerne gave deres Bifald tilkende ved at klappe, rødmede hun et Øjeblik og saa sig om. Skade, maatte man sige, at dette Barn langt ind i Natten skulde spille og synge i et Værtshus!

»Skade for den stakkels Milly!« saaledes sagde ogsaa En ved sig selv, som gik forbi udenfor. Det var Læreren, som dirigerede Kirkekoret og som kendte Milly saare vel. Og da han kastede et Blik igennem Ruden og ved Siden af Milly saa hendes Moder sidde og blære sig fuld af Forfængelighed over Datterens Succes, knyttede han Haanden og sagde højt: »Gud være Dig naadig, gamle Hex, Forførerske af dit eget Barn. Bedre var det, om Du vilde græde end le; men, hvem kan vide, om det ikke endnu kommer!«

Derved strejfede hans Blik de Skikkelser, som sad i den tilrøgede Stue ved forskellige Borde og holdt deres Øjne rettede mod Pigebarnet. Det var mest unge Fyre, som her ødslede med Tid og Penge; man kendte allerede Selskabet saa omtrentlig, og havde man siddet nærmere ved dem, vilde man ogsaa have kunnet overbevise sig nøjere om der Aand, som beherskede dem.

Vi ville sige Læseren, hvem Milly er: ingen anden end den ene af de to Søstre, som Aaret i Forvejen saa fromt havde sunget Adventssalmen. Hvilken Modsætning! Og dog var Sagen kommet saa ganske af sig selv. Faderen bekymrede

sig ikke om Opdragelsens Anliggende; han var en ubemidlet Haandværker, der hele Dagen maatte arbejde og hjemme ikke gad høre noget, som var ubehageligt.

Saaledes regerede Moderen alene i Huset. Men hun var den inkarnerede Daarskab og Forfængelighed. Fortjene saa meget som muligt med deres Stemme skulde Pigebørnene, saa meget som muligt vilde hun vise sig med dem og prale; at det var farligt for disse, indsaa hun ikke eller nægtede det i alt Fald. »Mine Piger ere brave,« sagde hun — det var alt. Saaledes kom hun paa de Tanker at trække rundt med dem snart i et Selskab, snart i et Værtshus, for at de der kunde synge og høste Penge og Berømmelse. Og efter at dette var lykkedes hende et Par Gange over Forventning, blev det formelig til en Sygdom hos hende, og hun drog hver Aften med Døtrene hen til Restaurationen. Det vakte naturligtvis Anstød i den lille By; den bedre Del af Borgerne beklagede de stakkels Piger, som derved kom til at staa i et daarligt Lys, og en Dag benyttede Præsten Lejligheden til at foreholde den slette Moder, at hun burde høre op med denne farlige og ikke meget pæne Forretning; det handlede sig om hendes Børns Frelse og Lykke. Men det kom han galt fra! Det angik ikke Pastoren; hun var jo hos Døtrene og disse vare saa brave og gode, at den natlige Syngen ikke skadede dem, o. s. v. — kort sagt, hun vilde vedblive at lade Milly og Elisabeth fortjene noget ved at synge. Det gik endog saa vidt, at hun forbød Pigerne at synge med i Kirkekoret.

Da hun havde udtalt dette Forbud, erklærede Elisabeth, som hidtil altid havde gældt for den mest stilfærdige: »Men, Moder, saa siger jeg ogsaa, at jeg fra nu af heller ikke mere gaar ud for at synge.«

Den Gamle var maalløs af Vrede og Befippelse, men Elisabeth vedblev roligt: »Det har fra Begyndelsen af været mig imod, men jeg har gjort det for din Skyld. Nu er det nok. Jeg har ogsaa en Sjæl og en Samvittighed og er intet

Barn mere; jeg vil ikke miste min Ære og mit gode Navn, og jeg vil ikke hver Aften høre paa Sletheder og Frækheder.«

Og derved blev det. Den Gamle udrettede intet; hun skældte, forbandede Pigebarnet, rasede, slog og haanede hende — alt var forgæves. Elisabeth vedblev at være standhaftig. Men Milly gik med Moderen. Hun mente det ikke saa slemt; men det var hendes Fejl, at hun slet ingen Vilje havde, slet ikke selv tænkte og vilde noget, men dorsk og blindt fulgte den blinde Moder. Saaledes sang Søstrene ikke dette Aar i Kirken. Elisabeth udgød bitre Taarer, da hun ved den første Rorate-Messe hørte to andre Piger synge den skønne Salme. »O var jeg kun ganske borte herfra,« sukede hun, »jeg kan næsten ikke udholde det.«

Efter at hun en Gang var kommet paa denne Tanke, lod hun den ikke mere fare, førend hun havde faaet en Plads langt borte i Udlandet. Og med hende gik ogsaa Milly, som bestandig paa ny formanet af Søsteren tilsidst selv blev træt af det Uvæsen.

Moderen havde tilsidst givet efter, dog ikke for at Søsteren i Elisabeth kunde have en Støtte og Veninde, men af andre Grunde. »Du er smuk og klog og har en Stemme som kun Faa; vær fornuftig og bliv til noget, saa kan Du en Gang som en fornem Dame vise Folk her, at Du har været bedre end dem alle tilsammen!« Saaledes omtrent lod den taabelige Moders Formaninger til Milly; andre, mere alvorlige Ting havde de bortdragende Døtres Moder ikke at lægge dem paa Hjærtet.

Det Øvrige ville vi fortælle i Korthed.

I en af Italiens skønneste og største Byer, en stor Havnestad, hvor Tusinder af Fremmede tumle sig, opsøge vi begge Søstrene.

Nogle Aar ere henrundne siden de rejste hjemmefra.

Atter er det aarle om Morgenens; derhjemme kalde Klokkerne til Kirken og Folk ile til Messen. Men En gaar ikke i Kirke; det er Elisabeths og Millys Moder. Hun er ogsaa staaet tidligt op; med en døsig Lampe sidder hun ved Vinduet

og ser snart med et uroligt Blik ud af Vinduet, snart stirrer hun flere Minutter ubevægelig og tavs paa et Papir, som hun har liggende foran sig og som aabenbart er et Brev, der allerede maa være kommet for længe siden.

Vi se over hendes Skulder og læse, hvad Elisabeth skriver om den italienske Havnestad:

»Kære Moder! Jeg er nær ved at forgaa af Fortvivlelse og Skam. Milly har for sex Uger siden forladt sin Tjeneste; den var hende for streng og Behandlingen for daarlig. Jeg vilde have været glad, dersom jeg havde haft den Plads. Hun vilde højere op. Men det værste kommer endnu. Hun har ikke mere faaet nogen Plads. I Begyndelsen kom hun ofte til mig, men siden tre Uger kommer hun ikke mere. Nu ved jeg, hvad hun er: hun synger med et meget letfærdigt Selskab langt ind i Natten letsindige Sange og er ganske kommen paa Afveje. Jeg har opsøgt Milly, for at faa hende bort fra det Selskab, men hun undgaar mig. O kære Moder; skriv dog strax til hende, at hun skal rejse hjem; lad bede for hende og forehold hende hendes bedrøvelige Levnet; hun gaar til Grunde paa Sjæl og Legeme i denne fordærvede By.«

Saaledes lyder Brevet, som ankom for omtrent et halvt Aar siden. Moderen havde den Gang i sin navnløse Forblindelse ikke troet, at det var saa slemt med Milly og endogsaa skrevet Bebrejdelser til Elisabeth. Til Faderen havde hun Intet sagt. ---

Imidlertid var der ingen Efterretning kommet mere. Efterhaanden havde der dog i Moderens Hjærte rørt sig noget; hun havde ofte taget Brevet frem og set paa det, timevis talt med sig selv, og endelig havde Lægen erklæret, at hun led af stille Vanvid. Saaledes sidder hun ogsaa denne Morgen foran Brevet. —

Og paa samme Tid finder der i hin Havnestad i det fjærne Syden et grufuldt Optrin Sted. Deroppe paa Højen, omgivet af blomstrende Myrters Duft, og omsuset af blide Vinde, ligger en Kæmpebygning ensomt og stille — det

store Hospital. Der i et af de talrige Sygeværelser ligger en kvindelig Person dybt skjult i Sengen. Ansigtet er ikke til at se, det vilde ogsaa være et for grueligt Syn; thi det er halvt fortæret af Saar og Bylder. En verdslig Sygeplejerske gaar frem og tilbage; ingen Bøn høres, intet Krucifix ses paa Væggen. Hospitalet er »laiseret« eller rettere sagt blevet afkristnet efter det italienske Frimureris Vilje. I mange Uger har den Syge ligget her — det er Milly — og endnu i Dag vil hun dø; hun ved naturligvis intet derom, saaledes vil den moderne »Humanitet«. Det er gaaet rask med hende, rigtignok anderledes end Moderen vilde profetere hende. Fra Varieté-Livet er hun sunket endnu dybere. Hendes egne og fremmede Lidenskaber have snart gjort det af med hende; hendes korte Tilværelse har naaet sit Maal: Enden er kommet.

Og hun ved Intet derom; hun er ikke forberedt paa Døden! Heller ikke hendes Søster véd noget om hendes farlige Tilstand, ellers havde hun vist gjort alt, for at bevæge hende til at modtage de hellige Sakramenter. Lægerne og Sygeplejerskerne tie alle. Det er strengt forbudt at »ængste« og »ophidse« en Syg ved saadant noget; kun da, naar Nogen selv ganske frivilligt forlanger Præsten, bliver en saadan hændt, dog ikke altfor ilfærdigt. Men Milly har ikke sagt noget derom, altsaa dør hun uden Præst og uden Sakramenter. Dødskampen er allerede begyndt, et fortabt Menneskes Begyndelse til Enden. Man hører den Døende tale med sig selv; pludselig rejser hun sig op og kaster Dækket fra Ansigtet, for med rædselsslagne Øjne at stirre ind i Krogen ved Enden af Sengen. Derpaa skriger hun fortvivlet: »Hvad vil du? hvad vil du?« Og nu vender hun sig til den anden Side: »O for Guds Skyld, jag den Sorte der bort fra Krogen, den Sorte, der venter paa mig og som glor saadan paa mig!«

Man forstaar hende ikke. »Fantasier!« siger Lægen, »det vil snart være forbi.« Og det er virkelig snart forbi. Endnu et Kvarterstid varer den Fortabtes Fortvivlelse og hendes Angstskrig — den Sorte viger ikke; hun ser ham til det sidste Øjeblik, hvor han, som hun formelig hyende

udraaber, udstrækker Hænderne efter hende — hun udstøder endnu et gennemtrængende Skrig, synker tilbage og — dør.

Død uden den hellige Religion, uden Præst, uden Skriftemaal og Vandringsbrød! Død, efter at hun maaske i tre Aar ikke mere har modtaget de hellige Sakramenter, død med en saa betyngtet Samvittighed!

Herren være os Alle naadig, naar han kommer til Dommen, maatte han ikke finde os uforberedte! Amen.

K i n a.

— 0 —

Det er os en Glæde at kuune meddele Ugebladets Læsere følgende Brev, som for ganske kort Tid siden er bleven sendt fra Kina til Rom. Af dette Brev fremgaar det med særdeles Tydelighed, at naar vore katholske Missionærer i Kina i visse Tilfælde have forladt deres Post under den nuværende Kristenforfølgelse, da har det langtfra været Frygt for Døden, der fik dem dertil, men det har kun været, fordi de maatte sige sig selv, at hvis de blev længere, var Døden dem aldeles ufejlbar vis, og at det derfor kun vilde være til Skade for deres Menighed, hvis de ikke søgte at frelse deres Liv og saaledes gøre det muligt senere at vende tilbage, saasnt det paa nogen Maade var muligt; thi selv dér, hvor der — som hos dette Brevs Forfatter — findes en brændende Længsel efter Martyriets Hæderskrone, selv dér er det Pligt kun at tænke paa den anbetroede Hjords Tarv og Bedste, og unægtelig er det bedre for en forfulgt Kristenmenighed at vide om deres Sjælehyrde, at han vil komme, saasnt der er mindste Udsigt til, at han kan være dem til Trøst og Opmuntring, end at vide ham død og sig selv forladt for uberegnelig Tid.

Brev fra P. Jeremias Pedroni, Missionær i Kina. til Propagandaens Kardinalpræfekt.

Med Taarer i Øjnene og sorgfyldt Hjærte meddeler jeg Deres Eminence, at hele vort Vikariat — det sydlige Hu-nan — er blevet lagt aldeles øde. Det begyndte den 4. Juli, Klokken slog lige tolv, og Provikaren begav sig netop — efter et kort Besøg hos vor Frelser i Tabernaklet — til Middagsbordet sammen med P. Desiderio da Fossa. Saa skete det, at en vældig Skare Hedninger, bevæbnede med Stokke og Hakker, trængte ind i Præsteboligen. De to Missionærer indsaa, hvilken Fare der truede dem, og indelukkede sig hurtigt i et lille Værelse ovenover; der opmuntrede de hinanden til Mod og Udholdenhed og gav derpaa hverandre den præstelige Absolution. Pater Vicarius Henfling blev haardt saaret i Hovedet, men blev dog ved nogle kraftige Kristnes Hjælp befriet fra en truende Død. Ikke saaledes med vor kære Pater Cesidio, som Hedningerne fik fat paa, bandt og slog løs paa med store Sten; endnu medens han laa i Dødskampen, hældte disse Uhyrer Petroleum over ham og brændte ham. Alt blev derpaa plyndret og hærget; Børnehjemmet blev sat i Brand; de blandt Smaapigerne, der vare lidt større, flygtede, andre bleve brændte, medens Resten — henved 40 — bleve solgte for syv Kroner for hver.

Hvad mig angaar, saa var jeg ansat som Missionær for en Menighed, der boede henved 15 Kilometer fra Biskoppens Residens. Den samme Dag henimod Kl. 5 kom nogle Kristen aldeles skrækslagne til mig, for at underrette mig om, hvad der var sket, og for at bede mig om strax at flygte, eftersom Rebellerne søgte mig for at slaa mig ihjel og derpaa ødelægge alt i min Mission. »Gid vor Herres Vilje maa ske,« sagde jeg og ilede strax til Tabernaklet for at nyde de hellige Hostier. Nogle Minutter derefter kom to kraftige Kristne bærende med vor apostoliske Vikar, der var uden Sko, og hvis Klæder vare gennemtrukne med Blod; i sin højre Haand holdt han en lille Statue af vor Frelser;

da han saa mig, smilte han; dette Smil viste mig, at han aldeles hengav sig i Guds hel. Vilje; jeg kunde ikke lade være med at knæle ned ved hans Side og kysse hans Hænder, som endnu vare røde af Blod. Jeg maatte græde ved dette Syn, og hvis Nogen skulde komme til at smile over mine Taarer, da maa han erindre, at jeg endnu kun er 33 Aar gammel. Mine Kristne kom saa i temmelig stort Antal for at samle mine og Kirkens Ejendele; men Forvirringen og Rædslen var ubeskrivelig; den ene flygtede ad den Vej, den anden ad en anden; imidlertid lykkedes det os at skjule vor apostoliske Vikar. Henimod Aftendæmring kom der 6 Seminarister med Pater Basilius Rodorri, alle kun halvt paaklædte. Mine Kristne søgte ogsaa efter et Gemmested for dem selv osv. Vor apostoliske Vikar gav mig Absolutionen og opfordrede mig indstændig til at flygte. Jeg blev dog til Midnat blandt mine Kristne. Hedningerne omringede saa hele Landsbyen, og jeg maatte da — forklædt som Tigger — flygte bort til en gammel Kone, der har flere kristne Slægtninge; hun gemte mig i et lille Udhus, hvor hun opbevarede sin Rishøst. Der blev jeg i 6 Dage. Deres Eminence kan tænke sig, hvordan jeg befandt mig. Dagen efter stak de min Kirke og Missionsboligen i Brand og stjal eller ødelagde Alt. Om Eftermiddagen gik ogsaa de andre Kristnes Huse op i Luer, saa der kun blev en Hob Mursten tilbage. Om Natten kom nogle Kristne til mig grædende og nær ved at fortvivle af Bedrøvelse. — Saaledes gik det ogsaa med de andre Menigheder; i Løbet af 5 Døgn bleve alle Kirker og Huse, der tilhørte de Kristne, stukne i Brand. Pater Stefano Sette blev lagt i en Ligkiste, i hvilken 8 kraftige Kristne bar ham til Quan-ton. Den 8. Juli blev den sidste Dag for vor agtede Monsignore Antonio Fantosati og vor kære Pater Giuseppe Gambaro. Idet nemlig Biskoppen fik at høre om disse Rædselsgerninger, sendte han Bud efter Pater Giuseppe Gambaro og naaede sammen med ham paa et kinesisk Skib i Løbet af halvanden Dag til Byen Hen-Cui-fu. Da han var ankommen hertil, sendte han en Mand til Mandarinen med sit Kort for at blive modtagen af ham. Men saasnart dette Uhyre i Menneskeskikkelse hørte, at Monsignore var kommen til Stedet, kaldte han en ung Mand til sig og sagde til ham, at han skulde skynde sig ned til Floden og give sig til at raabe, at der fandtes to Europæere ombord paa et af Skibene. I Løbet af kort Tid var det Skib, som Monsignore befandt sig paa, omringet af

en tallos Mængde Smaabaade. Matroserne flygtede sammen med Skibets Ejermand og lod Monsignore alene tilbage med Pater Giuseppe. Saa bleve de slæbte i Land, hvor deres Klæder bleve flaaede af dem. Dernæst — det er rædselsfuldt at sige det — stak de Øjnene ud paa Monsignore, men paa Pater Giuseppe kun ét. Vor kære Martyr maatte saa famle sig frem for at komme hen til Pater Giuseppe, og medens Stokkeslag og Sten regnede ned over dem, trøstede de hverandre og mindede hinanden om Jesu Christi lange Lidelse og Død. En infam Hedning stak derpaa et rundt Stykke Jærn ind i Ryggen paa Biskoppen. Den stakels Monsignore havde endnu sin Bispering paa sin højre Haand, og med denne Haand trak han det nævnte Stykke Jærn ud af sin Ryg; men den skændige Barbar stikker det igen ind i Ryggen, saa at Spidsen kom ud ved Halsen. Pater Giuseppe døde efter to Timers Pinsler, idet han styrtede over mod Monsignores Bryst. Biskoppens Martyrium varede lidt over 4 Timer. Nogle Kristne, der vare til Stede, fortalte mig senere, at de ikke aabnede Munden en eneste Gang, medens de bleve martrede, men holdt Hænderne foldede og vare fuldtud hengivne i Guds hl. Vilje. Denne Efterretning blev bragt mig, endnu medens jeg var skjult i hint Udhus hos den hedenske Kone. Disse frygtelige Beretninger gjorde et overvældende Indtryk paa mig, og ogsaa jeg udbrød med Apostlen Paulus: »Jeg længes efter at opløses og være hos Kristus.« Medens jeg var i dette Skjulested, søgte Hedningerne mig overalt for at dræbe mig; den stakels Kone var i endnu større Forlegenhed end jeg selv. En Dag kom nogle Hedninger for at spørge, om hun ikke vidste, hvor jeg var, ved dette Spørgsmaal blev hun rasende som en Tigerinde og forstod at tale sin Sag saa godt, at de andre fandt det bedst at gaa deres Vej. Jeg frygtede stedse for, at hun maaske dog tilsidst vilde forraade mig, men det modsatte blev Tilfældet. Efterhaanden blev mit Skjulested mere og mere usikkert, og mine Kristne raadede mig derfor til at flygte til Scian-ton. De klædte mig ud som Tigger, barberede mit Skæg af, og den 12. Juli Kl. 9 om Aftenen kom fire af mine Kristne for at hente mig. Kl. 10 ankom vi til min Menighed. Men hvilket Syn! Der var ikke andet tilbage end sørgelige Ruiner. Paa Brandtomten, hvor min Kirke før havde ligget, fandt jeg henved 60 Kristne forsamlede. Næppe saa de mig, førend de knælede ned, for at jeg skulde velsigne dem. Med Møje slæbte

jeg mig hen til det Sted, hvor Altret havde staaet, og jeg selv hver Dag havde læst den hl. Messe; jeg kastede mig ned paa mit Ansigt og græd af Smerte; alle de andre græd ogsaa. En Yngling paa 16 Aar, der hver Dag havde ministreret for mig, omfavnede mig, kyssede mig flere Gange og besvimede tilsidst i mine Arme. Men jeg maatte flygte, der var intet andet at gøre. Jeg kyssede dem Alle paa Panden og blandede mine Taarer med deres; nogle blandt dem tog mig i deres Arme og spurgte, om jeg atter kom tilbage til dem. Min Gud véd, hvad jeg led i dette Øjeblik. — Jeg gik saa i to Dage og en Nat, derefter kom jeg ombord paa et lille Skib og naaede saaledes til Byen Io-ciu. Her fandtes der et engelsk Toldsted, hvor man forærede mig nogle Klæder og lod mig føre videre til Honkong, hvor jeg endnu opholder mig.

Eminence, der er i dette Øjeblik alene her i vort Vikariat over 7000 Kristne, der staa uden Tag, uden Fødemidler, fristede til at fornægte deres Kristentro. Ved Tanken derpaa føler jeg mit Hjærte ligesom sønderrevet. Jeg har ikke det Ringeste, hvormed jeg kan hjælpe de Stakler; thi Hedningerne have jo brændt eller stjaalet Alt. Men det er ikke for min Skyld, at jeg siger dette, — thi det gør intet med mig — men det er for mine kære Kristne i Hu-Nan. De bade mig om at huske paa dem, og det vil jeg sandelig altid gøre. Skulde jeg glemme dem nu, da de ere stedte i saa stor Nød? Nej, aldrig; naar jeg kan, vender jeg tilbage til dem; da skal jeg atter se dem, atter kysse deres Pande og kalde dem mine kære Børn. Det er mit faste Haab og mit inderligste Ønske.

Med den dybeste Ærbødighed beder jeg Dem, Eminence, om at anse mig for

Deres ydmyge og unyttige Tjener

P. Geremia Pedroni,

Apsotolisk Missionær i det sydlige Hu-Nan.

Han-kov, 27.—7—1900.

Unio. Søndag d. 28. ds. Kl. 10 Form. Besøg under sagkyndig Vejledning i Nationalmusæet, Prinsens Palæ, Frederiksholms Kanal.

Tirsdag den 30. Oktober intet Møde.

✠ Vor kære Moder, **Josephine Løser**, født v. Stapf, hjemkaldtes i Morges ved en rolig Død. Begravelsen finder Sted Lørdag den 27. Oktober Kl. 10 fra St. Ansgars Kirke. Kjøbenhavn, den 22. Oktober 1900.

Thekla Lohse,
f. Løser.

Ernst Lohse.

Den kjære Afdøde anbefales til Menighedens Forbøn. R.I.P.

Kirkelig Kalender.

- Søndag den 28. Oktober.** 21. Søndag e. Pintse. Simon og Judas Thaddæus, Apostle. — 29. M. Votivofficium af St. Ansgar. — 30. T. Alfonsus Rodriguez, Bekender. — 31. O. (Vigiliefastedag) Wolfgang, Bekender og Biskop.
- Torsdag den 1. November.** **Alle Helgenes Fest.** (Befalet Festdag, som forpligter til Bivaanelse af det h. Messeoffer). I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 8 stille Messe; Kl. 10 **Pontifikalmesse** med Prædiken; Kl. 8 Aften Rosenkrausandagt med **Prædiken og Procession.**
- Freitag den 2. November.** **Alle Sjæles Dag.** I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 højtidelig Pontifikal-Sjælemesse; Kl. 8 Aften Rosenkransbøn for de Afdøde. — 3. L. Oktavdag.
- Søndag den 4. November.** 22. Søndag e. Pintse. Karl Borromæus, Bekender og Biskop.

Ynglingeforeningen »St. Knud« afholder en **Aftenunderholdning** Søndag den 28. Oktober Kl. 6³/₄. Billetter faas hos Maristbrødrene og hos Medlemmerne.

Rosenkransbroderskabet. Det maanedlige Møde med Procession i November holdes i St. Ansgars Kirke **Torsdag d. 1. November** (Alle Helgenes Fest) Kl. 8 Aften som Slutning paa Rosenkransmaaned. Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner. — Søndag den 4. November bortfalder Mødet.

Jesu Hjærte Kirke. Alle Helgenes Fest. Kl. 6, 7 og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse; Kl. 8 Aften Prædiken og Festandagt. — Alle Sjæles Dag Kl. 8¹/₂ højtidelig Sjælemesse.

Børn, som til **Paaske** skulle modtage **Konfirmationens h. Sakramente**, bedes anmeldte af Forældre eller Værger inden Maanedens Ulgang hos Undertegnede, som træffes Kl. 9—10 Form. og Kl. 3—4 Efterm. Daabsattest maa medbringes.

Joh. Braun, Sognepræst.

Mødreforeningen. Ved en Fejltagelse aflystes Novembermødet; det holdes som sædvanlig **Tirsdag den 6. Novemb.** Kl. 8¹/₂ i St. Ansgars Kirke.

Offentlig Konvertit-Undervisning hver **Tirsdag** og **Freitag** (ikke Torsdag) Aften Kl. 7¹/₂—8³/₄ i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, 1. Sal o. G.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 44.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. Modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 44.

Søndagen den 4. November.

1900.

Indhold: En Selvmodsigelse. I Helvedes Ban. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kina. Amerika. Frankrig. Rusland. — Bekendtgørelser.

En Selvmodsigelse.

— 0 —

Enhver, der er nogenlunde kendt med de kirkelige Tilstande indenfor den danske Folkekirke, ved, at denne er delt i tre forskellige Partier, nemlig Indre Mission, Grundtvigianismen og den saakaldte tredje Retning. Disse Partier staa endnu den Dag i Dag meget skarpt overfor hverandre, selv om deres gensidige Uforsonlighed vel ikke mere er saa stor, som for en Snes Aar tilbage, da det i visse Dele af Landet, f. Ex. paa Fyn, meget let kunde ske, at en Grundtvigianer og en Tilhænger af Indre Mission, der mødtes paa deres Vej, begge vendte sig om for at spytte efter hinanden.

De to første af de nævnte Partier ere mere kendte; om det sidste — den saakaldte tredje Retning — kan vel siges, at det repræsenterer den *officielle* Lutherdom her til Lands, ligesom det ogsaa hedder sig, at dette Parti staa Regeringen nærmest og kan glæde sig ved Kirkestyrelsens særlige Bevaagenhed.

Ethvert af de tre Partier har sit eget Presseorgan, nemlig »Indremissionstidende« med »Annexet« for Indre Missions Tilhængere, og »Dansk Kirketidende« for Grundtvigianerne, medens den tredje Retning særlig kommer til Orde bl. a. i »Nationaltidendes« Søndagstillæg. Med Hensyn til disse Blades Stilling overfor os Katholiker, er det særlig det første og det sidstnævnte, der udmærke sig ved hadefulde Angreb og ondsindede Insinuationer.

Som bekendt ere Indre Missions Tilhængere meget tilbøjelige til at fordømme Alle, der ikke høre til Partiet, men man maa iøvrigt lade den tredje Retnings Forsvarere, at de ikke blive dem Svar skyldig; medens Grundtvigianerne navnlig i den senere Tid holde sig mere passive, har der navnlig i dette Efteraar staaet en heftig Kamp mellem de to andre Partier. Aarsagen til denne Opblusen af deres gamle Nag til hverandre blev den Anklage, som Indre Missions Høvding, Pastor *Vilh. Beck* udslyngede imod Kirkestyrelsen — Biskopperne med Kultusministeren i Spidsen —, at de intet gjorde for at fjærne udygtige, fordrukne, ja endog usædelige Præster fra deres Embeder. Særlig Vægt lagde Vilh. Beck paa endnu et Punkt, nemlig at man roligt lod visse Præster beholde deres Kald, skønt de vitterligt forkyndte ukristelige Lærdomme, der tilmed aabenbart strede imod den augsburgske Bekendelse, den som enhver luthersk Præst maa aflægge højtideligt Løfte paa at ville følge i sin Prædiken og Forkyndelse.

For at rense Kirkestyrelsen for den Anklage, der saaledes direkte rettedes imod den, har Nationaltidendes Søndagstillæg for nylig bragt flere hvasse Gensvar; særligt interessant blandt dem er et Indlæg, i hvilket man søger at klare Vanskeligheder, der opstod ved de omtalte Præsters Afvigen i Tro og Lære fra den augsburgske Bekendelse. En Hr. *Meyling* fra Roskilde skriver bl. a. følgende: »Hvis vi fik de tidligere Tidens Dogmetvang indført, vil det snart lyde trindt omkring: »Ja Præsterne tale, som de gør, fordi de ere tvungen dertil. Giv dem Frihed, saa skulle vi snart faa at se, at der lyder en ganske anden Forkyndelse.« — Grundtvigs Mening med

den saa meget omstridte Præstefrihed er den, at Folket skal have Tillid til Præsternes Forkyndelse, saa de tro, der er fuld Sandhed i det Vidnesbyrd, der lyder fra deres Læber; Pastor Becks Fordring om Dogmetvang vil faa den modsatte Virkning til liden Baade for ægte og ærligt Kristenliv. Allerede denne Klage over Mangel paa fuld Overensstemmelse med den kristne Lære, som Pastor Beck selv forstaar den, vil paa Grund af den Anseelse, som Pastor Beck nyder paa Grund af den Myndighed, han ved sin Virksomhed har tilrevet sig, snart ude i Folket bidrage til, at man begynder at spørge, om man kan tro paa Præsternes Ærlighed, og man vil sige: De tør ikke prædike anderledes, fordi de ere bange for Pastor Vilh. Beck. . . . I den katholske Kirke falder den hellige og den almindelige Kirke sammen med den udvortes Kirke under Pavens Styrelse (!) — udenfor Kirken ingen Frelse — indenfor den ægte Salighedsvej. Kun paa Grund af optisk Bedrag kan Nogen i den protestantiske Kirke se Sagen paa denne Vis og fordre, at Styrelsen med Myndighed skal tvinge al Samvittighedsfrihed til at tie overfor en lovbunden Ensformighed under Dogmetvangens Spændetrøje. En saadan Folkekirke vilde snart gaa al Kødets Gang.«

Meningen med dette Forsvar for Kirkestyrelsen kan aabenbart kun være denne, at man ikke bør tage det saa nøje, selv om visse Præster tro og forkynde en anden Lære end den, der indeholdes i den augsburgske Konfession og følgelig er den eneste ægte Lutherdom. Dette Forsvar er imidlertid saa meget mere forbavsende, som den samme Kirkestyrelse jo bestemt fordre det omtalte Løfte af de lutherske Præster, og det her ikke drejer sig alene om en abstrakt Læresætning, men om en saa vigtig og indgribende Troesandhed som Læren om Helvedes Evighed.

Det er imidlertid vel neppe et Aar siden, at der udkom et Skrift af Professor *Henrik Scharling* med Titel: »Den lutherske Bekendelse og de kirkelige Partier«. Et af Hovedformaalene med dette Skrift var, ud fra den samme tredje Retnings Standpunkt at gøre et Angreb paa Indre Mission,

og som Bogens Titel allerede antyder det, skulde det bestaa i en Paavisning af, at Indre Missions Lære og Forkyndelse er alt andet end i Overensstemmelse med »den lutherske Bekendelse«. Professoren efterviser da (S. 12 -- 28), at denne Afvigelse finder Sted med Hensyn til adskillige Troessandheder, ja endog paa et saa væsentlig Punkt, som Læren om Retfærdiggørelsen (denne Luthers Kæphest). Hans Dom over Indre Missions Stilling til den lutherske Bekendelse bliver da følgende (S. 27): »Det er gaaet I. M., som det er gaaet Grundtvigianismen, den viser i sin første Begyndelse en Tilnærmelse til den lutherske Bekendelse, men har senere fjernet sig mere og mere fra den, og er nu godt paa Veje til at blive en Sekt. . . . Og naar I. M. endvidere gør Krav paa, at den alene vil styre og raade for den kristelige Livsudvikling i Danmark, da ville vi paa ingen Maade vise Eftergivenhed for dens Magtsyge.«

Men er det nu ikke en aabenbar *Selvmodsigtelse*, som den tredje Retnings Forsvarere — vore officielle Lutheranere — saaledes gøre sig skyldige i, naar de paa den ene Side forarges over Indre Missions Krav paa Overensstemmelse mellem de lutherske Præsters Forkyndelse og de lutherske Bekendelsesskrifter, men paa den anden Side alligevel gribe til det samme Vaaben over for deres Modstandere og angribe disse med den Motivering, at deres Lære aldeles ikke er luthersk?

Eller skulde den rette Forklaring maaske ligge deri, at der ikke blot findes tre vidt forskellige Partier indenfor den lille danske Folkekirke, men at der atter findes dybe Spaltninger i hver enkelt af disse vidt forskellige Partier?

Men hvad enten det nu beror paa den ene eller den anden Grund, saa kan man i det mindste drage den Lære af den standende Strid mellem Indre Mission og den tredje Retning, at hvis man gerne vil se Beviser paa kirkelig Samdrægtighed og kristen Troes-Enhed, da bør man ikke søge dem i den dansk-lutherske Folkekirke.

H. G.

I Helvedes Ban.

— 0 —

Kære Læser! Gaa i Aanden 1500 Aar tilbage før den Dag; som har bragt os vor Frelser, og hensæt Dig til en af de herligste Bredder ved Middelhavet. til hin Egn, som den Gang tilhørte Fønikierne. I Dødens og Syndens dybeste Mørke laa hine af Gud saa rigt velsignede Kyststrøg, hine blomstrende Lunde og svulmende Høje, hin vidunderlig skønne Bred, ved hvilken Havets og Landets Skønheder syntes at kappedes om Prisen.

Det var en vidunderlig skøn Nat, som man kun kan opleve den i det tropiske Syden. I usædvanlig Størrelse og Skønhed stod Maanen paa Himlen, omstraalet af tusende Stjærner, og skuede mildt ned paa Landskabet, som overgydt af dens trylleagtige Lys laa der vidunderlig skønt med sine Buske og med sit Blomsterflor.

Derude ved Havet, højt oppe paa Klippeskrænten, stod et lille Tempel, mørkt og alvorligt. Derfra tonede klare Stemmer gennem Natten; langtrukne, højtidsfulde Raab, nu og da ledsagede af Strengespil, steg op imod Himlen. Det var Gudinden Askeras jomfruelige Præstinder, som til Ære for deres Herskerinde, der bar Maanen med dens to Horn som Sindbillede paa Jomfrueligheden, endnu saa silde sang deres ensformige Sang.

Men histovre laa Staden udbredt langs Bredden, stor og rig; Palads laa ved Palads, stolte, majestætiske og store Bygninger. Umaadelige Rigdomme havde ophobet sig her; thi Handel og Industri, hvori Fønikierne hundredefold overgik alle andre Folkeslag, og hvori de ydede store Ting, havde bragt Guld, Penge og Værdier i Millionvis til Staden. Men hvo der kender vor Frelseres Ord om den Dom, som venter Tyrus og Sidon, disse store fønikiske Handels- og Industri-stæder, véd ogsaa, at det ophobede Guld og de kunstneriske Frembringelser vare bedækkede med Bjerge af Laster og Forbrydelser, af de mest himmelraabende Synder imod Gud,

Næsten og Udøveren selv. Vel vare Fønikierne de klogeste, mest foretagsomme, dygtigste og i enhver Henseende mest fremskredne Fabrikanter og Handelsfolk, vel havde deres Væverier, deres Purpur, deres Glas- og Metalvarer ikke sin Lige i den hele Verden. De alene sad iblandt alle Folk inde med den vidunderlige Hemmelighed for enhver Lyd ogsaa at have et Skriftegn, et »Bogstav«; de fore paa deres herlige Skibe paa alle Have og besørgede Verdensomsætningen; de vigtigste Pladser ved Afrikas Bredder og de største Øer i Middelhavet tilhørte dem, og stedse vendte de tilbage fra deres dristige Farter med nye Ladninger Guld og Kostbarheder. Deres Huse vare Paladser, de og deres Folk gik klædte i de kostbareste Stoffer og vare bedækkede med Ædelstene og Guld, deres Liv var *én eneste* Nydelse uden Bekymring, men ogsaa uden — Samvittighed. Alle Laster havde frit Spil, i Særdeleshed to: den grusomste Haardhed og Hensynsløshed imod Næsten i »Forretningssager« og hin Synd, som end ikke bør nævnes iblandt Kristne. Det var Prisen, for hvilken Fønikierne havde solgt sig til Satan, som til Gengæld havde gjort dem til Verdens rigeste og mest »dannede« Nation.

Og ikke nok dermed, at Satan lod disse yppige Mennesker gaa til Grunde i Urenhed og Grusomhed; han bragte det til, at Fønikierne ansaa hine to Grundlaster for deres højeste Guddomme, tilbad dem og bragte dem Tusender af deres egne til Offer. Baal-Molok og Astate vare de to Guder, i hvilke det fuldstændig forblindede Folk tilbad Satan og maatte ofre ham Sønner og Døtre.

I Sandhed forfærdelige lyde de Ord, med hvilke Gud en Gaug ved Ezekiel talte til dette Folk: »I have svælget i Guds Paradises Dejlighed, Eders Klædning var bedækket med kostelige Stene og Eder til Ære klang Lyden af Pauker og Fløjter. Men I have besmittet Eder med Mængden af Eders Sletheder og med Uretfærdigheden af Eders Handel. Derfor har jeg af Eders Midte ladet fremgaa en Ild, som æder Eder, og jeg forvandler Eder til Aske.«

Fønikierne vare i lige Linje Efterkommere af den ulyksalige Cham, der en Gang var bleven forbandet af sin egen Fader; deres Rigdom, deres Held i Handel og Industri, deres Dannelse beskyttede dem ikke imod den frygtelige Faderforbandelse, som tyngede paa dem. I det, hvori han havde syndet, bleve de straffede og for evigt fordærvede. — — —

I et af Stadens skønneste Paladser vaage endnu to: Sido, Egnens første Købmand og hans Hustru Thalita, der stammede fra jødiske Forældre. I usigelig Smerte græde de begge sammen: deres Barn, deres eneste Søn, skal imorgen ofres til Guden Molok og brændes levende. Loddet har truffet ham; hans Skæbne er uafvendelig. Imorgen maa Faderen og Moderen selv i Festdragt føre ham til Molokstatuen af Kobber, hvor han med sex Lidelsesfæller, andre fornemme Børn, skal brændes levende — til Held og Lykke for Staden: saaledes fordrer Afgudstjenesten, hvis Bestemmelser Satan selv har udkastet!

Længe talte Forældrene sammen, jamrende, grædende, fortvivlede; i Særdeleshed Faderen: med tusend Forbandelser taler han imod denne Grusomhed, priser sin Søns Skønhed og Begavelse, men fremfor alt hans Godhed og Elskværdighed og jamrer højlydt over, at han nu skal miste alt i ham. Og paa lignende Maade hulker og klager Moderen, idet hun dog atter trøster Faderen.

Nu staa de begge op og betræde sagte Haand i Haand deres elskede, eneste Barns Sovekammer.

Der ligger han: en Dreng paa henvend tolv Aar, omflydt af Lampens matte Skær, i dybeste Slummer, et Billede paa blomstrende Uskyld og skøn Ungdomsfred.

»Min Søn, min stakkels Søn!« udraaber Moderen og segner af Sorg til Jorden. Og Faderen knytter Hænderne i afmægtigt Raseri over den bodtørstige Molok, der glæder sig over Tilintetgørelsen af en saadan blomstrende Lykke-Men over Barnets Ansigt farer i dette Øjeblik en Straale af usigelig Salighed; langsomt løfter det i Drømme Hoved og Hænder som til Bøn, og Munden smiler som forklaret af

himmelsk Glæde. Ved dette Syn blive Forældrene staaende maalløse og som fastnaglede til Stedet. — —

Den klare Dag er oprundet; udenfor Moloktemplet bølger hele Staden i Festklædning. I uhyre Kredse staaer Mængden, Hoved ved Hoved, og ser paa den store tomme Plads i Midten. Der staaer syv Drengene, Ungdommens Blomst, klædte i kostbare Dagter, bekransede som Offerdyr, og lige overfor dem hæver sig, som steget op af Helvede, Molokbilledets frygtelige Kolos; i kæmpemæssig Størrelse staaer det plump Afgudsbillede der, dannet af Kobber, med et skrækkeligt Tyrehoved og med begge Arme udstrakte til at modtage Offeret. Røg og Damp indhyllede nu og da ganske Statuen; i det Indre af Kobberkolossen syder et frygteligt Ildhav. Rødgloedende stirre de mordbegærlige Arme ud af Kvalmen; snart toner det som et uhyggeligt Brøl, snart som en Latter fra Helvede ud af Afgudsbilledet: Satan er utaalmodig; han kan næppe vente, indtil hans Baalspræster overantvordede ham Børnene. Nu omringe Præsterne, bekransede og i lange Kjortler, Drengene, og disse tage Afsked fra deres Forældre, som under de sværeste Straffe ikke tør græde, ikke vise Svaghed; de maa give sig Udseende af, at de gerne bringe Offeret.

Allerede bære Præsterne under Sang den mindste, et Barn paa tre Aar, hen til Molok. Drengen véd ikke, hvad det har at betyde; han vinker smilende til sine Forældre; nu løfter Præsterne ham højt op i Vejret og slynget med stkkert Sving flyver Barnet over i Uhyrets glødende Arme — et hjerteskerende Skrig gennemtrænger Luften, men strax lyder der larmende Musik, Trommer, Piber, skingrende Sange og Jubelskrig fra det forblindede Folk. Drengen er gledet hen over Statuens gloende Arme og ned i Kobberovnen, som danner den nederste Del af Molok, og hvori fra Midnat af et sandt Ildhav gløder. Molok, Helvede har sit første Offer.

Og saaledes gaar det med den anden Dreng og med alle de andre.

Sidos Søn, den smukkeste og største af Drengene, er ogsaa det sidste Offer.

Han er dødbleg, men han er rolig og trøster sine Forældre:

»Lad det ikke gøre Eder ondt, naar I høre mig skrike,« sagde han; »det er snart forbi, og jeg er ikke bange.«

Han omfavner Fader og Moder og siger sagte til dem: »I Nat har en Gud vist sig for mig i Drømme — o hvor herlig og skøn var han! Han stod i en Have fuld af Palmer og Skønhed, og han udstrakte Haanden efter mig og sagde: »Lader Børnene komme til mig, thi Himmeriges Rige er deres.« Jeg greb hans Haand, da gik der mig en salig Følelse igennem Sjæl og Legeme, saa at jeg ikke mere vidste, hvor jeg var — jeg véd, at til ham skal jeg komme, naar — —«

Præsterne nærmede sig, Drengen vinkede smilende med Haanden til Forældrene; nu ilede hine bort med ham; nu løfte de ham op — Musikken tonede øresønderrivende, Drengen var forsvunden i Uhyret, en mægtig Kvalm brød ud af Ovnen — Barnet brændte, det havde udstridt.

Syv Menneskeliv vare atter en Gang faldne som Offer Molok, for Satan!

*

*

*

Dyb Nat er det; Himlen er overtrukken med Skyer, Havet bruser uhyggeligt i det fjærne, Skyerne jager truende henover Himlen. Ensom staar paa den store Plads mørk og skrækkelig Molok; intet Menneske er i Nærheden — hvem vilde ogsaa have vovet at sætte Foden paa dette Rædselens Sted?

Og dog — der nærmer sig Trin.

Thalita er det, den ulykkelige Moder til det opofrede eneste Barn. I vild Smerte staar hun foran det skrækkelige Afgudsbillede og strækker Hænderne ud imod det.

»Forbandet, tusende Gange forbandet være du, Baal, du Helvedes Gud, du fordømte!« saaledes skriger hun. »Dig har jeg tjent, efter at jeg var bleven revet bort fra mit Folk; jeg vender mig bort fra dig, og vender atter tilbage til den sande og eneste Gud *Jehova*.« — —

Var det ikke ved dette Navn, som bævede Kobberkolossen fra øverst til nederst?

»Han er min Gud, han vil hjælpe mig!« Og idet hun kaster sig ned, raaber hun: »O vore Fædres Gud! Hvor længe endnu, hvor længe? Naar sender Du dog din Messias, den Forjættede? Ak kom dog, kom Emanuel, kom og frels os Elendige!«

Atter skælvede Kobbermolok; under den klang det som Rædselshyl og Helvedeslatter. Kvinden løb bort til Strandbredden, og gyseligt klang hendes Raab i det Fjerne gennem den af Stormen piskede Nat: »Ak kom, o kom, Du Forjættede! Kom Emanuel!«

Saaledes gaar hun videre indtil Gudinden Askeras lille Tempel, i hvis Helligdom kun rene Jomfruer tør tjene. Men medens hun højt jamrende klager, træder pludselig en af disse Jomfruer ud til hende og tiltaler hende: »Taabelige Kvinde, hvorfor græder Du? Er det ikke bedre, at dit Barn ubesmittet af denne Verden er gaaet over til det hinsides, end om det havde levet og efter kort Tids Forløb ligesom de andre var blevet besmittet med alskens Laster? Gaa hjem, tilbed Gud og ti!«

Og som Skel falder det fra den stakkels, forblindede Moders Øjne. I al sin uendelige Jammer har hun den Trøst, at hendes Søn er død ren og god, i det mindste ren for personlige Synder. Og som ved et dæmrende Morgenlys indser den stakkels Moder, at Helvedguden Molok, som i den højeste Ondskab og Grusomhed just forlangte de ædleste, reneste og bedste Sønner som Ofre til sig, uden at ville det, netop derved maatte hjælpe med til for evig at frelse dem fra Laster, Forbrydelser og Helvede, og at den Tid vilde komme, da Molok og hans blodplettede Standbillede som ogsaa de øvrige Lastens Templer og Lunde vilde falde for hans Glans, ved hvis Komme Jordens Aasyn skulde fornyes.

Aartusender ere hengaaede, Emanuel er kommen, og hvo der vil have hans Fred fjærn fra Synd og Ondskab,

han vende sig til den hellige Kirke, der finder han ham,
den naadige, gode og barmhjærtige

Gud - med - os!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

København. Den højærværdigste Biskop har begivet sig til Jylland, hvor han agter at meddele *Firmelsens hellige Sakramente* Søndag den 4. ds. i *Kolding* og Søndag den 11. ds. i *Fredericia*. Ved samme Lejlighed afholder Biskoppen ogsaa den foreskrevne kanoniske Visitats i Kirken og Skolen i de ovennævnte Byer. Fra *Fredericia* vender Biskoppen atter tilbage til Hovedstaden. Henimod Slutningen af Maanedens, sandsynligvis den 25. ds., vil Hs. biskoppelige Højærværdighed foretage *den højtidelige Indvielse af Kamillianerbrødrenes nye St. Mariæ Kirke og Skole i Aalborg*. Kamillianerordenen adskiller sig, som bekjendt, fra andre Ordenssamfund derved, at alle Medlemmer, Præster saavel som Brødre, ogsaa beskæftige sig med Sygeplejen. Ordenen er stiftet 1586 af den h. Kamillus af Lellis i Italien, hvorfra den har udbredt sig til Spanien, Frankrig, Portugal, Belgien, Holland, Tyskland og Amerika og har i Løbet af de henrandne tre Aarhundreder udfoldet en overordentlig velsignelsesrig Virksomhed. Ordenens nærmeste Noviciat, der er forbundet med en Klinik, befinder sig for Tiden i Roermond og Scholastikatet i Vaals (Holland) ved Aachen. Da det uden Tvivl vil interessere vore Læsere at lære Stifteren og hans Orden lidt nærmere at kende, skulle vi i et senere Nummer af Ugebladet meddele en kort Beretning om den h. Kamillus af Lellis Liv og om hans Ordens Virksomhed.

Kina. Kampen mod Missionærerne i *Kina* faar stedse større Dimensioner. Man forsikrer os om, at mindst 5 Biskopper, 28 Præster og henvend 20,000 indfødte Kristne allerede ere

faldne som Ofre. Mange iblandt dem have lidt Døden under de frygteligste Pinsler.

Ifølge Meddelelser til Propaganda-Kongregationen i Rom have følgende Medlemmer af Missionerne mistet Livet i Kina:

I det nordlige Manchuri bleve Præsterne Leroy, Georjeon og Souvigent tillige med adskillige Kristne myrdede af Boxerne.

I det sydlige Manchuri bleve Biskop Guillon og Præsterne Emonet og J. Li (indfødt Præst) levende brændte tillige med Søstrene Albertina og la Croix og heived 3000 Kristne. Boxernes Fanatisme gik her saa vidt, at de endog opgravede Ligene af Præsten Moulin og Søster Helene, som begge vare døde faa Maaneder iforvejen.

I den samme Provinds blev den indfødte Præst Hia halshugget tillige med Præsterne Bourgeois og Le Guevel, to indfødte Søstre og 64 Kristne, medens Præsterne Viaud, Bayart, Agnius og M. Li (indfødt Præst) bleve skudte tillige med 200 Kristne.

I det sydøstlige Tchili bleve Jesuiterne Andlauer og Isore dræbte med Landser, og Jesuiterne Denn og Mangin skudte af Boxerne.

I Hunan blev Biskop Fantosati og Lægbroder Gambaro dræbte, efter at Øjnene vare blevne borede ud paa dem.

I Peking have Præsterne d'Addosia, Garrigues, Duve og Chayanne tilligemed de to indfødte Præster B. Ly og P. Nie, og to Maristbrødre og en barmhjærtig Søster mistet Livet.

I Mongoliet bleve Biskop Hamer og Præsterne Heinman, Mallet, Segers og Wen myrdede tillige med 100 Kristne.

Fra Tschansi endelig meddeles, at Biskopperne Grasi og Fogolla bleve dræbte tillige med Præsterne Elias og Balat og syv Søstre.

Amerika. Vi meddelte for nylig om den frygtelige Stormflod, som den 8. September ødelagde Byen *Galveston* i Amerika, ved hvilken Lejlighed en Mængde katholske Kirker og Velgørenhedsanstalter bleve tilintetgjorte eller i høj Grad

beskadigede. Biskoppen af Galveston, Msgr. *A. Gallagher* anlog det samlede Tab til en halv Million Dollars. Blandt de kirkelige Anstalter, som bleve ødelagte, var ogsaa St. Mariæ Vajsenhus, som rummede over 100 Personer, af hvilke kun 3 Drengene bleve frelste. Da Stormen om Eftermiddagen begyndte at rase med en frygtelig Kraft, gik Søstrene tillige med alle Børnene ned i Kapellet, som fandtes i Hovedbygningens Stue-Etage. Kort efter bleve de drevne bort herfra af Vandet, som steg med en rasende Hurtighed. De gik da op til Sovesalene i anden Etage og forsamlede her alle Vajsenbørnene, baade Drengene og Pigerne. En af Søstrene bar det allerhelligste Sakramente i Ciboriet ud af Kapellet og op paa anden Sal, da der ingen Præst boede i Vajsenhuset. Herfra saa de Drengenes Bygningsfløj styrte sammen. Efter en Times Forløb styrtede Loftet i Pigernes Sovesal ned og begravede alle Tilstedeværende. Hvad der saa skete, vidste Drengene ikke; de opdagede kun, at de ikke mere befandt sig i Bygningen, men hvorledes de vare komne udenfor, havde de ingen Anelse om. Kun en kort Tid opholdt de sig i Vandet, og kom da op imellem Grenene paa et stort Træ, som svømmede omkring i Vandet. Her opholdt de sig i to Dage, snart drevne af Bølgerne ud mod Havet og snart drevne tilbage igen til Byen, indtil de endelig bleve frelste og af en Læge bleve bragte til Biskoppens Residens. En af Drengene havde været meget svag og i stor Fare for at falde ned af Træet; men det lykkedes de andre to Børn at binde ham fast til det og de frelste saaledes hans Liv.

En af Søstrene var paa Torvet, da Stormen begyndte, og en Arbejdsmand blev sendt derhen, for at hente hende hjem. Vandet steg med en saa rasende Hurtighed, at hun maatte ride hjem, alene for at møde den samme Skæbne, som alle de øvrige Søstre. Der blev ikke Spor af de to Bygninger tilbage. Ligene af to Søstre bleve fundne i Texas City; sex andre Søstre paa forskellige andre Steder. 90 Lig bleve fundne i Nærheden af Vajsenhuset. Flere Søstre bleve fundne med 8—9 Børn fastbundne til sig; en anden Søster

fandtes med et Barn i hver Arm. Da det netop samme Dag var Marias Fødselsfest, havde alle Søstrene modtaget den h. Kommunion om Morgen.

I St. Mariæ Hospital beløb Tabet af Menneskeliv sig kun til to, en gammel Mand og en aandsvag Person. For øvrigt blev hele den nye Bygning ødelagt tillige med Kapellet, Operationsstuen og Søstrenes Værelser. Den gamle Bygning derimod holdt sig, skønt det knagede i alle Fuger. Dagen efter Stormfloden fandt man 219 Lig paa Ursulinerklostrets Grund. Dette Kloster blev staaende og optog over 1000 Ulykkelige, som søgte derhen gennem Bølgerne. Kirkerne lede frygtelig Skade; kun Domkirken og Rosenkranskirken for Negre bleve frelste. Med en Udholdenhed uden Lige søgte Præsten Hr. Keller at frelse Menneskeliv. Hele Dagen igennem vadede han omkring i Vandet, bærende Børn, hvide og sorte, paa sin Ryg hen til Industriskolen, som ledes af den h. Families Søstre. Allevegne fra lød der Raab fra Børn til Præsten, for at han skulde komme hen til dem og frelse dem; og han arbejdede ufortrødent indtil den mørke Nat. Da Stormen havde naaet sit Højeste, blæste den med en Hurtighed af 90 Mil i Timen.

Frankrig. Ifølge flere Blade har Regeringen berøvet en Sognepræst i Departementet Haute-Savoie Gagen, fordi han havde forbudt Frimurerlogens Medlemmer at deltage med Faner og Bannere i en kirkelig Ligbegængelse. Da Biskoppen af Annecy har protesteret meget skarpt imod denne Forholdsregel, har Regeringen besluttet at kalde Biskoppen for en Domstol paa Grund af Embeds-Misbrug. Ministeriet, hvis levende Sjæl er Socialisten Millerand, bliver stedse mere og mere kulturkampsindet. Det er et Tegn paa, at det føler, at Grunden vakler under dets Fødder; Kulturkamp er altid det sidste Middel, ved hvilket vaklende franske Ministerier søge at holde sig. Et smukt Sidestykke til det radikal-socialistiske Ministeriums Kulturkamp i Haute-Savoie og andensteds er forøvrigt den *socialdemokratiske Propaganda*, som i

Aar er bleven iværksat med særlig Iver blandt *Rekruterne* i hele Frankrig.

Rusland. Ifølge »Polit. Con.« er der stadig Forhandlinger i Gang mellem Vatikanet og Rusland om Besættelsen af Bispedømmerne Plock og Mohilew. Med Hensyn til Bispestolen i Mohilew er der opnaaet Enighed mellem Vatikanet og den russiske Regering, idet Biskoppen af Zitomir, Msgr. Kropatowski, overtager dette Embede; derimod har Paven endnu ikke besvaret det ruiske Forslag om Besættelsen af Bispesædet Plock.

— Den russiske Regering tillader — som bekendt — ikke, at de i Rusland ansatte katholske Præster besøge Rom. I disse Dage har Regeringen dog ladet bekendtgøre, at den tillader de i Riget ansatte katholske Præster at rejse til Rom i Anledning af Jubilæet; kun maa de forsyne sig med det ogsaa for Andre reglementerede Pas. Denne Efterretning har naturligvis foraarsaget Glæde i Vatikanet.

O Kristne, tænker tidt paa dem,
 som vandred' bort fra Støvets Hjem,
 som hvile i den stille Grav
 med deres brudte Vandringsstav!
 O, bed for dem, at snart de maa
 til Himlens Herlighed indgaa,
 hvor ej er Kval, hvor ej er Nød,
 hvor aldrig nogen Taare flød.

R. I. P.

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for 12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseriø pr. Aalborg.
 Børnehjemmet anbefales af Pastor Tembories i Aalborg.

S.J.G. Førstk. **Mandag** den 5. Novbr. afholder **St. Josefs Gilde III. Grads Møde.** Efter Gradsmødet afholdes Kl. 8 $\frac{1}{2}$ alm. Møde for alle Br.

✝ Lørdag Morgen, den 27. Oktober 1900, forbarmede den algode Gud sig over min elskede, trofaste Mand, Uhrmager **Ferdinand Heinlein**, og gav ham den Hvile han saa højlig trængte til; hvilket bekendtgøres for deltagende Slægt og Venner af hans Hustru, Mathilde Heinlein, født Thrane.

Den kære Afdøde anbefales ret indtrængende til de Troendes Forbøn. R. I. P.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 4. November. 22. Søndag e. Pintse. Karl Borromæus. Bekender og Biskop. — **5. M., 6. Ti., 7. O.** (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen), **8. To.** Oktavdage. — **9. F.** Laterankirkens Indvielse i Rom. — **10. L.** Andreas Avellinus, Bekender.

Søndag den 11. November. 23. Søndag e. Pintse. Marias Skytsfest. (Martin af Tours, Biskop og Bekender, saak. Mortensdag).

Unio. Mandagen d. 5. Novbr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ lader Foreningen læse en h. Sjølemesse i St. Ansgars Kirke for dens afdøde Medlem. Hr. Uhrmager Ferdinand Heinlein.

Mandagen d. 12. Novbr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses en h. Sjølemesse i St. Ansgars Kirke for de afdøde Medlemmer af Foreningen.

Mødreforeningen. Tirsdag den 6. Novemb. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe i St. Ansgars Kirke for Foreningens Medlemmer og Anliggender. — Efter Messen holdes et kort Foredrag.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted Søndag den 18. Novbr. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe; Kl. 10 Prædiken; Kl. 4 Efterm. Foredrag i Hotel „Casino“.

Literatur.

I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn's kgl. Hofboghandel (Bredgade 35. Kbhvn) faas:

Det nye Testament, med for lærende Anmærkninger. 7 Kr. — **Boudreaux:** Lyksaligheden i Himlen. 1 Kr. 50 Øre. — **Lasserre:** Vor Frue af Lourdes. 1 Kr. — **P. P.:** Er Romersk-katholsk ægte Evangelisk? 1 Kr. 50 Øre. — **Rippel:** Den katholske Kirkes Skønhed i dens Skikke og Cereemonier. 2 Kr. 25 Øre. — **Thomas a Kempis:** Kristi Ef efterfølgelse. 1 Kr. 50 Øre. — **Scupoli:** Den aandelige Kamp. 1 Kr. 50 Øre. — **Esser:** Den romerske Inkvisition. 25 Øre. — **Joh. Jørgensen.** En Apostel. 2 Kr.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 45.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 45.

Søndagen den 11. November.

1900.

Indhold: Nye Bøger. Ved Evighedens Port. † Felix Mayer. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kolding. Rom. Fra Vejbyrnet. — Bekendtgørelser.

Nye Bøger.

—0—

Fr. Esser: **Den romerske Inkquisition.**

Det er og vil endnu længe vedblive at være en følelig Ulempe for os Katholiker her hjemme, at vi har saa faa Bøger paa vort eget Sprog, i hvilke der kan findes tilforladelig og fyldig Oplysning om alt det, der tjener Kirkens Modstandere til Anker og Angreb. At skrive større Bøger kan som oftest ikke betale sig, og der eksisterer ikke noget Fond til Afholdelse af Udgifter, der ikke dækkes ved Bogens Salg. Saa meget taknemligere maa vi være dem, der i Aarenes Løb har bekostet og tilvejebragt den nødvendigste Oplysning gennem Smaaskrifter. Et saadant mindre Skrift er nu atter bleven offentliggjort af højærv. Pastor Esser under Titel af »Den romerske Inkquisition«.

Skriftets væsentlige Indhold er dette:

Skal en Ting kunne bedømmes rigtigt, maa den ses

fra alle Sider; ellers kan falsk Vane og Vedtægt faa det modsatte af Sandheden ud af sin Vurdering. Gælder dette om alt, saa er det ogsaa fuldt ud anvendeligt paa Bedømmelsen af den meget omstridte middelalderlige Retspleje, der kaldes Inkvisition. Et Hovedspørgsmaal, der her fremstiller sig til Undersøgelse og Besvarelse ved alle Enkeltheder, vil altid være dette: Er Beretningen paalidelig, og hvorledes tager den sig i bekræftende Fald ud for Kritikken set i Belysning af Datidens Anskuelse og Forudsætninger? — At der har ligget *Intolerance* til Grund for Inkquisitionens Oprettelse og Anvendelse, tør aldeles ikke benægtes. Men *Intolerance* tagen i al Almindelighed er ikke noget slet, hvad Pater Essers Bog udførligt godtgør. Det kan tværtimod være yderst slet at være tolerant, hvor god en Klang denne Glose end har i vore Dage. Hvad i Særdeleshed den af Gud stiftede og bemyndigede Kirke angaar, saa kan den ikke, uden at opgive sig selv og uden at forse sig groveligen mod sin Herres Vilje, være tolerant overfor en Lære, der strider mod den Sandhed, Kirken er sat til at bevare. Ligesom Apostlene derfor »udelukkede«, maa Kirken ogsaa have Ret til det samme i alle de Tilfælde, hvor den har at gøre med bevidst og haardnakket Benægtelse af aabenbaret Sandhed hos et Menneske, der hører ind under Kirkens Ret. At benægte dette turde være ganske urimeligt, tilmed da en lignende *Intolerance* udøves af ethvert Samfund af Mennesker, der kæmper for en Særinteresse, hvis Godhed det har almindelig menneskelig Vished om. — Men Middelalderen »udelukkede« ikke blot fra Kirkens Samfund. Den straffede ogsaa Kætteriet *legemligt*, med Revselse og — senere med Død, Døden paa Baalet. Spørgsmaalet er: var dette forsvarligt? Kan saadant billiges, eller maa vi Nutidsmennesker fordømme det? Til Orientering for Læseren fremhæver Bogen, at det er den verdslige Magt, der lige op til Konstantin belægger stivsindet Kætteri hos Kirkens Undergivne med de svære Straffe; maa det stillede Spørgsmaal besvares benægtende, saa maa Ansvaret derfor nærmest komme til at hvile paa Rigsløvenes Ophavs-

mænd. Men paa Grundlag af hine fjerne Tiders Anskuelse, at Benægtelse af Guds Aabenbaring var en Ugerning, sværere end nogensomhelst Forbrydelse mod det borgerlige Samfund, gaar det vist ikke an at sige nej til Spørgsmaalet. Er Kætteriet nemlig den Forbrydelse, Middelalderen ansaa det for, saa er der intet urimeligt i, at Tiden anvendte sin haardeste Straf paa det, og Spørgsmaalet omformer sig da til følgende Problem: Hvilken Tidsalder er mest dadelværdig? Middelalderen, hvem Guds Ære gik frem for Menneskers Velfærd og Liv, eller vor Tid, for hvem Gud paa mange Steder blot er et Navn og endda kun et af de morsomme, uden at dens Straffelove har nogen Rubrik for disse Forhold? Hvordan man imidlertid end stiller sig overfor Inkquisitionens nævnte Grundtanke, — en helt anden Sag bliver det, om man kan billige dens praktiske Gennemførelse i Tidens strafferetlige Procesmaade, og om der ikke blandt de historiske Kendsgerninger fra de Dage er Tilfælde, i hvilke Vildfarelse og Sletthed har misbrugt til Synd, hvad der kun skulde virke i det Godes Tjeneste. Her har P. Esser sikkert Ret, naar han ved Siden af Inkquisitionsdomstolenes Bestræbelser for at vise Mildhed og Retfærdighed nævner et saa beklageligt Navn som Konrad af Marburg. Hvad Mennesker i saa Henseende have forbrudt, kan Kirken hverken billige eller staa til Ansvar for, ligesaa lidt som det nu om Dage er os forklarligt, at der i gamle Tider kunde bruges Tortur for at afnøde Tilstaaelse af en ubevist Forbrydelse. — Efter at have gjort Rede for Forskellen mellem pavelig og biskoppelig Inkquisition og deres Oprindelse samt udførligt fremstillet Domstolenes Procedure, slutter Bogen med at paaminde dem, der laste Kirken for dens Kætterstraffe, om, at de gør bedst i at feje for egne Døre. En tidligere Udgave af Brockhauses protestantiske Konversationslexikon tilstod, at den ene Protestant Benedikt Carpzow har fældet cirka 20,000 Dødsdomme. Saa højt kommer hele den romerske Inkquisition langtfra, og saa bliver den Forskel jo dertil altid bestaaende, at den katholske Kirke har inkvireret i Kraft af sin Sendelse.

Bogen er velskreven. Vivat sequens! Side 4, Linie 12 f. o. skal der staa »Munkelivet« i Stedet for »Menneskelivet«; Side 29, Linie 5 f. n. »skyldig« og ikke »uskyldig«.

*

*

*

Joh. Jørgensen: **En Apostel.**

Der vil blandt Protestanter være adskillige, der har læst Joh. Jørgensens ny Bog med delte Følelser. Vi Katholiker derimod maa være glade for den. Det herlige Billede, Forfatteren har tegnet af en Nutidsapostels heroiske Liv, og den Rørelse, der griber Sindet ved Læsningen om en Helgens Ofre, gør Hjertet længselsfuldt efter engang at komme til at eje en Bog paa Dansk i Lighed med katholske Landes Legendesamlinger. Verba docent, exempla trahunt. Før vi besidde en saadan Bog med i det mindste eet Helgenliv for hver Dag i Aaret, kan der neppe være Tale om gudelig Fælelselæsning i vore Hjem.

»En Apostel« er egentlig Svar paa Spørgsmaalet: hvad er en god Kristen? Forskellige Anmeldere af »Vor Frue af Danmark« syntes ikke, at Herman Ronge kunde kaldes en god Kristen. Joh. Jørgensen indrømmer dette, hvis »god« skal være det samme som »fuldkommen«. At vise en god, fuldblods Kristen, — en ægte Troende, hvis Liv en Ikke-Troende umuligt kan efterligne, — en fuld, duftende Ædelrose fra Guds Have, fra Kirkens Midte — det er da denne Bogs Øjemed. Den Kristen, der sigtes til, er Pater Damien, hvis Navn det er nok at nævne for at have sagt, hvem man mener.

Pater Damien var en belgisk Bondesøn ved Navn Joseph de Veuster. Han fødtes d. 3. Januar 1840. Da han havde naaet den modne Alder, begreb han ved en Folkemission, at det var Guds Kald til ham at blive Ordensmand og Præst; det Ordenssamfund, han valgte, blev en af Abbé Coudrin i Revolutionsaarene stiftet Kongregation. Her i Klosters stille Ensomhed var den unge Broder Damien et Mønster paa

Andagt og Selvhengivelse, og saa stor var den Agtelse og Tillid, han nød, at da Kongregationen i 1864 sendte friske Kræfter til Missionen paa Sandwichøerne, fik han Lov til at drage med, skønt han endnu ikke var ordineret til Præst. Paa Smaaøerne midt ude i det store, stille Hav levede Pater Damien nu det sædvanlige Missionsliv i 9 Aar, ukendt af Verden og upaaagtet af sin Samtid. Ingen kunde dengang ane, at hans Navn engang skulde gaa Jordan rundt. Hans Verdensry grundlagdes først i 1873, da han tilbød sig til at overtage Ledelsen af Katholikerne blandt de paa Øen Molokai internerede Spedalske og fik sit Ønske opfyldt. Ved en særegen Guds Styrelse tiltrak Pater Damien sig herved hele den civiliserede Verdens Opmærksomhed, skønt lignende personlige Ofre ikke er nogen Sjældenhed inden for Kirken, og uagtet intet laa den ydmyge Mand fjærnere end at ville vække Opsigt. Det maa imidlertid siges, at han, der frivillig havde gjort sig til Præst for »Jordklodens uhyggeligste Menighed« fuldt ud fortjente den Anerkendelse, han nød, hvad dog kun de tilfulde forstaa, der ved, hvad Spedalskhed er, og hvad den byder sine Omgivelser. Pater Damien har aldrig fortrudt at have paataget sig hin Gerning. I de Spedalskes Kreds, i »Forgaarden ind til Dødens Rige« var han, efterat den første Modbydelighed var overvunden, lige saa vel til Mode som tidligere. Begravet for Verden levede han Livet i Gud. Endog da han selv blev smittet af den forfærdelige Sygdom, svigtede Arbejdslysten og Modet ham ikke. Han døde d. 15. April 1889 og udaandede paa den Post, han vidste, Gud havde stillet ham paa. Hans Lig blev jordet under en stor Pandanus, der havde skærmet ham med sine Grene den første Nat, han tilbragte paa Molokai.

Saa jævn og ligefrem Hr. Jørgensens Skildring af Pater Damians Liv er, saa forfejler den dog ikke sin Virkning paa den, der læser. Hagiografien klæder Forfatteren smukt og lykkes ham godt, hvad vel ingen heller kunde være i Tvivl om, der i sin Tid læste hans Foredrag om Filip Neri. Den sproglige Behandling af Emnet er fortræffelig. Ingen har

hidtil talt til os her hjemme i saa smukt et Sprog om det, der er os kærest; her er den rette Indfatning om de Perler, vi ejer i Religionens Sandheder og deres Frugt i de Helliges Liv.

Bogen er dog ikke indskrænket til en Beretning om skete Ting, men krydres ved talrige Reflexioner i Forfatterens kendte Stil, saaledes om Coelibatets og Ordensstandens sociale Betydning, katholsk Børneopdragelse og Religiøsitet i Hjemmet, om den store franske Revolutions Forhold til Arbejde og Kapital o. s. v.

De to sidste Kapitler ere ligesom Forordet polemiske. Under Overskriften: »Hvor var det muligt?« — et Ord af afdøde Martensen til Johannes Fibiger om en katholsk Missionsbiskops heroiske Mod — giver Joh. Jørgensen Svar paa dette Spørgsmaal. Det lyder: Fordi det er den sande Guds Kirke forbeholdt at fostre Sjæle, der har Dristighed og Kærlighed nok til at give deres Liv hen for deres Brødre. Pater Damien var, som han var, netop fordi han hørte den katholske Kirke til. Udfoldelsen af Troens Liv er Virkning af Livsenheden med Kristus, men denne atter en Virkning af de Helliggørelsesmidler, som kun den ene Kirke ejer. Dette vil naturligvis aldrig blive godkendt af Protestanter; tværtimod læser vi i »En Apostel«, at der er Ikke-Katholiker, der med rene Ord frakender os Livsforbindelsen med Guds Søn.

r.

Ved Evighedens Port.

—o—

Det var en Vinternat. Tætte, tykke Taagemasser laa kolde og fugtige hen over den brede Dal. Op fra Søen kom en skarp og bidende Vind farende og trængte isnende ind i de Forbivandrendes Lunger. Hult og dybt tonede

Klokkeklangen gennem det tætte Taagehav, som bølgede henover Dalen.

Nu og da droge Skikkelser gennem Natten, formummede og lydløse eller i det højeste vextende et Par Ord. Hist og her brød det matte Skær af en Lygte frem og dansede en Stund spøgelsesagtigt paa Gaden for snart igen at forsvinde i Taagen.

Kirken kaldte sine Troende sammen til den tidlige Morgengudstjeneste.

Rask trippede en slank Pigeskikkelse afsted med Hoved og Skuldre indhyllede i et rødt, uldent Tørklæde gennem Stadens Gader til den store Kirke, hvis Vinduer allerede straaledede i klar Lyaglans.

Nu og da trængte sig en kort, tør Hoste frem af hendes Bryst; saa trak hun det varme Tørklæde fastere om sig og medens hun beskyttende holdt Lommetørklædet for Munden, aandede hun ofte dybt.

Det var aabenbart en fattig Tjenestepige, som trods Kulden og den fattige Klædning, trods tidlig Opstaaen og Afbrud paa Søvn ilede til den h. Messe.

Nu bøjede hun om Hjørnet, ad Kirken til. Grelt faldt i dette Øjeblik det dobbelte Skin af en Gaslygte og et andet Lys paa hende; som en skøn, ren Fremtoning fra en bedre Verden dukkede i denne Belysning et Øjeblik Jomfruens tugtige Skikkelse, hendes fromme, uskyldige Barneansigt med de mørke alvorlige Øjne frem af Mørket, for strax igen at forsvinde i det.

»Stop lidt! Du Lille!« skreg i det samme Øjeblik tæt bag ved hende en hæs og lallende Stemme. Det var to unge Mænd, der havde sviret hele Natten igennem, og af Hotelkarlen nu bleve lyste ud af Restauranten; hans Lys var just faldet paa Kirkegængerskens Skikkelse.

Forfærdet ilede Pigen videre; der var endnu et godt Stykke til Kirken og intet Menneske saa hun i Nærheden foran sig. Efter hende fulgte larmende og med usikre Skridt, bandende og raabende paa hende de to unge Herrer.

Et stærkt Hosteanfald, fremkaldt af den hastige Gang, tvang Pigen til at gaa langsommere. Ved det næste Hjørne havde Mændene indhentet hende.

»God Morgen, min Lille! Hvorhen saa tidligt?« raabte en af de unge Herrer, aabenbart den frækkeste af dem.

Med et Blik fuldt af Højhed og Værdighed, som alene den kristelige Tugtighed og Selvagtelse kan fremkalde hos et Menneske, saa Pigen paa Spørgeren, en ung, smuk Mand, som næsten endnu kunde kaldes et Barn, saa hvid og rosenrød saa han ud.

»I Kirke gaar jeg,« sagde hun højt og bestemt, idet hun søgte at komme forbi.

»Ser jeg Dig aldrig mere, fromme Jomfru?« spurgte Ynglingen atter, halv spodsk, halv truffet.

»Foran Guds Domstol, ellers intetsteds, min Herre!« var det raske Svar. Dermed skød Pigen den berusede Yngling til Side og fløj ind i Kirken. Guds Hus var fyldt indtil sidste Plads. Hundrede og atter hundrede Voxkærter brændte i alle Bænke og Stole; mægtigt bruste fra den mørke Hvælving Genlyden af Orglet og Sangen: »Send som Dug og Regn fra Himlen den Retfærdige os ned!« Foran Alteret stod Præsten og fuldbyrdede den helligste Handling.

Men Klara knælede stiltørdigt i sin halvmørke Stol og bad af Hjærtet, opofrede sig ganske til Gud og beredte sig med barnlig Uskyld til den hellige Kommunion, til Forening med Kristus selv. Da nu Orglet forstummede og Kommunionen var uddelt, og hun igen knælede i sin Stol, lykkelig forenet med Gud, da havde hun glemt Verden og Tiden, og hun bad sin Frelser fremfor alt om dette *ene*, at hun dog maatte blive ham tro indtil Enden, uden at synde, uden at krænke nogensinde hans guddommelige Person, og hun bønfaaldt ham om dog at tale ret tydeligt til hende, saa at hun kunde høre ham og adlyde.

Da forekom det hende, som hørte hun Herren sige: »Himmel og Jord skulle forgaa, men mine Ord skulle ikke

forgaa!« — og: »Bered Herrens Vej, som Profeten Isaias har talet.«

* * *

Foraaret kom og med det den alvorlige, sidste Prøvetid for saa mangen Syg, der ved Naturens Genopvaagnen — for svag til at kunne taale Vaarens kraftige Pust — skulde gaa til Graven. Midt i Staden, i et af de smukkeste Huse, laa et Menneske, som kæmpede den sidste Kamp med Døden.

Det var den unge Mand fra Decemberrnatten.

For faa Uger siden var han bleven angrebet af Tyfus; igaar havde Lægerne opgivet ham. Hele Byen talte om den unge og smukke, døende Mand, om hans Elskværdighed og uimodstaaelige Munterhed og om den Jammer, hvori hans Død hensatte Forældrene.

Det var rigtignok ogsaa et frygteligt Slag for dem.

Den unge Mands Fader, en gammel General, hvis Navn blev nævnet med den største Agtelse, og hans Gemalinde, en meget fornem Dame, stode trøstesløse ved Dødslejet. Ak, det var deres eneste, eneste Barn, ved hvem de hang med Liv og Sjæl, for hvis Opdragelse de havde gjort alt, for hvem der aabnede sig den skønneste Udsigt til en glimrende Fremtid!

Tre Læger stode den Døende bi.

»Mener Deres Naade ikke, at jeg skal sende Bud efter en Gejstlig?« vovede en af de Tilstedeværende at hviske til Moderen.

»O min Arthur, mit eneste Barn!« raabte Moderen med halvkvalt Stemme — »altsaa er det saa vidt! — Ak, jeg kan ikke sige ham det!«

»Deres Naade,« var Lægens Svar, »Deres Søn er ikke mere saaledes ved Bevidsthed, at den Gejstliges Nærværelse kan forurolige ham.«

»Nu, ja — min Arthur var bestandig en kær, god Dreng.« —

Den Gejstlige kom; der var ikke mere meget at gøre. Den Døende saa stift og ubevægeligt paa ham; ingen Trækning ved Mund, Øje eller Haand tilkendegav, om han forstod Præstens Spørgsmaal og Ord. Bedrøvet meddelte Præsten den unge Mand, som visselig havde haft nødig at skrifte, den sidste Salvelse.

Et Kvarter derefter var Sønnen død; i det sidste Øjeblik havde han endnu mumlet noget, dog intet om Gud og Bøn, men ganske andre Ord — derpaa var hans Øjne blevne brustne og Døden indtraadt. En halv Time senere, efter at Sognemessen var endt, ringede Dødsklokken, og de Andægtige i Kirken bad for den Bortgangnes arme Sjæl.

Klokken havde hørt op med at lyde, Folk vilde gaa ud af Kirken; men saa begyndte Klokken for anden Gang sin sørgelige Sang. Ogsaa for den anden Bortgangne bad Menigheden. Derude i Hospitalet laa det andet Lig. En grædende gammel Kone og et Par Jomfruer havde just klædt hende i Ligdragt, atter foldet hendes Hænder og lagt hende tilrette paa Dødslejet.

Det var Klara, Tjenestepigen.

I et Aar havde hun været syg; otte Uger havde hun været paa Hospitalet; hendes Onde havde pludseligt forværret sig og af gallopperende Lungesvindstot var hun velforberedt og gudhengiven død med de helligste Navne paa Læben, i samme Time som den unge Mand.

Nu laa hun i Fred paa Dødsengen; Øjnene vare lukkede; over det rene, blege Ansigt svævede et Pust af from Jomfruelighed. Kransen om de blonde Fletninger og Korset med Rosenkransen i de afmagrede, kolde Hænder vare ikke blot Prydelser, men Vidner om hendes salige Død. Et Par simple Bukketter laa paa Liget; gennem det aabne Vindu trængte en sød Duft fra Haven, Bogfinkens klare Toner og med Solstraalen lun Foraarsluft. Det var et Billede paa salig Fred.

Men foran Liget stod ved Siden af Klaras Moder ogsaa hendes Fader, en Mand i fattig Paaklædning. Længe

stode de begge der og bad sagte. Da fo'r Manden med den barkede Haand henover Øjet, tog sin Hustru ved Armen og sagde: »Det er vor Trøst, Anne-Marie: vi have lært vort Barn at leve ret og at dø godt; det har hun — Gud være lovet! — ogsaa gjort, og nu har hun det bedre end vi.»

Det raske Ord, som Jomfruen i hin tidlige Morgenstund havde tilraabt den unge Mand: »Foran Guds Domstol,« — ved Evighedens Port, skulle han atter se hende, det var blevet til Virkelighed. Foran Guds Domstol havde de to ungdommelige Sjæle mødt hinanden for anden Gang; deres Sjæle ere indgaaene i Evigheden, hvis hemmelighedsfulde Port for bestandig har lukket sig bagved dem.

+ Felix Mayer.

—o—

Fra Kairo i Ægypten er der til den apostoliske Vikar i Stockholm kommet Meddelelse om, at den svenske Præst *Felix Mayer* er afgaaet ved Døden i Ka ro den 18. Oktober. Dette Budskab vil uden Tvivl berede Mange Sorg; thi Alle, som kom i Berøring med den saa tidlig Bortkaldte, bleve hans Venner, og deres Tal er Legio.

Pastor F. Mayer blev født den 18. December 1872 i Ommeberg i Sverige, hvor hans Fader var ansat som Værkmester ved Bjærgværksgruberne. Sin første Undervisning fik han i Værkets Skole, men siden 1884 var han Elev af den katholske Drengeskole i Stockholm (Søder). Her udmærkede han sig ved Flid og Dygtighed, men fremfor alt ved Fromhed, saa at han var Alles, baade Lærernes og Kammeraternes Yndling. Da han saaledes viste sig i Besiddelse af gode Anlæg baade paa Forstandens og Hjærtets Omraade, begyndte hans Lærer at læse Latin med ham og med en anden Elev, F. Muckenhirn, som nu er Præst i Gefle; idet man nærrede det Haab, at begge Ynglingene kunde uddannes til Præster.

I 1887 blev Felix Mayer ogsaa ifølge den højærværdigste Biskop Bitters Andragende optaget tilligemed F. Muckenhirn som Elev i Propaganda-Kollegiet i Rom, hvor han ogsaa, efter at have tilendebragt sine Studier, blev præsteviet i 1895. Ingen anede den Gang, at hans Arbejdstid i Herrens Vingaard skulde blive saa kort. Alle mente tværtimod, at han skulde udøve en langvarig, velsignelsesrig Virksomhed i sit Fødeland. Han havde jo aldrig været syg og ikke en eneste Dag behøvet at være sengeliggende i hele sin Studietid. Men samme Dag, han afrejste fra Rom for at begive sig til sin Arbejdsmark her i Norden, begyndte denne snigende Sygdom, som kræver saamange Ofre i Sverige og andensteds. I Sverige kunde han ikke blive, — her vilde han ifølge Lægens Udtalelse ikke have kunnet overleve den første Vinter. Han maatte til et varmere Klima og blev sendt til Ægypten. Gennem Kardinal Ledochowski i Rom blev han antagen som Sjælesørger ved et Sygehus (Hô; ital européenne) i Kairo, der ledes af franske og italienske Søstre. Her trøstede han, skønt selv syg, de Syge og forberedte de Døende til en salig Død. I 5 Aar kæmpede han mod den snigende Sygdom, indtil han den 18. Oktober d. A. døde, som Meddelelsen siger, »dans le paix du Seigneur«, i Herrens Fred.

Pastor Felix Mayer var ydmyg og ren af Hjærtet; hans rene og uskyldige Væsen afspejlede sig i hans Ydre og ikke Faa ansaa ham for en Aloysius. Under et Ophold, han paa Hjemvejen fra Rom gjorde i et Hospital i Freiburg i B., var der En, som sagde: »Det er jo den h. Aloysius, som hædrer os med sit Besøg!« Og han, som sagde dette, havde vistnok Ret; thi den h. Aloysius var hans Forbillede, denne hellige Ynglings Dyder søgte han at tilegne sig og han nærmede sig saare meget sit Ideal. Vi tør derfor haabe, at han har modtaget *deres* Løn, som ere rene og ydmyge af Hjærtet. Han hvile i Fred! R. I. P.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

Kolding. (—p) Søndag den 4. November meddelte hans biskoppelige Højærværdighed *Firmelsens hl. Sakramente* i St. Michaels Kirke til 20 Personer, baade Voksne og Børn. For at bevidne deres Glæde over Biskoppens Besøg, havde Menighedens Medlemmer med stor Iver smykket Kirken, Skolen og Præstegaarden med Guirlander, Vaabenskjolde og Flagdekorationer. Biskoppen blev i Procession ført til Kirken, hvor den højtidelige Gudstjeneste gjorde et dybt Indtryk paa den talrige Mængde. I Tirsdags holdtes der Visitats i Skolen. Fra Kolding rejste Biskoppen i Onsdags til Horsens, hvorfra han i Torsdags agtede sig til Silkeborg, for ogsaa der at holde apostolisk Visitats i Kirke og Skole.

Rom. Den h. Fader modtog Besøg af flere fremmede Kirkefyrster; blandt hvilke ogsaa Ærkebiskop Dr. *Simar* af Køln, som i disse Dage har modtaget Meddelelse om, at Pave Leo XIII. agter at udnævne ham til Kardinal i det næste Konsistorium, som rimeligvis vil blive afholdt i Slutningen af denne Maaned. Dr. Simars Forgængere, Ærkebiskopperne Paulus Melchers og Filip Kremenz, vare som bekendt ogsaa Indehavere af Kardinalværdigheden.

— Den 30. f. M. modtog atter en Mængde Pilgrimme den pavelige Velsignelse i Peterskirken; der var henvend 10,000 tilstede, mest Italienerne. En Del Ruthenere vare ogsaa mødte med deres Biskop Szeplicki i Spidsen. Blandt Pilgrimme var ogsaa en 100aarig fra Sabina, som særlig blev fremstillet for Paven.

— I en Skrivelse til Kardinal *Ferrari*, Ærkebiskop af Mailand, opfordrede den h. Fader atter Italiens Katholiker til ikke at tage Del i Valgene til Rigsdagen; der skal derved offentlig gives tilkende, at man misbilliger ligesom forhen de forhaandenværende kirkelige Forhold i Italien. Grundene, som fra Begyndelsen af bevægede den apostoliske

Stol til en saadan Opfordring, bestaa endnu den Dag i Dag; derfor bør ogsaa Katholikernes Holdning vedblivende være den samme.

— Paven har sendt Biskopperne en den 1. November dateret *Encyklika* »De Redemptore« (om Frelseren). Leo XIII. udtaler heri sin Glæde over, at Katholikerne i hele Verden drage til Rom i Anledning af *det hellige Aar*, et Bevis paa, at Jordens Folk vende Blikket mod Frelseren Jesus Kristus. Han opfordrer derefter Enhver til at komme til Frelseren, som er Vejen, Sandheden og Livet. Ligesom Kristus, da han kom til Verden, reformerede det menneskelige Samfund, saaledes vil dette ogsaa, naar det atter vender sig til Kristus, blive forbedret og frelst; idet det følger Kristi Lære og holder de guddommelige Bud, og undgaar baade Oprør imod de bestaaende Myndigheder og Stridigheder mellem Nationerne, maa det beflitte sig paa, at Alle broderligt elske hverandre og i hellig Fred adlyde deres Foresatte. Bortfjævnelsen fra Gud fører til saa mange Forvildelser og til at Nationerne, som det nu er Tilfældet, føle sig trykkede af idelig Uro og Frygt for Fremtiden. Encyklikaen slutter med at opfordre Biskopperne til at kundgøre for hele Verden, at Forløseren og Frelseren alene vil kunne bringe Menneskeslægten Frelse og Fred.

✻ Fra Vejbrødet ✻

— Nu maa vi have Ende paa Vrøvlet! Under denne Overskrift udsender Pastor Vilh. Beck i »Den indre Missions Tidende« for 4. Novbr. følgende Dekret:

»Det er et aldeles utroligt Vrøvl, hvormed man har beskæftiget sig i den sidste Tid i Anledning af min alvorlige Henvisning til Satan af det tyske Uvæsen i Sønderjylland. At Verden har fornøjet sig over, at »Vilh. Beck har bandet«, kan være saa temmelig ligeegyldigt. Lad dem have

den Fornøjelse. de have saa lidt af den Slags. At de Unævnelige gøre et Porstyr deraf, som om Himmel og Jord vare ved at styrte sammen -- saaledes det bekendte gudelige Vrøvlehoved *M.* i »Nationaltidende« — kan ogsaa være ligegyldigt. De trænge jo stadig til at faa Luft for deres Venlighed overfor den indre Mission. Men at *alvorligt troende Mennesker* ville være med i Vrøvlet, er mig ubegribeligt. *Der er dog ikke et eneste Menneske, ikke engang de Vantro, som for Alvor mener, at »Vilh. Beck har bandet«.* Det hører dog med til Kristendom at forsage Satan. Saa maa man vel ogsaa sige om det, som hører ham til: Gaa bort, Satan! — vig fra mig, Satan! — eller Føj, Satan! — det er altsaa det lille Ord »for« som jeg har sat foran Satan, som har afstedkommet det store Staahej. Det er kun Lidt at gøre saa meget Væsen af. Men nu maa det have Ende for mit Vedkommende. Man vil have mig til at bekende: »Fader, jeg har syndet«. Det kan jeg ikke, da jeg ikke er mig nogen Synd bevidst i denne Sag. Men vistnok kunde jeg ønske ikke at have brugt det Ord, naar jeg ser, at det har bedrøvet ærlige Guds Børn, som jeg nødtigt vil bedrøve, om end jeg ikke kan forstaa deres Bedrøvelse. Og hermed maa den Sag have Ende for mit Vedkommende. Jeg besvarer ikke flere Breve angaaende den.«

Unio. Stiftelsesfest fejres **Søndag d. 18. November Kl. 7 $\frac{1}{2}$** i „Citys“ Selskabslokaler med Festmaaltid, Komædie og Bal. **Se Opslag!** Billetter à 2 Kr. for Medlemmer og 4 Kr. for Besøgende (indførte ved et Medlem) faaes hos Hr. Herm. Hoffmann. Købmagergade 48, og hos Hr. J. C. Jørgensen, Gothersgade 41, samt i Foreningen.

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for 12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseris pr. Aalborg.
Børnehjemmet anbefales af Pastor Temborries i Aalborg.

Skrædermester A. Wiehe,

Frederiksborggade 28, 1. Sal, anbefaler sig med godt og billigt Arbejde. Habiter 40 Kr., Paletot 45 Kr., Benklæder 10 Kr. til højere Priser. Solidt Arbejde.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 11. November. 23. **Søndag e. Pintse.** Marias Skytsfest. (Martin af Tours, Biskop og Bekender, saak. Mortensdag). — **12. M.** Martin, Pave og Martyr. — **13. Ti.** Stanislaus Kostka, Bekender. — **14. O.** Ddakus, Bekender. **15. To.** Gertrud, Jomfru. — **16. F.** Josafat, Martyr og Biskop. — **17. L.** Gregorius Thaumaturg, Bekender og Biskop.
Søndag den 18. November. 24. **Søndag e. Pintse.** Marias Ofring.

Elisabethforeningen holder i Anledning af den h. Elisabeth af Thüringens Fest (Mandag d. 19. Nov.) Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke **Søndag den 18. November** Kl. 8 under den højtidelige Prælatsmesse, som frembæres for Foreningens levende og afdøde Medlemmer. — Samme Søndag tilfalde samtlige Kollektor i St. Ansgars Kirke, Roseukranskirken og Kapellet i St. Josefs Hospital Elisabethforeningen til forældreløse Børns Vel.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars Kirke foran det udstillede Allerhelligste hver Fredag Kl. 4—5.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted. Søndag den 18. Novbr. Kl. 9 $\frac{1}{2}$, h. Messe; Kl. 10 Prædiken; Kl. 4 Efterm. Foredrag i Hotel „Casino“.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag den 18. ds. den h. Stanislaus festlige **Mindedag.** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke og Kl. 6 Aften højtidelig Festandagt i St. Ansgars Kirke.

Unio. Mandag d. 12. Novbr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses en h. Sjælemesse i St. Ansgars Kirke for de afdøde Medlemmer af Foreningen.

Literatur.

I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn's kgl. Hofboghandel (Bredgade 35, Kbhvn) faas:

Det nye Testament, med forklarende Anmærkninger. 7 Kr. — **Boudreaux:** Lyksaligheden i Himlen. 1 Kr. 50 Øre. — **Lasserre:** Vor Frue af Lourdes. 1 Kr. — **P. P.:** Er Romersk-katholsk ægte Evangelisk? 1 Kr. 50 Øre. — **Rippel:** Den katholske Kirkes Skønhed i dens Skikke og Cereemonier. 2 Kr. 25 Øre. — **Thomas a Kempis:** Kristi Efterfølgelse. 1 Kr. 50 Øre. — **Scupoli:** Den aandelige Kamp. 1 Kr. 50 Øre. — **Esser:** Den romerske Inkvisition. 25 Øre. — **Joh. Jørgensen.** En Apostel. 2 Kr.

Corrig. in Directorio: 27. Nov. — ivCs.; 28. Nov. f. 4. de s. Ansgario* sd. i M. ut 12. hj. — vFCS. — (offic. vot.) vFCsS.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 46.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13. København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petittlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 46.

Søndagen den 18. November.

1900.

Indhold: Den h. Kamillus af Lellis. For en Evighed. Efterretninger fra Ind- og Udland: Fredericia. Randers. Rom. — Bekendtgørelser.

Den h. Kamillus af Lellis og hans Orden.

—0—

Den h. Kamillus saa Verdens Lys den 25. Maj 1550 i Bochianica, en lille By i Grevskabet Abruzzo, som i sin Tid hørte til Kongeriget Neapel. Han nedstammede fra Lelliernes adelige, gammelromerske Slægt. Som de fleste af hans Forfædre, valgte ogsaa Kamillus Soldaterstanden. Efter at han havde mistet sin Moder, tog hans Fader Johan af Lellis, Oberst i Karl V.s Hær, ham med sig i Krigstjenesten, for at kæmpe med Venetianerne mod Tyrkerne. I Ankona blev Begge syge, hvorfor de besluttede at vende tilbage til Hjemmet. Johan af Lellis døde i St. Elpidio, og et Saar paa Foden tvang Kamillus til at begive sig til St. Jakobs Hospitalet i Rom. Næsten helbredt efter nogle Maaneders Forløb, traadte han atter ind i Hæren. Det frie Soldaterliv, som han skattede saa højt, lod ham en Tidlang glemme de reli-

giøse Pligter. Vi se endog, hvorledes han med sin heftige Karakter vovede sit Liv i Tvekamp og mistede sin Formue i lidenskabelig Kærlighed til Kortspil. Imidlertid bevarer han midt under disse Vildfarelser stedse sin Ære uplettet og aldrig krænkede han Sædelighedens Bud.

En Samtale med en Kapuciner munk bragte ham til Eftertanke i Henseende til hans sjælelige Tilstand, og endelig, rørt af Guds Naade, forandrede han den 2. Februar 1575 i en Alder af 25 Aar sin Løbebane og aflagde Løftet om at indtræde i en Orden, for at gøre Bod for sine Synder, og tvende Gange modtog han den h. Franciskus Ordensdragt; men paa Grund af den grove Franciskanerdragts irriterende Gnidning brød det gamle Saar paa Foden atter op, og da han saaledes var bleven ubrugelig for denne Orden, maatte han med et bedrøvet Hjærte forlade Klostret. Han vendte tilbage til St. Jakobs Hospitalet i Rom, hvor han hurtig vandt alle Hjærter ved sin offervillige Tjenesteiver og blev udnævnt til Sygeplejer dersteds.

Besjælet af den sande Næstekærligheds Aand, smertede det ham dybt, at se, hvor ukærligt de Syge bleve behandlede. I hans Sjæl opflammedes Længselen efter at grundlægge en Orden, hvis Hovedformaal skulde være den uegennyttige Sygepleje. Han forenede sig med nogle fromme, ligesindede Mænd; men Misundelse og Ondskab søgte at forpurre hans Plan. Gud, som vaagede over sin Tjener, trøstede ham imidlertid paa en underfuld Maade. Da Kamillus nemlig en Dag under mange Taarer bad foran et Krucifix, løsnede Frelseren kærlighedsfuldt sine Arme fra Korset, udstrakte dem imod ham og sagde: »Hvorfor frygter du, Forsagte? Fuldend, hvad du har begyndt! Det er ikke dit, men mit Værk!« Styrket af disse ophøjede Ord, opflammer Kamillus sine Venner til ny Iver. For ved Siden af den legemlige Pleje ogsaa at kunne fremme Sjælens Pleje bedre, tog Kamillus den Beslutning, at blive Præst. Skønt han allerede var 32 Aar gammel, begyndte han med stor Iver at studere og den 19. Juni 1584 frembar han i St. Jakobshospitalets lille Kirke

sit første hellige Messeoffer. Kort efter forlod han Hospitalet, lejede et Hus for sig og sine Venner, og, da disses Antal daglig voxede, stadfæstede Pave Sixtus V. ved Breve af 18. Marts 1586 Kongregationen. Samme Aar fik Kamillus af Paven Tilladelse til at bære paa Brystet et rødt Kors. Fra nu af udbredte Kongregationen sig stedse mere og mere.

I 1590 rasede i Rom Pesten og en stor Hungersnød. Her skulde Kamillus' og hans Venners kærlighedsfulde Iver vise sig i hele dens Omfang. Han bespiste selv daglig 400 --500 Personer og ydede de Syge og Døende kærlighedsfuld Bistand. Fem af hans Medarbejdere døde Selvopofrelsens skønne Død. Denne heltemodige Opofrelse henledte Pave Gregor XIV.s Opmærksomhed paa Kongregationen og han ophøjede den til et Ordenssamfund, som foruden Fattigdommens, Kyskhedens og Lydighedens trende Løfter endnu aflægger et fjerde, nemlig Løftet om at ville pleje de Syge, endog dem, som ere angrebne af Pest.

Kamillus blev valgt til General for den nye Orden — en Værdighed, han senere gav Afkald paa af Ydmyghed. Han indførte Ordenen i de betydeligste Byer i Italien; Majland, Genua, Bologna, Florents, Ferrara, Messina, Palermo og Mantua vare lykkelige over at se den h. Kamillus Ordensfolk i deres Midte.

I 1585 sendte Pave Klemens VIII. en Hær til Ungarn, for at tilbageerobre Strigonien, som Tyrkerne havde besat; han henvendte sig til Kamillus, for at denne skulde sende nogle Ordensfolk med Hæren til Ungarn. Gerne opfyldte Kamillus denne Bøn, og 8 Kamillianerbrødre ledsagede Hæren. Paa samme Tid sendte han ogsaa flere af sine Medarbejdere til Spanien og Frankrig. Under disse Bestræbelser for at udbrede Ordenen glemte han aldeles ikke, at give sine Disciple det heltemodigste Exempel paa kristelig Næstekærlighed.

Skønt nedbøjet af Sygdom og underkastende sig den strængeste Bodfærdighed, var han dog altid ved Haanden, naar det galdt om at lindre Smerter. Sit Legeme undte han

kun fire Timers Hvile; de øvrige Timer af Dagen og Natten tilbragte han hos de Syge. Her forbandt han Saar, hist rakte han Medicin og Mad og meddelte de Døende vor hellige Religions Trøstemidler. Hospitalerne kaldte han sine Lysthaver, sit Paradis. Skønt udmattet af Smerter, vilde han i sin sidste Sygdom, da han ikke mere kunde naa Hospitalet, i det mindste besøge sine syge Medbrødre, idet han understøttet af to Brødre, møjsommeligt slæbte sig fra Seng til Seng; helt opflammet af Kærlighed til sine Syge, vilde han dø med Nøglerne til det ham saa dyrebare Hospital i Haanden. Han døde en salig Død den 14. Juli 1614 og i en Alder af 65 Aar. Pave Benedikt XIV. erklærede ham for salig i 1742, og fire Aar senere fulgte hans Kanonisation. Kirkens nuværende Overhoved, Pave Leo XIII., erklærede den h. Kamillus og den h. Johannes af Gud for Skytspatroner for alle Syge og Hospitaler i hele den katholske Verden. Talrige Vidundere, som ere skete og endnu den Dag i Dag ske paa den h. Kamillus' Forbøn, baade medens han levede og efter hans Død, forherlige og forevige hans Navn og hans heroiske Dyder.

Da den h. Kamillus døde, talte Ordenen allerede over 300 Medlemmer; 220 Medarbejdere vare som Ofre for deres Næstekærlighed gaaede forud for Helgenen ind i Evigheden. I 16 italienske Byer havde Ordenen den Gang allerede fæstet Rod. Trods alle Storme, som ere gaaede henover Landet, navnlig i vort Aarhundrede formedelst den piemontesiske Revolution, har Ordenen stadig udbredt sig mere og mere. I alle større italienske Byer have Kamillianerne et Ordenshus, og, som fra Begyndelsen af, er Italien endnu den Dag i Dag Hovedskuepladsen for Ordenens Virksomhed.

I det 17de Aarhundrede overskred Kamillianerordenen sit Fødelands Grænser. Saaledes plejede Kamillianerne i 1677 de Pestsyge i Murcia i Spanien. Indkaldte af Dronning Maria af Østerrig, Karl II.s Moder og Formynderske, erhvervede Kamillianerne sig ved deres Selvfornægtelse og Dødsforagt en saadan Anerkendelse, at Regeringen indtræn-

gende ønskede og begunstige Ordenens Udbredelse, og under denne høje Protektion udviklede den sig med Held til Velsignelse for de Syge.

Fra Spanien udbredte den sig til Portugal og omtrent paa samme Tid til Sydamerika, hvor den har holdt sig indtil den Dag i Dag. Ogsaa i Ungarn havde Ordenen fæstet Bo; men her blev den dog af Josef II. atter ophævet i Aaret 1787; paa samme Maade blev dens Virksomhed i Spanien forstyrret i Begyndelsen af dette Aarhundrede. I den senere Tid har man dog atter begyndt at genoprette den spanske Provinds, navnlig i Valencia og Madrid. I Frankrig har Ordenen først i den nyere Tid faaet fast Fod. Den ejer Klostre i La Chaux, Lyon, Cannes, Lille, Paris og Angers Martigny. I Belgien har den et Ordenshus i Byen Doornik (Tournay). Siden 1884 er der i Roermond (hollandsk Limburg) et Noviciat for tyske Ordensmedlemmer. I Overensstemmelse med Skik og Brug er der til dette Kloster ogsaa knyttet en Klinik for mandlige Syge. For et Par Aar siden aabnedes ogsaa i Vaals ved Aachen et andet Kloster for tyske Ordensmedlemmer. Ifjor gav den tyske Regering Kamillianerne Tilladelse til at grundlægge og lede en katolsk Kuranstalt navnlig for alkoholsyge Mænd i Werden ved Ruhr.

Ordenen har sit Midtpunkt i Rom, hvor den, som sagt, ogsaa begyndte sin Virksomhed. Moderhuset er her knyttet til den h. Magdalenas Kirke; men foruden dette Moderhus have Kamillianerne endnu fire andre Klostre i den evige Stad.

Ordenens øverste Ledelse paahviler Generalpræfekten. Denne vælges for et Tidsrum af 6 Aar, og han selv udnævner efter Samraad med fire ham bistaende Raadgivere de forskellige Provindsialforstandere, Præfekter og alle andre Dignitarier indenfor Ordenen. Den indre Organisation ligner de gamle Ordenssamfunds. Medlemmerne kaldes efter Ordenens Grundlægger »Kamillianere« eller »Kamillianerbrødre«. I de pavelige Buller betegnes de dog som »Regular-Kleriker indenfor Sygeplejen« (Clerici Regulares ministrantes infirmis). Alle bære Regular-Klerikernes Dragt, og som særegent

Ordenstegn have de paa den højre Side af Brystet et rødt Kors af Klæde.

Efter to Aars Noviciat aflægge Kamillianerne foruden de bekendte tre højtidelige Løfter ogsaa Løftet om livsvarig Sygepleje, særlig blandt Fattige og Pestsyge; dette Løfte omfatter baade den aandelige og legemlige Pleje og forpligter baade Præsterne og Brødrene.

For en Evighed.

— 0 —

»Det er ikke mere til at udholde, det gaar ikke mere; jeg maa bort, ud til andre Folk, væk fra dette Helvede, i hvilket jeg nu allerede længe nok har holdt ud!«

Saaledes jamrede en Pige paa omtrent atten Aar i det usle Kammer, hvor hun laa sammensunket paa Gulvet i dyb Elendighed og vred sine Hænder som en Fortvivlet. Det var tidligt om Morgenen i Slutningen af Efteraaret; Kulden i Værelset var allerede følelig, og et døsig Lys oplyste kun sparsomt det elendige Rum. I et Hjørne stod en daarlig Seng, hvori der laa en Mand i fast Søvn. Man behøvede kun at se paa den Sovende, og man vidste, at hans Søvn var en Drankers, og at Manden maatte være en Slave af Drukkenskabens Last.

Og desværre var det ogsaa saaledes. Manden havde tidligere havt sit eget Hus og en god Forretning, været anset og misundt, og da han hjemførte den fromme, smukke Marianne, havde man sagt: »Hvilken Lykke! Han kan sagtens!« Men som Aarene sank ned i Evighedens Hæv, drog med dem al Lykke og Velsignelse bort fra hans Hus. Hans Kone døde endnu ung af Sorg og Jammer over den ulyksalige Mand, der efterhaanden blev en Værtshussidder, derpaa en Drukkenbold og tilsidst en Delirist, som ikke mere var istand til at arbejde. Hus og Forretning vare forlængst borte; to

Kamre for Faderen og Børnene — Piger paa atten og nitten Aar — vare blevne deres nuværende Bolig. Pigerne arbejdede paa en Fabrik og ernærede Faderen ved deres Fortjeneste. Men den ene, den ældste, kunde ikke mere holde det ud i denne elendige Bolig, ved dette Liv. Thi Dag efter Dag fandt Søstrene, naar de kom hjem fra Fabriken, Faderen sanseløs drukken paa eller ved Siden af Sengen, eller man slæbte ham dem saaledes ind i Værelset, sent paa Aftenen, og om Morgenens, naar de gik paa Arbejde, laa han endnu i den tungeste Rus i sin Seng og han hverken saa eller horte noget til sine Børn. En Dag erklærede den ældste til sin yngre Søster: »Jeg vil ikke miste Forstanden i dette Skændselens og Elendighedens Liv; jeg gaar og vil da fra det fjærne understøtte Fader; jeg kan ikke længere se derpaa. Og Du skulde gøre det samme. Politiet skal tage sig af Fader og bringe ham paa Fattiggaarden eller andetsteds hen; vi kunne jo saa vedblive med at sende ham, hvad vi faa tilovers.«

Men den yngste — Martha kalde vi hende — vægrede sig derimod. Hun sagde: »Jeg er hans Barn, og han er min Fader; jeg maa blive hos ham. Naar han kommer paa en Anstalt, taler ingen et godt Ord til ham, intet Menneske bekymrer sig om hans Sjæl og beder for ham, og enhver Vej er spærret for ham til at forbedre sig. Jeg bliver hos Fader, hvor vanskeligt det end er.«

Saaledes var hun blevet, medens den ældste tiltraadte en god Plads, holdt sig meget tilbagetrukket der og anvendte sine Sparepenge til Faderen. Men mange Gange vilde ogsaa Marthas Mod synke i hendes Forladthed hos den fordrukne Fader.

Et saadant Øjeblik var i Dag atter kommet over hende, saa at hun sank til Jorden og i sin Fortvivelse udraabte: »Det er ikke mere til at udholde, jeg maa bort herfra!«

Hun havde lige opdaget, at Faderen igaar, medens hun arbejdede i Fabrikken, med Magt havde sprængt Skabet og udtaget hendes Søndagsklædning. Han havde baaret sit eget

Barns Kjole paa Laanekontoret, for at kunne hengive sig til sin Last! Og i Dag var det Søndag. Da syntes det den arme Jomfru, at Maalet var fuldt. Den eneste Trøst, som hun endnu havde havt i sit sørgelige Liv, havde været Kirken om Søndagen. Nu havde hun ikke en Gang mere en Klædning til Søndagsgudstjenesten! »Nu bliver jeg ikke længere,« sagde hun, idet hun langsomt rejste sig op; jeg vil søge en Tjeneste og bede Præsten om at bringe Fader etsteds hen, hvor han kan blive vel modtaget og bedre bevogtet end hos mig.«

Rask kastede hun et Sjal om sig, slukkede Lyset, lukkede Døren og gik bort til den tidlige Messe i Kirken. »Der ser man dog ikke, hvor ussel jeg er paaklædt,« tænkte hun.

Og saaledes knælede hun upaaagtet i Sognekirkens Dunkelhed og bad, medens Præsten ved Altret fuldbyrdede det helligste Offer og nogle Menighedsmedlemmer sang den gamle Salme:

»Alverden laa i haarden Nød
Og sukkede i Kvide:
Naar kommer Frelseren fra Død,
Som for os vilde lide?
Se til vor Jammer, store Gud,
Luk Porten op af Naade!
Kom til dit Folk, og før det ud
Af Syndens store Vaade —
Ved din Forløsnings Gaade!

Havde denne Strofe lydt som et halv dæmpet Skrig fra til Døden saarede Menneskehjærter, som et Nødraab af dyb Angst og Bedrøvelse, saa lød det nu paa en Gang mildt, skønt og klart, som naar en Solstraale bryder frem fra mørke Skyer, idet en kraftig Drengestemme alene sang videre:

»Da siger Sønnen: Fader god,
Lad os den Jammer ende!
Jeg frelser Folket ved mit Blod,
Vil Vredens Sværd afvende:
Du mig som Midler sende!«

Med Kraft, men tillige med Trøst og Glæde sang hele Folket atter:

»Gud Fader gav paa Ordet Agt;
Gud Søn steg ned til Jorden:
For os ved Helligaandens Magt
Han Menneske er vorden!»

Nu standsede Sangen og fra Altret lød Præstens Stemme igennem Stilheden, idet han forkyndte og kortelig forklarede Evangeliet.

Det var det alvorligste og frygteligste Emne. Themæt om Evigheden og om *Dommen*, som paa den yderste Dag for evig vil skille Menneskeheden i Hellige og Salige — og i Forkastede og Fordømte. »Navnløst bittert maa det være,« sagde Præsten, »dersom er Sjæl har forskærtset sin evige Frelse og mistet den, naar den af Gud selv maa høre det forfærdelige Ord: »Gaa bort fra mig, du Forbandede!« — naar den tilligemed Legemet, som har tjent Lasterne, farer ned til Afgrunden, til den evige Nat, den evige, forfærdelige Kval, Fortvivlelsen, Fordømmelsen . . . O siger Eder selv. I Forældre og Søskende, I Venner og Slægtninge, siger til hverandre det Ord, som overgaar alle andre: Frels din Sjæl! Og hjælper hverandre med at frelse den; beder, ofrer Eder for hverandre, formaner, opmuntrer, styrker hverandre! . . . Det maa være noget saa frygteligt med et Menneskes Fordømmelse til Helvede, at Ingen paa Jorden om end kun tilnærmelsesvis kan udmaale denne Ulykke. Den eneste Maalestok, som vi have herfor, er Guds Søns Komme til denne Verden. Dette al Barmhjærtigheds største Under, dette evig ubegribelige Offer af Selvfornedrelse og Opgivelse af sig selv, dette Bytte, som Guds Søn indgik paa, idet han for Himlen og Guds Hellighed valgte den kolde, sørgelige Jord med navnløse Ydmygelser, Forfølgelser, Smerter og den dybeste Forsmædelse: det lader os ane, hvad et Menneskes Fordømmelse betyder. Thi alene og udelukkende for at hindre denne Ulykke, har Guds Søn gjort dette Bytte.

Han ved, hvad Evigheden og Helvede er. Han udtømmer sig i Barmhjærtighed, Langmodighed, Mildhed, Godhed, Eftergivenesshed imod os tredive, fyrretyve, ja halvfjerdsstyve Aar, han taaler usigeligt — kun for igen at frelse en Sjæl; hvad maa han altsaa ikke vide om en fordømt Sjæls afgrundsdybe Ulykke! . . . .«

Saaledes lød det gennem Kirkens Stilhed fra Præstens Mund, og i Tilhørernes Hjærter klang hemmelighedsfulde Streng, berørte af disse store, dybe Sandheder, og den Hellegaand virkede sin Gerning i dem — ogsaa i Martha.

Hun knælede paa sin Plads; hun havde glemt alt omkring sig og tænkte, frygtede, ængstedes, sørgede kun over Et: sin egen Faders Sjæl, hans udødelige Sjæl. Denne vilde være evigt fortabt, hvis han blev kaldt bort i denne Tilstand; han maatte vende om, grundigt omvende sig, hvis der skulde findes Frelse for ham. Og Martha sagde til sig selv: »Han maa frelles; jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, jeg vil lære af den guddommelige Frelser at være taalmodig og overbærende med Fader, jeg vil blive ham tro, jeg vil ikke tale ilde om ham, jeg vil uafsladelig bede for ham og opofre mig for ham — ganske med Legeme og Sjæl, med alle mine Forhaabninger og Glæder i Verden! Du maa, o Herre, Fader i Himlen, Du maa derfor frelse hans Sjæl!«

Saaledes bad Martha; det var Barnets Svar paa Faderens Ondskab, der havde beredt hende saa tunge Timer.

Og hun blev hos Faderen og holdt ud i Taalmodighed, i den usigelige Taalmodighed, som kun et ædelt Kvindehjärte kan eje. Bestandig har hun paa ny formanet, bedet Faderen om dog at vende om, og aldrig har hun krænket Ærbødigheden imod ham. Hun har holdt ud hos ham, ikke blot et Aar, men *ti* fulde Aar. Han blev svageligere og sløvere og hengav sig endnu bestandig til den gamle Last — men Martha opgav alligevel ikke Haabet.

Hun holdt sig til Gud, som forte hende og trøstede hende igennem hendes Skriftefader og som i den hellige Kommunion hver ottende Dag selv besøgte og styrkede

hende. Og endnu en Støtte havde hun: sin Søster. Ogsaa denne havde besluttet sig til at ofre dette Livs Lykke, for at Faderen kunde blive frelst. Beskæmmet af Martha, der modig holdt ud hos den gamle, gnavne, sløve Dranker, havde hun forladt Verden og bedt om Optagelse hos Franciskanerinderne. Der vilde hun som simpel, ydmyg Lægsøster arbejde paa den laveste Plads og være den ringeste i Klostret, givende Afkald paa enhver Glæde i denne Verden — for sin arme Faders *udødelige Sjæl*.

Det var en sjælden Kamp, denne de to fattige Pigers Kamp med Helvedes Fyrste om et Menneskeliv for Evigheden. — — —

Det var en Søndag Aften elleve Aar senere. Marthas Hjærte var saa tungt som aldrig nogensinde tilforn. Hun maatte sige til sig selv, at alt havde været forgæves: Faderen havde tilsyneladende mistet den sidste Rest af Tro og var forhærdet — han var fortabt. Tvivl, Angst og Modløshed opfyldte hendes Hjærte. Ogsaa hendes Skikkelse var nedbrudt, sammensunket, oprevet, Ansigtet var blegt og magert, Øjnene vare trætte.

»Ak, min Gud, tillad aldrig at jeg fortvivler eller ophører med at bede og haabe! Du vil belønne min barnlige Bøn og mine Ofre, Du *vil* frelse Fader!« Saaledes bad hun langt ind i Natten, længe efter at hun havde bragt Faderen, der som sædvanlig ikke var ved sin Samling, i Seng. Derpaa lagde ogsaa hun sig dødstræt ned at sove.

*

*

*

»Jesus, Dig lever jeg! Jesus, Dig dør jeg!« hviskede hun i Søvn.

Hun havde, som paa alle Søndage, saaledes ogsaa i Dag fromt modtaget den hellige Kommunion; derfor beskæftigede sig vel hendes udødelige Sjæl med denne Lykke, medens Legemet hvilede.

Det var Mandag Middag, da vaagnede den gamle Dranker

og saa sig forvirret om. Frokosten stod ikke beredt; han skænder og raser. Martha var ikke til at se; naturligvis, paa denne Tid var hun jo allerede i Fabrikken. Vred gaar den Gamle bort, og da det blev Aften, ravede han hjem og lagde sig til at sove. Den følgende Morgen, da han vaagne — skrækkelig flov og med Tømmermænd — var der atter ingen Frokost og ingen Martha. Det blev ham uhyggeligt, han blev angst. »Martha, Martha!« raabte han.

Dødsstilhed.

Nu vakler han hen til Døren, som fører til Datterens Sovekammer. Langsomt træder han ind. Martha ligger i sin Seng; hun sover endnu. Træt ligger det blege, magre men skønne Hoved paa Siden; Hænderne ere foldede, Rosenkransen omslynger dem. Øjnene ere lukkede, Munden synes at smile. Hvor ren ligger Barnet ikke der i sin Fattigdom.

Den gamle Synder bliver rystet; han har Medlidenhed med den gode Martha; meget falder ham ind. Han græder og beder hende inderligt om Forladelse; hun er jo saadant et godt, kært Barn. Han griber efter hendes Haand — et frygteligt Skrig lyder fra hans Læber, og han styrter sammen over Barnets Seng.

Hans Barn ligger død i Sengen og kold — død allerede siden Natten til Mandag — og han har ikke vidst noget derom!

I dyb Afmagt finder man ham og bringer ham paa Hospitalet. Der ligger han i det frygteligste Delirium, medens man bærer hans Datter ud og sænker hende i Graven ved Siden af Moderen.

Da han nogle Dage senere igen kom til sin Bevidsthed, stod der ved hans Leje med en styrkende Drik en ung Nonne. Han saa paa hende og sagde da, idet han nikkede tilfreds: »Martha er der igen, hun er en Engel.« Han tog Læskedrikken og sov videre.

Men Søsteren smilede lykkelig: *Faderen* havde dog kendt hende. Det var den ældste af de to Døtre, som turde pleje ham. Flere Dage tiltalte han hende kun som »Martha«.

Først da han atter kunde staa op, gjorde hans endnu levende Datter ham det klart, at hun ikke var Martha, men Therese, nu Søster Magdalena. Og han forundrede sig og besindede sig, og tilsidst dæmrede det op i ham, at han havde to Døtre, af hvilke den ene forlængst var hjemmefra; denne Datter havde han helt glemt i sit lastefulde Levnet. Nu staar hun for ham i den hellige Franciskus fattige Ordensdragt.

Dette Syn ryster, men opløfter ham ogsaa. Bønnen og Ofret er blevet hørt. Gud har givet den stakkels Fader endnu den Naade virkelig at forbedre sig. Vel otte Dage igennem har han forberedt sig paa et Livsskriftemaal, og aldrig hverken før eller efter lod han en Draabe berusende Drik komme over sine Læber. Kun *en* Følelse har endnu ganske og aldeles fyldt ham: den dybeste Anger og Følelsen af den fuldstændigste Uværdighed til den Guds Naade, som saa rigelig blev ham til Del. Hans daglige Gang var om Formiddagen til den hellige Messe og om Eftermiddagen til Marthas Grav.

Saaledes har han endnu levet et helt Aar i Hospitalet. Men Gud har i denne Tid endnu paalagt Faderen en bitter Bod: Han har ogsaa forlangt den anden Datters, Søster Magdalenas Liv, der ligeledes ofrede sig for sin Fader. Efter en svær, smertefuld Sygdom er hun salig hensovet, og Faderen maatte se, at hun blev sænket i Graven. Han har gjort det med det hellige Løfte at holde ud, og med Bøn til Gud om den højeste Naade: Standhaftigheden indtil Enden.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Fredericia. Søndag d. 11. Novbr. meddelte Hs. biskopelige Højærværdighed Firmelsens hl. Sakrament i St. Knuds Kirke til 40 Personer, nemlig 24 Voxne og 16 Børn. Kirken var herligt smykket, og med synlig Glæde gensaa Menigheden

sin tidligere mangeaarige Sjælesørger og lyttede greben til hans Hyrdeord. I Tirsdags begav Biskoppen sig til Skolen, for i de enkelte Klasser at gøre sig bekendt med Skolens Tilstand. Fra Fredericia rejste Biskoppen i Onsdags til *Svendborg*, hvorfra han i Torsdags agtede sig til *Odense* for ogsaa der at holde apostolisk Visitats i Kirke og Skole.

Randers. »*Randers Dagblad*« skriver: Siden 1892 har nogle af Byens Læger haft en privat Klinik her i Byen; men det har hele Tiden vist sig overordentligt vanskeligt at faa fat i kyndige Sygeplejersker til at bestyre den. Lægerne har flere Gange henvendt sig til de bekendte katholske Sygeplejersker, St. Josefssøstrene, for at faa disse til at antage sig Kliniken; dog er dette først lykkedes nu for nylig, idet Søstrene stadig har været saa stærkt engagerede i den private Sygepleje her i Byen, at de ikke turde paatage sig yderligere Arbejde. Imidlertid har de ihærdige Læger nu faaet Søstrene overtalt til at antage sig Kliniken, og derved har denne antagelig vundet saa meget, at de seks Senge, der findes, herefter vil blive optagne af Syge, som trænge til god Pleje. Det er jo nemlig en fastslaaet Kendsgerning, at dygtigere og omhyggeligere Sygeplejersker end St. Josefssøstrene findes der ikke. Hele deres Liv er viet til Udførelsen af barmhjærtige Gerninger, idet Klosterløftet har lukket dem ude fra alle verdslige Fornøjelser og bundet dem til den Gerning, de har følt sig kaldede til at tage op.

Kliniken er beliggende i v. Hattenstræde Nr. 12, 1. Sal, og bestaar af 5 Værelser, nemlig 3 Sygeværelser, 1 Værelse til Søstrene samt en Operationsstue. Alt er propert og paa sin Plads. Sengene er forsynede med hvide Omhæng for at skærme Patienternes Øjne mod Lyset; men trods denne noget fremmedartede Foranstaltning, har det hele dog et efter Forholdene saa hjemligt og hyggeligt Præg, at Patienterne sikkert vil komme til at befinde sig godt her.

Det er naturligvis kun kirurgiske og medicinske Syge, der optages her; Folk, der lider af smitsomme Sygdomme, kan ikke indlægges.

Kliniken vil antagelig blive en heldig Forløber for det paatænkte St. Josefs Hospital, som Søstrene ønsker at oprette. Betalingen er 2 Kr. pr. Dag, og Patienterne maa lade sig betjene af hvilken Læge de ønsker.«

Rom. Den apostoliske Vikar i Peking, Msgr. *Favier*, ventes til Rom, hvortil han er bleven kaldt af Vatikanet i Anledning af det kinesiske Virvar, for at aflægge nærmere Beretning om den Skade, som er bleven tilføjet Missionerne i Kina.

— Om Eftermiddagen paa Allehelgensdag fejredes paa Campo Santo (de tyske Katholikers Kirkegaard) ved St. Peter en højtidelig Andagt med Procession, for at fejre Mindet om de Afdøde. I Kirken, som var fyldt til sidste Plads, holdt Kirkens Rektor, Msgr. *de Waal*, en gribende og tillige trøstefuld Prædiken; derefter fulgte Processionen, i hvilken alle Deltagere bare brændende Lys. Ærkebiskop *Simar* af Køln foretog de rituelle Ceremonier paa Kirkegaarden. Paa alle Gravene brændte Lamper og Lys og de fleste Grave vare smykkede med friske Blomster. Til Slutning meddelte Ærkebiskoppen den sakramentale Velsignelse i Kirken. Blandt de Tilstedeværende saas ogsaa den østerrigske Gesandt ved Vatikanet, Grev Revertera y Salandra. Kong Frederik VII.s Moder, Prinsesse Charlotte Frederikke, der døde som Katholik i Rom den 13. Juli 1840, hviler som bekendt ogsaa paa denne Kirkegaard.

Unio. Stiftelsesfest fejres **Søndag d. 18. November** Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i „Citys“ Selskabslokaler med Festmaaltid, Komædie og Bal. **Se Opslag!** Billetter à 2 Kr. for Medlemmer og 4 Kr. for Besøgende (indførte ved et Medlem) faaes hos Hr. Herm. Hoffmann. Købmagergade 48, og hos Hr. J. C. Jørgensen. Gothersgade 41, samt i Foreningen.

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for 12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseris pr. Aalborg.
Børnehjemmet anbefales af Pastor Temborries i Aalborg.

Skrædermester A. Wiehe,

Frederiksborggade 28, 1. Sal, anbefaler sig med godt og billigt Arbejde. Habiter 40 Kr., Paletot 45 Kr., Benklæder 10 Kr. til højere Priser. Solidt Arbejde.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 18. November. 24. Søndag e. Pintse. Marias Ofring. — 19. M. Elisabeth af Thüringen, Enke. — 20. Ti. Felix af Valois, Bekender. — 21. O. Marias Ofring (fejredes i Søndags). — 22. To. Cæcilia, Jomfru og Mart. — 23. F. Clemens Pave og Martyr. — 24. L. Johannes af Korset, Bekender.

Søndag den 25. November. 25. og sidste Søndag e. Pintse. Catharina af Alexandria, Jomfru og Mart.

Elisabethforeningen holder i Anledning af den h. Elisabeth af Thüringens Fest (Mandag d. 19. Nov.) Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke **Søndag den 18. November** Kl. 8 under den højtidelige Prælatsmesse, som frembæres for Foreningens levende og afdøde Medlemmer. — Samme Søndag tilfalde samtlige Kollektorer i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og Kapellet i St. Josefs Hospital Elisabethforeningen til forældreløse Børns Vel.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars Kirke foran det udstillede Allerhelligste hver Fredag Kl. 4—5.

Gudstjeneste og Foredrag i Ringsted. Søndag den 18. Novbr. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe; Kl. 10 Prædiken; Kl. 4 Efterm. Foredrag i Hotel „Casino“.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag den 18. ds. den h. Stanislaus festlige **Mindedag**. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke og Kl. 6 Aften højtidelig Festandagt i St. Ansgars Kirke.

Literatur.

I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Bredgade 35. Kbhvn.) faas:

Det nye Testament, med forklarende Anmærkninger. 7 Kr. — **Boudreaux**: Lyksaligheden i Himlen. 1 Kr. 50 Øre. — **Lasserre**: Vor Frue af Lourdes. 1 Kr. — **P. P.**: Er Romersk-katholsk ægte Evangelisk? 1 Kr. 50 Øre. — **Rippel**: Den katholske Kirkes Skønhed i dens Skikke og Ceremonier. 2 Kr. 25 Øre. — **Thomas a Kempis**: Kristi Efterfølgelse. 1 Kr. 50 Øre. — **Scupoli**: Den aandelige Kamp. 1 Kr. 50 Øre. — **Esser**: Den romerske Inkvisition. 25 Øre. — **Joh. Jørgensen**. En Apostel. 2 Kr.

Glem ikke Elisabethforeningens forældreløse Børn i Dag!

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 47.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 47.

Søndagen den 25. November.

1900.

Indhold: Endnu en Selvmodsigelse. Seerskens Sandsagn. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. — Bekendtgørelser.

Endnu en Selvmodsigelse.

— 0 —

For nylig tillod Indsenderen af nærværende sig at henvende Ugebladets Læses Opmærksomhed paa det interessante Fænomen, hvorledes den Strid, der for Tiden hersker mellem to af den danske Folkekirkens Partier, den indre Mission og den saak. tredie Retning, lader til i den Grad at have ophidset Gemytterne og forvirret Begreberne, at man her ikke mere synes at kunne huske et Aar tilbage og derved gør sig skyldig i en *Selvmodsigelse*, endda med Hensyn til et saa gennemskueligt Spørgsmaal som dette: om de lutherske Præster nemlig skulle have Lov til at forkynde en Lære, der strider imod den samme lutherske Bekendelse, som de have aflagt højtideligt Løfte om at ville følge.

Den samme Pastor Meyling fra Roskilæ, som den Gang omtaltes og som synes at være Tolk for den tredie Ret-

nings allerseneste Standpunkt i dette Spørgsmaal, har atter taget til Orde imod den indre Missions Krav paa obligatorisk luthersk Forkyndelse.*) Ogsaa dette sidste Indlæg i Striden faar Interesse for Udenforstaaende formedelst en ret uforbeholden Tilstaaelse, som dets Forfatter kommer til at gøre og som vi Katholiker ikke kunde være andet end tilfredse med at høre af en luthersk Præsts Mund.

Efter at Pastor Meyling umiddelbart forud har omtalt, hvorledes Kirkestyrelsen forhen velvilligt saa gennem Fingrene med den indre Missions Overgreb og Misgreb, hvilket den selvfølgelig fandt fuldtud i sin Orden, fortsætter han saaledes: »Nu staar Missionen som en Magt i Kirken — og nu -- ja — nu fordrer man, at den hidtil saa milde og fordragelige Styrelse skal optræde med Magt og Myndighed og forfølge de Præster, som paa en eller anden Maade synes at afvige fra den kristne Lære, saaledes som Missionen forstaar den. Jeg ved nu godt, at man vil sige, at det ikke er, som Missionen forstaar den, men som den tydelig og klart staar udtrykt i den hl. Skrift. . . . Men mon man dog ikke, ganske ligefrem, uden alle Omsvøb og uden at klæde sig i Hellighedens overlegne højærværdige Klæder, kunde blive enige derom, at Kristi Lære ikke staar skrevet som en uomstødelig Lov noget Steds i den hl. Skrift, men at den bliver uddraget deraf og bliver saaledes, som Menneskene efter deres Sind og Forstaaelse fatter den, at Mennesker i den katholske Kirke synes, at deres Lære staar med tydelige Ord skreven i den hellige Skrift, at Mennesker af den lutherske Kirke synes, at deres kristelige Forstaaelse staar tydelig udtrykt i den hellige Skrift. Gennem Paavirkning og Opdragelse gives Sind og Hjærte et saadant Præg, at de derved faa forud indpodet Betingelser for at forstaa den hl. Skrift, saaledes som den derefter af den kan og maa forstaas.«

Tager man nu denne Udtalelse om, at »*Kristi Lære*

---

*) Nationaltidendes Tillæg for 11. November 1900.

ikke staar skrevet som en uomstødelig Lov noget Steds i den hellige Skrift,« men at det er »gennem Paavirkning og Opdragelse«, at de allerfleste Kristne naa til deres religiøse Livsopfattelse og kristelige Trosøverbevisning, da fristes man til at spørge tilbage: »Vel, men hvad bliver der saa af den gamle protestantiske Paastand, at Biblen for hver enkelt Kristen skal være den *uundværlige og fuldtud tilstrækkelige* Kilde til Erkendelse af den sande og hele Tro?« Saa faar den katholske Kirke jo dog Ret, naar den lærer, at det er *Kirkens* Pligt og *Kirkens* Opgave »gennem Paavirkning og Opdragelse at give Sind og Hjærte et saadant Præg og indpode dem saadanne Betingelser, at de derefter kan og maa forstaa den hl. Skrift paa rette Maade.« Hvorfor protesterede I stedse og hvorfor protestere I endnu mod denne Opfattelse, naar I dog — saasnart I ville lægge Hellighedens overlegne Klæder bort — maa indrømme, at *i Virkeligheden* gaar det ikke anderledes til hos Eder selv?«

Og hvis man da endvidere vil sammenligne den anførte Tilstaaelse med den Udtalelse, som Pastoren lader følge umiddelbart efter: »Jeg er fuldt forvisset om, at Herrens Aand i hans levende, troende Menighed gennem Tiderne vil vejlede Kirken som den Enkelte til Sandhed og Liv i Sandheden,« da vil man heller ikke kunne undgaa at lægge Mærke til, hvorledes Pastor Meylings sidste Indlæg unægtelig indeholder »endnu en Selvmodsigelse«.

H. G.

Seerskens Sandsagn.

—o—

Ved Neapels herlige Havbugt var det, for lang, lang Tid siden, i den gamle Stad Pompeji, som den Gang endnu laa næsten lige ved Havet omgivet af Buskads og Oran-gehegn, der blomstrede sødt og tildels allerede viste Frugter,

af Laurbær og Roser og tusend andre Pragtvækster. Midt i den bedaarende Omgivelse af maleriske Bjerge og Høje, med Udsigt til den blaa Golf og dens vidunderlige Herligheder, laa Staden smykket med sine glimrende Marmorbygninger, sine Haller, Templer og Theatre — fuld af yppig Skønhed og blødagtig Træghed, saa ret et Billede paa Verdensnydelse, Sorgløshed og Pleje af det Jordiske.

Folket var forsamlet i Cirkus, hvor allerede tidligt om Morgenen Legene vare begyndte. Om Middagen var Pavse, men man forlod ikke Theatret; om Eftermiddagen skulde Dyrekampene finde Sted og ende med, at et Antal »Forbrydere«, der tilhørte de Kristnes ny statsfarlige Religion, skulde kæmpe med Løver og Pantere.

I et fornemt Hus finde vi dog en lille Gruppe, som ikke er i Cirkus. I den indre Gaard, hvor Brønden kølende pladsker, i hvis Bassin kostbare Planter spejle sig, beskyttet af et pragtfuldt Telt, som befæstet til forgyldte Snore og Stænger næsten overskygger hele Gaarden, ligger en Olding paa bløde Bolstre. Ved Siden af ham sidder en omtrent tyveaarig ung Dame, uden Tvivl hans Barnebarn. En gammel Slave, som efter alt at dømmes mere er betragtet som Husfælle, gaar op og ned. Han ser mærkværdig fornøjet og munter ud af en Livegen at være, ogsaa meget mere tankefuld og aandrig end andre Trælle, der jo ofte nok vare ret forkomne Mennesker.

»Hvad bestiller Vesuv?« spurgte Oldingen med høj, tynd Stemme Slaven, »er Udbrudet forbi, Syrus?«

»Man har ingen nøje Efterretning, Herre,« svarede den Adspurgte, »thi Ingen kan komme i Nærheden, og fra Staden ser man intet uden Skyer og Damp; fra Bjærgets Indre opstiger endnu bestandig en Røg, som man endnu aldrig har set Magen til.«

»Give Guderne, at alt maa gaa godt!« sagde Oldingen og henvendte sig derpaa til den unge Pige: »Lad mig fortælle Dig, Domitilla,« sagde han, »at i Nat, da Jorden pludselig blev usikker og Vesuv begyndte at røre sig, stod gan-

ske levende for mig Erindringen om en Oplevelse, som mødte mig i min Ungdom --- det kan vel nu være omtrent for firsindstyve Aar siden.«

»O fortæl, Bedstefader, fortæl!« bad Jomfruen, en ædel Skikkelse.

»Se, Barn,« begyndte han, »mine Forældre boede deroppe i Albanerbjærgene, hvor ogsaa jeg voksede op, strenge og haardere opdraget, end unge Folk nutildags. Ja, medens det nu er de romerske Ynglinges Stolthed, at kende alle Nydelser og Synder og at forhaane Guderne, var det den Gang min Stolthed at leve pletfri og hæderligt, at ære Guderne og mine Forældre og at elske Sandhed. Først jeg nu drog fra Hjemmet til Neapel og herhen, eftersom jeg ikke vilde ligge min Familie til Byrde, gik jeg til Egens Seerske, for at hente mig et Orakel angaaende min Fremtid. Jeg rensede mig i Badet, klædte mig festligt paa og begav mig saa paa Vej ind i Bjærgene, hvor øverst oppe Seersken boede i en Kløft imellem høje Klipper.«

»Ak, Bedstefader, fortæl dog alt ret nøjagtigt; hvor nysgerrig jeg dog er!« afbrød den unge Pige.

»Ja, Domitilla, det var et gyseligt Sted, fuldt af Gru og Rædsel. Trindt om i Bjærgkedlen, i hvilken jeg nedsteg, var alt som forstyrret. Kæmpemæssige Klippeblokke laa rundt omkring, taarnhøje stirrede Klippevæggene mig imøde, sværtede af en mørkegul Røg, der trak op af Kløften og steg mod Himlen. Faa og forkrøblede Planter, Torne, Tidsler, stode der oppe, nu og da krøb en Slange hen over Vejen. Jeg vovede ikke at dræbe den af Frygt for at vanhellige Stedet. Videre gik det ind imellem Klipperne, hvor den hellige Seerske boede. Da stod pludselig for mig i Klippespalten en grufuld, gammel Kvinde; de hvide Haartjavser omflagede hende, hendes Øjne glødede uhyggeligt, hun strakte de magre Hænder ud imod mig og spurgte mig, hvem jeg var, og hvad jeg vilde.

Jeg gav hende først min rige Gave, som jeg havde

holdt tilrede, og sagde da, at jeg ønskede hos Seersken at hente mig et Orakelsprog for Rejsen.

Hun bød mig at vente.

Endelig blev jeg indladt. Den Gamle førte mig ind i en lille Hule. Jeg tumlede næsten tilbage ved Synet af den. Trindt om blinkede og flammede det fra Væggene, en tyk Taage opfyldte Rummet, og i dets Midte sad, støttende sit Hoved med begge Hænder, dybt foroverbøjet en Jomfru. Haaret flød hende opløst ned over Skuldrene og det hvide Klædebon, Ansigtet var dødblegt; nu og da foer en Skælven gennem Skikkelsen. Hun syntes at lytte, om hun ikke skulde høre noget fra Dybet; derpaa vred hun Hænderne, stønnede og klagede, som om hun blev pint.

»Forstyr hende ikke,« befalede den Gamle mig, »vent til hun spørger Dig.« Jeg adlød. Efter en Stund spurgte Jomfruen med en unaturlig, høj Stemme, hvorfor jeg var kommen.

Jeg svarede hende overensstemmende med Sandheden. Hun vendte sig nedad mod Jorden, som bad hun. Den Gamle hviskede til mig: »Nu vil hun sige Dig, hvad Du ønsker.« Pigen hævede nu sit Ansigt imod mig; Øjnene vare lukkede; det syntes, som var hun bevidstløs, og jeg aandede næppe, for ikke at tabe noget Ord af hendes Mund. Men pludselig skreg hun højt, styrtede om, sprang atter op; derpaa hævede hun forfærdet Blikket opad og stod som forstenet stille. Ogsaa jeg saa op — og se, gennem en Klipperevne trængte en Lysstraale ind, saa klar næsten som Sollyset, en flammende, stor Stjerne, som jeg endnu aldrig har set Mage til, stod deroppe paa Himlen, og trindt om var ingen anden mere synlig ved Siden af dens Glans.

Jomfruen var som betaget ved Synet af den; hun havde gansk: glemt mig; hun saa beundrende i Vejret, og hendes Ansigt straaled som en Frigjorts. Pludselig foer hun sammen, som om en usynlig Magt greb hende og vilde drage hende bort. Hun skreg: »Hjælp mig!« Jeg traadte til, men den Gamle styrtede løs paa Pigen, forbandede mig, slog

mig og forbød mig at røre ved hende; hun søgte at rive hende bort fra Stjærnens Skin. Men jeg hjalp Pigen, der rasende og fuld af Fortvivlelse skreg: »Frels mig fra Underverdenens Gud, fra den Onde! Befri mig; jeg vil ikke længere være hans Præstinde!« Under alt dette tonede en Brølen og Hysten ud fra Jorden som fra tusende vilde Dyr. Jeg følte, hvorledes jeg blev slaet af en usynlig Haand; men jeg holdt Pigen fast, indtil hun pludselig raabte: »Midnat!« — et gennemtrængende Skrig fra den Gamle, som om hun var ramt af en Pil i Hjærtet, et Véraab, saa at Bjærgtet syntes at briste — saa blev Alt roligt igen. Nu vilde jeg gaa, men imedens Seersken laa der næsten afmægtig, holdt hun mig endnu fast og sagde derpaa, uden at se paa mig: »Jeg skuer Dig: en Slave belærer Dig, en Tiggerske giver Dig den højeste Rigdom, det Døde bringer Dig Livet. Flygt og vend aldrig mere tilbage hertil; frygtelige Ting har Du skuet. Noget uendelig Hemmelighedsfuldt er sket i denne Nat.«

»Jeg flygtede forfærdet ud af Hulen og fortalte mine Forældre, hvad jeg havde set. Man gik derpaa op til Seerskens Hule. Der fandt man den Gamle død, og Seersken var forsvundet; hvorhen vidste Ingen.«

»Det er jo skrækkeligt, Bedstefader!« sagde Pigen forfærdet.

»I Nat randt mig denne Forudsigelse igen i Hu,« svarede han, »men jeg maa tænke, at det intet betyder. Thi nu er jeg allerede hundrede Aar gammel, mit Endeligt er vel nær, og jeg kan ikke vide« —.

»Men se dog, Bedstefader!« skreg pludselig Domitilla, idet hun afbrød ham, »se dog, hvorledes alle Fuglene saa ængsteligt flagre omkring under Telttaget; hør, hvor de skribe og hvor Hundene tude!«

Saaledes var det. Og det blev mørkere og mørkere; nu og da hylede det som af Jordens Dybder og en Skælven gik gennem dens Skorpe. Histude hørte man Folk raabe

og skrige; skærende foer et Lyn gennem Mørket, et andet fulgte efter. — —

»Det er et grueligt Uvejr,« mente Bedstefaderen, »maatte Guderne beskytte os!« og han vendte sig til Siden, hvor Husgudernes Statuer stode.

Nu traadte den gamle Slave Syrus frem fra Krogen, hvor han hidtil havde hørt til, og sagde til Oldingen: »Herre, forund mig en Gunst, eftersom jeg hele mit Liv har tjent Dig tro.«

»Det skal være Dig forundt,« sagde Oldingen, »men Du kommer i Utide; i Morgen!«

»I Morgen turde det være for sent,« sagde Slaven, »og det angaar Dig selv, Herre! Tillad mig, at jeg løser for Dig den Gaade fra din Ungdom, hvorom Du nylig har fortalt.«

Oldingen opløftede forbavset Øjnene og mumlede: »En Slave skal belære Dig!« Derpaa nikkede han og sagde: »Men hurtigt, Uvejret synes at tage til.«

Slaven havde, ubemærket af begge de andre, foldet Hænderne og rettet sit Blik opad; derpaa sagde han: »Du er lykkelig, o Herre, Du har været Vidne til *den største Nat*, som Jorden har skuet! I hin Nat blev Menneskeslægtens Forløser født, Fredsfyrsten, den *eneste*, den store Gud, paa hvem Jorden har ventet, og som skal bringe den Lyksalighedens og Fredens Tider. Og den Stjerne, Du har set, har ikke været nogen almindelig Stjerne.«

»Det er vist,« afbrød Oldingen ham, »jeg har endnu set den, da jeg var flygtet fra den uhyggelige Hule. Et saadant Under paa Himlen har man ellers aldrig set, hverken før eller siden.«

»Det har været den Stjerne, som viste sig for Jorden, for højtideligt at bebude den dens ny Herres og Konges Fødsel, saaledes som gamle profetiske Bøger forlængst havde forudsagt. Alle Folkeslag have set den og ere blevne trøstede. Og derfor var Seersken i Hulen saa henrykt, fordi hun saa den; thi hun er ved Synet af den bleven befriet

fra Afgrundens og Forbandelsens onde Aand, der hidtil havde besat hende og misbrugt hende i sin Tjeneste. Derfor har han ogsaa raset saadan, fordi hun blev fravristet ham. Du har gjort vel, idet Du hjalp til at befri hende. Men hvad hun sagde Dig til Slutning, det kan vel være Sandhed; thi da var hun befriet for Løgnens og Mørkets Magt. Og jeg kan fremdeles meddele Dig, o Herre, at siden denne Stjærnes Aabenbarelse, ikke blot i dit Hjem, men ogsaa paa mange andre Steder, i hele Italien, i Grækenland og Afrika, ere Oraklerne forstummede og pludselig lagte øde, og at Sibyllerne ikke mere kunne spaa, at Stemmerne i Gudetemplerne tav, og at andre Tegn skete. Det var en Følge af, at nu har Fredens og Sandhedens store Gud Ordet; det var hans Magt. Ogsaa i Rom selv ere overordentlige Ting skete: for Kejser Augustus har Himlens og Jordens ny Gud vist sig i sin Fødselsnat, og en Strøm af ren Olie er sprunget frem fra haard Grund og har flydt i tre Dage — hvilket Ingen kunde begribe.«

Oldingen paabød med Haanden Tavshed. Alvorsfuld saa han hen for sig; derpaa spurgte han:

»Og hvad hedder da denne ny, eneste Gud over Jorden, som den Gang blev født?«

Slaven foldede Hænderne over Brystet og nævnede fuld af inderlig Andagt Navnet »*Jesus Kristus!*«

»Altsaa er Du en Kristen, Syrus?« kom det fra Herrens Læber.

Slaven knælede ned ved Siden af Oldingen og sagde: »Ja, Herre, allerede for længe siden ved Guds Naade. Og se, Herre, den Gunst, som Du har tilsagt mig, være, at Du ikke maatte agte din Slave for ringe til at bringe Dig Budskabet om Sandheden.«

»Du — en Kristen!« gentog Oldingen. Derpaa lagde han Hovedet tilbage; afmægtig sank han sammen.

»Hjælp, gode Syrus!« raabte Domitilla forskrækket. Men i det samme Øjeblik bævede Jorden under saa frygtelig Brag, som om den var gaaet i Stykker. Der opstod pludselig

det dybeste Mørke; tæt og uophørligt regnede ned Aske ned blandet med lette Sten; nu og da knistrede store Sten ned fra Luften og sloge klirrende mod Jorden. Stormens Hysten, Havets Brusen, de glødende Lavastrømmes Piben og Hvislen, idet de væltede sig frem og skøde ud i Havet eller langsomt fløde hen over Marker og Veje, den støjende Mængdes Skrigen og Brølen, idet den trængte sig og jagede igennem Gaardene, var en gyselig Musik i denne forfærdelige Stormnat.

Med Møje blev en Fakkeltændt. Husets Platform og Atrium, hele den indre Gaard var allerede fodhøjt bedækket med Aske; bestandig hæftigere rislede den skrækkelige Dødsregn ned fra den sorte Luft.

Just som de ledede den skrøbelige Olding forsigtig ind i Rummet, som førte ned til Kælderen, opstod der foran Ingangen til Huset en Larm. Saa vidt man ved Faklens Skin kunde se, havde nogle Mænd flyttet et Menneske derhen og lagt hende paa Jorden. »Videre kunne vi ikke komme med hende,« sagde en af dem, »her kan hun dø i Fred.« Men paa samme Tid trængte andre Mænd sig frem udefra og skrege: »Det er en Kristen; ud med hende paa Gaden, Hestene skulle trave hen over hende!«

Da rejste sig med den sidste Kraft Oldingen, Husets Herre, og raabte til de indtrængende Mennesker: »Her er mit Hus, og den kristne Kvinde staar under min Beskyttelse, — ud med Jer andre!«

Og den mægtige Hund, der med Syrus skred henimod Udgangen, fordrev Folkene.

Syrus hilste paa de to Mænd, som havde baaret den Døende; han genkendte dem som Kristne; derpaa vilde han spørge dem om, hvem den Frelste egentlig var. Men en af dem, en Diakon var det, rettede alvorligt sit Blik paa den gamle Slave og sagde: »Syrus, den som vi have bragt herhen, forlanger at se Dig.«

Syrus blev overrasket og betragtede den Døende nærmere; hendes matte Øjne saa paa ham, for straks igen at lukke sig; et Udraab kom fra den gamle Mands Bryst:

»Min Mirjam, min Datter! — Hvorfra Blodet paa dine Klæder? Er Du forulykket paa Flugten?«

»Nej,« sagde Diakonen højtideligt, »Din Datter er en *Martyrinde!*« Og han fortalte saa: »I Gaar Aftes blev hun erkendt som Kristen og straks fængslet, og i Dag er hun bleven slæbt til Cirkus. En Bjørn havde lige styrtet sig løs paa hende, da Vesuvs Udbrud begyndte; for det forfærdelige Knald flygtede de vilde Dyr; vi kunde redde hende, men hun er haardt saaret. Hun ønskede endnu at se Dig — mere kunde hun ikke sige.«

Med faa Ord bleve den gamle Bedstefader og Domitilla underrettede om Tildragelsen. De traadte nærmere; Mirjam aabnede Øjnene og saa venligt og alvorligt paa dem begge; hun vilde tale, men en Blodstrøm kvalte Ordene. Med den største Anstrengelse greb hun til sin Hals og trak ud af sit Klædebon en Guldkapsel, som hun havde hængende om Halsen, idet hun rakte den til Diakonen. Denne og de omkringstaaende Kristne vidste, at Martyrinden endnu bar det helligste Sakrament hos sig, som hun ikke mere havde kunnet nyde; de kastede sig paa Knæ, for at være Vidne til den hellige Kommunion, som nu skulde meddeles den Døende. Denne rettede et Blik fuldt af den inderligste, troende Længsel henimod det hellige Kær — men pludselig, som efter en højere Indskydelse, saa hun smilende hen til den hedenske Bedstefader og dennes Barnebarn, slog et Kors for sit Bryst — en anden Blodstrøm flød ud af hendes Mund, Martyrindens Hoved sank ned paa Brystet, hun var slumret hen i Fred og gaaet over i den evige Salighed.

Grædende kastede Slaven sig over sit elskede Barn, efter at Diakonen havde gjemt paa sig det helligste Sakrament, som Martyrinden kun paa aandelig Vis havde kunnet anamme. Dybt rystet havde den allerstegne Husherre og hans Barnebarn været Vidne til denne Scene.

Udenfor var Flygtningenes Sværm næsten som bortblæst. Asken fyldte allerede Gaderne indtil en Mands halve Højde;

kun med Møje naade man frem; Lynene blinkede, Tordenen rullede og Stormen hylede værre end nogen Sinde.

Rødglødende stod en Ildsøjle ud af Vesuvs Kæmpehoved; den syntes at naa op i Himlens endeløse Højder, grelt og blændende aftegnede den sig imod Nattens Mørke, og et ildrødt, uhyggeligt Skær laa over den ulykkelige Stad. Bestandig tungere, tættere og mere svovlholdig blev Luften.

Det var for sent at flygte. Selskabet trak sig derfor tilbage til Husets Kælder. Man bragte den svage Olding derned og lagde ham blidt og med Omhu paa Puder og Tæpper. Følgende Syrus indstændige Bøn, som kun bad om den eneste Gunst, at Kapslen med den helligste Eukaristi maatte overlades ham som sidste Vandringsbrød, søgte Diakonen og hans Ledsager, efter at de havde opfyldt Slavens Bøn, til Husets Udgang, for at frelse sig ved ilsom Flugt, og Gud førte dem ogsaa lykkelig til Frelse.

Men nede i Kældrens Dyb, i hvilken en Lampe udbredte sparsomt Lys, udspandt sig nu en hemmelighedsfuld Samtale. Slaven, den Kristne, var bleven til en aandelig Herre. Med Døden for Øje holdt han ikke mere Ordet tilbage. Han talte dristigt og tillige roligt om Kristendommen, om Himlen, om Forløsningen, om Daaben; han bad uafbrudt for sin gamle Herres og dennes Barnebarns udødelige Sjæle. Og det var ikke forgæves; Guds Naade, der er allestedsnærværende som Gud selv, dens Uddeler og Meddeler, virkede ogsaa her. Med Begærlighed lyttede de to til Slavens Ord; tilsidst bekendte de højt og højtideligt, at de troede paa Guds Søn Jesus Kristus, bade om Optagelse i Kirken, og derpaa modtoges Begge den hellige Daab med den sidste Draabe Vand af Krukken.

Saa tog Syrus Guldkapslen, som havde hængt ved Martyrindens Hals, og aabnede den. Livets Brød, som laa deri, delte han i tre Dele, og de modtoges alle den hellige Kommunion, Verdens Forløser Jesus Kristus boede nu virkelig i dem. Hvad skulde de da endnu frygte for? Uophørligt priste Oldingen Gud for denne Naade: »Evig, evig,« sagde

han, »o Herre, vil jeg takke og love Dig, fordi Du saaledes har benaadet og frelst mig og mit elskede Barnebarn!«

Og nu indsaa han ogsaa, hvorledes det var gaaet i Opfyldelse, hvad Seersken paa Bjærgtet havde sagt ham i Frelserens Fødselsnat: En Fattig skulde bringe ham den højeste Rigdom; en Død skulde bringe ham Livet. Ja, fra den fattige og mishandlede Kristen, fra den døde Martyrinde, fra hendes Hals havde Diakonen taget Livets Brød, for at det kunde meddeles ham. Det havde hendes sidste Bevægelse, hendes Blik paa ham villet sige, da hun tog Afsked med dette Liv.

Roligt bedende ventede de tre i Kælderen paa Døden. Den kom. Forfærdeligt var Mørket, som laa over Staden og Omegnen, uhyre Masserne af Aske og Sten, som uafbrudt styrtede ned fra Luften over det ulykkelige Pompeji. Endnu nogle Timer og alle Huse vare bedækkede; højere og højere voksede den uhyggelige, tunge, glødende Skorpe, bestandig nye Udbrud paafulgte, alenhøj laa Asken allerede over de højeste Bygninger. Og da det efterhaanden blev lysere, saa man, at hele Egnen var bleven en anden. Havet var veget tilbage, Vesuv var kløftet og sønderrevet, dets Form ganske forandret, dets Skraaninger ødelagte, de stivnede i Lavdragten, som glødende og jærnhaard omsluttede dem; ødelagt af Jordskælv, Ild, Lava, Storm og Skybrud, lignede Egnen et jordisk Helvede: sort, rygende, opfyldt af Ruiner, saa den op til den blaa Himmel. Henover Pompeji laa lagret, saa vidt Øjet naaede, en uhyre sort Flade som et andet forstenet, dødt Hav. Staden og alt, hvad der var blevet i den, laa begravet underneden.

Mere end halvandet tusend Aar varede det, førend man opdagede det og begyndte paa Udgravningen.

Men de, som her ere indslumrede i Fred som Kristne, prise i Himlen af ganske Sjæl ham, der ogsaa midt i sin Retfærdighed og i sine Hjem søgelser paa Jorden er barmhjærtig, ham, der som Midler imellem sin Faders Retfærdighed og Menneskenes arme Sjæle med almægtig Haand og barm-

hjærtig Kærlighed »aabner, saa Ingen kan tillukke, og tillukker, saa Ingen kan aabne.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

København. I Fredags forlod den højjærværdigste Biskop Hovedstaden, for at begive sig til **Aalborg**, hvor den højtidelige Indvielse af Kamillianerbrødrenes **nye Kirke og Hospital** finder Sted Søndag den 25. November. Ved samme Lejlighed meddeler Hs. biskoppelige Højjærværdighed ogsaa Firmelsens h. Sakramente og afholder kanonisk Visitats i Kirken og Skolen.

— For de af vor Menigheds Medlemmer, som ere det franske Sprog mægtige, vil den kommende hellige Adventstid blive til særlig Velsignelse, idet en Ordensmedbroder og personlig Ven af den fra tidligere Aar kendte og skattede Pater Lange, den højjærv. Dominikanerpater **Lamotte** fra Lille agter at holde **franske Foredrag** i St. Ansgars Kirke i Løbet af Adventstiden, sandsynligvis to Gange om Ugen, paa Søndagene og paa en Hverdag hver Uge indtil den h. Julefest. Pater Lamotte har allerede gentagende holdt franske Konferencer i Norge, bl. a. i Adventstiden ifjor i Kristiania for et talrigt Publikum. Pateren, der i sin Dominikanerdragt er en imponerende Skikkelse, har et saare heldigt Organ, og med en naturlig Veltalenhed og varm Logik véd han at fremlægge sit Emne, saa der er ingen Tvivl om, at han vil komme til at indtage en fremragende Plads blandt de dygtige franske Talere: Pater *Felix*, Pater *Lacouture*, Biskop *Mermillod*, Pater *Lange* og andre, som have glædet Menigheden med franske Prædikener.

— (K.) Foreningen *Unio* har nu begyndt sin Vintersæson. Der er Sammenkomst i Vinterlokalet hver Tirsdag Aften, og det er Hensigten mindst en Gang om Maaneden at byde Medlemmerne en Fest, et Foredrag e. l. Tirsdagen d. 23. Oktober holdt saaledes højjærv. Pastor Günther fra Ordrupshøj et Foredrag om Minder fra Middelalderen paa Nationalmusæet, særlig om Levningerne af Datidens kirkelige Kunst. Den følgende Søndag aflagde saa Foreningens Medlemmer et Besøg paa Musæet, hvor en af dettes Assisterter forekommende viste omkring og forklarede. Søndagen den 18. November fejrede Foreningen sin *15aarige*

Stiftelsesfest. Deltagerne, ca. 60, hvoriblandt tre af Hovedstadens Præster, samledes ved 7¹/₂-Tiden i Citys hyggelige Selskabslokaler for Kl. 8 at gaa til Bords. Ved Festmaaltidet herskede der den smukkeste Stemning. Efter at Formanden, som altid ved Unios Fester, havde aabnet Talerne Række med en Skaal for Paven, fulgte der adskillige Taler, saaledes for vor hjemlige Gejstlighed, for Foreningen af højærv. Pastor Braun o. s. v. Der kom ogsaa en Lykønskning fra og sendtes en Lykønskning til den selskabelige Forening *Concordia catholica* i Stockholm, som just samtidig fejrede sin 5aarige Stiftelsesfest. Efter Bordet blev der, medens Kaffen serveredes, paa Unios »ny Scene« givet et Par Smaastykker. Glædeligt var det, at det ikke udelukkende var de gamle, kendte Kræfter, der maatte holde for, men at i Aar ogsaa Foreningens yngste Medlemmer havde taget Affære. Den vellykkede Fest sluttede med en lille Dans.

England. For første Gang efter mere end 400 Aars Forløb indviedes her atter *en engelsk Benediktinerabbed*, da den sidst indviede engelske Abbed, der senere døde som Martyr, var John Fockenham, som under Maria den Katholske blev installeret som Abbed af Westminster. Den engelske Benediktiner-Kongregation havde hidtil rigtignok Abbeder, men kun Titular-Abbeder, til hvem denne Værdighed meddeltes som en Udmærkelse med Titel efter et eller andet tidligere Abbedi. Disse Titularabbeder bleve heller ikke indviede og Kongregationens Klostre vare kun Priorater. I Følge den af Leo XIII. anordnede Reform af Kongregationen bleve disse Klostre ophøjede til Abbedier med livsværdige Abbeder, og den h. Fader har udtrykkelig anordnet, at disse Abbeder skulle indvies i Kraft af apostolisk Autoritet, d. v. s. at Diöcesanbiskoppen indvier, men i Pavens Navn. En særegen Stilling ved Siden af de andre (hidtil tre) Klostre indtage som hidtil St. Mikael's Klostret i Belmont, hvis Munke danne Domkapitlet hos Biskoppen af Newport, som stedse er Medlem af Benediktinerordenen, og hvis Prior kaldes »Katedralprior« og bærer Mithra. Den 3. Oktober blev nu i St. Laurentius-Klostret i Ampleforth i Bispedømmet Middlesborough Pater *Oswald Smith* valgt til Abbed af sine Medbrødre og den 24. s. M. højtidelig indviet af Diöcesets Biskop i Abbediets Kirke. Ved denne højtidelige Indvielse genoprettedes i England det monastiske Hierarki, som var blevet afbrudt ved Frafaldet i det 16de Aarhundrede og de derpaa følgende grusomme Forfølgelser.

A. C. Møde i Søvavillonen **Onsdag den 28. Novbr.** Kl. 8 $\frac{1}{2}$.
Hr. Stud. med. S. Nielsen: „Om Hjærnesygdomme“.

Unio. Lørdag d. 1. December Kl. 8 i Café du Parc:
Gaasegilde (kuu for Herrer). Fris for Gaas, Ost og
Snaps 1 Kr. 50 Øre pr. Kuvert. Lister til Indtegning henligge
hos Hr. H. Hoffmann, Købmagergade 48, og i Foreningens Lokale.
Listen sluttet Torsdag d. 29. November.

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for
12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseris pr. Aalborg.
Børnehjemmet anbefales af Pastor Tembories i Aalborg.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 25. November. 25. og sidste **Søndag e. Pintse.**
Catharina af Alexandria, Jomfru og Mart. — **26. M.** Silvester,
Abbed. — **27. Ti.** Leonard af Porto Maurizio, Bekender. —
28. O. Ferialdag. — **29. To.** Ferialdag. — **30. F.** Andreas,
Apostel. — **1. December L.** Ferialdag.

Søndag den 2. December. **1. Søndag i Advent.** Kirkeaarets
Begyndelse.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars
Kirke foran det udstillede Allerhelligste hver Fredag Kl. 4—5.

Rosenkransbroderskabet holder sit sædvanlige maanedlige
Møde med Procession i St. Ansgars Kirke **Søndag den**
2. December Kl. 6 Aften. — Jomfruernes Forening deltager
i Processionen med Broderskabets Faner.

St. Josefs Gilde. Onsdagen den 28. Novbr. Kl. 7 læses
i St. Ansgars Kirke en h. Sjælemesse for Gildets afdøde Med-
lemmer.

Foredrag i Roskilde. **Søndag den 2. December Kl. 4**
Eftm. holdes **Foredrag** om den katholske Kirkes Lære i Hotel
Prinsen i Roskilde.

Franske Foredrag.

Søndag den 2. December Kl. 3

paabegynder

den højærv. Pater **Lamotte** af Dominikanerordenen

en Række franske Foredrag

i St. Ansgars Kirke.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 48.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Brodgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

N° 48.

Søndagen den 2. December.

1900.

Indhold: De store Antifoner. O Visdom af den Højestes Mund. Kirke- og Hospitalsindvielse i Aalborg. »Fra Vejbyrnet«.
— Bekendtgørelser.

De store Antifoner.

Nen hellige, hemmelighedsfulde, skønne Adventstid er atter kommet. Mægtigt og alvorligt, som paa overjordiske Vinger, tone i Morgendæmringen Klokkerne til »Rorate« igennem Nattens Dunkelhed, og fra alle Gader og Huse vandrer man gennem Vintermorgenens Taage til Kirke. De uforgængelig skønne og tiltalende Sange, som kun synges i de fire Uger før Jul, fejre igen deres Opstandelse.

Tak og Pris at nu er omme
Syndens Nat paa denne Jord;
Vi forvente Herrens Komme
Efter Profetiens Ord!

Saaledes toner det fra ethvert Hjærte opfyldt af Glæde og hellig Anelse. Og med Sangene klinge ogsaa atter hine

syv profetiske, uudgrundelig dybe *store Antifoner* til Himlen, som mere end alle øvrige Bønner og Sange forlene Længslen efter den forventede Frelser Udtryk.

Vidunderlig skønne ere jo de Skikke, Indretninger, Cere monier, Sange og Bønner, som i den hellige katholske Kirke udmærke Adventstiden og i tusende Former, der bestandig blive skønnere, forberede til den hellige Nat, i hvilken det er sket, som Himmel og Jord og alle Vismænds Forstand tilsammen ikke er i Stand til at udgrunde, end sige forklare. Men det mest Storartede og Dybsindigste, som den hellige Adventstid besidder i Henseende til Udtryk af længselsfuld Forventning af den hellige Nat, er netop hine saakaldte *syv store Antifoner*, som bedes i en bestemt Rækkefølge paa de syv Dage før den hellige Aften. Indtil den nær-værende Dag er deres hemmelighedsfulde Dybde endnu ikke udgrundet. Og dog er det kun syv enfoldige Texter i et jævnt Sprog; Sætninger imidlertid, som af Helligaanden selv ere lagte Kirken i Munden, for at give dens Længsel efter det guddommelige Ords Ankomst et værdigt Udtryk.

Naar hvert af de følgende Adventsbilleder have en af de syv store Antifoners Titel og Begyndelsesord til Overskrift, saa skal dermed ikke i det fjærneste være sagt, at i dem Antifonernes Indhold er blevet forklaret og udtømt. Det er Forfatteren mere end nok, naar han paa denne Maade kan indprente i sine Læseres Hukommelse de store Antifoner, lade dem ane deres Dybde, belyse en Side af deres Betydning en Smule, og derved vække og styrke Troen hos sine Læsere.

O Visdom af den Højestes Mund!

—o—

Det var i et stort Lands Hoved- og Residensstad; den mørke Aften var allerede brudt frem, og tusend Vinduer og Lygter skinnede i Glansen af flammende Lys. Mange Folk

strømmede til en stor, paladslignende Bygning. Flere Dusin Vogne holdt udenfor; en Mængde Mennesker trængte sig sammen om Indgangen.

»Hvad er dér paa Færde?« spurgte en Mand.

Den anden svarede: »Den dygtigste Mand i Verden, Professor G., holder et Foredrag.«

Brummende gik Manden videre. »Kan vel være! Enhver Professor mener jo, at han er den klogeste.«

Men der oppe i den kæmpestore Pragtsal bølgede allerede henved 3000 Personer uroligt frem og tilbage.

Nu viste sig foran i Salen paa den ophøjede, frie Plads en Mand af et næsten ubetydeligt Udseende. Alle rejste sig op, da han viste sig. At Majestæterne, Kongen og Dronningen samt Hoffet traadte ind i deres Loger, blev der næppe lagt Mærke til.

Professoren begyndte strax sit Foredrag.

Med klar og rolig Stemme fortalte han jævnt, hvorledes han hele sit Liv havde beskæftiget sig med Betragtningen og med Udgranskningen af Verdensbygningen, og hvorledes det nu var ham en behagelig Opgave at dukke op af de tusende Beregninger, Maalinger og Tal og med sine ærede Tilhørere at betragte Skabningens Storhed i et sammenhængende Billede. Saa gik han over til sit Thema og talte og talte, bestandig stigende højere i sine Skildringer af den umaadelige Stjerneverden — og af de Tusender, som vare tilstede, vovede Ingen næsten at trække Vejret, for at intet Ord skulde undgaa dem fra den Mands Mund, hvem Verden priste som en af Nutidens største Lærde.

»Ja, Verden er stor,« sagde han, »dens Udstrækning, dens Højde og Dybde, dens Grænser kunne vi ikke forestille os; end ikke den største Aand paa Jorden vil nogen Sinde være i Stand til at fatte det.

Vor Jords højeste Bjerge ere henved 30,000 Fod høje, men Havet har Afgrunde, i hvilke disse Bjerge fuldstændig vilde forsvinde. Og disse Bjerge og disse Dybder ere i Forhold til hele Jorden som et Støvgran eller et Naalestik i

Forhold til en Keglekugle. Og dog, hvad er denne Jord imod Solen, som er 1,251,000 Gange større! Hvem formaar at forestille sig dens Størrelse? Skal jeg til yderligere Forklaring tilføje, at dens Overflade har 107,754 Millioner Kvadratomile og dens Indhold 3326 Billioner Kubikmile — begribe vi derfor bedre dens Storhed? Skal jeg paavise, at vor Jord tilligemed Maanen, der omkredser den i en Afstand af 51,000 Mile, vilde indtage saa meget Rum i Solkuglens Indre, at Maanen godt kunde være endnu en Gang saa langt fjærnet fra Jorden og i denne Afstand dog bekvemt kunde kredse om Jorden i det Indre af Solkuglen, uden engang at behøve hele Rummet i Solens Indre. Solens kæmpemæssige, umaalelige Størrelse vokser i vor Forestilling ved enhver saadan Sammenligning i usigelige Dimensioner. Med skarpe Kikkerter opdager man i Solen hist og her mørke Punkter, saakaldte Solpletter, Flader af Millioner Kvadratomiles Størrelse, hundrede og tusende Gange større end Jordens Overflade; en anden Gang hæver sig over Solens Rand smaa, for det blotte Øje usynlige Takker af Lys; det er kæmpemæssige Flammer, der stige i Vejret, brydende frem i en Højde af otte til ti Millioner Meter over Solranden. Og dog, hvad er selv Solens Størrelse i Forhold til Verdensrummet! Et Støvgran paa en kæmpemæssig, endeløs Vej, intet andet! Man skulde mene, at der ved Siden af denne uhyre Skabning intet Rum mere gaves i Verden; men den forsvinder i Rummet, der vel har Grænser, men saa fjærne Grænser, at kun Guds Øje skuer fra dette Verdensrums Begyndelse indtil dets Ende. Solen er Midtpunktet i Skabningen, dog kun, som vi endnu ville faa at se, i en forsvindende lille Del af samme; omkring den kredse i uhyre Baner forskellige Stjærner. Af deres Baners Størrelse kan man maale, hvor umaadeligt Rummet i Verden er. Nærmest om Solen kredser den skønne Aftenstjerne i en Afstand af 15 Millioner Mile. Fem Milioner Mile længere borte kredser Jorden med sin Maane; imedens denne, kun fjærnet fra Jorden 51,000 Mile, vedvarende bevæger sig omkring den, gør den tillige med Jorden Rejsen omkring

Solen i en Kreds, der holder sig 20 Millioner Mile fjærnt fra Solen. Vejen fra Jorden til Solen formaar ingen menneskelig Indbildningskraft mere at forestille sig. Lyset, som i et eneste Sekund flyver 40,000 Mile, behøver $8\frac{1}{2}$ Minut, indtil det fra Solen kommer til os; en Kanonkugle, som er en Snegl i Sammenligning med Lysets Hurtighed, da den kun tilbagelægger en Vej paa 600 Fod i Sekundet, vilde behøve et Par Aar til den samme Vej! Men Jorden er langt fra ikke den fra Solen fjærneste Planet. Bag ved den kommer den rødlige Mars, hvis Kreds holder sig 30 Millioner Mile fjærnt fra Solen. Endnu længere bagved kredser i uhyre Baner den kæmpemæssige Jupiter, 1200 Gange større end Jorden, som desuden har fire Maaner omkring sig; endnu længere borte Saturn med otte Maaner og en Taagering, der svæver omkring den i en Afstand af 2000 Mile: altid større blive de følgende bestandig endnu om Solen vandrende Stjærners Kredse: Uranus holder sig 384, den bagerste endelig, Neptun, 600 Mile borte fra Solen. Fra Jorden til Neptun vilde en afskudt Kanonkugle behøve omtrent 900 Aar. Men trods dette har den kæmpestore Sol saa meget Neptun i sin Magt, at denne regelmæssigt og uforanderligt kredser om hin. Solen behersker altsaa et Rum paa omtrent en Milliard Mile i Omkreds. Vi maa visselig forbavsnes over, at vort Øje rækker saa langt, at vi kunne se 600 Millioner Mile bort.

Men det, som bevæger sig omkring Solen og hører til den, er endnu ikke hele Verden. Tager man Vejen fra Solen til Jorden, der er 20 Millioner Mile lang, 206,256 Gange, kommer man igen til en Sol. Denne er fire Billioner Mile borte; nærmere kan den slet ikke være paa Gund af de bestemte Love, som Gud ligesaa vel har nedlagt i Stjærnernes Baner som i det lille Sædekorn. Fra denne nærmeste Sol, der imidlertid kun viser sig for os som en smuk Stjerne, behøvede Lyset tre Aar, inden det igennem Verdensrummets umaadelige Afgrund var naaet ned til os. Men er denne svimlende Afstand da ikke den sidste i Rummet? Nej, med disse fire Billioner Mile eller tre Lysaars Afstand begynder

først egentlig Verdens Størrelse; thi en saadan Strækning er just det Maal, hvormed man maaler Himlen. Som man paa Jorden maaler med Alen, saaledes maaler man Himlen med vor Sols Afstand fra den nærmeste Sol, à fire Billioner Mile — en Maalestok, som er Gud, hans Visdom og Almagt værdig! Den nærmeste Sol har som vor igen sit eget Felt i Verdensrummet, i hvilket forskellige Planeter dreje sig omkring den. Og ved Siden af den og bagved den opdukke atter frem af Altets Uendelighed andre Sole, uforligneligt større end den og vor Sol — ellers vilde vi ikke mere se dem — og med dem atter deres Planeter, Maaner og Drabanter. Der kan man ikke mere maale Afstanden efter tusende, ja end ikke efter Millioner Mile; thi der forsvinder selv Millioner; der hedder det saa: fem-, ti-, tyve-, hundrede-, ja trehundrede Gange Afstanden af fire Billioner Mile, saa at altsaa Lyset fra hine yderste Stjærner har brugt 10,000 Aar, indtil det har gennemskuet den umaadelige Kløft og er naaet ned til os. Vende vi nu tilbage til vor Jord, der i Sammenligning med hine Himmelleger kun er som en Kanonkugle, saa vilde de behøve henved tre Millioner Aar til denne Vej! Men selv dette er ikke Verdensaltets Grænse. Som en mat lysende Stribe strækker sig den saakaldte Mælkevej hen over Himlen. Betragter man den gennem en astronomisk Kikkert, opløser Glansen sig, Stjærner komme tilsyne, og vel at mærke lutter Sole. 150 Millioner Sole skinne fra Mælkevejen i det uendelige Fjerne ned paa os, og enhver af dem har, ligesom vor, maaske mindste, Sol, sine Planeter og Maaner og Millioner og Billioner Mile Rum udenom sig, og til den fjærreste af disse endnu med Kikkert synlige Sole er der 20,000 Lysaar, altsaa omtrent 8—9000 Trillioner Mile. Men hvad en Trillion Mil er, forklarer jeg ikke, fordi al menneskelig Forestillingsevne dog ikke strækker til for at overskue det. Imidlertid have de Lærde med deres Kikkerter i Mælkevejens Stjærner endnu langt fra ikke set Skabningens Grænse. Thi Gud er stor, og Himlen er et Billede paa hans Storhed, om end kun et svagt. Men desuagtet skal Mennesket, naar han

skuer ind i Stjerneverdenen og i Skabningens Storhed mærke, at han har med Gud at gøre. Betragter man Mælkevejen gennem et Observatoriums Kikkert, saa opløser sig ganske vist dens Taage i Millioner af Stjerner og Sole. Men vidunderligt at tænke sig! Bagved disse, i evig umaalt Afstand, dukke nye Lystaager op af Rummets Dybder, lignende Mælkevejen, og selv om man anvender de skarpeste og største Kikkerter, saa store, som de største Kanoner, 20 til 30 og flere Fod lange — saa er og bliver det dog kun Taagepletter at se til. Og hvad er saadan en lille Taageplet? Svar: en hel Himmel, en hel Uendelighed fuld af Sole og Stjerner, det samme, som vi hidtil have betragtet! Og af saadanne Taagepletter, af saadanne Verdener tæller man med de nuværende Kikkerter henimod fire Tusende; og naar man engang er naet til at forbedre Kikkerterne endnu mere, vil man med dem opdage endnu andre Taagepletter, Fixstjerneverdenen; men bagved dem vil der vel staa endnu Tusender, som det menneskelige Øje aldrig opdager. Og ser et Øje fra hine Taagepletter ned til os med en Kikkert, saa vilde vor Himmel med sine 150 Millioner Sole, sine utalte Stjerner og sine Kvadrillioner af Mile rækkende Omkreds ligeledes vise sig for dette Øje som en lille, rund Taageplet, ikke saa stor som en Haandflade . . . . Her har nu Forskningen og Tænkningen en Ende, og dog er det endnu langt fra det guddommelige Væsen, man har betragtet, men kun det endelige, skabte, timelige Væsen. Hvad maa da først Gud selv være, af hvem alt dette kun er et Billede, et Værk af hans Hænder, et Produkt af hans Vilje! Af dette Blik ud i Verdensrummet — og der kunde tænkes ligesaa storartede Indblik i Tiden; i Verdens Kraft, Harmoni og Sammenfatning, og de vilde Alle sætte os i ligesaa stor Forbavselse — kunne vi erkende, hvad Gud er, og hvad vi ere for ham, hvor uendelige hans Visdoms Afgrunde ere, i Sammenligning med hvilken den største menneskelige Klogskab er rentud intet.»

Dermed sluttede Taleren.

I dyb Tavshed havde Mængden lyttet til Forskerens Ord

og fulgt ham ud i Verdensrummet; hensunkne i Forbavselse tav Alle, ogsaa da Taleren havde endt og traadte ned fra Talerstolen. Da — paa en Gang vendte Tankerne tilbage til den snevre Virkelighed, og et uhyre Bifald gennemtordnede Salen.

Taleren takkede flygtigt og gik. Han var selv altfor bevæget og grebet. Kongen og Dronningen lode ham kalde ind i deres Loge og udtalte for ham deres Erkendtlighed, stolte af at kunne tælle Verdens største Lærde blandt deres Landsmænd. Men han selv længtes efter at komme hjem. Der overlod han sig ganske til sin Stemning. Han knælede ned, foldede Hænderne og bad.

»Snart er det Jul,« sagde han, »den hellige Nat, og i denne Nat blev for snart 2000 Aar siden Ordet Kød og boede iblandt os. Han, som i Begyndelsen har skabt Jorden og Solene, Planeterne, alle Stjærner, hele Verdensaltet, det umaalelige Verdensrum, som har anvist Stjærnerne deres Baner, som endnu den Dag i Dag opholder og styrer dem — han er af Kærlighed til os i hin Nat bleven et fattigt Barn og har ligget paa noget Straa! Og naar Præsten ved Altret under den hellige Forvandling opløfter sine Hænder, bærer han i Sandhed ham, som er, og som var, og som vil vedblive at være Verdens Herre og Skaber. — — O kan jeg da slet intet gøre til Gjengæld for denne Guds Søns dybe Fornedelse?«

Det blev Jul. Staden laa endnu i Nattens dybe Mørke, men ikke desto mindre knælede allerede Mange i den katholske Kirke, der var oplyst af en Mængde Kærters klare Skin; enhver Præst læste de tre hellige Messer, som det alene paa denne Dag er ham tilladt at frembære. Fra Gudstjenestens første Øjeblik var den Lærde, Verdens største Lærde, tilstede. Mange Folk kendte ham og vare opbyggede af hans Nær-værelse.

Pludselig opstod der i Messerne en lille Standsning.

Der manglede Ministeranter. Den Lærde, Videnskabens fejrede Mand, lagde mærke dertil; han rejste sig og kort

efter stod han foran Sakristanen og sagde sagte: »Giv mig Messebogen, *jeg vil ministrere!*« Og med dobbelt Forbavselse saa Folk ham gaa foran Præsten til det nærmeste Sidealter og der ministrere som den beskedneste Kordreng, idet han med høj Stemme bad Bønnerne, bar Bogen om, rakte Kanderne ved Ofringen og ringede til den hellige Forvandling. Men da Guds menneskevordne Søn, Himlens og Jordens almægtige Skaber, skjult under Brødets Skikkelse, blev opløftet af Præsten med skælvende Hænder, slog den Lærde sig ydmygt for Brystet, og imedens en stor Taare trillede ned ad hans Kinder, bad han: »*O Visdom (Guds Ord og Søn), som er udgangen fra den Højestes Mund, Du udstrækker din Magt fra den ene Ende af Jorden til den anden, og ordner Alt med Kraft og Mildhed, kom og lær os Klogskabs Vej!*«

Det er Ordlyden af den første store Antifon.

Da den hellige Messe var endt, kunde Præsten ikke undlade at takke den berømte Mand, fordi han, den store Lærde, havde paataget sig denne Tjeneste. Men Professoren svarede: »Deres Højærværdighed, lad os ikke tale om menneskelig Storhed, naar det handler sig om Guds Søns Tjeneste! Lad ogsaa være, at jeg til en vis Grad behersker det Skabte med min Viden — desto mere tilbeder jeg Skaberen selv. Og hvad er ogsaa al menneskelig Viden og Magt lige over for den præstelige Magt, som i det hellige Messeoffer med et eneste Ord drager Guds Søn, den evige, verdensskabende og verdensopholdende Visdom, ned paa Altret! Maa jeg da ikke være glad over at turde yde ham den ringeste Tjeneste, ham, hvis Værk det umaalelige Verdensrum er med Alt, hvad det indeholder i sig?«

Men den Gejstlige svarede: »Visselig, Hr. Professor, er Bønnen i den store Antifon gaaet i Opfyldelse paa Dem; Held hver den, som forbinder Videnskabens Højde med en saadan Troens Dybde, og som saaledes forberedt fejrer Julen!«

Kirke- og Hospitalsindvielse

i
Aalborg.

—o—

Søndagen den 25. November, den h. Katharinas festlige Mindedag, var for den katolske Menighed i Aalborg en sand Glædens Dag i Ordets fulde Betydning, idet vor højærværdigste Biskop paa denne Dag indviede *Kamillianerbrodrenes nye Kirke og Hospital* ved Kastelvejen. Flere Dage i Forvejen havde mange flittige Hænder været travlt beskæftigede med at smykke hele Bygningen saa nydeligt som vel muligt med Flag og Guirlander og levende Væxter. Det er som bekendt Bankdirektør Aaron Jacobsens gamle Villa ved Kastelvejen, som ved Tilbygning og Ombygning er bleven omdannet til Kirke og Hospital. Arkitekterne *Hoffmeyer* og *Steenstrup* have forestaaet Arbejdet, Murermester *Grønning* har udført Murer- og Blikkenslagerarbejdet, Malermester *Anthou Lassen* Malerarbejdet og Fabrikant *Mørk & Søn* Snedkerarbejdet.

Ved Titiden samledes de Indbudte, blandt hvilke saas de fleste af Byraadets Medlemmer, 9 ialt. Af andre Tilstedeværende lagde man Mærke til Aalborggenserne: Konsul Wessel, Bankdirektør Petersen, Redaktørerne Schjøtz-Christensen, Reventlow og Thastum, samt Sagfører Olesen fra Nørre Sundby. Fra Randers Menighed vare mødte foruden Sognepræsten, højærv. Pastor A. Helmke, ogsaa Fabrikant Melchiors og Andre; fra Aarhus Overretssagfører Schwenn og Konsul Starke tillige med nogle Gejstlige og et Sangkor. Forøvrigt havde en Mængde Mennesker samlet sig paa Kirkepladsen og hvor det ellers var muligt at knibe sig en Plads paa Trapper og Gange.

Præcis Kl. 10 begyndte den højtidelige Indvielse, idet Biskoppen, assisteret af Præsterne Helmke fra Randers, Storp fra Kolding og Frederiksen fra Maribo, og ledsaget af et stort Antal Tilstedeværende med Byraadsmedlemmerne i Spid-

sen, bestænkede Bygningens Gange og Værelser under de i Ritualiet foreskrevne Bønner. Imidlertid tonede Sangen af Aarhus Menigheds udmærkede blandede Kor, under Ledelse af højærv. Pastor Schmid, kraftigt gennem Huset. Efter selve Kirkens Indvielse fyldtes Gudshuset i faa Øjeblikke indtil sidste Plads og Mange maatte søge sig en lille Plads i Sakristiet eller blive staaende udenfor Kirkens Dør.

Under Afsyngelsen af et kraftigt »Ecce sacerdos magnus« førtes Biskoppen op til Altret, hvor den h. Messe tog sin Begyndelse. Efter Evangeliet talte den højærv. Biskop, idet han fremhævede den Glæde, det havde været for ham, at kunne indvie dette nye Gudshus. Tidligere, for mere end 30 Aar siden, havde han selv gennemrejst disse Egne af det nordlige Jylland, hvor Katholikerne dengang desværre vare afskaarne fra al Trøst og Hjælp endog i Dødstimen, fordi der ingen Præst fandtes i Nærheden — han havde i mange Aar som Sognepræst i Fredericia været den eneste katholske Præst i hele Jylland og fra denne By som Udgangspunkt maattet besøge som Sjalesørger de adspredte Katholiker paa hele Halvøen, nu var det blevet anderledes. Katholikerne havde nu ogsaa i Aalborg faaet et smukt Gudshus, et Bønnens, Belæringens, Ofrets og Naadens Hus. Efter nærmere at have forklaret denne det katholske Gudshus Betydning, gik Biskoppen over til det historiske. Indtil for 400 Aar siden laa en Mængde katholske Kirker og Klostre spredte over hele Danmark, ogsaa Aalborg havde sine. Dengang havde Præster og Brødre af Helligaandsordenen og St. Jørgensgaardene ydet al mulig Hjælp til de Syge og Nødlidende, nu blev den brudte Traad atter sammenknyttet, idet Præster og Brødre af Kamillianerordenen, hvis Medlemmer ved et særligt Løfte forpligtede sig til at yde ogsaa Pestsyge al fornøden Bistand, vilde modtage med aabne Arme og uden Hensyn til Trosbekendelsen alle dem, som maatte trænge til Hjælp, og det var Biskoppens Overbevisning, at Sønnerne af den h. Kamillus af Lellis, hin offervillige og heroiske Helgen fra det femtende Aarhundrede, vilde følge deres

hellige Faders Fodspor. Efter kortelig at have omtalt, hvorledes 200 St. Josefssøstre og 11 St. Elisabethssøstre allerede virkede her i Landet i Sygeplejen til Gavn og Velsignelse for Mange, sluttede Hs. biskoppelige Højærværdighed med at nedbede Herrens rigeste Naade og Velsignelse over den Virksomhed, som Kamillianerne her skulde øve

Med spændt Opmærksomhed havde de Tilstedeværende lyttet til Biskoppens Tale, og de stedlige Blade ere alle enige om, at erklære Msgr. *von Euch* for en imponerende Skikkelse, der med en overordentlig Veltalenhed behersker fultud vort danske Modersmaal.

Derpaa fortsattes den h. Messe, ved hvis Slutning istemtes den ambrosianske Lov- og Takkesalme »Te Deum«, og hermed var den højtidelige Indvielse til Ende.

Henved Kl. 12 forsamledes de indbudte Gæster i Præsteboligen til en Frokost. Efter at Sognepræsten i Aalborg, højærv. Pastor *Tembories*, havde budt Velkommen, talte *Biskoppen* for Pave Leo XIII. og Kong Christian IX. — den højeste kirkelige og verdslige Autoritet. Overretssagfører *Schwenn* fra Aarhus talte for *Biskoppen*; Pastor *Tembories* for Aalborg Byraad, der modtog hans hjærteligste Tak for dets Nærværelse ved Festen. Paa hvert Kamillianerbryst, sagde han bl. a., var heftet et rødt Kors til Tegn paa, at det er Kamillianernes skjønneste Hverv, at kunne yde Hjælp til de Syge og Nødlidende, og han haabede, at han og hans Medbrødre kunde være til Gavn for Aalborg. Sagfører *Berg* takkede paa de tilstedeværende Byraadsmedlemmers Vegne med et Ønske for Ordenens Arbejde. Dekorator *Petersen* talte paa Menighedens Vegne for Pastor *Tembories*, hvem man i den Tid, han havde været her, havde lært at skatte højt. Pastor *Tembories* talte for de forskjellige Haandværkere og Arbejdere, som havde haft Del i Bygningens Opførelse, Arkitekt Hoffmeyer, Murmester Grønning og flere Andre. Endnu holdtes en Række Taler, overalt herskede den bedste Stemning og først efter et Par Timers hyggeligt Samvær skiltes Gæsterne.

Kl. 5 Eftermiddag holdtes Andagt i Kirken, som atter var stuvende fuld. Efter flere smukke flerstemmige Sange holdt Pastor *Helmke* fra Randers en Festprædiken om det katholske Gudshus og dets højeste Skat, Altrets allerhelligste Sakramente. Den højærværdigste Biskop, Msgr. *von Euch*, meddelte derefter den sakramentale Velsignelse, efter hvilken Andagten sluttede med følgende af Pastor Frederiksen i Dagens Anledning forfattede Sang:

Mel.: »Store Gud, vi love Dig«.

Paa vor Jord, blandt vore Hjem,
herlig snart og snart beskeden,
rager der en Bolig frem,
kaldet for Guds Hus heneden:
derfor kaldes han med Skel
»Gud med os« — Emanuel.

Gud med os i Lyst og Nød,
Gud med os paa Pilgrimsfærden,
Gud med os i Liv og Død,
Gud med os forsøder Verden,
Gud med os i Præstens Haand,
det er Sandhed, det er Aand.

Gud med os, det er vort Mod,
Haabets Anker i Forliset,
Gud med os er Helsebod,
Livsens Træ i Paradiset,
Mannaregn paa Ørkentog,
Pagtens Ark, som Fjenden vog.

Vær velsignet da, hver Sten,
hvoraf her Guds Hus fuldendtes,
vær velsignet, Flamme ren,
Alterild, som her optændtes,
vær velsignet, Naadepant,
Lykkedag, tilsidst oprandt.

Drag min Hu i Gry og Kvæld,
vær mit Liv, min Tankes Tanke,
Kærlighedens Kildevæld,
lad om Dig min Sjæl sig ranke;
stille Lampe, straal det ud,
at vi færdes her med Gud.

I Festmiddagen, som fandt Sted ud paa Aftenen, toge kun Katholiker og Aarhus dygtige Sangkor Del. Glæden straaede paa Alles Ansigter og en Mængde Skaaler bleve udbragte. En særlig Anerkendelse og Tak fik Aarhus flinke Sangkor, som ved sine dejlige Sange, baade under Messen og under Andagten, havde bidraget meget til at forskønne og højtideliggøre Festen, som uden Tvivl længe vil være dybt indprentet i Deltagernes Erindring.

Dagen efter, Mandag den 26. November, foretoges den første højtidelige Handling i den nyindviiede Kirke, idet den højærværdigste Biskop meddelte *Firmelsens hellige Sakramente* til 6 Medlemmer af Menigheden. Ved denne Lejlighed holdt Biskoppen atter en smuk Prædiken, i hvilken han bl. a. mindede om, at dersom de Tilstedeværende havde levet paa den h. Ansgars Tid for over 1000 Aar siden, vilde denne vort Fædrelands hellige Apostel have meddelt dem Firmelsens h. Sakramente paa samme Maade, som han (Biskoppen) i Dag stod i Begreb med at meddele det.

➤ Fra Vejbyrnet ➤

— **Katholsk Godgørenhed.** Store Gaver har den katholske Menighed i *Bremen* modtaget i Løbet af dette Aar. Af Vinhandler *J. V. Kirchner* og Søsters Dødsbo har St. Johannes Kirken modtaget 25,000 Mark, Mariekirken 5000 Mark, St. Johannes Vajsenhus 2500 Mark, St. Josefs Stiftelsen 2500 Mark, Vincentsforeningen 1000 Mark, Elisabethforeningen 1000 Mark, Mariaforeningen 1000 Mark og St. Johannes Menigheds Fattigkasse 1000 Mark.

I disse Dage har ifølge afdøde Købmand *J. Kriegels* Testamente St. Johannes Kirken modtaget 2500 Mark, Mariekirken 2500 Mark og St. Josefs Stiftelsen 1000 Mark til Kapellets Udvidelse.

— **Gravenes Svar.** En Eneboer spurgte Abbed Makarius: »Fader, hvad skal jeg gøre, for at blive en Helgen?« Oldingen sendte ham ud paa Kirkegaarden med det Hverv, først at udskælde de Døde og derefter at hilse dem med store Lovtaler. Da Eneboeren kom tilbage, spurgte Abbe-

den ham: »Hvad Svar gav de Døde dig?« — »Intet,« sagde Eneboeren. — »Velan, gaa hen og gør ligesaa, d. v. s. vær følesløs overfor Menneskenes Ros og Dadel, og du vil blive en stor Helgen!«

S.J.G. Førstk. **Mandag** den 3. Dec. afholder **St. Josefs Gilde** II. Grads Møde Kl. 8, alm. Møde for alle Br. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for 12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseris pr. Aalborg.
Børnehjemmet anbefales af Pastor Tombores i Aalborg.

† Tirsdagen d. 27. Novbr. hensov efter et langt Sygeleje Guldsmed **Anton Hermann Georg Josef Barfred**, 41 Aar gl., styrket ved Modtagelsen af de hellige Sakramenter. Den kære Afdøde anbefales til Menighedens Forbøn. R. I. P. Hans Efterladte.

Begravelsen finder Sted Søndag den 2. Dec. paa katolsk Vestre Kirkegaard.

Wilhelmine Schøyen, Sangundervisning.

Præstesygen (Katarh) helbredes ved min Uddannelse af Talestemmen efter Delle Sedies Skole i Paris.

6. Gyldenløvesgade, 6 (ved Klampenborg Station.)

Kravatforretningen „PARIS“, Gøthersgade 51,
anbefaler nyttige og billige Julegaver. Presentkort forefindes.
Georgia Grolich.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 2. December. 1. Søndag i Advent. Kirkeaarets Begyndelse. — **3. M.** Frants Xaver, Bekender. — **4. Ti.** Barbara, Jomfru og Mart. — **5. O.** Fastedag.*) Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **6. To.** Nikolaus, Bekender og Biskop. **7. F.** Fastedag*). Ambrosius, Biskop og Kirkelærer. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu gudommelige Hjærte; Aften Kl. 8 Broderskabsandagt. — **8. L.** Marias ubesmittede Undfangelse (fejres Søndagen efter).

Søndag den 9. December. 2. Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse.

*) Onsdag og Fredag i Adventstiden ere befalede Fastedage.

Rosenkransbroderskabet holder sit sædvanlige maanedlige Møde med Procession i St. Ansgars Kirke Søndag den 2. December Kl. 6 Aften. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

Foredrag i Roskilde. Søndag den 2. December Kl. 4 Eftm. holdes **Foredrag** om den katholske Kirkes Lære i Hotel Prinsen i Roskilde.

Mødreforeningen. Tirsdag den 4. Dec. Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den hl. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. — Efter Messen et kort Foredrag for Mødrene.

Mariakongregationen for Mænd fejrer sin aarlige **Titularfest** Søndag d. 9. Dec. (Maria ubesm. Undfangelse) med Fælleskommunion Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjærte Kirke, Kl. 6 Aften højtidelig Kongregationsandagt med Prædiken i St. Ansgars Kirke,

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes møde **Fredag** den 7. Dec. i St. Ansgars Kirke til de sædvanlige Bedetimer i Dagens Løb.

Gudstjeneste, Prædiken og Foredrag i Ringsted (i Hotel „Casinos“ lille Sal). **Søndag d. 16. December** h. Messe Kl. 9¹/₂, Prædiken Kl. 10. — Efterm. Kl. 4 Foredrag, hvorefter offentlig katekisk Undervisning.

Vincentskonferentsernes sidste Generalmøde i Aar finder **Sted** Søndag d. 9. Dec. Kl. c. 11¹/₂ efter Levitmessen i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Festlokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer, samt Enhver, som har Interesse for Vincentsbrødrenes Arbejde blandt de Fattige.

Franske Foredrag.

Søndag den 2. December Kl. 3

paabegynder

den højærv. Pater **Lamotte** af Dominikanerordenen

en Række franske Foredrag

i St. Ansgars Kirke.

Elisabethforeningen. Kollekten i Anledning af den hl. Elisabeths Fest, til Bedste for Foreningens forældreløse Børn, indbragte i St. Ansgars Kirke 74 Kr. 2 Øre, i Rosenkranskirken 13 Kr.; i St. Josefs Hospitals Kapel 45 Kr., fra Ordrup 3 Kr. og i Redaktionens Brevkasse 1 Kr.; ialt **136 Kr. 2 Øre.**

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 49.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Brodgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitiolinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 49.

Søndagen den 9. December.

1900

Indhold: Pater Lamottes første Foredrag. Et Forsvar. O Skud af Jesse Rod! Efterretninger fra Ind- og Udland: Aalborg. — Bekendtgørelser.

Pater Lamotte's første Foredrag.

— 0 —

Som bebudet her i Ugebladet holdt højærv. Pater Lamotte sit første franske Foredrag i St. Ansgars Kirke i Søndags Eftermiddags. Kirken var lige fra Begyndelsen fyldt med Mennesker, der med den største Interesse fulgte det interessante og belærende Foredrag.

Efter at have takket vor højærværdigste Biskop for den Ære, som han havde bevist ham ved at kalde ham herop, omtalte Pater Lamotte sin Forgænger, Pater Lange, som flere Aar i Træk havde talt fra det samme Sted. Det var sikkert ikke faa, som kunde takke Pater Lange for, at de havde faaet en rigtigere og fuldstændigere Opfattelse af Religionens Sandheder, særlig med Hensyn til den af Kristus indstiftede Kirke. Han vilde følge det Spor, som Pater Lange havde anvist, og netop holde sig til Læren om Kristi Kirke.

Der er to Maader at tale om Kirken paa; den første

er den videnskabelige, der benytter sig af Exegesen og Kritikens Vaaben for at hævde Kirkens Ret til at anse sig selv som den aabenbarede Sandheds retmæssige Vogter; den anden Maade er grundet i den Betragtning, at Kirken er vor Moder, hvorfor den taler om Kirken, som et Barn om sin Moder; den viser os, hvor god, hvor sanddru, hvor skøn, hvor guddommelig Kirken er.

Denne sidste Maade vilde Pateren følge i sine Foredrag i Adventstiden, idet han vilde vise Kirkens Omhu og Sans for alt skønt og ædelt. Først vilde han dog ud af selve Kirkens Historie paapege, hvorledes Kirkens Gang gennem Tiderne er et tydeligt Vidnesbyrd for dens guddommelige Oprindelse og Væsen.

Betragter man Jesu Kristi Kirkes Historie, da undres man først ved at iagttage, hvilken mægtig Fjende, den havde at kæmpe med, medens den endnu saa at sige laa i Barne-svøb. Det romerske Riges hedenske Hovedstad havde den maattet erobre og forvandle til Kristenhedens Midtpunkt; denne Verdensby Rom havde hidtil været et Arnested for Hedenskabets mest forfinede Civilisation, den besad Digtere, hvis Ry endnu lever, den sendte sine sejrige Hære ud til alle Jordens Kanter, saa der tilsidst ikke fandtes en eneste civiliseret Nation, der ikke var indbefattet i dens Magtomraade. Denne uovervindelige Verdensmagt blev saa overvundet af 12 Fiskere; det var ikke ved Adel eller Videnskab eller Sværdet, at Apostlene vandt denne ufattelige Sejr; det var kun ved Korsets Magt.

Paa det besejrede Hedenskabs Plads rejste sig saa Kirkens Bygning, stor ved sin Enhed i sin Udstrækning. Over den hele vide Jord strakte den sig og dog bar den et Enhedsmærke, som kun Gud kunde skabe. Den er bygget paa et fælles Fundament, Paven som Herrens Stedfortræder, og alle, der bo i den, have den samme Tro og leve saa at sige det samme Liv.

Men Kirken viser sig i Historien som den, der ikke blot har Magt til at nedbryde og bygge op; den har ogsaa

en overnaturlig Ævne til at værne sig imod Fjenders Angreb. Baade med Aandens og Legemets Vaaben har man kuert den; dens Martyrers Blod har flydt i Strømme, men dette Blod var som en Sæd, der lod Skarer af nye Kristne spire frem; mod Vantroens og Vrangtroens Angreb havde den maattet forsvare sig; den havde set en Voltaire, en Luther og Calvin rejse sig mod den; de havde alle spaaet Kirkens snarlige Undergang, men Kirken var vant til at høre deres Trusler og foragte dem. Ogsaa i vore Dage blev Kirken forfulgt og angrebet fra alle Sider; men den ser tilbage paa de henrundne Aarhundreder og nærer ingen Frygt, den oplever jo nok ogsaa disse Fjenders Død, som den jo efterhaanden er bleven vant til at begrave dem, der troede at grave dens Grav. Kirken er endnu ung, stærk og skøn, som den har været og skal vedblive at være gennem alle Tider.

Et Forsvar.

—o—

I »Aarhus Stiftstidende« for 4. ds. læse vi nedenstaaende Svar paa et voldsomt Angreb, som Pastor Rützou ved Domkirken havde rettet et Par Dage i Forvejen i samme Blad mod den katholske Kirke og dens Institutioner. Det indholdsrige Svar vil uden Tvivl interessere Ugebladets Læsere. Hr. Overretssagfører *Schwenn* i Aarhus skriver:

»Det synes, som om St. Josefssøstrenes Andragende til Kommunen har frekaldt en stærk Bevægelse blandt Folkekirkens herværende Præster. Dette har givet sig Udslag bl. a. i den Artikel, som Hr. Pastor Rützou har indsendt i »Aarhus Stiftstidende« for 1. ds. Dennes sidste Halvdel er et saa bittert Angreb paa den katholske Kirke, at den omsider samler sig i den Beskyldning, at hvad Kirken bærer i sit Skød, er Samvittighedstvang, Troestvang og blodig For-

følgelse! medens Pastor R. i samme Artikel hævder, at *Troesfrihed*, *Samvittighedsfrihed* ligger i selve Evangeliets Væsen. Naar en saa voldsom Beskyldning fremsættes mod det ældste kristne Samfund, der leder sit Udspring tilbage til Vorherre selv, saa maa Pastor R. vel vide, at den ikke blot vil vække Opsigt, men tillige baade Sorg og Harme, og at man med fuldkommen Ret vil spørge ham, hvorpaa han støtter en saa oprørende Beskyldning?

Det er mere end beklageligt, at Pastor R. har kunnet og villet fremsætte en saa bitter Beskyldning, naar han ikke har haft andet at støtte den paa, end hvad der er anført i Artiklen. Der er anført Udtalelser i et fransk, i et italiensk Blad, af en italiensk Præst, en spansk Professor, af nogle tyske Biskopper o. l., — er dette Beviser? Er dette tilstrækkeligt til at støtte en saadan Beskyldning? Hvad vilde Pastor R. sige, hvis man angreb den danske Folkekirke med saadanne Beskyldninger, og ikke havde andre Beviser end en Bladartikel hist og en her, en Afhandling eller et Udsagn af en Præst her og af en Professor eller Biskop der? Vilde Pastor R. finde, at dette var en sømmelig Maade at angribe Folkekirken paa? Jeg tror, at han vilde være den første til at tilbagevise en saadan Bevisførelse, og udtrykke sin Uvillie over, at man med saa intetsigende Hjemmel fremsatte saadanne Sigtelser mod et helt Kirkesamfund. Og navnlig vilde Pastor R. gøre det, naar det var ham umuligt at kontrollere Rigtigheden og Paalideligheden af disse Udtalelser m. m. Thi saaledes forholder det sig virkelig med Pastor R.s Artikel. Ovennævnte Ytringer vilde i Virkeligheden kun bevise lidet, — vilde være vanskelig at finde, da de ere spredte rundt paa mange forskellige Steder, — men derhos har Pastor R. de fleste Steder undladt at give tilstrækkelig Oplysning om, hvor de kunne findes, saa at man kan se efter, om det nu virkelig er skrevet saaledes som Pastor R. siger. Uvilkaarlig kommer det Spørgsmaal frem: »Hvor staar det? Hvorfra ved Pastor R. det?« Thi herom findes ingen tilstrækkelig Oplysning i Artiklen! Denne

Maade at angribe paa, er i hvert Tilfælde uheldig og heller ikke billig lige overfor Vederparten. I et bestemt Tilfælde kan enhver se, at Pastor R. ikke kan have citeret rigtigt. Det sidste Citat af Biskop Hefele, som oven i Købet anføres efter et Kolon, kan umuligt være rigtigt. Det maa gaa i et med Pastor R.s egne Ord.

Det er Inkquisitionen, Pastor R. henviser til. Jeg tror nu, at man godt kunde have ladet denne hvile i sin Grav i et Tilfælde som her, hvor der er Tale om, at nogle barmhjærtige Søstre henvende sig til Folk om at hjælpe dem til at bygge et — Sygehus! Pastor R. kunde uden Skade ladet Inkquisitionen være uden for ved denne Lejlighed. Den tages nok under Behandling andetsteds — heldigvis! Thi alt som den kritiske Forskning bliver bekendt med og fremdrager dens *virkelige* Historie, alt som det Slør af Usandhed, Bagvaskelse m. v., som er bleven lagt om denne Institution, bliver mere og mere hævet, stadfæstes det, — ganske vist, at der ogsaa her er megen Anledning for Kirkens Børn til at sørge over Brøde og Skyld; men det stadfæstes ogsaa, at Kirken her som allevegne frejdig kan taale Dagens Lys og aabne sine Arkiver, at det er ikke *Kirken*, der tørster efter Blod. Iøvrigt kunde der nok her være Anledning til at minde om, at der er ikke blot en katholsk Inkquisition, men at ogsaa Protestantismens Historie har adskillige Kapitler, der minde herom.

Jeg har saa meget mere Grund til at beklage, at Pastor R. ikke har anført de paagældende Steder saa tydeligt, at de kunne efterses, som der blandt de Steder, hvor han angiver Kilden, er et, som jeg ikke har kunnet finde, medens de andre 4 ere oversatte paa en Maade, der ikke altid er korrekt. Pastor R. henviser bl. a. til »Vatikanerkonciliet's Kanon 12«, hvori der skal staa en Fordømmelsesdom over hver den, som nægter,

»at der af Frelseren er overdraget Kirken Magt til at tugte og *twinge* de Vildfarende og Halsstarrige ved *udvortes* Domskendelser og heldbringende Straffe«,

Denne Kanon 12 synes ikke at tage Hensyn til andet end kirkelige Straffe, men i hvert Tilfælde har jeg ikke kunnet finde den. Saa vidt jeg ved, findes der i Vatikanerkonciliet *canones* slet ingen Kanon 12; i de 4 Afdelinger *canones* gaar Tallet intetsteds over 6. Jeg har gennemlæst samtlige *canones*, men ikke fundet nogen, hvis Indhold blot nogenlunde svarer til det af Pastor R. anførte.

Nu har jeg selvfølgelig ingen Tvivl om, at her kan foreligge en Fejltagelse eller Misforstaaelse eller Pastor R.s Kilde har været mindre paalidelig, -- men dette er unægtelig uheldigt og kan ikke opfordre mig til at stole paa de andre Citaters Rigtighed. Det er saa meget mere uheldigt med denne Kanon 12, som det er den, hvorfra Pastor R. gaar ud og over til at skildre den Uret og Tvang, som den katolske Kirke efter hans Mening bærer i sit Skød.

Derimod har jeg selvfølgelig fundet den af Pastor R. paaberaabte pavelige Rundskrivelse og dertil hørende *canones*, hvoraf Pastor R. har anført 4. Men jeg forstaaer rigtig nok ikke, hvorledes Pastor R. kan anføre de 3 af dem imod den katolske Kirke.

Jeg ser ikke rettere, end at enhver Kristen maa stille sig paa Pavens Side og erklære for falsk Lærdom, hvad der indeholdes i disse 3 Artikler. Jeg ved ikke, hvorvidt Pastor R. har haft Originalteksten til disse liggende for sig, hvad jeg dog vilde have anset for heldigt, naar man vil fremsætte saadanne Beskyldninger, som Pastor R. har gjort.

Efter den Ud gave, jeg har (Denzingers Enchiridion, 6. Ud g.), og som ganske sikkert er paalidelig, lyde de 3 Artikler i Oversættelse saaledes.

Kanon 15: Det staaer ethvert Menneske frit for at vælge og bekende den Religion, som han, ledet af Fornuftens Lys, anser for den sande.

Kanon 17: I *al Fald* har man Lov til at have et *godt* Haab om *alle* deres Frelse, som ikke paa *nogen* Maade høre til Kristi sande Kirke.

Kanon 24: Kirken har ingen Fuldmagt til at anvende

Tvang og ej heller nogen umiddelbar eller middelbar Fuldmagt i timelige Ting.

Nu tillader jeg mig at spørge, om ikke enhver Kristen maa være enig med Paven i at erklære de her fremsatte Lærdomme for falske? Vil Pastor R. virkelig paastaa, at ethvert Menneske har Ret til at vælge hvilken Religion han vil? At det borgerlige Samfund giver ethvert Menneske Ret hertil, det er, som Pastor R. med Rette siger, et dyrekøbt og umisteligt Gode, men herom taler Artiklen jo slet ikke. Den taler om den *moraliske* Ret, og hvad Paven ved at forkaste denne Kanon 15 vil sige, det er ikke andet end, hvad ethvert hæderligt Menneske vil sige, nemlig dette, at Sandhed og Usandhed er to forskellige Ting, og at vi derfor kun har Ret, — ligesom vi har den Pligt, at vælge den rette Religion, men ingensinde Ret til at vælge nogen anden. Hvad Paven hermed vil sige, er kun det selvfølgelige, men ofte glemte, at man ikke blot skal følge sin Overbevisning, men ogsaa har den Pligt at søge at skaffe sig den rette Overbevisning. Derfor maa en saadan Lære forkastes, som indeholdes i Kanon 15, thi Mennesket kan aldrig have nogen Ret til at vælge en falsk Religion, om det end kan være en saare uforskyldt Ulykke for ham, naar han vælger en saadan. Derimod taler Kanon 15 slet ikke om, hvad det borgerlige Samfund bør anordne.

Hvad kan Pastor R. eller nogen Kristen have at indvende mod Forkastelsen af Kanon 17? Mig forekommer det, at man kan læse ud af denne Artikel, at dens Hensigt er at udslette al Forskel paa de forskellige Religioner og i Virkeligheden gaar ud paa at hævde, at enhver kan blive salig ved sin Tro — eller den gaar maaske videre endnu. Finder Pastor R. da ikke at kunne slutte sig til Paven i at erklære denne Lære for falsk?

Med Hensyn til Kanon 24 tillader jeg mig at spørge, om det da er Pastor R.s Mening, at Kirken ingen Magt skal have, slet ingen? Slet ikke kunne udelukke fra sit Samfund? Slet ikke have nogen nogen timelig Retsstilling? Har da

Kirken sin Existens ikke ogsaa i Timeligheden? Er da Kirken ikke et selvstændigt Samfund? Maa den ikke som ethvert Samfund have denne Magt lige overfor sine Medlemmer? Og skulde man frygte for Indflydelsen paa de borgerlige Forhold — men disse er jo Staten fuldkommen Herre over! Men naar saa er, hvad kan man da indvende mod Forkastelsen af Kanon 24?

Pastor R. anfører endvidere Kanon 18. Protestanterne fastholde deres Ligeberettigelse med Katholikerne og Paven vil ikke anerkende dette, derfor kan der naturligvis aldrig blive Enighed mellem dem om denne Artikel. Det er rigtigt, men er jo ogsaa alménbekendt, og utvivlsomt ogsaa for Pastor R. Hvorfor saa anføre den Artikel? Hvem der end maatte have Ret, Katholiker eller Protestanter — hvad har saa denne Kanon at gøre med Trostvang og Religionstvang?

Her er det maaske belejligt og rigtigt at anføre, hvad den katholske Kirke lærer med Hensyn til de Menneskers Frelse, der ikke ere Katholiker. Der hersker saa vrang Forestillinger desangaaende hos Folk, at det ved denne Lejlighed maaske kan være passende at fremsætte ikke hvad jeg mener, er Kirkens Lære, men hvad den selv derom har erklæret. Den samme Pave Pius IX., som har udstedt den af Pastor R. omtalte Rundskrivelse og Syllabus, udtaler til Biskopperne i sin Tiltale (Allocution) af 9de December 1854 desangaaende:

Det være langt fra os, ærværdige Brødre! at ville sætte Grænser for den guddommelige Barmhjærtighed, som jo er uendelig . . . Vel er det en Trossandhed, at Ingen kan blive salig udenfor den apostoliske, romerske Kirke . . . Men lige saa sikkert er det, at den, som er uvidende om den sande Tro, ikke i den Henseende har nogen Skyld for Herrens Øjne, saafremt Uvidenheden er uovervindelig. Hvo er den, som tør drage Grænserne for denne Uvidenhed, naar hensés

til Folkeslagenes, Landenes, Personlighedernes og saa mange andre Forholds Forskellighed og Ejendommelighed . . . (da) ville vi i Sandhed indse, hvor vidunderligt et Baand, der knytter den guddommelige Barmhjertighed og Retfærdighed tæt sammen.

Saaledes er den katolske Kirkes Lære om, at den er den ene saliggørende Kirke, at forstaa; saaledes bliver den forstaaet og saaledes har den altid været forstaaet. Maaske Pastor R. vil have Vanskelighed ved at bringe sin Artikel i Samklang med denne Kirkens Lære, men spørges der om, hvad da Kirken virkelig lærer, da maa vel dens egne Ord staa til Troende.

Til Slutning tør jeg nok fremhæve det Paafaldende i, at Pastor R. i oftnævnte Artikel kan sige, at Tros- og Religionsfriheden atter er kaldt til Live ved »Reformationen!« Jeg troede, at det var *Trostvang* og *Religionstvang*, der blev sat i Højsædet i hine Dage. Jeg troede, at vel tiltog Fyrsterne og Magthaverne sig den Gang Frihed til at have den Tro, som de syntes bedst om, men vé deres Undersaatter, om disse ogsaa vilde følge deres Overbevisning — da kunde de være glade, om de fik Lov til uopholdeligt at rømme Land og Rige. Jeg troede, at det var netop i hine Tider, at der blev udøvet et Aandstyranni, som vor Tids Mennesker have Vanskelighed ved blot at forstaa — et Aandstyranni, der gik saavidt, at i mange protestantiske Lande kunde et Fyrsteskitte betyde det samme for Undersaatterne som at de maatte skifte deres Tro og antage den, som den ny Hersker havde eller antog. Jeg troede, at netop i Reformationsaarhundredet blev hin forfærdelige Sætning gjort til gældende Ret, beskæmmende for Menneskene, som ingen anden, »Som Fyrstens Tro er, skal Befolkningens være!«

* * *

Ingen har Skade af Søstrenes Klinik, Ingen har Skade af Stefansforeningens Klinik — men vel have de Ubemid-

lede Fordel af begge. Lad da dem begge kappes om, hvor Kærligheden er størst!

Aarhus, d. 3. Dec. 1900.

Rud. Schwenn,
Overretssagfører.

O Skud af Jesse Rod!

— 0 —

Det var en herlig Nat, som havde bredt sig over Rom, tre Millioner Mennesker skjulte sig under dens mørke Vinger i den kæmpemæssige Verdensstad, i hvilken Alt var sammenhobet, som menneskelig Vellyst og verdslig Forlystelsessyge formaede at udtænke og attraa. Maanen udgød rolig sit Lys over de Hundreder, af hedenske Templer og Afgudsbilleder, som var det altsammen rigtigt og godt, og ingen Vind rørte sig over Hedenskabets og denne Verdens Fyrstes kæmpemæssige Fæstning, som om Dommen i denne Nat ikke skulde fælles over den.

Og dog var det den hellige Julekvæld, hin Nat, i hvilken for 1900 Aar siden Guds Søn blev født i Bethlehem, i en Stald, af Maria den rene Jomfru.

Fra Palatinerbjærget, »Kejserhøjen«, skuede Herskerens Bolid ensomt ned. Den var den Gang endnu ikke nogen særdeles anelig Bygning. Deroppe i Kejserens Hus stod en Mand; han maatte vel have overskredet Tresindstyveaarsalderen; en imponerende Skikkelse med skarpe Træk og alvorlige, tankefulde Øjne. Manden stod ved en Vindustordybning og saa ned paa Rom. Det var Kejser Octavian, kaldet *Augustus*. Dernede laa Forum. Klart oplyst af Maanen laa Pragtbygningerne med deres Søjlegange og Trapper, Templerne, den hedenske Ypperstepræsts Hus, de Vises Haller, de mange Statsbygninger rundt om den rummelige Plads, hvis Grund var belagt med Marmor, og som glimrende Marmorbilleder — Guder og Helte — prydede i Mængde. Men paa alt dette skuede i Baggrunden den høj-

este hedenske Guds, Jupiters, kæmpestore Tempel ned, der ensomt tronede paa Capitoliets højeste Tinde.

Tankefuldt saa Kejser Augustus over til Templet.

»Skulde det virkelig være sandt,« hviskede han til sig selv, »at jeg er den, paa hvem Verden har biet?«

En Tjener traadte sagte ind og blev ærbødig staaende ved Døren. Derpaa sagde han: »Herre, den Tilsagte er her.«

»Lad ham komme ind,« svarede Kejseren.

En ældre Mand med skarpe Ansigtstræk og et lærd Udseende, aabenbart en højtstaaende hedensk Præst, traadte ind. Augustus betyder ham at træde nærmere, og efter faa Minutters Forløb er Samtalen i fuld Gang. Augustus sidder eftertænksum, med det kejserlige Hoved indhyllet i Togaen, for at hans Minespil ikke skal blive synligt, imedens Præsten vedbliver: »Saaledes forholder det sig, og Ingen nægter det: Gennem hele Verden gaar Forventningen om noget Stort; man venter paa En, som skal komme fra Himlen og gøre Menneskeheden lykkelig. Selv fra det fjærne Indien kommer den Meddelelse, at de derværende Barbarer paa denne Tid vente en Forløser; thi de sige, at den fastsatte Frist paa 4320 Aar, deres hellige Periode, er udløben. Og for flere Aar siden udsendte deres Kejser et Sendefærd for at opsøge Forløseren. Hvad der endnu aldrig tilforn skete, er nu sket: Du har lukket Janustemplet, og der er i disse Dage Fred over den ganske Jord. Oraklerne og Sibyllerne begynde at forstumme og at henvise til Gud, der nu selv vil belære Menneskene. Og alt Folket venter. Kender Du ikke vor Virgils Spaadomsvers? Endnu ere ikke halvtresindstyve Aar forløbne, siden han sang: »Nyfødt skal vorde en stor Verdens-Orden, Jomfruen kommer, Paradisets Dage vende tilbage; fra Himlen aabenbares en ny Slægt. Kyske Nat, i hvilken Drengbarnet skal fødes, annam ham tilbørligt; thi med hans Tilsyneladelse ender Jærnalderen, og den gyldne Tid stiger ned over Menneskene.«*)

*) Saaledes sang den hedenske romerske Digter Virgil omtr. 45 Aar før Kristi Fødsel. Hvilken Længsel maa man da ikke have følt!

Alt tror, at nu er Opfyldelsens Tid nær. Ogsaa er For-dærvelsen saa stor, at Verden maa gaa til Grunde, hvis ikke en Forløser kommer.«

»Og hvorfra skal han komme?« spurgte Augustus tonløst.

»Mange sige: fra Orienten, fra Judæa, født af en Jomfru. om hvem der er spaaet, at hun er Guds Moder. . . .«

»Og Du?« afbrød Augustus ham, idet han slog sin Toga tilbage.

»Jeg er af den Mening, at ikke Judæa, men Rom er Verdens Hoved,« sagde Præsten højtideligt. »Her maa den Guddommelige komme til Syne og aabenbare sig.«

»Og han er efter din Mening?«

»Ingen anden end Du. guddommelige Augustus!« sagde Hedningepresten og bøjede Knæ for Kejseren.

»Hold inde,« raabte Augustus, »hvis jeg nu kun var et Menneske, vilde Du jo haane Guddommen!«

»Du er en Gud — aabenbar Dig for Menneskene, de ville tilbede Dig som Verdens Redningsmand; saa stor som Du har endnu ingen Hersker været i Rom; Verden er Dig underdanig, Folket forguder Dig, Du har tvunget alle Folkeslag til at holde Fred og hele det romerske Rige er Dig hengivent.«

Augustus tav betydningsfuldt. Det var Sandhed, hvad Præsten havde sagt i de sidste Ord.

»Ledsag mig til Kapitolium, der vil jeg bede om Op-lysning,« sagde Kejseren.

»I denne Nat op til Templet?« svarede den hedenske Ypperstepræst forskrækket.

»Ja vist, kom med!«

Kejseren og Præsten traadte ud, over det stille Forum gik de, op ad de utallige Trin til Jupitertemplet, som laa saa hemmelighedsfuldt i Maaneskinnet. De traadte ind i Helligdommen; uhyggeligt genlød de to Mænds Trin.

»Vent her!« sagde Kejseren ved Døren; derpaa skred han alene frem til det Indrste af Templet. Der stillede han

sig hen i Mørket og bad om Lys, om han virkelig skulde være Verdens attraaede Redningsmand. Da mente han at høre en sagte Røst sige: »Se op!«

Han opløfter Hovedet.

Omstraålet af den klareste Glans staar oven over ham en vidunderlig Skikkelse. Det er en Jomfru af overjordisk Skønhed og kongelig Værdighed, indhyllet i en Stjernekaabe og ombølget af en Flod udslagne Haar.

Hun ser paa Kejseren og holder paa sine Arme et nyfødt Barn henimod ham. Barnet fæster sine Øjne et Øjeblik paa Augustus og løfter sin lille Haand; da kaster Kejseren sig, tvunget af Guds Magt, ned paa Jorden og tilhyller sit Aasyn; tilbedende, grædende, i sit Hjertes Inderste rystet ligger han i Støvet.

»O Skud af Jesse Rod, Du som er sat Folkene til et Tegn, Du, for hvem Kongerne forstumme, hvem Hedningerne skulle tilbede: Kom og befri os og gør ikke længere!« — Saaledes gaar det som et hemmelighedsfuldt, dybt Hjertesuk fra tusende Stemmer gennem Hedningetemplets stille Rum.

Synet er forsvundet. Det var midt i den hellige Julenat.

Hvad der i denne Time foregik i Augustus' Bryst, véd man ikke. Ogsaa han har, det er sikkert, anet, at der i ham boede en udødelig Sjæl, som raabte efter Forløsning og Fred, ligesom den ringeste af hans Slavers. Den ventende Ypperstepræst befalede han at gaa hjem. I Morgendæmringen vendte Augustus alene tilbage til sit Hus. Det Alter, som han havde bestemt for sig selv, lod han bygge »til Ære for den førstefødte Gudssøn«, hvis Navn han ikke kendte; men Stedet, hvor han havde set Synet, lod han indhegne, for at Ingen skulde betræde det. Hvad der fremdeles foregik i Kejsersens Sjæl, og hvorledes han har bestaaet i det Hinsides, det véd kun Han alene, der vilde lade sig føde under Augustus' Regering. — Paa Jupitertemplets Plads staar nu en Mariakirke. Aabenbarelsens Sted er betegnet ved et lille Tempel, som staar inde i Kirken, og de Tusender af romerske Børn komme paa Julefesten herhen, for at se det her udstillede, skønneste og kostbareste Billede af Jesubarnet og for at bede og synge her i de hellige Juledage.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Aalborg. For at fuldstændiggøre vor Meddelelse om Kirkeindvielsen i Aalborg, kunne vi tilføje, at Kirken, som gør et meget hyggeligt Indtryk, er bygget i parallel Linie med Klosteret (den tidligere Villa) og forbunden med dette ved en Fløj, der indeholder Værelser for de Syge. Taarnet med en gylden Hane paa Spiret tager sig godt ud, og en Klokke venter man vil ankomme i den nærmeste Tid. Paa begge Sider af Kirkens Indgang er der to Nischer, bestemte til at optage to Statuer af Apostelfyrsterne Petrus og Paulus. Bygningen er desuden opført saaledes, at den senere kan forlænges baade mod Haven og mod Gaden. Kirken har foruden en Del Staapladser lidt over 100 Siddepladser. Vinduerne med de farvede Glas ere en sand Pryd for Kirken, hvor der heller ikke mangler en lille Tribune. Korsvejsbillederne, som smykke Væggene, ville stedse være et kært Minde for Kamillianerklosteret, idet de ere en from Katholiks sidste Værk. Efter at han i Tidens Løb har skænket 42 Korsveje til forskellige fattige Kirker, afgik han nemlig ved Døden kort efter at have fuldendt det fjortende Billede til Korsvejen i Aalborg. En stor Lysekroner med 10 Gaslamper kaster rigeligt Lys udover Kirkerummet og fremhæver ogsaa paa en heldig Maade Loftets nette Dekoration. Over Altret hænger et stort Krucifix, som minder om Forløsergerningen, og den evige Lampe, som straalere saa hemmelighedsfuldt i Koret, taler om det evige Lys, som brænder af Kærlighed til os i Tabernaklet. Maatte Guds Velsignelse hvile over alle dem, som, nedsunkne i Andagt, bede i det skønne Gudshus!

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for 12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseris pr. Aalborg.
Børnehjemmet anbefales af Pastor Tembories i Aalborg.

Til Ugebladets Læsere.

Undertegnede agte ligesom i de foregaaende Aar at foranstalte en Uddeling af Fødevarer til Fattige i Anledning af Julefesten og anmode derfor Alle, som have Evne og Villie, om at yde en Skærv i nævnte Øjemed.

De *Trængende*, som ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa opgive nøjagtige Adresser hos en af de Undertegnede *inden den 18. December.*

København, i December 1900.

Enkefru M. Larsen , Nansensgade 40, 2. S. 1. Opg. A.	Fru A. Osterhammel , Nørrefarimagsgade 53, 2. S.
Kammer ^{hrinde} Th. Scavenius , Nørrevoldgade 48.	Lehns ^{hesse} Stampe-Charisius , Kalkbrænderivej 57.

Frøken **Fr. Stratbøcker**,
Sommerly, Jægersborg Allé. Charlottenlund.

St. Elisabeth-Vincents-Konferentsens Juleindsamling til de Fattige i Rosenkranskirkens Sogn.

I Lighed med de foregaaende Aar agte Undertegnede at foranstalte en Uddeling af Fødevarer til de Fattige. Det er vort Haab, at Enhver efter Evne vil yde sin Skærv til dette veldædige Øjemed.

Højærv. Pastor *Slump* er ogsaa beredt til at modtage Gaver.

Frederiksberg, i December 1900.

Frk. M. Balestrini , Gl. Kongevej 72.	Enkefru J. J. Huus , Johnstrups Allé 1, 2. Sal.
Frk. M. Muus , Carl Bernhards Vej 4, 1. Sal.	Enkefru J. Ronge , Lykkesholms Allé 14 C.

Unio. Torsdag d. 11. Dec. Kl. 9: Oplæsning.

✚ At min kære Hustru **Amalie Charlotte Brun**, f. Hitzinger, er afgaaet ved Døden den 4. December, bekedt-gøres herved for deltagende Slægt og Venner.

P. A. Brun.

Den kære Afdøde anbefales indtrængende til de Troendes Forbøn. Begravelsen finder Sted fra Kapellet paa katolsk Vestre Kirkegaard Søndag den 9. ds. Kl. 12¹/₂. R. I. P.

Kravatforretningen „PARIS“, Gothersgade 51,
 anbefaler nyttige og billige Julegaver. Presentkort forefindes.
 Georgia Grulich.

St. Knuds Broderskab afholder sin **Stiftelsesfest** Fredag d. 14. ds. Kl. 8 i Lokalet Ørstedesvej Nr. 10. — Aftenunderholdning, Tombola og Bortlodning af 3 Malerier. — Billetter faas hos Aug. Høhling, Korsgade 21, samt hos Medlemmerne. Intet Billetsalg ved Indgangen. — Se de udelte Programmer!
 Støt Arbejdet for Kardinal Mannings Sag!
 Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 9. December. 2. Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse. (I St. Ansgars Kirke Kl. 10 Levitmesse og Prædiken; Kl. 3 fransk Prædiken; Kl. 6 Aftenkongregationsandagt med Prædiken). — **10. M. Loretofest.** — **11. Ti. Damasus, Pave og Bekender.** — **12. O.** (Fastedag) Vicelinus, Bekender og Biskop. — **13. To. Lucia, Jomfru og Mart.** — **14. F.** (Fastedag) Oktavdag. — **15. L.** Oktav af den ubesm. Undfangelse.

Søndag den 16. December. 3. Søndag i Advent.

Mariakongregationen for Mænd fejrer sin aarlige **Titularfest** Søndag d. 9. Dec. (Marias ubesm. Undfangelse) med Fælleskommunion Kl. 8½ i Jesu Hjerte Kirke, Kl. 6 Aften højtidelig Kongregationsandagt med Prædiken i St. Ansgars Kirke.

St. Ansgars Kirke. Lørdag den 15. December Kl. 8¼ højtidelig **Pontifikal-Sjælemesse** i Anledning af Aarsdagen for apostolisk Præfekt **Herm. Grüders Død 1883.**

Gudstjeneste, Prædiken og Foredrag i Ringsted (i Hotel „Casinos“ lille Sal). **Søndag d. 16. December** h. Messe Kl. 9½, Prædiken Kl. 10. — Efterm. Kl. 4 Foredrag, hvorefter offentlig kateketisk Undervisning.

Vincentkonferentsernes sidste Generalmøde i Aar finder Sted Søndag d. 9. Dec. Kl. c. 11½ efter Levitmessens i St. Ansgars Kirke. Til Møde, som afholdes i Festlokalet Bredgade 67. 2. Sal o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer, samt Enhver, som har Interesse for Vincentsbrødrenes Arbejde blandt de Fatige.

Franske Foredrag
 af

højærv. Pater Lamotte
 hver

Søndag og Onsdag Kl. 3.
i St. Ansgars Kirke.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,
og »Katholiken« Nr. 50.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Løhrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 50.

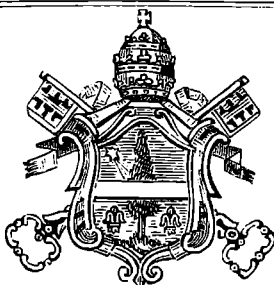
Søndagen den 16. December.

1900

Indhold: Pavelig Encyklika. Hvad skal jeg give? Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kina. England. — Bekendtgørelser.

Pavelig Encyklika om Jesus Kristus, vor Frelser.

— 0 —

Til de ærværdige Brødre, Patriarkerne, Primaterne, Ærkebiskopperne, Biskopperne og andre Ordinariet, som leve i Fred og Samfund med den apostoliske Stol, sender

Pave Leo XIII.

sin Hilsen og den apostoliske Velsignelse.

Skønt man, naar man kaster Blikket hen over Fremtiden, ikke kan være uden Bekymring, ja endog af forskellige Grunde

maa nære Frygt, fordi der baade i de offentlige og private Forhold er saa dybt rodfæstede Onder tilstede, saa synes dog det forsvindende Aarhundrede med Guds Naades Bistand ogsaa at have bragt en Del Haab og Trøst. Thi man kan ikke nægte, at Genopvækkelsen af Tanken om Sjæls Goder og Genoplivelsen af Trosiveren og Fromheden er af stor Betydning for det almindelige Velfærd; og der er saare tydelige Tegn tilstede paa, at netop disse Dyder have faaet ny Kraft og Styrke hos Mange i den senere Tid. Trods Verdens Tillokkelser og saa mange Hindringer, som lagdes i Vejen for Fromheden, droge saaledes talrige Skarer fra alle Sider til Apostelfyrsternes Grave, Indfødte og Fremmede bekendte offentligt deres Religion og benyttede i Tillid til den af Kirken tilbudte Overbærenhed med større Iver den evige Frelses Midler. Og hvem skulde ikke føle sig greben af den alle Vegne synlige, usædvanlig inderlige Andagt til Menneskeslægtens Frelser? Denne Inderlighed hos Tusinder og atter Tusinder, som med ét Hjærte og ét Sind fra Morgen indtil Aften lovprise Jesu Kristi Navn og forkynde hans Ros, kan betegnes som værdig for Kristendommens bedste Tider. Maatte denne Opblussen af den nedarvede Religion dog have en mægtig Brand til Følge! Maatte Manges udmærkede Eksempel vinde alle Øvrige! Thi hvad er vel nødvendigere for vor Tidsalder, end netop Genoprettelsen af den kristelige Karakter og af de gamle Dyder i Staterne? Det er jo netop et Hovedonde, at saa mange Mennesker tillukke deres Øren for Formaningerne om at genopvække Fromhedens Aand. Og dog »kendte de Guds Gave«, betænkte de det vel, at der ikke kan gives nogen større Elenighed, end at være frafalden fra Verdens Forløser og at have kastet de kristelige Sæder og Institutioner over Bord, saa vilde de uden Tvivl ogsaa tage sig sammen og ved hurtig Omvendelse søge at undgaa den sikre Undergang.

Nu er det imidlertid i den Grad Kirkens særlige Opgave, at værne om og at udbrede Sønnens Rige paa Jorden og at virke for, at Menneskene ved at deltage i den

guddommelige Naades Goder maa vinde den evige Salighed, at al dens Fuldmagt og Autoritet netop har denne Virksomhed til Grundlag og Formaal. Vi tro, at Vi under den saa vanskelige og sorgfulde Forvaltning af Pontifikatet indtil denne Dag have bestræbt Os for at opfylde denne Opgave; og for Eder, ærværdige Brødre, er det saa at sige en daglig Vane, hovedsagelig at hellige dette Anliggende Eders Tanke og Eders Tid sammen med Os. Men vi maa i Forening i Betragtning af Tidsforholdene ogsaa tilstræbe noget endnu Større og navnlig i Anledning af det hellige Aar ved Belæring, Overtalelse og Formaning søge at udbrede endnu mere Kundskaben om Jesus Kristus og Kærligheden til ham, saa at der maaske endnu laanes Øre til Vor Stemme. Vi tænke herved ikke saa meget paa dem, som uden en saadan Opmuntring med Beredvillighed pleje at tage imod de kristelige Lærdomme, men meget mere paa alle hine langt Ulykkeligere, som bære Navn af Kristne, men føre et Liv uden Tro paa Kristus og uden Kærlighed til ham. Over disse ynkes Vi mest; ganske særlig attraa Vi, at disse maa erkende, hvad de gøre og hvor de ville ende, saafremt de ikke gaa i sig selv.

Aldrig og paa ingensomhelst Maade at kende Jesum Kristus, er en overmaade stor Ulykke, dog er dette ikke forbundet med Halsstarrighed og Utaknemlighed; men at forsmaa eller glemme ham, efter at man har lært ham at kende, det er en saa hæslig og afsindig Forbrydelse, at man næppe skulde tro den mulig hos et Menneske. Thi Kristus er den første Grund og Kilde til alle Goder, og ligesom Menneskeslægten ikke kunde forløses uden Kristi Midlærgerning, saaledes kan den heller ikke opholdes uden hans Kraft. »Der er ikke Frelse i nogen Anden; thi der er intet andet Navn under Himlen givet Menneskene, hvorved vi skulle frelses« (Ap. Gj. 4, 12.). Fortælle Folkelagene, som savne Kristendommens Lys, maaske ikke tydelig nok om, hvorledes Menneskenes Liv er, naar de intet vide om Jesus, »Guds Kraft og Guds Visdom«, hvorledes deres Sædelighed er, hvorledes deres Endeligt bliver? Man behøver kun at be-

tragte lidt nærmere den hos Paulus (Rom. I.) beskrevne aandelige Blindhed. Fordærvethed, frygtelige Overtro og Laste-fuldhed, for at føle sig greben baade af Medlidenhed og af Rædsel.

Hvad Vi her omtale, det er almindelig bekendt, men ikke almindelig betragtet og almindelig overvejet. Thi Hovmod vilde ikke holde saa Mange borte og Træghed ikke lade saa Mange hensygne, saafremt Mindet om de guddommelige Velgerninger blev bevaret levende, saafremt man altid vilde overveje den Tilstand, af hvilken Kristus har udrevet Menneskene, og hvor højt han har ophøjet dem. Berøvet den himmelske Arvelod og udstødt i Landflygtighed, gik Menneskeslægten allerede gennem saa mange Tidsaldre Undergangen i Møde, indviklet i hine frygtelige Onder, som de første Menneskers Synd havde til Folge, og for hvilke der ingen menneskelig Lægedom fandtes, indtil vor Herre Jesus Kristus steg ned fra Himlen som en Befrier. Ham havde jo Gud selv straks i Begyndelsen af Menneskeslægtens Historie forjættet som Sejrherr over og Betvingeren af »Slangen«; paa hans Komme ventede med den inderligste Længsel de følgende Aarhundreder. At alt Haab grundede sig paa ham, havde de hellige Seeres Udsagn længe og klart forudsagt; ja et udvalgt Folks vekslende Tilskikkelser, Foretagender og Indretninger, Love, Ceremonier og Ofre havde tydelig og klart ladet erkende, at der vilde blive Menneskeslægten fuldkommen og fuldstændig Frelse til Del ved ham, som bliver betegnet baade som vordende Ypperstepræst og Offer tillige, som Genbringeren af den menneskelige Frihed, som Fredsfyrsten, som Folkenes Lærer, som Grundlæggeren af et Rige, der skulde vedblive at bestaa indtil Tidernes Ende. Ved alle disse forskelligartede, men i saglig Henseende sammenhængende Navne, Forbilleder og Spaadomme blev der hentydet til hin Eneste, som formedelst sin store Kærlighed, hvormed han har elsket os, engang vilde hengive sig selv for vor Frelse. Og i Virkeligheden, da Tiden for den guddommelige Raadslutnings Opfyldelse var kommen, ydede

Guds enbaarne menneskevordne Søn, for Menneskene med sit Blod sin himmelske Faders krænkedede Majestæt den rigeligste Oprensning, som tænkes kunde, og tilkøbte sig Menneskeslægten for en saa overvættes stor Løsesum. »Ikke ved forkrænkelige Ting, med Guld eller Sølv, ere i forløste, men ved Kristi kostbare Blod, som et ulasteligt og lydeløst Lams« (1. Pet. 1, 18.—19.). Paa denne Maade har han sandelig og egentlig ved Løskøbelse paany erhvervet sig som sin Ejendom hele Menneskeslægten, der allerede var underkastet hans Magt og Herredømme, fordi han er Alles Skaber og Opholder. »I ere ikke eders egne; thi I ere dyrt købte« (1. Kor. 6, 19. 20.). Derfor har Gud genoprettet Alt i Kristus: »Sin Villies Hemmelighed efter sin velbehagelige Beslutning, som han fattede hos sig, for Foranstaltningen i Tidernes Fylde og Fornylsen af Alt i Kristus« (Efes. 1, 9. 10.). Saasomt Jesus havde sønderrevet Gælds-brevet, som vidnede mod os, og heftet det til Korset, veg den guddommelige Vrede straks bort, og Menneskeslægten, som vankede omkring paa skæbnesvangre Afveje, blev frigjort for den gamle Trældoms Baand; Guds Kærlighed blev genvundet, hans Naade skænket tilbage, Adgangen til den evige Salighed atter aabnet, og Retten til dens Opnaaelse tilbagegivet os og Midlerne til dens Opnaaelse os tilbudte. Da gensaa Mennesket, som opvaagnet af en lang og dødelig Slummer, atter det længselsfuldt attraaede og forgæves søgte Sandhedens Lys og erkendte fremfor Alt, at han var født til langt højere og herligere Goder, end de forfængelige og forgængelige Ting, han hidtil alene havde tænkt paa og tragtet efter, og at det menneskelige Livs hele Bestemmelse, dets øverste Lov og almindelige Endemaal var, at vi, ligesom vi stamme fra Gud, ogsaa engang skulde vende tilbage til Gud. Genoprettet paa dette Grundlag, fik Bevidstheden om Menneskets Værdighed atter nyt Liv, Hjærterne bleve stemte til en altomfattende Broderkærlighed; saa bleve Rettigheder og Pligter dels bragte til Fuldkommenhed, dels opstillede i en ganske ny Skikkelse, og paa samme Tid bleve

Dyder fremkaldte, som ingen Filosofi i Oldtiden havde haft en Anelse om. Dette havde til Følge, at Menneskenes Tænke- og Handlemaade og Sæder toge en ny Retning, og efter at Kundskaben om Frelseren havde udbredt sig videre, og dens Kraft var trængt ind i Statsvæsenets inderste Aarer og havde banlyst den gamle Uvidenhed og Lastefuldhed, saa paafulgte hin Forandring i Forholdene, som, fremgaaet af Folkenes kristelige Civilisation, fra Grunden af har forandret Jordkredsens Aasyn. —

Overveje vi de før omtalte Sandheder og Kendsgerninger, ærværdige Brødre, føle vi ligesaa stor Glæde som mægtig Trang til at takke den guddommelige Frelser. Vi staa rigtignok, hvad Tidens Længde angaar, langt fjærned fra Oprindelsen og Begyndelsen til den generhvervede Frelse; men hvad har det at sige, da Forløsningens Kraft dog er evig, og dens Velgerninger ere evige og udødelige? Han, som engang har genoprettet den ved Synden fordærvede Natur, bevarer den ogsaa og han vil vedblive altid at bevare den. »Han hengav sig selv til Løsepenge for Alle. . . (1. Tim. 2. 6.). I Kristus skulle Alle levendegøres. . . (1. Kor. 15, 22.). Og der skal ikke være Ende paa hans Rige« (Luk. 1, 33.). Saaledes er der i Følge Guds evige Raadslutning baade for den Enkelte og for Samfundet nedlagt Frelse i Kristus Jesus. De, som forlade ham, ile netop derved selv blindthen Undergangen i Møde og bevirke tillige, saavidt det afhænger af dem, at det menneskelige Samfund styrtes tilbage i den samme Hob af Ulykker og Elendighed, som Frelseren formedelst sin kærlighedsfulde Forbarmelse har frigjort det for. Thi længere og længere fjærne sig fra det attraaede Maal hine Mennesker, som begive sig paa Sideveje. Paa samme Maade maa ogsaa, saasnart Sandhedens rene og ægte Lys bliver forsmaaet, Aanderne indhylles i Mørke og Sindene bedaares af en jammerlig Forkerthed i Henseende til Meninger. Hvilket Haab om Frelse bliver der vel tilbage for dem, som forlade Livets Urgrund og Kilde? Kristus alene er Vejen, Sandheden og Livet: »Jeg er Vejen,

Sandheden og Livet« (Joh. 14, 6.) — saa at disse tre, for Enhvers Frelse nødvendige, Principper gaa tabt, naar man tilsidesætter ham.

At der foruden Gud ikke gives Noget, i hvilket Menneskets stræbende Kraft kunde finde sin fuldkomne og alsidige Tilfredsstillelse, trænger ikke til nærmere Omtale, fordi den stadige Erfaring viser det, og fordi Enhver, endog midt i den største Overflod af jordiske Goder, føler det i sit Inderste. Gud er nu engang Menneskets Maal og hele Livet her paa Jorden lader sig ganske rigtig sammenligne med en Vandring og Pilgrimsfart mod dette Maal. Og vor »Vej« er Kristus, fordi vi ikke paa anden Maade kunne naa fra dette møjsommelige og farefulde, dødelige Liv til Gud, det højeste og sidste Gode, end ved Kristi Mægling og under hans Førelse: »Ingen kommer til Faderen uden ved mig« (Joh. 14, 6.). Og hvorledes kun ved ham? Først og fremmest og hovedsagelig kun ved hans Naade; men den vilde dog blive uden Frugt hos Mennesket, hvis man forsømte hans Bud og Love. Efterat Jesus Kristus havde bragt Frelse og Forløsning, efterlod han ogsaa, hvad der var nødvendigt, sin Lov som en Vogter og Sagfører for Menneskeslægten, for at nemlig Menneskene under dens Ledelse, omvendte fra Livets Forkerthed, maatte med Sikkerhed stræbe henimod deres Gud: »Gaar ud og lærer alle Folk. . . . lærer dem at holde Alt, hvad jeg har befaleet eder. . . . (Math. 28, 19. 20.), Holder mine Bud« (Joh. 14, 15.). Deraf følger, at det er den kristelige Religions Hovedfordring, at man villig tager imod Jesu Kristi Bud, og hylder ham med en fuldkommen Hengivelse som den højeste Herre og Konge: en stor og ophøjet Fordring, som saare ofte kræver svært Arbejde, heftig Kamp og uholdende Anstrængelse. Thi, endskønt den menneskelige Natur er bleven genoprettet ved Forløserens Naade, bliver der dog hos Enhver af os en vis Sygelighed, Svaghed og Fejlfuldhed tilbage. De forskellige Lyster og Begæringer drage Mennesket snart herhen, snart derhen, og Tilløkkelserne udefra storme løs mod Sjælen og friste den

til at følge dens egne Ønsker, ikke Jesu Kristi Bud. Og dog gælder det her om at yde Modstand og med alle Kræfter at bekæmpe Lidenskaberne »i Kristi Tjeneste«; thi naar disse ikke adlyde Fornuften, herske de over den og løsrive Mennesket fra Kristus og gøre det til deres Slave. »Menneskene, som have et fordærvet Sindelag og synde mod Troen, undgaa ikke Trældommen . . . . thi de ere Slaver af en tredobbelt Begærlighed: Sandsernes Lyst, Hovmodets Lyst og Øjnenes Lyst« (St. Augustin: De ver. rel. 37.). Og i denne Kamp maa Enhver ogsaa være beredt til, for Kristi Skyld, at paa tage sig Besværligheder og Ubehageligheder. Det er saare vanskeligt at skulle give Afkald paa det, som lokker og fornøjer saa meget; det er haardt og bittert at skulle ringeagte de sandselige og den jordiske Lykkes tilsyneladende Goder i Overensstemmelse med vor Herre Jesu Kristi Villie og Bud; og dog maa den Kristne absolut vise sig stærk og taalmodig overfor Livets Genvordigheder, saafremt han vil tilbringe den Levetid, der forundes ham, paa en kristelig Maade. Have vi maaske glemt, hvis Legems og hvilket Hoveds Lemmer vi ere? Han, som har befalet os, at vi skulle fornægte os selv, har, i Stedet for at vælge Glæder, taget Korset paa sig. Forøvrigt afhænger selve den menneskelige Naturs Værdighed netop af denne her omtalte Sjælsstemning. Thi, hvad allerede Oldtidens Vise ofte erkjendte, at beherske sig selv og at opnaa, at den lavere Del af Mennesket adlyder, den højere, er ingenlunde en Fornedrelse og en Mangel paa Villiestyrke, men meget mere en fuldtud fornøftmæssig og menneskeværdig, højmodig Dyd. — Forøvrigt er det netop Menneskenes Lod, at maatte taale og lide paa mange Maader. Mennesket formaar ligesaa lidt at føre et smertefrit og i alle Henseender lykkeligt Liv, som han formaar at omstøde den Skabers Raadslutninger, som nu engang vil, at den gamle Brødes Følger skulle vedblive at være til. Forstandigt er det derfor, ikke at afvente her paa Jorden en Ende og Afslutning paa Smerterne, men at bære Smerten med Sindsstyrke og saaledes naa til det sikre Haab om de

højeste Goder. Thi hverken Skatte eller et blødagtigt Liv, hverken Hædersposter og Magt, men Taalmodighed og Taa-
rer, Stræben efter Retfærdighed og Hjærtensrenhed, har Kri-
stus forjættet den evige Salighed i Himlen.

Det er derfor heller ikke vanskeligt at fatte, hvorledes man skal bedømme hine Menneskers hovmodige Vildfarelse, som forsmaa vor guddommelige Frelzers Herskermyndighed og stille Mennesket i Spidsen for alle Ting og fordre, at den menneskelige Naturs alsidige Herredømme bliver proklameret; skønt de hverken kunne opnaa eller nærmere bestemme et saadant Herredømme. Jesu Kristi Herredømmes Væsen og Beskaffenhed beror paa den guddommelige Kærlighed, og dets Grundlag og Indbegreb er den ordnede Kærlighed, som har det Hellige til Formaal. Heraf følger nødvendigvis ukrænkelig Pligtopfyldelse, Agtelse for enhver fremmed Ret, de himmelske Tings Forrang fremfor de menneskeliges, Kærlighed til Gud over Alt. Hint menneskelige Herredømme, som enten aabenlyst forkaster Jesus Kristus eller ignorerer ham, hviler derimod udelukkende paa Selvkærlighed og kender intet til Hengivelse og Ofre. Rigtignok tillader Jesus Kristus at Mennesket hersker, men ene og alene paa den Betingelse, at det fremfor Alt tjener Gud og samvittighedsfuldt tager hans Lov til Rettesnor og Leveregel.

Ved Kristi Lov forstaa Vi imidlertid ikke blot de naturlige Moralbud og de af Gud i den gamle Pagt givne Bud, som rigtignok alle ved Jesu Kristi Forklaring, Udlæg-
gelse og Stadfæstelse ere blevne hævede til den højeste Fuldendelse og Fuldkommenhed, men ogsaa hele hans øvrige Lære og navnlig alle hans Institutioner. Blandt disse indtager sikkert Kirken den øverste Plads, ja, der gives egentlig ingen Kristi Institution, som Kirken ikke i fuldeste Maal rummer i sig. Hans Villie er det imidlertid, at det ham af Faderen overdragne Embede skal vedblive at bestaa formedelst den af ham paa en saa herlig Maade grundlagte Kirke, og medens han paa den ene Side nedlagde i den alle Midler til Menneskenes Frelse, har han paa den anden

Side paalagt Menneskene det som den sværeste Forpligtigelse, at de adlyde Kirken som ham selv og i hele Livets Ordning samvittighedsfuldt følge dens Førelse: »Hvo som hører eder, han hører mig, og hvo som foragter eder, han foragter mig« (Luk. 10. 16.). Derfor maa Kristi Lov absolut søges i Kirken, og derfor er Vejen for Menneskene Kristus, men denne Vej er ogsaa Kirken; Kristus af sig selv og ifølge sin Natur, Kirken i Kraft af det Embede, der er blevet den overdraget, og den Magt, der er bleven den meddelt. Derfor ere de, som adskilte fra Kirken ville stræbe efter Frelse, vegne bort fra den rette Vej, og deres Bestræbelser ere tor-gæves.

Gælder det Sagte om det enkelte Menneske, gælder det ikke mindre om Staterne; ogsaa de gaa nødvendigvis en forfærdelig Skæbne i Møde, naar de vige bort fra »Vejen«. Skaberen og Forløseren af den menneskelige Natur, Guds Søn, er Konge og Herre over hele Jorden og han har det øverste Herredømme over det enkelte Individ saavel som over de i Samfund forenede Mennesker. »Han har givet ham Magt og Ære og Herredømme, og alle Nationer, Stammer og Tungemaal skulle tjene ham. (Dan. 7, 14.). Men jeg er insat af ham som Konge. Jeg vil give dig Jordens Folkeslag som Arv og Jordens Grændser som dit Eje« (Ps. 2.). Kristi Lov maa altsaa være gældende i det menneskelige Samfund og Selskab, saa at den ikke blot er en Fører og Lærer for Privatlivet, men ogsaa for det offentlige Liv. Da dette er en guddommelig Bestemmelse og Anordning, og Ingen ustraffet kan sætte sig op imod den, staar det ilde til med Samfundsvæsenet, hvorsomhelst de kristelige Institutioner ikke indtage den Plads, som tilkommer dem. Skyder man Jesus Kristus til Side, synker den menneskelige Fornuft ned og den berøves sit fortrinligste Værn og Lys; der opstaar da let Mørke med Hensyn til Begreberne angaaende Aarsagen, som ifølge Guds Villie har givet det menneskelige Samfund Tilværelsen og som hovedsagelig rigtignok bestaar i, at de i Stater forenede Mennesker nærmest opnaa

de naturlige Goder, men i nøje Overensstemmelse med hint højeste, fuldkomneste og evige Gode, som er hævet over Naturen. Er der først indtraadt en Begrebsforvirring, saa vandre baade Undersaatterne og de Herskende paa Afveje; thi de have da hverken Vejviser eller Maal.

(Slattes.)

Hvad skal jeg give?

—o—

Julens Travlhed begynder allerede at lade sig mærke, og jo mere vi nærmer os Julen, desto mere paatrængende bliver det Spørgsmaal: Hvad skal jeg give?

Naturligvis skal det være Noget, der kan glæde Alle, kan gavne, ja helst begge Dele paa én Gang. Men selv om man saa tager baade den Ene og den Anden med paa Raad, bliver det dog mange Gange næsten umuligt at finde paa en Gave, der kan siges at svare til den gamle Digters Formaning: at forene det nyttige med det behagelige.

Ugebladet kan ikke lade sine Læsere i denne hjælpeløse Tilstand uden efter Ævne at komme dem til Hjælp med et godt Raad. Spørger derfor Nogen: Sig mig en Gave, der baade er til Gavn og til Glæde, saa svare vi: **En god Bog.**

En god Bog kan for det første ikke alene blive til Glæde lige saa vel som enhver anden Gave, men det kan ofte hænde, at man ender med at sige: Denne eller hin Bog er bleven mig en kær Ven — og hvem er nogensinde naaet til at sige det om de andre Julegaver, man har faaet, selv om de end vare nok saa kærkomne. Dernæst kan en god Bog selvfølgelig ogsaa være til Gavn for den, der faar den; mon der nemlig kan tænkes nogen anden Ting, der kan have saa dyb og varig Indflydelse paa et Menneskes Karakter, hans Aand og Hjærte, som netop en god Bog kan det?

Man vil let kunne forstaa, at dette kun gælder om en Bog, der virkelig er god. En daarlig Bog kan aldrig blive en kær Ven for Nogen, ligesaa lidt som den kan forædle Sind og Tanker hos den, der læser den.

Vi benytte Lejligheden til at fremhæve en enkelt blandt vore katholske Bøger, der uden mindste Tvivl alle kunne betegnes netop som *godt*. Denne Bog, der særlig egner sig til Julegave for dem, der ynde underholdende og samtidig belærende Læsning, er de nylig udkomne »*Billeder fra Katakomberne*«. De have tidligere været optagne her i Ugebladet, men ere nu udkomne i et Særtryk paa over 400 Sider; den er trykt paa samme fine Papir og med de samme smukke Typer, som selve Ugebladet, og dog er Prisen for denne indholdsrige Bog kun 2 Kr. Naar vi dertil endnu føje, at denne Bog ikke indeholder Noget, der skulde gøre den til en mindre velkommen Gave for Ikke-Katholiker, tro vi at have givet vore Læsere et fyldestgørende Svar paa deres Spørgsmaal om, hvad de skal give. H. G.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. *Vincentiusforeningen* afholdt sin fjerde og sidste Generalforsamling for i Aar Søndagen den 9. December. Den højærværdigste Hr. Biskop præciderede. Der var desværre kun mødt 26 Brødre. Efter Oplæsning af Protokollen forelagde Sekretæren en til ham indsendt Beretning om Foreningens Virksomhed i 1899 i Argentinien. Af de Beretninger om Virksomheden siden Juli Maaned, som de tre københavnske Konferenser nu forelagde, fremgik det, at Menighedernes Fattige vare blevne støttede ikke blot ved direkte Pengehjælp, men ogsaa ved Ydelser i Naturalier, ved Læge-, Hospitals- og Begravelseshjælp og andet lignende. »Nordisk Ugeblad« uddeles gratis til de Fattige i

henved 30 Eksemplarer; men den højærværdigste Hr. Biskop fremhævede, at dette burde ske i langt større Udstrækning Udbredelse af god Læsning var af stor Vigtighed i vore Dage, hvor der bydes den Ubemidlede saa megen billig Læsning af værste Art. Han vilde ikke undlade ved denne Lejlighed at gøre opmærksom paa den nys udgivne fortræffelige Bog: »*Fire Billeder fra Katakomberne*«. Den vilde navnlig for Juletiden kunne anbefales som en sund og gavnlig Læsning. Han opmuntrede Brødrene til fortsat Iver i Understøttelse af de Fattige og Lidende og henviste til Ordenssøstrenes Eksempel, der nu i kort Tid havde stiftet flere nye Hospitaler i Jylland.

— Højærv. Pater *Lamotte's* franske Foredrag, som Pateren holder hver Søndag og Onsdag Kl. 3 i St. Ansgars Kirken, ere stedse overværede af en talrig Tilhørerkreds. Onsdagen bringer det naturligtvis som *Hverdag* med sig, at Tilhørerne ere færre end om Søndagen, hvad der jo i sin Tid ogsaa var Tilfældet med Pater Langes Foredrag paa Hverdagene. I Søndags vare Tilhørerne endnu talrigere end ved det første Foredrag, og Kirken var fyldt indtil sidste Plads baade i Kirkestolene og i Gangene.

Kina. Om den belgiske Biskop *Hammers* Martyrium i Mongoliet skriver Pater Bottig fra Urga: . . . . »Biskoppen bad længe i Kirken, vendte saa tilbage til os og sagde: »Jeg bliver her;« men os andre befalede han at flygte, idet han mindede os om vort Lydighedsløfte overfor vor Biskop. Kl. 11 om Aftenen brød vi op og naede den 15. Juli Santaobo. Der blev vi til den 23. August, altid omringede af Farer. Endelig vandrede vi til Urga, som vi naede i Løbet af 42 Dage. Biskop Hamer var den eneste Europæer, som blev tilbage i hans Residens; i hans Selskab befandt sig en kinesisk Novice, hvem han endnu i sit Livs sidste Øjeblik viede til Præst. Af kinesiske Kristne, som lykkelig vare undslupne fra Byen, erfarede jeg følgende Enkeltheder. Den 12. Juli var hele Bisperesidensens Omegn bleven ødelagt; flere Kristne vare blevne myrdede af Boxerne (en Kri-

sten havde de gennemsavet). Den 18. Juli sloge de med Biskoppen indsluttede Kristne Boxerne, som, efter et Tab af henved 300 Døde, trak sig tilbage. Den 21. Juli blev den kristne Menighed overrumplet; henved 500 Kristne blev dræbte. Boxerne fandt Biskoppen i Sakristiet; *de skar Armene op paa ham og trak et Toug gjennem Saaret og slæbte ham saaledes henad Gaden.* Paa denne Maade slæbtes Biskoppen i Løbet af 20 Timer til Byen Tustsjung. Den samme Skæbne ramte den nyviede kinesiske Præst. Trods de heftigste Smerter forkyndte den heltemodige Præst Gudsordet undervejs i Koratsangjenhartsen, medens hans Bødler drak The. I Tustsjung *blev Biskoppen levende brændt.*

England. Ved *Marquien af Butes* Død har den katholske Kirke i Storbritanien mistet en af sine mest fremragende Sønner og Skotland en af sine dygtigste Mænd. Lord Butes Konversion til den katholske Tro for over tredive Aar siden og hans Optagelse i den katholske Kirke ved Msgr. Capel, berigede hin Tid med en af de mærkeligste Sensationsbegivenheder. Konversioner fra Anglikanismen havde været hyppige og almindelige nok, men Indtrædelsen i den katholske Kirke af en Adelsmand, som hidtil havde levet i den strængeste Presbyterianismes Atmosfære, var en Nyhed, i Sandhed en enestaaende Begivenhed i hine Dage. Man spaaede, at Konversionen ikke vilde blive af Varighed; men i Lord Butes Tilfælde som i Newmans nærede Konvertiten, efter at være bleven Medlem af den katholske Kirke, aldrig det mindste Ønske om igen at forlade en katholsk Kristens uudsigelige Sikkerhed i Henseende til sin Tro, for at vende tilbage til Forvirringens Babel. Saadanne Spaadomme vare uden Tvivl inspirerede af den Kendsgerning, at Marquien var en overordentlig intelligent Mand, en modig Gransker og en uafhængig Personlighed. Men saadanne Egenskaber bleve af Protestanterne betragtede som uforenelige med en katholsk Kristen. Katholikerne nærede dog ingen saadan Frygt, og i Virkeligheden, i Stedet for at komme, som man havde spaaet ham, i Koflikt med den katholske

Kirke, levede og døde han som et af dens mest eksemplariske og hædrede Børn. Marquien af Bute var en rig Mand, men han brugte sine jordiske Goder som en Kristen, idet han selv var Almissegiveren og Forvalteren af Overskuddet af hans timelige Gods og uddelte det paa en vel ordnet, systematisk og meget omhyggelig Maade. Mange af hans Velgerninger bleve offentlig bekendte, fordi en Kirke kan ikke blive bygget, et Kloster ikke opført, et Hospital ikke grundlagt, uden at det jo er øjensynligt, at den gode Gerning bliver aabenbar. Men hvormeget Offentligheden end fik at vide, var der dog langt mere, som den aldrig vil faa Kundskab om, thi Lord Butes Gavmildhed og Godgørenhed hørte bogstavelig aldrig op og i Praxis var den ubegrænset.

Marquien af Butes Liv, som desværre er en skarp Kontrast til kun altfor mange Bedrestilledes Liv, er et fremragende Exempel paa, hvorledes Katholicismen danner den Mands Liv, som tager imod dens Lærdomme og søger at virkeliggøre dens Aand og følger dens Grundsætninger i sine Gerninger. I enhver Henseende har den katholske Kirke i England lidt et stort Tab ved hans Død, og de engelske Katholiker ville ikke undlade at bede Gud om at skænke evig Hvile til ham, hvis frejdige og modige Bekendelse af den katholske Tro har været en Oprejsning for den katholske Kirke i et Land, i hvilket Fordomme og falske Paastande havde bagvasket den i Aarhundreder, og hvor man nu ser hen til den med Øjne, fra hvilke Fordommene ere faldne som Skæl ved den fortrolige Omgang med Mænd som Marquien af Bute.

A. C. Møde i Søpavillonen Onsdag d. 19. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Hr. Stud. med. P. Nielsen afslutter sit Foredrag om „Hjærnen og dens Sygdomme“.

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for 12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseris pr. Aalborg.
Børnehjemmet anbefales af Pastor Tembories i Aalborg.

Kravatforretningen „PARIS“, Gothersgade 51,
 anbefaler nyttige og billige Julegaver. Presentkort forefindes.
 Georgina Grulich.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 16. December. 3. Søndag i Advent. — 17. M. Ferialdag. — 18. Ti. Forventning af Frelserens Fødsel. — 19. O. Tamperfastedag. — 20. To. Ferialdag. — 21. F. (Tamperfastedag) Thomas, Apostel. — 22. L. Tamperfastedag).

Søndag den 23. December. 4. Søndag i Advent.

Gudstjeneste, Prædiken og Foredrag i Ringsted (i Hotel „Casinos“ lille Sal). **Søndag d. 16. December** h. Messe Kl. 9¹/₂, Prædiken Kl. 10. — Efterm. Kl. 4 Foredrag, hvorefter offentlig kateketisk Undervisning.

St. Franciskus Kapellet paa Holmegaard pr. Olstrup. Søndag d. 16. ds. Kl. 9 h. Messe; Kl. 3 Andagt med Prædiken. **Heur. Gamél.**

I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Bredgade 35. København) faas:

Billeder fra Katakomberne.

Fire Fortællinger

fra Kirkens føste Aarhundreder

Efter A. de Waal.

Pris heftet 2 Kroner.

Literatur.

Til **Julefesten** anbefales følgende katolsk **Literatur**, som faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn's kgl. Hofboghandel, Bredgade 35, København:

Bønnebog, heftet, 2 Kr., — Salmebog, heft, 1 Kr., — Den katolske Kirkes Skønhed 2 Kr. 25 Øre; — Den guddommelige Eucharisti, 1 Kr. 50 Øre; — Den aandelige Kamp, 1 Kr. 50 Øre; — Kristi Efterfølgelse, Jubilæumsudgave, 1 Kr. 50 Øre; — Engelen Hilsen, 50 Øre; — Guds Billedbog, 50 Øre. — Aftentimer, 1 Kr.; — Den h. Birgitta, 1 Kr. 50 Øre; — Rejse i det h. Land, 1 Kr. 35 Øre. — Lyksaligheden i Himlen, 1 Kr. 50 Øre; — Vor Frue af Lourdes, 1 Kr.; — Det protestantiske og katolske Trosprincip, 1 Kr.; — Edgar eller fra Vantroen til Sandhed, 1 Kr.

Franske Foredrag

af

højærv. Pater Lamotte

hver

Søndag og Onsdag Kl. 3

i St. Ansgars Kirke.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 51.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitionlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr. 51.

Søndagen den 23. December.

1900.

Indhold: Pavelig Encyklika. Jul. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. Petangs Belejring. — Bekendtgørelser.

Pavelig Encyklika om Jesus Kristus.

—0—

(Sluttet).

Skæbnesvangert og fordærveligt er det, at vige bort fra Vejen, men ligesaa skæbnesvangert er det, at forlade *Sandheden*. Den første, absolute og væsentlige »Sandhed« er Jesus Kristus som Guds Ord, evig som Faderen, af samme Væsenhed som Faderen, Ét med Faderen: »Jeg er Vejen og Sandheden«. Søger den menneskelige Fornuft altsaa Sandheden, maa den fremfor alt adlyde Jesus Kristus og stole trygt paa hans Undervisning, thi gennem Kristi Røst taler Sandheden selv. — Utallige videnskabelige Objekter gives der, hvor den menneskelige Aands Evner, naar de granske og beskæftige sig med dem, frit kunne bevæge sig, som var det paa deres eget specielle Omraade; Naturen ikke blot tillader det, men den kræver det endogsaa. Holder man imidlertid ikke Aanden indenfor de rette Grændser, undlader man den tilbørlige Beskedenhed og tilbageviser

man Jesu Kristi belærende Autoritet, da er dette en Forbrydelse og imod Naturen. Lærdømmene, af hvilke vor hele Frelse afhænger, handle udelukkende om Gud og de guddommelige Ting, og ingen menneskelig Visdom har opfundet dem, men Guds Søn har alene øst og udfanget dem af Faderen selv: »De Ord, som Du har givet mig, har jeg givet dem.« (Joh. 17, 8.). Derfor indeholder de nødvendigvis Adskilligt, som vel ikke modsiger Fornuften — thi dette er en absolut Umulighed — men dog saa ophøjede Ting, at vi lige saa lidt kunne fatte dem, som vi kunne fatte Guds Væsen. Gives der imidlertid allerede paa Naturens Omraade saamange skjulte og hemmelighedsfulde Ting, som ingen menneskelig Forskerflid er i Stand til at forklare, men som Ingen dog tør drage i Tvivl, saa er det en Misbrug af Friheden, ikke at ville taale, at der gives Ting, som ere ophøjede over hele Naturen og hvis Væsen vi umuligt kunne lære at kende og forstaa. Ikke at ville have Dogmer, er ganske det samme som ikke at ville have nogen kristelig Religion. Forstanden maa ydmygt bøje sig »under Kristi Lydighed« og ganske give sig Guds Majestæt og Herredømme i Vold: »Idet vi tage al Tænkning fangen under Kristi Lydighed.« (2. Kor. 10, 5.). Det er den samme Lydighed, som Kristus paa det bestemteste kræver og som han kræver med fuldkommen Berettigelse, thi han er Gud og han alene besidder derfor det øverste Herredømme over Menneskets Villie saavel som over Menneskets Forstand. Og naar Forstanden tjener vor Herre Jesus Kristus, saa handler Mennesket ingenlunde derfor som Træl, men i den fuldkomneste Overensstemmelse med Fornuften og den medfødte Værdighed. Thi Mennesket giver sig derved ikke frivilligt ind under et andet Menneskes Herredømme, men under sin Skabers og øverste Herres, sin Guds Herredømme, hvem Mennesket er underkastet allerede i Kraft af Naturloven; heller ikke lader Mennesket sig binde af en menneskelig Lærers Mening, men af den evige uforanderlige Sandhed. Saaledes opnaar han baade Aandens Goder og Friheden. Thi den af Kristi Læ-

reembede forkyndte Sandhed skaffer Klarhed om alle Tings Beskaffenhed og Værd, og er Mennesket udrustet med denne Kundskab og følger han den hørte Sandhed, vil han selv ikke være Tingene underordnet, men underordne Tingene, ikke stille Fornuften under Lidenskaberne, men Lidenskaberne under Fornuften, og efter saaledes at have tilbagevist den værste Trældom, Syndens og Vildfarelsens Trældom, vil han blive opløftet til den herligste Frihed: »I skulle erkende Sandheden, og Sandheden skal frigøre eder« (Joh. 8,32.).

Indlysende er det saaledes, at de, hvis Aand nægter at underkaste sig Kristi Herredømme, med halsstarig Villie gøre Oprør imod Gud. Men de blive ingenlunde friere, fordi de have frigjort sig for den guddommelige Autoritet; de give sig en eller anden menneskelig Magt i Vold, thi de ville i Virkeligheden vælge sig En eller Anden, paa hvem de høre, til hvem de knytte sig og hvis Lære de følge. De tvinge desforuden deres Aand, som de have udelukket fra de guddommelige Ting, indenfor Videnskabens snævrere Sfære, og med mindre Evne til at gøre Fremskridt beskæftige de sig da ogsaa med de Ting, som de ere i Stand til at erkende med Fornuftens Lys. Thi der gives i Tingenes Natur ikke faa Punkter, til hvis Forstaaelse og Belysning den guddommelige Lære netop bidrager saare meget. Og Gud straffer ikke sjældent et saadant Hovmod derved, at saadanne Mennesker slet ikke finde det Sande, saa de blive straffede netop i det, hvori de synde. Derfor bliver man da ogsaa Vidne til, at saare mange højtbegavede og kundskabsrige Lærde under deres Granskninger af Naturen fremkomme med Urimeligheder, der ere værre end den værste Vildfarelse.

Det er altsaa fastslaaet, at i det kristelige Liv maa Forstanden ganske give sig den guddommelige Autoritet i Vold. Og naar Fornuftsstoltheden, som har en saa mægtig Indflydelse i os, føler sig krænket og tilbagetrængt, naar Fornuften underkaster sig Autoriteten, saa er dette kun et nyt Bevis paa, at den Kristne ikke blot med Kraft og Energi

maa beherske sin Villie, men ligesaa kraftigt ogsaa maa holde sin Forstand i Tugt og Tømme. Dette maa alle hine betænke, som indenfor den kristelige Religion ville opstille og gøre gældende for deres Tænke- og Handlemaade en Norm eller Rettesnor, hvis Forskrifter skulle være saa elastiske som vel inuligt, mere eftergivende overfor den menneskelige Natur og ingen eller ringe Anstrængelse turde kræve af os. Saadanne Mennesker forstaa ikke tilstrækkelig den kristelige Tros og de kristelige Institutioners Væsen; de lægge ikke Mærke til, at »Korset« træder os alle Vegne i Møde som et Forbillede for Livet og som et bestandigt Banner for alle dem, som ikke blot af Navn ville være Kristi Efterfølgere, men i Gerning og Virkelighed. —

Gud alene er det virkelige, værende Liv. Alle øvrige Væsener tage Del i Livet, men de ere ikke selve Livet. Fra Evighed af og ifølge sin Natur er Jesus Kristus »Livet«, ligesom han er Sandheden, fordi han er Gud af Gud. Fra ham som det sidste og højeste Princip er alt Liv strømmet henover Verden og det vil vedblive at strømme; alt hvad der er til, det er til ved ham, alt hvad der har Liv, det lever ved ham, thi ved Ordet »ere alle Ting blevne gjorde. og uden det er ikke en eneste Ting bleven til af det, som er« (Joh. 1.). Dette gælder om det naturlige Liv; men et langt bedre og højere Liv have Vi allerede tidligere omtalt, nemlig det ved Jesu Kristi Forløsergerning grundede »Naadens Liv«, hvis overvættets lyksalige Afslutning er »Herlighedens Liv«, som vi stedse maa have for Øje i Alt, hvad vi tænke og gøre. De kristelige Lærdømmes og Buds hele Væsen bestaar deri, at vi »afdøde fra Synden, skulle leve for Retfærdighed« (1. Petr. 2, 24.); i denne Dyd og Hellighed bestaar det sædelige Liv i Forening med det utvivlsomme Haab om den evige Salighed. Men sand, virkelig og virksom til Frelse bliver Retfærdigheden kun ved den kristelige Tro, »den Retfærdige lever af Troen (Gal. 3, 11.). Uden Tro er det umuligt at behage Gud« (Hebr. 11, 6.). Det er Troens Ophav, Fader og Ernærer, Jesus Kristus selv

som bevarer og opholder det sædelige Liv i os, og han gør det navnlig ved Kirkens Mægling; thi til den har han ifølge sin naadige og vise Raadslutning betroet Midlerne, som skulle fremkalde, beskytte og — naar udslykt — genoprette det ovennævnte Liv. Man tilintetgør saaledes den skabende og opholdende Kraft hos de Dyder, som virke til Frelse, naar man skiller Sædelæren fra den guddommelige Tro, og alle de, som ville gøre den blotte Fornuft til Sædelighedens Læremesterinde, berøve Menneskene deres mest ophøjede Værdighed og styrte dem, til deres største Fordærvelse, fra det overnaturlige ned til det blot naturlige Liv. Ikke saaledes at forstaa, at Mennesket ikke kunde erkende og overholde de naturlige Bud; men selv om han ogsaa erkendte dem alle og i hele sit Liv overholdt dem alle uden nogetsomhelst Fejltrin — hvad han dog ikke er i Stand til uden vor guddommelige Frelses Naadebistand — saa vilde han dog forgæves nære Haab om den evige Salighed, fordi han manglede Troen. »Om Nogen ikke bliver i mig, skal han kastes ud, som Grenen, og visne, og man skal opsamle den, kaste den i Ilden, og den skal brændes« (Joh. 15, 6). »Hvo som ikke tror skal blive fordømt« (Mark. 16, 16). — Vi have endelig mangfoldige Beviser for Øje, Beviser, som vise os hvad Værd Sædeligheden ejer, naar den ringeagter Troen, og hvilke Frugter den bærer. Hvorfor lide Staterne saameget, hvorfor blive de mere og mere syge i saa mange og saa vigtige Henseender, trods alle Bestræbelserne for at grundlægge, fremme og løfte det offentlige Velfærd? Man paastaar rigtignok, at det borgerlige Samfund er sig selv nok, at det befinder sig vel uden de kristelige Institutioners Beskyttelse og at det ved egen Kraft og Anstrængelse naar sit Maal. Derfor foretrækker man den rent verdslige Forvaltning af de offentlige Sager, saa at Sporene af Fædrenes Religion stedse bliver fære og fære i Statsvæsenet og Nationernes offentlige Liv. Man giver imidlertid ikke tilstrækkelig Agt paa, hvad man gør; thi har man borttaget den guddommelige Sanktion af Godt og Ondt, saa miste Lovene

deres fornemste Autoritet og Retfærdigheden kommer i Forfald, og dog ere netop de de stærkeste og nødvendigeste Baand for det borgerlige Samliv. Og paa samme Maade, er man berøvet Haabet og Forventningen om de udødelige, evige Goder, saa ligger Begærligheden efter de jordiske Goder saare nær, og Enhver vil søge at tilrive sig saa mange, som vel muligt. Men heraf opstaar der Skinsyge, Misundelse og Had; derefter forbryderske Anslag, voldsom Afskaffelse af enhver Regeringsmyndighed og afsindige Omvæltningsbestræbelser. Der er ingen Fred udadtil, ingen Sikkerhed indadtil, og Samfundsvæsenet besudles af Forbrydelser.

Overfor disse saa genstridige Lidenskaber og saa farefulde Forhold maa man enten udsætte sig for at blive et Bytte for den yderste Fordærvelse eller i Tide søge et brugbart Frelsemiddel. Rigtigt og nødvendigt er det, at holde Misæderne i Ave, og ad Lovens Vej at arbejde paa Folkets sædelige Forbedring og at indgyde det en gavnlig Frygt for forbryderske Gerninger; men dermed er ingenlunde Alt sket. Fra et højere Synspunkt maa der arbejdes paa Nationernes Frelse; en højere Kraft end den menneskelige maa tages til Hjælp, en Kraft, som rammer Sindene i deres Innerste. kalder dem tilbage til Bevidstheden om deres Pligter og saaledes fremkalder en Forbedring; den samme Kraft nemlig, som allerede en Gang har frelst Verden fra Undergang, da den var hjemsogt af langt værre Onder. Man bortfjerne Hindringerne og lade den kristelige Aand faa nyt Liv og ny Styrke i Staten, og Staten vil finde Helbredelse. Striden mellem de lavere og højere Stænder vil snart komme til Ro, og de gensidige Rettigheder ville ved gensidig Agtelse blive befæstede og styrkede. Laane de Øre til Kristus, ville de, som ere forsynede med jordiske Goder, opfylde deres Pligter ligesaa godt, som de Fattige; de ville forstaa, at de, naar de ønske at blive skaanede, maa lade Retfærdighed, Kærlighed og Maadehold raade overfor de Andre. De bedste Forhold ville komme til at raade i det huslige Sam-

fund, idet de blive beskyttede af en heldbringende Frygt for Gud, som giver sine Bud og Forbud; af samme Grund vil ogsaa Agtelsen for den retmæssige Autoritet og Lydigheden mod Lovene, som Naturen allerede paabyder, atter gøre sig gældende blandt Nationerne, og ethvert Oprørs og enhver Sammensværgelses Utilladelighed vil blive indlysende. Hvor den kristelige Lov, ordner Alt, og hvor intet hindrer dens Virksomhed, vil den af det guddommelige Forsyn indsatte Orden af sig selv blive bevaret, og en alsidig Velsignelse, Fremgang og Velstand vil fremblomstre af den. Det almene Vel kræver derfor, at man vender tilbage til Ham, fra hvem man aldrig burde have skilt sig, til Ham, som er Vejen, Sandheden og Livet, ikke blot for det enkelte Menneske, men for hele det menneskelige Samfund. Kristus, vor Herre, maa genindsættes i det som i sin Ejendom, og alle Statens Lemmer og Dele, Lovenes Bud og Forbud, de offentlige Institutioner, Undervisningsanstalterne, Ægteskabs- og Familieretten, de Riges Huse og Arbejdernes Værksteder maa tilegne sig og optage i sig det Liv, som Kristus meddeler. Og man tør ingenlunde glemme, at den saa meget attraaede Civilisation hos Nationerne for Størstedelen netop afhænger heraf, da denne ikke saa meget finder sin Næring i de legemlige Goder og Nydelser, som i rosværdige Sæder og i Dydernes Pleje.

Mangfoldige ere mere af Uvidenhed end af ond Villie langt fjærnede fra Jesus Kristus, idet der gives saare Mange, som gøre Menneskene og Verden til Genstand for deres Studium; men saare Faa ønske at lære Guds Søn at kende. Man bestræbe sig derfor først og fremmest for at banlyse Uvidenheden ved Kundskab, for at Kristus ikke maa blive bortvist eller ringeagtet som en Ubekendt. Vi besværg alle Kristne i hele Verden, at de dog gøre sig Umage for, at lære deres Forløser at kende saa meget som vel muligt. Enhver, som med et oprigtigt Sindelag og med en uforfalsket Dømmekraft retter sit Blik paa ham, vil klart erkende,

at der ikke kan gives noget Gavnligere end hans Lov, ikke noget Guddommeliggere end hans Lære.

Eders Autoritet og Virksomhed, ærværdige Bødre, saavel som hele Gejstlighedens Iver og Omhu, vil bidrage meget hertil. Betragter det som Eders Hovedpligt, at indpræge i Sindene det rette Begreb om og paa en vis Maade Billedet af Jesus Kristus, og i Skolerne, i de højere Undervisningsanstalter, paa Møder og overalt, hvor der tilbydes sig en Lejlighed, skriftlig og mundtlig at belyse hans Kærlighed, hans Velgerninger og Institutioner. Om de saakaldte »Menneskerettigheder« hører Mængden tilstrækkelig: maatte den dog ogsaa engang høre noget om Guds Rettigheder! En gunstig Lejlighed hertil giver, som omtalt, den Iver, som nu er vakt hos Mange, og navnlig den Kærlighed, som paa saa mange Maader vises Frelseren og som Vi med Guds Hjælp ville give det kommende Aarhundrede i Arv som et Varsel om en bedre Tid. Men da det drejer sig om Noget, som Vi kun tør haabe at opnaa med den guddommelige Naades Bistand, saa ville Vi ved ivrige fælles Bønner anraabe den almægtige Gud om Børnhjærtighed, saa at han ikke tillader, at de gaa til Grunde, for hvis Forløsning han har udgydt sit dyrebare Blod. Maatte han i Naade se ned paa vor Tid, som rigtignok har syndet meget, men som Sonning ogsaa har maattet taale mange Lidelser; maatte han i Naade omfatte med Kærlighed alle Nationers og Slægters Mennesker! Maatte han ihukomme sine Ord: »Naar jeg er bleven ophøjet fra Jorden, vil jeg drage Alt til mig!« (Joh. 12, 32.).

Som Pant paa de guddommelige Naadegaver og som et Tegn paa Vor faderlige Velvillie meddeler Vi Eder, ærværdige Brødre, Eders Gejstlighed og Folk kærligt i Herren den apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter den 1. November 1900, i Vort Pontifikats 23de Aar. Pave Leo XIII.

Jul.

—o—

Et Barn og en Krybbe
 er al min Kærlighed.
 Til Barnet og Krybben
 svæve Englene ned;
 til Barnet og Krybben
 steg Fortidens Raab;
 paa Barnet og Krybben
 er bygget alt Haab.

Paa Barnet og Krybben
 jeg kan ej se mig mæt,
 for Barnet og Krybben
 ej dvæle mig træt,
 til Barnet og Krybben
 ej hidkalde nok,
 som skulde det hylde
 med Hyrdernes Flok.

Det Barn i den Krybbe
 har løftet os op
 til Slægtskab med Gud
 og til Herligheds Top;
 det Barn i den Krybbe
 fra Himlen steg ned,
 og Retfærd omfavnede
 Sjælenes Fred.

Om Barnet i Krybben
 jeg véd, thi jeg tror,
 det er Gud den eviges
 evige Ord;
 om Barnet i Krybben
 sang Englenes Kor,
 at det er vor Frelser,
 der fødtes til Jord.

Naar Barnet i Krybben
 i Øjet jeg ser,
 jeg kender ej Kummer,
 jeg kender ej Ve'r,
 da vides mit Bryst,
 og mit Hjærte det slaar,
 det er saa et Gloria
 efter Fattigmands Kaar.

Jul, 1900.

J. F.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

København. I Mandags ankom her til Hovedstaden den højjærværdigste, apostoliske Vikar for Norge, Msgr. Dr. *Fallize*, som befandt sig paa Tilbagevejen fra en længere Rejse i det sydlige Udland, hvor Biskoppen ogsaa har besøgt Rom og haft Audiens hos Pave Leo XIII. Hs. biskoppelige Højjærværdighed opholdt sig her i Byen et Par Dage som Msgr. *von Euchs* Gæst og besøgte under sit korte Ophold her en Del af vore katholske Institutioner her i Hovedstaden. Tirsdag Aften forlod Biskop Fallize atter København for over Helsingør at begive sig til Kristiania.

-- Den højjærv. Dominikanerpater *Lamotte*, hvis smukke Foredrag stadig ere godt besøgte, holder foruden Søndagsforedraget den 23. ds. ogsaa franske Prædikerne paa *første* og *anden Juledag*, begge Dage Kl. 3. En af de sidste Dage i Maaneden rejser Pateren til Norge, for at holde et Par Konferentser der. Til Fastetiden næste Aar begiver Pater Lamotte sig til Afrika, hvor han skal holde Fastepredikener i Domkirken i Oran i Algier.

— Vi gør Menighedens Medlemmer opmærksomme paa, at den *første højtidelige Gudstjeneste paa Julmorgen* i St. Ansgars Kirke, begynder i Aar Kl. 6 og ikke som i de

foregaaende Aar Kl. 5. Forøvrigt henvise vi til Oversigten over Julegudstjenesten i de forskellige Kirker, som findes et andet Sted her i Bladet.

Rom. Den 29. November var en mindeværdig Dag for Skolebørnene i Rom; thi Hs. Hellighed Pave Leo XIII. havde givet tilkende, at han paa den Dag ønskede at give de Smaa den apostoliske Velsignelse i St. Peterskirken. Man kan lettere tænke sig end beskrive det Mylder af Dreng og Piger, som fra den tidlige Morgen trippede glade og begejstrede gennem Roms Gader med St. Peter som Maal. Det var et herligt Syn, at se denne store Skare af omtrent 30,000 Børn, som med entusiastiske Leveraab modtog deres aandelige Fader, da han ved Middagstid blev baaren ind i det herlige Tempel for at velsigne dem i hans Sted, som har sagt: »Lader de smaa Børn komme til mig«. Af andre Troende var der omtrent 20,000 tilstede, saa det samlede Antal udgjorde 50,000 Personer; et Antal, der ved sig selv maa indgyde Agtelse for vor hellige Kirkes Institutioner og Samlingsaand. Msgr. *Fallize* som var tilstede ved Festen, meddeler, at har bivaanet til forskellige Tider en hel Del store Festligheder i St. Peterskirken; men aldrig var han saa dybt grebet, som ved denne Lejlighed, især ved at høre disse Tusender af Børn, som hyldede en Fader, de aldrig før havde set. Hs. Hellighed Paven var saa rørt, at Taarerne uafledelig randt ned ad hans Kinder. Da han kom tilbage til Vatikanet, sagde han: »Endelig har jeg igen set mine smaa Børn. Man har gjort det Umulige for at skille dem fra mig; men de kende og elske endnu deres Fader.« Og nye Taarer vædede hans Kinder. Det er aldeles ufatteligt, hvorledes den 90-aarige Pave kan udholde disse anstrengende Audienser og Festligheder ved Siden af sine mangfoldige øvrige Arbejder. Ved at se ham, tror man at have foran sig Skyggen af et Menneske. Og dog bor der i ham en Kraft og et Liv, som er helt uforstaaeligt. Og saa den glimrende Hukommelse! Han husker alt og interesserer sig for alt.

— Pave Leo XIII. afholdt i Mandags et hemmeligt *Konsistorium*. I en længere Tale til Kardinalerne betonedes Paven, at han glædede sig og takkede Gud, fordi han havde kunnet opleve det hellige Aar og fordi saa store Skarer af Pilgrimme vare komne til Rom. Han haabede, at dette vilde bære gode Frugter for Kirken og Religionen. Mange smertelige Ting bedrøvede ham imidlertid, saaledes navnlig Konflikten mellem Italien og Kirken, af hvilken der, som han frygtede for, vilde udvikle sig endnu værre Ting paa Grund af fjendtlige Dekreter, som vare blevne udstedte. Thi det var i Sandhed skæbnesvangert, at *Vold havde berøvet Paven hans retfærdige og legitime verdslige Magt*, som var nøje knyttet til hans Embedes Frihed, der nu var stillet under en Andens Magt og prisgivet en Andens Vilkaarlighed. Dette Forhold var endnu mere blevet skærpet, da man for nylig saa Roms Herredømme gaa over i en anden Haand, ret som skete det ad Lovlighedens og Rettens Vej og ikke var en Frugt af Uretfærdighed. Han fordrede, at *Pavedømmets Rettigheder skulde bevares ubeskaarne og uantastede*, og erklærede, at disse Rettigheder ikke kunde undertrykkes eller forulempes hverken ved Hævd eller ved et Skifte i Henseende til Regentens Person. Efter Talem gav Paven følgende Kardinaler det Hverv, at foretage Ceremonien, som er knyttet til *Jukningen af Jubilæumsportene*: Kardinal *Pærochi* i St. Pauls Kirken, *Satolli* i Laterankirken og *V. Vanutelli* i Maria Maggiore Kirken. I Peterskirken foretager Paven selv Ceremonien, saafremt hans Helbred tillader ham det.

— Efter Forlydende agter Pave Leo XIII. ogsaa at stige ned i Peterskirken den 31. December, for i Midnatstimen, ved det nye Aarhundredes Begyndelse, at frembære det h. Messeoffer ved Sakramentkapellets Alter. I Vatikanet træffes allerede omfattende Forberedelser til denne kirkelige Funktion.

— Ifølge »Germania« sendte Paven Præsident *Kröger*

et Mosaikbillede, forestillende Peterskirkens Forhal eller Atrium, som var ledsaget af en hjertelig Skrivelse.

Petangs Belejring i Peking.

(Udtog af Msgr. Favier's Dagbog).

— 0 —

De »katholske Missioner« offentliggøre følgende Notiser, som Msgr. Favier Dag for Dag optegnede, og i hvilke den rædselsfulde Belejring skildres, som Katholikerne udholdt i Petang.

Onsdag 30. Maj. I Dag have vi faaet Beviser paa, at Boxerne blive understøttede af Regeringen og Regeringstropperne, idet disse selv have stukket Jærnbanebygningen i Brand.

Torsdag 31. Maj. Et Telegram melder os, at endnu syv kristne Landsbyer ere brændte. De fremmedvenlige Mandariner blive afsatte eller tage selv deres Afsked.

Fredag 1. Juni. Fra alle Kanter strømme Flygtninge til os. Vore Missioner i Pa-Tchoo ere saagodtsom helt ødelagte. Den tapre P. Lou-Grégoire var den sidste, som forlod sin Station; det lykkedes ham ved Flugt at undkomme for Boxernes Overfald. Flere Josephssøstre og Vajsenbørn bleve myrdede. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ modtog vi Besøg af den franske Gesandt, Hr. Pichon, der meddelte os, at 30 Søfolk vare ankomne; og virkelig droge disse Kl. 10 ind i Petang, ledsagede af de fleste i Peking boende Franskmænd. Tsoung-Ly-Ya-Men havde udtrykkelig bemærket, at Tropperne kun vare bestemte til Beskyttelse for Gesandtskaberne, men ikke destomindre tilførte Hr. Pichon os selv omtrent Halvdelen af sit Detachment. Evig Tak være ham derfor! Ved Midnatstid telegraferer P. Guilloux, at et stort Antal Flygtninge ankomme til Tien-Tsin fra Pa-Tchoo, og at talrige Lig af massakrerede Kristne føres op ad Floden.

Lordag 2. Juni. Vi udstillede overalt Vagtposter. Marineunderlieutenant Paul Henry, som kommanderer Søfolkene, er en ung Mand paa 23 Aar, ligesaa from som tapper, en ægte Bretagner. Efterretningerne fra Tien-Tsin ere daarlige, Mandarinerne søge at overtale de europæiske Gejstlige til at

forlade deres Post, men de nægte det og sige, at de maa forblive hos deres Kristne indtil Enden. Gud beskytte dem!

Pintsesøndag 3. Juni. Da den hl. Fader havde beskikket mig til at overbringe Kejserrinden et Brev og en Gave fra Hs. Hellighed, var det mig magtpaaliggende at udføre denne Tillidsmission. Hendes Majestæt befandt sig ikke i Byen og havde derfor overdraget Prins Tsing at modtage mig i hendes Navn. Dette gjorde han ogsaa i Dag Kl. 2 i sit eget Palads. Prinsen var omgivet af de øverste Mandariner; Brevet og Gaverne bleve overrakt med hele det kejserlige Ceremoniel og modtagne med store Beviser paa Ærefrygt og Taknemmelighed. Jeg havde desuden forfattet et Bønskrift til Kejserrinden, i hvilket jeg skildrede Tingenes nuværende Tilstand; jeg bad om Beskyttelse for vore Kristne og Boxernes Afstraffelse. Prinsen tilsagde at vilje besørge det, og jeg har bragt i Erfaring, at Bønskriftet allerede den følgende Dag var blevet overleveret Hds. Majestæt.

Mandag den 4. Juni. Efter nærmere at have undersøgt Petang erklærer vor Kommandant det for en Umulighed at forsvare Bygningen med kun 30 Mand, da Murene have en Længde af ca. 1400 Meter. Det besluttes, at vi alle skulle samles i Kirken, dersom Angrebet bliver for heftigt og Forsvarsplanen bliver udkastet. Antallet paa de her forsamlede beløber sig til 70 Europæere, Søstre og Brødre iberegnet, omtr. 1000 kristne Mænd og henimod 2200 Kvinder og Børn. Kl. 1 modtog vi Besøg af nogle Herre fra Gesandtskabet, som meddelte os, at man havde set sig nødsaget til at tilbagekalde de femten Soldater, som allerede var blevne afsendte fra Nan-tang, da de ellers vare hjemfaldne til den sikre Død, thi de saa sig ikke i Stand til at forsvare sig mod den overlegne Fjende. Hvad vil der vel i Tilfælde af et Angreb blive af vore Confratres, af de barmhjertige Søstre, St. Josefssøstre, Maristbrødre og saa mange Kristne, som findes i dette Sogn? Herren beskytte dem alle! — Kl. 6 om Aftenen rustedes en Snes Kristne for at holde Vagt. Faren tager til. (Fortsættes.)

† At vort kære Barn **Agnes Elisabeth** er afgaaet ved Døden den 17. December, bekendtgøres herved. Begravelsen finder Sted Søndag den 23. ds. Kl. 12 $\frac{1}{2}$ paa katolsk Vestre Kirkegaard.

Ingeborg Knudsen.

C. R. Knudsen.

Unio. Tirsdagsmøderne paa Juledag og Nyaarsdag bortfalde.

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for 12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseris pr. Aalborg.
Børnehjemmet anbefales af Pastor Tembories i Aalborg.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 23. December. 4. Søndag i Advent. — 24. M.
Vigiliefastedag til Julefesten.

Tirsdag den 25. December. Guds Søns Fødsel i Kødets. Første Juledag.

Onsdag den 26. December. Anden Juledag. St. Stephanus' Fest. — 27. To. Apostlen Johannes' Fest. — 28. F. De uskyldige Børns Fest. (I St. Ansgars Kirke Kl. 9 Morgen Børnegudstjeneste med Kollekt for Jesu h. Barndoms Forening). — 29. L. Thomas af Canterbury. Martyr og Biskop.

Søndag den 30. December. Søndag i Juleoktaven. — 31. M. Sylvester, Pave og Bekender. Kl. 6 Aften højtidelig Takkeandagt med Prædiken og Te Deum.

Gudstjenesten paa 1ste Juledag.

St Ansgars Kirke:

- Kl. 6 Morgen: Levitmesse med Prædiken; derefter hh. Messer.
- „ 10 Anden Levitmesse med Prædiken.
- „ 3 fransk Prædiken af P. Lamotte.
- „ 6 Aften: Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken:

- Kl. 5 Morgen: Højmesse og derefter stille hh. Messer.
- „ 9¹/₂ Højmesse med Prædiken.
- „ 5 Festandagt.

Jesu Hjærte Kirke:

- Kl. 6 Morgen: Levitmesse med Prædiken; derefter hh. Messer.
- „ 10 Anden Levitmesse med Prædiken.
- „ 6 Festandagt med Prædiken.

St. Josefs Hospital:

- Kl. 5 Morgen: Højmesse med Exposition af det Allerhelligste.
- „ 6 Stille h. Messe.
- „ 9 Højmesse med Prædiken.
- „ 3 Festandagt.

2den Juledag holdes Gudstjenesten alle Steder som paa en almindelig Søn- og Festdag.

Kirke-Kollekt. Under den højtidelige Gudstjeneste Kl. 6 og 10 i St. Ansgars Kirke og Kl. 5 og 9¹/₂ i Rosenkranskirken paa 1ste Juledag afholdes en **Kollekt** til **Kirkernes Opvarmning**.

Børnegudstjeneste. Fredag den 28. ds. Kl. 9 holdes i St. Ansgars Kirke den aarlige **Børnegudstjeneste** med Prædiken og Kollekt til Fordel for Jesu h. Barndoms Forening til Hedningebørnenes Frelse. Alle Menighedens Børn indbydes tilige med deres Forældre.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8 2. Sal). Søndagen den 30. ds. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe med Prædiken; Kl. 4 Eftm. Katekese for Børn; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Kateketisk Foredrag og Sakramentsandagt. — Mandag den 31. December Kl. 8 h. Messe.

St. Ansgars Kirke. Menighedsmedlemmer, som ønske at leje (4 Kr. aarlig) eller at opsigte **Stolepladser** i St. Ansgars Kirke, anmodes om at meddele saadant til Hr. Kirkeforstander Herrn. Hoffmann (Købmagergade 48) eller til Hr. Kirkebetjent P. Stein inden denne Maanedes Udgang.

Mariakongregationen for Ynglinge. Det første Møde i det nye Aar holdes Mandag den 14. Januar.

I Kommissiou hos Andr. Fred. Høst & Søn (Bredgade 35, København) faas:

Billeder fra Katakomberne.

Fire Fortællinger

fra Kirkens første Aarhundreder.

Efter A. de Waal.

Pris heftet 2 Kroner.

Literatur.

Til **Julefesten** anbefales følgende katholsk **Literatur**, som faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn's kgl. Hofboghandel, Bredgade 35, København:

Bønnebog, heftet. 2 Kr., — Salmebog, heft. 1 Kr., — Den katholske Kirkes Skønhed 2 Kr. 25 Øre; — Den guddommelige Eucharisti, 1 Kr. 50 Øre; — Den aandelige Kamp, 1 Kr. 50 Øre; — Kristi Efterfølgelse. Jubilæumsudgave, 1 Kr. 50 Øre; — Engelen's Hilsen, 50 Øre; — Guds Billedbog, 50 Øre; — Aftentimer, 1 Kr.; — Den h. Birgitta, 1 Kr. 50 Øre; — Rejse i det h. Land, 1 Kr. 35 Øre; — Lyksaligheden i Himlen, 1 Kr. 50 Øre; — Vor Frue af Lourdes, 1 Kr.; — Det protestantiske og katholske Trosprincip, 1 Kr.; — Edgar eller fra Vantroen til Sandhed, 1 Kr.

Franske Foredrag

af

højærv. Pater Lamotte

holdes

Søndag d. 23. og begge Juledagene Kl. 3
i St. Ansgars Kirke.

Kalenderen for 1901 er udkommen og faas à 20 Øre hos Dhr. Gejstlige og hos Ansgariusforeningens Kasserer, Adelgade 31.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Otteogfyrretyvende Aargang,

og »Katholiken« Nr. 52.

„Nordisk Ugeblad“ og „Katholiken“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Købmagergade 13, København. — Ugebladets Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. — Annoncer: 10 Ø. Petitionlinien. Private Annoncer modtages kun af Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. Træffes 9—2 og 5—7.

Nr 52.

Søndagen den 30. December.

1900.

Indhold: Almindeligt Dekret for hele Kirken. Julen og Juletræet.
— Bekendtgørelser.

Almindeligt Dekret

for

hele Kirken.

—o—

Det kan ikke findes andet end saare betimeligt, at alle Kristne over den hele Jord indvie paa højtidelig Vis det svindende Aarhundredes Ende og det frembrydende Sæklers Begyndelse til den Herre Jesus Kristus, Aarhundredernes Konge, for at takke ham særlig for de i det henrundne Aarhundrede modtagne Velgerninger og opnaa Hjælp fra ham til at træde med Lykke ind i det nye, trods de mange truende Vanskeligheder.

Hertil hentydede vor hl. Fader Pave Leo XIII., da han ved Dekret af 13. November forrige Aar bestemte, at det ved *Midnat* den 31. December i indeværende Aar skal være tilladt i alle Kirker og Kapeller at *udstille* det allerhelligste Altrens Sakramente og paa samme Tid enten at læse eller

syng *een hellig Messe* (tagen af Herrens Omskærelsesfest og Oktaven efter Jul), og endelig, at det som en særlig Gunst og Indrømmelse skal være de Troende tilladt at *kommunicere* enten under eller udenfor den hl. Messe.

Da vor hl. Fader nu tænkte over, paa hvad Maade de Troende ydermere kunde opmuntres til særlig Andagt ved denne højtidelige Anledning, erfarede han, at talrige Biskopper og fromme Foreninger nærede det Ønske, at de Troende ved Afladens aandelige Skat skulde foranlediges til alle Vegne paa Jorden at samles til Tilbedelse af det højhellige Sakrament og saaledes bringe Herren Sone for de Krænkelse, der blive ham tilføjede, og paa samme Tid slutte dem selv tættere ind til hans helligste Hjærte.

Da dette netop fuldtud svarer til vor hl. Faders Ønske, har han nu velvilligt bestemt, at alle de Troende, der, efter værdigen at have modtaget Bodens og Altrets hh. Sakramenter, i Tidsrummet fra *Midnat den 31. December til Middag den 1. Januar* tilbringe en hel Time i Bøn foran det udstillede allerhelligste Sakramente og samtidig ogsaa med Fromhed bede i vor hl. Faders Intention, kunne opnaa *en fuldkommen Aflad*.

Hvorlænge det tilbedelsesværdige Sakramente skal forblive udstillet, overlades til Biskoppernes Skøn og Afgørelse, kun at det sker indenfor de ovennævnte tolv Timer.

Alle modsatte Forordninger blive herved ophævede.

Rom, d. 16. November i Aaret 1900.

S. Card. Cretoni,

Præfekt for Afladskongregationen.

Franciscus Sogaro, Ærkebiskop,

Sekretær.

Ovenstaaende Dekret fra Kongregationen for Aflad og Relikvierne skal paa *Søndagen i Juleoktaven*, den 30. Decbr., oplæses fra alle Prædikestole.

I Henhold til dette Dekret bestemme Vi som følger:

1. Paa Nytaarsdagen i det kommende Aar 1901 kan det allerhelligste Sakramente udstilles i Monstrantsen i alle Kirker og Kapeller, i hvilke det opbevares, fra Midnatsmessens Begyndelse indtil Middagen.

2. Om Udstillingen allerede kan begyndes om Midnatten, eller om det bør ske paa et senere Klokkeslet, henstille Vi til de vedkommende Sognepræsters og Rektors Skøn og Afgørelse. — I al Fald maa det allerhelligste Sakramente atter deponeres Kl. 12.

3. Hs. Hellighed Pave Leo XIII. meddeler en fuldkommen Aflad til Alle, som efter værdigen at have annammet Bodens og Altrets hh. Sakramenter indenfor det angivne Tidsrum; d. v. s. fra Midnat indtil Middag den 1. Januar 1901, tilbringe en hel Time efter eget Valg i Bøn foran det udstillede allerhelligste Sakramente, samt bede efter den hellige Faders Mening. — For at Alle maa kunne vinde denne Aflad, skal Udstillingen af det allerhelligste Sakramente tage sin Begyndelse i det mindste en hel Time før Hovedgudstjenesten og vare til Kl. 12 Middag.

4. I den kommende Nytaarsnat er det tilladt i de Kirker og Kapeller, i hvilke den h. Eucharisti efter de kirkelige Forskrifter opbevares, at læse eller synge een h. Messe. Under eller efter samme kan den h. Kommunion uddeles. Dog er det ikke tilladt i dette Øjemed at binere eller lade Formiddagens Festgudstjeneste paa Nytaarsdagen bortfalde.

5. De Troende, som maatte ville kommunikere under Midnatsmessen, bør idetmindste 6 Timer før Midnat afholde sig fra at nyde Nogetsomhelst.

København, d. 24. December 1900.

✠ Johannes.

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Julen og Juletræet.

— 0 —

Hvilken Jubel, naar Børnene staa foran Juletræet, naar hele Familien forsamler sig omkring det straalende Juletræ, i hvis Top en Engel eller det guddommelige Barn selv troner! Hvilken Glæde, naar Forældre og Børn, Tyende og Herskaber glade række hverandre Hænderne foran det grønne Juletræ! I hint Øjeblik glindser vel mangan Taare i Faderens og Moderens Øjne, og glædesstraalende fremstammer Barnet sin inderligste Tak. Ja, det er en Fest, som Barnet ikke glemmer i hele sit Liv, og som Oldingen i sin høje Alderdom endnu mindes saa gerne!

Det guddommelige Barn i Krybben og Juletræet ere uadskillelige Begreber i en kristelig Familie. For ret at anskueliggøre den hellige Julefests hele Skønhed, er en Betragtning over Juletræet derfor ogsaa paa sin Plads.

Vi se først Træets friske grønne Grene. Grønt er et Sindbillede paa *Haabet*, og saaledes minde Juletræets friske grønne Grene os om Haabet, vi have i Henseende til Opnaaelsen af Himlen, som var bleven lukket ved Synden og først skulde aabnes igen ved Jesus Kristus.

Hvem kan vel belønne os for alle Kampe og for alle Ofre, som vi maa bringe her i Livet — ofte allerede i Ungdommen — for at opnaa Himlen? Den h. Skrift siger: »Himmerige lider Vold, og kun de, som bruge Vold, rive det til sig.« Ingen anden, end Barnet i Krybben, til hvis Ihukommelse Juletræet, det grønne Juletræ pyntes. Dette Barn strækker saa venligt Armene ud imod os, for at indgyde os Tillid og Mod; det være derfor vort fornemste Haab i Livet; thi det tilraaber os: »Glæder og fryder eder; thi eders Løn er stor i Himlen!«

Hvor venligt straalet dernæst ikke de smaa Lys paa Juletræets grønne Grene; helt op til Toppen af Træet sno de sig i lysende Kredse! Hvorledes kunde den kristelige Symbolik vel have smykket dette Træ paa en skønnere Maade! Det

guddommelige Barn, til hvis Ære de blive tændte, er jo selv Verdens Lys; idet han siger: »Jeg er Verdens Lys; hvo som følger mig, skal ikke vandre i Mørke; men have det evige Livs Lys.« Dette guddommelige Lys, som Jesus har bragt os og som det straalende oplyste Juletræ anskueliggør, har første Gang lyst for os i det Lys, som brændte ved Meddelelsen af Daabens hellige Sakramente; det har lyst saa smukt for os anden Gang i det brændende Lys, som Mange iblandt os have baaret ved vor første hellige Kommunion, den Gang vi fornyede Daabspagten og for første Gang nærmede os det rene Guds Lam ved Herrens Bord. Og dette Lys skal endnu straale os Alle trøstende imøde i Lyset, som brænder ved vort Dødsleje, naar vi lukke vore trætte Øjne i Døden, for da at skue det evige Lys i Himlen. Derfor bede vi for de Afdøde de sindrige, betydningfulde Ord: »Lad det evige Lys lyse for dem, o Herre!« — og os tilraabe de smaa Lys paa Juletræets Grene det guddommelige Barns Ord: »Lader eders Lys lyse for Menneskene, for at de kunne se eders gode Gerninger og prise Faderen, som er i Himlen!«

Og hvorledes forøge alle de smukke Gaver ikke Træets Ynde og glæde alle Hjærter. De venligt blinkende Æbler minde om hin Paradisfrugt, som de første Mennesker spiste af det forbudne Træ; men ogsaa om hine kostbare Frugter, som ere modnede for os paa Korsets hellige Træ; om hine Guds Naadegaver, som vor Frelser har generhvervet os ved sin Død paa Korset. Ja, Paradisets Træ, Korsets Træ og Juletræet staa i den inderligste Forbindelse med hverandre!

De forgyldte Nødder ere et Sindbillede paa de Dyder, som det guddommelige Barn allerede lærer os i Krybben. Haard er rigtignok Skallen paa Nødderne, men sød og behagelig er Kærnen; haard og besværlig er ogsaa Udøvelsen af Dyden, men saare liflig er Dydens Frugt og Løn overfor Gud og Mennesker. Og alle de mange søde og gode Sager, som hænge paa Juletræet, tilraabe os: »Smager og ser, hvor sød Herren er!«

Alt paa det smukke Juletræ har sin dybe Betydning og taler til vore Hjærter Kærlighedens Sprog. Men Barnehjærter alene forstaa dette Sprog, Barnehjærter alene kunne ret og rent glæde sig over det straalende Juletræ. Et koldt, et overfladisk et verdsligt Hjærte vil ikke søge og ikke se andet paa det pyntede Juletræ end udvortes Stads og udvortes Sødme; den egentlige Kærne, dets sande Sødme og hemmelighedsfulde Skønhed er skjult for saadanne stakkels og fattige Hjærter. Men have vi bevaret et Barnehjærte, ere vi atter blevne som Børn, rene og uskyldige, saa jubel vi ogsaa af Glæde ved Synet af Julegaverne, og vort barnlige Hjærte banker højere, naar vi holde dem i Ære og bevare dem i dyrebar Erindring. Men saa skulle vi ogsaa med hellig Jubel takke for de usigelig ophøjede himmelske Naadegaver, som Julebarnet vil skænke os og som vi allerede have modtaget en Del af i de hellige Sakramenter. Fæder og Moder fordre med Rette, at Barnet holder Gaverne i Ære og ikke letfærdigt og forsætlig kaster de » bort, — og det guddommelige Barn skulde ikke fordre det samme? Skulde hans himmelske Gaver, som han har bragt os fra Himlen, være mindre værdifulde?

Holde vi en saadan Betragtning foran det straalende Juletræ, saa ville vi ogsaa udraabe med Højsangens Ord: »At hvile under dets Skygge er min Attraa, og dets Frugt er sød for min Gane!« Og vore Hjærter ville i den hellige Juletid blive opflammede af den inderligste Taknemlighed mod Gud, som sendte sin enbaarne Søn til denne Jord, for at Alle maatte blive salige ved ham, og som ligger i Krybben, saa fattig, saa uanseelig, saa svag, og dog saa uendelig rig, saa uendelig mægtig, saa uendelig naadig og barmhjærtig.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— o —

Rom. Den 24. December om Formiddagen sluttede Paven det hellige Aar med den højtidelige Lukning af Jubilæumsporten i Peterskirken. Henimod Kl. 12 forlod Paven sine Værelser i Vatikanet og begav sig paa »Sedia gestatoria« ned i Peterskirken gennem Jubilæumsporten, hvor han blev modtaget af Kirkens Domkapitel. Foran i Processionen gik Repræsentanter for de romerske Broderskaber og Foreninger, Kardinalerne, Ærkebiskopperne og Biskopperne. Efter at have meddelt den pavelige Velsignelse, knælede Leo XIII. ned foran Jubilæumsporten og nedlagde paa dens Tærskel med den gyldne Murske Kalk og tre Teglsten. Kardinal-Storpønitiaren S. Vanutelli og fire andre Pønitiarer foretoge den samme Ceremoni, hvorefter Murerne ved Peterskirken lukkede Jubilæumsporten. Efter Afsyngelsen af »Te Deum« vendte Paven henimod Kl. 1 tilbage til sine Værelser. Den hellige Fader befandt sig meget vel. En overordentlig talrig Menneskemængde overværede Luknings-Ceremonien og hilste Pave Leo XIII. ved Højtidelighedens Slutning med livlige Tilraab.

Katholsk Børnehjem.

Børn fra 2 Aars Alderen kunne faa god og kærlig Pleje for 12 Kr. maanedlig.

Ørsø-Minde, Hasseris pr. Aalborg.

Børnehjemmet anbefales af Pastor Temboories i Aalborg.

Unio. Tirsdag d. 1. Januar 1901: Intet Møde.
Søndag d. 6. Januar (Hellig tre Konger): Sammenkomst i Café du Parc. Kl. 9 Aftenunderholdning.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 30. December. Søndag i Juleoktaven. — 31. M. Sylvester, Pave og Bekender. I St. Ansgars Kirke Kl. 6 Aften højtidelig **Takkeandagt** med Prædiken og **Te Deum**. — Kl. 12 **Midnat Prælatsmesse** med Prædiken i Anledning af det nye **Aarhundredes Begyndelse**.

Tirsdag den 1. Januar 1901. Herrens Omskærelse. Nytaarsdag. Gudstjenesten som paa Søndagene. Første Halvaarskollekt af Peterspenge til Bedste for vor h. Fader. — **2. O.** Oktav af St. Stefans Fest. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Mnsse for Ansgariusforeningen). — **3 To.** Oktav af St. Johannes Fest. Genovefa, Jomfru og Martyrinde. — **4. F.** Oktav af uskyldige Børns Fest (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Prælatnesse med Udstilling af det Allerhelligste under hele Messen til Ære for Jesu gudd. Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt.) — **5. L.** Ferialdag.

Søndag den 6. Januar. Epiphani eller Herrens Aabenbarelsesfest ogsaa kaldet **Hellig tre Konger.** Kollekt ifølge pavelig Anordning i alle Vikariatets Kirker og Kapeller til Bedste for **de afrikanske Missioner.** I St. Ansgars Kirke Kl. 10 Pontifikalmesse; Kl. 6 Festandagt med Prædiken.

Mødreforeningens Møde bortfalder i Januar Maaned.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til sædvanlig Tid i Dagens Løb til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 4. Januar.

Nytaarsaften. (Mandag den 31. December) **Takkegudstjeneste** med Prædiken og Te Deum:

St. Ansgars Kirke Kl. 6.   **Rosenkranskirken** Kl. 5.
Jesu Hjærte Kirke Kl. 6.   **St. Josefs Hospital** Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Midnatsmesse med Prædiken Kl. 12 i St. Ansgars Kirke.

Nytaarsdag bortfalder den h. Messe Kl. 6 paa Toldbodvejen og Kl. 7 i St. Ansgars Kirke. Kl. 8 udstilles i Kirken det Allerhelligste, som forbliver udstillet indtil Kl. 12 Middag.

Jesu Hjærte Kirke. Nytaarsdag: Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 6 Festandagt med Prædiken. Ligeledes paa Hellig tre Kongers Søndag.

Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8 2. Sal). Søndagen den 30. ds. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ h. Messe med Prædiken; Kl. 4 Eftm. Katekese for Børn; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften kateketisk Foredrag og Sakramentsandagt. — Mandag den 31. December Kl. 8 h. Messe.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit første maanedlige Møde med Prædiken og Procession Søndag den 6. Januar (Hellig tre Kongers Fest) Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

St. Elisabeths Systue paa Toldbøvejen holder sit første Møde i det nye Aar Torsdag den 10. Januar Kl. 1 $\frac{1}{2}$.

Kalenderen for 1901 er udkommen og faas à 20 Øre hos Dhr. Gejstlige og hos Ansgariusforeningens Kasserer, Adelgade 31.

Med dette Nr. af Ugebladet følger **Indholdsfortegnelse og Titelblad for 1900.** Bladet udsendt senere paa Grund af Helligdagene.
